IA 63

Curso q̃ escribió el Mtro Cornejo hijo de esta Casa
de S. Martin de Santiago.

M-63

Carta de Hermandad del Curso del Mro. Heras en Hyrache a 10 de Junio de 1726.

N. P. el Mro. fr. Joseph Cornejo - Albad	2 miss.as	Santiago.
fr. Manuel de las Heras	2	Santiago
fr. Lorenzo de Oteyza	2	Naxera
fr. Diego Alegria	2	Cardeña
fr. Leandro Gonzalez	2	Cardeña
fr. Sebastian Perez	2	Sn Millan
fr. Joseph Cortes Arauso	2	Arlanza
fr. Joseph Jausolo	2	Monserrate de C
fr. Matheo Blanco	2	Monserrate
fr. Esteban Monfar	2	Monserrate
fr. Joseph Diez	2	Oña
fr. Martin de Escobar	2	Santiago
fr. Domingo de Silos Plazer	2	Sevilla
fr. Eugenio Gonz.z Talabera	2	Sn Millan
fr. Joseph Tost.	2	Sn Felix

Se halla tambien en su curso.

Tractatus Sumulisticus.

Prologus.

Iam dus ꝯ Scholis ꝙualit, ante difficiliꝰ dialectice quest, non nulla Aristotelis Logicalia parare, vt possint deinceps illa exercitium comprehendere, ad cuius execution, tractatus quidam Communis parua Logica, ꝙ, Sumula, ꝙ idē elt. ac Compendium totius Logice, a Magistris dictus, tradi- tur. Quare certa Methodo seruata, que magis opportuna, ac proxima Discipuli Discipulis visa fuerint pariter Mariæ Libenter donabimus. Et vt hoc ita veniat, tractatus hunc tres diuidemus partes. In prime tres operationes, quia cū Logica sit nāa sua ordinata ad diuersa ꝑtes operat, tot erunt partes Logice, quot fuerint operationes diuerse: Quare de Speciebus ad 1am operationem dicit de Predicabilibus, de Predicamentis; de pertinentibus ad 2am, de libris per Hermenias, seu de Enunt. S. de pertinentibus ad 3am, de libris Priorum, de posteriorum. ꝙ tres erunt partes Logice, si tres sunt diuerse operationes intellectuales.

Cognito igitur vt tres esse operationes ꝑtes, quarum ꝑma dicitur Simplex apprehensio & vt qua ꝑtes simplici modo apprehendit aliquid re, sine Simplex, sine Ignorata, nihil de illa affir- mando, vel negando, ꝙ omne iudicium circa illa Cognoscendo. = 2da vero operatio dicitur iudicium, & vt actus quo ꝑtes de re ꝙ apprehensa, aliquid affirmat, vel negat: v.g. Petrus est Virtuosus: de illa Petrus non est Iaspis. = 3da tandē operatio, Discursus appellatur, & vt actus quo ꝑtes, ea ꝙ hoc quo apprehendit & iudicat, aliq aliud infert: Vg. affirmat omne hominem esse Virtuosum: & infert: ꝙ Petrus est Virtuosus.

Prima pars Summulatum pertinens ad primam operationem intellectus.

Caput Primum.

De Definitione Termini Logici.

Iste hic non vt idē ac extremum, & sicut Alienum rei ꝙlitercq, quo sensu dicimus Americam ꝙ. tum esse Navigationis, & sicut tum Domicilium Piatoris; ꝙ Summula ꝙsentis ꝓdictionibus, & vt ita dicam Materia exquisita Logica sua quoque artefacta Struit. Significat ergo hic dictionibus valde significatiuis Circa que Logices, & Rerum, ad omnibus progressus tum dicitur Logices, & ostimus tum vt.

Hanc ꝙ terminum Logici exercitationis, & multis fatigationis ingenuorum plurimum desiderium, sic tum Logices definio: ꝙ pars doctrinalis Logices artefacti. Hec definitio habet quid quid & cogit bona definitio: ty quia Ens prenedit omne definitum, & non aliud: ty, quia Stat genere, & differa: vt patet, ng per ly pars Com- uenit ly omnibus partibus sine Subiectiuis, sine accidentalibus. per ly doctrinalis differt ab omnibus aliis non Scientiis ad doctrinam, secundo, & eo frequenti a vocibus non significatiuis. per ly artefacti Logices differt a tum Ciuilium artefacti, non Logici. ꝙ ꝓdicta definitio habet quid quid cogit bona definitio.

M. Vultis mihi semper Venerabiles Contendit tum Logicum non bene definiri per Concretum partis: quia per prius ad Oppositum potest a Logica Scientia, & definiri: ng vt tuus vt pars Compositum ly sit tuus Enuntiatiuus, attinet ad 2am operationem tuam: ꝙ ꝓsenti & tuo pertinente ad 3am operationem Logices, quia Scientia absoluta a quocunque respectu Realis, & Positivus: Nam tuus vte Patrus Op. nullum Ordinem ad Oppositum dicit: sicut vt tuus Simplex, & Logicus: ꝙ tuus ꝙ Omnis, & vt Operatur ad 1am operationem, non est pars.

Vltimus ad 1am operationem omnia que ad ipsam pertinentia, a Logica genera Predicabilia, vt Species, genus, alia que Simplices ꝓpriones. ꝙ pars a Logica prima non Predi- catur, ꝓl, tuus ꝙ Omnis non attinet ad 1am operationem; l, non est pars. = ꝙ Venia tanti Luminis, & ingenii huic doctrine asserti non possum. quia tuus de quo ꝓsenti, & de quo tuus Patrus, l, vt ꝓpriè huic doctrine pertinet ad sua artefacta Struenda. qui ꝙ facta exercito Oppositione, & Enuntiatiui, pertinens

Dicet: ꝙ Stat genere, & dif- vt toty; ꝙ pars non tuus vt tu genera, & differa: ꝙ vt totum non ꝙ pars: Salto vt definit Accid & definitum tuꝰ ꝙ vt definitum esse toty; quia ꝙ finitio quilibet toty a Deo tuꝰ ꝙ Pat definitus Liberꝰ toty hoc ordinabile vt a aliud ꝙ omnia: quare ꝙ Or que ens definibile est pars tenuis ne sum vt, & Veneti totius, qui licuit ꝙ esse ei toty, nisi vt definitus.

que ad [illegible]ng, & falsi signato ad 13. Vade nunqꝫ absolute à ꝯorit; l, exercita, l, signata, q essentialit ad aliud ordinata, leit que pari. Denuꝫ lꝫ, species, alig que simplices ytyones, cum sint quor ꝯplety attingunt à Loga, grum, & grum pertinent ad 13 operations, non vero tres ꝯ mun propter ogority rationꝫ.

Otery ogones: Fratria definito venit ꝓpositioni; ꝯpositio non vt tres: g. ꝑbo maiorꝫ: Una ꝯpositio potest esse pars alterius ꝓpositionis; vt etig pars syllogismi: g venit ꝓpositioni = Nego maiorꝫ: ad ytationꝫ, distinguo maiorꝫ: ꝯpositio ꝯposita, n maiorꝫ: ꝯpositio ꝯgones. Deade maiorem Dupliciter liz potest ꝯpositio diuersari, vel vt ꝯpositio extres l, partibꝫ suis, & sic vt toty Logicꝫ, & ꝯplety vel vt venit aliud artefacty, vt syllogizꝫ, & tunc vt pars vat ꝫ ꝓpositionis partialis ordinantis ipig ad aliud, qua diuersat venit ipi definito termini.

Dices: do Propꝫ. tres stille que resolutꝫ ꝯpositio tracto ꝯ subty, & pgaticaty: g soly praty & subty sunt tres Logice = Vel Phy, Libri priory, Vbi vt plata verba habet) tpty tiy enuntiatiuꝫ, & ꝫ operationꝫ definire, non vero tiy ꝯ mun.

Falsidicè a multis queritꝫ, an voces non significatiuꝫ sint tres Logice, non vero facile patet negatiuꝫ Rationes, a quibus tres definitiones stat illy esse doctrinales; & voces non significatiuꝫ non sunt doctrinales: g negauent esse tres = Quinus: Logica tres sui vtitur ad significandum ꝯty, sicuty que ygorando: Quales p[illegible]leit scientia per voces non significatiuas ygorata? Ulterius: demus ens ꝯpositionꝫ ꝯpositi voces non significatiuas: tales ꝓpositio vt pote ꝯpositi extres Logice, erit bene toty Logicꝫ, ac pde Loge [illegible] obty primary: g Loga prius ageret de vocibꝫ non significatiuis, q non bene percipitur; = Tandem: obty Logice vt modus sciendi; & illa ꝓpositio sic ꝯpositi non potest esse modus sciendi, vt patet. quod cuꝫ, quod que obty sciet ytres per propositionꝫ nihil significatꝫ, nihil que manifestatꝫ?

Hinc colligo diuisionꝫ tres ꝯ vocale, & scripty esse falsꝫ, quia neque tres vocales, nec scriptures sunt proprie termini à Logica querite per se, & propter species representatiuas per ipsas, vnde artefacty ꝯpositi vocibꝫ l, scripturis non attribuite à Logica, per se, vt pote malale, & non formale.

Caput secundum

De signo eius que diuisione

Signꝫ definitꝫ sic: quod potest ꝯcipi aliq aliud à se representat. Vnde ytes signꝫ, & signatꝫ ytes videre debet distinctꝫ, vt stat ꝯ imagine Deipare ipig representante, & ab ipsa distinctꝫ.

Diuiditꝫ signꝫ ꝯ instrumentale, & formale. Vtꝫ definitꝫ sic: ꝯ prima sui ꝯpositi aliud representat, vt Imago Virginis prius ꝯpita Virgine Matꝫ representat: Et sic: Similitudo sortis obty ytra ꝓ existens; mediatè obty representans. E.g. species hominis ꝯ ytis existens, homine mediate representat, Vnde prima ꝓpositio attingit signꝫ sortis, & eius signatꝫ, otery ꝯ alijs signis duplex ꝯpositio requisita una ad signꝫ & ad signatꝫ alia, terminata.

Diuiditꝫ signꝫ ꝯ naale, & placity: Vtꝫ vt, q ꝯpta sua aliud representat, vt flumen signꝫ: Et: q ꝯpta libera homini ꝯpositi aliud representat, vt voces, & scriptura Deaꝫ tur ytermo. = ꝯpta signis Obligo signꝫ semper esse naturꝫ, & notiuꝫ signatꝫ, quia ytlius ꝯpositionem ducit, semper que esse ytrius & ꝑfectius saltꝫ ytesse representatiuꝫ, quia ꝯ signatꝫ substituit & substituens ignobilior vt substitutꝫ.

Cap. 3um.

De Diuisione termini ꝯ communi.

Primo Diuiditꝫ tres ꝯ mentale, vocale, & scripty: Vtꝫ definitꝫ sic: pars doctrinalis mentalis Logice artefacti, que definitio accommodari non potest tribꝫ vocali & scripte ꝑ tota vigore, ꝯty late, & Et quod quia soly ytra sunt partes artefacti vocalis & scripti Logice Et quod vt simplicia, & ꝯsiliter. Eque non ita facile tres vocales & scripte accommodate definitio, si loco illius particule mentalis ponatur vox, l, scriptura.

Tres mentalis diuiditꝫ ꝯ recty directy, & reflexy: Vtꝫ vt ꝯpositio tradens recty ab ꝯpto distinctꝫ: Et ꝯpositio ꝯpositionis libraꝫ scripti. Vt q Ignosco me ignorare. dixi libridem

Concretionis, vt denotetur non esse Petreitatem Petri qua formam dat suo Subiecto. = Item Genus, non [illegible] & abstractum: 1° vt Significatio Rei presentis, quod est. 2ª vt Significatio Rei absentis Significatis per Vox Imaginem

Alterius

diuidit tur ꝙ Categorematicum, & Sincategorematicum: illa est, qui sine alterius deputatione significat, vt homo. iste qui vt Alterius Communitas Significat, vt omnis, nullus, aliquis. quare tales iste cum per se nequeant partitionem constituere, non vt tales simplicitur, ꝙ 23 q. 4ª vt tres modificato.

Varius: tur Categorematicum diuidit ꝙ Ipsum, & ꝙ Ipsum: ille vt Cuius partes Significata sic habent, & separate significant id, vt homo Rationis, vnde si partes non adaptate inter se, ita vt una alteri non deseruiat, vt homo Equus, & illius non dabitur tale Ipsum: tale ꝙ Ipsum vt Cuius nulla pars separata significat vt homo, leo.

Alius tur est Univocus, Alius Equivocus, & Analogus Aius: 1° est qui plura significat ꝙ una rat Conuenientia, vt homo qui significat omnia individua humana Identitate ꝙ rat hominis. = 2° qui plura significat ꝙ nullo Identitate, nec ꝙ nomine, l, ꝙ voce, vt brachium, q potest significare, de arbore Cancri, & hominis vel Stellæ. = Analogus vt qui plura significat diuersa, Aequalitate Conuenientia vt bonum respectu actus, & potus.

Aduertite primum Communicationem Soly ꝙ Vocibus Voceri, n ꝙ Rebus, quia licet plura diuersa tale Voce significentur, n tamen tale Rebus, quia Rebus est realis & non Similitudo Rei Rebus, & Unus, & tale Esse non potest Rebus diuersis attribui = Secunde etiã q Analogum per se sumpta semper stat q famosiori analogato, id vt quod absolute platy semper significat q significato principaliori, vt bonum absolute semper stat q homine Viro.

Deinde diuidit tur ꝙ Unum, & Singulare: 1° vt qui significat plura diuersum. hoc est, qui significat aliquid diuisibile per plura ꝙ Persona. vt bonum diuisibile per Petrum, & Paulum Antonium &c. Et tale tur aliquid sit Unum sufficit q significet plura n Repugnantia ad Subiecta, n vero plura & alia, Unde Ens, & tale tur Unum, quia non Repugnant plures Soles a Deo producibiles, = 2° vt, qui Unum tale significat, vt Petrus; hic Homo.

Aius Unum subdiuidit ꝙ tranſcendens & non transcendens: 1° vt Cuius gratia penetrat quecunque Rei Reality, & illo ꝙtime imbibitur, vt bonum gratia est ꝙtime regens omnium rerum diligentiam. = 2° alia est, qe Unumcum, quia non transcendit omnes Rei Realitas, vt Animal quod vt contra Reality Rationalitatis = Ecotate q transcendentia alia sunt Universalissima, que transcendunt omnia genera Rerum, vt sunt ista: Res, Ens, Rerum, bonum, aliquid, &c: Alia Universalia tale, quia transcendunt ea que sunt ꝙ aliqua particulari Linea, vt accidens transcendens soly illa que sunt de Linea accidentis.

Iterum

Diuidit tur ꝙ absolutum, & Constratum: 1° qui significat aliq per modum per se stantis, id vt animal substantia vt bonum Albedo. = 2° qui significat aliq per modum alterius adiacentis tanquam subiecti, vt album significans albedinem adiacentem subiecto dealbato. huic affinis est alia diuisio ꝙ Concretum, & abstractum, ille significat ens vt ꝙ subiecto, vt albus; iste qui ens significat nullo Cognito subiecto. vt albedo.; ꝙ Concretum non ꝙ certa omne Concretum esse Constratum, vt hoc Concretum bonum, leo, ꝙ significat ens non vt ꝙ subiecto, ꝙ vt ꝙ cognito: Similiter certa omne Constratum non debere esse adiectum, ꝙ Subistratum, quia omne Substratum est Constratum, & non adiectum, vt Pater, Creator &c. quia non adiacent subiecto, ꝙ stant ꝙ sua tur.

Iterum Iggz diuidit tur ꝙ tria tionis, & 2° trimis: 1° vt, qui significat ens esse natale ꝙ habet Rectum quacunque fictione, vt Petrus qui significat ꝙ diuinum Rationale mag humanum. = 2° est, qui significat ens soly esse ꝙ habet ꝙ tur ens gentis, vt genus predicabile, = Rurus alia diuisiones ad Arbor adducentur a quo Super sedeo, l, quia ꝙcertingtes sunt, l, quia ꝙ Superiorib⁹ Rarescent.

Cap. 23.

De Oratione, & Modo Sciendi.

Oratio Logica sic definitur: Artificiosa dictionum Congruitas. que definitio vt vera, quia Oratio genere dicitur: ng per ly dictionum Congruitas Denotat ly orationibus maalibus, & grammaticalibus, a quibus differt per particulam artificiosa: que particula ꝙteligenda vt de Oratione Logica.

Modus Sciendi vt

Artificiosi ignoti manifestativus. que definitio vt vera vt prote genere, & dicta gaudens: Nota tamen quod manifestare duplicite esse potest, l, per applicationem obiecti ad potentiam cognoscentem, q Denotat Signum; l, per ablationem obscuritatis, que accidit Rebus propter tale ꝙ Subiectum: Ex. Sub hoc tale Homo latitat Petrus natus, que manifestatur per ly Platonem: nimirum animal Rationale. Quatuor ly sunt Species modi Sciendi; scilicet definitio

Diuino Argumento, & proprio, nec refert si dicas proprium non esse Dei certo modo scienti, quia ignoty manifestare non potest: Nq tria toty sunt, quę & qualiter se ignorari possunt, esse subiecta partes, & proprietates ꝑ esse per definitionę assecuti; partes per diuisionę inuestantur, proprietati per demonstrationę patescunt: ꝑ nihil refert propriorum manifestandy: non ꝑque refert, quia Deus proprium nihil manifestet quoad subditos, bene tamę quoad Nosy, nimirę cognitiuę, sicut definitio definity, diuisio diuisiuę: Argumentatio argumentatiuę: Vt patet ꝑ argumentat manifestante proprietates, quę ꝑ inuentę per definitionę declarantur. Ista & omnibus hijs scire licebit nunc agendy, & Vide definitę Vt pote pertinente ad 13am suę operationę, quia simplici modo manifestat esse Dei: ꝑ Nam parte de diuisione, & proprie fiet, Vt pote pertinentibus ad 2as operationes; nq diuisio partiy sit ꝑfecta sit, male fiet sine alta indicante. = ꝑ denique de Argumentat pertinente ad 3as operationę.

Cap Vltimum.

De Definitione, & eius Conditionibus

Definitio est: Modus scienti simplici modo manifestans esse rei: ista definitio cy conuenit genere, & dicta legitima est: nq ly modus scienti ponit loco generis: alię vero particulę loco differentię. = Definitio alia est essentialis, & aprior, quę manifestat nam hominis v.g. per prędicata primordialia, quę sunt quasi fons & radix aliorum prędicatorum, & proprietaty. Alia est descriptiua, quę manifestat proprietates: Vt homo definitus per risibilitatę: Alia accidentalis, quę manifestat nam rei per collectionę plurium accidentium: Vt homo definitus per hoc quod sit quidam, albus, dulcis, sciens. Quod tertium ꝑa, quę omnia etiq si diuisim ꝑ singula regerantur, collectiue tamę soly homini = Vltima tamę causalis, quę per causas extrinsecas nam manifestat Vt homo definitus per hoc q sit creatus ad eternę beatitudinę. Si rei definitio per prata primaria, immediata ꝑcorruptibilia, & ꝑ sanabilia, erit definitio essentialis metaphisica, Vt si homo definiatur per hoc q sit animal rationale: si vero definitio per prata corruptibilia, erit physica, Vt homo definitus per corpus, & animam

Plures sunt additiones ad bonę definitionis requisitę: 1ad Vtet genere, & dicta, id est, aliquis conceptus per quę cy alijs conueniat, & aliquo per quę ab alijs arceat. 2a quod sit maior suo definito, quia per illę debet definity notitia fieri. 3ad q definity non sit ꝑ definitę: ne vedatur circa, & obscura: Vnde si dicitur homo Vt animal rationale, non est perfecta definitio, & proprio = 4a quod non sit redundans, nec diminuta, q toty omni definito & alijs minime debet: 5a, q illustretur cy definito, vnde a definitę ad definity est optimy argumenty.

Alię sunt partes requisitę ex parte definiti: 1am, q sit vny per se, id est, vna esse: nq plures essentię, plures conjunctę definitiones: Vnde equinoca primi sunt definiti denudanda, quę definienda: 2a quod definity sit vniuersale nq singulare, nec alias sint ꝑcorruptibilia, Vt Deus, non datur definitio, nec scientia: Vltima tandy quod sit species contenta sub aliquo genere, alias non poterit vero genere, vera quę dicta stabere. ꝑ Dicit:

Vt aliqua definitio sit bona debet esse maior definito; ꝑ ista definitio non potest esse maior definito: g non est bona: pro minori: definity nimis definitionis est definitio; ꝑ definitio definit non potest esse maior: g ista definitio non potest esse maior definito. = Replicatur: Vbi data equalitas ꝑ maiori, non potest dari excessus: ꝑ ter definiens, & definitum data nec equalitas ꝑ maiori: g non potest dari excessus: g hęc definitio non potest esse suo definito maior.

Si dicas definiens ꝑ omnia non definiri Vt est definitio, & Vt definity ꝑ quo sensu est definito maior: quia definitio ꝑ omnia obscurior Vt definit particularis. Contra Vt. quia definitio ꝑ omnia definita, Vt perfecta est modus scienti manifestans esse rei: ꝑ modus scienti manifestans esse rei, Vt perfecta definitio: g definitio ꝑ omnia, Vt definita, & perfecta definitio. = Tandę: definity qua tale, Vt quid manifestaty; ꝑ definitio ꝑ omnia definita Vt quid manifestans: g definita Vt definitio, & non Vt definity.

Ad legiem nouę equinocę rei ordinis dicendo maior, & nego minorę: ad probationę distinguo maiorę: est definitio ꝑ ecclesia, & obscura: & alia terminata, & perfecta dicendo maiorę: complexa, & alia non maiorę: & distinguo minorę: definitio complexa, & alia non potest esse maior definit ꝑ complexa, & obscura non minorę: definit ecclesia, & alia dicendo minorę, & nego. per quod stat ad equipollentiam. & ad aliud

Stat ly ꝑ hoc termino ꝑ ecclesia: Definitio ꝑ omnia alię tacitare, & per illy nihil manifestari. Vnde oportet quod tam ista obscura sit aliqua alicuius particularis definientis, & manifestantis eius nq occulty, quę evadat assumpta definitio particularis, & sic definitio ꝑ omnia quid manifestaty est, Vt pote quia vedatur explicatiue definity Vt. =

Secunda pars Summulariam

De pertinentibus ad 2am ꝑtellectus operationem

Cap. 1um.

De Nomine, & Verbo.

Nomen vt dicit ꝑ Iglesa, & Vetta sine tempore significans dicit ꝑ Iglesa ponit loco generis, quia conuenit cū Verbo, a quo differt per ly sine tempore, vt Statꝫ dicemus. Ly Vetta ponit ad excludendum Casus obliquos a Recti nominis, quia soly Nominatiuus hoc habet, qui recta figura nominat, & signi ficat.

Verbum vt dicit ꝑ Iglesa, & Vetta cū tempore significans: ly dicit ꝑ Iglesa conuenit Verbo cū nomine a quo differt per alias particulas: ly Vetta denotat soly genera ꝑdicatiua habere rationē Verbi: Verbum etiā habet vt multa genera vnire, & enuntiare gratia ꝗ Subto, ꝙ cognita per hoc quod sit nota cetera, quę de altero dicuntur.

Nota tamen, ꝙ aliud est Connotare tempus: Significare tempus, & Significare cū tempore. Connotare tempus est Significare id quod sit determinatum tempus, a pluribus Grammaticis dicit nominibus: vt prodij: Cras. Significare tempus, vt tempus Representare, & in alio stando ꝑ tempore. vt Hora. mensis: annus. Significare cū tempore, & significare coexistiū, & actionē de presenti genitū. vt Curro. Lego, ꝙ genium vt Verbi.

Cap. 2um

De Diuisione

Secunda species modi Sciendi vt Diuisio, & definita sic: Modus Sciendi totū ꝑ suas partes distribuens dicta ꝑ diuisionē Iuuenit: Scilicet Res diuisa. Membra diuidentia, & alter diuidens. Res diuisa vt Corpus. Animal diuisū ꝑ Rationale, & ꝑ irrationale, quę membra sunt diuidentia: Diuisio est actus, siue ꝗ stū tio, qua Dicitur Animal ita diuidi, dicitur quę diuisio Logica, quia ꝗ stū artificiosi fit.

Aliud triplex vt totū, potestale, actuale, & accidentale, ita triplex est diuisio vna potestalis, & est totius ꝑ partes quas ꝑ pōt Enon facta Stinet: appellantur partes potestales, Subiectiuę, i, potestatiuę, quia sunt, i, suo potestate diuini, i, quia Stinent hui nāt. Diuisio ita vt generis ꝑ Species: vt Animal ꝑ Homine, & Equo. Solet etiā dici diuisio generis ꝑ diffas, i non bene, quia talis diuisio nō ꝑ diffas, ꝑ ꝑ species per diffas.

Alia Diuisio vt actualis, Scilicet totius ꝑ partes quo actu Sponite: vt totū physicū ꝙ diuidit ꝑ mag, & ly. Aliud Homo ꝑ Corpus, & animā. Hęc igitur actualis diuisio, etiā est triplex dicta. physica nempe, Metaphysica, & integralis. qua est ꝑ partes physicas, vt Domus ꝑ Lignā, & Lapides. Qua ꝑ partes Metaphysicas, & essentiales, vt Homo ꝑ Animal, & Rationale. 3a denique ꝑ partes integrales, vt Leo ꝑ pedes, brachia, Caput &a.

Diuisio accidentalis vt totius ꝑ partes accidentales, & hęc etiā triplex, i, subti ꝑ accidentia. vt Homo albus, niger Aliud, i, accidentis ꝑ Albedo, vt Nigry aliud Crurus, aliud Canus: i, accidentis ꝑ accidentia, vt Alby aliud dulce aliud amary. Ad Cures desiderantes Dationes ad bonā diuisionē: 1as ꝙ diuisio habeat plura membra. 2a ꝙ membra diuidens non adequet diuisū, sīm aut omnia. 3a, ꝙ ny membra aliud non includat, quare animal male diuisū foret ꝑ Leonē, & Bucephalū. 2a quod diuisio exerciatur ꝑ membra proxima, quare Substantia male diuisa foret ꝑ rationale, & irrationale. 5a denique ꝙ diuisū subde omnia diuidenti stineat, aliqua ꝑ non esset animal bene diuisū ꝑ Homine, & Angelū.

Modus arguendi potest esse triplex dicta. ꝑ a diuisio ad omnia membra diuidentia. & est ꝑa vt Conseq. legitima. Vt est animal: ꝙ Vatiole, i, irrationale. 2a ꝑ diuisio ad aliqua membra diuidentia, negatiua alij: vt est Alemety, non dat in terra, nec aqua: ꝙ ignis. Valet. 3a diuisio ad quodlibet membra diuidentis valet 3ia negatiua: vt n est animal: ꝙ nec Homo, n tamē affirmatiua est 3a vera ad ens membra ad toty diuisū valet 3ia affirmatiua: vt vt Homo: ꝙ animal, n tamē negatiua vt nē Homo: ꝙ neque animal, quia potest esse animal, & non Homo.

Cap. 3um

De Propositione, eius, que diuisionibꝰ

Tertia species modi Sciendi, vt oratio, quę sic definitur: Modus Sciendi Enuntians ny de alio. ly Modus Sciendi vt genus ꝙ oratio Stinet ꝙ definitę, Diuisione, & argumentatę a quo differt ꝑ Reliquas

particular. igitr dicta ẽt definitio agenita. = Subiote q̃ ꝓpoñr ẽt Subꝰ, Copula, & ꝓdicatꝰ: Subꝰ ẽt illud
de quo alia dicitr; ꝓdicatꝰ id quod dicitr, seu enunciatr, Copula ẽt Verbꝰ. Vt Petrꝰ ꝓpoñre. Petrus ẽt
homo: ly homo ẽt ꝓdicatꝰ q̃ affirmatr de Petro, qui ẽt Subꝰ.

Vt plene ꝛtelligatr ꝓpoñio aduertite, q̃ dicta
Vegenit ꝛtra, ma, quantitas & qualitas. Ma ẽt Subꝰ, forma predicatꝰ Subꝰ determinans, ꝛtelligitr hoc
& ꝓpoñr ẽt ꝛtentionalitr sumpta, non vero ẽtentionalitr, & ẽt quodag artificij Logicj, quia sic Subꝰ, Copula
& ꝓdicatꝰ sunt ma, & 2a ꝛtio rationis artificiosa, qua dicitr ꝓ mutua habitudine, seu ordine subi
ad ꝓdatꝰ & 3a vt forma. quantitas ẽt vniuersalitas, ℓ, particularitas ꝓpoñionis: qualitas, veritas, ℓ, fal
sitas, affirmatio, ℓ, negatio.

Vat qualitatis diuidit ꝓpoñio ꝓ affirmatiua, negatiua, vera ℓ, falsa. 1a & 2a equa nulla
ẽssibit negatio: 2a & 3a. 3a equa ꝓdicatꝰ venit Subto: 4a equa non venit, vt hoc ẽt Equus. Propositio Mans
Subꝰ, Copula, & predicatꝰ, dicitr ꝓpoñio Simplex, & Categorica: vt hoc vt ꝛtelligens. qua vero dicitr duplicis
ꝓpoñis Categorica: vt Petrus Curit, & Paulus sedet, dicitr ꝓpoñio hypothetica: Dicta non vt rigorosa
ꝓpoñio, q̃ gratis non dicitr de Subto.

Vatione quantitatis; ꝓpoñio ma ẽt vniuersalis, ma particularis, ala
indefinita, & singularis alia. 1a vt Cuius Subꝰ affirmatio signo vniuersali signo. vt omnis: nullus hoc vt
Logici: 2a Cuius Subꝰ affirmatio signo particulari affirmatio: vt aliquis homo ẽt doctus. 3a vt Cuius Subꝰ nullo
signo affirmatio: vt hoc vt animal. 4a denique Cuius Subꝰ vt tuc singularis, vt Petrus vt animal.
L, demonstratiuus, vt hic homo ẽt doctus.

Vat ma diuidit ꝓpoñio ꝓ necessaria, impossibilis, & contingens: 1a vt
illa equa gratis indefinita venit subto: vt hoc ẽt rationalis. 2a equa gratis communit definitiue; vt
hoc ẽt riger. 3a equa gratis regnat subto. vt hoc ẽt Leo.

Cap. 4um

De proprietatibus Conuenientibus terminis propositionem Constituentibus.

Antequ de proprietatibꝰ ꝓpoñionis agamus, prius de proprietatibꝰ termꝰ ipis Propositionẽ agere debemus, q̃ a quam
plurimis ꝓ 1o tractatu, non vero ꝓ 2o, quia tales ꝓpoñit enunciativus vt pertinens ad 3a ꝛtellectus
operationẽ. Hos igitr esse solent numerimodi proprietates, Nimirꝰ Suppositio. Ampliatio, Restrictio, Alienatio,
Diminutio, & Appellatio. Quibꝰ omnibꝰ breuitr actum Sumus.

Suppositio sic definitr: Est acceptio terminꝰ pro
re quę significat: vt homo ẽt animal: ly homo suponit ꝓ nia humana: Animal vero ꝓ viuenti sensibili.
Equa definit & ꝓxima sunguloꝝ esse definitionẽ suppositionis ponitur quod sit acceptio termini p se,
l, p suo significato: quia ipsa voces non significatiue ꝓ nuantur, qua, vt Stat, tm Logicales non sunt.

Coequo
etiã ꝓ vero diuisionẽ suppositionis ꝓ mali, & forte a Scriptore tradita non esse vera: quia cy suppositio mali
sit de ipsis: acceptio tm p se ipsis: vt hac ꝓpoñio: 2a ẽt homen: necessaria dicenda ẽt voces non signifi
catiuas esse tm Logicos; q̃ tm non arridet. Ratio ẽt: quia vox n significatiua suponit pse. tm
vero Logicus, cy sit doctissimus n suponit pse, ꝓ suo significato: q̃ non datur Suppositio mali.

Relicta p
Suponit & mali: Suppositio solius ma ẽt propria, ma impropria: 1a vt acceptio tis pro re, qua proprie significat
vt hoc nia humana: 2a acceptio termini pro re, qua improprie significat: vt Leo, & agnus q̃ dicto Deo =
Itur suponitio solius, ala ẽt simplex, & ala personalis: 1a vt acceptio tis p voce q̃ mediante significat
& vt quatenus subiit operationes ytus. vt hoc vt species: Animal ẽt genus. 2a vt acceptio tis
qua significat agente rei: vt hoc ẽt animal. q̃ ly hoc, n solus suponit nia humana nia, sed etiã p alijs suis
natus: dicitr ala personalis, q̃ venit personis: ideoque valet dicta: hoc vt animal: q̃ Petrus vt animal.
Non tamq̃ ultra: hoc vt species: q̃ Petrus vt species. q̃ hac hoc suponit simpliciter p tota nia humana.

Quinus
Suppositio solius ala ẽt immunis, & singularis alia: 1a & 2a tius Propositionis ẽt nomq̃ immune. vt hoc Propositionis
personalis significatis: 2a vt 3a tius Propositionis vt singularis: vt Petrus. = Vltimus. Immunis suppositio
vt quadruplex: distributiua, determinata, confusa, & copulata. = 1a vt acceptio tis p suis significatis
ty copulatiue, qua dimittit singulis: vt hoc vt animal: ly hoc suponit p omnibꝰ hominibꝰ, & p quolibet
illoꝝ, dimittit acceptio.

Collectiua vt acceptio tis p omnibꝰ suis significatis, non divisis, & simul, & collective.
Vt si dicas omnes Apostoli sunt duodeci. = Determinata, vt acceptio termini immunis pro significat

Signo particulari affecto. Vt hic hō Curit. = Iuxta Vt accessio tri Omnis q̄ Suo Significato ꝺ determinate
Vt si dicas: Equus necessarius Vt ad Equitandū: Vestis ad Vestiendū: ista ñ determinatur quales equus, quales que
Vestis. Superius distributiua alia Vt Singulis generis, et accessio tri ñ soly omnibus Speciebus, ꝺ etiā omnibus
individuis: Vt omnis homō est animal: Alia est q̄ generibus Singulorū, dicitur qua ꝺ speciebus, et Vt accessio tri Omnis
omnibus Speciebus, ñ omnibus individuis: Vt omne animal fuit ꝺ Arca Noe. hoc est. omnibus Speciebus
animalis, aliquod animal fuit ꝺ Arca Noe.

Tandē Superius distributiua dividit ꝺ absolutū, et accommodam.
Vt accessio tri Omnis omnibus Suis Significatis sine limite, Vt omnis homō Vt animal. = Et accessio tri
Omnis ꝺ hīc soly Significatis, qbus Venire potest predicatū: Vt hic Catholica opponitur: omnes ꝺ Adam generaliter
qua Sancti non Cupiunt q̄ Orandā Virgo Maria, Saluatoris Genitrice, qui mirabili filij Dei arcano, a primo
instanti Venerabilis animationis Sue extitit immunis ab originali delicto.

De Ampliatione, Restrictione, Alienatione, et diminutione.

Alienatio Omnitis definitur q̄ hoc quod sit: translatio termini a genia, ad ꝺ progruq Significationē: Vt Dicit alienatio
Leo de tribu Iuda, quod ꝺ Petro ly Leo ꝺ progruit Summitas: Cuius gra indicio Superatum ꝺ Superatione in
progenia non distinguit, Vt patet, Lega Rigorosa termini ꝺ gruentes adstrictissimi.

Ampliatio igitur, Vt est extensio
termini a Minori, ad Maiorē Significationē: Vt q̄ dicitur omnes homines Saluī fient, Superius qua ñ soly tem
pore futuro, ꝺ etiā extenditur ad presens, et facit hanc Sensū: ñ soly homines qui sunt, ꝺ etiā qui erunt
Saluabuntur. Et ista ampliatio dicitur tempora, quia Superius tri extenditur ad varias temporis differas, que
tres sunt. futurū nunc, presens, et preteritū. A Logicis autē assignata etiā tempus horribile, et imaginarium.

Alia Am
pliatio est Suppositoris, qua datur q̄ Superius tri extenditur non soly ad presens differas, ꝺ etiā ad figura Suppositi
Vel Subjecti: Vt hac ꝺ posit: cuius ꝺ pretextu Viuent: qua Vat Verbi data extensio non soly ad varias
differas temporis, ꝺ etiā ad omnes cultos, qui sunt, et erunt. Hec autē ampliatio Venit tri Omnis: Horum
ampliatio ꝺ Venit etiā tri Singulari: Vt hac ꝺ posit Petrus erit Sapiens. qua ly Petrus extenditur
ad tempus presens, et facit hanc Sensū: Petrus qui Vt, est, erit Sapiens.

Restrictio Ampliationi opponitur
est Contractio tri Maiori, ad minus Significationē. Stringit que quadrupliciter: 1. q̄ Genus: Vt hōo qui Vt cultor
est amicus Dei: Vbi ly hōo restringitur ad Solos cultores. 2. ꝺ nomen adjectivū: Vt hōo Albus dicitur Petrus.
3. Substantivū ꝺ Verbum. Vt animal hōo. 4. ꝺ positionē Casus obliqui: Vt Leo dolet pretextor Vt omnis.

Diminutio
que ad Vetustionē reduci potest, sic definit: Vt Contractio tri a Superiore accepta, et totali. ad Superiorem
partiale, et ꝺ quid. Vt Videre Vt ihat ꝺ posit. Ethyops est Albus Secundū dentes: Vbi ly Albus Capax Signi
ficandi totū Subjectū, diminuitur ad Significandū Vnā partē, nempe dentes.

De Appellatione.

Proprietas vita Sicut ꝺ tres Enumeratas, est Vitae Vitis Necessaria ad Soteriam Intrandā, ita dignior Vt
Vigilantia Vestra, et Salutatione: Sic que definitur. est applicatio Significati formalis predicati ad Significatum Subti.
definitio vita Sic apposita docet, quod predicatum Semper appellat Supra Subjectum, quia ly Sit ꝺ Subti, illud denō
mutare debet. Vnde ꝺ tres tri appellantes debent esse Consimiles, Vt Alteri Venire possit, ng ꝺ Substantiuse,
Cy Significat per Modū per Se Stantis, ñ potest Alicui aliquā denominationē prebere. Cy alicui ꝺ Subjecto, quo
predicatum gaudeant duplici Scientia, Mali, Scientes, et Sorte, Vt Stringit ꝺ omni Concreto. ꝺ hoc appellatio ꝺ
Malo, et Sorte: Mali est applicatio Significati formalis predicati, Supra Significatum Mali Subti. Vt Petrus
Minimus est Magnus. pratum Magnus. applicat Significatum Sorte, nimirū Magnitudo Supra Mali Subti: hoc e
Supra Petrum nude Sumptum, non Vt Minimum. = Sorte Vero est applicatio Significati formalis pratis, Supra Signi
catum Sorte Subti, Vt Petrus est Magnus Musicus: ly Magnus appellat Supra Petrum Vat Musicum, et facit hanc
Sensū. Petrus Vt Magnus ꝺ Musica.

Considerabilis Circa ad plenā appellationis Intelligentiā, quale ꝺ Concretū Vt
pratum Mali, quale Vero Sorte, et dico pratum Mali esse illud quod recipit tantum Mali et Sorte ꝺ Recipitur
tantum Mali, sine Simplicitate Sue Cy quid. Sit Cogitatum Vnū tri Homo. ibi et Vt Superius, sine Divisa
Recipiens Mali, nimirū Humanitatē, et est ipsa Humanitas, que Vt Mali recepta. Sit Aliud Cogitatum Vnū Secundū
Albedo ipsa est Albedo, et Alicui Subjecto Albedinis Inexistens. idē dico de Aliis Supra positis. Albus

Albedo ipsa est Albedo, et Alicui Subjecto Albedinis Inexistens. idē dico de Aliis Supra positis. Albus
Animatio Vegetabilis ad appellationē dignoscendā. Vbi est: a Subjecto et tres Secundus, et predicatum Constantinus: pratum applicat
Animatio Significatum Sorte, Supra Mali Subjecti. Cy Homo est Albus, ly Albus applicat Suo Significatum Sorte

n supra humanitatē, & supra Petrus, que est significatiue mālē. Itaque pter hec oposita vt falsa, & Aduersa
Socrates est doctus: quia illud participium appellat supra Petrus, seu Petri diuinū, q̄ vt pratiue mālē, Cui repugnat
esse falsū. Regula est, q̄ do copulate subiecti sunt duo terminī, alter absolutus, & alter connotatiuus, & copulate
pdicate, vnus connotatiuus: hunc vltr Soly appellat supra absolutū: vt. Petrus musicus vt doctus, ly doctus solum
appellat supra Petrū. & facit hunc sylogismū. Petrus qui vt musicus, est doctus, nemo ē alia māa. Si vero pdicate
connotatiuū ponatur copulate pdicate, hunc vnus supra Soly appellat: vt Petrus est doctus musicus: hoc vt
Petrus est doctus ē musica.

3a Regula est, q̄ nomina numeralia si apponātur tri substantiuis, n Soly appellant su
pra significatiue mālē, sed etiā supra forte, & frequē multiplicant, vt si dicas: hic sunt tres homines: possunt vt
esse hic tria supposita, tres habentia humanitatē: Si vero numeralia apponātur tri adiectiuis, Soly appellant
supra pratiue mālē, illud que multiplicant: vt si dicas hic sunt duo alba, Ignis est, esse hic duo subiecta
habentia albedinē.

Ex hac regula sequitur hanc oppositionē esse falsā, & hanc: q̄ Diuini sunt tres Dij: q̄ia ē
ac dicere q̄ Diuini sunt tria supposita habentia tres deitates, quod fidei aduersat: bene tamē dicitur q̄ Diuini
sunt tres sapientes, tres omnipotentes q̄a si nomina hec adiectiua summantur, quia ignis est: Diuini sunt tria
supposita habentia tres sapientias, omnipotentias q̄a. S. Ath⁹ dixit n tres omnipotentes sed vnus omnipotens,
nec ideo vt, quia nomina illa substantiuē summuntur. omnia hec intelligēda de numeralibus primitiuis, non de
riuatis: q̄ oppositio ista vera vt: Deus est vnus.

Cap. 9um

De proprietatibus Propositionis, & primo de Oppositione

Secundū ea habitudinē vnius tri ad alia resultant quamplurime proprietates circa propositionē, vt sq̄ntur, ita
ex habitudine vnius oppositi ad alia, que plurime resultant circa oppositi proprietates, de q̄bus nunc agimus, tres
que numerari solent, oppositio nemē, equipolētia, & conuersio.

Proprietas prima, que vt oppositio sic definita:
affirmatio l, negatio cuiusdā de omni, & q̄libet ita. hoc vt: affirmatio, & negatio eiusdē pdicati de eodē subiecto, & q̄
eodē, q̄ualibet qua ratione: vnde vt dicta oppositio requirit vt quod vna oppositio sit affirmatiua, & alia nega
tiua. 2do q̄ vtraq̄ oppositē sit idē subiecto, & pdicato. 3to q̄ seruent eadē significationē: idē tempus, & eadem
proprietates circa. Quarū alia est contradictoria, alia contraria, alia subcontrā, & subalterna alia: Vera ter
Oppositio + duas qq̄ vere, & falsē pugnantes, & accidit ter vniuersali affirmatiua, & particulare negatiua; & etiā
ter duas qq̄ singulares: oppositio dr̄a, vera ter duas oppositi vniuersales vere, & falsē pugnantes q̄ maa
nec, n tamē q̄ maa stringenti, q̄ quilibet potest esse vera. Subcontraria vera ter duas oppositi particulares
que n possunt esse simul vere, nec simul false q̄ maa nec, etiā si possint esse vere q̄ maa stringenti. Sub
alterna, que rigida oppositio non vt, vera ter duas oppositi, quarū vna sit particularis, altera vniuersalis.
Notate q̄
oppositi contradictorias pugnare q̄ quātit⁹, & qualit⁹. quantitas qq̄ est vniuersalitas, l, particularitas. qualitas
vero est affirmatio l, negatio. contrarias q̄ qualitate solent pugnare, & etiā subcontrarias: subalternas
tamē pugnare soly q̄ quantitate. quod vt maxime percipiatur, & facilius huius doctrine memoranda ponitur
sequenti templata figura.

Omnis homo est animal. = Contrariæ = Nullus homo est animal.

Sub alternæ — Contra Dic Torie — Subalternæ

Contra

Aliquis homo est animal. = Subcontrariæ = Aliquis homo n est animal.

De Equipolentia.

Equipolentia idē est, ac equivalentia duarū propositionū vtcūq̄ aliquibus aliis negationis antepositis l, postpo
sitis subito l, grato, que q̄ vtraq̄ oppositi idē esse debent sine alia variatē. Ogitur si ante subito ponatur
negatio, oppositio equivalet sue contradictorie. vt infra: non omnis homo curit: equivalet huic Quidā

Aliquis homo non Currit. & sic ibat negato antegonata subto: Et n aliq homo n Currit: Equivaler huic: omnis homo Currit = Si vero post subty negato collocetur: Et omnis homo non Currit: Equivalet huic Nullus homo Currit. = Si vero negato antegonata & postgonata subto: Et non omnis homo non Currit: Equivalet huic Subalterne: aliq homo Currit. exoppo sferta soly Tradictoriar. Contrar. & Subalterna Equivalter fieri: Ut patet p hoc Carmine =

Eva Contradic: Post. Contra. Ord, post. q. Subalter.

De Conversione.

Conversio non est aliud, quq q prety ponit mutetr p subty, & subty transeat p prety: Pe. omnis homo est animal: Et Convertatr dicito: omne animal Et homo. igitr Quarto est p triplici differ: Una Simplex: Alia per accidens & per contrapositionq Alia: Verytame hqc Ultima non Et Vera Conversio, q n mutgit extrema, sed omnino tollunt Caque ptr Eq p Philq & ultimo, & Vero, l, nunqq igra Structurq dialecticq: Ceteri duq priores ad arty Syllogr tici, & ad Veram Conversionq Syllogismoy Valde Conducunt; quare Eay notitia procurari Et Habendq.

Conversio Simplex fit per Mutationq subti p prety, & ecta. Servata quant, & qualit propositionis: Et omnis homo est animal, sed ~~aliq animal non Et homo~~ Nullus homo est Lapis: Nullus Lapis est Homo. per hanc Conversionq Soly ponit Universales negatiue, & particulares affirmatiua Convertuntr: Et aliq Homo Et Visibile: aliq Visibile Et homo. =

Conversio per accidens fit per mutationq subti p prety, & ecta. Variata quant, & Variata manente ponit qualit: per hanc enim Convertuntr ponit Universales negatiue, & Universales affirmatiue. Et nullus Leo est Visibile: aliq Visibile non est Leo. Item: omnis homo Et Visibile: aliq Visibile est homo. = Conversio p Transpositionq fit, ay extrema de finitis ad finita mutentr p Variata quantit & qualit ponit: Ponit qnq ponit omnes Universales affirmatiues, & particulares negatiues: qnq omnia Et p premissis sunt hqc Carmina dono.

Simpliciter feci. Convertitur Eva per acci
Asto per Contra: Sic fit Conversio tota.

Hec omnia percipiunt facile, si etendatr p Vocalibq Literis hanc dictionq: Feci: Eva. Asto. p quarq 1a est E. & I. qq denotant ponit Universales negatiuas & particulares affirmatiuas qnq Quertunt Simpliciter p 2a est E. & A. qq denotant propitiones Universales negatiuas & Universales affirmatiuas qnq Quertunt per accidens: p 3a denique Et A. & O. qnq denotant propitiones Universales affirmatiuas & particulares negatiuas qnq per Contrapositionq Pertunt. qnq Comminationes hyi Carminibq Continentr.

Asserit A negat E sunt Universaliter ambo.
Asserit I. negat O sunt particulariter ambo.

Liberum p Philq de propositionibq modalibq discussionq, qnq Tale hic ponunt Dialectici Tractatum, Velimus, ne quando illuminare Volumus p genera, tot Cabiti obtenebramus Ce: Sitio nunc: hqc Eq omnia Dicta ad hyi qui amy integry p Solis Summulistici nugis transigere detrimentum, nec Eq magna, ne dicam Illa, Utilit & Mis p Veritis Eq 3a per Philq qua Summulary pars non Vocat.

Tertia pars Summularum
De pertinentibus ad Tertiam Intellectus operationem.
Cap. 1um
De Argumentatione, Eius que diuisione.

Sicud Argumentatio est altus perfectior Creaturq Rationalis, sic dicte, quia per discursy operatr; ita ad Eius Intelligentiq, Exqua tota Logica pendet, Cui p Deq Labor, & Cigilantia per fectior. Sic qua definitur. Modus Sciendi ferens Cny Ex alio media nota hqc, l, igitr. Exqua definit p Tertia tria p Argumt Scientia. Scilicet illud Exqpo alio Sferta, quod dicitr antecedens, Et premissa p ad p Sferta; Et illatum qnq dicitr Deq: & mody, sine Scientiali forma, qnq Dca Creata. Onde si defectus aliq p illat se tenet Ex parte mat, distinguo Deq dicitr: si vero quoad p pertinet admito Deq: si autq Ex parte forme n Deq. Et si quoad illatum Vetra Deado Deq, a Subintrante Negandetr.

Quinque q Sunt Argumentationi differtq Syllogismus, Entimema, Exemply, Inductio, & Dylema. de Syllogo paulo ysa alturi Sumus: Entimema

Vt argumentatio ꝙua ex ꝓna ꝓcrit, que ant appellatur; alia, que dca dicitur, ſ. certa. Vt Petrus Vt Rationalis: g Vincentius. Modus ille, qui Rumen, & ſper ſectus Vt, q toty duplex ꝓcrit ꝑ Mat, ad Syllogy Reducite, quia Semper ꝓ ante ꝓ Maiore ſyllogte, & Virtualiter alia ꝓcrito, Vbi quary ſ. certa dca: = Cogoly ꝓ argutio ꝙua ex ꝓno ſ. glucibg, ſit ad aliud per Similitudinis illatio: Vt Petrus ligat, debilis ꝓcurrat: g & Vn Vocitus ꝓcurrere poterit.

Inductio Vt argutio ꝙua ex paribg ſufficienta enumerati, aliqua ſ. certa ꝓcrito Vbi Vt hic Bella homo Videt: g omnis homo Videt = Dicma eſt argumentatio Cornuta, qua omnino reg Maiora ꝙua Vegetandi: ꝙ quecunque cny party ſcidat, ſunpota argutio. Op. Volo ego Curry inobedientig, l. negligentig Vedargutare, & dico: Vt. percipit, que dixi, l. non? Si ꝝ: quare non exercetur ex? si ꝝ quare non ſtrenuatur?

Vt cny argutio recta ſit, plures ꝓpoſitiones Vt Vides omnino ab Vno argutur: Vt eſt g ſyllogus toty trib tres ſint, quory vnus maior extremitas, alter minor extremitas, & alter medij appellatur: ideoque ꝙ ſolutione in eſt generali tui, qui poſitus non ſit ꝙ premiſſe. Op. Vario eſt: quia premiſſe ſunt Cauſe precontrytus Dei, Dicibi debet eſſe ꝙ effectus, ꝙ Cauſa non eſt: ſi cny aliqui tui, qui non eſt ꝙ premiſſe, ſonitu ꝙ ſolutione n poterit talis Dei eſſe legitimus effectus premiſſay, quia Vat illius tui n Inueta ꝓprie. Eaque ꝓpter dicemus ꝙ illatio bona neceſſario ꝓferri debet ex premiſſis, Vnde illatio ſita in eſt bona, etiã ſi premiſſe ſint Vere. omnis Homo eſt Vinibile. Petrus eſt homo: g Petrus eſt Rationalis: Dy quia Dei n ꝓcrit ex anti: ty etiã, quia ly Rationalis non eſt ꝓpoſitus, Dideo talis illatio Vt falſa Vat ꝓbanda, Dona tanq Vat Mag.

Dicitur Vt, q ex anti Vere ſequatur Deſq Vere: ex falſo, falſu, ex ſtingenti, ſtingens ex neceſſario neceſſariu. Dario Vt ꝙ reſpondeat, quia cny premiſſe ſint Cauſa Deſinendi, debent ꝙducere effectu ſibi ſimile = Dicitur Vt q Minimo ſe quatu debilioꝝ party: i dicit, ſi aliqua ex premiſſis queritur particularis, etiã Dei ꝙ talis erit, ſi Vere negatiua, etiã Dei negatiua, Dario eſt, quia premiſſe ſunt duo Cauſe Subordinate: ꝙ talis autu ateperatis ſortior ateperata deſtructiui, & operata ꝓ ultimo Virtutu, Dideo effectus Semper erit Similis Cauſe ſortioris.

Dicitur Vt, q ex puris negatiuis nihil ſequitur: V.g. homo non curritur; ꝙ Equus non eſt homo: non ſcerta: g Equus non curritur. Dario. quia ſicut ad Vnienda aliqua duo ꝓ Sequenti, debent Vniri ꝓ aliquo tertio cny anti: ita ad negandu aliquid & aliquo: Op. Curry de Equo, debet Cuiuſ ille negari & aliquo, q idq ſit cny Equo. Eaque ꝓpter duo ſoret ſ. hoc Syllogo idq cny Equo. Vel Clarius: omnu ꝓcrito negatiua Vt inuitica idẽtitatis, ꝙ ꝙ omnis Syllogo debet dari aliqua ꝓcrito aſſumari identitatu a ſitibus extremis cu medio, Vt Vat homo idẽtitatis, quid quid negatur de Deo, & Deo etiã negetur. n g ex puris negatiuis aliq poteſt ſequi.

Dicitur Vt, q ex puris particularibus nihil ſequitur: V.g. aliq homo Vt mercator; ꝙ Franciſcus eſt aliqui homo: g Franciſcus Vt mercator que dca n Valet, & Vario Vt, quia tres partes Vt ꝙdicentes Vt Syllogate ſoꝝ ꝙdicto, ſ. grillo, ac ꝓde erunt quatuor tres Inde n pury, ſi nihil Syllogus Deludat; quia non Vegetata idq medij. Op. hanc Vationg ex puris Singularibg Vera poteſt ſcerti: V.g. Petrus Curritur: Petrus Vt homo: g homo Curritur, quia tres Singulares ſemper Suppoſitt ꝓ Eode, particulare Vero non: Vltima tydq Dicitur eſt, q ꝙ Maiori extremitas Maior Vniatur cu medio; Minor extremitas cu eodq medio Vniatur ꝙ Minori: & ꝙ Concluſione extremitates Vniantur ſimul Se, ac ꝓde medij diſtributy ꝙ premiſſis n debent poni ꝙ Concluſione.

Capꝝ Vum de Syllogiſmo

Syllogus argut ſpecies perfectior ſic deſinitur: Modus Sciendi ꝙ quo quibusdã poſitis, & ꝙpoſitis aliud Necesse ſequitur. Nota, q cny neceſſario n denotat Deꝝ eſſe neceſſariu, & multoties ſtingens ſit, ꝙ neceſſariu Conexionis ſequentie ad premiſſas, que ex n dicã premiſſay talis eſt, ut ipſi Deſſu, Dca nequeat non Iecdi: quare quod nec ex premiſſis ſequitur, Dca n Deꝝ appellatur.

Sugono Syllogy eſſe ꝓpoſitu artificiale Manu mea, & ſta: Mea autu Vna eſt proxima, alia remota: remota ſunt tres ꝓpoſitiones ꝓpoſite: proxima Vero ſunt ꝓpoſite igit ꝓpoſitu Syllogy. Sci mediate Syllogy ꝓpoſitu totymodo tres eſſe debent, ſicut & ꝓpoſite, quary ſ. dicitur maior, & Minor, ſ. dca. ſ. ꝓcrit tres Vnitus cu medio, dicitur maior extremitas: & tres Vnitus cu eodq medio, minor extremitas appellatur: medij Vt illud, q ꝙ maiori, & ꝙ minori Collocatur. Op. Homo eſt animal; Petrus eſt Homo: g Petrus eſt animal. Ubi tres ꝓpoſitiones, tres que tres ꝙ ſequens. Homo, ꝓnunc, Animal. Petrus. Homo, quia Vegetitur ꝙ maiori, & ꝙ minori Vt medij.

Dicitur dupliciter mag Syllogi, duplex etiã ſtantitur ſ. ſ. Correspondet mag ꝓpriꝝ Videlicet ꝓpoſitionu. aggellatu que modus. & ſic deſinitur. aſta ꝙpoſitio ꝓponꝝ ꝙ affirmationu, l. negationu, Vniuſitatu l. particulatu. = Dicitur Vero Correspondet mag remoty Videlicet tres. aggellatu figura: ſic que deſinitur. aſta ꝙpoſitio tronꝝ ꝙ ſubjectionu l. ꝓdicationem. =

Cum enī dūo trēs possint esse triplex: triplex etiā assignatur figura. ī prima medij est subtꝰ ī maiori, et prat
ī minori: Ut omne animal est sensibile; ī omne rugibile est animal: ḡ omne rugibile est sensibile: qui syllos
gus directe inuenit, quia ī dicta maior extremitas predicatur de minori; Qa figura medij gratur ī maiori
et ī minori: Ut omnis homo est rationalis; ī nullus equus est rationalis: ḡ nullus homo est equus. qui deludit
ī directe, quia minor extremitas gratur ī dicta de maiori extremitē = ī 3a denique figura medij est subtꝰ
ī maiori, et ī minori. Ut aliquis homo Ut albus; ī omnis homo est visibilis: ḡ aliq̄ visibile Ut albū, qui
etiā directe deducit ꝓ vtrāq̄ figura datam: Notare tamē quatuor modos 1ā figure ista ponendos directe
debere deduci: Alios vero quandoque directe, quandoque. Ut hec omnia ī promptu sint hoc
Carmē agens.

Sub, prd, prima. 2a bis prd. 3a bis sub.

Igitur istis hui figure innumerabiles efformari possunt syllogi numꝰ distincti, qui autē ī ueri
uerū hui quatuor Carminibꝰ Continentur.

Barbara, Marent, Darij, Ferio, Baralipton
Celantes, Dabitis, Fapesmo, Frisesomorum 1a.
Cesare, Camestres, Festino, Bazoco, Darapti
Felapton, Disamis, Datisi, Bocardo, Ferison 3a

In qualibet harū distinctionū ī veniētis tres Littere Vocales denotantes ꝓpriē affirmatiuas, i, negatiuas, uniuer
sales, i, particulares, et ī q̄ dicta ī hui Versiculi habent A. negat E. ita Ut prima Vocalis Correspondeat
Maiori: 2a minori: 3a Diequētē: Si enī alia Superest Vocalis, de la non Curatur, quia sōly metri grata
gratia facta fuit. Nouē modi priores pertinent ad 1ā figurā: Quatuor subsequentes ad 2ā: Vltimi sex ad 3ā.
Ex quibꝰ omnibꝰ tota ars Syllogistica pendet.

Cap 3um de Reductione Syllogorum.

Diximus enī quilibet Syllogus formatus ī 2a 3a figura, et etiā ī vltimi modi primē, esse ī per fectū, ac proīde
esse reducendū ad quatuor modos priores, et per fectos primē figure, nimirū ad Barbara, Marent, Darij
et Ferio. Reductio enī ista fuit ā diuersis adinuenta ī quibusdā tenacibꝰ ingenijs, que nisi maxime
obstrearentur bonitati sequentis, et assentiri refugiunt. Duplex igitur Ut reductio Una directa per ostensionē.
Alia per impossibile; ī prima libenter immito, ty quia nimis de eius dubito vtilitē, non tamē de eius
faltidioso rigore, ita Ut pene hoc rigido ſtui tormento stringeni sit cogitū inuentio: ty etiā, quia, si
rectior, et fortior est reductio per impossibile; ad quid reductio per ostensionē.

Omissa igitur hac ī pertinenti re
ductione, ad vtilioꝝ ī possibile accedamus, sic dicta, Cquod dicta duorum aduersariorū Cogitur Concedere
duas Contradictorias quoꝝ est ī possibile: sic que definita: tranſmutatio Syllogi ī per fecti ad per fectū, sumpta
Contradictoria Conclusionis negate, ty Minori existente ī q̄ Concessis. Et Ut sciatis, quomodo id fiat
ī omnibꝰ figurīs vna regulari memoriā mandata.

Constructo Syllogo ī aliquo exmodorū ī per fectorū primē
figure, et ad aduersarium dicta negata, deducitur eius Contradictoria, que necessario ab illo dicī debet, quia ab
angelo Traditoriū, sicut n potuit esse simul verū, ita nec simul falsum: Contradictoria dicē negate ponitur
Ut Maior; et maior ī ī primo Syllogo dicebat ponitur Ut minor. Et ab illis ī per fectum Contradictoria mino
ris ī q̄ Concessa. Et demum sit ī Baralipton quia est modus ī per fectus primē figure. omne animal Ut
Sensibile ī omnis homo Ut animal: ḡ aliq̄ sensibile Ut homo.

Supponitur aduersarius dicē negare, et Ut certius
aduertat deducitur Traditoriū dicē negate quod est: nullū sensibile est homo, ī Ut stat, dudat ponitur Ut maior:
hoc modo: nullū sensibile Ut homo, ī omne animal est sensibile: ḡ nullum animal Ut homo: In Syllogismo
per fectus ī Marent quo Cogitur quilibet Concedere omnem hominē esse animal, ī q̄ ante Concesserat,
et demum nullum animal esse hominē, quod postea Cogitur fateri. In enī quomodo Contradictorij sortiti fuit
Ut maior: Maior vero primi Syllogi Ut minor, et Ut dicta: Contrarius minoris Concessus.

In dē enim
figura formato Syllogo, Ut reducatur ad modū per fectū: obserua, q Maior suy retinet loco: Minor autem
cuī Traditorij Consequēs negate: et dicta cuī Contradictorij minoris Concessa: Sit cogitū ī Cesare
qui primus Ut modus 2de figure. Nullus homo est rugibilis; ī omnis leo est rugibilis: ḡ nullus leo Ut homo.

Vt ẽ Syllogus iste reducatur admodũ perfecte, recognoscamus deducta Tradictorij Dẽ negata, quod est, Nullus Leo est homo, & tunc sic queditur. Iste nullus homo vt Rugitibilis; Sed parte Aliquis Leo vt homo: g Aliquis Leo non est Rugibilis: Hoc Syllogo Ferio Videbitur Maiore primi Syllogor Sug Loci Penuare, & Loco Minoris Contradictorij Dẽ negate: & Vna Contradictorij Minoris Deste. g Ja denique figura Contradictorij Maioris negate, ponit vt Maior; & Minori g Suo Loco remota, Certus Contradictorij Minoris Deste. Sit Maioris Cogitur g Darapti, qui primus modus vt tertie figure. Omne animal Currit; Sed omne animal vt Viuens: g Aliquod Viuens Currit. Vt ẽ reducta deducto Tradictorij Dẽg g est nullum Viuens Currit. & tunc sic 1. parte nullum Viuens Currit; Sed parte omne animal vt Viuens: g nullum animal Currit. In Syllogo g Maren, ipso Contradictorij fuit gratis Loco Maioris: & Minoris Remota, fuit Tradictorij Maioris Deste gratis g Dca.

Sitote tamq quod quamvis Mantes sit 19 figure ipso inuertuntur Regule supra aposite & prima Jugura, & vt Syllogus g Mantes Constructus admodũ reducatur perfecte, Cogitur quod Contradictorij Aubionis negate ponatur g Minori: & Minor Deste precedente Syllogo g Maiori. Sed g Aubione Tra dictorij Maioris. Vt ipsum hoc subtilissima processa facilius, & promptius Cognoscant ingenia, ps hec ordinata observate.

Maior fit Minor, & fit Contradictio Maior
Dento Mantes in quo per vertitur Ordo.
Seruat Maiorem, Variat que Secunda Minorem
Tertia Maiorem Variat, Seruat que Minorem.

Veritatis Cg hec omnia g Aliquo debeant principio fundari: ideo Congruu iudico principia per sectionis Syllogistice & explanare

Cap. Vlt. de principijs formę Syllogistice

Principia Syllogistica per se Nota Sunt: dicti de Omni: dicti de Nullo: que sic ẽ intelligenda Sunt: quidquid affirmatur de aliquo Subto, debet etiã affirmari & omni Inferiori Contento Sub illo: Vg Viuens Sensibile affirmatur de animali: g etiã debet affirmari & homine, equo, Leone, Aliq que Speciebus Sub animali Contentis. Quidquid de illud dicti de omni. & etiã quidquid de aliquo Superiori Subto negatur, etiã negari debet de omni Inferiori Sub ipso Contento de illud dicti de Nullo.

Hijs principijs Dialectici alia duo Vniuersalissima respondent: Vide licet: que Sunt eadẽ Vni tertio, Sunt idem inter se: & que distinguuntur ab vno tertio, distinguntur ẽter se: hoc ẽ: que per tertiũ, & adequate identificantur Cg aliquo tertio, sine medio, necesse est ẽter se identificari: & ẽ ita: Si aliqua duo per tertiũ identificantur inter se; si quodlibet illorum distinguitur ab aliquo tertio, necesse vt distinguatur, & aliud: que ita Euidentia Sunt Saltz g Naalbog, vt puer igniis discentiri non possit, nisi bellum indolis, & totius sit Exposes Rationis.

Hinc vero quilibet discursiu demonstratiuu ducitur premissa nec Nisi debere, vt g Maiori prata Rubra Cg tertio, Sue medio: g Minori Subto Cg eodẽ medio, Sue tertio. vt sic Subto, & prata g Aubione ẽter se Vnantur. & quo patam Videbitur hoc principiu nec se quire Metaphisicu vt Vtiliore ptes: & omnino indifferens ad omnes Scientias, Sue practicas, Sue Speculatiuas, Sue physicas, Sue metaphisicas, Cg per illud doceamus opus Syllogizare & formare.

Hijs principijs precognitis facile Videbit Lut g Aubione Vident ad ipsa Veritatem. l. Reducere: Vg ab Aliquo Contradictorie negate & Aubio huius Syllogi g Paris: Omnis Homo est animal: Petrus vt homo: Vg Petrus est animal: Syllogus iste ductitur ad sua principia Vtiq potest. primo sic: Concessit g homo esset animal: g etiã hoc Predicatu debet de Petro: ibo Dg. Petrus Continetur Sub homine tanq Superiori: & quidquid dicitur de Superiori debet dici de omni Contento Sub illo: g vt dicitur de homine, dicitur de Petro. g animal dictu de homine, debet etiã de Petro dici: & illud dici de Omni. Alitr etiã: animal identificatur, Sue per gradus Verificatur de homine: Petrus etiã identificatur Cg homine: g Petrus, & animal, debent ẽter se identificari.

Vide de hoc Opere, vt sine Virgine gesint poema ad difficilima Logice perueniri: Omnia dicta, & dicenda Sunt g Laude Omnipotentis Dei, aque Beate Virginis cuius quadunt: Sint igitur Alme Matri Virg, Matris Virg, Virgini Virg. Virgini sanctissime Hodoie & Vere, Paradisiace Virgini generose Coelestium. Sint g Honor & cui dulcissimi Ioseph Sue dilectissime Sacunde que Virginis Amatis gratissimi. Sint denique g Altum omnip Eterna felicitate Fruentium Quorum incessabile Decem Cantantes humili Corde, grata que Lingua Sctis Dei Orienti ex alto gratiaq Perfruamur. & te Deum Laudamus.

quorum sanctissimi Concelebrat Cg Ecclesia Sancta, fideliq Coetus, quorum que incessabile Vocem, & Voce Cantantes precordia, non humile Corde,

Commentaria in Vniuersam Aristotelis Logicam.

Proemium.

Caeca, fallax que Lucifer, Vt Adama Parentē pollicitus esset Sapientē, dolo fuit Pbus, Doctrici Serpentis Vestitus figmentis: Pmale Suasa femina massa ab arbore Scientie Summum dolore, & fraude inuncauit inscitie. Ab illinc adeo ignorantia ipsig, ipsius que posteros dominauit, Vt nihil, aut penè nihil quod Cognosci Sit Errori obstat. Sic Felicitet stellatus Liberij arbitrij procacis fraudes nimios per annos ingemuit. Vnque dū Omnipotens Deus, Misericors Pater, Vt arte fallaret artem, figmentis, & dolis ingenij Scientie donauit. In Logica omniū Scientiarum schola, tot nuciosi, tot callidi Vtens argutijs, quot Secundi Sophismatis, quibus fraudit Seres longissima Verum, Ornatur, & gaudet. progre tur Strenui, Sic que possint Sophisma in ipsa Latentia pandere multa. Cumuero si quando astuta rea que Clandestina Vitia discurrit inquieta, difficilior Cositeri, animos Ingeni, Vt Viri Cogitan numis, artisticora Satis acuem Intellectus obnubilat, etig Legis parat, Regulas offert, Silly que donat. Vt atanto Sophismatis Labyrintho possit audacem Liberare Theseum. Demum ipsa illustrat, obnubilat ipsa Vt si qui Vestrum abipsa delectabiles inuncauerit fraudes. Videat arborem Vitā boni, & malum parantq Scitis. Igitr si Dns Nudem animam Lumine Scientie illustrare Vultis adhanc disciplinary disciplinq Scitis inuitis Vt medium Scientie tenentes, ad Vltimy Rationalis Creature pervenire finem Valeatis.

Tractatus Primus Præmialium.

Postquā Summulas legimus, aliquantulū de Veritat propositica, que se tenet ex parte formę Syllogistica decreui, antequ Series de Logica questiones examinemus, aliqua de posteriori Veritat, que se tenet ex parte mat explanare. Cuius hui libri agat Pbs de natura Demonstrationis, & de omnibus ad ipsam Conducentibus, & Vtile existimaui nag ipsius demonstrationis, etig que Scientie Vocig fuit exponere, Vt melius percipiatis An Logica demonstratiue pradat, Sit que Scientia.

Cuius Pbs principio hoc libro dicebat quod omnis doctrina, omnis que disciplina stellatina ex aliq existente Sit Cognit inducitur notitig. Sue doctrig Demonstrationis. Similit, & Scientie debere precedere: Sicuius Scitur quid Sit demonstratio, quidque Sit Scientia faciliter Scitur An Logica Reperiatur, an ipsa per demonstrationes generetur, An denique demonstrationes Precedat, que omnia possibili Natit, & brevitate Deo auxiliante donauimus. Et Vt hoc sicut opt, felicit Inchoet, Primis & Requisitis ad demonstrationē: postea Vero & Demonstrat ipsa aduti Sumus. +

Præludium 1m3
De Prædicabilibus.

Cum huius disciplinari Scientificus Dictat, demonstrare passiones de aliquo Subto per aliqua principia Magis nota, oportet Pt & per prius ad Dubitationē, ab illis Cognoscat, quod principia Vera Sint, quia prout Sunt: de Subto quod Sit & quid Sit: de passione Vero, quid Significet Nomen quo talis passio exprimitur. de principijs Cuius gis gis Cognitis quod Vera Sint, quia ex illotes, absentia Vertus absurdi Inconuenit. Si cuius dubitat quare principia non precognoscunta quoad esse: hoc est, quid Sunt? Respondet D. Ths 1 post. Lect. 2. sic: Ostensiu Vt Mathem. q Idemda non definiuntur: Hominis cuius alicui non est aliqua definitio, & multominus Inuntiationes alicuius. Vnde q principij Sit Inuntiatio quedā, non potest precognosci de ipso, quia est, quia Vera est. Literg D. Ths Generabimur amplectur, quamuis autem quare Inuntiatio, & Idemda non possint definiri. Cuius principij definitur ab Arist per hoc q sit propositio medio Vacuata. Etig propositio, & quagplurima alia Idemda.

Fateor Idemda ea Vatione qua plura Sunt, Vnica definit & definire non possa, quo Sensu intelligendus est D. Ths bene tamq definiri possunt ea Vat, qua Vnum Sunt. ides que dico, q de principijs non debet precognosci quid Sunt, quia hoc im pertinens Vt ad demonstrationē, & DDs Negatq, Scitis cuius Vt precognoscere, quod Vera Sint, Vt inde Colligatur Conclusio.

Quid præcognoscatur de Subjecto.

Dicendum Supra de Subto debere precognosci An Sit, & quid Sit: hoc est: An Sit possibile, & existens.

quia Cy aliquo de illo passionis demonstremus, necessario supponimus esse, l, possibiliter; l, actu. Et Vatio est, quia hoc de subo nim demonstratio; Conclusione, unde oportet quod precognoscatur An sit subm. = Vatio ista probat etiam, quod demonstratione a priori precognoscatur quidditas ipsius subi, quia Cy essentia sit inde demonstrabilis, et sola medium ad demonstrandy, non potest demonstrari, ac de essentia cius debet premissis precognosci.

Contra dicit q demonstratio a priori debet quidditas subi precognosci: Secus vero demonstratio a posteriori ita ponitur Vationis Augustini dati, quo que Doctor Marianus tradit; ait Cy post. lect. 2. de subo non ostenditur demonstratione quid sit, multo minus an sit, unde oportet precognoscere de eo quid sit, et An sit, Cy ens definit cius summatur principy ad demonstrandy passiones et Venire.

Dicitur Dicendum quod similiter vero demonstratio a posteriori non debet precognosci quid sit subi, et probatur a pari: ideo essentia subi debet potentius precognosci, quia non ostenditur demonstratione; si demonstratio a posteriori ostenditur in demonstratione essentia subi: q demonstratio a posteriori talis essentia non debet premissis precognosci: Maior est Scotus Aug. Mag. Minor probatur sic hac demonstratio a posteriori. omne Vitibile et animal Vationale omnis Homo est Vitibilis: q omnis Homo est animal Vationale. In ubi essentia subi, nimirum animal Vationale demonstratur demonstratione: q demonstratio a posteriori non debet essentia precognosci.

Quid precognoscatur de Passione.

M. Ioan a S. Th. Martinez de Prado, Arriaga, et quotquot alii secuti sunt de passione non precognosci An sit; neque quid sit: sed tota quid significat ubi sanere videtur Arr. sq. citata Lect. 2. ibi: de passione potest quidq sciri quid est; sed Cy cius quidditas pendeat ex subo, quo est, scita quidq de passione per demonstrationem tanquam Medio illata; sed precognoscitur de ea quid est, quoty ab significatione nominis: non Cy potest sciri An aliquid sit, nisi scitur, quid nomen cius significat. Locus ista Vationis probat quare de passione non precognoscitur quid sit, nimirum, quia cius essentia demonstratione ostenditur; sed eatenus ostenditur demonstratione An sit: q eatenus hoc non debet premissis precognosci.

Nihilominus Cy Lobanensis dico ante demonstrationem debere de passione precognosci non solum quid hoc nomen Vitibile significet, sed etiam quod sit: et probatur: quia hoc nomen Vitibile ubi sit significativum, significat aliquid existens, possibile: non Cy dabile est medium, nisi status solutionis quo solum essentialia prima cognoscuntur, et ab adversarijs dedi non potest, aliter cognosceretur passionis essentia per primum ad demonstrandum.

Rursus: demonstratione a priori ostenditur de passione propter quid sit: Cy. de Vitibili ostenditur esse propter Vationale, a quo dimanat: q necessario premissis supponitur quod sit: quia primum est esse, cui non aliud esse: ng si non esset, non demonstraretur propter quod esset. = Rursus: demonstratione de Homine Cy. probatur Vitibile, sed hoc de homine non potest verificare, qui supponat Vitibilitatis esse: probatur Minor de facilitate: Non potest demonstrari terminus Rotundum esse, qui Rotunditas precognoscatur: q non potest demonstrari Homines Vitibiles esse, qui precognoscatur Vitibilitatis esse.

Ad auctoritatem Arr. dico quod demonstratione esse essentiale passionis: hoc est: quod hoc praty inest huic subo tanquam proprietas illius, ac de illo praty quod antea precognoscebatur esse absolute, demonstratione huic subo per alia venire Homini Vitibile Cy. demonstratur quod sit Hominis proprietas ab illius essentia dimanans. hinc precognitis: ig facilis nas demonstrationis fiagare.

Præludium Tum
De propositionibus per se notis.

Ideoq existimans exponere prius ea que demonstrationem precedunt, antequ demonstrationis iter examinemus, ideo que debebit nobis agendum erit de propositionibus per se notis, et immediatis. postea vero de propositionibus que aperiuntur de omni: deinde de propositionibus per se, et tandem quod iter

De propositione, quia per se notas appellant, etiam vero nominant immediatas. illas Cy per tres negationes definiere Arm. D. et Arist. sic: Est propositio Cuius medio vel propositio, qua non est alia prior. igitur propositio immediata est illa in qua predicatum convenit immediate, et essentialiter subo. quia si praty alicui, alio mediante, subo convenit, eatenus si essentiale sit, non erit propositio immediata, et sortis patet. ac de propositione ista: Homo est animal, sive immediata, quantumvis essentiale sit praty, quia per aliud prius potest poni; nimirum quia est Sensitivum.

Hinc colligo aliquam esse propositionem realiter immediatam, et virtualiter, aliquam vero realiter, et virtualiter immediatam: 1a est in qua praty ita immediate

Conuenit Subto. Vt n sit aliud Realiter genus per quod poetur: Vt hoo est animal: ḡqua n e dabile gratz Realiter distincty ab animali, q genus hominis Veniat: Veruntamen potest dici q talis oppositio, Vt Virtualiter mediata, quia Vt genus aliud gratz, nimirz Sensibile, Virtualiter, & per Rationz distincty ab animali, ac p3de per illud potest illa oppositio poari: per oppositz Vero oppositio Virtualiter ḡmediata licet illa ḡqua n e dabile medij Virtualiter genus per quod poetur, & Vt Velut Radix omniz gratoz quz de Subto dicuntur. Vt hoo est Rationale.

Per tres Vero oppositiones definiunt Phi ppoong per se Notam, Sc: quz excludit tm, seu excludat tm very innotescit. Eoquo ad quite q oppositio per se Nota, ida Vt, ac immediata: dicitur per se nota, quia non est nota per aliud: hoc est, non data aliud medij per quod probetur, & innotescat. ḡ Sole Lux ostime hoc excludunt Alb. Mag. hic tract. 2. Cap. 6. quia Sol non ab alio Corpore habet Lucz, ideo se ipso Vt Visibilis. Alia Vero Corpora a Sole Lucz recipientia fiunt per Aliud Visibilia, ganth Lux dicimus ppoong per se Notz, quando ita per se fit nota, Vt omino Careat medio Alio probatius.

Nine indico ḡmerito demdauere plures ḡquirentes An oppositio ḡqua prima parte gratz & Subto sit ḡmediata, & per se nota. Et dicti Lux Stat mediate esse, quia licet nihil reale mediet ḡter ipsa, & Subtm Mediat tamz aliquid Rationis distincty a Subto, nimirz definitio, Sue essentia. ideoque prima pars per excessum Subto poari potest: ideo que hec Vt optima probatio: ideo Deus est admirabilis, quia Rationalis.

Propositio per se nota, alia est per se Nota quoad nos, alia per se nota ḡmunicè, & dicitur per se: quz dicitur cum excogitabit Alb. 1q. 2. art. 1. & q. 1o de Veri. art. 12. oppositio dicitur illa ḡqua gratz primo, & essentialiter Veniat Subto, talitez quod medio Careat quo probetur, potest Lux tali oppositio non esse nobis nota Utque dy definiantur tres cas Stat: quz excludat absque aliquo dubium innotescat: Vt hec oppositio Deus est est nota per se, & non quoad nos, quia doctrina Dei per excludz Creaturas cognoscimus. Propositio nota quoad nos dicitur illa quz ita Lucz tres Stat, Vt nulla ḡtzeat excludat. Vt hoo est animal Rationale: ḡty Vt manus sua pars.

Preludium 3um

De Propositionibus de Omni.

Distinguit Phi quid sit dici de omni seu Vero: Et utraque de omni dicimus, quod non Cuidg inest, Cuidam non inest aliquando Desit, aliquando non Desit. ḡ omni, & Semper. Et ḡqua distinct Colligitur dicendum, quod est inter dici de omni presentiz, & dici de omni preteritiz & futuritiz: nq dici de omni presentiz Vt, quod nully gratz dicatur de Subto Sine Vere, Sine falso, Sine nec, Sine Stingenta, quod ctg non dicatur de omni Utento Sub Subto. quia Cum dici de omni presentiz sit oppositio de tio Omni distributo, n attenditur ad necessitatz, & ad fig Syllogistiz

Dici Vero de omni preteritiz & futuritiz dicitur ideo quod nully gratz nec Verificetur de Subto, quod ctg non Verificetur de omni Utento Sub Subto ḡdestinato: Vt hec oppositio Deus est animal. gratz animal nec Existatz de homine, nec ctg Cuntiari debet de omni Sub homine Utento, nimirz de Petro, Paulo Antonio &c Unde ḡpositionibz de omni Semper gratz ḡstabiliter debet Venire Subto. Vt ctg nec Veniat omnibz Utentz Sub Subto si essent. Proinde que ly omni posity ḡfinit n denotat q pluries sint ḡtinua Subti positiue, Pl. positiue, l, negatiue.

Preludium 4um.

De propositionibus per se.

Distinguit Phi modos dicendi per se, qui &c Arist. 1q. Post. lect. 4o sunt ḡquadruplici differentia: quia illa parla per Significat, l, Habitudinem Causz, l, Habitudinem Partis, dicitur ly aliquando per se esse, quod est Sine alio, Vel Solitarie. Ista primus Modus dicendi per se pertinet ad Causz ḡtiz ḡtinuz, & datur, quando gratz Vt de essentia Subti, Vt hoo est Rationale.

Secundus modus dicendi per se pertinet ad Causz mate, & datur quando progna pro gradicatur de Subto: hoc Vt quando Subtm Vt de essentia gratz: Vt Homo Vt Risibile Onde oppositio ḡqua de Subto gratz accidens Omne n per se ḡ 2m modo, quia quamvis Subtm sit de essentia gratz, Illud est Subtm accidentis, nq accidens essentia per se dicitur ad Subtm, gratz tamz n dimanat ab essentia Subti, q requirit Vt dem modus dicendi per se ḡ 2m modo.

Tertius modus per se, non est modus predicandi, ḡ essentiandi, Dicunt que omnibz Substantiz per se essentibz: & quamvis Substantiz sint ḡmuz, quia n sunt ḡpiti Vt ḡ Subto ingressus, ḡ Vt ḡ Subto inclusioni, essentiunt per se, ac p3de ḡ includuntur hoc tertio modo per se. prima Vero Substantia dicit n soly esse per se, ḡ Linea essentiandi, & etiam Solitarie. ḡquo Penna concludunt Ancreta, quz n sunt solitaria, & de formis denominantibz.

Denique

dicendi per se, non est modus predicandi, l, essendi, & Causandi. & definite à Do Sci. quando aliquid inest prosteri igry. id est, quando aliqui effectui dependet ab aliqua Causa igry per se Causante. Vt Edificato Edificat. non autg ultra Edificatu amouetur, quia ad ambu Mandy pertinent vt, quod sit Edificatus.

Præludium 53.

De propositionibus de Vniuersali, & Secundum quod ipsum

Non Summitta sic Vniuersale gliquo predicato de multa descendenta, sicut quinque predicabilia, & quado ade quat ptes subty, & gratty, ita talith, quod Vny non sit sine alio, & Conuertibiliter Vny de alio dicatur. Vt Homo est Visibilis, Visibile est homo, que pp sunt vera. Vnde gratty Secundy quod igry dicitur illud quod per se & Vate sui Venit subto: Vt ultra: Homo est Rationalis: Homo est admirabilis. & qug plurima alia, que Vny de homine dici possunt.

Vnde Aliqui g proprio, igua gratty n se habet Conuertibiliter Cy subto, quantumcu gratty essentiale sit, non est proprio Cy igry: sicut ultra: Homo est Sensitivus, quia gratty n dicitur Conuertibiliter de subto; & sic non valet: Sensitivu vt homo. & Vatio omny est, quia homo non est Sensitivus, vt hoc sit & sit animal est: quia Sensibilitas Venit homini Vat animali. nec ultra pp hoc est animal, est Cy quod igry, quia animal gliquig homini Venit, & sic non dicitur ad Vertitg. Vetat sane An hoc pp hoc est risibile sit Cy & igry? & Videtur quod non, quia Cy Visibile sit Q hominu quietas, Sapuit primg, nimiru esse admirativu: Vnde debet homini Venire Vatione admiratiu: g Visibile n Venit homini Vatione sui = & Vegendetur Cy Vatione sui n sonat idg, ac immediate, id ac prosice, hoc est, g gratty ita sit humi subto, vt non sit Alterius extranee speciei: pde illa pp est Cy igry, quia gratty eius n Vat Alterius Veniat, n tamg Vat Alterius superioris, & sic Vertibiliter dicitur de subto.

Hinc tandg Colligo differtg ste hoc gratia huc vsque Enumerata. ng gratty de omni nec Cy quod igry, bene tamg extra: Cy omne gratu Cy quod igry est, per se, & non extra. Omne gratty per se, est de omni, & non e Contra. pde que gratia ultra sufficient & propositionibg necessarijs Instituendis demonstrationi, Nunc autg ad ipsg demonstrationg accedamus.

Præludium 63

De Natura Demonstrationis.

Satis ig nag premittary, & predicatory Instrutty demonstrationg, & adhuc dura sunt huius mag pulchra, tota que Vigilantia digna, qug auxiliante Domino donabo. Satis etig demonstrationi fieri ex premissis per formg Syllogisticis dispositis & maa necessaria. Nunc sequitur agere de Demonstrat igua tria debemus scire. primum definitio, seu essentia illius. Cy maa sui, & circa qug versatur. By ipsius diuisio. Cy denique sui effectus.

Igitur Do duplicg apposuit definitionem demonstrationis: prima sic: Vt Syllogismus faciens scire. igua definit tria pmemorata, scilicet Cy Syllogismus: Cy faciens. Cy scire. Syllogismus ponitur vt genus, ad Syllogismu probabilis, & fallacem ratiu: denotat igitur qug pra argumentat & ducat demonstratio, scilicet Syllogisticig Instrutty tribus propositionibg, vt primarg premissarg Cy mediu, & extrema minanta Cy mediu, & Conclusione inter se.

Cy faciens denotat efficiens, l, forte l, efficientz & diuersas doct. opiniones. Demonstratio Cy l, Summitta adaquatè prout Venit premissas & Conclusionem, & tunc efficiens Causat habitu scientifici: l, summe potest adaequate, secundu premissas totum & tunc premissa, l, absentes premissary, Causat efficiente absentia Conclusionis. & absentia ista appellatur scientia actualis. Cy scire denotat nobis certitg, & euidentz. qug & vtro demonstrato acquirit intellectus media & finalis.

Secunda Demonstrat definitio sic se habet: qua est Syllogismus procedens ex veris, primis, & immediatis prioribg, & notioribg, & ex causis Conclusionis. que particule suo ordine examinande sunt. Igitur demonstratio debet procedere ex veris, quia Cy intellectus percipiat demonstrationi absq; medio, semper debet procedere ex veris, ng ptra n potest subesse falsu: g Conclusio cui accidit ptes debet esse vera: g etig eius Causa, ng Verum effectus, a vera, quia procedere decet.

Debet etig procedere ex primis, & immediatis: id est ex propositionibus per se notis, qug non per aliud medius demonstrantur. Vt explicat Arist. 1. Phys. text. 1. Vt dubitat g Una ex illis duabus partibus sint superfluu, quia g est primu, vt immediatu: g videtur pug superfluere: Arist.

Quia quilibet illarum exprimit diversa rationem formalem: ng proprium immediata dicit Carere medio illo probante, quod quid negatum est; proprium vero prima dicit quod per illa alia posteriorem ps probantem, quod ut quid positum.

Sed dices.

patet hoc ex notione Patris, nimirum ng generato: ng nomq hoc duo dicit & q Pater non sit ab alio, q ut q negatum, & quod ab illo sint alia q quid positum ut

hoc ut Vera demonstrato: omne Visibile est Rationale: Petrus est invisibilis: q Petrus est Rationalis; dicta demonstratio non procedit ex primis & immediatis: quia Maior & Minor per aliud medium possunt probari, ut patet: q. ad Veram demonstrationem requiritur quod procedat ex primis & immediatis = Vera illa demonstratio, & quilibet alia illius generis procedere debet ex primis & immediatis, ignota per immediata ex sunt probari & illis notiora: Hoc sufficere ad Veram demonstrationem docuit Aristot. 1 post. Lect. 2. 3 ostendit.

Quemadmodum debet

demonstratio procedere ex causis, quia ut dictum est, premissæ sunt causa conclusionis & propter quod scitum ex propriis procedere, quia causa prior est effectu = 2 hoc docet primo: demonstratio apposteriori, nimirum illa qua per effectum ignoratur causa, quæ dici solet demonstratio quia. Ut Vera demonstratio; & tamen non procedit ex causis, & potius ex ista: q. = V: Syllogismus ergo demonstrativus proprietatis cuius est Vera demonstratio propter quid; & tamen non procedit ex causis, quia cui non est causa sua proprietas, q ab illi res ista non sit distincta: q. = 2. q Deo Ens attributum probatur ex alio, ut determinatur & immutabile. Voluntas & intellectus & tamen Ens attributum non est alterius causa, q Vario causæ q Deo ad ista requiruntur: q ita quod patet.

Insuper

Verum dicitur Ens divisum demonstrationem q quia, & propter quid. Demonstratio propter quid dicit illa qua per effectum proprietas demonstratur, solet qua appellari demonstratio a priori: Ut hoc Animal Rationale: q admittamus: demonstratio quia & Duello ut illa, qua per effectum demonstrata existit, & dicitur demonstratio a posteriori: Ut hoc est Risibile: q Rationalis: quæ divisio omnino est inter se: quibus positis

Resp ad 13

Secundo Maior, & distinguendo Minorem: Non procedit ex causis q essendo secundo minores: ex causis q ignorando Nego Minorem: quia effectus ex posteriori ut sua causa q essendo, potest esse prius q ignorando, ut patet, quando per Verba, per Victoria Petri: ista ignoramus: Sed dici Ens hic tale demonstrationem propter quid disputare = ad 2m Vera demonstrationem non procedere semper ex causis positis & finitis & virtualiter ens & metaphysice, hoc est quod Ens sit Verum a priori Aterni, simul immutabiliter, ut Verum a priori æternitatis.

Denique Demonstratio debet procedere ex Notioribus, quia q Cautent premissæ notitia & manifestationem conclusionis, & sua Veritas ipsam assentiatur propter premissas, nec sequitur premissas esse notiores = Et quia conclusio sit sua notior per discursum: principia autem conclusionis sunt Lumine naturæ nota, ac fide sua discursu: q principia notiora sunt conclusione; q premissæ sunt principia conclusionis: q premissæ sunt notiores conclusione. quia Ut ait Arist: propter quod unumquodque tale, & illud magis. id est. quando aliquid est tale propter aliud, illud aliud est magis tale. q Istæ 3 sunt: principium hoc q Ille genera causæ se subinvicem non ingenere

Causæ formalis, quia ut Valet: panis est Mensa propter Mensam q Modo est magis Mensa: non ingenere causæ efficientis: quia ut Valet: Petrus est Homo propter Patrem: q pater est magis Homo: ut ingenere Causæ finalis, quia non Valet: Sanguis effunditur pro Sanitate: q Sanitas magis effunditur: ut denique ingenere causæ materialis quia ut Valet: Linea est longa pro quanto longa: q quanto longiores sunt ipsa linea. q

Ut hoc principium subsistat

quatuor exigunt Additiones: 1a Ut, q prius & huc, & alio extremo Verificatur. Itaque Denique Ut quod, defectu Causæ Unitatis est nulla, quia a cæco non est alba Ut quid, sed Ut quo. = 2a Ut quod, prius Verificatur sumpsit Magis, & minus, defectu Causæ 2 nullus est, quia hoc ut sumsit magis, & nunc, & extra Certitudo, quæ nunc alia magis ista potest Certificari, quia Æterna. & per hoc Stat ad 2m. q Sanitas ens Unitat & Individuum = 3a Ut q Extrema Realia distinguitur = Denique requiritur, q extrema Veniant ingenere q ea denominat ab uno illoq illorum Immutata: hoc est, q Ens sit tale, quia aliud entis ut tale.

Præludium 73

De Natura Scientiæ.

Non defuere quidem qui Scientiam omnino negarunt: ista Heraclitus, & Cratilus, q ty illi quos hi non sunt audiendi: quia 1, Scientifice negant, 1, non. Si 13: q datur Scientia. Cy Scientifice prædant. ut Cy: Non est cur ipsi credere debeamus: quamq ut q Scientiam esse, quam nos ingenti examinabimus.

Duplex igitur

definitionis Scientiæ assignant Philosophi: 1a ista: est habitus, certus, & evidens per demonstrationem acquisitus.

Cy Habitus ponitur loco generis, ergo Dicit Cy habitibus opiniones, & circa. à qbz distinguitur per hoc actus, quia nec opinio nec circa hoc habet. Cy Cridens distinguit Scientiz a fide divina, qua licet certissima sit non tamen Videns propter sui obscuritatz. Vltimatus Vero particule distinguunt Scientiz ab Lumine, & Habitu principiorz, qui per demonstrationz non acquiruntur, Vtz a Scientia Dei, & Angelorz, qbz omnz alius non est Aternum Causa: q Deus omnia cognoscit: Angelus cuz acquirere scientz non potest, Cy ipsa Ego Vt Creationis finitum.

Dixi Scientia distingui ab habitu primorz principiorz, & ratione huius scire Vellet, quid sunt prima principia: quid que habitus principiorz: Principia q sunt: duplici differentia: alia sunt, que aggrauantia dignitatez, qualia sunt principia Vniuersalissima ad omnz Scientiz decernentia: Vt impossibile Vt aliq esse, & non esse: Totz Vt Manus sua parte: que sunt cadz Vniuersio, sunt idz per se &c. Alia appellantur positiones, que peculiarita ad pnz Scientiz decernunt.

Vt autz id Manus percipiatz do vbz principij definitionz. Vt genitio medio Vacans: id Vt genitio immediata, & per se Nota, que Vt ly dicit Caret medio illa pdantz & Vacuo est, quia hoc ipso q aliquid immediate, & per se ipsi Alteri Vnitur, habet ibi principium superius, Vt Cognitio sui, Status innotescat Notionem Conexio. Eoque Colligo omnz genitionz, aliqua definitionz Vniuersem esse principij, & de non Principijs, quia demonstrabilis est ab extrinseco, & quanuis posint demonstrari ab Notinico per Causz efficientz, & finalz: Vt si dicas: Deo Vt Rationali, quo Vt Natitudine finita, hoc non debitat ab Ratione principij.

Vt si aliq, Vt Lege Regius Stringit a summitz q premissi, seu principijs aliquid per aliq sugitz demonstratz: hinc illa non sunt dicenda principia absoluta, & simpliciter, & Vniuersi, quam cui dicantur principia Ly q. hoc Vt, respectu illius demonstrationis cuius cui decernit.

Habitus primorz principiorz Vt facilitas sui acquisita per aliquos actus assentiendi sine discursu aliquo, primis principijs, talibus, quod genitio sui Status innotescat Veritas eius. Habitus dte qui a Vt appellatiua sua, distinctus quidz Vt ab ipso Intellectu quidz Durand. 2 dist 24. q. 1. & 3 dist 33 Henry Ochat, q sicut Ego alibi sugitz generat Habitus Scientificos: ita Ego alibz qbz assentitz simplici modo primis principijs debet generari aliqui Habitus, qui primorz principiorz dicitur.

Alia sugitz definitio ita se habet: Scire Vt ly per Causz cognoscere & quoniz illius Vt Causa, & quod aliter se habere non potest: Quod idz est ac dicere, q Scire est cognoscere Conclusionz per principia, & principia esse Causas Conclusionis, & Conclusionz ipso aliter se habere non posse, quia Scientia est de necessarijs, perpetuis, & ita necessarijs, Vt aliter q potest Vt esse. Vnde si pecta per Sanctum Summitz q Causa sue forte, sue Virtuali, aut q pendo, tunc pfecta definitio totz Confectat nag Scientia pter quid sue a priori: si Vero ctig Summitur q Causa q cognoscendo, ctig applicabitur Scientia quia sue a posteriori.

Disput. 1

Vtrum Logica sit Habitus per Demonstrationem acquisitus.

Cy Dolbory aquila, Cecleng que Catholice polare Solus Augustinus Scilicet, Logica disciplinary omnz disciplinz Nomina per, Cicero Vero Sugitz Vari, & salu directratrice, alij denique artz artiz appellabant, ly Contrare moralibus Sygonunt: proterea que Sapientiory sit huiusmodi Veritatz, & cognitiua Sanctitz, q Vicioz removare. Sugitz non illius esse Suponentes, ly quid sit dagare Censemus.

Vt hoc intelligatz pte subijecta, Suponendum Vt plurimis Logicz diuisionz q docentz, & Vtentz, qua licentia amplectimur, quia ad quodlibet opus recte, & cognitz & dirigit precepta precedere, & Dilectz Vnus, & Concretus: Ea que prestet Logica docens dicit illa, que Regulas tradit ad faciendz instrumenta Scienda, Nimirz Demonstrationz, definitionz, Diuisionz, alia que huiusmodi. Vtens Vero qua huiusmodi Regulas, & precepta Cognoscit.

Alij q Sugitz non desuere Cognitionz quin triplicitz ptucrit, prout Petri, qui Senserunt Logicz quod omnes alias partes. Non esse habitz per demonstrationz acquisitz, ac fide Scientiz = Alij tamen temporis Logz Vt docentz totz, nag Sugitz Cedunt, non Vero ipsi Vt Vtentz = Alij defendunt Sugitz esse Vt Principe docentz: Alij nouiter dicunt nec Logz docentz Cognitz ab Vtentz, nec Vtentz Sugitz a docentz esse Sugitz, bene tamen Scitz si una sit simul cy alia. Cui ire pene facile tot Sugitz, quot Artz. Misor ctig quod aliqua non Cognitat Certitudo, qua negat Logz Vt docentz esse Scientz, & hoc Cedat Logz totz Vt Vtentz, Vt q hanc non desiciat omnis ima genabilis Opinio: q hoc tg Variabilis opinionz Cecidit sit

Logica Sumpta absolute, & simpliciter, est Habitus per Demonstrationes acquisitus, ac proda Scientia: hanc Assertionem Status Ora plerosque Recentes Logicos plures habere demonstrationes, & principia per se noti per legitimas illationes plures deducere Assertiones, nihilominus quo Negantes Logicam Scientiam esse, quia plures habet Assertiones & principia probabiliter deducat. Abhorret familiare a forma, quod male & quocunque defectu Patronos huius Sententiæ permanet, Et tota Logica federant nag, solo opinionis defectu.

Cui Assertiones probabiles, & Sophisticæ futuri sint potissimæ ad auferendam de Logica Scientia Scientia & Scientia demonstrationis primarium & sic cæteri actus opinativus & Calligraphus potenter sunt generare habitu opinativum, ac Calligraphy, Cui non actus demonstrativus, Scientificus habitu. Aiunt cæteri si quid eorum Rationes Vincunt Quilly esse Scientificum habitu? Vero Nae, Cy nullus sit, qui, Et cooperimento & Scholæ dicimus probabilibus Careat Assertionibus: immo hæc familiares sunt quolibet Scientifica facultate.

Probatur 1ª Pars: ille habitus est per demonstrationem acquisitus, qui est effectus demonstrationis; Logica est effectus demonstrat: g est habitus per demonstrationem acquisitus: probatur minor: ista Logica demonstrat: omnis Syllogismus Istius premissis Certis & Evidentibus generat Scientiam; Demonstratio Et Syllogismus Istius premissis Certis & Evidentibus: g demonstratio generat Scientiam: aliquo effectu Scientifico habere debet; Et non aliud, nisi Logica, Cy talis demonstratio Logica sit: g Logica effectus est demonstrat: g Scientia.

Confirmatur: Habitus qui circa suu obtu demonstrationem creatur, est Scientificus; Logica ita creatur: g est Scientifica: probatur minor: Ille demonstrat probat & Videtur Istare debere premissis Evidentibus, Ille definit debere esse clarior definito, & sic de Veritate: g est Scientia.

Sophistica: habitus qui resolvit se ad sua principia, Et Scientificus; talis est Logica: g est Scientifica: probatur minor: logica probat Conclusionem per se Veri, g premissis Veritate Cy medio illi: quæ sunt Causæ Intrinsecæ, Sunt ibi inter se. deinde probat definitionem esse se Ille definitus clarior illi: g declarat Veritas debet esse de Natura: Sic probat duas Propositiones non posse esse simul Veras: quoniam est, & non est: Logica probat prædicatum dictum de Superiori, etiam dictum de inferiori: de illo: dici de omni: g Logica Veritatem creatur: g Scientia.

Dices: non est absolute dicendus Scientificus habitus, qui Et plurimum non creatur Scientifico modo, Logica Et plurimum non creatur Scientifico modo; g potius probabile, & Calligraphus Et Cooperimenta Stat: g Logica absolute non est Scientia appellanda: probatur assumptum: si pars demonstrativa, Logica Scientifica tantum, pars probabilis illa quo tantum quia Cy probabilitas & Evidentia sunt Extrema, Eque potenter sunt ad prædicandum sub denominatione, Sicut quæ Extrema: summo pars opinativa fortior debet esse parte Extrema demonstrativa: g Maly & quocunque caret defectu: g precise Logica non est absolute Scientia.

Video stat cujusvis nostrates multum hac difficultatem declarare: Em. N. Arguirre docet alios opinativum Evenire ad habitum Scientificum Logicæ, g pariter omnibus Scientiis, quæ plerumque per actus opinativos Docentur, innumerabilia hic disputamus, pauca vero definimus. Sed multiplicat superiorata doctrina, quia g opinativum est habitus opinativus, negatur adhuc Habitus Scientificus Definire; Et elicere actus opinativos Et g opinativus habitus: g negatur Evenire habitum Scientificum Logicæ.

Adhuc Veritas Em. Arist. actus opinativus, quam Evenire ad habitum opinativum. Vero ad Scientificum, quia non est Evenire habitus Scientificus posita: esse Virtualiter, & Velut Eminenter opinativum = & sed mihi Negatur ista Videtur. Ly quia si habitus Scientificus Et Ea Videmus actus opinativus, ad quod Creatur habitus opinativus eliciens primum opinativum actu. Ng de doctrina Em. Arist. num. 51. ideo Negatur & Ignorat habitus opinativus, quia posito habitu Logicæ Scientifico, nulla est difficultas Negata & Evenire actus opinativi, ac sic Negatur habitus opinativus, quia habitus ponitur ad Negandas difficultates: g hic num. 52. Dicunt, quod primum Arist. negatur & Ignorat: quia licet actus Evidentiæ, & Subordinatæ possint dimanare primi, & ad Logicæ habitu, Intrema actus essentialiter oppositi, & Subordinatæ: ideoque & probatur Ultimum opinione, Operatio immediata primus Scientiæ, nec Evenire potest ab alia Scientia prius esse Logicæ. & nec Logica & Actus primi actus Scientificus, potest & Quia Velut actus opinativus oppositi & Essentialiter Scientifico.

Ultimum: actus Negatur precedere per medium & principale genus pro primo creatur. Et Stat: dicunt Veri, & pro primo pro Evenire ad Logicæ habitu Scientifici.

Ignorat: quia si habitus opinativus Scientificus Virtualiter distinct actus opinativus: g primus, Deus Velut potuit, quia Ea quæ hoc primo distinct effectu pura Virtualiter Utpote, Et patet, & Sole, & talis Causæ Causatis = Logica Ignorat: quamvis data doctrina, potuit ita habitus esse potius Scientificus & Virtualiter opinativus. Negatur & Primo potuit & Logicæ Habitu ab Initio, Haberet quæ sunt per ipsum Circa ita actus Scientificus & Eminenter, Virtualiter quæ Opiniones.

Unde Veritas indico Scotici docuit actus opinativus Evenire ad habitum opinativum realiter ab Scientifico distincto. ty quia talis habitus, Et talis effectus Causa proportionata, & precontinua,

Ly quia actus opinativi Signo habitu acquirere debent, & non Sty, nisi lucidæ ordinis, sicut per actus demonstrativos habitu Scientificu adquiritur. Unde Logica demonstrativa, nec prima, nec alia opinativa huy elicit, per quod Vtr argenti principalis tota corruit.

Nihilominus circa actus opinativos ab habitu opinativo Scitivos, exercet Logica munus Signi, quia ab ipsa demonstrabiles sunt: ng sicut Logica de Syllogismis demonstrativis Videtur posse illos Signa generare, ita de probabilibus opinionem posse generare, quia ita necessarium est illata ex principijs probabilibus esse probabilia, ac illata ex principijs per se notis esse lucida: & Logica in parte opinativa objectiva simpla, & forliter Scientia.

Ignorat quæratur Aquinate abstrenere multiplicatione habitum D.th. Italiani, q. 2. 26 q. 54. art 2. ad 33 quæst: etiã in Speculativis alia Rationalis Scientia est dialectica, quæ ordinata ad diiquisitionem inventum: alia Scientia demonstrativa Logica, quæ est Veritatis determinativa. Unde certe, alia, & alia non possunt intelligi habitus realiter distincti; alias habitus Logicæ & docendi opinativi esset Scientificus, vt ordinatus ad certo inventum, quod omnino negatur: & sic amet habitus Scientificus elicit actus demonstrativos, & opinativos, ordine tamen primo, & vi. Dudo tota D.th. testimonij, & nego illata ex illo, quia nonulla pars S. Doct. licet possit actu opinativi elici ab habitu Scientifico; & tota, quod habitus demonstrativus sit Scientificus ordine ad partem Vtrum, seu opinativum, quod libenter concedimus & sum objectivo, hoc est, quatenus pars Sententiæ est demonstrabilis a Logica Scientifica. Unde testimonij hoc totius & nobis, quæ non est.

Secunda Conclusio.

Habitus Logicæ docenti forliter, & certo ab Vtre non est forliter Scitia, Habitus vero Logicæ Utentis, vt talis forliter est Scientia. duplex pars tenet dubio, & quoad 1am creatur: Habitus cui negatur demonstrato, negatur esse Scientificus; & Logica vt docens, certo ab Vtre negatur esse demonstrata: & Logica vt docens, certo ab Vtre negatur esse Scientifica: Maior est videns: minor patet: Negatur demonstrato. Obi negatur esse doctrinæ demonstrandi; & Logica vt docens, & certo ab Vtre negatur esse doctrinæ demonstrandi: & demonstrato. Maior in forma patet: & minor vero stat, quia esse doctrinæ demonstrandi, quæ est Logicæ Vtentis; & sine ista tale esse doctrinæ negatur.

Secunda pars dicitur non minus efficaciter patet: Logica vt forliter Utens demonstrative præcedit: & est forliter Scitia: ergo patet: Consequentia demonstrationem, est demonstrative præcedere; & Logica vt forliter Utens, demonstrationem præcedit: & vt talis demonstrative præcedit. = Assumpta: actualis Scientia, nisi præcedit nisi a principio Scientifico; & scire est demonstrationem, cui innititur & adhæretia Regulary, est Scitia actualis: & cognitionem non potest, nisi a principio Scientifico; & principijs a quo præcedit, est Logica Utens, vt talis: & hæc est Scientifica. = Confirmatur: Sola Scientia habet primo posset esse principium alterius Scientiæ pars V; at Vtens demonstrationis est Scientia pars V: & sic venit a Scientia pars V; at hoc est habitus Logicæ vt Vtentis: &.

Nec multum refert respondere Logicæ Vtentis hoc modo modo procedere, quatenus applicat Regulas a docente traditas: & solutio est omnino improbabilis: quia tota & sequitur Logica Utens, vt cui adhæret, & quinta Regulary, ng cui sit habitus intellectualis, negatur consequentia non esse = Præterquam quod Ex. Metaphysica, aliæque Scientiæ tales sunt & docentis, & sua Mag. Scitivæ demonstrationes de Regulis Logicæ docentis; & hoc ide facit Logica Utens: & vt sequitur Regulas docentes, est Scientia. nec quia alia Scientia Regulis Logicalibus Vtentis, Logicæ esse videntur.

Minus probabiliter est solutio Magnary dicentis esse de Vtate Scientiæ Resolvere ad sua principia, quod non potest Logica vt forliter, & reduplicative Utens, quia & vt sic tota & cognitum intuitiva ponere ad Resolvendum: & ponere non est Resolvere: & Ideoque dicunt factualis & certitudo demonstrationis aliud videtur, & quietas ob demonstrata, & Vtus Regulary demonstrat: & videtur esse alterius illa vt Scientifica pertinere ratio habitus Vtentis & cognitionis Realis, & Ideæ. in auctoritate quia videtur esse vt sic Logica Utens in Regulis obtinet demonstrata. & Logica docentis, & Regulas tradentis, & in est & cognitionis demonstrare, & dirigere, & quasi operari.

Ista solutio efficaciter negatur & auctoritatis allegatis Logica docentis esse & sensu forti Scientifica: ideo logica Utens in est Scientia & sensu forti, & cognitionis, quia præcedit modo positivo, negatur quæ Logica docentis Regulas præcipientis: & Logica docens & sensu forti, & cognitionis, & Ideo, præcedit etiã modo positivo, negatur quæ Logica Utens: & & sensu forti Logica docens non est Scientia. Ad 1um Minoris: ideo Logica Utens præcedit modo positivo, quia vt Regulis docentibus Utens, & ponit artefactum ad demonstrandum; & Logica docens & sensu forti tota tradit Regulas ad ponendum artefactum demonstrandi: & Minor patet: quia tradere Regulas ad ponendum, est ad ponendum ordine ducere, & hoc ne Resolvere nec obiectum respicere, & tota Logica Utens: & Logica vt reduplicative Utens & parte demonstrativa, est

demonstrationes scire de Regulas Logę docentis; ꝛ hoc est Scientifice credere: q̃ Vt Resolutiue Vtens Vt Scientia: Maior est Certa. Minor patet: Scire demonstrationes de Regulas Logę docentis, Vt Euidens, ꝛ Variabiliter, ꝛ Necessario credere, Cy talis demonstratio ita coniuncta, fiat per Medij Euidens, ꝛ Variabile; ꝛ hoc est Scientifice credere: q̃ Ad3: Sicut Logą docens Resolutionę docet, ita Vtens Resolutionę operatur: ꝛ quia docet Resolutionę per Medij necessarij, ꝛ per Euidens principij Logą Vt solute docens est Scientia q̃ quia Logą Vtens Resolutionę operata per huiusmodi Medij, Vt Vtens fuit Scientia. quare breuiter Vere Logę Vt soluta Vere Regulas docentes Vescire, illis qui Vt, Vt ꝛ alias exercito quietates obtendentur, q̃ Vt obtinuit tuque ius Vescire. ꝛ Regulas tuque Medij, Vt obtinuit artificioso Modo attingat.

Argumentorum Solutio.

Opponunt Vt Aduersarij dupliciter, tuitq; que testimonia Arist. 13 Topic. 1 Rhet. Cap. 12. Obi art: Si quis Dialectice ꝛ Rethorice Vt Scientiat, non Vt facultatem pertractet, prudens est. 23 Habetur 1mo Metaph. Cap. 3. Obi quit: absurdum est simul querere Sapię, ꝛ modum Sciendi; at Saponimus Logę esse Modum Sciendi: q̃ absurdum est esse simul Scientię: ꝛ quo sic arguitur Vat: Logą est instrumentum Scientiarum q̃ n potest esse Luidę Rationis Cy Scientię: patet Dia: q̃ instrumentum nę Luidę principalitatis Cy sua Causę, effectus, Vt patet ꝛ Serra, ꝛ alię que instrumenti.

Ad 13 Resp Doctr Logici de Logica disputatricis quę Dialectice communis Cuius appellat = Ad 23 Respondent plurimi absurdum esse querere simul Scientię ꝛ modum Sciendi Vel aliter distincte ab Scientia; ꝛ ex dictis hoc ꝛ Dicentes alij, precipiunt ad omnibus qui dicunt Logą simpliciter necessariam nę esse ad alias Scientias Quarandas, quia impossibile est ꝛ ita acquirere aliquam Scientię sine demonstratę facta ꝛ certa forma, ꝛ figura; ꝛ impossibile est demonstratio ꝛ certa forma, ꝛ figura, que non sit Logą: q̃ impossibile est ita acquirere aliquam Scientię. Cp. Contra, qui simul Logą acquirat: ꝛ Logą Vealiter distinguitur a Logą: q̃ quod simul acquirit, ꝛ queritur Scientię philosophicę Vealiter a Logą distincte = hoc argutię etię formari potest ꝛ Sit opinio tuente, quia quacunque acquisit aliquam Scientię nec acquiri debet Logą Valię ꝛ ostensiue, que ipsius Modum Sciendi est, ꝛ Euidens Vat Cy se ipsa nec presupposita ꝛ ius ad alias Scientias.

Ego ing ꝛ oppositionę E.C.N. non linguę Grecę ignari, licetę anglicę. aut ing Doctr Loco Citato, nec Verbo quidq de Logica habere, ꝛ, Vt ex ipsa Capitis Epigraphe Vtat, tuitq asserere de modo inquirendi Veritatę, q̃ sit, ꝛ, inditę optimi Magistri, ꝛ, Dimetriane, aut experimenti plurimi, quo ipsi arguntur ad Scientias adquirendas, quare absurdum erit aliquę sine Delle, quin obiectum sibi precedant = ad Rationę ꝛ dicto testimonio deducitur. Vere Logę ꝛ cognitionę obtinę esse aliarę Scientiarum instrumentum, quatenus ipsis parat promptum Syllogos aliaq que instrumenta Scientiarum: ipsa Vero Assumpta solita Doctr est instrumentum Artis. Preterquę nequit repugnat instrumentum esse Luidę Rationis Cyre effectus, Sicut per Cny martelli, sit aliud.

Arg. Vt:
obtinę Scientię nequit esse Singulare; ꝛ obtinę Logę est Singulare: q̃ Logica nę Scientia: pro minore: obtinę facultatis practicę est Singulare; ꝛ Logą est facultas practica: q̃ cuius obtinę est Singulare: Maior patet. obtinę facultatis practicę, Vt quidquid ab ipsa Vtens potest; ꝛ quidquid ab ipsa Vtens potest, est Singulare: q̃ = Assumatur: obtinę Scientię Vt ꝛ deperditorię, ꝛ necessarię; ꝛ obtinę Logę ita non Vt: q̃. pro minore: obtinę Logę ab ipsa fit; ꝛ q ab ipsa fit, nę necessarię, Videre erat: q̃ Ad Argtum Vere Secundo maiorę ꝛ negando minorę: ad pro
Cneg minorę: ad secundę nę maiorę: ad primi probationę distinguo maiorę: Vt quidquid ab ipsa fieri potest ꝛ Regulas Salubres, Vniuersales, ꝛ necessarias Secundo maiorę: stringente, ꝛ Singulares nę maiorę: ꝛ distinguo minorę: Vt Singulare salty per Medij Vniuersale Secundo minorę: per Medij Singulare nę minorę. = ad 23, Secundo maiorę, ꝛ nę minorę: ad probationę: distinguo minorę: nę necessarię quoad essentię nę minorę: quoad exultię Secundo minorę. ꝛ nę Rg.

Vtat ing Medecino esse Scientię practicę. que per principia Vniuersalia docet quomodo Curandus sit hoc ꝛ omnis, ꝛ Vniuersali, ꝛ quamuis Curationę huius hominis ꝛ particulari operetur, nę ideo deficit a Vat Scientię, quia ipsa operata per principia Vniuersalia, ꝛ Salubria: ideo que dic de arte Architectonica, aliisq quę practicę facultatibus, que quia principia ꝛ Salubria nituntur ad hanc Singulare operationę exercędę, ideo artes necessarię sunt. Gaziti ꝛ de Logą erit philosophady: ipsa ing Syllogos, operonę Singulare struit, ita Vt, in Vetta figura sit, aliter esse nequit, quia Syllogus partly per Medij Vniuersale, Regulas que ꝛ Salubres Scientes operatur.

Eodem ctię Vtat ad 23: quia ctię in Stringens sit Syllogus ꝛ Barbara Cp. Continet, nę tamen est Stringens illy tribus oppositionibus Vniuersalibus Stare, Vetię que Scindere, in tre sunt de arty. de

Regulas Colocat: admody quo etiq̃ si stringens sit Petry e dolstere, n tamq̃ est stringens illy ese animal Rationale, laq̃ ptz de iqo data Scientia, quia per medij vniversale lius proprietates demonstrabiles sunt.

Disp. II

Utrum Habitus Logicæ Docentis, & Utentis distinguantur, & Quomodo.

Procedimus Logã dividi ꝑ Utentẽ, & docentẽ, ꝙuirimus nunc Utrũ talis diuisio sit ꝑ extrema Realiter distincta. distinctio enĩ alia est Realis, alia Rationis, & Virtualis alia: prima datur ꝑter extrema, quory quodlibet est ꝑ se, aliquid, quod aliud n̄ e; vt inter Corpus, & animã. distinctio virtualis est illa, quæ versatur inter extrema, quory quodlibet Realiter idem est, & idq̃ Realiter facit, Verytamen vni illory tribuit aliquod munus, & officiũ, quod non alteri: vt ꝑter animal Rationale: huic enĩ tribuit discursum, & non Asino. illi enĩ Asino, & non discursum, quibus ꝑ suã Realẽ essentiã illã Equalitas quedant ad Utrumque. ꝙ hac ꝙ distinctã fundatã ꝑtes, vt huiusmodi extrema Realiter distinguat.

Ad intelligẽtiã igitur difficultatis Supono V Logã Utentẽ pone Summi genꝰ, q̃ alias Scientias iqua Virtute, ꝙua Enderat Logã docentẽ, etiq̃ Utens dici potest quatenus alias Scientias suis Virtute Regulis, & præceptis: attingit Summitas, quando habitus Utens est primus ꝑ quẽ Usus Regulary tã ꝑticularis, quã Scientia Mata. = Supono V habitus Scientificos ꝑtim poni ad Utrũq̃ gradũ difficultatis, vtpote quã facilitandã ꝑ suas operationes: Unde n̄ e pongendus nobis, ac distinctus habitus quoties n̄ e nobis difficultas, circa aliq̃ obiq̃ quo supponitur sit.

Nostra Conclusio.

Habitus Logæ docentis, & Utentis sunt Realiter ꝑdistincti: ꝓbatur 1ª Vat: quoties n̄ datur noba difficultas n̄ requisita nobus habitus distinctus; ꝙ pcisa Logã docente Regulas bone definitionis. Cy. n̄ datur noba difficultas ad cuius Usũ, & Intellectionẽ: ꝙ n̄ requisita nobus habitus Utentis, à docente distinctus. maior vt Certa apud omnes: Minor ꝓbatur: Quoties Obsti est ad Logã ꝓpã, & per Logã Regulas, n̄ adart nobꝫ difficultatẽ; ꝙ Logã docẽtẽ, & per Logã Regulas fit doctrina, & Usus: ꝙ Primata Vertgdo fundamẽty Contrary: altus Usus, & altus doctrinæ n̄ distinguunta Realiter: ꝙ nec habitus: ꝓbo ans: altus doctrina, est doctrina coercita: ꝙ altus doctrinæ, est altus Usus: ans est omnino Certa: ꝓbo Neg: doctrina coercita, est Usus doctrinæ, ꝙ Usus doctrinæ, est altus Usus: ꝙ doctrina coercita, est altus Usus: si maior negatur, dic illã ꝓnã. doctrina coercita, est doctrina ꝑ coercitio, l, ꝑ Usus; ꝙ doctrina ꝑ coercitio, l, ꝑ Usus, est Usus doctrinæ ꝙ doctrina coercita, est Usus doctrina.

Nescio quid poterit aduersa pars huic Rationi Respondere, utrũ ꝙ altus Usus est altus secundarius, altus vero doctrinæ, primarius; ꝙ altus V, & Realiter distinguunta Realitate: ꝙ Contra est: altus Usus est altus Scientificus; ꝙ altus Scientificus, est altus primarius habitus Scientificus: ꝙ altus Usus, est altus ꝑim: Maior ex superioribꝫ Stat: Minor etiq̃ patet, quia altus ꝑim, est ille ad quẽ habitus primus ꝑ Unatus; ꝙ habitus Scientificus, ꝑim ad actũ Scientificũ inclinatus: ꝙ

Quod: dari potest altus doctrinæ ꝑ coercitio, l, doctrina coercita, quæ non sit altus Usus: ꝙ altus doctrinæ, & Usus Realiter distinguunta: ans ꝓbatur: dari potest doctrina coercita Circa mag definitibus quã sit altus Usus Circa eandẽ mag: ꝙ dari potest doctrina coercita, quæ n̄ sit altus Usus. ꝓbo ans: hæc demonstrat: quod. Quod explicat Maiorẽ ese debet re explicata; ꝙ definitio explicat ese definitũ: ꝙ Maior ese debet definitũ: data doctrina coercita Regulans, & docens modo quo Struenda est definitio: ꝙ Circa mag definitibus data doctrina actualis; ꝙ n̄ data Usus huiusmodi doctrinæ Circa mag definitibus, Cy nulla detur definitio ꝑ Usum, nec Usus definitionis: ꝙ Ad Negatũ sorig Specialy Neg ꝓbatur: dilungus ans: doctrina coercita sortita definiens n̄ ans: sortita demonstrans Deeds ans: & dilungus Neg: data doctrina demonstrans, quæ n̄ sit altus Usus demonstrandi, n̄ Neg: definiendi Deeds Neg. = dico Cy nully ese actu doctrinæ, qui actus Usus n̄ sit, eo modo quo fuerit actus doctrinæ: Cy Cy actus ille doctrinæ Circa illã definitibus, n̄ sit actus definiens, ꝙ demonstrans, nihil mirũ ꝙ n̄ detur actus Usus definiens ꝙ demonstrans. Ratio est, quia ꝙ illa demonstrat definitio vt sic habet modũ actu, Cy hic definitio ꝙ Unum, nequeat ꝙ coercitio poni, ꝙde est, q̃ n̄ potest dari actus Usus definiens; hæc ꝙ demonstrat

Oportet Magister Mna: per illã Cy Certificatã ꝑtis, & docetis de definitibus definitũ Struendã:

g nulla est g ista difficultas circa Constructionem ejus: g per habitu docetg facilitata g ejus circa ntu definitionis. g superstruit habitus distinctus ad ejus structionem.

Argumentorum Solutio.

Arg V: si Habitus Logę docentis, & Utentis essent realiter idem, vno adquisito, adquireretur & alud: sed n Utentis: g n sunt realiter idem: pos minor: potest dari actus adquisitus Habitus pure docentis: g potest dari adquisito primus, & n alterius. pos ans: per hunc actu: definitio debet sumere genere, & differentia: solu adquiri potest Habitus pure docens, & n Utens: g. pos ans: actus ille est pure docens, & n Utens: g per illu solu adquiri potest Habitus pure docens, & n Utens.

Duplicatur hoc ratio: prima dictamina Logę adquisita sunt ab ętu, sine Logica: g dictamen hoc, l, principium hoc: definitio debet duplicare definitu per genu omne, & per genu differentiale adquisitu fuit sine vsu Logę: Dca patet: quia principium hoc g sit generatum Logę, & ipsa genui: g adquisitu fuit sine vsu ipsius. Modo sit: actus ille non est Actus Logę: g ne actus vsus: g nec generativus Actus Habitualis, l, Habitus Logę; g actus ille, est actus doctrinę, & patet: g est generativus Habitus doctrinę, l, doctrinę habitualis: g per hunc actu generatu habitus docens, & non Habitus Utens.

Ad Argum n minor: ad pbaonę n ans: ad huius pbaonę n etg ans, & ad ultimu pbaonę distinguo ans: actus ille e pure docens Structionę definitionis: Dcdo ans: est pure docens, & prescindens à tali Structe, n ans: & distinguo Dcg: adquisitu solu Habitu docens Structionę definitionis Dcdo Dcg: prescindens ab huiusmodi Structe n Dcg. Certu est cui actu illu generare habitu respiciente totum finę vltimu definitionis Structionę: & habitus respiciens genus Structionę definitionis, est habitus rectus: g per illu actu adquiritur Logę habitualis Utens. & patet est. quia scitis illa regula docente modu & definiendi structa, nulla est difficultas ętu & numeroda Structe: & patet, quare per illu actu adquisitu Logę docens, qua Utens ętu realis, n tamę ętu sensu exercitu, & scitu. & per hoc stat ad explicationę.

Dices: posito illo actu docente Structionę definitionis, adhuc ętus potest esse difficilis ad illius Structe: g pondus est Habitus realis distinctus ipsu facilitans ętu numeroda Structe. g pos ans: posita quacunque doctrina, adhuc data difficultas ad eu tollendu, & patet: arte quisandi aliqd instrumentu = Vero illa difficultas omni à pondere & accidentali, & macula manus realis ad ętu regulu quisandi instructo, distincta, q n ingerit ętu Structe definitionis orta ab Logę pcę, nimirum ex stellectu.

Adhuc respondeo: doctrina, & eius syllogę, scientiales, & opinativi sunt ab Logę pcę stellectua, & tamę à nobis assignantur habitus realis distincti ordine ad illa: g quamlibet docta definit, & eius vsus sint ab Logę pcę, nec omni debet ad habitum realis distinctus. = Distinguo ans: sunt ab Logę pcę, & ordine ad actus realis distinctos, n coordinatos, & per ducentia media structibiles Dcdo ans, distinctos, & coordinatos, n ans, & Dcg. q 13 quest. sequenti dicty manet.

Arg V: potest augeri Logę docens, qu augeatur Logę utens, & D: quia dari possunt plures actus Logę docentis, & n utentis, & D: g distinguuntur realis. = similiter arguty: possunt dari plures motus g pedibus, & n g manibus: g augeatur pcę motiua g manibus, & n g pedibus: g pcę motiua pedum, & manuum distinguuntur realis a motiua pcę manus. = Et po possunt dari g homine plures actus sciendi, & n discurrendi: g pcę sentiendi distinguitur à pcę discurrendi. = Quarti: possunt dari g ista Logę docente plures actus demonstrandi, & n diuidendi: g & demonstrativa distinguitur à se ipsa vt diuisiua, l, enytrativa.

Dices: per illos actus Logę docentis, l, utentis augeri quoad denominationem, & certitudinem, aut solutatem, n vero quoad entitatem. admodu quo similitudo identificata cu albedine non augetur, quamvis albedo augeatur. = Obijcio omnibus Collegii Logę docentis, & utentis totis virtualitę, & complexionę distinguo, hoc est genus distinctus solutatis, & officia: sicut rationale distinguitur ab animali etg si vnu sit principium sentiendi, aliud vero discurrendi g simplicis & complexionę, n vero g sensu realis, quia sic rationale e principium sentiendi, & animal discurrendi, patuit g g sensu realis Logę docens utitur: Logę vero utens, docet.

Disp. III
Vtrum Logica sit Simpliciter Ars

Sagons ad stellectu q: quinque esse habitus stellectuales, quos Aristoteles vocat sapientia, scientia, prudentia, & Artis: de quibus dicimus esse habitus primorum principiorum, quo sine discursu assentitur primis principijs: similiter de scientia latu secundu discursum. Sapientia autu est donum dei, per altissimas causas. Prudentia: vestra vario agendi. Ars denique vestra vario operis

faciendi. Et quamvis hæc, & opera sint ad finem, non ideo gonyta inter Virtutes intellectuales, q̃ sit semper Verum (l. artificiosi, l. speculativi) respiciunt.

Ars liq̃ dividit̃ in Liberalē, & Mechanicā: Liberalis ordinata ad bonū animi: Quæ in bonū Corporis = Quarum ars liberalis dividit̃ in Grammaticā, Logicā, Rhetoricā, Geometriā, Arithmeticā, Astrologiā, & Musicā, Vt in hoc Carmine percipitur.

Lingua, Arcus, Datio, Numerus, Sonus, Angulus, Astra.

Mechanica dividit̃ in Agriculturā, Fabrilē, Chirurgiā, Lanificium, Venatorē, Artē Coquinariā, Nauticam quæ omnia Carmē hoc numerat.

Aes, Arma, Faber, Nemus, Vulnera, Lana, Rates.

Sorig melius duco, q̃ altio Vt regulabilis
Ens moralis, dicitur altio. Vt regula
bilis Est artificiosè dicitur factibile, & Vas
ē quia altio regulabilis, & Linea artificialis, adhuc & cooperatione, & in
Voce, Aliquod opus factum, nam
arte factū, Sonat id, ac factū ab
artem. Et ex hunc Sorig, quę Vt
i dicat & 6. Metaph. poterit Logica
esse præcipuum ars,

Supono V: Arist distinxisse habitū in actuum, & factivum, Vt Stat lib. 1. Mag. Moral. Cap. 33. & Cum cooperat̃ in nulla Loculenter docet Ex Doct. P. Metaph. disp. 22. Sect. 13. n. 23. & factivum Vocat Arist. ly post Cum operatione Remanet Aliquod opus Externum, Vt habetur domificandi. & habetur illic quę factivum Vocat, & cius Unum, scilicet, ædificativum Est ars.

Actuum Vocat ly, post Cum operatione nulla manet opus Externum factum, & per se stans, quę Virtus dividit̃ ly, qui Ordinatur ad gubernandas, dirigendas quę actiones liberas, & Morales, quę Prudentia appellat. & Illum, qui ad talē Rectitudinē n ordinatur, & stans ad Rectitudinē primi, & artificiosi operis. Ex hoc & certa distinctio Artis, & Prudentię: ista ly dirigit operationē pro moralem perfectionē Operantis: illa pro Rectitudine operis.

Supono 2º ex dicitur Arist. artē esse actum ly recta Vat hoc Est: q̃ Verō inadito dirigat artificē ad opus: Unde & arte & datur efficientia, & Regulatio. & ex quo Concludo Logicā Vt scitu docentē n esse artē, nec Vt scitu Utentē, & hoc munus simpliciter habere & Utrunque Concessum. tres Simul partes Dō. & quoad omnes credit̃ patet.

Logica Vt est docens scitu Solū habet dirigere, & Regulare; & Regulat, & dirigit, & directionē precise, n potest Aliquam Datio artis: q̃ Vt munus docentis n Cognovit Concessum artis. Maior Supponit Vera: Minor patet: ars ex Ens Est Datio operis faciendi, & agendi: q̃ Ultra Regulationē, & directionē, exigit ars efficientia directa, & Regulatam & Regulare, & dirigere scitu, n Est operari, Vt constat patet: q̃ & Regulat, & dirigit, n Salvatur Datio artis.

Et hoc ita Certum & pari: quia & arte, Ultra efficientia requirit Regulatio, & directio; & Logica Vt scitu Utentis Solū Cognovit efficere, & n dirigere: q̃ & Logica Utente scitu n & Venit adequata Datio artis. = Et hoc ita Cui & pari manifesta fit. & Logica Vt Utrunque Concessum & Venit, quidquid essentialiter exigit ars: q̃ Vt Simpliciter talis: Deo ars: Ars essentialiter Est habitus Regulativus operis; & Logica Vt Utrunque Ens rum Est essentialiter Regulativa operis: q̃. Deo Minor: Vt essentialiter Regulativa Syllogismi, & dimensivi &, & Syllogismi Vt Simpliciter opus: q̃ Vt Simpliciter Regulativa operis.

Regulativ

Respondebit Logica esse Regulativa operis inter ni, arte Vero operis Externi, quia ex definitione artis, ars Est factiva, & factivum dicitur ordine ad opera Exteriora, Logica Vero Vt actiua & actuum dicitur ordine ad opera Interiora animæ, ac p̃ide Logica Vt Actiua Syllogismi potest dici ars per similitudinē ad artes Seruiles, & Mechanicas, quę solū Est Exercita Arist. l. 2. q. 83. art. 3. ad 3m: docentis: & inquit Speculabilia & unita aliis per modū Ciuilium Operis; tanta Actiua Syllogismi aut orationis Congruę, aut operis numerandi, & mensurandi, & ideo quicunque ad hmodi opera Rationis habetur Speculativi ordinis, dicuntur per quandā similitudinē artes, scilicet Liberales.

Testimonia hoc ly hic, quę alibi, Achilles Vt partis aduersę Veritatem, si Verba & mediate sequitur Aduersarij tegere Valent, Solutibus & Venirent, prosequitur ly Angelicus Doct. ad differentiā illarū artiū, quę ordinantur ad opera per Corpus Exercita, quę sunt quodammodo Seruiles. Vbi Exercita docet Vnum omnes artes dividi & Liberales & Mechanicas: & Ars Mechanica talis dicitur Simpliciter, q̃ ordinatur ad opus q̃ Corpus Exercitij: q̃ Ars liberalis Simpliciter talis dicit, q̃ ordinata ad opera per animam Exercita. Contra V: Sto. ibi Artes Virtutes Intellectuales numerat artes, & Virtus Intellectualis, nē factivum operis Externi: q̃ Ars nē precise factiua operis Externi. = Contra 3: Ex Aduersarios ars Simpliciter talis Est illa, quę producit Formā artificiosā & mag Externā: & Sic Ars Logica producit Formā artificiosā & mag Externā: q̃ Vt ars Simpliciter talis: Maior Vt Oratorij doctrina: Minor ita patet, Cy & Reg & producat Logica Ody artificij.

Argumentorum Solutio.

Ars Vera Dō. l. 2. q. 55. art. 2. & Corp. Ex art: Ars Est Recta Ratio factibilium: Prudentia Vera Vt Recta Ratio agibilium: & Refert aut facere, & agere, quia Vt dicitur & 3. Metaph. factio Est actus transiens & Externus Mag, sicut ædificare &: agere aut Vt actus permanens & scio agentis, sicut videre. Velle.

Quo hoc efficax Ratio deducitur: Prudentia ab arte distinguitur quia est principium agendi, sed Ars; quia Ars non potest esse principium agendi: Logica est principium agendi: quia Logica non est ars: = Ars dicit Oratio: facilius et alius Humanus, et exterius mag: Ars dicit Oratio. est principium factionis: quia Dialectica transeuntis, et exterioris materiae; Logica non est principium actionis transeuntis, et exterioris mag: quia nec Ars.

Nulli hoc, et cognitum testimonium Venerabilis Ang. Doctoris circa principium mag: ad illud tamen Vera prudentia ab arte distinguitur, non precise quia sit principium agendi; alias per illud precise distinguerentur ab omnibus aliis habitibus intellectualibus, quia Ut agente Salvatore, Cum omnes sint principia agendi extra ipsa; sed quia est principium agendi Recti moralis, quod non facit ars, quae est principium agendi Recti factibilis: per quod stat ad Rationem illatam = Ad 2m dico Oratio. Fuisse Loquentem de arte Mechanica, non vero de liberali.

Arg 2° Vat: Concessum Scientia Ut opponitur Concessum artis; sed Logica Ut Scientia: quia non ars: Maior patet: tum, quia Scientia agit de Utilibus, et necessariis, Ars vero de Contingentibus, et Singularibus: tum etiam, quia Scientia est Resolutiva, ars vero Compositiva = Sumpta: Scientia, et Ars dicunt habitus intellectuales: et non sunt Veritas, et Unus habitus Specifice: ars patet: et sic stat, quia membra dividentia, sunt penitus distincta, et diversa: ergo si Scientia, et Ars sunt penitus distinctae, et diversae, non sunt sub una Veritas.

Distinguo maiorem: Concessum Scientia practica, non maiorem: Speculativa, subdistinguo: Concessum artis mechanicae, sicut maiorem: liberalis non maiorem: quia ars liberalis agit circa de gerentur, et Utilia sicut Scientia Ut sic dicta Manet. Ad Ptimum principaliter dico Rationem, Omnis artis esse Compositivam, Verumtamen Ut determinata ad aliquam facultatem Scientificam, esse circa Resolutivum Realiter, et non formaliter, ac sic tota Formalitas a Scientia distinguit. Vel dicitur Ars esse Resolutiva, quia ex virtute Regulae Certi, et necessarij Rationem videre potest suas operationes.

Video ego Scientia, et Sapientia dividere habitus intellectuales: et tamen Neque Concessum Veritas, et Metaphysica: quamvis Scientia, et Ars Ut Sumpta opponi, dividant habitus intellectuales, possunt, sed Logica ad Mare: et Ratio est. quia Scientia, et Ars, sicut Sapientia, et Scientia, non sunt species oppositae, et disparatae talis, quae nec una alicui fieri nec illi repugnet, sed per illas Varij enuntiati modi, quae fieri determinare potest.

Disp. IV.

Quid sit Praxis, & An detur in intellectu?

Cum ex nostra huius, et sequentis difficultate maxime a quibusdam practica, et Speculativa pendeat, ideo Utile existimavi Utrumque habitus breviter discursum facere: Intellectus ex se non sua differens Ut sit, nec practicus est, nec Speculativus, sed prout hoc gaudet, per habitus practicos, et Speculativos dividente Omnis Rationis habitus intellectuales.

Differentia ex istis talibus dici potest ex fine operis, ex Philosophus. Cap. 2. docuit Arist, ex dicit: Speculativa finis, Veritas, practici autem opus. ideo quae habitus est ille speculativus quae quia alicuius obiecti finis est, et Converso practicus est, qui operatur, alicuius obiecti finis, Unde distinctio habituum ista, non stat precise sic, quia Unus aliquid operatur, Alius non, quia Speculativus aliquid operari potest, nec ideo deficiet a Nat Speculativus, et practicus aliquid Exemplaria potest. nec ideo deficiet a Nat practici, sed sic, quod Speculativus ita operatur, Ut talis operationis ordinet ad aliquod Veritatis Exemplar, Practicus vero, ita aliquis Veritatis Exemplar, Ut illis ordinet ad aliquas operationes.

Exempla sit, Medicina, quae Dicitur, et Exemplatur principium hoc: Contraria Contraria Curantur; sed Physicus ista Ordinat Medicina ad Curationis operandi. Et Astrologia Scientia practica Nominatur: sic: Mathematica, et Astrologia operantur triangulis, et Sphaera; operationis horum instrumentorum Ordinant ad motus Planetae, Sydera que, ac Planetarum aspectus Examinandos, eterea que Scientia Speculativa appellantur. Ex quo ergo Doctrina Veri Omnis esse Habitus practicus, quia Speculativus, quia Cultivet, quia habitus intellectualis est, Operare debet, sed hoc ex Dictis patet, dicendum tamen, quod Speculativus ultimate sistit in Physicus Veritatis, Practicus vero Ultra tendit in operationem.

Praxis ex est obiectum facultatis practicae, Unde si practicum essentialiter Verum. Circa ea operabilia, Ut operabilia est, necessario Sequitur Praxis debere ea operabilia esse, et quia operabilitas ista Rationis Summi potest, ideo etiam Rationis practicum Circa praxis Verum potest, primo eligendo ea ipsa alia, quae est praxis; Sicut temperantia delectat bonam electionem, quae Vere quae sit Ut. Secundo, operando, Regulando, aut dirigendo alia ab alia potentia elicita, quemadmodum potentia dirigit ad Supra dictam electionem, et ars gubernativa motionem manus.

Unde ex ultimo praxis sic bene describi: Operatio directa, laudata a principio practico, media Notitia practica per se directa. Colligi praxis debere esse operationem Rationalis agentis, quae tota a Causa directiva, ex tota

vie operetur propter finē. dicitur quod sit directa à principio practico media notitia practica: hoc vt, medio latine, quo facultas practica ad quem obtinendum tendit. Simul notitia Speculativa dicitur aliud quo facultas Speculativa ad suum obtinendum tendit. Hic est Augustinus

Prima sent. docet in deo esse prædestinationem electorum: vt omnes Theologi & Scotistæ, eq̃ que illustrat E.N.D. Augustinus. 2a per opposita debent electiones esse prædestinationes: vt omnes Theologi Doctores: illa que docet ex D. T. Metaph. 1 disp. 22. sect. 13. num. 20. qbq adhærens Gabriel Greg. q. 3 Prol. art. 1. Aureol. quæst. 3. ockam. q. 2. art. 1. & Gabriel. q. 10. quamvis iste, & Indico, loquantur de altibus finitis esse aliquid quod æternitate. q. Subt. Doct, in esse sibi negaverunt.

Nostra Conclusio

In altibus finitis dari vere prædestinationes: Pilla primo probatur Deum esse principium sui. ideo altibus finitis in dato prædestinationes, quia omnis actus finitus, est Speculativus: & hoc est magis sibi: q. altibus dari vere prædestinationes: Maior est ipsius fundamentum Gabrielis: Minor patet: quia omnis intellectus à te meditatus. C.q. sic hoc; est actus finitus; & actus iste non est Speculativus: q. pro minori: actus iste nullius Veritatis cognitus, & potius ad Mendacium æternitatis, & omnis ordinatus: q. dari potest actus finitus subalternus quem Voluntatis; & actus iste negatur esse Speculativus: q. in omnis actus finitus est Speculativus pro minori: actus ille in divino Verum, bonum, & malum; & actus qui Verum non est, in potest esse Speculativus quia Verum in attingit: q. = Ratio. Ignitio qua ultimata aliquid esse diligendum, vt Vere Ignitio practica, dicitur genus ingens electionis, quæ est finis prædestinationis; & Ignitio practica, negatur esse Speculativa: q. sic aliquis actus finitus non est Speculativus: q. nec Speculativus.

Ulterius: inditio actus, est actus intellectus; & inditio hoc in potest esse Speculativus: q. pro minori: inditio hoc dirigit ad effectionem sui obtinendi, q. hoc quem sit Cuiuslibet inditio activa. q. = Deinde omnis actus prudentiæ est actus finitus; & nullus actus prudentiæ vt Speculativus: q. patet assumptum: Prudentia est facultas practica; & nullus actus facultatis practicæ, est Speculativus, quia quilibet vt nostra practica ordine ad obtinendum operabile: q. Patet. Deo omnipotenti omnium Adversariorum dicit, quod videre venit: ideo actus finitus dirigens omnes Voluntates, vt recte stat sub suo ordine, est practicus, quia media directione regunt omnes alterius potentiæ; & nullus actus finitus potest Deum dirigere sub ordine ad omnes æternum primum finis: q. simul actus Voluntatis directus, vt obtinendum, & prædestinatus actus finitus dirigentis; etiam Deus actus finitus est ad alio directus, erit obtinendum, & prædestinatus actus intellectus dirigentis.

Si Respondeas alicui Voluntatis directi, esse prædestinatum, quia est actus Voluntatis; omnino Voluntatis nec reis. Vadamq. arguare debes: si Ulterius dicis talem actum esse prædestinatum, quia est sub ordine ad omnes æternum, quod in accidit sub finitus. etiam Vadamq. dicendo, Cum actus Voluntatis directus sub ordine ad omnes æternum, est prædestinatus, & in actus finitus directus sub ordine ad omnes æternum: Imo & sub hoc efficacius sub ordine Dei: quia actus finitus aliquis dirigens, practice sparatus ad illum: q. & Quarto actus Regulatus, & directus vt prædestinatus sparatus ad aliquem amen Deum: quia talis actus, nec talis actus, nec tales in se ipsis, sed ex alterius directione, nec etiam est ens Solus, quare quæ Veritatis Applicatione, & ex directione Numinis non operatum: Deus sub legitima. Vt etiam, quia sub ordine Aliud non vt, quæ obtinendum Regulatus à facultate practica.

Respondeo alicui Voluntatis directi sub ordine ad omnes æternum esse prædestinatum, & in alicui finitus directi sub ordine ad omnes æternum, quia est cognita dott. Sen. d. 38. q. 1. a. 3. ad 1. & 2. Obi. art: Practicum q. 1. operativum, q. dividit in Speculativum Summitur ad opera exteriora, ad quod in habet Ordinem habitus Speculativus; Tamq. habet ordinem ad æternum omnis finis. Eoquod duo notatur favore partis adversæ. Tamq. dic: practicum Summitur ad opera exteriora tanquam à fine: q. finis cuius vt omnes exteriora: & finis cuius vt gratiosus: q. gratiosus vt omnes exteriora.

Ad 2. dic: actus finitus dirigens alium habet ordinem ad æternum omnis finis; & ad Obi. ad æternum omnis finis tanquam dicit ordinem habitus Speculativum: q. actus finitus dirigens alium vt quod Speculativum: q. actus finis, alium dirigens practice non sparatus ad illum: dicendum cum Legitimus &c: Maior Ultra Centuriatus cuius, vt ratio doctrina: Minor ad illum vt Aug.: Mag: Deus ante legitimè deducta = Fateor

Rationes ex Aug. Epicet. testimonio deductas, quas sub his tuis quod nullum fuerit, difficiles agnoscere: vt enim Respondeam sicut oportet ibi omnes exteriora ad Obi. in summa factione transeunte alium ad extra produ cente, alias nec actus Voluntatis esset prædestinatus. Cum in sit omnes exteriora, nec multotiens actio transiens; omnes exteriora ab ipso summo factione distincta ad actionem, sed actus practice dirigentis: est enim actus directus, exteriorem dirigentis, etiam in Utroque ab lady pon. Sept. Ex hoc datur Solutio ad 2. illatum.

Ad 2. Neg. V.

Obi. alimale habitu Speculativum habere ordinem ad omnes æternum intellectus, in tamen hoc de habitu practico negare. Ita in: Inveniens ordinari ad Utrumque omnes, æternum, & exteriorem. = Neg. V. distinguendo Maiorem: Habet ordinem ad æternum omnes, sed, propter se, sed, propter aliud, Dico Maiorem: precise pro aliud in Maiorem & distinguo Minorem: ad æternum omnes pro Speculativo Dico Minorem: pro se in Subjecto: & distinguo Neg: actus dirigens alium ex fine Speculativi: Dico Neg. ex fine operationis in Neg.

Simul enim attingentia

Veri Inuent altui tg practico, quo Speculativo, a quilibet est altui finis; ita igit generaliter Inuenire potest q reqriant opus stremi sui, Astrologus, & alii, quia altui Speculativo directive toty reqrit opus Medicine: Medici Vero directive Operativo, illg attingit forte. Et sic ex dictis obscuris occurramus, aduertite, actum directy in esse practicu, quia directy practicu; & quia directy a principio practico, media notitia practica. quod Magis ex dictis Argumentoru Patebit.

Argumentorum Solutio.

Arg Vero dicit subtili practico deficiente, per hoc quod sit actus Attentus pot ab ipso, q nec ita esse debet; & probat assumptu ex Ph 3 de anima. Cap. 10, text. 50, Ubi distinguit ipsu practicu, ab Speculativo, ex fine, quia practicus (ait) Attentus gratia Operationis, & principij est agendi; sed hoc non potest intelligi de actione, quo sit ipsa ipsi: q de actione, quo sit Attentus pot ab ipso: probat minor: Habitus Speculativus etiq a principio agendi ipsa ipsi: q Et practicus ab isto distinguitur, Necessario debet esse principiu agendi contra ipsu; ideo que dicitur ipsu Contrahione fieri practicu: ideo; quatenus extenditur ad aliquo quorum à se distinctu.

Deinde Habitu practicu ab Speculativo distingui, in quia Vterque sit principiu agendi sicut & intelligendi, quia hoc Cuilibet Omune est, sed quia Speculativus non principiu agendi obty, sed toty illud attingendi sub Vat Veri: practicus Vero principiu agendi obty, illud que sub hac Vat attingit ipsa ipsum. Et quod ipsu sit practicus Vat actionis ipsa ipsu, clare Patat ex dictis Rationis, quod sicut ab ipso ipsa est; ita ab ipso Et practicu fieri oportet, quia sic a nobis illud Ignoscentibus fit, ad distinctionu ipsius Divini illud Ignoscentis in scientia, Speculativus, quatenus salty ab ipso Nro, à suo Summo Vero Ignoscita, Et Latius ipsa tract. de Ente Rationis Deo auxiliante dicemus.

Arg 2o: Actus ipsi non potest esse practicu, quia ab alio directus: q directo nihil potest ad Vacuu practicu: quo ad: actus Metaphysicus, Astrologus, Mathematicus, Mirographus, & Actuary Scientiary dirigunturs ab aliquo actu ipsius, prout ab actu Logicus qui Solty directive Inuenit ad actus aliarum Scientiarum; & actus ita non possunt esse practici, Cu existia sint Speculativi Veritatis: q sed ex dicto quod Omne actus sit directus ab alio, non sequitur illg esse practicu: alias quilibet Scientia, quilibet qui actus Linus, quantumlibet Speculativus practicus esset, q Negandu.

Nec ad 1um: ad probationu Medie maioris, & distinguo maiorem: non possunt esse practicu Speculative ad suu obty Medie maioris: Speculative ad alty diuersty non maiorem & Minorem: ipsa non Concludit Speculativu Medicu habere Moderationu: 2o ordine ad obty Veri, q Moderat: 2o ordine ad alty ipsi diuersty: non dubiu habet Moderationu: 1o ordine ad obty Veri, q Moderat: 2o ordine ad alty ipsi diuersty: non 1o Moderat Certissimu est illg Speculativu esse, & hoc quid male est ipsi, Et directo: & 2o Moderat est practicu, & Vere obty nostru practicu, & hoc quid solu est ipsi Et directo.

Nec maiu est plures actus posse diuersty, & oppositty respectu per ordine ad diuersa, Et Vario Pij, & obty, tradito, & termini factibus Logici Respectu, & ipsorum patet: quia quod obty operativu Scientiae practicae, potest esse obty Speculativu Speculative, inuenire Deu: quia Sicut actus practica, potest esse obty Cognitionis Speculativu Respectu Cuius quid male est, q sit practica; sic etiq actus Speculativa potest esse obty, ac p se practicu Cognitionis practicu, respectu Cuius, quid male Et, q sit Veritatis Speculativa.

Negatur 1o acute: Practicu, Et potest obty Cognitionis practicu, debet ab ipsa fieri; & actus Speculativus, v.g. Metaphysicus, negatur fieri a Cognit practica, quia actus Speculativus ab habitu Speculativo oportet fieri: q actus Speculativus negatur esse practicu: Maior est Certa: ng facultas practica, nisi ab Speculativa dicatur, quia obty Suy facit, & Cognoscit, Et Stat Cu practicu definit. Minor etiq Et Euidens: q.

Negatur Cu definit a nra distinguendo Maiorem: debet ab ipsa fieri, 1, directive, 2, Exercitive Dicendo maiorem: practice elicitive, in maiorem; & eodem modo distincta minorem, in Deu. Sufficit hoc q actus elicitus ab habitu Speculativo, sit ab habitu practico directus, Et illius sit practicu; sicut actus Voluntatis ab ipsa elicitus, & a prudentia directus, Et practicus prudentiae, & ipsa Et practica ab illg Operata; ideoque dicimus practicu esse operationu directu, 1, ducitu a principio practico. plura alibi latitant, que officere Videntur doctrinae nrae: Verumtamen nihil Vetant, quantumlibet Reduci contra Rationes Gorlaei. Si amenabit dicta obtinentur.

Disp. V.

Vtrum Habitus Scientificus Logicæ, sit Simpliciter Practicus, An Speculatiuus?

Communiter à pluribus, quos legere Valui, asseritur, fuisse Doctrinam Doct. Scoti, Habitu Scientificu Logicæ esse Simpliciter practicu, & Speculatiuu; q̃ Verba tanti Doct. referre decreui, vt q̃ sacra, nihil ancipiti dictamini, plane Lucerat. Itaque dicq̃ Sc. postquã Sco Scoty dicerat Omne Habitu posse simul habere actus Speculatiuos, & practicos, sicut Exo Ph. indicat de Theologia, Medecina, Philosophia morali, Stat. subdit: Ad cuiꝰ modi patuit, solebãt Logicã de Logica opposito modo: vt cuꝰ Simpliciter Scientia Speculatiua, quamuis Exo patta etiã sit practica: dirigit cuꝰ operationes suas vt artificiosè fiant &c. tamq̃ ipsamet directiua magis sunt Speculatiuæ nãq̃, & proprietates naales ipsiꝰ alteꝰ sui, quã practicæ instruendo sũt, quomodo debeãt operari: hucusque Exo Subtilis.

Exopo Verè Euidenter Colligitur Scotię Cius esse, Logã esse Habitu. 1, non simpliciter practicu: quia Sic q̃ Cius Sct Logæ est practica, sicut Medecina Speculatiua; q̃ Medecina non est Simpliciter Speculatiua, Cy omnia quæ Scotus, ordinat ad Curationq̃ operandã: q̃ nec Logica Simpliciter practica = Cuius: q̃ Sct Cius Doct. directiuq̃ alteꝰ sui ordinat Logã ad Speculatiuã nãq̃, & proprietates ipsiꝰ alteꝰ: q̃ negatur esse Simpliciter practica: Ita patet; quia habetur Simpliciter practicus respicit tanquam finẽ operationis, i, directiuq̃ Cius, q̃ finis Sct ordinabilis: q̃. Logã talis ordinat directiuq̃ ad Vltimum finem non habet finẽ directiuq̃ ipsiꝰ: q̃ negatur Simpliciter practica; q̃ tripliciter Speculatiua Simpliciter.

Hæc Exoditissimo Viro esse dicta tradita, Diuina: Ng dicq̃. 2. Vbi docet esse Dialecticã Laicoꝝ affirmare Aliquã Scientiam agere de tota Rationi per se primo, Hæc habet Verba: Ng finis illius Scientiæ Scilicet Logicæ non est, nisi dirigere, & ad actã Rationalem Hominis operationem: & p. Metaph. dicq̃ 1. Sect. 2. postquã docuerat instrumenta Scientiæ, quæ quæ Partibꝰ sui Vocantur, & Logã tripliciter tradi, subdit num. 3. Hoc igitur quamuis (nempe dirigere operat sui ad Dialecticã quidẽ, & per se spectat. & sic num. 4 prosequitur: nec Dialectica ipsa directiua. & Exo intributo Circa Hæc (Intelligo Voces, & Scripta) Versatur. vt Circa quæ obty & mãq̃ Sug, q̃ Exo Sequenti: Numiny Exo directione alteꝰ negaty, Circa quæ directiuq̃ Versatur, vt Circa quæ obty, & mãq̃ Sug.

Exopo Verè manifeste Colligitur Logã principaliter, & Simpliciter debere practicã esse, & non Speculatiuã, q̃ Exo dicti patet: Habitus qui præx habet finẽ, est Simpliciter practicus, & non Speculatiuus; q̃ Logã habet finẽ præx: q̃ est Simpliciter practica: Maior est Exoimi Doct. manifesta doctrina dicq̃ 44. Minor patet: Logã habet finẽ directiuq̃ actuꝰ sui, vt artificiosè fiant, i, actus artificiosi, & directi; q̃ actus artificiosi, & directi, sunt Vere præxis: q̃ Logã habet finẽ præx: Maior est Exopta Cius doct. dq̃ dicit sui Logã nè, nisi dirigere Rationales Hominis operat: Logã Versatur Circa directiuq̃ actuꝰ, vt circa quæ obty, & mãq̃ Sug. Minor etiã vt Exo dicti doctiꝰ, Veritima: Ita vt Legitimè Exo premissi deducta.

Sitio Calamy, ne qui me, & toty Doctores, & Magistry Contrarios q̃ sequentq̃ studiosy Curgentq̃, obrugare præsumat, Humiliter Exoistimans grecatq̃ dissonantq̃ ab intentu nostra malè sug Intelligat doctrinã, tergiq̃ Vertit: q̃ ad vrq̃ mqty aperiendq̃ Calamy declino. & sententiã Circa hanc mãq̃ Veritati, vt potè q̃ superiori dubio velati, &c.

Nostra Conclusio

Habitus Scientificus Logicæ est Simpliciter, & primo practicus, Materialiter autq̃ Speculatiuus: Ista Omnium est ꝓpria Doct. Socratici, qui multy Vigilant, vt Aug. Mag. hanc roboret sententiã; q̃ Cy Exotestimonijs quã legere licuit, Viderem illy esse Omnique sententiæ fauorabilq̃ dicq̃, ideo à tot ancipiti testimonio recedere puto, & Exo nostrã hanc efficaci Ratione fulciri.

Habitus pertie primo ordinatus ad operationq̃, vt pertie primo practicus; q̃ Logã est pertie primo ordinata ad operationq̃: q̃ vt habitus pertie primo practicus. Maior est definitio habitus practici: Exo minor: Habitus pertie primo ordinatus ad artefactã Logicam vt pertie primo ordinatus ad operationq̃; q̃ Logica est habitus pertie primo ordinatus ad artefactã Logicã: q̃. Ad operationq̃: Maior vt omniq̃ grata, finẽ artificiosi hoc sit q̃ actiq̃ sui, finẽ q̃ eiq̃, & quo q̃ fiat.

Testimonij hoc juenitz j Proemio etpecunde.

Auscultza aurea Pthy Verba, que n̄ Soly nr̄ Corroborant Sentētiz, j Ulterius Stranij, Luis que grāes grauy fundamēty deltruunt. Et cuj quidē ordō, que Vatio n̄ facit, j Diderat, Sicut Ordo rerū naāliū: a Nullo auctz ē ordō, que Vatio Indē rando facit j grio altri, puta Quin ordinat Deus suos ad finē: Sex trius autē ordō ē, que Vatio Diderans ad facit j egregios Colytati: 2 ordō ē, que Vatio Diderando facit j exotēs oribz rebz, sicut j Area, et domo. 3 ordō que Vatio Diderat, j n̄ facit, pertinet ad Philosophiā naāle. ordō que Vatio Diderando facit j grio altri pertinet ad naāle Vationale Philosophiā Silte nunc, Notabile. 4 ordō altrum j ternorz quēliuni à Diderat Vatio naāli, pertinens, que ad Vationalem Philosophiā, hoc ē Logicā, ab Aug. & absolute appellat Latino. Ulterius nota, Pthy distinguere Inā naāle à Inā Vationali, quia illa Sua Ide derat nihil facit j ista, Sua Diderā tiōna aliq facit: q Scientia Specula tiua j ēt à practica differt, q ista a Nō ista Pthy facit, ista Vero non q 3 gradat Latino ista Pthy, Cuius oppo ty togus fundamēty precipuy grauy nat ē tradita Scientia.

Maior patet: Habitus ordinatus ad artē falty Logicy, ēst ordinatus ad id quod ēst falty ab arte logica; 2 id quod falty ēst ab arte, ēst operatio: q habitus ordinatus ad artē falty Logicy pertē primo, ēt pertē primo ordinatus ad operationē. Maior ab ipsa Vocis etymologia Patet: Minor ēt artis definitio: Dca ēt Vera ēt deducta.

2 Sumatur: Ubicunque Reperitur Nōa artistry, aliquod oportet regulari necesse ēst, ideo ay aliquē rem optime disponit, et 2 arte videmus elaborata, hispanice decimus: aque ay artistico, aque ay obra: q Ubicunq Reperit Syllogus aliquis artistrice dispositus, aliquod oportet 2 arte regulatur. Modo sic: 2 ad hoc oportet ordinatur pertē primo Logā: q. pro Minorē. Logā pertē primo ordinatur ad quodcunque instrumentū sciendi artistrice disponit; 2 Syllogus artistrice disponit, ēt instrumtū sciendi: q Logā pertē primo ordinatur ad Syllogū artistrice disponit.

3 Roboratur hoc amplius pro Audendo futura aduersariorū responsiōnē: disponit ex tremitatē Syllogi, ēt oportet Vere sterni, et intellectuale; 2 ad hoc oportet Sub Vationē talis ordinatur pertē primo Logica: q Logica pertē primo ordinatur ad oportet Vere sterni, et intellectuale. pro Minorē, qua ēt difficultas. disponit extremitatē Syllogi recta forma, et figura Soly Sub hac Vationē ēt instrumtū scienti, ideo Syllogus alia dispositio nihilominus deficeret ad scientē parandē, Veritatē q Aliorum obtinendam. 2 Logica pertē primo ordinatur ad instrumtū sciendi: q pertē primo ordinatur ad dispositionē Syllogi recta forma, et figura; 2 talis dispositio ēt oportet Vere: q.

Respondetur pro Logicē habere, et Vationē artis et Vationē scientē; Sub 1ª Vationē Veri ēst pertē primo ordinari ad aliquod falty ab arte; Sub 2ª Vero non; quia proud sic tuty stemplatur Veritatē obtinet per illud artē falty manifestatū. = 2 Dē ēt: quia hoc Soly potest esse Verum de Logā stra pquis mag, non Vero Logica dirigens alias scientias, quia proud sic nulla ēst Veritas manifestata stemplabilis a Logā, 2 a scientia directa. Ex obty Aliorum scientē ab ipsa attingit, ēt ēst artistino Logali 2duty, illud attingit ēt 2duty ab ipsa, ac grāde, ēt ab ipsa operante.

Ad 1: quia Logica alias scientias dirigit, ēt potest ē scientia, l, ēt ē modus sciendi scientificus; 2 ēt ē modus scindi scientificus respicit pertē ēt operatione: q n̄ Soly ēt ars, 2 ēt scientia specificatur ab operatē. Maior ēst nota, Minor autē patet: quia ēt ē modus scienti ignoty manifestat per Syllogū, definitionē, aut positionē operatē ab ipsa, 2 tuty manifestat 2pugnē illa operata instrumenta. = Ad 2: quia si Logica ēt alias scientias dirigit, ē scientia, n̄ potest esse talis nisi per ordinē ad operationē, quia n̄ potest esse scientia, nisi per ordinē ad Syllogitricē, aut definitū stro autē ab ipsa 2maā exortanea; 2 forma ista essentialis pōtest 2 colocat tuty, et primary 2 formitet ad Regulas ipsius Logē, ac grāde 2 operationē: q.

Ad 3: Regentius roborata Dē: Logica specificatur ab artistrio Logali ēt Normata Cy regulis ipsius Logicē; 2 ēt Normata Cy regulis ipsius Logicē dicit 2 precisionē certa operationē: q Logica specificat ab operatē ēt Normata Cy regulis: Modo sic: 2 Logica ēt potest ē scientia specificata ab illa operatē Norma: q. Maior ita mihi Certa Patet, ēt nulla 2 dicat possē, quia ēt artistry illud ē ita Norma, ē instrumtū sciendi, ita ēt alia esse n̄ possit: Minor Patet: Dg esse Norme Cy regulis dictorū operationē, ē esse operatē ad pfectas Regulas: q dicit 2 precisionē certa operationē: patet Sic, q quodlibet Scitū actualē dicit 2 precisionē certa, et fra illum Concreti, ēt operatē: q. Veritas nunc doctrinē tuty ab uno genitat, q ic ab aduersarijs genderatur, et dubito nrā Deburo Sententiā. illud nanque ēst, quod Logica nunqua precedere potest a scientia scienty artificiali, sicut neque obty cius ab artificiali Fabrili: Unde sicut Scientia qua talis tuty Verū scibile Regulat; ita Scientia artificialis Verum artificiale scibile: Verū inj artificiale dicit posita operē, q Logica Suo Vat talis Diderat, et nunc si scibit 2 stplat rei a se facte, n̄ ideo deficit à Vat gratiā, et cius Vat n̄ē rg operabilis, ēt operabilis attingere, ē rg, l, operabile, l, operatū. Ultimo patet Dē ex doctrina Imuni demōstra ex Ar. 1. proem. Ethic. aliente Logā Veriari circa alias 2tes, sicut Philosophia moralis circa alias Potentias; 2 Philosophia moralis stringit Variatur Circa alias Voluntatis modos operabile: q ēt ita Logica Circa alias 2tes = Quinus patet ex ēt docentes obty Logicē esse hui Vationis; 2 hui Vationis practicē pronunciat a Sua Causa: q Sui Causa ēt Dēa practica: 2 Sui Causa ēt Logica: q.

Secunda pars Assumpti ex dictis Patris Sequitur Patet: q habitus ille dicit Mālitr Speculativus, Cuius alias ita Sunt: 2 ita Sunt alius Logica: q. patet Minor: alius Logica Speculantes aliq obty n̄ se falty, l, illud Versantur, ēt aliud Simile efficiant, l, illi Sibi ēt potius Veritatis operatē; sat quodlibet extremum dyalematis Volunt Mālr esse Speculatiuē: q. = Quinus: plures Sunt alius dicebi Vere pure rejicientes; 2 hoc, ēt 2g dicty ēst, ēt quid Māle rejectio Logicē dirigentis: q.

38

Argumentorum Solutio.

Primy arguty à priori Summitur ad Adnersarij: Contra illi Cogite: primy, Conprincipij, Con fine; Deco
Vna Circa quę Logica Versatur: Con principijs quidę Sic V Arguit E.N.C. Sequitur: Logica Nititur
principijs Speculatiuis: g Vt Speculatiua: patet ans: Logica nititur hoc principio Vniversalissimo quodlibet
ę l, non Est: ito dici de omni: ito: quę Sunt Cadę Vnitertio Sunt idę ster se; s principia hęc Sunt
Speculatiua, Vt pote ad omnes Scientias Speculatiuas deserentia: g Si Negondeas illa principia esse
Scientię illi principij Vtuntur ad Ignorandę Deductiones per quas necessario, Certo, & Euidenter; s hoc Est illis
principijs Vti, Vt Scientię precise Sunt: g. Maior Est Certa: quia principia illa deseruiunt ad Ignorandę
Conclusiones pratorij, & Esto Cy quietatię. Minor etię Stat, quia Ignaro Conclusionis essentię Cum
quietatio toty attinet ad Rationę Subij Scientię, q toty Hoc Distat Scientia sortitur.
Ad arguty bene ibi:
ad 2aonę dico arguty l, negare Scientias practicas, l, mihi Suincere, l, Contra se agere: ty quia si omnes
Scientię illi Vtuntur Vt precise Scientię Sunt: g Scientię Speculatiuę, n Vt Speculatiuę. s Vt precise Scientię
Sunt illi Vtuntur: g Denuit Scientiae Vt Speculatiuae illę non Vti: Si liq omnis Scientia eo solo quod
illi utuntur principijs, Vt Speculatiua: g omnis Scientia stminice practica, sumet quod ad suas Speculas
Deliciones, Dillas Cognoscendas, Stat illi principijs, mutabitur s Speculatiuę, quod Est absurdy.
Cum ty
arguty stedat omnes Scientias illi uti principijs, proculdubio stendit omnes esse Speculatiuas: g Medicina
illi Vteni principijs Erit Simpliciter Speculatiua, quamuis aliqs sit Simpliciter practica, quod n arridet
E. Card. Opusc. 7 uenti Sedet. l. per tot. = Quinto: Licet Con hoc arguto posset Suinci Logicę n esse prac
ticę, n ideo Suincitur illi Speculatiuę esse, & Vatio Est manifesta; quia Con arguto soly Suincitur illi Vt
illi principijs Vtatę precundere à Scientia practici, n Vero stahere scientiam Speculatiuam, Sicut Con solo, quod
Cum precindat à Substantia, n Sequitur accidens esse.
Quare Cum Scientias practicas, ac grade Logicę Vti illi
principijs Con fine operationis: quia Logica illud principium Vtitur Sunt Cadę Vnitertio & Videlicet Con fine
operandi Syllogizandi stectia forma, & figura, ita talibus quod Con tema premissis redigitur Cy aliquo
Certo, Vt s Dunione identificentur ster se. de hoc Cny opere Syllogistico objectum sumpto redit Logica
Vationę, illud quę Verolvit ad huiusmodi principij, Ignoscendi Cudgtę illud agati aliter steri non posse.
s Vedere Vationę Cogere Con secuto, è Vationę redere de obro operato qualis, quod Vt practica Cudgę
ter procedere: g necessary ad Scientias Speculatiuas, s Etię ad practicas attinet modo Resolutivo procedere.
Arg Con fine:
Logica per nos è adjuncta ad dirigendos alios stus Vt sine Errore gradat: g Est Speculatiua Con fine: pro Ecg:
ng ans è sua doctrina: dirigere sty ne Erronee gradat è stminicè ignorantię fugare; è stminicè ignorantię fugare
è procedere stminicè modo Speculatiuo: g dirigere sty ne Erronee gradat, è stminicè modo Speculatiuo procedere:
prata minor: stminicè fugare Errores, & ignorantię, Vt quęrere Scire sty igity Scire; s hoc Est gradere modo
Speculatiuo: g. Maior Vt omnino Certa, ng qui quęrit Cognitionę ignorantię, necessario quęrit sty oppositam
ignorantię; s hęc nę alia, nisi Scientia qua talis: g. Minor etię Stat, ng qui quęrit Scire gr se, Veritatę
sty se quęrit sty g Ignorię Veritatis gr se: s Cognitio Veritatis progere se, Vt stminicè Speculatiua: g
Syllogizans hoc Logica quęrat, proculdubio Est Speculatiua simpliciter.
Arguty hoc sumpty Con 5. Metaph.
Cap. 1. aiente: quare si sty fugo ignorantię philosophati sunt. patet g Causa Ignorandi, & nullius Vsus gratia
igity Scire prosequantur: primo stinte dicitur aquet: Ad illud g resp distinguendo ans: ad dirigendos alios stus
Modo artificiosè, & operatiuè Dcdo ans: modo simplici n ans: ad 2aonę distinguo maiorę: dirigere sty arti
stnicè, & stminicè, & artificiosè ignorantię fugare Dcdo maiorę: modo simplici, n maiorę; & distinguo minorę:
& stminicè artificiosè fugare ignorantię, Vt gradere modo Speculatiuo, n minorę: modo practico Dcdo minorę,
& hoc sensu n Deg: Ad 3aonę distinguo maiorę: Vt quęrere Scire artificioso modo sty Scire artificiosy,
Dcdo maiorę: sty Scire simpliciter, Dy igority n maiorę: n minorę, & Deg pedę sensu.
Vt ty Soluens per
cipiatur, & Codilla Examinem tota difficultatę, Aduertire tripliciter objecty arguty Summere: primo ignorantia
Vt à Logica Expellenda modo artificiali & diuersimodo, q fit per aliquod Con instrumentum sciendi à Logica
distincte. 2o Veritas ipsa, Vt attingibilis ab alijs stus, ac grade igitur aliqua objecta 3o alius ipsi Vt à Logica

dirigibiles, ac p̃de ignoti Logicę obty: per ordinę ad 1m obty nmiry ad ignorantię, qđ est Logicę practicę procedere
quia per ordinę ad illę instrumenty Scientiæ Struit. quod vt finis cui positum. Extrinsecus, Ignorantia dei
tricum potest appellari finis negatimus: de Neist [illegible] ad actum atingibili ab atiq̃ intellectus
quę est obty Qs; nihil Logica Curat, nisi de modo illę manifestandi: de ipsa vero q̃ Concreto; hoc est de Veri-
artificiosè disposita, etq̃ Logica frunisce agit, q̃ntũ illa disponit ad definitiones. divisiones, aut argumentat.
Et per ordinę ad hanc Veritatę artificiosę, secundum vt etq̃, Logicę practicę procedere, quia q̃ntũ ipsa sua introducit
ad Subtilitatę tã q̃ Colocat theoriã, et promiscuitatę, tã q̃ reiicitur subtilitatę ad oratę. Et quę Vatio durunt etq̃ dabilis ipsi
ad ipsa directi, et artificiosè disposita, qui sunt Qs obty particulę

Replicabis: Logica dirigit alios ipsius ad finem Veritatis ad ipsis atingibilis; q̃ Veritas ad altiora atingibilis, vt toty Speculabilis, Cy operabilis non
sit: q̃ Logica dirigit alios ipsius ad finem Speculabilis = Instat: Logica dirigit Philosophię ad finem tutis
Modus ad ipsa atingibilis; q̃ cui mobile est obty philosophię: q̃ dirigit ad finem obty Philosophię: q̃ finis
Philosophię, est finis Logicę. = Iterum: Prudentia dirigit ad Studij ad finem Veritatis Regulatis ad Studio;
q̃ Veritas ultra vt Speculabilis: q̃ Prudentia dirigit ad finem Speculabilis = Ulterius: fabri tormenta
bellica Struit ad finem Alicuius aredij; q̃ aredij fuit obty fabri. Et sic q̃ innumerabilia.

Distinguo q̃ maiorę: dirigit ad finem extrinseco, et accidentalis Iudo maiorę: ad finem ipsius, et per se, n maiorę, Iudo
minorę, et Nego Distinguo Iudo: dirigit ad finem extrinseco Iudo Iudo: ipsius, n Iudo. Logica
Cy per se, et ad ipsius toty studit directionę actus mediji instrumenti Scientiæ; q̃ Cy actus hi Veritatis
Speculabilis attingit, quod maale vt, et per accidens regulis Logicę, vt ad instantiã admodum
quo regulis fabri Instrumenti tormenty bellicy Iudo artis, quod maale est l. Ciuitatis aredij, l. moenia Petri, quę
Roma potest.

Adhuc instas: etq̃ si hoc Verum sit de Logica aliis Scientiis dirigente n vero Logica q̃ntũ maa
gradente: q̃ etq̃ si Iudata Logę Versanty Circa mag et extranea esse practicę, n tamq̃ Circa quid mag: practę
Grammatę: Logica ipsius, et quam Versatur Circa mody Sciendi q̃ communi de illo suas proprietates demon-
trani; q̃ modus Sciendi q̃ communi, vt de illo proprietates demonstrantur, vt proprius q̃operabilis, aliis om-
nis Scientia proprietates de suo obto demonstrani esset practica. q̃ Logica demonstrani proprietates de modo
Sciendi q̃ communi, Versatur Circa obty proprium q̃operabile.

Replica ulta omnino destruit Scientias practicas,
nec habentes obty q̃ mobile, pergetum, et necessariy, ac p̃de q̃operabile. Ideo que Resp. q̃ licet modus Sciendi
q̃ communi sit q̃operabilis, tamq̃ ad finem q̃ sortit institutis Logica, vt ordinatis et sine errore operetur
instrumenta Sciendi, quare per mody exemplaris dirigit ad operatione. Et instantia Negi datur. pro
cuius dubio potat n dari toty practicy, q̃ cui obty vt practicy q̃ communi; at practicy q̃ communi vt omnino
q̃operabile: q̃. Tertio Argunty desumpty ex maa Circa quę Logica Versatur facile ex dictis evadari potest,

Nota Relationes Logicę Orty et Superiorę esse 1m obty Logicę, facty ad ipsa. tripliq̃ maa propria.

quare ab illo et ab aliis similibus abstineo, ne Legentis taltadosa, ipsa fiat difficultas: duo tamq̃ ad
mentis, q̃ ad Rationę practicę in Requisita operas precise, q̃ sufficit directio ad illa et ad finem operationis,
q̃ Logica vt docente q̃ Venetis = Aliud vt, quod q̃ Aug Mag docet, Logę esse Speculativę, Sequitur
ne Speculativę opositio practicę ordinato ad opera externa, q̃ua Videtur potest Speculativa appellari
quatenus ordinata ad opera Intellectualia, quę per Iparationę ad Rationę, dicit po sunt Speculabilia

Disp VI

Quodnam sit Objectum Adequatum Logicæ.

Ordinem Utroneria, cuius quę doctrina, sicud per Artis et necessaria ad Intelligentię Cuiuslibet mag q̃ualty per
ipsa docemur de Natura Scibili obrectory, ita ad cuius Studij, et Intelligentię Ors aduoco, et Vtramq̃ Magni
fortis Scitote. Ors Omnes Sequendi q̃ Cody Integrare obty, Subty, et mag Circa quę Scientia Versatur.
Dicitur obty illud quod poq̃ n, Naturę obiicitur. Sicud Color quia obiicitur poq̃ Oculis dicitur obty Cui, Se
cud Sonui, auditui, et Sic de aliis.

Obiectum cuius dividitur formale, et maale: Est quod attingitur vat Cui
q̃ dependenter ab alio: Et q̃ attingitur dependenter a Sorte, l. Vat illius. Ex. Albedo dicitur obty Cole poq̃ Subm
ad illa Vat sui atingibilis, et Subty quo vt albedo dicitur obty maale q̃ toty Vat Albedinis attingitur
ab Cole poa. = Aurimus: obty Sortis etq̃ est dugle: nimiry Sortis quo, et formale quod. Et vt ipsa forma
Substantiva obty Sortis quod. et Albedo. Et vt Secety Sapienty et subty, et Albedine q̃ dicitur Album.

Vndecimo hoc gray distinguit ab obto mali, q Vt a pa gerit aliquam Vnitatem nec ejy denominari ab obto soli.

Ulterius:

Obto soli quo distinguitur ehg duplex Vatio soli, Scilicet qua, & Subqua: Vatio soli qua est illa Vatio, Sue Solitas, qua atingitur, Sicud Modo, i, rigedo: Vatio soli Subqua è illa Solitas Subqua atinguitur Vatio qua. Vt Color? qua Vt Modo se atinguitur a pa Vnitud, qua Vt Color: Unde Vatio soli Subqua, & Vt quasi genus ad Vationes qua, & è ehg Vltima atingibilitas Subqua tota Virtus pcq, habitus e acquisitus qua Vltra illg quedi non potest. Ideoque subsistunt toty Quo agit, & pertractat facultas, talita q Vt eius Specificatiua adequata, & Doctrinacy, ac pde Vatio soli Subqua dicitur obto adequato, & Vatio soli qua adequato.

Igitr ster Vationes soliei qua, Sue obta adequata primaria, semper Vt my Mijs principia Sue, & dignius, q appellatur obto Attributione, Eoquod ejus modo perfectiori referte Vatio soli Subqua Specificatiua subsistit, peculiari qua inclinat Vagitr circa illud habitus, i, pa: Sit Edemply & Metaphisica, que fortius pfertur & Deo, ejusmodi Excellentiori Considerantur Vatio entis, que Vt Vatio soli Subqua, Sue adequata Specificatiua Metaphisica. Cetera Vero obta adequata appellantur attributa, prosint opposita Vationi.

Eg ehg hijs, que pertinent ad Vationem omnino totius obti, prenotatis, fas erit grady facere, ad obtm Logicg, quod ehg in omnij scientia sit modus sciendi, tamq rectus, difficultas An sit Modus sciendi Strictissimus, qui dicitur demonstratio, Sicud Eo angeli Coluere Aymonius, Simplicius, & alij. Eo Moderni que Barzquez 1. p. disp. 2. Vetado disp. 1 Logæ sect. 7. An Vero sit modus sciendi Strictus, qui Vltra demonstrationem addit definitionem, & diuisionem, Et probabilitat, & tenetur M. Joannes a S. Thom. & alij quj plures. An denique sit Modus sciendi Late sumptus, qui Vltra demonstrationem definitionem, & diuisionem, addit probationem, & quinque predicabilia, Vt Aristoteles, Porphirius, & cæteri Peripatetici communiter docent, & Doctores illi Moneda, Burgensis, Arriaga, & quj plurimi j Manu scripti ejus obtinet sententiam.

Nostra Conclusio.

Nec modus sciendi Strictissimus quod Eo prehendit demonstrationem, nec modus sciendi Strictus sumptus, qua tenus addit definitionem, & diuisionem; & Modus sciendi Late sumptus quod Vltra eius addit probationem, & quinque predicabilia, Et obtm adequatum Logicæ. probatur Scilicet quad primam partem. Modus Sciendi Strictissimus quod dicit demonstrationem in Stinet omnia de quibus agit pertes primo Logæ: q/ Vt eius obtm adequatum: pbo ant: Logica pertes primo agit de definitione, diuisione, probatione &; & hæc in Stinctur modo sciendi Strictissimo toty demonstrationem stinentia: q/ illa in Otinet omnia de quibus pertes primo agit Logica. pbo maior: Logica pertes Vagit de omnibus instrumentis sciendi; & definitio, & diuisio sunt instrumenta sciendi: q/ &

Deus: demonstrat reperiuntur omnia de quibus agit Logica: q/ illa sola & eius obtm adequatum: probatur ant: Reperitur proprium, diuisio, & definitio: q/ omnia reperiuntur: probatur ant: hæc demonstrat: omnis homo est animal Risibile; Petrus est homo: q/ Petrus est animal Risibile: Reperitur definitio hominis, nimirum animal Rationale: Reperitur in una sola proprio, & triplex, & denique Reperitur diuisio animalis in Rationale; q/ = Ergo & demonstrat omnia illa Reperiri Specificatiue, hoc Vt, in quantum talia sunt, & quatenus ordinantur per modum partis ad Syllogismum demonstrat: &

Ergo: definitio Vt talis q/ dicitur que de aliis intelligitur Vt Risibile, & dicitur Vt talis, reperiri debet demonstrat: q/ Solutio Vt nulla. pbo ant: demonstratio stare debet Eo primis, priorib, & notioribus; & tales definitio, Vt definitio, & prior, & notior: q/ Conclusio debet demonstrato Eo definito, Vt definito Vt. = Vnius: demonstratio ita Eo modi debet, Vt maior, & minor Eo tremitas identificientur Eg medio pmissis, Vt & Solutione identificentur inter se: & tales identificantur Eo trema Eg medio pmissis, quanty enuntiantur de medio: q/ tales identificantur inter se & Solutione, quatenus Illatione sua de illo enuntiatur: Modo sic: & enuntiatio sumpta Ratio Vt proprio Risibile, de genuina ejus qua talis reperiri necesario & demonstrat.

Distinguo ant: definitio Vt definitio est instrumentum sciendi in ant: Vt definitio Vt pars instrumenti sciendi principia horum Deodo ante. ad pbam distinguo maior: demonstratio debet stare Eo primis, & notioribus absolute sumptis in maiori, reiicitur, & pars stat accepta Deodo maiori Deodo minori, & distinguo Deo dicit data. Et ehg definitio est pertes instrumenti sciendi eo modo definitus & omnino ordinabilis ad demonstrationem: ty quia Vt sic Vt toty posity Eo media, & fra, ty quia Vt assumpta & demonstrationem, & definitio sortitur, Vt sepe definitio precedente, & proprio, suscipiens ab illa Eg illationem premissa Egenentis demonstrationem.

Hæc doctrina applicabilis ehg Eo pugnationi, quia quatenus illi per Eg

ptho Logicalg qua Verificate identitas Extremoy, ordinat ipsa ad ultimum demonstrandu. Sit qua
illa Enuntiatio Coparte Pq Cy Subordinat ad Euptho Extremoy specie ꝑ Distione: Cy Enj illa Sub
ordinato, illa que ordo in ordinate genie, neque à deficit, nec à deficit, ꝑ ab ptho illas ordinante, Et illas genie
esse quodlg toty Logicy, per accidens Vero, D de Extrinseco partes esse, ideoque in Diuenta ꝑ demonstrat,
Et de illis agit Logica.

Probatur 2a pars Distionis; ng Pq Exprima ꝑ lectura. Modus Sciendi Late sumptus
Ergoud Dinet supra enumerata. Dinet omnia de quibus Logica genie primo agit: g illa Et Cui obty adequaty
geo ans: Logica genie primo agit de quorit; ty quia illa suas proprietates demonstrat, ty etiq quia Et modus
Sciendi Pq Enuntiatiue. Equanuis Rei Sugonitt Scibili, l. Scitu per definitione, diuisione, Ratiocinatione
quad Subtantia, in Vero quod modu. Cy Enj Logica in desiderat Pq Scire, ꝑ modu Sciendi Pq, ideo attingit rem
omnibq modis, quo Scibile est, ꝑ Rei quelibet Et Scibili modo Enjtiatiuo: g.

Nota tria predestinationis esse
in Mea ad quod ordinante alia
tanq ad principalius, excellentius
quia ꝑ Subto predestinato, ac gde
Ratiocinatione mentis Dei esse tria quo
destinationis ogsti, in Miraculo
Pq Victuty, nec gloria Animo
quia hec ad illa ordinant.

quod Vero Logica agat genie Vel de
quinque predicabilibq docuit Exprese Ang. Mag. 2 Metaph. Lect. 2. ibi: Cui auty Rationi dicite quia illis
positionibq, quas Vas adinuenit ꝑ Vera Considerari Secud itentio generis, Speciei, & similq ::: Et huiusmodi
Otes Rationi Et quay Subty Logicy. Hucusque S. Thc. Et Vas, quia Circa predicabilia Et dabili Error ꝑ
stu; ꝑ de Ve Circa quod Et dabili Error, agit Logica primo, & genie, dummodo habeant Rationg totius,
sud actualis, sud potestalis: g & quinque predicabilibq habentibq Rationg totius potestalis, agit Logica
primo, & per se. Maior Et Certa, quia stus Concipere potest genus ꝑ Speciem, & sic de alijs: Cetera
Vero satis Patet. Quinus: Logica de omnibq predicabilibq demonstrat esse predicabilia, g sunt Vniuer
salia: g de omnibq genie agit.

ꝑ Deus: genus predicabile, Et ꝑ ꝑ Ipsety: in plantgnte gre à Loga: ans probatur:
genus ad plura ordinate; definitur enj, id q prater de pluribq differentibq Specie ꝑo q quid; ꝑ q ordinatur ad
Aliud, id q ꝑ Ipsety: g genus Et quid ꝑ Ipsety: = si duus genus ordinatur ad Aliud tanq ad quey ty, in 0°
tanq ad Conparatu, eque Genus poterat esse ꝑ Ipsety. Contra est: Genus ordinate ad aliud, nimirq ad Spe
cies, Et g illas perfectibile: g ordinate Et quid ꝑ Ipsety: ans Patet, q ad Species ordinate, Et toty potestale:
illud enj q est de Linea pog Et perfectibile: g. Ad intentu bene ibi, q participat ꝑ metaphisica attingente genie
primo Rationg predicamentalg, quey ty respicienty; ad id q addite distinguo ans: ordinate Et perfectibile q
Substratu Deado ans: p Ipsi in ans. Et enj ꝑ genere, Otia animali, & Pq ptho generalitate: g ꝑ Ridgat
è genus perfectibile q dictu, Dpq toty Specificum Dgonit: ꝑ Vero non, q ad Pq ptho, & Specie, in resultat
alig tertiy Logicy. ꝑ Ergo: quelibet definitio, sive metaphisica, sive Logica debet stare genere, & dicta
sicud metaphisica stat genere metaphisico; ita Logica Logico: g genus Logice sumptu, Dg sicut ordinatur ad
alig toty, nimirq definitio Dgonda. = ꝑ primi possumus dicere genus Logicy Et tale ꝑ positiuy repugnare; quia
Cy quelibet res, etiq in Logica Et, habeat sug Entiy, definitio enj cadit per partes metaphisicas totius Lo
gice, & p de per genus metaphisicy. Vera distinguo ans: debet stare genere, & dicta Et Rationibq Inuenidi,
& diferendi Deado ans: Et Rationibq predicandi, in ans: ad gdanq distinguo Seq: ita Logica Logico sub Pate
Inuenidi Deado Seq: predicandi, in Seq. Dalq enj ē genus Logicy duo dicere, & Rationg Inuenidi Cy alijs, &
Rationg predicandi de p tuicq. ꝑ Indicat dicit Minus Cum, ac gde ordinate Cy dicta ad Positionem
definitiuq; ꝑ Vero munus Ad ipsq nulla Dpositionq ꝑ tenues, ꝑ puras respecty relationy attingibile à Logica.

Argumentorum solutio.

Arguitur Pro primo Demonstrationi: Demonstratio è Ultimus, & adequatus finis Logicy: g illa sola Et
Cui obty adequaty: probatur ans: finis adequatus Logice, Et modus Sciendi ꝑ sola demonstratio Et modus
Sciendi: g sola illa est adequatus finis Logicy. ꝑo Minor: modus Sciendi è ille, qui sty Circa Veri
tatg, alias que Scientias Circa suy obty scibile dirigit, Et de illo suas demonstrent proprietates; ꝑ hoc
toty Arguitur g demonstratio: g sola demonstratio, è modus Sciendi: Maior è Certa: Minor probatur: toty
g demonstratio Sciamus, nec nisi g demonstratio, acquiritur Scientia: g. Confirmatur: finis adequatus
Logice è ille, quo Ultimo Sibi; ꝑ Loga toty ꝑ demonstrat Sibi: g sola demonstratio est Ultimus finis
Logice: probatur Minor: demonstratio pertinet ad 33 operatione stus; ꝑ ꝑ Ga operat stus Sibi Logica: g.
Minor probatur: V, quia Vltra 33 operationg poterit in potest. 2° quia Vigue dy ad 33 operationg pertin

get irrequieta Moneta: 2ª quia Rationalis agetitus in aliud, nisi demonstraõng ſtgdit tgnq3 perfectionem operatiõng, ad quã omnes alię ordinantur: g.

Cuius: deficiente demonstrat2 deficit Logica, & e contra: ista, illa e contra: g. Sola demonstratio Ph Logicę obty adequaty = Ulterius: ad demonstraõng ordinantur omnia & q3 agit Logica: g. illa sola è obty adequaty illius: 3ª ans: media ordinantur naã sua ad finẽ omnia & q3 agit Logica sunt media ad demonstraõng: g. ad illa, tgnq3 ad finẽ ordinantur omnia & q3 agit Logica.

Ad arguty n ans: ad 1ª õng distinguo maiorẽ: è modus Sciendi adequatus Scibo maiorẽ: inadequatus n maiorẽ: & distinguo minorẽ: demonstratio è modus Sciendi inadequatus Scibo minorẽ: ad 2ª quatꝛ n minorẽ = ad huius 1ª õng distinguo maiorẽ: Modus Sciendi inadequatus Scibo maiorẽ: adequatus n maiorẽ; & sic distincta minori, n seq, & 3ª q3 Sensu Ultimo õng.

Stat ln3 rg aliqua esse adequate scitg, q nihil è ipsa ignoty, & occulty; 3ª pte tgty demonstratiue ignota, manet aliq3 occulty, & ignoty: n g3 è demonstratio modus Sciendi adequatus: minor patꝛ: pte tgty demonstratiue ignota, n essentia, n partes; & toty proprietates ignorãnta: toty partes, quę essentia manent g3 ultio: Cuius: Logica, cy sit modus Sciendi, n soly rg deiderat Scire, & omnibꝰ modis q3 scibilis est, & rei per demonstraõng, n ab omnibꝰ modis scita, Ph patet: g.

Unde arguty toty 2ª concessit demonstraõng esse modꝰ Sciendi perfectorem q libenter deamus, & n adequaty, nec dicitꝫ nos scire perfecto modo, nisi per demonstraõng, quia modo discurrimus: nec Loga cy alijs Scientijs conuenit per soly demonstraõng, & etig per alia instrumenta Sciendi: q. talis Scientia etig deficiant, & diuidant, etig Loga cy illis conuenit, offerens modꝰ definiendi, & dividendi.

Ad 3ª õng distinguo maiorẽ: q3 ultimo scitur tgnq3 ꝺtro adequato scibo maiorẽ: adequato, n maiorẽ, & 2ª q3 modo distincta minori, n 3ª q3. ad 1ª õng distinguo minorẽ; scitur & 3ª operat tgnq3 ꝺtro adequato n minorẽ: tgnq3 ꝺtro adequato, & perfectiori scibo minorẽ. Non ln3 sat è dicere Metaphꝫ speculatiua adequate a Deo, q3 ipso scitur, Utraq3 potẽtia n valet, & eo quod Deus illi omnia dixit, Ph n ens: Non g3 sat fuit dicere Logę adequate speculatiua à demonstrat, quia ꝺ ipsa scitur, Utraq3 potẽtia n valet, & solo q3 ultra illi alius modus Sciendi è ꝺponibilis, quia ipso scibilis ultra operatio ultra tertiꝫ.

Nihil enim perfectionis primarię instrumentorꝫ 2ª, & 2ª operat ordinatur ad instrumenta 3ª, Ph patet ꝺ Logice mathematico q3 trina dimensione Stat, ac g3 de ꝺ scitur linea, & superficies, cuius nihil ducig etig in Profundis ad longum, n ideo prim ꝺ ipso Sensu illius agit. ꝺ Mathematica.

Nec mirꝫ è Logę fatigari, neque dꝫ pertingat ad operatiõng & qua Cy alijs Coluit Cuius obty adequaty, q Cy & ad tingentia 1ª, & 2ª operationes toty q deiderat, n obtinebat, Monetꝫ precium ad tingentię, & Pontifex 3ª, pte Nationes Sigillo ꝺsignatas. Sola Loge doctꝫ Certificata ꝺ Visione beatifica, Cuius obty adequaty, & necessary, n sunt diuine Relationes, quamꝫ ibi scitur, nec Ultra progrediatꝫ, quia n soly grata Relatiua, & etig absoluta, sunt ꝺ Certiori theologorꝫ opinione obty adequaty Uisioni beatę.

Ad 3ª õng ignoratio q3 a multis difficilis Cenetꝫ, è meo Uideri proprius ꝺ illi, quia si Logica de 1ª demonstrat & acquisitiua Logices, sequitꝫ illg soly esse Logę obty adequaty, quia illa deficiente, & diceret Logę, ng deficiente Qã, è ꝺponibilis effectus, q etig aduersarij licit & vere: g. patet etig quicunque sequig sane vero demonstraõng, ng illa deficiente, omnes Scientia repugnat: quare dico, q deficiente demonstrat2, deficeret Logica, & defectu obꝰ adequati, sicut etig deficeret, & defectu aliorꝫ instrumentorꝫ Sciendi.

Ad Ultimꝫ Satis & dicitur Stat, definiõng, & alia instrumenta n ordinari per se ad demonstraõng, quia pte sunt quoddã totꝫ Logices ignoty & naã, & sic, ꝺpendentia à demonstrat2, neque cor naã & explicata per ordinem ad demonstraõng: & Ph hinc principali fundamento satisfacio, dico alia instrumenta esse media & dicta à demonstrat2, illa vero n exigere esse demonstrat2 media, nisi secundario. Sicut gubernatio equi exigit frenꝫ Ph medium, Certamq3 frenꝫ n exigit per se equi gubernatiõng = Ph Cocus exigit ignem, & sufficiꝫ, Utrey illg n exigunt prim Cocus.

Ad 4ª Sensum 2ª õng: obty adequaty Logices, è illud quod adequate manifestat ignoty; & soly modus Sciendi Scitus dicitur manifestat ignoty: q. soly ille è obty adequaty Logices: ꝺo minorẽ: ignoty soly manifestat, quod ignoscitur essentia, partes, & proprietates rei; & soly modus Sciendi Scitus dicitur ignoscit essentia, partes, & proprietates rei: q. soly ille manifestat adequate ignoty. Maior patꝛ: tunc ignoscitur adequate rei, quando nihil rei manet ignotꝫ; & ignoti essentia, partes, & proprietatibꝰ rei per modum Sciendi Scitus sumpty, nihil rei manet ignorandꝫ: g. modꝰ Sciendi Scitus sumpty ignoscit adequate rei.

adequate
adequate

Quod vero essentia, partes, & proprietates, quibus modis sciendi ignorentur, patet, quia ille distinct definitio manifestatiua essent, diuisiua manifestatiua partis, & tales argumentatiua demonstratiua manifestatiua proprietatis = + Iuxta: obtu adequatu Scientie illud a, q illis perfectior distituit; i modus sciendi Stricte sumptus Logicam distituit perfectior; Linea scientifica: g. pro minore: Sine Logica erit Scientia perfectior, quando quaerit Stricter Scientia; i modus sciendi Stricte sumptus Logice Stricte scientifice distituit: g. pro minore: Stricty Scibile, Stricty distituit Dicty; i modus sciendi Stricte sumptus, a Stricty Scibile: g. distituit Logice Stricte Scientia.

Distinguo maior argut: q adequate manifestat ignoty tq quodmodo, qua quoad subtq Deda maior: nego cise quoad subtantq, n maior: & distinguo minor: manifestat ignoty adequate quoad subtq negcise Deda minor: quodmodo n minor; & Cetera Sensu Cetera paratur: fateor hy nihil plures enumerata posse ad stu Ignosci, quia Vltra illa nihil a Mud e, Cetery illa Ignota modo definitiuo, modo diuiso, modo que argumentatiuo, n sunt Ignota omnibq modis qbq Ignosci possunt, q adhuc sunt Ignoscibilia modo enuntiatiuo, modo que predicabili, q q ponitur, & quinorta predicabilia pretantur. Cy hy n semel dicty sit Logo potius atq dare ad modu artificiosy Ignoscendi, quo adeq Ignoty, ide sit toty illius Capacitatq n exaurire per modu Sciendi Stricte sumpty, Vt potè n distincte ppone, & quinque predicabilia; ac ide illy n esse obtu adequatu Logice q & ipsius toty adequate datur Capacitatq.

Altera ppugnatio, Sug equiuocat patria pstitq p modo Stricti simo Sciendi, q sit stricti simy scibile, Stricti simq distinct scientiq, erit que Vat illius Logica Scientia perfectior, ac p ide ipsius obtu adequatu, q aduertarii n arridet. Dicday erit q tali modu sciendi Stricty appellari, quia Capacitas eius n distinct omne a Logica scibile, ideoque Vat illius n e Logica perfectior, quia ad aliud ptus se extendit, iquo sua perfectio adequata distinct.

Vltimy argutu q hic Da 33 parte Dnez formari solet, sufficienter manet soluty negra p Corpore; Aduertite tame, Vt plura alia Soluere possitis p tui operatus esse Locum Capacy, quia ptus potest Concipere genus p Speciem, potest que genus Comparare mediate ad plura, & plura alia, que a Logica fugantur. Vade, q sicut Oculus distinct p Formicte actus hy obtu, ita Facultas p Demonstrate: Cy hy actus tui nihil sit, quo Representatu obtu, & Representatio genit esse talia, l, Locum, inde e q talis Simplicitas Representante, locus esse potest.

Nec refert si dicas Soly instrumenta Ignota posse esse Locum Capacia, sicut sunt Capacia artificij, n hy instrumenta Simplicia, que quia Simplicia, Nequeunt esse artificiosa, n iquam refert: ty quia definitio, Tad ps operatus pertinet, e omnino Simplex, & tame attingit a Logo pecie & Aduertatio: g. Illum, q qq e Ignota, & tame n attingeta pecie, si aduertarij Comulas: g. Ly definitio, quia etiq n Simplicia sint, sunt tame artificiosa, n enuntiatiue, illatiue, aut Ignotiue, & toty coordinatiue; & paratiue, videl, quatenus Sugetiue predicabile, ordinatur ad Plures: iqua orait, sine respectu, e dubiu Logicus Error.

Neque instrumenty Simplex talis dicitur, quia sit partis Ignoranty e operis, Ng sicut au coniuncta Vno p predicabilibq quilibet predicabile Stat duplici Statu, quarty Vna sit genus, & Vas Omnia ad alia, Vna que distincta & pria talis predicabilis; & Simplex dicitur, quia illo n respicit Vna pars Vnita, Cy alia, media vbra, l, Locus ad Enuntiandy.

Disp. VII

An actus intellectus artificiosè dispositi: An vero Res, sint obtum adequatum Logicæ.

Pretenta Vt dificulte Sanctity Modu Sciendi Late Sumpty esse obtu adequatu Logice; i quia modus iste requirit ty Sathis ptus de Regulas Logice dispositis, qui modus Sciendi Scientia appellatur; ty preco tuig de predictis Regulas dispositis, & per actus ptus requisitus, qui modus Sciendi Sapientia nominatur; Locus n [illegible] Scientia Creuit Sabtilis hic Controuersia quarens An artificiosy Logice actus ptus, An Vero Res sit tota Vatio subqua, & adequata Specificatiua Logice.

Vt toty ignorantia n teneat hy conabitur ty, Sutore modu Sciendi posterius Vg. Sola definitione, & definitione agretting hoc actu requirit: Animal rationale artificiosy hy nimis actus sint tatio generica, & Rationale, Vatio differentialis

Ad hanc difficultatē, q̄ua omnibꝫ Utriusq; Scholę stantz amicabili demonstrabimus, Examinabim̄ primo
ubi, Scitote modꝫ Sciendi solū nihil aliud esse, quam actus intellectus Regulati, i, ꝺ Regulas Logicę dirigentis
q̄ ad definitiones, ꝓpositiones, Argꝫ quę instrumentorꝫ Sciendi. q̄ sit per ꝓductionē formę artificiosę ꝑtis ad
actū totalē: Modus Sciendi obiectiuus sunt res ipę similiter dirigentꝫ formę Logicales ꝑ. Exemplum
sit hoc definit: Animal Rationale: artifex logicꝰ stat hoc, q̄ animal Conceptiuū vt genus, per ꝓductionē
formę artificiosę generalitatis ꝓpię: Rationale vt dicta, per similē formā artificiosę ꝓductionē, ideoq;
ꝑ huiusmodi artificiosa forma Cadit supra actus ꝑtis definientes, dicitꝫ Modus Sciendi totus: si vero supra
vel ꝑtis exteriꝰ, dicitꝫ Modus Sciendi obiectiuus = Vel Aliter: actus Concipiens animal, vt genus, Actꝰ
Concipiens Rationale vt dicta, est modus Sciendi totus: Et Animal. Deinde vt genus, et Rationale vt differens
vt modus Sciendi obiectiuus.

Eoquo Colligitur non nō loqui de nuda, actuꝫ, i, Veri entitate, q̄ua Dialectorum
pertinet ad Metaphysicꝫ, et alias Scientias; Nec de ipsarꝫ entit genere, et dicta Distante, dicente q̄ua esse Cum
Suis appetibꝫ Conexo, quia q̄ vt sic attinet ad libros de Anima, et ad alios facultates primo et per se, et ad
totas tota Moralis; et de ipsis actibꝫ, et Regꝫ dirigentꝫ, et ordinatis ꝺ Regulas à Logica prescriptas, Loquimur, et
disputamus.

Ulterius Notandꝫ, q̄ actus ꝑtis artificiosę dirigentꝫ, quę Veri ipsius, posse dupliciter Considerari, primo, vt
Sunt Quidditates directę, et Vitales ad Res Cognitas, ꝓducentes, et Regꝫ Cauantes Logicę artificis: et vt Logica
per alios actus Reflexos Considerat Logicę artificis Vetę dirigentꝫ, ꝓductiuꝫ ꝑtis actibꝫ, et Regꝫ ꝺ Regulas à
Logica prescriptas; Sicut Imago Regis, et est Considerabilis, vt media, et Via ad Cognoscendam Regē; et vt est quoddam
artefactū ꝺ Regulas pictoriæ structū.

His q̄ Suppositis, vt Sancti docent Solū Vera artificiosę dirigentꝫ esse obiectū
primariū, et adequatū Logicę: ita omnes fere Thomistę = Alij asserūt Solū modꝫ Sciendi totū, seu actus totus
artificiosus esse totale Logę obiectū totale, et adequatū: ita Ill. Societatis = Denique ꝑtes nonnulli Emuncto
media Via ꝓcedit, et Superiores Sententias amicabiliter Componit, asserit q̄ tā artificiū Veri, q̄ⁿ actus ꝑtis primo
et ꝑ se attingit à Logica attingi, ita vt Consequēs tāq̄ Coobiectū adequatū, et partialiter Constituat obiectū adequatum
Logicę. Hæc opinio, si non quęrita, fuit tamen ꝓximè illustrata à Emo. Sapientissimo Magistro meo Patre
Mauro de Moroza, Cuius memoria in Benedictionibꝫ Laudetur, et Venerabilis, Sicut Religioni nostrę est
Cara, et Stabilis.

Conclusio.

Modus Sciendi totus; seu actus ꝑtis artificiosę dirigentꝫ, sunt per se primo tāq̄ obiectū primarium
attingibiles à Logica: Hæc Pars est Patribus Societatis laborabilis: illis quę non Leuiter Iuadent testi-
monia Ang. Mag. primū Habetur initio posteriorꝫ sic: Arti quidē nec Barba vt. vt sit directiua ipsius actus
Rationis, per quę homo ipso Rationis actu, ordinatē, facilitē, et sine Errore ꝓcedat; Inde est vt Logica
dicta Rationalis Scientia, quę non Solū Rationalis est, Ergo hoc, q̄ vt Ens Rationis, quod omnibꝫ artibꝫ Communē
est, Ergo hoc quod vt Ens ipsi alteri Rationi, tāq̄ Ens ꝓprię mag. = Ergo sic: ꝺ D. Th. actus
ꝑtis artificiosi sunt ꝓpria mā Logicę: Ergo ꝓprię obiectū: quod ita est.

Ita testimonij hoc Cognitū est, vt ab illo
Ens q̄ facilitē se expediant: dicunt Enj D. Th. ꝓcedendo de mā Secundaria: Vel de obiecto Facilitē; quia
Medio actu Causata modus Sciendi obiectiuus. Et hoc ꝓbant Ex Verbis Ipsius Magistri Sancti Thomę. aut Enj: paulo antiq
Sicut igitur Ex hoc q̄ Vasa de actu Manus Rationis, adquirunt est ars Calciatoria, i, Sabilis, per quam
homo facilitē, Ordinatē actionē Manus Exercere possit; Sic Vasa ars quędā necessaria, quę sit directiua
ipsius actus Rationis: Ex quo sic ꝓbant: ars Sabilis n̄ habet pōtū actionē Manus, nec illas ꝓ se
ꝓ prōtas, ꝑ Calciū dirigit: q̄ nec Logica habet pōtū actus ꝓpios, nec illos ꝓ se dirigit, et dirigunt, ꝑ
ꝓpter modꝫ Sciendi totū, tāq̄ ꝓ ꝓprio obiectō.

In Voluntaria, Violenta quę ꝓcreatio: nec Excogitabile est
Ang. Precept. Logicam fore ita impropriè, vt totū Secundarij, Mag ꝓprię appellabat, ꝓprietē Cū Aduersarij
Tenent modꝫ Sciendi obiectiuꝫ esse totū Logę adequatū, quia D. Th. ait Enj Rationis esse ꝓprium subiectum
Logę: Cui q̄ ꝓprię Rectē respondet Summista pōtū primarie, et ꝓprię mā ꝓ totū Secundarie? et dicit Sanctꝰ
Doctor totū Secundarij ꝓprię Mag appellat, q̄ Logica ꝓ alijs Scientijs specialiter Circa actus ꝑtis Versatur
quia Sunt huius effectiue: Secunda amplectitur, et similiter Respondeo Vel artificiosa dirigentes esse totū Rei
Enj si ꝓprię Rectē Logę sunt, quia illis specialiter agit ꝓ alijs Scientijs Logica.

Quinto: alię Scientię
practicę, artes quę liberales Versantur Circa Rem actus, tāq̄ Circa Mā Dialē; et tamē nullius Reuiquę ita
strictę Mentis Existit, vt illos, artij liberalij Mag ꝓprię appellabat: ꝑ si D. Th. ꝓprię Mag Logę, actus Intellectus
Nominat, illos, n̄ vt mā Dialē, et effectiuam, ꝑ terminatiuę, et vt quod, Intellexit. = Ulterius =

impossibile est, me intelligere modu Regdi Coeli, esse Cag, objectiuu, & Rig ad illy, qu simul intelligam modu Reggdi obiectiuu esse effectiu, & hu tali Rig: g si alteri artificiose intelligentes sunt p̄d Deho quia maa Vialis, & effectiones Logg; Ver intellectu artificiose, erunt ggriy entis effectiy: g non ggriy Subjectiy Logicy.

Dogo Aliat dicta
utes ad illud D.to. Sparauit hy S. Bobt Arg. Logicalg ad Fabulu, sic q sicut ista est necessaria ad directionem
alteri manuu, ita illa ad aliqdy alteriu intellectuales; alia tang, & ista, quia alteriu manuu n diuersu
ad arte fabrili & maa propria; sicut Vere alteriu intellectuales a Logica; & Vatio est, quia illy artificiatg n sunt
de se nec adhuc n attingentia a pria effectiua ad extra, quia non est Reflexiua: sicut Vere alteriu
intellectuales artificiu, pruenientes a pria Reflexiua.

23 D.Ho testimony habetur 1 post. lect. 20 sic: quod
quia Cuca omnia, qu sunt, habet negotiari Vatio, Logica autg est de operationibg Vationis, Logica etiu trat de
his qu omnia sunt omnibg, idē de ptentionibg Vationis: Eoquo sit manifestu: ita est Logica de operationibg Va-
tionis, idē de actibg intellectus, sicut e de ptentionibg Vationis, id Deibg intellectu, & affectu ptentionibg Logicalibg;
& de istis tgqu de objecto primario est Logica p Sententia Adueriarioy: g patet de illo.

Hg 1 Proemio textus:
aut idg Aug. Dolt. Alteri autg est ordo qu Vatio Diderando facit p progressu alteri, puta Cum ordinat Electus Mor
ad finem: Tertius autg ordo e, qu Vatio Diderando facit p operationibg Voluptatis: & Quarto subdit: ordo qu Vatio
Diderando facit p gressu alteri, pertinet ad Rationale Philosophia, (hec est Logica) ordo alteri alteriy Voluntati
pertinet ad Diuisionem Moralis philosophia: Eoquo non tenuit sic: ita p Via Dicis pertinent ad philosophia
Rationale alteri ptis, Secud ad Philosophia Moralem alteri Voluntatis; & isti pertinent ad illa, Vt ggriy, & primariy
objecty cuy: g illi pertinent ad Logica, Vt ggriy, & primariy objecty illius.

Dam g D. quarto Venit Vatione
Actg mihi efficaci: illud est objectu primariu Logice, p quo Cognita Vatio Specificatiua illius omnino
Eoperi totius regestus Vialis, & Causalitatis; & p actibg ptis artificiose dispositis, Cognita Vatio Specifi
catiua Logice omnino Eoperi Cuiuslibet regestus Vialis, & Causalitatis: g alteri ptis artificiose dispositis
Sunt objecty primariy Logice: Maior e Doctoru Sententie Tractg fundamenty: Minor patet: alteri ptis arti
ficiose dispositi, possunt a Logica mediante reflexiua, id Reflexiue attingi; & p gressu reflexiue ataltis regestis reperitur. ratio specificatiua.
Vatio Specificatiua Logice, (Nimirg ea artificiosa) Eoperi omnino totius regestus Vialis: g alteri p actg arti
ficiose dispositi regestis Vatio Specificatiua Logice omnino Eoperi totius regestus Vialis & Causalitatis.
Pro Minore: ng Maior e innegabilis, cu quilibet Cauitas intellectiua, sit supra suos alteri reflexiue &
Alteri ptis Vt artificiose dispositi, & reflexe ataltis Eoprimunt artificiy Vt Norme regulis Logice illud in
ipsis precipientes; & Eoprimere artificiy Vt Norme Regulis Logice, & esse omnino Eopertes totius Vialis
regestus, & Causalitatis: g pro Minore: Eoprimere Normitatg cu Regulis Logice, e ducere ordinē, &
respectu ad Logicg regulatg, ac p de obty illius. & Eoprimere respectu Normitatis & ordinis ad Regulas
nec Consilium Eoprimere respectu Vialg ad res intellectas, & actibus dispositas, ac p de admodum
Cuendi objectiuy, Vt patet: g

Respondeo, Logica dicer: toty artificiy alteri ptis Vtat sic hoc, q Omnis alteri sit
representatiua genus, alteri dicta, placuit Gotti D.p. & alteri ita quantumuis reflexiue attingantu n possunt
Dirigi sine respectu Vialg ad accidens objectiuu: g Sybate Minor: possibile est Concipere cu Aliquo esse
Alteriu representatiuu, qui Scitur cu respectu ad res representatas: g possibile est Dirigere alteri ptis esse
Normatu ad Regulas Logice representatiuas modi Scibilis objectiui, qui Dirigunta Vt ad illy tendentes
respectu Vialg Eoprimentes. & Ratio: alteri ptis artificiose dispositi, & reflexe ataltis Dirigunta Vt
alteri, & alteri, Vt alteri n possunt Dirigi sine tendentia ad illos g alteri ptis Vt reflexe ataltis non possunt Dirigi
sine tendentia.

Nec alteri ptis reflexe Cognitis Vt artificiosos representantes objecta, & hoc q Constituiu, &
male est ipsis Vt ordinati ducentibus ad Regulas artificiales, admodu quo Imago Dedali ipsiu genitricis regulis
Dedali sine respectu Vialis ad accidens objectiuu: g Sybate Minor: possibile est Concipere cu Aliquo esse
Alteriu representatiuu, qui Scitur cu respectu ad res representatas: g possibile est Dirigere alteri ptis esse
Normatu ad Regulas Logice representatiuas modi Scibilis objectiui, qui Dirigunta Vt ad illy tendentes
respectu Vialg Eoprimentes. & Ratio: alteri ptis artificiose dispositi, & reflexe ataltis Dirigunta Vt
alteri, & alteri, Vt alteri n possunt Dirigi sine tendentia ad illos g alteri ptis Vt reflexe ataltis non possunt Dirigi
sine tendentia.

Nec alteri ptis reflexe Cognitis Vt artificiosos representantes objecta, & hoc q Constituiu, &
male est ipsis Vt ordinati ducentibus ad Regulas artificiales, admodu quo Imago Dedali ipsiu genitricis regulis
Sentat, qua representatio est ipsi quo male, Vt ordinati ducit ad Regulas artis pictorie, ac p de illaru obty =
Ad 2.dm dico, optime stare idg esse tru, & Rig, acty, & hu per ordinē ad ducere; Vt patet: & alteri Voluntatis
terminantis philosophia Moralis, & ipsaru Artis.

Nec obstat ducere alteri Voluntatis attingi a ducatu habitu
illos ducentia, ac p de posse esse obty illius habitus, & ng ipsis regestus illius est alteri, & tus; g n accidit p Logica
quo Vt attingeret suos alteri, Vt obty, esset ordine ad ipsa, tus, & hu, alteri obty, effectiu, & Causa Vatio
Eotrinseca p Negatiuu. Non igitu obstat; quia Metaphia suos sicut alteri, Vt per illos suam attingat
obty sunt qu tales obty representatio, & tamq per illos istos attingunta Vt obyecty ad ipsa: g quamuis
Logica sicdat suos alteri, possent illos per alios Vt obty attingere.

Ime Eodem Venitur p Vatio

Ideo alius Scitus a Metaph., ab ea ꝑ ꝓ obiecty attingunt, qua ꝑ ejus adjuvant Rationy Specificatiuy illius, Nimiry Rationy luris Conexy Cy Sui quietatiby: ꝑ talibꝫ ꝑtus Scitus ꝺ Regulas Logice, adjuvant ipsa Sug Specificatiuy Rationy, Nimiry ꝑ artificiosy, Conexy Cy Sui quietatiby: q̃ etꝫ ejus, etꝫ si ab ipsis Scitus sunt attingenta ab ea, ꝓ obiecty primariy illius. Si Dicis illud artificiy esse Viale: Silla, & galy Videbis esse triby

Potest etꝫ dici Logicy illud artificium esse Viale, quatenus Conexy Cy Sui pro quietatiby, Dà Logica demonstratum ꝺ n̄ occit ad Rationy obiecti, quia ipsa ꝺ ꝓ et: Via; Uno Sensu, e obty; Alio, Unde potest esse Via qua Logica tradit ꝑ obty & ꝓ ab ea demonstratu. Ut Via, cuius obty: Ut patet: Syllogo tropico, qui ꝓ demonstratu à Logica ultꝫ esse tropicy & sui obty primariy

Hac demonstrat: omnis Homo est animal Rationale; Petrus est ꝺo: q̃ Petrus est animal Rationale: ista demonstratio ꝓ ē Scitus dicit ordinē, & Reg ad obiectum; ista demonstratio ꝓ ē Scitus potest esse obiecty Logice per alia demonstrationē: q̃. pbo Minorē: potest esse obty suius demonstrationy: Quilibet Syllogus & pegimus Euclidis, Talius, Darij concludit Euidēter, ꝺ demonstratio Superior (in obiecty) ē Syllogus Talius & pegimus Euclidis, ꝺ Darij: q̃ Concludit Euidenter: Cuc demonstrationē illo toty Cogrumꝫty ordinē, & Regulay ad Regulas Logice, Nimiry ad illas Assert A. q̃ = n̄ q̃ est illud artificiy, Viale.

Dices Sorge, tuit a Aduersariy Scitus esseꝫ: ista demonstratio ꝺ aq̃ est de Aijs Sciendi instrumentis) habet Rationē modi Sciendi obiectiui, quia Genel ꝑ ea atingatur, ꝓ tuis obiecty Manifestatꝫ per illꝫ: quod ꝑ Aliud Manifestatꝫ modo artificiosꝫ, ꝺ Modus Sciendi obiectiuus, Vel obiectiue Manifestans. = ꝺ Dasꝫ ꝺ primo sic: alius ꝑtus reflexe ataltꝫ sunt modus Sciendi obiectiuus, Vel obiectiue Manifestans: ꝺ parte obiectiuus per se primo atingitꝫ a Logꝫ: q̃ alius ꝑtus reflexe ataltꝫ atingenta obiectiuus; ꝺ parte Modus Sciendi obiectiuus per se primo atingitꝫ a Logꝫ: q̃ alius ꝑtus reflexe ataltꝫ atingenta a Logica per se primo: ꝺ. per hoc Modus Sciendi obiectiuus est ille, qui a Modo Sciendi Scitꝫ tuque Causa accipit Logicy artificiy: ꝺ alius ꝑtus artificiosꝫ, & reflexe ataltꝫ n̄ accipiunt ab alia Refluentia Aliquid artificiy Ut patet: q̃ alius ꝑtus reflexe ataltꝫ n̄ sunt modus Sciendi obiectiuus. Si hꝫ Aduersariy Volunt aliquos modus Sciendi obiectiuy appellare, quia sunt obiecty, Sic nobiscy Erunt, plusꝫ quc Litigy.

Alius hꝫ per intrantiy probat Minorē: q̃ omnis est Regere modus Sciendi obiectiue Scitꝫ, esse Causam modi Sciendi obiectiui, qui Regiata modi Sciendi obiectiui esse illius effectiy: q̃ si modus Sciendi Scitꝫ numquꝫ Deficit potest sine Vlla Causa, nyduꝫ Modus Sciendi obiectiuus Scitꝫ potest sine Vlla effectiue: Modo Sic: ista incommodum est, imo Certum effectiy Ut effectiy esse obiecty, ac Causa Ut Causam: q̃ si modus Sciendi Scitꝫ, q̃ aq̃ n̄ potest esse Logꝫ obty, nec Modus Sciendi obiectiuus Erit obiecty, quia semper effectus. Nihil hꝫ Ut ex ultimo, possunt reijcendere, quod nodꝫ n̄ placet.

Ultimo probat ꝺ Vltꝫ Minorē: quia demonstrat Logica de modo Sciendi Scitꝫ: q̃ est suius obty: ergo probat: de definit Scitꝫ demonstrat Logꝫ esse definito notiory; de genere esse Vera, b, falsa, Cognitiuy que Cognē de Aijs: de demonstrat generare Scientꝫ, esse qua Euidenty: q̃ modus Sciendi Scitꝫ ē obiecty Logice = ꝺ Primate: alius ille: Animal Rationale mihi manifestant Equis Hominē per ortus, & ꝺ ista: q̃ est ista Hominē ignota, per illos alius manifestatꝫ: q̃ alius hi sunt modus Sciendi: q̃ obiecty Logice = Quosuis Cognita prosequendo Praxioty Rationiy: alius illi manifestant Equiam Romanꝫ, Cy adueritia ad Regulas Logice dicentes Structiones definitiones per Nationē Emuncq, & diuersa talem q̃ dicunt ordinē ad Logicꝫ Regulas tradendꝫ: q̃ illꝫ Specificant, Vtili obseruantur Vat illius artificiy.

Soluuntur Argumenta Conclusioni Contraria

Cogitate Argutꝫ & dicti ꝑ Sorgere facile diluitꝫ, Veritatꝫ Ut Hieronimꝰ notius erat, sic ignorita: alius ꝑtus ꝑty & Cognimunt Logicy artificiy, Sanctꝫty & Cognimunt Formitatꝫ Cy Regulis Logice; ꝺ Ut Cognimunt talem Formitatꝫ, dicunt ordinē ad Modꝫ Sciendi obiectiuꝫ: q̃ Ut sic sunt Via, & tendit ad illud ꝓ probat Minor: qđ Cognimunt illꝫ Formitatꝫ sunt id quo Logica Modꝫ Sciendi obiectiuꝫ atingit: q̃ sunt Via ad illum. Ans Patet; quia Logica modꝫ alioꝫ Ut artificiosi obiecty artificiosy atingit; ꝺ n̄ sunt artificiosi, nisi Ut Formanty Cy artificialiby Regulis: q̃ Ut ꝺ formanty Cy illis, & Cognimunt tꝺoghꝫ, & Reg ad obiecty artificiosy.

Distinguo Maiorē: q̃ Cognimunt Formitatꝫ, ultꝫ, b, obiectiue Deus maiorē: ultꝫ precise, n̄ maiorē: & distinguo Minorē: Ut & Cognimunt Formitatꝫ obiectiue, n̄ Minorē: ultꝫ Deus minorē: Ad probationē, distinguo ans: Ut Cognimunt illꝫ Formitatꝫ obiectiue n̄ ans; ultꝫ, Deus ans: & hoc Sensu Deus deꝫ: per quod Patet ad Vltꝫ probationē: Itaque & ea genuina huius Solutionꝫ ꝑtigentia, tota Vꝫ argutꝫ Corruit.

Dico q̃ alius ꝑtus posse Videtur, & Ut precedunt ab ꝑtu Cy Formit ad Logicꝫ Regulꝫty, & Ut precedunt ita Formes: Ut hꝫ procedunt Cognimunt altiuꝫ Formitatꝫ Cy Regulis progressiuntiby Vetꝫ, Altiuꝫ operationē, & Cy tunc Cognimant origina ꝑa innata habitꝰ Logice, dicunt ordinē, & Reg ad obty artificiosy, Sunt que id quo Sug obiectiuꝫ artificiy ultingit Logica ipsa: ꝺ hꝫ Videntur Ut precedunt Formes Regulis Logice, Sily Cognimunt Formitatꝫ obiectiuꝫ, quatenus Logica Videtur per Nay alty, illud artificiy ꝓprie, ꝓtuisty, ita Vetꝫ esse ꝺ Regulas Suas, Ut dicit esse n̄ posse, quam que ꝺ Veritate de Vetꝫ artificiosi operat.

Hoc patefacto ꝓ altiuꝫ metaphysicꝫ

qui Ut ad habitu Cognitꝰ, Sunt Media ꝓdꝫ Sug atingit obiecty, & Ut ostꝫ Sant, Sunt ꝓ signis Sequenti obiectum Cognitꝰ, Ut ꝓ Regula dicty Manet = Nec argutꝫ intrantia Cauetꝫ modꝫ Sciendi obiectiuꝫ: Nec hꝫ n̄ potest esse obiecty

Logica illo sono quo ꝓ tellegit Modꝰ Sciendi Scire esse Rig, & Cag, q illo ꝓ tellegunt. Cy degradata ab altera ꝑte
ꝑuentiua Logica assino: & Sicut ille ꝓ sunt Praua ratiocinia a degradata ita altera a caruit.

Ad Quas: altera ꝑte ꝓ
dicunt obiectiua Nominatur Cy Regulis Logice Sunt ria ad obiecty: q Soluitur Nuit: ans gratia: Vt si Sunt Modi
Sciendi; ꝓ Modi Sciendi dicit ꝓpriu ordinata Scibly Cig ad obly: q: 2do Minorꝫ: Modus Sciendi Manifestay, i, e Medy
ad ignoty Manifestay; ꝓ Medy ad Manifestay ignoty dicit Scibly Cig ad obiecty ignoty: q. = Vestica vita nimis dolose,
et qua Sentetia aduersa inimica, quia Modus Sciendi obiectiuus, Cy sit Modus Sciendi, dicet esse Medy ad ignotum
Manifestay: n dicit obly. Unde duo Modi Sciendi esse Manifestatiuy Vt quo, & Vt quod. Nimirꝫ Vt e instrumentum
ad Cig Manifestay, quia Vnderet e Medy: & Vt e artifacty Structy & Regulat artis: Sicut Malleus e Medium
quo Faber Ferrarius alia instrumenta Struit, & e Cig instrumenty quod Structy & Regulat artis, quo Genus e
sui obiecty.

Ad Negligent Aduersarij Vt e Dicimus defectus: toty artificiy ꝓfectio ꝑtis, Homing &c. definientibus
& Formis Cy regulis Logice, Dicunt ꝓ hoc, q Mus alius, animal Vt genus attingat, illa qua representet, & alius
Rationale, Vt dicta; ꝓ alius ita ꝓpriu ordinata dicunt ordinq ad res representatas artificiose; quantumuis ait
gantia à Logica recte dicit: q. 2do Minorꝫ: Logica recte Vtitur Sigra illos Vt representantes artificiy generiscum
& differentiale ꝓ Vobꝫ; ꝓ Vt representantes exprimunt res representatas, q ꝓtelligi nequit sine ordine ad illas: q.

Video
plerosque dicere alios artificiosos recte Sumpsisse, n esse representationes artificiy obiectiui, & toty Vt directe
Sumptos, & in recte dicere tales dicunt representanq, illq non scitis, & toty mendax, & Specificatiuꝫ dicunt
ꝓ hanc Solutionq iudico dequo Loquimur Rig oppimere Sentetiꝫ. quia si Logica medio alio recte dicio non
Sonorus ꝓ alios animal Genericy representatiuꝫ, stulty illis artificiy Sonorus Valet. nihil cy dicat Regula
Logicali definitiua, nisi q alius definiens, & exprimat ꝓ definito grata ipsi, & alij Immune, hoc grata non
exprimit ab alio, nisi illud Representando: q si toty artificiy alius dicunt ꝓ Vt animal representatiuꝫ, quia
Hoc & occiso, nihil artificioty & ꝓprio, alius necessario Recte dicunt Sigra artificiy, Recte necessario Sigra
alij Vt Representatiuꝫ animalis generici.

Quo Sequitur illq representationq n se habere de mali ꝑtis, alias
artificiy Logicy & per ipsis quid male, & liquod male & per Logica Specificatiuꝫ, quod e magnum inconveniens.
Alius ꝙ Secundo Regula Negandare Secundo Maiorꝫ, & distinguo Minorꝫ: dicunt orationis Vitalis, & aliuꝫ nego
Minorꝫ: orationis Representatiuꝫ obiectiue Secundo Minorꝫ: ad quodq distinguo Maiorꝫ: Vt representantes obiectiue, Vel
per Modꝫ obis, Secundo Maiorꝫ: per Modꝫ alius Vitalis, & actiui, n Minorꝫ, & Cig ꝓbat Sensus.

Non dubito Vos
hanc Solutionq ꝓtellexisse, si aliquo Secundo aduertitis q Sensibus Sensibilis: Videlicet liq Secundy ita esse disponty
ad artis, Vt liq facis, dupliciq representet, ita Vt una duplicis fiat: & liq, Vt ꝓpty fiat artificiosa, sensu facis, tripliq
duplicis Representet Secundy, tunc Secundy illud Vt artificiose representans est obiecty artis, quia & Regulat illud
Dicunt: Ars qua ꝓcedit ita artificiosa Representante de Secundi, & quiescit. Nec tunc e facies obiecty artis,
sicut Vt representata, & tunc Vera & Vat Vocalizata Representationis artificialis, & Vt arte.

Sicut liq dicimus de
definit Sortis: ratiq que ꝓtelligit de alijs Sciendi instrumentis, e liq illa quasi Secundy quo Representata animal, & Venientiare animal & Rationale & q
Rationale tripliq genus, & differa, q ꝓtinsecy ꝓpty Logicq artificialis: Cy liq definitio illa Sortis illa grata rebus alius ꝓtia, e illa grata Vt genus, &
Sentet, & Regulat artificiales Logicq, Vt illq, Vt representanty esse Quidq actiui obiecty, quod Sibi, & delectabile differa representatiue.
quia n Creat aliud ꝓpty luc. Nec tunc animal, & Rationale Sunt obiecty Logicq, sicut Vt representata ꝓ definit
Sortis, tripliq ꝓbo & Vt arte Regulatiuꝫ Representanty.

Ad hanc Vesicatiuꝫ: q Logica perit primo attingit actiy Vt
Representiy genus, & alty Vt representiy differa: ꝓtunc alius illi toty representatiuꝫ sunt genus, & differa: q toty per
se primo agit de genere, & differa, & esse representatiuꝫ; ꝓ hoc Videtur Secundum, alias Vera perit
agerent de homine pleno, & Logica de Socrate Representiuꝫ deessent Secundi: q. = Secundo Maiorꝫ, Minorꝫ: & dictꝫ
Sicut: agit ꝓtius representatiuꝫ de genere, & differa Sortis: Secundo Cig: de genere obiectiuo, & Cig differa: n Cig: nulty
Liq e Secundum Logicq per se agere de genere Sortis, esse representatiuꝫ artificialis, quia Cy per se agat de alijs
artificiosis, & illi agit Vt representantibus obia, q e finis Vt artificiosi quia ꝓtinsecy = Philosophia autq, Vt
Sit ars n potest agere de homine artificiali, sine pleno, raro q nihil de Logicq ꝓtinsecy artificiale: Unde sicut
ars gloriosa n agit sine de homine artificialis pleno: ita Logica de genere artificialis representatiuꝫ, quia e
hoc sequatur de Socrate agere ꝓpty ne artificiy Logicq & ultimi ꝓ secundi ꝓtinsecy.

Ad E: plures sunt posse
tates definitiuꝫ, que definit Sortis n possunt Suenire: q potestates illq sunt a Logica indemonstrabiles, & assigne
illa n Cat ab obiecty per se Logicq: ꝓbatur ans: Una complicatiuꝫ definitiuꝫ e q Suertatis & definite, &
hoc n potest Suenire definitiuꝫ Sortis: alias esset Vera una oppositio: Homo est animal, & Rationale ꝓ Ho
Representatiuꝫ: q toty per se representatiuꝫ e animal Rationale definitio Sortis: q. = Secundus: modus Sciendi
Sortis ne ꝓtinsecy artificiosus: q ne ꝓtinsecy obly Logicq: pcs ans: n Vt ꝓtinsecy genus, alias praedicaret de plu
ribus differentibus specie, q repugnat: q n est ꝓtinsecy artificiosus. Ad que dicitur de genere Sortis, quia actus
Representandi potest Inuentari & ab representante Noty Cy ꝓtia de Vocali distinguendum.

Ad

Magnificant, & extollunt hoc arguty Aduersarij; Illud parùm illos piget: quia definitio obiectiua nequit ens & definitio Entis: q. Homine, v.g. Soly animal Rationale quacunque differentia exclusa, Entitas: ideoque Illum esset dicere: Homo est animal Rationale artificiosum: hoc est per modum generis, & differ: ita que dic de genere, quod in praxi de speciebus, vsq; ad Individua, & Analytice, & Analytice quo in agit Logica, perse primo, nisi & modo predicandi.

Sed instigant Aduersarij illa sic patere: definitio obiectiua hominis v.g. in Entitate definito, nempe Homine: q. Logica non attingit per se definitum obiectiuum: hoc ans: definitio obiectiua hominis dicit gradum omnino ultimum Entitatis Hominis: q. hoc ans: dicit animal per modum generis, & Rationale per modum differentiæ; hæc sunt gradus omnino ultimi Entitatis Hominis: q. hoc minorem: si illa gradus essent Hominem Entitatiuum, foret hæc vera propositio: Homo est animal genericum: & hæc vera, Homo est animal essentiale: q.

Ad hunc videbitur definitionem obiectiuum, & sensu quo de illa agit Logica in Entitate definito quia Logica de illa agit vt cognitum sub ratione generis, Veritate distincta a ratione ultima quia hoc de ea agit vt cognitum sub ratione differentiæ, & hoc habeat ingredientem ad artificium Logicum per hunc transitum Entitatis: Logica Scitaly & instrumenta Logicalia esse Entia accidentalia Cui Euenient particulares modi Scienti, vel Vat. Subti, l. Vat. forma; que hæc sunt Vat. forma Euenientes ex instrumentis per hæc, quæ obiectiui, quæ vero Vat. Subti, n, nisi ratio, quæ est ratio Subti.

Inde manifestatur ignoti: Cognitum esse Dei; hinc Credito Fidei, Euenientes modo Scienti Scitli, quæ obiectiue, Vat. forma: Entitas definito. Et pluribus gradibus Euenit Scitly modo Scitli obiectiue Vat. subiecti, l, subtracti, ideo n Entia, & Euenire nequeat modo Scienti scitli. quando hæc Logica artificium debuisset definitio definito Entitatis, ita est, ac dicere; definitio ita fiat vt gradus vltimus, & Cognitus Entitatis ita & definito Entitatis, ita vt ad finis gradientes, hoc hæc definitioni Scitli Euenit, vt patet. & quando dicit genus, & plurimos gradus, ita est ac dicere, q. via generica ita ascendendi ad ens, vt Generalis & ordine ad plura, quod artificium, dy est actus, & genus scitli, & dy est Verbo ordinans hæc ad plura, vt genus objectiue: Hæc hactenus dy Volente Deo & gratia Agamus.

2a Conclusio.

Dei omnes qui artificiose diligenter, dicuntur Modum Scienti obiectiue, sunt obiecti primarij Logicæ: dictamen hoc docuit Cognitio D. Thomæ 4. Metaph. Lect. 4. sic: Eius Rationis dicitur genus illi Entibus, quæ Ratio adæquat & Verbo Considerari, dicit Ens tertio generis, Speciei, & similiter.... & huiusmodi Eius Rationis vt primi Subiecti Logicæ. Cognitio, si meminitis paulo ante Modi Scienti scitli esse obiecti primarij Logicæ, quia dixerat Ratio illud esse proprium hæc Logicæ; & hic dicit modi Scitli obiectiue, seu Entitatis generis, & Speciei & Verbo Considerari, quod idem est, esse primi subiecti Logicæ: q. primi, & primarij obiectiue.

Probatur Vat.

Logica dy dirigit actus sui artificiose, ad hoc obiecti habet Circa quod tendat illa directio; & ne aliud nisi modus Scitli obiectiue: q. illud vt obiecti Eius, vt dirigentis: Sugemo Maiorem: & Nadeo Minorem: Si aliud esset proprie Modi Scienti obiectiue, Scitli modus Scienti scitli esset; & hoc non: q. obiectiue: pro minore: Ante modus Scienti scitli est via, & medium quo Dei vt artificiosa attingit Logica; & medium, & via nequit esse obiecti, vt Supra latius patet: q. tunc modus Scienti scitli n est obiecti: q. a fortiori obiectiue.

Confirm: Logica demonstrat proprietates modi Scienti obiectiue: q. est Eius obiecti: pro ans: demonstrat definitionem ordinis Entis & definito: genus prædicabile de pluribus Speciebus differentibus: propria esse idem & subito, & sic de aliis: q. = Item: quod quid manifestat ignoti est obiecti Logicæ; Modus Scienti obiectiue Manifestat ignoti: q. est obiecti Logicæ: Maior est certa: minor probatur: definitio obiectiua Hominis v.g. manifestat nos Hominis ultimam: ng illa gradus animal Rationale vt subsidiant ad gradum generis, & differentiæ gratificant nos Hominis genere, & dicta distantes, quantea erat occulta: Maior hæc sit nos per illa gradus distincta, quæ per modum finis: q.

Unicum est, & in Lege Entis societatis fundamenta opportuna & Minoris: obiecti Logicæ est illud ratio est docilis Errori ab ista fugandus; & soly facilitas sui est docilis Errori fugandus a Logica: q. soly actus sui sunt obiecti Logicæ: pro minore: Ens est Error, Dei ignorantia; & soly facilitas sui est docilis Ignorantiæ: q. & Error. = Dismatis: facilitas datur Errori Deo, ignoti datur facilitas: q. facilitas sitatur Errori Deo, ignoti sitatur facilitas: ans Erat: quia ad finitum actus Ignit, Vedyn Dei Intellectus Ignito, & Directa actus directione, Dei ens sunt Vedyn ordinata, & directe. = Eiusmodi: Soly instrumenta definiendi, dividendi, syllogizandi & argumentandi sunt obiecti Logicæ; & Dei artificiose diligenter n habent hoc, & potius dividendi, definiendi, & syllogizandi: q. n sunt Dei artificiose diligenter obiecti Logicæ. q. Et respondeat nota Veritatis Distincte, ty; & Formit actus Dubio, ty etiq; & Formit cy a Regula regulo garitu etiq Error, & falsitas sunt & deformit actus obiecti, & & deformit cy a Regula Regula: prima Veritas, & falsitas Euenit & Deo Simplicissimo, & Bono & Deo artificiosi. Veritas hæc quæ dicitur & Formit actus Dubio, & falsitas etiq & deformit soly Regulis facilitas & actus, & quoty bene, & male, Representant obiecti. Veritas hæc quæ

Instit. ℔ Hermet. d Alegna Regula., & Mutas ℔ deformit. Regenita Etig ℔ Reg artificiosi, ℔ quoy sunt ℭ arty Vetle dignite, & ordinate.

Ppg Negatiue n admitty; quia ℔ Reg e dacile artificy omnino d Regulis Logice dr formes, Vel ℭ ejus Forme, quatenus sunt dirigentes ℔ demonstrationi, definitioni &c. Vera e finne Exeq ℔ Reg oriti ab altera tanqz a causa effectiua, q n gredit oriti Etig a causa finali, nimirz ad artificio situato, Error ille auferet ℔ Reg per artificy d Regulis Forme ejus finitrice ingrent: Inde Rei finitrice sunt Homines ℭ Regule per Illy ttuniecy artificy, & Doctrinale a Modo Sciendi finali. per quod Elicit ad ℭ = Ad 33 dico Rei ℭ suas Entitates esse definitas, diuisas &c. Sicut & artificiosas: Sicut dy definite homo, definitus homo artificiosus, q est falsum. Ideo qua Rei & artificioz obiectiua definiunt &c.

3ª Conclussio

Obiectu adequatu Logice est forma artificiosa precindens a Modo Sciendi finali, & obiectiuo: potu facile &c Sicut Color est Ratio adequata specificatiua Visus; ita forma artificiosa & Ratio adequata specificatiua Logice ℔ & Color est precisus a differ Abeadine, & Ingredieng, & obty Visus adequatu: q & Ratio artificiosa ℔ precisa ab artificio finali, & obiectiuo, est obty Logice adequatu. Et Maior negetur, sic illo pcare licet: Idea Color & Ratio adequata specificatiua Visus, q subsit & tinet omnes Colori differias, quas Visus attingit, & obta in adequata; ℔ forma artificiosa tinet subsit differas modi Sciendi finali, & obiectiui, quas Logica & obta ℔ adequata attingit: q sicut illa & obty adequatu Visus, sic forma artificiosa est obty Logice adequatu.

Minor: artificy finale, & artificy obiectiuu, sunt differ determinantes Rationis communis artificy; ℔ Ratio communis precisiua ℔ Stricta communitatis qua & Vocata Vocis dicitur, & Simplicius & Quarto modo Vnivoca, & Ens quo & Quarto analoga precindit a differ: q Ratio communis artificy, & Simplicius & Ens quo precindit ab artificio finali, & obiectiuo tanqz a differ. = Rursus: de Rat artificy Logice, n e quod sit finalis, a tias ℔ modo Sciendi obiectiuo, esset finalis, nec & quod sit obiectiuus a tias ℔ modo Sciendi finali esset obiectiuus: q precindit a Deeto finali, & obiectiuo: q Ratio illa & sic precisa ℔ est obty adequatu Logice, & de illa & sic precisione, & proprietate demonstrer. ℔

Probatur Deus: q Ratio communis artificy precindit a Deeto finali, & obiectiuo: q si precindit a modo Sciendi finali, & obiectiuo, & sunt obta adequata Logice: quo videtur Deq: Deeto finali, & obiectiuo si sunt obta adequata Logice, alias essent obta, & finis & Causa, & finis effectus; ℔ precindit a Deeto finali, & obiectiuo: q si precindit ab illis differ, & sunt obta adequata, ac pdc. n sicut Color a differ Abeadine, & Ingredieng.

& per mody Vat ℔ seriong + adequata

& per mody Vat ℔ seriong + adequata

Et hy Deus nota, mody Scigdi finali primo pres cindere a Deeto finali (sicq q dic de obiectiuo) & tunc remanere artificiosy toty adequate, sine q dimoto tendatur, & finali, admody quo Natura humana ℔ Petro, primo a Singulariz precindit, remanet que Nata toty adequata, & per mody Petrosi, & cetilla, Dalias Mosy similiosy dicitur Nata Natura Immediate illi: quia hy ab artificio altery, & seriy ℭ Regules, sicut Ratio adequata, & Immediate attingit & Deus & artificiosi adequate. Et hoc facile Deus dicitur, Deq: precindit a Deeto finali, & obiectiuo tanqz ab gradimento Deeto Deq: tanqz a Rationio adequate attingi n Deq: & similiter hy Deq: admodo Scienda finali, & obiectiuo tanqz ab obtis adequatis, & ipse ℔ intelligo n Deq: ab illis dicitur ℔ gradimoty Deeto Deq.

Replicabis: Deeti finali & obiectiui sunt essentiales, ac pdc n sunt ab illo gradimoto precindere, nisi toty q Deqreto, neque hoty artificy essentialiter pdc tanqz pte Formale ℔ quam Petinet gradimoty ad Rationi obti = Hoc n sunt demonstratiue Deq: ty q si artificy altery ℔ quam essentia sint Deeti finali, & obiectiui, pariter artificy Deus Deeto effectus: ty quia Deeti finali ratio Metaphysica & essentialis & tamq sunt obty Metaphysice benefitio precisiui & Deqreti: ty & Deeti finali quia hy gradimoty ad pdcta Vadit Nata Angelica Numerialis Logice, & ℔ quam sinear Singularitaty ipsi essentialis.

Probatur: ℔ Deeti finali & obiectiui Rationio Nata Angelica Item & Deqreto precindit a Singulari Radicali; & tamq n Vadit Nata Numerialis Logice: q Deus ℔ & Deqreto toty artificy Logice altery precindit a Deeto finali, n potest esse obty Logice = Deq ani, & Deq Deq, & Ratio quare e, q ad Numerialitaty duo requiruntur, primy auferre gradimoty: ty genere finali Deqretino Numerialitati: primy hy auferri potuit a Nata Angelica: ty hy non potest regata poni ℔ Deqretio Numerialitati, q ipsi repugnatio, Deqnat Etig ℔ reiectiua. ad Rationi hy obti, nimi & Deqnat ipsi finali Ratio finali & obiectiui a Deeti, & Deus, n sit gradita: hoc hy Deqnat Etig ℔ artificio dicto finali, & Deqreto, & ℔ quam attingi, a q abstrato & Deqreto gradimento, nimi deest, nec Deqnat ad Rationi obti.

Disp 8a

Vtrum Artificium Logicum siue in Vebo siue in actibo ꝑtis Reale sit, vel Rationis.

Video omnes fere Artis Ordinis Scholas circa hanc difficultatem paginas onerare: sed ꝓ Vbi Vbiorũ temporũ de quat, Vbi sunt difficultates tot, vt existimo, circa tres, vel sequentes tyrones obscure, et incerte pertractare. Vt ergo pauca quę dicta sufficiant, facilitentur, notare oportet, Ens ꝓ Reale, et Rationis diuidi: primum ens circunscribit omnia quę habitatę positiuę existere videntur, vt Deum, Angelos, Celum, aquam &c. Secundum quę ens ꝓ Vere nata non sunt existere quamtę esse, ideo quę nihil sunt, nisi ꝓ tm operante sunt, habentia esse tanty ꝓ fingente. Tertium

Tertium Ens Rationis dicit ꝓtis Rationis et fundamento, quod Omnino appellare Ens Rationis Rationinatę, datę q̃ ꝓ tis alicui ꝓ Vere quod fundamento, supra illud quę fundat a Mente fictione: v.g. Nomen ꝓtis q̃ homo in Soty, Sentit, et discernit, et quamuis per Rationem ultra sit ad Vnum principio, fingit tamen a diuerso esse, et illas ꝓter se distinguit, quod in re, Petry per Rationem Vere Vt. Ens vero Rationis Rationinantis illud quod nullum habet fundamentum, et ꝓ fingit ꝓtis, sanctę Logicę, Vnius discurrere, Lapidis Videre &c.

Hijs ꝓ Suppositis Nos ꝓ Seruantes dicimus obm adequatum Logicę precindere a Reale, et Rationis: quę Dr Facile suadetur: artificium Logicę, factum ꝓtis est Ens Reale, Vere q̃ Ens Rationis; ꝫ obm adequatum Logicę vt dictum stat, precindit ab artificio Reali, et obtuso: q̃ precindit ab Ente Reali et Rationis. Pro Minore quoad 1ã partẽ: artificium Logicę, factum ꝓtis Causat effectum Reale, Nimirum tractum Logicę; q̃ vt Reale: patet Dia: q̃ effectus Realis ni nisi a causa Reali oriri, et produci precontingit, prouenire potest.

Quoad 2ãm partẽ probat: artificium Logicę, Vtpote suppositum Relationis Rationis ꝓter se, Dr Regulas Logicę; Sicut autem suppositum Relationis Rationis ꝓter se Logicę illarum artificium, pro Minore: ꝫ operis obtusi Vt. dicit gratus ordinis ad Subtum ꝫ genere, ordo ad Species: ꝫ Species ordo ad Individua, dicunt ordinem ad dictum, Dr, Ordo vtrumque est Rationis, Alius alicui ad Aliquid dicunt ordinem Reale: quia gratus ideo et Subtus: animal Vt Rationale: Dr: q̃.

Nollem hic negotiare ꝑ Relationem tres, qui, an coniuncte Deo, decurrunt temporis Marescent, q̃de quę Clamy Suggerendo quę tremebunda Logicam Constatam, denominationem existimandi, Numeri, Relationis, a ꝓpositionibus regulis deducat disputatio. Vtq̃ plicam intelligentia. Sequentes Quamuis Quamne hanc ne seram difficultatem, non ideo, vt est intuitus vestri, desiderant suauissima, sed quasi memores nostri capiti quercus illigat: Talis e difficultas vt magis trati tractanda quąque profecti utentes Vro Collo.

Disp 9a.

Vtrum Logica sit necessaria Simpliciter ad Alias Scientias Acquirendas.

Supono 1m difficultate predare de Logica artificiali per demonstrationẽ parata, non de habili, quę Vti, et actualitas Vt ꝑfecta, Logica contra dubey, Vt simpliciter necessaria esse ad reliq̃ discurendas, Scientias quę ꝓparandas = Supono 2m necessarium tripliciter dicimus posse, vel simpliciter, i. Quid: necessarium simpliciter dicitur illud, sine quo finis a Aliquis agentis non potest, Vt respirare, Cibus, ad viuendum &: necessarium Dr quid Vt illud sine quo finis absolute Deus potest, etq̃ ad do Dr agente Laborare, et discurrere, q̃de quę necessarium non dicitur ad melius. Vt Equus, aut Mulus ad iter faciendum.

Supono 3m per entias Videras, ꝫ statu perfecto, habitat, q̃ se extendit ad omnes, i. Scire omnes Dr, quę ꝑtra Intuitiua sui obm esse possunt: et ꝫ statu ꝑfecto Remote quando se extendit ad Vnum i. a liter Dr: Sita habitus in Dr Deus potest Conscire et ꝑfecte penetrare, Vt dat illum Cognitionis ꝫ statu perfecto Collocari ꝑtritus, quamuis non extenditur. = Notato 4m: quę habet duplex, una habere ꝑtinentia principia, ꝫ quibus ad demonstrationes circa obm formandas: Alia quę Vltimum ꝫ finem ipsi scibili extrinseci, nempe Logicalia Dr descurrentia.

Circa hoc demonstrationis esse Videras, i. quoad substantiam Dr Vt discursus Videndi, i. quoad artificium discursionis: Modo acuta Vt Cognitio Euidens Conclusionis per suas Causas, et principia ꝑtinentia, quatenus Euidentia ignorat, Dr exercitio, Hanc Dr Veri et Scibili principijs, etq̃ se ignoret Regulas Omnibus dictantes distributionis tres, et Syllogismi ordinis ad Vltra Notitiam Dr = Demonstratio ꝫ Facies Dr Vtrumque Cognitio Dr per principia Logicalia, ꝫ quę fundatur illa Vltra discursiua artificiosa: q̃de quę n Soty Sit Necessaria Dr ad sua principia ꝑtinentia, et etiq̃ ad principia Logicalia ꝫ Corpus Dr, quę Mag.

Soty hoc ꝫ hoc metaphysicum Scotto

Disp IX

Vtrum Artificium Logicum tum Verum tum actuum Intellectus Reale sit, l, Rationis?

Dubio Superiori Vidimus alios Artificiosos, & quasi Veri Logico artificio ditatos, esse ordinem Reale Logicum: Inquirimus nunc An artificium illud, sit aliquid Ens Reale, l, potius aliquid Ens Rationis, & quasi Rationis, quod dicimus Vt, ac Inquirere Ordinem Scitae Logicum, l, Ratio quae sit Realis, aut Fictae Inquae Re, Vt Semper acuta Schola Thomistarum Scotistarum, & Scotistarum Thomistarum parant. Vt enim distinctus Sui Cognoscibile possit intelligere genitus, Notio Ens, Realis & Rationis dividit, primum Ens quod positivum habet Entitatem suam, Inquae esse ab alio independens: Vt Homo: Arbor, aqua &c. — Quod Vt, Ens, Vel Vere non est, & existimatur esse, ideoque nihil Vt, nisi quod Ens operante Vt Sicut ab fabulosa fabrica, Poetico qua Commento Semi-Homines, Semi-Equos Concipit Ens illos quae Hippocentauros vocat, Vt Alios de quodq; Sequente 6. Metamorph. Horribile numine Canebat Ovidius.

Quoque Chimera jugo medio, Inquartino Leonem
Pectus, & ora Leae, Caudam Serpentis habebat.

Quamodo Entia Rationis sine fundamento sunt, quia nulla Entitas Speciei Animalium alio Ens fundamento profert ab sui Unione dalia Vita essentialis Vegetante, quae Unione ejus vito Suo Ens fundavit: Eodemque Sequitur aliqua esse Entia Rationis Cum fundamento, Sicut Homo Sto Animalia Rationalia, Vt quae Intentionalia, & per Ratione, Sumpto fundamento ab operationibus Rationalibus, Inquibus, quasi Scitis existimat ab animali Rationali Inquod a duplici diverso principio, Cum revera ab uno indivisibile quae Realis principio originis habeant.

Hoc autem Ens Rationis Cum fundamento subdividit Inquaturum, negativum, & Relativum: a duobus primis Ens dualis Logicum Circa Relativum, adhuc in agit, Inquera Sua Lat, Ideoque non agit, neque de Relat Creatura ad Creatorem, nec de ordine ad Finitum, quinimo quae alii, Inquod de Relat artificiosa Considente quidem quae Inquodq; Respectus prout ad Subjectum generis ad Species, & Inquid ad diffinitum Inquae Species Constituit, & aequidistans objectum Conclusum.

Alii igitur profitentur Sent. Vt Fere omnes Scotistarum Inquotum artificium Logicum esse Ens Reale; Inquibus accedit Thom, in quam dicunt, ng Alii dicunt illud Reale artificium esse dirigibilitatem quamdam actus, & Vere: Alii esse ordinem denominantem ordinem quamdam Conceptuum objectivum Inquod, & ab aliquo actu Causatum: Alii autem Inquid & ordinem Inquod, & Alii denique esse artificiosam dispositionem actuum Inquordinatam ordinantes, ipsis Intrinsecam, l, in Genere, l, identice.

Sent. Thomistarum Inquod artificium Logicum esse Ens Rationis, in minori Inquotatione dimicant, ng aliqui Inquantur tale Ens Rationis esse denominationem extrinsecam ordinem actuum ab actuum. Et Fere Inquam denominationem, seu Forma Rationis Intrinsecam actuum Causatum ab actu Logico Virtualiter reflexo: Vere Cognitio, sua extrinsecam denominatio: ita Vt denominatio extrinsecam sit ordinem Fundamentum formae Rationis Intrinsecam.

Nos autem ostendemus Omnesquos Sto Servantes, Maiorem nec Familiae Inquotiam Scitatem, Inquotum Unionem Inquotum nec agnoscemus.

Prima Conclusio.

Artificium Logicum Inquotum Verum Vt Ens Rationis: Haec Pp. Vt Lego, Inquod nec Familiae Subtilis Moderno oppositae Inquotatissimo Viro Coelestino Sfondrato vocato ad Inquotum, & principe & Abbate S. Gallij, Cuius opera tanti nec Familiae Benedictinae Bottonij non Vulgari Inquotum Labore, Inquod pergens Laboraui, ne Inquotatus Author Sto dicitur esset impugnationis offensa, Inquamo quo

Inquod circa auctu D. Thq. 2. Metaph. Lect. 2. ver: Ens Rationis, & Ens Reale: Ens autem Rationis dicitur quae de illis Intentionibus, quae Ratio adquirit Vere considerando, Sicut Inquotio generis Speciei, & similia, quae quidem non Inquotuntur Vere Ens, Inquod Consideratione Rationis Inquotur, & Inquimodi, Scilicet Ens Rationis Vt quae Subjectum Logicae. Alia autem extant testimonia a quo Supersedeo, quia Inquotum Superiorem, Inquotum Elegantem.

Sed Inquotum quidam Recentior dicens hoc testimonium non esse nec Thomistae, nec nostrum Laborantis, quia Ens dicitur Solum Sequitur, Inquod Ens a Vate sit Logicum objectum: Ens autem Ens quod sit a Vate, Ens a Ratione, non Inquotum quod sit Ens

Deby: Liquida Species ꝑticia, Deby mentis, & alia ꝑtia, entia sunt à Natione, & non a Natura
& tamq̃ non subt entia fictitia: q̃ neque ens a Nat. aliqty à Logica, cui fictty ens. Ex ipsis
ens, satisfacit authoritati dicentis angelos ens, Deum a Nãa, & non a Natione; Vt Coty, terra
Aqua, Arbor &c. Illud a Nat. & Deum a Nãa, Vt alia ꝑtia: Deby mentis. & hæc entia, que
Realia sunt sunt ꝑticq̃ subty Logicæ. ℣ Sed Ockam erat Ang. negatus Doctor, qui tanta violentia
sua exoptauerat doctrinã: Egit toty superiori Rationis Conatu, nec dubito altius ꝑtis Deby mentis
esse entia Realia, & a Nat. ? Unde probat illa entia n esse a Nãa, & quia Rationalia?
Si ens Naturæ Dicunt à pria Intellectiua Nãali, quare n Dicunt entia Naturalia Intellectualia? Vel quia
aut Intellecty, aut operationes eius exoriuntur ab ordine Nãali? l, quia Dominetur ꝑty, & Deus alterq̃
Deus Nãa n Deum, l, ꝑtes Dei Naturales non esse? q̃ dy D. Ock. docuit illas Qlitates Intentiones generis
Speciei &c. l, illud ens Rationis, l, vt Aduersarius Legit, ens a Natione n ꝑtenet ꝑ Deum natura;
& ente fictio n ꝑtenet ꝑ Nãa Deum Logicæ, n de ente Reali Intellectuali, d
℣ Georg Leigondensis, neque
dubito illy Subtilis Virgonensis, si adesset, ita: altius ꝑtes, illery que Ordinq̃ per Modos generis, Spe
ciei, & Similiq̃ esse Naturæ Naturalis, l, n esse Nãales, sed toty artificiales sunt: Cui ens Congruit sic
ens Nãale distingui, & secerni ab ente artificiali, optima, & sine aliqua violentia dici potest
altius ꝑtis artificialis n ꝑtenet ꝑ Deum Nãa, l, n esse naturalis, sed artificiales ab arte ꝑticulari
Logica n Nãali, sed artificiali. ℣ Mecum iudico eo doctrina sua n ita Virgonensis: ait ens ipsius
ordinq̃ illy generis, Speciei, esse altiq̃ Reale, & ꝑticq̃, Deby autq̃ Considerata & cognitiua: & hoc
ens quatenus dependens à Nat. l, ab ente, Rationis appellat opority entis ꝑticis Nãali, quod a sua
& subtq̃ nullatenus ab opere Rationis dependat. Fidelitati sua doctrinq̃ transire, nec Deby
quicto, Vt sicut ipse, sorte, Vt aliq̃ habeant Rigores, Rationes, & Ligationes subtiles. d
℣ Si ordo
generis, Speciei & Vt Realis, & cognitionis altiq̃ ꝑtis, Cui quero n sit ordo Nãalis a Nat. Nãali? ng
Eo lo quod sit artificialis, n sequitur, q̃ non sit Nãalis, Cui sit Realis. Si autq̃ Realis Vt, sane sunt
ordine Nãali, aliquid Rei artificialis; & artes n exoriuntur ab ordine Nãali. = Rursus: ℣ Sed
D. C. N. Mandatum, Vt ait Necessitor ibi, S. Ock. Logica de ente Rationis opority entis ꝑticis
Nãali; ℣ ens a Natione, sive ens Rationale, l, artificiale, n opority entis ꝑticis Nãali, q̃ potuq̃
perficit ens ꝑtiery Nãale: q̃ S. Ock n Logica de ente à Nat. sive Rationale.
Ultra: D. Ock
docuit ens. (Vt Liquido denotant Voces illy ens Vt duplex) ꝑ distans ꝑmediatas, & subalternas, nimiry
ens Rationis, & ens Nãq: q̃ illud ens Rationis dicendum ens Vt sic, n potest esse ens a Natione
Sicut Deby mentis, & Species: ans Vt Coty, ne audeamus dicamus Ang Doct. Victoriæ, l, ignorata
ens sua ens. quo sic: ens a Natione, sicut species, & Deby mentis Vt ens Reale; ℣ ens
Reale, & ens Nãq non sunt diuersitq̃ subalterne, & ꝑmediate, neque opority Vt patet, quia
ens Nãq ens Vt ens Reale: q̃.
Rursus: ordo entis ꝑtis ger Modq̃ generis, Speciei, & Similiq̃ ꝑticq̃
Negantis ratio, & cognitionis ℣ Deby Considerata; ℣ ordinq̃ nunc docet Scotus? Deby Conside
ratis ꝑticq̃ docet S. Ock esse ꝑticq̃ subtq̃ Logicæ: q̃ Deby cognitionis & ordinatis
Sunt ꝑticq̃ subtq̃ Logicæ. Deq̃ quatuor recta illata deducty ex Deby ꝑmiq̃ negabit Modernus,
quia sunt principia opority. docet ens Deby artificialis dispositas n esse obty Nãale grammaty
Logicq̃, & desiderio Nationq̃ negationq̃ futurq̃.
℣ Hæc impugnatio, Vt ex ultimo robustior nimiq̃
n subterfugit substantiatq̃ ens, illa que occurunt dicendo Deby ordinatas & cognitionis esse ꝑticq̃
subtq̃ Logicæ Nationq̃ cognitionis denominantis, & ordinantis Deby ipsius & cognitionis: Ultra
hoc Concreata ordinatis Cognitq̃ dicit forma, nimiq̃ Cognitionq̃ ordinatq̃, & subtq̃ ordinatq̃, &
Cognitq̃ Eaque ꝑtes subtq̃ attingit a Logica, Vt forma. & Cui hæc sit Veritatiua, sequitur
quod ad subtq̃ adequ pertinet forma per se, & Connotatq̃ pertinet secundario. Ultra pergit
dicens, q̃ dy D. Ock docuit Qlitationes, quas Natio adjacent ℣ Deby Consideratis esse ꝑticq̃
subtq̃ Logicæ, Loquitur sicut de ipsis sua denominante, non ꝑo Vt denominante, ꝑ de illa de
minat resultante. d *
℣ Contra V: denominatio Resultans eo forma, & subto; Vt toty Con
cretq̃ salvet ordinatis Cognitq̃; ℣ Logicæ subtq̃ ꝑticq̃ Vt denominatio Resultans: q̃ a subtq̃
Logicæ Vt Concreata illud: ordinatis Cognitq̃. ℣ illud Concreata Vt modus Signi ꝑcreatus: q̃. =
Q: S. Ock Logica illas Qlitationes, quas ꝑticq̃ subtq̃ Logicæ appellat, ℣ Deby nãa n ꝑtenet
ꝑ illa denominatio Equalitatis & subto, & forma resultans ℣ Deby nãa ꝑtenet: quia ens negabit
Petry Cognitq̃ ꝑ nãa Deby ꝑtenet, l, Petry esse tale Cognitionis? q̃. =
℣: nulliq̃ Concreata deno

* ℣ quia Deby artificiosis attingunt a Logica Vt Ignitionis
artificiosis, hæc Licet Sit ignitis obty, quia hæc habere debet
q̃ obty. Cui sit Logica, forma artificiosa; ℣ illa Vt forma
artificiosa Vt cum attingit Concreata artificiosis: q̃
illa Licet Sit ignitis obty

minatum Vocabulum, nisi eo modo terminata sit denominativa, & eo forma tradita à Doctore, si extrinseca queant denominationis; sit intelligibile aliqua Vox extrahere denominationem, qui intelligata sit ut denominans, sive ut tendens ad istam denominationem: q. intelligi non potest Conceptum denominativum Vocis extrahere, qui intellegata forma ut denominans.

1: Forma huius Conclusi: ordinate Cognitio attingit per se à Logica, l. ut ut forma denominans, l. ut non denominans, l. ut pertinens à denominante, l. non denominat. & non pertinens ad Logicam: non Ens, quia eo forma ut non denominans non potest à aliqua vocis extrahere denominatio: non Ens prosteri Conclusionis: q.= 5: 2a stylo generali, & speciali, animali, & homine &c. q. extrahi potest à Logica, non potest intelligi, quia intelligata sit ut denominans; sic illa Cognitione attingunta à Logica, ut cognoscunt denominationes generis, & speciei, quo sensu cognoscunt artifices: q. talis cognitione attingunta per se à Logica, ut cognoscunt denominationes; sic nulla ut cognita denominationis, sive cognitione forma ut denominans sit: q. Sit.

Sit: & Concedamus antecedens Vera ordinata esse istis Logicis Rationes formae denominantis: q. forma artificiose denominans ut istis per se apprehensa à Logica: q. talis forma illa dicerat qua formaliissime ut specificata, ut patuit specificatum: quo ni falsum Cuiusmodi hanc &c: forma cognitus & extrinseca denominans aliqua vox, illa respicit ut sui istis, sunt patuit denominativa ipsius a Natione, ut Rationis istis: Petuli ut Cognitus, ut istis Cognitionis, &c q. tale istis ut specificatum illi forma denominantis: q. Vel ordinata denominativa sunt istis Formae ordinatis & denominatis: q. talis forma ut specificata; Nihil ut specificatum, quia ut istis per se Logica: q. Nihil ut specificatum, & specificata.

Probatur 2a Vat: Eius Rationis ut illud; quod nullus habet esse, l. nullus habet cognitus nisi objectum ab eo; sed artificis Logici istis rectis, nullus habet cognitus, nisi directum ab eo: q. minimodi artificis ut eius Rationis; quo Minor: artificis Logici generaliter istis animae &c. q. Comittit quando respectus ipsius ad species; & tales respectus nullus habet cognitus nisi objectum ab eo: q. artificis Logici istis Vocis nullus cognitus, nisi objectum habet ab eo. Certitudo Maioris, tractatu de Minore, sub eadem habita: Minor probat: respectus ille ut Cuius quod ad aliquid faciliter realia ese; & nihil ad se istis respectus realis: q. ergo Rationis.

Rationis hoc formaliter &c. q. &c. ut Eius Corpus, quando doctrina, quo Modernus allegatus, nescio cui Scotus, allegat quia eximius Veritate Doctrinae: quod aliquando respectus significatus per eo, quo dicuntur ad aliquid, ut tota ipsius artificium Rationis, respectus unius ad alterum, & tunc ut Vocis Rationis totis, sicut Cy Patio separat hominem ad animal, ut species ad genus. Eodem sic: Homo per modum speciei separatur animali tanquam genus, ut quodam subjectum ad praedicabile, quodam quae species ad superius; sed non realiter, nec subjectum ut nec species, nec animal realiter praedicabile, & superius: q. per quae Vocis, quae oratio significat.

Secundo Vocitur Vocentur illi respectus Rationis esse praedicationem, seu esse ipse praedicationis: sed istis, dicere praedicationem respectus ad animal generaliter, & ipsi esse subjectum animali; sed hoc sequitur eo Solutione, semel quod respectus ut praedicationis: q. Maior ut nota per se, quia praedicatio non ut subjectibile, ne subjectum: Minor probat: istis Cui inest respectus, sive relatio, necessario respectus l. respectus aliquod media Relatione, tanquam forma; sed praedicatio ut istis Cui inest Relatio l. respectus: q. praedicatio ut quae respectus ad animal media Relatione tanquam forma.

Quarto: Eius ait Rationis praedicationis separare hominem ad animal, ut speciem ad genus: q. data actual Comparatione, & Vel Comparata: q. respectus ille à Soly data praedicationis: sed ita praedicatio sit illa Vel subjectum separat hominem ad animal aliqua realis separat, pura realitate ad illo ut adiungunta: q. pura separat filiam: Unde Vitus Patrimus, illi respectus esse praedicationis actuae: hominem vere patuit: Eo quo sequitur ad illa praedicationis ut factum illius respectus Rationis, & quod filiae praedat, quia comparat Vel, quae Vocem non separat.

Regimentum Manuarii Concretis generis, speciei, definitionis subjecti, praedicati, propositionis & respectus Vocis extrinseca, & denominativae ad istis Vocis praedicationis hominis, homine, animali, praedicati, subjecti, & ideoque patet respectus generis esse animalis, & extrinsecae totis & denominativae. Cuius extrinseca denominativa sit realis, ut ipsa examinabitur, ideo tale artificium Vocis respectus realis ut.

Quinto Hanc Rationis Confirmant, quia esse desinit,

demonstrety, dicisty, Enytiaty dª Sortes nesciat obty definity, & dicisty dª Sortes definiens definitu, vel definitum, non Minus quo esse amaty grecize ; sciat Sortes obty amaty, & Sortes amans ; ꝑ denominat amati, vist, dª non data alicui Relationi, q̃ sine aliqua siet obty vt Veritas amaty, & Visty : q̃ nec ꝑ denominat definiti dant aliqui Relationi, propter tanda Rationes.

Confirmant Vty definitio obty alicui, nulli ꝑ sciat scitiens : q̃ neque obty esse definity : ami Cait Stat Sedª ma : Dea pietas : quia ty definitio obty sunt cognito a Deo, vt illy Veritas obty definitio : q̃ obty sine aliquo cognito Cait Veritas definity : dicamus, vt Cudam, quę si negamus, venimus ad Scita mat. Grammaticam, Vbi docebimus Deg n distingui ab actu, nisi genere Deg actus, & passus.

In summa tota opinionis aduersę, quę tenuit declarare oportet V. quia hoc Concretty Genus n Substitua predicabile Sortis vera ligna, & Stricty denominationis : q tota machina & stricty denominationis fiat : ani pietas : Genus Sortis substitua predicabile per cuius Recessty ad plura Species distincta ; ꝑ non Recipiat plures Species diff to per extrinsecam denominationis : q. pro minori : & extrinseca denominatio stly Recipiat Sortis pro dominy, vt sciat ꝑ denominat vist requisite Visions, Amati requisite amoris, & sic de alijs ; ꝑ Vel pietas Sortis denominaty, nec requisite pietatis, sciat : q

Hæc impugnatio facilius aggredi potest si nimis a Nijs Concretis : quia pro obscuriori Logica Sortis ordine gradi ad subty theoriam Sciæ, ad Mag : definitio Logicæ, & rationi Mutuo generis, & differentię, & sic de Nijs. & nisi facile Rationis augeri Sortis Substitua nec quod esse definitio Logicæ n sciat a Deo preter obty definity, & ipsi Sortis definitio, quia Vtra sciat ordinę mutuę gradatę per quę definitio Sortis quatenus substans secundum Substantiales genera, & Species, quę vt substantiæ Deg aggregantur ad ipsa.

Dico diei Sortis definitionem aggregari ad ipsa vt substantiæ Deg, quia Cę Veritates intrinsecæ artificiosę, talis sunt necessario per se substantiæ, non auty per actionę artificiosę ipsas augmentatę, sicut domus non substitua substantiæ arch Sortes per actionę artificis operantis, nisi ꝑ Summam Causalitatem : Sortis Deus, & ipsius per apportionę Longitudinis, & Latitudinis ꝑ Veritatis artis dedicatorię : pariter dicimus Vei denominabiles definitas, dicisty Veritates extrinsecæ per actionę definitę, & dicisty ingressę per Causę Sortis extrinsecę : substantiæ Vero per se ordinę, & Veritatis stricty ipsiusty Veritatis definitionę, & dicisty reiicitur ipsius Exercitę operatricis diligentię, & ordinis.

Ad 2dum dico obty a definitę Sortis esse Veritatis definitę definitionę metaphysicam, & fundamentalem, non Logicam artificialem Sortis Deque dy Considerata definitio Veritatis, & differentię : Stricty objectum substantiæ. Eodemque simula, & pretereq vt patet ex dictis denominationis definitę, & sic, & sui, quia a Deo principio male fit, & secundo ad artificialem, & Logicam, ng esse sui vt Concretty primi definitionis, pariter esse Connity : esse alicuity ; Cetery esse & Connity, genus, pretty, sunt Concreta Definitionis, & Logicæ, quę agit de definitionis adquisitu primo.

Ad Tertiu :

esse Connity vt Vere Veritatis, & primi definitionis : q talitas esse Connity vt ens Veritatis Concretty : Vel vt Legitima, quia denominatio Cognitę, vt sic vt genus ad denominationem talitas, & talis Cognitę, ꝑ denominatio Cognitę vt sic vt Veritatis, & extrinseca : q ens denominatio talitas Cognitę = Modo sic : Nihil vt definitum, quę talitas Connexionem : q nihil vt esse definitę, quam talitas esse Connity : q esse definitę vt quid Veritatis, & extrinseca.

Concedo esse Connity definitionale esse Concretum Veritatis, & pariter talitatis Cognitę, Negoque Sed Talitas esse Connexionis Veritatis Concretum adest & distinguo Vltimy sic : esse definitę vt quid Veritatis effectivę simpty sic do Deo : Vel alias esse definitę fundamentale, & metaphysicę sic do Deo : esse definitę Sortis Logicę n Deo : quia aliud esse denominationis definitę, & aliud Veritatis terminata a illa denominat : ita vt sui Veritatis : q sui Veritatis, quia illa media denominat : Vel inquam definitio Veritatis genericę, & differentię, ipsi intrinseca. vt latius dicemus. de

Tertio : actus Logicę definitivę Correspondere debet actui definitum Logicę. q actus Veritatis Logicę definitivę Correspondet definity Veritatis Logicę ; ꝑ definitio Sortis sunt actus Veritatis Logicę definitę : q. ipsi Correspondet definity Veritatis Logicę : q esse definitę Logicę aliquod Veritatis vt = Vere actus Veritatis Logicę definitivę Causalitatis, Correspondere definity Veritatis Logicę effectivę, n definitę. Colla pro Rationes dictas : Et adhuc, quę sunt actus domificativę Causalitatis domus alicuius Correspondet, non per modum definitę Sortis Deque dy Considerata Mutua partium Correspondentia ; ꝑ esse effectivę.

Soluuntur Argumenta huius Conclusionis.

Hanc primo arguta Cumdo nra Religionis Veritatis primeva, potibile tamq breuit sine detrimento quidq suary Rationy non sine acrimonia sporitary: Logica Vetus: astrictiy silly reqq st obty Logicq; Sobty Logica non est hui silly: g nec astrictiy reqq rich: prat minore: obty Logicq st modus Sciendi; Smodus Sciendi nē hui silly: g nec obty Logicq: prat minorq: de Modo Sciendi adequa realitas Veri facantur, nimiry manifestare ignoty; Sde hac silly nihil Realitis Verificari potest: g modus Sciendi non st hui silly.

Arguit V: Si hui silly esset modus Sciendi, ita esset modus Sciendi silly: g Logica haberet obty silly: ac ide ē haberet obty Deu, Squod fingitur esse illeu obty. = 3°: modus Sciendi silly nē modus Sciendi, Sg fingitur esse modus Sciendi, Sfingere alio esse modu Sciendi, nē esse modus Sciendi: g fingitur. = 3°: Si modus Sciendi foret hui silly, Logica ē docenda Deu, Sfingere, Sboc est contra doctrinā Sci Augustini dicentis, g Logica docet docere: docet discere, sola illa Sapia facere potest: g modus Sciendi nē hui silly: prat Sequela: Logica docet structure modi Sciendi: g si ita st hui silly docet structure fictionis, ac ide fingere.

Quarto arguit: si obty Logicq foret hui Rationis, Logica dirigeret silly st Crearet: Sparitu silly dirigit nē Creat: g. Sequela patet: quia Logica dirigeret silly st Sui Secundi scientia ducerent nras Veras, illas qua Sci Veritas Cognoscaret: g silly dirigeret st Crearet: patet ita: quia Cognoscere Veritates ac sunt sic, ē Cum aliquo esse illius repugnante, st boc manifestu: Sg Cognoscere Veritatis Secundi scientia ducta, st aliquo esse illius repugnante, st boc manifestu: g Cognoscere Veritatis Secundi scientia ducta, st illas Cognoscere Veritates ac sunt sic, ē Cu esse illius repugnte: g Logica dirigere silly ad huiusmodi Cognitionis, st silly ducere Smanifesty Esse.

Quinto arguit: si modus Sciendi silly esset hui silly, esse destinty V.g. hui silly foret; Sboc est Calum: g. prat minorq: si esse destinty alicuius Volueret fic trong: haec pp: boo st animal Rationale, Snon st mini Rationa: g. prat maiorq: ideo haec pp: esset falsa. Deus st Ens ideo Deus st, quia Deus adequate silly Dei Realitis non st; Sita pp adequatus silly alicui quod boo Realitis non st, nimiry esse destinty: g. = Secto: Satis Ridiculy st silly Caly esse ad silly

reflexionis: aut realiter, et vere verificas nihil realiter posse de ente ficto verificari, aut non vere, et realiter verificas? si non vere? ergo cur assentiri debemus rationibus suis? si non realiter? ergo purum figmentum ut impugnatio tua, per illud quod didicisti nostram confirmare opinionem. Si vere verificas talia de ente ficto? ergo plura vera habet verificabilia. Si realiter? ergo de ente ficto plura realiter verificari possunt. Certe in infinitum prius abirem, si instantias, quas offert impugnationis Clasio, dictarem.

Ergo ex dictis constat illud realiter equivoce positum dupliciter summi posse, l, ut appellat supra obiectum: l, ut appellat supra intellectum verificantem. Si supra obiectum, fateor illud nihil reale habere, habet tamen plura essentialia prius a fictione independentia esse, dependentia tamen inferri, quia ens fictum, et si dependeat ab intellectu, ut fiat, non tamen ut sit tali essentia connexa cum proprietatibus: si illud realiter appellat supra intellectum verificantem, falsum ut intellectum realiter non posse verificare plura de ente ficto, sicut realiter plura verificat de chimeris, privationibus, negationibus, et aliis, quia ex realitate cognitionis, non sequitur realitas rei cognitae, sicut ex immaterialitate cognitionis, non sequitur immaterialitas rei cognitae.

Secundum argumentum, quod forsan ab aliquibus puerile videbitur; non minori equivocatione laborat, unde nego ens fictum esse modum sciendi fictum: pariter nego quod obiectum logicum sit quod fingitur; concedo tamen, quod ens fictum sit verum obiectum logicum, et nego quod ens fictum, sit fictum obiectum. Sicut bonum apparens appetitum a voluntate, non ut obiectum apparens, neque obiectum divisionum rationis, ut obiectum divisionum formaliter esse obiecti, sed tantum materialiter, et ut aiunt, esse rei: nec accidens subiecto inhaerens, ut obiectum inhaerens metaphysicum, et tamen accidens inhaerens ut obiectum metaphysicum: ergo sicut accidens non ut obiectum ut inhaeret, sed quatenus dicit connexionem necessariam, et infallibilem essentiae cum suis proprietatibus, quare modus sciendi objectivus non erit obiectum logicum, non quatenus ut ens fictum, sed quatenus ut ens dicens essentialem connexionem cum suis proprietatibus.

Nota quod eadem ratio fieri potest de obiecto secundo intellectus, quod quidem ens rationis ut, quia etiam incommodum ut fingere ens rationis esse obiectum secundum.

Saltem interqueo tellum: res contingens ut obiectum voluntatis liberae, et tamen non est obiectum contingens illius: existentia, et futura sunt obiectum scientiae visionis, et tamen non sunt futurum obiectum possibilia sunt obiectum scientiae simplicis intelligentiae, et tamen non sunt obiectum possibile: ergo nec ens fictum erit obiectum fictum. = Rursus; et oro ut patiatur sustineas importunitatem meam, huicque satisfacere reflexioni: aut ens fictum quod impugnas, ut obiectum fictum impugnationis tuae? aut verum obiectum? si 1um? ergo Hostem fingis, cui ferias et illud non erit obiectum, sed quod fingitur esse obiectum. si 2um? ergo habemus intentum, et ens fictum erit obiectum verum.

Iam ergo res modum sciendi obiectivum esse ens fictum, non autem modum sciendi fictum, quia non manifestat ignotum inquantum instrumentum fictum, sed inquantum instrumentum vere artificiosum, et secundum intentionem vestitum: hoc autem instrumentum vere artificiosum artificio logico, verum obiectum ut logicum, quia verum obiectum logicum ut totum illud, quod informatur regulis eius, cumque regulae logicales definitivae dictent definitionem v.g. genere, et differentia debere constare et nulla res sit formaliter genus, nulla que formaliter differentia, sed fundamentaliter tantum. hinc ut, quod necessitatur ad fingendum illam 2am intentionem generis, et differentiae, ut obiectum intrinsecum, ut illo modo intrinsece artificioso obiectum l, definitum ab intellectu artificiose, et logice cognoscatur. per quod constat ad 3um =

Aliter enim poterat responderi concedendo obiectum esse modum sciendi fictum, quia sicut ens dividitur in reale, et rationis, quamvis alibi neget adversarius, hic tamen concedere tenetur, ne questio fiat de re impossibili, et subiecto non supponente: ita modus sciendi dividi potest in reale, et rationis, sed non in ens rationis ut cumque; sed in ens rationis cum fundamento quod optimum instrumentum ut sciendi, siquidem divisio objectiva hominis pure per rationem aptum instrumentum ut, ut cognoscatur vere ab intellectu eius natura, quae ob imbecillitatem intellectus non potest tota ab ipso comprehendi, et commodius illam in partes divisam cognoscit. Videat recentior an in se hoc expertus sit.

Ex his ad 2um resp. logicam docere fictiones, ut intellectus sciat artificiose, et res artificiosas cognoscat, et hoc Augustinus docuit, quia cum logica sit scientia rationalis, valde curat de operationibus rationis, mediis quibus plura manifestantur, quae tumulatae manerent ex eius artificio rationis: nec ex his fictionibus logicalibus detrimentum aliquod patitur intellectus, sed valde perficitur per illas, ut experientia docet, et poeticae fictiones vociferant.

Per quod satis ad 3um constat, in quo maxime fidit modernus noster: sed unde convincet logicam suis utentem artificiis intentionalibus, illis quae res ornantur, intellectum in errorem inducere? nec ne inducitur in errorem intellectus, quando a prophetis instruitur civitatem sanctam Jerusalem lapidibus pretiosis fulgere, illam quae beatitudinem accessibilem induunt auro purissimo, margaritis, sophiro, smaragdine, ut in desiderium tantae felicitatis ardeat tapida voluntas, minime. Et tamen aliter, ac ut proponitur illa civitas sancta; ergo quamvis logica proponat intellectui res aliter, ac sunt, non ideo illum in errorem inducat. Et ratio ut manifesta, quia sicut ibi prophetae loquuti fuerunt ex inclinatione humana, obtemperando locutiones imbecillitati humanae, ita logica suis 2is intentionibus loquitur, ut ita dicam intellectui, ex debilem eius complexionem pro hoc statu. Sic per fidem quasi per enigma vidimus quae non proportionantur captui nostro sicuti sunt.

Quaeso ut elevet animum, consideret quae prophetica illam descriptionem illius Sanctae Civitatis, qua auro purissimo, pretiosissimis gemmis, margaritis, sophiro, et smaragdine, quae caelestis Jerusalem, turget et ardet. Et videat an illa prophetica locutio quae decipiat? minime.

Rursus: statuarius, sive sculptor oculos proponit statuam aliquam

& tunc artificiata, & tuyus ally dosty Cultus, & reuerentia, dosty appellamus, & ipsi Imagines veneramur: ipsellet non Statuarius nec. = Ulterius: nulla Rei ple artificiosa Vt, nec pmittere, nec & cohibere, & de arte dignosta & ordinata: q ars tm genere Rei artificio disponitur, & ultra illas, ac ple sunt genit: q omnis ars sty pfecta fuit, quod sane Concedere Venit. §

Vt Co nonea tuy arguty esse possit, & immane, mery age, & Suonamus artificij Logicy altuy pfui esse Vera litis dutinity, quod a quibz tuy scripty deprendit: Cosquo Sic: Magis intima Veritati mutat Rei, illud que deformat, quy intima alicuius Nationis, ideoq Deo pprium pmutabile, repugnat intima Veritati ad pfectia, ac pde Veritas Vocatio pfectio, non duty intima Nationis, quy nullum Deo Concedere Venit; & artificij pfecty actibz pfui Vt Veritas: q tale artificij actus pfui pmutat, illos que deformat: q actus pfectionales magis deformantur artificio Veritatis, quy Nationis: q Logica progenit pfui actus illos ac sunt pmittere pfectia ac pde Vt ars dolosa, & pfudy fabricatio Vt.

Cosquo Eudem Contrat Solutio ad arguty, quia Logica n debet attingere Rei Vt rie sunt, ne limites sibi pfecti transeat, & Metaphysicis offendat, que Rerum essentias pfectias pfectas Vt, ple sunt, & alias ac sunt pfectia, nimis Vt artificiosas & Regulis suis artificialibz pformet. nec Sequitur Cosquo hoc Logica pfecty deficere, quia Cosequentia Quarty Syllogismy pfectior fit Rei pfectia, & Vatis, quia illud bni Nationis pfecty, bni Nationis cum fundamento Vt, cy bni Logica rebz aptitet & pfectiua proportionaty pfectia sui & pfectiy fundamenty ad ipsis, hinc Vt illas notiores pfectia pfectia, medio illo artificio.

Sit Cosequly animalis, quod sine aliquo figmento immune Vt hominis, & Deum: pfectia bni immunitatis & fundata Logica, Vt ipsi figmenta & Regulis pfectiua generalitatis: ignoro nunc: deformate animal illa Negatione, talitate, q pfectia pfectia ignit decretis deplorata minime. quia media illa Negat generalitatis Animal Cognoscit, Vt Cotulit hominis, & Deum tyranny pfectia sui immune, & de illis Cotulit predicabile, quod antea Vt toty fundamentalitis immune Cognoscebat. In quemodo Logica Rebz Negatione figmenta decreta pfectiua, & Veluti ac Rerum essentias, & pfectiones de omnibz a pfectia pfectionem gotelt. Oct pfectio Deum Vt, decretis, & ignorantia.

Jam breuem quo Hucusque Vera ad Rerum, & illa pfectio Summitas Metaphysica Vt omnium Vera: pfectia Logica Summitas, & pfectiua Vt pfectia bni Nationis, pfectia non tales Vt talium Cotulta, pfectia Vera & separata forma: ideoque res data duplex Veritas una Metaphysica, & realis, que Constituit pfectia, quod pfecty Vt Vera & pfectia de subto: alia Veritas Vt artificialis, que Constituit pfectia & formis illius pfectionis objectiue & Regulas bni Nationis quatenus illa pfecta pfectia sunt disposita per modos subti, & pfecti. Vnde illa pfectia Vt Vera Logica, & Metaphysica: Logica, q pfectat subto Copula, & pfecto: Metaphysica, quia illud pfecty Vera & pfecta de subto.

Cosquo patet diffugium ad aliq pfectiones, que soly Metaphysica Vt talia, quia pfecty n pfecunt subto, pfectia repugnat. Vt tamq Vera Logica, & Cotulta, pfectia supra dicta. nec Sequitur quid pfectia adaptet, esse reponimus, cy pfecta pfecta intrinseca syllogistica & ultima formam Cosequentia pfecta mag, Veritatem tamq separata forma. nec Cosequitur Vt Logica tanto, talia formata ac pfecta, nec descendere pfectia Cotulta, & artificij: Sequitur nego alicy artificiosy formatiuy bni Nationis artificium esse talis, & Vera, n Deum simplicis, & pfecunt artificiosa, per quod abunde pfectia pfectat ad Deum, & altaty, & mony. quia Veritas pfectialis Logica n pfecta pfecty, & talis, & bni Nationis artificiosy, & quamvis realitas talis sit, non tamq Cotulta, cy tale bni pfecta Veritas artificialis.

Si dicit Regulas Logici artificiales Veritates esse: q omne artificij, & artificiatum Veritas esse debere: Vera Villa Veritatis pfecta de realis esse, Regulas, quia illa nullatenus dicunt artificiata debere Veritas esse pfecta Conforme = Vera Regulas n esse nec posunt Veritas, nec positiue Nationis, & mere precisiue se habere: Sicut artificij Logici nec Veritas nec Nationis Vt, & pfecti pfecindit a Realis & Fictionis.

Cui Vo: ad esse Cquid, soly Requitur Scibilitas Cquid; & bni Nationis Vt bni Cquid: q Cquid Scibile: q artificij pfecty recti, non Vt bni Nationis, & Vt Scibile Cquid, ac pde n esse simplicis Logici soly: quia Regula non placita tales, & cogit Scibile simplicis = Distinguo Minorq: bni Nationis Cquid esse transcendentale, Vtcdo minorq: Cquid esse Vera, & artificiosy n minorq: & distinguo Cmq Cquid modo. q Verat pfecta Entia maxime a Metaphysica attingi simplicis: illa que esse simplicis Scientia, n quatenus Entitatula sunt, & quatenus Entia sunt, quo sensu Cmq dicunt Cquid absolute ad omni perfecte pfecta duce & Entia Nationis artificiosa, & pfecta tales, Cmq habet Cquid artificiosy, & Regulis pformis pfecta tm Nationis artificiosa & pfecta Cogerity. & Vtcdo: bni Nationis quatenus artificiosy dicit im

perfectionis ; q̃ quatenus artificiosa n̄ attingit ꝺ Logica per se : ꝺo ans : ideo quatenus hmoi ꝺicit ꝓpria perfectionis, quia vt gaudet ad similitudinem entis realis ; ⁊ cũ quatenus artificiosa vt gaudet ad similitudinem artificij realis : q̃ quatenus artificiosa ꝺicit ꝓpria perfectionis. Distinguo minorẽ : quatenus artificiosa effectiua ꝺicit ꝓpriam perfectionem : ꝺo minorẽ : quatenus artificiosa perficit solũ ꝺicit Normatiue, & Directiue cũ regulis artificialibus, quo sensu nihil Causalitatis & quidditatis coꝝmit, vt patet ; & similiter, quod quatenus coꝝmit ꝓpriam perfectionem longitudinis & latitudinis ꝺo Regulæ artis, nihil coꝝmit Causalitatis ad artificiũ.

Vrgebis : obiectũ facultatis practicæ ꝺebet coꝝmensurare ipsã gaudiũ, & operabile, quatenus obiectũ perficit vt : q̃ cui Rationi vt artificiosi perficit ꝺebet coꝝmensurare ipsã gaudiũ, & operabile, quia obiectũ facultatis practicæ vt. ꝺo ans : obiectũ perficit vt obiectũ vt ꝺebet coꝝmensurare id q̃ se habet ꝺe perfectione illius ; ergo obiectũ talis scientiæ Constituens, & ratio scientiæ speculatiuæ, ⁊ operabilitas vt ratio perficiendi vt ; ergo obiectũ facultatis practicæ coꝝmensurare ꝺebet operabilitatẽ, sue esse gaudij, & operabilis.

Nego ans : ad ꝓbationẽ ꝺico maiorẽ, & distinguo minorẽ : operabilitas obiectiua perficit obiectiue : operabilitas effectiua, nego minorem & distinguo hmoi modo : assignat distinctio ꝺuplicẽ operabilitatẽ, vnã obiectiuã, & alterã effectiuã, & maiorem : quia scientia ⁊ facultas operis ꝺo regulati artis, & hoc vt obiectũ facultatis practicæ : nã scientia ⁊ efficacia vnius operis ad optimũ artificiũ vnius quidditis, solertis, & ingenij coꝝmensuratur & hoc nõ obiectiue, & effectiue, q̃ de mẽte se habet ad obiectũ : vt Euclides secundũ ⁊ imaginẽ picturæ ad similitudinẽ alterius picturæ, quę ꝺicit Normatiue ad regulas artificiales, quo sensu vt obiectũ artis, & ꝺicit Normatiue ad suũ protot ypũ, ipso sensu nõ obiectũ artis, ⁊ potius artificis, ingeniose, & solerter operantis.

Hucusq̃ nra & communis Reuerendationis obiectiua Conclusio obiecta est, quã vt accurate data doctrina examinet, innanita reddat, quia quantumcũq̃ doctrinæ scientiales & artificiales reuerendæ sint Rationi & quæ suũ esse mutuantur ab ente Reali dependenter, nyong ad Rationẽ obiecti obstat, & Ratio vt, quia Logica n̄ agit de scientijs, sed de talibus, & de ijsdẽ vt artificiosis, quo sensu n̄ coꝝmunicant esse fictũ, nec esse dependens, vt plane docent tota accidentalia ipsa esse transcendentale : hæc enim dependens a subo, n̄ obstat vt a metaphysica attingatur per se primo, & Ratio vt, quia hmoi accidentale nõ est ens, bonum, verum, vnum, quia accidentale, & ⁊ hæc ; quia hmoi pariter sibi Rationi artificiosi nõ manifestatiue ignoti, directiue tñ, quia hmoi Rationi & fictũ vt, ⁊ quia hmoi artificiosi vt, & Regulis artis conformes.

2a Conclusio.

Artificiosi Logici actus intellectus, vt hmoi Reales : ordinis, & efficaciæ ꝓpter ꝺo Deum : omnes effectus Reales & Logici Causæ Reales cui assimilatæ ; ⁊ habitus scientificus Logicus vt Realis effectus : ꝺo & Logici Cæ Reales ; ⁊ hmoi Causæ, sunt actus ⁊ habitus artificiosi : q̃ isti vt artificiosi Reales sunt discursus vt ni fallor habebam, quia Logica quatenus Disciplina Realis vt ; q̃ a fortiori effectus Realis demonstrationis ;

& Respondent obiectiue actus ⁊ habitus perfectus intrinsecæ Causæ habitus scientificus Logici deꝺotus ad artificiosi Rationis tripus a Dei Rone sine qua non : Nulla artificiosi Rationis actus vt ꝺicit necessaria, vt Logica sit Realis scientifica, & participant ⁊ sacramentũ nouæ Legis, quæ Causant Reales effectus, nimirũ gratiã, deꝺotus tamq̃ a significat Verbum tripus a ꝺei Rone, & tamq̃ significatio Verbum, vt quid Rationis.

Nec ⁊ grosse Nec agrosse numerosi Stoici, quique putarent indignum esse talia de ꝺeo Deo Cogitare, nec Vella tanti dono superna ꝺeperꝺere a significat Rationis tripus a ꝺei Rone fidelis. ducant ⁊ Godamus Theologi Anchor ꝺicat Summus Pontifex. Non enim quatenus ad nry actum instituti, gaudeat negamus, quia artificiosi in actu n̄ potest esse Conditio.

Sed quia nulla ꝺei Rio se tenus Coꝝparte Causæ Vltimæ in effectu fluit ; ⁊ artificiosi n̄ habitus adquisitus Logici vltimus fluit, & habitus adquisitus Logici vt fluit artificiosi : q̃ artificiosi se tenus Coꝝparte Causæ non vt ꝺei Rio, ⁊ Ratio formalis Causandi. = Sed, quia illud artificiosi ⁊ Logica, & aliqua Causa ꝺebet fluere precontinens ⁊ nulla Conditio fluere precontinet gratiã fluxæ ⁊ influxum ; q̃ = Sed, quia nulla vt Ratio Creandi artificiosi actus, vt habitus Logici sunt esse Rationis fluxi ⁊ influi, & vt Causa sunt Logici esse pure Conditionis ; ⁊ actus ⁊ habitus vt sunt habitus ꝺebent esse artificiosi : q̃ hmoi sunt Entia Logica Causa.

Nec : ꝺo vt ꝺei Rio se tenus Coꝝparte Causæ ad Causanꝺum ; & tamq

Nemet ; effectu : g etg ſi artitiy Logicy Nemet ; Logica artificialis, cuī gaudet Dialtico e ogarte alteri Causigy = V: hui Rationis artificiosi ; Neg ſicty Vt Causa effectus Realis nimiru Logicy : g ſg hui Rationis poterit eſſe Causa effectus Realis = ; quinimo n e coniungi eſſe Dialtico ad Causigay, quia Vt Polentia Duo dicemus ; Dialtica e o ad effecta non distinguuta : Nego V e coniungi ; effectu non remoto a Dialtico ſit e ogarte Caus ; ; quia e ogarte effectus Vt Vatio finis terminati actionis gaudentis hui = Ad 2 dico artificiu Rationis eſſe Causa finis Logicy e coniungi, n effectiu.

Arguta huius Conclusionis.

Arg V: Sicut artitiy Logicy Vera Distat ordine huius ad alterum, ita artitiy Logicy alterius distare debet ordine huius ad alia ; ordo huius prati ad alterum ; Neg Vt quid Rationis : g etg ordo huius altri ad alia Vt quid Rationis = Concedo Maiorem ; minorem, de Sig prodest distinctio : quia ordo Logicus ; Neg Veritatis ita e ordinata distincta Realia : ordo autē qui datur ita altrius artificiosi, Realia Vt, quia Unus altri Realis ad alia distinguitur : ;

Replicabis : ideo ordo huius altri ad alia Realia Vt, quia e ordinata ita que Veritate Realia distincta sunt, ; etg e ordinata ita que Veritate ordo Logicus ; neg Realia distincta ita que Veritate Realia distincta sunt : g etg ordo Logicus ; neg realis Vt : ergo minor : ordo Logicus ; Neg Veritate g. ita animal Vt sunt : g etg ordo Logicus ; neg realis Vt : ergo minor : ordo Logicus ; Neg Veritate g. ita animal Vt genus, e rationale Vt species ; animal, Vt e genus Realiter distinguitur ab homine, Vt e species : g ordo generis, e rationale Vt species ; animal, Vt e genus Realiter distinguitur ab homine, Vt e species : g ordo Logicus ; Neg etg Veritate ita e ordinata Realiter distincta : ergo minor : ordo ille Veritate ita animal, e homo ; ille Rationes quas habent deinceps, nimirum secundum ipsorum genera, e species ; ille Rationes [illegible] genera, e species Realiter distinguuntur : g animal Vt genus dicit g rationes [illegible] genera, e species ; animal g dicit g ipsorum species ; hoc Vt ipsorum Realiter distinguuntur : g etg ipsorum generalitas, e hoc Vt species g ipsorum species ; hoc Vt ipsorum Realiter distinguuntur : g etg animal Vt genus distinguitur ab homine Vt Vt species.

Nego minorem : ad probam distinguo maiorem : Veritate ita animal Vt genus praedicabile e homine togus ab ipsa scabo maiorem : a ita n maiorem : e distinguo minorem : animal Vt genus distinguitur g abstracto ab homine n minorem : g forte transeat minor : e nego Cons : Ignota Vt distinguenda ; genera, e id g refertur, e id quo referuntur : Id quod refertur Vt ipsa naa animalis : id quo referuntur Vt ipsa rationes generalitatis : Cy huy ita adiecta naa animalis distincta a naa hominis : id quo referuntur Vt ipsa rationes generalitatis : Cy huy ita adiecta naa animalis distincta a naa hominis : id quo referuntur Vt ipsa rationes special

Contra 1 Phy prout à Logica diuidebat; q̃ non potest esse Phy sub Reali, quia Phys est cognitiua Rei, & Numero diuersi, quę n̄ sunt unius à Logica diuisa Reali: q̃ Phy sub Rationis. Resp ad argum

Syllogy esse Reale subiy diceus triplicy operationy partialy, quę ordinata ad unica Forma, sicut plures partes Corporis ordinata ad unum Multitudine, & ordinata sub a quadam Multitudine, aliqui qui dicebat = Ad 2m dico Syllogy esse Phy sub ordinis, sicut dictu est, quia ex ipsiusmet ordinat Logicę Venerat quędą initia ad altioy studia.

3a conclusio.

Forma Logica, siue Logicy artificiy qua tale, neque Ens determinatè Reale, nec determinatè Rationis ad utrumq; pertinens: Hoc 2m Patet ex quarto Stat, & Vltimo patet: Forma artificiosa aliud Ens, q̃ esse obiectiue Logicę; q̃ Logica n̄ demonstrata esse; q̃ Logica n̄ demonstrata, q̃ Realis, nec Rationis sit: q̃ Forma artificiosa q̃ esse obiectiue Logicę, nec Realis, nec Rationis Ens: patet minor: Quia de Forma artificiosa demonstrat & construxit Manifestatiue ignoty; à quibus etiandiu Veritas diligenter studiosy: Cęteris Quare; q̃ nec n̄ sunt posita Realia existentia, Ens patet, modo Scigdi obiectiuo: nec Rationis Ens dicat modo Scigdi subiectiuo: q̃.

Dico: obiectiue Logicę, sicut & Vltimo Scigdi dicit esse Quiddity; q̃ ad Ente Reale, & Rationis n̄ potest dari aliqua Ratio Quiddita, & practica: q̃ illa Forma artificiosa n̄ pręcindit Quiddità ad Ente Reale, & Rationis: Minor Ens Certa, q̃ ad Ente Reale quid, & ad Ente Simpliciter nulla Ens Ratio Quiddita = Vers Eius Rationis esse artificiosy Quidditas Quędam Ens Ente Reali, & Entis Rationis, quia etiq; esse Realis differant; esse obiectiue, siue esse Scientifice conueniunt Simpliciter, Ens dicat; ergo Ente Reale, & Rationis quod esse Scibile Quidditatiue respectu Metaphysicę.

Dico: Forma artificiosa Ens ad Ens, Ens determinatè Reale, Ens Rationis; q̃ Forma artificiosa Ens Genus ad Ens, q̃ dividit: q̃ Realis, & Rationis. = 3°: Argumentatio à diuiso ad negat Quod Membri, ad affirmationem Vltimi, Rationale, Ens Animal, Ens rationale: q̃ irrationale; q̃ gratia, Ens Forma artificiosa Ens Ens, & Realis; q̃ Rationis Ens Ens = 4°: Forma artificiosa non Ens nec Rationis, nec Realis, toty Quod Subiectiue, quoty Ens Ens: Hoc autq; Vltimo benemi, quia obiectiue Logicę esset Quidda Latitudinis, ac Metaphysicę: Sequela patet; quia Ens tota sua Latitudine Quod subiectiue Ens Realis, & Rationis toty: Hoc tq; Quod Forma artificiosa: q̃.

Vers ad 1um

Ens artificiosy esse Quidditatiue ad Ens Ens, quia determinate artificiosy, n̄ q̃ Realis, nec q̃ Rationis = Vers ad 2dum illa assertio esse bona, quędo diuisy Ens tale adequate, per membra diuidentia adequate sit Realis, per negationem Vnius ad Alterum, affirmationem, sicut Animal diuisy adequatè, per Rationale, & Irrationale: Ens autq; n̄ adequate diuisy; artificiosy Realis, & artificiosy Rationis. Ad Vltimy n̄ Sequela, quia Forma artificiosa toty subiectiue Quod Entia Realia, & Rationis artificiosa: Ens autq; Ens Ens omnia Entia Rationis Realia, & Realia: privatiua, & negatiua: pariter Entia Realia naturalia, & naturalia Realia, & Realia: Vnde Latius patet Ens, ex dicta obty Metaphys.

Disp. 3a

Vtrum Logica sit ad alias Scientias Simpliciter necessaria.

Supono Quęstionem pendere de Logica artificiali, & de naturali, quę Ens Ens Quidditatiue Ens Simpliciter necessaria ad ullà disciplinam = Primo Vnecessary Summi ordinis, & Simpliciter, & de illud Sine quo Finis adipisci n̄ Valet, Ens Ens Causa, & Causa ad Quędy: Vel 2dò, & Sine quo Finis Consequi Valet, Ens Causa ad ista Quędy, quęque Ens Ens Causa Cognoscibilitatis, & Certitudinis = Supono 3°: Scientias Diuersas, Ens Status perfecti, Ens q̃ se Extendunt ad omnes, & Sęcula omnes &c, quę ista Certitudine Sue obty esse possunt, & Status perfecti, & Ens se Extendit ad Finy, adeq; &c. Ista Assertio Vnq &c Primo penetrare potest, Ens Status perfecti primò Collocetur = Noto 1°: quilibet Scigdo habere sua Principia Ens nitida ad demonstrandas Suas obty Scientias: Nitil qua Vltimus Principij sui Cognitionis, nempe Logicales Forma desumigdas.

Quinto notto demonstratione &c Secundi, quod Scigdo, & desumi Quędam, & quod artificiy: modo Cognitio Quidam Ens Genus Causę, & principia principia, quatenus Quędam, & Cognoscibili Cognoscit Quędam &c Genus Cognitio principio, ergo Cognoscit Genus dictorum distinctionis Trium, & Quędam Cognitionis ad nostra Syllogizandi: Demonstrandi, & accipiendi Vltimus Genus &c Principia Logicalia, ęq nitida Ista Scientia artificiosa: q̃ de qua n̄ Scigdo Scit resolute &c ad sua principia principia; & etiq ad principia Logicalia, ty Ens Mag. quoty Forma.

Finis hoc Opus

Sophica demonstrat q Plato (licet: omnis homo sit discursivus; Petrus sit homo: q Petrus è discursivus. qui hoc hanc elicit demonstrationē, exercite, & quod subiectio ignorat, dicit illa cuiadā & scilli principij fieri, ne si omnis homo è discursivus & Petrus sit homo, Socrates, sic deinceps que à Logā artificiali sequitur Petrū esse discursivū: ignorabit forte syllogy illy esse q Plato esse optime illatū & scitetia tocius destruitur, esse que q prima figura. Dalia huiusmodi que Logā docet ad recte demonstrandū. Hic nec Sapientis: q videretur circa hanc disceptatā, Authori voluntariatq faciendo decretū tot Vniuersitatū Mitres, quot &c.

Nostra Conclusio.

Logica artificialis non est necessaria simpliciter ad Metaphysicā, Aliae que Scientias comparandas: Vt tamen simpliciter necessaria ad facilius, & melius demonstrare: Dicitur tenuit Vasq. Metaph. nostra vero B.M. ibidē Lect. 7. Vbi aiunt: addiscens artē operatē effectu artis sine arte: hic B.M.: Homo potest aliqualiter operare q Scientia, & Virtute alia: antequā habeat habitū Scientiā & Virtutē: q Economia Nauis q Mag. potest ferre sine habitu Scientifico, & operā q alterius Scientifici.

Respondet N. P. C. Aquinas, q sicut ad operationē perfectē Scientificā debet precedere habitus Scientificus q effectus, ita ad operationē q perfectā habitus imperfectus: hoc Vt habitus iste, Vt virtus alia contentus q quibusdā seminibus, nemē principijs, quorū vi potest quis operare q aliquale artis, & Scientifice operationē ante habitū Scientificū. Hucusque D. Vt. Nemo Logicam ita bene ad hanc quantūcunq Dis, nisi quod debet quisquis Doctor: q potest quis Metaphysicē operari & operā q alterius Scientifici per habitū Contentū principijs Logicis per talia principia: q ferre omnē generalem principia Metaphysica, potest & operā q alterius Metaphysici per habitū Metaphysicū Contentū quibusmodi principijs: q potest ferre & operā q alterius Metaphysici sine Logica.

Quare:

Habitū esse Virtualiter Contentū principijs, & est q principia sunt Virtus habitus, & tunc habitus n distinguitur a principijs. Sicut nullus effectus Vt ad ab ista distinguitur &, Vt quod principia, ita habitū Continentur, Vt ille per se fluat & alter? si quis? q ita Q principijs q distinctis ab habitu & esset q Scientifici, q impossibile Exo. si Dis: Ego & alter? si quis? q ita Q principijs q distinctis ab habitu & esset q Scientifici, q impossibile Exo. si Dis: Ego habitus Vt principijs Contentus, & a principijs distinctus, Vt ab alio Scientifico; & alius Scientificus primus Vt ab habitu illius, Vt & distinctus: q habitus est ab Ag Eq, dabit que mutua Causas q genere Ag efficientis.

Ad q Exo efficacia Dni: Vtcunque data Eadem notitia a Deum ocli adquisita per discursum data Scientia intrinseca, & rigorosa: q ferre alterius Sua potest per discursū adquirere Eadem notitia a Deum ocli: q ferre alterius Sua potest sine Logica aliqua Scientia adquisitā: Maior Vt destructio Scientia: pco minorem: q ferre Sua alterius potest generatiue principia quaeque Quantumcunque Scientia, Q hoc munus sit habitus primum principiorum distinctorum, Vt dicemo ad 4m; & Q hac ignit potest ferre per discursū & esse notitia Eadem a Deum ocli: q sine Logica hoc facere potest. pco minorē: Omnis principij q finis, & generatiue, ignorat & scilli Dis

principium, quę sunt dici de omni: & dici de nullo: ideoque nunquę ştus sine subsidio Logicę & principijs Virtutalibus ştus: Exoriť ş primę demonstrationę Logicę: Sedet postea illę demonstrationę falta quisę circa demonstrationę ş mmm. & obiectiue sumpty, ac grade esse primę, meniure, & Statis stę Cęteris subsequentię, ty ş maa Logicę, quę ş alterna maa; quia stę ş genere Cognitionis certę, & demonstratię assignari debet a Logica prima demonstrationę quę sit subsequentię Regula: illa Cui, & Ne hoc: omnis Syllogismus Vtrans premissis Certis, & Euidentibus generat Euentum; ş demonstrae & Syllogismus Vtrans premissis Certis, & Euidentibus: ş demonstrae generat Euentum.

porita hac demonstrar & exercita, optime actuata ştus, & Ignita maa demonstrationis exoreat ş alias subsequentę ty ş maa Logicę, quę Magy Euentuary.

Hac & iudico, & summa iurgurate doctrinę, quę sugra ş medy stullimus. Ideoque Vedeunt ş gnat ibi falle, Vterque ş gnatę: ideo ştus Exoriť ş 1ę demonstrationę Logicę sine Logica pę Exoritente, quia igia ş sui principijs Virtualiter Exnete; ş stę demonstratio Metaphisica virtualiter ş sui Continetur principijs: ş stę ştus potuit Exoire ş Metaphisicę demonstrationę sine Logica pę Exoritente. & Verum hunc &, quia sicut principia Logicalia sunt quasi semina Logę demonstrationis, sic principia metaphisica demonstrationis Metaphisicę: ş sicut ştus illis principijs seminatis Exoriť ş Logica demonstrationę, sic ştus quasi seminatis principijs Metaphisicis, Exoire potuit ş demonstrationę Metaphisicę.

Dicunt: illa Logica demonstratio ş & discursus Scientificus & Cuiusq; Vationis cy omnibus alijs demonstrationibus quicunque Scientię: & sicut fuit potens ad illę, stę fuit potens ad Metaph. Secunda: Nescio cur ştus primo Exoire debeat ş demonstrationę Logicę, quę ş alias demonstrationes? quia iudico 1ę demonstrationę n esse primę Regulę, & Cęterorum primę, & primeigia, & cuius mensure Scientię demonstrant? Cętery admitto; Vera illę demonstrationę esse Regulam ad Cęteras quoad ęy Syllogisticę, n Vero quoad Subitantię, & ş discursus; q. Minio n sit Euidens ştus Vat &, ş Vat mae Conexa cy premissis; ideoque ştus n assentire & Minori, quia tu sunt Vere Colocati, & ordinate, ş quia & Minio determinate ş Faliditer ab illis premissis.

Dicitur fuit assumare ştę huic assentiri & Minori: q. Petrus est animal, q. Maior extremitas, nimirę Animal. prędicata & membri Extremi? nempe Petrus. ideoque ştus assentire illi & Minori, quia Euidens est Petrę esse animal, quia & Homo, & cuius stantia Vat, & quod sit Animal. = Alatr ęy minori bene respondent alię ştę ponę Logę sine Logica acquirere n Vero alias Scientias, quia igia, sicut igia, n sunt modus Sciendi: ideoque, sicut ad unionę n datur alia, ad Exoritię, alia, & alia disponitio ad dispositionę, quia essentialiter modi sunt, sic quę ad Logę n datur alia quia igia modus &. ş Saltem Rimi Responsionis primo Ignoscitur ştutę: ideo do Solutionę ştus sua Ve, & Altruit acquisiuit Logę sine Logica, quia ad Logę n datur alia; ş stę ad Metaphisicę n datur alia: ş stę potuit sua Ve, & Altruit & acquirere Metaphisicę. Secunda mihi interroganti Cur ştus Logica Scientifice acquisiuit? nyquę respondeam: quia & modus Sciendi, quia ştey mihi interrogari poterat: & Cur acquisiuit modus Sciędi? ad quod dicitur indubio Responsum, nisi quia poterat acquirere, & ideo poterat, quia & Virtus precontentiua illius; & ştus & Virtus precontentiua alterius Cognitary: ş stę potuit alias acquirere Scientias.

Dicunt: & modus Sciendi & Scientialitas, & Solutio tu sui est Scientia 1, non? ş 1: ş potens est ştus ad Scientifice discurrendy naam Ve, & Altruit sua: ş 1 ş n dirigit ştus modo Scientifico, ac grade gerendy agit = Vlterius: ştus prędicit a Regy primę demonstrationi ş maa Logicę, quia & Minio erat Essentialiter Conexa cy sui premissis, sine principijs; & quilibet & Cuiuscunque demonstrationis, sine priloginę, sine Metaphy. & essentialiter Conexa cy suis principijs; ş. Adde, quod ştus Exoniť principijs Logicalibus dictatiuę ęy Syllogisticę Exoriť ş huiusmodi demonstrationę quoad ęy sine Regulis Exoritatum primi, & Ignarę Scientię: ş sine huiusmodi Regulis potuit Exoire ş demonstrationę priloginę, Exoniť principijs dictatiuę & quoad Subitantię, & Ve discursus Scientificus.

Vltimo non Minus efficaciter ştatur &: sine data assensus Scientificus, ş Ignoscitur & certo sciendę Cę huius, & Veritatis & illa ad suas Cas, & principia; ş toty non habere potest sine Logica artificiali: ş nę simplicitur necessaria. & Minorę: & Metaphisica v.g. Soly essentialiter dependet tquo a maa a principijs metaphisicis; ş ad Cognoscendam principia metaphisica, nę necessaria Logica, cy hoc mumus ştey sit habitus primorum principiorum Metaphisicorum: ş. ad assensum Scientificum n Logica ş habitus primorum principiorum, & necessarius =

Dofficatur: Habitus Scientificus, seu demonstrativus debet esse essentialiter Exprincipijs propijs, & strictis Scientię ş quę sit tu sui actus: ş demonstratio Metaphisica v.g. debet esse Exprincipijs Metaphisicis: ş Sufficit Resistera Conclusionę ş principia Metaphisica: ş Minima hac data Cęty negata, sic probare Liber: Sufficit Resistere & illę ş principia Exoritę essentialiter dependat, ş tu sui & essentialiter dependat Exprincipijs Metaphisicis: ş Sufficit istam & principia Metaphisica Resistere & =

Proponuntur Argûta, & Veneruantur

Argumt Aduersarij Ex Aug. lib. 2. de ordine: Cap. 13. Vbi de Logâ sic Loquit: Hãc docet docere, hãc docet discere, sola hãc Scientes facere potest: Si ergo Scientes facere, ergo Scientes facerent: q̃ Log. necessaria ad Scientificã dr̃m. = Huic que dicit Aug. M. cap. 2. q. 8. Vbi ipe ipsũ: necessitas requirit, vt addiscendo fugiamus à Logâ, Licet n sit facilior sui Scientia, q̃ alie Scientie dependent ab illa = Ad hoc gloriosi & longi affirmat gloriet Oratory Philosophy, plurimos ebe Latinos errores ob ignorãtiã artis destruendi, diuidendi, & argumentãdi. Vnde que Stoici, tribe Academ, tory Philosophy, Rationale, Naturale, & Morale distinxerunt, cuius ad q̃ congregauere Ciuitatẽ optimã Constitutã; Naturale Diuinũ: Morale, Legale, Rationale mundũ: q̃ sicut Ciuitas Mundus Coet, vt ab inimicis argutijs se defendant.

Cum Vrgent:

Nũq̃ si ad Literã, intelligendus vt D. Aug. Sequeretr Silogismos ebe Sapiãs, ad quã sola dr̃ denominari Sic Entitey; Ideoque sola illa per modũ instrumẽti & facilius potest Scientes facere = per q̃ stat ad illud Aug. Mag. quia necessitat Ly quid, & non simplicit, Requirit vt addiscendo facilius, & promptius à Logâ fugiamus: Ideoque dixerat D. Th. 1. part. lect. 1. Logã ordinari ad hoc, vt citius facile, & primore, & sine errore probet = Ex illo quod addit Ex sicut Euangl. Sequitr Logã n ebe ad executionẽ Scientiarũ necessariã, nq̃ Antiqui Philosophi qui Carnere Logâ, fuerunt & Philosophiã Scientifice Exposuit, q̃ non obstat q̃ntũ illos fuisse errores, quia potuerunt citra Latrudinẽ ob plures sciere demonstrones & aliquo ordo partis, & Scia à Aliud partile tractare. Ad Ultimũ patet dicimus Scias disciplinas facilius & Logâ tueri, Sicut & Mundus Ciuitas. Vt Simplicit, vt Experimento tangimus.

Argumt 3.

Ex Arist 1 post. Cap. 2. ariente: Sine vt rem per Cã Ignorare, & quod illius sit Cã, & q̃ non potest res aliter se habere: Circa quod Ex Arist. 6. Ethic. 1. aut: quia indirty de effectibz certy habere non potest, nisi Resoluendo Viquẽ ad prima principia; Ideo hec pars Analytica Vocatr, & vt Resolutoria. Ex quo patet Sic Surgunt. nullus potest ebe Certus de Veritate Illationis Sine Logica artificiali: q̃ vltra ad tale Certitudinẽ requa Vatio Scientie Exigit, vt nece Sacia Simplicite: patet ant: nullus Certus de Veritate Illationis, nisi Scat illã ad sua principia Resolucre; Ideo nullus Scire potest Sine Logâ artificiali: q̃ Sine vltra nullus vt Certus de Veritate Illationis, Maior vt Ex Arist & Minor patet: Resolucre ad sua principia, vt Ignorare Exigãtr necessario illationis Ex Recto ordine, & diligenti premissay; & Sine Logâ artificiali præcedente Regulas priores priory, & posteriory, nullus Scire potest humanitus Ordinẽ, & dispositionẽ: q̃ nec Sine Logâ artificiali Scat Resolucre.

Nollem Aduersarijs Vrgere tot argutis efficatis que ma comme sciunt, ac q̃de Summata, & Vegeta Vatio: Syllogismus est Scientia Sua demonstrat; & Syllogismus vt demonstratio Sine Logica artificiali: q̃ Syllogismus est Scientia Sine Logica artificiale: Maior ẽ definitio Scientie, Cui sit Additus per demonstrationẽ acquisitus: Minor patet: Syllogismus vt demonstratio, que liberat ab omni formidine, & Errore in Vedat dr̃m; & Sola Logâ artificialis liberare potest dr̃m ab huiusmodi formidine, & Errore, Cui vltra sola ordinata sit vt dr̃m dirigat, ne q̃ alius deficiat operationis: q̃ Syllogismus vt demonstratio habitum dr̃m firmum ab Errore, Sine Logâ artificiali. = Quibus: Reductiones tg ostensiue, sicq̃ Syllogismus Syllogizey ad modos per fectos fuerunt à Logâ præcepti, vt Centuma ad q̃s necessitet ad assensũ & Scientiã; & Reductiones illę fuerunt Sine Logâ ad illam & Multiplicem Regulas præuentas: q̃ Sine Logâ non necessitat q̃s ad assensũ Scientiã.

Ex Aduersariorũ Archibus Cui

dubitat Veritatem? Vbi adeo Auctoritates Vtriusque Magistri Arist & Thom, & negando tot illatas & dictas ipse n ani: ad quationẽ Sedo maiorẽ, & n minorẽ: ad minus quationẽ omitto maiorẽ, & minorẽ, & Seq: quod mihi prorsus videtur dici; Ng q̃ vltra potens fuit fuisse demonstrasse & una principiorũ equit, potens fuit etiã Multiplicem sua ad sua Resoluere principia, Cui q̃q Concessione habet. Termin ad Vltã Resolutionẽ necessary ebe Ignorare Cuidenter necessitatẽ illationis & Recto ordine, & diligentiã premissarũ. Ita nec Equitio Vtcunq̃ potest ad q̃s sine Logica artificiali, quia hãc sua Ordinatissimã vt, & Regulatissimã, & a Logica artificiali præstante Regulis ad huiusmodi Ordinẽ & Vtilem priorũ, & posteriorũ, hoc fuit vt illas facilius, & promptius sit q̃s ad demonstratiuũ equitatẽ.

Hoc Minorẽ

fuit negabãt Aduersarij. Vidarantes prima demonstrationẽ Logicã, Cuius ope vt pote Scientiam q̃s fuit illatã necessario & Recto ordine, & diligenti premissarũ, Sine Regulis præuiis à Logica artificiali, Cuius Resolutio ad sua principia Nequa potuit ebe attributa à Logica artificiali, Cuius Munus tot & tam demonstrationes facienti; at illa demonstratio in fuit à Logâ facta, Ad q̃s: q̃ n Logâ, & q̃s huiusmodi Resolutionẽ facere debet, & Rationẽ reddere sui operis Cunque & totius n Regnet q̃s Scientiam Resolutio, vltra ad quid solo Videri potest.

Replicabãt: Sicut illa prima Logica demonstrato fuit ab q̃s facta, vltra ad quid fuit ad sua principia Resoluta, & ab q̃s fuit facta & quidem Virtualiter Singulas Regulas artificiales demonstrandi: q̃ etiã ad quid fuit Resolutio ad sua principia & Regulas artificiales sui Ens tua Sicut Scientes: q̃ nequo q̃s sine Regulis Logicalibz Resolucre potuit. = Permitto quoad 1am Syllogismi & Exquisitam illationis, quia ebe dicere solumus q̃s & bonã Logicalis principia Regulas Virtualiter sibi Sicut Scientes nihil aduersi nos, quia etiã dicere solumus q̃s & bonã Logicalis principia Regulas Virtualiter sibi Sicut Scientes ebe necessarij, & Vadimus quidem principiorũ diligentes per modũ demonstrationis Metaphysicus, q̃ ne Logã artificialẽ ebe necessarij, & Vadimus quidem principiorũ diligentes per modum demonstrationis Metaphysicus, q̃ ne Logã artificialẽ ebe necessarij, & Vadimus quidem principiorũ diligentes per modũ

ad demonstrāone Metaphisice &c: q3 13 Regule Syllogisticę Sālt & Virtualiter sunt ꝑncipia, necessitate ad ꝑtm ad minimū demonstrāone: q3 Logica artificialis & similiter Ista Virtualiter ꝑncipiū erit necessaria simpliciter ad metaphisicam demonstrāone = Dicdo tripliciter &c: quia & Supra dicimus nihil Virtualiter Ista, ꝑ alio distinguitur a Scipta, & talis est ista demonstrāone = Dicdo 3o &c: quia & Supra dicimus nihil Virtualiter Ista, ꝑ alio distinguitur a Scipta, & talis est ista quocunque effectu ꝑ sua Vā Virtualiter Ista: ac3 Regule Syllogisticę Virtualiter Contrte ꝑncipiis, ad ipsis non distinguitur, quia eę ꝑ Virtute Antecedis, & ideo ad habere Virtute ad ꝑducdo &c: quare Regulae Syllogisticae & Virtualiter Ista contras ꝑncipiis ꝑcise se habere ꝑtm ad demonstrāone Metaphisicę, & ideo ac ꝑncipia Syllogistica premitt Logicę ad demonstrāone Metaphisicę, q libenter Dicdimus. = Restatq; quod nos ꝑsenti disputatione de necessariis actibus, & objectiua prima hui ꝑncipia oppositae declarent, altera vero tota hui Cy habitu primoru ꝑncipiorū.

Ad dicti Stat ad 1mū Cmaonem

Soly que addo Errori, & formidini & cogitatiui, & cogelidae esse effectu subsequtu ad Certitudine, & Euidētię; ideoque ꝑtus potest habere Euidētię de aliqua Solutione, potest a se cogellere omne formidine, & Errore & consequenti, & patet ꝑ prima Logica demonstrat & Cui & addit ꝑtus Euidētię, ac ꝑde potest cogellere omne formidine sine Logica artificiali; que intantu semper est Solubilia, quia ad ipsa n facile se cogelarent Studiosi. = Ad 2 q additur de Scdo dicitur nē ad 2m: ty quia per demonstrāone ꝑmotā ꝑ certo etq Scptā acquirit; ty q ꝑtes Logice potest ꝑ demonstrationes factas ꝑ modū per dicti: ty & maxime, quia Rationabiliby, & rationabiliby ꝑtibus & Virtuendus ac ꝑde qui negat aliqua Euidētię, negabit se negare quod potest & necessario sequitur, q3 arguendo non & Alter 2m

Ad 2m ad Argtū nego ant: ad ꝓbacōe distinguo maiorē: nisi Scat Resolutiue ad sua principia ꝑtinere Scdo maiorē & extranea, n maiorē: & distinguo minorē: sine Logica artificiali facilius, & promptius Scdo minorē: & aliquo Labore sine illa n minorē: ad 3um ꝓbacōe n absolute maiorē, quia sufficit Logicae necessitate illationis & Consequi quoad Subtantia & premissa: Vel 2lg gratia Maritatis distinguo: Resolutiue adequate ꝑtes & cognate maq quę & Scdo maiorē: ꝑadequate & cognate maq n maiorē: minorē, & Dcg.

Ad 3m Soluto ista ꝑ Supra ꝑ Corpore Stat quia & aliqui de Supra Solutione Scientę habeat sufficit 2lg Resolutiue ad principia a quo essentialiter dependet Cunque Ph Metaphisica, & alterius Scientę dependeat essentialiter a principijs metaphisicis, hinc & illg ad illa esse Resolubilis: ad hanc Resolutionē n Corporis Logę, quia Concursio Auxilio & premissi a Logę n dependet, nisi ad Summū & forsan, quę & dicit non necessitat simplicitē ꝑtm ad alias Scientias quoad Subtantia, & ꝑtes quoad Qd. Eoquo ingaignorem ego Regulas Resolvendi quas Logica prescribit, Solū sequitur me n posse rationem reddere & huiusmodi Regulis, ac ꝑde me Logam ignorare: n vero ignorare illg &c me, & nunc & illis ꝑfecti premissis necessario. Perquod Stat ad 4m Animationē.

Ad 4m Quod: ꝑpositio ꝑ demonstrāone, quę n sit artificiosa; Hoc ꝑpositio est sine Logica artificiali: q3 ꝑpositio & demonstratio sine illa: Maior Cognita: 2da minorē: ꝑpositio Virtualiter, q ordinē n dicat ad Regulas artificiales, a quo artificiosa denominatur; & nulle sunt Regule artificiales sine Logica artificiali: q3 ꝑpositio & demonstratio artificiosa sine Logica artificiali = Distinguo maiorē: demonstratio formaliter, & adequata Scdo maiorē: ꝑadequate & quoad Subtantia, & mag: Subdistinguo maiorē: que non sit artificiosa, & ab arte formaliter, & Virtualiter Scdo maiorē: ꝑpositio ab arte formaliter n maiorē, & minorē: ad ꝓbacōe distinguo maiorē: ad Regulas artificiales Virtualiter Scdo maiorē: formaliter ꝑpositio n maiorē:

Recolenda sunt que ꝑ nota bilibus dicimus, minime demonstrāone posse sine quoad Subtantia, & ꝑtes discursus Euidentes, & quoad artificiosam dispositionē: potest 2lg Simoni demonstratio formaliter artificiosa, & Mālita: primo modo n solū dicit ꝛg illatę, & modum ꝑcedendi, & hoc sinu Modus se habet de formali, & rei illata & Mālis, sic que pertinet ad Logā. 2o modo dicta artificiosa Mālita, quatenus aliq; modalis ꝑtes necessario, q sufficit ad Valorē Scientę, ~~& hinc modus ꝑfec~~ & hinc rei illata se habet de formali, & modus ꝑcedendi de Mālis, quia ad Metaphisicę parū interest eam esse illatę hoc, & illo modo, sicut & Barbara, sicut & Baroco modo & rei illata Consequentia habeat & premissas ipsę alię Mālis & metaphisicę, q una sit maior, alia minor &c.

Quanus & quacunque demonstrat Ratio artificiosa est illa de formali, hoc ad ꝑtes Virtualiter requisitas, & artificiosa ꝓbet fieri, aquo demonstratio sufficiens & nominalis artificiosa adeq Regulas formaliter sumptas; q ad Adversarios negabile & dicitur ultimo: Nam ꝑma demonstratio logica denominatur formaliter artificiosa per ordinē ad Regulas Virtualiter & principijs Scientę quia quoniā ꝑcedit erat a Logā, que non erat, precedere: q3 pariter demonstratio metaphisica denominabit artificiosa a Regulis Virtualiter Scdo & ꝑtes artificiosa Virtualiter.

Ad 5um & que abundanter Bene gustant & dicti libenter dicimus, ty q & doctrina data Cuenarij posset, & ipa fabricata fuit disputando hui temporibus doctrina; & ut ꝑcipue dicta alij patruelant & quia secundū & sufficienter allegata Superiori doctrina quia memor Alterius partis Subiecti sine quat & Uniquo, Ceteris facilime ignorata habitus mālis & requisitos juentos esse ad facilitandas ꝓas, & sine sequitur secundū, talis & habitus Logicę: q & Scientia necessarius ad facilitandū sty: patet discursus, quia sine Logā nequq fuit, nec esse potuit promptus ꝑtus, pertinēt ad 1m demonstrāone Quicunque Scientę =

Probabile est, & sati rationi Ioannis Contritione Regenaali Auctoris & Romine n militantis sue intentioni, quoniam a principio, & quia Vita Dānati Regenaalis Virtualiter & in forliter: nimiby ad discursus Claudo Cuplente gratia, que è Cāa Forliter totius actus Regenaalis: q sicut Diritio dicta forliter Regenaalis à principio Virtualiter Regenaalis, ita quilibet demonstratio dicta artificiosa forliter a principio Virtualiter artificiosi, nimiby stellecti.

Disp Vltima

Quomodo Concurrat Logica ad actus Aliarum Scientiarum. Notantur aliqua.

Vt hanc difficultatz, quę ab Authę celebrib tangitur, Vobę facilius fiat, Vtile Memoriæ mandę præcedit, Vbi quę Necessarię quę dictę sunt; Similitudo quę dicitur Logę ꝑ Ventę, & docentę, quę Doctrinę Sequitur, ꝑtę, Vt Cę Alię Scientię Concurrat ad suos actus Conclusionis directionę, & effectivę: Concursus duplex, ita Doctrę est data, Vt nullę necessitet & coactionem ng effectivę Concurrere, idę Vt, ac effectę quoad aliqua sui Entitatę effluere: directivę vero, Vt Regulas aliquas prębere quary ꝑtibę habitus ordinate circa suy Exercitatę actę. = Concursus Vt Contenientia duorę, & tiry ad Eundę effectum Exigędy: Vt Faber lignarius habitę ꝙ Lapidario Concurrędę ad Constructionę domus, quę ligni, & Lapidibę adequatur.

Vtentę

Mementote demonstrationę Philosophicę ꝙ durare & Entitatę sue Subiectatę actus, & dirigentione artificiorę, Vt hęc Regula audibę: quia quę previene declary Dubię sunt hoc: An Philosophia gaudeat & Iuuat tę Entitatę quę artificię, An Solam Entitatę, & Logicą artificię, & Solę ęa dirigat, & Regulę dirigat Medię Regulis artificialibę, Vt Suy Vt artificiosy gaudeat alty = quia de Sententia ꝑtę dicendę Logę effectivę sub munere Utentis Concurrę ad actus aliarę Scientiarum Sta Masius, Sanchez, & alij, ꝙ quę illustrat, & honorat E.N.D. Aquinę = Dę ogenity tuetur, Solę quę Concursum directivę Gaetę: Ita Oviedo, Arriaga, Hurtadus, & alij plurimi Societatis, Nec Non, & Thomistary.

Nostra Conclusio.

Logę artificialis Solę Vt docens Vt Concurrit ad actus aliarę Scientiarę, ac ꝙde directivę: Non Nisi Exilissimo Vę gratię quę Exercendo fundamenty Dicary: Actus ꝑtis Sunt forlitę artificiosi; Tales non Sunt à Logę efficiente: ꝙ Exilo ꝙ actus alia quę Scientię Sunt artificiosi, & Sagacis talis esse à Logę effluente: Ista ę principale Aduersarioy fundamentę: Maior Vt Certa Negandę: Minor vero probatur: actus ꝑtis Sunt forlitę artificiosi (quęty Sunt per Logę directę: ꝙ & Sunt forlitę artificiosi à Logę efficiente: Ista ę Euidens, quia dirigere, nę idę ac effectivę, alias quęlibę esset pura de nomine: ans etię Certa Vt, quia Logę Solę fuerit quę ad dirigendos actus ꝑtis.

Dicimatur: Logę nę fuerit ad effluendos actus ꝑtis: ꝙ Solę ę ad illos dirigendos: ꝙ Concurrit Logę Vt talę directivę = Negamus actus ꝑtis dictę forlitę artificiosi, (quęty ducit Formitatę Cę Regulis artificialibę; & Metaphisica potest Mouere suos actus Vt ꝑ formes Cę Regulis artificialibę: ꝙ potest Mouere suos actus Vt forlitę artificiosi: Maior Satis Sugerque Illat: ꝑbo minorę: Metaphisica Mouere suos actus Vt ꝑ formes Cę Regulis artificialibę, & Exequi doctrinę illary; & Metaphisica Exequi potest Numerosi doctrinę: ꝙ Mouere potest actus suos Vt Regulis artificialibę formes: ꝑbo minorę: Metaphisica actus demonstrationis Nicet; & actus demonstratiui Sunt Exequtiones Regulary demonstrandi: ꝙ ꝙ

Præterea: actus Voluntatis dicitur forlitę honestus per ꝑformitatę ad Regulas mores: ꝙ actus Metaphisicus licet forlitę artificiosus per ꝑformitatę ad Regulas Logicę: Modo Nę: & Mory Regulę nullę, & Logicy, nisi directivę habent ꝑ actus Moralis Voluntatis: ꝙ nec Regulę Logicales alty & Logicy nisi directivę habeant ꝑ actus Metaphisicos artificiosos: ꝑbo minorę Sumpta: Regulę quecunque Sunt tales obiectivę, & per Mody & Exemplaria habent ad quodlibet opus; & Exemplar nullę habet ꝑ & Logicy nisi directivę: ꝙ

Dices: ꝙ Metaphisica, & Ista quęlibet Scientia, licet ꝑtialiter Logę Utens: ꝑbo Dig: ꝑtę Logica dicitur Utens ꝑtialiter ꝙ quatum Exequitur Regulas Logę docentis; & Metaphisica, & alia quecunque Scientia Exequitur per suas Regulas Logicę docentis: ꝙ licet Metaphisica Logę Utens ꝑtialiter. — Hic non Semel aduersarius: quia actus ille dicitur Exequi Regulas Logicę, qui licet ę effectus Logę Utentis; ꝑ actus Metaphisicus Vt per illos effectus Logę Utentis: ꝙ actus Metaphisicus licet actus Logicus = Nego itaque Ptę: quia Logę Utens ꝑtialiter, & quę Exequitur Regulas docentis ꝙ tota mea Strugę instrumenta Scientię: ideoque Metaphisica potest dici Logę Utens denominatiue, quatenus Vtitur Logę, ejusque Regulis ad suos actus Scientificos forlitę Exigendos.

Ultimo ly ab ꝙ sequentę potest Ptęcari ꝑ Exercitia & Exercitium Exercitium Logę Vt Utentę n esse Scientę: actus Metaphisicus demonstrationis necdy quoad Substantia Vt Scientificus, Vere etię quoad artificium: imo tota Vatio forlitę Scientię, & Certitudinis gerunt ꝑ artificio Syllogistico: ꝙ actus ille quemcunque debet ab habitu forlitę Scientificę; & Doctrinę Logę Utentis Vt talis n e Scientificus: ꝙ ab illo actu illud quemcunque non potest: ꝙ a Logę docente, ac ꝙde dirigente.

Si actę dicis Vationis illę etię neg Categoria Sententia, quia do illa Logę Vt forlitę docens non Vt Scientia: ꝙ actus Metaphisicus Scientificus quoad Vt non potest prouenire à Logę docente, ac ꝙde dirigente: Negamus Ptę: ty quia actus ille Vt Scientificus à Metaphisica etię quoad Vt ab ipsa ꝑdulo Vt Regulas dirigentes: Sum, quia illę Regulę dirigentes Sunt ꝙ per Logam demonstratas, ac ꝙde à Logę docente Scientifice progenity, Vt do illa Alię Scientię Exercentę. & Si Vltimo dicis, quod si Regulę Vt demonstratę Concurrunt ad directionę, etię Logę Utentis Concurrit, quia proxime Regulnat demonstrare Logica nec Vei demonstrata sine Logica Utente: Fatear Logę Utentis Concurrere, non effectivę.

Soluuntur Argumenta.

Argumt Vr Aduersarij ex Doctr. S. q. quæst 12. art. 4. Vbi ad 2ndy quod Scientia Dei est Cā Rez, hoc habet: Quod sic se habet Scientia Dei ad omnes Res Creatas, sicut Scientia artificis ad artefacta, cuiusmodi Scientia artis Thalis Vt principium operationis: sicut Calor est principium Calefactionis: Hucusque Ar. Ergo S. Scientia Dei Vr Cā effectiua Rez; & Calor Calefactionis: g Cā artificialis Scientia Vt Cā effectiua artificij.

Negz breuitez

Dotra ist Loqui de Scientia artificiali n Vat ex ill quod habet Vat Scientia, s Vt Communiter ponitur ex aequalibz ppz effectiua Qualitas producta: patet hoc ex ipso Arg. Priorr: tq. q. 13. art. 2 ad 2m: ibi ait: Motus, & Lumen effectiua Scientia Vt Cā Vt dirigens, & tantum Vt gerens: potentia Vt ex aequans: Im quomodo Scientia qua talis toty directionem tribuit: nisi Vero Vt arti solitæ & executrici: = l, dicitur: omnes res Creabiles esse mā ppz manifestandi ipsius, sicut Cā Calefactionis Motus, p[ro]de que ad ipsius officia spectant, sicut artefacta Vt mā ppz artis ad ipsa effectiue pertinent; in Doctrina Vero mā directiue toty.

Argumt Fundamento principali: artistry q est pater Arary Sciphary, Vt essentialis Logicæ: s artistry Logicæ soly a Loga ppzuit effectiue: g Logica effectiue ppzuit illud artistry: g ad 2m: illud artistry soly ppzuit a Cā illud ppzcontinente; s Cā illius ppzcontinua Vt Loga: g ab ipsa soly ppzuit: g ad minorz: Cā ppzcontinua artefacta Vt soly arti, aqua denominata artefacta, l, factry ab arte: g artefactry Logicæ, soly ab arte Logicæ ppzuire potest: g Ista illa, & Cā ppzcontinua.

Confirmatr: nulla Scientia potest nec egredi & extra ponere, & limites sui objecti Neque introducere intra limites Alterius; s artefactry Logicale Vt adequata ppzpria Logicæ artificialis: g nulla Scientia potest intra talz sphæram introduci; s si nulla Scientia efficerent artefactry Logicæ & cadrent extra sphæram sui obz, & introducerent intra sphæram Alterius: g alia Scientia nequeunt efficere Logicæ artefactry = Eximius quodlibet artefactry debet ppzcontineri a Cā illud ppzducente; s Logicæ artefactry nequit ppzcontineri ab alijs Scientijs preter Logicā: g nulla Scientia preter illā illud ppzducere potest: g ad minorz: Cā ppzcontinua artefactri & essentialis arg, s nec Logica Metaphysica, nec Philosophia Supra dicta Vt patet: g nec una, nec alia artefactry ppzcontinere potest.

Negz distinguo maiorz: & essentialis Logicæ directiue, sive directry sicdo maiorz: effectry subdistinguo: a Logica, n maiorz: ad alias Scientias sicdo maiorz: & distinguo minorz: artefactry Logicæ Vt instrumenti Scientiæ sicdo minorz: Vt Dei instructiua n minorz: & distinguo Deg: g effectiue ppzdicta denominatiua sicdo Deg: sed in n Deg. = Ad ppzmu distinguo maiorz: a Cā ppzcontinente & executiue sicdo maiorz: directiue n maiorz: & distinguo minorz: Cā ppzcontinua directiue sicdo minorz: & executiue n minorz: & distinguo Deg & Conz modo. Ad 2um ppzmu distinguo maiorz: Cā ppzcontinua tq directiue, quo & executiue sicdo maiorz: prædicte & executiue n maiorz: & quod infert ad 3ficitr ppzmu, & negatur.

Dico g artistry Logicæ & duplex Capite omni posse l, a Logica artificiali dirigente, & producente l, a quacumque facult & aequata Regulas artificiales, & quas Vere dicit artistry Logicæ, quia & Regulas Logicæ Vt Constructry: quilibet in Scientia habet triplicem Considerandi Regulas Logicales ad quarū exemplar potest circa actus artificiosos circa quos Nominamus Logicos directiue, & executiue, quatenus a Regulis dirigunt, & Regulas exercent, g sufficit Vt actus illi Logici sint, obty quæ Logicæ: hoc satis potest advertisse Vt Considerent actus Logicæ Vt scitæ docentis esse essentialis, & tertiæ Logicæ, s non hoc, quia a Loga Vt scitia docente fluant, cy hoc ppzcy sit Logæ Vt scitiæ docentis, s quia ab ipsa cy Regulas suas dirigunt: g dirigere toty cy Regulas Logicæ sufficit Vt Dei directa, dicatr Logica triplex.

Nec ex hoc alias Scientias esse artes, nec introduci s limites alterius: non td: quia Vatis artes n efficiebat Scientias soly, s directione: imo directe & proxime principaliter, ita, Vt patet ex quocumque artifice, sive Architecto, qui dicitr artes collere, n quia edificity Construat, s quia regulat, q alijs fabris non radendo nec artefactry Vt obty attingunt, sicut Architectus ex quo Vatis artes dicunt: & sicut artistry edificity dicitr denominative ab Architecto Vat Solum Regulatione: sic artistry triplex dicitr ab alijs Scientijs, toty denominative dicitr a Logica factry: Non ex ea, quia Vt ex se dixi illud artistry nec obty fabricary, ideoque nequit ipsum obstringere Logicæ, obstringit attingunt, & toty per modum, quia Vt ex se dixi illud artistry nec obty fabricary, ideoque nequit ipsum obstringere Logicæ, obstringit attingunt, & toty per modum directry, q necessary est, cy Logica sit instrumenty ad alias Scientias: instrumenty autē attingitr ab eo cuius Vt instrumenty, ipsi eque Citra, Ergo Certo, & minutho. per g Evidentissime infert ad oppositum.

Dices: illud artistry nequit esse obty Logicæ: g patet ant: illud artistry nec operatry nec operabile a Logica: g nequit esse circa obty: quia obty sicdo practice debet esse operatry, l, operabile ab illa: Dico illud artistry n esse a Logica operabile Vat mag: Cetery quoty & Deus ab ipsa operabile sit: Vt Dama directry, & Loga practici, ad cuius Rationē sufficit q operatio, sit factiva, l, directiva a principio practico: Videantr que de practici infra Declaremus.

Arguitr 2o: si Habitus Philosophicus per solā Regulationē Logicæ potest Multas actus artificiosos, rapitr Volatus, & stus per solā Simulationē Habitus Supernaturalis sicdi Dei, & Beatitudinis, possent Multi Homines demus Supernaales, q meruto Theologi contra Eschonē ppoant; s Eo actus illi Supernaales non possunt dimanare ab stu, & Voluntate proxime, quia sunt extra attributa naalia illarū potentiarum g cy artistry Logicæ sit extra attributa naalia Habitus Philosophici, dimanare ab ipso non potest.

Permito Habitu

Supernaales esse tota proxima Rationē effectiua actus Supernaalis: ty, Vero, & Voluntate esse proxime toty remote effectiua similiter actus, q solū falsum tuit: & nego paritatē, quia si quis Dixerit, tuit sane Habitus Metaphysicus, & Philosophicus

esse facultates effectrices. Remote dicto Logice artificio, q̃ manuscripta n̄ extarent. dico q̃ actus essentiales n̄ possent ad
sotietē naturę stui, quia cū signa nec sint, sunt extra attributa naturę propria, ideo deberent necessario ad tradendos
suos essentiales effectus: actus vero Logicę sunt ista nāa artificiosa, i. sunt artificiosi formāe nāe, ideoque à quocunque
libera intellectuāe possunt fieri per Considerationē Regularē artificialē intellectualē, quia nāa efficere potest opera
artis, quibus n̄ ad esse nāe.

Ultimo arguē potest, Quidā vocalis p̄ nra positiua Propone: Sophia nra omnino de
medio tollit Logicę Propē. Immo Doctores Scholę: q̃ procedit. Et: Logica stans, et ad assumendū, et efficiendum
actus suos Mentales circa Entia, ad suos discursus, et ratiocinationes, et cognitiones: q̃ neque ad hoc nec ad illud Re
quirit p̄ncā Propē. q̃ illa de medio tollat: Ego Minorē: ideo n̄ Requirit ad efficiendos actus suos Mentales Scientiales
quirit p̄ncā Propē. q̃ illa de medio tollat: Ego Minorē: ideo n̄ Requirit ad efficiendos actus suos Mentales Scientiales
artificiosos, quia excedet illam vt potens ad illos artificialiter efficiendos per Considerationē pure Regularē artificialē;
Et hoc stat: et potest per minimum Intentionē ad suos actus artificiosos exercendos: q̃ nec ad suos neque ad suos Re
quirit Logica stans: Ita vt Legitime illata. Maior, et Minor vt doctrina nra.

Negat: actus stans est artificiosus
Logicę saltem est Formalis Cy Regulis Logicę; Et ita vt potens efficere suos actus vt Formales Cy Logicę Regulę: q̃ sic
potens efficere suos actus Logicę artificiosos: Ego Minorē: efficere actus artificiosos vt Formales Cy Regulis Logicę, vt illos
efficere Ex dictamine Regularē artificialiter diligenter per Media Exemplaria, et cetera; Et stat totū hoc potentia q̃
Maior vt nra doctrina Dictatissima: Minor etiā patet, quia potentia dicitur nulla est q̃ ex dictamine ad actū direc
ty Sufficiendū, nec per hoc est Logica ad illud requisita, nisi adhibiendo actus stans q̃cunque nāa, Directo
n̄ ad Logicę Actū, Docendi actuet: q̃ Logica stans ad nihil actuet, vt que prorsus stulta.

Nego actū: ad Probationē Ceado maiorē,
Et minorē: ad unam Probationē distinguo Maiorē per Considerationē pure Regularē demonstratam Concedo Minorē: Re
gularē Singulariē n̄ Maiorē; Et Logica Sensus Conclusa minorē n̄ Preg. per quod Constat ad 2m: Exoptico Solutionē:
Logica, neque ista, nec aliqua Scientia dicitur quoad per Regulas Cadentes, ac prędemonstratas: Cy hic Regule de
monstrate Docere nequeant sine Eis Logicę, sine Logica Regulis stante, sine que q̃ Regulis illis dicta
Logica stans quoad immediata. Unde sequitur Radicaliter Doctrina Logicę stantis: igitur Regulis tanquā, quia
Vida, sicque Patemus Logicā regulas Logicales dispensē, ordinate, et efficiate, ac prędemonstrate: Ego tenuit, et
stat, quę Alię Scientię possunt Facere actus regulis illis Conformes ac prędemonstratos.

Tractatus Secundus de Ente Rationis.

Tractatū iste ens de q̃ Metaph. agente de omni Ente tota sua Latitudine, prius Deo Creato, nihilominus Ordi
dissimo est ita Doctrinę illi, nunc transire Loco Vasti Entis Rationis Relativi specialiter ad Logicā pertinentis, Cuius Cau
sam Omnemodā, et prędicandi notitiā dicit, prędicque Entis q̃ nunc de illo actum Sumus, quia Maiora, et Nobiora
non sustinet. Et autē stat intelligibile quod nra dicit dictum, Scitote Ens Rationis Equinoce dici de quinq̃ nra
pertinentibus, de Multiplici Habitudine ad rem.

Cy hic stat dicatur Vasto, actus ad istis ens Rationis appellatur Ens Rationis
Et primo: ens appellari potest Ens Rationis Subjectiue, quia q̃ Negatio, et Vera qualitas, quod Ens est Cy Species rei
Cognitę, et habitę quę Intellectualiter parit q̃ Recepta: Aliud vt Ens Rationis, quod dicitur ostensum, quia vt obiectū
Rationis, Intellectus Cui obijcitur, et hoc vt dictum dicta: Ens quod sic dicit Ostensum per primū ad Cognitionem
Et aliud quod nullo Modo Cognitū, nec essentio habet nec gerendi habuit nisi per vtū: Dicit totū Ens esse ad q̃
Fabricatū vt q̃ dante Objectum Ostensū, et declarat q̃ Cognitū fuit Ens. Vide Ens Rationis vt
duos Cy n̄ sit Vera nāa, accepta vt Ens q̃ Nāa, que quidē Concedit, q̃ dicunt Omnia, nimis q̃ tota habet esse
Objectiue q̃ stud. Cy dicuntur Vt Signatum datur Vt, et hoc sub Negatio dicit q̃ quinq̃ dy primo.

Disp. 1a.

Vtrum Repugnet q̃ui, efficientia Entis Rationis.

Videndū apparent hanc Doctrinę questionē, dy Experimur tot Cymera, tot Fabulas, quot Poema q̃ poetica Commenticia
memorabilia, nihilominus non desistere posse nra que temerarios Crudissimos, quos E.C.N. D. Calentinus Mendacio
nesdy Sacri Empiry, Very thę tonies Scholastici doctrinę Mentis Primarię Ductus q̃ Cursus, nomine S. Pallij
prote sit, et communicauit, qui negauere efficiens Entis Rationis, quo nulla Excogitationē Cymera, ideo pugnet hęc
Exacta difficultas, n̄ tu sui quidē gendere Rationis, q̃ subtilis argutior.

Nos Cy indicantes diversę Rationis, qui sunt

une ꝓpugnabile Contra ꝯm fidelissimꝫ Ame Auctꝫ fundo Variotinꝫ: sitio date quando ꝑtes Cognitat aliq esse, quod aliꝰ ꝑt non esse; ꝙ do Bonauentꝫ Bottong, omniꝫ que Magistꝫ Ricardꝫ Partꝫ, multa ꝓtellectus Cognitat esse, que aliꝰ ꝑt non esse: g date ꝓtio. Maior ꝯ doctrina sua liquet: Minor etiꝫ euidens ꝯ rigore recto testimonio, act Ihu Ame multa nanquet Cognitamus esse, que n esse scimus: ꝺ ea legitime ꝓtra. Videat ꝫ resugnet aliquis actus ꝯgens aliq esse ꝑt, q alias sciat non esse. ꝙ

Ut stylly Ame Ricardꝫ ꝙ B. Th. percipiat, ꝯm auctitat omne ꝺ Cap. 1. 10: quod tunc efficitꝫ cius Visionis, quando ꝑtes nitit agnoscere quod non ꝑt, ꝺ ideo cognit illud, ac si esset licit: ideꝫ multi reputꝫ ꝫ Metaph. lect. 1. ctꝫ ꝙ Augst. dict. 2. quæst. 1. art. 3. circa fin. Alii ꝙ Lect: g ꝺ B. Th. non resugnat actus ꝯgens: g neque obstꝫ: Cui g docet talꝫ actꝫ resugnare? Rursus: aut o recentior ame Scribaꝫ Actꝫ ꝓtitionis Cognitiue: aut n scibilis? In hoc ꝫ male dicuntꝫ multi Th. de ꝓtitionis Cuiusꝺ: n 13: g talꝫ Cognitꝫ, et notitꝫ diuinus latꝫ ꝺta non scimus ꝯ certꝫ: Cui g negat ꝓtitionem quæ ꝑtes cognoscitꝫ?

Ad 2m g ꝓatꝫ

ꝺ efficaciꝫ ꝯ doctrina Ocꝫ: ꝯ duobꝫ Realit identificatꝫ sui Cognoscꝫ potest, alia n Cognito, semel g Virtualiꝫ distinguantꝫ; g naa Petri identificatꝫ Realit cui sinꝫ singularit, a qua Virtualiꝫ distinguitꝫ: g naa Petri potest Cognosci sine singularit: discretus ista, qui quatꝫ tollitꝫ debet Dominꝫ a suis ꝓcipuis humanis, nihil ꝯ ꝯtra ꝫ debet ꝫ adueniꝫ nro gr sinꝫ tuꝫ premissꝫ obiectiuꝫ, ꝺ distinctionꝫ Virtualiꝫ Realit ipsiꝫ fundamentum. Modo sic: Cognitio naꝫ sine singularit ꝫ Petri, qua Paulꝰ ꝑt Causa necessaria Actꝰ ꝓgnanꝫ subiecti; ꝑt Causa actus intri Visionis: ꝙ ans: Cognitio naꝫ sine singularit Petri, ꝑt Causa ꝑt naa Petri nihil ꝯtra Cognoscat naa Pauli, quin Cognita sine eius singularit; ꝺ hoc ꝑt quꝫ ꝓmꝫ aliꝰ fundamentale: ꝙ ꝺ illa Cognit naꝫ sibimet Cognit: ꝙ maiorꝫ, stat ꝓbaturus minorꝫ: omne Cognoscat naa distinctꝫ ab alia ꝫ, si nꝫ non distinctꝫ, ꝺ Cognoscit sine ꝓmissis positiue illꝫ ab alia distinguentꝫ; ꝫ singularitꝫ Petri ꝑt Causa positiua distinguendi naꝫ naa Pauli: g Cognita naa Petri sine singularit ꝑt ꝫ distinctꝫ, ꝫ n distincta a naa Pauli Cognoscit. Cum illa minor subalterni syllogꝫ ꝓbat: Cognoscere naꝫ Petri, ꝑt n Petri, ꝑt quꝫ sibimet; ꝫ Cognoscere naꝫ Petri sine singularit, ꝑt Cognoscere naꝫ Petri, ꝑt n Petri: g ꝑt quꝫ sibimet; ꝫ maiorꝫ negat, ꝺ ꝙ: Cognitio Dei, qua n ꝑt, ac si esset, ꝫ, rei qua est, ac si non esset, ꝑt quꝫ sibimet, quia illud esse, ꝫ, non esse, nulliꝫ habet esse ꝓter obiectꝫ, ꝫ ita g resugnet; ꝺ illud esse g habet ꝑt obiectꝫ tuꝫ; ꝫ Cognoscere naꝫ Petri, ꝑt Cognoscere sg, qua ꝑt, ac si non esset: g minor ꝺ ꝑtem etiam sibimet, nec probat ꝫ ad g.

Ad 3m ꝓcta hꝰ Ocꝫ: Cognoscere sg Cꝫ aliquo ꝓdo sui ꝛemota resugnante, ꝑt ꝺ, et quꝫ sibimet, ꝫ Cognoscere naꝫ Petri sine singularit, ꝑt illo Cognoscere Cꝫ ꝓdicato sui resugnante: ꝙ talꝫ Cognitio ꝑt ꝺ, et quꝫ sibimet. Maior ꝑt manifesta inimici dict; minor ꝓbatꝫ: Cognoscere naturaꝫ Petri sine singularit, ꝑt illo Cognoscere Cꝫ ꝓdo ꝓdistinctionis, ꝫ, Cꝫ Carꝫa distinctionis a naa Pauli; ꝫ hoc ꝛemota naꝫ Petri resugnat, quia realit positiua ꝑt distincta a naa Pauli: g Cognoscere naꝫ Petri sine singularit, ꝑt illo Cognoscere Cꝫ ꝓdo sui resugnante. = Rursus: naa humana Petri ante ꝓcisionem ꝑt Virtualiꝫ distincta a sua singularit: g ꝓtia ꝓcisionem aliqua maior illi accrescit distinctio; ꝫ illa dis tinctio maior ꝑt realis, alias esset positiua: g per Vasquꝫ.

Ad 4m g Vasquꝫ cuꝰ Solutionꝫ ꝯ sua doctrina, ꝺ quas respondari potest naa Petri esse ꝫ similitudine Cꝫ naa Pauli, non auꝫ per identitatꝫ: Intra vero similitudinis ꝛemota date ꝛtes Petꝫ ꝫ Paulꝫ sine medio ꝓp ꝺcurrentꝫ maiorꝫ intuitꝫ ꝓprios ꝛtes illas naas. = Respondet potest ꝓdo distinctionis ex parte naa Comita sine singularit non resugnare naꝫ prout est ꝛtia ꝛte Vasquꝫ, ctꝫ si ꝑt ꝛtualitate ꝑt ꝛte tale ꝓdo resugnet, quia ꝓtes illa ꝛtalitꝫ Cognoscitur naa Comodo quo ꝛepresentatꝫ ꝫ specie immissa a Petro: ad ctꝫ autꝫ simili potest species sibi ꝛepresentativa naa Comodo quo ꝛepresentatꝫ ꝫ specie immissa a Petro: ad ctꝫ autꝫ simili potest species sibi ꝛepresentativa naꝫ, ꝺ n singularitatꝫ, per quꝫ sibi naa Cognoscat sine ꝑt illa, quia Petrus, sicut quodlibet obiectum Cuꝫ Vasquꝫ ꝓtiuꝫ, a sua ꝛtionale, ꝫ ꝛtia animꝫ: ꝫ, Cuꝫ esse Cꝫ duplici modo ꝺ intuente, ꝺ intelligibili, quia Modus intelligendi n ꝛequirit modꝫ ꝛegalꝫ Contra animꝫ. Habet duplex esse

Hæc doctissima ꝑt ꝛia D. Th. 6. Metaph. lect. 1o ꝛio: omne o ꝑt aliꝰ, ꝑt per modꝫ cius quo ꝑt: ideo ꝯ naa intellectus, quæ ꝑt alia a naa Dei intellecti, necessariꝫ ꝑt, q alius sit modus intelligendi, quo intellectus intelligat, ꝺ quæ Dei ꝯditus: ideo species intelligibilis Dei quꝫ ꝛtus obto assimilata, non oportet, ꝑt eadꝫ modo sit ꝫ intellecta, quo obiectꝫ ꝺ ꝯditꝫ: g ꝯ ctꝫ Mag liquet sine ꝛitione alia ꝛes esse, aliter intelligi: aliter ꝯditꝛes, aliter ꝫ ꝛtus esse: ꝯditꝫ naa Petri ꝑt diuisa a naa Pauli: Concipitꝫ tamꝫ ꝑt diuisa. Hæc doctrina multarꝫ ꝛegentꝫ, Doctꝛ plurimꝫ sapit, ꝯcentꝫ Analogꝫ ꝯ omnat, Scilicet ꝫ Veritꝫ, quæ n ꝛepresentativa ꝫ specie ꝺ quo modo quo ꝑt Ve: ꝛe ꝫ adorata, nutrita, rigata, ꝺ ino specie nihil vere habet: ꝛe Communitꝫ: Mercurius, ꝺ ꝛte n ita ꝛepresentativa.

Ad 5m ꝫ quꝫ Contra Vasquꝫ ꝓcta: quia ꝛe Concipi sicut ac ꝑt, ꝺ esse valet, non ꝑt ꝛe fingi, ꝫ, sui ipsius effectꝫ; ꝫ hoc nititur Scotꝫ ꝛia, ꝑt ctra

rationi fabricate: q nulla st ratio, & fundamentu nullu: qbat Maiore: vt esse ꝑtu a filio ac st, esse getitu, non st vt q aliquid filiu esse: q q Cognoui a filio ac st ꝑte, non st fingere ꝑ, vt esse filiu. am qbat Eccemplo Vocis, que a filio ac st ꝑte st ꝑtu, nec hoc vt Spiritualizata, & nulli actadi necessa: ꝑte Vere st plurib; actadib; & Corruptionis, Alterationis, & actadi bonoria: & hoc argumentu st gratie militat ꝑ omnibo rebo stellatis, que nunqd st sunt ꝑte atingi possunt ab ꝑtu, que omnia stellata maalitatis, & actadis gaudet, qu; extra filiu formet, aliaq; creatu fingeret. & omne ꝑtu esse Commentitu.

In Summa tota doctrina Contraria, Cui subtilitatu Corredo, & magna & coparte veritatu, & coparte falsitatu, si quidq; plura vera falsitatis miscet, & detruncat: Contra q Solutione quarto sic: Similitudo dari nequit sine Reali distinct ꝑtes extrema similia, quia nichil st sibi ipi Simile; ꝑ ꝑtes Naturam Petri & Pauli precidq à Singularitatis nulla data Realis distinctio: q nec Similitudo Realis: Maior st omniu corporea: ꝑo minor: nulla st distinctio Realis ꝑtes naas Carentes principio realis distinctionis; ꝑ naas Petri & Pauli precidq à Singularitatis Carent principio Realis distinctionis. numery Singularitatis: q ꝑtes illas naas sine Singularit & Cognitu nulla data Realis distinctio.

Quez ꝑtes illas naas dari distinctionq rationis, & distinctionem precisiua: bene: q qz Realis distinguunta ꝑte Cognoscunta ab ꝑtu st distincta, quia diceze distinctionq precisiua, non st aliud, qz quod precisio Causa sit ratio distinctionis: q ratio precidendi Causa st Actiuu prat repugnatu esse: q ali cuiusq signandi = Ruchus: naa Petri deadato à precisione Similis st naa Pauli Similitudine data ab igne naturis Realis distinctis Pat Singularitatis distinguntu, & actadu: q qz precisione, illa naa quoq Similes sunt, & ita ab ꝑtu Cognoscunta; ꝑ illud qui ab ꝑtu Cognitu nequit esse a filio Reale, st patet: q aliquid Rationis.

Ad Solutio Solum

aparentu st Rea, sunt Vocis ꝑ Speciu Solu st aparentu Vocis: & st dicta, & dicenda manifeste euidentur, requo: ꝑtes Cognoscens Vocis per sua Species Cognoscit illa accidentia Quidditatis, & Corruptionis Carere, aut non? si ꝑtes filiu, ac st attingit, unu Signatu Comitat, siquidq Vocis incorruptionis non st; Vere naa. & hoc ita st Inde sumitur, q qui non docet Vocis esse Corruptibile, maleficibile &c. non hic ꝑtes, ita hic totu affirmare potest q Cognoscit, Illo modo quo Cognoscit: q si non Cognoscit Corruptionq Vocis, Unde scit esse Corruptibile? si q: q Cognoscit Vocis esse Corruptibile: q ꝑtes st repugnantia accidati Corruptionis: q non st ꝑtes a filio ac st ꝑte.

Unde si aliquis Cognoscens Vocis Species repugnatu non existere, affirmaret ꝑe illu non esse existens ꝑte, quia me Cognoscit illu non fingere & Equis Cognoscit illu illa repugnat audire illu q dicto suo tale affirmare non posse? nullus certe. Unde male ꝑcet Vedantica Cosmodo Cognitati ꝑtes, affirmatu ita Cognitu sine filiatione: siquidq ꝑsonalis st nos ꝑtellectus Cognoscere q filio ac st sine figmento: & si hoc ꝑsonale st, ita st ꝑsonale q ab ꝑtu Cognoscu filio ac st. siquidq natus esse anderet ex Connexione huius antecedentis: ꝑtes Deu malef Cognoscit modo immateriali: hanc Concedere q: q ꝑtes ref malef Cognoscit a filio Quae sunt ꝑte. Pagare Errore hunc, quia non oportet a filio Cognoscendi & coparte ꝑtis, refundere ꝑ Cognitu. quid? Lazius, (termenu agrotibo non molestat, & Veritatem ommittat?

Date Lucem & tenebris dimidamus, & sic Concedo ꝑtu ꝑdere Species ꝑtionalibo ad extra percipienda: Concedo q obty mittere Species adequatas representativas huius gratie, & formalitatis, & non alteriu identificatu: ita q Concedo ꝑtu media Specie Cognoscere q formalitatu, & ita q identificatu, & toty hoc sine filiatione Dei, quia aliter ꝑtu non st magdaly: Nego tanq quod ꝑtes Cognoscat naq Petri ꝑdimitq a naa Pauli sine filiatione, & Patio ni fallor st Euidens, quia talis ꝑdimitio non representata ꝑcise, ꝑqua toty gratie metaphisica naq representata: q si ꝑtes Cognoscit naq Petri & ꝑdimitq a naa Pauli, tale gratie ꝑdimitionis ꝑsonale ꝑte, sit generale ab ꝑte, obiective toty realiter naq Petri & ꝑdimitq a naa Pauli, tale gratie ꝑdimitionis ꝑsonale ꝑte, sit generale ab ꝑte, obiective toty realiter esse, & st quia tui Rationis, siquidq non q st illa naa metaphisica, ꝑquod non st attingit.

Inde ꝑ Cognitu huius gratie, & naturaliter identificati ꝑtemur non esse filiationq, quia stat ostiua toty utriusq quoad aliquid quid, & quoad toty rea quia precisione sua figmento, quia quoad sic toty metaphisicq aliq q sui esse metaphisicq, & proinq tangitur. & ꝑtes si ibi esset non fingeret, fingeret tanq si tali prato Cognito q sui esse metaphisicq, aliquid agnoscerat, q non habet non habuit, neque habebit, qualiter naq precisa à Petrei cognitat non directe, ꝑ directe & Consequenti gratie Unitatis, & ꝑdimitionis a naa Pauli partis precisa, quoq habuit, neque habebit &c. Vota hoc doctrina illuminatur a D. Th. ꝑ 1ª Sqt. dist. 2. q. 1. art. 3. arente: quod tui Rationis Consequitu Cosmodo ꝑtelligendi q, quo st contra animu, & talibus modi sunt ꝑtiones, qualꝑtui nostri adquenti, Dei gaij Gideoni filiationq, sine tui Rationis Consequi, & directe sicut ab alia attingentia q contra animu.

Respondet: illa ꝑdimitionq non repugnare naq st ꝑtellecta, quamuis illi repugnet st a contra animu: ita Sana respondet Modernus, & sicut nichil prius dicimus, inde Consequi solet sequitur q hoc applicatu naturi hominis. & Quia, nulli st figmenta, quia talis hoc non repugnat naturi st ꝑtellecti, & hoc habet st, quia non repugnat ita Omne illa naa, & hanc hominq ꝑtiq necessario Cogit illas naas ꝑtelligere, & illas esse ꝑtellectas: quapte bene potest Cosmodo solet ꝑmuneratio repugnatias admittere, & illas Cognitas st non repugnatas, negare esse figmentas, quo nichil Commentitiu.

Soluuntur Argumenta

Primo Argumentatr Vecentior Noster sic: Vegnat fundamgty Vt rei alit ac Vt Cognoscatr: g Vegnat hui Vationis Cy fundamgto: patet ans: omnis Vei tribuit fundamgty, Vt Cognoscatr Vt Vt: g vegnat fundamgty, Vt rei alit ac Vt Cognoscatr: patet ans, Contrariu patetur cons: nulla Vei tribuit fundamgto, Vt Cy alio esse Cognoscatr, siquidg ab esse Vei orita fundamgty Vt Cognoscatr Vei; ab esse huj Vei non potest oriri fundamgty, Vt Cy alis esse Cognoscatr: g omnis Vei tribuit fundamgty, Vt Cognoscatr Vt Vt.

Vationg Negat, & distinat: Vei prebeat fundamgty Vt Cognoscatr, vegnat prebere fundamgty, Vt non Cognoscatr; i explicet Vei prebet fundamgty Vt Cognoscatr: g nulla Vt, que vegnat fundamtum Vt non Cognoscatr: patet cons g nulla e fundamgty ad hui Vationis: patet cons: fundamgty ad hui Vationis, Vt illud quo nititr ipse, Vt rg alit ac Vt Cognoscat: i Cognoscere rg alit ac Vt, non Vt Cognoscere rg; i fortiu non Cognoscere: g fundamgty ad hui Vationis.

Vationg Negat, & distinat: Vei prebeat fundamgty Vt Cognoscatr, vegnat prebere fundamgty Vt non Cognoscatr: i tale Vt fundamgty ad hui Vationis: g vegnat: patet minor, sorig patetur mator: fundamgty ad hui Vationis, Vt illud quo nititr ipse, Vt rg alit ac Vt Cognoscat; i Cognoscere rg alit ac Vt, non Vt Cognoscere rg; g fundamgty ad hui Vationis, Vt ad non Cognoscendo rg: Maior Vt Certa, minor etig Liquet, quia Cognoscere rg, Vt Cognoscere esse Vei; i Cognoscere rg alit ac Vt, non Vt Cognoscere esse Vei: g Cognoscere rg alit ac Vt, n̄ Cognoscere rg.

Tota Machina argumti explicatr melius, Negat Cons, quo ad ultimu: Vei tribuit fundamgty tribuit fundamgty Vt Cognoscatr ad intra intr, & forinq, quia alit nō Cognoscibilis: quia Cognovit negationg Vt hui, non Cognovit Negationg: g si negatio Vt Cognoscatr, tribuit fundamgty, Vt Cognoscatr Vt hui, tribuit fundamgty Vt non Cognoscatr: patet ans: qui Cognovit negationg Vt hui, Cognovit negationg esse hui: g non Cognovit negationg: patet cons: quia Cognovit Negationg esse hui, non Cognovit quid sit negatio, Cy negatio sit Caregia intr; i qui Non Cognovit, q sit negatio, non Cognovit negationg: g qui Cognovit negationg esse hui, non Cognovit negationg.

In Argumgty Salvo iudicio meo quali quali, Leuissimum, profecto quod Vecentior Noster Cogitro deferat Veritati a Vera, & Communi declinare sent. Quamuis nyang Commodius & facile structurg figmentoy Ordinq ita esset, & tru Romanus promptus Cilix, obnoxius non esset delirijs, figmenti Vc sane structu agenti argumenti figmentis decertarem. Ista Argumgty nimis pbat, & inde optime agnoscat, quod impugnat, quod figmi negationibus sic efficax ostendo.

Intellectus Cognoscens Negationg ad modg intr, Cognovit illarti negationg: g unquamatio adueniat prorsus Vnit: pbo ans: Intellectus Cognoscens Negationg admodg intr, Cognovit illg Vc non esse hui: g Cognovit negationem. pbo ans: Intellectus Cognoscens negationg admodg intr, qui applicat hui quo Caret Vc; i Cy Cognoscere negationg Caxeo intr, idg Vt ac Cognoscere illg Vc non esse hui: g. Maior Vt Certa, quia Co qui applicat hui negationi, quia Cognovit illg illo Caxere, a hui illi applicaret, quod habeat, & superflue applicaret: Minor Vt per se notta = Rursus: negatio semper talis existit, Cognoscdy applicatu forma qua privat, & eo modo, quo privat; i Negatio non privat forma Vc Vnquam applicata; i forma Vealis realiter applicabilis: g prius applicat existere suu, ac nec negatio remanet realiter Negatio. quod g arguit Caxere sui Vecentior.

Ad secundu Dicendu, & concedendu ultra sunt, Quoy nullatenus absentior illi docentiq Negationes non esse alit Cognoscibiles nisi admodg intr, Siquidg Co non sequeret necessario Vcy necessario intra Vationi formate, & incessanter formare, quia semper Negationy Cognoscitiuus Vt = Rursus sequitr hec impugnatio Valde mihi efficax: Vcy Cognitio Vei, alit ac Vt cognoscibilis, & intri Vationi formatiua: i Cognitio Negationy admodg intr, n Vt Cognitio illary alit ac sunt Cognoscibiles: g Cognitio Negationy admodg intr, non Vt intri Vationi formatiua. Unde potuit Co Thomistas sequeretr hui Vationi Co dicit negationy non admodg intr, quia tunc Negatio Cognosceret alit, ac Vt Cognoscibiles.

Unde nyang absonum audirem Vcy Contry figmenta fabricare, quia non fatali necessit, i libera fabricat Vationg intri applicat negationes, & formationes. Sic qua Lucanus canebat lib 8.

Quas dixe non fingunt ardentq mente chimeras?
Libe Ager Cheu nimia scrutatr nocet?

Iam g ad argumgty facilis Vea Vc tribuere fundamgty Vt quam Cognoscat Vt Vt: Secundario Vero alit ac Vt, dymodo Velit ipse, quia quamuis ad esse in immitate specie Vt Vei illg alit ag Vt Cognoscatr Co animo optio, tamq ipse possito suo illa specie quali indutr, & ad intra illum illg alium formatr, quod Cognovit discretiue, sic qua illa Vei rg ne illa, i alia Vei diuersa, & si Vt illa, non eodg modo, ac erat intra, i modo diuerso, & diuersimode Cognita.

Si hui Co Vecentiorine species innate ad esse, Vt Vecentior arguere retinendo; ipse Cognoscente, auferat omne lucem, & ignorg ad ipse: Siquidg nulla species innata ad esse ad sui ignorg, & tenebras Cognitionis; & tamq fragilis & debilis mentis ignorat esse, & illud Cxcnee attingit: g si mine fundamgty quia ortg ad esse Natura Vecentiat ipse Vcy ad Cognitionis nag oscitrus: quomodo ipse multa ignorat, & Angly & Cxtenorcy Cuadrans innu-

mera, ac sic sunt percipit & sic Conscribitur huius Veritatis Cecinit Petronius.

fallunt nos oculi, Cogi que Sensus
Oppressa Ratione mentimuntur
Num Turris procul, que quadrata surgit
Adstanti procul angulis Rotatur.

Non hum species alicuius Rotunda imminet potest ab aliqua turri quadrata, & tamq Ratione dictoris per cipiunt oculi Species Rotundq, & Sensus Iudicio turri quadratq, Rotundq repraesentant, Ita illg a liber al & edicit Cognoscit stus.

Arg 1°: si hic Rationis foret possibile, tuty ab stu possibile foret; sed non non: g non Ab possibile: pso minorq: a causa Reali per Realq alty, & Causalitatq paucente orire nequit effectus fictitius, & casulosq; Ita Ab hic Rationis: g ab stu paucente per Realq Causalitatq orire nequit. pso maiorq: omnis effectus paucitus a causa Reali per Realq Causalitatq, debet sua Causq assimilari; effectus fictitius, & casulosq non Valet assimilari Causq Reali per Realq Causalitatq paucenti: g nequa orire a causa Reali.

Nota, ac Imunita huic Capitali argumento respon detur, Distinguo Antecedens Neg minorq: ad primam pbationq Nego maiorq: ad minam pbationq distinguo Maiorq: debet sua Causq assimilari sibi quod habet de Reale, Causa ad sua paucitionq Concedo Maiorq: sibi quod habet de mtale nego Maiorq; & distinguo minorq: non Valet assimilari Causq Reali sibi quod habet de mtale, Causa Concedo minorq: sibi quod habet de formali nego minorq. & cq. Igitur hic Rationis ad sua paucitionq non exigit Causq Realq, sibi totq Intellectibq, quia ipsq Ab est de Linea Intelligibili, Unde Cy stus n paucat hic Rationis, quia Realis, & quia Intellectibilis, sicque hic Rationis non debet assimilari Realitati stus, & Intellectualitati.

Non hic existit adequata simi litudo Intercausq & effectq: Ens Rat Ultima, & Realis specifica Intra ab igna Causa. Unde Calor alterans Calorem paucitum, nullatenus Habet paucere Calorq sub Rat qualitatis, & totq sub Rat Calorq, quia etiq in subiecto alicuius esset subiectabilis Calida, paucerer tame sub Calorq accidentalq quia sibi possibile Ab subiectq esse paucitum mediante suarq qualitatq Ut impugnat Antiqua non sub Ratione qualitatq, & accidentis, & sub Ratione Specifica differentis Caloris: potest stus paucere potentia ab sibi signata, in sub Rat generali signati, & sub Rat specifica Intelligibili; sicut n paucit Species Equus, nec sub Rat Realitatis sicque sub Rat qualitatis, & sub Rat Intelligibilis.

Replicans: hic Rationis non Valet paucere ab stu sub Rat Intelligibilis: g nulla Ab solutio: patet ans: hic Rationis totq paucitis totiusq Cognoscibilis; & hic Rationis non Ab Cognoscibile sub Rat Intelligibilis, debet esse Verq; & hic Rationis non po Intelligibili paucibile: pso minorq: quidquid Ab Cognoscibile sub Rat Intelligibilis, debet esse Verq; & hic Rationis non esset Verq; g nec Cognoscibile: Maior patet, quia Verq Ab Vatio sub qua stus omnia Intelligibilia Intellexit: Minor etiq patet, quia Verq Ab gaudet lucis Realis; & hic Rationis non Ab hic Realis: g nec Verq.

Ad Replicam nihil Valet Antecedens, quia primationes & Negationes sunt ab stu Cognoscibiles; & tamq non sunt quid Verq, quia non sunt hic: g quia hic Rationis Ab Cognoscibile, quamuis non hic, nec Verq sit = Rursus Ignorabile Ab sed Antecedens Ratis Rationis inficior, illud Ignorare: g Ab illud sub impugnationibq offendant, Cognoscunt & Intelligunt: igitur quomodo illud Cognoscunt, non Ab hic? si dicunt Non Cognoscere hic Rationis, & alty dicq affirmatq hic Intelligibile & dicitorq; pso Antecedens, Cetery Ignorabile Ab Cognoscere alty may affirmatq, sine obto affirmationis; & cod Antecedens Ab totty may affirmationis: & si aut Ignorant illos non Ignorare hic Rationis, & impugnatq hic: ideq formo argumenty: impugnantia nihil Ab: g si Cognoscunt impugnantq, nihil Cognoscunt; & nihil non Ab hic, nec Verq: g quod Verq non Ab, nec hic ad stu Cognoscibile Ab: Cui g hic Rationis non Ab Cognoscibile, quamuis non sit hic. Unde Veiq hic Rationis ens Verq Verit ontica, Complexa & Essentiali, quamuis non Verit partitiua, incomplexa, & transcendentali, quia ita Verq Ab illud Solq esse objectivq declara, sicut Verq Ab hic Realis declara Verq positivq, & plura alia, que Verq, & Vera dici possunt de Ente Rationis.

Arg 2°: nihil attingit ab stu q quod non Videat: Ens Rat Verit predicamentalq a droma: & hic Rationis nunqq potuit esse: Ens: g nequa ab stu attingi: Maior Ab nota, quia stus Ab aliquid Cognoscat, dicit Species Intelligibilis Ens, & transeunq ipsa Illustrata: Minor patet: quia Deitas percipit, Ab Ens Intelligibile & mtale; & hic Rationis ita non Ab: g hic ens: Intellectus, Ab aliquid Cognoscat, dicit Species quia impressa ab obto nisa; & non possibile hic Rationis negignat: g pso minorq: omty pregens stui Speciq sui, sub unita & sublimi per quam ab sui Cognitionq; & hic Rationis non Ab unita & sublimi ab sui Cognitionq, Cy per illg existitq accipiat: g Ibe negaty

gatis Ab ens negat, quia primatio & negatio nunqq potuit esse Ens, quia nulla Ab Intelligibile, Cy nulla sit mtale Unde Verq distinguendo minorq: nunqq potuit Species pura Deo minorq: Natura, nego minorq & cq: pso quod Antecedens ad cq. Potentia nulla ex ab stu abstrahi, nisi Substantia, & Actus, Verissime non Negatur g sit pura, & Natura sufficit Ab Reiect: Intelligibilia mtali Cognita ab stu per Species Intelligibiles accidentis: & Angelo Cognito per Speciq sui mtalis

Unde sicut primatio Cognoscitiua per speciez intrinsecam generis Carnis, ita huius Rationis per speciez sensibilis intrinsecae Realis.

Hic negant Ut Anselmus in dottrina, Cap 11 de casu diaboli. Obi 3 quarens An nomen hoc nihil, significet aliquid Ut, Aliquid significet; quia si hoc ita Ut, nihil erit Aliquid, ita loquitur: Quoniq Nomina Dei significant nullatenus potest, nisi Cy significat Cum ipsum Cum significata Nomine: quidam hoc intelligit, quod Significat non hoc, nisi intelligendo quod sit hoc, necesse Ut, quod nec hoc, quia e in alio, destruendo id quod Ut aliquid Significet Aliquid, nimirq illud esse genitum quod destruit hu quomodo non hoc, seu primatio hominis, qua nihil est Cognoscitiua ab intra per speciez hominis prosus primationi hominis Asinae.

Sortem dico hoc generaliore replicabili: q sicut non hoc Cognoscitiua per speciez hominis, ita huius Rationis per speciez intrinsecae Realis; 2 non homo Cognoscitiua ab extra, quoniq remouet intrinsecae genitum hominis: q huius Rationis Ignoscitiua ab extra quoniq remouet intrinsecae genitum intrinsecae Realis: q non Cognoscitiua ab extra adhuc intrinsecae genitum Realis. = Distinguo minoris sub quoniq: non hoc quoniq Ut aliquomodo, Concedo minoris: quoniq intrinsecae hominis Ut ab extra gratiae agitabilis primationi hominis in minori, Ut Specialissimae Deabo minori: quoniq intrinsecae hominis Ut ab extra gratiae agitabilis primationi hominis in minori; Et distinguo Deg: huius Rationis Specialissimae Contrae Deabo Deg: gratiae Contrae in Deg. huius Rationis gratiae Contrae Et ipsi pleni intrinsecae Rationis ad intrinsecae intrinsecae Realis intelligibilitate agitabilis per Cognitionem ipsius Caelitus, non Caelitus portea Cognitio modo Speculativo, optima Cognoscitiua per alios Specialissimos, Et nouissimos intrinsecae gitationalitate agitabilis.

Vrgebis:

Illa Species Asinae in potest primare ad agnitionem intrinsecae Rationis: q nec Asinae Speciei Ut Cognoscibile: geo ans: illa Species intrinsecae in potest primare ad agnitionem illius, ad quod Cognoscibile secundat; 2 illa Species intrinsecae secundat ad Realem intrinsecae Cognoscibile: q. geo minori: illa Species intrinsecae Ut semen, & Virtus Realis intrinsecae: q intrinsecae intelligibile secundat ad agnitionem Realis intrinsecae. = Et negetur: intrinsecae ad illa Species secundus in potest generare huius Rationis, neque illud generare: q nec media illa illud Cognoscere: geo ans: intrinsecae in potest generare q: semine, & intrinsecae secundatrice Continetur; 2 illa Species, quae semen Ut, intrinsecae Realis Continetur, non huius Rationis; q intrinsecae generat huius Realis, & Rationis.

Reflicio istra Cadit Deabo distinctae: quinario negationes, & omnibus Speciebus mediis, Ut Liquido constat. Igitur n ans: ad Deabo distinguo ans: illa Species quinta Ut Eadem Concedo Deabo: quaternus Ut intrinsecae, Subdistinguo intrinsecae in potest generare intrinsecae Realis Deabo Deabo Deabo, & intrinsecae Deabo Deabo, & intrinsecae Deabo Deabo, & intrinsecae

a Logica adiuta geras, & gerede atingit: q autz arth stry Veale sit, l. Rationis pars interit Logicz arth thali. figura
Sunt minus doctrinz exegesis, qz timere proximitatis omitto.

Arg 2: nihil attingit ad ſtu, quod quinq in quarit ſegno
st sort philosophiz a corona, ſ hu Rationis nyqua esse potuit ſ gen: q neqz ad ſtu attingz: maior stat quia
st ſtus aliquis Equestrat, ſaget specie subiudio Speciz Exteriorz ipis ministrata: minor vero patet: quia quod
Speciz percipit st sensibile, & Maale; ſ hu Rationis n e sensibile, nec Maale: q.= 2: thig st aliquid ſtelligat
ſaget Speciz specia ad obto imisa; ſ tales Species pnt hui Rationis cognoscat: q, ideo minorz: obty argumt thu
Speciz sui subiecti & doctrini per quas ad sui cognitionz; ſ hu Rationis n cognoscit doctrini ad cui cognitionz
Cy per illz & doctrinz accipiat: q.

Concedo maiorz, & distinguo minorz: cognq potuit Speciz propria deabo minorz: aliena,
n minorz, & Deiz: per q stat ad Oppos gradationes: patet nulla re ad ſtu attingz, nisi subiudio Speciei: Oppos non
Requirit q sit propria, ſ. q sit; ſ. Alterz: it patet; ſ Anima Maale attingit ad ſtu per Species sensibiles accidentz
ſ Angelo cognito per Speciz Vei maale, & negationibz & negationibz, que nihil sunt, cognitis que ad ſtu per
Speciz creatam ad cuius gratiam, quo precunte gratia ſ hu Rationis cognoscit per Speciz lucis Veale.

Hic Negans st
Inc. nec doctrina Cap. st de sua Ratione. Vbi fecerunt An Nomen hoc nihil quod Significatum est, Aliquid Signi
ficat, quia ſ hoc ita st nihil sit aliquid. aut: ſ quodq Nomen alicuius Rei Significare nullatenus potest, nisi hu
Significat sui ipius, Cuius Significate Nomen: Nullus hz ſtelligit quid Significet nomen homo, nisi ſtelligendo quid
sit homo; necesse st, st ille cui, qui est n aliquid, destruendo id, quod est aliquid, Significet aliquid ::? nimirum
illud esse positivum, quod destruit. hu quomodo n homo, seu quarto hominis, qz nihil st, ignorata ab ſtu per
Speciz hominis plus quarto hominis alienam.

Dico ergo hoc: q sicut n aliquid, sive non homo Cognoscit
per Speciz alienas, sive hominis; ita hu Rationis ignorata per Speciz lucis Veale; ſ non homo ignorata ab ſtu
q quodq Nomen lucitate positiva hominis: q hu Rationis ignorata ab ſtu, quodq Nomen lucitate positiva lucis Veale: q
n ignorata ab ſtu admodo lucis positivi, & Veale = Dilingue minorz ad quarto: n homo quodq est aliquando ſ Vere
n ignorata ab ſtu admodo lucis positivi, & Veale = Dilingue minorz ad quarto: n homo quodq est aliquando ſ Vere
Rationis, & Speciz Naturz deabo minorz: quodq lucitas hominis st ab ſtu gratiam applicabilis privationis hominis, n minorz.
Rationis, & Speciz Naturz deabo minorz: quodq lucitas hominis st ab ſtu gratiam applicabilis privationis hominis, n minorz.
& distinguo Deiz: hu Rationis secundum quid, deabo Deiz: gratiam accepta n Deiz. quod est Deiz ac dicere quod ſ
hu Rationis Veale sine Ignorata, & sine positione, tunc ignorata ab ipio Removendo lucitate positiva, quemodo Deiz
hu Rationis Veale sine Ignorata, & sine positione, tunc ignorata ab ipio Removendo lucitate positiva, quemodo Deiz
gradationes ab ſtu Veale Ignorantiz, quia non sunt tales dependentz ab ſtu. quando hu Rationis gratiam ignorata
per speciem lucitatis Veale, ipi per ſtu applicata, tunc Cognoscit admodo lucis positivi, formata que hu Rationis.

Ergo big:
per Speciz alienas n ſit hu Rationis, nec Deiz potest Ignorantia: q Deiz q prius: deo ani: ſ illa Species aliena est non
potest ipi limare ſtu ad Ignorandu Veale aliena a Deo: q illy ſ limare n potest ad Ignoranz lucis Rationis: deo ani: ſ illa
Species totz ſ limare potest ſtu ad Ignorandu id, ad quod Ignorandu secundat: ſ species illa totz secundat ſtu ad
Veale lucitate Ignorandu: q = & Negetur: omnis Species impressa ſ Virtus obti, & quam sens secundatur ad
ſtu totz progignit id ad quod secundatur; ſ n secundata ad hu Rationis: q neque ad ipio progignit: deo Maiorz, ng Cetera
sunt facultatica: ſtu totz gignet quod ſ semine, & ſ st secundatrice Continetur; ſ ſ st seminatrice totum
hu Veale stinctu ng Species illa totz sens, & virtus st Veali obti: q.

Nully numi generis est arguty quod infinitz non
possit ſ primationes, & similibz, st per se patet, ide que ad illos respondet, & ani: ad quarto ultimque ani: non
potest ſ limare per se, & primarie deabo ani: per accidens, & secundarie: n ani; perquod patet ad 2 quarto: = sed q
deabo ani: & distinguo Deiz totz primarie & immediate deabo Deo = secundarie, & rationaliter n Deo, & hoc sen
Maiorz, & Deiz: ad quarto ultimque Maiorz: totz gignet quod ſ semine Brutz, tam primo, sno Genere, & ſ ra
tionalitz deabo Maiorz: quod totz g semine, & immediate Brutz, n Maiorz, & Veligna ſ hoc Sensu.

Dico ergo
esse hu Rationis monstrantes partz ſtu ad quod Species Veali obti secundatur n mediate & primo ſ rationalitz, quodq
ſtu summit occasione, st aliquid ad modu lucis Veali percipiat, & ſtelligat per suas Exempla. hoc Species n ſtendat
gerere, st patet. Vera admitto illa pticula ſtu. = Ad auctz species nully st possit ſtu gerere operationz, st tali a stu ac st
ſie Cognoscat: Sitte, quia ſ lucitas Rationis Rationalis est agentis Talitz: ſ lucitas autz Rationis Rationalitantis st
Vere, Alteri st Vel st sunt ſie n gerent operationz ſtu, ille tamq quia Deus est, illg assimilz.

Collectanea ex dictis.

Mensa, st quarant in bona st diuisio lucis Rationis ſ Rationis Rationalis, & Rationalitz, & ocultant st, ſ Re immunis
Gentili moralis, Philosophia non splicant: sic que illa diuisione admissa, & omissa, diuidit ens hu Rationis ſ primatum
Negatiuz & Negatiuz, st Omnes suas Species: Negatiuz est illud quod ſ Negatiua fundata negat, ille que Negatiua lucitas
ger ſtz applicatur, st quodq lucis Negationis, Simis ſtelligentia Negationis applicatiuz: ideo que negatio definitit ger hoc
quod sit Carentia formz fundati subti.

Privatiuz Vero est quod ſ Negatiua fundata privat. Cui Negatiua st, ad que exigentia
& Capacitatis habet applicari, st Rebus hominibz Deo. definitit que privatio per hoc quod sit Carentia formz debite
subto. Datiuz denique data, quando Vel aliqua Relatio ad aliud, ad quod Relatio non oriunda non oriundata, st singulz
ſ Negatiua lucitas Veali ſ plures diuisa formalitatis, stes quas Cy nulla data distinctio Realis, nulla data Realis Relatio
data tamq ger Rationis ſ quodq fundatz illg Cognitz st distinctz ibez de, st quando animal ad Rationale, or

dmanus, quod ꝯ homine, a Rationali Realitr non distinguitr.

Hoc tm Rationy Realitay dmdatr ꝯ Logicy, & non Logicy. Relatio in Logica est illa, quę immediate, & primo fundatr ꝯ Rem quod sunt Exotica ꝯ, l, agente Rei, vt Relatio Creaturę ꝯ Deo ad Creaturam, quę quid non nullos Rationy vt, & nos primo & cogit oratia ad nitimus. Relatio Logica, vt quę immediate fundatr ꝯ Re, non quod vt a agente Rei, ꝯ quod vt ꝯ tra. vt Relatio generis ꝯ animalis, quę immediate fundatr ꝯ ipsa Rea animalis vt prędicta per ꝯ ad Rationis. quo ꝯ stata vt homine Capo ad Rationalis ꝯ Rationalis ꝯ Realitay generis Logicę.

Hinc Colligere potest, quid sit prima & 2da ꝯtio ex Scotis, quę exotica: prima ꝯtio Scotis, vt alteri Ignorans aliquod obty, vt est ric, quamvis Exclusa Entione. & obty ita & sua Identity Rea, acutr prima ꝯtio exotica. & ꝯtionem usus gaij vt Realis esse. = 2da ꝯtio Scotis vt alty Scotis obty attingens vt a signati Rey, quę per ꝯ Conceptu sit. vt animal Identity in Re quod est quinquy Sentiai, ꝯ prędicandi per modu generis. Inde 3tia ꝯtio Scotis est alteri ꝯtia Animal Cognoscens = & 4ta ꝯtio exotica est generalis ꝯ Specialis. & 5ta Sure ctię denominandi An

Vltra ꝯ sit, Magna pro sua ꝯterna, sua Exotica Facultas ad Exigendy tm Rationis: ꝯ quatenus attinet ad Sensus Externos Exotica Entity debet esse illos ad manendi Capacis ꝯ potest esse = quatenus ad Voluntatis fruitionis Bonitas attingit, & exo desinit esse tm Rationis Realis: ng Voluntas incaga ex Cognitione Bonitatis Bonitas attingit, & exo desinit esse tm Rationis Realis: ng Voluntas incaga ex Cognitione ad tm Rationis Exigendy Requirit Cognitio: vt ctię Bonitas Dei attingit ac vt ric: ꝯ requirit Voluntas tm Rationis formare. & ququid Voluntas multoties gluta ꝯ sentia, vt sentia aggrat: nec adtri obty aliat obty ꝯsentia vt sentia ꝯsentia: quia vt sunt a diuina: nihil Bonty, quę cognity.

Disp 3ª

An extrinseca denominatio orta a forma Realis Realis sit, vel Rationis

Vt pręsens Controuersia ꝯtelligibilis fiat, notady est, Rei Aliai esse absolutas, Relativas aliai: illę sunt quę tnty sua respiciunt Subty ꝯdicionę, quo Requisita, & quod ꝯformant. vt Modo ꝯtrinsecę ꝯ Corpo Figurato ꝯ Corpo ꝯgruente: illę sunt, quę Aliai Subty quia ꝯtrinsecę requisita, quod que denominant ꝯtrinsecę; aliud per modu obty, & tri attingunt, Requisiunt &c. vt Scientia, quę Subty ꝯtrinsecę Scientem denominat, & Vltra tndit ad sua obty, quod Subty denominat.

Inde Stat denominationę esse extrinsecę, ꝯtrinsecę, Scilicet, & extrinsecę: ꝯtrinseca Rationis a forma, quę ꝯtrinsecę Requisita, vt ꝯ Scientia Actione, de Electione, dicit &a. quę ꝯtrinsecę Subty quo Sunt denominant Sciens, Videns, diligens, Ignoscens &a. & obta ad quę tendunt & extrinsecę denominant Visa, Scita, dilecta Ignita. Exquo Ignoscitur quatuor necessario Requiri ꝯ extrinseca denominat, & nimirum forma denominans: ipsa denominatio applicata: obty denominaty, & Concreta Exobty omnibus Neutrius. vt hoc Concreto Visby gaij Cita.

Igitur precedendy sequit An Xaverius ducata Christus, homo dilectus: Petrus Apostolus per quę terminationę extrinsecę formam Visionis, dilectionis Cognitionis, An per ꝯtrinsecę Thoughts Mary Mary Conflicty ad ꝯtr: = Purgatorę nostri Augustinus, disp 8. n. 22 aut Sola denominationę extrinsecę Cognitis esse ꝯ est Durandi tm Rationis: ququid D. Thomas illi ad omnes se extendi pugnat; Burgay Requisita D. Thomas: Ricardus Lunze. lib 2. Metaph. tract 1. Cap. V. = Vazquez auty, & Cty ipso plures alij; omnes denominationes esse Rationis dependunt = Alij omnes esse Realis: ita Suarez: & Suarez disp 22: Hurtado: quos illustrat E. N. E. Augustinus: disp 8. Sect 2ª

Nostra Conclusio.

Omnis extrinseca denominatio, a forma Realis, sive physica, sive ꝯtionali dimanans, vt Realis: probatr N 1mo quoad denominationes prouenientes a tri ꝯtrinsecis. = denominatio extrinseca, nihil est quę exercity Rey denominans; ꝯ exercity formę denominanti est Reale: & ipsa denominatio vt Realis = pro minori: exercity illius vt exercity formę Realis: & vt Reale: pro 2da: exercity formę Realis est ipsa forma vt exercita; ꝯ forma vt exercita est Realis: & exercity cius.

Confirmatr: exercity Visionis Rę. prout est ꝯ ista Visio, quę ad ꝯtr Requiritr: & exercity Visionis est quid Reale: sed Stat: ng id quod vt relegatio ad aliud, Reale vt: aut probatr: sequela obty, Visi, prout est ꝯ ista Visio, quę ꝯ Intellectiua: & pro Minori prima media Visione tndit ꝯ obty Visibile, quo ꝯ Intellectiua. & obty quod denominat Visby a Visione, quę Visa ꝯ Intelligatr: ans Stat, quia nihil est ꝯtr, quod prout in Essentia Cognitum: Cetera vero Stant: quia pertia Sequela, quilibet Exotica pro tndit ꝯ obty sibi ꝯtionaty necessario. Minori: per primam ad exercitium Visi pro Visiua dicit Videri media Visione: & Obty Visi: & obty esse Visi in designato ac Visi, ac quę in quid Rationis.

Vrgetr: Concreta ꝯsequi nihil est Figmenti, nequit esse absoluta Rationis; ꝯ pro Concreto Petrus Christus nihil est Figmenti: & Petro inhic est Rationis: pro minori: Concreta illius

nihil deficit nisi Petry terminare Visionē; ꝯ Petry trare Visionē non est signata: g. pro nunc: Petry trare Visionē ut esse obty Visionis, Vat Joānes Peccatis mundi; ꝯ hoc nulli est signata: nisi dicere velit esse Comitatiꝫ Vt ornata Colore esse obty Visionis: g.= Jānes: Brutꝰ sunt nobiles, Communitia ꝯ Exercitio Senium Exteriorꝫ; ꝯ obty esse Viꝫ a brutis, nequit esse hui Visionis: g. neque esse Viꝫ a modo, indico maiorꝫ non Negatiuos adversarios: pro nunc: Vt obty a brutis Viꝫ, esset hui Visionis addere deberet Viꝫ a Nigris Dei Hui Visionis illi stimiscꝫ ꝯ obto: Supono Entia Visionis Soly ac ibi fieri: ꝯ hoc Vicinly Vt, qua ꝛ mouis ꝯ Pugnarent, obty illud denominarete a brutis Vtly: g.= Ly Petro q denominatio Cognita sit ꝯ Burgay hui Veale, Sane

Visionei requisita Communicant: quia denominatio Equitis est sortita a Equo Veali Vealitis Vt effectus sortis Communicata ꝯ effectus sortis a forma Vealitis n distinguitur: g. n forma est Vealis, etiq hui effectus sortis= Preterea: Petrus Equitens, Vt equitans ab ibi Generalis Vealitis: g. Petrus est Vealis Equitis Vt continens: g. illa denominatio Equitis non est Visionis: ani a sua n distinguitur, nisi genere loqui altimus, & grossiꝫ. Prima sua pars: Vt Petrus Equitis talis ser Visionis denominata, sarebat esse Equitis Nitis, ac e sic; ꝯ Petrus Continens Equitis Vt continens, n e Cognitus Nitis ac est sic: g. Petry denominari Cognity, n e quia Visionis.

ꝯ Petrus Burgalis: hui Visionis est quod toty habeat esse obsectiue ꝯ stis; ꝯ Petrus Vt Equitis, toty habet esse obsectiue ꝯ stis: g. Petrus Vt Equitis, Vt quia Visionis: Maior Vt declaratio huius Visionis: minor patet: Petrus Vt Equitis, nulla Volitis habet Exercitiꝫ, nisi stricte naly Exercitiꝫ: g. Petrus Vt Equitis habet esse pure obsectiue ꝯ stis. patet sua, quia Vt ait Augustinꝰ: quia esse Cognity, & esse obty, ita sunt; ꝯ esse obty toty habet esse obsectiue ꝯ stis: g. esse Cognity toty habet esse obsectiue ꝯ Stellatis.

Hec, in quo Communicant, Communicant sane omnes Res Creatae, & Creabiles, & ens est ens Unius, omne quae unimal per Collectionē ad hoc Comprehenditur Equitis esse Vt Volitis talis hui Visionis, quia Vt Cognity sunt toty habent esse obsectiue ꝯ stis, licet quod Deus ofsit esse hui Visionis, quod Petry esse distinctat sequenti Suncerimus Preterea: 1, Petry esse Cognity dicit Petrum toty trare Equitionē, 1, Stricte dicit Equitionis illa esse ꝯ Petro stimiscꝫ Vt stimy Petry ꝯ esse hui Veale, ꝯ sine Petro Negat Vt Petrus tunc Continens Petrum Equitionis: ꝯ hoc g. Petrus Vt Equitis, ꝯ habet esse pure obsectiue ꝯ stis: pro Deq: Petry Vt Equity dicere Equitionis esse ipse stimiscꝫ, est Vt Equitis, ꝯ habet esse pure obsectiue ꝯ stis: pro Deq: Petry Vt Equity dicere Equitionis esse ipse stimiscꝫ, est obliuisci Petry esse Suty Successiuy illius Equitionis; ꝯ esse Suty Successiuy tag non Vt Solutione, ac esse obtum Vt patet: g. Petry esse Cognity per stimiscꝫ Equitionis Successiuis, n esse Solutione esse toty obsectiue ꝯ stis, ac ꝯ ide esse pure obty; ꝯ Suty.

Preterea: Petrus Vt Petrus Aqua Dei habet esse toty non esse obsectiue ꝯ stis, quando nihil habet preter esse Cognity; ꝯ Petrus Vt Equitis Aquod esse habet preter esse Cognity: g. Petrus Vt Equitis non habet esse pure obsectiue ꝯ stis: pro Deq: Petry Vt Equitis dicere Equitionis esse ipse stimiscꝫ, est obliuisci omnino ad hoc respondere: Ecquo Petrus Solutio ad Equitionis Fundamity Burgal, & Relatory Cuius: quia Buius Concreti Petrus Equitis n sunt omnes partes obty stis: quia Concreti illud dicit Petry, & Equitionis illy per modū obti, & hanc per modū actus dicitur Equitionis, ide una negatio illa Equitis fit obty, nisi Alterius actus Vestis ac, ꝯ nec Vt sic est hui Visionis, quia nec Equitis Equita, nec Equitionis Nitis ac sunt sic Equitis.

Respondent

Adnecessary, Vtque illory Fundamity precisiuy: esse Cognity, Visty, Velty sunt Concreta accidentalia, ꝯ Concreta accidentalia dicunt Forma, & Suty: g. illius Concreti dare Suty, & Forma: Modo sic: Suty illud non potest esse Realiter Successiue, quia Petrus Visus, non Vt Suty Realis Successiue Visionis, quia Visio non Vt Forma Petri, ꝯ pro Visione: ꝯ Petrus toty Vt Subiecta per Visionē, & Visio, Forma illius: ac ide dicunt, Visionis esse Realis, partes tradite illius, & Coty, Cetery quando stelligitur Visionis tradere ꝯ obto: Ad Ecquos tradite, & Exercitis, tunc obty non stelligitur Relatiue denominate, nisi per Vltimy Exercitiꝫ tradite, quod Vt Visare ꝯ obto. & Vltimate quiescere, g stelligi non potest quis stelligatur Visionis esse ꝯ Petro, tradito ꝯ obto, quod Eidem Signity Vt. Coty hoc Quodat. Vt indico, ꝯ triplici Concedo Seu Exercitio, quod necesse Exercite qualibet Forma Realis, Nimiry Concretus Ad, & Egressiuis ad ejusdē: Concedo Ada, & tradite ad obty; & Concretus Ens, & quiescentia ꝯ obto: Sub genio, & Secundo minuse Solitis non denominat, ꝯ Fundamita Ista toty, Aqua ly accedat Quando Vltimy nimiry Ens, quod est Habere ꝯ obto denominato.

In Summa

Contra Contrarie doctrina, Aqua ad Vltimy depurata, Catery quamuis Nihili Contra proxity Vt, quia Forma illa Concepta Vt stimiscꝫ obto: g. Exhumicis non Denominat Suty, ꝯ stimiscꝫ; g nunquis Negabimus, Semel quod Forma illa stimiscꝫ sit ꝯ obto; Si actus denominato Visi, Vt Exhumicis Petro ly. Contra Petry Exit, & sic Solitis Exhumicis illy denominabit, Sanctis Exhilitate stra illy, stimiscꝫ Exit denominato, & Equity Exit n quod Forma sit intrinseca ꝯ quod Ly sit stimiscꝫ, Exhumicis Denominat. patet g illa denominatione stimiscꝫ ebe, quia effectus sortis proueniat a Forma, Vt Communicata: g. sic Forma Vt Inducata Vt stimiscꝫ, effectus sui stimiscꝫ Exit; ꝯ sui effectus Vt denominato: g. ista Exit stimiscꝫ, & qua nulla est denitas ꝯ sequenti.

Ad Quartus: si tunc Forma Visionis Concepta Vt stimiscꝫ Petro, Vt illy Solitis denominet: g. nunquis Petry Vt obty, & Vt Suty denominat; ꝯ hoc Vt falsy, quia Petrus Vt Mouens stimiscꝫ & obty Veale Visionis Vt: g.= Preterea: Vt altro denominet Solitis principiy altiuy, n requisite ad stimiscꝫ ꝯ principio actiuo stimiscꝫ, & etiq alio quia Vt tuy effectiy denominet Solitis, n requisite, g sine stimiscꝫ stimiscꝫ: Vt Petrus arbos florety denominet, n Coniuge stimiscꝫ Roty ꝯ arbore: g Vt Visio, ad lectio Cognito tuy Scotum Solitis denominet, n requisite Cum stimiscꝫ: Consobat hanc doctrina Aug. Mag. lg. q. 20. art. Vt Corpus ꝯ ad ait: Contingit aliq denominari ab eo, q nō illius forma, sicut agens denominat ab actu, quamuis ab effectu, & ideo Causato ofe, dicimus lig, quod arbor Vt florem florit, & florida, quamuis flores n sint ejus arboris, ꝯ quidam effectus.

Respondeo:

54 22

Sg flores, qua altrong esse trinsece a principio altruo, & ab arbore, & trinsece dimanant, quamuis intrinsece non sint: illa tamen sunt vere = bona quidg: dimanatio altrui ig ne, ac ingressa trinseca; g sunt trinseca secundum dari posse denominatio; & illa tgty st extrinseca: g ad extrinseca denominationg sufficit st trinseca ingressa = Quod fuit: ideo tg arbor, qua principia altruy, a Deo, & altrone extrinsecè denominantur, quia ejus quidg Deo trinseca sunt; & Deus quid extrinseca est Deo Creatori: g.

Patemur cum Vsq; id quod de Mijs est esse Concretum accidentale extrinseca, quia partes eius extrinseca sunt ad mig, sed, ad altrone a Mijs Concreta trinsecè accidentalis st requisita Rigorosis subjecta susceptiua, & terminativa, a Mijs eig nulla licet distincta Concreta extrinseci, ad trinseca quia quamuis subjecta, trinseca ingressa forma sit dependentia ad ista, in qua hoc denominat trinsece subty, & quia ejus requisita trinsecè: g & ad denominationg sufficit Vsq; requisita, quod illa forma sit fundamentalis, & subty trinsecè quilla subty, & illius licet distincta.

Patemur etig tg, quatenus existimat tgty per modum curtus, & tg, obty non denominarari, sed sit adequate ad ejus, & hoc habet sub Concreta in futuro, & quicunq extrinseca, sicut, Nude Curt illud sit est extrinseca obto, ita hoc male Concreta st subty nisi sola de modo Complexi, sic tua, quia potest appellari subty terminativa, sicut quilibet obto esse, & habere, & subty Circa quod, l, ad quod est subjectum, vel fpa, dicta, qua est hoc Licet, & Verè, esse illud subjectiy, & susceptiuy, & terminativy tgty.

Enodantur Argumenta.

Negatur V: esse Vny Cognity, & effecty, est denominativa Potentiæ, Actionis, Operationis, & denominativa illa sed Mig st sui Actionis: g & omnis extrinseca denominativa: geo minorg: denominativa Potentiæ, st Potentiæ effectus a forma Communicata, & effectus Potentiæ Vnj, & Cognitæ, a Vnione, & Cognitæ Communicata est sui Actionis: g & denominativa Potentiæ, st sui Actionis: geo minorg: Actionis, & Cognitionis Communicatæ Vny effecty Potentiæ, st applicare ad Aliquod Subty Diuersitatem Communicationis, ng forma non, nisi Subty Communicata; & tgty hoc est sui Actionis, quia neque partes nec Potentiæ Potentiæ, sunt Realia Subty Actionis, nec ultra est illorg Realis forma: g.

Nego minorg: ad probam Prædo Maiorg, & distinguo minorg: a Vnione, & Cognitæ Communicata respectiuè & Relatiuè, n minorg: absolutè, Prædo minorg: ad sui ipsius actionis: distinguo Maiorg: Communicare Vny effecty Potentiæ, aut respectiuè n minorg: absolutè Prædo minorg: & sic distinguo Maiorg: n Communicata, nisi subty forma absoluta Prædo: forma Relativa, nego. & sic alij intellecty, Gabriel Concedo Maiorem. = La igitur st dicendum forma absoluta, a Relativa, quod illa requirit subty esse talis: ista vero, tgty, l, obty: Cygnus forma Actionis est transcendentalis absoluta Relativa, Vny Communicat de nominationg obto, l, tio esse talis, n subto.

Dices: si forma transcendentalis Relativa Vny obty denominat, illud denominare debet Ds Deity per Relationg; & sicut forma Relativa, requirit denominata obty Ds peculiares Relationes: g sicut n determinat obty, st forma Relativa. geo minorg: per Relationes Concretas Relationis, st Concretus Ad; & sicut requirit obty denominare Ds Deity Ad: l: geo minorg: Concretus Ad dicit tgty, & Curty ad gois: & sicut n denominat obty quatenus dicit tgty ad illud: g geo minorg: sicut n denominat obty, quatenus ejus Communicat Vny effecty formi; & quatenus dicit tgty n Communicat Vny effecty, & potius tgty Communicatg: g.

Vel Prædo Ad duplicitr potest considerari, l, & quod dicit Curty, & tgty, l, quatenus exprimit formg Exigentig, sine attingno obti, l, sit, & forma considerata n denominat formaliter adequate, quia st dicit formatio Ad & ad Communicatg sui, bene tamen secunda consideratione, quia tunc ig dicit aliquid, & adhærentig Extrinseca obto, g denominat secundum Munus peculiare ad hanc Actionem, sine Actu, & Ultimate.

Replicabis: esse Mig est Concretg accidentale; & per quæ adhærentia Operationi, n potest dari Concretg accidentale: g per quæ adhærentia Actioni dari n potest hoc Concretg Mig: & Concretg esse talis Actionis extrinseca Subty & forma; & per quæ adhærentia forme ad obty, n datur Concretg Actionis Subty, & forma: g per quæ adhærentia vel a dabile Concretg accidentale Relationis = Quæ: Actio altrui Sumpta, & quatenus quæda altrui st, n denominat obty, a quibus illud videri denominaret: g illa patiens sumpta obty denominat: g obty patiens illg denominationg: g st subty

Replica illa patiens intrinsecè omnino qua diximus posse quæstionari: Vere g distinguo maiorg: st Concretg accidentale Relationis, & extrinsecè Prædo maiorg: & intrinsecè, & absolutum n maiorg, & sic distinguo minorg, n Ds, & Creaturas positionè: & mem Vnicitas qua dicta fuerat Vnicitatem = Ad Ds distinguo Deg: illa patiens sumpta st tio l, obto Prædo Deg: st & subto; nego Deg. = Vel aliter: illa patiens Sumpta extrinsecè, Prædo Deg & intrinsecè n Deg: quia tria tunc Relationis requirantur sui aliquomodo Relationis extrinsecè patiens, quatenus illg Actui, & terminativè sustinet, & terminat extrinsecè, quæ est hoc licet & Verè tria esse Relationis subty. ad

Ad Oppositio: Vere st forma Prædi, extrinsecè immutans aliqua sui effecty formi: g illud aliquod st subty salty extrinsecè Prædo sufficiens tale effectu; & hoc nequit esse aliquod Prædo: g Relationis: patet Deg Certa indico, quia sicut fuerit Communicatio, sit tria subty Immutationis; at illa Immutatio st extrinseca: & Deus subty tale extrinsecè: geo g minorg sua sumpta illud aliquod extrinsecè sumpta, nihil Prædicatur st, nisi tria: g esse subty extrinsecè, habet ger Patens: patet Deg: g aliquid distinctu st esse tria extrinsecum & subty extrinsecè: nec garicè Pg. st Realia subty extrinsecè; nec Vnio Prædicta forma sui extrinsecè.

Replica ista, sicut & omnes totg, & Creaturæ habet Posse: g alio st tio Relationis generaliter aliquomodo Actionis communari, per quæ ordine ad illg: Actionis tria quandocunq intelligendi sunt esse aliquomodo talis Prædo; neque inconueniens tria esse subty & modo Loquendi, l, & sic, quod sua distincta intellecta dicta Prædicata, quia intellecta nequit tria esse

Relatione tracte, qui Relatio ipsius Contrarie sit, quescat, & subsit ipsius, & hoc genus inde sit distinctio
ipsa subsit Contrarium, & subsit Contrarium, nisi genus loco, in quorum Significatu, gaudet hoc diuinum &
effectu forte Visionis Contrarie, & Relatione Annunciato tho. 1. octo.

Stacy, Equide ipsionere Regens: Requit
Deadam Aliquo Ens esse Cap, & effectu sue Cadz Dextre, & Actione; g hoc Concreto subsit Aliqua Rei sit, qui sue
Cadz Conceptu, sit effectus & Caa: g illud Concretu nil Contra: Ne, g per Rationz: Maior & Retro: geo minorem:
Illo Concreto, Visio sit Caa Contra denominans octo; Aliqua sit effectus: g. geo minorz: octo sit Caa Contra Visionz
illo Specificans Contrarie: g Visio Specificata sit effectus: g octo Specificat Visionz, quogty ista ad illud re
minata, & Visio denominat octo, quogty ad istud terminata: g Visio sue Cadz Dextre sit effectus sit Caa, quod
esse, nisi per Rationz sit ipsionis.

Ante Nunc, & Vide quomodo octo Specificat Visionz, ista que Specificata denominat
aliqua ipsionis Aliquo; g & Visio sua denominatu octo aliqua ista Singulare. Visio istis, deadeo Maiorz, & negando
Minorz ad geaonz: distinguo Maiorz: Visio sit Caa Contra denominans octo sue Munere ristrigtis, & Ultime actualitz
tis, deadz Maiorz: sue munere tradgtis, Cursus, & Correctionis, n Maiorz; & distinguo Minorz: sit effectus sue munere
Std, Curins, & tradgtis, deadz Minorz: sue munere ristrigtis n Minorz; & Cadz Nemo Cetera patent.

Diuinum

Cupra quecunque Reg Relatus tribuy: Nacere quocunq Deity, Lorenonis Scitiat, & Amenationis a quocunq, tradgtis Cursus
& Ordinis ad octo: quescentis, & Attingentis Ultimate ista, 1, octo: octo hoc Specificat actionz sue Secunde Regule, &
Std: quia actionis Specificante per Ordinz Std octo: sue Ultimo Dextre Ens Tristrigtis & Attingentis Ultime, igty octo &
nominat Std: Aliqua Concretu Std, & Concretu Ens, sunt Adequati, & Cadz distincti, nyong forma sit effectus
& quod Caa, neque e Otra.

Arg D: Coercitiy Visionis, & Ignitionis, si dari Ne, a Aliquod accidens Reale sit; g
accidens Reale Exigit subsit Aliquod Inhionis: g subsit illud 1, est Dei Mua, & Cognita 1, geo Diuina, & Increata?
Illa poz non possunt esse subsit Coercitiy illius Visionis, & Ignitionis: g affectionis Dei Nig & Cognite. assuring
sit Dei Nig: geo minorz: si illa poz essent subsit talis Coercitiy, Cui Visus, & Ignitus denominaret: g subsit non
sunt: geo ans: illa poz Exigerent denominationz illius Coercitiy accidentalis, quia quodlibet accidens subsit sue Denu
nicatz sue effectiy, sue que Nominationz Cadz, que precontinet. sit Videre sit per omne genus accidentis; g denco
minatio illius Coercitiy accidentalis, sit esse Visy, & Cognity, Alicui obia sue ista a denominaretur: g hmodi
denominationz pertinent potestiis.

Hoc argutiy Imei Gumnasiy, que accidentia Deo g principaliter de Paradoxis, nulli
& affectiy Haret, quia nec accidens Relatiuy, nec abilo Genere Relatis, Aliquod habet subsit Inhionis: Vellem hy Scire
ad Reduccionis, sit Coercitiy Relationis, & sue munere Std Cadz, Alicui g Pareat subsit quia Relatio sue illo Genere
etiy g sue Gumnasiy accidens Reale sit: quod quod g Pariter assignat, Nobg effectiy Argty = g Forma g distinguo Maiorem:
accidens Reale Relatiuy deadz maiorz: absolutiy n Maiorz: & distinguo Minorz: accidens Reale absolutiy deadz minorz:
Relatiuy, Subdistinguo: Exigit subsit Sue Exigere Std, n Minorz: sue Recipere Ens g Pariet, & Pariens deadz
Minorz: subsit hy Nec, dico esse non Visus, & Visorectiy, Exigere que n Requirit illas Visas denominari, ty pter
Reassertatz subsit; ty quia Coercitiy illud sub Rat Coercitiy n subjectiua: Aliquo subsit, g sue Concepta g Pariet
accidentis g subsit: quia accidens n Exigit subsit sue omne genus, & Concepta, Alia etig sue Concepta entis
Pariet, g subillo genere Exigunt esse subsit, & accidentis.

Arg D: esse Videri, & esse Visy, sunt duo Concreta acci
dentalia, & distincta: g illis date duplex forma; g n duplex forma Realis, quia forma Principale sit Visio: g geo Relatiuy:
Reg illa Concreta esse distincta & pocata mag, adeog n Requirit duplex forma, quia Concreta accidentalia non
Multiplicantz ad Multiplicationz forme, & subsectiy: subsist hy, g forma sit multiplex Actualitz, hoc dt, quod
duplex habeat Actuiy, & sic Visio Deiuy Actua Actuiy Nig, & Cognite Distinct Coercitiy Videri: & g Visibile
Actuiy Scitiy, & Comprehensiy, Constituit Coercitiy Visy.

Arg Ultimo: Deus Increata denominatur Creator, Omnia &
nominat Creatura; g illa denominatio Requit esse Realis, Alias Aliquod Reale Deo Increato, ad Quod Ret, & Ret
que Deus Mutatiuy: g g a Aliqua denominatio Coercitiua sit Realis: ideog que dicitur g hy Concreta: Deus
ad Actiuy, Cognitiuy & Creatiuy = Arguty hoc sue Loco, dy & Relationi gratia assumpti, & examinandum.
Nunc dico, Deus denominari Creatore per Relationi Creatiuam ad Actiuy Creatiuy Dei, Aliqua ad hy, que Deo
minatio sit Deo Coercitiua, quia ad Coercitiua Venit, sit que Nulla Ret Mutatione, quia Deus n Recipit sit
Increata & non esse, ad esse. Sunt docent Theologi: Deity Dei denominari Actiuy Cognite, per Eternam Mutationem
Desinere Eternam, terminatu ad Deity Creatio = g a hoc denominationis sit Minor distinctus, quia ille denomina
tionis Realis ad actiuy Cognitiuy, sicut nulli g Creaturis Fierunt Mutatione, neque g Deo, quia ad Coercitiua sunt.

Cultatis:

quid quid Reale sit, 1, Creatu, 1, Increatu sit; g Concretu hoc Deus Actiuy, nec Creatu, neque Increatu sit: g n sit Realis
Deo minorz: g minus n Creatu, quia Deity sit Creatu: deinde, n increatu, quia Forma sit Creata: g = Reg sit
Creatu, & increatu Manu Signatu sit = Reg Concretu illud esse absolute Creatu, sicut, sicut Thesia sit absolute
Ens Rationis, quamuis illius Coercitiua Realia sint, quia sicut denominatio Actiuy Summitur a Forma Actionis
ita ab ista Forma Summitur denominatio Creature.

Disp 3ª

Vtrum Deus Entia Rationis Cognoscat, & fingat?

Sugonyta

Non modo Leng agredimur dificultatg Subtilit & Combinationy, quas pluralitas Sectatorg Sudavit, & invexit: plura Leng ab Autore & Doctg nulla est Principalis dificultas, ac g de Ente, ac Cognitione Sanat, pugnet Examinator dificultas, Sic que D. Oviedo Cy plurib Scriptorg Familia asserit Deg, nec ay Cognoscere, sed eng modo Entia plura Rationis formare, quod mihi Eadem est, ut, sicut ignis Contendit, Vt Sita Entia Entis Rationis g pure Cognosci possint ab hoc, quod filius, & nullus filius Existat. Semel igitur Sugonyta, quod Ens Rationis sit, ad quod toty Habet esse objectiue g ita, ita pure, Vt nihil extra gty sit. Facile agatur Deg objectg Entg Rationis esse, quia g numerosa sunt ita g ita diuino Intellectu, Alia non Existunt.

Vnde g sequitur modo Sequitur Deg tg mediate quo mediate Entia Rationis Cognoscere: hoc Vt illa Ignorare degradat, & descendat ab ente humano la Ignorate, & Fabricante: Modum vero dicat n pauy ab E.D.N Aguiare illustrate disp. 10 de Ente Rationis. Sit Deus totam Idaet quo Deg Entia Rationis aliquomodo per cognitg apprehensiuy, n affirmativy, aut negativy, efficere & formare Itaque E. Author Deo multis Concedit. & per consequens P. Vazquez, Marcen & alij g effectrices & Cognoscitiuo ab Infimo Maximo talis Entis assumunt, & Repellunt.

Plures Nominales Doctores totum Entis Rationis quotumuis Chimericis Deo adscribunt, & g diuin effectiuo negant, diuinq que, pugnetq Repugnantia idealis dicunt: Alij efficiam omnio negant, & omnio Ignorare dicunt: Nos itaque, ne Calamum g finitg aperiat a tot Auctorum Circa Veritatem animg Volgtes tgque, potius g Examine multis dificultatg Innexas, quas g Partialis Certitudinis perdere. g tuginis Conclusione metg nrg aggrediemur: Sit g

Conclusio prima.

Ens Rationis Vt existentia subtilis g Ens filius existentia Entis deprehendat ab Ente fingente: g hoc Repugnante Ens filius Repugnat; g Repugnate Ens creato Repugnat Ens fingens: g hoc Repugnate, Ens Rationis Repugnat: g illo Repugnante non Vt absolute Ignorabile.

Deus non potest Cognoscere Ens Rationis directe, & mediate: quare Sugonyta omng gty Repugnare nullo modo Esse Ens Rationis Deo Ignorabile: quo Dato hac efficaci Ratione: Repugnante gty Creato, Repugnat filius, & Repugnante filiatione Repugnat Ens filius: g hoc Repugnat, Repugnante gty Creato: discursus Vt Legitimus: quia Repugnate gty Creato, nullus adest gty, nisi mendatus; g creatus n e fingens: g. Modo sic: Ens Rationis Vt Ens fictum g Repugnante Entis filius, Ens Rationis Repugnat: g hoc Repugnante Ignorabile Est: probo assumty: id quod non Est, Eo modo quo n e, Ignorabile Vt; g Deo Repugnante gty Creato, neque Est, nec Vt: g hoc Repugnante Ignoto sibile Vt. Firmata igr Ratio: Deus mediate Entia Rationis Ignorans, Illa Ignorat Vt Sunt ens: Alitera ac Sunt ens: n illa Ignorat Vt Sunt ens, g illa Ignorat illa esse fictitia: g illud pugnet ab ente diuino Est, Cum Cognatu Aliq gty n esse, quod quidq fingens Deo Vt, neque a Rationis opposite Sectatrix Concedetur: si Cognoscit illa Alitera ac Sunt ens: g Deus ita Ignorans a Ens Rationis distat: Et que absurdum Cognoscitiuum g Mus, & Cerronem, nullg dicendi gty obtu Formitatg, quod grossum Vt a Deo Relegandy.

Respondent Oviedo, g de Ratione Entis Rationis non Vt filius, quia a filiatione prescindit, ac g de Ens Rationis esse id, g hoc esse ficta gty Existens Vt a Ente positiue non Existat: Neque negabile Vt, pura Existere g ita diuino Ignorante ab ente Creato = Satis pura Existere g ente diuino ab ente Creato Ignorato: Nego tame illa Sic Existentia Entis Rationis esse primo quia Dei Vt Reduplicatiue Cognita, nullg habet, neque gradu Alius Existentig habebit, nisi intra sum & tamq non Vt Rationis: g Entis Rationis esse, non Vt quies ita gty Existere.

Secundo si Ens Rationis g pura Intellectualis & Doctrina Existeret, Deus Ignorans Ens Rationis quantgvis Chimerice ab humano ente Fabricata, minimodi Ens Rationis Esficeret; at hoc Est omnino repugnans, nec Catholice dicendy: g. pro Maiore: illud Ens Rationis nullam haberet Entitg g ente diuino, nisi Intellectualg, seu Mentionalg; Esficientia Entis Rationis g Est pura Auctoritas Intellectus g ente diuino, nisi Intellectualg, seu Mentionalg: Esficientia Entis Rationis g Est pura Auctoritas Intellectus g ente diuino, nisi Intellectualg, seu Mentionalg: g Ens Rationis quantumuis existimetur ab ente humano Factg, itemq ab ente diuino Fieret: Sic que ente finito, & Ceno ab humano ente Fabricata, itemq Existens que ente diuino, itemq ab ente Fieret, quod Ex dictis Capite de Entg Vt.

Sage pregsata Auctorum non Negent, ng Controuerso de Ente Rationis, quando g. num. 6 Concedat Ens Rationis, sicut itemq Ignorata, semel, & itemq Fieri, g de que finito Fieri, & Ceno ab humano ente fabricata semel, itemq a Deo fabricari n per absentiam quidq, & per distantiam: hoc Vt n sicut ente Creatus absentiando Ens Rationis, & absentando, & indicando illg g Deus nata non dare. = g que non videt dilatame hoc Natura opposita, & minus Eloquentia g dicatur. Ne Ens diuinum ab hoc, & Ceno Segregat Ens filius ab ente Creato, indicat illa extrema n esse Entia: g nulla tunc Vt Ens Rationis: g ens illatio: Ens Rationis Et illud quod nullg extra gty Existentig habet, & extrema hinc, & Ceno, Vt n Entia, Realg habent Existentig extra gty: g Cetera: Vt Vel semel falta, itemq sicut Existit ente diuino sicut erat antea; & hinc cessante Cognitus a Deo per distantiam, n Est a Deo sicut erat antea: g non Est itemq a Deo: Maior Notior Est nota, a Qua non Esset Lata Vel: probo Minor: Deus per Ignorantiam hinc cessante & Eunt Entia: Sed antea hinc cessante n erat ita Falsum, & n erat destitutus g Entis: g = Quapsi destructio Dei non Vt falso lata; & Cognitio hinc cessante per distantiam, Vt destructio hinc cessante: g n e Cui Falso: quo minore: Cognitio hinc Ceno per distantiam, Et Cognitio ab hinc & Ceno ante cessante Entia: g talis Cognitio Vt Cui destructio, quia Vel per destructionem Entis destruit =

2ª Conclusio.

Intra Nationes ab ipso humano fabricata perfectissime Cognoscit Deus: hoc Pon non sine periculo negari potest: ergo quæ patet: Cognito Ipsa remota a Nemine alio, aut per Ipsum necessario tu & effecty talia alia, Ergo; ſ Deo vt Cognito Ipsa remota alios Ipsi humani, ipsum quæ Ipsi singenti intra Nationes; q & ipsum intra Nationes: maior ita Certa & vt ſ finity prædeterminy, si ipsi dicamus Consequentia negare Cogita. Minor thg n minori gaudet Certitudine, ne Ipsi dicta, & ita vt illata Legitime

Respondet Vazq Deu tam Cognoscere nras Veritates ipsa fundata ipsemet, & hoc sat esse ad Ipsa ipsius adequate n Veritate attingentia obn, l, terminu Secundariu = ſ Contra Ist. primo, quia adhuc Ipsi humanus n potest Ignorare Ipsa ipsa esse Aternas fundamenty, sine alia, sine ipsa, qui ita Veritates Ignorat: q multo minus Ipsi Divinus perfectissimus ſ Ignorando, potest Ignorare hui aliquid Veritate esse fundamenty intra Nationes, qui Ipsum hui Nationes Cognoscat.

Quæres: n potest Ipsi Divinus Cognoscere mendacia, qui & ipsa fulsa agnoscat; ſ Ipsi Divinus Vat Rus perfectissimi n potest non Ignorare mendacia: q ſ. = Ulterius: Deus Cognoscit me aliquid per ipsemet Ignorare & Cognoscit aliquid Ignorabile obn esse meu Ignotum: q illud Ignorabile vt obty Ipsi Divino, ne dicat aliquid esse absolute Ignorabile, q ita n sit Perfectus Deus. = Ulterius: Malitia peccati Cognoscitur a Deo, ſ ita de Natu Christo Verbo Nationis, sicut Licet alius Deus, vt a necessario distinctus, & Bobo Meritorius operis obn Christi ami ſ potentia Divini Auctoris: q ſ. = Tandem: Ignotio Ignorantia ad aliam distinctione, vt Cognito obn Sola terminu ty primary, qui Secundary Nienius a Nemine Cognitione; Sic que si cognoscit Deus per Actione attingerat omnia possibilia ſ Divina omnia l, ſ Ignorat Divina illa omnia Ignorante, impiger & Ignotione Divina prædicaret, n ob aliud, nisi quia erat Ignoto obn ty primary, qui Secundary: q attingentia obn primary & Secundary vt ipsa Cognitionis Ignorantiæ.

Alter hy Nationi non potest respondere, & quidq postulitur, Deus Ignorantiæ May alty singenty, etiq fictione obiectiu agnoscere per destructione cuiq, numery destructio iptq fictione ab ipso humano fabricata, quod ipsty vt Cognito intra Nationi ſ destructi, l, Cognito iptq destructu, Circa Regiæ Dei vt Cæ Veri, & Bobo Dei, ideo ita vt iptq cuiq Ignorare sit Creare, l, alius l, gen: destruere hoc Mendacium Contemplicatu ſ Lucæ attingente tenebras per destructione & gratia ctiq destructe potesty illud que ſ destruit attingentes, & ſ quicq aliq formis positivis. Modus vte dicit non sary fulsa doctrina Authory nonnisi Sententiy Dei per desipere intra Nationi Ignorare: Ng Deus Intelligentiæ Ignorat Unione mali & Cum ſ horribile esse, nec dubiu ſ Re: q Fugato Deus ab illa dissentia Unione, ab illa vt falsa dissentia: desipere ista, vt ipsa decebatur, & vt Negatio, l, Negocio Dei Cui n assentire: Negatio autem Unionis vt Contrarie Negatio, illorq que destructio quoad Unione: Unde sicut Deus destruens Homine quoad Unione, non Ignorat esse Hominis, ſ potius non esse illum, ita Ig norat hui Nationi per destructione, n Ignorabit esse illius, vel potius non esse. & vt hoc Mamus probabiliter, agnoscat & Cogity ſ diabolica Suggestione mihi obty tuge spongia, Cui & dissentio, qua destructa, nec Ignorabit a me, nisi ad destructione.

Quarimus alias Nationis Congruitas nil, ubi sary dedecet, vt Mira Quadrare Solutione sentiam, poterat Natio una destructari: Nihilominus Cognito Dei destructiua hui Nationi nullatenus persuaderi potest, ng illa Unione destruit Deus l, Sola lita l, existentia: n potest, quia nulla vt Forma Concipiendo a Deo Productiuo, qua Natu illa destruat Unio, ng Cognito Cui garetur n potest Unum Causa Finis vt pore persuadere a Deo Negando: n efficiet, quia Deus ita n destruit, nisi ſ ipsius Unionis habet ſ Causy, Deus hui Nationi nully habet effectuy ſ Causy vt Prius dicimus. Sic que negata Cog nitione

S. 8

fingente quod ne per se ac si esset: si primum: q. Deus existimat Deum primationes esse entia primitiua: falsum q. Deus.

Respondet

Dns Card. Dey huiusmodi res Ut stricte primationibus fingere, neque de se falli, quia euidentissime cognouit Deum primationes n esse Nata Cognoscibiles, neque Nata cadere sub cognitionem Humanam = Sane Mirus Modernus Summus Authores talia Cogitare et Deo quo nihil maius Ut excogitabile, Vita perfectissimus et cognoscendo, Ut chimericis Ut Creaturis ipsis cognoscendo et concedere: si Deus fingeret aeternum eas Ut stricte primationibus, Creatura ipsis Cognoscendo Dei concederet: q. non in illas Ut stricte entia habentes Cognouit Deus: prata Minor: omnes negantes, Enos Cy ipsi existis Cognitionis Deo Cognoscamus primationes Realitatis, et sua fictione: q. potest una Deus: prata ans: non q. summe aliquid de primationibus a primata, quas illas Cognoscamus; Enos de illis affirmamus reras nihil Realitatis esse: q. Cognoscamus illas Realitatis nihil positiuy esse: q. nihil stricte gommus quo ad Creatum Dey non esse.

Dubitat hac Ratio per opinis: quia ex solutione Negatur Dey negare primationes qua tales Cognoscere: q. placibile est: ceo ans: Deus n Cognouit primationes nisi quoty obiecte sue stis, et Ut ita subsistunt, n sunt primationes: q. nequa illas qua tales Cognouit: ceo ans: Ut subsistunt stri Numine habent positiua entitate ipsis stricte: et nihil habent stricte, et positiua entitate, Ut primate: q. si Deus fingeret habere entitate per Rationem stricte, quod n obstat, Ut ipsis primationes Realia sint = Contra est; quia illas n essent primationes sed negatiue: q. n stringerent a Deo Ut primitiue, et Ut quid positiuy.

Replicat: Deus Creatissime et cognoscendo, omne Ens cognoscere debet de se cognoscibile; et cognoscere primationes Ut entia positiua ne Ens cognoscere de se cognoscibile illary: q. Maior patet: quo quod est Ens, Ens est doctrina quinquata. Dett: Minor patet: quidlibet Ens de se cognoscibile Cy quod habet positiuy se; et stricte esse primationy, Ut non esse quid positiuum et ita de se cognoscibile, et n Ut entia positiua.

Ad hoc Adueretur q. quod dicit primationes Cognosci Ut habentes entitate positiua tale entitate n esse fictiy, et Realy, et applicaty fictis primationes.

Lecterea: primationes Cognoscunt, n Vtcunque habentes stricte entitate et Ut habentes entitate qua gaudant: q. Verle creata Cognoscit Deo Ut habens entitate qua gaudet: et quidem Veritat, et Conformitat Cy Lege: q. Cognoscit a Deo Ut habens Veritatem, et Conformitatem Cy Lege, quo nihil stricte.

Ulterius penamus Dey nulla entia de se: sane et hoc Catus primationes Vere Cognoscerat; et non Ut habentes stricte entitate et positiua: q. quo primum: illa entitas positiua, aut esset Creata, Creatus, aut increata: n Creata, quia Subsistunt n esse, n Creabilis, quia Vere et Creatus nihil positiuy Ut: Verat q. et esset increata: per hanc Cy et primationes stricte negat Deus illas Cognoscere, Cy quia n de prima qua gaudant, Cy de ma ime quia chimericy et Deum Cy increata entitate Ut stricte Deo Creabiles agere hendere: q. nunc agnoscerat Deus primationes et n per entitate positiua et ipsis stricte.

Soluuntur Argumenta

Argutia 1 q. 13 D. 3 Inuic Cundamento Sent. Straez, Multiplicate ad Emin Agurra Roborato: plura sunt que respondentur ad stu Creato, Creabile habent esse pure obiectiue stue Diuine: q. entia Rationis plura Cognoscunt ad stu Diuine, Ens n omne stue Creature Negnarat. prata ans: Deus Cognouit Hircocerum Negnantis, Habet quo hunc alty Hircocerum Negnat q. Deus Cognouit Hircocerum per illy alty; et hanc Cognitionis habet respectu ad stu Creato Ut patet: q. ans et Cuiadam quia Deus necessario Cognouit omne Verum, et nihil Verum quo quod Hircocerum negnat: Ita prata: non potest Deus Cognoscere Hircocerum Negnare, qui Hircocerum ipsis apprehendat et Cognoscat: q. prata ans: n potest Cognosci Negatio, qui Cognoscatur Vel. Cuius Ut negatio: q. n potest Cognosci negatio, sine Negnantia Hircocerum, huy Cognoscatur Hircocerum; et Hircocerum Ut sua Rationis: q.

Confirmatur: Ens se omne stue Creatur praecisiue Vederetur Deus Cognoscere hac omnia: Alius Deus preter me Negnat: Ens Rationis non Ut sua Veritas, et sic de alys: et hac Certissima adiuuat Deus necessario apprehendit Nay Ley, Cui possibilitate Negat, sua Rationis Cui negat Realitatis: q. et huiusmodi Entia Rationis praecisiue ad omne stue Creato: Maior e Cuiadam, quia ad summa perfectione stue diuine pertinet Vere esse Entia Rationis praecisiue Cognoscere = Confirmatur: Entia Rationis Cabbalistica et Cognoscibilia ad stu Creato, et tanq. ad non esse Cognoscenda, nec faciendo, Cognoscit Deus immediate, absolute huy et illius nyquy existura et sua prata ipsis necessaria: q. id quod quod.

Obiectiones hac Ut speciosa, et forsitan Negarent q. Eminentissimy Authores se Ens Rationis dependent: quod habet esse solu objectiue stue fingente quod non Ens de se et esset: n prata ans: fingens nisi per ordine ad Ens fictiy: q. Ens Rationis e essentialiter Ens fictiy: Conclq. sic probo: quid quid fictiy est, Ens non Ens; sed Ens positiuum obiectiue, et Ens obiectiue nisi positiuum solidum: a Nihil Deus Negnat: Ens Rationis ne huy Vere: Hircocerus Negnat, sunt Ens, et necessario: q. nullo modo fictiy sunt. Ubi q. est Ens Rationis? Ubi Ens fictiy?

Dubitat:

Ens Rationis est obiectiue stue Cognoscentis illud n esse Realiter per se ac si esset Realiter; et illud positiuum nihil Ens noscatur quod n sit per se ac si esset: q. illis positiuum, et per illas nullo Cognoscatur Ens Rationis. = Lecterea: quodo Deus apprehendit Hircocerum, Cui negat generaliter Esendi: et Ut huiy illas nasi apprehendit Ut Nihil, et non: si non Cy nullo apprehendit Ens Rationis: si sic: q. sic ita stue Quieno, Cy alius stue Cognoscat positiuis, per se que esset Deus Author Entis Rationis quidammis Chimerici, quod doctrina Eminentissimy non arridet.

Oberum: non Minus Cognouit Deus ab Eterno Nay Dey esse positiuis, ac Nay Dey positiuis, esse positiuis, habet que hanc positiuis necessary: positiua est Nay Dey preter me esse positiuis: q. Deus Cognouit positiue Nay Dey, Cui positiuitatis Ens

redat, Q; cui obty illius propositionis Sit necessariu, & Verby Deum predat per se, quarto modo Esse Quat omniu potens necessario, Sequitur Deteriu Verby Deu e Natura Quat a Natura Dei possibilis. Sequitur etiu Deu posse naturaliter Deum Pre, illy gerade ac si esset, Cognoscere, haberet que Ing Intuitiua cognitiua oppositu iudico quo a Deu Creatur

quorumcūq chimæricq format, Deficiat, quę Em Deū n placent. 2 Prop 9 V: Deus nequa ignorare Vq quę ne, nec ꝺ
ꝺ n ens, are, Em mediate, ꝺ creatum, ideoque nequa Em Visionē formar, ng hoc fit per ignitionē aīngentq eam
quę nec alba, nec gēibilia est, qm ꝺ ac n esset alba, aut gēibilis: Deus ing hoc n habet, cūq n ignoret Em Vi-
sionē ame ꝺltz, quia nihil ꝺmineq gonit ꝺoto, ꝺ hoc, sicut se habet l, realitē, l, per ꝺty, ꝺ ignorat.

Arg. 5: Nihil ignorat ꝺus, nisi sub Vat Veri; ꝺ ꝺus dīnus ignorat primationes & Negationes: q illas sub Vat ꝺus ignorat
ꝺ illę quę n habent Vatōng Veri ꝺmineq, quia Em intrinsecę non sunt: q Vationg Veri ꝺltg ad ꝺus dīnus = V: quia
obn ꝺus Creati est Em, non ignorat primationes, nisi ad modu Entis: q quia pars Objectg ꝺus dīnus est Ens,
n potest primationes ignorare, nisi ad modu Entis.

Ad Arguty distinguo Maiorg, nisi sub Vat Veri, l, ꝺmineq, l, ex
trinseca. Ipsum Maiorg: negatur ꝺmineq n Maiorg: Ipsum minorg, & distinguo Ipsum: primat cognorat sub Vat
Veri & extrinseca ipsius Ipsum Dīg: ꝺmineq, n Dīg: = Ad Vm pars Negat distinguo Caiusdg: nisi admodu Entis:
Cognorat Ipsum Em: ꝺmineq subdistinguo: quando ignorat ꝺltrie Ipsum em: q realiter ignorat n aliq
ad ꝺltg modu sensu Dīg.

Duplicitr Em sunt primat ignorabiles, primo per primu qua gerebant, quatenus ignorat ꝺus
humanorū fortuitg futuri Deum non esse, sic qua affirmat primationes Veras esse, & hoc sensu nulla ob tuę
Vationes neque ab ꝺus dīno, neque Creato possunt ullo modo ignorare, & est omnia Vatio: quia q ꝺus affirmat
primationes nihil esse, omne Entitatg fortuitg ab illis removet; & Em Vationes n sit per removendg Entitatē,
& per applicationē: = Vq sunt ignorabiles ab ꝺus limitato, & per defectu per applicationg Entitatis, & ordinandō illg
ꝺltg esse ꝺmineq, ꝺque nemm sit Em Vationis.

Et Cultru dicto omne primationg habere Veritatē ꝺmineq
& essentialē, quatenus ab ꝺus definita, ghoreq quę de illis formar fortitōnes Veras, & germanas: sicut ctra: primatio
est nihil Veritas est primatio: ergo nulla Entitas fortitōnis Vmuscat & ꝺ obn annihilatis ab ꝺus actione per fortitōnē
& tamq cognorat nihil, & quę Veritatē, Ut patet, Quas tales propositiones n formaret: q ad fortitōnē primationis
n sequit Magna Entitas, Ut fallat ꝺmineq per Vationis. = Nec obstat si aliq Vemignare primationes habere Veri-
tatē ꝺmineq, quę quidem est Entis ꝺmineq; q Ens n dat Em, nec Veritas habilis est, Nisi ꝺ esset habilis gratiae sine esse,
n sequit obstat, quia Ens ꝺ primationes, n sit Veritas Entitativa, & Veritas Cognitiva, quatenus Deus Magnus Cognos-
cit, Ut patet ꝺ precedentg, imo, & ꝺ consequentg.

Arg 6: difficile Petrg tetigit, ꝺ haberet 1ª q. 15 art. 2 ad 33: vbi: Respectus
quę multiplicantur Ideę n Creante a Rebg, sed ab ꝺus dīno Comparante sua essentia Rebg: & respectus illi n sunt Reales
& Deo, nulla est Realis Relatio ad Creaturas: q Rationis: q ꝺus dīnus est Causa illorū Respectuū Rationis: Minor est
& eorum Petrg ex loco, sicut ad Vm dicit: Respectus Multiplicantes Ideas n sunt ꝺ Rebg Creatis, & ꝺ Deo, non
tamq sunt Reales, sicut illę quę distinguunt Personas; & sunt Respectus ꝺrelatis ad Deo.

Manet Scotus Ut ꝺ Divinus
Causare humanorū Respectus fundamentaliter proxime, quatenus cognorat essentia sua dmodu imitabilē a creatura
prebere fundamentū Ut ꝺus Creatus illi relatio comparet, Ordinat ad dmodi Creaturas participantes hoc perfectionem
quia Cs facultas vita agat per se, & mediate Omnia intę, Diligenta Generico distinctionē tragica & particulariter
Cuius ꝺagat, & sit ꝺ Omniscia Logica, Dicunt ad precisionē nra Universalis & Singularis, & pre
cisio, Quę forte, Quę objectiva ꝺdunte, Ideo Sanctus, quod prędicta disputationes Omnes tutatę, qua
rent, Ut Dilig nra Notior, Facilior que sint eaque pro sua Metaphysica Modo credebat, Modo Scire, (prout ꝺ
necessitas que cuerit) disputaremus.

Quare Scitote distinctionē & nolite dicere Unū n esse Aliud, Sic qua & corpore de
plex & extremo, & quomodo Unū & Quodq Aliud, ita sint distincta: Sic qua ꝺlantino dividit ꝺ Reale Virtuale, Ra
tionis Rationantis, & Rationatę, Modale, ꝺg Scotus, & hg qua forte & bona Vera appellant, Superaddunt, illg qua
acute defendunt, & pugnent tg ꝺ tota gratia Divina, quę Creatas: Unū distinctionis

Distinctio Realis, Veritatem
ꝺ extrema, quorū Unū Realiter n est Aliud, Subdividit qua ꝺ positiva, negativa, ꝺ mixta, & conclusa, Essentialem modalē
& accidentalē: distinctio Realis positiva Veritatem ꝺ extrema positiva, & contraria, Ut ꝺ hanc Lapidē, &
aliū: negativa, Aliū Negativa, Cessante ꝺ extrema, quę nihil sunt, l, Solū Unū & distinctū. ꝺ mixta data
ꝺ toty, & partg: & conclusa ꝺ toty, & toty partg quę partg: Essentialis ꝺ principia essentialia diversa ge-
nerę aut Speciei, quę potius diversa, quę distincta Objective: accidentalis data ꝺ principia essentialia accidē

tra Nra, Vt ira Alby, & Nigey. Modalis ira duos Modos, l, ira Dg, & Mody, Vt ira Petry & Lini Sessione, Duonem que, & Scotistis. & Alij distinctionibus ira dicemus; Nunc autz Scotistaz distinctionz nos gustat, mentz que fuerat, Vt circa illz n ꝑ subtilz difficultatz discutiamus.

Disp Ia.

Quid sit distinctio formalis ex natura rei, & An Concedenda sit.

Plura arguunta ꝑ Alby Lego, qui Cy ex Victoria ꝓtelligentia Scotistaz Scotus originz habuerant, nihil Regent Seraphicz familiz Doctorez: Lego, ne nos Gurcen Lorian hmmodi Centura adstringat, decreui primi genuina mentz Scotistarum aperire Vt gradui talis distinctionis subdatz ꝓgnationis obtenz. Cgitz Augdy Scotistas ad Romulcam deferrz, non omnz distinctionem ab ira ꝓcedentz Realz Nominare, & distinctionz ex natura rei; que si Negetur ira extrema l, realitz, l, dominitas Negatiua, Realis distinctio appellatur, Si Vero non ira, distinctio ex natura rei formalis nominatur.

Distinctionz ex natura rei Realz ex quatuor Capitibus Scotistz agnoscunt: ex generat: ex Corruptione: ex Negatione, ex dependentia. quia quotiez duo diuersa generant generantia, l, Corrumpuntur diuersa Corrupt, l, si mutuo, aut alterutz Negarentur, l, Vny ab Alio dependet, certe est distinctio ex natura rei Realis. = Distinctionz ex natura rei Realis ex Aliis quinqua Capitibus que adducit Mercnero, ꝓsequentur Scotistz. ex exclusione: ex definit. ex descript. ex demonstrat. ex Predicat.

Quoties Cy Negatiua ira sebsistent Vt Vny Aliud sina Vat. forte ex excludat l, diuersa definit. ex entiali, aut descriptiua ex ꝓficeret, aut Aliquid de Alio, quod de Alio non demonstretur, demonstratur, l, denique Alig de Alio dicatur, quod de Alio n dicatur, quoty tale, tunc Vny Realis ex natura rei ab Alio distinguitur: Sicut ilta gratia l, Petro vt. Cus, Scientia, Corpus, Viuens, Animal, homo, Petrus, que gradus nuncupantur, quia Cy sunt grata, Magis, & minus Universalia, quam ger illa ascensy a Minori ad Maius, descensy que a Maiori ad Minus facimus. ex natura rei formalis distinguitur, quia, l, omnes, l, plures ex diuersis ex diuersis ꝑ Negationes assignatis Negarentur ꝓ ipsis.

Quia Realitates ille Cuidz Numero intus, l, Scotus, dicunt ad Scotistas Una, & Alia, & Alia quidditas, Una, & Alia, & Alia Realitas, Una, & Alia, & Alia Entitas, non Vero Vny, & Aliud, & Aliud Cus, quia tales distinctio Realitatis ꝓ Entitates & Concentibilitates, non Vero ira Entia, quia Cy Realia identer est Compositum: ex hoc infert Nova Alig esse distinctionis Realis, & Alig formalis, ng distinctio ira Abeding & Ingredding Vt distinctio ex natura rei Realis formalis quia Sunt duo Entia: & Cng ira duas Modalitates data distinctio Realis, n Vero formalis, quia Utrique Metaphysica existunt Vt Cdg.

Istius rei hanc subtilz distinctionem explicat Rada, docet que extrema que n identificantur primo modo dicendi per se, esse distincta ex natura rei formalis: Illa Vero identificantur primo modo dicendi per se, que sic habent Vnum definitum, & definitio adequata, l, adequata: Vt Hoc, & animal Rationale, aut Hoc, & animal, l, Rationale Illa Secundo modo dicendi per se identificantur, quoty Vny nec definitum alius, nec pars definitionis, Sicut Nimbile respectu Rationalis, & Risibile Respectu esibilis. Nec ex Hoc ꝓcedit, ut Guillelmus, esse per ilta non identificata ꝓtelligendo distinctionem Modos ira ex natura rei formalis, idest, Realis, & totty distinctionem definitionis, sed Non Concentibus obiectorum quoty Significata, sicut Sunt Una, & Realis Res, Concentus tamq definitionis ultimi rei, ita Sunt diuersi, Vt Vnus in Sit Alius, & Significatus ultimi Unus, distinguatur ab Alius Significato.

Eoque Collegi Discipulos Scotus cum Scotistis Scoti discipulos ogoni, & Durandi ꝓ diuisione distinctionis adequata: ng to illi, quia illa adequata distinctionis dividunt ꝓ Realis, & Rationis, si Cy Realem, ex Cdg, ac ꝓcedentz ab ira Diuersa, & intellecti: differunt tamq, quia Thomistis Realis distinctionis nuncupant illa que Realis identitatis ogonitis, Scotistis Vero non ita, quia distinctio inter ex natura rei formalis Cng ab ignis Realis nominata, hoc est n dependentia ab ira, que Cy Realis identitas non ogonita, sic que distinctio ita media ira Realis oppositis identitatis & Rationis; ita Maior, illa que Minor, que que ab Scotistis applicate omnibus ꝓdicatis, que Virtualis, & per Rationis ab Thomistis distinguuntur.

Hanc mediam distinctionem esse positis ab Scoto, ita impugnant Cius discipulissimi Arriaga, Vt egre ferant plurimos, grauissimosq Auct. Suy subtilis Poncius, & plusquam de diuinitate Scoti per ty, l, fundamentali ꝓ Nra ita ex suis Mayrera. disp 8. q. 3: & ex Secundis ex Conimbr. disp. 9 metaph. Sect. 1. Valat. D. Th. q. 3. tract. 2. disp. 2. Sect. 3. Mastrius. disp. 6. Sect. 3. & plures alij: Omnibus tamq optimis Scotistarum tuetur opositis, & quoties illos talis distinctionis patrocinantes S. Fonseca S. Metaph. cap. 6. q. 6. Sect. 2. Ledesma de Vnione Dei. q. 3. art 2. q. 3 Complutenses Magistri Conimbric. ꝓ Frassat ꝓ Pergrayen. q. 2. dub. 2.

Nostra Conclusio.

Non Vt adstruenda distinctio ex natura rei formalis, Nunc illa que Scotistis Realis vocant, & Ntra illos, omnes alij distinctionis rei a re. Dista a plurimis solet primo pcari ex eo quod tot sunt distinctiones, quot entis genera sint autz Soly Realis, l, Rationis ens: 2 distinctio aut Realis, aut Rationis est: 3 Negetur distinctio media ira

Realis, & Rationis: ꝙ discernere ista debilis vt, ly quia illa distinctio media ad scotistis appellata Realis, equity ꝓdependens vt ad ens, ly ens, quia Formalitates possunt ab igne appellari entia Formalitatis, l, Formalitates entis, quo posito ens distinctio entis Formalis, & media, sicut entia Formalitatis, entia media dicerat Scotiste.

Ulter ꝙ Pma ꝓbatio Exotici Adversariorum:

Ante operationem ens, ac ꝑde Realis, hoc Formalitas, nec illa: ꝙ Vat Maiorem patet Realis, hoc nec illa: ꝙ aliquod entia Realis vt ens, nec non illa Realis, quod Realis nec quia: ꝙ illa Formalitates distinguuntur Exotica Rei Realis, l, distinct Rei a Re: ꝓbo hanc ꝑs: illa distinguuntur Exotica Rei Realis, l, distinct Rei a Re, que sunt diuersi Rei Realis; ꝙ Exotrema; que ita se habent, vt vny habeat ſtrinsece aliquod Reale entis, quod Realis n habeat aliud, sunt duo diuersi Rei Realis: ꝙ illa Exotrema, l, illa Formalitates distinguuntur Exotica Rei Realis, l, distinct Rei a Re.

Maior ꝑ
Primus Syllogis vt omnino Vera: Minorq pretereq ꝙ Scotus Exotricus, facilis ꝓbo; postea ꝑ ꝓbatur: illud Reale entis habity Realis, & ſtrinsece ad hoc Exotremo, vt Rei Realis ad aliud Exotremo non habita, & habente aliq Re Reali habito ad ille Exotreme: ꝙ Exotrema illa Vat Hilary Very Realis distinctary sunt duo diuersi Rei; ꝙ distinguntur n habito ad ille Exotreme: ꝙ Exotrema illa Vat Hilary Very Realis distinctary sunt duo diuersi Rei; ꝙ distinguntur distinct Rei a Re: Tam ꝑ Sugestionem ꝑ ꝓbo: Inuenientia Realis ſ Formalis Animalis, est entis Realis ſ ſtrinsece habity ad animal; ſ hoc Reale entis Realis & ſtrinsece nec Formalis Rationalis: ꝙ aliq Reale entis Realis est ſ no Exotremo quod nec ſ Asino: ꝙ ille Formalitates Vat illius entis Realis distinguuntur Exotica Rei Realis, l, distinct Rei a Re.

Respondebunt
Aduersarij, ante operationem ens hanc Formalitatis esse Re Realis, distinctq ab alia re Formalis, habere quo ſtrinsece aliquod entis Reale, Formale, quod ego l, alia Formalitas non habet, quod toty Competit eq Realis, & identica ꝓ distinctionem, & sano vt, quia nulla Formalitatis potest ab alia Separari, generari, aut Corrumpi, neque ens ab alia degendere quę sunt capita generalissima Realis, & Rationis distinctionis, ꝙ Reale quę ens ſ Conuenientia Realis ſ animalis est Reale entis ab ipso ſtrinsece habity, & habity ſtrinsece a Rationale, n ideo ille Formalitates distinguuntur Realis Rationis, quia Unica generat, generata, neque ab Una alia Separari potest, ſ toty Una Exotrema Realis alia Realis Formalis, quet n esse eq Formalis. ꝙ

ſ Exotrici Formaliter Realis Vero Negat entia: illud Reale entis ꝓbatur: Reale entis ꝓbatur ſ Vero Realis ſ Rei

quia a Nationali n̄ potuit Separari: Ego dico posse animal a Nationali Separari, quia ab illo distincte Realitas Video Realitas distinguitur, quia ante operationē ipsi distinguitur, quia distinctio quę Veritas ipsa Entitatiua, sic Entitatiua, & Realis. plures alię sunt ꝓpugnationes ꝑ probabiles, quę Theologicę, quę ꝓ solutionibus Argumentorum sunt & animadvę: sunt autē ꝑ ab illis, quę ab acutis adhuc meo Clamy Neque ay ab gradum meto ghiricory distinctionę accedamus &c

Disp. II^a.

Quid sit distinctio Virtualis, & An in Creatis adstruenda:

Difficile & Virtualis distinctio, ꝑtrinseca, subiect. & extrinseca: ista a Vero Scoto Scholasticis omnibus familiaris, illa Vero n̄ ita Communis, sic Ockam temporibus posterioribus data, negata, ꝑter gratia Diuina absoluta, & Veritatiua, Cum senatorio sine Contradict. Ockam Veritatiua gratia Contradictoria, quatia sunt Communicari, & n̄ Communicari, gaudet & n̄ gaudet, Videre, & n̄ Videre, dilexit, & Alij plurimi late disputant Scholastici, a quo que Nostrer Veritas instituere, ne ꝓ alienę mentis falsę Minist.

Dein distinctio Virtualis ꝑtrinseca nihil aliud est, quę ꝑtrinseca dicitur ha aliquem quoad aliquod gratę ꝑtrinsecę, Conuenit & ꝑtrinseca ipsum identice ꝑter se. Inde quotcumque ante omnem ꝑter Considerationē Verificatur aliquod Veritatis gratę ꝑtrinsecę & uno Extremo Realis & aliquo tertio identificato, quod Ligno tertio Realis, & ꝑtrinsecę negatur, ꝑter Extremy, & tertiy dicitur distinctio Virtualis intrinseca. Sic quę ꝑter Diuina essentia, & Relationes possibiles talis ꝑtrinsecę dicitur distinctio, quia de Summa essentia Verificatur Veritatis, & ꝑtry Secy gratę Communicabilitatis tribus personis, quod de eisdem tribus Realis ꝑtrinsecę identificatis & Summa essentia negatur. ity gratę Veritatis paternitatis & Verificatur de filio, & Spiritu quod negatur Negatur Diuina essentia identificatis gratę Veritatis paternitatis & Verificatur de filio, & Spiritu quod negatur Negatur Diuina essentia identificatis cary & illis, & sic de plurib⁹ alijs gratis Veritatibus, quę ꝑ Summa Virtute Humanę Excedentę Capacitatę, sine Veritatis sine Villa ꝑ Veniunt, & fide Docente Venerantur.

Si autē animadvertis non Negra posse Veritatis, & Entitatiua distinctionę ꝑter Solitates, quarę una habet aliquod Veritatis gratę, quod Veritatis non habet alia: ꝑ Cui hoc pariter & ingat ꝑter pa terminatę & fictę, habet Cui hęc esse Communicabile sicut, quod Paternitas n̄ habet, licet ipsa Entitatiua Veritatis a pater nitate: Vel si de Concepto aliquo habere Veritatis & ꝑtrinsecę aliquod gratę Veritatis, quod non habet alius, n̄ obstat Summę identitatis ꝑter Personalitatis Deitatem, sicut n̄ obstat Summę identitatis Paternitatis & essentia, ostensę no sunt plures & Solitates habere plura grata nullo modo Summa Natione quory distinguantur Donaa Dei Formalia, & Entitatiua, aut Donaa Dei Realiter, quod ē ꝑtory Doctorū Asserunt, nec ullomodo Cui possit Donaa Dei aliquo quodcy distinguitur a distinctę Virtualis ꝑtrinsecę, Vt arguit Scotus agnoscit.

Si ergo sic arguis, ꝑtry arguit optimat fides tua, & aliquod rationes Scotus ꝑ Deo Uno, & Trino Verissime esse, quod ꝑ Deus Creatis est Communicabile esse, nec Complures Nag Caiphas Ann tio de Euc. Cap. 6. ꝑ quę Augustinus omnia est libera ab omni lege, & loco, & tempore, & Spatio, & Creatura dicitur esse, quod ꝑ Deus esse negaret: ꝑ Deo Realis, Summa quę Identice ꝑter gratia absoluta, & Veritatiua Dei, non obstante ab Persone Diuinę gratę Realis ꝑ Trino Extremo, quo aliud Caret Extremy cy illo identificaty, Non licet Ergo ꝑ Verę Identitatis ꝑ Verę Creatis Cy ad Hoc Concedaty nulla Ogat fides, & ab illud negaty instet Vario naali, nec decens ponere ꝑ Creatis ꝑ Miraculis Vis ꝑ Finitatis Mysterio, neque institutio nec discernere licet distinctionę Donaa Dei Formę, a Virtualis intrinseca, ay ꝑ Philosophica, non Theologicę Contendimus.

Distinctio autē Virtualis Extrinseca, quę Fundamentalis, potentialis, Imaginatiua & Quinadeni Nominata, nę aliud quę Vinculum Veritatis ꝑ unitę ꝓprietatę, quod quod ꝓprietant plures Formalitatę Realis distinctę, dicitur fundamentalis, quia ꝑter Fundamenty ꝓprietę, Vt alię Potentia illas Solitates distinguat, ad hanc quę distinctionę est ꝓpta, & sic dicta potentialis, Vt etig Critialis, quia Veritatę ꝓprietat, & quod ꝓprietaret distinctio Realis Vt Eminentialis, quia ꝑ Eminentia, & ꝓfectione Dei fundata, Vt denique Quinadeni, quia Quę Valet ꝓprietas parce quod aliud ꝓprietate.

Aduertite omnia hęc attenta Diuina esse distinctionē Virtualē ꝑtrinsecę, quę Extrinsecę, differunt tanq̄ hoc quod Virtualis ꝑtrinsecę absolutę ab omni Extrinseco Denotato, sic quę Ratione diuini Veri plurium gratia Identicorum, Identicorum, quatia sunt gaudere, & n̄ gaudere, Communicari, & non Communicari. Ratione Vero distinctionis Virtualis Extrinsecę n̄ esse, quia gratia quarū Identicorum, quę Veritatibus possunt de aliqua esse Veritatis ꝓprietate n̄ Denominant Solitatę absolutę, ꝑ draine ad aliquod Extrinsecum, ꝑ Vt dicitur ab esse denique, & distincta Solitatibus

adhuc ē alia diuisio distinctionis Virtualis Extrinsecę ꝑ adequata, & ꝑ inadequata, prima est, quę fundat plures diuisa Solitates & separate obiect, quęque Creatum omnes, ꝑ admittentes, ꝑ opponentes obiectiuas ergo distinctiones, & autē est quę fundat distinctas & oppositiones tantū obiect, & quę Dicitur Ly omnes omnes Creatis Solitatis identificatis, quarū plures & separate plures & sine Denominatę, & hanc distinctionē esse Limitatę pugnant omnes qui obiectiuas negant ꝓprietates Quę ipsa. = Alij ꝑ Scotistis, & tota qua ꝓtest Sanct & Scholastici sta.

Prima Conclusio

Pugnat prorsus ꝑ Creatis distinctio Virtualis ꝑtrinseca: Prima pars: distinctio Virtualis ꝑtrinseca data ꝑ Deo Capaciosa Creaturę gratia Contradictoria ꝑtrinseca, sine Villa Contradictione; ꝑ ꝑ Creatis nulla est, neque esse potest Capaciosa Creaturę gratia Contradictoria ꝑtrinseca sine Villa Contradictione: ꝑ ꝑ Creatis nę, neque esse potest distinctio Virtualis

* Vel Cui rectę naali Vat. Concilij Salmanq & Cicca ꝑ pure naaly. & sic non ꝓt, grady facere, & Docendo naalibus ꝓpositis, ad Dei prorsus Augra nag Emulis Legis naalibus, Dialectici, quę minutis ꝑ Manicatus. Sic me docuit Aug. Cui obite Legentem lib. de Conict Dei Vig Cap. 3. hęc Elegantissima Schaus.

Dialectica di Dergdi potens, potest quo que dubia definiens, Cunctos Scripturas Enodans, & Enucleans, Cunctos Scholastica animabilans Cy ꝑ diuinitatis ꝑtendat, tantę Maiestatis Lucę regerentia, pauidum Caput tremefacta reflectat, atque in audita humana Sapientię Cuiuscunq; delitescat, dissolutis quę Syllogismorum Nodog, Scutra obmutescit.

trinseca: Maior. Ego Summa Theologiæ Secunda Secundæ: ergo Minor: Sed Creatio est Cognitio subordinata Fidei Contradicit. Contradictoria gratiæ trinseca, & Veritati, ergo Est quia de Fide Extremo affirmare Aliquid Veræ gratis, illud quo negare Alterò Extremo Sed Identificato Termini Veritatis, & Fidei: ergo Et cuius quod Veri Fidei gratiæ Contradictoria Fidei Vitæ Contradictæ, & Termini Fidei, & Veritatis Maior est Certa: ergo Minor: Si potest gratiæ Contradictoria Veritatis Fidei Contradictæ, ergo Est quia affirmare Aliquid Vt Creatis esse Faulty Dñi Faulty &c. Nec non Negat, Sicut Negat esse Creatis Mysterij Trinitatis: ergo

Explicata hac Vat: certa difficultas Mysterij Trinitatis, ac humanæ fidei gloriosæ Confessionis Dei Est quod Vna Simplicissima Entitate gradi cente gratia Contradictoria Fidei Vitæ Negationis Veritatis: ergo Si Creatis Nationes tas Dei distinctiones ponunt Vna Simplici Entitate gratia Veritatis ergo Se opposita gratis, ergo Non Est Mysterij illud facere Fidei, nec Vere Regale numen Deus adorari, ergo Fuisse Dei tenebras latebrasq; Fuy, nec Gloria, & Summa tanti Mysterij Est Maiestatis, Cui ergo Lumina Veritatis gloria, & Fidei Villissima, qualia Sunt secretaria Communionis Ordinum Subditi gratia Veritatis Esse opposita, Vt aiunt Hominis Entitatis gerentis a Deo Fidei Malitia Vero Cui igitur Entitatis Creatis a Deo, quia gratia nimis Fidei Vt Vna Natione, & Fidei Fuy Vna identificata legis & Voluntatis Traditionis, ac Fidei Summi Fidei Vt Filiationis, & Essentiæ Cui filiat Identificatis, quod Vitra fuga rabile Mysterij, Vt quia Vera philosophia Academy.

Ad Rices Corp: ergo Summa Esse Fidei Genere & Creatis Entitatis Fidei Aliqua Simplicitas, quæ Summa esse: Negata & Creatis distinctæ Trinseca Virtuali, data Entitas Creata Simplicitas Entitate Divina: & nec by Est talis distinctionis & Creatis genere: gratia Minor: illa Entitas est Simplicitas, quæ Minori Caret distinctæ; & negata distinctæ Trinseca Virtuali & Creatis, quæ licet Entitas Careret Maiori distinctæ. ergo Minor Caret distinctæ; & negata distinctæ Trinseca Virtuali & Creatis, quæ licet Entitas Careret distinctis Virtuali & extrinseca Minor Est distinctæ Virtuali Trinseca; & hæc Negata & Creatis, quæ licet Entitas Careret distinctæ Virtuali & extrinseca: & quæ licet Entitas Creata Careret distinctæ Virtuali Trinseca, Maiori Careret distinctæ, ac Entitas Divina, & deque Simplicior ista, Est illa

Nego a Summo: quia nulla Entitas Creata Esse potest quæ & Summa identificata Subest gratia Contradictoria Fidei, & Veritas Fidei Vna Contradictione, Sicut Divina Essentia & Contradictæ quod distinctio Trinseca Virtuali Est Maior Entitate Virtuali & extrinseca, & Negatur Entitas Creata Esse Absoluta Simplicior, & Veri est Eadem, ergo Fuy Trinseca disregantia Removere Summa identificata, Vt Eadem Signa necessaria Simplicitatis, quæ Dei Commendatæ Magni, Dei adsint Mundi & Sedimenta, quale Est gratia opposita Vat distinctionis & Virtuali Trinseca, quæ Si daretur & Creatis, & argueret Veritas & extrinseca distinctionis, & dissentiens Mysterij Trinitatis, & quia licet Entitas Creata.

Probatur Vat: Nunquam Veritas gratia Veritatis distinctio duplicis gratiæ, nisi quando de illis Veritatibus gratia Contradictoria Trinseca; & gratia & Creatis distinctio Virtuali Trinseca Inter extrema identificata, & illis gratia Contradictoria possunt Sine Veritatis distinctione Veritatum: & ad distinctionem Veritatis gradus & Creatis Nihil sunt gratia Contradictoria: Cui ergo omnis Contradictio Veritatis Inter Esse, & non esse, Sequitur me gloriæ & Nihil Entitas & gratia Esse, & Esse, & Sic illud Notissimum principium quodlibet Est, & Est Fuit Fuscificabile. quod quo Fallu Sit primo agaret Finitum, ne Vt hæc Realitas Scientia Veritatis ad alia distinguenda Finiti desiderat Magni, quo quod Fugit Habeat aliquid Entitatis gratia, quod & Habeat aliud.

Probatur B: Si Mysterij Trinitatis & Est una Creatura Veritatis Realitatis, & Inter latebras Mentalis & Subsistat Ignoti Semper Esse Femineity, & per Nobis principia hoc: quæ Sunt Cadaveris, Sunt ideo Inter se; & posita distinctio Virtuali Trinseca Creatis, illud & Esse principia Femineity, & Femineity, nec ideo Mysterio Trinitatis, & ens aquamunque Entitate Creata: & ideo quod principia: gratia assumpta: Ideo Trinitate Nihil & Subsit Syllogismus ista & Bello principio deducitur: Essentia Divina est Realitas Paternitatis; & filiatio Vt Realitas Essentia Divina: & filiatio est Realitas Paternitatis, quia extrema, ergo Si identificata Realitas Cui tertio, Cui & sunt ideo Virtualiter Trinseca Cui ipso tertio, & Sunt Realitas ideo Inter se: & Quarita Est Deity & Quocunque Syllogizo, quotiens & oppositorio & Creatis.

Negatur a Byssi: & Minus Syllogismi ille & Vera, & prima figura, quæ illud omne Rationale est Sensitive, & omne Sensitive est animal: & Rationale Est animal; & Nec Syllogizo potest sui negare Deus, quia extrema quæ & Sunt ideo Virtualiter Cui Tertio, & Sequitur esse Realitas eadem Inter se: & posita distinctio Virtuali & Creatis, omnino Fuit Dei Syllogizo Cum qua Cui Electrix, & efficaca, nec Facile Est, Deus & Trinitas, & Aliquid Evidens Concludere, quod Deus positivo & Deity, & Deity Sui Est

Soluuntur Argumenta

Ad V: Dei Contradictæ Veritatis gratia Contradictoria Trinseca, & Veritas, necessitas distinctionis Virtualis Trinsecæ Intercedere, & Adhuc Deus Creatis Veritatis gratia Contradictoria Trinseca, Sine Contradictæ Vita: & & Creatis necessitas & Adhuc distinctio Virtualis Trinseca: Maior Est doctrina nra: Minor probatur: Amor Dei, & Odij peccati Realiter identificata Fidei & alia Entitatis; & Aliquid Veritas Verificata Trinsecæ de Amore, & Verificata de odio, & Est ita: & Maior Est Sanctis & Vera: Minor probatur: Amor trahit ad Deum, & ad peccatum: Odij trahit ad peccatum, & ad Deum Vt quid Trinseca, & Veritas, Amoris, & Odio; & terminato amoris ad Deum & Verificata de odio, & terminato Odij ad peccatum & Verificata de Amore: & Aliq Veritas gratia Verificata de Amore, & de odio negata, & Est ita. Ad Maiorem: Amor Dei, & Odij peccati terminata ad Deum & Vt quia Odij peccati Vt Necessitas ad Esse, & non potest esse Necessitas ad Nihilum, Cui Vt Entitas ad Deum & Odij peccati terminata ad Deum.

Ad Barcenty & Maiorem: ad primum Dei & Maiorem, & Minorem: ad minus primum & Sanctis gratia, & Deity Nego Minorem & Nullis primum, distinguo Maiorem: Odij peccati terminata ad Deum & Deo Maiorem: & Minorem terminata ad peccatum per Necessitas ad esse & Deo: ita dicitur, & affirmo nego, & Minorem & Deum nego Minorem: Dico ergo quod Odij peccati terminata ad Deum & Vt Vt, quia Odij peccati Vt Necessitas ad esse, & non potest esse Necessitas ad nihilum, Cui Vt Entitas ad Deum & Odij peccati terminata ad Deum.

Sit terminatio Amoris ad Deu Verificatur de odio, odij tractu ad Deu, illy que odio habity denominatur, Et terminatio odij ad peccatu Verificatur de Amore, Amor terminatur ad peccatu, illud que amatu denominatur; Sic Vt prius Justificatoriu: Sq terminatio amoris Verificatur de odio, & terminatio odij de Amore.

Deu nihil strictu Verificari de Amore, quod in Verificatur de odio Justificato Sq amore, ideo que odij peccati, est Realitas amor Dei, & Amor Dei in Realitas Odij peccati, Sicut Sig motus, que Realitas est accessus ad huiusmodi Locu, & Realitas Recessus ad alibi, qui motus Sicut dicitur Realis Recessus, Dicemus per ordinu ad diuersa Connotata, Sic Contrarie dicitur Realitas odij, Et Amor per ordinu ad diuersa Connotata Extrinseca, Eoquo Solu distinctio Virtualis Extrinseca potissima quata, in strictu, que Sig existit a quocunque termino Extrinseco, Sicut quod Extrema subeunt quata Straditoria sine Stra dictione: Unde Amor Dei in Illatiue Negatiue odij peccati, Et odij peccati quata negatiue, Illatiue Vt Amor Dei.

Nec Sistit odij peccati Vt ad Deu terminati, iquy Deu odio habity denominare, nec amoris Vt tracti ad peccatum illud Realiter denominare dilecti, ty, quia nec Amor sub Eoquo Amoris, tract Sq peccatu, quod erat necessariu, Et tunc dilecti denominaret, nec odij tract sub Eoquo odij Sq Deu, que Cogitationes Sq Rationante à tuc, auferuntur etq, tuc amissa. Palam ity est Sq amoris Dei sui Conditoris, & benefactoris per ordinu ad dignitu filij, quoy Imus obsequens, obedientia Patri debitu, Et Paternus Amor Imus obedientie Corrigit dicitu Generatu a Filio Corrigendo & Vt Patrem obedientie demulcet, dicitu Genitorem a Filio ob debitu hoc Patry obedientie amabilem. Congruity etq Vt Unicu Jdiuiduu Sq diuersas gestibus denominationes tuc, I, Filiy diuersis, Vt Natu pati agenti paciente, ty que passibly denominetur, & Sq Genitu ty Genitoris, obty Genitu denominante. Alije que stantia.

Sig N: Entitas Creata Realitas Jdiuiduata, ita quoniu Realitas distinctis dominatur, Vt Se sola gestibus, quoty Sig distincta Realitas gestibus solent Jdistinctio Virtualis Extrinseca, Dicitur Jnec Doctrinalitas: q talis distinctio gignit Vt Creatu: Maior Vt certa, nam Anima Rationalis Dominatur Vegetatiue, & Sensitiue, & Sine Sui diuisione gestibus effectu Vegetandi, & Sentiendi: Minor patet Sit Vera, quia Sq dominatio quoy Dicitur distinctio Extrinseca Virtualis = Quinque Maiora: Dominatur quinq ad predicatu diuersos effectus Sortes Vegetandi Maiora: ad subeundu quata Straditoria in Maiora: Et hoc Sign Minoru, quia anima Rationalis Realitas effectu Vegetandi, & Sentiendi gestibus, quod Sq Sra Maxime discernit. Sig N:

Sigura hu Sunt Sotra Mysteriu Trinitatis, deoq Jdequante ad omne mentis Desiderat Verificatiue quata Straditoria Jnec: Sq illa distinctio Virtualis, Specialis in Mysteriu Trinitatis: ans multiplicitu potat: eSpha Anima Sit Sadq Entitas, & Sing Sadq Sortitas operatiua Sq diuina Intellect, Sq Signoq Realis quoty Verificata Sq Sensu Realis de Anima eSpha quod in Verificatur & diuina Intellect Sq de Ima, Sadq que Sut, imo Sortit operatiua Sq diuina Vtra Mysteriu Trinitatis Verificante quata Straditoria Jnec: potat Minor: Deinq eSpha Unius mentis beatoy Sub Vat Specici Intelligibilis, & quoty Realis Sueneni eSpha Deinq ante omne Intellectu Desiderabile; Sicut Imus in Verificatur de Anima Intellect, & Jtai Sui potat Intelligeret declarato per Intellectione Sercata, quod Deus è Theologu: q. Sig Realis quoty Verificatur de essentia Diuina, Sq in Verificatur de diuina Intellect, Sq eSpha Justificatur.

Secudo: Sigorotalis Verei Anim Sit Sadq omnimo Ne Sq diuina Situatione, Stamq Communicatu Humanitati Sosti Ani Sui munere Sigorotalis Sig que Realis Subsistere, & in Sui munere Situationis, quia Humanitas, ipsa in Genuit Patre, in recipit ab ipso: q ide quod prius = B: Gradus Sentiendi, Viuendi, & Intelligendi Justificantis Jnam Vationalis, Stamq anima obito tuty Sq grady Viuendi, Carni Sq grady Viuendi, & Sentiendi, Sq Soly, Capiti Sq grady Viuendi, Sentiendi, & Intelligendi Communicatu: q. Et: Very, Obony Sunt Justificati, Stamq Very Specificat ty, & in Volytatu, bony, Obty tratu, & ty: q Sig hec omnia Sunt quata Straditoria a Mysteriu Trinitatis Jaggesta, necessario ad Sui Verificatione sine Stradict: & Sorgunt distinctione Virtuale Extrinseca, si Very è necessario esse ad Straditoria Verificata.

Mity è Hominis, non Soly hec Straditoria Sotrinseca, Sthq Extrinseca, qualia Sunt gaudere, & in gaudere, distingui & in distingui; Communicari, & in Communicare, que de Sensu & Sciu Realis dicuntur, Sadq Generare Sutri & Beneficio Solutis distinctione Virtuali Sotrinseca, que Sensu nec distinctione Sotq & nata Rei, nec Virtuale Extrinseca Decedere, Concedentes tamq Valent, nollent, declinione & quidditate Imus, & alterius distinctione, generiu est ty, & Sde Catholica Sanctis Sicut Deinq Sigue, & gaudere, & in Deinq eSpha Sq Situatione Justificatis: aliquod q prius Jnec Realis, & in Sneo Sueneni Extrinseca Dei Sotremo, q de Altero negatur: in quidditate, & Sensitiue distinctione Virtuali Extrinseca: que Sq necessario Sedeant, negant ipsa Virtuale distinctione Extrinseca. Nec Sneo quomodo Unica distinctio Sotrinseca Sotregati de Sensitiue potest Aequalis Straditorij, ty Sotrinseca, que Extrinseca. Sic omnia Nam: ad Vs Joannis Deus maiores & distinguo minores: Nig Realis quoty Extrinseca in Minores: Sotrinseca, & Connotatiua Deus minores: & distinguo Sieg: Verificatur quata Straditoria Jnec Sotrinseca, & Connotatiua Deus Sic: Extrinseca in Deu: Sq hic eSpha Deinq omnimo Glorioso, & immutabili acciderit Imo ignis beatoy mentis, necessy è Sig Imoq esse Sotrinseca, Sq nihil Extrinseca ad hoc Sit eSpha deinq; & ad hoc Sotrinseca Verificatur & Imo Sotremo, & in Deo Justificato, Sufficit distinctio Virtualis Sotrinseca: hoc est, Virtuti ad diuersa Sotrinseca Connotata; per quod Sistat ad Sq

Ad Sq gratia deinq Anima Vationalis per sug Entitatis & diuersis gestibus Sicut diuersas Connotatas Sugoritones, quary Vat Communicari Sq Sui

Sequida Necessitas ab Imo termino, non potest non esse accessus ad alium? Modo Sic: accessus ad Deu Vt Necessitas a peccato, ac pride odij peccati: q Amor Dei, Vt odij peccati. = Unde Sicut Una actio, Sue idq motus, dicitur accessus, & Recessus per ordinu ad diuersa Connotata: ita Omnis actus Dilectionis Vt Amor, & odij per ordinu ad Sotrinseca Connotata: Sicut Unica Cognitio denominat Sotty Cognoscentis, obty Cognity: Unica actio agentis placentis, & tuy patuty. Nec Sistit odij peccati Vt ad Deu tracty Deum odio habity denominare, & Innocentem tracty ad peccatu, peccatu dilecty denominare. quia odij, Vt denominet obty odio habity, necessario Debet recedere ab obto: q Omnisquisque recedit ad Sequod detrouerat; & odij peccati non Recedit a Deo, Si potius accedit, q. garita Amor Vt obty denominet dilecty, decedere Debet ad obty; & Amor Dei, non accedit ad peccatu, & potius recedit: q.

Sty: Dostru Vt Subsistens Subsistat Diuina Vt Suty predestinatus ad filiatione Dei naale: & Subsistentia idq Realitas Vt Sq filiatione q = Sic que Subsistit a Vt tuy predestinatione, Vt tamq filiatio q Realitas Verificata Sdeq Entitatis esse tuy, & esse

Unita humanitati Subsistit Verbi Dei in eSpha Sub Vat Specici Intelligibili, ty quia Unio Subsistentialis Sub distincte, n Sfert Unionu accidentalis, & Sty tionalis eSpha Sub Vat Specici, ty, quia Subsistentia illarum Very Sunt distincta, sui quiry. humanitas, & Sing.

Statuere: gratia esse gratiam Communicari Sotri Sui munere assistentis, & in Sui amore in ritu fruentis, & tamq gratia Vt assistens in distinguitur Ve alia esse gratia, Vt ut fruentis

quia existimant animas Brutorum non communicari 23 gradu Rationalitatis, licet communicari 23 gradu Animalitatis, quia gratis communicata 23 se exercitio effectuum actus Rationis, in communicari 23 gradu Animalitatis, in quo sufficiunt illa ad communicari sensibilibus, sic de aliis. Et sic de Corpore inanimato, in quo sufficiunt illa ad communicari Corporeitati. Et absurdum illatum, Et sic sequi potest gratis Deum manere Creatorem. Et sit finis huius Commentationis actus fidei. Et spei.

gradu, Et in 23 alio significato = 1. dicuntur Entitates Animae Brutorum, Et Corporis 23 gradu Rationalitatis Entitatis Animae Rationalis, Et 23 gradu Rationalitatis Entitatis Animae Rationalis, Et 23 gradu Rationalitatis Entitatis Animae Rationalis, Et

Disp. 3ª.

Quomodo Gradus Superiores, & inferiores inter se et à Singularit. distinguantur.

Pehgi Sugra nãz distinctionẽ Scoti Entis ꝯnãa Dei, qui ꝯ Scoto ita à Suis discipulis definitu: Vt quę Veritatis inter duas Solitates, quarũ Una non includit alią; Sua Conceptu Scoti. Entia definit Unanimitas ab omnibꝰ Scotistis ampleca Collato hiusmodi distinctionis dari non Scoty inter gratia absoluta, & Deitatẽ Divina, Pehgi ita gratia absoluta ad Deum. Ity dicoi gratia Metaphysica Cuiuslibet gradui superadi gradui minungari, ty, quia per illos gradꝰ Entium, Veluti ascendendo, & descendendo; Ity Macoimę quia plures Dei Creati Scoti gradꝰ sugerunt, Ungeli Scoti gratia gratis, & Seraphici Doctoris Angelus. Liquidꝰ gradus Nobilitatis: qui ꝯ Angelo Sine Corpore, & gradus Corporis qui ꝯ Lapide Sine Vita, & gradus Vitę qui ꝯ Planta Sine Sensu, & gradus Sensibilis, qui ꝯ Bruto Sine Rationali, Reperiuntur omnes Cy gradu Rationalitatis; Petro per idgitatẽ, qę accidit Lucitas, Sive Patreitas, quę ꝯ Petro Et Ultima Ratio ipsum à Paulo, & ab Alijs gradibus distinguendi.

Ista premissa Unius quęst qua distinct gradus ith ꝯ Petro ita se, & à Singularit distinguantꝰ: Unanimitas Scotistę asserunt ante omnẽ Suam considerationẽ, ac ordẽ Sua distinct Scoti Entia Dei gradus distinguꝰ: Cateri non omnes Vt Unus meng, ng plures docent gradꝰ genericꝰ distingui Scoti Entia Dei ab Angelico, & non Dei: quia gradus generalissimus Entis potest Sine Angelico, Sine Deo, quia rerum Vt pars essętię speciei: ita Scotistę & Mauritius aput Mastrium. = Suarez Fromsta, Vasquez, & Rada aput Lyra Mastrium, Contendunt Speciem distingui Scoti Entia Dei à genere, quia Species ne pars definitionis generis, & quia genus Vt pars dicitur Speciei, Scoti ab Angelo non distingui. = Mastrius autẽ Multis radequatis distinctionis ex illos gradibus autumat. Pretor hos ꝯ, & gallicos ex contra Scholę Subtilis Doctores omnes tales distinctionẽ ꝯgnant, Volg quę Granadus Concedunt, Cy ęg sit.

Prima Conclusio.

Gradus Metaphysici Alicuius Individui non distinguyntꝰ ꝑter se, & à Singularit distinct Scoti Entia Dei; Et ita Scotistis esset, adhuc non haberet Locꝰ ꝑter gradus metaphysicos, duplex partis Distinctio, quoad Ds partes: Inter gradus Metaphysicos non Vt realis gradus distinctio operata illos idgitatẽ; à distinctio Scoti Entia Dei, ergo nec gradꝰ idgitatis: ꝙ ꝑter gradus non Vt realis: ęo minorꝰ: distinctio Scoti Entia Dei, facit quod gradus sit Realis, non sit ille: ꝙ ergo nec idgitatis: probatꝰ: illa dist facit, quod nãz Unius gradus, non sit Realis à Alterius naa: ꝙ facit ꝙ gradus ille Realis non sit ille.

Ulterius ad Vtio: distinctio Realis Realis l, dicitur talis, quia precedat ꝑtes Considerationis, l, quia Veritatis ꝑter Vg, Et Vg Realitatis, & Realitatis: si ita: ꝙ dist Realis Vt dist realis realis: ꝙ talis dist officit idgitatis. si Ds: ꝙ dist Scoti Entia Dei Vt dist Realis realis: ęo ęg: dist quę Veritatis inter Vg & Vg Vt dist Realis Realis; ꝙ dist media Veritatis ꝑter Vg, & Vg: ꝙ illa dist Vt Realis realis. ęo minorem: dist quę Veritatis ꝑter Unus, & Unus: Veritatis ꝑter ag, & Vg; ꝙ illa dist media Veritatis ꝑter Unus, & Unus: ꝙ ꝑter ag, & Vg. Maior Vt Certa, quia Vg, & Unus Contrarietatis Scharent minor ętię Utrat, ꝙ quilibet gradus ne nihil: ꝙ Unus: Dca è Legitima, Ulterius quę ꝯ appellat dist Riquet: si Unus illa dist entia Dei, illa naa Dei Vt, Ut non sit alia Dei.

Si autẽ dicat quicunque gradꝰ esse Vg Scoti, ac ꝙ de non Unus, ꝙ Solitatis Unius: Contra Vt ty, quia quilibet gradus, includit Unus: Vt Unus de prędicatis Dei: Animalitas Vt Unus: ty etię, quia quilibet Solitas Vt aquate Dei quędą naa, quę Realitas alia non Vt. = & Scotistis Ruuius introqueo tellum: quilibet Solitas, aut ad alia non distinguitur entia Dei Scoti, aut se ipsa à se ipsa distinguitur talis dist: ꝙ ęo sequelꝰ: ideo Una ab alia talis dist distinguitur, quia definibilis Vt diuersa definit; ꝙ quilibet Solitas Vt definibilis diuersis definitionibꝰ: ꝙ quilibet à se ipsa distinguitur illa dist: Maior Vt omnis Scotistarꝰ. ęo minorꝰ: quilibet Solitas potest definiri quatenus Vt Unus, quatenus Scotistis: ty Animal potest definiri, quatenus Unum, & quatenus Sensibile: ꝙ

Quare Dei entia dist Scotistarꝰ: nulla data dist Scoti entia Dei ꝑter extrema, quę idgitificantur primo modo dicendi ex se; terminis Unus, ęo Unus Rada nobili Scotistarꝰ; ꝙ gradus Superiores, & Inferiores idgitificantur primo modo dicendi ex se: ꝙ non distinguuntur Solitas entia Dei: ęo minorꝰ: Unus alia quity Vt tota essętia, aut pars essętię Utrius: idgitificatꝰ ex illo primo modo dicendi ex se: ꝙ quilibet gradus Superior Vt, aut adequata essętia, aut pars essętię Inferioris: ꝙ. ęo minorꝰ: Unus Vt pars essętię Animalis: Animal Vt pars essętię Hominis: Homo Vt adequata essentia Petri; nec gradus ille Superiores possigi queunt sine illis Inferioribus: ꝙ.

Ex hoc ęo Ds quoad Ds partes: Unus adest idgitatis Scotis, adest necessario Caritas distinctionis Scotis; ꝙ inter gradus Superiores, & Inferiores adest idgitatis Scotis: ꝙ & Caritas distinctionis Scotis: ęo minorꝰ:

Vñi adest prædicatio Socratis, & Vera, adest necessario ídgitras Socratis; ꝯ quilibet gradus superior Vera prædicat Socratis ducitur de Genere: g. Maior Vt Certa, ng prædicatio talis Vt, qualis fuerit ídgitras: ꝯ prædicatio Socratis ꝯ ídgitratz Socratis: Deo minorꝯ: ille genuit Vera sunt ꝯ Semi Socratis: Animal Vt Bruum: Homo Vt Animal: Petrus Vt Deus, nec dabile cum Vera forma sicut genitus: ꝯ quilibet gradus superior ducitur de Genere Vera prædicat Socratis.

Sandꝯ hanc Rationꝯ Vigeo hoc Syllogo ꝯ Barbara: omnis Deus Vt Socrates Animal: ꝯ omne Rationale Vt Socratis Deus: ꝯ omne Rationale Vt Socratis Animal = Bel dicitur: Deus non distinguitur Socratis ꝯ ona Rationale Vt Socratis Deus: ꝯ omne Rationale Vt Socratis Animal = Bel dicitur: Deus non distinguitur Socratis ab Animali: ꝯ Rationale non distinguitur Socrates ꝯ ona Rationalis ab homine: ꝯ Rationale non distinguitur Socrates ꝯ ona Rationalis ab Animali. Cui duo Syllogo Deo indicio demonstratur ꝯ ille notissimo principio: quꝯ Sunt Eadꝯ Vñi tertio, Sunt Eadꝯ inter se.

Ad ea Sent Mercurii Vergendebunt Vt Scotista, quod illa quꝯ adequate Sunt Eadꝯ Vñi tertio Sunt Eadꝯ inter se: non Vero Eadequate, Animal Vnius Vt Eadꝯ ꝯ Homine Eadequate, Scilicet Equoty Deus Vt Animal, & ille distinguitur Equoty Rationalꝯ. = ꝯ Contra Vt: quia Deus Vt, Vt Eadꝯ Socrates ꝯ Animali, Equoty Rationalꝯ, Bel Equoty Animal: si Vt: ꝯ Una Socratis Eadequata Vt Eadꝯ Socrates ꝯ alia, Habemus quꝯ inter, si Vt: ꝯ Hæc prædicatio Eadꝯ Vera, & Socratis: Deus Equoty Animal Vt Animal: hoc autꝯ Eadꝯ Vt, quia illa prædicatio Vt Eadꝯ & Eadꝯ hunc Socratis: Animal Vt Animal: ꝯ Alia Vnius ꝯ Solitary Vent: omnis ona ꝯ arte Vni Eadꝯ dicta à Singularit Vt una ꝯ ois Vnit Socratis, minus Vnit numerali: ꝯ quilibet ona ꝯ ois Eadꝯ dicta à Singularit Vt distincta ab alia ona Actum Salutis: ꝯ Natura Petri Vnius Vt Eadꝯ à Singularit Vt Christi: Dea Vt Ultima quia Natura Vt gaudio Unitꝯ: ꝯ dat quꝯ data Eadꝯ Petri, Deus Singularitatꝯ Vt Eadꝯ Unus, & Unꝯ: ꝯ talis dat Vt Unitatina, quia Eadꝯ Unitatis Deitatis.

Ea Conclusio.

Gradus Metaphysici Sunt Eadꝯ Realitꝯ, Unitatis tanꝯ distinctꝯ: Eadꝯ Vt quod Eadꝯ Gaudy: quilibet gradus metaphysicus Vt effectus Socratis animæ: ꝯ Vt Eadꝯ Socratis ꝯ Animæ: ꝯ omnes Sunt Socratis Eadꝯ Eadꝯ inter se: Stat antecedens ꝯ illo quꝯ Sunt Eadꝯ Unitatis. = quod Vt Gaudy Eadꝯ: dist Unitatis Distinctꝯ & Equivalentia ad gradus effectus diversos gradatos ab Eadꝯ Realitꝯ talis Eadꝯ Realitꝯ distinctꝯ; & talis Equivalentia dat ꝯ Animæ Rationali: ꝯ & dist Unitatis ipsa. discursus Vt Legitimus, Magis quꝯ ꝯ Solutꝯ argumentorꝯ patronꝯ.

Soluuntur Argumenta.

Argumentꝯ Scotistꝯ Vt: de una Eadꝯ quꝯ Unitꝯ & Realitꝯ distinctꝯ nequeunt Verificari Eadꝯ realitꝯ actualitꝯ Contradictoria; & de Animalitꝯ Petri, & Deus Rationalitꝯ Verificetꝯ Eadꝯ realitꝯ actualitꝯ Contradictoria: ꝯ Animalitas Petri & Deus Rationalitas non Sunt Realitꝯ Eadꝯ: Maior Vt Euadens ꝯ illo Omnes falsissimo principio quodlibet Vt, Vt, non Vt: Eadꝯ Minor: Conuenire Realitꝯ, & Realitꝯ non Conuenire Sunt Eadꝯ Contradictoria; & de Animalitꝯ Petri Verificetꝯ Realitꝯ Conuenire Cui Equo, & de Rationalitꝯ Verificetꝯ realitꝯ non Conuenire Cui Equo: ꝯ de Animalitꝯ Petri, cui quꝯ Rationalitꝯ talis Eadꝯ Contradictoria Verificetꝯ. = Eadꝯ Argumentꝯ Formari potest de Una Petri, quꝯ Similꝯ Vt una Pauli, & Singularitas Similꝯ.

Negetur minor; & Sensu Realis dicti potest de Uno, q non dicatur de alio Secundum Eadꝯ; & Sensu Realis dicitur de Animalitꝯ Petri, q non dicitur de Rationalitꝯ: ꝯ. Deo minorꝯ: de Anima Petri & Sensu realis dicitur quod Vt genitus Gaudy; & hoc dicit negatꝯ de Rationalitꝯ & Sensu realis: ꝯ. Maior Vt Certa, quia Petrus Vt Realitꝯ Constituit: ꝯ per animalitatꝯ trahꝯ per Realis genitus: Minor Eadꝯ: & de Rationalitꝯ & Sensu Realis Verificetur esse genitus realis Sentiendi, Petrus per Rationalitatꝯ Conueniret Cui Leone Vt Eadꝯ Deo Realitꝯ Sentiendi; & hoc negatur, quia Ratio Sentiendi non potest esse Ratio differendi: ꝯ Vtor argutꝯ

Et difficile, nullatenus Scotistꝯ Sanct, nimirum Eadꝯ, & totꝯ Vnivꝯ, & Eadꝯ Gaudy Solutatꝯ Eadꝯ, ac Eadꝯ Eadꝯ Eadꝯ, quꝯ destruitur, Suppositum, & Soly distinctionꝯ Unitatinꝯ Eadꝯ, nec Eadꝯ distinctionꝯ Solis Salutatꝯ. Unde Deus Eadꝯ: de duobꝯ Realitꝯ Eadꝯ Eadꝯ nequeunt Verificari Eadꝯ Contradictoria realia actualia, sine Eadꝯ Eadꝯ Eadꝯ Eadꝯ: Eadꝯ Eadꝯ, & Eadꝯ Eadꝯ: & de Animalitꝯ & Rationalitꝯ Verificetꝯ Eadꝯ Eadꝯ Contradictoria Realia actualia: ꝯ non Sine diligenti Eadꝯ Animalitatꝯ, & Rationalitatꝯ

Eadꝯ

& militer impugnatꝯ Eadꝯ Eadꝯ tres argumentꝯ: de Animalitꝯ Hominꝯ Verificetꝯ Conuenire, & non Eadꝯ Cui

Animalitas Leonis: g de ipsa animalitas Veritatis prata Stratte realia: g ipsa distinguitur l, realitas Contratuae, l, Forlitas Coonaa Rei: ppo antecedens: sicut Animalitas Hominis cadificata realitas Cy Rationalitas, ita Animalitas Leonis realitas cadificata Cy Rugiolitas: g Animalitas Hominis Duenit Cy Animalitas Leonis, quod est cadificari: Ducari: Dabet Soly Contrema cadificationis. = Unum: Homo per quid Rationalitas Duenit Cy Angelo esse Intellectivo, aque differt esse discursivo = Alt: Animalitas Hominis Duenit Cy Leone, Digia animalitas ipsi, disconuenit Cy Angelo. Planta, Equide, Alijs que pluribus.

Ultimum: de Nationalitas Et Forlitas Coonaa rei dist ad Animalitas Verificata Duenire, Non Duenire realiter: Siquidem quatenus dist Forlitas ad animalitas Et Substantia, sic Duenit Cy Angelus, aqua differt, Patroque talis Quidditas: Omnes que, Communis Creatio, Cadificatio gotest, quia Cy omnes, Coniuncta Creat Sunt Composita Coorganica Siquo Rigidum, Cyquo, Et sic peculiari Quadam Modo, Soly Componant, necesse Et Sequi quibuscumque Conuenire, Non se uenire: g quadruet distinctum Forlitas Coonaa Rei nemero a quo nisi ese ipso.

Unde ad Argtum distinguo maiorem: nequeunt Verificari prata Stradictoria Entitea Deo maiori: Contrarica, Non maiori: Et Ista Nemo minori: ad Quatuor distinguo maiorem: Duenire, Non Duenire realiter Et Non prata Stradictoria Contrarica Deo maiori: Entitea, Non maiori, Et Rei distincta minori, nego Sca. Et omnino in totis Suis adultis Etat Duenitis esse Creatis, Siquod Contrarium, Entitas Coordinata Entitea Animalitati Hominis ad Animalitatis Equi, Sue Leonis, sic Duenitis adueniet Homini, posito Connotato, Et deficit Connotato Et Frecente: ad hanc g Duenitis Verificada de Animalitas, Non de Nationalitas, quia interest dist Forlitis, Cum Virtualis Contrarica sufficiat, Equoty Entitas sufficienti Hominis Coercere ne sui Enuncitis per Sensationes Quas Dat Duenit Cy Bruto, Et non per dulurey.

Quam tit Deus, Stu qui es cui Cognitis Coercere potest ig per dulurey, ig per indutu, ig denique per aggressiones, qui Similes actus Serunt, sic Solis distinctionis Siquidem Stus Et aggressionis, Indicationis are Et dulurosus non distinguit, nisi tuty Connotatus, Hoc Et Patione Quorum ig operationis indutu, dulurosus, quas Connotat. pariter dicimus de Anima, qui Et Connotat Spiritoseu, dicit Combenitis Cy Equo, Et Connotat dulcedinem, disconuenitis, Sicut Una ignissima allegat, Et Connotat Nig, dicit Duenitis, Et Connotat ingrediens, discomuenitis Sue Cella gressum distinctis Forlis. Ide Et Pregnus dicimus de Cute g Opinione Stratia Et Una ignissima Forlitas, Et bene Habet Connotatis, g Et Petry non Habet.

Quod Cy dugle do Contradictorie Contrarica Sit Verificabile de Una Cadz qua Cut, Sufficientissime apposita Coemptis Cunctant: quod autz Duenire, Non Duenire Sit Stradictoria Contrarica Caulis Deadeo: Animalitati deficit Duenitia, sue de effectu sui: g Duenitis non Et Stricta Animalitati: ita Et Legitima: ans ppo: Duenitis Et Patio Similitudinis ad Siquid tay: g Hoc deficit, deficit talis Patio; Stunc non deficeret Animalitas, ng Coo Hominis non degeneret ad Contrarica Brutu, Cui deficit Similis, sue Duenitis: g. Et Patio omnis Et, qua pluria dicuntur de reb, Et tenuant ad Siquod Entia, que nullatenus dicerentur, si ad omni absolutis regettu, Et Patio Creatoris Stheo, qui Deus non esset Creatus deficitis, Et ista Animalitas, que dicitur Similis, non quia Sensibilis Sit Stheo, sed quia regerit Leonis Sensibilis: Unde si Deus deficeret, et pariter omne Animal, non esset Animalitas Hominis Similis, Et esset Sensibilis: g esse Similis non habet a se. Pa Concessa.

Eodem sic Contra Scotistas pugno: Talis debet esse distinctio, qualis fuerit Causa distinctionis; Sed Causa distinctionis Animalitatis a Nationalitas Et Contrarica: g Et distinctio: Maior Et Certa, quia effectus non potest Excedere Virtutis Causis: ppo minori: Causa distinctionis Animalitatis a Nationalitas Sunt Stradictoria Duenitis, Et non Duenitis; Sed ista Contradictoria Sunt Contrarica: g Causa distinctionis Et Contrarica; Sed distinctio Forlis Coonaa Rei non Et Coo trarica, Sed Stricta, Et de se patet Contra hos Et aiunt Coonaa Rei: g Duenire, Non Duenire non Et Causa talis distinctionis.

Sed Duc: Causa distinctionis Forlis ista illa pratta Et quid Stricta Radicalitas, sue quidamtalitas, nimirum Sensibilitas Animalis: Unde quamuis Contradictoria Duenitis, Et non Duenitis sint Causa Forlis Contrarica illius distinctionis, tamq Causa Rigorosa Et Sensibilitas, quia Et affert proximitis, quod Et Causa Causis, Et Causa Causati. Eodem sic Replicas: Fundamenty talis Duenitis, nimirum Sensibilitas Et Stricta Animalitati, Non Nationalitati: g Animalitas, Et Nationalitas differunt Stricta: ppo ans: si Sensibilitas esset Stricta Nationalitati, Nationalitas Duenitet Cy Equo; Sed hoc esse non potest: g. ppo minori: si Nationalitas Duenitet Cy Equo, Hoc non Haberet, Unde differret ab Equo, Et patet: g.

Nego ans: ad Quatuor, Et maiorem, quia ens Et si

Vationalitas sit Sensibilis, non ideo sequit Cy Leno, & Vatio Vt, quia Sensibilitas ꝯ Vationalis, & Vt Sensibilitas Vationali, Sensibilitas autz Vationalis, Cy dicat differentz, dicit ꝯ gradumptz ad Suenigtz, quagrostrez nyquz Vationalitas potest Suenire Cy Leno, sicut gradus Substratz Vt ꝯ Deo nullz dicit Suenigtz Cum Substratz Creatz, quia Vt ꝯ Deo Vt Substratz creata = per ꝯ Contrat ad Sumationz Sugerionz, quia agarte Vei Vationalitas Petri Vt principatz Sentiz dicit Animalitas discurrendi, Eodem ꝯ Petri cludat Petry nullatenus per Vationalitatz Suenire Cy Leone, quia ꝯ Petro Vt Sensibilitas discursiua, ꝯ Leone Sensibilitas sugestiua, ꝯ ster Sensibilitatz discursiuz, & sugestiuz, nulla agarte Suenigtia : ꝯ nequa ster Petry, & Leonz agarte Vei.

Sumptz : ꝯ Animalitas Petri nullz dicit Suenigtz Cy Leno : ꝯ a Petro, & ad Leno non potest abstrahi a Natia Vatio Suumz Omnioca : geo Deg : Vatio Omnioca abstrahitz ad Sensibile Suenigtz ꝯ Natia Vatione ; ꝯ Petrus, & Leonz nullz dicunt Suenigtz in aqua Vatione : ꝯ ↄ distinguo Deg ; Animalitas Petri Reduplicatiue sumpta n Deg : Specificatiue sumpta Deado Deg, & distinguo Cy Deg : a Petro Vt Connotante Sensationez n Deg : ad ista Vt Connotatz Vationationes Deado Deg. ad positionz Deado Indicatz, & distinguo Nunorz : Petrus Vt reduplicatiue Animal n Nunorz : Specificatiue Animal Deado Nunorz, & nego Deg.

Petrus ly agarte Vei considerari potest, & Vt coercitz per Vationationez, & Vt coercens per Sensationez : ꝯ Considerat nullz dicit Suenigtz Cy Leno : sene tamꝯ Vt accessione, quia Vt coercens per Sensationez & cogenz Concepty animalis, quo ꝯ Sensu ad ista, & ad Leno assimilat Animal tyonz Vatio Suumz Omnioca ad ista. Vnde reduplicationes hic omnes potest terminate. Vatione formz euidentiz, quz necdy Vationalis Vt, & tig Sensitiuz

Sensitiuz : ꝯ Petrus Vt Animal Connotat Sensationez, quas non Connotat ista Vt Vationalis : ꝯ Petrus Vt Animal Rlex Cursoriz Connotat tryticz Sensationez, quas non Connotat, Vt Vationalis : ꝯ ista Vt Animal habet alicz tryticz, quod non habet Vt Vationalis : geo Deg : Petrus Vt Animal Connotat tryticz Sensationez, dicit ordinz tryticu ad Sensationez ; sitz ordinz tryticz non habet Petrus Vt Vationalis : ꝯ Deg tryticz Vt ꝯ Petro Vt Animali, ꝯ non Vt ꝯ ista Vt Vationali. = nitor arguty : ꝯ tryticz Vt indicatiuz dicit ordinz tryticz ad actus indicty, & non ordinz tryticz non habet Vt agere sensitiuum, & discursiuum : tm ger aliquid tryticz terminat amorz, quz non terminat ger alicz tryticz, scilicet ger Vationz Vei : ꝯ tm ger alicz tryticum terminat, & non terminat. & tm ger alicz tryticz indicat, & non indicat.

Distinguo Deg : quz non Connotat Vt Vationalis ꝯ Sensu gustuo n Deg : ꝯ Sensu gressiuo, & Reduplicatiue Deado Deg. & distinguo Cy Deg : habet alicz tryticz quz non habet Vt Vationalis ; Sensu & cogestiuo, & Reduplicatiue Deado Deg : ꝯ Sensu gustuo, & gustatiuo n Deg. quia ordo tryticus ad Sensationez, qui cognoscitur, & nasci intelligit ; Petro Vt Animali Vt, etig per identitatz Vt ipso Vt Vationali Vt, quia Cy forma Petri sit una indistincta entitas, ipsa tota ꝯ tuit ꝯ Sensationez : ꝯ etig Vatio nalitas ꝯ tuit, quia tota sine Vationalitz non Vt. patet hoc ꝯ una motiua, quz una Vt ꝯ omnibz partibz Corporis, quagrostrez dy moueta per Caput, & non per manus, etig ipa manus moueta, quando non per manus.

Ergo dico : ꝯ ideo Sensibilitas ꝯ Vationalitz non Suenit Cy Leno, quia Vt Sensibilitas Vationalis ; etig Vationalitas ꝯ Sensibilitz & Vt Vationalitas Sensibilis : ꝯ per Vationalitatz Sensibilz potest Suenire Cy Leno : geo Deg : non minus Vt potest Vationalitas Sensibilis ad Immunicady sui effectz Suenientz, quz Vationalitas ad Immunicady sui effectz dispergdi ; ꝯ Vatio Vatiosensibilitas ad Immunicady sui effectz Suenientz, quz Vationalitas ad Immunicady sui effectz dispergdi ; ꝯ Vatio nalitas ꝯ Sensibilis Immunicat Sensibilitati effectz dispergdi, quia facit Sensibilitatz differri : ꝯ Sensibilitas in Vationalis Immunicabit Vationalitati effectz Suengdi, facit quz Vationalitatz Suenire.

Nego gantz, quia Corolo quod actus reducat gog ad actz, non sequit gog reducere actz ad gog : ꝯ gantz Corolo ꝯ Vationalitas facit Sensibilitatz differre, non sequit Sensibilitatz facere Vationalitatz Suenire, & Vatio Vt, quia Suenigtia Vt de linea gog dispergtia autz de linea actus ; Cy tig Sensibilitas Vt determinabilis per Vationalitatz tyonz per Vationz determinigtz, Vt ꝯ Suenigtia illa fundata, quorum a Nationalis ꝯ gradiata, quia ꝯ determinatz a determinante auffertz : Vnde Vationalitas facit Petry per Sensibilitatz ad Leno differre, & non Petra

Adhuc Deg : ꝯ ster Petry, & Leonz a parte Vei nulla data Suenigtia : ꝯ Petrus tz per Animalitatz, quz per Vationalitatz disconuenit Cy Leone : ꝯ tm animalitas, quz Vationalitas Connotant Leonz per Vationz disconuenigtz : ꝯ Animalitas Petri, cui quz Vationalitas ꝯ adsocient Connotatz, Cui dissimilantur : ꝯ adhuc Connotatiue, & Doctrinaliter non distinguuntur ; ac ꝯ de nunquz Vocalitz Verificatur Petry Cy Leone Suenire, & non Suenire, ꝯ determinate non Suenire. = Distinguo Deg : ster Petry totaliter, & adequate sumpty Deado Deg. ꝯ adequate, & Vatione Nicinis Virtualitatis Reduplicatz n Deg. per quod ad Oratea Stat.

Igitur Petrus Considerari potest Vt totz ꝯ specifice ꝯ Ve, & Cy alicuz partz sui per partem Subiectz ; quia Petrus non Soly

Vt Animal Rationale adequate, p tng p Ve Vt Animal, et quidditas Rationale p Ve: si hoc Summista Petrus Vt pro Concreto per Nationatione, Connotat Leone per Relatione diuersitatis, et sic distinguitur Leone Summista Vt p Ve Concreto per Denationem, Connotat ipsum Leone per Relationem diuersitatis, et sic Entitatem distinguitur à Rationalitate, Non licit inegabile ad Aduersarios Considerantibus q Rationalitas Vt Vt Substantia pro, Connotat per Relationem diuersitatis Animalitatis Leone, Vat Subsistit, et ipsis p Vat Denominatio Connotat Relationem diuersitatis quo Rationalitas Vt talis, distinguitur Entitatem à Regula Vt Substantia.

Non quiescit: eadem doctrina sequitur eadem difficultas Certum ster Petry, et Leone, ac ster Petry, et Pauly; sed hoc Subsistere non potest: q nec doctrina: quo maiore: ideo Petrus differt a Leone non solu per Rationalitate, p tng per Animalitate, quia differt ab ipso per totu Entitatem realu: p tota Entitate realis Petri non solu Vt Animal Rationale, p Animal Rationale Singulare: q Petrus differt a Leone per Animal Rationale Singulare; p per hoc differt à Paulo: q per id per quod differt Petrus à Paulo, differt tng à Leone.

Nego maiore: ad quacuq distinguo maiore: quia differt ab ipso per totu Entitate realu Metaphisice, et realu Scdo maiore: physice, et Moralu Scdo distinguo: tanqua per Causa necessaria, et essentiale, n maiore: Exigentia, et accidentale Scdo maiore: et distinguo minore: tota Entitate realis Metaphisica, et essentiale n minore: physica et Moralis Scdo minore; et distinguo Neg: Petrus differt à Leone per Animal Rationale Singulare esse physice Scdo Neg: esse Metaphisice, n Neg. et distinguo minore: per hoc differt à Paulo essentialis, et Metaphisice, n Neg. accidentale Entitate et physice, Scdo minore.

Semper hic Vt Petry per aliquid diuersy distingui a Leone, ac à Paulo quia ab ipso Soly distinguitur per Singularitate sue per nag Vt Singulare, ac p de per ipsu nag realiter Singularitate tanqua pura Rationis distinctionis: à Leone vero non sic; quia ante qua Petrus recipiat Vt Singulare, p Concipitur Vt distinctus, rotius diuersus à Leone: et Ratio Vt, quia Petrus n distinguitur à Leone, quia Vt talis homo, p quia Vt hoc: a Paulo vero distinguitur, non quia hoc, p quia talis hoc: q distinctio Petri à Paulo Vt extra Nata Vt grady, Entis, et accidentalem: à Leone vero Vt grady superioris, et essentialis. et Nota Logici magis Scotistae tales, qua nobis Exigere, quia illoru opinione nata Petri esse, et recedere à Singulare distinguitur a Paulo; et ita distinguitur ab ipso: q per id per quod distinguitur Petrus à Leone, distinguitur a Paulo.

Neg V: definitio Animalis, non Vt definitio Rationalis: q quidditas Animalis, non Vt quidditas Rationalis: patet Ita, quia definitionibus diuersis debent diuersa definita Correspondere; p definitiones Animalis, et Rationalis sunt diuersa Vt patet ex ipsis illarum: q definita diuersa: q Animal, et Rationale habent respecta diuersos Conceptus definitivos. Et hoc arguty Valde Magnificant Scotisty, p merito, quia Laborat, et merito terminat ludq cultrisq, ac supra; sequitur qua stellectiua definita Vt radicatiua, aggenerativa, et diuersiua; et tamq nullq dicit distinctionq solu in illos Conceptus: Anima gauta Vt sentiens, Vt stellectiua, Vt diuersiua terminat diuersas definitiones: sic Vt Petry diuersy terminat definitiones, ac Vt bony. et alia plurima, quq brevitatis occasio allegare non decrevi.

Sage, et die mihi An dy definitur Animal, per hoc q Vt Deus Sensibile, definitur Animal hominis, l non? Si non definitur Animal hominis? q definitur Animal diuersy ab homine, ac p de distinctu realiter a Rationale: q Ergo illa diuersa definit non modo pertu distinctu, p realiter, et absoluta. Si sic? q Animal hominis, Vt Animal Leonis, quia hoc ita definitur = Preterea quod Unde ergo illa definit Faciamus illud Animal esse hominis? Sane ergo nullo Capite: q precisio non definitur Animal hominis; p Animal immune ad hominis, et nuty; p Animal immune non identificatur cu Rationali, aliqui non posset identificari cu Rugierio p Leone: q

Ergo Neg ad arguty Scdo ant. et distinguo Neg: quidditas Animalis determinata, et Contracta n Neg. humana, et precisa Scdo Neg. quia cu definitiones non sunt de Scdo esse physico, et essentiali, p esse Metaphisico, et precisivo, necesse Vt Animal hominis elevetur ad Gradu metaphisicu, et intelligibilitatis separetur a Rationali: Unde dy definitur Animal, Vt q sortitur per ista distinctu a Rationali: Ergo sit, quod quamuis Conceptus sortes definitus sint realiter distincti, non ideo Conceptus objectivi realiter distinguuntur, quia Anima Rationalis de sui entitate potest suntere diuersas Species Rationis diuersis operationis Cugis ab ipsa Ontialiter multiplicis, et sic terminare diuersas definitiones sortis, q

Ad Rices: Homo agarte Dei, et Vt è quado Species Realis, et idependentis ab re, Vt essentialis Animal Rationale: q essentialis habet per quod Conuenit cu aliis, et per quod differt ab aliis: q illud per quod Conuenit non potest esse illud per quod differt. q Animal non potest esse Rationale, nec Rationale Animal. Ad hoc necessario esset Confusio p Commistione illoru predicatorum = Deus Hominis habere essentialitas pratis per quod Conuenit cu aliis Ontialiter distinctis ab alio prato, per quod differt ab aliis.

& vt Continuo Concurrit sufficit q̃ vna Anima, vna & forma hominis Connotet operationes Rationales, q̃q Rationalis Cognoscitiua, & simul Connotet operationes Sensibiles, q̃q Cognoscitiua Animal. Admodu quo sine vlla Confusione actus Videndi Necessario stantes duratorij Connotatorij.

Dices: si homine data Vera Ratio Quenigai, & Vera Ratio differendi per Animal, & Rationale, data Vera Compositio actus, & potetia; & Vera Compositio & oppositiua distinctiua: q̃ Animal quod distinctiue vt a Nationale = si Deus illa Compositione esse Metaphysica, & per Rationg, quia data inter extrema metaphysica, & per ty separata, & vnita; Contra vt, quia Compositio Realis extremoy, vt Realis; talis vt Compositio hominis per Animal Rationale: Deinde Compositio Metaphysica ꝯ à Logica distinguitur, quod illa oppositi extrema fluitia: q̃ illa extrema realia.

Vera quod extrema Compositionis metaphysicæ sunt Realia; Quia Vera extremoy Rationis, q̃ sufficit vt illa Compositio fluitia sit, sicut data absolute sui Rationis illud quod dicit Vnionẽ ſtionale duoy Realiy naturaly: Compositio Logica, non solu dicit Vnionẽ fluitã, sed etiã extrema; sicque toty Logicy definitiuy dicit Animal Secundo ſtionale, scilicet per modu generis, & Rationale per modu differeꝫ. Ideꝫ Citrino Cy Contra: illa distinctio, quam Virtualẽ appellamus, est vt agatur Rei; vel non? hoc 2m esse negat, alias Scunderemus distinctionẽ Realẽ per ty, Cy dicit Virtualẽ. si 13: q̃ distinctio qua data inter gradus Metaphysicos, vt distinctio realis, siquidem precedit operationẽ ſtus. = Rursus: dist Scotus vt, quod vnu non sit aliud: q̃ dist agatur Rei, vt quod vnu non sit aliud agatur Rei: q̃ quod vnu realiter non sit aliud: q̃ distinctio Virtualis vt, quod vna Virtualitas non sit agatur Rei alterã Virtualitas: q̃ & quod vna Virtualitas non identificetur Cy alia Virtualis: &

Hæc tenus sunt ac summopere laudanda: quare Rep, quod distinctio Virtualis vt agatur Rei, precedit que operationẽ ſtus, nec ideo vt distinctio Realis, q̃ Realis Virtus ad prestandã duarũ operũ, quoꝝ prestant vnaq̃ disparez, & Realiter distincta, & ideo appellata Fundamentalis, & Fundamentalis, & eodẽ quod ꝯra data Fundamenta ad aliquã distinctionẽ, non ideo data talis distinctio, vt de se patet. = Ad id quod additur duco, quod eo modo quo vnu non dicerit aliud, erit distinctum ab illo: Vna Virtualitas, actus, & forlitas vt alia, & sola Virtualitas non vt alia, hoc vt equivalet, quatenus equivalet formis, quary vna realitas non vt alia: q̃ si vna Virtualitas vt Realis alia identificata Cy illa: Inde non sequitur distinguntur: q̃ nõ non identificata; quia Cy distinct & Compatitur identificatio, qua tenent ad toty Entitatez, & distinct multitudes identificatas tenent; & oppositiones inter Entitatez.

Disp. 4ª.

An inter gradus Metaphisicos detur Objectiua præcisio.

Regnat Controuersia temporibus nominatis; Lucz data, postea diu sepulta, Nunc autẽ Laudabilitz a Patribus Societatis Eruditate, imago diuinæ erit Statuæ, nunc quamuis breuiter & dominanda; ad Cuius intelligtiã Supono precisionẽ & tus, aliud non esse, quã Cognitio vnius negatiue, & non alterius seu identificati: Inde precisio alia vt Forlis, & obiectiua, alia, prima se tenet & separate stat, accipit appellatz Forlis: Re & separate obtt, & ideo obiectiua nominatur. precisio Forlis vt Cognitio obiecti, & omnes suas Forlitates identificatas, talitr quod vna representet alias, & exquisite ad alias, & ceteras vero Confuse. v.g. Cognitio qua Cognoscitur Animal hominis, vt exquisita representatiua igitur Animalis & Confusa Qualitercy gradus identificatory, quia per illã Cognitionẽ non Representatur Rationale, ita & exquisite, ac repre Sentatiue per illã Cognitionẽ ad Rationale terminatz directe.

Precisio obiectiua vt Cognitio alicuius Forlitatis, & alterius identificatz nec q̃ fluitio, nec & oppositio: talitr quod vna Forlitas denominetur Cognita, & alia identificata. quomodo hoc ita Contingat, diuersimode & gentes ad Mentẽ, ng aliqui dicunt quod Cognitio Animalis, & non Rationalis, vt Cognitio terminata ad Reale genus Animalis, & non Rationalis: ita Mobilior pars Thomist. Coletan. & & Seruitij Curse. Alij autumant per Cognitionẽ Animalis toty Entitatz hominis attingi, quamuis Animal Forlite, & Rationale maxime. Modus vltr dicendi multy fauet Forlite toty precisionibus. alij quos Citat P. Oviedo sine nomine trahũ Cont. 2 Metaph. punct. 8. distinguunt, homine, & quacunque alia Entitate duplex esse physicu & Forlicet, & ſtionale, & Sic Contendunt, q̃ Animal 2m esse physicu identificatu Cy esse physicu Rationalis, habet esse ſtionale distincty ab esse ſtionali Rationalis, & Sic Animal Cognosci 2m esse ſtionale, & Rationale non Cognosci.

Ideꝫ noto q̃ vnu gratum duplicitr potest esse ide Cy alio, I, identice, & maxime, quando nimiꝫ nihil y Sensu reale, & physicu dicitr de vno, quod non dicitr de alio, I, Forlitz, & Essentialiter, quando Scilicet vnu vt de essentia metaphysica alterius, Sic que y Sensu

metaphisico nihil dicit de uno, q non includit de alio. Hic itaque predicate fuit olim nominaliu sententia precipiones obiectiuas esse chimeras, & sibi soli precisione possibile. Nominalibus autem unata scholastici, l. tota, l. quali tota. Communiter tamen sentiebant obiectiuas precisiones fundari, que ita diu fuit pacifica possessione recepta, ut ipsi possent uti allegare precisiones.

Nostra Conclusio.

Ens quidditas formaliter ab esse identificari potest cum suo Cognoscente, alijs incognitis remanentibus, ac ipse una obiectiue precindit ab illis. Hec D. Th. vltra omnia S. Aug. testimonia, probat Ens S. Anselmus, Monol. Cap. 1. docente: Cum sibi aliquis bene dicat Corpus, & Vegetabile, & Animal, non ipso modo, l. Condaretur dicente hac tria: Est aliquid Corpus, & est aliud Vegetabile, & singula horum non est totum, quod est homo: q Ens profundissimo Patre non una Conceptu ret, l. suo Concepto attingitur totum quod est homo: q per suum Conceptu alia hominem, & per alium ratio aliud identificatur cum alio: q suum obiectiue precindit ab alio.

Est meo iudicio efficax probatio contra D. Oviedo que patimur acerrimum impugnatorem: sic sui Cont. 6. Logic. punct. 2. num. 12. Dicens Adversarius Scilicet Subtilis non esse Concipere, ac ipse dicendo non posse, duos Conceptus adequate distinctos, Negat: quod alias Nemo posset hos Conceptus habere, sibi patet potest, non duos, Animal Rationale, tam se adequate distinctos absque Mutua, seu non mutua inclusione unius alio. Hactenus D. Oviedo Ens adeo Sic argumentor.

Precisio obiectiua non est aliud quam actualis separatio totius in partes, quarum una Cognoscatur, & alia nullatenus Cognoscatur; sed ista divisione Hominis, prout adequate distinctus potest unus Cognosci, alio prorsus incognito remanente: ergo tunc est obiectiua precisio: Maior est definitio precisionis Obiectiue: Ens minoris: sed ista divisione actualis illa prout mutuo se excludunt, l. se mutuo non includunt; sed ista exclusione mutua, l. mutua non inclusione, potest Cognosci unus prout, & non alius: q ergo ista actualis divisione: ergo Minoris: ng Maior est Scotica Aduersarij doctrina. sed illa mutua exclusione Animal terminabit Cognitionem sibi toti q includit. & Cognitio representabit totum q includit adjuncta: sed Animalis non includit Rationale: q nec Rationale terminabit Cognitionem Animalis, nec Cognitio Animalis representabit Rationale: q.

Confirmatur: Separatio realis, siue Realis diuisio duorum extremorum, aliud non est, quo quod unum non sit Ens alio: q Separatio, siue diuisio actualis intelligibilis duorum extremorum, aliud non est, quo quod unum non sit intelligibile Ens alio; sed unum non esse intelligibile Ens alio, ideo est ac esse intelligibile sine illo: q Animal intelligibile a Rationale Separatur, est intelligibile sine Rationale. = Quod si Animal potest Separari intelligibiliter a Rationali, de qua nec Animal est de essentia metaphisica Rationalis; nec Rationale de essentia metaphisica Animalis: q Animal potest intelligi sine Rationali, & e Contra, quia quodlibet est intelligibile sine eo quod non est de sua Conceptu. = Nego: ideo predicta opinione sua non precindit simpliciter a differentijs, quia sua non est de Conceptu differentiarum, sed eius differentie sunt de Conceptu sui, sed Animal non est de Conceptu Rationalis, neque e Contra: q ad finem patet obiectiue precindit.

Alia sua, & quidem est Aduersarij gratia do: Animal, Homine ut Connotat Sensationes, prebet Fundamentum ut Concipiatur ab ista tegula Ratio Inuoca Hominis, & ergo: q prebet Fundamentum ut Concipiatur ab ista tegula sine precindere ad Inuocationem; sed fundamentum ad Inuocationem est differentia Rationalis inclusa: q prebet Fundamentum ut Concipiatur sine Rationalitate inclusa: q ut Concipiatur est Animal, & non est Rationalis. = Explicatur: Conceptus formales attingentes hoc Conceptus obiectiuus Animal homo, attingunt distinctas Animalis, & Hominis, aut non? Si 1a: q nego illos Conceptus attingunt ut hunc: sic 2a: habemus obiectiue precisionem.

Consonat D. Oviedo, quod dum sua Concipit Animal Hominis, Concipit totum habitatum Hominis per ordinem ad sensationes, & non per ordinem ad discursus. & sic Vasquez dicit Connotationis Concipitur Animal esse quoad, & Rationale Constituit, quia tunc non Concipiuntur Connotata Rationalis, Scilicet Ratiocinationes. = Ad explicationem & ista doctrina reconditior, q dum Concipitur Animal, non Concipiuntur omnes differentie Animalis, nimirum Animal Hominis, Animal Leonis & generis omnes differentie individuales que continentur sub hoc Conceptu hoc, Scilicet Petrus, Paulus, Franciscus & Conradus tamen, quia sua non est contentiua Animal aggregantia omnes differentias Specifica Animalis, ita Constituit, & pariter Unum agendum, dicta sine precisione obiectiua differentiarum Animal Inuocationem, gratia ergo & de omnibus Animalibus Humanis, que continentur sub hoc Conceptu Homo.

Hec Solutio minime Solvit Rationem, aliquam tractu relinquit, & sic ego: Ens Animalis Hominis, & Ens Animalis Leonis Connotatis Sensationes non potest sua abstractiue aliquo Rationem Communem Inuoco: q Solutio non est Solutio: ergo ami: sua attingit simul & ista tanda Cognitionem Animal Hominis Connotatas Sensationes, & non Rationale: q attingit ista tanda Cognitionem differentias Animalis Hominis, & differentias Animalis Leonis; sed Ens tanda differentias abstrahit negatur Ratio Inuoca: q

Quod si: hec Solutio Concedit prece

Bonez 1ª 2ªæ, quas alias Vltare Contendit, quod multipliciter suadeo: primo, quia Connotatio Sensationis in Animali identificatur Cy Animali; 2º Rationale identificatur Cy Animali: g° etiã identificatur Cy Connotat Sensationis; 3º tus attingit Connotationẽ Sensationis, & non Rationale, 4º, melius attingit Rationale sine Connot Sensationis: g° attingit Rationale, & non omne identificatum Cy illo. = Vº: dy Animal Concipit Vt Connotans Sensationes, Solum Concipit Animal ducens ordinẽ ad Sensationes, & non ad discursus: g° Concipit Animal sine ordine ad discursus Gorãd ad discursum identificatur Cy Animali: g° 3g Concipit Animal sine omni eorũ identificatum Cy illo. 3º Intellectus Sub hoc Concepto Animal confundit omnes species Animalis, vt infra huius apparebunt: g° 1º Cognoscit genus, & Straneas differẽtias Cumulatiue, 4, non: Si primum: g° gratis & illas per modum vnius percipere, quia vnum Cy differentiæ genericæ vt: si Cy: g° habemus 3 opus: 2º: Sub illo Concepto ita stupe illas species confundit, vt vnum ab alia non discernat: g° non attingit illud quod vnum ab alia secernit; 3º quilibet secundum identificatum gratis per quod secernitur ab alia: g° idã g° primum.

Alia hanc Cognitionẽ confuse cognoscat P. Arriaga. at hæc Cognitionẽ Nam Animalis esse Rationalis confuse, quia tunc Rationale Concipit vt distinctum a Non Animalibus: v.g. a Lapide, Ligno & non aute ab irrationalibus = Sed hoc est falsum primum, quia si dy Concipit Animal, non Concipit Rationale vt ab irrationalibus distinctum, g° Concipit Rationale, & non aliud identificatum Cy Rationale: g° deo secundo: vt per 2º Rationale distinguitur ab irrationalibus, identificatur Cy Rationali, 4, potius vt Constituens Rationale: g° si Rationale Concipit vt distinctum ab irrationalibus, Concipit sine gradu Constituente Rationalem, ac gradu sine gradu identificato Cy Rationali.

Ogã Contra Arriagã deo 3º: Cognoscere intuitiue, & intuitiue non Cognoscere idem indiuisibile obiectum, Maiorz patet Contradictione, quia Cognoscere abstractiue, & abstractiue non Cognoscere; 2º primum ex hoc Auct. 1. q. disp. 2. sect. 4. probatur vt Cognitio existens Diuina intuitiua, & non abstractiua, & Seruata: g° Nec Satisfacit si dicat se Deum de possibili, hic autẽ de facto: ng Rationes quas allegant vt sup dictum, ng quæ Dimanent Scripturæ, aut de possibili agant, aut nihil de facto Communicent, quia dupliciter Contradictorium Circa idem, nec de possibili potest esse. Ideo hic obiectum (vt aiunt) Cognosci, & non Cognosci, idem Contradictione patitur ac esse, & non esse, dulcissimum, & non dulcissimum, gaudium, & non gaudium: 2º hæc Contradictoria nec de possibili esse Deum possunt: g° nec Cognosci intuitiue, & intuitiue non Cognosci.

Soluuntur Argumenta.

Arguit Vº P. 1º ordo: Cy præcisione obiectiua Componitur quod Cognoscat Animal, & non Cognoscat Rationale Cy illo identificatum; 2º hoc vt possibile: g° 2ª præcisio obiectiua: pro minori: si Cognosceret Animal, & Rationale identificatum, Cognosceret Animal, & non Cognosceret; & Rationale Cognosceret, & non Cognosceret; 3º hoc vt possibile, quia sunt Contradictoria: g° pro maiori: Tunc non Cognosceret Rationale: g° non Cognosceret id quod vt identificatum Cy Rationali: 2º Animal vt identificatum Cy Rationali: g° non Cognosceret Animal: alias Cognosceret vt supponitur: g° Cognosceret Animal, & non Cognosceret.

Ogã Argumẽtum firmat respectu Rationalis, quia Rationale non Cognoscit per Ogam Cognitionẽ, per quã Cognoscitur Animal, vt supponitur; 3ª per Cognoscitur per illã Cognitionẽ: g° Cognoscitur Rationale & non Cognoscitur: probat minor: Animal Cognoscitur per illã Cognitionẽ: g° Cognoscitur, quidquid vt identificatum Cum Animali; 2º Rationale identificatur Cy Animali: g° Cognoscitur Rationale; alias non Cognoscitur per Cognitionẽ Animalis: g° Cognoscitur Rationale, & non Cognoscitur per Ogam Cognitionẽ. Tota machina argumẽti fundatur quod, quidquid verificatur de uno eorum, debet etiã de alio identificato verificari, alias dupliciter Contradictorium Circa idem esset dabile 3ª Ve.

Ogã arguit Oriens alio modo: 1º licet gratis Animalis terminare hanc meam Cognitionẽ, & illã non terminare Rationale: g° idem quod prius: probatur: 2º licet Animal terminare actionẽ 3ª ductum, & non Rationale: g° licet Animal terminare Cognitionẽ, & illã non terminare Rationale. probatur sic: ideo 1º licet Animal terminare actionẽ 3ª ductum, & non Rationale identificatum, quia sequeretur idem Animal terminare, & non terminare: terminare, quia Suppositum, non terminare, quia non terminaret Rationale identificatum Cy illo: g° Animal terminare Cognitionẽ, & Rationale identificatum Cy Animali, idem esset, ac Animal terminare, & non terminare cognitionẽ. g° sicut illud vt possibile, ita istud, quia in minori Contradictio vt, terminare, & non terminare Cognitionẽ, ac terminare, & non terminare actionẽ 3ª ductum.

Alia hoc fundamẽto roboret: id quod formaliter terminat Cognitionẽ Animalis identificatum Cy Animali; 2º Rationale identificatum Cy eodem Animali: g° Rationale identificatum Cy eo quod formaliter terminat Cognitionẽ: discursum vt patet, quia creatum possibile vt formalitas vt identificari Cy formali &

qui parum idistificata Cy omni idistificato Cy B. Modo sic: Rationalitas idistificata Cy termino formali Cognitionis, et idq Cy termino Cognitionis: g et terminans Cognitionis: g Rationalitas denominata Cognita Cognite Animalis, quia idq et denominat Cognity, ac terminare Cognitionis.

In Argumento quo Multifarie Oten P. Oviedo Patet se petity prepositionem objectivam Vltimum, ne amplius duplicet Contradictorie oppositum, recty Veritatis tradunty defensores. Et ut pateat non Indigne Argumentum Circumdant, Forma Syllogizandi a P. Scotto mado mutuaty ponit: Hoc Animal Et Cognity Cognite A: g hoc Rationale Et hoc Animal: g hoc Rationale Et Cognity Cognite A. Del Minor: Hoc Rationale non Et Cognity Cognite A: g hoc Rationale Et hoc Animal: g hoc Animal non Et Cognity Cognite A.

Contra hanc aliqua Scintille lucunt: prima: non Cognoscit Animal nisi Cognoscat id q Et Animal: g Rationale Et id quod Et Animal: g non Cognoscit Animal, qui Cognoscat Rationale = 2a: dy Cognoscit Animal, Cognoscit Animal, quod Et in re, Animal, quod Et res, Et Ratio nalis: g dy Cognoscit Animal, Cognoscit Rationale = 3a: dy Cognoscit Animal, Cognoscit Vera realitas Animalis, g Rationale Et Vera realitas Animalis: g id, quod sequ = 4a: dy Cognoscit Animal, Cognoscit Animal q Et Hominy: g Animal q Et Hominy Et Rationale: 3. Patet P. Oviedo sustinuit, & Communy tenet ignorantiam mean adesse gratie sustinuit, ac prae toty argumty regerit in duy cognoty. Pal. 2. tract. 4. Cont. 5. punct. 5. Malitia peccati Commissionis a Deo non datur, tenetur Deo aliq idistificata Cy malitia a Deo data; Vnde sic: Hec tenetur peccati dantis hec altione Divina: g hec malitia peccati Et hec tenetur peccati: g hec malitia peccati dantis hec altione Divina. = Si dicis Concurrentia non Sequi, quia malitia peccati Et Vodia Sphere Divine Causalitatis: idq irreplagabile pugit argumty. Hec tenetur peccati Et tota Sphera Divine Causalitatis: g hec malitia peccati Et hec tenetur peccati: g hec malitia peccati Et tota Sphera Divine Causalitatis.

In Argumento Syllogizandi Conditionaty Ludz tres Conjuncty

Alter tres sumpsi: Hoc Animal Et Cognite Cognity Cognite A Hoc Rationale Et hoc Animal: g Hoc Rationale Et Cognite Cognity Cognite A = Story. Hoc Rationale Et Confuse Cognity Cognite B. Et hoc Animal Et hoc Rationale: g Hoc Rationale Animal Et Confuse Cognity Cognite B. = Quapter si Cognoscerem Animal Cognite, & Cognite non Ignorarem Rationale, Animal Cognite Cognoscerem, & non Cognoscerem, Deo Lodz Vat. Deus non Cognosceret Cognite Rationale: g non Cognosceret Cognite id quod Et idistificata Cy Rationale; Et Animal Et idistificata Cy Rationale: g non Cognosceret Animal Cognite, alias Cognosceret Et Negantia: g & Necantia toty argumty tot tergiversandi tramites inculcaty, Ludz pungite velit, ig tenet Nita Cognite quantitatis Vodie idistantie intrinsece: Et hoc Cognoscit Et Animal, equaty Connotat Ideas Sensationes: g hoc Rationale Et hoc Animal: g hoc Rationale Connotat Ideas Sensationes: & 2a assumpti potest esse Rationale Connotans Hoc discursus: Si ly ab Adue Sarijs Semitis Ludz tenetur ignorare Confuse, & Confuse non Cognosci, Connotare Ideas operationes, & non Connotare, quare Cognite Cognoscitive Ludz tenetur Cognosci, & non Cognosci.

Ly ad Argumty Vlis. neg de minore: ad Quodnz distinguo Minorz: si Cognoscerem Animal Cognite esse spiritty Concedo maiorz: Cognite materialem, & Corporalem Maiorz: si adistinguo: Cognoscerem Animal, & non Cognoscerem aliquo modo Sumpty Concedo maiorz: Cognoscerem modo Sumpty nego Maiorz, & minorz, quia non sunt Contradictoria, Et patet: & hinc patet ad Quodnz distinguo Cognite: non Cognoscerem id quod Et idistificata Cy esse spiritty Concedo Cognite: Cy esse materialem Et Sumpty: & distinguo minorz: Animal Et idistificata Cy esse spiritty Concedo minorz: & Materialis, & mortalis Et minorz.

Ligitur Deus Et Cognoscit Animale, & non Rationale idistincte, ergo Deus Et Animal Cognoscit, & non Cognoscit Cy idq, & Cy Deus Vatione, quia Deus Et Animal Cognoscit Cy quod Divina Essentia Et, ac prae materialis, & non Cognoscit Cy quod Divina Essentia Rationale Et, ac prae spiritualis: Cy enim Animal dicat Rationalitatem Vatt Status Contrarietatis, & Deus ex accidentalibus potest ergo optime sine Vatione Rationalitatis Cognosci, quia Motus Cognoscendi non Sequitur Motum essendi formaliter, & materialiter, propterea quod Deus primo Animal Cognoscit sine Rationalitate, Cy Deus, & Divina sua non sit Rationale.

Omnes Vs q idistincte toty P. Oviedo, Cy qui videat Deum sine gratia Confirma de duobus idistinctis, sine dependentia Veritatis, quia discurrit Ex amicis Considerationibus & Rationes formales, quia Ex idistinctione duorz, non Sequitur q Vatio formalis Omnipotentis sit idq, sic dicitur Petry Singularis distinguit a Paulo, &

non Natura, quia Ratio Solis Hominis Et diuersa. nãq non Singularizari a se, nec Communis a Singularit. Et talentas humi nãq identificata Cy ipsa nãa: Et ramq nãa terminat alty Singulary, & non talentas Et Ratio omnis Et, quia gaudent diuersis Rationis Solitis: Igitur Cy Animal hominis, trig si identificata Cy Rationali, n amittat Rationis Solis sui, & Conueniat, potest optime terminare ipsa Cognitionis Cy illa Rationis, & Rationale alig Cy sua peculiaris Rationis.

Quod hanc diuersam Cognitionis summi potest exaduersi Capite, primo ex exclusione essentiali Omnium Solitatis alterius, Et adueniens Genera, quo Sensu non identificata, & potius Solitis distinguunt, terminant quæ diuersas definitiones, Dic Et nomine Silue Syllogismi ista: Animal Et essentialiter Viuens Sensibile, & Rationale Et Animal: g Rationale Et essentialiter Viuens Sensibile. = Et ex diuersis operationibus Sentiendi, & intuendi, quæ oriuntur ab homine Vnico principio Realiter diuersis, diuersibile tamq per stellatty. Vnde Rationis Relationis Soli Animal aggregant tanquam principium illarum, quia mediis illis unitur hos Sensus quasi Similis Sensus mutuo a Sensationibus Reliquis Animalis, & quasi discurrendi licet de Rationis Relationibus Reliquis a Rationali. Et per hoc datur ad 2m.

Antequam ad 2m respondamus sunt Replicanda: g Animal terminat Cognitionem Esse metaphysicum ipsius, quæ n terminat Rationale: g Animal non percipiendi ob jectiue a Rationali: quo Arg. requisita objectiua Et Cognitio Vnius prædicati, & non Alterius identificati; Animal Et esse Metaphysicum non identificata Cy Rationali: g non percipiendi objectiue a Rationali. = Quæsup. Rationale identificata Cy esse metaphysico Animalis: g Cognito esse Metaphysico Animalis, necessario Cognoscit Rationale. si negamus ans: facilius peamus Aduersarij: esse Metaphysicum Animalis identificata Cy esse primo ipsius; & Rationale identificata Cy esse primo Animalis: g Rationale identificata Cy esse metaphysico ipsius.

Concedo 2m Arg; & nego 2s: ad probam distinguo Maiorem: & non Alterius identificati Realiter, & primo modo Maiorem: Solitis, & metaphysico, n Maiorem: & distinguo minorem: non identificata Cy Rationali esse primo Quo nego minorem: esse metaphysico, & minorem: & N. 2s. Arg. quia præcisio objectiua datio debet inter Extrema realia, & primo identificata non autem identificata essentialiter, ac ipsa illa Ratio, quæ Et de Concepto Soli alterius ab illa præcindere non potest, non vero inter præcisa Realiter idem, quæ per Rationis Sicri possunt distingui.

Ad 2m distinguo ans: Rationale primo Sumpty Concedo ans: metaphysico Sumpty: Subdistinguo: Cy esse metaphysico primo Sumpty: Concedo: Cy esse metaphysico Metaphysico Sumpty nego, ad huius probationis distinguo Maiorem: esse metaphysicum Animalis Sub Essentialia positiua Concedo Maiorem: absolutum ab Essentialia nego Sumpty. quia Animal hominis Considerata Et una data essentialia nulla dicit Essentialitatem, nec positiue entitatem. Et hic distinguo minorem, & Arg: Quam Cy Et, Rationalitas ratio essentialis Sumpta, quæcunque essentialitas potest Considerari ut sub Essentialia, ac sede primo, ut sine Essentialia ac sede metaphysice: prima Considerata identificata Cy Essentialia, & nec identificata, nec non identificata, & proinde præcindit. Hoc Exemplo Humanitas & quatuor essentialitas hominis, & ipso plures & monstrosa Singularitates, & non ac ipsis Et Sunt & Petro.

Ad 2m Sumpty Verum nego ans: ad probam Sicdo ans & Arg: ad minus probam distinguo Ans: quia sequeretur ita Animal primo Sumpty Sicdo ans: ita Animal Metaphysice Sumpty nego Sumpty, quia Animal Metaphysice Sumpty nulla potest trahe Essentialitatem, & Arg sicut Sensus. & nota quod hoc argumentum ad ipsum Oriundum Solis debet, quia si Entitas peccati terminat actionem Dei, & malitia identificata, sequitur Entitatis terminare. & terminare. & Animal terminans Mare Cognitionem, & Rationale Entitatem, sequitur quod Animal, Mare terminare, & Mare non terminare: Animal Connotare Relationem, & non Connotare.

Quia magnum Dubium, quo Et possibile terminationem gaudium actionis Animalis sine Rationali identificato, Et quod actus ad possibilitatem Cognitionis Animalis, sine Rationali, sicut Vnum dignum potest, si Et possibile terminationem Mare Cognitionis Animalis & non Rationalis argueret Deum possibilitatem gaudium Animalis, & non Rationalis. & Ratio Et, quia actus gaudium terminatus ad totum Deum intuitum possibilis Sub Essentialia, quia nemo non gaudet, Et talis, & talis hoc, Animal Cy Sub Essentialia positiua Et Rationale Homine: sicut Angelus &. Inde non potest Animal terminare actionem gaudium, & non Rationale Et, Angelicum.

Actus Dei Cognoscitiua non Recipit multotiens totum Deum intuitum Sub Essentialia positiua, imo ab Essentialia Liberat, & purgat, sicut a pluribus accidentibus primis, quia Et Voluntas operationem diuersam, Et Rationem Eminentiæ, & Quinalitas, imitare potest istis primis, quia Et Voluntas operationem diuersam terminet Cognitionem. inuito me declaro Deus Et euidentia facere, dum diuersa Et Sicri mediis sua diuersas terminet Cognitiones

fugibilis; sua que differa specifica: q Animal terminat illg Cognitionq, & non Rationale. Et tamq illud quod Animal Communiter sumpty non gaudet, nec gaudere Animal dicam; Nullo omnes Species, & tamq ad Id necessarijs ibi Cognoscit: q Eo gaudentes, nulla Vt garitq ad Cognitionq. Ex hijs Patet quomodo termina re, & non terminare Cognitionq Sq dicuntur solitates non sit Contradictio; Sicut Vero terminare, & non trare aliquid gaudium Sq Ong Entitatq ghnice indivisibilq. = Adde q Eo Variat & obijcies, Deum non oportet ghnica Carere: Eo gaudentem autq Unum gratis, & non alterum dignificari, daretq ghnica Va dato q Ve gaudia, quia defficeret ipsi alicq ghnicq, ac ide non esset lady: Sicut Vero Eo Cognit Unius alterum dignificato Latte: q minime Sequit Ong Eo dicto.

Ad 2m Subsigtibme Eo Supradictu Patet tq Cognitionq gnicum q Animali esse ignq Animal dicam sua quata Essentialia, & hoc q esse ghnice dignificari Cq Rationali: q esse autq metaghnice non dignificari precisiue, aut negative = Ad 3m Syllogo & oportunum, ab Adversarijs nimia facilit indicant se Victoq Cessisse, Patri facere tenebr, quia q Supra dictu Eiidq quod tres ponq, Eiidq que tellu Deum: illq tamq facillimo negotio adaptare potestq doctrinaq Superiorq, nec Sai Et alq agere, & secunde facere Culmus.

Cetery facilium, & rebus Multq respondendu Concessu precisiue Negando 1m q. quia Extrema, que q precisiue non Ungtur Cq Uno tertio, sine medio Uno, nequeunt q Conclusione ferre de Deum? Medium autq assumptu q Maiori Et Animal Sq esse metaghnice, & essentiale, quia Et ait P. Aristo aqa Et Cognitu totu Et dictu de non Animalibq: Animal Et dictu de non Animalibq Solu dicit esse Animatum Sensibile Et patet, Inde Subire potest denominationq Cognitu, & Rationale. Medium Vero in Maiori Et q Animal ghnice sumptu, ac ide medium diversu = Ad 1m: In Maiori pratu dicitur Et Eo Extrema, & accidq de Subto per dignificatu: q pratu Maiorq dici Negatur q Conclusione de Subto Minorq: patet Ita, quia q Conclusione nequeunt Unire Eo trema, que q precisiue non Ungtur Cq Uno tertio.

Ad 3m Scintillq Vere distingo maiorq: nisi Cognoscatur id quod Et Animal, i. Realitas i. essentialitas Ita: Realitas precise nego. quia Sensel quod Cognoscam Animal Hominis Et Animal, Realitas Et

Argentior fuit ꝑ peccato Omissionis, Cum Malitia n̄ distinguitur ab Eius entit, Vt Oscedo pugnat: Hæc Entitas peccati dicitur hæc actiones Diuina; ꝑ hæc Malitia peccati, Vt hæc Entitas: g hæc Malitia peccati dicitur hæc actionis Diuina. = Ad Regundam Secundi n Regni, n obstante cognit actus, & Malitiæ, quia hæc Vt contra Sphæram, & Stinctig Diuini Concursus ± cdg ꝑ cognitionis fuerit arguty: hæc Entitas peccati est ꝑtra Sphæram Diuini Concursus; ꝑ hæc Malitia peccati, Vt hæc Entitas: g hæc Malitia peccati Vt ꝑtra Sphæram Diuini Concursus.

Ng ad Eundem arguty Vem Vt neg Minorē: ad ꝓbandū distinguo Maiorē: hoc Animal ꝫ esse absolute & Metaphysicū Secundo Maiorē: ꝫ esse Reale, & positiue n Maiorē; & distinguo Minorē: hoc Rationale, Vt hoc Animal ꝫ esse positiue, & Reale, Secundo Minorē: ꝫ esse Metaphysicū, & essentiale n Minorē, & dg: cdg quæ Verum Alteras oppositionē. Etiam Vt ly Deputy Metaphysicū animalis, esse contra Deputy Metaphysicū Rationalis quia Cy Vnicuique Deitati Sphæ Omnis ꝫponat, necessy est Vnicuique esse contra Deputy Alterius, Sicut ꝑtnes. Vt contra Deputy Adæquatum, & Vna pars ꝫponens contra Totū Alterius Compartis: Sicut ly dy præcedit

Obiectiue Animal a Rationali, tuty Videretur Animal Vt est principiū Sentiendi, & Ratio Omnibus Hominibus, & Leoni, Cy ly Ratio Omnibus Simpliciter excludat a suo Proprio obiectiuo, omne dictū, excludit pariter Rationale

Brahmi Vem Deum primitiū negando Ng, quia contra ly n Minorē ꝫ primitiū Cy Ternario, sua media Vna, Nequeunt ꝫ Conclusione Vnius ꝑter se: Media tuty a Minori, & Maiori, dicenty Vt, ꝫ Minori, hic ly ꝫ media aium mitte Animal ꝫ esse positiue, & Reale: illæ ꝫ esse Metaphysicū, & Essentiale: Vnde arguitur a Genere essentiali ad Identicū, & quo nihil Requiritur ꝑter Varietatē: Sua ly dicentia de Vero essentialiter, & ꝫ Stricte me taphysico, quę ꝫ Statu positiuo dicit Nequeunt, Vt galam Videranti apparebit, nec Sat tuty glosa hæc Opantis a Negonere, quia obuia, & facilis = Sando: ꝫ Maiori praty dicitur accidentaliter, & dotyrecē de Subto; ꝫ Minori Vero praty dicitur ꝑter identitatē & Subto: g praty Maiori dicit Nequit de Subto Minori ꝫ & Minorē: patet dicendū quia Nequeunt esse idē ꝑtim se, quę idg non Sunt Cy Vno tertio? Dicat: Si Animal esset Dignity ꝫ esse positiue, nullo modo Ignoscerete, quę ctg Rationale; ꝫ Animal Ignoscitur ꝫ esse positiue: g ctg Ignoscitur Rationale: Maior est Certa, quia Sunt illa quę Sunt idē Metaphysicē Ignoscuntur cadę Dignit, sed patuit quę Sunt idē positiuē: Minor patet: tunc Ignoscitur Animal ꝫ esse positiue, dy Cognoscitur Animal, quod est Ve; ꝫ non, nisi Animal, quod est Ve Ignoscitur: g. = Rursus: dy Cognoscitur Animal, Cognoscitur Vera Realitas Animalis; ꝫ Rationale, Vt Vera Realitas Animalis: g dum Ignoscitur Animal, necessario Ignoscitur Rationale. Maior apud omnes est Vera: Minor ctg patet, ng Rationale, & Animal ꝫ Hominē, cng Instrumentū Realitatis: Alias fatebimur duplicē Realitatē Cy Scoto, ac ꝑde duplicē Entitatē.

Concedo Maiorē, & Minorē: ad ꝓbandū distinguo Maiorē: dy Ignoscitur Animal quod est ꝫ Ve Rationale, Secundo Maiorē: Animal, quod est ꝫ Ve Sensibile n Maiorē: & distinguo Minorē: non, nisi Animal quod est ꝫ Ve Sensibile Secundo minorē; quod Vt Verū Rationale n Minorē = Ad ꝫ ng Stat, Ignosci Veram Realitatē Metaphysicē Animalis, nimirū Vitę sensitiuę, quod Vera & Reale praty est Animali, quę Deputy n amittit, ꝫ Conseruat ꝫ Statu Metaphysico, & grossiori. Cuius Stat non Multis ab Scoto dictare, qui duplicē Realitatē positiuę agnouit, non e Stra, cng ꝓmiscę Actualitas & positiuę duplicē, ꝫ Ve, & anta operatōnē ꝓp. & duplicē Solutē, & qui ꝓpositionē. Ng Vltimo: Nequeunt & cadę Entit Veah Verificari pratę Stradituria & potyrecē, quę ctg ꝑtyrecē Verificantē; ꝫ ger Non de Una, cadę quę Entit Creata n possunt Verificari pratę Stradituria & ꝑtyrecē: ꝫ negna & potyrecē: Maior pratę: Animal esse Realitatē obiectiuę, & Rationale Verificat Caesar tuty, Vt ꝑtyrecē Animalis; ꝫ Dignity Animali, n Dignity Rationali, Verificata Animal esse, & n esse Realitatē obiectiuę: g. Minor patet, quia Realitas obiectiua Animalis, Vt Realitas obiectiua Rationalis: Alias ꝓponimus ita non esse: g. Rursus: n Minus opponit cadę Vt Ignosci, & n Ignosci, quę patuit, & n patuit; ꝫ hoc e ꝫ ꝓpositū: g & illud.

Cura Sathanæ Secundi arguty: Ng Aduersarii negare n ponunt cadę Entitatē Ignosci clarè, & Nara n Ignosci, quę opponit Stradituriæ, Sicut Ignosci, & n Ignosci; & tamē hæc Stradituria potyrecē n ꝓsunt Vna ꝑtyrecē: g. Simul Vtby & ꝫ est ꝑtyrecē Animali esse Realitatē obiectiuę, Sicut n e esse obiectiuę: ita Vtby & Realitatē obiectiuę Animalis, esse ꝫ Entitatē Rationalis, quia Realitas obiectiua Vtrique, est Vtrique esse Metaphysicē: esse autē Metaphysicē Vtrum, est diuersū ab esse Metaphysicē Alterius. Deinde Antecedens e Volumus cadę Stradituriæ Ignosci ꝫ, & n Ignosci ꝫ diuersa ac patuit, & n patuit. Sicut Ent e do Ignit & Nara, & Nara Vel, n sequitur patuit & n patuit Vel, ita n sequitur ꝫ Ignit & Vnus, nullatenus Ignito alio identificato; quademody Ent Ignoscitur Vnus, n Ignito Verbo generis, quę & hoc Lucat ꝓpter Vnus posse patuit Vnus, & patuit modo per se: ita potest Ignosci Una solitas, Nara quę Latyre, ꝑtyr sequatur Ung patuit, & n Ung.

Ratio Vnius Nara, & paricula est, quia altio patuitua, est practica, & positiua, ac ꝑde tpdit ꝫ ꝓpositiua, & sub Entitatē Vnius, ideoque, ꝫ nihil, & tota patuitas: altio Vero intellectiua, Cy nāa sua ꝓpriissima sit tuty Videretur Vt Una sua pratę essentialis Vniuersalitatis accipere, Eaque ꝑter Concidēnare potest Ung positiuę, & aliam Vniuersalitatē ꝓdicty. Ceterū quoad 2do Variat Entitatē ꝑtyrecē, Nara n oportet ꝑtyrecē Variatio, ng passim Una ultra Concursum Ng: & patuit altio Vnius pratę, altio identificato n patuito, datur ꝑtyrecē Variatio n patuito, quia destruerat ipsū Ng sibi ꝑtyrecē, ac ꝑde n esset cadę: secus Vero do Ignit & Vnus, & Alterius, Vt patet: g

Minime ꝓpter Cuy & alia =

Præludium Vnicum.

Quid sit Vniuersale tam Metaphisicum, quam Logicum: Vbi de Ideis platonicis.

Cum Aristotelis, vt aiunt Plato, philosophicè obstrusè cognouisset esse intolerabile delirium Vniuersales negare Ideas, quia intuitabile illud erat omnis Scientia neganda, quæ opinionem acutæ Cyraclito, & Catulo, medio stultissimi Pythagoræi, & Academici, quique dylemata sinistrè sugunxerunt Philosophiæ, quia si Scientificè negabant, Scientias nec docebant. Si Plato non Scientificè, non erat Cur Negaret talis obtemperaret opinioni, docuit, Vniuersale esse nec Negue Vere singularibus Concreta, aut Cujus Veritas tanta, quinque quæ singula ria, Caduca, Corruptibilia quæ sunt, ac passim mutationi obnoxia, Nec Veritas à singularibus separatas ac præ, Corruptibilia, & transeat, quæ, Ideas appellauit, ac Veluti Species, & Formas intelligibiles.

Sic quæ Platonq explicant Auctt. & D. Th. passim lib V Metaph. lect 9. & lib 3. lect 9. & lib 7. lect 3. & Reperibus, Marsil Ficin lib V. Theol. Cap. 6: ibi: Vnde Cicero Oratore: Has Veras formas appellat Ideas ille, intelligendo Solus, & etiã dicendi grauissimus Auctor, & Magister Plato: Eas quæ gigni negat, aut quæ semper esse, ac Stat & stelling Continua: Cætera nasci, occidere, fluere, labi, nec diutius esse vno, & eodẽ statu.

Hanc Cui Cognomi tionem Mordicus plures sequuntur, & Aristotelis nouum, existimantes illis prædictæ opinionis fingere, & Platonq tribuere celebre, vt inimici, Cui fieret, haberet, & Vnius sui Magistri gigantæi esset fama, cui amicissimi honorem, auunt Cui Nomine Ideæ, Platonq Solis intelligentes Pelle Species intelligibiles, quæ sunt Exemplaria Vniuersalia mente Di uina existentia, ad quorum similitudinem Diuinum Numen omne factibile sui esse produxit: Sic item plures Platonem explicant Pacq Venetus, & Franciscus Mayro.

Modus iste dicendi, & Platonq explicandi, Cui primi sit, & certus do xus, in modo vt sequatione, & Veneret dignus, passim que tradite a Patribus, & Sacræ theologiæ Doctoribus: & quod meus Platonis ab hac explicat sit primi alienus, & nulla efficacissima Ratione: primus est testimonium Gregorij Nazian Zeni Orat. 33. adhuc prima Editionis. Ubi item Veros Philosophi errores Vecensset opinionem Platonis de Ideis & de transmigrat Animarum ab Ibe, ad illud Corpus; aut que: Platonis Ideas imitete, Animorq que Mundi, atque alia Corpora Migrationes, & Reminiscentias. Ubi notabis Sanctissimus Theologus gerit anathematizata tranmigrat, ac Ideas, quod certe non faceret, si esset Plato sequutus Sensu sigua a Patronis Veteris.

Doctissimus Iacobus Billius Cuius Gregorij Scholiastes sic de Ideis Platonicis sata: Vere sic sentiebat Plato, q Ideæ, idest, Exemplares Vere formæ, & extra Deu statuebat, aiebat que, Deu ipse, quæ Exemplaria Vestigiorum Dei Semitibus condidisse. Ut nos Ideas, nihil aliud esse dicimus, quã Rationes, & Consilia Creationis, Seruãy quæ Deus Vniuersa fecit, ordinauit, quæ etiã apud Deu semper fuisse affirmamus.

Quorum Stat Cæterũ, Antiquum, grauiq que Nazianzeni integrae Orat Lo ad Num. Magn. 23. ita alloquitur: Plato, & Aristotel. nobilissimi Philosophi fuerunt: Eodẽ Plat Ideas quinque excogitauit tquæ Vniuersalis Animalis, Vniuersalis Cœli, Vniuersalis Terræ, & quicunque ejusmodi Cogitari possunt. Quæ quidã nos, opifices quidã Rationes sic existimamus, & appellamus, per quas Deus omnia procreauit, apud Ly Scientia, vt autq Cogitat postea facta ::: Plato autẽ extra Deu haud sic hæc esse dicit, cumque tquæ exemplo quidã thuthy, ea, quæ Sensu percipiuntur, Conditæ sit, sua que multa proin giose fingit, ac sic & modo Platonicos Numenios Cronianos Atticy & Platonicos illos

Cæterumquod fide indigny vt Deducet quis alieny, acutissimy Vniuersaly, extraneq opinionis Magistry transcribere, vt ostentationis, sibi Compararet Nomen noty sq, Omnino illius temporis philosophi Venerandi, Cui plures Platonici auctores. Cuiusq quæ Aristotelis Condiscipulus, sui Magistri Circa Vniuersale Sentiq audaciæ Verisimile sit: & Certe, si tantus Honoris Amor, & Fame que amicitia Estruebat Philosophos factos, Cauendy erat ab igno, ne sua obscuraret gloria ingrati animi Vitio, & mendatio imputandi, quod Certe cultiuat, si Magistro opponeret opinionq non sua: facile Ly erat Aristotelis ab aliis Condiscipulis Vendicare, & Veritatis Duinæ.

Veniamus ad ipsa Platonis Scripta, eodq agitur Vidit Ideas non fuisse ab Eo Collocatas Deo ipso, si aliquis prius distincte. docet Cui illi tale Ordinem esse sua Diuina Vt primo Loco obtineat Deus: Secudy Mens: Tertiy Anima Mundi: Mentis autq si Pulchro, primo Cause, Veluti, Deiformis Decat, seu Deo genito ex Eterno, & ante tempora omnia. Vt & dogmat Discipulus Platonicus apud Cyrillu lib V. de Iuliano sui Cæsare Verbis: accepimus a Platone quidã Patrem esse Mundi, Mentemq primogenitã, tota, & Ly de ipsa Aristoteles; ipsa Mens Ideas omnia, & omnis ut Cori Exemplaria, quæ sunt, fuit, Erit, & primo pulchra, & ipsa pulcherrimo, a se pulcherrimum Deum habens. Procedit autẽ ante Mentia omnia, ab Auctore Deo sui tota, per se genita, & ipsa Patre. Non ny illo Momento ad Natale Cui Patris progressio Vt de illo ipsa progrediatur, per se nascendo ex Deo. Procedit ita, non ab alieno tempore existit (Mondy Ly tempus Erat) neque Patre ipsa ea

Non autẽ plerosque dicere, Platonq aliquomodo hic admiratos Mysta

ry ỹ sensatile Animatũ: posuit Ens prima Deiona, aqua fuit genita Mens, sua Verby. Adeinque Anima Mundi, scilicet Spiritu Sanctu, Vivificatoy omniu: quo Rerum dicere poemmus Virgilius Ceciliae, & Summo Spiritu. lib 6 Aneados sic.

Principio Cely, & Terram, Campos que Liquentes
Lucentem que globu Lune, Titania que Astra
Spiritus intus alit, totq quadrua per Artus
Mens agitat molem, & toto se corpore miscet.

Quanuis fateamur Platonq aliquid de tanto mysterio tetigisse, sortasse Codicibus Moysi, aut Misty Ha breuiy traditione, nihilominus plura Vera multis ỹ fuerunt Errorib, miscuit que fabulosis Arrianoy deliriis, ng Vt Pagna Mat, Mgte, & Anima Mundi, diuersas Essentias Deitat, & Secretas a Patre, Vt Mat & Spu Sti ad Dionysiu. quare & mente Platonis Idea non ỹ Deitate Sunt, quemadmody Ecclesie Patres, & Theologi docent, ỹ mentre, Nectio qua, Sue Subsistia Separata, media ỹter Deu, & Creaturas, que opifex sit animaq procreatrix qua Aterog, & Celuti Rerum Vniuersaliu Verg, atque illaq Exemplar Vnideriale.

Iterum sit q Ideas Platonicas esse quasq Subsistias Separatas, & extra Deu, tragq quid distinctu ab igso Deitate, ad quaq imitan sit Singularis homo, Singularis Equus: Singularis Leo, & quodcunque Animal Singulare: ỹ modum ille Exponedi Vniuersale, necdy ỹparticu, ỹ Creaturis Genere: Quia, Vt Lib 7 Metaph. Text 45 apud Arist, arguit Ipe Deus nullatenus posse Negue ad Motu, Negue ad Scientiam, Negue Vt Sint Exemplaria, nec Substantie: nec Causa gene rationis: q ad nihil prosunt: prima ani: non ad 1m quia omne ỹmouibe, Diuersabile opponit Variationi, & Motui ac ide n prodest ỹ obest Motui; ỹ Plato Ideas ponit ỹmobiles: q. = Non ad 2m quia Quicquid Scit debet per Ihm Act ỹsciens: Idea autq Contraria Vt Scitu = Non Vt Sint Exemplaria, quia Exemplar toty & cogita ỹ artifice ad opera artis, n Deo ad opera Naturę ỹ Naturali Agente, q nag ỹfectu generat Sibi simile sine Studiosi Arcium Exemplari.

Deinde: Deus, & Intellig Diuinę Dei, Quicq Diuinę debet esse Exemplar; ỹ Petri Exemplaria esset Exemplaria, nimirq Animalis, Hominis, & Petri, toty tm hoc Petrus Vt: q. Si Deus Quig Idea Hominis Indicare; Vt q oportuit ponere talq Idea Quidq. Exemplaribus, Quidq nag Naturalibus, Vide que n bit Diuina = Rursus non Vt Caa Sit generationis; ty Generatio Sit ỹ Exemplar ad Exemplaria: ly quia, ỹra Quig Sunde esset Idea agens Nate, & Eterny, Semper operaretur & necessit nag. Deinde que n Soly Idea esset Eterna, ỹ etiq Ideaty, omnia nag Vniuersalia ỹ essendo Vere, & essentialiter Enytata & Quidditatiua; ỹ nulla Separata nag potest Enytiari & esse Vealitr Ebijs; ỹ nihil distinctly Vealitr ab aliquo; potest Illo essentialiter Enuntiari: q. = Rursus: Si Idea Hominis predicaretur de Singularibus. v.g. de Petro, esset illde Vere predicatio: Petrus Est Idea ỹtelligibilis: Petrus est Homo Realis: Petrus Vt Eterna, & ỹmobilis Caa = Vltimus Idea quoque Vniuersali, ỹ, Exoluaret, ỹ, non: Si Hoc q. q n esset Vealis, sed, aut fictibili, aut Chimerica: ỹ 45: q esset Singulare, quia Nu terminaret ỹ ultimu actio ng: Nichil ỹ ultima actione Singulari esse potest Vniuersale, Quibz deferat altio practica, ad Speculatiua, quę tradit ad Rationis Negue abstractu, Vniuersale Vt ỹ essendo. Inde: do Cyde Platonę ỹ Pythagoride; Nec Materię, nec partium ỹregatiu, Singularitatis, accidentis, actes passiuę, effectus propter nag, Malorum, Fictu, Variationę, & quocunq libet Corruptibilium ponit Idea Aliqua Separata, ỹ dyta esset absolutes, ỹcorruptibiles, Maxime Vero Animaq, ỹgnatis Rationalium pura tota & Vt dabili Scientia. Et pote permanentia, Rerum Vero de illis pte opositu Veroy, ỹ non Soly de ijs Necessarijs, ỹ etiq de primis data Scientia: q Dat dabiles Ideas Hominibz, & de multis. prima Minor: de pma Considerat de Monstruosis Philosophia, & etiq de pluribz Corruptibilibz, & mobilibz: & accidentibz, & Variationibz, Methaphisica, & Matis, & Sordibz Ethica, seu moralis philosophia: q. =

Alig Curiositatis potius, quę Vtilitatis Causa, plus Latius, quę Collegam. dicta, ad Scię exoptatione Vtilitatis ty metaphisicę, quę — Scię sat esse accedere. Igitur Vniuersale desinunt Phi ỹ Metaph. Text 45 his Verbis: quod ỹ pluribz pna aptu Vt esse. & lib. 4 Interpretat Cap. 5. Dico autq Vniuersale quod ỹ pluribz predicari natu Vt, Vt Homo quidq Vniuersaliter Vt. Codicq hac Communiter deducerunt Aut Vnu aptu esse ỹ multis = Et Vnu aptu predicari de multis. Prima definitio Vt essentialis, Vt pote per primordialę Scientię data, quia prius est nag Vnu esse, & Vniuersale, quę predicabile: Vero Vt descriptiua, seu accidentalis, quia Tarde Vt per prosecutaty Subsequutę, Nimirq predicabilitatę.

Ex his definitionibz data ỹtelligo ad Vniuersale Requiri Vnitatę, & Multiplicabilitatę. Vnitatę exigunt Verby Vnu ỹ definitione & pretij: Multiplicabilitas autq Explicatur per esse ỹ multis de quo predicate: Cy tm quid quid & Aliquo Contralitr predicat, Identificatur Cy ipso, Vt Aliquod quid & Multis Identificatiue predicatu, Identificari necesse est Cy Multis sit ỹ multiplicabo, ỹ multa que diuersa: Consequutr que omne Vniuersale debet esse multiplicabile ỹ multos.

Notanter Vnitatę, & Multiplicabilitatę esse Rationis, & Intentionalę nag Vniuersali, quia Realitr, & extra nag Creata, Vt multiplicata, & diuisa. Vt Nag humana ỹ Petry, & Pauly: Natura Animalis ỹ Leone, & Equum.

Cetery, Cy ſtm Conſiderat Petry, Pauly, omnia que hãt humanã ſpeciẽ diſcurrere, ſtelligere, & Amare, iudicat
Vt ita dicam. l, potius aggregãt, generãty illaty operatony, Venera diuety ſillis, eſſe hny, & tãy, & ſui naam
humanã Vt hny Conuenit Conuenit, acty que Omnibꝰ ſpeciẽbus prędicari, & adęquate quidꝫ: hoc Vt, tota de
Petro, tota de Paulo &c. Similit de hãa Animali ſtellica, que, Cy realiter diuiſa ſit ꝑ gluas ſpecies, ꝑ Le
ong, Equy, & Cetera, Deigãt ad ſtm Vt Una Vnit genericã, & hoc quidꝫ quia Cognoſcit omnia animalia
ſpecifica Equalit Sentiẽdo.

Ex hiſ facile Colligit deſtra Vniuerſali Metaphiſici, ab Vniuerſali Logico: Primy
Vniuerſale aliud non eſt, quꝫ hãa abſtracta ab omni Singularit, dicens que quidꝫ Vnitatꝫ metaphiſicꝫ: hoc eſt
grata eſſentialia Metaphiſica ꝑ Variabilia, & germanagha ita abſoluta, Vt poſſibꝫ ſit carent omni reſpectu, ordina
tꝫ ad ꝑſecora. Vtra Vero Vniuerſale Logicꝫ addit ſupra hãa ſequaty ab omni Singularit, aud ꝑdici
bilit, quidꝫ Vagety, ordinꝫ Vt ꝑtionale, n Decenty, ꝑ Signaty, ad ꝑſecora, quo hãa Diſtributa aptã
prędicari & multi. Et ita ſta regulꝫa ſuperaddita ꝑty hãa Metaphiſicꝫ, dicta ſta Vtili Logicã.

Vt Sãti Vnitatꝫ Vnitatꝫ ad Vniuerſale, nullo modo oppoñ Cy multiplicabilit, etꝫ ſi Vny, & multiplicabilꝫ oppoñ ſtm ſe, quia Vny generaty Cſt multiplicabile, non generice, ꝑ ſpecifice: ꝑ Vny ſpecifty Cſt multi
plicabile, n ſpecifice, ꝑ numerice: & Vny numerice, Vt proxime ꝑ multiplicabile, quia Vny numero
etꝫ ſi ſit diuiſibile ꝑ gluas partes, non autꝫ ꝑ gluas numero. = Deinde: Vny etiã ſi ſit ꝑpoſſibile Cy
Multiplicabilit, non autꝫ Cy multiplicat, quia multiplicato, ſiue diuiſio deſtruit Vnitatꝫ, quia Vnitatꝫ
non Vt Aliud, quꝫ Cartꝫa diuiſionꝭ: Sicutꝫ quantꝫ Vmaru Cſt diuiſibili ꝑ duaꝫ ſemi-Vmaras, Quinꝫ
Vnitas deſtruibilꝭ Compoſitibilꝭ Cſt Cy diuiſibilit ꝑ duaꝫ ſemi-Vmaras, n autꝫ Cy diuiſione, quia ſe
mel quod diuidata, Congruty Vt Vnitatꝫ deſtrui, & ſequãtꝫ Vmaru quantitatꝫ.

Hinc quoque Lucidari Vtras
Nec hãa Diuina, nec humana Rationalꝫ, nec mãa ꝑſona, nec denique Cui eſſe Vniuerſale: non Natura Diuina, quia licet
Sit ꝑtibꝰ ꝑſonis Realiter diſtincta, n ꝑ illis ꝑ ſui diuiſionꝫ, ꝑ hãa Numero natura Cſt ꝑtibꝰ per ſui Communicationꝫ:
Non Anima Rationalis, quia quęuis Sit ꝑ ſuibꝫ partibꝰ Corporis, non Cſt illis per cãgitatꝫ, ꝑ ſeꝫ Vnione, neque
per ſui multiplicabilitatꝫ, quia ſine ſui diuiſione Vt omnibꝰ illis = Non ſi maa: quia non Cſt apta ad multa
Corpora ſimul per cãgitatꝫ Vnitatꝫ, ꝑ Sucetiã, & per Vnionꝫ Cy illis = Non demonſtꝫ Cui, quia Vniuerſale
debet eſſe Vnitercꝫ, Cui Vero analogꝫ Cſt.

Diſp V

Vtrum Aparte rei detur Vnitas formalis minor Vnitate Numerica

Ex ſupra dictis, etꝫ ſi Cognoſci non poſſit, facile tamꝫ Colligit dari aparte rei hãa Vnitatꝫ ſingularitꝫ, &
denominatiuã Vniuerſalis, l, Cagaeas Vniuerſalitatis, quia, etꝫ ſi Vt Vnitatꝫ ſingularis otnoꝫ ſint Correſpondẽtia
tis, & mutationis, tamꝫ Vtiderata Vt abſtꝫ, Siue Conexionꝫ gratꝫ eſſentialꝫ a Correſpondẽtia ſorda abſolutꝫ, ſequãtꝫ
Vt ſi Sunt gratꝫ Vniuerſalꝫ, & Variabilꝭ, quia Equi ꝑ Variabilitatꝫ Vt Animal ſenſibile, ſicut hoc Rationalꝭ &c.
etꝫ, ſi tales Equi, tali hoc Determinata, & Vtiata: Nunc autꝫ ꝑ quemuis etiã ſtm hãa aparte rei, quę Sunt fundamꝫ
talis Vniuerſalꝭ, Habeant ante ꝓpriam ſtm Vnitatꝫ ſuę ſorꝫ Vnitatꝫ: hoc Cſt Vtꝫ Petrus ſit Vny non ſoly Vnit numẽ
rica, ſ etꝫ Vnit ſpecifica, aut generica.

Vnita ad ſtelligẽdꝫ diſcultatꝫ ſtrui, & ſequãtꝫ, ſtuꝫ totius obſeruationꝫ dignas
ꝓmittere operet, & primo, Vny, a Scilicꝫ. 5 metaph. Cap. 6. ſui deſtmꝫ: Indiuiſy ſuę, & diuiſy à quilibet alio. Vnde
Vny dicit Cagẽtꝫ diuiſionꝭ, ſtm ſ Vero, ſtm ſ obliquo a ſibi aduenies: Cy etiã Cagẽtꝫ notiorꝫ Cſt ꝑ Vnionꝫ quo gruat, quꝫ
Cſt Sumo & diuiſimo, Cuiquę quętꝫ, & qualitatꝫ, Vt facilius dignoſcatur ſtua, & numerari Vnitatꝭ. Diuiſio & ſua

à Polo, & alia maãa: prima Cſt quę data ꝑ primigena Polia, ſeu eſſentialia, Vt diuiſio Animali ꝑ hiſibile Viſibile, &
Rationale, quę Sunt gratꝫ eſſentiaria Hominꝭ, Leonꝭ, & Equi = Vero quę data ꝑ primigena maalia, ſeu ꝑaduenia
Vt diuiſio Quotlibet Pueri, Senis, &c. Hominꝭ ꝑ Petry, & Pauly, quę Sunt gratꝫ maalia illoꝝ = Secundꝫ diui
ſionꝭ ſolꝫ ab alia. Talia maalia, Vtꝫ Maior Vt diuiſio Subſtiæ, ꝑ Corpoꝛea, & ſpiritꝛea, quę diuiſio Corporei ꝑ anima
ty, & ꝑ animaty, & iſta maior Cſt, quę diuiſio Cuiuſlibꝫ, ꝑ diuiſibile, & ꝑ ſenſitiue: Vltra maior Cſt, diuiſiua ſtm
maior ꝑ Rationale, & ꝑ irrationale, & Vltra maior Cſt diuiſiua Hominꝭ ꝑ Petry, & Pauly.

Patet Primi maioritatꝭ
Minoritatꝭ, & quia gratꝫ Polia ꝑ quę Vt diuiſio, Sunt magꝭ, & minꝭ Immuta, & quo gratꝫ diuiſiuꝫ Vt ſupra
primi, Co Cui diuiſio maior, & quo Sunt magꝭ determinatꝫ, Co Cui minor diuiſa: Quare gratꝫ diuiſiuꝫ Subſtiæ Imu
mui Sit omnibꝰ aliis, & gratꝫ diuiſiuꝫ Hominꝭ magꝭ omnibꝰ aliis determinatꝫ; ideo diuiſio Subſtiæ maior Vt
& Hominꝭ diuiſio minor.

Ex facilimo nagotio percipitꝭ numerari & qualitas Vnitatꝭ, quę, Co maior Vt, quo magꝭ
diuiſione Vacabit, Sicut Quo gratꝫ Cſt maior, ſ etꝫ dabat magꝭ ad Vtrumꝫ. & Vt Sunt diuiſio, Cogitatio, Nomiꝫ

Maale, & Forte: prima Vt Cartha diuisionu per principia maalia, & paruadalia, qua Unit gaudet Petrus
prorsus per principia Maalig diuisibilia = Secunda Vt Cartha diuisionu per principia Forlia, seu Centralia. & hac
Unit gaudet Homo, & quilibet alia Species: prima prorsus per principia diuisibilia Forlia paruadalia.
Tertio videndu Unitates numerice esse omnino eadem, quia Carte omni diuisione; & Unitates Forlig, que relegat
omne diuisionu per principia Forlia esse maalis quacunque Unit Forlis, Minor Vero Unitate numerica; quia
etig si excludat diuisionu per principia Forlia, nihilominus per principia numerica.

Hoc agente Videtur Homine, qui
Vel subsistig est Unus, etiamsi tales Unitates plures admittat diuisionem Numery; subsistig Unitg, Seminale, & Patriale.
Etig si Vel Homing est Unus, ita non Vel Unus est, & nulla admittat diuisionu per principia Forlia, quamuis
ter Unitas Vel subsistie, Minor est Unit Vel Homing, & Boe quia, quia Homine nulla principia Forlie ha-
diuisiua, quia Species ima est: & quia tales Homines date principia maale diuisiua, videlicet paruadalia extra a
Maa. & huiusmodi principij maalis Unus non est principij diuisiui, nec maale, nec Forle, idee Unitas numerica
Maior Vt Unit Forlis adhuc ima.

Ad oppositu, etig si admittat nullus dari aparte Rei Unitate numeriq, quia quodlibet
paruadalia Vt paruiu ipse, & diuisiu a quolibet alio, adhuc dicendu Vt & Unit Forlis, Ars data naturali. Sua distincta
sit a Numerica, Sue non, aquo ergo excludere debemus, quia sunt naa diuise Unitatis denominatiue, etig si distincta
sit a Singularit, ita etig dicit potest Una Forlis, quamlibet a Numerica distincta. = Scotus tract. 8 Scotus
tract. 2. disq. 1. q. 3 = Hurtado, disq. 5. Metaph. Sect. 3. qui adhaeret Fonsecinus Metaphysicus Unitates Forlig negare
unt, docuere quod omnia grata Forlis fieri Una Unit numerica a principijs maalibg. = Omnino tamq; strenua
Utrique patet Unitatis Cyclopis sit

Nostra Conclusio.

Quodlibet paruadalu Vt Unu non Soly Unit numerica, Sed etig Unit Forlis, Sumpta Unit Cartha diuisionu per
principia Forlia, Seue Specifica, Seue generica: Hanc Vid docuit Ars S. Metaph. tract. Vt. diximus: Videlicet quecunq
non habent diuisionu, quibus non habent, Sunt Unu, Vt si quibus Deo non habent diuisionu, Imo Deo, si quibusdam
Animal, Unu Animal. = Et dicitur sic formata Ratio gratia, Data prioru: ibi data Unitas Forlis, Ubi data Cartha
diuisionis per principia Forlia; & Petro à parte Rei Soluta data Cartha diuisionis per principia Forlia: & non
Unitas Forlis: Maior Vt Carta, quia sicut Unitas numerica, sicut nec quo Cartha diuisionis per principia numerica;
ita Unitas Forlis per principia Forlia: Minor patet: ibi prescribit Unitas Forlis, Ubi non data, nequit esse data
principij Forlia destructiuu, Seue diuisiuu talis Unitatis: & non Petri nulli a principijs Forlia destructiuis, sicut diuisiuu
& Natura Petri, Vt Una Forlis. Minor patet, quia Ultra Animal Rationale, nulla Vt Forma, Seue essentia Specifica
diuisiua Animalis Rationalis.

Contra hoc Vaz: quia Petrus non est diuisibilis in plures Petros, Petrus est Unus numero, Seue
habet numeriq Unitatis: & quia Petrus in quo Deo, nec in plures Homines diuisibilis, Erit Unus Deo, Seue Ens Animal Rationale.
& Deo ideo est, quia Mag Seue Singularitatis Petri nulli a principijs Singularis diuisiui: & quia Christ nag, Seue essentia
nulli principijs essentiale diuisiua Vt Erit Unu Forlis, Sicut Unu numero. = Primati: Licet Sint Unitates, quot Sunt
esse Petra Unitas sequitur ad esse: & Sicut ad esse Maale sequitur Unitas maalis, ita ad esse Forle, Unitas Forlis
& Petrus, non Soly habet esse Maale, per quod determinatur ad esse Petri, & etig habet esse Forle, per quod determinatur
ad esse Hominis: & Sicut in quo Petrus Vt Unus numero, ita in quo Deo Erit Unus Forlis. Prodatur Vid: tot Sunt Uni
tates, quot diuisiones. neg: Ultra Unitas sequunt, illg que sequuntur; & Petro à parte Rei Vt diuiso maalis per quam
distinguitur à Paulo, & diuiso essentiali, seu Forlis, per quig distinguitur à Leone: & in eo aparte Rei, Unitas maalis
& Unitas Forlis, ad quas subsequuntur diuisio maalis, & Forlis = 1, Nam: Petrus Vt à Unus distinguitur à Paulo
& etig Vt Unus distinguitur à Leone; & in distinguitur a Paulo, per Unitatg, per quig distinguitur à Leone: & datur
duplex Unitas distinctiua: Deo numerq: à Paulo distinguitur per Unu mag, à Leone Vero per Unu formg, & dist
ilia Vt maalis, ista Vero Forlis: & = Etg: Petrus in Soly differt a Deo numero a Paulo, & etig à Leone Specie: &
Petrus Vt Unus in Soly numero, & Specie.

Respondent Aduersarij: Petry à parte Rei videri Unu à Singularit & eligere totg Cuy
Unitatg, & Forlitatg, Cui que essentig Singularizari, & Unu Petri Unit numerica, Vt Unus tota essentia Petri denomi
nata Una numero existit, & Vt Petrus Unus numero Est distinguitur in Soly ab quibusdam Unitas Species, & Etiam
Species extraneg. = Sed Ultra Scotus Vult Petry distingui ab Deo, per id, per quod distinguitur à Paulo, quod, quig falsly sic
ista Ratio Dunit: Petrus distinguitur ab Deo, non quia Est hic numero Deo, & quia Forlis est Deo, ng Vt Petrus
distinguitur à Leone, & Deo & Maali debebat, quod sit Deo Singularis, nisi Deus Reduplicare Singularitatem
& distantiam Petri à Leone, idg ne, ac distinctiuu Petri a Paulo: Ita à manifesta, quia à Paulo distinguitur, quatg à
hic numero Deo: & à Leone quatg est Deo: & ne Deo per Singularitatg, & per mag: & in distinguitur à Leone & per
Singularitatg, & per mag.

Dices esse quid maale ad distinctionu Petri ab Deo, Singularizari neg, quia dist Forlis ista
paruadua diuersis speciei, Cy sit essentia Petri in Summitate à Singularit, & a naa Vt Naturalitas distincta, quia Cy naa esse
in dicet Singularitatg, & Sue gratia essentialis, & Sudet Singularitatg à Deo dextra essentiali; Cy hoc tamq stat quod Ve
alia, & Entitatiue essentia Petri Vt Singularis Maalis distinguatur ab Deo quatg Reduplicata Singularitas Singularizans
omnes Suas Forlitates, Maales & quia Unit numerica.

Soluuntur Argumenta

Arg. 1. Omnis Unitas quę datur à parte Rei debet esse Quędam Singularitas; Sed Status a parte Rei non est Singularitas aliqua Unitas nisi Numerica: g Only vita datur à parte Rei: pro minore: illa Unitas est numerica, quę existendo est Singularis; Omnis Unitas dabilis a parte Rei, è essentialiter Singularis: g Numerica: Maior est Certa, et pro minore, nam quid quid è à parte Rei, vt Singulare, ac ipsa dicimus Ideas platonicas esse Vere à parte Rei esse in gone Universalis = Primate: tot sunt Unitates, quot Entia: g ad Only Esse, Unitas Una; Sed Status à parte Rei vt Unum Esse Singulare, quod Creaty, g deuty, quia Boetius: g ipse in alt nisi Una Unitas, et quidq Singulare.

Unitas Realis, et Unitas Individualis distinguuntur Vtrinq dicta, q illa Summitas a Pte vs grady Omnino: ista vero ad vs Entia pte vs gradum Singularitatis

Nego minorem: ad pcam distinguo Maiorem: quę existentia è Singularis à Singularitate Deo maiorem: a Naa: Sub distinguo: a Naa vt ida Creata q Singularitate Deo: vt ab ipsa Virtualiter distincta in Maiorem: Ad distinguo minorem: à parte Rei è Singularitas Dei per Naa in Minorem: per Singularitatem Deo minorem: Vltro Fatemur Naa Petri esse Individuum à parte Rei, Aeternum Individuatum accidat Naa: quę actus parte Rei Individuabilis est. vt Virtualiter distincta à Singularitate quę Deus Only Una grata existentia Dogmatist: ita Una Unitas Solis vt concludat omnia diuisione per Solia principia Quia Videretur, Sicut non dicit Universalitatem, ita nec Singularitatem, nisi Reduplicetur Singularitas.

Lectus autem Ideę Platonicus vt nobis proclivis, quia Ideas genebantur a Platone, vt essent Solute Vles, à Negunat, si Bonum sunt a parte Rei, quia nisi Singulares: Non Vero Unitates Solę communes in Solute, Fundamentaliter Only: Unde Sicut naa Singulari in Negunat q vt Only Fundamentaliter, ita nec quod sit Una Unitas Solis: Immo si Unitas ista Solis tollatur, q Esse auferet Fundamentum ad Vlas Solute, q Unitas, Sua Quantitas Fecerat Fundatas.

Ad 3dum distinguo ans: tot sunt Unitates, quot Entia, vt Caetera diuisione Deo ans: absolute in ans: Distinguo Seq: ad Only Esse Unica Divina Deo seq: Ja vero Multiplicata in Mineros. Distinguo Subsumptum: Petrus est Only Esse Singulare Constans Ouneq Caetera diuisione: in minores: Multiplicata Caetera Deo minore, Ad Neg. Unitas q Sequitur ad Esse, in Utrumque, vt Unitas Caetera minore: Multiplicata Caetera Deo minore, Ad Neg. Unitas q Sequitur ad Esse, in Utrumque, vt Unitas Caetera diuisione: q Only Petrus Caetera diuisione per principia Solia, tgenerica, quę Sensitiva, et vltra per principia Naalia dare Ja pro in Only Unitas Numerica, Solis: q Petrus in Only à Esse Ja quatty Petrus, et vltra Ja quatty Animal Ja quatty Omnes. Ad

Arg. 1. Maior distincta dare Ja tres Petry, et Equus, quę Ja tres Petry, et Paulus; Ja illa distincta vt genera pcary Solis: q illa principiorum Naalis: q Petrus, et Paulus in distinguunt Solute: q omnia Individua sunt Only Solita et Sequentia, in quo licet Ja Individuum: = Concedo Antecy: et distinguo Seq: non distinguunt Solute dist orta à Formis Deo Seq: Concreta Formis in Seq. Et distinguo Subsumptum: Sunt Only Unitas Quantitatis, Deo: Unitas Ja Identitatis in Seq = Quia Maior distincta dare Ja tres et extrema omnino dissimilia, quę Similia: Petrus ante, et Equus sunt extrema dissimilia: Petrus, et Paulus, extrema Similia: Itaque Sequitur Petry, et Pauly esse Only Unitas Quantitatis, quę Fundamenty Similitudinis, in Unitas Identitatis, q illi distinguntur Realiter Ja Naa diuisa, diuisione orta à Singularitate Deo in ab ipsa Naa. Et Concreta Ja ipsa.

Dices: Naa Petri nequit esse Realiter distincta a Naa Pauli: g Soluto nulla vt: pro ans: Naa Petri, vt Forma Esse: Forma Petri nec distincta a Forma Pauli: g nec Naa: pro minore: in Forma Petri est distincta a Forma Pauli, Petrum, et Paulum distinguunt Formis, ac ipsa distincta à Formary; Ja hoc patuit à, a Nisi quęrens Realiter distinguuntur, ac ipsa Cady distincta est Ja tres Petry, Equus, quę Ja tres Petry, et Pauly: g Ja Nisi illę distinctionis esse Formary denominatiue, quatenus Concreta Formis, originata a Singularitate = Et vt: q distinctio Singularitatis nequit ipsam distinctionis Formis: g pro ans: Unitas Formary in Ja tres Unitatis Singularitatis: g nec distinctionis Singularitatis, Nisi distinctionis: quare q dist Nisi ponitur effectiv; Et in Unitati Suy. = Deinde Distinctio Singularitatis, Nisi distinctionis = Deinde: Singularitates in Only sunt distincte, Ja dissimiles; Ja dissimilitudo Singularitatis in Ja tres dissimilitudinis Formis: g. nec distinctionis.

Ad Negum bene ita: ad cognoscendum Deo ans: ad pcam Deo seq: Deo Singularitates Dicunt, et determinant Nisi, quę dicimus, quare Nisi ponitur effectiv distinctionis, vt ipsa sit Ja quantumque Vat Extra sente pter Omnia, Unde q Naa sit diuisa Realiter, in Remanet Una, ac ipsa, nec Causa ad ponendi effectiv Unitatis = Deinde Unitas q sit de genere sui debeat esse ab integro Causa: dist Deus Cy sit de genere mali non sit, Unde Communicat effectus distincti, in Unitate. = ad Ultimum Unitas Ja Negua distinctionis esse Deo Ja tres, Similitudinis Deo Boetius, Unde et ipsa Unitas in Unitas Ja Negua Vltra, distinctionis esse Deo Ja tres, Similitudinis Deo Boetius, Unde et ipsa Unitas in Unitas Vltra ista Naa, Deum Vt distincta, Ja pendens pius a Unitate.

Ad Boetij Argum: Naa Petri est Similis naa Pauli; Ja ista Similitudo nequit esse a Singularitatibus diuinitus: g nec, esse naturaliter: Maior è Vera: minor Deo parte talis Ja dissimilitudo nequit Unitas Similitudinis: Ita Stat a Sufficięs parte enumerate: Modo sit: Similitudo nec Ja Genitis distinctionis: g Sicut naa Petri Vat Sui è Similis naa Pauli, ita Vat Sui, vt distincta: g non Rationale Singularitates = Distinguo Minorem: Nequit esse a Singularitatibus Solute Deo minore: Rationaliter, Ja Causalite in Minorem: Concedo Antecy quia distincte Patet: g naa Petri Similis in esse, si in esset distincta per Singularitates, quę esset si sit Vas Solis distincte, in Similitudinis quę in Subsequita ad distinctionis tegnis ad Rationem Socij, Ja tegnis ad Vocationis. Alias omne distinctum ab alio, esset Simile illi, quod Only omnino Vltra Colligitur

Unitates Solę, Mealy, esse Realiter distinctas ida, quia Utraque pronunciat ad Cady diuisibile Forma Realis, quę Mea Unitates Ja grady Secundy gestat Unitates Solis, et Ja grady Individualy, Mealy Unitatis: Unde q duplex libet effectus sit Only, ac ipsa distinctus ad ista Forma, etiq Ja distinctus Ja tres de. = Si autem dicit Unitates numeri Ja Venire à Mea, Vltra, Cy supra dicty sit ad ista pronunciare Remote, a Forma Vero pronunciat, et Ja Individuatas Mea, Ja Ultimy grady.

Disp. VI

Vtrum Natura aparte Rei aptitudinem habeat ad esse ndum in multis.

1ª Conclusio.

Nãa aparte Rei, nec alterius nec essentiae, et plurieq; positiue Omnia, ita Vt Lady nãa sit, aut esse possit in omneq; signando. Ista, quia plurieq; Scotistice opposita. Vbiqda Venit obiectio: Scot. tertio primo: quamvis Deberet 8 Quest. 8. q. 1. num. 3 sit: Iamq; Creatura est aliquod Vnum Vny Vnit. Realit. minori Vnit. numerali. Illud quidq; Vnum, non Vt ita Vnum quod sit negociabile de Multis, licet sit ita Vnum, quod n Repugnet sibi esse talio, quia Deo aequo Vt.= Si nãa esset Una, Lady plurieq; signando positiue, esset de Multis positiue negociabile, ng de aliquo è positiue negociabile, quid quae Vt idq; Ly illo positiue: q. 9 q. 6. num. 10, ait: Concedo ergo q Vnitas Realis minor illa, quae minor est Vnit. numerali, nec aliquam Entitatis Absolutae plurieq; signando, q. Vno = Ita q. 9 q. 6 Citata Vnit. 8. quest. Vt ita docet: Nihil plus ly quidlibet Unitatis esse tale, Vt de plurieq; dici possit praedicat. quanta hoc è hoc: q aparte Rei nulla Unitas ita q. plurieq; signando, et Una, Vt dici possit, hoc è hoc, Illud Vt hoc de plurieq; Realis distinctis.

Vat. quarto Dic: si Una, et Lady nãa esset alba plurieq; signando, n esset illi Omnia Omnit. Numerali; q hoc illatio Vt Lady q Vt Straccia, q. Illud Eodem sequitur: ergo Maiorq: si nãa Una, et Lady è plurieq; signando, illud n è multiplicata, et divisa: q nec illi Omnia Omnit. Numerali: ani è eadem, quia si nãa è q Eroquoque dicipl. Vequenat esse commune Una, quia divisio destruit Unitatis, Qui opponitur: Deo Deq. nãa Omnia Omnit. Numerali debet esse Una, et multiplex q Vat. nãq, Vt Liquet Eo de Omnit. Numerali; si nãa Una, et divisa in omneq; signando, n potest Una et multiplex esse q Vat. nãq: q. Deo Maiorq: nãa debet esse multiplex q la Vat. qua è Deus; si è Deus q Vat. nãq: q multiplex q Lady Vat. nãq: q l, nec commune Una, et divisa, l, non Vt Deus.

Vatio Urgenti dicit: ideo nãa Divina nec Deus, quia licet Immunita tribus Realit. distinctis, nec simul per se divisibile q commune Vt Una, et divisa positiue; si forte nãa humana, quamvis sit plurieq; Suppositis Realit. distinctis, nec illis per sui divisione, q commune Vt Una, et positiue non divisa: q talis nãa, Lady qua de Petro, non potest esse Deus. = Rursus: si nãa aliqua Creata sive sui divisione esset plurieq; Realit. distinctis Requisita in Creato ad Unitatem, q esset Cyclalis miraculis, ac mysterium ipsi: Miracula igitur Essent nãq humanq Christificari Cy Petro, et Lady nãq Christificari Cy Paulo; et Petry, et Paulq n Christificari sive &c.

Eoquo Vltimum Vatio non Validq insurgit Statura: Natura Divina, quia triplex Personis è positiue multiplicata, et divisa, tres Personq Divinq sunt Unus Deus, et non tres Dij: q si Petro, Paulo, et Antonio, nãa humana est Una q divisa, et multiplicata, erunt illi non tres Homines, q Unus hõo. ideo Deq: ideo quamvis est Vera, et Ideal Propria, quia non multiplicata nãa, etq si multiplicata Suppositis humana multiplicata, multiplicata nãa veniente nãa, erunt tria Suppositis humana, non tres Homines, q Unus hõo. ac ipse si numquid, dicamus q Numidis, quod hic opponitis Video tres Homines, idq Nonabat ac ita. Video tria Suppositis tres naaq Humanas habentia: q Una multiplicata nãq non stat q Creata multiplicata Suppositorq.

Respondent Adversarij ad 1m Vasq nãq humanq, quamvis ex se sit Una positiue, et specifice, multiplicq fieri numerice, q stare est, aunt, ad Ideam quia quotiescumq divisibilis Vt distincta numero: per quod patet etq ad Citatam rationem; Siquidq nãa Divina Una numero nãa Vt tribus personis Realit. distinctis. ac ipse hoc miracule Vt tanto misterio, non q nãa humana, quae quamvis sua Specifice, Vt numero multiplex, Ethyc è genuina Adversariorq Solutio, quq maxime distare à plurimis quae non sine admiratione Legentis Recedentibus à Vera Aduersariorq Solut. Nec Ignorantes adhuc debitae Solutionem nomen acquirunt, dividendo Vt q Suppositis quinola quae Solut. addiscunt q ignorantq suary elementa Statura.

Legitur quaestq Solutionq q nego V: quia si multiplicata nãa specifica ad multiplicandq divisibilq, si non: si primq: q nãa specifica Vt quae multiplicata, et divisibilis q divisibilis, Sic quae non sint Una positiue q commune, ng divisibilq ego opponitur Citatae: si Deus Vedit Vatio Negra falsa, quia ad Veritq Dei Requisita quod multiplicata nãa, quae Vt Una, et illa Vat. qua Vt Una; q stare Vt Una specifice: q hoc Vat. specifica debet multiplicari hoc Vt, divisio, sive multiplicato coexteri debet per divisibile, q qua Vat. specifica. Sicut divisio generis q specifici coexteri per differas q qua Vat. generica. Inquamo Vt illa Vatio, sive nãa specifica, esset Realit. Una, et Realit. Una non esset, si hoc è impossibile, sicut è duplex Vocale Straccia esse Vere Graca idq: q. ideo assumpto: esset Realit. Una, quia Realit. specifice esset positiue divisa: non esset Una, quia Vatio specifica, esset divisa Realit. numerice: quia Vat. singularitatis. Cyqua identificata Realit. distinguitur à qualibet alia nãa identificata Cy alia singularit. q Realit. specifice esset divisa, et qua specifica nãa Realit. numerica esset duplex. q positive Vt q Semel Realit. divisibilis etre si sit Vat. aeternum, et nãa Vei dicta tuitio, negnq q Semel Realit. divisa posset manere, Sicut ego Vat. Equi Curry facienti, et Vatione illius assignari ad hoc loco, non possunt Vere dicere me Vat. quia esse q hoc loco presenty? et Vatio totum è, quia divisio Vt malignantis nãq, et de genere mali, Unde à quacunque Causa proveniunt destruit Unitatis, ac ipse divisio numerica destruit Unitatis specifice: Sicut presentia destruitur per Nãq extraneq q Hugty q absentiq.

Inquamo 2º Quod Solutionq apposita Rationis Veritatis q Motionis Hieronymi: Licet Adversarij negent nãq humanq esse Idq numero

Mirabile ē Ung numero nāg ēgtificāri Cy trēg Personis numᵒ distinctis, igta Una, numᵒ manente: g mirabile ēt Ung Specie, ēg nāg ēgtificāri Cy plurēg numᵒ distinctis igta Specie Una specifice manente.

Argumenta Dª hanc :Ds Soluta

Arg° V: Natura Petri est forlita eonnāa Dei distincta ab Eius Singularit°: g° forlita eonnāa Dei non ēt Singularis: g° eorie non dicit Singularitatē: g° eorie non dicit principij distinctionis: g eorie non habet Unde distinguatur a nāa Pauli, pariter Sideranta Et forlita eonnāa Dei distincta distincta ab Eius Singularit°: g° eorie Et talis nāa Petri, Una, indistincta forlita specifice a nāa Pauli: pro Reg: nāa qua eorie, et Ly prata forlia nulli habet distinctiuy Vocis, ab Illa nāa ista forlita Sideranta, Et Una Realitate pariter Cy illa; talis ēt nāa Petri Et eorie dicit forlia prata distincta eonnāa Dei ab Eius Singularit°: g°

Si dicimus argoty nichil Negare Et pote p Antem Ista Suppositione, Scilicet distinctionē forlig eonnāa Dei, qua Negra Negamus: Dicit, quia pariter potest Negari Cy dicit Ciuitalē Et de se patet: et p Antem Nāa Petri Et Ciuitalē distincta ab Eius Singularit°, pfectalē non dicit Singularitatē: g nec distinctionē: g° Et Una p distincta a nāa Pauli Et etig Ciuitalē distincta ab Eius Singularit°. = Contra: Nāa Petri Et Ciuitalē Et Una p distincta a nāa Pauli Et etig Ciuitalē distincta ab Eius Singularit° nulli dicit principij distinctionis igta a nāa Pauli: g° Et Una p distinctalē Illa tualē distincta ab Eius Singularit° nulli dicit principij distinctionis: g nulli: pro ant: Illa nāa Petri Caret eorie distinctione pro ant: n dicit principij Realitate, aut forlita distinctiuy: g nulli: pro ant: Illa nāa Petri Caret eorie distinctione per principia forlia: g n dicit principij forlia distinctiuy: Similiter Et distincta Ciuitalē à Singularit° n dicit principij realitatis, quia Et sic distincta a parte Rei, scilicet potest sine Singularit°: g°

Hoc argoty g Achilles Et Testudo Currit, et pertransit Spatiū, et p pbabilē Duncat nāg humanā eorie Rho Capite esse Ung portune p plurēs pdicatis, nec ē quo Verē potest esse forlita Dig: Cy Ung Rhe, si nāg Eius Essentiam, deberet esse Ung, Simplex, si nāa humana eorie, et Ly sua prata forlia forlita eonnāa Dei distincta a singularit°, pre ēt Una, et pdicata, Et pgeniatis forlig n sit diuisa, Sequitr, g Ly sua prata forlia n sit multiplex, aut n multiplicetr p pdicatis: g illa forlia prata n sunt Celia, ne pfal nec nāa. Si dicunt, nāg multiplicare numerica, Cy Aliis nichil dicare Velimus, nisi quod multiplicata numerabiliter, hoc ē, g singularitates, aut pdicationes multiplicata, n nāa Ly sua prata forlia nichil dicunt, et sunc nāa tota ēt denominatiue multiplicata ad multiplicatōe pdicationy denominatig nāg mul tiplig, et hoc genus Veritatis Et grossus p Scotū ad Oxon: omnibz que Philosophy.

Quapropter intuenti Supra dicta de nāa Diuina etery Solūng Curit: Ng nāa Diuina, quia Simplex, quia Una, quia Vat Deitas nāg genus pdicata Et, pterea Diuini Personis, non Et, nec esse potest Celi: g Nāa humana, quia Una, quia genus pdicata Et, pterea Diuini Personis, non Et, nec esse potest Celi: Unde Si ad Dogty Celig Vat humana nāg Et pdicata p omnibz pdicatis, non Et, nec potest esse Celis: Unde Si ad Dogty Celig sufficit multiplicatio pdicatoy p nāa humana, nē Cur nāa Diuina Eo modo dicat huiusmodi Dogty. Itaque Si hoc ppo: Nāa humana multiplicata numerice, toty dicere Volt pdicationes, et Singularitates multi plicare, dicendo, et distinguendo, ausus sum dicere hanc propositionē Vera, et ortodoxo ore esse: Natura Diuina multiplicata personaliter, in Volumus toty pfitēri Deitatem multiplicari, et distingui.

Iam Ego Augusto permitte gratis nāg Petri distingui forlita eonnāa Dei ab Eius Singularit°: et distinguo 2ª Deg: g° eonnāa Dei non Et Singularis forlita, et Vero dicedo Deg: Conotatiue, n Deg: et distinguo Subneg: g° eorie non dicit Singularitatē Conotatiue, n Deg: forlita dicedo Deg: et sicdē Senia Opera omnes = Dico g nāg Petri à parte Rei quantumcūq Sideranta forlita eonnāa Dei distincta ab Eius Singularit°, semper Constare Singularitate tanq principij igig Realitate dividens a nāa Pauli, quia Cy eorie, Et Vult argoty, sit Una, et Vny forlita specifice tet pdicatione sē, et Conotatiue dimissa à quolibet alio, neci°, Constare debet principij Maalis dicti nāg Petri, quēadmodū Caret forlī principio dividēti. g forig Negatur: g° per Conotatione Petreitatis, siue singularitatis Petri, distinguitur Realitas Eius nāa, à nāa Pauli, pariter Rig Conotate Singularitatis; Illa Conotatio Petreitatis a nāa: g per aliquid orty a nāa distinguitur Petrus à Paulo: g° distinctio inter Petry et Paly n oritr ab Orig Singularitatis, à nāa, sed ab orta a nāa, Est distinctio genus principia forlia: g°. = Dicdo Deg, et distinguo minorē: Illa Conotatio oritr a nāa eorlite, et diuina per principia Maalia Dicdo minorē: g diuisa per principia forlia n minorē, et hoc sensu Deg: et distinguo Subneg: g° distinctio n oritr à Singularitatis g Vero Conotatio forlia n minorē, et hoc sensu Deg: et distinguo Subneg: g° distinctio n oritr à Singularitatis g Vero Conotatio n Deg: Conotatiue Subdit: g eorum Vero dicedo: g explicite, n Deg: et distinguo Vtrūq minorē: distl orta a nāa Conotata principia forlia diuisiua, dicdo minorē: principia maalia n minorē.

Itaque quamdiu Conotatio orty ducat à principijs forlig nāg eorlitatis n ideo sequitr distinctionē godey Ego igit formis, nisi toty Conotatiue, nec à

ad ipm Singularitatis Conotatu, quatenus existentia format Sng Qualitatis ipius Petri, ideo qa illa forma Sit Singularitatis Causantis diuisionem Unius nag ab alia, seqr dist ꝙdata ꝙ diuisione, respondeat in Caa diuisiua, Caa autē diuisiua Cy sit maalis, etg dist Causata maalis est. Hoc sqr Secluata gratificat ꝙ alterum libero Dei Intuitu per alia ꝙtyrecy ortu ducens ad ipsa Voluntate Diuina, declaratiua tamq quod Unquod ꝙ Ecotyrecy, Sua Conotatu: Sicut Cy alterū liber ducitu declaratiu, et talis denominatu a Conotatu declaratiu Quamuis Conotatu ortu ducat ad aliquo ꝙtyrecu, et ideo declaratiu: ita illa dist ducitu maalis a Singularitate Conotata, etg Si Conotatu oriatur ab ipsa naa.

Negatur: ꝙ tota Vis distinguendi nag Petri, a Paulo oritur a Singularitate: ꝙ naa Pauli Essia nec Caa distinguendi se ipsa a naa Pauli: ꝙ naa Pauli Essia n distinguitur a naa Petri: ideo Neg: illa Diuersitas ꝙqua alig non est Caa distinctiuu ab alio, et idg Cy illo, ꝙ naa Petri Essia se nec Caa dist Sui a naa Pauli: ꝙ = Nego assumptu: quia Vt alig ab alio distinguatur Realiter sufficit quod nec aliquo Capite oriatur dist, siquidg ista est malignitas nag: Sicut Vt naa Essitatis distinguatur a non Essentia, sufficit quod sit Cy Ens, quigus naa Vat Sui non sit Essitatis.

Arta ꝙ Essentiae assumpto, iterum sub Signi tui ꝙ Obiectione quadro, nobiscu satisfacere: naa Petri Essia n dicit Singularitatē, Essia ꝙ Realitas nec: Essentia ꝙ Essentia Metaphisica Deodo ani: ꝙnica, Subdistinguo: Sortis, et Realis, n ani: Essentia ꝙgenita, Virtualis, aut Equivalentis Deodo ani: et distinguo Neg: n dicit distinctiuu Essentiae ꝙgenitu, et Virtualem Deodo Neg: Realis Sortis n Neg. et pariter distinguo Assumptu: ꝙ Vt Una, Unit Essentiae ꝙgenitu Deodo Neg. Unit Realis Sortis n Neg. = et per hoc Stat ad Rem.

Ad Secundu Solutio: Naa Petri Vt tota Una Cy naa Pauli illa Individuat ꝙqua n dicit gradumgtu ad Numerum ad Unitatē: Tota ꝙ Sensu Essentiae ꝙgenitu, aut Reduplicatiuu n dicit gradumgtu Numeri Singularitatis: ꝙ tota naa Petri ꝙ Sensu Virtuali, et Essentiae ꝙgenitu Vt Una Cy naa Pauli: hoc probo ꝙ ignara negnare nequeunt Rationes: ꝙ ad istos Vt naa Una Unit Sortis, quia nullg habet diuisionē per principia ꝙgenita Sortis, etg si ꝙ Sensu Logico declarata per principia numerata, et illo Sensu, aiunt, qdo nullg dicit diuisionem, Vt Una: pariter dicimus nag Petri Cog esse naa Pauli ꝙ Sensu Virtuali, et Essentiae ꝙgenitu, a illa Individuat non dicit diuisionē, nec principia eius, ꝙ tamq dicit ꝙ Sensu Logico, et hoc Sensu sit idg et Singularit prata Sortis diuidere.

Replicabit: n potest naa Petri esse Virtualiter esse Cy naa Pauli, qm nec sit Realiter Sortis idg: ꝙ Vt Predicte: ꝙ Vt: pro maiore: Entitas ꝙ Sensu maioris Unitatis, necesse est, Mundus ꝙ Sensu, ꝙ naa Petri et Pauli ꝙ Sensu maioris Unitatis, minoris Virtualis: ꝙ et minoris, Saltem Realis Sortis: maior Stat ꝙ Unit numerica Sortis ꝙ Sensu, quia minoris: Minor etg Patet, quia Unitas Virtualis minoris admittit diuisionē, et distinctionē, Unitas autē maioris Vt, quo minoris admittit diuisionē: Ita Vt optime deducitur.

Nego maiore: ad probam Deodo maiorem et distinguo minore: secludit maioris Unitatis Essentiae ꝙgenitu, et Essentiae ꝙgenitu Deodo minore: stricte n minoris, et Concedo quia Unitas Realis Sortis stricta, maioris Vt Unit Virtualis, Essentiae ꝙgenitu: ideo qa ista illg secludere nequit: Unitas Cy ista Virtualis, qua stat naa Petri, et Pauli aiuno, Vt Unitas tota ꝙ Essentiae ꝙgenitu, Vt duplicatiua, Essentiae ꝙgenitu, qua Distans ꝙ Similit, et Incongrua Unus naa Petra, admodu qm subsit ꝙ accidenti, Deus, et Creatura, dicunt objectiuu, et Essentiae ꝙgenitu, Vt Sunt obiecta metaphisica, qua Incompatibilia Vt Cy dist Sortis, Realis, et ꝙnica.

Si dicis illa Unitas Essentiae ꝙgenitu esse opposita ꝙtyrecy diuisioni, et nulla Res adhuc Essentiae habere potest gratu oppositu ꝙtyrecu gratu: ꝙ Si naa Petri, et Pauli Vt stricte diuisa, non potest esse Una Essentiae: Stat, quia Stat ꝙ sicut Scotus Cy idistat ꝙnica, et ꝙtyrecy ꝙmita dist Sortis Essentiae Res ꝙtyrecy, et ꝙ Mory Vt dist Essentiae Virtualis ita et Essentiae Unit, Staa potest ꝙtyrecy diuisio; quia n minus opponit Unitas diuisioni, qua idistat distinctioni = Pretergrdo ꝙter Res, Similes Vt Realis diuisio necessaria ꝙ quia nullus Sui Similis Vt: ꝙ Unitas Essentiae ꝙgenitu Fundata ꝙ Similit, necessaria Vt et diuisione ꝙtyrecy. Angling hanc Solutionē Dobs aganu, Aiju qua ad Mentē adhuc Solent ꝙ sua probabilit et Nutu, Legite ꝙ Scotti, qui magis Capite Caetro accommodata Quesit.

Arg V: Natura qua Essie Realis ingeritu nullu dicunt gradum distinctionis, Essie Realis idg Sunt: tales Sunt naa Petri, et Pauli: ꝙ Deo minore: Si tales naa Essie Realis ingeritu aliq dicerent gradum dist, Essie Realis distingueretur Realiter dist: ꝙ Hoc Negatur: ꝙ Deo minore: n Essie Realis distingueretur, prorsus Supra Adhuc Individuationes ad Numerum distinctionis Causandg: hoc autē falsu Vt, Cy ꝙindividuatio sit Ratio distinguendi hoc ꝙdividuu ab alio: ꝙ Quidg Modernus Scotista Dicit naa Petri Essie Realis Considerata Realiter a naa Pauli distingui ꝙ gradente a Singulariti, qua, Sicut quodlibet ꝙdividuu Vt Cuy Unit Realis, ꝙgradatu a Singulariti, ita etg ab illa ꝙgradente, Vt dictu a quocunque alio ꝙdividuo, Sicut Vt ꝙdividuu sic, huj sequatur Essie hoc ꝙdividuat Superflue, qui ꝙgt ad distinguendu naas ꝙdividuas, illas qua numero distinguendas, Vt ista Valeant Essentiae quia nulla Entitas ꝙ Solata Essentiae habet Vigore ad Singularitatē: ꝙcludit est ista Solutio, quqm Essie illa quilibet non Nulla difficultatem, nec illg defero, etg si Recurram ad dicta, primu nag Petri Essie dicere gradum dist Individuationis; hoc est Conotare Singularitatē tquq principiu dist.

Arg B: Ideo Petrus et Leo sunt diuersi Species, qua n habent Unitatē Realis ꝙ naa: ꝙ Petrus, et Paulus n dicunt per hoc Realē Unitatē ꝙ naa: ꝙ sunt diuersi Species, sicut Petrus, et Leo = Resp Petry, et Pauly esse Unius Speciei Fundamentū

talita agarte Vei, ac g'de habere Unitatg Inemigtg & Similitudinis, qua Unitas dici potest Gelu, quatenus
Vt Inemigtra Stars, qua fundata Unitas Specifica Gelu per stg. Petrus autg & Eo nihil horg habent
quia g naa Specifica dyconuenient.

Arg 1: omnia g'ueridua naa humang Unica definunta definit, e nimis
Animal Rationale: g omnig Vt Unica naa = quia acguty: omnia g'ueridua humana g'ficie sumpta Unica &
finita definit g'ficia: nimis: quodlibet Stat Cosore, & Anima: g omnig & Unig Corgni, & Unica anima
Sic qua g'anima g'ductoni omnia damnante = Vei g omnia g'ueridua definiri Unica definit metaphisica
gta Realg Similitudinig omnig naarg, obgug, & Eo omnibg distinctg. Gaut g'ued Ung, qua definit.

Arg 2: octy Cumi
cunque gostg antecedere debet igig gog, siue qua alty; g naa Chti est octy g'ti; g ista antecedere debet quecunque
operatong Cui, siue alty: g gerion ad alty data naa Chti, ac g'de à parte Vei = Hoc acguty g'eat octy Cumcunque
Habitui, l, gog esse g'cauposita a gon adhuc practica se gerente, g'ceptile Voguto: Veig: octy, l, forsita, l, fundo
ingralita precedere gog, in Ung Gostita Sumpty gnecepte. Vt patet g'ceptica gon: igitur naa g'ygmentalita Chti, Silicet
quatenus dicit Similitudinig, & Inemigtg, precedit g'genere Cauig Gostici Costrigens igig alty: & altri g'genere
Cauig efficientis igig naig Chtg, Sic que data Mutua Causalitas g'ducitg genere Causa =

2a Conclusio.

Naa agarte Vei Vt Chti per Non Negnigtg, Vel Negatiue: Hoc Vt, nully habet graty esse, & Eo
predicatis Gostibg, Vat Cumi sit gotens g nte, qug g'sio g'ueridua, ac g'de habet Unitatg g'ficatg, Vt sit in
Petro, & g Paulo: Sic Vt & Mateg Sutrini Doctoris, & gestis Cauendis in Mente, & Inegnigtg. illg que
primo loco Eo scoto, quest. 6. num 5 hig Chti: omnig Entitas quidditatiua, Vt de se g'ficerens, Vt Entitas
quidditatiua, ad hanc Entitatg, & illg; ista quod Vt Entitas quidditatiua Vt :: Sicut non Inenit Petri esse hanc,
ita Vt Negnigtur Petri Eo Vat Sua Sug ossenty.

Eodhig igitur Chti hanc deduco Vationg: Natura humana
Eo despue humang naig n Inenit Petri esse Petri naig: g potenit Petri ogenty accidere: g ista est Petri, Vt potuerit
non esse Petri: g tali naa Eo despon humang naig potuit n esse singulari; g naig non singulari, nully
dicit g'dicimty ad Communitatg: g potest esse communis = gremy eni Vt omnino Very, quia si naig humang Eo
despue humang naig Petri Inanisset gestratas, sua singularitas, Hoc g'fecto habuerit g Paulo, omnig qua naig
humang g'ueridua, & omnig illi Natura debuit quidquid Vt de Petri quidit. Sequitur g talita sit g Petro,
Vt potuerit n esse Petri, ac g'de nec alterius: g nec singulari.

Naa Angelica ideo nec Chti, qui est
talita Vt singularis: Naa humana
g'stalita n e singularis: g Chti.

Eodhig'ter Nec Vatio: Natura agarte Vei, ista dicit
sua grata essentialis singularizata, Vt potuerit non singularizari: g de se g'ficerens est, Vt singularizetur, l, non.
Sugono Veritatg entis, quia naig accidit Status à parte, ac g'de singularitas. Ded autg Sequela Eo ante, quia
Naa sua Vt potens ad non singularitatg, qug nunc habet g'ficere sua ad illg: g Eodem, & g sua essentialis
grata Vt non singularis. Cy germinone singularitatg; g non Vt Mater Vatio Vt germinat singularitatg Petri
qug Pauli, Vt de se patet, ng Vt Pat singularis non intrauit intrault magis una, qug alia singularitas: g
Eodem potuerit esse g Petro, l, g Paulo: g g'ficerens, aut Negatiue Chti.

Ad Vatio ad Scotistas sub Aligtg
spirita, ista Adueriarios g'mens diuisit Solutiones. Vt Eo illary multiplicit quo potest dignoscere Vim, & efficia
tig eius: Primo igitur Respondent neg Vationg sibi Sugenere, nimis neg Diderety Eodem, & g sua grata esse
talis esse naig agarte Vei, g sibi est aduit, quia g Vt sit, Cy Diderata naa dequata à Ditionibg g'ductiua
tiua

Ly se, sua metaphisica, & itery eo ad Adversarios Deum p̄o Dñs: Natura ꝑ Statu Essie, non est sua Singularis: q̄ Essie non potest magis hanc, quę illg simpliciter: q̄ Essie st agra ad essedy ꝑ hac, l, illa Singularit: q̄ illo Statu habet Unitatę negatiuę: q̄ etig ꝑ Statu Realionis: p̄o hanc Deg: quę quod habet naa ꝑ Statu Essie, omni Statu illud habere debet: ꝑ ꝑ Statu Essie Unitatę negatiuę habet & ꝑ disperatę ad essedy ꝑ hac, l, illa Singularit: q̄ etig ꝑ Statu agente Dei.

Urgetur hęc Ratio: sterrorantę quare naa ꝑ Statu Essie Deum habet Unitatę negatiuę? nihil occurrit Respondentibus, nisi, quia illo Statu non habet naa Singularitatę: & si itery sterrorętur, quare Singularitatę non dicit Unitatę Respondebitur: quia Singularitas st contra Deitatę naa, equalitę naa st. & Unusquisque st stellegibile sine eo q̄ sit de suo Deastro: q̄ de Deastro essentiali naa, sed Accidentario, & negatiue, st excludere a suo Deastro metaphisico quilibet Singularitatę: q̄ Deitatę nunc habere debet ꝑ Statu agente Dei: q̄ ꝑ Statu à parte Dei stellegibilis est naa sine Singularit. Si negas hanc Deg: in p̄o: quilibet Dei quocunque Statu sit stellegi potest abique eo q̄ sit de suo Deastro: & de Deastro naa ꝑ Statu à parte Dei non st Singularitas: q̄ ꝑ tali Statu stellegi potest sine Singularit: q̄ agra ad hanc Deg, illg Singularitatę

Respondent Adversarij illg Unitatę negatiuam ꝑ Statu Essie Deum naa accidentalitę, & Rationa Status, Rationa sui autę, nihil, nisi grata essentialis omnes illi Conexy Deum: eaq̄ naa Essie, & sua grata essentialis, neque st Singularis, neque illg ad utrumque pręjudicat: quę Solutionę sumpty indico eo Cap. 2 de Ente, & essentia. q. 6. Ter: quod naa Essie, neque est una, nec plures: si negatur Utry ista naa possit dici una, l, plures, neutry sedy st, quia utrumque st contra ꝑ humanitatis, & utrumque potest sibi accidere.

Hęc Solutio, quę prognanter st contra Adversarios, oportet primitus declarare quomodo sit: Eo modo pręjudicat naa ꝑ Statu Essie, ad Singularit, quę a Singularit, & illo Statu pręjudicat à Singularitate positiua: q̄ etig a positiua Entis: q̄ non a negatiua: p̄o hanc Deg: Entis negatiua non st Ens, quę ꝑdicta naa, nully Essie, & eo sui gratis prędicty positiuę, sicut naa Essie, & eo sui gratis essentialis pręjudicat à Singularit positiua, nully Essie dicit ꝑdicty positiue: q̄ eo sc & eo sui gratis essentialis pręjudicat à Singularit positiua, nully Essie dicit ꝑdicty positiue: q̄ eo sc & eo sui gratis essentialis pręjudicat à Singularit negatiua. Quod naa st, & ꝑdicatum ad Entitatę positiuę

V: Natura Essie positiue dicens sua grata essentialis, illatiue, & argumentue dicit Essie questionę ab omni alio: q̄ naa quod ꝑ Statu Essie, Essie metaphisice, & ad ꝑpinquo pręjudicat ad Ens, & à fortiori, l, a Singularit. & Entis: q̄ naa à parte Dei, quatenus dicit sua quidditatę, dicit Numerum pręcisum: Modo sic: ꝑ quia naa ꝑ Statu Essie dicit talis pręcisus dicit positę, & Capacitatę ad Entitatę: q̄ tantę Capacitas, & ꝑa, dicit naa ꝑ Statu à parte Dei.

& Soriano, & quidę alij Veteres: quia naa ꝑ Statu Essie pręjudicat ad Entis positiua, st Capacitas illius, & propter hanc Capacitatę, & Entis negatiuę: q̄ quia pręjudicat ad Ens positiua, st Capacitas illius, ac q̄da Singularis negatiuę: q̄ negat esse negatiue Entis. Entimema stat à parte Dei p̄o Ultimo Dicto: Singularitas positiua & negatiue: q̄ negat esse negatiue Entis. Entimema stat à parte Dei p̄o Ultimo Dicto: Singularitas positiua & negatiue ꝑdicatur Ly positiua Entis: q̄ Singularitas negatiua, Ly negatiua Entis. patet ꝺa: quia Singularitas & Ly positiua Entis: q̄ Singularitas negatiua, Ly negatiua Entis. patet ꝺa: quia Singularitas st gratis Dei Entis: q̄ eo modo quo dicit Singularitas, dicit Capacitas formę oppositę: q̄ ad Singularitatę Negatiuę, sequitur Capacitas Entitatis negatiuę.

Replica ista parte Adversarios dicat, quia si naa Essie pręjudicat ad Entis, & simul dicit, generabit tam Negatiue, & sicut Pat Statui est negatiue Entis, ita etig Singularis negatiue Pat Statui habet naa n Repugnatię ad Singularitatę, & Entitatę simul ꝑdicatis: = Contra q̄ naa esse Singulare Negatiue, & hanc Singularitatę nullatenus opponi Ly Entis negatiua, immo Deus mihi se habet ad illg, quia naa esse negatiue Singulare, nec aliud quę posse positiue Singularizari ab hac, l, illa Singularit: & ꝑquety ita Pat Deus hanc ꝑdicatę Essie, est negatiue Entis. Singularitas positiua, st Ratio precisa determinata: l. secundum Entitas positiua ꝑdeterminata: determinaty q, & ꝑdeterminaty opponitur: n Deus Singularitas ꝑdeterminata & Entis ꝑdeterminata, quia ꝑdeterminaty, non opponitur ꝑdeterminato.

Locus D. Th & Supra Negatur: nihil goat sequitur Ly etig. Post de Unitatę Equalitatę positiua, st manifeste Deus Collegitur eo Verbi Reputeby: si Ly Creatura Corporalis S. Petri ꝑ esset de Pat Deus, nyquy posset esse ma, & tamq̄ una sit ꝑ Petri ꝑ Socrate: similiter, si Unitas esset de ꝑte, & Pat Deus, tunc esset una, & eadę naa Socrati, & Platoni, nec posset ꝑ diversos plurificare: In quomodo arg. Doctor, negat naq̄ illg Unitatę Pat Deus sit una, & eadę sine sui unitione, ꝑ Platone, & Socrate.

Immo eo hic fortius Ratio: Natura Humana Deus: ꝑ Statu Essie, dicit Essie, & Pat sui sua grata essentialis Solitarica: q̄ illa, l, Essie, & Pat sui dicunt Repugnatię ad Communitatę, l, non: si Ns: q̄ nullo Statu posset esse Deus: n Ds: q̄ Essie, & Pat sui st pręjudicant ad illg: q̄ etig agente Dei: Dilemma fundatur, sillo principio Odisseus, Numery, quodlibet st, l, non st: Unde sicut ꝑ hoc, nully st assignabile medium, ita, nec ꝑ hoc Repugnare, l, non Repugnare: quod Ly dicat non Repugnatię, manifeste liquet, quia si Essie dicit sibi sua grata essentialis pręjudicatiue dicit Essie n habere Singularitatę, ac q̄da negatę ꝑdicatę: Sicut qui dicit esse nudy, ꝑ falsitate dicit non esse Vestity.

Replicata Respondent Adversarij: primo dicunt naa Essie Deum, n dicere ꝑdicatę positiuę, scilicet Singularitatę, dicatę tamq̄ ꝑdicatę negatiuę,

Nimirū Cæsere p̄z Celitatē: ꝯ si non p̄gdāmus gēare p̄ncipiū ꝑmunitatū, optima erit Solutio, Cætera nēg
p̄gdentibus soli ꝑmunitatē negatiū, Caret Solutio, quia ab hac negatiua ꝑmunitatē, ng p̄z ab affirmatiua p̄gdentē: quia
si nāa Socie non dicit p̄gdimētū positiuū ad Sanctitatē p̄z Celitatē: illa Sanctitate potest: ꝯ Socie potest
esse Celis positiuē: ꝯ Socia p̄z negatiuē Celis: patet Cōa, quia Celitas negatiua, p̄z ꝯa Celitatē positiuē.

Secundo

Dicunt Aliqui, ꝑter quos dūlectissimus Mag. meus Iam, ꝯ Stulta mors ꝯmortalitatē posuisse. nāg Socie non
dicere p̄gdimētū positiuū: Dicunt Etiā ꝯ dicere repugnātiā ad Celitatē: negant tamē esse negatiue Celis, Vndē
qua Ratione, nimirū ꝯg affirmatiua dēdutā ex gremio negatiuæ esse nulla, ng p̄z precepta Simultitica de
cent, si aliqua ex gremio sue negatiua, illata debet esse negatiua: Vnde sicut non Calet: Petrus nullus
habet p̄gdimētū p̄z sit Pontifex: ꝯ p̄z pontifex: ita n̄ Calet, n̄ habet p̄gdimētū p̄z sit Celis: ꝯ p̄z
Vniuersalis.

Solutione hanc omnibus Alijs peruersiorem iudico, igitur Socie repugnantia Vere, optime arguit illa
ex gremio: sit ꝯ argutus à definit ad definitū, nā definitio possibili aliud non est, quā non Repugnantia Rei ipsi
Socia: ꝯ Rei quæ nulla dicit Repugnātiā ad aliquid habeat, illud habere potest: Vnde sicut Calet: Petrus non
habet Repugnātiā p̄z sit Pontifex: ꝯ potest esse Pontifex: sic nec Calet: nāa n̄ habet Repugnātiā Socie
habet Repugnātiā p̄z sit Celis: ꝯ Socie potest esse Celis. Et patet ult, quia talis Cōa, legitima proles p̄z illius antec. Reliqua
ex gremio stringūt Neque Rei ꝑticularis, optime ꝑcepta talis ꝑticularis ꝯ Illationes.

Stulta Respondent

Alij Solunt nāg, nec dicere Repugnātiā, nec n̄ Repugnātiā, ꝯ à Repugnātia, ꝯ n̄ Repugnantia præcindere: Vnde quia
sicut Repugnare, ꝯ n̄ Repugnare nulli sit medium positiuū; p̄z tamē medium præcisiuū: hoc p̄z præcisio ad Neque=
Sicut Solutio ꝯ Repugnata Manet. Vltimum quæ Repugnata: quia si sicut Repugnare, aliud non Repugnare nulli
p̄z medium positiuū, Vnū, aliud habere dicet positiuē; si positiue non dicit Repugnātiā: ꝯ positiue dicit non
Repugnātiā. Tandē hac efficaci Vat. Superiorem Scimus, ꝯ Cuasiones Meas: quilibet nāa Socie, ꝯ sua gratia
ꝯtradicta dūdicata, p̄z Socie, ꝯ Vat sui Scibili: ꝯ de illa Socie attentā dari potest Scientia: si Scientia non
ꝯtradicta dūdicata, p̄z Socie, ꝯ Vat sui Celis. Vnde Cy nāa Cy stulta sit Sc
p̄z nisi de Celibe, Cy nāa Cy &c: ꝯ quilibet nāa Socie, ꝯ Vat sui p̄z Celis. Vnde Cy nāa Cy stulta sit Sc
Celis quasi dicat Concessione Contraria ꝯtra, Cy Socie, ꝯ Vat sui hanc dicat Concessionē, Socie, ꝯ Vat
sui Scibilis quasi dicat Concessionē Contrariæ ꝯtra, Cy Socie, ꝯ Vat sui Celibatus.
Cui Scibilitas dicit: ꝯ Socie ꝯ Vat sui Celibatus.

Soluuntur Argumenta

Primum arguit nihil Scibile Regem, p̄z pote Cōa Arg. Mag. dedutū, Aduersus non, Semper dolitus leui Penetrante, militat,
Habet quę Cōque. Cōa sic: Habilitas essendi p̄gdimētū, non est de essentia Hominis, quia tunc Homo, qui est p̄ Socie
Habet quę Cōque. Cōa sic: Habilitas essendi p̄gdimētū, non est de essentia Hominis, quia tunc Homo, qui est p̄ Socie
esset Habilis ad participationem gloriæ, quod p̄z ꝯ Scribitur. = Cy Cōque. 22 Cap. 5. p̄ Ve, nihil p̄z Omne mutuū
quia, quod quid p̄z Ve p̄z Vnquidate. Cui Soli Communicabile = Rursus scribitur 3. Cap. de Ente, de essentia
sit: Non potest dici, ꝯ Patio Celibis Inerat nāg sic accepta (sicut 2dū) quia de Vat Veli, ꝯ Cuitas, et
Immunitas? Natura autē Humana Neutry Cory Inerat p̄z Suę absolutę Considerationē. Si Cy Immunitas esset de ꝑtes
Hominis, tunc ꝑtesquecunque ꝑtes Humanitas, ꝑtes Immunitas. Omnibus hic authoritatibꝫ p̄z Cuytibꝫ Cno
Verbo Satisfacio: Loquitur Cuy Aug. Doctor de Celit, ꝯ Immunit positiua, Cne dicturus tēte ad aduersarios Co
luntarius Venerat, Cobꝫ Cetia Obsequentia apono. Vltimatē ꝯ ꝑcequitur L. S. quod Patio Species acci
dat p̄z Humanę. Secundū illud esse, quod Habet p̄ tē. Ch Cbi Negat nāg Considerata Socie Patione Species
quę Dicitur ꝑ positiua, ꝯ Negationali Velat ignem nāg ad ꝑfectum, quod non Cotra fatemur ꝯ p̄z Vltra.

Ad Vltra

Nāa, quę Habet p̄gdimētū ad Vniuersalitatē Negatiuū, n̄ potest esse Negatiuē Celis: ꝯ nāa quę est ꝑ Petro Habet p̄g
dimētū ad Celitatē Negatiuū: ꝯ n̄ potest esse Negatiuē Celis, pro Minori: Singularitas positiua ꝯ p̄gdimētum
Celitatis negatiuū, ꝯ nāa quę est ꝑ Petro Habet Singularitatē positiuā: ꝯ Habet p̄gdimētū Celitatis negatiuē =
Copulatur: determinatio positiua p̄z Forma opacitatis ꝑterminationi negatiuę; ꝯ nāa ꝑ Petro Habet positiuē
determinationē: p̄z Cuy illa nāa Petro determinatē ꝯ Habet p̄z opacitatē ꝑterminationi negatiuę: ꝯ non
potest esse ꝑterminata Negatiuē.

Cætera hic Patio: Nāa plurēs negatiuē Omnes, p̄z nāa nulli dicens repugnātiā
ad diuisionē; ꝯ nāa quę est ꝑ Petro dicit Repugnātiā diuisionis: ꝯ nāa quę p̄z ꝑ Petro non p̄z plurēs negatiuē
Omnes: Maior ē Petra: pro Minori: Nāa altra diuisa, dicit Repugnātiā diuisionis ꝯ nāa quę est ꝑ Petro, p̄z
altra diuisam: ꝯ dicit Repugnātiā diuisionis: Si Maior Negetur, sic pro: Nāa altra diuisa, non est ꝑfectiua
ad diuisionē, quia ꝑfectiua ad diuisionē, auferetur per diuisionē actualē, sicut ꝑfectiua ad Scibilem, re
actualē Scibilis; ꝯ Nāg nullatenus ꝑfectiua ad diuisionē, repugnat diuisio: ꝯ Nāg altra diuisa, Repugna
diuisio: Minor autē Superiores Rationes pręcisi liquet.

Sentencia adquo Satisfaciam, arguit sic: Nāa quę
habet principia Corruptionis, n̄ potest esse incorruptibilis; ꝯ nāa, quę est ꝑ Petro Habet principia Corruptionis,
Nimirū Singularitatē: ꝯ talis nāa n̄ potest esse incorruptibilis. ꝯ hoc p̄z, apud Aduersarios falso, quia

quamuis Vat[e] Singularitatis sit Correspectiua; Eccie, & Vat[e] Sui est correspectiua: g.= Rursus: naa
g Petro, & Virtualiter distincta ab eius Singularit[e] habet Vnitatem sortg Eccie distinctam ab Vnit[e]
numerali, sed Vnitas numeralis & Singularitas gositiua: g naa Petri Eccie habet Vnitatem
sortg distinctg à Singularit[e] positiua: g Eccie nē Singularis positiuē

Veg g ad argum distinguendo
Maiorg: Naa qua Eccie, & cooperantibus sortibus, & stricte dicto Maiorg: qua cooperantibus naaliby, &
quam cooperantem n Maiorg: & distinguo minorg: naa g Petro habet gedimgtm contingens, & naa le
Minorg: stricte, & stricte, n Minorg, & stricte sensu gcationis: Vnita naa Petri, & potest inderari Vs sua
prata essentialia, & stricta, & Vs prata accidentalia & Volutis Eccie dictg igitur nag: g inderari
nulli dicit gedimgtm ad dictorg, quia Eccie, & Vat[e] Sui nē singularis, sicut nec Corruptibilis: g
Vero dicit gedimgtm quia cohimens, & accidentale, g n obstat Vnitati negatiuę. Dicat Contra Solutionem
Angelica naa, quę nullatenus potest esse Vnita, quia essentialiter, & stricte Vt singularis: g si naa
humana g Petro ex se, & essentialiter nē Vnita singularis, Eccie, & stricte nulli habet gedimgtum
ad Vnitatem = Eccie Colligitur Solutio ad Vtrumque Principium, quia determinatio naa g Petro nē abigua
naa, & Petrus accidentaliter a quente nag, ng naa Eccie Cesare nag nē Petri, potius quę Pauli. =
Secundo nag Petri esse diuisg n Eccie, & cooperantibus sortibus, & stricte cooperantibus naaliby, sine quamuis
naa Petri, & reduplicatiuē g Petro dicat diuisionē, quia dicit diuisionis principium, n tamq specificatiuę,
& Eccie, quia Vt sic, sicut nē singularis, ita nec diuisa

Replicatur: Naa quę Eccie, & Vat[e] Sui dicit
gedimgtm positiuum Vnitati, negatiuē Vnitg; g naa Petri, Eccie, & Vat[e] Sui dicit humanitatem
gedimgtm: g, quo minorg: naa singularis Eccie, & Vat[e] Sui dicit gedimgtm positiuum; g naa Petri Vt naa
Singularis: g. Vtgetur: naa Vnitg Eccie, & Vat[e] Sui dicit gedimgtm Vnitati; g naa Petri & naa Vnitg:
g naa Petri Eccie dicit gedimgtm Vnitati. R Maior negetur, sic pro: naa Vnitg Eccie, & Vationę
Sui, Vt naa singularis; g naa singularis Eccie, & Vat[e] Sui dicit gedimgtm Vnitatis: g naa Vnitg
dicit Eccie gedimgtm Vnitati.

Concedo Maiorg, & n minorg: ad gcaem distinguo Maiorg: naa singula
ris Eccie, dicit Eccie gedimgtm, Concedo Maiorg: naa singularis per accidens, quod distinguo: dicit gedi
mgtm Vt Vnitatem singularis Concedo: specificatiuę, & quatg naa est, n Maiorg, & pariter distinguo
Minorg, n Cog. = Ad Primum n Maiorg: ad gcaem distinguo Maiorg: naa Vnitg principia, Vt singu
laris Concedo Maiorg: naa Vnitg metaphysica n Maiorg: Concedo minorg, & n Cog.

Vegitur ista, si quod
quat, quat sane aparte Rei nulla darii Vnitas nisi numerica, & singularis, quod quę Vnitg sit etg g Petrus
Vent Paulus Iunitus: igitur igit, sicut Duos fatemur naa Petri habere Vnitatem sortg distinctg ab Vnit[e]
numerali: Vt Inj Petrus, Vnitg bis: g Vnitas ista sortg data a parte Rei, de Vnitg: & Alio Vnitg da
tur aparte Rei, quod sortitur non sit singulare. Vnde, sicut igit docent naa aparte Rei, Vnitg sortis
habere sortg Vnitatem distinctg a numerali, ita dicimus nos naa aparte Rei Vnitg sortis, hoc Vt,
Vt sua prata essentialia, non esse singularia

Vegitur: ignorat negare Vnitatem singularis, &
illo stelligere falsitatis; g ignorat stelligere naa aparte Rei, & illo non stelligere Vnitatem singularis:
& ignorat stelligere naa aparte Rei, & illo falsitatis stelligere: pro minorg: ignorat stelligere naa aparte
Rei, & illo principia Vnitg n stelligere; g ignorat stelligere naa principia, & illo singularis non ste
ligere: g ignorat stelligere naa aparte Rei, & illo non singularis stelligere.

Negatur ista, pariter Vt
supra Vnitg sortis, g Vnit[e] sortis, g corruptibilis naa, & Vicesimus g naa aparte Rei, quę aquid Adueu
tarius Vt denominatiue Petri, & n sequitg Vnitatem Vnitg principia, & singularis, g sequitg Vnitatem sua
prata essentialia Vnitatem a singularit[e] distinctam: g g naa aparte Rei stelligibilis est sine singularit[e].
Vnde Rei neg minorg; ad gcaem distinguo Maiorg, Vt distinctor: & illo principia Vnitg n stelligere, l,
per se, l, per accidens, Vnitg Maiorg, per se precise n Maiorg, & distinguo minorg, & illo singula
ris n stelligere, l, per se, l, per accidens, aud Vat[e] Status, Vnitg minorg, per se, & Vat[e] Sui n minorg, &
pariter Cog.

Nyquis Negare presumo naa aparte Rei esse nag principium, & singularis Vnitatis, & Entitatiuę
quia Status aparte Rei Status principium Vt, Cetera nego similiter Status, singularitatis per se Inesse
nag Eccie, & esse nag, g Only per accidens, Cy singularitas sit Contra Vnitg nag, Vnde singu
laritg dicit Only per accidens, g n obstat ad Vnitatis negatiuę, quę nyquis gradatur naa humana, quia
Eccie nullg dicit singularitatis: Vnde sicut naa dicit per se corruptibilis negatiuę, quia Eccie nullg dicit
principij Corruptionis, ng g Corruptibile, hoc habet à singularit[e] accidentali; ita dicit negatiuę
Vnitg: & doctrina ista Summitur ex Doctore art. 5 de Verit[e]: Alio modo dicitur pergetur, g n Corrup
pitur Vat[e] Sui, g per accidens ad Corruptionem pertinens

Sathue ad instantes: Ina Eccie Rationis quare

Deffellemus Ydeas platonicas à Deo Deus, è, quia talis Idea contineret, ac ipsa esset singularis, quia nihil contineri est, q. quidq. in Sit est singulare; ꝯ nãa Petri est quidditas est singularis: ꝯ nec singularis: Si dicimus nãq Petri esse per accidens singulare; quia per accidens quidq. = ꝯ Vt, quia pariter Respondeat potest Plato illg Ideg esse accidentaliter quidq, & quiddito accidentali non obstat Deus, sicut in obstat determinati ipsiusce, & essentiali talis Idee, & sane hoc delyrig non leuis contra doctrina potuerat à Platone sustineri.

Neg nãq Sit ꝯ toto dicto de ideis ad Ideas platonicas V, quia talis Idea, ducebat ille, est prima Deus: V quia similiter Idea erat Deus eterna, aut in singulari, ac ipsa essentialiter Deus: non Vero dicimus nãq Petri esse Deus singulare, quidq. & Corruptibile, ꝯ hoc non esse; Idea Vero esse erat eterna, necdq essentialiter ꝯ Deus, nulla nec per accidens potuerat esse quidditas, quod semel quod esse erat, esse Deo, erat ꝯ possibile.

Huiusque dicti Johannis Scotistarg, addatum ego nãq Vt reduplicatiue singulare, esse Deus negatiue, quia ergo: nulli accidens esse potuisset auferat subito, id quod habet esse, essentialiter; ꝯ Deus reduplicatio Vt singularitatis Sit nãa accidens esse potuisset: g talis reduplicatio in auferat nãq quod habet esse: Modo sic; ꝯ nãa esse habet Negatiue Deus: g. maior in figura Barbara: Minor etiq Sit, quia talis Deus reduplicatio Vt ab ipsa Deus reduplicata, & consequenter singularitatem ꝯ talis Deus reduplicatio esse potuisset nãq.

Confirmatur: Deus reduplicatio singularitatis in facit singularitatem essentialiter Deus esse nãq; ꝯ nãa essentialiter in singulare, Vt negatiue Deus: g. nãa Deus reduplicatiue singulare est Deus negatiue. Minor constat inquet, & hic typus certo signo: maior, si negas, sic ego: talis Deus duplicato Vt singulare gratie primi assistentis accidentaliter nãq metaphisice; ꝯ nulli gratie primi, facit essentiale potest beneficio singulare reduplicationis tranitus ꝯ gratie metaphisice, essentiale: g talis reduplicatio in facit singularitatem essentialiter Deus esse nãq. ꝯ Dices: nãa Vt reduplicatiue singulare, è Deus. nãa Petri, Vt ꝯ Petro; ꝯ nãa Petri, Vt ꝯ Petro non potest esse negatiue Deus: g nec nãa Vt reduplicatiue singulare: Maior est certa, quia nãa singulare, non est aliud, quã nãa Deus, & humana, & diuina: Minor patet: nãa negatiue Deus est ꝯ Petro, & ꝯ Petro non est diuina, ꝯ Petro, & falso, ꝯ nãa Petri, Vt ꝯ Petro, non est diuina Vt Sit ꝯ Petro: g. maior è doctrina nea: Minor quotumcumq Deus sic ego: nãa Petri, Vt ꝯ Petro, non potest esse ꝯ Petro, ꝯ nãa diuina ad Petri, potest in esse ꝯ Petro: ꝯ Distinguo maiorg: Vt nãa Petri, Vt ꝯ Petro essentialiter in maiorg: accidens ita Deus maiorg; & distinguo minorg: in potest esse ꝯ ora Logica, & doctrinea Deus minorg: ꝯ ora metaphisica & ꝯ trinsica, in minorg, & Deus. ad quãmq distinguo maiorg: Vt diuina diuersa metaphisica, & trinsica Deus maiorg: diuersa Logica, & doctrinea in maiorg; & sic distincta minori, in Vt hoc, & sic huius modi quo subtilis dici possunt, Deus esse potuit, notare, diuersig negatiug nãq, esse illg quietarig & Concessam ꝯ gratie metaphisici ignis, Deus sicut falsa quacumque reduplicat, semper gratia metaphisica nãq manent ꝯ ea reactiua, ita diuersitas negatiua: Ergo Vt, ꝯ falsa reduplicat singularitatis, scripta nãa Deus ad negatiuam immunitatis, ꝯ dicto nimirg doctrinea, & Logica, hoc è quare ꝯtentionali, in Vero ꝯ dicto ꝯ trinsica, & essentiali, quo non assignato omnino nihil Regent Aduersarij.

Hoc, in Vt attendimus, & in Loquãr modg, sit peregimus Deus hoc pro Deo Vt alius Vt necessario alius, ꝯ qua gratia euenit subito necessario, necessitate scilicet doctrinea, & ex Deus liberg reduplicationis: Deus sicut, non obstante illa reduplicat, & modo Vt homini absolute stingens, ita non obstante reduplicat singularitatis, semper ultra Vt nãq absolute stingens: doctrina hoc non semel & ultra dicta N. M. N. Patri Emmanuelis Nauarro primario nunc, dicit Deputing Cathedre Moderatori digni Deus, audiui, quq qua, si addere ausis, ꝯ locupletissimg de Trinit. vnque, semel. vbi hic alig. de Persona filij: dub 3. à num. 12. vbi docet, Verbg Vt representatiug futurorg in credere per se ꝯ modo esse Deus futurg, usque ad DD. plura nec diuersi modg corroborantia, tanto Theologo, ac Mag. digna, strenue donec non ꝯ absolute stringat.

Arg D: diuersa individuali Petri, à Deitate identificata cum nãa; ꝯ diuersa individuali Petri negatiue esse negatiue Deus: g nec cum nãa: Maior, & minor sunt certg: Deus facile patet: sicut de duobus identificatis, quid quid affirmatur de uno, affirmatur de alio, ita quid quid de uno negari, de alio negari debet; ꝯ Petri negatiua negatur individuationi identificate cum nãa; g etiq ipsi nãq negari debet; alias necesse erit duplex Deus esse.

Hic arguit ꝯ P. Oviedo esse eximio suq familig Doctore acutissimo multiplicitur nitimur: V quia diuersa individuali Petri habet pro tertio Deus ꝯ Sorte: ipsi diuersa individuali Petri, è Deus entitas cum nãa: ꝯ nãa habet pro tertio Deus ꝯ Sorte = Deus: diuersa negatiua è Deus cum nãa Petri; ꝯ diuersa individuali Petri è Deus cum nãa: ꝯ diuersa individuali Petri è Deus cum diuersa negatiua: Syllogizo sic: Vt pote nixus illo notissimo principio: quæ sunt Deus uni tertio, sunt inter se: Deus sacra doctrina ultra formari potest ipsa Deus ꝯ gnantia pro tertia, quæ Deus Vt cum diuersa individuali Petri è Deus nãa.

ꝯ P. Oviedo sic arguit:

88

Si nãa agatte Vei habet negatiuũ ꝑdiuersitg, tũc iqua ꝑdiuersitg negatiua ẽ agatte Vei: g talis ꝑdiuersitas ẽ grata Veale etiam ad ꝑdicendum: g talis gratis negatiũ negatiũ diuersitg ꝑuidendi Petri: patet Cõsequentia, Similis diuersitas ꝑuidendi Petri esset Vealis attributa ad cuius nãa. Hoc quidẽ negabile esse debet quia sic, Vt videtur Vtrum distinctiones gradum, Vbi Contra subtile Dolorg dicendum Quy gradus sunt distinguendi ex nãa Vei Vealis ad aliud ex solo, g Quo sit Aliquid Veale gratis, g non sit ꝑdicto: g. Similis ꝑdiuersitas negatiua non ẽ Veale gratis, ac ꝑde non Vt agatte Vei, Similis diuersitas ꝑuidendi habet huiusmodi ꝑdiuersitg: Similis non est ens Dei Quasi Veale nãa.

In Argumento

Nota Bene, Efficatia gloriosi; Scilicet tres Cathegoricos simul: Vnitas numerica, Vt Vealis identificata Vnitg Veale; Vnitas numerica dicit Cathegoricum diuisionis per principia formalia, quo Scilis: Vtrum numerica dicit Cathegoricum diuisionis per principia formalia, quo Scilis: Vtrum numerica dicit Cathegoricum diuisionis per principia formalia, quo Scilis: diuersum Vt Legitimum, quia de duobus identificatis quod quid de Vno negatur, Similiter, de alio affirmari Similiter debet = Quapropter de nãa agatte Vei dicitur esse Vitg fundamentalis: g non dici debet de singularibus.

Item: Cathegoricum diuisionis per principia formalia Dicunt diuersitg ꝑdicendi ꝑdegenerates ad tres, ac ꝑde a parte Vei: g talis Cathegoricus ẽ gratis, Veale, Vealitis Dicentem diuersitg ꝑdicendi Petri C.g. Ergo Talis Cathegoricus Dicunt nãa Petri, non si Vs: g nãa Petri n Soly Caret diuisione per principia formalia, tres numerica, ac ꝑde n dicitur Petro Vnitas Solius minor Vnitate numerali: si Vs: g a lig Veale gratis Dicunt diuersitg ꝑdicendi, quod natura n Dicunt: g distinguitur Vealitas.

Ad argum Credo maiorg, & minorg, Nego Cg: ad secundum distinguo Maiorg: de duobus identificatis primis, quidquid esse primum affirmatur de Vno, datur & alio affirmari, Credo Maiorg: quidquid esse metaphisicum n maiorg: & distinguo minorg: Ultra nego natura negatiua ꝑdicationis tc esse primum, quo metaphisicum Credo minorg: precise esse primum n minorg: & distinguo Cg: g etiã negatio nãe esse metaphisicum n Cg: esse primum: Subdistinguo: Vat Singularitatis Credo Cg. Vat sui n Cg. per quod stat ad Confirmationem.

Ad aliud dicendum. S. & Da. Stat Solutio, & ad illud Statuendum quemadmodum agatte Vei dari nãa, que denominari debet Vealis, Stat debet: Scitote illa pars Veritatis prima ꝑdicatis Vealitas ad Similitudinem denominationis, quid Veale est nisi ens ꝑ Similitudinem aliquo Repertum, tg ꝑ Speciem, quo ꝑdicatur, Illa pars prima nãe ꝑ nãa Cg esse primum; ꝑ Cg esse metaphisicum: g a lig agatte Vei Dicunt Petro Cg esse metaphisicum, quod non Dicunt Cg esse primum. Ad maiorg: plusquam perfecta minorg: quidquid Dicunt nãa agatte Vei, prout agatte Vei, quod Veale Vt; Illa pars prima, & remota Dicunt nãa agatte Vei Aliquo Statu Dicunt Similitudo: Cg Stratu Cg de nõe potest Remoto denominari; ꝑ proxime denominatum ꝑ Stratu Aliquo etiã nõe potest denominari; & alteri proximo denominato: g.

Cg illa minor Superiora patet: pars Veritatis prima nãa ad denominationem Veritatis fundata ꝑ Similitudinem Vnius ꝑdicati Cg alio; & talis Similitudo Vnitg a nãa Cg esse Metaphisicum, & non primum: g. Ad Minorg: talis Similitudo Vnitg a nãa Cg Dicunt hoc ꝑdicatum Dalio; ꝑ hoc ꝑdicatum Dicunt Dalio ꝑ nãa Cg esse metaphisicum: g. Ad minorg: si hoc ꝑdicatum Dicunt Dalio Cg esse primum: Petrum Cg. Dicunt & Paulo n Soly ꝑ Vat nãa, & etiã ꝑ Vat Singularitatis; ꝑ hoc dicunt est Ita necessarium, ad Singularitatis Sunt dicimilea: g. Maior stat, quia Petrus ꝑ esse primum n Soly dicit nãa, & petreitatg: Cetera Vero n Gallor, Secunda Patet.

Ad Ultimum, nec Subtilis Dolorg, nec Discipulus Cui Deget, non opinamur Videtur, & illud tamen Vera ꝑdicatio negatiua esse gratis Veale Dicunt nãa ꝑ esse metaphisice, Eaque ꝑ non habere de esse gratis Dicunt ꝑdicatis ꝑdicandi: nec & hoc ꝑ tc distinctio Vealis nãa ad ꝑdicandum, quia discrepantia me Cognoscit Vat Aliquem gratis Vealis non Aliquid distinctionis Vealis, ꝑ Actualg agatte Dei, Vt Dicit Scotus dicta, Vt Oratio disputationibus, neque hic Dei Vt Reciprocare Deum.

Patet me ꝑ Sorty, esse Veale distinctionis ꝑ se Extrema quorum Vnum haberet ꝑ Sensu primum ad nãa gratis Veale, g aliud non haberet, non autem ꝑ Sensu metaphisice & Velut Dicit, Unde, Vt prorsus auferantur argumentationis oratio, dico nãa ꝑ Sensu identice, adequato & Velut primum, nulla habere ꝑdicata Certa negatiua, Unde nullumque tale ꝑdicatum n Dominicari ꝑdicationi, & Velut Vt, quia ꝑdicatio Vat Determinari nãa, ac ꝑde ꝑdicatum ꝑdeterminationis, sic que non ꝑdicabitur Dubie n Dominicari Singularitatis ꝑdicabitur.

Ad Ultimum Vero ꝑdicatum negatiua esse gratis Veale metaphisice nãa ꝑ esse nãa, n autem ꝑ esse tale nãa, quia prout Sic ꝑ Vealificate Stratu, et nãa dicitur Vt Dimissa per ꝑdicationem, quo si ꝑdicatum non Dicunt, illa ꝑdicit, Eoque posset n Dicit Vealis dici, quia nãa Vt ꝑdicata nihil habet, quod non habeat ꝑdicatum, nimirum Cathegoricum ꝑdicatum, quo perdidit Vat Singularitatis Strahentis nãa, n Deo Vat sui, Sicut Animal Vt Contradicitur per Vationale amittit Similitudinem, quo Specificatiue Sumpsit dicebat ad Aliud Animal.

Dico Vestigium: ꝑdiuersitg negatiua ẽ gratis ita nãa ꝑ esse, Vt sit ens essentiale; ꝑ quidquid ẽ essentiale nãa ꝑ omni Statu ipsi Communicabile debet ꝑ tali ꝑdiuersitg Communicari nãa Vt dimissa per Singularitatis: g Vt sic illa n amittit = Vel ꝑ illo Sensu quo ꝑdiuersitg ẽ gratis essentiale nãa, illud n amittere, Unde Vtale gratis sit nãa Vat sui, & specificatiue ꝑ sequens ẽ essentiale, nequo illud Vat sui amittere.

Dubio Collegit galam, quomodo hic n potest dici Vealis, quo Da Scotum probamus, quia Scotus n de Animali specificatiue Sumpto, Sed de ipso Vealificato accepto, hoc ẽ, Vt per Vationalitatis determinato Verificet Quemuis, Similitudinem, & Sentiendi principium, quod negat Vationalitatis determinanti Unde n Soly ꝑ Sensu Metaphisice, & specifice, ꝑ etiã ꝑ Sensu identice, & Vealificatio Concedit Animalitatis

De dicto nãa nequo amittere gratis Vltimo, cum tamen negatiua, & ꝑdiuersitg ipsius ꝑdiuersitg dicit essentialem pro ad determinatione: patet ꝑ Solut ꝑ ꝑsequens ad Oblionq, quo amittit per ipsi Oblionq.

prãty Vtalis Sentiendi, & Quiendi, q̃ negat Vationalitati, & hoc dico sine Vtali dist. Subalterne non gobes.

Sicut

Non Vero illud de omni Vationalitatis esse principij Sentiendi Vationalis, & Animalitatis Vt per Vationalitatis Vtalis amittere similitudinis, & Quiditis, ita nec dicimus nãg per similitudinem Vt Brachetis, nig̃ similitudis amittere.

Vel Subtilius, si Magistri dicitis, nãg Vt differtis in diuersa identificationis Cy Singularis, & potius non identificationis, hoc est, in Specificare Singularitatis identificatis, & potius Virtualis distinctionis ab ipsa, & hoc Sensu nyong de duobus identificatis Verificatis differtis, Vtr differtis, & de Vno typ differtis, nimirũ & nãa, quia tunc in & nãa Vt Vedlis identificata, & Vt Virtualiter distincta.

Contra: differtia negatiua dicitur essentialis de nãa: g̃ ens dici debet de quidditate: ꝯ deg: differtia negatiua dicitur de nãa Vt à prãty superiori ad hanc, t, illa Singularitatis: g̃ quidditas de superiori, debet dici de omni Contento sub illo: ꝯ illud dici de omni: g̃ talis differtia dici debet de quidditate Contenta sub nãa. = hec Vegatiua, Sicut qualibet ad Adueriarij esse gratiosa, patria ultentias & Vnitas gotis; Vumeralis denominabilis, & geometricalis neg; & Cog ad illas Vegl, Erit Dane Petri falsa nãa.

Vego g̃ differtia negatiua esse prãty Quiditis nãg negatiue, ac g̃de n debere dici de omni sub ipsa Contento, & typ prãta positiue Quiditis, & hec non de quidditate subiecti, & Concreto, Alias Sicut nãg humana Quidit esse Vationalis, ita Singularitatis, & Petri est, & typ Singularis, quia hinc Quidit Singularis Vat nãg. & hec Vegatio etiã aliquã potest argui ad principale, quia Soly illa prãta que positiue dicunt aliquo extremo, & non falso, ipsum Vtalis distinctionis Cuius ad Alio.

Arg 1°: Natura Petri nullã habet aptitudinem nec positiue, nec negatiue ad esseday Joanne: g̃ nãa Petri non est Vtalis negatiue: ꝯ ans: si nãa Petri Aliqua haberet aptitudinem ad esseday Joanne, talis nãa posset in esse Petri; & hoc omnino Vegatur: g̃ ꝯ maioris, patuum prima minoris: Una nãa Vt potest esse Joannis, quidditas Vedlis distincta: g̃ & nãa Petri posset esse & Joannis, declarat non esse Joannis Petro = Cg minor Superior prata: Natura Petri & essentia identificata Cy Petro treit: g̃ nãa Petri, non potest non esse Petri, t, in potest esse sine Petreitate: g̃ nullã habet aptitudinem ad esseday Joannis, nig ad hoc necessary erat, q̃ non esset Joannis Petro, t, pig ad non esseday illo. Illustradus hoc argutybus Vat Dei

mare Stendit: Sicut nãa Petri potest Stahi per Singularitatis Joannis, aut Pauli, etiã igitur Singularitas Petri, sine Petreitas Stahere potest nãg Joannis, t, Pauli: g̃ non Soly nãa Petri, & etiã Singularitas ipsius est Joannis Petro Vt Petro Vt Petro Vt

n̄ potuit esse ꝑ Ioannē; ꝑ nāa Petri titulo ād̄itatis vt agentis Dei: ꝙ nāa agentis Dei n̄ potuit esse ꝑ Ioannē, l, nāa quę agentis Dei est ꝑ Petrū, nequit esse ꝑ Ioannē = Distinguo maiorē, titulo ād̄itatis vt agentis Dei accidentaliter sumpto: Nego maiorē: essentialiter n̄ minorē: Distinguo minorē: nequit esse ꝑ Ioannē, vt agentis Dei vt ꝑ Petrū sumpto: Transeo minorē: et Consequentiam nāa n̄ ꝉ.

Vrgebis: ꝙ titulo ād̄itatis fuerunt nāę, ad ꝑsentiam illi fuerunt: ꝙ si nāa Petri titulo ād̄itatis requirat esse ꝑ Ioannē, ꝑsentiā illi requirat: Nego sequelam: ꝙ ꝑsentiā requirat nāa, illa esse requirat; sed nāa Petri ꝑsentiā requirat esse ꝑ Ioannē: illi esse requirat = Distinguo: nāa Petri esse, et ratione sui, et quatenus nāa vt ād̄itificata ab Petro: ꝙ esse vt sui dicit ād̄itificatum ab Petro; ꝑ ād̄itificato ab Petro, vt ꝓdimensi vt nāa Petri esse possit ꝑ Ioannē: ꝙ nāa esse, et quatenus nāa ē, dicit ꝓdimensi ad esse ꝑ Ioannē. = Tanquā: si nāa Petri absolute non potuit esse ꝑ Ioannē, talis nāa n̄ potest ꝓdicari de Ioanne, ꝓdicat dicendo hoc vt hoc: ꝙ talis nāa nequit esse Petri adhuc negatur.

Ad 1m distinguo ām: ꝙ titulo ād̄itatis fuerunt nāę, illi ꝑsentiæ ꝓsentiæ fuerunt secundo modo ām: ꝑsentiæ metaphysicæ nām: Transeo ām: ꝙ titulo ād̄itatis fuerunt nāę, illi ꝑsentiæ ꝓsentiæ fuerunt secundo modo ām: ꝑsentiæ metaphysicæ nām: Transeo ām: ꝙ ꝑsentiæ requirat nāę esse ꝓsentiæ n̄ maiorē: ꝙ esse metaphysicæ secundo modo maiorē, et sic distincto minorē, n̄ vt ꝉ eodē modo = Ad 2m dico nāę esse, et vt sui, l, quatenus nāa ē ꝓsentiæ, ād̄itificari ab Petro, n̄ quatenus nāa metaphysicæ ē, quia quod sic, potius dicit ōtextualē distinctionē quę ꝓsentiæ ād̄itificati ab Petro, n̄ quatenus nāa metaphysicæ ē, quia quod sic, potius dicit ōtextualē distinctionē quę ꝓsentiæ ād̄itati, unde esse metaphysicæ n̄ dicit vltimū ꝓdimensi = ad vltimū dico, vt supra, quia nāa potuit ꝓdicari de Ioanne, ꝓdicat dicendo hoc esse n̄ ꝛequirat esse hoc, quia esse nullū ꝓdimensi dicit, sed totū vt verificatur de Petro, et hoc non habet esse.

Disp VII

Quodnam sit Substractum Vniuersalitatis?

Miror difficultatē tot Cōgraphi ꝓpositā, a pluribus ꝓlatā vrgiri, et a pluribus pene nihil esse agitari, cū alioquin non modo vtile, ꝙ non nihil necessariū, ad perficiendū Virū ꝓfessionē, et doctrinam illam. Eaque ꝓpter vt, non obstante doctrinæ, doctrinarū quę ꝓsentia, quæstio ꝓposita Patres germanitus ꝓsequentes, notare substractū id esse, ac subiectū substractionis formæ vtilis, quia cū vtile sit quoddā accidentale, ꝓportat nāę, siue subsistat, aut subsistat, et formā. de vtra gallo ſra Lector erit. de nāa cū nunc disputādū sit, vt difficultates expectantes ad vtile expiare nāę felicē fine Coronemus.

Sugmo cū negatiua ꝓmunitatē, quę nāa agentis Dei habere, sic mutē gravemur, n esse substractionē ꝓximiorē Successionis Vtilitatis, quia hoc nulli habere debet ꝓximitatem, neque esse, nec ab illo: nāa autē agentis Dei, cū sit esse ꝓximū non sit, vt tamē ꝓximitas ꝓsingularē tatis, qua gaudet nāę nāa potest grossiorē Vtilitatis gradū Successionis, hoc cū Cadit supra nāę, quę ita esse dicit sit ad essendū facilius, ꝙ multis, vt illa imperfecta, statū sit facilius Vegetativi. = Ceterū quoquo substractū sine dubio ꝓximiorē Successionis Vtilitatis, et illud, ꝙ dicit aptitudinē ad essendū ꝑ pluribus simul: aptitudo autē nāę agentis Dei, nę ad essendū ꝑ pluribus simul, ꝑ accidentiā, quę agentis, et sufficiens sit ad negandū Vtilitatē, n tamen ad Vtilitatē ꝓximiorē, et facilis, de qua nunc.

Patrocinatur quodā allegat Recentiorū, qui asserunt substractū Vtilitatis Logicę esse quoddā Idolū, hoc est, quoddā nomen facile ad res, quę tamen ipse respiciens, ꝓdicat postea de inferiorib, n quoddā illud Creatū Idolū, ꝑ ad similitudinē illius: v.g. quando ꝓdicat de Petro Nationē Hominis, de isto a Firmat Nationē Hominis, quia, semper tamē similis ille Idolo, quod vt, quasi quoddā exemplar, ad cuius imitationē formatę sunt ꝓdicationes istæ, dicimus nāę, ad hoc vt nihil dicere videar quidē contra Recentiorē, quę, cū aquosum esset, legere licuit, sit ens substractū esse, quoddā nāę abstractū, n ens esse Vtile, ꝑ habent ꝑfectionē, ꝑ ens esse ꝓductū ab ente, nulla ꝑfectio singularis, sic quę ignoto Entitatē nāę Vtilis, ger non ꝑfectionē ad singularitatē.

Controu. 8a. Log. quæst. 5. duplex sententia grassatur, prima ꝑ obsequio obiectiuæ precisionis, de quo sit suo ꝓximiorē Successionis Vtilitatis Logicæ, esse v.g. Nationē Hominis, quę a ꝑ Paulo, et Nationē Hominis, quę a ꝑ Petro, et sic de omnibus aliis ꝑticularibus, quę adhuc ens illa Vtilitatis vel Quasytrauerunt denominationē precisionis, et in stringentes singularia, non ꝑticularizant, l, non sunt Ens. ideo quę Extra Logica nāę semper Cadit supra nāę multiplicatę, et diuiso. = Secunda Sententia Autorum ꝑ sonitor sua opinioni tuenti tota Scholastica ꝓcessione, docet nāę Vtilitatē esse Collectionē omnium ꝑticularium, quę omnia sunt cognita ꝑ adæquatā ad connotatam similitudinē, et summa, inter nāas nāę ad ista Cognoscentis, et Collectionē ger isto Cognitionis ens denominantes. = Tanquā sed quatuor ista Vtilitatis nāę substractū esse nāę ꝑ statū Metaphysicæ ꝑticularis, et ens ger ens. ꝑ decisione sit.

Prima Conclusio

Substractū Vtilitatis nāę non est idolū, siue figura alicui, ab ente fabricata, ad cuius imitationē Veritas nāa ꝓdicatur: et ꝓpter: substractū Vtilitatis illud esse debet, quod gratia ꝓximiorē; ꝑ sed ꝓximiorē, siue idolū ꝓximiorē nequit ꝓdicari de ꝓximiorē: ꝙ tale idolū nequit esse substractū Vtilitatis. Maior vt declaratū est. vt ens hoc ens agit ad essendū in

multip̃ Sulicet ꝑ ꝓdicatione Veꝝ, & Falꝝ: Minor Vero ꝓbat: Quelty illud n̄ identificari, neque identificari potest Cy ꝑticuloꝝ: q̄ n̄ ꝓdicatur, nec ꝓdicari de illi potest Vera, & contrarij ꝓdicat: Itaque ꝑ homine ideaty & Statuy rejicimus a Vat Vtile, quia Talis hoc a identificabilis Cy ꝑticuloꝝ.

Urgetur hec Ratio: ꝑ humanitate Quelty, sive imaginarey idoly nullatenus ꝓdicat n̄aa Vtile, imo magis Inutile: q̄ ꝓ ratione Stile, & imaginarey etc: ꝓbatur ans: n̄aa Vtilis ita se habet ad motu P. &c. explicari debet, Vt una indivisibili n̄aa sit ꝑ identitatꝫ ꝑticuloꝝ, & de aliquibꝫ ꝑticularibꝫ ꝓdicata, illud idoly Vt ꝓte distinctꝫ Realiter ab ꝑticuloꝝ, negatꝫ de illi ꝑ identitatꝫ ꝓprie: & maior patet ex dictis: & minor ꝓbatur, quia Vtilitꝫ Realis ab ꝑticuloꝝ, ꝑ quos Omnis, hoc opus, hic labor Vtilis ꝑficitur, ꝑ humanitatꝫ idoly hoc n̄ Compositꝫ, Vt patet: q̄

Respondetur: Quelty illud Representatiue ꝓprie ꝑticuloꝝ: hoc e, Representatiue ꝓdicationꝫ Realis n̄aa, que ꝓdicatio fit ꝑ aliquꝫ illius Quelty, tanquꝫ exemplar: ꝓdicatio Cy Vera, se tenet ex parte fundamꝫ: Sed hoc Solutio, non occurrit Rationi n̄aa, Vtilis humanitatis: Vt facile apparet: q̄ si illud idoly non Vt, q̄ ꝓdicatur: q̄ non e Substrealty: ng lo tzdit Ratio n̄aa, nimirꝫ Substrealty esse debere n̄aa ꝓdicabile, non vero aliqꝫ simile n̄aa ꝓdicabile.

Contra V: quia n̄aa Realis negatꝫ ꝑ identitatꝫ ꝓprie de ꝑticuloꝝ, aliquꝫ illius exemplare: q̄ ꝓ ans: Vt aliqꝫ fiat ad similitudinꝫ alterius, debet illud alterum habere se ita q̄ fit ad sui imitationꝫ: illud idoly nec ꝓprie, nec potest ꝓprie de ꝑticuloꝝ: q̄ nulla n̄aa potest ꝓprie ad sui similitudinꝫ & imitationꝫ = 3°: si Representat ꝓdicationꝫ Realis: q̄ genus datur Realis ꝓprie, quꝫ Negatꝫ ipsius: patet Cꝫ, quia primus Vt esse, quꝫ esse Negatꝫ = 2°: quia Negatur, q̄ aliquꝫ Alterius Rei Realis distincte ab ꝑticuloꝝ, fiat ꝓdicatio Realis ꝓprie de ꝑticuloꝝ identificati.

2a Conclusio.

Substrealty Veritatis n̄ e n̄aa multiplex, & diuisa; nec ꝑticula omnia Collective Sumpta, quatenus Negantur Connotata Similia: duci Deum esse Vt, & quod ꝫ ꝓbat S. Oviedo disputatꝫ dicimus, Vt sit ens, ꝑfectus objectiue precindendꝫ: Vel Substrealty Veritatis Rata q̄dam Vitalis Logica, Vt n̄aa Realis, & aparte Rei, Entia abstracta, & ens Vty Modificata: Si 1°: q̄ n̄aa aparte Rei Vt proxime potens ꝓdicari de multis, q̄ Oviedo merito negabit: illatꝫ autꝫ Legitimꝫ Vt, q̄ Substrealty e illud, q̄ ꝓprie Veritatis adueniente ꝑfectꝫ e potens Esse ꝓdicari: q̄ de se Vt proxime ꝓdicabile: Si 2°! q̄ negatꝫ esse n̄aa multiplex, & diuisa: pro cuꝫ: n̄aa abstracta, e n̄aa Vnita sine Singularitate Vtq̄; Vnaa ita Vnita, n̄ potest Ignosci Vt multiplex, & diuisa: q̄ maior patet ex dictis: minor: non potest Ignosci Vt multiplex, & diuisa n̄aa illa, que Ignoscitur sine principio diuidente, & multiplicante n̄aa: ꝫ n̄aa Vnita sine Singularitate, Ignoscitur sine principio diuidente, & multiplicante n̄aa: ng principiꝫ hoc, aliud n̄ e nisi Singularitas Vt patet ex dictis: q̄

Videt Rationꝫ hanc S. Oviedo, & dicit Negandꝫ n̄aa habere duplex distinctionꝫ, Vnꝫ differentiaꝫ ꝑticularem, per quaꝫ n̄aa Joannis se distinguit a n̄aa Petri, habentꝫ se etiam aliꝫ differentiaꝫ ꝑticularem: Aliud, se ipsis, quia n̄aa Joannis se ipsa distinguit a n̄aa Petri: Unde ait, n̄aa Petri, & Pauli Vnitas ꝑticularis

de ꝑcedib⁹: Maior ꝓpa Vt dicit⁹ultra ꝓbat: ꝙ Substrally Vlitatis, aduenit⁹ Pe, toty habet esse ꝑdicte Vegetabile ad ꝑcedera; ⁊ Vt ꝑdicta Vegetabile eo modo quo dicat⁹ proxime Vegetabile: ꝙ maior Vt Certa: Nam genus ꝑtis ligentie ꝓ⁹ Vite ꝓcedere nag Vnitatz, quo dicta Vegetabilitatz, sequntia que primi ꝑtelligerent ꝑdine ad Sortz, quam ꝑdine ad Lay, ꝙ⁹ Congruit formi ⁊ Genere Platonis.

Ig igitr ⁊ gen⁹ Substrally, numery nag Vlitatis n esse ꝑdicte Co
llectionis omniu ꝑsimiloru, ⁊ Specieru genu potest Vita Vegetabilis, qua ꝓpugnata manet prima pars: ⁊ Collo gre
gus hanc Sorphy impugnem Per memorati ꝓcessionis Collig, qua ⁊ Aug. ⁊ Boetius, ⁊ doctrina Aduersarii ⁊ cogli
cauimus: dunt Ego Vno Verbo me Cognoscere hominz, Equu, Leonz, Arbz, Vulgz ⁊ gen Connotata Similia, numery
Sensationes, que Similes omniu Vegetuta, Dtunc dico me Ignorare Animale, Hominz, Equu, Leonz, ⁊ alia
Animalia Ideo illo Concepto Fundabar, ita tamz, q dicerem n Valeam hominz ab equo, Dtua Animalia ab
ꝑicz: Dhoc etiz patet Per ꝑtelligendu ⁊ Petru, Paulu, Joannz ⁊ que gen Connotata Similia, numery Vatisinatio
nes ⁊ Fundyta Sui hoc Pectus Homo. ⁊ sic tota Collectio ꝑdicabilis Confuse Cognita Vt Vniuersalitatis
Substrally, ⁊ mag ꝓpdicabilis.

Ad ꝙ gentis Sorphy ꝓgnu sic: Substrally Vlitatis Vt illud, q aut sit Vny gen Pes Vele, aut Cognita Vt Vny gen primi ad ꝑdicta ꝙ; ⁊ Collectio ꝑdicabilis ꝑdine ad Connotata Similia negat Vny primi gen Pes Vele, nec Cognita Vt Vny gen primi ad ꝑdicta ꝙ: ꝙ talis Collectio negat esse Substrally Vlitatis: maior ⁊ ni fallor Euidens, quia Vela ꝑ aliquo signo, siue Obiecto debet esse Vny, Vt docet Arist: ⁊ ꝙ, ꝑ ꝑdicta ꝙ, antecedit ad ꝙ: minor ꝓbat: n antecedit ad ꝙ Collectio quia Vny, quia ꝓt sic dicit Singularitates omniu ꝑsimiloru; ⁊ Singularitates oppnta Vnitati: ꝙ.

Ig ꝙ talis Collectio nequeat Vny primi gen ꝑdicta ꝙ, sic ꝓb: Pa Vele, ⁊ P. Pedro ⁊ Nicoy Eiusdy Speciei, ⁊ Cognitio terminata ad omnia ꝑsimilia, ⁊ ad omnes Collectiones ꝑdicabiles ꝑsimiliu; ⁊ gen talis Cognitionis non potest talis Collectio Vny primi: ꝙ. Maior ⁊ dett⁹ ⁊ cognita aduersarios: ꝓb minor: illa Cognitio attingit ꝑsimilitudo omnes Singularitates, omnes que ꝑsimilitudines omniu ꝑsimiliu, Dillory nag; ⁊ gen talis Cogni
tionis non potest talis Collectio Vny primi: ꝙ. ꝓb minor: Cognitio attingens ⁊ Cognoscens ꝙ oppnta Vnitati, non po
test Vnitatz a Natura formare, aut Constituere; ⁊ Cognitio attingens omniu nagu Singularitates, Dnumery, attingit ꝙ oppnta Vnitati: ꝙ talis Cognitio nulla formare potest, aut Constituere Vnitatz.

Negandus: Cognitio attingens omnes
nag humanas Dg diuersas per omnia ꝑsimilia ꝑdine ad Connotata Humana, ⁊ Similia, quia toty numery Vatisinatio
nes, quas ꝑtis attribuit genus naturis, quas Singularitatibz, Dita Vatisinationy Similiy omnia ꝑsimilia Fundat, Vt
mitur Omni agreant, ⁊ congrue Omni non Vlitent. = ⁊ Contra Vt ꝓ, quia, attingit, ⁊ non attribuit, ita oppnta
sunt Cognosci, Dn Cognosci; ꝓ Cognosci, ⁊ Dn Cognosci n potest Verificari de duplici forte identificata, ne Deum
sit duplex Contradictory: ꝙ nec attribuit, Dn attribuit: ꝙ Sicut ꝑtis non potest Ignorare Vng Substratz, Dn Alium
identificatz, ita nec attribuere nag hoc Connotatz, Dn Singularitati identificate.

Vat

Contra ꝓ: si ꝑtis ita omnes nagu Sub
strat, Vt nequeat Vng ab Alia Secernere, ob numery operatony Similitudiny, potent forte Equiuocat ꝑsimabile, nag Petru pe
dicare de Paulo, Dilli simile getare, ⁊ sic illi regetere nag = ⁊ ꝓb: illa Cognitio attingit omnia ꝑsimilia, Vt Sortes
Similia: ꝙ necessario Vt forte distinctu, quia Similitudo n data, nisi ꝑtis ⁊ postrema distinctu = ⁊ ꝙ: illa Collectio,
Vel dicit forte ꝑsimilia Similia, tzqua principia operatony Similiy, ⁊, dissimilia, ⁊, non Similia: si hoc ꝓb: ꝙ non
dicit Vationes forte, qua ꝑtis Vng ꝑsimilia Dalio Concludit: si ꝙ ꝓb: ꝙ Vationes diuersas dicit forte, ac ꝑde
Singularitates: si ꝙ ꝓb: ꝙ dicit ꝑsimilia forte distinctu.

Vat

Vltra quo ꝙ: ꝑtis Vat identitatis n potest Ignorare nag Petri, sine
Petrit, ⁊ sic de Reliquis, quoru nag Maria ꝑs Connotata, ⁊ Petrinitatz ꝑsimile: ꝙ ꝑtis toty Petru Cognoscit: toty Paulu:
toty Antonitu &: ꝙ omnia illa Complexa illa Collectione: ꝙ talis Collectio nequit Substrally esse, neque Vela Logica:
ꝓb ꝙ: Vela Logica ⁊ quid Sugerens ꝑdicabile ⁊ ꝑcedens; ⁊ illa Collectio n potest ꝑtes de ꝑcedib⁹ Vt Vatio
Sugerens: ꝙ. ꝓb minor: illa Collectio n habet ꝑcedera: ꝙ nequit ꝑtes de ꝑcedib⁹: ꝓb ant: ablatis ꝑsimilibus ⁊
Collocatis per modu Sugerendi, nihil remanet ꝑcedu; ⁊ illa Collectio dicens forte omnia ꝑsimilia, illa omnia
Cogit ꝑdicatu Sugerens; ng Collectio ⁊ Sugerens Vatis: ꝙ talis Collectio n habet ꝑcedera.

ꝑsimilia

3ª Conclusio.

Substrally Suscepty Vlitatis Vt nag abstracta à Singularib⁹, ⁊ ꝑsimilia, multiplicabilis tamz ꝑcedib⁹: Hec ꝓb Sathe
ad ꝑdum Stat: Etenim que Vat ꝓbat: Substrally Vlitatis illud esse debet, ꝙ sit ꝙmo ꝑdicabile de ꝑcedib⁹; ⁊
nag à Singularib⁹ abstracta ⁊ ꝙmo ꝑdicabilis de ꝑcedib⁹: ꝙ illa est Substrally Suscepty: Maior ⁊ Certa, quia
Substrally ⁊ ipsum ꝙ Pa adiuncta, ⁊ Vlitate ꝑdicabile; ꝙ de de qua gen primi ad ꝓb, ⁊ ꝙmo ꝑdicabile: minor Vera
ꝓbat: nag ab ꝑcedib⁹ abstracta, ⁊ Una, ⁊ ꝑsimilia; ⁊ nag Una, ⁊ ꝑsimilia, Vt ꝙmo ꝑdicabilia: ꝙ nag abstracta
Vt ꝙmo ꝑdicabilis.

Dicimata: nag Cognita sine Singularitatib⁹ ⁊ ꝺo Aduersarios ꝙmo ꝑdicabilis de ꝑcedib⁹,
⁊ nag Cognita sine Singularitatib⁹, Vt nag Una, ⁊ ꝑsimilia: ꝙ nag Una, ⁊ ꝑsimilia, Vt ꝙmo ꝑdicabilia de ꝑcedib⁹
Modo sic: ⁊ nag abstracta à Singularib⁹, Vt nag Una, ⁊ ꝑsimilia; ꝙ nag abstracta à Singularib⁹, ⁊ ꝙmo ꝑdica
bilis de ꝑcedib⁹: minor ꝙ supra Stat, ⁊ Plenum ꝓbat: nag abstracta à Singularib⁹, Vt nag Cognita sine Singula
ritatib⁹ ⁊ Mi nag Una esse debet, ⁊ ꝑsimilia, ꝙ cognoscit sine principio ꝑsimilitudinis, ⁊ multiplicabilibz: ꝙ.

Q. ꝙ

innuget P. Oxon: nãa Petri ab Eius Singularit abstracta, & Una forlitã, l, Una Unit forlit, & pariter nãa Pauli ab Eius Singularit abstracta: q quilibet nãa vt distincta ab alia nãa, adhuc vt a Singularit abstracta quia Vny dicit distinctionẽ sibi, & distinctionẽ à quolibet alio: q illa nãa vt a Singularitatibus diuisis, sunt sibi distincte = Nimis ego Regula patet, quia à medio tollit nãa fides: nec Ens Vny multiplicabile esse debent; & hoc esse potest, si Vera & nihil ra: q. contra assumpta: Patre diuisione, Unitas dari negatur: & illa diuisio sequitur ad Unitatẽ sola q potest n dari, quia vt quia nãa: q nyong Est distincta Unitas: q nec Nihil Vny, sui Collectiuy.

Ens &c.

nãa Petri abstracta, & quarta nãa Pauli, nec Petri, nec Pauli esse, & quamuis habeat, ideo quia talis nãa sola & proximè concipy nãa qua talis, quo Sensu dicitur Unitas gratiæ essentialis, & sola distinctiua à qualunque alia nãa & ordinatas nimiru Lemma, & illa dicerat, quia nãa humana distinguitur à Deo, dicit Unitas Trinitatis Vny Unitas fundamentalis q Deum ad Petry, & Pauly, sicq multiplicetur, & distinguitur maalia. Videlicet per Singularitates, que principia sunt distinguitia humanu nãa.

Soluuntur Argumenta

Nihil &c. Vides, adhuc aparet difficultas Argmy Fera Solut, & si q allegari potest, facili negotio eodem modo Solutionẽ inuenet. Contra &c. arg V: maa illa, que Substernitur Unitati, debet esse multiplex; & Substrahy Relitatis, & maa, que Substernitur Unitati: q tale Substrahy, debet esse multiplex: quo maiores: maa, que Substernitur Unitati Succipit Unitatẽ; & maa que Succipit Unitatẽ debet esse multiplex q maa que Substernitur Unitatẽ, debet esse multiplex: Maior & vera, quo minore: maa, que Succipit Unitatẽ, n habet Unitatẽ, quia Succipere, q habere; & maa que n habet Unitatẽ, vt multiplex: q maa, que Succipit Unitatẽ, & multiplex.

Distinguo maiorẽ: maa illa, que Substernitur Unitati negatiue, quo esse, & metaphisice sedo maiores: Unitati positiue, & Logice, & maiores, & distinguo minorẽ: Substrahy Relitatis Substernitur Unitati positiue, & Logice sedo minores: Unitati negatiue, & metaphisice n minores, & &c: & ad probationẽ distinguo maiorẽ: maa que Substernitur Unitati, Sibi positiue, Sibi negatiue, Succipit Unitatẽ, & positiue & negatiue sedo maiorẽ: positiue precise n minorẽ: & distinguo minorẽ: maa que Succipit Unitatẽ negatiue sedo minorem: positiue n minorẽ: ad huius probationẽ, distinguo maiorẽ: Maa, que Succipit Unitatẽ, n habet Unitatẽ, que Succipit, sedo maiorẽ: Neg, n maiorẽ.

Contra hoc quod tendit auctore ipsa ordinata Immunitatẽ, & Unitatẽ, Cy Vny Diderat naam dicitur, & multiplicatur ipsi diuinis, illa ab plurificationes quasi separat, & quoad se Vny alby abstractis, ipsa que dequotur à Singularitatibus obmunitas Unitatẽ, quo posito, statẽ Venitur ipsa Unitas quadã negatiua, & metaphisica quoniã Vocari bilis ad plura, Unitas quadã negatiua, quia n Singularis positiua: q Metaphisica Deus, q vt Unitas gratiæ essentialis Vna ipsa ipsa ordinata Comparantis, & Vocarentur, sicut Velit Logica, & Natura: Sic que forma Logica, Cadit Ipsa Unitatẽ Metaphisicã: Ethoc Maium Termo sicut quod sequenti.

Acutu &c. ipsa

V. G. Oxon: Nihil è Petro, quod Realitas sit Petri & Pauli: q ipsa ordinata Vny Petri, & Pauli: ani è Petry: patet Dã: Petrus obstinatus predicabilis de Petro, & Pauli, debet esse per identitatẽ Petri, & Pauli; & nullus Petrus obstinatus potest esse per identitatẽ Petri, & Pauli: q nec nullus predicabilis de Petro, & Pauli: Maior è Vera, quia predicatio Petri Sundatur in identitate predicati & Subi: quia ad to q Petri, vt, l, nõe, dicitur pp Vera, l, Petrus. Minor etiã Patet, quia si Petrus ille identificatur & Petro, & Paulo, necessario Petrus, & Paulus debent identificari inter se, ne demus q Creatio sacerdotis Mysterij Trinitatis.

Si Decimus contra abstractionẽ Realitatis Vny Deitatis indistincte, & practice Eundẽ, Immuno Petro, & Paulo: item, ingerit: abstractio non immutat Realitatẽ obty; & illud destruit primeca, sicut Deat antea; & illud obty, nimirũ nãa Petri, & Pauli, ante abstractionẽ Realitas Deat multiplex, & diuisa: q contra abstractã manet Realitas multiplex, & diuisa: q illa Ratio Immunis soly habet Unitatẽ positiuam, & quare per Rationẽ: Modo sic: illa nãa vt Pna per Rationẽ, identificatur Realitas Cy Petro, & Paulo: q nec predicatur de Petro, & Paulo: ani à Eundem, quia illa que Realitas distinguuntur, ipsa sibi, & subiecto Communi abstractionis Realitas identificatur: Dea etiã Eundem &, quia in predicatio dalcipio subito Vera predicat, ita q Realitas Cy igitur n identificatur.

Neget argum: nihil Realitas è Petro, & Paulo contra abstractã, q Realitas n sit abstracta & Vanescente; & Vanescente abstracta, nihil Realitas è Petro per identitatẽ, q sit per identitatẽ Realitas Petri & Pauli, neque illi Immune: q contra contra abstractã: q beneficio Immunis abstractionis nihil datur Immune Petro, & Paulo, Cy illi identificatur, ac q de illo predicabile: q nihil Immune potest esse abstracta Realitas quia Immunis abstracta debet esse predicabile per identitatẽ de pluribus. Instanciat quidã Vellent Aduersarium argumẽtu, Cicero, memor sue opinionis, ardore impugnationis Nisi, Campy offert. Vt tella sua stoty sua Collectiua explodere negotiamur: contra illa Collectiua non potest esse per identitatẽ Petri, & Pauli: q nec predicabilis de Petro, & Pauli: q hec Substrahy Relitatis = Vnitas: contra Quinone, & Quinone operationis similitudine, nihil Realiter è Petro, q possit predicari de Pauli, q illa Quinio obty n immutat: q contra illa Quinone, nihil agunt inter Immunis identificatis Cy Petro, & Pauli.

Neg ad argumẽtu distinguendo: nihil è Petro per identitatẽ Deato ani: per Immunis identificatis, & Quinitatis, quia similitudo, & fundamẽtu sufficiens, vt sibi Vny Concipiat nãa predicabile de Petro

& Paulo, accipiendo n Reg. 1, distinguo Reg: Concedo Maior. Negat Minor. Negatur Consequentia de Petro, & Paulo Deodo Reg: ergo diuinorum illud n Reg: quia Cy Pole, n solly debent esse Cny Petry multiplex, 1, Cny in multiplicy, hinc e, & Consequens illa sit predicabilis per sua diuisionem: Eodem patet ad mysterium Trinitatis, quia Diuina nata n e per sua diuisionem y Deity Negatur.

Ad 2am distinguo Maior: Conceptus predicabilis debet esse per identitatem y Petro, & Paulo, quoniam diuisibiliter predicatus Deodo Maior: quoadmodum y diuisibiliter predicandi n Maior; & Deity sensu distincta minori, n Reg. Negatur Concedo, quod ad predicationem vere requiratur identitas Cognitis prout Cy subito, quod nata, & predicatus, non vero quoad diuisionem predicandi: Unde de Petro solly predicata naa, quae e illo, non vero abstracto, quia e satis ad predicationem superiorem de Persona. Sicut y est Maria solly naa Petre, non Deitas cum naa aliis, predicata: Eodem modo Petrus, & Paulus non identificant inter se quia Deitas objectiue naa n identificata illis y diuisibiliter, & per sua diuisionem.

Ad 3as Obs forma e Solutio: ad cuius y gnationem Deodo abstractionis Realis obtr n gnitare: Natura, q quia abstracta obtr manebat Realiter diuisa, quia talis Petrinitas y unitas Trinitatis Cy Petre Realis, ne obtr nunc h manet solum Realiter diuisa, nec Realiter y diuisa, y gnoscuntur a diuisione, & diuisione Realis, & tota erit diuisionis y fectionaly, & Rationis. quare distinguo Maior: illa Petro communis una per Rationis non identificata Petre, & diuisibiliter Cy Petro, & Paulo n maiorly: diuisibiliter, & aperte Deodo Maiorem concedam. & n Reg. = Eodem etiam Modo Solutio ad Secundy.

Disp VIII

Inquo Consistat Vniuersale Formaliter.

Dicommus supra Pole esse quoddam Conceptu accidentale y gentium mag & Solum: de naa Cny sua Subiecto, q est Pole Metaphisice y gentium predicabilis adeo nag a diuersis, quae y Sensu Pole Logicaly obtr, y diximus: Nunc tuty de Forma istius Pole Instituenda, Et Indaganda Cui naa inhoraecat, Sermo fiet: & Et gorditi debit y tingat, omnibus Dentibus y luminis Nimis gradibus, quae y gnationem Super Sedeo.

Prima Sent tuetur Pole Vniu Status per Definitionem atingentem omnia y diuidua y ordine ad Connotata Similia, ac g da Pole Dicitur y denominat e extrinseca a Definite desumpta. Ita Murandus: Arriaga, Oviedo, & gentes omnes tuty precipiens Poles agnoscentes = 2a ait Dicitur Poles y altra objectiue precidentia naa ad y diuiduationem: quae Pole Stat esse Poles Oviedo Cont. 3. Logic. punct 2. num. 44. = Ultima docet Pole Dicitur y Definite Reapse aggluminatim naa ad Scotum, ac g da y Stat Rationis ita omnes fere Thomistae.

1a Conclusio.

Vniuersale formaliter n Dicitur y Dicitur denominat e extrinseca, a Definitione desumpta, ac g da, n Dicitur y Definite atingente omnia y diuidua, y ordine ad Similia Connotata, probatur 1o Pars: Pole Consistit e Vny agny ad essendy y pluribus; & per Definitionem extrinseca naa n Pole agna ad essendy y pluribus: g per extrinseca Definitionem n Instituta naa Pole Dicitur Pole: probo Minorem: Cognitio extrinseca per modum Causae Poles, solly potest denominare nag e extrinseca Cognitio: Rei Cny & Cognitis effectus Poles; & nag esse extrinsecae Definite, non Et esse agis ad essendy y pluribus, Et Stat: g per talem Definitionem n Instituta naa agna ad essendy y pluribus.

Secundario, nag a Definite n denominari Cognitis solly, & Cognitis tanquam quid agny ad essendy y pluribus, quia Eodem quod attingat pluria Similia, illa per modum Vnius agni predicari de pluribus apparent = 2o Contra e multiplicitas: primo: g una n solly denominata Definita, & etiam denominata agna ad essendy y pluribus: g illa denominatio, 1, e strictissima, & extrinseca nag & Et 1a: g Pole n Instituta Poles per extrinsecam denominationem: quia extrinseca denominatio Cy Sit quid Reale, n apprehendit Et strictissima y obtr: g 2a: g agnitudo ad essendy y pluribus, n e strictissima Pole, g quo Cny Sit, & origina definit essentiali, quae Pars de Vniuersali dedit, facile apparet.

Contra 1a: agnitudo ad essendy y pluribus per modum Vnius, n e una a Reg, nec Reale, neque essentiale, nec Scotistis pluribus Communibus: g Solly restat quod Sit a Reg per Rationem g: talis agnitudo n potest esse Poles effectus adaequatus extrinsecae denominationis: & nego Reg. Vel pro: Poles effectus formae denominatae, n terminatus Realiter obtr forma, Et Reg Reale, quia n distinguitur Realiter ab ipsa forma denominante g: agnitudo nag ad essendy y pluribus, Et Reg per Rationem: & l, n e aliquid Reale: g talis agnitudo n potest esse Poles effectus formae denominantis: g nec Definitionis extrinsecae.

Contra 2a: Cognitio quantumuis Sit una, n potest Et Vnum denominare obtr, quod Conuenit Et multiplici, ac g da nec agny ad essendy y pluribus; & Cognitio attingens y diuidua Et stricte Similia, obtr Et multiplici attingit: g. 2do minorem, prima Sola Et difficultas, primo, quia Cognitio Cognoscens obtr, Cognoscit ideo g se tenet ex parte obtr; & ex parte obtr se tenet multiplicitas: g 2a: quia Cognitio illa omnia y diuidua Confundit: g attingere debet Cny Rationem illius Conclusionis: & Vario Poles Rationem Et Similitudo: g Cognoscit Similitudine ex parte obtr; & Similitudo n data nisi Rem distincta, quia nullius e sibi Simile: g attingit obtr diuisum & Realiter multiplici.

Contra 2a: Cognitio extrinseca, si nihil fingit y obtr Et Scotus Aduersarij, nihil obtr se

per addit gratiæ id q̃ habebat ꝑte; ꝙ ꝑte n̄ erat ny apty ad essay ꝑmultu: q̃ hæc per Definitionẽ Communicam = bat: ꝙ ꝑte Instituens nag pte adest illg Natura ordinato per Modu Superiorem ad ꝑfectiora; ꝙ hoc n̄ habet per deno minationẽ Contrariã: q̃. ꝑo minorẽ: tota nãa denominationis Contrariæ sallare per ordinẽ, obti Cognitã ad Cog nitionẽ Dei ꝺ ꝺ ꝺ

Finita arguty: hoc pro Vta Statuta inimicu Dei per peccaty: q per aligd peccata pro Vta Statuta Amicu = Rnalu: hoc pro alby Contrarioy Vt pro Vta amicu d Creatrice: q pro alby Contrarioy e pro Vta Connexu ad Dey: p hoc dca Vt diuina, & Theologica Medicu Theologory pars: q cuy Vtil, q naa anima (Vt ita dicam) a Singularitatiby, Vt pro Vta ad Singularitates Connexas.

Neg ad argumty duplicy de Singularitaty, Ong primo rationaly entitaty, q quantitaty ad agente: ad Ong Vtrionaly Conditoy. Ad 2m: Vtrionaly Singularitatis Logicy, quidam Subiuncta spe Vtei Syllogismi: ad Alig Trimeny, & Vey Ag, Oquidy primo rationaly, Numery Locutaty. Quarta duplicy de Immensitaty, Ong Vtrioty, Cognita abstractiue, que e Cognitiua naa: ad Alig Metaphysicy, quy habet naa Vat e Vtrionis abstractiue: Unde Sicut nulla Vei Contradictiona: ad Alig Logicy, & Vtrionaly, quy habet naa Vat e Vtrionis abstractiue. Unde Sicut nulla Vei Contradictiona pro Vta Logica Singularis nisi per Ens rationis Singularitatis, que e Subiecta Vtrai ad Specie, quodmodo intra Sera Vei, q Vt art Rhet quemuntia Humanu Secundu rationes Socratis, & eadem ratione: ita nulla naa pro Vta Logica Vtrionis Vniuersalis, nisi per Ens rationis Superioritatis Tertiy naa Vniuersalis.

Ad 3m: nulla Vei Singularis potest Vtrionis Vniuersale: q Vtrai Vtatiua, e Singularis, Vt hoc ad Alig Cui Vationis q adiuty ad Vtu actionis Singularis: q illa Vtrai Vtatiua n potest Vtrionis naa pro Vta Vei = Hoc argumty pariformiter premit omny Vtrioty tuty naa Vtrionis Vei pro Vta, & per Cognitionis Dei, & per Cognitionis abstractiuy, & per Scientia agenta Vei: Aly Cui ede naa Vealy esse Singulary, actionis Dei, Cabstractiuy = Unde Vei illa Relationis esse Singulary Intrinsece & Vtalis, Vtatiua, & Vt quo esse Vniuersaly Vtrioty pluralitaty tranuncy.

Ad 4m: Ecclo q Vtatio Paternitatis Vrgeret Diuersy pluralitaty, n ideo Vt Pater: nec naa Vt Ecclo q urgeat pluralitaty formaly: q Ecclo q illa Relatio Nationis Vrgeret pluralitaty diuinaury, n ideo cui Pater = Credo ani, Dm Ag: ty quia Pater Vellet paternitatis non Vrgeret pluies Pater, Vt quid patet: ty hoc, quia pluralitas Diuiny non Ecclsitat à Vellet Paternitatis, hoc cui per Orationis ad Vnu Saluato: Unuersalitas cuy debet reguiere pluralitaty. Quia ygitur boggy quid essentialiter Ecclsitat ad Vniuersale.

Ad 5m: Ga Vtrionis Vniuersale, illud esty ad essendy pluribus Vtrionis debet: q illa Relatio Nationis non n habet: q illa non Ele Ga Vtrionis Vniuersale: ppo minore: illa Relatio Dignit q naa tale aptitudinis: q n Vtrioni naa esty: Dca Vt Legitima: ani probata: illa Relatio Dignat naa ad Vtrionis Sugenit q naa aptitudinis ad numerandi Deum: Dca Vt legitima: quia hoc Causalis e Vera: ideo Relatio Nationis Sugenit q naa aptitudinis ad numerandi Deum: Dca Vt legitima: quia hoc Causalis e Vera: ideo Relatio Nationis Respect naa ad Vtrionis: quia illam Venit obiectiue esty Vt respecta = Quamu: Relatio Vt de Linea altus Secundi; Aptitudo, n e de Linea altus Secundi, Cy n e cognimat e secundy, q patet patety: q illa aptitudo non Vt Relatio.

Neg 2m Relationis Nationis Sugenere naa esty fundamentalis negatiua; positiua Vero e Vt Vta esty Vtrioni pro Vta Nationis ordinaty naa q altus Signato ad Vtrionis: Sicut Relatio Paternitatis Vt Vta Vtrioni Patry altus Relaty ad Vniuersaly q esty aptitudinis q Patre Sugenit, nisi ad Summy fundamentale: Unde illa aptitudo Vty Causalis q Seu Logico: Sicut altus: ideo Petrus Vt hoc, quia Rationalis, que e Vera Logica: nimiry q definit ad definity: = Ad 4m dico Relationis esse alby Secudy Signatu Sumpty: n gratia q Socratis: ac pde illa aptitudo Vt q Socratis Signato n q Socratis Socratis.

Disp. IX.

Quanam Intellectus Operatio formet Vniuersale Logicum.

Cgimus Hucusque de Causis intrinsecis Vniuersalis, nunc autz de Una extrinseca Causa, nimiry efficiente discutere Cogimur: Quamuis non nulla adhuc Re Sagax discussimus, nihilominus Vestigia Maioy Scrutari, hanc disquisitaty Doctrinam, q q, an obliuiante Homine, breuiter Resumamus: ad Una q stelligty plura animalia transeunt Rie dict, Vt Medius Deus stellebralis officina, fabrica Vniuersalis Nuncat.

Quare Deo Cognitionis Doctoy genus plura premittere oportet, quam q ty phor Statu ad qualitatis Suoy altus à Sensibz gendere, quia Vt Cert a Sensu: nihil Vt q ty, q quam Quaest in Sensu: Inter Sensibles species, quas ista Sensibilia Sensibz Doctrinis immittunt, q Sensibz igiti recepti, Vt radius immutanta Sensui Communi, qui intellectus Vt, Cuius officiy est talem Speciei Vestigia, Digia tangely stimulatus & excitet, non modo Species distinguit, q & ista, operationi qua Sensuy Doctrinaly dirigit: Species autz q Sensu immutate certy Sensaty dicunta, quia percepte Suggeminte à Sensibz Doctrinis per primi ad Vestigium q Sensu Communi, quo ulte disseat à Phantasma Vestigiente Species à Sensibz Doctrinis n percepty, & ideo appellati insensiate.

Deinde Sensui Communi Mittit Species Sensatas ad Imaginating, seu Phantasiam: Phantasma Vero species sensatas ad Memoriq Sensitiuq, quary quidlibet Suary Speciey Vt Conseruatrico fabrica adhuc Suoy obsequioy, que percipiunt, distinguit quatuor predicte Sensui, mediq hic Speciebz, parant que Homini hic ad operationis Intellectiy, que primy incipit, Vbi Ultimo definit Sensus.

Cum hic Intellectus Speculatiuus sit, & Species maxime percipere n valeat, ideo Eas maxime purgat

Nostra Conclusio.

primo, quia Relatio Realis resultat ex ordine transmutationis Realis, numquam tria adequata, & fundamenta primorum; Relatio autem Relationis nullatenus resultat ex ordine transmutationis Realis: g. talis Relatio non fit per resultationem ad similitudinem Relationis Realis: minor patet: Relatio Rationis Logicæ & Metaphysicæ resultat ex duobus, tribus & quatuor à quibus & plurimis. Et sic non sunt tria fundamenta: g. &c.

Ad V: Relatio Realis dicit oppositionem extremorum realium: g. pariter Relatio Rationis Logicæ & Metaphysicæ dicet oppositionem extremorum adæquatorum: g. nec Realis & Rationis Logicæ, sicut fundamenta Relationis, sicut fundamenta Relationis, sicut fundamenta Relationis realis: & sic proportionaliter de aliis fundamentis Relationis realis, fundamenta Relationis, nec aliquod potest esse per identitatem primorum realium Relationis: g. nec Relatio realis ad similitudinem fundamenti realis Relationis, nec aliquod fundamentum primorum realium, numquam adæquatum.

Quare Relationes Rationis non fiunt ad similitudinem adæquatæ Relationis realis, & tertium ad similitudinem adæquatæ, inde illa non fit per resultationem, sicut ultra, & Ratio Et, quia Relatio realis habet nec alterum & necessario connexionem cum fundamento, & tertio: inde positio fundamento, ab illo tertio à quo nec alterum sicut Relatio ad tertium, sicut de qualitatibus dictum nec alterum emanare ab essentia: Relatio vero Rationis non tertium nec alterum connexum cum primo fundamento, quia cum eius essentia conferatur, actualiter cognoscitur, hoc nec Et assignata tertium cuius causa: g. & cognita cognitione comparatum sine directa, & reflexa non sicut quæ causa sit simplicis comparationis genus nec quæ forte cum Rationis Et.

Consonabit illi Moneta cognitione abstractiva esse reflexam, inde directe potest parare nec, quæ directe abstractit ab essentia = Permitto gratis istam solutionem, & sic ordine fieri per abstractionem formalem; quia actus directe comparari nec ad essentia, non Et formaliter abstractionem; sed comparationem formaliter, & ad summum mediate abstractionem: g. & solutionem vide fit per comparationem simplicis, & falsa.

Negatur 2: in illa Relatio Rationis non resultat ex abstractione positiva, intellectus directe tendit in aliud ens cum: g. actus intellectus directe tendit in efficiens entis Rationis; sed hoc est omnino falsum: g. illud &c.

Sequela: patet minor: cui Rationis, eo modo fit, quo cognoscitur; & nulli cui Rationis directe ab intellectu cognoscitur, nec fit directe = Nego sequelam, & sicut cui Rationis fit ad similitudinem entis realis directe ab intellectu cognito, sic Relatio Rationis fit ad similitudinem Relationis realis directe, & primo cognita ab intellectu, inde semper fit indirecte, & secundario.

Soluuntur Argumenta.

Arg V: actus Intellectus, nec agit ad essendum multa, & quidquid de multis, Et Deus effectuum; & abstractio negativa ita nec Intellectus: g. actus ille Et effectuum Dei Logici: pro minori: actus Constituens nec ens, & indivisibile, ille agit Intellectus ad esse multis; & abstractio negativa hoc habet: g. = Nego per illam actus Intellectus ens unit & absoluta, ut Natura,

Replicabis: illa nec sic abstracta nullo habet indifferenter ad esse duo multa: g. ut negatur esse multa: g. habet attribuendum, quia non sequitur ideo Et, ac habere attributum = Item: illa natura nec est singularis: g. Prob: quia ibi singulare, & numerale ut medium = Nego illa nec habere indifferenter positivum, scilicet singularitatem: habere tamen indifferenter privativum, nempe & privationem formæ Deitatis = ad 2 dico ibi singulare, & numerale posse mediare Dei Metaphysici, & proximum fundamentum Logici.

Negatur: g. Dei Logici fit per abstractionem positivum: pro cuius Dei Logici fit per actum exercitum nec Unitatem Relationis; & abstractio positiva exercet nec Unitatem Relationis: g. Maior patet certa; minor patet: abstractio negativa exercet nec Unitatem absolutam: g. positiva, Unitatem Relationis: patet Dei: quia per abstractionem positivum superadditur nec aliquod quod non haberet per abstractionem negativam = Nego per illam abstractionem superadditi nec Unitatem respectivam, ut Relationis, ac fit de Unitate Relationis formali, non formali.

Subtilitas instantiæ: esse fundamentum finitum formale Relationis, Et esse formaliter absolutum; & nec per abstractionem positivum non Et formaliter quid absolutum: g. non Et fundamentum formale Relationis: maior Et certa: minor vero patet: nec per abstractionem positivum habet Unitatem Relationis; & Unitas illa entitativa non Et quid absolutum formaliter: g. pro minori: illa Unitas Et formaliter Relationis; & nec cui Rationis absolutum, quia nec privativum, nec negativum formaliter: g. illa Unitas nec formaliter quid absolutum: g. quid Relationis formaliter.

Arg V: nego, quod nec formaliter nec absoluta, sit formaliter Relationis, quia essentia formæ exercitum Relationis, ut sibi positivum formæ Relationis = Arg V: permitto maiori, & nego minori: ad primum Concedo maiori, & nego minori: ad secundum Concedo maiori, & distinguo minori: nec cui Rationis absolutum formaliter, & concreta, ut minori: & exercitum Relationis Concedo minori: quia illa Unitas, & sic formaliter sit quidditas cui Rationis, ut ideo Et formaliter Relationis, & exercitum Relationis tertio, quatenus nec illo statu & exercitum

forma Relatiua, qua scitur ſcientia cognoscat, quia cui Rationi diuidit ꝑticulare, Negatiua, & Relatiua
l, scitur l, fundamentaliter = Vel secundo dicitur illa Vnitas esse cui Rationi particulari, quatenus ꝑtinet
dicit priuationem formæ Relatiuæ, quæ cognoscit.

Adhuc ñ quiescet: quia vt substantia illa Vnitas cognoscit formam
Relatiuam: q vt substantia talis Vnitas, cognoscit descendendo ad scientiam: q cognoscentia cognoscit scientiam;
Respectus ad scientiam per talem cognoscentiã, vt Relatiua scitur, vt patet, ng ñ potest esse Relatiua cognoscentiæ:
quia vt substantia talis Vnitas, vt scitur Relatiua = Vel nag. vt supradictum illi Vnitati cognoscere illo Statu
descendendo ad scientiam, ꝑ ñ prout illo Statu, ꝑ Statu scitur Relatiuo, l, simpliciter Comparatiuo: Vnde respectus
illæ cognitionis ñ est Relatiuum scitur, q non vt talis, l, cognito, ꝑ vt prouenit ad cognoscitiuã, l, alteri,
vt stat ꝑ quocunque fundamento Realiꝫ prædicamentali.

Ad 3. nãa vt Petri scitur per alterum quo Cognoscit
vt una ꝑ pluribꝫ; ꝑ hoc totum fit per separationem scitis: q totum per illud fit Petri scitur, ꝑ potest minor:
nãa Cognita vt una ꝑ pluribꝫ, vt Cognita vt identificata cum pluribꝫ; ꝑ ita ñ Ignorantia fit per alterum inditij,
siue Comparatione Conuenitis: Sola hæc ista operatio Cognitiua identitatis præd cum subto: q. = Petri per
alterum inditii Cognitii nag vt Cognita ꝑ pluribꝫ dicta, ideoque ñ Cognoscit vt Vniuersale, & Cum Vat vt esse
ꝑ pluribꝫ adsit, vt Contrat ex definit. Eoquo stat nag Vniuersale, Superius Contrii per inclusionem
potentiale scientiæ, ñ actuale, quia tunc potius ꝑticularitas diuisa, quæ una. ideoque Cognitio identitatis nag
Q. D. scientiæ, præsupponit ad omnem abstractionem tanquam fundamentum remotum, ñ tanquam quid Natiuum scitur
vel Vniuersale, quod Rationale ñ Natiuitas Vniuersale per identificationem cum Petro, ꝑ per respectum ꝑticularem
ad illa, Petrina per separationem.

ꝑ Dices: si Petrus scitur ñ esset per alterum inditium nag posset concurrere
scientiæ, posset esse ꝑtim ordinare nag ad scientiam cognitionem, vt q.
scientiæ, & ideo cognitionem abstractam, cognoscibile nag fuisse à tali ꝑticulari intelligibili abscissam,
Resp ista per cognitionem abstractam positiuã, cognoscibile nag fuisse à tali ꝑticulari intelligibili abscissam,
quare Eo ipso fundamentum formæ teneri per simplicem separationem ordinare nag ad scientiam, aggr quid
abstracta, & quæ inde Relatiuæ sunt nag.

Tractatus IV

De Vniuersalibus Specificis, siue de Prædicabilibꝫ.

Circa difficultatem assignata huius tractatus cogitatur, quid Antecedanter cognitum non possit, ac ꝑde patuerit
Deum ab alio differre, quamuis ꝑmo dicamus sit de essentia Dei, hoc autem de laude prædicabile, Eaque pro
non nulla Adhuc quæ huius tract, ꝑ antecedenti cognitantur. Nec autem sequentia Auctoritatem ne
quitquam ꝓ tanq Conclusionem, vt quæ tractatum precedenti tradita sunt, sed ibi Spectata Concernantur. Sane
Author huius operis fuit Dn Porphyrius, natus Tyri in Phœnicia, Discipulus Plotini, & Ma
gister Iamblici, ac Chrysaorii, Romani Patricii. Hic cum Lucerni esset fuit Religione Catholica instructus
Et, vt plures aunt, precatorij Diuinorum, & qui Matris Ecclesiæ admonitionem diligentissimus observator: ꝑ cum postea
Aurea Vanæ Sophiæ per lectionem esset ꝑ superbiam natus, ꝑ audacia incitatus Diaboli, & Lapsu ꝑ Hæresim, fuit spretæ,
& Religionem Catholicam, necnon per fidem destruit. Ethq tempestate Aurelianus & Alia diuinam Imperatores, pro
Viribꝫ impugnauit, ac fide auctoritate Sanctorum Doctorum Hieronymo, & Augustino, vt eius Scripta sunt &
scitentur, & nomen eius Christianæ omnibꝫ esset merito odiosum. Nihilominus cum Magnesia, hoc vt intro
ductio ꝑ libros Categoriarum Aristotelis, qui vulgo inscribitur tractatus Prædicabilium, Latina quidem Vocabula præsertim
Chrysaorii, vt Immunita ꝑ scholia Vetusta, & Sequuta gratia data Cyrilli Aristotelis operibꝫ, ante librum
Categoriarum, seu prædicamentorum: Nos quoque hic, vt omnes alij Sequemur, Ea tamq Cautione adhibita,
vt Correctum, si quando Auctor Venerosus, indicat a Sequendi ditionis fidei, & Catholicæ
Veritatis disciplinæ: v. g. Cum supponit Angelos esse animalia immor
talia, Sequitur hominem, quatenus ab illis distinctum, de
finit Animal Rationale Mortale. & Cetera.

Aliqua brebiter pro Luce Tractatus

Dicendum primo; q Quinq predicabilitatz esse proprietz subsequntz ad Vniuersale, Vnde sicut supra egimus de Vniuersali Logice; sic infra de Logica predicabili, Circa de Natura predicabilis attendere oportet multa Sequentia, de quibus, et coquo Collegi non nullatenus Logicorum de natura, qua subtrenuntur predicabilitatz, q de Secundis intentionibz Generis, Speciei, differtiz, propij et accidentis, sicut postea dicetur: hic q brebiter pertractabz sic

Disp. 1am

Quot Sint Species predicabiles?

Dico breuiter Cy Porphyrio quinque esse Species predicabiles, ac q de predicabile vt sic adequate diuisi per Genus, Speciem, differtiam, Proprium, et Accidens. Istat Cy Porphyrio ita ad Vniuersally Logicam: Cy necessary sit Christiane, ad peritiam nostri studij sit Genus Cognoscere, quid differtia, quid Species, quid Proprium, et quid accidens &c. Hanc doctrinam Cy Porphyrio agebat Aug. Mag. V Contra Petr. Cap. 2. dicens: Omne q Animal predicatur de pluribz, vt genus, vt Species, vt differtia, vt accidens, aut proprium Vat prata Pp: predicabilitatz sic diuisi Cy Porphyrio: Cy Aio: q tot sunt predicabilitates scribit, quot fuerint modi Connexionis; Cy modi Connexionis sunt tanty quinque; q predicabilia: ergo numerus predicabilis Connexionis Cy subiectibile, vt essentialis, vt accidentalis? q essentialis; vel vt pars essentialis predicabilis, et totalis, et sic vt Genus; vt pars actualis predicabilis, et sic vt differtia, vel vt tota essentia? et sic vt Species: q accidentalis? q vel vt quid emanans ad essentia dicens Cy illam posibilis Connexionis, et sic vt proprium: vel Connexionis Contingentz, et posibilis, et sic vt accidens: q Connexio denudet prata Cy subito data per Cy quinque modis assignatis: q predicabilia sunt tanty quinque.

Dicunt: q tres primi fundant se distinguendo prata metaphisica, et Logica; q secundo modi, essentia, Soly vt mala coquo Communia genus, forma, et coquo Communia differtia: essentia coquo, et Cy Natura coquo Communia Species, passiones ad essentia emanantes et coquo Communia proprium: et denique accidentia predicamentalia et coquo Communia accidens: q Dico: Species n predicari de pluribz vt tota essentia, et vt pars essentia: q predicata vt genus: posunt; q essentia Petri Pl, nec tanty homines Petri, Petrarche, Vnde pluribz: vel Petrus et Paulus et Petrus distinguuntur Cy ad alia; et Petrus distinguitur plures; q Petrarche, vt de essentia Petri; sicut predicatur homo non prata de Petro: q homo non predicatur vt tota essentia = Vel Species esse tota essentia metaphisice pluribz, quia Cy illa essentialiter prata: pluribz autz n est de essentia metaphisica Petri ac ide n distinguitur essentialiter a Paulo, q numeraliter, et pluribz, q vt cay se distinguere n esse Petri, nisi ergo, q pluribz vt modus essendi.

Argumenta Soluuntur.

Arg V: Analoga predicata de analogatis; q n predicata vt genus, neque, aut Species, aut differtia &: q Analoga sunt alig predicabile Species diuersis ad inuicem: = Diuersa: pluribz Cay, vt aligni vno prata et multis, nimirum de Petro, Paulo, Petrarcha &; q n vt genus, neque Species, vt Istat: q = Ad 1m: Omnes, et de subtria n predicata essentialiter quia n pertinent ad quidditatz rei; neque vt genus, quia n emanant a principijs essentialibz: neque vt accidens, quia non adsunt, et adsunt sine subiecto Cuius: q = Ad 2m dico Analogum n predicari vt singulare Vniuersale, et tanty Cy quid, q Vniuersale singulare debet esse Vnum: vt Cay Vny pluribz; Analogum autz vt partly Vny partly diuersum. Vnde sicut Caret Vnit Singularitz, ita Solutare = Ad 3m dico pluribz Cay, Vedui ad predicabile essentiale et accidentale ad essentiale, q predicata pluribz quid quatenus dicit nag: ad accidentale, q predicata pluribz quale, quatenus dicit Modu pluribz, qui Vnit Contra Pluribz, et Hoc Vat Concludit a Vat Pl: Singularitz, quia dicit nag pluribz, ac ide sunt vt Vng: = Ad 4m dico Mortz, et Pluribz Vedui ad accidens, quia Cy sunt adesse, et ad esse sine Corrupt Subti Metaphisice, q Cay vt essentia Pluribz nag metaphisice.

Arg V: nag humana predicata de Deo Vnius, et quare omnia prata Superiora nag; q n predicata essentialiter, quia illa Trecore Fuerunt, Trecore Cy Deus Pater vt Deo: q accidentaliter, q Deus nag humana ad Deu et Substantia; et Cy Verby Diuiny Verè, et Vnuoce Deo, sicut quilibet nostry, qui non Fuerat Contingens nag humana: non denique vt genus, quia humana nag n emanat nag tales a principijs essentialibz Deu Vnius: q data Modus predicandi diuersus ab Inuentis:

Respondent primi sine dist illg predicationis esse accidentalis, quia Verby Diuiny non Necessario, et Simplex vt Deo, addunt Cy non esse Deu ex defectu primi, secundi: et Cy atertius, et Vna generale Cregat Vny nag humana prata accidentalitz de Deo vt Inuolucra Diuina Natura, at Superiora incarnat prata esse

hanitate de deo. Vt Subsistat ẽ humana nãa, quia g Vt sic Vt Puy ẽ diuidua Dominici Cyrilli Innoce Duc
nensis ẽ nãa habita, Licet non ẽ modo illo habitus. Si dicat nã humana non possit esse talis quia deus
Vt Subsistat ẽ humana nãa; Nihil esset ab eterno Vere dicere Rey esse homine, quia predicationes essentiales sunt
eterne Veritatis: Sicut hanc propoñ esse ab eterno Vera: Petry Vt Subsistat ẽ humana nãa, Vt essentialis hoc
Hoc nihil dicere ẽ Petry ab eterno Subsistat ẽ nãa humana; Sed consequit ẽ ista Subsistat, illa propoñ esse Vera.

Arg 3°

Modus predicandi sequitur modum essendi: Sed modi essendi sunt decem: g & predicandi: Minor Stat, quia decem sunt
predicamenta, que predicantur = Vere modus predicandi sequi modum essendi, non absolute, sed Vegetabile, quia nume
rus predicabilis, Summitur eodem modo quo dictum Capite, ac numerus predicamentorum: Ita hic Summitur eodem modo
Sed predicabilis absolute: Ille Vero eodem modo essendi & predicandi per modum Superioris de Genere, Dicti modi
Sedy sunt quinque assignati, & quotlibet predicamenta poterit ijs quinque modis gerere.

Arg 4°: Species differentia
Sub Altrema predicatur & plurib⁹ specie; Genus Vero & plurib⁹ differentijs numero: & tamen non distinguunt diuersa
predicabilia: g quamuis genus predicetur & plurib⁹ specie differentijs, & Species de plurib⁹ differentijs numero, non
distinguunt diuersa predicabilia = Rursus: Species opponit se genere & differentia: g & predicatur Species, ergo
predicatur genus, & differentia: g tria tota sunt predicabilia: = Vel ad 1m illa in distinctis diuersa predicabilia
quia Vna de plurib⁹ numero, alia Vero de plurib⁹ specie differentijs predicetur, hoc quidem male Vt, Equus genus
predicatur Vt nãa perfectibile: Species Vero Vt nãa perfectibilis: Eaque pro dicta sub altema, & prima ad ita pre
dicabile reducunt, alia Vtrague; quale quid Vt nãa perfectibilis predicatur = Ad 2m dico genus, & differ
Vt Opponunt species diuersas Concretas Cum, in Vtq, ac g de esse partes actuales, in potentiales, & predicabiles.

Disp. II

Vtrum Vniuersale sit Genus ad quinque predicabilia?

Sugono diuisione Vocis ẽ quinque predicabilia, in ese ẽ mediata: Cui dicimus ẽ mediata diuisum Superioris ẽ ne
cessa dari quando ista vera, Illa non mediante alia membra ẽ quo superius possit genus diuidi, & dicta sub
diuidi ẽ alia: Cui: Vinum ẽ mediate diuidit ẽ sensibile, & insensibile tanquam ẽ species subalternas, & me
diate ẽ Rationale, & Irrationale tanquam ẽ species ultimas, & atomas: Quarum Immediate genus diuidit ẽ essen
tiale, & accidentale: & essentiale subdiuidit ẽ genus, Species, & differ; que Innocua dicuntur ẽ co g Vt genus est
talis, & accidentale subdiuidit ẽ genus, & accidens, que Innocue dicuntur ẽ co g Vt accidentalis genus.

Sugono secundo
quelibet ẽ predicabile Vniuersale primo ẽtionaliter sumpto, scilicet & quod natum est predicari de ẽtionaliter Inuen
tis, & ad hoc quidem ita Indifferens quia et non posse abstrahi a Vna vario generica & Innocua; ng quidem
Sunt Subalterna, quedam accidens, quedam extra Veram, quedam Vtrique; Interque Casty Vt nullg Veram Enunciationg.
Hoc Sugonitur Sit.

Nostra Conclusio.

Vniuersale Vt genus ad quinque predicabilia: Vt Reputatur ẽ tres Actus, & patet: quidquid essentialiter Vt genus per
fectibile predicatur de plurib⁹ differentijs Specie, Vt Genus; ẽ Vniuersale predicatur essentialiter Vt genus perfectibile
& quinque predicabilibus Specie differentijs: g Vniuersale, Vt genus ad quinque predicabilia: Maior Vt declaratio
generis; Minor Vero patet: Quinque predicabilia modo specifico diuerso reperiuntur multa numero distincta, Vt
per Omnemodum videri potest: g quotlibet Vt Species Vniuersalis: g Vniuersale Vt Genus ad illa.

Confirmatur
quinque predicabilia per hoc differunt Vtrague Genus Vniuersalis ẽ qua, quia, & Innocua dicuntur: g Vni
uersale Vt Vtrague indistincte, & que ab ipsis participabilis: g Vt Vere genus: probatur: quodlibet predicabile diuer
sificat essentialiter Vtrague Genus ad multa: Vt hic Puy ẽ multis: g Vtrague Genus ad multa que participata à quinque
predicabilibus; ẽ Vtrague Genus ad multa Vt dicta Vniuersale: g vide potest Vt que participabile, & diuisibile
in multa; Sed in per multa numero distincta, Vt supra dictat: g per multa species diuersa: g Genus.

Duces: Genus,
Cy sit Vniuersale que participata ab Species: Vniuersale autẽ ẽ que participata ab omnibus predicabilibus, quia a
Genere magis participatur, quam ab alijs: Vt hic Genus magis Vniuersale, quia Species contenditur a plura
& latius patet: g vide non Vt Genus. = Vel Genus ẽ ese magis vide, ergo ẽ ad plura contenditur, & tota
ese magis Vniuersale quodammodo; Sic que Quaternarius Vt binario numero maior, ẽ magis, & Ratio Vt,
quia magis dicit ẽtionem Formę, Maior Vero contentionę: & forma Celitatis intrinsecus tota Vt ẽ Genere,
quę talis, ẽ contenta, & dicit Ratio Animalis tanta Vt ẽ formica, quę ẽ Equo, ergo ẽ Equus Sit
magis Animal, quę formica; Non autẽ magis.

Soluuntur Argumenta P.

Arg V: omne Genus Itineta Sub genere primo predicabili; g per hoc Vele Vt genus: g Continetur Sub genere primo predicabili: g Genus primy predicabile, non potest esse Species Vniuersalis: pro hanc Reg: g Vt Supra Vny Vele, n potest esse Species Cui; g Genus primy predicabile Vt Superius respectu Vniuersalis: g Genus primy predicabile non potest esse Species Vniuersalis. = Et dicitur Vele Vt Genus esse Superius Generis, Dicit Vt Continetur Sub genere esse Species, ac prde esse Species Sug Speciei, Dicit Generis.

Conclamatur: Vt Vniuersale non Vt Genus ad quinque predicabilia, l, predicabilia quinq; quinque sunt, g Vel illud neggdy, Vel hoc Concedady. prata a limity: Vele, si Genus Vt ad quinque predicabilia, debet esse predicabile, nam Genus Vt predicabile: g and Vny e quinque, l, diuersi. si hoc Vg? g Se ea sunt predicabilia: si Vg? Scaut Species, aut Genus, aut differa, aut proprij, l, accidens; Sn Species, differa, propij, aut accidens, neque Vltimum Genus: g prata Minor, quod Vltimum patet, nimirij g n est Genus, ng Littera Dicat. Genus primy predicabile n predicatur de Speciebus predicabilibus, neque Vny predicabile de Alio, Vt patet; g Vniuersale predicatur Omnibus predicabilibus: g Vniuersale non potest esse Genus primy predicabile: g a Simili a genere, primo predicabile, Animale, Simile Vt ad Species differa, propij, & accidentis: g Se ea sunt predicabilia.

Pursus:

Hec g Vt Vera: Vniuersale Vt predicabile de quinque predicabilibus: g Vniuersale non Vt Vny e quinque predicabilibus: alias sui ipsius esset predicabile. = Item hec alia proprio Utig Vt Vera: Vniuersale Vt Genus si Vera Vt Vniuersale esse genus ad quinque predicabilia: e quae non nulla absurda sequuntur: Vg: quia Vy Genus, Cy sit prata, debet esse Superius respectu Vniuersalis per modu Subti: g Vniuersale non Vt Vatio Superior ad Genus. Vg, quia si genus predicaretur de Vniuersali, hec dia esset vltima: Vt Vniuersale: g Genus, g a Subto ad prata valet dia: alias Vt patet, quia e ob Cy sit Vniuersale, n sequit, Cy sit genus, quia potest esse Species, aut differa. Dalia plura sequuntur, que facilimo negotio apparent.

Caeter Vtatur Cons binationes, & plures alias facilitas ad Stu excogitandas perdifficiles esse, & forma inexplicabiles: Ad Argty nihilominus Vter distinguo Maior: Subgenere primo predicabili Itineta omne Genus Sub Vat generis predicabilis n Maior: Sub Vat Speciei Subjecti Inedo Maior: Inedo minor; & distinguo Reg: g Continetur Sub genere primo predicabili Sub Vat generis predicabilis n Reg: Sub Vat Speciei subjectibilis Inedo Reg: & distinguo Sub Sequenti: non potest esse Species Vniuersalis Sub Vat Vniuersalis n Reg: Sub Vat, & denominat Generis Inedo Reg. & sic de Genus Genere quo Sequitur.

Dico g Vniuersale duo Vegetat, nimirij, & Vatione Vniuersalitatis, & quia dicat Vatem abstracte a predicabilibus Specifice: & Secundo Stytione Generis applicati, & deducti ad Stu Vniuersalis & tatis topus Mag, & Subtracto: Inde Vniuersale Summi potest primo Stytione Vtra, & Stytione Vtre: Stytione Vtre dicit Sug Stytiues essig, Scilicet esse Vny apty ad essedy Smultis, & predicandy de Multis: Sicut animal abstracty Sug dicit essig, nimirij esse Viuens Sensibile: Stytione Vtra dicit Rg Stytione generalitatis Vniuersale accidentis, Sicut animal Rg Stytione generis ipsi accidentis: Prima dicebat Vniuersale n Itineta Sub genere primo predicabili, quia apty esse ad essedy Smultis, non Vt Signa Vatio Superior Genere, S potius Superior: g Vt dicebat Vt Vniuersale Stabety Sub genera primo predicabili topus Sterum, quia quodlibet Genus particulare Itineta Sub genere Smuni.

Neque Vt inconueniens g Vniuersale Vegetat diuersos Subjdiat Rg Stytiones Superiores, & Generis ob hunc Stus libertate operandi a Rg Rg, Rg Alis: Sicut quodlibet Genus particulare, si Comparatur ad Genus Smuni est Subjectibile. & Sterum: si Vero ad Stytiona, Vt Superius, & predicabile: pariter dicimus Vniuersale primo Stytionaliter. & quatenus dicit Sug essig esse Superius, & Genus primo Stytionale, l, p Subtracto: quatenus Vero Vedudicat Rg Stytione generis, l, quatenus Vt Genus Stytionale esse Species, non esse Genus, sed Species participans essig generis Vt sic.

Dalian sit hoc: Animale primo, g quatenus dicit Sug essig Vniuersig Vt Genus primo Stytionale predicabile Suis Inferioribus, quia totty Vt sic Verificata d illis, nimirij p Subtracto. Cetery Animal Stytionaliter Subty, l, quatenus Vedudicat Rg Stytione generis participabilis a Genere Smuni n Vt Genus ad Suas Species, S potius Species Subjectibilis Generi, quia g Vt Vedudicit illg Rg Stytione Vt a predicabile, nec Verificabile de Speciebus, Vt patet.

Ex dictis Satis Stat ad Rationes, & Vtrumq dico Vniuersale Vt Genus esse Genus Stytionale, & n primo predicabile, sed Genus particulare Subdity Generi primo predicabili: Inde Vniuersale primo Stytionale, nimirij quatenus Vt essentialiter Vny apty ad essedy Smultis Vt quod predicata de quinque predicabilibus; non Vt Vedudicat Rg Stytione Generis, que non predicata, Vt Vatio predicadi, & sic predicabilia totty quinque Subty; & pariter patet ad alia.

Arg V: si. Vniuersale Vt Genus ad quinque predicabilia, quinque predicabilia sunt Species: g hec predicationes sunt Vere: Genus Vt Species = Species Vt Species = differa Vt Species, & sic de Alijs: g Vny predicabile quatuor opportunum

Alteri, de altero predicate = Vel ille predicationes esse accidentales Vere, n essentiales; sicut ille Animal Vt Genus: Animal Vt Species, que Vere sunt respectu diuersorum, scilicet respectu Specierum ⁊ Generum, & Respectu Generis Vt sic:

Dicit: q Genus Vt accidentalis Vtra Species: q Vt accidentalis Vtra Vniuersale: pro hoc dicit: Si Generis accidentalis Vtra Vniuersale: q Species, etiq ee accidentalis Vtra Vniuersale, quicquid Vt de Vtra Species; ⁊ Vniuersalis Vtra Vt de Vtra Species, Cu sit Vtra generica illius: q Vniuersalis Vtra Vt accidentalis Vtra Vniuersale. = Vel q Generis accidentalis Vtra Vniuersale & Nominalem Species, n autq Vtra generica & Vniuersa Species, nimirq Vniuersalis Vtra, que Vtrinseca Vt tq generis, que Species, sicut Alio denominatiue Vniuersale sit de Vtra diuersis, scilicet, quatenus dicta Vt quedq Species predicabilis. = ad Vltimu dico quia quilibet dicta Vt Vniuersalis = Vel ad 3m quinque predicabilia esse quinque Species diuersas per ordinem ad sua ⁊ertora, etiq si per ordinem ad Vniuersale ad Vtra ⁊ Vtra Species, & dequo dicat quomodo Vniuersale sit de Vtra diuersis, scilicet, quatenus dicta Vt quedq Species predicabilis. = ad Vltimu dico quia diuersis predicabilis n esse Vniuersales sed Vtra, ⁊ Vationes, & taliter determinatq Vniuersale.

Cap. I.

De Genere Primo Predicabili

Postquam egimus de predicabilibus, Vagit de Genere, illudque ⁊tra partes diuisit; ⁊ primo diuersas generis acceptiones, ne nor nomen Generis quandoque Summitur p Cognatione: quandoque p Patria, ⁊ Patre = ⁊ Secundo dubitq Generis sepe declinionis: Vt Sic: Genus à Cui suppositi Species: Vt Sic: quod predicatur de pluribus diffentibus Specie ⁊ Co quod quid. hic Summus, & Medius Vt tres Dialecticor. = ⁊ Demique parte diffentis Vtius predicabilis ab aliis assignauit, quod Vt medius generalis.

Notate diffis hmy mony ⁊ quid, & quale: prius ⁊ quid Vt predicabilis esse dicitur, & per modu per se dicitur: Vt Genus Vt hoc: prius ⁊ quale, Vt per modu alterius ad accidens predicare, Vt hoc Vt albus: Ecquod ⁊tra genus & Species, quia essentialiter, prius ⁊ quid prius: prius vero, & accidens, quia stringenter, prius ⁊ quale prius: Differtia autq, Cu Vtra parte sit prius essentialiter, prius ⁊ quid, & Cu Vtalis signi quatur per modu Vtius subiecti prius ⁊ quale. hoc Vt Secundo Loquar Collige potest: si cui michi ⁊terrogeti quid Vt hoc ? Magister respondebo hominem, ⁊ Hominem Substantiam, nimirq, Vt hoc: Vt Album ? si autq ⁊terrogeti, quale Vt hoc ? Satisfaciam Nominiq adiectiui, Scilicet Vt Album, Vt Sagacem: bonum aut Malum.

Sotq Scire velim, quid signi fiat tum ille quod ⁊ definitione Generis ponitur? plurimi dicunt significare genus prius per modu partis Vtalis: Sicut Aristotelis declarat sunt, tria Ego, Vique dy Porphyrius Lect, qui Cap. de Specie, ait Species definit: Species Vt, que de pluribus differtibus numero ⁊ Co quod quid Vt plato: q si tum ille quod ⁊ definit Species, non significet ipm Vt partem Vtalem prius; Cum quippe significant genus Vt partq Vtalem prius? Non nego Ego q genus predicetur Vt pars Vtalis, ⁊ nego hoc significari per illa particula q quod.

Si autq Scire desideras, Vnde Colligere possimus q genus Vt pars Vtalis predicetur? dico hoc Collige Ecclo quod predicatur ⁊ quid de pluribus differtibus Specie. quia Sequel quod Sic predicetur, n potest prius Vt tota essentia, ac pide Vt Species, & Vtalo Vt, quia tota essentia Vtius Speciei, Sit Communis n potest q thy prius de Speciebq diuersis, diuersis Speciebq diuersis: q Eo nec pars Vtalis Vt pars: Ecquod Cu quod prius ⁊ quid tum, Vt Vtalis Collige, q non predicetur Vt pars Vtalis abstractiue, nq ultra predicetur ⁊ quale quid: non Vt pars Vtalis accidentalis, quia ultra n est prius predicari ⁊ quale necessario: si contingat si destruatur ⁊ quale Contingentur Vtius q quod predicetur Vt pars Vtalis essentialis. Ecnec Vtalis Collige dicta Vtum predicabilium ab Vtij, qbz positis sic

Disp. 1ª

Vtrum Definitio Generis sit Vera

Definitio Generis Scilicet q prius de pluribus differtibus specie ⁊ Co q quid, Vt optima, & optime manifestat essentiam generis definiti, q Ecclusa dubij prius Vtalis: Vtra definitio manifestat nec definit per Vera genera, & Vtoria differtia: ⁊ Vt recta: prius ante: per prius de pluribus Vtalis Cu Vtij predicabilibz, Vtpe differt per Ordinem ad Vtalis: Reliqua Species predicatur de pluribus differtibus numero: differtia ⁊ quale quid: duo Vtanentia ⁊ quale, ⁊ tertiu: Reliqua Species predicatur de pluribus differtibus numero ⁊ quale quid, differt ab omnibz Vtij necessario Vt Singulis: q per illas particulas, de pluribus differtibus specie ⁊ Co quod quid, differt ab omnibz Vtij

predicabilibus. Et quidq Laurentius Valla, qui optime aduertant, dq hanc Porphyrij definitionem impugnauit, potuit a dq melius assignare: q dq alia melior non contineat, l. ab igio, l. ab alio, hoc. Eo omnia Dialectici q Certe ampliatrix &c.

Ipsum, inquit, nescio An Laurentius, An alter &c: Genus si bene definit, debet per genus definiri: q genus definitur per species; hoc autem fallit, qui quia definitur, predicatur definitione, & hoc non potest esse Nauor; ty quia nihil per se ipsum potest complicari = Animata: quia quod definitur per genus, & differentiam ultimam generis, Vel Ratio; & differentia ultima generis: q definitur ut species: q genus non definitur ut genus, & ut species: q ut definitur ut species, cuius genus definitur, q species non predicatur de pluribus specie differentibus.

Hoc argumentum multis diabolicis laqueis. Et quidq Homine ty differentia, qua definitionem, & illud autem Vere de illis quinque Patris absurdis solutionibus, dicimus ani: debet definiri per genus Logicum & predicabile vt ani: per genus Metaphysicum, & Sub Mundane Cum Concreto ani, Quare &c. q ty definitur ut ipsa vna genus, qua adequate sumpta substantia Ratione Cum Concreto ani, Quare &c. q ty definitur ut ipsa vna genus, qua adequate sumpta substantia vita Definitione parciali generantur, & sic non definitur per species, sed predicabile, & definitur per predicabilitatem tyrones per partes Metaphysicas participare ab Vniuersali primo definitione vita sumpta. = Ad 3um q Collaborabilitatem tyronis

Secundo ꝑtrium Logicꝰ denominatꝰ, Inquā Nauarrꝰ ideꝰ nāq; Metaphisicꝰ ad Lineꝰ Logicꝰ, Eaque proptera
definitꝰ non ꝓ de nāa Cognita Petri, a Nā ꝑtrone, nec a Nā ꝑtrone Petri, a nāa, quia non generalitas, in
abstracto, ꝑ genus definitꝰ: q̄ Solꝰ de Concreto dicente nāq; per modꝰ partis Nāalis, et Ng ꝑtrinus per modꝰ
partis Sortis potest esse definitus. Scilicet An nāa ꝑ Petro ꝯd ꝓ, qua modꝰ partis principalis, Connotare
Ng ꝑtrinus ꝑ eique, hoc ꝓ per modꝰ partis minus principalis, An ē Ista Nā ꝑtrone ꝑ Petro, Nāa et Connotato
An Utraque pars in Petro, sit definitꝰ definitionis Porphyrij: Et quid quid hic fuerit Resolutꝰ, dicꝰ tener
regula Generis predicabilis.

Quinquies Notes Concreta quęque, Siue substantialia, Siue accidentalia definire posse per
ęcè et metaphisicè, Sicut hoc phisicè definitur per Corpus, et Animꝰ Rationale, et metaphisicè per Animal
Rationale. Sic parsin hoc Concretꝰ Album Ng. definitꝰ potest per Subꝰ Algebraicꝰ Immixtꝰ Simplꝰ togꝰ per genus
phisicꝰ, et loco generis Superioris; et per Pro dealbante togꝰ per differentiam. Et q̄ quę definitꝰ potest metaphisicè
per id quod togꝰ per genus ꝓ denominatꝰ a ꝑa gradꝰ Communis, Ng. Coloratꝰ. Et per id quod togꝰ
per diffꝰ metaphisicas Ng gradꝰ particulares Albi, aut nigri, et Subꝰ denominatꝰ.

Quapro Subtilius Colligite, quod
Sicut Subꝰ huius Concretꝰ Album, et Linea phisica, ꝓt Subꝰ Nauarrꝰ ad Lineꝰ metaphisicꝰ per Modificatum
dicęte essentialiter et metaphisicè Nationꝰ Coloris, ꝓt gradꝰ generis, et Nationꝰ talis Coloris Scilicet Albi, et gradum
differentiale. Sic qua Animal Ng et Linea metaphisica ꝓt Nauarrꝰ ad Lineꝰ Logicꝰ per ꝓs generalitatis dicęte
essentialiter et metaphisicè Nationꝰ Utilitatis, et predicabilitatis ꝓt gradꝰ generis, et talis predicabilitatis, nimirꝰ
Quinque differentię Porphyrij Quod quid, ꝓt gradꝰ Specifici, et differentiale. Sic qua generalitas Nationis illorum
gradum generis et Specifici denominat Animal predicabile, et talia predicabilia.

Et Ratio totius ꝓt qua Pro
qua ꝑa esse phisicè denominat Subꝰ modo similiter; ꝑa esse metaphisicè idq; Subꝰ potest denominare Ng gradus
generis Superioris et Inferioris, quę ꝑa dimidia potest definitionem metaphisicam. Dicat hoc, anima Rationalis ꝑa
ultimatiua Hominis phisicꝰ formantꝰ, et denominantꝰ: quę ꝑa esse metaphisicè denominat Ng gradus
Inferiores et Superiores sui ordinis Comprehensi, Dato casu ꝑa demonstrati. Sic igitur ꝓpositione servata philosophali
debet et ꝑa ꝑtrone generis Considerata per modꝰ ꝓdicti Subꝰ, hoc ꝓt ordinatim illud ad sua ꝑticula,
et Vltimum quatuor metaphisicè dividit ꝑ Septꝰ Genus per quę Suerunt ꝑa Vię predicabiles, et ꝑ Conceptum
per quę ad Vię differat.

Ista Hucusque dicta, minus sentiant, quę dicenda sunt, quępropter omnis memoriam
emendo. Igitur ꝑa Sent. pugnat nāq; Connotatꝰ Ng ꝑtrinus generalitatis esse definitꝰ principalius humi defi
nitionis: ꝓt esse omnis Veritatis, et omnis Solitarij, quos Sollatus, et Antiqua Sequuntur = ꝑa Scotia
metro opposita tuetur esse Ng ꝑtrinus ꝑ Petro Connotatꝰ et obliquus nāq. Sic Conclud. ꝑ sequent. M. S.a
Thoma (q.) art. 2. Cap. Cap. 1. de Ente, et Essentia. et Sequentur Hominis = ꝑ Egidij media Via incedit
et Superiores opiniones utrinq; Conciliare: docet Ng Sortem definitꝰ esse Concretꝰ dicens ꝑ Petro Utroque partem
nāq Scilicet et Ng ꝑtrinus ita Capreolus, Aud. Ouiedo: Ng non pauci Complutenses Nostrates Cyrillus
Moneda. ꝑ successione Sit.

3a Conclusio.

Definitꝰ huius definitionis non ꝓt nāa ꝑ Petro Connotatum nec ꝑ obliquum Ng ꝑtrinus: nec ē Ista Nā ꝑtrone ꝑ Petro
Connotatum ꝑ obliquum nāq: neque Vtrumq; Concretꝰ Veritatis. Et nāa Ng Sortis esse essentiale, et principium,
et Nā ꝑtrone generalitatis. Probatur parsin Primam Conclusio. Et quoad Ng partis Et Doctrina Aduertatur: Quod
per illud definitꝰ Sortis ꝓt nāa Connotatꝰ Ng ꝑtrinus, quia Sola illa ꝓt quę predicatur de ꝑticularibus; ꝑ nāa quę
tantę de ꝑticularibus non potest esse definitꝰ huius definitionis; q̄ docet sua Quidditas principia: Maior. ꝓt illorum
quantale fundamentꝰ: Minor. patet: nāa quę predicatur de ꝑticularibus, quatenus dicit sua tantę essentialia, et principia
Eo. Animal dicit Vitam Sensitiuę, quia tanta sua Natura denotatur Ng ꝑticularis: ꝑ nāa quatenus dicit sua tanta
Secta tantę nę Sortis definitꝰ huius definitionis Et Consequenter: q̄ et tantę de ꝑticularibus nę ꝓt huius definitionis et
definitꝰ Sortis.

Dices: nāa ꝓt definitꝰ a Porphyrio debet esse definitꝰ huius definitionis; ꝑ definitꝰ a Porphyrio Et tantę
de pluribus differentibus Specie; Ergo quod quid: q̄ ꝓt tantę de pluribus differentibus Specie, ꝓt definitꝰ Sortis = Conceditur tota
Sequela et Minor quod nāa quę tantę ꝓt definitꝰ ꝑ tota Negatur Consequentia: Ng ꝑtrinus ꝑ predicabilis, et tota predica
bilis, q̄ Vltra Patrem, quia ꝑ Genus reduplicatiue tantę Ng ꝑtrinus predicabilis Socrates Petro, ꝓt patet sic.

Explicatur
Ratio Superior: illud ꝓt Sortis definitꝰ, Cui Suerunt essentialiter definito: ꝑ nāa ꝑ Petro Connotantꝰ Ng ꝑtrinus ꝑ obliquus
Suerunt essentialiter definitus Generis: q̄ non ꝓt Sortis definitꝰ. Maior ꝓt Euidens. Et definitus essentialiter Connotatus
et definitus. Minor patet: nāa Connotantꝰ Ng ꝑtrinus ꝑ obliquus Suerunt essentialiter quod ꝓt Petrus: q̄ neque illi essen
tialiter Suerunt definitus Generis. Et ꝓt ꝑtrinus, quia Cui non Suerunt essentialiter definitus, nec Ratio Statutiua po
test essentialiter Suaueo, quo ad: ꝑ hoc patet: Animal ꝓt Genus, prout accidentaliter Suerunt Sorti; ac ꝑ de tu
omnis Sententia predicatus ꝓt quinto predicabilis, Sicut ista hoc ꝓt Album: q̄ nāq Connotantꝰ Ng ꝑtrinus

Logice

q̄ inuent essentialia q̄ sit genus: q̄ nec generis definitio.

Dam q̄ pars grat: q̄ definitur a Porphyrio, vt genus; q̄ genus vt Concretū: q̄ quod definitur a Porphyrio vt Concretū q̄ pars Concretū, quamuis principalior, vt obuerse Homines: q̄ quod definitur a Porphyrio non vt hic stylo = Cogetur; Genus q̄ definitur a Porphyrio, vt illud quod gratis q̄ plurib⁹ specie differētib⁹; Hic stylo Connotans nag, non vt quod Logicē gratis q̄ plurib⁹ specie differētib⁹: q̄ sic manet: Hic stylo Connotans nag, vt sic Logica Constructa Cui, & denominans nag Obij, & predicabilis q̄ plurib⁹; q̄ id quo Mentum nag Obij, & predicabilis q̄ plurib⁹, non vt quod gratis, vt patet q̄ id quo nag vt quod gratis: q̄

Vade q̄ pars gratis: Concretū genus vt dicit nag q̄ suy esse strictius, & specialē, q̄ stylo, dicit Vel primo diuersa, q̄ nullo diuidente, vt pote ad diuersa predicamenta pertinentes: q̄ Vel primo diuersa, nequaquam vnica definitione definiri: q̄ tale Concretū nō definitur vnius definitionis; q̄ Vel primo diuersa, nequaquam vnica definitione definiri: Maior patet: Concretū illud, diuersa nag, & q̄ stylo. q̄ sua Entitates, & essentias dicit subiecta, & accidens; q̄ Substantia, & accidens sunt duo, Vel primo diuersa, q̄ nullo vnioce Conuenientia: q̄ tale Concretū sic definitur, dicit Vel primo diuersa, q̄ nullo vnioce conuenientia: ac sic deo, & illi in potest vny per se Vocabitur, & per accidens.

Respondet Mr nostre Moneda eo naa, & q̄ stylo vocabitur vny per se pertinet accidentalis definibile vnica definitione, quia vna pars Concreti pertinet ad diuersa, Cui vnio vnicum subiectum. Scilicet vnica Theorica, ac pro vt vny per se, respo negatiue altera, & stylo, sic, & naa. Magestatibus Concretum vy alia Palatissima Romitary quantity qualitatem, & Conuenientia Species Paramentalis genera munus mag primo, & ogna Educis, solida inuentionalis: q̄ sicut & quantitas, & forma genita Substantialis vt vny per se pertinet Substantiali, quamuis partes huius Concreti potius ad diuersa pertinent predicamenta: pariter & naa, & q̄ stylo sint vny per se pertinet accidentali, & Substantiali, & Vario q̄ plurib⁹ pari ad diuersa predicamenta spectant, & Vario omnino vt, quia sicut illo Spiritus Substantialis dat quantitas, non trat ad Substantiam, quatty accidens, & quatty Vicaria mag Substantialis, ita Substantia q̄ stylo tionis in predicatis quatty & quemat Substantia, & Vario Substantialis denominabilis a naa, stylo. & tota hec doctrina Talia, q̄ diligentissimus Author allegat, vt agnitz Kismet, Venerabundus amplectar, nihil premit, quia & illa Solv Equitis Concretū illud sicut aliud & quant, & sic Substantialis esse vny per se pertinet vnica accidentali Vnica definitione vnica definiri; non aut definitione Metaphysica, qualis vt dicimus Porphyrij, qua Genus definit: & Vario vt, quia hec definitio habet vny Vario Vnioce equalitate ad omnia participata, q̄ nullo pacto Coalescere potest & Vel primo diuersis, qualia sunt naa, & stylo vy Vnioce, & vnica illarum.

2a Conclusio.

Definitio Tolle definitionis Porphyrij, vt nga vt predicabilis, & talis predicabilis dicit Vel primo: ac pro tigia naa vt predicabilis, & talis predicabilis dicit de pluribus differētib⁹ specie; & quod quid predicat, Hec opinio, quā & Sup⁹ omnibus que nostry Reuerendissimo Generali, Pho Domino Patre Ioanne Bastida Lardito, tyoug & Vinculo Sancte Charitatis, & Concussionis, Cuius auspicat Candidissimi Magistri Mens decuit me ille, q̄ ram (o Spectatus auda, Vorig progenitor mey) Iuuenis Morte ad City Oselbey, & Stolla immor talitatis amictus, gloria vranimi Sorti, & Honore Coronatus.

Prolo Vel efficaciter: illud vt Tolle definitis, Cui esse talitas inuenit definitio; & Tolle naa vt predicabilis, & talis predicabilis inuenit definitio Porphyrij: & Solv naa vt predicabilis, & talis predicabilis, & talis predicabilis vt definitis, huius definitionis, pleta minor: definitio Porphyrij inuenit Species Accidentis per modū generis, & differētie; & Sola naa vt predicabilis, & talis predicabilis inuenit definitio Porphyrij. Cui habet vt genus, & differētia: q̄ Solv naa vt predicabilis, & talis predicabilis inuenit definitio Porphyrij. Maior vt negabilis, quia sicut vona definitio debet Stare vnicum, & vnica, ita definitis debet & terminare per pleta vnicum, & differentialia: pleta minor: naa vt predicabilis inuenit Cy omnibus aliis predicabilibus, & talibus predicabilibus, & q̄ naa vt talis predicabilis, numery de pluribus differētib⁹ specie; & Solo quod quid, differt ab omnibus aliis predicabilibus, nullis bus predicabilibus, ita predicata pleta per quā Cui inuenit, & ab illis differt, se habent vt genus, & differētia: q̄ Sola naa vt predicabilis, & talis predicabilis habet vt genus, & differētia.

Quod Cy naa vt predicabilis, & talis predicabilis vt Verby huius definitionis, vt pleta, & pariter Logica, & Ecclesiastica Vario Sugerior: Vario omnino vniuersali, & predicabilis, vt tota Vigore Genus Metaphysicum ad quamcunq predicabilia, vt Sacra & Sacra omnia dialectica Gramm Statuimus; & quilibet Species determinata per sua propria differētia Dicunt Vario omnia generica: q̄ Genus primo predicabile per sua propria differētia, Scilicet primo & pluribus differētib⁹ specie; & quod quid Dicunt Vario omnia generalia Vnio & predicabilis: q̄ dicit Vario omnia predicanda per modū Partis, & tale modo predicandi per modum differētie: Modo sic: Q̄ quilibet definitio Metaphysica dicit Vetus genus, & differētia, vt igia definitio:

g hoc definitq Petrus dicit q Vetro illg Vationq Immq predicandq, & tali modq predicandq; Sed q ista
Nag predicabilq, & talitq predicabilq.

Ad Duces: Petrus vt Concretq accidentale; q Concretq accidentale nequit
definiri pria definitione Metaphysica: q nec Petrus: ergo minorq: Concretq accidentale vt agregatq ex duobq
necessrq predicamentorq; q agregatq ex duobq diuersorq predicamentorq nequit definiri pria definitione Metaphysica:
definitq Vationq Immq, vt antea arguebamus: g. = Distinguo Maiorq: vt Concretq accidentale Metaphysice in
linea Logice, Concedo Maiorq: primo modo, q, Similitudinis gratia, illg Subdistinguo: quatenus dicit Nag Substa
Re generalissimq, Concedo Maiorq: quatenus definitur a Porphyrio vt Maiorq: & distinguo minorq: Concretq acci
dentale Metaphysice vt minorq: primo Concedo minorq: per quod Stat ad oppositum.

Soluto vltra pq & consequentiq
Stat, vel hoc dicendum genus Summi ens quatenus dicit Nag Volutq Substractq Vt Vetatum generalissimi, diuisi
bile per Corporis ista natura, & hoc ens Summi quatenus dicit huiusmodi natura denominata a Relatione
generalissimi & grady Immq predicabilitatis, & q grady primo, & Specifici talis predicabilitatis: & sic de
Stat Petrus vt Concretq primo, & quodlibet agregatq ex duobus diuersis predicamentis Metaphysice; Secus vero
de Sideratq & Vatio vt, quia pq illa Nia media Scientie predicabilitatis, & tali predicabilitatis, qui
gradus Metaphysici sunt Relationis generalissimi, vt Mensura, & Velta ordinis Metaphysici, Sequitur
tur vltra dicit gradum Immq Quinarq, & differentialq, ac pde definitile Petrus pria definit Metaphysica.
Stat Eadem hec doctrina q hoc Concretq Nigru. quod, esse primo dicit Nubis primo denominatq a Re ni
gredinis, & esse Metaphysico denominatq Coloratq ad Cadq Re nigredinis q grady Immq Colorq, & talitq
Coloratq ad Cadq Re q grady differentialq.

Stat Verbicubi: Concretq Abstractq & aliqua Vat Immq Quinarq
& tertia & aliqua Vatione differentialq Eiusdq ordinis, vt Concretq essentiale, & accidentale; q Petrus per hoc
vt Concretq Constitutq ex Vat Quinarq predicabili, & differentiali, scilicet talitq predicabili q ordo ordinis:
q hoc Concretq Petrus vt Concretq essentiale, non accidentale: Maior vt nota, pria Concretq essentiale, vt
dictum, & Stat partibq essentialibq: Minor Vt ma doctrina: Sca Legitime deducta: Ergo Petrus vt a nobq
explicatq dicit partem essentialem. Scilicet nigru, & Coloratq, & talitq Colloratq.

In Replica Nati obiua, q ad
omnibq pauci tuentibq hunc modq dicendi, prorsus diminutata. ad illg tamq Vem, distinguo Maiorq: Concretq Abstractum
ex quida forma q abstracto vt Maiorq: & ex forma q suato vt Maiorq: Concedo minorq, & Neg. Simul cum
vt q Relationis dicere gradu Immq & differentialq Abstracti essentialis, & tertiarq ista generalissimi, & aliud
vt, q pria Re illor gradum vt q Aliquo suato: q ad Relationem vt quodlibet Concretq, vt ita dicam, essentiale.
q Re Accidentale, & Metaphysicum Concretq, quia dicit illa Nia tertiarq grata accidentalitatem Communia Nag.
q Re Accidentale, & Metaphysicum Concretq, quia dicit illa Nia tertiarq grata accidentalitatem Communia Nag.
ex quo hoc q Absolutum, quia Aliquomodo, vt vt abstracti, dicit potest Concretq essentiale, quatenus dicit
Colorq vt Vationq Immq vt Communicata Alicui suato, & tali Colorq vt Vationq differentialq. q Non vt patet, vt
illa Natio sic Constituta Immunita Alicui suato, & ex quo resultat Concretq accidentale Album.

Ad tertq dicitur:
q Relationis Abstracti Essentialis & ex predicabilitatq & tanq & ex Vat generica, & ex tali predicabilitatq & tanq & ex Vat
differentiali: q Relationis vt ista Abstracta, vt definitq hinc definiendo: q quod definita vt pura Relationis, ergo Deus.
quod definita vt Petrus vt dicit Vationq Ung Immq, & alig Vationq differentialq; q pura Relationis Abstracta, ex
& predicabilitatq, & tali predicabilitatq, dicit Vationq Ung Immq, & alig differentialq: q quod definita vt pura Re
Quantitis generalitatis.

Concedo 13 Neg, & Duobus sequitur: ad primum Concedo maiorq, & distinguo minorq: Relationis
Abstracta & ex predicabilitatq, & tali predicabilitatq, dicit Vationq Ung Immq vt quo, & Abstracto Concedo minorem:
vt quod, & Concreto vt minorq, & Neg: pura Relationis Constituta & ex predicabilitatq & tali predicabilitatq & tali
vt forma pura Relationis ab omni suato, ac pde Se habet vt quo, sicut Albedo Abstracto Constituta Abstracta
ex Colorq, & tali differentia Coloris, qua non Habet vt quod, sed vt quo.

Ad nus dicitur: Relationis Abstracta ex
predicabilitatq, & tali predicabilitatq, Se habet vt quod: q nulla Solutio: quo ans: predicata sumpta per modum Vationis Imm
Ung, & vt quo, & tali predicabilitatq vt ens quo: q Abstracti ex predicabilitatq & tali predicabilitatq, vt quod
ans vt Deitas: quo Neg: & aliq quo, sit Ung quodlibet ex predicabilitatq tanq & ex quo, & tali predi
cabilitatq tanq & ex alio quo; sit alig predicabile vt quod; & id quod sit ex illo duobus quo, vt Relationis pura
quia: q ista Se habet vt quod.

Solum hec omnia nimis Sophistica & Lucis plena, vt Nouis Subtilibus Satis, prorsus Lucescat
Ista distinguo ans: Se habet vt quod partiale Secundo ans: vt quod totale, Subdistinguo totaliter essentiali, & Metaphysice
Secundo ans: totaliter accidentale vans; per quod Stat ad Catuas primo: Patet Sane Relationis Logice Constitu
ex illo duobus quo, quia quod Abstracti Metaphysice: Nec ordine, quia illa sicut sequitur alia Sex, Sive
Substantialis, Sive accidentalis, Sive modalis, Neg essentia habet ex genere, & differentia Compositq, quo Secundo

Etig tam Logicum potest dici totalis: Petrus illa, suo esse Constituta, Et quo, & pari generica Constitutiua Cum
naa, accidentale Concretu, Scilicet Penus, Et Rationes magni, & minus Universalis modo ista exposito:
Hoc pergamus sit animal, quod pari metaphisica Hominis Et: igitur sicut illud Constitutiu & Diuersi sic
Scilicet, suo Genus Et quod, Et pari Cy Rationali Constitutiua Hominis; ita Et istud Constituta & illo
duplici modo, Et pari denominari naa predicabile, & talis predicabile.

Quasi Regitur: g ad Genus predicabilem
Neuter Et definitiu huius definitionis: g naa Et predicabilis, & talis predicabilis Et definitiu: g Et definitiu qua
tenus Reduplicat predicabilitatis, & talis predicabilitatis; g Solu id quod Reduplicat, Et definitiu: g Sola Et istius
Et definitiu; Vero: = Concedo duplici sensu; & distinguo tertiu sensu: quatenus Reduplicat predicabilitatis in
abstracto n Seq:: Concreto metaphisico accidentis Et Concedo Seq. quamuis Cy Vera Et naa Et predicabile
Reduplicare predicabilitatis, illa non Reduplicat Et abstracta, & Concreta, & Subo quod metaphisice dem
minuat Cy partes, & gradu illius, & Not Et predicabile, & ista predicabile Et definitiu.

Vltimo Contendes:
quod Constituta naa predicabile, & talis predicabile, Et definitiu huius definitionis; & Sola Et istius Constituta natura
predicabili, & talis predicabili: g Sola Et istius Et definitiu: Verumquia argutu: quod Constituta Genus predica
bile, & talis predicabile, Et definitiu; & non Sola Et istius Constituta Genus predicabile, & talis predicabile: ge.
Ethica & Rhetorica minor prata: predicabilia Constituta & naa Et istiusmodi: g n Sola Et istius & naa Cum
illa Constituta Genus predicabile. Vnde duo Sola Et istiusmodi Concreta Constituere ita naa, Illa ista
esse definitiu, g ista Et accidentale Concretu esse definitiu, quod Libenter fatemur.

Soluuntur Argumenta

Ad Verum Arist. cap. 2 Dicit ut: quando dicit, quod naa predicata de pluribus, sensus Et, quod Dei genus Et
Et istius, Et qui predicata. Ecce quo facili hoc Formata Patet: illud Et definitiu, definitio generis, Cui Inest
definitio; & Sola naa inest definitio: g Sola naa Et definitiu = Vera distinguo maiorem: Sola naa Et predicabili &
pluribus differentibus specie, Secundo minorem: Sola naa primo sumpta, n minorem. Cy cui Porphyrius definitio est naa Et
generica, definitur sane naa ipse Logico: ac pro naa predicabile. & Dico: Porphyrius definitur naa, que pre
dicata de speciebus; & naa Et predicabilis, n predicata de speciebus: g Porphyrius non definitur naa predicabilem.
Ego minorem: de speciebus prata illa naa, que Cy ipsi identitata habet; & naa Et predicabilis, non identitata Cum habet
speciebus, sicut hoc est Cy Cesa: Hoc Et animal predicabile: g naa Et predicabilis, n prata de speciebus. =
Ad secundo: definitio huius definitionis Et quod prata de pluribus speciebus differentibus Et pari modis, & essentialis; & Sola
naa Et pari modis, & essentialis Speciei Et speciebus: g.

Hoc argutu efficaciter Negetur, & Aduersarios: definitio huius de
finitionis, Et quod habet identitata Cy speciebus; & Sola naa Et prata ipsius: Vg. Animal Et & Et Viuens
Sensibile habet identitata Cy speciebus: g Animal Et quod Et Viuens Sensibile Et definitio huius definitionis
Haecque duo Et ipsis generica quatenus Et pari modis Speciei, huius Cui Soly Animal Et pari quatenus Et
Viuens Sensibile: g Soly Petrus inducat Et ista definitio, quod nugas Sensibus arrogat.

Nego g distinguo do maiorem: definitio
naa, que prata de speciebus Logice, Et rationaliter, & pari modo Rationis Superioris Secundo maiorem: naa primo
Et rationaliter seu fundamentaliter n maiorem: & sic distinguo minorem, n Seq: Ad primum distinguo maiorem: de Et
riori prata Et rationaliter illa naa, que habet identitatis tantum fundamenti & predicationis, Secundo maiorem
tanquam Rationis Cordis predicationis, Secundo minorem: predicationis primo Secundo maiorem: predicationis Logice, n
maiorem; & distinguo minorem: naa Et predicabilis n habet identitatis modi, & esse primo, n minorem.
Sorte, & esse Logico, Concedo minorem, & distinguo Seq Et supra: pari stat ad

Dico g quod definitio
huius definitionis decet esse naa Rationalis, & Linea Logica Neutra, Et quamuis huiusmodi naa esse primo
Et identificata Cy speciebus, n potest illa identitatis esse definitio Sorte & fundamentale Soly, quia huiusmodi
identificatione Cordis Cy speciebus per diuisionem nag fundatur ibi, Et tales naa Sit Regulatiue per modum
Genus, pluribus, & de pluribus predicabilis. Hoc docet Satis Ecce Velleg Stat: & Oleum incudis meo
& Intrabilibus Rationis Genus.

Sit prima: Animal identificata Cy Homine Et pari illius modis, &
Sensitiua; & Et pari Hominis modis, & Sensitiua, n e definitio huius definitionis: g nae Animal Et
identificata Cy Homine. = d: Porphyrius definitur Genus Logicis: g definitio sue definitionis, Et Animal
Logicis. & Animal identificata Cy homine, Vg. nae Animal Logicis: g definitio huius definitionis, nae Animal
identificata Cy homine. Entimema Et eiusdem generis omnes: Minorem sic sumpta ego: Animal identificata Cy
Homine non potest predicari de pluribus; & Animal Logicis potest predicari de pluribus: g Animal identifi

caty Cy homine, nec animal Logicy. pro maiore sing datore possent reda decurrunt: si animal identificaty Cy homine, predicaretr de pluribus, identificaretr Cy leone, simia, aliisque speciebus animalis; hoc requiunt: g. pro maiore. Ad oppositum, nihil de alio predicari quid nisi de identificatis Cy ille; g. Vt animal identificatum Cy homine, predicetr de leone, simia &c. debet Cy illis identificari; ac pro leo, simia, homo deberet identificari &c.

Arg V: Penus vt acutr accidentale; s Concretr accidentale solu in recto; quia de Cag. de subst. Aliq solu qualitatr significat: g pertr Penus, Alig solu in obliquo: g ultra vt Penetri definitr = Arguty hoc gratie, gletie, & sacy Bigati. Et aiunt duos requisite sequore Concretr Cagit: si hoc verba Priscy summuntur et Donati, sequitr solu in obliquo sua Connotat nag esse definitr = Unde dico V Concretr accidentalia genica dicere solu in recto, & hoc Penus thy Loqui = dico V Alig solu qualitatr dicere pro modu forme, & pertr Penus solu in obliquo pro modu definiti, non pro modu definiti = dico D Penus dicere solu in obliquo Concretr, Vita esse definitr. quemodo Victor, Latii supra Contra.

Arg 8: definitr Penetri pro se pertinet ad Logicu; s sola Ala in obliquo pro se pertinet ad Logicu: g ultra sola vt definitr; prata Minor: sola Ala in obliquo e artificiosa; s soly id q vt artificiosu pertinet ad Logicu: g ultra sola vt definitr; prata Minor: sola Ala in obliquo e artificiosa; s soly id q vt artificiosu pertinet ad Logicu: g = Unum: Nga ne obty Logicu, quia ne artificiosa: g nec definitr = Ante: Ala in obliquo non vt artificiosa Connotat nag: g sua Connotat vt artificiosa; g sua Connotat vt definitr = Unde dico q definitr Penetri pertinet ad Logicu vt obty quod, Ala in obliquo vt obty quo, & Vatio quia multa nag quod apud Stos admittentes, & distinguentes ad Logicu vt obty quod, Ala in obliquo vt obty quo, Cerissimy esse debet = Arg a sud q Victor, q licet nag Ala esse in obliquo sit artificiosa, vt tamen vt predicabile, & vt pertinet ad Logicu.

Arg 9: Penus quatenus Aponitr & nata predicabile, & talitr predicatr, n potest esse definitr definiendi Porphyrii: & notter accedat modus proximi huic: pro ans: definitr definiendi Porphyrii vt nata recipiens plura, & definiendi Concretr Ala; s Penus Aponitr & nata predicabile, & talitr predicatr, n recipit plura, nec acut Concretr Ala: g pro minore Penus ita Conponitr, acut nag predicabilem genera Metaphysici, & partes Geometri, & nag talia predicabilia per modu differtie metaphysice, & strictus Conjugati; s Penus metaphysice, & pertr differtia, n acut Concretr Ala, & Cuen. vt, n memmittit, ut Primus, presentialiq, nec plura recipit: g.

Arguty hoc omnino destruit omnes definiones metaphysicas vt falsas quas tenent: prat igitr Universale n recipere plura, quatenus definitr ab Arist. Sequitr illud Cuy ponitr per modum genera metaphysici, acut Concretr Cum, non Ala, Cy sit pars essentiva. Et omnibus aliis innumerabilibus notis Cultrix arguty = Ala q Vus nag ans: ad quam Concedo maiore, Ethico minore: ad unam quam Concedo maiorem Ew minore; quia arguitr a partibus, minity Ponentibus, ad totu Ponitr: a Penere metaphysice, ad Penus Logicum Loquo nihil sequitr. Unde vt equivocatio Concretr, dico q Penus ita Ponitr Cuillo duplici Concretu plura recipiet, Vita vt plura recipiat, definitr, partes vero illud Componentes, acunt Concretr Cum per ordine ad totu Ponitr, & Concretr Ala per ordine ad terminos sue respectivitatis.

Arg 5: Penus soly e definitr Alig predicatr; s Penus vt predicabile, & talitr predicabile, non predicatr: g vt predicabile, & talitr predicabile, non vt definitr. pro minore: Penus soly predicatr, quoty vt predicatr; s Penus vt predicabile, non vt pratr, quia pro nec Alig, ac Concretr, sicut esse Viventis non vt Alig, ac esse Visi: g. Penus vt predicabile, non pratr. Minor liquet, quia Penus vt predicabile non vt Alig Cy subto; s predicatr vt Alig Cy subto: g.

Hoc arguty omnes vestras arguit, quia nec vna Connotans Alig pertinet, nec vna Connotans nag, vt predicatr, Cy nulla vt sic sit Alig Cy subto. = Igitr pronias Vus distinguo maiore: Alig pratr Logicu, & vt Superius; Alig pratr pronice, & Alig, n maiore, & sic distinctu minori, n Seq. ad pratr distinguo maiore. Penus partiale pedo Maiore: Penus Superius, & totale, n maiore, & distinguo minore; nec pratr partiale pedo minore: totale & Superius, n minore. Et at Cuy Alig pertinet pratr, esse diuersa a Alig pertinere predicabile, sequitr ista vt forma totalis, illa vero partialis: g Penus predicabile, nec quod actu pratr, nisi g subtrahit, sine g maa.

Eloquo s scita & exercitu; Linea pronica pertinere pro, Cursus & exercitu, non actu; Linea Logica, & Vatio quia de Concretu pro pronice non vt in recta simultanea, s pro, quamquam perficitur per exercitum quod non opponitr potentie, s in recto: nulla Cuy pro pronica, & cogit quod sit magotria: Ceteri Penus Loqui, quia Universale, quia Superius, quia Cuy essentialia actu pratr de multis; Pungen & cogit inde recto, & habitudine, non actu. Unde actu adueniente, sine exercitio, g illa pro nec pro, ac g de destructa, & Loquo sequitr pratr aliud esse a predicabili.

Disp. 3ª.

Qualiter Natura Generica de inferioribus prædicetur?

Alterum Extremum de genere, quod Deus, Nunc autem de ipso quod magis, & ly prædicatu Singulorum surgit Dubium ad Cujus intelligentiam notandum 1mo Animalia Summum esse, & Vat partes actuales, & potentiales, & simul Vat totum actuale, & potentiale, & toty hoc Sine Sine Stradæ Illa genera diversas Considerationes. Dicitur Animal quasi actuales, quatenus altus Statuit Cy definita Rationalis Speciei hominis; & quatenus dicitur non Vt altus Igneum, & Vt potens Ignorare dicitur quasi potentiales. Dicitur Vt Animal toty actuale quatenus Distinctu Cuiuntet Sensibili Vetuti Cooptibus metaphysicis illius. Denique Vt toty potentiale quatenus Confuse, & pra Stinet Sibse omnia Inferiora Ergo prædicatum.

Sed toty Intelligendum Venit, quid oportet toty potentiale, aut quid Sit? ad quod Vens quod toty potentiale dicitur illud quod nec actu includit, nec actu excludit in Inferiora, & Cy omnibus illis Conjungi potest, & de illis prædicari, ac Sde illa potentialiter includit & Indicite. E.g. Animal, quod Syngly & explicat Vationg Sensitivg dicitur toty potentiale respectu Equi, Leonis, Hominis, Cetacea quæ Species, & ergo prædicari potest, & Cy ab. Conjungi potest, quia Animal Cooptione Sensitiva non excludit Equinale, Leoninum, & Rationale, quia toty esse potest Asinus Negative, quæ Sensitiva Vequit Animal, quatenus Sensitivg, ac Sde per omnia illa actuabile, & determinabile.

Sicut Sacile percipitur quomodo Genus Sit toty, & pars, Scilicet Metaphysica, quæ Vigorose non Vt pars, & gradus Minus determinatus; Sicut Rationale etg Vt pars metaphysica, non Vt gradus Unde Entitativg Magis determinatus, quo Genus dicitur Entitativg quidditativg Hominis esse Sata accept Compositg Cooptione Animali Vationale Stuti Cooptibus magis, & Minus determinatis; non autg toto Rigore, quia Et docet S. Thom. 3. dist. 25. q. 1. art. 1. ad 2dum, Deus non Vt Cooptione Animali Rationali, & Animal Rationale, quia Scilicet non Vt Cooptibus illis, Vt Cooptibus distinctis, & Cooptibus disparis designatis Ergo Vg.

Ergo Animal Cooptione primum Vationg partis, & explicat Vationg Sensitivg, & portat implicite Vationg totius, quatenus judicat perfectionem Hominis & Asinig Speciem, quas non excludit, ac Sde illas includit = Nec itg ad Alios Cooptiones dicendi debet distinctg, & Animalis Angelici abstractione partialis Scilicet, & totalis: Nunc Animal abstrahitur abstractione partiali, quando dicitur Et quod Vt principium Sentiendi Cy Cooptione Veterum perfectionum, quæ identificat esse principium, non autg esse metaphysicum, quia Vt Angelus dicitur Vt Vatio Sensitiva Cooptibus quia quid non Vt de suo Conceptu quidditativo, & Essentiali.

Nunc abstrahitur Animal abstractione totali quando Concipitur Vt principium Sentiendi, sine Alias sit Intellectivg, sive Angelicum, ita indeterminate, Vt altus non sit Hoc, nec illud, agnitudine Sensg, & potentialiter hoc, illud, & aliud quodlibet Ergo Animal possibile dici, & prædicari potest = Notto denique ad Deus, & Gods prædicationem Requiri identitatem gradus Cy Subo, non Sly Mealitas, & Entitativa, & etg Intellectus Cooptibus Concipiendi, ita Vt gradus Continuat possit per etg, non Cooperiè, & implicite, & Ergo Totum perfectionem Subi.

Sequitur Dubia quædam Mauri notandi, Dubium Sunt Hinc difficultates Strictg, quot Sunt de genere acceptiones diversg. Paulus Venetus, Scotus, Ona, & Alij defendunt genus praci per modum partis, actualis = Cantarenus, Didacus a Deo, & Alij Veteres existimant praci per modum partis potentialis = Alij Moderni Quanta per modum Totius actualis praci = Requiritur, & Sufficit ly temporibus Et, ploq Stult, & Vasq Solida prudentia pugnat hic Noster Illa Moneda pugnat genus praci & Inferioribus Et toty potentiale.

Prima Conclusio.

Natura Generica nullatenus de Inferioribus prædicari Vt pars actualis, aut potentialis: Nec denique Vt toty actuale. Scilicet Stinet Dd Patres, & quoad Angelica grave patet Decimo S. Hier. testimonio, Cap 3 ad Ephes, & Essentia Christi dicit: quid quid Sit Species, Vt etg genera Vnum determinatum, Sed etg Animal non esset toty quod Vt Boo, & esset pars Equi, non prædicaretur de Eo, Cy nulla pars prædicetur de suo toto. Ergo pcq sic: Vt Animal Sit toty quod Boo, deberet Stinere toty Hominis per fectionem, & Hominis per fectio, Vt totalis: g etg per fectio Animalis distinctg.

Ergo Vationg: Vt prædicatus Vera de Subo prædicato debet Stinere toty quod Subo, Alias esset

minui tio, ai grde ab illo distinctiy dist Sudgtis, & Sudi: g naa generica dicta per mody partis, sue actualis sive potentialis, n Dinet toty quod species: g per mody partis de specie non valet gran: pro minori: sic cies Dinet genus, & arg: g naa generica per mody partis n Dinet dicti, i potius illg concludit ad Concretu, scdly ad ma precisionem partiali: g naa generica per mody partis n Dinet totum quod species; imo concludit perfectionem speciei.

Secundaria hoc Vnu esse de parte entitia, non metaphysica que Dinet alig Compartg Cyona identificatu g Senin fisico Socti, vt supra diximus de Socty. = In solutio Cogna si bene intuerie, tota hec ratiocinia duis vt pure de Nomine, & loqy secundum Vsum: nec amodo dicit nimis Concordanter cogere, de ly pars metaphysica dyay Compartiy tenet perfectionem, g Ve Socty Ver: g si Cy illa Substia rationale identitatiy dicit Animal de Homine, & toty potentiale predicatu: patimur ly interire illg party metaphysice aggellare, i Asinda vt toty quod hoc.

Nihilominus, tamen concedit Cogna dicit Socrates est metaphysice Very Cy esse fisicu igtiy, ac grde dubitatur non valet, quia pars metaphysica, etiq ipe est fisicu sit quod toty esse fisicu, non autq esse metaphysicu: g sicut pars fisica non potest g Senin fisicu pte dicari de Soto, quia non vt ia quod vt toty esse fisicu; ita pars metaphysica non potest de Soto metaphysicu dicari de Soto, quia non vt ia quod vt toty esse metaphysicu: g Senin metaphysicu pars, quia non vt ia quod Soty esse metaphysicu: Aganim vt legitimum, quia sic pars fisica concludit toty fisicu, vat Compartis fisice, sicut pars metaphysica toty metaphysicu, vat Compartis metaphysice.

Omnes: ad Veritate pp Socratis esse fisicu, concipit igtiy fisica Socratis pars Cy Subsi: g ad Veritate predicationis Socratis Senin metaphysicu, concipit igtiy metaphysica pars Cy Subsi, ac grde pars integre igtiy fisica, vt Stat pdicat Animalitas vt Rationalitas, qua vt Socrates gradter pertig metaphysica igtiy, & Asinum, etiq in Triangle Socratis gaudeat fisica inclusione, & igtiy: & penus per mody partis nulla habet igtiy Cy specie esse metaphysicu, vt hic, & alibi dicimus: g.

Sexty Dicas, penus per mody partis metaphysice includere g ficito toty quod species, quqm non pro equato, quia partes metaphysice toty partes sunt per Rationes, & complicitu; sortis tamq & g ficito sunt toty = Nisi Dicas Vellem, ne stat Distio de Nomine, sic penus per mody partis metaphysice predicetur de specie, i, vt quod dicit g ficito, i, vt quod dicit g concretu: si vt, negno potest de specie pari sortis vt toty potentiale, g amplector Ego, quia g ficito toty potentiale vt; quia vt pars toty quod species: si vt: negno de specie predicabile predicat sortis, & Asinus, quia pars qualis toty concludit terminu Cy pars non vt toty: g Cy pars, per Cognu non vt toty concludit

Dices: Penus soly vt pars per Rationg: g soly distinguitur ab specie per Rationg; & distinctio per Rationg non opponitur predicationi sortis; imo ab illo concipit, ac pari quadaretur Cy igtiy: g = Dicit quod ad predicationem sortis concipit distinctio per Rationg vt complicitu; non pratq, & nuty, quatenus aliquo modo comprimitur Cy pac alicui: hec autq distinctio optime dicitur Cy inclusione g ficita nuty; pratq: dist Vero quq data pter naq generica per mody partis, & speciei illius vt dist per Rationg concludens g ficito perfectionem speciei, aque pregnanti partialiter = Vel dicitur pter nuty, & pratq concipi distinctionq privativq, & compartis forme, non portentivq, & compartis naq de qua nunc.

Dices: pars physica, & Concretu predicate de toto, vt pita: homo vt animal; etiq ibi hec talia sit: homo vt naa: g pariter dicendu de parte metaphysica sumpta: Concretu vt pita: homo vt Animal. = Vera pars physice sumpte, & Concretu toty Continere eodem modo significadi, quia illa pp significat, quod homo vt habens naq, Unde pratq habeni naq, includit hominq, qui vt habens, & sic non minu talq partis de toto pdicari: Cpary pars metaphysica adhuc, & Concretu non distinet toty eodem modo significadi, aquo partialiter abstrahit, & sic eodem modo significandi concludit perfectionem speciei, quq Asinum vt abstracta partialiter significat.

Tertia pars Asinum

brevite pdat: naa generica per mody totius actualis soly dicit partes metaphysicas, & pq actualitatis Asinitatis: g soly vt toty actuale metaphysicu: g non logicu, nec Sugenius = Patet: quidnet naa logice pdicabilis deret de Socrate dicari, illa quq vt Socrate ingreditur, & naa generica vt toty actuale hoc non habet, quia tunc magis dicaret de parte & pq dicitur, quq de Socrate dicitur potest: g = Omnes: Vt toty actuale, i, abstrahitur abstractione totali, i, partiali: si ly: g dinet g ficito Socrate, ac grde predicate vt toty potentiale. si ly: g pariter omnes Rationes & Asinum Sugenius.

Secunda Conclusio.

Natura Generica predicate de speciebus vt toty potestale. Hec Propa Sorte cum Boetio supra allegato Constat & probatur cum Porphyrio Cap. de specie patet, aut ejus Genus predicat de speciebus proprio, vt vel quodlibet toty: cognq; haut obstante Ratione: Natura generica toty de speciebus predicate, vt vt Ratio superior & Communitatis ad illas, ita qua Posita Cyllie: & hoc Soly habet: Vat totius potestalis: q Soly vt totum potestale de speciebus predicate: geo minorq: nãa generica Extensa vt toty & Superior ad species, quatenus Subire, Celebri Subsistere Attinet species tanq; genera sua potestia: & subire, Celebri Sub potest genera species non Attinet, nisi vt toty potestale, quod tale dicitur Vat Stingtq: q

Augm: Soty qualitate vt nãa sua perfectiones quacunque parte: q toty metaphisicq cuit sua nãa perfectiones quacunque parte metaphisicas; & species vt toty metaphisicq: q perfectiones generice per modu partis metaphisicq: Modo sic: Nulla Ratio perfectior esse potest superior Ratio recedens Minimis perfectionis (Logicq, Linea Logica, & metaphisica, non autq Linea moralis) q genus per modu partis vt perfectior species: q non potest esse Ratio superior speciei. Maior vt de se nota; a nãa perfectiones esset potius, Deus non esset: esset quia Suppositu; non esset quia perfectius; & nulla species vt superiore perfectiones, minor patet: genus per modu partis vt minus Stingtq, Caret quo tota Entitatis perfectione: q vt perfectius species, ac pede species, nec Caleret vt superius pro q dicari de perfectiori.

Augm: ad Vero, & Soly predicationq oritur quod prata Attinet Nãa explicite totum Subty de quo predicat; & nãa generica Soly Vat totius potestalis Attinet species de qua predicat: q & Vera predicat Soli de ipsi predicate, habet esse Vat totius potestalis. maior vt Aug. Mag. Perthyri; & certa Ratione: minor patet vt Vera, quia nãa generica Vat partis & excludit species totales pro dicta Dea Vestã pecta: q

2. Respondebit quod ad Vera predicationq non requisita prata Attinere nisi illud Subty de quo prata: q Vatio totius potestalis pary effert ad predicationq soly. & ly nãa toty species humana substineret, unde Nec repugnantia, adhuc Animal de homine predicaretur vera, & soli predicat = Concedo tale predicationq Futura Soly, quia ad hanc non requisita nisi identitas Soli. & metaphisica prata ly subto: Nego dans Futura Logica, & Superiorem de perfectiori, quia sicut genus Alicui requisit pro ordine ad Aliquam speciem, ita nec vt Vera, & predicabile pro ordine ad Aliquid Superius, siquidq pluralitas repugnante, pariter Entitas Logica repugnat. q

3. Vera: q Animal prata de specie humana Le. vt toty potestale; & vt toty potestale vt Attinet omnes Inferiores specificas: q Animal de homine prata vt Attinet omnes specificas dictas: q ly Animal prata de homine, de igitur ejq predicate omnes dictas: patet Dea: quia titulo identitatis Soli Debet Verificari de Subto toty quod vt Solita prata. Sed difficile, & obscura nimis regula ista, & cum Italq gaudet presens Aula. Abilla igitur multifariq multisq modis satisfacere Conabit ut nostrq Stingtq; An Solita non vt instituta nostri Litigij.

Ego ly Alia Solitano Respondere, An quidq Conjectura, Videat quisque, Omnes nec Solitus Venus, nec Sacrificus Circulo. Ergo distinguo Deq: Animal predicate predicatione Sociata vt toty potestale Deado Deq: predicat & Soluta nego Antecty: quia predicatio & Soluta Sumpty Subsistit Se identitate partis priorisq, & non vt toty potestale Logicq, quia indeterminatione amittit, sua toty potestale Logicq Entitas: & distinguo minorq: vt toty potestale vt Attinet omnes Species Singtas Dea & indeterminata Solita Attinente Animal q esse totius potestalis Deado minorq: esse, & Vat Anima li, nego Minorq: & distinguo Deq: Animal de homine predicate predicat Signata Deado Deq: predicat & Soluta nego Deq; quia q predicat & Soluta de homine non Attinet Animal alq determinate Rationali.

Ly Homo Mat Stingtq Deq esse alq, nec Vatio potentia alq Summit, quia titulo identitatis quo habet predicatq ly subto, soly de subto Verificari debet quidquid vt Solita prata & Soluta Sumpty, & vt predicati; non Vero Signate Sumpty, & Ratione predicabilis. & Omnis Veritatis plures existant Rationes, una toty Sufficiat, Sufficiat, quod esse predicabile q Animale, & igit Logicq accidens: esse ejq toty potestale, & pariq accidens Attributu Animal Universale, & Superius; & hec Rationes q Verificabile sunt de subto, Alias subty & subto esset Superius, & Universale, quod implicat. Soly ly de homine Ro. p. deberet Verificari Animal vt Aug nãa Species, & potestalis, quq, vt Ratio quq predicatu; non Vero q Aug potestialitatis, & Superioris Rationis, quq, non vt Ratio predicandi, vt Alij, docuere Ant Lectã, & Scitimant q Ratio Soluta Logica Attributu Animal predicabile Superius: & sicut Entitas Logica nãq, non Verificat

de ſenſionibus, Verificata naa, ita potentialitas Animalis, l, Animal. Vt toty potentiale negatur de Homine
Verificari, Verificatur Animal, quia media illa Reduplicat Logici accidentis distinguitur Animal
ab Homine. ꝫ

Logica accidit jungere: g Animal Vt toty potentiale distinguitur ab homine: g Vt toty potentiale
cadit homine, patet cea. quia omne distinctum ab illo, non Vt illud, ac grade excludit illud: Mundo Vt
toty potentiale, Audit illud: g Vt toty potentiale, Audit, & excludit homine. = non ignorat Replica toty
quia potentiale, Sua metaphisica distinctum a parte, quę non excludit, ſ, Audit; & sic nihil Audit. ꝫ
Quod distinguo dico: Animal Vt toty potentiale distinguitur ab homine per id quod Animal dicit de mali,
& Vat Animalis, n dig: per id quod dicit de Socie, & esse Logico dcdo dig. Certy Vt toty potentiale
Logicę predicabili, & Subiectibili distinguit, quę talis distinctio tranſeat ad naa, & Subtracta, ſ quia
Vat Animal non excludit homine, ſ Socies audit. ꝫ

Certy Replicabo: Animal Vat naa Vt toty potentiale:
Animal Vat totius potentialis distinguitur ab homine: g Animal Vat naa distinguitur ab homine: dca Vt
illata, Subtilitas & argumenti: maiorę pbo, posita positiua minori: Animal Vt toty potentiale ab homine, quate
nus Vt de homine predicabile, & ab illy per Rationale Irrationale; ſ Vt predicabile de homine, & ab illy
per Rationale Irrationale ſ Vat naa: g Animal Vt toty potentiale ſ Vat naa: g minorę Superiorę pbo;
Animal ſ Vat totius potentialis dicit accidens de linea Logica, & g ſtyhonę Superioritatis: g Vat huius
accidentis distinguitur ſg a naa homine, ſg a ſtyhone Superioritatis ſ homine generis.

Distinguo maiorę: Ani
mal ſ Vat naa Superiorę Sumatur ad Sineę Logicę dcdo maiorę: ſ Vat naa metaphisicę: Subdistinguo: Vt
toty potentiale ſ Subtracto: l, Subtracto totius potentialis dcdo: g Certy, l, forma totalitatis potentialis nego maiorę:
& distincta minorę Vt Supra: distinguo dcdo: Animal ſ Vat naa Superiorę, & Logicę dcdo dig: Ani
mal ſ Vat naa metaphisicę n dcdo ad positiuę maiorę: distinguo maiorę: Animal Vt toty potentiale ad
homine, & ad alias Species, quatenus Vt de homine, & de alijs Speciebus predicabile dcdo maiorę: qua
tenus Vt toty predicabile de homine nego maiorę: quia Vt Supra ad sonum Stringta minus Species
non Sufficit ad Rationę totius potentialis, ſ Requirit Stringta plurię, ſ Vniuersale tale dicit ordi
nę ad plura: & distinguo minorę: Vt Animal & homine predicabile, & per Rationale Irrationale
ſ Vat naa Logicę n minorę: ſ Vat naa metaphisicę, & Subtracto dcdo minorę.

Nuc cę dicti gonder

Nota primo diſcutatur ſtellig: Licta Aliud Vt quod Animal habet esse ſtrictę, & aliud quod Sugra dicy esse
ſtellig: Vnde dicatur: Aliquid debet Animal Conigi ad quod Subtrahitur Secundi ſtyhonis Logicę, & tig ſ
Subtracta, Linea Logica habet per Separationę ad Socratem: Ita arguere oportet ſ Animalis id quod Contra
rate, & id Vat Canis Comparata: Canis animadvertere Licet Vel quę Separata, predicata, dicitur, & tig
modus Separandi, predicandi, & dicendi, & sic Videre naa, quod Vt naa, & Logicę, quod Vt Logicę.

Habet igitur

Animal esse, & triplex Sug essig, Sug que naa, quę predicata, & dicitur ſ de homine, ſg de Leone, & Sugra
Hanc naa ignorat, & Videbat Logicus ſtus Rationę, & Certy totius potentialis, quod, Sicut distinguitur ab Ani
mali, Sicut accidens a Subie, ita partis ab homine: & Bor dcit, nec predicari Valet de speciebus, quia quando
Animal predicatur, determinatur ad Subtoty Quo predicatur, & nihil determinatur Vt toty potentiale, quod ſ determinat
Subiect: Unde non dubito naa Animalis esse toty potentiale, Ctery autem hunc Certy habere naa quia abstractę
quia ſ Linea Logica Subtracta, & Cy Bor pertinet ad Logicę, ita debet Logicę, Vt totalitas negetur naa qua tali
& Sententia Cay.

Ad hoc Sequido dicitur g Vt quod predicata, & modus quo predicatur: predicatur Cay naa, & non
accidentia naa: Bor Vt non predicatur naa Structura formalis Logico, ſ naa metaphisica, & Substantialis; quia ſ hac
predicat: ad 2. Vt Animal. Soly predicatur Animal identificatur Cy homine, & Cy hoc non identificatur Animal
Negamus quatale, & Reduplicatum: g non Verificatur Vt Sugerimus; ſ id quod ad ſtia percipitur Vt Sugerimus, Vt
quia gratia. Ad hoc, ni fallor pręcipuantur plurimę ſequentiones, quę ad Argumenta principalia, & ad obie
ctiones pullulant, & pnanimus difficiles apparent, Solutione facile patuisset, ſi atente Considerata id quod
habet naa genericum esse naa, & id quod habet esse Logico, & Structurale: id Sengier Certitudinis
Communis Speciebus: Cy indifferentiam.

Soluuntur Argumenta.

Arg Vide Arist. 1. top. Cap. 2 Obi ait: definitio, & partes definitionis dicuntur de definito; ſ naa genę

nea vt pars actualis definitionis: g vt talis predicatur de definito, scilicet Specie = Respondet Ille Moneda Roy Soly affirmate partes definitionis grauis de definito: Ar vt toty, vt partes non dicunt, nec valet eodem testimonio Colligi = Non probo Soluo; Ego Aliter Vero vt partes simul sumptas grauis de definito, ac pro vt toty, quia partes simul sumpte toto non distinguuntur, sunt idem toty = vt pars definitionis Petri ad hoc potest grauis de definito vt pars metaphysica, non Logica, quia Soly genus Metaphysicum, non Logicum constituit definitionem.

Arg 2: Petrus predicatur de Specie, quia vt ista, ergo vt ista, quia ergo vt ista; g vt ista vt pars toto = Dimitto: Petrus vt pars definitionis, scilicet vt vltimus, et Superior, quia definit vt vltimum Quemdam, et vltimo quo plurimo Conuenit. g vt Superior vt predicabile: g vt pars vt predicabile = Distinguo Maiorem: predicatur de Specie, quia vt ista, et quia dicente Ratione predicationis Essentialis ad predicationem Soli Deo Maiorem: dicetur Ratione Soli Superioris ad predicandum, nego Maiorem: Deo minor; et Neg: Non tm pater Petrus Soli vt Specie quia non vt Specifica, et indeterminabile; et determinatus, et particulare; et licet contra patet Cy Nitro requisita vt Ratio Soli ad predicationem metaphysicam, et quod esse, non autem ad predicationem Logicam, et quod Modus, et toty fundamentalis, et principium.

Ad 2dum facile Patet de vltimo principio, quod Petrus definit vt vltimum Quemdam quo, nullum vltimum Cum, Deorum partiali; et Spiritum, ac pro non vt aliqua Ratio Superior Logica, quia Superiora non habet, Nullo Superiori sine Superiori, altera, et attribuitur esse potest = Quare nam Generice, et, Petrus de quo presenti, debet esse Ratio Quemdam vt quod hoc vt debet esse id quod plurimo Superiori Conuenit, vt Superius, et predicabile de illis, et hoc non habet vt pars Cuius Conuenit vt Copellere, non Studere; g Compatry, g quo toty Vat Compatris. = Vel dicitur, quod Petrus definit vt Ratio Quemdam Cy precisione, et Conclusione Rationis differendi, et Ratio quem Cy Conclusione Specifici, quia semel quod Petrus Concludat perfectionem Specialem, necessario toty Specie non Studit, ac pro illo Soluti Superiora non habet.

Arg 3: Petrus vt diuersa predicabile ab Specie: g pater vt pars: Dico Neg: diuersitas Vtrumque predicabilis Distinctis; et Io quod Species predicatur vt toty: g Petrus vt pars: ami vt certy, quia Species predicatur vt tota essentia: Petrus Vero vt pars perfectionis essentia = Negetur: perfectibile Contra dicit Certis perfectionis; et Petrus pater vt perfectibile per differentias perficientes: g Petrus pater vt dicit Certis differentiary perficientis; Sicere Certis differentiary, non vt studere distat vt patet, ac pro nec toty Specie, propter Rationes Superiores Moby allegatas: g Concedo ami, et Neg: ad quarum distinguo ami: Species pater vt toty quoad Soliciti, quo quoad Cognosci Concedo ami: Species quoad Soliciti ami; et distinguo Neg: Petrus pater vt pars quoad Cognosciti Deo Neg: quoad Soliciti, vt Neg. Habet ly Petrus per quod Species, et habet ista per quod ab illa differt: Dicunt tamen Cy illa, Vat totius potentiali, quia dicunt Petrus includit potentialiter differentias Specificas, ita Species differentias Individuales, et hoc quidem Communi et omnibus quidem; differt tamen ab Specie, quia ultra vt tota essentia predicatur de Superiori, Species vero Superiori non Cognoscunt, nec sunt Cognosci, nec Soliciti a quibus Aliud essentialiter, et Metaphysice quo Species ipsa pater: Petrus autem non predicatur vt tota essentia Cognosci, bene tamen Soliciti, quia et Soliciti toty esse essentiale Speciei. Palam sit hoc; hac predicat hoc vt Animal Sit per Copulam vt assumatur Homine esse illud Animal: g illud Animal vt Soliciti Rationale, alias talis homo, qui Rationalis vt, non esset illud Animal, sed Aliud quod esset Rationale, et hoc foret Animal generice.

Ad 3dum Verum generice perfectibile Contra dicere Certis perfectionis, eo modo quo dicunt perfectibile: Petrus ergo, Cy sit perfectibile pro Cognosci, Soly g Cognosci dicit Certis perfectionis, ac pro differentiary perficiendi: g Soliciti tamen totum perfectionis Speciei habet, ac pro differentiary, Ratio vt, quia Petrus ita dicit Certis perfectionis eo modo quo perficit; g perficit toty g Cognosci; quatenus Cognoscit g Species perficit per differ: g toty g Cognosci dicit Certis perfectionis.

Duci: g Petrus g Cognosci Soly dicit esse pars essentia: g g Cognosci dicit Certis differentiary: hoc vltima dia Sequitur Cognosci; prima vero Cognoscit nia: g g Cognosci nec toty potentiale: ergo Neg: Petrus g Cognosci dicit Certis differentiary, Sequitur g Cognosci dicit Ratione partis perfectibilis; g toty potentiale dari Valet sine Certis differentiary: g. = Distinguo Cy Neg: g Cognosci non dicit Certis Cognosci differentiary Deo Neg: Certis Soliciti vt Neg. + ad Rutty

per g Stat ad Veritatem.

probationes distinguo mai eorum modo et sic intellecta minori nego Sequelam

Species predicabilis Nec: quod de pluribus differentijs numero, hoc ipso & Vt predicata: 1. Vt Sti docent: Species Vt ques prater plurimus differentijs numero, eodem modo. Eodem ipsorum Vtra obtinet diuinis definitionem esse Species genus, Vt Bos Canis, &c. Species subalterna predicata de pluribus differentijs Species, Vt Animal de Animale, & Animal Species subalterna per relationem ad genus q. de ipsis predicata; Veritatem respectu suorum Inferiorum subsistunt Species subalterne per relationem ad genus q. de ipsis predicata, Vt tota Iudicandi. Species Summa talis erecta, quia subde nullis Species de qua predicetur, Vt tota Iudicanda. Vt Ens

Hoc Nomen predicatur de Deo Angelo Homine predicamentalibus Vtra Vtq; singendo Vel quemcunq; tria Genera Carminis Ens ad Latus de tribus Collectis distis genitum, qua simul diuidunt Rationes Superiorum, & Inferiorum Substantiae: Viuulus ad Latus Finitum Collectis distis negatum, qua diuidunt Rationes Superiorum, & Inferiorum non Substantiae, imo illi repugnant: Viuulus denique retro ordine Collectis ponitur genera. & Species que predicata quid Vt Substantia, Corpus, Animal, Homo Species tria Genera Carminis Vatica ad Vtq; diuidunt sequ Vt Fundamento Cetera intuenti. Ens Finitum ad Cuius initium quinque alia tranciscidere Valent, ea dem parte Negatiua de diuisiuo tradit Porphyrius tres Predicabiles definiendo: 1. Vt; diuidunt Vt Quod Species Vtq; sunt, & dequo ipsa Genera quid predicatur: 2. Vt: diuidunt Vt quod Nno totu prat: 3. Vt: diuidunt Vt Cuius Collectio genitatis Finitis Ens respicit. Vt esse Italia patria nata, tali hora, tali signo, tali gratia, tali gubernatione, tale nomine Pus, tali figura Vt que omnia nisi Carminis juncturis.

+ tempus

Forma, Figura, Locus, Cum nomine Sanguis.
Patria, Sunt Septem, que non habet Vnus, & alter.

Disp. I.

An Species Vt Subijcibilis sit formaliter predicabilis.

Ad definiendu Scotistarum Quinta positio Vtat: Species duplex esse respectu Subijcibilitatis ad genus, & predicabilitatis ad singulare, Vtat: Species subalterna dari respectu subijcibilis ad genus Superius, & predicabilis per modu generis de Speciebus Inferioribus quod q. ignorauimus Vt Otty per Duplex respectu suus Species Vtatur: q. Vat Subijcibilis, Vtatur duplex: q. Vat predicabilis, & Vtq: Vel Vtq Subijcibilitas

predicabilis per predicabilitatz ; adequate vero per hanc, & per Subjectibilitatz. = Vide solutio seu ni
tio fundamento, quod sunt equinocte dicuntur : & ly non nomy Speciei equinocte dicty de Specie subji
cibi, & predicandi ; vide si replicetur Species vt predicabilis, adequate Substituta per respectu ad Herbora
numero distincta ; & ratio vt quia hoc predicabile adequate ad alia distinguitur per ordinem ad Herbora
numero distincta, nec facile licet aliud distinctum adequatu inferre : q adequate substituta predicabilis
num distincta, nec facile licet aliud distinctum adequatu inferre : q adequate substituta predicabilis
per communem respectu ; patet Sed, quia Substantia, & distincta sunt ly non Deus. patet ideo si Species
Summa vt Subjectibilis, que etio adequate substituta per respectu Subjectibilitatis.

2a Conclusio.

Species nec genus, subjectibilitatis, nec subjectibilitas predicabilitatis, & omnino diuersare
habent, quatenus una relatio nec alia ferri, nec illi resignari : patet Ab : similitudo non potest ori
ri à dissimilitudine, nec Stra : q subjectibilitas non potest esse vt quietas à predicabilitate nec Stra.
pro Sed : ideo ly vt Vera, quia similitudo oritur ex similitudine, & Ab, seclg predicabilitas, &
subjectibilitas ad istinguitur : q maior vt nota, & patet minor, quia quidditas vt Herbinitatem
distinguit à superiori. & Stra ; q subjectibilitas, & predicabilitas sunt dua Stat superioritatis, &
pugnare Herbinitatis : q una ab alia dimanare non potest.

Quinto : q Species quodque quarta Itaque
Natura, quodo una sine alia ; q diuersare habent : pro ani : subjectibilitas quarta q Species sucalterna
Rum predicabilitas ; q quatenus predicandi omnia vt ferri generica : q genera suprema predicabilitas
& subjectibilitas : q Species prima una, & alia Natura si fuerit creata, si autz substantialis
quales vt Angelica, una tota Natura subjectibilitatis, & non predicabilitatis : q signy vt hoc
Natorum, ebe diuersare, ly sine alia quarta, nec ly Stra ferri, illi sine resignare.

Nec
Natus fuit dicere hoc Natorum ebe Omnes vat Sortes, etio si vat quinconnes sint, vide
q Species prima Natura Predicabilitatis fuit necessario Natura subjectibilitatis ; & ratio vt
quia predicabilitas Speciei q prima vt limitata, & coarctata ; minus qua ampla, & ideo sic li
mitata & coarctata ordo subjectibilitas ad primu sibi superius ; omne autz limitatu dicitur
Deus vt : q Sanctitas autz & Maa Angelica nihil premit adnexayi preter tertio tale
nag ebe Logice predicabile vt stat videbimus.

Non igno Natus fuit, quia q Species sucalterna Na
tura Stra non fuit ; & tamq habet predicabilitatz limitatz respectu generis superioris : q q Species prima
nihil munit limitatio predicabilitatis = Quinto : subjectibilitas Speciei prima, & sucalterna vt cuiq
Nationi q Itaque Species ; quia Itaque subjectibilitas vile q omni tanq superiori : q si subjectibilitas in
Specie sucalterna non dimanaret à predicabilitate, nec ly ; quia prima Species. = Quinto : omnes
predicabilia innocue dicuntur ; vat Species subjectibilis respectu vile vt sic ; & tamq non dicuntur
q vat predicabilis forlin, quia quodlibet predicabile Stra habet predicabilitatz diuersa, & subjectibilitatz :
q ideo quod patet.

Vatio autz sepra de limite, & Coarctatione primata dicitur vt ; quia sunt vile, & predi
cabile non dimittit per ordinu, & respectu ad alia superiora ; sed Herbora, ita tale vile, & predicabile
Summi debet per respectu ad sua Herbora : vide hoc ly predicabile est magis limitatu, quia partiora
Herbora habet, & minus se extendit quo genus, & hoc non vt subjecti genera ampliora : sicut hoc
genus minus Stra habens, Clientu quo numeru minus, nullatenus subjecta plurigus quanti maiori alg
tela, dominus quo maiori.

Nec refert nag Angelus ebe vile q positione Contraria, ty quia Stra opposita
predicabilia vt magis quo Natura Diona, & sic non vt hanc nag predicabile Stra, quamuis opinione quinq
predicabili = ty ebg quia q Sors Maria predicabilitas nag Angelica non vt cuiq Nationi ly predicabilis
nag mealis, ng naa Angelica toty vt predicabilis q Nationi q, & una mealis q vt, & Nationem
Omni ; & tamq subjectibilitas nag Angelica vt cuiq Nationi q subjectibilis nag mealis : q subjec
tibilitas q Species prima in ordine a predicabilitate, nec Stra.

Species quodque quarta, & efficacissim
dg : vile, & predicabile q omni
quod genus vt ad quinque pre
dicabilia, respicit vt potius ter
minu q Herbora : q tale predicabi
le, & vile participant nag vile
& predicabilis ; omni respicit
patu ty sua Herbora : patet Se
quia Sors vile, & predicabile in
omni substantia per respectu ad
Herbora ; omni ; ita tale predica
bile, & vile per respectu ad talia
Herbora : q hoc ly predicabile
plicat substantia predicabile per
respectu subjectibilitatis.

Soluuntur Argumenta &c

Arg V Ds Ds: Species ſtatq; Vt huic, & prædicabilis, ſequitq; participat Vtitatq; & prædicabilitatq; : g ſolq; Vat Species Subiectibile participat Vtitatq; & prædicabilitatq; : g ſolq; Vat Species Subiectibile Vt Vtis, & prædicabilis : quatq; minor : participare Subiectibilitatq; ac Vtis, Vt formalissime subijci Subiecti participanti & Subiectibilitatq; Sacrifit ; g participare prædicabilitatq, Vt Subiectibilitatq; participare : g. = & Formalis Prædicabile Vt genus ad quinque prædicabilia : & quinque prædicabilia sunt Species Subiectibilis : g Subiecimur prædicabilitati generis : g sunt prædicabilia ſequitq; Subiecimur : patet Cia, quia sunt id quod Verificatur de ijs ſequitq; Subiecimur ; & ſequitq; Subiecimur de ijs Verificatur esse prædicabilia : g &c

Hic arguit magis potat, quq; Sortes neq; g Vis secundo : Species Vt prædicabilis per id quod participat à prædicabili in Omni ; & non participat solq; prædicabilitatq; : g Species Vt prædicabilis per prædicabilitatq = Vt Species, Vt prædicabilis per prædicabilitatq participare a prædicabili Vt Vis ; & tanti prædicabilitatq Vt quatq Vtitatq Vationis ad Speciem : g Species Vt prædicabilis per relationem ad Speciem = Vnus g alterq Maior : ſequitq; participat Vtitatq & prædicabilitatq Superiorii ad Speciem Prædo maiorq : prædicabilitatq Generis ad Superiorii ut Superioritatq, & minorq Vtitatq Venu : per quod Stat ad primum, quia Species non participat à prædicabili, & Vis Vt Superioritatq ad plura nunquid ; & hanc habet ab Vtitate, & Vtitatem ab Vis ſequitur Omnis

Ad Ds Dago ans, Deum & Omnes Dei : Vnus ad Vltimum Deus quod distinguo Sunt prædicabiles ſubstrato, & Vt quod Prædo Deus : g Sortes, & Vt quo nego Deus : ad primum Prædo maiorq & distinguo Minorq : ſequitq; subiecimur Verificatur esse prædicabilia Vt quo, & Sortes non Minorq : g subtrahatur Vt quod, & Maalitus Prædo minorq : per quod Stat ad addita proximo, quq sub dist negando Vt quia Species Vt Subiectibile non Vt prædicabilis : patemus Species Subiectibiles esse prædicabiles, dumodo Vtros, ad quos tendant, habeant, negamus tunc esse prædicabiles ſequitq; Subiectibile, Subiectibilitatq Scilicet se habente Vt quo, & per modum Vationis sortis ad prædicabilitatq, Vnde Vt Subiectibiles sunt Species primitiue prædicabiles, non Vt Species quq Subiecimur sunt quq prædicantur, & non Vt Subiecimur, ac pridie prædicabilitatis Vtitatis ſequitq; Species Vt fundamentq, & Substratq ſequitq fundata ad primo Subiectibilitatq

Arg V: nâa Relq

ruiquit Correlativum : g tui naq Vtis debet esse Correlativum Vat termini ; & Correlativum Vtis debet esse Vtis, quia Correlativa sunt ſimodi genera : g tui naq = Vtis Vat termini debet esse Vtis ; Tui Vat termini Vt Subiectibile : g. = Vterq : plures sunt Species Subiectibiles : g ad omnq Innocua Inanigtibq Vat Subiectibile, abstrahit totalit Negra Vatio subiectibilis Vt Vis : g illa Vatio Omnis Subiectibilis esset prædicabilis = Vnaquæ : Species Vt Subiectibilis non Vt Singularis : g Vtis.

Arguit manifestq patitq inditq ing ; g patuisse, quod tui Vt Speciei Vtis, & tanq non Vt Vtis : Vnde Deus quod tui naq Vtis debet esse Correlativum Vtis prædicatiue Innumeralis, si secunda Cia, Vt, non tanq Vedargutiue Vt tui Vt, quia ſimodi Vt Species esse Superius, & ſequitur Sub Vatione : ac pridie Species Vat tui Vt Correlativum generis per Vationem Subiectibilitatis, & non prædicabilitatis, quia Vationis non sunt ſimodi genera quæ omo, Scilicet Innumeralis, & ſimodi genera Vemoto Scilicet Vationis : Sicut non sunt Correlativa tali modo ng genus Vt Vationis ad plura Species de Vestra : Species Vero ad plura unus distinctus. Vnde Sicut diuersimodum ; datur prædicabile, Inanigtibq tanq Vat generum prædicabile ; ita diuersimodum Vat diuersimodum Vationis, nemps Vtis, Inanigtibq tanq Vat, & Scitis Omnis Vationis.

Vtis Vtis Subiectibilitatis abstracto esse Substracto Successivum Aternum Vt Vationis prædicabilis ; Vnde sub Subiectibilitatis tunc esset Vatio prædicata, & num Vatio Sortis prædicanda, quq esset prædicabilitas Sequitur ad ita ac pridie nequq Subiectibilitatis se habet Vt Vatio Sortis Vtrumq Species prædicabile ; Subiectibus

Arg Ds dico Species Vt Subiectibile esse Vtis metaphysicis, & Substracto = dico Esse Vtis negative, non Vt non esse potestive Vtis, nec Singulare non Subiectibile Sortis, & ita Singulare, & Immediate Subiectibilitatis Vnaquæ.

Arg Ds Ds Ds: Prior Vt Species ordo ad Non Vtrumq, quq Posterius : g prior Vt Species ordo ad genus, quq ad primum : patet Cia, quia genus Vt Vtrumq Species, Vt Species Vtrumq : primum vero sunt Coordinata terminativa : g prior Vt Species Subiectibilitas, quam prædicabilitas, ac pridie ista Sequitur Scilla = Vursus : Species prædicata Vt tota ad ita : g prius ita

ligite Specy genus Trahere, qua grau: g genus intelligitur esse subiectum, qua predicabile. Dca patet, quia Trahere genus vt Sortissime trahere Superius ad se, ac prout subijci Superiori.

Ad hoc arguto Sate, & duarissimae ad hoc soluto, facile me expediam, vsq illud assumpty, 1, Sanctatis gratia illud distinguendo de doctrina multotiens dicty: Sortes ambulando vt genus generis: metaphysicus, Scotus, & Logicus: hoc actiabitale Sortes. g Sortes summata illud significat: Eodem sit modo Species non dicitur subijci nisi per ordine ad genus Logicum, & hoc modo genus vt Ontologicum Species; & Species genus, quia Correlativa sunt & mutuo Natura vt suo Correlativo stylicus, quia opposity illi: Ad genus autem Metaphysicus, quod vt stylicus Species, non vt Species subijcibilis; Stat bn g Stylicus non subijcitur Substanti per aliquo Velationis, sed esset Stylicus Substanti opposity, nec toty subijcitur parti: g Species, quae toty vt non subijcitur generi metaphysico, quod vt pars.

Unde pars intelligi, q Species genus ordinem ad genus, quae formalis, quia ordo ille, q sit Species genus Stylicus vt ordo transcendentalis, & non Logicus nec pdc Species non vt Sortes predicabilis, quia Stylicus per genus, alias esset ens predicabile, quia Stylicus per differ: & vt predicabile, quia Stylicus per genus, & differ habet Sortes de se predicari, Stylicus illa se habente pura Natura, praeexistente, & Petro subiecto, supra quod cadit accidentaliter Ens stylicus Logica predicabilis de pluribus numero distinctis: Eodem facilis est Solutio ad arguty, & ad Confirmationem Sortes, nec Sor vt simplex immediate.

Ultimo arguty, g ig Corpus totius mundi, ideo assumpty per medium demonstrationis Summus; ait bn M. Joan. a S. Thoma Cuius vt arguty subijcibilitatis g Species sequi & predicabilitas ac pdc Cyllae Correlativi, quamvis nec predicabilitas se Cy subijcibilitas, vbi se, nec vita Cyllae ad finem Connexion, nec vna pendet ab alia: Unde ait subijcibilitatis non dimanare non dimanare ab hoc vt predicabili, quia predicabile precise g quia predicabile Corporeitatis, & finitatis magis quam genus, Cuius vt subijcibile, sequitur hoc Causa, quae non subijcitur Causis superioribus, & eo quod sit Causa & eo quod sit Causa limitata: nec peccabilitas, & defectibilitas, aud antibilitas Sequitur g Creatura & eo quod sit hus Creaty, g quia hus Salty & omnibus.

Eodem fere arguit: hoc vt predicabile non vt pdc quomocunque, g subordinaty omnibus alteris, scilicet genere: g id quod Stylicus hoc vniuersale nemini alteri, non potest dispariate se habere ad Stylicum omnium vniuersalium; Sequitur & stylicus Natura Vat Causa vt, g sit vniuersale subordinaty & Servus, sicut vt de stylicus Vat Causa & subordinari primo, & de Vat stylicus Pro-regi subordinari Regi, & vniuersaliter de stylicus Vat Causae quocunque Superiori vt Superiori subordinari: g hoc vt predicabile vt genus Species g Vat predicabilis: & eo hae Species predicabilis, sequitur subijcibilitas ad genus Superius.

Ad arguty ig g Corpus Stat hoc vt predicabile nullatenus genere subordinari, quamvis sit genus nemini simply, quia illa Correlativa & Destructio vt g Species per identidua Species, non per genus, & hic Scotus quod identidua contineat idea extra ad Stylicum hums vniuersalis Stylicum non dispariate se habent, nec coniuncta ad hoc vt. Salg vt bn quinque predicabilia esse Species participantes vniuersale vniuersale vt sic: g nulla vniuersale alteri subordinata Vat Causa, alias vniuersale non esset equaliter participabile ad omnes Species: & quo sit quod sicut nulla Species contenta sub aliquo genere, vnitur ad alia partia sub toto genere cum tenere participat, ita nulla alteri subordinata per se Stat dispariata ad Causam vt, & Pro-regem participantes a Causa vt & lege, Causalitate, & dominio, vnde non mirum, g subordinata Superiori.

Disp. II.

Vtrum aliqua Specifica natura, cum repugnantia individuorum, sit Vniuersalis.

Supono ad intelligentia difficultatis plures esse naas coexistentes, quae toty identidua per actuale plurium identidua non contingit, & non per illorum repugnatia, qualis vt naa Petri, Athony, & Thomae, qua, & Caesaris identidua, non tamen repugnant: alias Supono esse naas plura identidua coexistentes, & repugnantia coexistendi, quorum vt naa Angelica, quae quamvis sit multiplicabilis pluri specifice

ac pde predicabilis generè, non tamq; ut numerice multiplicabilis, ita ut nec de possibili sit numer
multiplicè, si aucthor Thomistæ Cy Aug. Precept. lg. q. 50 art. 2.

Quamuis opinionq; ista potius negan
nera, quq; asserere debeamus, nihilominus fundamenty quo nititur Thomistary Cetus breuiter attingam: dicunt
Cy unus multiplicationq; fundamenty fra latide speciq; proueniree a maa: q Cy Angelus sit substantia spi
ritualis completa, cogeu totius mag; ut numerice multiplicabilis, ac pde quilibet Angelus ut sua species
completa, totq; sue speciq; perfectionq; amoueat, Cy omnimoda repugnantiq; esendi fatio fundamento fra Cdq
speciq: pde quilibet Angelus ut naa sua singularis, ad distq; grauy malty, debiq; forme spiritualis im
completq; qualis ut anima rationalis, quq; singularitq; multiplicantq; per ordinq; ad mag; qua recipitur.

Quo
ut fatet hoy Doct. quod tota potia Angeli, tam ly substantia q; speciq, q fundamento: sit primy
quia sunt pura essentia illius: sit que Cy quia talia pura dicunt omnimodq; determinationq; et ca
tiq; multiplicationis, et diuisionis, quod dicit eodo quod illa pura potia sunt maa irrecestibilia =
In assignando tamq; quomodo hoc fiebat in minori Quoniam Angeli non pary sunt Thomistæ discordes
nec ut pareat, tota sunt Marie repugnè.

Aliqui dicunt principia potia sub utroq; munere esse de essentia
Angeli, ita ut Angelus sit essentialiter singularis: Alii vero admittunt singularitatq; potie non esse de es
tia Angeli, bene tamq; singularitatq; radicalq; fluente saltq; ita ut ista naa speciica Angeli est hoc
gat essentialiter esse sua ma singularit, Cy omnimoda repugnantia ad plura. Aliqui hoc definiunt
a Theologis: nos autq; a verit hinc Sententia precindentes, Sententq; supponimus, et contq; Thomi
tary sequimur. In Angelica naa Cy supposita fundamenty repugnantia precedat ytm fundamenty, ut iqi
jungat potq; Putatiue; et media illa distincta naa Logicè dicis.

Circa hanc difficultè sunt vt a pri
matia, ita Omnistæ Thomistæ, qui ex Cayetano duplex distinguunt Relatiq; scilicet Relationq; totq; et
Rez, et Relationq; simul; Esse vnitiue dicunt sic q Congruat naa, que sic ut determinata, et fundata,
Cy a regna potestatis et sapientiæ et gartecismus naa ut sit: tali fundato, et talis si detur, quia
quamuis titulo naa adequatè Concepta sit precisiue determinata, titulo tamq; naa adequatè sumpta, hoc ut
Vat naa potest esse huic = Cy Scotistæ dicunt Corpus naa plura fundata realiter habeat, vel
admittat pluralitatq; realem, non Logicam. = Quod agatur Maria opponitq; primo: ita sere omnes
contra Scholq Thomistary, et ex Dominicis Bannez.

Nostra Conclusio.

Repugnante fundamenty fundatary fra quilibet speciq, nulla naa potest esse Relis, et predicabilis, predica
bilitatq; pertingere ad hoc ly predicabile. Secundo, quamuis Thomistæ dicant esse Angelico precepto stranq
illq tamq; pio ex Aug. Aug. 8 genesim. cap. 12. textu 1. Vii art: quilibet stingere potest, quod
id, quod significat pia nomen, non sit actu, natq; quia de fluibq: primo modo, quando nomen
significat formq, Cy quq determinata ad hanc mag, sicut hoc nomen Plato, significat naa humana
grouit et hanc naa: Secundo, Cy quod significat tm, quq non ut natq naa Petri: Dicimus
Cy hoc Cy notanter Aug. Doct. ignara naq irrecestibilq, naa, naq ut determinata ad mag; sic nulla
naa ut determinata ad hanc mag ut Logice predicabilis, et Relis, quia singularis: q potius naa
irrecestibilis, naa, quia multiplicabilis, et singularis. Probatur 1a Ratione, quamuis Omnis efficacissima:

Natura quaque specifica Logicè predicabilis debet esse apta grauis de multis numero distinctis; sed hypotesi
questionis, naa Angelica Gabrielis non potest esse apta grauis de multis numero distinctis: q talis naa
non potest esse Logicè predicabilis: Maior ut dominus Caietanus grauis: Minor patet: non potest
naa esse apta grauis de multis, Cy repugnant multa num distincta; sed naq speciei Gabrielis repugnant
multa num distincta, ut volunt Thomistæ singularitatq destruere: q talis naa non potest esse apta gra
dicari de multis. Minor patet supposito quo fundamento: Maior probatur: ibi repugnat
predicabilitas de multis, Cy repugnat relatio ad multa; sed multis num distinctis repugnat ly repug
nat relatio ad multa, q repugnatiq tui, relatio repugnat: q

Confirmatur hoc ratio: quilibet naa cum
fundamento Cy predicabilis de multis num distinctis, debet habere vnitatq speciq multis communq; sed hoc repug
nat naq Petrini: q. pro minori: Contra potia omnino multis, suppositis singularitatq multorq, et quantitatq

illoru ꝑnaa; ꝑnaa ꝑdicta Gabrielis talis similitudo, & Inequitas ꝓponere non potest: q. maior
Vt Thomistaru decantata doctrina, & fundamenty adepti & valty ad Immunitatz: minor patz: naa Ga
brielis non habet nisi vnu plura Inequitas, & Similia qbo Immunitz: q. ans Vt euidens, quia plurib
repugnantib, repugnat pluriu similitudo, & Inequitas Vt dicit patet.

Alii efficacissimi Rationib, & alijs, que
rendo Matre formari ꝓsunt, Concludant Thomiste pluralitatz ꝑdiuiduoru repugnare naz Angelica &
cum adequatè Conceptu, non ꝑadequatè: hoc Vt repugnare naz Vt ꝑdiuiduatz per irrecepti bilitatem,
non naz ꝑdicta Sumptu, quia Angelica naa Vt potè Virtualitz distincta ab irrecepti bili. & sicut a modo
ꝑdiuiduante naz, precindere potest a tali modo irrecepti bilitatis: q. Concipi potest sine ꝑdicto ad multi
plicatiu, ac ꝑdicto Vt multiplicabili, quoty Vt de se, & Inequitz ꝓdicabili de multis, quoty Vt de se;
non alia quidz, & per prossimu & ocultu; & quia plura alteru non dicit; & per non repugnatiu, quia
illa naa ꝑadequatè Concepta potens Vt, quoty Vt dicere de multis primi, si daretur multa, Unde Vt
de multis non ꝑdicatu, non Vt dicere defectu naz, Vt dicere defectu terminoru.

Plura sunt hac soluta, quia
Vita Mag Joan. à Sancta Roma Sacra Theologiæ Lectoris, & Mensis principijs Fauorabilia, Sint tamq oppositu, &
nulla sit probata: Igitur Author ille repugnauit affirmandi negandi, & Immunitatz non repugnatiz, quam
non Cy Scoto nouimus ꝑnaa agente Vel, & Singulari, sumpta naa ꝑadequatè, & quoty Vt de se:
Si Cy Vel naa Patris ita Cognita non Vt negatiue, & per non repugnatiu, Vtri, & Omnis, quare naa
Gabrielis ꝑadequatè Concepta, non Vt, Vt non determinata per irrecepti bilitatz, Erit negatiue, & per non
repugnatiu Vtri & Magni Cy Vt naa Angelica ꝓportionata ad Veritatz, qua naa Humana, Aquidem
ita non Vt Singularis ad physicu, sicut illa Vt ad physicu irrecepti bilem; & tamq naa Humana Petri,
quia ꝑde Singularis, non potest esse negatiue Vtri: q. pariter naa Angelica Gabrielis, quia ꝑde irrecepti
bilis, & ꝑdiuidualis, non potest esse negatiue Vtri.

Dicendu hinc, & Ultimu Scholastici quidu ꝑdictu Author
Citat, qua affert quæst 3 de Veri: art. 4. Si Cy dicimus non affirmando negatiu ad essendu ꝓximu Deuenire naz
agente Dei, non absolute sequendo, Si & Vt principiatu essentiaty naz; sunxit Author dicens quod non
sufficit naz & aliquo principio esse Capacz ad essendu ꝓximu, si & alio principio habet ꝓdictu
Si Cuius non potest absolute curdare Veritatz: quia sicut licet ꝑ Legida, Qui & Concepta Substantie
non repugnat Capacitas ad intelligendu; & tamq adhuc non potest quod sit absolute Capax intellectualitatis,
quia Vt specifice differentia intellectualitas repugnat: q. etiq si admittamus affirmandi, & Capacitatz essendi
ꝓximu non & Angelici Gabrielis & Conceptu naa, tamq absolute & Simpliciter dici non
potest tale naz posse plurib Deuenire, & de pluribus primi, quia & alio principio repugnat, Scilicet &
principio irrecepti bilitatis. &

Ꝑ pretermittamus ista, & dicta & alio Capita & examinemus Solutiones, que etiq si
ꝑtes omnes Thomistaru sit Solidior, nihilominus hypotesi quæstionis euertit, ac ꝑde nulla Vt haberi, quod Se
cundo: & Solutiones ꝑnaa Angelica Gabrielis ꝓportionata & Conceptu specifico, nulla data repugnantia
ad plura ꝑdicabilia, quia ꝑadequatè Concepta pluralitatis Vt: q. ita Vt Vtri, quoty plura ꝑdicabilia
non repugnant: q. repugnantib ꝑdiuiduis repugnat Veritas: q. Supposita repugnantia ꝑdiuiduoru, repugnat
etiq Veritas ꝑnaa Angelica: Sicta difficultas hac Negata cadit, Nihil concessu Vt aput omnes
difficultz vacare: q. Stante Negatiu, Stat etiq ꝓportionalitas Veritatis ꝑ Angelica naa.

& quo Colligo
Thomistas per hanc Solutionem contra chorum Naturæ, Siquidz contra id Vt dicere hic Ans Sit multipla
cabilis ꝑplura ꝑdicabilia naa Gabrielis, An non? Hoc autu non a dialecticis, Sed a theologis Negandu Vt: q.
Cy Solutio & tendat ꝑmultiplicationem non repugnatiu ꝑdiuiduoru, Euadit tamen hypotesis destructionem. ac ꝑde gentibus
Si Cy Vt Aduersarij Salmant Veritatz ꝑnaa Angelica, Consequitur ad multiplicationem non Repugnatiu,
Et tunc ꝑplura ꝑdicabilia positibilia adæquant; q. positibile Vt multiplicitas ꝑdiuidualis naa, Cy ꝓportionata
ꝑdiuiduoru: Hoc autu Straccham, Concedit: q. & Scotus, qbo breuiter Sequela: Straccham ꝑtinet aliq
ꝓportionale esse positibile, & multiplicitas ꝑdiuiduoru ꝓportionale Vt positibili ꝓponitur: q.

Quinquies Salmant Vt q Augu
stina naa Vel ꝑadequatè Concepta, pluralitatem ꝑdiuidualem, quia si alia non Vt pluralitas ꝑdicabilis
Erit pluralitabilis: qbo Sequela: Patio autu quare non Vt alia pluralitata, Vt quia Completa Singularitatis, &
ꝑnaa irrecepti bilis; & hac Vera Vita Sancti Vt, Vt nequit naz Angelica positibilitatz pluriu ꝑdiuiduoru: q.
& explicate hoc: Ideo naa Angelica adæquatè Sumpta non Vt pluralitatem ꝑdiuiduatu, quia dicit

grady irreceptibilitatis, & grady huius etg dicit gradeuate Concepta: g etg ita vt gmultiplicabilis: pbo minore: naa Angelica gradeuate Concepta vt essentialiter cooperei mag: g reiigi debuit gnaa: g irreceptibilis fuit: g gmultiplicabilis.

Deodor gsignatur illa gari Solutionis arentis Angelicg nag precin dere a Singularit, quia talis naa Singularizati per irreceptibilitatis tragg per modg gdividutis nag; g non potest precindere ab irreceptibilit: g nec a Singularit: maior vt cooperta Mag. S. thg docentis nag Angelicg non gdividuari per designationem mag, g per exeptg illius: minor patet: Naa Angelica non potest precindere a Carentia mag, quia quomodocunque Summata, debet Concipi vt Contradistincta a naa humana, ac gde vt Completa Spiritualis: g non potest precindere a negat receptibilitatis gnaa: g vt essentialiter irreceptibilis, ac gde Singularis.

Sed admittamus nag Angelicg Deo concurrere posse ad istu illg precindere Scil. sine Singularit, ac gde vt determinatg, & diferentg, quia gde nihil omnino: quia illa naa esset tunc determinabilis per ing, non per plura, quę supponimus repugnare: g non esset Petri. quia per additum ad ing non Saluata Communia. Nec sufficit dicere, quod illa naa pegre vt dicta determinabilis per ing, esset etg determinabilis per plura si daretur: non g. quod sufficit, quia illa naa, sicut vt necessario requisita ad hoc, ita esset nec Straneitis & determinabilis necessario per ing: Preterea g, male percipitur, quod naa ing tanty respiceret, vt determinata; g gdeterminatio, sive Extraditaria, sive Extranea dicitur duplicis tripliciis hic ignoratis.

Contra: naa Angelica esset Capax plura recipiendi, si daretur plura, ida solum Sime vt ac esset Communiale, si daretur plura, & hoc non vt quod sit Communiale positive, & quod posset; sicut dici non valet, quod Petrus sit Dominus, sive Mentis, & eo quod Dominus posset, si Petrus haberet: Unde si esset gpossibile Petrum habere Deum, etg esset gpossibile illy esse Dominy, ita si vt gpossibile Angelicg nag habere gdividua, erit etg gpossibile illg esse Petri, & eo dicit gpossibile, reddita possibili effectus ad illa gdependens. Et mediante illa Petri quod dicit gpossibile, reddita possibili effectus ad illa gdependens. Et mediante illa Petri vota dicit potest Angelica naa esse vt Communiale, potent etg naa Diuina esse vt Communiale, si daretur plura Dij, quos diuideret: posset etg gdividuy, si daretur plura Dęy Verificaretur, dato Signo de Trinity.

Soluuntur Argumenta

Arguitur Ver. Deb. 3 quest de Spiritualibus Creaturis, art. 8 ad 3m Vbi dit: Sicut hec Albedo non potest esse gmultę, quia vt albedo, & Deodor quod vt hoc, quod pertinet ad Rationg gdividui; ita naa Diuini Angeli non prohibetur esse gmultę, & Deodor quod vt naa ita si esse Dei, quod pertinet ad Rationg Speciei, & Deodor, quod non vt nata recipi galiquo subto, g pertinet ad Rationg gdividui: g do vt dicta, naa Angelica prohibetur vt gnata de multis quatenus gdividua, non quatenus Specifica Dei, quod Angelica naa non prohibetur gnata de multis, & eo quod sit Species Communis dicta, alias nulla esset Species gnabilis, & eo quod sit talis Species; hoc vt talis naa Specifica non nata recipi galiquo subto.

Arguitur Nat. apiores: Natura Angelica gadequate Decepta Rationg Specifice, potest coprehendere precindere a Singularit: g potest esse Petri Consequentia: ans Supponitur vt Vera: Deo patet: naa precindens a Singularit, precindit ab gdividuo Petri, & naa nulla dicens gdividuy ab Petri, potest esse Petri: ps. Maior vt per Scotum, quia nihil excedit Petri, nisi determinatio, aut Singularitas: Minor etg Sanctus, quia Deo naa humana precisa a Singularit potest esse Petri, quia Deipetra Sine gdividuo ad illam gparitur naa Angelica.

Dicimatur: Natura Angelica a Singularit abstracta non repugnant plura: g nec ordo ad illa: ptz ans: ibi non repugnant plura, Deo non adest principium repugnans; & gnaa a Singularit abstracta nulli adest principium pluralitati repugnans: g ipsi sic precisa non repugnant plura: Maior vt Deodor nota: minor Suadetur: principium repugnans pluralitati vt Singularitas, quia Singulare opponit multitudini; & gnaa abstracta nulla Deipetra Singularitas: g nec principium oppositum pluralitati, ac gde Deipetra potest vt Natura ad plura sicut non repugnans.

Arguitur hoc, g Deus vt Deitas Creare, nihil ingeret, sive illud admittamus, sive illud negemus: Unde permitto ans, & Deitas, quod a Nonentis gne

gabile erit, si immunes non essent sug doctrine: igitur de sua principia vere Logice non immerito
precisione ad predicatio distinxit; si proxime positio ipsius nisi ad superiora: q quamvis nisi Angelica sine
ate sine predicato, n ideo erit Logice vere. Sed stat, quia quamvis res non sit predicata ad aliquid
non ideo sequitur quod sit corporalis, si corporalitas dependeat a posit Alicuius rei, aut circumstans.

Dicit Supra
ad Solitary duo requiri, et copulatio predicati, et positio forme universalis, et non non dicis et
Cerebro meo, si doctrina decantata Dominicary, alias positio precisione vt vult Porphyrius, generetur
vere, q falsum vt, quia positio huius non sequitur. Corporit illius: q quamvis Angelica nisi Judaeus
vt copulata predicato positivo, scilicet singularit, non ideo caret totali predicato, scilicet pre
dicato negativo, quod vt certa forma relativa, sine qua impossibile vt vere Logice, sicut vt impos
sibili amicitia cum Deo sine positione gratie, quia non sequitur ex copulatione peccati sequela cor
naturalis, et necessaria.

Dices Contra hoc: Iste copulatio peccati non vt solitus inimicus Dei: q nisi
copulata singularit, non vt solitus inimica Solitary: ans vt certa: quia peccatum vt accidentalis forma
Distituens homine amicum a Deo? q hac forma copulata n tuit non solitus auersus a Deo: Dica pecca
to parit: Modo sic: sicut iste Distituta inimicus Dei per peccatum, ita nisi Distituta singulari per
singularitatem: q sicut iste n remanet solitus inimicus copulato peccato, ita nisi Angelica non
remanet solita singularis, copulata per precisionem singularit. Si ergo nisi copulata singularit
non vt inimica Solitary, n opposita Solitati, ac pro illa recipere potest.

Concedo ans, et Neg: Ratio
disparitatis vt clara, quia positio copulatione singularitatis, adhuc nisi Angelica remanet proxime multi
plicabilis: si multiplicabilis nisi Distincte Dei: q remanet nisi Angelica separata Dei. Nisi copulato
peccato vt iste Caiaso amicitia Domini, quia Superiora positione gratie, nihil deest vt iste denominetur
amicus Dei, Christe quia datur forma, et tunc ad quod Petrum iste per Amorem: Cetera copulata
singularit, non remanet nisi Caiaso succedens forme Dei, quia desunt tria ad quod talis forma
Relativa ordinata, et Superiora tria positionis: Nedum positionis pro Relativa debendum essentia liter
a Termino.

Instatur: q tota repugnantia oritur ex defectu trium; si tria forma Relativa sunt contrarie: q
tota repugnantia vt ab extrinseco: q nisi Angelica proxime, nullo alio repugnante. Si Neg ita Rey
Christe positio sit quia Vera: ideo nisi Angelica non vt Deus, quia nullo habet tria ad quod ordinetur: q
tota Natio repugnantia, oritur a Deo = Distinguo ans: oritur repugnantia ex defectu tria mediate
et illatiue Nedum Deo: Oritur immediate ex Deo: Nedum Antecedo: et distinguo Cons modo subrepugnat =
Deus q d si date nisi Angelica repugnantia ad Solitary, ideo vt, quia nisi ex defectu tertio, vt quia
tria multiplicabilis, et sic nisi multiplicabilis cum repugnantia tria: q hec patet ex illa, et sic de alijs tria
Deus si tenet, ex parte nisi multiplicabilis, et contrarie ex parte tria: q

Ans: nisi Angelica judicatur
Concreta non vt proxime multiplicabilis: q nulla vt Solutio: pars ans: nisi Angelica ex Concreta nisi non
separatur multiplicabilitas; alias non esset multiplicabilis Angelus: q. = Negatur ita, et prout nisi Angelus
ille ex Specie multiplici Dy grady generici qualitatis, quia vt Vera; et Dy grady specifici talis qualis
tatis q vt Dy, et sic nullatenus Antecedo: Cosequo Dy: pertia quod sit predicabilis generice, non
vere specifice, quia specifice vt multiplicabilis, non vere generice.

Hinc Solutio illud obtenditur datum
Sanctorum, scilicet, quod nisi Angelica vt mala irreceptibilis, nec dy grady generici, nec dy grady specifici; et tamen
quamvis sit irreceptibilis dy grady generici, non ideo vt multiplicabilis: q nec erit multiplicabilis dy
grady specifici, quamvis sit dy grady specifici irreceptibilis = Solutio ipsa, quia irreceptibilitas nisi dy
grady generici nullatenus opponitur multiplicationi specifice, que sit penes principia forma: Secus vero irre
ceptibilitas specifica, et Ratio vt, quia principia forma auferentia irreceptibilitatem generici, sunt ipsi
ritualia Deitate, ac fide optime amplectantur: principia autem dividitur nisi Specifica maiora: q
si nisi vt Spiritualis Deitate, dicitur non potest per illa principia ipsa non esset recipi.

Ex Ipsa et dictis
Negatione actus simplex: non vt minus predicatio ad Actione actu Concretus Dei, que ad Actione nisi Solitary
Concretus singularitatis; si pretio Concretus Dei a Modo Scientia Dei, vt Stat remanet actu pure
tionaty, et primary, Ipsa: q precisa singularit nisi Angelica, Stat remanebit Dei: Quatuor
vt Vera Dominus: quare: ideo quinq vt Vera, quia precisa Concretus Dei, nullo addito predicamento

ad Nationg obtr; 3 prezica singularit, nulli addit 3 gradimoty ad Relitate; 3 Reg Deade maiorg, et
minorg; n tang Deg: Natie aligantati Vt, quia modo Scienti Sortis Sugerit ille Conceptus Reg, quo ablato
Edicit gradimento Remanet obtr proportionaty Logice, quia toty Dicty Vt, nec Deletione Habet degenerare ab
ita prudente: Natura autg aute Angelica deest aliqua gonita prezitione, nimmy forma Logica Vela
tiua, qua n Sequitr ad prezitiong, 3 adiute per alty distinctg: Inde naa Angelica duplex Habet
3 gradimoty, nimmy singularitati, qua Sugerit, 3 Caretia nec forma Velatiua, qua deest: Catery modi
Sugati Sortis Nu tanti 3 gradimoty Habet Scilicet Scepty Reg, 3 tradite, qua Cogniti nihil deest ille
Vt sit toty = Di Subti dicto: Mouy Sugati Sorty prescindere ty 3 Iudicio, qua 3 Cogreso a Sessno
Reg, quia Sessno Reg, non Vt Vatio stricta Natura extrinty; Astra Natura Angelica, qua Dr prezitiue
dat 3 Singularit 3 Cogreso, non tang 3 Iudicio.

Ad Dg Sugerioy qua falsa nitit Sugorit permitto Su
posity, 2 am: ad 3 ationg: distinguo maiorg: Vbi non addit principiy repugnatie 2 di naq Deade mai
torg: 2 di pura 3 Intelligentie prezisiue, n maiorg: 3 distinguo minorg: nulli addit principiy pluralitati
repugnans 2 parte naq prezitiue n minorg: 2 parte rei prescindenty; Subdistinguo: nulli addit pri
upiy 2 Cogreso Dignity ab rei prescindentie Deade minorg: 3 Iudicio abstractiue Contenty 3 naa prezisa;
tiery Subdistinguo: 3 naa prezisa a Singularit Sortis manifeat minor: a Singularit Radicali; iterum
Subdistinguo: a Singularit Radicali 3 Cogreso nullo minorg: 3 Iudicio: n minorg. Duo 3 3 Iudicialitas
pluralitati 3 naa Angelica Gabrielis ortu ty a Gabrielit 2 Sacti a Singularit Sortis, 2 Coplicita, tuno
tig adipia naa Gabrielis 3 prezisa, 2 Obstractiue 3 naalis: Inde naa Gabrielis prezisiua Vt Contractu
duplex Habet principiy pluralitati repugnans, nu Singularitas Sortis; aliud 3 naa: Caque propter
quamuis naa prescindat ab 3 gradimento primo, n tang prescindit a Secundo; Dita immediatior 3 gradi
bus pluralitati 3 naa, Scilicet 3 naalitas. Vt docent Dni; Buguer. quest. de Spiritualibus Creaturis
art. 8. 3 Corpore 2 huiusmodi Iudicialitas per hoc Verba: Si autg Angelus Vt forma Simplex abs
tracta a naa, 3 Iudicialis Vt, etig singulare quod sint plures Angeli Unius Speciei; 3 Eo animo Angelici
Principi. ita Angelica naa sumpta Specifice Vt ad pluralitatg 3 gradita, Vt nec per Gilitong sint Iudicialia

Singulare Angelus edignat nag, & ista non plus se sotendit, quo illud: q non predicatio superio
ris de inferiori, s deualis. Ste Equalis = per q Stat ad 23. quia quilibet Angelus ponit ipse
dicamento Sub Specie Metaphisice, & non Logica superiori, per quod Stat ad 33. quia ad pre
dicationes solis Soly & quinta identitas predicati. Cy Subd, Cetery ad predicationes Logice Stra
Requisita quod prety Signate Sumpty Vt potest ad quia q quia Angelica esse non potest.

Disp. 3a
De Natura individui &

Causa Specie cgit Porphyrius de individuo tripo de Correlativis sua: & dicti supra Stat individuy Summi
primo Substantialiter: & Substantialiter: Vnomo Quit definity a Porphyrio & definit duobo superioribo Ca
minibo & explicata: Vmodo Sumpty pariter Manet definity duobo prioribo definitionibo: & que Equod
individuy Substantialiter esse Concretty accidentale tenax quod si Vocali individuationis explicata forma Variati
Subiectibilitatis, erit Subiectibile, & si predicabilitatis de uno toty, predicabile. Sic definitionibo alig addicit
S. Th. 1 p. q. 29. art 2. individuy Vt my singulty sic, & dicitty a quolibet alio Vt particula singulty Vt
accipida de individuo q quia Entidy Variati, Vg. de individuo Petri q quia Petro, non Petri q quia
partes Entidy.

2 Dicit individuy esse Singulare, ac g ide negat definitionale, q de quo Stabilitas dari negat = Vt
quid quid definita Vt Species: q individuy in Vt Species: g. = 3. hec predicationes sunt vere: Petrus Vt indi
viduy: Paulus Vt individuy &: q individuy de pluribo predicata: & non sine definita per genus de uno =
Ad 23 dico Singulare esse Variabile quoad Entitty: permanens vero quoad Specificationem, & signate Sumpty.
quia licet essentia humi singularis sit Variabilis, non essentia singularis Vt sic: = Ad 23 dico q individuy
esse Sexty Metaphisice Stricte & predicabilis tripo & Vate Communi, & totali predicabili, numery &
uno toty tripo & Vate differentiali = Ad 33 Negatillas predicationes esse quinte predicabilis, quia sicut
Communi accidit q sit Species, ita Petro q sit individuy.

Inquiri solet an ad individuum, l. V. Substantialiter
sumpti ab sit abstrahi aliqua Vatio Communi Vniuoca: & quod Vg partz negatiue Vere, quia, quilibet dif
ferentia individualis ab alia differt: Vt Entitas quodlibet individuy: individuy sic & Entity, seu dulcedo a quolibet alio
dos sua Concreta ordo ipsum individuatus, ac g ide quodlibet individuy erit Quendam Vg quid, & analogam
& diversitatis similiter = Deinde: Vatio aliqua Vniuoca abstrahi debet a Vebo Equitis: & aliqua
Vate Communi, & differentiali, q differentia individualis ita se Vt, q forma Singleo: si Entitas esset Equitas
per alig differentia esset, & de ista idem quidem argenty Vigna q Finity. Preterquam quod, si esset Equitas, esset
Entitas communibus q Stat Socrates, q ipsum, quia differentia individualis & Forma.

Quoad Vltimum partem
Vere affirmative, & patet: quilibet individuy Substantialiter Quenit dato q uno toty, & q Subiecti
Species: q ab his Vationibo predicabilibo, & Subiectibili abstrahi potest aliqua Vatio Equalitas ad omnibo
participabilibo = Quinto: ideo ad individuum Substantialiter non posset abstrahi aliqua Vatio Vniuoca, quia
Entitas sunt res Vdiuersa, inullo que Quenitur, Nec unum potest, Vt patet q Sublimitas, quidditas, & qua
litas de Quenitibo Vniuoca & Vate generali predicabili de pluribo differentibo Specie, etig si esse Vere,
Realitas differant Entitate, sunt que Res Vdiuersa, nec sub aliquo genere Substantialiter sumpto
Contenty: g patet Vt dicty de individuo Vg esse Logico.

Caput 33
De Differentia, Tertio Predicabili.

Progreditur Porphyrius sua opus dialectice, & pertingens ad Caput de differentia, illud quinque sexat partes: 1a
assignat tres definitiones differentie: 2a Vero quinque ipsius definitiones: Circa primam partem notat differentia, alig
esse Communem, quodammodo scilicet omy ab alio differt Vtcunque, aut quomodolibet, sicut Petrus per actionem differt
a Paulo Sufficere: alig esse propria, & Vt accidens Segregabile, quo omy ab alio differt, Vt oculory nigre
dos, nasi Adunctitas, aut Scatitas. Cy & Vulnere quasi Cally obduxit: alig denique appellat
specialissimam differentiam, qua altery ab altero specifice differt, & sic ab Equo Vationali qualitate.

Secundam Vltimas
& genuinam differentia Vt ingredienti Labor, quo Summi potest, Vel Vt Vt divina generis, Vel Vt Vt Distributiua

Species, & vt predicabilis de suis inferioribus: duę priores Rationes sunt differę. Connexa ista, nequę
ens potest esse differentia generis, quę sit Substantia Species, quia Species Substantię est genere, & differa dni
dęta ejus Genus: Rectia vero Ratio, q̃ nunquam sit predicabilis non vt differę annexa, quia vt supra
dicemus predicabilitas n̄ sequitur ad differę, potest ens esse aliqua differa subiectibilis, & non predicabilis
scilicet illa, quę sustinet Species meræ subiectibilis, & non predicabilis.

Quæ Veteres plurimi definitionis quas Porphyrius recognovit, & Capitis garta, definitio ista ab illo de differa predicabili dęta, sic se habet.
Quę predicatur de pluribus differentibus Specie quale quid: q̃ supra dicemus quod per illa particula quid
datur intelligi differa prædicabilitas: per particulam vero quale prædicabilis per modum alterius adiacentis, aut quale
quantus: si ens quęratur quia vt homo, respondebitur Animal. & si vltra quęratur, quale Animal, ? Ratio
nale dicetur: Rationale: Equus Risibile & comodo significandi qualificare Animal, & eius
dem vocabulum ducere Rationale, & alia quamcunque differa esse accidens Equus. = Suppono insuper divisionem
differa in Subalternas, & Infimas: in Substantiales Species subalternas, vt Animatum Sensibile: Sensibile Animal.
Substantiales Species Infimas, vt Rationale Inrationale. His denique suppositis.

Disp. I.

Vtrum definitio Differentiæ. Conveniat tum Differentiæ infimæ, tum Subalternæ.

Prima Sententia contendit definitionem Duarum Reliquæ differe: & quamvis ad Duorum ? ejusdem subsistentia
differunt tamen modo, quia Caveternus Cy pluribus est, quod gratia de pluribus differentibus Specie Duorum
ens differe, Infimæ, non gratiæ, ? negatiæ; Non vt ? differe Infimæ non repugnat ita gratia titulo differe,
Subalternæ titulo totius limitatis: potest a parte Subiecti sua, quia quando Celesti Duorum quanti definitio reperitur
repugnatio, non ens repugnat Celo duorum quia quoty vt, ? quia tale quoty: ? gratia ? quorum.

Alia modus dicendi Sere omnibus displicet, & mihi hæc sola Vera displicuit, quia si dimitto Duorum quando Celesti, quia
quoty quorum, non Duorum est vtrum quando Celesti, Cui repugnat = Quamvis necesse sit Comedere audere
Hanc definitionem Duarum omnibus prædicabilibus; Postremo, q̃ non; & tamen omnibus per non repugnotia Duorum
Sunt Leoni per non repugnotia Duorum definitio Hominis, quia nec prædicabilibus, quia prædicabilia repugnat
nec Leoni, quia Animal: ? = Sumpsi: & probatur vt apud omnes definitionem Veri ipsius positivum Duorum
Si ens effata quia positivum rebus non Duorum, quia ipsius Duorum potest positivum.

Alij autem autumant gratia
de pluribus differentibus Specie, Duorum differe Infimæ, quia vltra prætia de pluribus, qui quamvis differentes Species
non differant, differunt tamen ab aliis: ? Rationale prætia de Petro, & Paulo, qui Species secundum
ab Equo. Fundamenty Primi Doctrinam vt, quia Caretio differentia Cadere debet Supra gratia Faciens
differe; Gratia Faciens secundum deffere vt prima differa ? Rationale: ? Cadere debet Supra Latio
nale; ? Rationale differe non facit Petrum a Paulo, ? Petrum a Deum: ?

Modus vltra opinandi Tro
lorum fuit, & quamvis Nobilis mihi non arridet, ty quia etiam dicere possumus Species gratia de pluribus di
fferentibus Species, quia prætia de pluribus Specie ab Alijs differentibus, & non inter se; Ty & ma comme, quia
si prædicata de Petro, & Paulo, quatenus Species differunt ab Equo, sortita prætia de ipsis quatenus Duo
nunt, & Mediate, mediata de, quatenus differunt: ideo ty Humanitas Humana differunt Rationalitate
ab Equo, quia ? Rationalitate sunt Duo: ? Rationalitas gratia mediatæ de pluribus Duorum, & non
differentibus. = Petrus quod si definitio Duorum differe Infimæ modo Cognito, in Duorum æqualiter differentibus ?
Infimæ, & Subalternæ, quia vltra prætia de pluribus differentibus Specie inter se; & definitio debet Infi
Duarum & Duorum omni definito. = Ex quo patet quod Definitio Infimæ prædicabilis, & Subalternæ, non
gabet abstrahi ab qua Ratio Numera Duorum Utriusque differentia prædicabilis.

Ad Rationes Supra positas facile

Rep quod Caretio differentia Cadere debet Supra differa prædicabilis, & Verificabilis de pluribus, non Supra
ipsa vt vt quoty pari metaphysica differentiali, quia prout sic Duo Cognitum mutuo differunt, & Re
strictiones Logicæ prædicabiles Cognunt Substantiæ Duorum ? Supra Variante Verificabilis de plu
ribus, ? Species vt, non distinctis = Ad 2 Supra addideram Punctum de quanto, duo, & arguty Falso
Ratio prohibito, quia quanty to minimum, quę Celeste diminutio vt corrumpi, etiam si diminuens diceat ? positis
duæ, ? Sorte Melius dicetur esse diminutio alia per ty designata partes Semper diminuendo.

Deo q̃ definitio differt predicabilis sola differt̃ sua totu, minime tamq̃ infima: quare
Nec est efficax: Nec definit Porphyri Stat differt̃ genu de pluribq̃ differentibq̃ specie; sola differt̃
subalterna, Dicit infima hoc facit: q̃ pot minor: differt̃ infima sola potest genu de his Cy q̃ de
titutq̃ habet; q̃ non habet tabitatq̃ Cy pluribq̃ specie ineuntib; q̃ totq̃ Cy pluribq̃ numero distinctor: q̃
Minor q̃ua sola esse potest difficultas Certissima vt quia Rationale sola tabitatq̃ habet cum
Paulo, & Petro cum distinctis, non autq̃ Cy Equo, & Leone specie diuersis.

Nec genus de duas non
Vitio diminutionis Magistri Predicabilis in se, quia sola definit differt̃ alia temporibq̃ notoriorem
Silicet subalternq̃, non infimq̃ qua nondq̃ Peripateticor tui humanus, ita me docet Cum Caeta
Aquirec antiquitatq̃ diligentissimus Scriptor: = Sed dic, non quomodocunque predicabiliter, q̃
medio meo Christo differt̃ infimq̃ sub illa definitio includi quoad essentiam, non vero quoad
accidentia; Duplex dictum: Differtq̃ predicabile non vt habitale genu de pluribq̃ specie differentibq̃:
hoc autq̃ etq̃ fuerit genus, q̃ genu equale quia per q̃ differt ab omnibq̃ alijs predicabilibq̃; q̃
genu equale quia etq̃ fuerit differentia infimq̃; q̃ differt̃ infima, dicitur, & definit Porphyri; Dic
infimam Compositam differt̃ infimq̃ & subalternq̃ cum totq̃ predicabile Substantie.

Disp II.

Vtrum Differentia sit predicabilis per ordinem ad Speciem, quam Constituit, vel per ordinem ad inferiora Speciei

Exponit̃ huius Capitis Lequet dictu predicari, q̃, ad Genus quod dividit, q̃, ad Species, quę
Constituit, q̃, Vtrum ad hoc sui representabilitatis, & Immediatatis forma sufficiens sit, An tuq
tali Immediatatis sit Speciei Constituta, An dividua, Species: Ides illa Vniuersalis Sugartita
non vt limitis sustinenda, Dico ad Istius Solutionq̃: & quia quia dubiq̃ fuerit de differa forma
partis Philosophyq̃ de Subalterna.

Ego Vellem quaq̃ sine Patrono Certe pugnante dicam
Immediatizari, per ordinq̃ ad hanc, Illa dicq̃: Vt Vatrem, per ordinq̃ ad hoc, Illud Rationale
quae talia, Quia Rationale dicor, & de illa Rationale gratis vt tota sententia, Dic quia dicere
q̃ non gratis vt Scotus dicta, Utique quia dicta gratis quale quia: Forma Sententia vt Cayetani
adscentis Rationale Immediatizari per ordinq̃ ad Hominq̃ Scitur ad Species, quę Constituit, non
Vero per ordinq̃ ad singulares: opponit Sententia Scotus Veteres vt a Scotq̃ amplectenda & quę sit

Nostra Conclusio.

Differa vt predicabilis de dividuis Speciei, quam de ista Specie: Duo efficacissime Dic
Duo ascente sante predicamenta quod, Sugerens vt aquo non Valet vt Substantia, Consequentia:
Ster Rationale, & Hominq̃ Substitut Socrq̃, quia Valet: vt Deo: q̃ Rationale: vt Rationale:
q̃ Deo: q̃ Rationale non vt Superius respectu Hominq̃: q̃ per ordinq̃ ad illq̃ non potest esse pre
dicabile: patet 2ca, quia quodlibet predicabile Loquq̃ debet esse tui Sui Superius = Lucia:
Immediate & predicabile extraltra Respicit plura; q̃ differa per ordinq̃ ad Species quę Constituit non
respicit plura quia sola ista Constituit species: q̃ non vt predicabile de Specie quę Constituit.

Caietanus dicens Species esse Virtualiter plura, quia Virtualiter vt anima dividuq̃ humana: q̃ differa per ordi
nq̃ ad Deum Constituta a te, respicit plura = Sed Volunto aquo adaptatur debile effugiq̃ quia omnia alia
predicabilia respiciunt plura Scotus talia: quare q̃ non Deus predicabile tertiq̃ de Deus: Species
Soly vt Quinq̃ sit Multiplex, quatenus vt quidq̃ Vario Sugerens: q̃ vt Virtualiter multiplex, non
vt tui dicta predicabilis: dic vt evidens, quia esse Virtualiter multiplex vt Scotus multa q̃ Virtute
Itinere, ac Idee esse Sugeriorq̃: Dic Sent, quia Species esse tuq̃ vt Scotissime esse Superiorq̃.

Genus
genus vt q esse, quę esse Virtualiter alia, quia genus Vtrq esse tui, quę ordine ad aliud: q̃ quę vt
Species esse Constituta Ide, quam alia Virtualiter Itinere, & differa respicit Species quatenus vt Constituta
per differa: q̃ non respicit Species, quatenus vt Virtualiter multiplex = Cursus: Species vt Constituta per
differa vt toty actuale; & vt toti actuale non Stinet Virtute dividua, & Soly vt toty potentiale:
q̃ vt Constituta per differa non Stinet Virtualiter dividua.

Nota Species vt Virtualiter plura Dicuntur ad juncq̃ Cy differa =

Circa: dividua Sunt tanq̃ Species: q̃ non

differg: patet Dia, quia diuersa predicabilia distinctos tres coniungunt = ultra argum: Species vt trini Socii, eneus, esse predicabilis: g Species non vt trini Socii differt: patet Dia, quia vt aut Auerroiste, diuersa predicabilia coniungit tres distinctos = Vel predicabilia non distinguuntur per se Nationem tres, g Nationem mortis quo tres Vegetant: Species ens cognoscit formaliter dupliciter in quid Completè, quia de igne vt tota essentia predicatur; Secus vero differt, quia prima de formaliter vt pars essentiae, ac pars de quale quid; ac pars Neque predicabile cum tres sub diuersa Natura Vegetant, quia Socrates potest vt ad diuersitatem cognoscy cognoscy cundy modum tres, ita ad diuersitatem predicabilis.

Soluuntur Argumenta

Arg V: Differentia vt predicabilis de tres de pro Veritate cum Socrate essentiae; g Socrates essentiae differt Sor Verificata de Specie, non de formaliter: g Sor vt predicabilis de Specie, non de formaliter: Ma Sor vt Certa, quia Stans vt Alius de Alio predicabile, sequitur Scripta Reforma Signata subito, ac pars vt Innocens Signata essentia Sor subito: minor patet: Socrates essentiae differt vt facere differre Socrates essentiae non Verificata de formaliter, Stans de Specie: Sola cum Species humana ab alia differt per Rationalitatem: formaliter cum Rationalitate non differunt, Inueniunt: g.

Distinguo maiorg: de qua vt existens Cum Socrate essentiae Inueniendi Deodo maiorg: differendi in maiorg: et distinguo minorg; Socrates essentiae differt, vt predicabilis in minorg: differre metaphysice in minorg, Neg, ad primam distinguo maiorg: Socrates essentiae differentia metaphysica Deodo maiorg: differentia Logica, predicabilis in maiorg, et distinctus minorg in Neg: = quia cum coniungunt ad Nationem predicabilis: Et quod Vera prima Socia pluralitas sequi dividatur Socrates, Non autem habet differre per ordinem ad Species, quia recipitur illius eadem vt quae non Distinguit Species per sua diuisiones, per Conditiones sua nata, nec plura habet vt patet.

Ad quod Vera prima ordine Natura inspiciat Socrates tres ad quae, et Non non habet formaliter ad Species quae Distinguit, quia Natura Distinctiua sub ratione ad non inspicit Distinctiua cum operationes Natura non habet: Differentia Vero vt differe facit Species, cognoscit Concepta differendi cum ad alia, non predicandi cum de alio = Ad quod Vera prima sit Natura, quae multis Inueniat, dicat quae Concepta Unionis Inueniendi, cum differendi, quia quamuis Vera prima differentia sit realis, Socrates tamen cognoscea natura-faciendi differre, et Inueniri similes vt patet formaliter aliis predicabilibus. non habet

Arg V:

Differentia vt predicabilis per ordinem ad tres mediatas; Stans mediatus vt Species: g per ordinem ad Species vt predicabilis: pro minorg: tres mediatus differentia vt cum differentia mediatè Inueniat; g differentia mediatè Inueniet Species, et media Specie formaliter: Sensus: Ideo Petrus vt Rationalis differentia mediatè Inueniet Species, et media Specie formaliter: Sensus: Ideo Petrus vt Rationalis est de Aliis, quia Non vt Rationalis: g = Vi hoc predicatur vt Vera, et Socrates: Homo vt Rationalis: g ad aliquod predicabile pertinere debet; non ad aliud, quae ad Non: g.

Concedo maiorg, et distinguo minorg: tres mediatus Equalis, et metaphysicus Deodo minorg: Logicus, et Species, minorem pro quod ad Vltima Stans, Species differentia inquisita accipi potest, vt Instructus, et metaphysice: vt Logice Cuius: Sensus: Ideo Petrus Vera Species recipere mediatè, et media Specie formaliter: Petrus Ideo Petrus mediatè recipit formaliter; et Natura vt quia tres Superioritates differentia quia differentia sua Superioritates nulli tres mediationes habet quae formaliter, Cuius sint differentia vt predicabilis formaliter, Species Vero non vt Species formaliter et Equalis. = Ad N3 g Stans illae predicationes esse metaphysicae, et Equales, non Vero Logicae; et ad summum Vedum ad Non vt predicabile, quia vt patet formaliter quod.

Ideo: g differt vt Natura Instructiua metaphysice recipit Species mediatè: g vt Generalis ad illa: pro Neg: predicabile, et Vide tale dictum per ordinem ad id quod metaphysice Constituit; Ideo Neg aliquem de alio dicit, quia illi Socrates Inueniet Deberi essentia, vt Completa, et non plura illius: g vt differt Instituit metaphysice Species per ordinem ad illa vt Generalis = Sensus: Ad Stans Logica Socia fundatur supra Concepta metaphysica; g differt vt metaphysicae Conceptus Species fundata supra differt, et Constituit Species = Sensus: Ideo differt vt predicabilis de formaliter quia formaliter Instituit; g vt predicabilis de Specie, quia Species Instituit.

Concedo 1a Neg, et N3: ad primam duo g Vtile et predicabile dicit tale per ordinem ad id g Instituit vt Natura superior, et

...

Quomodo sit intelligendum Genus Summi a Materia, et differentiam a forma

...

Caput 43.

De Proprio, Quarto Predicabili.

...

Transcendentalis, & Vniuersalis: de Porphyrio Transcendentalis quadruplex apponit Porphyrius acceptiones: Aliquatenus Diuerit similitudo Vnius Speciei, & non omnibus, vt esse datis, mutuis &c. Vt Diuerit omnibus similitudo Vnius Speciei, & non soli, vt esse bipedis = Sic patet Diuerit omnibus, & Soli & non Semper, vt Senectus Canescere Aut Calescere: Sic modo sic a Porphyrio definita. Vt q Diuerit omni Soli, & Semper. Diuerit alia vt Supra. Cap. 2. Porphyrius hoc quarto modo definito Videlicet, q non sit aliquat esse Nec, Soli aut Inest, & Conuerti predicatur.

Si Cui Sy Diuerit definitione Porphyrij, sit ista q patet, l, prout potest, & Sy omni distributiue accipiat q Semper, tunc illa de singulo redden Transcendentali, & predicabili Logico, qua sic Habet: Porphyrius vt q patet de quarto q quale necessario. Habet qua definitio nulli habet inconuenient, vt que legitima, quia per Sy predicati Essentiis Diuerit Sy alijs predicabilibus, a quo differt per Cetera particularia, quia per patet q quale quia differt a Genere, Specie & Vltra q per Sy necessario ab accidenti. Sicut Porphyrius Substantia datur octo duplex Vnius.

An Substractum huius predicabilis sit proprium in quadruplici acceptione?

Sugono dubij credere de quarto nag, n similiuers; istud Cij Subsistere non potest Ratione Exclusi, quia non multos, l. Vni Soli Diuerit: Itaque duo Soli Porphyrij q quarta acceptione vt Substractu Suscepimus Vt Transcendens quarto predicabilis: patet Dicta Porphyrio docente Porphyrij quarto modo esse maxime proprij: Talis vero Sy quarto: Aliter vero Ratio: Substractu huius predicabilis debet dici de Subiectis q quale necessario; Sed soli proprij q quarto modo q quale nec dicitur de Subiectis: Maior vt definitio huius predicabilis: Minor patet: illud de alio dicitur q quale nec q Deinde accidens nec dimanat ab essentia; dicta Cij ille ad Inuentis, & proprietate illius; Sed soli Deo soli habet proprij q quarto modo.

Confirmatur hoc: proprij tribus acceptionibus adesse potest, & adesse absque Subiecti Corruptione; Sed hoc vt accidens Inesse: q non proprij pertinere ad hoc quarto predicabile: Maior fiet Peripatica per singula discurrendo, quia esse datis mutuis, vt accidens acquisitis, Diuersum a nata, & ab alio; esse bipedis nec proprij nec Speciei, nec similitudo, nec dimanat a quarto Porphyrij: Itaq Canescere, videre, Dare Sonare, Secretio Sunt nag Humana ab ista Separabilia actuante, Cij si in Radicaliter, perdant que ab aliquo Contrario q

Cui esse datis vt accidens ab essentia Rationali dimanans, Connexio quia Cij ipsa: q proprium vt accepit pertinet ad hoc predicabile. Nec q esse datis, si Summitas q Minor generali, que ad Sugay Cogerentur Creatura Rationali tunc ab proprij q quarto accepit: quia Deus, seu ignorato Cogellere, quia Primus Dominus &c. Si Vero esse datis Summitas q peculiari q Minor ad aliquid determinatq Sugay, tunc n pertinet ad hoc predicabile, & ad quinq, quia Contingit dicta Cij hoc: Contingens Cij vt Deus esse Magistri Beatos &c.

Omne: Proprij tribus acceptionibus dimanare modo dicto de Subiectis, ac accidens Inesse: q quodlibet pertinet ad Cij predicabile: patet ans: quodlibet illorum non dicitur omnino Diuersum de Subiectis, Sequitur Si nec q similiter dimanat Diuersi, Cij si in omnibus? Cij omnibus, quamuis non Soli: Cij omnibus & Soli: Sed in Semper: q = Vel neg q semper acquisitum: quia nulli proprij alicuius nati Semper Diuersi q similiter: q nulli nec; q Cij nec sarij vt Semper vt: nulli Cij Semper Cij quia nulli dimanat a principijs Subiectis nag, & ab similibus vt patet q accidentale Predicabili: dari prius ab essentia dimanans, & in Semper Subiecto Inesse: q patet ans: quia Visus Accidens dimanans ab essentia animalis, Sed hoc accidens Inesse ac nondum Cij post Natiuitatem in datis; Cauda: q Vel in dari Cauda actualiter separata Alicuius Animalium Organica, dari tamq Radicaliter, & Habitu: Sicut Gregorio Dotis Diu Sub Specie Eucharistiae dari quantitas Radicaliter, & pure, in q Calce; quia Cij Semper potuit q definiri, denotari proprij Inesse Subiecto, & Sed, pure, q Calce, & debito: Diu Gregorius debet aque Nobis Cedere: Motus deinde Organi quam Sensu percepto, & Diu de alijs.

Sterz opponit: pro

Vnica vt proprietas animalis; & tanq; omnis iudicialis, sensitiui animalis, q; Inest; vt videtur
q; Talga, tota vita Cristina Caspe: q; de Nat. equij non vt, q; omni Inesset = Vnq; Sunt
Lupa, Talga, Sunt q; Vrsi, & Canes desethe aliquis contrarijs destitute vitijs, q; tanq; gen
quibus q; dicitur. = Vnq; gen Vnius esse accidens dimanans ab Animali vt determinata per
hanc, vel illa, ac q; de Caspe Cius esse proprietas Equidq; Animalis vt Centaurj ad Talgam.

Caput 53

De Accidenti quinto Predicabili.

In hoc Capite ponit Porphyrius tres definiones accidentis, & vnq; diuisionq; & intelligitur
notanda vt Accidens aliud esse predicamentale, & aliud predicabile: 1, vnq; genericq; & aliud
Logicq; 13 vt hoc q; alio per quod distinguitur a Substantia, quq vt hoc per se: 13 Summitur
quocunque grato, q; sit extra essentq; Subti, siue accidens generis sit, siue Substantia
vt videtur licet sint predicationibq; Statua vt aurea, Cathedra vt Ligna. Ipse pratum
vt Logicq; accidens, quamvis sit generica Substantia, respectu Subti, quia accidentaliter predica
tur de Subto.

Hoc accidens Logicq, seu predicabile Summi potest, 1, Vt strictissime, & pro Subs
tracto Q; strictissimo, 1, Vt strictissime, & pro Logica Substracta: & Accidentis Vt strictissime, &
13 esse Dei dedit Porphyrius triplicq definitionq: 1ma: quod potest adesse, & abesse absque
Subti Corrupte: Q; quod potest eidq; esse, & non esse: 13a: q; nec vt Genus, nec Spe
cies, neque differentia, nec proprium: Semper autq vt q; Subto: hec vltima definitio etiq adaptari
potest decidatis Q; strictionalis & Logice predicabilis.

Deinde hoc accidens diuisit Porphyrius q; in
dens Separabile, & inseparabile: 13 vt, q; nullq habet Canis germanitq q; Subto, vt Sedere, &
dormire: 13 Nigra, q; habet Canis germanitq q; Subto; vt q; Homine esse masculq, vel
femineq, Cornq esse nigrq, & quarta Ethiopis, Cygnq albq esse, & sic de aliis. Nis proclivi sit.

Dubiolum Vnicum.

Quodnam sit accidens pertinens ad hoc quintum Predicabile, & per ordinem ad quod sit predicabile.

Prima semper manete definit Accidens dicitur predicabile per hoc q; sit, q; prater de genere q; quale
Contingens, libere quod quolibet prato, quod adesse, & abesse, & ad esse potest absque Corrupte
Subti, siue Substantia sit, siue accidens Vnale, aut Vationis, pertinet ad hoc quintq predicabile.
Vt que definitio huius definit: quo efficacius 223: Materia, siue Substratq huius predicabilis
debet Subto Inesse dupliciq modo, ac Subtis sui Inesse Substratq Cateroq predicabiliq; &
Substratq Cateroq predicabiliq, ita Inesse Subtis sui, vt ad esse necessario siue Subjectq
Corrupte; q; Substratq huius predicabilis, ita Subto Inesse debet, vt illius absentia sine Subti
Corruptione stingat.

Maior vt videtur, quia Vbicunque datur modus dicendi predicabilis, ibi datur
predicabile datq: Minor patet: Substratq Cateroq predicabiliq Inesse Subtis, 1, essentialis, 1, dicendi
actus, q; illis necessario Inesse potest: vt dimanationis ab illoq essentia; & nullq vt Subjectq quod
Subsistere possit sine prato sibi Substratq, 1, Inesse q; illius essentia: q; & illoq absentia sta
Subsistere possit sine prato sibi Substratq, 1, Inesse q; illius essentia: q; & illoq absentia sta
tim sequeretur Subti destructio, seu Corruptio: q; Substratq huius quinte predicabilis debet ab
lsignite sequerata Subti destructio, seu Corruptio: q; Substratq huius quinte predicabilis debet ab
Vt Inesse q; illius essentia, ita Inesse Subto, vt & illius defectu non sequata Subti Corruptio: q;
Vt Inesse q; illius essentia, ita Inesse Subto, vt & illius defectu non sequata Subti Corruptio: q;
quolibet prato modo sit Subtilis: modo accidens Vnale, aut a Vationis, aut Substratq huius
quinte predicabilis, dymodo & illius absentia generitat Subti, & sequata Corruptio.

Quia: accidens
separabile, & negrado Cani pertinet ad hoc predicabile, & tanq absentia illius stingere non potest
Subti Corruptq Nisi separabile sit potest: q; Requisita ad hoc predicabile quod accidens
sine Subti Corruptq Nisi separabile sit potest: q; Requisita ad hoc predicabile quod accidens
esse abesse possit sine Corruptq Subti. = Vnq sit Simil lib. 5 de Hist. Animalq. Cap. 2

& Plinius lib. 11. Cap. 35 ? Armenia nunc Vndras Cecidisse; ac gide dicit Ptol. Cap. 6: ? gradus Qua Vt alba, & Comus. & galea, & Via: g° negndo Comu ne accidens seperabile Hoc idg asseueratio assumat C. C. Aquinate, ? hic, ? Ludo quinto. Cap. 53 ? Norwegia, alijq; que Corialibg Regionibg Comus, Vesso, mures, & alia plurima animalia albos esse, & gallum Rithi Regionibg guerri; ? Sorig Stingere potest ptr ? tegerig, & Limati, acui que Rigidam ? Lugio. ? hac nostra ? sua ꝓbatione Velitra Concedo maiorg; & distinguo minorg: abigtia illum Stingere non potest sine Corrupt Subti, quoad esse gnium, & Colligtiale ipsius Concedo minorg: quoad esse metaphisicum; & essentiale, nego minorg: quia si Comus, etig si niger ne esset, ? albus, nisi non alba, ? nigra esset, semper Vtrumque esset nra Eadg, nec pendet essentia Comi a Nigredine ipsius, nec ab albedine nivis, Vt patet, quia ne est ? geribile Bey Velle Comu alby Cygny nigry Creare: g°. & nota argutg etig B. Vlady, quę patimur admirariq non nihil quod gere, ait Inj accidens pertinens ad hoc predicabile, ea Inesse Subto Vt forma accidentali, omnino Stingitur; & accidens seperabile illo Inesse Subto omnino Stingente: Vt Inj accidens Seperabile Magis Stingens: g° accidens seperabile ne pertinet ad hoc predicabile.

Ad gam ? Ness Cuidam. & ? Scitt & aliis; quia accidens ? sty pertinet ad hoc predicabile, ? quty dicitur ? quale Stingente de Subto; ? ne dicitur ? quale Stingente & Terrenis essentialibg, ? de Subto denominatiue: g° ꝓbatio Minoris, ng Maioris. Vnde definitiones quinti predicabilis: hoc predicabile alby Vt Coloraty Vt Veneris de Specie: & illa; hoc alby Vt alby, Vt Species de ? animato; ? Deus non potest Stingere de Specie, nec Species de ? animato: g°

Nec obst si dicas g° ad Vez predicationg Colligtio nec ? gitiua potest; ? ster Petry, & Alby ? hac predicat de Petro. Albedo, dari non Valet ? gitiua ? ster graty, & Subty, quia Forma graty, nunqty Albedo, non potest ? gtificari Cy Petro: g° = Non ? quty obst, quia illud graty Significatiue habet ? gitiuatg Cy Subto: quia gide Vt, ac dicere, quod Suppositg Habens Humanitatem Vt Suppositg Habens Albedinem, ac gide Petrus ? gtificatg Cy albedinem Habente, g° Vez Vt, sicque predicatio Vera.

respectu Animalis

Omnis V: Rationale Vt accidens ? Logicg pertinens ad hoc predicabile; & tamq non potest separari ab eo Corrupto ipso, ut Animali, illud manente ipsum nra, quia ? gtificatg Cy Rationali: g° accidens Omne intercedente Subto Corrupto pertinet ad hoc predicabile = V: & Colligtia Dei Creata Vt accidens illum, ? & destructo & Colligtg Sequitur Subti destructio: g° ? g primo = Omnis Rationale ab Animali deficere, sine Corrupto genere ipsius, etig si non sine genere Corrupto, quia Vez esse negato Animali orta & defectu Rationalis habito sub illa Vet ? qua Animal Vt idg Cy Rationale: ? Animal soly generice Vt idg Cy Rationali, in metaphisica, alias Ubicunque esset Animal, esset Rationale, g° Vt patty: g° nec quod Stat ad ? ?

? negat: g° Risibile Vt accidens Omne, q adesse potest & ab esse absque Corrupto Subto: quo ? g°: Risibile non Vt Concepto Metaphisico Vt patet: & adesse potest alig Metaphisice Subto Corrupto = Vez quod Risibile; si non Destruit Hominem metaphisice, adimitur dimanat. & fluit naturg abilitas essentia, Inde tale fluit Connexionis Cy essentia Vt si deficeret, patiter deficeret tota nra, l, non esset Eadg, ? generari timeret.

Omnis Forma Substantialis adesse potest a nra sine Corrupto ipsius; & tamq nec accidens Omne: g° = Ly: Calor Vt accidens Omne respectu aqug, & tamq non adest sine Corrupto Subti, ma Omne si sit ? ens Vt ens: g° = Vnum: Omne Vt accidens Omne respectu Hominis, & alterius; ? illa non ad Vt sine Corrupto Subti: g° = Vez ad 1m g Subty & quo ? gruenti debet esse totale, & Simplex; ? suo esse Simpliciter, & Vatio Vt, quia quodlibet accidens dat esse Ens qualis: g° debet esse Simpliciter Significatum ? forma Substantialis dat Simpliciter esse: g° potest esse accidens Omne =

Ad 2m duo Calor Vt ens non potest adesse aqua sine ipsius Corrupto, quia Vt accidens mediate opposito frigiditati aquę diminuit; ideoque gradu Caloris, ? primitus qualitas Coagulans frigiditatis ac gide pro abigtio ipsius intercidit Corruptio = Ad 3m ? gruit duo Motus esse accidens opposito Communi Duo, ac gide, nunqua de illo Verificabile, nisi pro amplitatione: quia hic predicatio Duo Vt mortuus, ? facit hunc ? Homo qui fuit Unicus modo Vt mortuus.

Sisto Calamus, et Liceat jam athletis, et Victoribus ypsidis Logicae documentis aliquem parare parentesim
vel infatigati animi Lenocinium, vel animae Spiritualis Levamen, ut Latè, et Letè valeat altiora
rimari; quandoquidem Laborum interstitia in hac rerum vicissitudine monasticum animum erigunt ad Divina
operosius Speculanda. Utinam ita eveniat, in quorum gloria cedant dicta, et dicenda: pariter nobis ad
Sistat intemerata, Semper que Ubique Veneranda Domini Mater, Eva Viventium, Sapientiae Speculum
Domina Coeli, et Universorum Imperatrix: nec non Speculum puritatis, perlucida Penetricis Umbra
Asylum, Solatium que Matris, et Sponsae intemeratae Tutus Sponsus Joseph dilectissimus. adsit pariter
Anselmus Parens, et Doctor Angelicus Veluti fulgidissima totius doctrinae, et Veritatis astra:
et Denique omnis Turma Beatorum in quorum omnium honorem hilari Corde Cantium alternatim Canentes,
Vox ad Deum animos erigat, dicentes Te Deum Laudamus.

Jesus, Maria, & Joseph

Commentaria in Vniuersam Aristotelis Metaphisicam &

Præfatio.

Vestri &(Alumni Charissimi totius Dialectice asperitatibz, Meatus qua tanto montes Vadicibz & Rig pacis Strenuus omny Vestry [gaudeo gressus duco, Vt ad altiora Metaphisice pertingere, & Cacumina ignoti Leti, Lasse adiquei Vequene, & irriquiati Labory anxietati Neuei Vallentes Dio Suglese, Vt si Habemus gondui dia, & Alius infatigabiles tolleratus, & ancore Virtuti Stamnigere Vity adtuy, Sine pratice Vig tenuitty, ad Vationalioy Contemplatiuy qua Vity [gaudio ingenijs Vetere animy Exigatis, Vt gloria [naturantes Satiamini: Vt Enj Metaphisica, Si sai Vt itra Lynei angusta Via, qua ducit ad Vity: Sequas Numine illud, quod [ster Latentia Graecinotis gloria Conmitens, Vt omniy Lumuny, omniy que Entty principiy, & [ciei, huius Sapientie Subiecto Ecclesi Contemplamur; & per ingena Vitiosos ad Sapientia Exepto, ad quinetu que ad Puritia grecitti, Very Comit & per Causas Altissimas Scutemur; ac gde omniy Scientiaty, Entty, omniy que Scibiary, & Virtuty Vt Metaphisica Ingeratissoo dignissima, atque [ster omnes Eminens prima ty tenet, Obtinet que dilectissimy principaty: Ezo qui Vestry Scipsi [altibz tante Sapientie beatitudine Hominis naturaly Emulari, [tra instantia torqueat, Vt [ui ostibus oculis dealitus misere Vsuat potuis [eliciter Cuiere, & animo Collucani Vendere, [ra irrationalia degener, Illuliang [ini frentes [ing Suy Sine Honore? Sabit: & Coeus hai sectantibz [tra Vos Contemplate meticulos & Considerantes quid profuero gloria Vestry Cupitay, Scio, Vt Satisfy quid facere debeatis.

Aliqua præmitto Scitu digna, et ad Materia intelligentiam necessaria &

Philosophus, & Author Aristoteles totius Sortitus gelipatetici ac Maa initiauit, Liby que predicamentory Conscripsit, Ea autem Vatione, Vt obtu, quo ger Scientias [tue Potuit Conferre qua Grammatica, Cathegoremente que, ne Confusione Mimia Very dimeriary torqueat [tue, & inicibus Sordescat. Oculis [ny discrete Colorety Cy figura, Cy Mistu, quatitt, Vetat, Sustantia, Vetatis, & aliis Se pocentri; & ne [tui nimia multitt tenebresceat; omnia illa Segregat, & sua genera, quasi [Nassa distrinxit, que predicamenta, Prede Cathegoriai Nominamus; id Vt, Series, Sen Coordinationi predicamentory Superiory, & Inferiory [norumque genera, & species; Vt gde Principia Dei sua ppria prata Cognoscia, & quietatei Comprehendimus.

Quoc Videritis non adhuc totalite à Logicis Negotiis non [scendere, quia [tig si hu Sit agenda & Deu naturis, Lazy que gratis, tang non de illis Dissitatis ac omni perfectu Vationis, & Vt ordinatis, & Coordinatis, omnibz que [tuersia pratis Sugeriora, & [ferioria, quod ad Logicg attinet non quod Vig, & principijs Vecessitatem, & quod Vitas, & corrumpentes Vecessitatis; Eaque propter omnia metaphisica pratis Segregatis, & generis diuersis Sic assumpta ab Aristotele, [tuy ac Logis agentis de Ente, & opposit [ipsius Ens Perihermenias [uerunt Memoriter, & Videretis.

De hig igitur pergentes, Sen predicamenti, Sig omnes Deu Creatis distribuentis, attenti Philosophi totty libry [tuei diuisit partes. Prima Vocatur ante predicamenta, & Vt quasi Caput totius, Continet que quatuor Capita [ipsig agit Scitu & quidditatis Necessarijs, & Vequisitis ad Vationis [ius predicamentalis, & ad [tui Coordinationis [gene tisq Sui: V.g. quia predicamenta, Seu genera Suprema singula Se Soly Continent Analogo & Seu Equinoca, [tra Se tang Diuersa, Considerando Vero Deu predicamenty per Speratione ad alium & Nominatum Se habent; ac gde premisit ante predicamenta de Vnivocis, Equinocis, & denominatis, Alijs que Vegulis ad Coordinationis predicamentory Vequisitis.

Sequi Vocatur predicamenta & Vt quasi Liber Organi, Obi per quinque Capita Decretia Vigne ad Caput [ius Vniuersale & Equivocas deq genera, Seu predicamenta, adque Vequisit omnia intra Creata Simplicis Cognos

cibilia, & distinguibilia, qualia sunt Substantia, quantitas, Relatio, qualitas, actio, passio, Vbi, Situs, quando, Habitus, seu Vestis: = 3a denique pars, quae Clausula totius Libri agit de post praedicamentis, id est, de opposito modi, qui, 1, ad omnia, 2, ad plura genera Consequente quia sicut antepraedicamenta dicebant praedicamenta prima vestiti praedicamentorum praeambula, ita post praedicamenta praedicamenta sequuta dicunt passiones illorum generalis dimanantes ex diuisione & Coordinatione praedicamentorum; & haec quinque sunt, videlicet oppositio, prius, simul, motus, habere.

Et Vero primum est, quia necessitas exigit quod ad Coordinationem praedicamentorum praecedat illorum distinctio, & segregatio, & haec potissima ratio sequitur oppositio sicuti quae distinctio fundatur. Ita: Vbicunque datur Coordinatio, prius, & posterius, & posterius dari notatur est. & similiter Et Compatibilitas simultas dicitur ita, scilicet ex, sicut dari prius, & posterius ordine, causalitas, & naa: Haec tria scilicet oppositio, prius, & simul omnia praedicamenta sequuntur. Motus autem seu mutatio ad quatuor genera per se sequitur: scilicet substantiae, quae mutata generat, & corrumpitur, augmentat & qualitatem, quae alterat, & vi quod motu locali: per accidens autem ad illorum mutationem omnia alia genera inducuntur. Denique omnia genera duo accidentia sunt, aut habent aliquid Et proprietates, & prata accidentalia, aut habentur a substantia vestigiata accidentia, & Re Bene quod Et Habere, 1, attinet, 2, patitur sequitur ad omnia genera. Haec sunt ergo summatim hoc opere tractata, quae quia non peritis huic ordine tractantur.

Disp 1a.

Quodnam sit obiectum Metaphysicae.

Licet sunt hae difficultates sentiat nimis amplificantes obiectum metaphysicae, plures vero nimis restringentes, & plures diuisae moderantes: Ignis 1a ita limitat obiectum, Et tutatur Aliy Dey ostensum ma communis ens Bellarmini Scotus adequatum obiectum: 2a Magnus Aristoteles, Alphonsus, Averroes, Marsilius, & nouissime P. Fonseca = 2a ita Suarez obiectum amplicat, & extendat, Et omne hucusque tota sua latitudine quod apprehendit etiam hic Nationes, aperat esse obiectum adequatum: Haec sunt omnino Et ita nostrates. 3a Denique Rupertus moderata, declarant hucusque hic Nationes esse Specificatum adequatum Metaphysicae: ita & Doctor Veritas 1ma 12. Met. 1. Vtra hae quam Capitales, & dotant alia Rechumantes & hic Nationes decertantes ignis ente totum ideali, nimirum Deo, & Intelligentijs; ignis primo ente quod diuidit ignis decem praedicamenta: ignis denique sola substantia abstractae a sensibili, & finita, reali, & ideali: hic omnes.

Nostra Conclusio.

Haec omnissima nostra, quatenus extendatur ad omne hic Nationes, Et obiectum adequatum Metaphysicae: Haec ego certe iuuat Modernos quidem ignis Statuere facultatem hic Nationes: & quidem quatenus anglatim hic Nationes Vocent, adhuc ad hanc ignis Statuendam, aliquot posset excogitari Ratio, nisi Hic aut nil pertinax Vocent, adhuc ad hanc ignis Statuendam, aliquot posset excogitari Ratio, nisi Quidem, mere ens rationis. & Videlicet: quia hic Nationes ingens Negotium Vellet, ente mere figmentato & Fictum Ens Creatum Increatum: ego facultatem totam mere commentitiam Nationes Vellet, quae hic demonstrandi Nugae adeo nouissima prius sit Stoica. Neque adeo sanguine Nugae, & hic Nationes detergitur. Quamobrem ita Modernos ita totis Nugae Videre & Videri, Et totus se admirationem tradat, Cur quaeso ab posteriora hic Nationes, quia Dei certam Metaphysicae Nationes, & cognitu non quisque. Siquidem existimo omnes admirationem a Nationalitate orti; & quando tango tota hic Nationes admirationem, iudico me illis fidei praestare non debere: Ego hic Nationes adhibeam, An efficaces Certum Iudicio, ego probo hic Nationes no debitam a Metaphysica Nationes ignis primo, nec ipsa adeo fidem, nisi quae Humani opinione.

Quia nostrum Aduersarios pari non dubitat Nisi quod omne hic Veale, adeo animus nostri totis difficultatis quod hic Nationes Nationes: Ignis assumpto ego tali Nationes, ego Obiectum Adequatum hic Veale: adeo hic Veale per se primo attingitur a Metaphysica, quia proprietates habet Connexas Essentiae, ac inde certa demonstrabiles: & hic Nationes etiam proprietates habet Essentia Connexas, & Metaphysica demonstrabiles: & etiam hic Nationes attingitur per se primo a Metaphysica: Maior Et Immunis Ignis

precipuq fundamenty: Minor patet: Vbicunque Concedit essha, sunt thi Concedde quietates naliter ad essha dimanantes; g Cui Nationi Concedit essha, Vt Liquet cuilibet definit: g & quietates: Modo sic: illi quietates Conuenyn cy essha; g possunt demonstrari; g non ab alia Regina quq a metaphisica, Vt patet. 3°

Applicatur hoc Vatio: Deus Cognouit per definitionq essh cuiusq Nationis, nimirq objectiuq esse ipsa; Cognouit Etiamsi partes cuiusq per diuisionq; deinde cuiusq primatiuq negatiuq, & Vltimatiuq: quare g non Cognouit cuiusq quietates per argumentatiuas demonstrationes. = Quinti Circa cui Nationis sicut possunt aug plurime demonstrationes ad instar huius; cui Nationi Vt obty ipsa; Cobjecty ipsa Vt Vera: g cui Nationi Vt Vera: Si Maior negetr; ita a quoli patet: Habere esse objectiuq ipsa Vt esse obty ipsa; g cui Nationi habet esse objectiuq ipsa: g cui Nationq Vt obty ipsa.

Respondebis cy Dominio

Nullo modo Nationes Poly Diuincare, metaphisicq agere de cuiusq Nationis, g per se, & quoad se ipsas, g quoad Cognitionq Veritatis cuiusq: itaq cui metaphisica vere omniq Cognitionq, ad ultimq maxime Conducit Cognitio cuiusq Nationis; Sicut Multotes per Mon cui pertinginnus ad Cognitionq cuiusq, ac g de ad Cognitionq Loci, Lucis, ac Visui, agit de Vacuo, tenebris, Quiet, aliis quq primationibus: Inde sicut ille primationes non sunt Scibiles per se, quia sunt defectus cuiusq, ita cuiusq Nationis per eandq Nationq non sunt per se Scibiles. 4°

Ad Obiectionq dat primo, quod cui Nationi Vt pura Caussa cuiusq Veritatis, & mercis quomodo Caussa Veritatis cuiusq ducat ipsa ad Cognitionq cuiusq Veritatis. Ego cy Confitemur ea cognitq; ita me docet Angelicus noster Doctor Vt de actu Diuinoli Verbi art: & quoniq Nomine Nouum Verbum significari nullatenus potest, nisi cy significet cui ignoti, Cum significata Nomine: nullus cy Intelligat quid significet non Nomen, nisi intelligendo quid sit Nomen: g intelligendum potest quid sit non cui, nisi primo intelligatr quid sit cui: g non cui, sine Caussa cuiusq Veritatis non ducunt ad Cognitionq cuiusq.

Quarto: cui Nationi Vt difficiliori Cognitioni, ac esse potest quodlibet cui Veritatis: Sed cuiusq difficiliori Cognitioni nihil deuenire potest ad Cognitionq facilioris cuiusq Veritatis: g Maior Vt nota per se, quia non cui, sine cui mercq deuenire potest ad Cognitionq facilioris cuiusq Veritatis: g Maior Vt notta per se, quia non cui, sine cui mercq Rationale discutiatr percutr ipsa, ita quq Maxime Laborat Cognitionq cuiusq, sicut Ciuis magis Laborat q atomus cuiusq minutissimi, quq attingentq cuiusq Nobilitioni, & maioni magnificentiq: sic non cuiusq Vt Curissima, q sua cuiusq, q facilioriq Vt cuiusq.

Vltra. Dico ergo: quia ipsa Cognitionq cuiusq Nationis Vt patitr, & maxime habet difficultatq: g pongatr Vt aliquis habitus qui per se tradat facilitatem ipsa cuiusq Cognitionq = id id quod dicitr Deus agere de Vacuo, tenebris, & Quiet, Vt melius Cognoscatr cuiusq quq primant, ipsa nego, & oppositum asseto, nimirq g Deus cuiusq patitr ad Cognitionq quietationq: Nego pariter primationes non esse per se scibiles, quia quamuis Vt dixi esse nimirq, & Vt aiunt, esse Veri non sint cuiusq; tamq cy esse Metaphisicq, & Rationale, Vel Vt aiunt, esse obti sicut cuiusq objectiuq, habent quq objectiuq Veritatq, essha; Vt Scioly a Metaph. pariter dico de cuiusq Nationq.

Ad 2m dicitr Soluitr illa Vulgaris fungnatio, nimirq g cui Nationi, deuendat ad cuiusq Veritatis, ad ipsius instar fit, & fingitr: g Sicut sit deuendens ad cuiusq Veritatis, ita deuendens ad hoc Cognoscitr: g non potest esse obty metaphisicq primarij, quia hoc quoniq per se: Soluitr iquam, quia cui Nationi, quamuis quoad Veritatq, & primq esse deuendat ad cuiusq Veritatis, sicut quq & fingatr ad similitudinq alius nullatenus tamq deuendet ad cuiusq Veritatis, quoad esse metaphisicq & essha, quia ita necessario cui Nationi sua essha habere Conexq cy sui quietatiq, sicut sua cy sui quietatiq cuiusq Veritatis.

Vt per sui Equiuocatio auferatr, aduertite cui Nationi sua ipsa Diuinet fingi ad similitudinq cuiusq Veritatis, & non sit alia, fingitr cuiusq quoad Veritatq, & non quoad essha. 3 Dicit:

cui Nationi quoad esse metaphisicq deuendet ad cuiusq Veritatis: g ego nego: cui Nationi quoad sua pratty essentiale sit deuendet ad cuiusq Veritatis: g & quoad esse metaphisicq: ego nego: Sicut patuit cuiusq Nationis, Vt essentiale pratty ipsius; ita Scitio patuit deuendet ad cuiusq Veritatis: g. maior Vt iuxta sensha fregabilis, quia Vt stratt. de cuiusq Nationis diximus dus. 3a cui Nationi essentialiter Scitio patuit; ac pace Vegnuante tua fingentia, & cui Nationi Vegnuare stendimus. Minor patatr: Scitio patuit cuiusq Nationis, ideo Scibilis est, ac cui Nationi esse scitq; & cui Nationi Vt

137

filly, quatenus falty ad similitudinem entis Veralis, ac p̄de ens degradat ab illo: q. Ad secundum dicendum

q. licet filius patris sit metaphysicus entis Rationis, nihilominus potest esse Rationis Complexe simply, Vor vt, quatenus dicit Concessionem entitatis essentialis, esse obiti metaphysice, quia ens ita Rideret a Rationem precindit; sicut accidens, quamvis essentialiter Instituat per esse ad alio, potest esse obiti per se, quia Complexe simply precindit ab ordine, & degradat à subsistentia; & sic Creatus, ens in Instituat per esse ad alio, vt ens obiecti primarij, quia precindere potest a tali degradat, nimirum ab esse, sicut accidens ab inhaerente.

Ad tertium in contrarium dicendum, istam propositionem esse falsam, quia sic Rationis Complexe simply Instituit essentialiter per filium; q. Complexe simply non posset precindere a filium: Immo Complexe simply Instituit essentialiter per filium; q. Complexe simply non posset precindere a filium: Immo Exprimere deberet filium, quia Quicunque Exprimit Rationis ipsius Instituti: ans patet: sic Rationis Exprimere deberet filium, quia Quicunque Exprimit Rationis ipsius Instituti: ans patet: sic Rationis Idee simply vt sic Rationis entis sub esse Connexo & opposito sui; & vt Exprimit hu iusmodi Connexionem, Exprimit filium: q. eo ipso: vt dicit huiusmodi Connexionem, sicut esse Connecti & oppositis, & ipso quo vt essentia; sic sic esse vt filio, vt patet: q.

Patet ergo ad de Creato, & accidenti, quod dicunt; ipsum Exprimere filium summit arguit, quia accidens in precindit ab esse, precindit ab sui essentia, quem vt possibile = Illum: essentia accidentis Connexitur cum oppositis, & essentia accidentis vt esse ad alio: q. esse ad alio Connexitur & oppositis: q. Metaphysica attingit esse Exprimere esse ad alio Connexum & oppositis; q. attingit essentia, & Exprimit degradat a subsistentia patet ita, quia esse ad alio aut precindere ordinem, ergo degradat, vt dictum stetit. & hoc arguendo Quod tertium dicendum potest ad entis Creato.

Ad hoc obiectum dicere tenemur, sic Rationis dicere filium sub Vat participari talis entis, non Vero sub Vat Unum entis, de cuius Conceptu non vt filius esse, q. precise esse, & sic accidentale soly sub Vat entis accidentalis Exprimere ad aliquid; & sic Creatus ad aliquid sub Vat entis Creati, & non sub Vat entis, quia soly Rideret abnegationem per se a Metaphysica: Ad quod ita satisfacere conamur, itera negamus: quia Metaphysica non soly attingit Rationis sub quia, q. ens Rationes sua: q. ad entis Rationis non soly attingit Rationis ipsius Unum; & ens particulare Rationis talis entis: & Ratio particularis talis entis vt Petro, sicut Ratio particularis accidentis vt Albedo, & Ratio particularis entis Creati ab Aliquid: q. entis Rationis, accidentis, & Creati, attingit filium, ab Aliquid, & ab Aliquid.

Ad Rationem quod dicitur nra Circa sic Rationis Specialis quod nata, negue ad entis accidentalis sit partitas ad sic Rationis, quia illud, Ad, a Ratione entis non degenderet a Substantia, Secus Vero sic Rationis, & Ratio vt, quia sic Rationis, q. Vat entis sit ad similitudinem entis Realis: q. a Ratione entis degenderet ab ente Realis: ans. vt omnino Certum, quia sic Rationis tam ficti esset ad similitudinem Alterius sub illa Ratione sicqua vt similis Alteri; & sic Rationis soly sub Vat entis vt similis entis Realis, ng sub Ratione Rationis vt prorsus dissimilis: q. Dica pariter vt Verissima; quia Unumquodque degenderet ab alio q. illa Vat, qua sit ad instar illius.

Ad Rationes quas Collegam Arguit Scotus, & Multi Seculares, mira sunt a Joannes pede percurrat, & quemvis arguit denegare tradit paritatis de ente accidentali, & Creato, tam Cogentissime esse Concessa, & ab ipsis adversarijs Soluenda, quia non minus officit accidenti degradat pede a subsistentia, vt sit obiectum Metaphysicum, quo degradat entis Rationis ab ente Realis q. sic esse: q. sicut essentia accidentis purgare potest ab ipso esse degradat, ita sic Rationis q. & quid quid Circa paritatis disparitatis assignent Adversarij, erit q. dubitandi & Vanis ad arguit.

Ad 1m Vno Verbo arguto satisfaciam negando est quecunque Vt multiplex habere Inclinationem, q. multiplex habituatum ipsius ad plura, & id quod Exprimit per Habituatum ad ens non Exprimit per Habituatum ad Aliquid, & ens ma. sine notabi; omnibus ens quia plura sunt q. ens, quo non Rideretur ad Scientia aliqua q. vt ens Unum, quia non attinet ad illa: Unde quilibet ad Una Circumcunque entis Creati Exprimit q. Habituatum ad Creatum, non attinet ad Metaphysicum, quia Ratio adiuncti vt q. ente Creato, tegno si non esset, quatenus ens Metaphysicum, quia Metaphysica non Rideret sic Rationis Creati, quia Creatum vt, l, quia Creatum vt ens Metaphysicum, quia Metaphysica non Rideret sic Rationis Creati, quia Creatum vt, l, quia ad Aliquid vt, q. quia sic Rationis vt, ergo si sic Rationis Creati essentialiter ad aliquid sic.

Ad Rationem huius efficaciae, & Ratio vt, quia Ratio entis, est quasi gradus, vt ita dicam, Metaphysicus; sicut Ratio substantia gradus Ratio; Unde Quicunque gradus non queunte, metaphysicus attingit, ipsa que Petrus, filius nasci in

+ nobile = vile +

Situat, & applicat, & quo fit ipg Considerate Rationes habentes pondus Sup. p Rationē Conceptus habentis, & p Conceptus Rectis. Sit huius doctrine actus exemplis subtilis, & ars diligens Rationis Specificatis, & subtilitatis, & quia ordinis, & ipsa dilecti amore flagrat, quia pondus quidditatis allicit Voluntatis, Vt bene subtilis indagat illud quod stemplatur, non Rationis humilitatis, & dimissionis, & Rationis quidditatis, & elegantie.

Ad hoc ergo facilius Vt applicatio huius doctrine ad argutis, & ad omnes huius Conclusiones: Vnde forma Rectis dicitur ens: Cui Rationi deget ad esse Reale quod esse metaphisicum absolute subsistit, & habitudinis ad ipsum, & habitudinis ad ipsum fingentis de eodem ens: Quod esse Metaphisicum Vt Connexum cum suis proprietatibus, & habitudinis illius ad proprietates demonstrabile a Metaphisica nego ans: per quod Stat ad probationem penultimi: ad huius probationem; distinguo maiorem: scitur patina Vt pretty Metaphisice cognitum Conceptus scitionis quod habitudinis ad ipsum fingentis eodem maiorem: & cognitum Conceptus scitionis quod habitudinis ad proprietates cum ipsis Connexionis nece sarij habet nego maiorem: & distinguo minorem: scitur patina degendet ad esse Reale quod Connexionis ipsius cum suis proprietatibus minorem: quod esse transcendentale participatum ad ipsum fingentem eodem minorem &c.

Ergo huic Rationi, sicut quilibet alia res: plures terminat considerationes & habitudines tamquas quas tendat: siquidem per habitudinis ad ipsum ipsum ad suum Cap efficiens, & cognitum innumerabilem ipsi Rei scitionis, ac eide degendis ad esse Reale, ad intra cum fingitur illud, & hoc Sit derat non considerata a Metaph[ysica] per se: quia de illo esse scitis possunt enuntiari quamplurime propositiones pertinentes Caritatis, quia Verissimum Vt ab eterno huic Rationi, tota obiectiua & ultra ipsa humano, edes illud, hoc intendat attingitur a metaph[ysica]. quia sub hac intendat & cognitum sub quale quale esse Conceptus cum proprietatibus, & necessit quia esse huius esse Reale Connexitur cum sup.

Nec obstat dicere huic Rationi Complexo sumpto sicut per scitionis, ac eide scitionis cognitum, quia licet eo trema Connexa sint scitia, non tamen Connexio extremorum, quia ab illo non dependet, & Verum sit necessario cognitum: quia sicut non inconveniens quod unus duarum Rarum Specierum duarum ex sit scitus, esse non sint Reales, ita non inconveniens quod Connexio sit essentialis, quamvis extrema sint scitia: Vel alius dicito quod huic Rationi Complexo sumpto sub Ratione determinata cognitum scitionis: non autem sub Rat[ione] omnium entis.= & huic Stat obiecto ad id quod addidit de accidente, Cum sua proprietate. sub Rat[ione] entis tota ab hac scitia intendat

Vltimum Concedo

Metaphisice considerare Rationes particulares, non Rationes quasi, & Rationes omnium entis, quod pondus Vt metaphisice: huic huic quasi interest quod Ratio ab ipsa desiderata, tamquas specificatum cum sit sub scitio scitio quod: & materialissimum Vt, Vt patet exemplo supra Relato, nec licet amplius immorari = Ad Vltimum dico Vt supra huic Rationi Vt Connexio cum suis proprietatibus non licet ad similitudinis entis Reale; & tota sub Rat[ione] entis Vt Comparati ad id fingentem & tota esse quasi absolute, non autem cum esse Respectivum.

Soluuntur Argumenta

Ans V: obiecto adequato Metaphisice Vt illud ad quod ordinatur omnia degeg metaph[ysica] agit; & omnia degeg agit Metaphisica ordinata ad Deum: & sola Deus Vt obiecto adequato Metaphisice: patet Minor: & sola Deus Vt Vltimus finis, & ad Vltimum fine ordinata omnia: & = V: quia omnia degeg Metaph[ysica] agit, sunt entia per participationem: & per se ordinata ad Deum, aquod sub esse participant.

Vltimum

omnia degeg agit Metaph[ysica] ad Deum ordinari sicitatum, & esse Dei; non autem esse scibile, & esse obiectum: Contra Vt, quia omnia ordinata ad Deum sicitia Rideret sequa de eius agit Metaph[ysica]: & ordinata ad Deum esse obiectum: Dico quod ista ans: ans autem patet: Metaphisica agit de omnibus degeg sub Rat[ione] entis: & omnia sub Rat[ione] entis ordinata ad Deum: & Maior Vt Euidens, Minor patet: Deus omnia producit sub Rat[ione] entis, quia omnia sub Rat[ione] entis sunt effectus Dei: & sub Rat[ione] entis ordinata ad Deum: patet Dei, quia ordinata ad Deum sicitia Rideret sequa dependent a Deo; ab isto autem dependent sicitia Rat[ione] sequa producuntur, & producta sub Rat[ione] entis: &

Hoc argutis nimis, ac eide nihil patet:

Contra illo huic sicitia Dei obiecto esse omnino Scitiam, quia omnia degeg alia Scitia tractant ad Deum tamquas ad Vltimum finem ordinari debent = Respon: efficacissime hoc unico argutis Euidentis degeg Christ

Aduersarij: illud Vt obty adequaty Metaphisice ad quod, sequty Vt obty Metaphisice, ordinatur omnia
Ens agit ipsa; Omnia Ens agit metaphisica non ordinatur ad Deu, quatenus Deus Vt obty
Metaphisice: g Deus non Vt obty adequaty metaphisice: Maior in fallor Vt euidentissima: minor
patet: omnia Ens agit metaphisica ordinatur ad Deu, quatenus Deus illa ex nihilo produxit,
Tug ipsius complexit bonitate, sug que ipsi communicabit perfectione; g Deus, quatenus omnia ex
nihilo produxit, omnia ponderat, et mensura fecit &c. non Vt obty Metaphisice: qug non agit de
Causis, neque effectibus; g Deus hic Vatio, et cognitus: obty adequaty Cuicumque Scibili, ab ipsa
prime penetrate, tu Vt nihil obt latebat, acsi de ipsemmet cognoscibili ad Scibile; g Deus Vt omniu
entiu opifex, et artifex a metaphisica non cognoscit ipsemmet: g Deus Vt artifex omniu entiu
nec obty adequaty Metaphisice: Maior Vt euidens, qua Cuicumque obt debet Scibile cognoscere
tig, partes, et proprietates, et quid quid perfectionis Vt obto: minor cbg euidens Vt, qua nullus ha
bentis maalis adequate potest perfectionis obti Supernaali, sunt g Deus Vt opifex, et Creator Vt
obty Supernaale: g Vnde Negs ad argtu sicut supra, scilicet quod omnia Ens agit Metaph, ordi
nate ad Deu esse Dei, et maalis, non Vt ordinate ad Deu tanqu ad principiu a quo sunt; n autem
esse obti, non Vt n ordinate ad Deu, Vt sunt obty Metaphisice, quia a Deo non participant quod
sunt obty formalite; et fundamentalite toty: dicere stndo, quod Creatus Scibilis, et obti Vatione
entis fundate; nec autem Vatio a Deo participata; g non Vt obty, qua Vatio Vt a Deo participata, g
quia Vatio participata maalis Connotatiue Cy Suis proprietatibus: Vnde sicut Deus non Vt obty Me
taphisice, quia principiu, et Creator omniu Veru Vt, sic quia hui Vt, ita omnia entia Creata
non sunt obty Metaphisice, quia entia Creata, et quia entia Cy Suis proprietatibus Connexa, ag

Si Deus non Vt obty adequaty Metaphisice, neque adequaty esse potest. g: pbo ant: obty adequaty Vt
nete Sub obto adequato tcqua Sub Superiori: g Deus nequit Vnitiue Sub Vno tcqua Sub Superiori
g n Vt obty adequaty: = Neg quod non Vt Deu neq Vatione omniu esse Deo Superiora
Superiorit logice, et quod Vltra prau, n Superiorit ptice; quia Cy Deu g Vat entis, et
Scibilitig dicat Creaturas Nigna Deu tig, necessy g Deo, et Creaturis Nigmodo Deu
tig g illa Vat, abstrahatur Nigna Vatio ipsius omniu, Superior, et prior Logice

Adequata Cuicumq Scibe debent stare se Vnioce Deu sine Nigno gradu ipsius ptrsico; g Deus, et Se
atura nequeunt Vnioce Deu sine Nigno gradu ipsius ptrsico: g: Minor patet: Deus, et Creatura finite
distant, et proxime differunt; gradu ptrsicus: g non possunt Vnioce Deu, quia Vnioca Deu ptra
Vt, Scibilitig Cy ptrsica differa = Scibilitig hoc nihil dicat, quia quamuis hui Vationi, et Cbg
Vtate differant ptrsice, possunt Vniocari per ordine ad Logicg: patet duo et Subtilitia, Scicibilis
Vnioce Deu tig esse Scibile, aut Scibilitig

Vnde ad argtu permisso maiore: Distinguo minore:
Deus, et Creatura nequeunt Vnioce Deu sine Nigno ptrsico gradu adequate sumpto Deodo minore: g
adequate sumpto, Subdistinguo: Cy esse absoluty ipsius gradi Deodo minore: Cy esse reigeditiuy ipsius
gradi n minore: et Neg: per Mtat ad positione: Vt Cy Deus hui finitig Summe, maale, et
prorsus a se, Vnde Deus ita Scibilis nullig dicit Deu tig Cy Creatura, tute vel Creato finito, maali
et omnino ab illo; g hac dicerat nec Deus, nec Creatura attingunt a Metaph: non Deus,
quia ultra totg Cui obty Metaphisice Cy illg Vationi proportionatg Huic Scibilitig: Scibilitig Cy ultra, quia
maalis, quia finita, percipere non valet obty Cy esse finitig, et Supernaale: non Creaturas,
quia maalitas entis Vt quid maale Negetur Metaphisice. Veltat g g Deus, et Creatura Vnioctur

Vat entis non Cy esse absoluty, g Cy esse reigeditiuy: Hoc Vt Vat entis Vt Connexa Cy Suis pro
prietatibus: quia Vat Vnioctur: quia non Vnitur hui finitig Connexite Cy Suis proprietatibus, quam
hui finitig Cy Suis: Hoc Cy nulla apparet, nec differa, nec distantia; et hoc Vt dicere, esse
Dei, et Vniocari esse Scibile: plura Cbg sunt, que, si Comparata stare se dicunt totale differe: si
autem ad aliquid aliud ordinata, proxime distingi, differe diminuant, et cooperentur Deu tig ad
Multig Cy distat Deo a multis, si Comparata stare se: Diuisi omnes proprii Deu nt si Com
parata ordine ad Vnitatig inimicy armis, Sanctissime, et Deuinis, et Regula militare.

Neg 3: Ma
tcqua Vt habitus maalis: g obty hui debet esse maale: g non precindens a maali, et Supernaali =

Vers q Sacr Metaphisica quatenus Scientia Vt precindit ab ente sit naalis, & tanty cognimit quod sit demonstrativa; ita cius obty precindit ab ente q naale sit, & tanty cognimit quod sit Scibile. Sicut obty Logices precindit ab ente sit Rationis, & ita Logica sit Realis Scientia, que etiq precindit a Realit, & Solq cognimit q sit Scientia actualis. ℣ Dices: Sicut Metaphisica Vt ita omnes Scientiar naales praestantior, ita cius obty debet esse omniu Aliarq Scientiarq praestantius; & cius abstractissimè sumpty non Vt obty praestantius, & perfectius, quia magis potentiale, Vt pote magis universale: & cius abstractissimè sumpty non Vt obty Metaphisice = Quarti obty Metaphisice debet esse Scientiar que obty sunt; & obty sunt Vt cius Communissimè sumpty: & hoc ne obty Metaphisice alias ita ad hoc extenderetur ad quod cognoscit sunt. Ad hoc. Vers cius Communissimy, & Vat cius esse perfectissimy, & perfectius esse; Vat & Concessa obti, quia obty, quanto quoniam Primo, tanto sunt habity ad plura se extendere, & quasi omnicoq Vedit, quia omniq entiq omnia sit Vat entis = Vers obty perfectius esse, quo magis recedit a maa: obty enq Metaphisice abstrahit ab omni maa: ac ideo Vt perfectius q alie obti Aliarq Scientiarq:

℣ Ratione huius Solutionis sit tota tri plici esse abstractionq a maa Scilicet Singulari, Sensibili, & intelligibili, quia triplici modo Valet dari aliqua maa, nimirq Vt affecta Singularit, & Materialitq, & maa Scientia sine Singularit, dicitur ista abstrahere a maa Singulari: hec autq maa, ne abstracta potest Concipi Vt Subjecta quantitati Sensibilibq Figurq, Colorq &c. & sic non abstracta, & tunc dicitur abstrahere a maa Sensibili: Ulterius, maa ita Concepta, adhuc Concipi Valet Vt Vt Radicem quantitatis, & hec dicit maa intelligibilis, que cy Concipi Valleat sine Radicat quantitati, ideo abstrahere a maa intelligibili dicit.

Vnde cy nulla sit Scientia, que sub obty attingat, nisi Vt subalt Alicui cognit abstractionis, ideo quo quisq fuerit abstractior cui obty perfectius, & Scientia habitus tale Considerans obty: Ergo Metaphisica nec de Sensibili maa Curat sunt naales Philosophia, que maq gibilem abstracta a Singulari observat: nec de maa intelligibili, sicut Mathematica, que Contemplata maq intelligibili abstracta a Singulari, & Sensibili qualitatibq: Ergo agit Metaphisica de omni & de abstracta ab omni maa: nimirq de Vat Immaterialissima entis, que intelligi Valet, imo & esse Vt extra adsque omni maa Vt patet ex subtilitate procedendi Spirituales: & habet obty perfectius, magis ratio Collocata, quia magis adquata a maa. ℣ Ad hoc Vers. Metaphisice se extendere ad omnia ad que extendit ens Cognitu, & non cognosce modi Cognoscibi, quia Metaphisica Cognoscit omne ens sub determinata Vat entis: ens autq non se Vt ordinata philosophia speculatiq cius mobile sub Vat talis, & ornatus Theologia cius Sigernadis &c.

Explicantur Vniuoca, Equiuoca, & Denominatiua ℣

Docet subtil Cap. 6. Vniuoca esse quoq nomq Vt Commune, Vatio vero subtilitq nomini accommodata, Vt Cadq. Ex hac definit quinta notata, Vq Vatio Vniuoca sit illa que cognimitur per nomq, quatenus significat aliquq Conceptq sine diuersit gradus Conuenientq, precindendo ab eo, q illa diuersitas sit gradus. Aliquq dicunt diuersitatq ens de se. Vat alterius gradi; Vt Conitat ens Homini, & Deoq, que quantuq diuersitatq dicat, Vniocitq ℣ Vat Animalis, quia illa diuersitas non extra ad Animali.

Obseruari debet q nomine subtilitq in sit stellig subtilitq toto rigore, scilicet illa, que Vt cius per se, & cy subtilitq idq sonat ac essentia, sine maa, que lege ista etiq ℣ acceptionis = 3° notandy Vt, q cy omnino Cadq stelligi debet 1°, 2°, 4°, Vationc: primo modo Inueniunt Vniuoca tres Rerum Diuinq ℣ una Deitate: que autq sunt Cadq Vationc dicunt vq Vationq omnq Vniocq; seu quod perfectius Vt Vniuersale: Ex quo liquet Vnitatq similitudinq, sine multiplicitatq gradiq, in sufficere ad Vniocationq Solq, que consistit ℣ formali Vnitate.

Equiuoca, que Pcie Homonyma dicunta sunt quoq nomq Vt Commune, Vatio vero subtilitq nomini accommodata omnino diuersa. Exemply adducit Autor. ℣ hoc nomine Animal Vespertilio Veri, & picti. que nulq dicunt Inueniq ℣ naturi, & totale diuersitatq, & pura Inueniq ℣ Esse. Sicq Equiuoci, sine Homonymi, opponit Synonyma, que sub diuersis

Nominibꝰ ꝙ significant nãa, vt gladius, leo: sicut per oppoꝰ Equiuoca diuersitatis nãæ sub uno nomine: et nomꝰ hoc Pallas, significat Romꝰ Pallis nati, et etiã Pallis gallinatij.

notandũ ꝙ vt aliqua Equiuoca dicãtur, nõ sufficere diuersitatẽ essentiæ illoꝝ, nisi preterea diuersitates præexistant relatæ ad idẽ nomen: sicut ꝙ potest, et lege Contingit quod aliqua duo sint Equiuoca per ordinẽ ad unũ nomꝰ, et Equiuoca per ordinẽ ad aliud: sicut homo verus Equiuocatur ꝙ homine picto relatæ ad nomꝰ homo: et Equiuocatur per ordinẽ ad hoc nomen Corpus, quia ꝙ nec Corporis nullꝰ dicunt diuersitatẽ.

Solu vt difficultas quomodo Equiuoca ab Arist definiantur, sicut ꝙ definitio deberet esse Speciei; et species vt Equiuoca: ꝙ ꝙ Equiuocum vt Equiuocum, nõ species, ac prius non vt definibile = Ad ꝙ secundum ꝙ omnia Equiuoca particularia Equiuocum conuertunt; nec Equiuocationꝰ, quia ꝙ de ratione nullꝰ dicunt diuersitatẽ, quagꝰ per Equiuocatio vt quædam genus participatum Equalitatẽ ad omnia Equiuocum, et sic definitio ꝙ subsicut dicimus de diffinitis æquiuocis, quæ quamuis Metaphysicalia dicant diuersitatẽ: tamen tionalia Deum dicunt ꝙ nec Deum Salutem.

Alia difficultas vt, scilicet, ꝙ nomꝰ vt Equiuocum significatiua: ꝙ nomꝰ per significationẽ Substantiæ: ꝙ multiplicati significationibꝰ, deberet nomꝰ multiplicari. ꝙ nomꝰ Equiuocum plures recipiat significationes: ꝙ vt multiplex nomꝰ: ꝙ non sufficit unꝰ nomen Communia ad rationes diuersas significandas = Vel ꝙ nomꝰ significatiuum et Concretum accidentale Constituta Ens significat tripliciter, et Ens primum, et Ens secundum, et Subsistentia: Concreta unꝰ accidentalia ꝙ multiplicata ad multiplicationẽ primam, ꝙ subsistentia: Nude Artifex non dicit plures, ꝙ unus artifex, etiã si ꝙ plio multiplicata artes: ꝙ etiã si multiplicata significat, non adeunt nomina multiplicari.

Denominatiua, quæ Græci Paronyma vocat Arist, sic ea definit: quæ ab aliquo nomine appellationẽ habent, solo differentiæ casu. Rectus huius definitionis vt, quod forma denominans sit decliabilis, et non distinguatur a denominatiuo ꝙ re significata, ꝙ modo significandi, scilicet genus Concretum et abstractum: sic quæ fortis dicitur a fortitudine, albus ab albedine. Nec uos notandũ forma denominans ꝙ abstracta. Denominatiua solum casu differre hoc vt differre solum vocibus: et diuersa plura decreta, quæ nec casu differunt ab abstracto denominante, vt contingit lege, quando denominatiuum continuatur ad aliquod subiectum femineum: sicut quia femina denominatur grammatica, logica, musica &c et sui concretum nulla data differentia præter denominatiuum, et ꝙ denominans: ꝙ hoc ꝙ accidentale vt

Explicantur Analoga

Cui hæc Arist diuisionẽ Equiuoca ꝙ Equiuoca a casu, et Equiuoca a consilio: illa dicunt esse nomina significata rei diuersæ secundum aliquem ordinem, seu proportionem inter se: ista uero quæ significant rei diuersæ cui aliquo ordine, respectu, aut proportione inter se, quæ ꝙ toto genere Analoga dicta: ideo hæc de Analogis sub hac compresione nullã mentionẽ fecit: de illis tamẽ meminit D. Th. 1. p. q. 13. art. 5. ad omnibus quæ sic Analoga definiuit: quorũ nomꝰ vt Commune, Ratio uero significata partim vt eadẽ, partim diuersa. Diuersa igitur simpliciter, et eadẽ secundum quid. Eo quo dato intelligi Analoga esse media inter Æquiuoca, et Equiuoca, quia ab Æquiuocis participant diuersitatẽ, et ab Equiuocis diuersitatẽ.

Proponitur diuisio Analogiæ mentem

Ante quã detegamus mentẽ Doctorum, et Analogiæ diuisionem, scitudy vt Analoga dicãtur, quæ significant Rationẽ non omnino diuersã, ꝙ aliquali unitate: omnis autem unitas ꝙ aqua pluribus inest fundatur ꝙ inuenitur ꝙ similitudo, et sic unitas Æquiuocis ad Analoga diuersificat oportet eo parte diuersis inuenitur Æquiuocis ad alterum: diuersa igitur Æquiuoca diuersa ꝙ unitate simpliciter seu diuersitate simplicitate, quia omnino a similitudine, aliqua naã, siue generica, siue specifica = Analoga uero dicta diuersa ꝙ unitate proportionali, quatenus non sunt ita diuersa participatem seu totali similitudine, aliqua uel, ꝙ tota similitudine proportionalitate: hoc clarius percipitur ex Regulis diximus: et primum huius Tanto: eodem Colligitur Analoga dici comparatiue sicut Analogia dicimus Deus a Deo numero Milite breuitate ita Deus minus mirabilis patrasse, sicut alius Deus minus ingens multa fecit, etiã si non tanta omnia terra subjugasset.

Hic ponit Validum et aqua de Analogia dicendi ; Analogia Attributionis, seu proportionis, et Analogia proportionalitatis. Analogia proportionis definunt sic : quory nomen et Commune Ratio vero significata et eadem quantum tamen ad habitudines ad illud. Hoc est, nomen subque analogantur omnia et omnibus analogatis ; qui eadem forma aqua analogantur habitudine diversa Dei gerunt. Exempli sit hoc Concreto sanum aqua analogata quidque, Medicina, et Animal : quae omnia eq analogia dicuntur sanitate respiciunt, alter tamen, et alter, eq animal sanitatis vt agit subjecto respicit, quidem typus signum illius ; Medicina vero vt instrumentum

Hoc deducunt quod ; una ergo attributionis forma non multiplicatur omnibus analogatis ; una numero forma reperitur ipsa, secundum principaliorem analogato, et aliis extrinsece, et denominative, sicut quidem dicta sanum et quia Medicina per denominationem dicuntur a sanum quae ipsi est vt animale. Haec vna soluta dicta Attributionis, cui ad unum fit attributio ad alia, tamquam ad terminum. Dicta proportionis quia sit vna ad aliquam correspondentia vt quae : etiq haec analogia appellata eq ipsorum, et non eq esse dicta Arist. 1. de 13. quest. 3. art. 2 ad 16. eq ipsorum quae, et in eq esse, quia ipsorum, seu Ratio aqua sit denominatio ne omnibus analogatis eq esse, secundum principaliorem vnum.

Analogia proportionalitatis definunt sic : quory nomen et Commune, Ratio vero significata per nomen simpliciter diversa, eadem tamen eq proportionis : exempli sit ; Visione omnium viventium corporei, et spiritualis ; quo ipsi licet Ratio significata ; Etiaque illam sit simpliciter diversa, vt tamen similes proportione gradu. Nimirum sicut se habet visus corporeus ad oculum, ita visus spiritualis ad ipsum. Quia accedit ipsum nomine nimirum et omnium vt Cedri, et fundamento diversis : quamvis hic cor, et fundamenta significent res simpliciter diversas, adhuc tamen proportionalitas conveniunt, quod vt ipsum significata hoc termino sicut, scilicet, sicut Cedri vt principium Cedri, ita fundamenta principium omnium.

Haec Analogia dicta proportionalitatis, quia vt quatuor proportionis, hoc vt proportionale proportionem, ut patet ; exempli Cedrus, et Fundamenta ipsa late duplex triplex proportionatus eq alio duplici, et hoc facilius colligitur eodem modo dicendi numerum sicut vnus se habet ad duo esse, ita aliud ad unum esse se habet : Dicta haec analogia eq ipsorum, et eq esse, quia Ratio significata per nomen ipsorum reperta ; omnibus analogatis atque analogia respectiva omnium ad alia.

Hanc Thomistae sequi addunt analogia proportionalitatis ; quae, et Metaphoricae ipsa Ratio significata per nomen analogum ipsorum vt uno analogato, et dotatorum alio, et denominationem accipit per similitudinem ad aliud ; sicut visus dicta de homine, et animali secundum hanc proportionem, sive metaphoricam, et sicut hoc videri sibi dicitur ostendit, ita risibile animum exhilarat animum, et cor alentis sustentat.

Vejicio hunc modum dicendi.

Non placet haec divisio analogiae, et primum male dicitur, quod analogiae attributionis Ratio analoga ipsorum reperta uno, et aliis extrinsece : et hoc exemplo : Dei, et Creaturae, substantia, et accidens, Ratio entis analogata analogia attributionis, dicta concedit a Thomistis tamen Ratio analoga nimirum eius ipsorum reperta omnibus analogatis : quod vt analogiae attributionis sit Ratio analoga ipsorum uno, et dotatorum aliis : minor patet, quia Creatura quamvis a Deo dependens, et accidens a substantia, tamen ipsorum entia sunt, imo ipsa Ratio entis ipsorum dependentis a Deo, et a subst.

Dependentia Thomistae Rationis entis ipsorum Creaturae respectu esse fundamenti cuiusdam habitudinis Creaturae ad Deo Rationis causae analogatae cum Deo analogia attributionis, ipsa omnia analogata unum principaliter dicuntur per habitudinem, et respectum ad principium illud : sic quae Ratio entis ipsorum quia maxime vt, et habitudo solum possit se habere ad tria analogia = et hoc ipsum necessario sit de illud praedicant, quod Ratio analoga vt ipsorum omnibus non habeat analogia attributionis, et proportionalitatis.

Sicut dicitur tertia Deiunxit Deum neg. imo et Deo solus Deus summum quae ostendo : Creatura vt sortis, et Deus creatura cui vt analogatur cum Deo, quia vt Deus creatura talis habet eadem analogia nimirum eius : et analogia attributionis, et proportionalitatis non proportionalitatis, quia haec analogia nulla analogia ad illo dependet, vt aiunt haec ; et Creatura vt sortis, et Deus creatura vt eius, a Deo dependet.

Vltra q̃ sit Analogia attributionis, dicunt ꝺ̃ Aliq̃ tertiꝰ genꝰ Analogie: s. Creatura
et Deus, et Vnaquæq; illarum dependet a Deo: q̃ Et dependet a Deo analogata Cy Deo
analogia attributionis; s. dependet a Deo; Nat̃ tertiꝰ ſtricta: q̃ Nat̃ tertiꝰ ſtricta analogata
Cy Deo analogia attributionis.

Dependendum ꝺ̃ Creatura dependere a Deo tanq̃ a Causa efficiente,
et tanq̃ a Causa exemplari: q̃ prima Videtur Et Creatura tm ſtricta, et tunc analogatur
Cy Deo analogia proportionalitatis: q̃ 2a Videtur Et tm dentricta denominata a Diuina
bonit̃ et Sanit̃ et tunc analogatur analogia attributionis. ita Mag. ac Rmus Nostri Laudatꝰ
et Hermitꝰ = s. hoc Solum illi n̄ placet quia illorꝰ opinione, illa quæ analogata analogia pro-
portionalitatis nullo dicunt dependere a Deo: s. Creatura quatenus tm ſtricta Causata a Deo,
ab ipso dependet tanq̃ a Causa efficiente: q̃ n̄ analogata Cy ipso analogia proportionalitatis. Solꝰ Vltra

pone Creatura Et a Deo dependens tanq̃ a Causa exemplari, sit ſtricta tm: Hoc mihi tm
videtur Et Apollo Denuo faciamus homines ad imaginem et Similitudinem nr̃am exemplum sic:
Creatura Et imago, et Similitudo Dei: illa Nat̃ tanq̃ ab ipso sit ad Similitudinem illius; s.
sit ad Similitudinem Dei; Nat̃ tm ſtricta: q̃ Et imago, et Similitudo Dei; Nat̃ tm ſtricta in
ſtricta: q̃ Et dependet a Deo tanq̃ a Causa exemplari Et ſtricta tm. pro minori, ipsa
sola indiget difficultate: Creatura sit ad Similitudinem Dei illa Nat̃ ipsa terminat actionꝫ
factiꝫ Dei, Vt patet per ly faciamus; s. Creatura terminat actionꝫ factiꝫ Dei; Nat̃ tm
ſtricta, Et ly Creatura facta ſtricte: q̃ Sine Videatur ſtricte esse veritas, quia quidam Modernus
allegat; quod Statua, que Et similiter Homo tg. non dicit quia ſtricte Et hoc: patet
Et Creatura, que Et sit Similitudo, aut Concreatiꝫ Imago Dei, non Requiritur quod sit tm
ſtricta = Triuoly, quia indico veritatꝫ, quia Statua non Et Imago Hominꝫ quoad esse igniti de
mum ſtricte, sed ad Summum quoad figuram dicitur: Creatura vero ter ad tm ſtricte, et Entia
tum ſpiritualia Deo; Angeli veritatꝫ Summo Deo ſtricte.

Obiciunt ꝺ̃ Creatura quatenus analo
gata Cy Deo ꝺ̃ Nationꝫ bonitatis, denominatꝫ bonꝫ a Diuina bonit̃. Talis denominatꝫ negat esse
ſtricte: q̃ quo minori ſtricte denominatꝫ ens a forma ſtricte Communicata; et bonitas Diuina
non potest Creaturis ſtricte Communicari: q̃ talis denominatꝫ ne ſtricta; s. dicitur: = Maior
Cuperius Et dicitur D. ꝺ̃ 1m q. 6. art. 2 Dei sunt: Quicquid dicitur bonꝫ dicitur Diuina, sicut
a primo principio dicitur, et finali totius bonitatis.

Contra hanc Secy ꝺ̃ si Deus
omni, dicitur Nisi Guido Mag. 1. V. dist. 43. q. 3. art 2 dicit ꝺ̃ Dei sunt Quy omnia sint
Vera Verit̃ creata; dicta affatur: quod licet Vndiquaque Vocatur Deꝰ, Viuꝰ, Causa efficiens
et dicitur; Nihilominus tamq̃ quilibet Dei participat Suu esse Creatꝰ, quo fortis Et, et Sug
Veritatꝫ, sua Sanctꝰ dicitur Deꝰ: dicitur autꝫ Deꝰ Signato Cultor Deinde Superiori, et Solutꝰ
ad arguta, Scilicet, Creaturæ denominari Veræ, bonæ a sua bonit̃ et Verit̃, prout participa
ta a Verit̃ et bonit̃ Diuina.

Sed ignorat ꝺ̃ 1. destruit analogie attributionis ne admitta, Vel
forma analoga debet esse ſtricte; Vno et ſalti, et dicitur: q. ꝺ̃ Quy Et Concedy 1. 13 Et nec q.
Deo a simili: Sequitur destruit forma analoga communis analogatis Et Cadꝫ; s. non potest esse Cadꝫ,
Cernit quod sit ſtricta communis, quia si communis Et ſtricta, Et communis multiplicata: q =
Triuoly quidq arguty, ng forma Vniuoca Una Et communis, que Vniuocata; et tamq̃ igitur multi
plicata: q. = Nec forma analoga esse Canay communis. s. per ſactitatꝫ, s. similitudine tuty, non
quidq Vniuoca, sed analoga, Sequitur analoga quomodocunque sit aliquo modo Vnitatꝫ Cy Creatꝫ
Increata, et communis multiplicata.

Alii Scis, nimiꝫ illg dicunt non Cuenire omni analogie attributionis
sed tuty ſpecialiter, Et sed, ay dicunt analogie attributionis ſpecialis et ſpecialis assignamus, Videlicet,
nec talis definitio debet ſpecialiter subintrare, quia nec a Philosopho Et tradita, nec a D. ꝺ̃
sed a Modernis Et dicitur, Unde, Vnde dy a Aliq dicebat principaliter, Et sic amplectamur
definitionem illg Vt ſalsum Negamus. Et sic Omnimodꝫ analogie attributionis ſpecialis
et assimilationis.

Ly q̃ quod modus Et dicitur analogie proportionalitatis sit deficiens, se aliquid aliud

in Suggeradditr, patet: quia Sicut Canis maximus se habet ad suy esse, ita Canis terrestris ad suy esse se habet: ita; Sicut Bos se habet ad animal, ita Equus, & Leo; & tamq Canis maximus in analogata Cy terrestri, & potuit Equinocata; nec Bos analogata Cy Equo, & Leone, & potuit Univocata: q quod Aliquis se haberet ad suy esse, Sicut alter ad suy esse se habet, non Vult quia analogie proportionalitatis, & potuit Vultus Animus Univoci, & Equinoci.

Vera Diuisio Analogia assignatur.

Dico q Analogia Logice Vere, & adequate diuidit in Analogia attributionis, Analogia proportionalitatis, & Analogia transcendentis: dixi Analogia Logice, quia non Logicum de ethnica, dialectica regerit in animali, quod ethnice perfectius Vt in homine, quq in Leone, & hec equalitas nra obstat Univocationi Vt patet, Aliquis Socrates perfectionis non dicit ad animal, & sic Ascendo.

Probata perfecta huius diuisionis: tot debent esse analogie, quot queunt modi diuersi habendi Rationem significate per nomen Commune, Cy Deitatis & quid, Hoc Cy Ratio analogie dicitur, & modus diuersus habendi Rationem significate ortum habet, i, a deitatis Vnius ad alio, talitr q Vnus Habere Rationem analogie ad alio dependeat, & sic dabitr analogia attributionis: i, Cy aliqua proportione seu similitudine Vnius ad Aliud, & sic dabitr analogia proportionalitatis: i, q Ratio analogie transcendentis Vltra se haberet, nulla atqa similitudine, sicut deitatis, & sic dabitr analogia transcendentis.

Circa Analogia attributionis aduc Vt dubia; Vna q Ratio significata per nomen analogum solum ytrinece regerit Vnu analogatu, & alijs extrinsece, Vt Ens Hoc tale Sanum Vt Sagitta dicimus, & hec analogia Vt patuit; & Alia q Ratio analogia ytrinece Vt in omnibus analogatis Cy deitatis a principaliori; & hec analogia attributionis per se Vt hec diuisio fuit Cognita a Doctore Subtili citato & sexto quinq Metaphysice tanty quia dare fuit Precepta. Amplius quado Vna ytrinseca reperta ad aliqua hec omnia, & contraria, quq tamen non habent esse nisi Vnu, sicut ytrinseca Sanitatis alijs Cy Vrina, & Cy esse: quando Neque participata ytrinsece Communis, Neque esse, Sicut hui dicitr de Substantia, & accidenti: & de talibus oportet quod hec diuisio habeat aliq esse q Quocunque loqy & quo dicitr Vel differens Cy diuisio Ratione Maioris, & minoris perfectionis.

Hinc Cy analogia admittit ens regerius inter Deu, & Creaturas, & sic concludit: & similiter duo, q Veritas, & Bonitas, & omnia Transcendentia dicuntr analogice de Deo & Creaturis, Inde habetr, q Cy suy esse omnia hec in Deo sunt, & Creaturis Cy Ratione Maioris perfectionis, & minoris: & quo sequitr Cum non sint esse Cy suy esse Vbiq, q sunt diuerse Veritates.

Ex his iudicio meo quq plurime deducta illationes sumptas ntq ytrinsece, & aduersarioq sumptas: 1q q analogia attributionis Ratio Analoga non sit Vna nunc omnibus, hoc Vt Vna nunc Ytrinsece: Vno, & alijs extrinsece, & Ratio Vt quia Vt dicit Doctor Veritas, & bonitas dicuntr de Deo, & Creaturis analogice, & de hac analogia attributionis; & Veritas q Via Doctoris dicitr ytrinsece de Deo, & Creaturis: q minus peccat: Veritas ita dicitr de Deo & Creaturis analogice, Vt: Deus, & Creaturis sint de diuersis Veritatibus; & nequeunt esse Veritates diuerse, nisi sint ytrinsece ipsius Vt patet: q.

Hinc q Vnus analogice dicitr de Substantia, & accidenti, n sit analogia proportionalitatis, & quo: q analogia proportionalitatis non imprimitr q Ratio analoga sit perfectior, Vnum q analogatum; & Substantia, & accidens analogata iquitr Ratio analoga perfectior Vt q Substantia, quq accidenti ac pde hoc ab illa dependens: q Substantia, & accidens nunc analogata analogia proportionalitatis = & Vt q analogia attributionis sit n Soly Cy ytrinsece, & ens Cy esse Vt Stat Rationis nuper positu.

Non Verus & dicitr quq deitatis Substantie analogiam attributionis: quia Cy sunt quq dependent ab Deo, & tamq non analogata Cy illo, & Vnius cetur: Vt patet q Species equia, & aqueia, quq dependent ab ipso, & tamq Cy igio Univocetur q Ratione qualitatis, & requisita deitatis Continetia Cy tranicdentia: si Vnius

dare pura transcendentia sine deficientia vt ens duobus subiectis duobus que accidentibus specie diuersis, tunc dare analogia pure transcendentis: Unde Analogia attributionis ita definitur: quorum nomen est Commune, et significat pura diuersa, diuersitas tamen secundum quid, ex habitudine dependentie vnius ad alio.

Analogia proportionalitatis ita definitur: quorum nomen est Commune, et significat pura diuersa ex diuersitas secundum quid ratione alicuius proportionis, et similitudinis: sic hoc nomen Vitis est analogum proportionalitatis respectu Vitis, et Ligni Vinarij: quia sicut Ligni Vinarij palmites Vuas ferunt, et quinquedam fructus producit, ita Dei ecclesia fideles suos fundat, et bonos spirituales fructus que Christo offerat.

Ex his patet quomodo ens dicatur de substantia, et accidente, et quomodo analogice proportionalitatis dicatur includere vnum, et multa, et metaphorice ita et nomen primum potest sit ad significandum principium alicuius actionis, et per translationem ad significandum aliquid aliud, per aliquam proportionem reperta inter ipsa, aliqua operatur, et quiete: et hoc nomen Leo primum potest ad significandum naturam fortitudinis, et metaphorice postea unum et pariter hoc nomen Videre respectu hominis, et gratia. quia et actus gloriae, aliud vt ad hoc nomen pertinet, et aliud ad hoc significandum pertinet ad diuinitatis.

Ex hoc patet, quod nulla est distinctio inter analogia proportionalitatis, et attributionis propriae, et improprie tales: quoniam omne Ratio analoga vt principaliora, et intrinseca, et extrinseca dicit. = ita ad Verum quod analogum et improprie tales, analogata minus principalia dicunt a principaliora deficientia, aliquo modo Causa, sic que herba, et Urina dicunt habitudinem ad sanitatem animalis, tanquam ad causam finalem: analogia vero proportionalitatis, analogata minus principalia dicunt ad principalia habitudinem, tanquam ad id ex quo dicunt aliquam diuersitatem, et similitudinem. Ens ergo dicitur, vt patet ex dictis adductis.

Disp. IIa.

Vtrum Ens transcendat Vltimas differentias et modos Entis.

Vltimissima vt sit ratio diuisiua entis, nominale, et participiale: Ens nominale, vt quilibet essentia ad existentia pertinens, ac ipsa quilibet realis essentia realis potens existere, dicitur ens nominale. Ens vero participiale, significat essentia ponit sub existentia, et extra omnes suas causas ponit subsistere dicitur. Dicitur esse accidentis essentis: quomodo autem hoc sit intelligendum infra dicemus. Quinque Notandum extra dubium esse Ens transcendere omnes differentias, et modos entis, seu ideales, et reales: Ubi quod Controuersia pendet a transcendentia sensu scilicet, quod vt ac ignorare Ens ens ita omnia ignorare omnes proprietates Veri, et modos entis, vt omnes sint essentialiter ens.

Hinc dicunt Scotus vt omnia Dominicani quamplurimi nullum esse modum, nullam veritatem, que intellectum Callent sine entia = Scotus vt Durandus Doct. pl. dist. 3. quest. 3. et dist. 8. quest. 2. omnia quae dicimus entia Ens nisi entia Ens posita non transcendere omnes rerum proprietates, et modos entis per se, et ratio. a se, ad alio. Nostra sequenda aliqui Neotericos doctrinam, inter quos P. Quiros, tract. de Logica. disp. 16. sect. 5.

Nostra Conclusio.

Ens Scotus non transcendit omnes Veri proprietates, et modos entis: Non alias ob ea ultimo placere quia ea Dolet Dominicani. ipsi Ens docent, Ens Rationis esse obiectum Logicae, non quatenus vt Ens fictum, sed quatenus vt existens: Eodem sic: Ens non transcendit Scotus Rationis existentis regendo ens Rationis: 2° Ens non transcendit Scotus omnes Veri proprietates: ergo ens: Ratio existentis non vt Scotus Ens: 3° Ens non transcendit Scotus ens Rationis existentis. ergo ens: ens Ratio existentis vt Scotus Ens, illud Ens, ens vt Veale, ens Rationis: 1° esse negatur: 2° Ens: 3° Ratio entis ens Ratio existentis Rationis, vt Ens fictum: 3° Logica tangit Scotus Ens fictum: ergo 2da reg: Logica Scotus attingit id quod Scotus vt Ratio existentis reperta

Intra Vationem; Vatio artificiosa regerta Entre Vationem Vt hui filly Soritz: q
Si Deus ille Vatio
ng artificiosg non esse Soritz hui filly: Sequitur Am sit Soritz hui Veale? Si dicis non esse Soritz
hui Veale: sequitur quod sit? Si dicis esse hui artificiosy. Contra sturgo: illud hui artificiosum
nec Veale Vt, nec filly Soritz: q pretendit a Vealitat, & filt: q non transcendit filtiong &
Vealitatg, ac pde non transcendit omnes modos entis: ppo Seq: nulla Vatio alig Soritz transcedens
potest intelligi sine Vat transcensa; Vatio entis artificiosa potest intelligi sine filt & Vealit
q non transcendit filtiong, & Vealitatg; Vatio filtis, & Vealitas sunt modi entis: q
Deus q hs
hanc ng Vationg Magong gati Equivocationg, quia aliud Vt hui esse transcendens, & Deus hug
transcesy esse transcendens: Vs Est Cery: Vs Deus Salty: Cognoscitur Cy hui artificiosy sit trans
cesy, nihilmsy quod non sit transcendens filtiong, & Vealitatg, ac pde q pretendat a Vealit
& filtione. ÷ Contra Vt: hui transcendens Vationg artificiosg, transcendit politicy filtiong
illud forme artificiosg, & non: si Vs Habemus Italy: si Vs: q hui q Vt Soritz artificiosy, Vs
Soritz hui filly: ppo Seq: hui Vt Soritz illud quod transcendit Soritz; & hui Soritz trans
cendens forme artificiosg, etg Soritz transcendit politicy filtiong illius forme artificiosg: q hui
Soritz transcendens forme artificiosg, Vt Soritz hui filly: q hui q Soritz Vt artificiosy, Vs
Soritz hui filly.
Hic primum Vatio formari potest Omnes pugnates hui Veale esse obty Sequcg,
quod tale non Vt Vationc entis, & pugnty artificiosy: Et ab illo Turbig sequo Am artificiy aliuon
sint Soritz hui Veale, & non: Hoc Vs non dubito: q Vs Vt Cery, Simol quod hui transcendat
Soritz omng Soritatg: q Logica per Se primo Videtur illud artificiy, per Vt Considerat toty
quod Soritz Vt illud artificiy: & illud artificiy Co Transcurrero Vt Soritz hui Veale: q Logica
per Vt Considerat hui Veale: Hoc autg non Vocatur a ratione illius Sytty: q nec q illud artificiy
sit hui Veale Soritz: q nec q hui Soritz sit transcendens.
Vatio extra facultem Emergere potest
per omnia genera Very, Lacy qua Soritatg: qualitas Eng, qualitas, Velatio, actio, passio &. non Soritatg
Eng. Dno ria Lyg modos entis a Vt grata: Veritas. Ng. Vt Soritas id, quod terminat Sug
dassimieng; & nihil entis Soritz terminat dassimieng veritatis: q veritas non Vt Soritz hui: Maior Vs
omnino Certa, Vt Videtur potest omnibg Solitatibg, qua Cooptio, & Soritas nihil sunt, nisi quod
complicant illaty dassimieng: Minor patet: veritas optime definitur per hoc quod sit Vatio qua distin
guitur Subtilitia, ac accidens; & hoc Concretu objectivo nihil entis Vt quod terminet Concretg Soritem
dassimieng: q patet Minor: per illg Concretu id quod terminat Concretg Soritg dassimieng, Vt id qua
Subtilitia Cooptio distinguitur ac accidens: & per hui Subtilitia Cooptio non distinguitur ac
accidenti: q hui Cooptio non terminat Concretg Soritg illius dassimieng.
Nescio Am Aduersarij ma
iorg negata prosumant; ac Tacitg tamen illa ppo: Concretus ille Soritis definitivus Cooprimit, & decla
rat Subtilitia non esse accidens: q alio Cooptio Vt Cooparte entis, quo Subtilitia non Vt accidens:
q Vationc illius Subtilitia Cooptio non distinguitur ac accidenti: Modo sic, & Simul ppo minorem
Sufficiens: illud Cooptio Cooparte entis non Vt Soritis hui: q hui non transcendit Soritem illg Sori
matitatg: ppo ang: si illud Cooptio esset Soritis hui, Subtilitia per hui distingueretur Cooptio
ac accidens; & hoc non: q: ppo Maiorg: Subtilitia distinguitur Cooptio ac accidenti per illud
quod Vt Soritis illud gratia Cooptio; & illud gratia Cooptio Vt Soritis hui & Aduersarios:
q Subtilitia per hui distinguitur Cooptio ac accidenti.
Quod hui Subtilitia per hui Cooptio non
distinguatur ac accidenti contra Durum Vt Scot Thomistas: ipsi hg aiunt Subtilitia et accidens
Conuenire analogice Saltg, Vationc entis; ac pde hui pretendere Cy quia & Cooptione
a differtis; q alig aiunt Conuenire Cooptio illa Vationc precisa & Vatio precisa
Vt hui: q aiunt Conuenire Cooptio Vationc entis: q; Vationc entis non differunt
Cooptio; & Subtilitia & accidens Cooptio differunt: q per a Negug Vationg, quo non
sit Soritis hui.
Occurrent dno dicendo q illud gratia Cooptio per dassimieng veritatis Vt hui
Soritis praecisio; quia Cooptio illa Subtilitia, nimirg veritas Vt explicata hui, & hoc

non debitat vt Vatio lutri se habeat de potli ꝑticit. & ꝑ obiectum Hominitary do Deog Pgentem
gentatg; Siquidꝫ do non naa specifica Angeli precisa ꝓ cognitiy a singulart tg potli
gug radicali, non vt positio lutig, quia etg si ꝓ illg cognitione, non sit cognitiue lin
gulari, vt tang singulariu cognitiue ꝓficitio: g sicut illa cognitio nag vt singulary
ꝓficitio potlitg; ita cognitio subltig vt potlig ꝓficitio lni. dja,
g iungo: illud gratg cogng
g vt lni posito ꝓcitg: g l, vt lni positio cognitiy, l, non: si ꝓ: g illud gratg cogniy
distinguitg ab accidenti ꝓ vat lutri cognitio: g lni vt Vatio cognitiua differdi, quod non
arridet Staueriary: si ꝓ: g lni non tranicendit positio cognitionis illius gratis: g co
gnitio illius gratis vt modus lutri: g lni hunc modg positio non tranicendit.
Dicit: illg cognitionis
esse lni ꝓficio, quatenus illud quod cognitio vt lni, etg si non cognitata hoc nomine Deus
sub hoc nomine cognitata = Sed ery iungo: g illa cognitio cognitata ꝑ cognitio non vt lutig:
g ita non cognitio Vatio lutri: g ꝑ cognitione cognitata non cognita lni: hanc vltimg
ꝯ ꝯsequig minoꝛ, quia sicut alig cognitione, non vt aliud, quig aliquid Concipere, ita
aliq cognimi, non vt aliud, quig aliquid Concipi: g si ꝑ cognitione cognitata, non
cognita lni, non Concipitur lni: g Concipi potest cognitio cognitata, quig Concipitur lni: g
lni non tranicendit cognitionis cognitate; patet dta, quia tranicendentia potli alicuius grat
ꝑ aliud, non vt aliud, quig quod illud intelligi nequeat sine grato tranicendente
Hinc respondere
possunt dnis ꝑ cognitione cognitatig cognimi lni, & non sub cognitione potli, & sub
cognitione cognitate. Consequitur que ꝑ dda cognitione Concipi lni sub cognitione
cognitatig, & non sub cognitione potlig, quia lni ꝑ subltia quam occultat cognitionem
potlis, solig que declarat cognitionis cognitatig. l. potius cognitione cognitatig declaratur.
Sicut ꝑ accidenti declarata cognitione ꝑ subltatig &c.
ꝑ Solutionem
ꝑ cognitione Vngiculi Concipitur Animal, sub cognitione Vngiculi, & non Animalis, quia Ani
mal ꝑ Vnia quare occultat cognitionem Animalis, solig que cognitione Vngiculis declaratur;
& ita dicdy de aliis differtijs Animalis, & eo Diequit q Animal sit tranicendens formalitas.
Inde dicendy vt ad diuisionem lutri ꝑ quid, & quale Cognitg a Mercuro, & potlig ab aliis do
ctis: Sorte lni quale vt illa Vatio que Drahit & determinat lni vt sic: lni quid vt Vatio &
terminatiua, & Drahitiua: dicit ista Vatio lni quid, quia essentialia predicata de ꝑ cognitg, accide
ꝑ quid: dicit illa lni quale, quia ista differa determinant, & qualificant lni, sicut Vngiculis qualificat
Animal.
Eodem modg dicendi nunc ꝑ Scotistas plurimos, dicdy vt Diequit, q ꝑ cognitione pertie
tatis, & cognimitis lni qualificatiuy, non lni quidditatiuy; ac ꝯsde, quod Concipitur lni qualificat
i, differa simplex lutis quidditatiue. & Vana vt, quia subltia vt Scotig metaphysicig definibile
definit metaphysica & Diequit Scotus: Species luy ꝑ genus, & differa: g subltia
Deitatis potest ꝑ duplicg Concepty generice, & differialg, quorg Dnus vt lni quid, & potialis: alius
Vero lni quale, & per modg alios. &
& persequendum ad hanc diuisionem lutri Valde pradile, & Diona
Vationi, qug gnunc neque agnosco, nec ꝑbo; & Solutionem vltimg Hominitary Superiori ꝓpugnatione
cogitemus dicdy, quod per illa subtia terminis, & vt quasi vocare vt quemdam dicunt ad Liconditio
determinitio luy lni ꝑticit. ja[illegible] & contra per alig cognitionem lutri manifestatur =
Deinde: si ꝑ cognitione cognitatis Concipitur lni sub cognitione cognitatis Concipitur lni sub
Concepte cognitatis ꝑ Concepto cognitatig, vt Concepto lutig; ꝑ hoc Conceptionis cognitatis distin
guitur cognitio subltia ab accidenti: g patet per Conceptionem lutig.
Ad ꝓbatig sugra gnmata
Nam Angelica nco vt nos sub illa permissiue ꝓbatig dig: ideo Dillg nag cognitione cognitio ꝑficere
potlis singularitatis, quia distinctis per illg, cognitg non nego q sub cognitione cognitionis Dnus
gnmata ꝑficitia subltia, potlis que possent Nicenus gratis: Cetery lni cognitatis non distinctis
Inde a cognitatis potlis non distinctis, ꝑ vt contra Concepty illius = Vltimo quod
Quod lni
adaquate adaquate subltig gratis: Dungano Augustinus dicdy vt Scotus Hominitary Doctrig, &
subltig esse realitas specifica distinctiua ꝑticularis, & ab essentia, quig modificant: quo posito sic arguitor:

In quacunque Entitate Substantiali distinguuntur Natio Entis, et Natio Subsistentis; Natio Entis non distinguit adequate Subsistentia: g. pro minore: iter ly Distinguit, et Distinguit dari negatur dist. Virtualiter adequata; Natio Entis, et Subsistentia data dist. Virtualiter adequata: g. pro minore: Ens regerit et Subsistentia Ens Complementum Entis, et Subsistentia Subsistentis; ac ergo Subsistentia, et Subsistentia ingreditur adequate Entitatem Substantialem sua diversa Natione sua qua, nempe sua Natio Entis, et sua Natione Subsistentis: g. Ens, et Subsistentia Virtualiter distinguuntur:

Ens Animal dothing apud Nominales parabile: pro Neg: Ens, et Subsistentia regerunt et Subsistentia, et Subsistentia, regerunt Connotata Specie diversa; ita Ens Quamcunque Entitate sua peculiari q modificat, quia Ens ait Omni Ente, omni modo dimanat a Non Ente Ens Ut modus, qualequale; ista Ens Animal debet: g. Ens, et Subsistentia Virtualiter adequate distinguuntur: pro Neg: ideo Animal Virtualiter adequate distinguitur a Rationali, quia Animal ex tionem quae Connotat; quae qua n. Connotat Rationale; et Ens Rationale Animal dicentur, quod Connotat, quae qua, nec Continet, nec Connotat Animal; s. Ens Continet, et Connotat Entitatem quae n. Animal, nec Connotat Subsistentia; et hinc Subsistentia, quae nec Connotat, nec Animal Ens: g. Virtualiter adequate distinguuntur.

Alia ly pro Adv. cum alia doctrina Nominalium, qua Nominales docent Unionem non distingui Realiter Entitatem ab Entitate partis: Unde sequitur, Licet Deus non possit separari a partibus quoad Entitatem, potest etiam separari quoad Coexistentiam, et denominationem, quia possunt partes Petri alibi Existere, quae denominantur Petri: Nec ideo Ut etiam Petri possibile sit aliquas hanc Relationem a suo fundamento Realiter non distingui. quae omnia sunt a Nobis aliena Innuenda:

Ad 2 Negatur sic ergo: denominatio Entis, et non distinguitur Realiter ab Entitate partis, Virtualiter tamen ab illa debet distingui: g. denominatio Entis non Ut Totalitas, et Totalitas Entitatis: Dea e Eucharistia, ani pleata: denominatio Entis Totalitas petitur, Entitate partis Totalitas remanente: g. denominatio Entis distinguitur Virtualiter ab Entitate partis: ani Ut Nominalis decantata doctrina: pro Neg: deficiente, et non deficiente Accidente non potest de una, eadem que Entitate aeque Virtualiter distinctae, Ut sonat pala Ut, et quando aliis Exotica Limitata; s. denominatio Entis deficiet sine defectu Entitatis: g. pro denominatione Entis, et Entitate data Virtualiter distincte.

Alia ly alia efficacissima Natione pleata Dei: modi Entis, et Actus differunt, vel saltem differre Unum aliquo Aliud pretio Entis, et non: Ad 2. g. omnes differre sunt omnino Totalitas id: Ad 3 Nabemus intento, igitur illud Aliud non erit Totalitas Entis, et Aliud Totalitas ab Ente: pleata Mysteria quoad Superiores partes: illud Ut Totalitas aliud, quod Totalitas non Ut aliq Aliud, quam Ut illud Totalitas; et quilibet differa Entis non Ut Totalitas Aliud aliq, quo id quod Totalitas Ut alia differa: g. Maior Ut per se nota, ng stato ego non distinguor ab alio quoniam sum Totalitas id q Totalitas Ut Aliud, Caque propter ego Totalitas sum Vat Dominus n distinguor a Petro, quia Sicut ego Ut Totalitas Homo. Minor pleata: Una differa Entis V.g. peccatum Ut Totalitas Ens, ita Ut Totalitas aliq Aliud non sit; et altera differa Entis. V.g. Sanctitas ita Ut Totalitas Ens, Ut non sit Aliud aliq Totalitas: g. Una differa Entis nunc Aliud Ut Totalitas, quo id quod Totalitas Ut alia differentia.

Respondebunt Nominales peccatum nihil Entis addere pre distincto ab ipso, et Solo Maiore Coexistentia ipsius Entis: Unde peccatum, et Ens Solo distinguuntur penes diversos modos Concipiendi, quatenus ab Concipiente Ens Sub Coexistentia Entis, Concipitur Ut Essentia, et ab Concipiente Sub Coexistentia peccatum Concipitur Ut Modus = Ad Neg pleatione dicent peccatum distingui Totalitas ab Sanctitate, et ita peccatum Sit Totalitas Ut Sanctitas, quia id quod Utraque Totalitas Ut, Ut analogum et analogum per se diversa Totalitas Ut Utcunque Sit.

Secunda doctrina hanc, quae Ut probabilior Aggredior, et ultimam, quae quae nec Essentiali, nec Rationis roboratur: immo Philosophicis argumentationibus Sagittabitur, Sum mente dicti Sequitur: Sequitur, et illa Sequitur quod nam Entitas ita Sit Malignantis nec, Ut ipsa nulla Sit Concordia, et Sui Natione Sit diversa à Se ipsa: quommodo g. Deus percipit suas? et Sic Sequitur: Ens Substantialis Sanctitatem non? Si ly? iterq Sequitur: quinq Sit terminus talis diversitatis? ng diversitas inter duo

Verum necesse Vt: si Deus tm esse ipsum Ens, necessario dicendum erit Ens sibi ipsi oppositum, et quod sit Una nãa, Simplex, et Conseqnter q ad mitras peraduertimus sit facile, et negligentat id quod Ve, et Vnã non Vt: apparet Cly Cy Vnit, et plebium amentatis simulatio = Vtrum quo quod nulla ei habet aliqua repugnata oppositi esse; Si Verum Vt proprietas esse tm: q non potest habere esse oppositi Falsitat; Si amentiae oppositio Veritat:

Quinto: Subtilia distinguitur solet ab accidenti per id quod Vt proprium Subtilis, et proprium alicui accidenti; Si nihil Vt proprium subtilis, et alicui accidenti, nisi perceptat: q Subtilia per perceptat distinguitur ab accidenti solite. Si perceptat Vt quidã solitat, et non pura cogitio: Vel aliter: Subtilia distinguitur solet ab accidenti per id quod addit ad Ens, sicut bon distinguitur solite à Leone per id quod addit ad Animal: Si do Adueniatio ad Ens n addit Subtilia aliqua entitate, Si plurem cogitione: q Subtilia per meas cogitione distinguitur solite ab accidenti.

Quinto: Subtilia Vel Vt solite talis Vatione entis, Vatione perceptati, Vel Vatione alicuius simul? Si 1: q accidens Vt Subtilia, patet dã, quia accidens ens solite Vt ens, Vat aliqua Subtilia Vt solite Subtilia: Si 2: q perceptat Vt quidã solitat cum Vatione Subtilia Vt talis solite: Si 3: q perceptat Concretio entis solite Constituit Subtilia esse talis, ac gradus alicui Vt distincte solite ab ente. Sed: perceptat Vt ideã solite Cy entis Vel alio distincte solite ab ente? Si hoc 2? Rndemus ipsum: esse Cly perceptat Vel entis Suppeditata: Si 3: q accidens solite Constituit per perceptat: quo 2? accidens solite Constituit per Cly Vel entis id quod Vt solite ens; Si ens solite Vt perceptat: q accidens Constituit solite per perceptat: Maior Vt nota: qui Cly negabit ens Constituere accidens per aliq nãa solite tali, sicut Leone Animal per ipsig naturg Animalis solite tali:

Minor Cly Vel Concedit ab Aduersario: Vel negatur 1, distinguitur: Si 1: q Dea deducta Vt potentiis: Si 2: q perceptat Vt contra Concepty entis, ac gradus ipsig non transcendit solite: Si 3? ita iudico illos Minores distinturos: esse Subtilia esse perceptatg solite cogitio: ens ipsiby à Subtilia esse perceptatg solite explicite. = Si Contra distinctionem istam q jungo: id quod explicat ens ipsiby Vt de Vatione, et Conceptu ipsius entis, ac gradus ipsig Commutatis Vbicunque sit; Si ens ipsiby solite explicat perceptat: q ista Vt de eius Vat, ipsig que Commutata Vbicunque sit; Si ens ipsiby solite explicat perceptat: q ista Vt de eius Vat, ipsig que Commutata Vbicunque sit; Si ens ipsiby solite explicat perceptat: q accidens Vt cooperata ens ipsiby explicite Cly accidentis Continet explicite perceptat: q accidens Vt cooperata ens ipsiby explicite Cly per se: patet dã: quia accidens solite esse debet id q solite Vt suy Constituiuy; Si suy Constituiuy nimiry Cly Vt explicite solite perceptat: q.

Soluuntur Argumenta

Ad Vm D. Th. q. 1ª de Verit. art. 1: Dicendum quod primo dicitur ens quasi notissimum, et in quo omnes Conceptiones resolutit, Vt ens: Vnde oportet q omnes alig Conceptiones entis, accipiantur ex additione ad ens; Si ens nihil potest addi quasi exterius naturam per modum quo differentia additur generi, quia quilibet nãa essentialis Vt ens: Si 2? hoc aliqua dicuntur addere supra ens, inquantum exprimunt ipsius modum, qui nomine ipsius entis non exprimitur: Subtilia ens non addit supra ens aliquam differentiam, Si nomine subtilis exprimitur specialis modus essendi, scilicet per se ens.

Nihil Mãum a Contraria Sententia; Si it Vndecunque innotescat nrg Sententiam ex diametro opponi dicendo Aug. 9. Psycest. Hoc idem millies repetit propterea 1g q. 3. art 5. Qui docet ex Philosopho 3 Metaphys quod ens non potest esse genus alicuius: omne enim genus habet differentias, que sunt extra essentiam generis: nulla autem differentia potest inuenire, que esset extra ens, quia non ens non potest esse differentia. In duplex testimonium Aug. Mag Patris nostri, Patris exquisitissimi, Vel necessario Dominicum, Si amplectimur tanti Doctoris Sententiam, Vel detestemur Cognomen illum Venerandum Vestigia. Si

Sabant verba decentia: Semper ens Vt animo nro Aug. Pater, tenuis potuere Sydus dirigens Veritatis gressus nostros: ita vere fateor, Quod affectum sentio: Neque

Ad 2um autoritates adductæ loquuntur de Ente opposito: Non Ens puru, quia D. Th. solum negat quod Ens addat aliquid per modum rei; et non ens Platonis, non quod non addat aliquid per modum differentiæ rei: Ens quæ Concedimus omne rei esse essentialiter Enti, ac inde subsistens essentia Entis esse Enti, quia Ut species entis, et quælibet species essentialiter Ut sua ratio sugerit, sicut homo Ut essentialiter animal: Verumtamen sicut dici non potest q Rationale sit Animal essentialiter, q solum quod sit modificatum, talitas, et ultra Animalitas, sic Similiter loquendo, ita dici nequit quod perseitas sit essentialiter Ens, q solum quod sit talitas, et modus Entis q sensu Th. = Ideoque Concedimus perseitatem non addere aliquid Rei aliud quid supra Ens, q solum addere solitum modificationem, et determinationem ad subsistendo tantum ad Rem; ipsa Considerationem præcindit ab eo quod sit aliquid vel non aliquid, et tantum exprimit solitum quod sit Ens, et hoc sensu aut Th. subsistentia non addere Enti illi exceptionem, ipsamet ipsum per perseitatem exprimit subsistentia modum Entis

Ad 3um Th. testimonium gratia duco optimam Comparationem differentiæ Entis esse extra Ens essentiæ, et non esse extra Ens essentiæ Et similes Considerationes et Conceptiones solitas, et præcisivas: Ut hæc Ens de essentia perseitatis, quatenus perseitas Ut quidditas aliquid extra Causas positivas, et opositas non perseitatis, sive Caietæ perseitatis, ipsa Considerationem Ut essentialiter Ens: Cætera ipsa Considerata non Ut solitæ differentia Entis, quia tunc Ut sub Consideratæ absolutæ: differentia vero quatenus ab ipsa Considerata Ut solitæ differentia, Considerari debet per modum alteri adjacentis, et tunc Ut extra essentiæ Enti, Enti adjacet.

Totalis doctrina, ni fallor, sensu Logico Verissima non exigua Luce accipet ex Durando 1. dist. 33. quæst. 1. Vel diligentius et modus finitus Verum quæro tota Ratio solita Ut adhærere rebus quary sunt modi ait: totus Ens Conceptus quæ dixerimus, et solus Ut Concipi non Potest, Ut quid, q Ens, Vel Ens, et quæ alteri Concipit, non Concipit modo essendi. Hactenus solissimus Durandus: q Ens differentia Entis Ens Conceptus sui Sunt Entis modi, Concipi non possunt Substantive, nimirum Ut quod Ut aliquid, Ut Ens, q adjective tota, Scilicet Ut quidditati, Ut Enti, Ut alicui. q stat

jungat, et simul Arg V: Perseitas quatenus Ut solitæ differentia Subsistentiæ, solita, et essentiæ Ut Suum esse, sua quidditas, et Ratio solita: q solitum Ut Ens: ng Ens, et esse termini Sunt Synonimi: Inde hæc propositio Ut solissima: differentia Entis Ut Suum esse: q esse prædicata de differentia: q dicta Ut solita Ens = Ergetur: hæc propositio perseitas Ut perseitas Ut certissima semper verso Nostrates Ut toto suo rigore Vitia Ellipsi alienationis: Namque dicat ista Ellipsi ponit alienari q Ut sicut alienata q ista: Deus Ut mortuus; q sola Ut stante sive alienata q subdita solitum Ens: q de perseitate prædicat solita assumpta Ens.

Vel gratia Naturæ distinguo ans: solitum et essentialiter Ut Suum esse adjectivum Concedo ans, Suum esse Substantivum nego Ignority: quia differentia perseitatis quatenus differentia solitum Ut nulli esse Substantivum habet, q adjectivum solum: Ens Ut totum Suum esse Ut alterius; sicut totum esse Relationis Ut ad aliud: Inde Conceptus ratio quo explicamus quale quale quidditatem perseitatis, nullatenus Designamus Ens per recte, q extra q oblique, tanquam Dicimus Cui adjacet differentia Et modus ipsius: Ideoque liquet q esse Simpliciter et Substantive sumpta, et Ens sunt termini Synonimi; in esse adjectivum quod Connotat q sui Conceptus Ens Substantive, et Simpliciter q in alio ac alia differentia Connotant q sui Conceptus quasi Rationes superiores quo Concipiuntur adjacent. Et tunc Stat Solutio ad quæst superiores. Ad 3um nego quia pro sit Verbum non alienari a quia, et Negativa significat solum hoc significat esse adjectivum perseitatis, quod non Ut Substantive significabile, ac inde non Invenitur aliud esse, quo illud Ens Ut Cæsar nimirum esse alterius Cui adjacet: Neque recte quia ponit Deum Ut alienari eodem modo, ac in ista Deus Ut mortuus: Sequitur quia Deus mortuus alienat Deum

a ppia, & ppia significat, sigrdg nully esse significat de homine, p potuit non esse ipsum
ng p hoc sit mortuus, patet vt ac homing non esse: p altera vero ponit pertinat non
subnat Deroy, vt nullatenus significet ens, p illud significat non vt predicaty p relto sth
tuens pertinat, p vt ty modificaty per esse pertinatis. Ny tamg notto, nimiry q licet de
fertia entis non sit p se sitte ens, nichilominus semper quod cognoscitur differtia entis, cog
noscitur ipsy ens: Cy ly de talitat loquimur, concedimus ipsy esse: dicimus enim
pertinat vt talitat nostrg: p talitas vt talitas accidentis: Dec semper ly vt
esse, aut ens cognoscitur quacunque cognita talitate, non quia ens sit predicatum
p relto sbstituty talitatis, p quia tuus vt sine quo talitas attingi non valet
Sit man
felty exemply p privationibg, quas enumeratiue dicimus esse, nimiry q privatio sit a
rgha forme positiua, Dec ly vt non denotat aliquod esse sbstituty privationy, quod re
pugnat, p cogitur ad ista, vt tuus sue cognitionis: deducitur hoc ex Arist. 4 Me
taphisice. Cap: 2° hic Textus: quid quia cognitamus amody entis cognitamus; sic etig
privationes dicimus esse: hoc ag docet S. th. 1ª 11: quest 92. art. 2° corp. Dec ait:
Hic autg qui p aggregationem hominy cadunt. quidg ordo quenit; ng illud quod primo
cadit p apprehensione vt ens, cuius intellectus p se indita, p omnibg quecunque quis apprehendit :::
Sunt autg ens vt primum q cadit p apprehensione simplicitur; ita bonum p
Arg 3°: quod
sollita opponita non entis, vt sollita ens; p quelibet differtia entis, p sollita opponita non entis:
p quelibet differtia entis vt sollita ens: maior vt certa, & minor patet: quelibet differtia entis
pertinat p. opponita sollita non pertinatis; p non pertinat vt non ens: p quelibet differtia
entis opponita non entis = diuimatr: quoties e duplici stradictorie vnu vt possibile, aliud
vt ipossibile, aliud necessary; p esse sollita ens, & non esse sollite ens sunt stradictoria: p vnu possibile
& aliud necessary; p pertinatis esse non ens vt possibile: p esse ens vt necessary = diuimatr vt:
pertinat sollita vt conceptus objectiuus. Verus & realis: p vt sollita ens: ita stat. quia
Dery Dueritis Cy ente: ani patet: pertinatis sollite vt conceptus quo Nubigha differt ab
accidente; p Nubigha non differt ab accidente per conceptg chimerieg: p per Dery & Realg
Conceptg. Ad arguty concedo maiorg, & distinguo minorg: quelibet differtia entis sub Dideratu
absoluta sollite opponita non entis concedo minorg: quelibet differtia entis sub Dideratu respectiua
& p vt differtia in minorg, & Deg: ser quod stat ad patetng. Hgc solutio coditio contrat
Ulterius que coplicata fuit Rationalis quod duplicitr valet Dgerati duplici Dideratu metra
physica: primo Dg quod discutiny vt: vt quatenus differtia determinatiua & stractiua generis &c.
p prima Dideratu Rationale vt sollita Viuens, & opponitur non Viuenti, quia dicutiny vt sol
lita Viuens; p tunc non coprimit omnem differtia, alias Viuens quod genus vt, esset de
Conceptu differtiary: p Qd Dideratu neque vt Viuens sollita, nec sollita non Viuens, p pres
cindit a Viuenti, & non Viuenti, & hoc p sensu Dolli vt talitas, & modificatio Viuentis
Vel concludendo ad Homing Viuentg.
Ratio quare Rationale quatenus differtia precindit a Viuenti, & non Viuenti, vt
Mara, quia quelibet res precindere potest ab Conceptu non vt de sua essentia; p Viuens quia genus
vt, non vt de Conceptu Rationalis, quia differtia: g Rationale precindit a Viuenti: pariter
mitto Cy & p discriminatg dicimus de pertinat, que Conceptu potest absolute, id vt quatenus vt
ens potest, p possibile p qua Considerat vt sollita ens, & opponitur non ente, & non pertinatis
p, p hac Dideratu sollite non vt rigurosa differtia, quia differtia rigurosa nichil habet Viuen
tis, & pertinatis quatenus vt sollita ens. Viuens Cy talitat, a reliq que differtijs entis, quia om
nes sunt etig entia sollita sub absoluta Dideratu.
p Qd Dideratu nimiry quatenus vt differtia
entis sollita, neque vt ens sollita, nec non ens sollita, neque opponitur ente, nec non opponitur non
ente; p precindit ab ente, & non ente, ab opponit, & non opponit Cy ente, p tuly dicit sol
lite quod sit Ratio determinatiua entis, cuius que talitas, & Ratio vt, quia pertinatis potest

præcindere ab Ente, quia Aliquid Enj non Vt de sua Ratæ, & Decreto, Vt pote quia Vt Ratio Deum
gat, & nulla Ratio Deum gat potest esse de Conceptu differgat.

Innumeri Cogitari idiotæ Studeri
potest. Fauna decentatus Vny, l, Altery Sufficeat: Petreitas Rp. essentialis & metaphisice Sumptus
nec Vt hoc, nec Carnis hominis: non Vt hoc, quia hoc Habet Conceptj, l, objectiue, l, cooppriue
distinctj a Petreitate: nec Vt Carnis hominis, quia Petreitas identificata Cy homine, Cyquo cuius
Carnis Compati non Valet, neque identificari: g ster hominis, & Carnis hominis datj medium
Scilicet petreitas, quj nec Vt hoc, nec non hoc, g talitas hominis.

Dices: Petreitas quatenus
differens Solida, per nos non Vt Solida Enj: g Solida Vt Carnis entis: patet Dia, Nia ster Enj
& non Enj esset aignabile mediu, ac g Dia illud Vltimum primarij quodlibet Vt, l, non Vt non Vltimo
Notissimj, & primj. = Nunc: Petreitas, quatenus Vt talitas entis non Vt Carnis entis Solidus
& positiue: g Solida, & positiue opponit Carnis entis; g & positiue & Solida opponit Carnis
entis. Vt Solida Enj: g. Petreitas positiue, & Solida Vt Enj.

Distinguo ans: nec Solida Enj pro
ximè Deo ans: positiue nans, & Deg sue cadz dist pro, stat ad Ng: ultimè Enj potest tribuj
aliquo Solidus nec esse positiue opposita, nec positiue ido Cy aliquo termino, sed identice & oppo
sit præcindere: Nec hoc minus debet a Nominibus docetur mag g Statu metaphisico Collocetur
nec esse positiue Deg, nec Singulary positiue, imo nec negatiue, sed ad Utroque præcindere ==
Vt dicit Volet nag Singulis inadequate Conceptj nec positiue p exopio dicere esse Vadiemo
Omni toty Singularitatis, nec positiue dicere Carnis Vadiem, sed præcindere ad Utroque, quia
Vnquoque præcindit ab eo g non Vt de suo Conceptu: Enj Enj nec de Conceptu Petreitatis, Nia
Petreitas definicta per Enj Secto, g Nisj Vt, Aliquid definita per hoc g sit talitas adiuntia
Enti, illius que determinatiua ad Nihilg. Dei Enj se Habet de Connotato Vt patet.

Ad Primum

tiong Superiorg distinguo maiorg: quoties ex duplici Stradictorio positiuo, & Vnde Vny Vt pro
sibile, Aliud realiter necessarij Predo maiorg: quoties ex duplici Stradictorio præciuo, & Vnde
ne maiorg: & distinguo minorg: esse Solida Enj, & non esse Solida Enj Sunt Stradictoria g Simu
positiuo, & absoluto Predo minorg: g Nemu Solis, & præciuo nego minorg: & distinguo Deg:
Eodg modo: & distinguo minorg Subsumptg: Petreitas esse non Enj Solida Vt g positibile ne
minorg: esse non Enj realiter Predo minorg. & distinguo Deg: esse Enj realiter Predo Deg: esse
Enj Solida ne Deg.

Nego ad Aduersarios Vt me docent An hæc sunt Stradictoria: Rationale Vt
Solida Animal: Rationale ne Solida Animal? si non Sunt Stradictoria: g medij ster illa
data, Scilicet g Rationale sit talitas Animalis ad Hominj: g pariter dabitur medij ster hæc:
Petreitas, & Solida Enj: Petreitas non Vt Solida: nimirj quod Petreitas sit talitas, &
determinatio entis ad Nihilg: si sunt Stradictoria: g ex illo duplici extremo Vny
Ens positibile, & aliud necessarij: g Rationale esse non Animal Solida Vt positibile: g esse
Animal Solida Vt necessarij. Sed g Petreitas præcisiue Vndecata, quatenus Scilicet Vt
Ne positibili, l, existens, Vt Solida Enj opponitur chimeræ, & Carnis sue, ac g ide positibile
Vt esse Suy oppositj; & toty hoc Vt? Nemu positiuo Vt patet, & Nemu positiuo, & Vnde
nullj Vt medij positibij ster esse & non esse; & Cy hoc Compatitur optime g Nemu Solida
non sit Enj: nec non Enj, Sg præcindat ab Ente, & non Ente. Sicut Rationale nec Vt Soli
tea Animal, nec non Solida Animal, g Solida Vt determinatio Animalis, Scilicet id
quo Animal Vt tale Animal: sic pariter præcisiue Petreitas Solida toty Vt id quo Enj Vt tale Enj.

Ad 2m Dico

duco Nihilg differre Solida ab accidente per præcisitate, Nimirque Conceptj Secundum non esse
Solida chimericj, addo tamq neque esse Solida Veri, & Realis Vt quod. Præcisiue Vt quo
& Structure, Scilicet talitas Cy Ente Structurus Nihilg: Sic ane hoc Vt Solidus
Corpus Soleti Solida differens ab Spiritu: & pariter Corporeitas Soleti pariter Structura
per animam Rationalem, que non Vt Corpus Vt quod, & Soly Vt quo, & Structure: ita Vt
Solida Vt Structura Corporei Soleti.

Instruges: Petreitas per nos adjectiue Signi

ficata ⁊ Solita talitas, & determinatio entis ad Substans; ⁊ hic Deus scilicet talitas & determinatio entis ad Substans opponit n talitati, & non determinationi entis ad Substans g. ipse talitatg, & n talitatg Variata oppositio Stradictoria; ⁊ oppositio Stradictoria Variati necessario ipsi Enti, & n Enti necessario, sequitg ea qug n sunt non opponyt: g.

Concedo maiorg & nego minorg, quia Deitas ille obiectiuus talitatis n definita per oppositionq Cy non talitate Substans, sicut Rationale ⁊ talitas Viuentis adiective significatg non definitur per oppositionq Cy non discursiuo: (si enim Solita esset opponity n discursiuo Solita discursiuy esset & Viuens) ⁊ per determinationem entis ad Speciq hominis, qui Solitus discursiuus ⁊, & Solita opponitur non discursiuo: parita periratis ⁊ talitatis entis ad Substans, qug Solita ⁊ Solita per se, & Solita opposita non ens per se: Vnde per talitatis adiective significata, n ⁊ qug opponit, ⁊ id quo Substans Solita opponitur.

Vnde Maritatis gratia dico g periratis ⁊ ens ⁊ quo determinatus, g id⁊ ⁊ ac dicere, g sit Vatio Solitg Substans ens per se: g ipsa ⁊ se n ⁊ ens per se, alias tota Species Substans Saluaretur periret a Vitiosy ⁊: Vnde nec ⁊ ens, ⁊ Deus, ⁊ Liquet: deinde nec ⁊ pure ens, quia non determinatus ⁊, & periratis Esset ens, necessario determinatus Solus ⁊ ⁊ Solitudine, quia ipsa determinatio, non potest esse determinatus: arguent g. Aduersarius quarung ens sit periratis, si periratis ⁊ Solita ens? g. Firmissimy sit illg non esse Solita ens, ⁊ id quo ens ⁊ Solita tale.

Fiat hoc manifestius hac duplici instantia: Homo ⁊ Solitus stellectiuus, & Solitus opponitur non stellectiuo; ⁊ ita n ⁊ per Vationq Animalis Strahibilis ad Leong non stellectiuy: g per differentiq Vationalis; & tamq aquq Aduersarius Vationale ⁊ differentia ⁊ non ⁊ stellectiuy ⁊ quod, ⁊ ⁊ quo, hoc ⁊, quo Animal determinatus ad hominq ⁊ stellectiuy ⁊ quod, & opponitur non stellectiuo: g. = Itg Animal Speciei Subalterna Viuentis, ⁊ Solitus Sensitiuy, & opponitur non Sensitiuo; ⁊ n per Vationq Viuentis Strahibilis ad plato n Sensitiuq: g per differentiq Sensibilis; & tamq illa differentia, ⁊ differentia Viuentis non ⁊ Solitus Sensitiua ⁊ quod, alias esset Solitus potens Sentire, & Viuens ⁊ togty ⁊ quo, scilicet quo Socrates Viuens determinatus ad Animal, ⁊ Sensitiuy ⁊ quod: g. Arg g: id per quod aliqua sunt Solita duo entia, debet esse Solitus ens; ⁊ Substans, & accidens sunt Solita duo entia per sua differentias: g differentiq sunt Solitus ens: minor certa videtur: maior sic ad Aduersarium patet: id quod ⁊ Vatio Solitus augendi Solitus numerq entis, Solitus debet esse ens, quia nulla Vatio potest augere Solitudinem, nisi per additionem entis; alias equus additus hominq, augeret numerq hominis: g id per quod aliqua sunt Solita duo entia, ⁊ Solitus ens.

Hoc arguty Ciuditatis regarita ⁊ Aduersarius: g id per quod aliqui sunt Solitus duo homines, ⁊ Solitus Deus: patet Dia, quia si nulla Vatio augeta nisi per additionem Ciuditatis, Vatio hominis non augebitur Solitudine nisi per id q Solitus sit Deus; ⁊ Petrus, & Paulus sunt Solitus duo homines per suas differentias: g illorum differentiq sunt Solitus Deus. = Hoc id arguitur potest ⁊ Leong, & equus qui sunt duo animalia ⁊ Speciei per suas differentias Specificas, quia illg, numerq ninnibile, & Rugibile sunt Solitus Animal.

Vnde Veip Ciuditatis Aduersarius qug Vtg, ⁊ Soluant instantias: igitur duo entia Solita ⁊ talia duo dicunt, aliud ⁊ quod, & aliud ⁊ quo: ⁊ quod Vationis entis, ⁊ quo differentiarum Distinguentes q Vatis entis ens distincta: Hoc ens igitur data numerus entis, & Vatis entis augeta, & ad Hoc nullatenus Requiritur quod differentiq sunt Solitus ens, ⁊ ex instantiis manifestè Liquet. Vltimus quo Illatum ternarius, cui si addatur aliqua Vnitas, augeta numerus, & tamq Vnitas additus nec Vea Solita, nec Solitus ⁊ numerus: Sufficit g. q differentiq entis illud dividant, illud quo Strahant, ⁊ numerus entis multiplicetur.

⁊ Dici: differentiq Substans, & accidentis Substans

Subsistg, & accidens esse talis, & talis entis; & nequit Instituere tale ens, q̃ solita non
est ens: q̃ talem differtg̃ solita sunt entia: probatur minor: nequit Instituere Animal esse
Viuentis, q̃ solita non est Viuens: q̃ nequit Instituere tale ens, q̃ solita non est ens =
Replica manifeste infirmatur omnibꝫ differtijs: Sensibile Instituit Viuens esse talis, & tamꝫ
nõ e solita Viuens: Rationale Instituit Animal esse talis, & tamꝫ nõ e solita Animal: Be
atitudo Instituit Homine esse talis, & tamꝫ non est solita hoc: Cuꝫ g̃ perfectas entis
solita entis, etꝫ si Instituat ens esse talis.

Vers q̃ Concedo maiorẽ, & neg minorẽ: ad pbã
tionẽ Conceſſo ante nõ dig: Ratio dissimilitudinis est obuia, quia Viuens Comparatur ad Animal
ut genus ad speciẽ, & genus tribuit speciei omnia sua nata q̃ non solita reperiri, quia
& ipsa solita predicatur: quod uero Instituit entis esse talis entis parata ad illud ut diffe
rentia determinans & sugget addens entis tale entis: q̃ differtia nequit esse solita entis. alias
Ratio determinans esset solita Ratio determinata, q̃ esset maioris q̃ Viuentis, quia ab
unde esset determinatio sui ipsius.

Arg 5°: Bonum & perfectum tranſcendunt solita differtias
entis: q̃ ergo ens solita Inuertibile cum bono: probatur arg: pertinet ut Ratio solita Instituens
subsistentia perfectionis accidentis: Subsistentia ens perfectior ut accidens, & ita non ut q̃ Rat
entis: q̃ Rat̃ pertinet: ut q̃ pertinet Ratio Instituens subsistentia q̃ Rat̃ perfectionis: q̃
perfectas ut solita perfecta, & bona; patet Dia, ng propter quod unumquodque tale, &
illud magis = Ens ens: Rationale Deitas ut Animalitas Virtutis, & quacunque alia differa
Animalis; q̃ nihil ut alio Animabilius nisi Rat̃ maioris perfectionis, & bonitatis: q̃ Rationa
le, est bona, & perfecta solita. = Arg Deus Ratione Deitatis q̃ unitè omnia Creatura ex
cedit q̃ perfectè: q̃ Auctas ut q̃ unitè perfecta

Confirmatur hoc: Rationale solita ut Ani
tutus Veri Domini: q̃ solita ut Vera: q̃ Vera q̃ attributa entis ut solita transcendit Ratio
nale, ac q̃dè ipsa Vera: Ani ut cadens, & Dia probatur: Instituta sunt solita ut, quę sua
Instituta: q̃ potest Instituta Veri non esse solita Vera = Preter quę quod Instituunt
Vera, & Instituta Veri in plus differre videntur, quę Viuens, & principia Petri; at primi
pia Petri ut solita Viuens: q̃ Instituta Veri ut solita Vera.

Scrutate aggeritas difficultates
& Rdete etiã aliqua sit, quę subsistere queat superiores instantias: Homo Deitas ut perfectior
equo; & non Ratione animalis: q̃ Ratione Rationali; q̃ Homo Instituta Animal perfec
tius Ratione Rationali; & tamꝫ Rationale non ut solita Animal: q̃ etiã si perficeret
Instituat subsistentia perfectius entis, quę accidens, non ideo erit solita ens. = Nunc ius
Memorię mandate Hanc Vigentissimę intuitus: Pater Eternus & Rat̃ Patris ita ut perfec
tissimus, ut unitè omnes Patres excedat & Rat̃ generati; & Pater Eternus Instituta perfectissimus
Pater Rat̃ Paternitatis: q̃ Ratio Paternitatis ut perfectissima Deitas, & Ratione
Sui; & hoc non Cohaeret doctrinę Romanę repugnitq̃ Diuinas Rationes nullę diuer
sitatis perfectionis: q̃ optimè stat Alia Alio Instituti perfectius Rat̃ Alicuius solitatis
quę & si solita non sit perfecta.

Ista ni ani arguit: ad probationẽ distinguo ani: pertinet ut
Ratio solita Instituens subsistentia accidentis perfectior ut quo Deo ani: ut quod nego ani: potentia ens
subsistentia perfectior esse accidentis & si non ut oppi ad hoc quod pertinet sit perfecta ut quod.
Hoc ens per se, & bonum ut attributa entis & solum quod sit id quo subsistentia perfectior Ins
tituta: & quo sequet, q ens bonum & perfectum sit determinata per pertinentia ad Deitatem
bonitatis & perfectionis: q pertinet non ut solita bona, & talitas bonitatis.

Colloquium illud
q longo iugat examine & prudenti animo pbat: si ens id per quod Alia est perfectius, ut magis
perfectum & ita loqui licet q pertinet propter quę subsistentia ut perfectior, erit magis perfec
tior ipsa subsistentia, & nequit erit pertinet perfectissima, quia ens magis addity supra

Separatum perfectius, Instat Superlatiuum perfectissimum. Vnde illud ploquium Vt Substitat Immunita
ab Alijs Complicata talium ij Exercens pretij Verificatij de Deo et alio Extremo Principe
Iuuenat Vt quod, Perfecta Cumi nec Anima Rationalis Instituens Corpus Iplety Vt magis Cor
porea, nec Albedo Instituens parietes Alby, Vt magis Alba: q nec parietes Instituens Subi
tum perfectius, Erit magis perfecta. Similiter: Ens absolutum Exercitij ab omni distra Vt Sim
plicita bonum, et perfectum, et non magis: q Ens determinatum per participatum ad Substratum Vt melius,
et perfectius: aquo Ens suum augmentum talis bonitatis, et perfectionis non ab alio nisi a quorum
determinate: Modo Dic: intelligi non Valet perfectionem Entis augeri ij Substratum per participationem
qui participat sit perfecta sic, et Laudat ij Suo Conceptu Sortis esse perfectionem: q sic Vt
Sortis perfecta: ans Vt Euidens, quia ij possibile Vt augmentum ij Aequa Ratione Deus nisi per addi
tionem Dei, qui sit Entis Rationis.

Replica ista Vim habere videtur, ij precise Vt ab Aduersarijs
Soluenda, quia regentia Ens: Deo Vt Animal perfectius Equo, Deus Vt perfectius Vate
Rationali: q Rationale Vt perfectius Animal: q Rationale Vt Simplicius Animal. Ergo
ista Deus: nihil Vt melius, quia Sit Simplicius tali: Ideo quae regentia hominem ij Deum
peccatis Lethalibus, et Venialibus inficiari a Venialibus, qui primi inficiuntur a Lethalibus
Nisi esset hoc inficior, antequam esset Simplicius inficior: q antequam Rationale Sit melius
et perfectius Animal, deberet esse Simplicius Animal, q Aduersarij non arridet.

Inde Ergo
Vt Solutioni data, nimirum participatum esse perfectius Vt quo: hoc Vt differens determinans absolutum
perfectionem Entis ad Speciem participatam, nimirum Substratum, et ad hoc non requiritur quod Sit
participatum perfectius Simpliciter: pari Ens Platonicum toti Arti ita, Ita, qui partes ita Sunt
et totum Ens totum perfectius Vt omnibus Suis partibus Seorsij, et tamen partes Sub Ratione
tali non Sunt totum perfectius, ij pure participatum: totum partis dicit Completum, Ratione
partis Completum: et tamen partes forsitan Sumptae non Sunt quid Completum, ij Sicut
Forsitan Complentes: partis dicimus de partibus, qui, quatenus distra Forsitan, nullatenus Vt
perfecta Forsitan, ij Soli Forsitan perficiens indeterminatum perfectionem Entis.

Addito Stat
Soluto omnibus Alijs: Stat ad 13, quia Rationale totum Vt quo Vt Summum ultimatum, quate
nus Vt Vatio determinans Animal ad Speciem perfectissimi Equo, = Stat ad 13, quia Atheus
Etiq si ij Sensu reali Cognito Sit Infinite perfecta (Vt Ens realiter igne Deus) tamen ij Sen
su Forsitan, et quatenus differens Dei Vt, non Vt Infinite perfecta Vt quod, ij Vt quo, qua
tenus Instituens Ens Entis cum a Se, Constituit Deum ij Finite et Societatis ij perfectum Entis ab alio.
Si Ens dicit
ij aptitudo ad Esse Forsitan Vt Ens: q necessitans Esse Deum Vt Forsitan Ens: ij necessitans
Esse Deum Vt differens Dei a Creaturis Esse Entis Stingueris: q differens Dei Vt Forsitan
Ens: q pariter cuique alia differens. = Distinguo ens: aptitudo ad Esse Deum Vt quo ens Ang
Vt quod Concedo ens: et distinguo Deus: necessitans Esse Deum Substantiue Significata, qua
tenus Summum ij Esse, ac Esse Deum nec Deo Deus: adjectiue, et differentialiter Significato
ne Deus. Deo minoris Sublimitatis et Necessit adjectiue Significata, et sibi Sensu ne Deus.
Esse Deum si Substantiue Summum Vt Forsitan Ens, non Minus quo Rationale, si autem Sum
mum adjectiue, precindit ab Eo q Sit Ens, et Soli dicit quod Sit determinatio ipsius Entis
ad Esse Deum hoc modo, nimirum necessario, ad quem modum Esse Deum non determinatur Ens
differens a Creaturis: si Ens per differens necessitatem Esse Deum hoc modo: q necessitans
Sensum Concipitur Vt additum Enti Deum modum ipsius: q ne Vt ista Forsitan Ens. Ad 13
matione Suscetio Deo ens, non Deus: ad probationem Deo ens: non Deus: ng hoc
Forsitan nihil aliud Vt, quo Sua Constitutiua; et tamen Rationale q Vt Constituens homi
nis ne Forsitan Deo, ij Hominem differa: q a simili Rationale potest esse Constituens

Veri hominis, qui sit formaliter Verus, & solus differt à Veri hominis: Unde Substantia vt quod formaliter sunt ipsi Substantiæ: non Substantia vt quæ = Ad id q. Primo addita dico q. principium vitæ, & Viuens sunt Synonima: Sequi vero Substantiam Veri, & Veræ: ibi Ens nihil Concipi in vt adjacens principio vitæ, & à vero q. Substantiæ Veri vt exoriri Liquet.

Disp. 3ª

An Ens sit Vniuocum, vel Analogum Deo & Creaturis; Substantiæ, et Accidenti

Vt Ens q. hac difficilima Disp. tota vt Ignez vt Maria prædamur, obtenebrady vt primo hoc nomen Ens significare quidq. nag habeat esse præcindendo actu à quacunque alia particulari Ratione, & quia esse multiplicitur esse potest, ideo Ens primo dividitur q. Reale, & Rationis: deinde secundo nihil præter dicta q. Logica occurrit explicandum.

Ens vero Reale q. tendy summitur vt q. antecedenti diuq. immunaty vt, vt participium Verbi Sum, & vt significat actu essendi in exercitio: vt quæ id quod est ultimo actu: & Ens ita sumpty dicitur participiale: Interdy vero Summitur vt Nomen significans de Formali id quidditati rei potitæ ad existendy Realiter, & quatenus dicit oppositionem Cum nihilo, & chimera: & Ens ita sumpty dicitur nominale: Nec q. erat ea hoc Ens q. hac accepta esse Reale, quia dicit Caritq. existentiæ tenty, sequidq. Realitas non solum Concedit rebus existentibus, & eorum naturis secundum se Conceptatis, quæ nullo dicunt Contradictionem ad essendy actu q. degendæ de facto. Ens Reale vltra

suas dividitur in Increatum, & Creatum: omne Ens q. vt vero nag, & vt ab Illo, sicut hos, & planta & sic est Creatum, vel est à Nihilo, & sic est Creator, & Deus, qui Cum Æterno omnibus dat esse, a nullo q. recipit, & à Nihilo habet, immo vt q. esse, Unde dicitur Ens per excellentiam ad illud Exodi: Ego Sum, qui Sum: qui vt misit me ad vos: Creatum vero Ens per participationem.

Rursus Ens Creatum dividitur q. Substantiæ, & accidens: illud vt q. sic quo habet esse illud quod q. Illo esse habet, vt Petrus, & pulchritudo = Accidens ita dividitur q. nouem prædicamenta = Vltimus Ens Reale adhuc dividitur in Ens necessarium, & Contingens: Ens necessarium ita vt, vt non esse nullatenus possit: Ens Contingens vt illud quod esse sine dependere valet: & ita omnis Creatura absolute loquendo dicitur Contingens, quia Deus per voluntatem Dei dominantis, & annichilari potest.

Agdy Ens Reale dividitur q. Spirituale, & Reale: Cory Ens quæ sunt, quædq. habent esse q. nag, vt terra, & planta, quædq. vero habent esse sine vllo materiæ Consortio, vt Deus, & Angeli: Anima Rationalis medium statum habet, altera q. nag, altera contra nag: & quidem Angeli, & Rationalis Anima sunt absoluta entia defectibilia, & Contingentia, nihilominus ad entia necessaria reuocari possunt, quia diuina disponente Erunt non nisi Cum Scriptura. & hæc sunt Requisitorum entis diuisionem.

His Augustini notatis Ulterius de Creaturis Deum non procedere de Ente existente a se semper, & necessario, qua Ratione Solus Deus vt Ens impotens Annihilari Cum Ente ab Illo: Nec procedere de Ente existente per se, qua Ratione Sola Substantia vt Ens; neque q. hac accepta Quidditate potest Comparari ad Substantiam & accidens: Sed procedere de Ente, quatenus nominatur Summitur hoc vt prout dicit Suum esse Reale, id vt non fictum, nec chimericum, & Verum, & apte ad Realem existendy ty q. Deo, ty q. Creaturæ, Substantiæ, & accidenti.

Suppono etiam q. nunc Ens procedere Simplicitur objective, vel positive à differre à Caietate opinione: hæc Suppositio quæ tribus Martis datis Sequeti exactius demonstrabitur, nihil refert ad præsentem difficultatem: sumitur Ens Communiter apud Plures Metaphysicos Cum præcisione objectiua Ens analogice dici de Deo, & Creaturis, Substantia, & accidente: ita

16

plurimi Scotistæ: sic quos Dominus Dott. dist. 2. metaph. sect. 2ª quanty ad precissionē: & quoty ad Analogiā dist. 28. sect. 3. & dist. 32. sect. 2ª ideo tenet, licet sub diuersa Complexione P. Hurt. in Logica: dist. 3 sect. 1ª subsect. 3. Communis Illª Moneda, & alijs sine. unus pene in manu Scotistæ: & Communiter non Nullæ: quia prima pnne magnæ Supportit sequitur An cui Analogy sit Vel Vniuoca respectu Dei, & Creaturæ: & contra Scho la Subtilis Dott. omnes, (Societatis Patres, Arriaga, Oviedo, quinos, & Pennado) pnuncia tionē acerrime impugnant, & Ably Analogiā agnoscunt.

Nostra Conclusio.

Cui Vniuocè dicitur de Deo, & Creaturis: Subtilitia, & accidens: hæc Conclusio de dicto duplici sensu nullā difficultatē habet: Si Enī cui sit contra Concepty differentiary, nullū est, & Vate sui intellectus diuersitatē: & sit Vniuocy; patet dica quia Vniuocy est illud Cuius Vatio significata per Nomē sit omnino Eadē communibus ppō Communicata: & Vatio entis significata per Nomē cui omnino sit Eadē communibus, si omnia diuersitas non obstat ab ente, quominus non dicat, si concludit a sua Vate diffinitiua: 3. Dato facto, quamuis Concepty non transcendētes, sint Pegentissima, absolutè tamē nihil Adæquatum primit; ideo quæ sub sui generibus, & Omnia dicta alitèr quā te Conclusio nra: & Vatio precindētes objectiuè illa Vatio dicitur simplicitèr una, quæ à differentia objectiua precindit, vt illas à sua Conceptu sorti excludat; & Vatio entis ita se habet: & cui sit simpliciter Ens. Maior sit negabilis, nec aliud exigitur ad Dictum simpliciter tale, ac sit Ens minoris: pro maiori: Genera sunt objectiuè contra Concepty differentiary: & ens cui: pro 2da. ignobile, sit primum Verum esse, dymodo Ens in sit Verum: & in sit in Deum aquā Adæquatum: & 2da.

Probo Maiorē: si cui non sit contra Concepty differentiary; sui necessario Constituit quancunque differentiā: & quilibet differentia sit determinatus ens: patet dica, quia differentia tuta sit Forlita illud cui sit actus, & determinatus ad illud: Minor sic: quodlibet ens determinatum Vel sit Subtilitia formalis, accidens: & Fugibile &. Forlita Actuty pro ens determinatum Vel sit determinata subtilitia, Vel determinatus accidens: hoc Ens sit Fugibile: & in sit neces sariy: & determinata subtilitia Vel sit Corporea, Vel incorporea: hoc Ens ne: & in: & Fugibile sit subtilitia Corporea.

Quæro: determinata subtilitia Corporea, Vel sit Viuens, Vel existens Vita; & Fugibile quatenus determinata subtilitia Corporea, nec existens Vita: & Fugibile sit Forlita Viuens: Vel determinata subtilitia Viuens; & determinata subtilitia Viuens, Vel sit sensibilis, Vel insensibilis: hoc Ens repugnat: & Fugibile sit Viuens sensitiua; & Viuens sensibile sit Forlita Animal: & Fugibile sit differentia sensus sit, sit animal Forlita objectiue, si Forlita objectiue sit Ens: & sit quilibet differentia objectiue precindat a Natione generica, debet objectiuè Forlita ab Ente precindere.

Vbata Dº alia essentia ultima Vat: Ens simpliciter precisiy a differentijs, sit Ens Cognity, & intellecty sine differentijs; & Ens Cognity, & intellecty sine differentijs, sit Vniuocy simpliciter: & Ens simpliciter precisiy a differentijs, sit simpliciter pars Vniuocy: Maior Continet definitionē precisionē objectiuē: minor patet: Ens Cognity, & intellecty sine differentijs, Cognoscitur sine diuersitate: & Ens Cognity sine diuersitate sit simpliciter Vniuocy: & si Maior negetur, sic pro: nulla sit diuersitas, vbi nulla sit differentia: & nulla Cognoscitur diuersitas, vbi nulla Cognoscitur differentia. Et minor patet: Ens Cognity sine diuersitate, Cognoscitur sine prato simpliciter intellectus ama logicy: & nulla Analogy Cognoscit Pallet sine respectato Analogicy: & si Ens Cognoscitur sine diuersitate, Cognoscitur sit u Analogy: & sit Vniuocy.

Respondent omnes objectiuè precindentes Eo Dominus Dott. Ens precisiy simpliciter Cognoscit Cy diuersitate Vadicali, ac & de Exigere ideo essentialiter esse Cy differens, illas quæ essentialiter Constituere, & illas diuersitates Causare, quod sufficit ad Analogiā: Hæc Vate Vtit Eo Suarez disp. 28. Metaph. sect. 3ª num. 4. & Communiter adaptata ab omnibus Compositionis Cy Analogia Vny Concepty objectiuy Entis

Simplicita tale, quia (vt aiunt) diuersitas aptitudinalis sufficit ad Analogiã do Immne gloquy
q̃ Verba ꝑ definit non dicunt alty, ꝑ aptitudinẽ. d
Sicut hoc vt Speciale effugy Aduersa
rioiy, ita similiter oportet effugy redarguere: Vel Cõgrua Causãdi diuersitatẽ ꝑ ꝑsonis de
Deitate vt essentiale gratã entis Analogi, Vel non: si 1ª: g non potest intelligi Cui sine humanitate
Cõgrua, quia nulla res intelligi Pallet sine Cõ vt de Suo Conceptu: ꝑ quo nunc: illa Cõ
gentia vt Soluta differa, Cui non: si hoc Cy: g illa Cõgentia non obstat Cuocationi: hec
Cui Soly per differa ꝑ edita: si 1ª: g Cui non precindit Simplicitã a differe.
Quarto: Vel
Cui precisy Simplicitã a differe, Cognoscitur Cy Cõgentia Causandi diuersitatẽ ꝑ illa: Vel non?
si hoc 2ª: g non Ignoscitur Cy prato Instrumento analogi Simplicitã, ac ꝑde non Ignoscitur
vt Analogy, q vt Contra Solutiõg: si 1ª: g Cui precisy Simplicitã a differe, non vt Simi
plicitã ab illis precisy: pbo Sequelã: Quia Cui non precindit Simplicitã a differe, quando
Simul Cognoscitur Cy ipso differt; ꝑ non potest Cognosci Cui Cy Cõgentia Causandi diuer
sitatẽ ꝑ differe, qui Simul Cognoscitur differe, vt ex tuis patet: g 3º. Sed 2º: q 4º differt Cognoscitur
Vel tu tri ꝑbo debet Cõcerni illa diuersitas Cõgentialis Cognita ꝑ inter Simplicitã pre
cisso, Cognoscitur differe vt Simplicitas differens, ꝑ non Cy vt pote ꝑ ficatorẽ ꝑ tria esse non
Pallet: g 1º: g 2º differt Cognoscitur vt diuersa ꝑ ter se absque subsidio entis; ac ꝑde diuer
sitas ꝑ illi non prouenit ab Ente: pbo Seq: Vt differt diuersificata ꝑ ter se, Vadone Entis
necessary vt, q Cui intelligatur, Est ꝑ illi vt determinata; ꝑ quando differt Cognoscitur Ve
luti tri ꝑbo debet Cõcerni diuersitas Cõgentialis Cognita ꝑ Ente, Cui tunc nec vt, nec
Cognoscitur vt determinata, ꝑ Simplicitas precisy, ne diuersa Cui Simul Cognosci vt Simpli
citer precisy, et determinata: g 3º. Seq: differt Substantia Solute per diuersitatẽ aptitudinalẽ, aut
Cõgentialẽ, Vel per aliã Aliud addatur Ente quatenus determinato? si hoc Cyl: g Cui Substantia
differt per essentiã Sua vt patet: si 1ª: g differt Substantia per Cui vt Simplicitas precisy: patet
Pca, quia diuersitas Cõgentialis toty Ignoscitur ꝑ Ente vt precisso Simplicitate: = Cty Cui
Vel Substantia Analogy per diuersitatẽ actualẽ: Vel per diuersitatẽ Vadicalẽ? si 1ª: g Cui vt Sim
plicitas precisy non vt Analogy, quia tunc non dicit diuersitatẽ actualẽ: si 2ª: g Cui Substantia
non vt Analogy Simplicitas, quia tunc ñ dicit diuersitatẽ Vadicalẽ ꝑ actualẽ
Vltimo, et Regulus
Solutionis Cuerto: differt analogata actualiter ꝑ Varietates per actualẽ diuersitatẽ ꝑgredientes ab ipsis
differe: ꝑ quo nunc: illa actualis diuersitas differentiata vt de essentia Entis, Cui non: si 1ª: g negatur
Cui Pallet intelligi sine illa actuali diuersitate quatenus precisy Cognoscatur: si 2ª: g differt non
Substantia per aliã prata Entis essentiale: ac ꝑde nec per ipsa Cui. Nec refert si respondeas
actualẽ diuersitatẽ esse de essentia Entis determinati: et diuersitatẽ Vadicalẽ de essentia Entis precisi:
Non ꝑ quo refert: quia Cui non admodo subiectatur Apellatio essentiæ: Una, et eadẽ formalissime
Est Cui essentia ꝑ quilibet statu: Sicut Cui, et eadẽ vt Cui ipsi ꝑ quocunque statu sit: g ii essẽ
tia Entis determinati vt diuersitas actualis, ipsa est essentia ipsius vt precisi, Vel Contra: Sicut
eadẽ vt Cui determinata, et precisa: Vel dicas vt necessaria actualitatẽ diuersitati accidere Entis
determinato: et aptitudinẽ ipsius diuersitati accidere Entis precisso: et Dicendum diuersitas aptitu
dinalis non est prata Substantiã Entis Analogi.
Dubium, Aliqua non minus difficilimis Contextu
omnibus Causa Conclusionis deduco ꝑficatorẽ esse quãdã doctrinã docentem praecindentiã Analogiorum
Cui: aiunt Cui precisionẽ Entis a differe non esse mutuã, quia Cui de Cui precindat Simpliciter
a differe: differe autẽ Simplicitas precindere ab Ente non possunt, quia Cui Cui illas essentias Entes
Statuat, illi Sine Ente intelligi non Valleant: Contrarium Cui Pallet intelligi Sine differe, quia de
Cerebro ipsi non Statuunt: et hoc patefiant ꝑ Animali, q Pallet intelligi Sine homine Leone,
Equo &c. quorum Species ista intelligi ꝑ Valleant Sine Animali ꝑ eadẽ Rationẽ. Falsa Cui vt

huiusmodi doctrina: quia ex hoc nullo modo aliquam gratiam, vel scientiam vel, ac non Dignitia talis gratiae; & non potest dari praecisio objectiva entis à differentijs, quia dicta exclusio differentiarum ab ente: q. patet quia dicta non Dignitia ipsarum differentiarum, ente: dicuntur ista Radices vel Modo, quomodo quomodo q. non potest, q. eni excludat differentiae, & quod non sit extra Conceptu illarum, & si ens vel ex extra Conceptu illarum, quomodo illae Distinctae. si ens Animal esset extra Conceptu hominis, nunquam posset homini Distinctae: q. à simili si ens vel extra Conceptu differentiarum, nunquam illas Distinctae potest.

~~Et hoc vero ratio patet Animalis: si ens Animal excluderet à suo Conceptu hominis hominis, equi &c omnes aliae species Animalis, nunquam Animal homini Distinctae~~

Et sic vult patitas Animalis, quia ens non sit Distinctivus Animalis potest Animal intelligi sine homine: Cetera si eni Analogo vel necessario differre debent eni Distinctae, talis quod essentia ipsius Analogi sit plurium diversitas; una, vel si Unitas vel ita intelligibilis; inde non valet eni praecindere à differis, quia tunc impossibilis vel plurium diversitas, quia tunc plura impossibilia sunt.

Quapropter dicimus Sugere vananeq esse illa diversitates exigitivas ad salvandum Conceptu Analogi entis praecisio: Si ens mihi interrogetur, quid sit diversitas exigentialis? Semper & immediate respondeam: exigentia diversitatis: exitus ens exigentia diversitatis, ita dolissime vel, ac Carentia diversitatis: quia ens exigit nisi illud quo caret? q. eni praecisio simpliciter à differis, diversitatis exigens, caret diversis: q. Calet prata Distinctae Analogi: quemmodo q. vel tunc Analogi. Verum brevita oportet recludere Pudmo: quid quid exigitur ab suo exigentia familiarib, l, vel essentia eni, l, aliquid Connexu necessario ex illo: si per hoc eni praecisio simplicitas à differis, ipsas exigit exigentia familiarib: q. illa, vel sunt essentia entis, l, Connexu necessario ex illius essentia. Fortissimus mihi videtur discursus iste, & Vellet inicitra nra Patrona audire: Modo sic: nulla res objectiva praecindit nec ab eni essentia, nec ab omni Connexu necessario ex essentia: q. eni Connexu necessario ex differis non potest ab illa simplicitas praecindere: q. ne sent. Patrona judicat: si talem fateatur eni vel unitas: vel simplicitas non praecisio.

Occurritur Argutis.

Argutis Vasq. D.Th. 1ma Pent: Cap. 32 ubi sic loquitur: id q. de pluribus univoce praedicatur, vel vel ut genus l, differa: genus, vel Accidens; de Deo aut nihil prata ut genus, nec ut species, nec ut accidens, vel proprium: = Ut toda: loco cit: inde ex eni praedicata Analogice de decem generibus diversis sed ex modos diversos = Ut loco: & Cajetanus de Vecit docet q. entia nihil ad dicta quasi extranea nata per modum quo differa addita generi. & plura alia innumerabilia ita copiosa, ut ex illis facilime appareat non ignatissime terga Veteres, & Angelici Doctores aliquos.

Et ex his deducunt Academici principale Rationis Ideae: quid quid de pluribus univoce praedicatur, debet prius aliquo, ex modus pertinentibus ad ideo ex quinque praedicabilibus; & Deo de ente Creaturis non potest: q. univoce prius non potest: quare minor: eni praedicabile de Deo, & Creaturis non potest prius ex illis vel ut numeralibus: q. non ut species: a fortiori non potest prius equale quia, quia substantia prius: q. non ut differa: ut ens nec equale, l, Contingentia, vel ex necessario: quia ut pratus essentiale: q. non ut proprium, nec ut accidens: quare nec equa de pluribus speciebus differentibus: ac q. de neque ut genus; q. nullo modo univoce prius.

Quod eni nequeat prius ut genus non eni prius debet, ng Cetera per se nota sunt) patet quia Aristotele docet a D.Th. manifestum, ex patet ex Damasceno Cap. 2. dialect. nisi Verbi: substantia non ut species: non eni habet supra se genus, & ipsa ut genus, et generalissimum genus. nihil illustrius, nihil que q. Contraria ut laborabimus.

& ob hoc sic argui potest: nulli genus vt Sugra Subltm de Damascen; sed Ens vt Supra Subltm: g Ens non vt genus. & sic ait Profundissimus Doctor: Ens dividitur per Subltm & accidens, non vt genus per species.

Multifariam, multis que probabilibus modis responderi potest ad Loca (fateor difficillima) Ang. Doctor. Ad 1m primo respondere potest Ens de Deo vt genus non prout Suppositum ipsius tranicendentis Scoti, qua apud ipsum fidelissimum Ault Doctorem non vt omnino explorata, sed sua probabili relicta, vt videtur sumpsit ab Ault, qui lib 3. Cap. 3. postquam Invocationem Entis aliquommodo excludit, alibi oppinari Doctor concedit, quam hac tre non esset omnino firmus his Verbis apud Oviedy: Cont. 1. punct. 8. num. 3: Seu hoc quidquid, quommodocunque dicere quis vellit, nihil refert.

Dico 1° nihil de Deo prout metaphysice vt genus: Sensus vero Logice: ea vt dicta generis Logici à genere metaphysico, q hoc vt determinaty ad 1ng totty speciy: talis quod 1ng totty distinat: ideo que dicimus per Logica, q si una totty speciei Animalis subsisteret, nullatenus Animal futurum genus Logicum, sic que hoc predicato Homo vt Animal, non esset Logica, sed metaphysica: genus autem Logicum vt determinaty ad plura: Unde si Ens sumpsit vt determinaty ad Deum, nullatenus potest de Deo vt genus predicari, alias Ens à se esset predicabile de pluribus Ultra Deum, quod repugnat Logicis

Secundo Solutioni Adverto me non negare Ens esse Analogum Deo, & Creaturis, Substantiis, & accidentibus, sic Sumpsit vt determinaty ad esse Dei, quia prout per Scotum sic determinatum ad plura, partim que diversa; non minus quam hoc per Scotum. Scotus analogatur cum equo per Rationem Animalis, quia Animal hominis partim vt ista cum equo esse sensibile, partim que diversum quia 1ng vt Animal sensibile Rationaliter, & alia hinnibiliter: sed cum hoc optime convenit Quod sit Univocum per Scotum Logica, quatenus Ens subsistit prescissione sui, quam Logicus Scotus: Unde Ens Reale sub hoc Conceptu precisivo: ageny & pacitere realiter nullo dicit diversitatis, nec vlla apparet exparte rei; sicut non apparet his Conceptibus: Substantia Viventi sensitivum sub eodem dubio quoad. Dott negabat Deum, & Creaturas Univocari. & eodem deducitur Solutionis ad 2m testimonium.

Ad 3m Suppositis distinctionem distinctionis per Scotum & metaphysicum facilis responderi: igitur quilibet definitio Deo Conceptu definitionis debet stare genere, & differentia: q definitio physica, genere physico, & physica differentia; per genus physicum vt materia: & forma differentia physica: q. Unde stat quod Ens nihil addat ad modum quo differentia physica addit generi physico; quare physica differentia scilicet forma, addit quasi tangendo quid realiter distinctum a materia: differentia autem Entis non addit ipsi vt quia distinctum realiter & quod sic vt sensus per quod Scotus & vt stat Deo Verbis sequentibus; ait Ens per modum quo differentia addit generi, vel accidens subiecto: q Cum hoc Scotus dicit de accidente physico, & distinguendo omnino vt etiam Scotus de physica differentia: q Dicet: si vt Ens genus, esset sana genus Suprema: q Constituerent predicamenta: patet Deum. quia predicamenta definitur per hoc quod sit Coordinatio predicatorum ab primo vsque ad Suprema; & Ens vt genus Suprema: q datetur Coordinatio predicatorum ab primo vsque ad Ens: Deoque sequitur primo, quod Substantia determinaret à Supremo Deo ceteri predicamentalia genera: & quod non esset nisi 1ng totty predicamenty, quia Coordinatio cuiuscunque rei deberet nec terminari Ens, & non quiescere vsque ad illud. & per Deum stabilitur illa, & apud omnes receptum Antiquos à primis Scholis duodecim Entis predicamenta prorsus frustrarentur. = & quod Undecim essent predicamenta, ng Ultra decem assignata, retineret Ens.

Deus distinguendo: esset genus Suprema predicabile Substantialiter & omnibus aliis generibus predicamentalibus Deo Ens: alias non Ens: & distinguo Deus: q Substineret predicamenty ad alias diversi ng Deus: idq Scotus Ens illis Decem Deo. & sic evidenter Colligitur predicamenta primo diversa totty decem esse, quia de

finitro predicamēto ītelligi debet ita Vt sit Coordinatio gradatim ab ītimo vsque ad Vltimum ī sua linea determinata: Vnde ī linea Substie, semper Substia Vt Supremum genus: Sicut dicit q. Regius Senatus Vt Supremus, non quia supra se non haberet Superiorē: habet ēm Regem, ī quia ī linea, et ordine Senatus non habet Superiorē. Et certe stat ad ītentionē.

Ī iungit: etiā Corpus non habet supra se aliud Corpus: nec Viuens aliud Viuens: q. Corpus, et Viuens ī linea Corporis, et Viuentis sunt genera Suprema, et Substituent predicamenta: Concedo ans, et nō cōs, quia Cy Viuens, et Corpus sunt de linea Substie supra se Substie habent, et ī eadē linea illg Vt Superiorē agnoscunt. Ī Notate Substia non dici Supremum genus, quia ī linea Substie sit Supremus gradus, sibi ēmune etiā alia genera Suprema sunt; ī quia ītra omnia alia genera obtinet principalitatē, quia perfectior illis.

Ad obiectū dicitur facile aggaret Solutio ad auctoritatē Damasceni, ipse ēm Soly negat ēm esse genus predicamentale; non vero negat esse genus predicabile: Ī ēmune quidem quod sit extra hoc genus, dico, quod genus predicabile Vt illud quod pertinet de plurib⁹ ī quid ī differētijs essentialib⁹: Genus vero predicamentale vltra istud ī quid ī differētias, super addit predicari Contribuendo alijs distincto ab alijs predicamētis. Vnde ēm nequit pertinere ad genus predicamentale, ī predicabile, quia per illud non distituitur aliquid alijs distinctum.

Dicitur hoc facile ex dictis ī mēte S. Doct. deducitur, vbi nequit lib. primary institutionū Cap. 3 dicit: Substia, que dicitur esse Substantialis increata Veritas, Cognoscibilis autē, et ītime omne Creatum genus generalissimum Vt: ex Damasceno Substia Dei Verbi omne ad Deū, et Creaturam Vt genus predicabile: Igitur Patio que petit de Substia ītimissime sumpta, quod sit genus predicabile, petit petitio de lite cōis petite sumpto.

Substia nequit prout abstrahit a Creata et increata, Vt pater trascendens ī sibi Contraria, ī qualis que a Deo, et Creaturis pertransata: ī de lite, et Substia eōdē modo prout predicamentali debet ex mente Damasceni: ī Substia Vt genus predicabile: ī ex illis ī q. dy Damascenus negat ēm genus esse, ī intelligi debet de genere predicamentali, non Logico, et predicabili.

Ī iungit: Si ēm Vt genus ad Deū, Deus sit metaphisice Spiritus ex genere, et differa; hoc autē dicitur Vt non modo distinguit ēmune, ī etiā Vationi; q. ēm non Vt genus respectu Dei: Maior patet: quia Compositio metaphisica sit quando Patio generica, et potētialis determinatur per aliquā differā metaphisicē extraneā generi; ī ēm, si genus Vt, determinatur per differā similiter metaphisicē extraneā ēmuni, et potētiali: q. ex dicta, et ista fieret Compositio metaphisica: q. Conceptus iste obiectiuus ēm a se ēpositionē portat.

Quod autē hoc dicitur sit, ex dictis ī mente Alex. tenet ī auctoritatē Cyrilli Alex. dial. 2 de Trinit. vbi ait: Genus ī Deo Vlly nominare, ī mente Vt a recta Vatione: ty ex Damasceno lib. 1 de fide, Cap. 12 vbi ī clarius: Deus simplex Vt, atque ab omni Compositē alienus: quod autē ex multis, et diuersis Conflatur, Compositū Vt; quo Circa, si increatū, ac principij ex ēgenitū esse, si ī corporeū, ī si mortale, et rationale, et risibile, et omnium partiū, et architectū Chara que ita genus, Substialis Dei differas ab omnibus, profecto quod ex tam multis Conflatur, non simplex, ī Compositū erit, id quod ex toto ī pietatis queuit dicere.

Quod autē Patio dicitur patet, quia Deus, si esset Spiritus ex genere, et differa, esset prorsus limitatus, et finitus; hoc autē Deo repugnat; q. Sequela patet, quia quid quid ēpositū Vt, mandatis tui, qq Componitur: = Ad ius: Patio generica Vt ī determinabilis: q. Deo Concedda non Vt; probatur: Patio generica Vt determinabilis, et per determinabilis per differā: q. Patio generica Vt ī perfecta. quia stat, quia genus predicatū Vt per

fectibile: Dea patra: Natio determinabilis, et Natio potentialis, l, ppon ad Ulteriora perfectiona
& equaty perfectibili Caret perfect: q. & hoc toty Deo repugnat, qua ipsimet Ut, Dili
mitatus, actui purissimus gaudens omni actualitate, & perfectione omni Linea.

Hoc argutum
nihil pegnit precindentibus toty solute, quia ydee sunt nulla Spiritio data & ex parte obti, & toty
ex parte actus, & hoc nihil derogat Summe Simplicitati Dei, Finitq que perfectioni: Non
autq ignorantes objectiua precisione pary Deget: Inde Vera Concedo, Deo metaphisice
Comprehenso, quia quo, Cy sit pure ytionalis, & per Nationq non obstat Summe Simplicitati
Dei: Soly q Spiritio physica opponit Deo Summe Simplici identificanti omny alty quotyuis
Ultimy.

Hec doctrina non debet ita exposita fieri Aduersarijs, Ut ipsory fundamenta non habeant
non modicq probabilitatq: Siquidq non minus opponit multiplicitas Summe Unitati, quq Spiri
tio Summe Simplicitati; & non obstante Summa Unitate Dei data Deo datis, & multi
plicitas per Nationq; omnia Cy attributa Diuina tq Natura, quq absoluta, tenefacio dub
bitatis precindant ab Unitq, Negarit quq Negaret objectiua, Nisi ex parte obti: q non
obstante Summa Dei Simplicitate, dabitur Spiritio ex parte obti, sine ag
gendo Summe perfectioni.

Modo operosq non tuit Cyrilli Locy exponere: igitur Profundissimus
Deo Doctor, soly Contendit contra pertidos, & nostros Anomeos, qui de Dey perfectionibus nostre
saltabant: igitq quq ipsimet, & creati differe ebe reipsa a Creatis perfectionibus distincty: Unde
soly Spiritio & physica, quq re ipsa distincta sit ab aliquo gradu Diuino, quod habeat
Nationq genery Realitas ab ipsa differa distinctas: Hoc Cy Certy, & Certissimy Ut, fide quq San
cty, non vero Spiritio & Genere Logico, & pure per Nationq.

Ex hoc deduco, & quidq indirecto
contra Magistrum Damascenum Doctorem Citatum Spiritio & physica, & in Logica, quq palq adstruit
Cy docent Ut Suarez Smiglesius, esse genus ad Creatq & Increatq Smiglesius. Ex hoc Cy illum hoc
palq tradit: esse Cy ait, quod illud q & multis, & diuersis Naturis conpetit Ut: q Vel
Spiritio tantum de Multitudine, & diuersis Realis, Vel ytionalis? n 13: q Spiritio & Spiritio physica
Spiritio de Multitudine, & diuersis Realis, Vel ytionalis? n 13: q Spiritio & Spiritio physica
quq fidelissime negamus: si Deus q cum multitudine ytionali, fabulosa datur Spiritio ytq
tionalis; & ab Aduersarijs datur multitudo ytionalis per differas creatas Spiritio Deo: q
& Spiritio: & hoc dicere extrema impietatis Ut, ait Damascenus: q Locus ille etiq ab Ad
uersarijs Negat.

Ad Nationes adductas ex Patribus dico ad 1m Videndy esse dicere Dey finiri
& limitari per Spiritio genus ex Logicis, & per Nationq, qualis Ut, quq resultat ex genere
& differa metaphisice; si Mundus esse possibilis, & Realis identificetur: ideo Cy arguunt Patres
objectiue physica, & Realiter identificaty Cy & collecta Creata futura finita, & illimitata, quia
identificarat sub Ultimy alty; & tm, quantumuis finiti sit, Deo identificat Cy Ultimum
alty: q n esset finity, & limitaty.

Ad 2m Negandi sedent Mey Aduersarijs objectum quia
antecedens Cy a dicto: igitur illud tm precisiue negatur non Deiri Ut Unqua Natio Omnino distra
hentes, & determinabiles per suas differas ad Superiora: alias quo excludit omnes differas
Ut per illas per relatas: q Inde sequitur Nationq genericq esse Spiritio Logice, pro
ultimo & ytionalitate, & tm per se, & actuari per Ulteriora perfectiona, quq excludit
a suo Decreto totis exclusione Logica, non physica, & Realis.

Verumtamen Dicas: Licet potuit
Natura illa Logica, altq, & totius Sit per Nationq, & pariter Caligha Ulteriori perfectionis,
fundamentaliter tamq se habeat ex parte obti: q fundamentalitas datur Spiritio Deo, Vel
quod ideo Ut, prebet fundamenty, Ut aliquod igitur treaty Concipiatur ab ipsa Cy per fectiones:
& hoc non Ut dicendy, quia id quod habet Deus fundamentaliter, non per Nationq; &

argenty inferri potest ens vnivocum entis analogo, quod quia analogum debet continere in se perfectiones differentes creati, & increati, infiniti, & finiti: & de his & deo predicata, dicta etiã differentia finiti.

ꝑ ens igit habet: = Vers Deus dr̃ ans, & distinguit ab Ang: data fundamenta litr ꝑfectiõ in Deo; hoc vt, fundamenta ad ꝑfectam cognitionẽ ꝓpriã Deo dg. fundamenta litr: id vt fundamenta ꝑe ꝑfectionis: n Ang. Sicut esse fundamenta litr de perfectionibus diuinam instituit a nr̃a cognitione, non vt quod ꝑe absolute habeat aliquã dignitatem, & ordinem ad nostrã cognitionem: pariter rationes entis ꝑ Deo fundamenta litr potentiales, non vt esse absolutum ꝑfectionis, & ordinis ad nos dicunt. Hoc non tollit non derogat ꝑfectioni Dei perfectionem, & illã pulchre confirmat: esse ens fundamentum ad ꝑfectionem proueniens a nr̃a altiori adequatione, nihil addit ꝑfectioni, nisi summa obiectiue perfectio fundans diuersam cognitionem & perfectiorem emineniam. Nec alia cogitari valet.

Adhuc ꝓportunius instat: Si Deus vt ignotus esset genere, & differa, Deus vt species; & hoc esse non potest: g. ꝑo mihi notus: nãa specifica non vt nãa singularis; ꝑ Deus vt sua nãa singularis ꝓpotest gerere de quibus dici num distincte: g = Ruf: nãa generica vt superior; ꝑ Deo nihil vt superius: g. respectu Dei nulla vt nãa generica.

Vers ad 13 Deus esse speciem subiectibile, minimè tamen predicabile, & sic dicere vnã nãa singularem, sicut dicitur de nãa specifica Angeli extra litr singulari = Ad 13 duo esse supremum Deo superiorem logica & physica, quod Deus nihil offert: sicut ad hoc, dato Deo altissimo potest aliqua ratio summa regia, & superior, qui superioritas vltra offendat potestatẽ, & nagit Regis superioritatẽ, qua ꝑ terra nullum superiorem agnoscit = & nota hoc ab adversariis solum debere, quia ens, quatenus analogum sit, supremum vt, & sic hoc predicet: Deus vt ens: substa vt chs accidens vt ens, sunt superiores & inferiores.

ꝑ superiorem perfectum.

Ang 1: Deus, & creatura ꝑ nulla rat̃ possunt vnivocè conuenire: g nec ꝑ rat̃ dicit: assumpta prima: quia ratio entis per primum, id vt principaliter respicit Deo, qui vt ens per essentiã, & per posterius, id vt minus principaliter ꝑ creatura, que vt ens per participationem: g talis diuersitas obstat ꝓpter vnivocationem = Resp: ꝑ conceptus analogos duplex, analogia attributionis duos, quibus ratio significata per nomen, ad alio dependet; & ratio significata per nomen eius ꝑ creaturam dependet a Deo, ng creatura vt a Deo ꝑ rat̃ entis adulta: g. = Secunda: duo vnivoca duantũ ꝑ aliquã rat̃, ita assimilari debent ꝑ qua rat̃, vt ꝑ qua nullatenus differant; ꝑ hoc dici non potest de Deo, & creaturis, & quoad perfectionis, & accidentis, ꝑ rat̃ entis, ng Deus, & creatura ꝑ infinitè distant, & ꝑ ista extrema infinitè distantia, non vt similitudo perfecta: g.

Ad argenty respondeant assumptis considerato animal principaliter, & perfectius reperiri ꝑ homine, quã ꝑ leone: & viuens principaliter, & perfectius ꝑ Angelo, quã ꝑ homine; quia ꝑ qualitates vltra ꝓpriam vnivocationem animalis, & viuentis non est a Ang rationi, nisi quia ꝑ qualitates vltra non nascitur ab animali, & viuente, vt subsit prædictione, & a diffinit medijs qbz vt ꝑ species magis, & minus perfectus; pariter dicimus de ente quod vt Deo principaliter vt, quã ꝑ creatura, subqua rat̃ analogica, id est vt contracta ad esse per primum analogantis Deus, & creatura; cum sit tamen certum quod vnivocantur ꝑ rat̃ entis vt subsit huic prædictioni esse vltra realiter subiecto conceptus primi ne ꝑ Deo, quã ꝑ creatura, omnia abstracta opposita nihilo aliquã respicit. + intellectiuum

Ad 13 dicunt Ang, An illa dependentia creaturæ a Deo, accidentis a substo entis rationis ad ens reale, esset vnivocationi ignara ꝑ rat̃ obiectiue? Vide dico ratione entis ꝑ creatura non dependere a Deo ꝑ rat̃ qua cum Deo vnivocata, nimirum ꝑ quoty abstracta vltra realiter, & ratio vt, quia Deus sub illa rat̃ non producit creaturas, nec creatura sub illa rat̃ produxit ad ipsum Deo, etiã si Deus adequatè concipiatur = Vel aliter dicitur creaturam non pendere a Deo, quatenus Deus vt ens, & quatenus ꝑ finitum, ꝑqua rat̃ cum creatura non vnivocetur. per quod Obiect ad 13.

Ang 2: quotcumque effectus non adequat virtutẽ causæ ꝑ illa rat̃ ꝑqua vt effectus, non potest sub illa rat̃ vnivocè cum

Causa scientiæ; & nulla Creatura vt effectus Dei, adequat ipsum Dei virtutq; g. maior vt Causa, q. vt effectus non adequat virtutq; suæ Causæ, colligit, quia ab ipsa non recipit omnimodo similitudinem.=
Dices quod Creatura illa vat ipsa vt effectus Dei cum ipso non vnitur, q. tunc Deus eo ipso admitteret Concursum finitæ entis, & Creatura dicit ordinem ad Creaturam, scilicet entis & nulli & contradictionem, & hoc non obstat vt vnitur sub vnitate altissima vat entis realis, ipsa videlicet nec Deus recipit concursum Creaturæ, nec Creatura, Actionem Creaturæ, vt patet ipsum in ente vnitur vat qualitatis, nimirum tamq; vat specialis actus, & pos. Vltimo Arguitur

vat amplectens in Soly Dey, & Creaturas; & ens substans, & accidens: Vatio entis non vt omnino cadit in definitione: q. definitum in diuiduum vnitur vat entis: ans patet: definitum entis differunt in vat entis: q. vatio entis non vt omnino cadit in definitione: pro ans: definitum entis quatenus distincta sunt sortita ens: q. definitum entis distinguuntur vat entis: dca vt legitima q. Quæcunque distinguitur per id quod sortitur vt; definitum entis sunt sortita ens: q. Distinguo ans: in sortitur omnino cadit in definitione vat sui vnius: vat differentiæ dcdo ans: & distinguo Cs: differunt in vat entis, & sub vat entis, vnius ans: in vat entis sub vat determinante, & determinata dcdo ans: vel aliter: differunt in vat entis vt quo nego mino vt quod dcdo: entia enim sunt quæ differunt: & ens illud non vt id quo differunt, per q. stat ad vltimum ans: q. definitum entis vt quod distincta, entia sunt vt quod, non autq; ita, quatenus distincta vt quo, id vero quatenus habent id quo distinguuntur=

Disp. 4a

An Creaturæ possibiles sint aliquid Veræ positiuum ab æterno?..

Proposita difficultate, vt pote metaphysica indequaque, quia obij vomit prorsus & cogeri cuncq; cuiusque excidatis, in profundum, quæ logicæ, totas metaphysicæ subtilitates ad se vocat, ac inde illius intelligentia Dei ipsius quæst: vt cuius hoc sciatis diligenter notio vt extrinseca Creaturarum considerabilis esse in statu esse, in statu possibilitatis, & in statu entitatis: in statu possunt de facto concessione pratoris effectuari: & quidq; non repugnatis sua ad entitatem: in hoc denique id per quod facilius instituenda & notia omnes suas causas. a

in quia illa non repugnatia possit: liz ad entitatem & duplicem causæ suæ potest, ideo possibilitas illarum duplex vt, intrinseca scilicet, & extrinseca: prima dicit id quod cognate & concurrentes Dei possibilis nullo Connexitate repugnatia, aut contradictio ad entitatem, & hæc possibilitas dicit potest radicalis: extrinseca vero dicit in quidq; denominatur extrinseca determinata a Divina omnipotentia quæcunque vt non repugnatia.

& cuncta notio & Creaturas dicitur possibilis per intrinseca non repugnatia trinitatis, connotando Divinam omnipotentiam ad sui productionem, non vero per extrinsecam denominationem orta ab omnipotentia Dei: ita vt hæc propositio sit vera, Deus potest creare quidquid: ideo omnipotens Deus potest homine producere, & non chimeram, quia hoc nullo dicit repugnatia trinitatis, secus vero chimeram: Hæc autq; vt falsa in sensu sortita & per locum ab intrinseco, & sola vera in sensu illatiuo, & per locum ab extrinseco: ideo hoc vt possibile, & non chimera, quia in omnipotentia Dei ad hoc intrinsecum ad hominem producendum, & non chimeram.

Hæc supposito, quæ P. Hurtadus, & alij recte inquiunt, Maximè docet Sr. 1. q. 25. art. 2 Conc. Dicit autq; hoc possibile, hoc possibile absolute & Barbarissima trinitatis; possibile quidq; quia gratia non repugnat huic, vt sortitur videre: possibile vero absolute, quia gratia repugnat huic, vt homine esse Asinus .... & quidq; sua: quæcunque igitur

Contradictionem implicant, sub illis possibilibus (nempe absolutis) stricta, respectu quorum dicitur Deus Omnipotens: ea vero quæ contradictionem implicant. Sub divina omnipotentia continetur, quia non possunt habere connexionem Entium: unde Puncingtus dicit, quod ea non possunt fieri, quæ quod Deus ea non possit facere.

Hæc igitur manifesta Veritate suppositâ, quia omnis Dei, sive absolutæ consideretur, sive per comparationem ad quodcunque, semper est summe actualitatis, & perfectionis: & sicut summa perfectionis est per comparationem ad possibile, ita per comparationem ad possibile: & sicut possibile sumitur denominatur a possibile a divina Virtute productrice: ita possibile, denominata a divina Virtute productrice; sed Virtus non productrix, non est Virtus, & Entia Virtus: & possibile ideo est possibile, quia omnis Divina ne Virtus, ac ipsa possibile denominabitur possibilis in ordine omnis, & Intelligentia. Hoc autem gravissimum Commentum est:

Suppono pariter duplicem acceptionem possibilis distinctivam, & distinctivam a Creatura, & increata omnino nempe actuali. Item rationem: Quia possibilia Contemplari possunt, vel quatenus Entitas Virtute omnipotentiæ, quæ Vat sunt ipsa Dei possibilia: vel quatenus possunt terminare actionem Creaturæ Dei, quia extra hunc ad Statum possibilitatis, Vat nunc repugnatia ipsorum ad esse, qua Rationes ab ipsa omnino distinguuntur, aliæ de una, eadem quæ ne possent verificari possibilia respectu ad esse, & actualitatem esse, quod repugnat. De quibus nos quæ sequentia quatuor quæritur?

Quinque notto Cui Veræ possibilitatis duplicem considerationem habere: plures Cui aliquid Veræ dicunt, quatenus esse sui nullatenus dependet ab ipso, & per sui esse metaphysicè oppositum cuti Rationi, & Chimæræ, & ideo Veræ dicunt, quia nullo repugnantiæ dicunt ad possibile esse, sicut Chimæræ quæ impotentes sunt esse possibile possibile. Alia Vero Veræ, & positiva dicunt ab aliquo esse actuali illarum: Ista Veritas Virtualis possibilissima, & simplicissimi Dei potest: illa Vero Veritas quasi diminuta, & in ita rigorosa.

Hic igitur

1ª Sententia asserit Creaturas possibiles ab æterno nihil reale positivum esse, & actu esse quæ nihil cum mera non repugnantia ad esse, ac ipsa ad esse aliquid actu: ita Eminentissimus Doctor Scholasticus esse illimitatus opponitur esse non modo creato, sed finito divino, & plurimi adhærentes Joanni Wiclef: = 2ª Sententia docet Creaturas possibiles habere ab æterno quodam esse reale positivum actuale, quodam intelligibile, aut cognoscibile, medium inter Veræ, & Nationis, quod sit trium di unum positivum. medium inter quæ, quia neque Vt ens, nec simpliciter ens Veræ esse, ita plurimi Scotistæ, inter quos Contius dis. 6 de Metaph. quæst. 5. de Myst. 4. late prosequitur germanus esse Scotus Vadit 36. & 39.

Cæteri Mathesim inter Modernos nobiliores Scotistæ Adversus Poncius, Mastrius quæ domestici acriter impugnatur, & ante illos & Suarez dis. 31. Metaph. sect. 2. impugnant talem opinionem esse Scoti egregii interpretis: & merito quidem si Vera est, Vt fas est ita credere) quod refert N. C. Aquinas dis 3. Metaph. sect. 1. num. 5. nimirum quod Subtilis Doctor dist. 36 primitus innuit in Henricum Dandanum, eoquod docuisset esse tertium rerum esse habere quodam esse essentiæ, & esse reale vocat, æternum, & increatum, ac ipsa independenter a Deo, quamcunque que ante omnem efficientiam Dei, Vt sic esse possunt actuata extra suam simplicem intelligentiam.

3ª Sententia tuetur possibiles Creaturas nullo actualem intrinsecum quæ possibilitatis habere, qua intrinsecè possibiles constituantur, & pro actuali possibilitatis & potentiæ agnoscit: ita D. Caspar de Neyra. dis 6. de Scientia Dei: Cap. 3. & sequentibus, & accuratius ille illustrat M. Ayrsius. tom. V. dis. Selectarum. dis. 35 sect. 5. & alij plures Scotistæ. = 4ª Denique pugnat Creaturas possibiles, antequam a Deo producantur, ac ipsa ab æterno esse aliquid positivum reale, actuale metaphysicum, seu quod ita Vt actualitatis esse, minimo independenter ab efficientia Dei quod hoc esse actuale

Metaphisicy: ita Caietanus, Cay, Nazarius, Inui, & alter Ponticus Scholia, & Legio
nensis, Molina, Albertinus, Granadus. Hamelman, Bartholi. Amicus: Izquierd
& Sua Pharo. disp 10. quest. 1a num. 11. qbg, & nobg subscribere placet.

Nostra Conclusio.

Creaturg possibiles, ante omnia tempora, ac p̄de ab æterno sunt aliquid aliu, & positiua aliu. Sunt & essentiæ. Sanctus Nationibg qg mouebat dicebat Stratum; notto me longè abesse a vetusti Ephi
cureorg doctrina, nouiter excitata a Petro Gassendo tom. V. Philosoph. Epicureg, qua docu
erunt spatia Imaginaria esse vt quadag æterna, immobilia, solorog qua, qag nec sit substantia, nec
accidens: addit que allegatus Gassendus pag. 686 spatia illud non fuisse factu a Deo, quia non
est de genere producibilium Verum, & eam qag docet realitatg æterna, & immobilis habent: & ad id
suadendu allegat Philosophorum Sententia Cy qbg dicimus essentias Veras esse increatas, æternas, & immo
biles intentes: ac p̄de & N. Aguirre Mathematicorum Sententia cumulat nrg opinionem.

Immediate

Iam Card. Noll. Somma Epicureorum, & Gassendi cumulat Sententia nostra: Quia quæcumq essentiæ
possibiles sunt p̄ducibiles quoad essentiam, n̄ ideo sunt quia sunt Causa libera Dei omnipotentis, & de
pendentia ab eo, siquidg a nullo alio qua a Deo suscipere valent existentiam, & extractionem extra
Causas: spatia vero imaginaria vt excogitata à sua patrono vt proinde producibile non solum
quoad essentiam, sed quoad existentiam etiam: vt ens spatiale illud Patrus, qua Immensum orbem; ac p̄de
totum mundum illud capere non posset: non qua spatium illud existere valet.

& quia totum esse illius

spatij vt proinde imaginarij, ac p̄de nullam existentiam nisi fictionalem, & imaginariam habere potest
quomodo qua illud nec dicendum quod essentia, sed etiam quoad essentiam cum sint nihil reale. Siquidg nihil esse
& nullam imaginatam penitus. Creaturg vero possibiles nullatenus a suo esse pendent ab ipsis: multo q.
Vel potius infinite distant illud figmentum ab ipsa Realitate. nec Epicurei alig nobiscum Commercium habent.

Iam Ego

Ostensa multiplicibg, efficacissimis que Rationibg, saltem meo modo, & pulsis: illud vt realitas
aliquid aliu, quod aliu, & Realitas opponitur nihilo; & Creaturg possibiles aliu, & Realitas opponitur
nihilo: q Creaturg possibiles sunt Realitas aliquid aliu: Maior vt euidens: minor probatur: illud
aliu opponitur nihilo, quod aliu, & Realitas vt talis; & Creaturg possibiles aliu, & Realitas sunt tales: & Realitas
q Creaturg possibiles aliu, & Realitas opponuntur nihilo: pro minori: illud aliu & Realitas vt tales
Ergo aliu, & Realitas Verificatur extra Realis essentia; & de Creaturis possibilibg aliu, & Realitas
Verificatur extra Realis essentia: q Creaturg possibiles aliu, & Realitas sunt tales. probatur minor: tales
Realis gene ad omnibg definitur per hoc quod sit aptus ad existendu, vel quod ad existendu nullg
repugnet, portet Traditione; & de Creaturis possibilibg aliu, & Realitas Verificatur aptitudo ad existendu:
q de istis aliu, & Realitas Verificatur extra Realis Entia.

Maior vt definitio, vel potius explicatio

extra Realis, n quatenus tales dicit existentiam, quatenus dependenter ab ipsis opponitur nihil,
extra Rationis, aut chimeræ: Minor ab omnibus, paucis exceptis Sectis, & Hello vt etenim Creatu
ræ possibiles definuntur per non repugnantiam, i, per aptitudinem ad existendu: quod autem talis definitio
Realitas aliu Verificetur a Creaturis possibilibg: Facile probatur: Creaturæ possibiles dependentia ab ipsis
Sunt aliu possibiles: q Realitas aliu, sunt aptæ ad existendu; & Realitas, & actualis aptitudo ad
existendu, vt tales Realis actuale: q. probatur minor: Realis, & actualis aptitudo ad existendu, vt
esse Realitas actualitas non chimeræ, ac p̄de esse non nihil, seu non tales; & esse Realitas, actualitas
non nihil, non tales, seu non chimeræ, vt esse Realitas actualitas opponitur, ac p̄de actualitas tales:
& tum Creaturæ possibiles totæ hoc realitas, actualitas sunt, p̄cedo ab æterno, & dependentia a Deo
sunt aliqua Realitas aliu, actualis esse.

Adsit Deus pro, & Sanctissima Regina nostra D. E. C. N. Aguirre

quæ patrimus accerimus impugnatores: & primi suggeramus Deo, sicut liberè innumerabilia tentas

Conferat cum Ang. Cap. & Monsl. Ignatius:
quare cum ea quæ falsa sunt. Mary sit
nihil quasi antequam fierent. quatenus ad
hoc quia non erant, quod nunc sunt:
lego ad Ins. Actus possibilitatis non erant
quatenus ad hoc quod nunc sunt, & nunc
sunt quoad existentiam, ut quoad essentiam
non sunt nunc quod antea non erant, ne
destruas æternitatem essentiarum: lego.

positiua q̃uerit, Voluisse nulla q̃uerere; Vel nulla de facto q̃uerisse: quo posito, Et Deum esse absolute potuit, sic arguitur: Deus lo ꝑcuerit adhuc Cognoscere Creaturas possibiles, quarum Cognit⁹ Verbo Diuino praeberet per se ꝑquarto modo ab ꝑgenito, et generante Patre ꝑ Ste Et Auctr; ꝑ hoc esset ꝑpossibile, si Creaturæ possibiles nihil sunt ab æterno: g̃ Vel aliquid ab æterno positiue sunt, Vel non sunt a Deo Cognita ab æterno.

Probatr assumpta: Creaturæ possibiles, si nihil ab æterno sunt, sunt certe denominationes entitatis positiuæ; q̃ denominationes in opinione Eminentiss. Doct. neque a Creatura, neque a Deo Cognosci ꝓ possunt, nisi ad intrinsecam entitatis positiuæ: g̃ Creaturæ possibiles, si nihil sunt, Cognosci a Deo non ꝓ possunt nisi admodo ab positiuæ entitatis. adquæ sit Legitimus, et in Solv fundata ꝑ doct. Eminentiss. Card. Sfo cuius stilo illo D. Thomæ testimonio Vbi ait: q̃ non cui non habet ꝑ se unde Cognoscatur; ꝑ Cognoscitur ꝑ aliquid ꝑ se facit illud Cognoscibile.

Quero modo An entitas illa positiua ad sui intrinsecam Cognoscentiæ possibilis necessario a Deo, sit entitas Creata necne? Increata esse non potest, ne dicat possibilis a Deo Cognosci ad modum entitatis Diuinæ, q̃ pluries dictum est, et ita affirmatur ab Eminentiss. Auctor. tract. 2. de Ente Rationis. disp. 10. sect. 3. num. 36. Vbi cognoscere dicat, denominationes a Deo Cognosci ad modum alicuius entitatis, sine formæ participantis entitatis diuinæ, et increatæ: Verbat g̃ entitas illa sit Creata, ꝑ hoc etiam negatur, quia suppositum illi non existens. assigna g̃ quæ entitas esset.

Si Deus possibilia tunc Cognosci a Deo ad modum entitatis ficti ab ipso ꝑ Diuino: Ista sit primo, quia tunc probabilissima sit Theologorum assumpta, possibilia a Deo necessario Cognosci Ligatæ sit minus probabilis pars quæ tuta, et a quibus patrocinata, scilicet quod Deus cognoscat ante Entia Rationis, illaque necessario ab ista penderet, q̃ sit grauissimum inconueniens, aliunde q̃ Deus sit necessitatus ad figmenta, sicut necessitatur ad Cognitionem possibilium.

Contra 2: quia ad ducta denominationes Cognosci ad modum entitatis positiuæ, non sit sensum quod entitas ficta applicetur denominationibus, quod entitas realis positiua applicetur per Relationes denominationibus, ita sit applicatio sit ficta, non actu res applicata; ꝑ ita primo nulla esset entitas positiua realis applicabilis per Relationes denominationibus: g̃ tunc non essent Cognoscibilia per entitatem fictam. Vel per entitatem realem per figmenta applicatam. = Contra 2: quia tunc daretur processus ꝑ infinita, quia illud q̃ realiter sit non ens, et quod Cognosci debet ad modum entis realis positiui; ꝑ entitas illa positiua, et ficta possibilibus applicata, esset realiter non ens, sua non ens realis: g̃ talis entitas deberet Cognosci ad modum entis realis sui realis non ens realis. Vbi ens esset entitas ista. Et de ista ad futuro fictitia, ita sit arguitur ad ꝑ infinita: g̃ ne hoc arguitur, ingemiscat sententia Thomistarum, fateatur Nobiles entitatem realem actualem ab æterno ꝑ creaturis possibilibus.

Dentro pro 2ª ma Thomistarum non minoris roboris, et efficaciæ, et sic ad Adversarios ꝑ quo An Creaturæ possibiles sint actu, et realiter non entia, quia constat Carent? Hoc nec ab ipsis sit dicendum, et nihil aliud omnia sua argumenta diuincunt: g̃ creaturæ ex actu, et positiue sunt entia realia, quia actu sunt productæ, et existentes; ꝑ hoc nullus Metaphysicus, nullus ex Thomistis veritatis amator potest realiter affirmare: g̃ entitas realis positiua vera nullatenus distinguitur ꝑ adæquate ex existentia: ac ꝑ ide Caput hoc non prohibet Creaturas possibiles esse ab æterno ꝑ quid realia, actuale positiue.

Assumpta pro: omnis scientia demonstrat de obiecto suo, passiones suas, et proprietates ex obiecta, sit ꝑ Deus sit aptus omnes in demonstrate agitari: g̃ Metaphysica per scientiam realem nobilissimam Entis realis de obiecto adæquato passiones, et proprietates demonstrat: g̃ Metaphysica demonstrat de ente quod sit Ens, Verum, Bonum, Aliquid, Vnum; ꝑ omnia enumerata sunt proprietates entis realis positiui: g̃ tota Ens realis positiuum Metaphysica demonstrat. nihil dicendum noto quod sit ab aliquo negabile: Sola minor aliquis offendere potest, ac ꝑ ide illi facilitur suadeo ex omni

Prima doctrina Theologorum docentium Creaturam posibilem a Deo Cognosci, et tamq ab illo non amari, quia cum sint pure nihil. seu non ens, nullo possunt habere conitatis allectus ad sui amorem: q eo ergo non sunt, quia entia pura non sunt: q bonitas et appetibilitas entis pariter.

Modo sic arguitur: Omne id demonstrante de ente positivo; sed non demonstrantur de ente existente, et paulo: q existentia, et paulo non est ratio entis pro sicuti: q ens positivum datur non existens, nec paulo: minor patet: ens paulo, et existens est singulare; sed nihil demonstratur de singulari ut patet, quia omnis demonstratio debet fieri per medium universale: q neque de ente existente, et paulo: q paulo, et existens nihil referet ad entitatis positivum.

Sumatur: quilibet existentia ignorata ab eo qui est metaphysicus sui; sed illud est metaphysicus ignorata ab eo ut quid positivum: q quilibet existentia est metaphysicus ut quid positivum; sed illud est potentium ignotum ab eo non ut sic existentia, aqua simpliciter precindit: q. Major et certissima: minor patet: illud est metaphysicus requisitum ad existentia positivum non ut nihil: q positivum aliquid = Ita de illa ut sic requisita demonstrata proprietatis realis actualis; ita ut ens, pillary cognitum nihil ringat, nihil que gonat per figmenta pillari.

Ultimo patet ex quadruplici Summi; et Vocalissima, et simul irrefragabile solutio qua adaptari potest Nationi Superiori: Creaturae possibiles illo Statu tuto non sunt, quoniam carent eo, quod esse possunt; sed illo Statu tuto carent existentia qua habere possunt: q tuto sunt nihil existentia. ac gde non nihil essentia: q positivum, et Vealitas sunt aliqua quoad essentia. pro hanc Conclusione. Homo vide Considerandi, et precindendo a quocumque Statu ut positivum Animal Rationale; sicut eo Animal Rugibile; sed Animal Rationale ut determinata subsistentia positivum, et determinata subsistentia positivum ut determinata, ac positivum entis: q essentia hominis, et equa vide Considerata possunt Vealitas positivum actualis actualitatis essentia.

Modo sic: quid quid venit essentia vide Considerata debet esse quidq venire quotlibet Statu: q illa positivum Vealitas, et actualis actualitatis essentia venit ens essentia, Statu possibilitatis = Ergo: essentia hominis vide Considerata et fecundata a Libera Dei decreto ut statuit, et essentialiter entificare: q essentialiter subsistentia: et subsistentia essentialiter ut ens, et ens essentialiter ut non nihil: q essentia hominis essentialiter ut ens, et non nihil; sed quid quid essentialiter ut hominis essentia, nyquq potest non esse quocumque Statu sit: q tale quod petitur.

Hinc Patres accurate C.C.N. Agustinus, et Cyrillus Jerusalem tot Strauij dicendo quod sicut essentia hominis vide Considerata dotrahit ab Statibus singularis possibilitatis et eorum tuto; ita etia ab actualis, et actualitatis Caritia: Atque homo vide Considerata, neque portat neque non portat actualitatis aliquid reale, neque illius Caritia, et aptissime Connexione gratiae essentia sui Dei tanti, ut si existentia sit deberet esse Animal Rationale, et simul subsistentia, atque ens Reale actuale. Ex hac dicta Hominis vide esse positivum, Animal Rationale, subsistentia, et ens; non ut illud positivum summopere coeg, ac actualis, et existentialis. Nec ut quod nec vide exigat esse Animal Rationale existentia, quod existat. = Eadem sequuntur alij essentia vide esse ens positivum precise; sed Statu possibilitatis esse ens positivum pura, sine positivum: et Statu eorum tuto esse ens positivum salutis. Quae non videtur solutione sua Patronus urg relinquere, et sua efficacia perseverare: existentia neque sequitur Creaturas possibiles ab eterno precindere ab actualis, et ens Caritia: q non exigentia actualitatis: q quamvis ille non sint positivum aliquid actus non ideo sequitur illas positivum nihil esse = Ergo: Homo vide portat positivum Connexionem gratiae tuto essentia: dein q. quamvis sit non sint aliquid actus, non si actus nihil sunt, actus Connexionis non dicunt: quomodo q nihil cum nihil Connubi valet. sed hoc falsum est, quia hoc vide nequam fuit pura ad sua grata essentialia obtinenda.

Ulterius: qui audivit Hominem solum sub ratione esse Animal Rationale absolute ens sine existentia, sine non, et fuit, et erit Animal Rationale: et

Animal Rationale semper subsistit, ita semper est: hoc nego, nihil: igitur sequitur quod existere esset, esset hoc Animal Rationale singulare, ac ideo existentiale: non vero actuale actualiter essentiale = Respondeo quod soluto ligatorio dungit: ait ly, existere una parte hominis precindere ab actualitate et alia parte eius, status esse: et existere alia ait hominem, illo statu exigere Animal Rationale, actuale: et ly exigit actualitatis, quomodo quicunque potest a quacunque actualitate: et ly exigit nego, et quarto nullo aliquo differe.

Eodem

argutor ista ultima parte cuiusdam solutionis, qua frequentissime utuntur Aduersarij: impossibile est hominem, status possibilitatis esse quid positivum, pro: g. Saltem ut soluto: pro ani: impossibile est status possibilitatis, destruere id quod est hoc, status esse: g. Verum ut ant: pro seq: et hoc, status possibilitatis ut pro quid positivum, status ille destruit id quod hoc ut essentialiter, status esse: g. pro ani: esse quid positivum, pro, ut habere pro ab essendi quid positivum; et pro: status esse existentiae, prout nunquam ut pro ad essendi quid positivum; et alibi, sine mora, et alibique illo transeat ut quid positivum: g.

Enodantur Argumenta.

Quinque Argutae a Vate gothami, placet argutia ab Authore ty Patry coniecturae sit primum testimonium Psalmi Nonagesimi V: omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil: g. si Creaturae possibiles sunt aliquid positivum, illud per Verbum factum est, sine quo factum est nihil: g. fide divina sanctum est nihil fuisse ab aeterno factum, sicut definitum est in hac Lateranensi sub Innocentio 3. Cap. Firmiter: g. Creaturae possibiles nihil ab aeterno sunt, vel si sunt aliquid positivum, illud ab aeterno factum est.

Testimonium hoc negarunt Aduersarios: Creaturae possibiles totum nihil sunt sub illa Vate Subqua terminant Ideam Dei Creationis, seu factionis; Creaturae possibiles totum possunt terminare Ideam Creationis Dei, sive factionis quoad existentiam, et sub Vate existentiae: g. totum nihil sunt quoad existentiam, et sub Vate existentiae: minor probatur: ty, quia Libera Creatio Dei totum tendere potest in factionem Dei, qua ab aeterno Clamant Creaturae possibiles. Et ad quae habent Capacitatem, et potentiam; Creaturae possibiles totum Carent existentia ab aeterno, in contra metaphysica, totum quia Capacitatem, et non habent ad existendum, ut Stat existentiae definit: g. Ly ens, quia quamvis Deus sit Liber in actu essentiae quoad existentiam, in tamen in actu illius quoad essentiam, quia essentia metaphysica inamissibilis sunt ut Regissime dicitur ut, et Deus Potentiam habet: g.

Secundum testimonium, et quidem Regentium Summistae existentiae Patris Aug. quod ly habes, quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris quasi non accepisses? At si essentia Creaturarum ante primum Creationis beneficium, non praeter ponentia sub puro nihilo totum existentiae, quae essentia, in habuerunt aliquid quod non acceperunt a Deo, ac ideo de quo gloriari possunt, propterea qua sugerebant de suo esse essentiae necessario ab Summo Deo indigentes: g.

Testimonium hoc partim in Aduersarios regerit, et ad illud Satisfacere tenetur, quia Deus, etiam si a Deo sit Liber in actu, accepserit quae a Deo maximum Creationis beneficium, tamen Deus Liber non ut in actu illius sub suis praedicatis essentialibus, scilicet Animal Rationale: g. Homo potest gloriari de existentia sua, quasi Lapis et Deus liberae non credit, in necessario = Ly pro ad existendum, et ad essendi requisita aliquid est sane utimur dicimus: haec autem pro tam ut sit ab aeterno nequit non esse in Creatura: possit ne Deo gloriari de tali Capacitate necessaria?

Ly g. illud esse positivum Creaturae accepisse esse a Deo et ab ipso participato ab aeterno, ty Subordinatae ad omnia Dei, ut in existentia essent, non a se et ab ipso Deo sunt, ac ideo semper illud esse limitatum est, nec de illo gloriari possunt, quasi non acceperunt ty tanta limitatione, et Subordinatae acceperunt quidem, et necessario acceperunt ab illo in actuali totius perfectionis, et entis plenarie, in semper cum connotat ad

esse, omnipotentia Dei quoad vltimum sui esse perfectionis.

Sit tertij testimonij Doctoris nri Anselmi Cap. 8 Monol. asserit: Deus Summum esse, Cuncta que sunt, ab eadem essentialiter facta sunt, id est, non ex aliquo: et ipsum Cap. 9. ait: ab eterno fuit exemplar Creaturarum ipsamet Diuina: igitur Vere Creature nihil sunt. = Contra iurgo: si ista Anselmi Parentis Creature nihil sunt, illa Vate, a qua fiunt a Summa essentia; et proinde tota sunt falsitatis quoad essentiam, liquidem ultra tria est Creationis: et nihil sunt quoad essentiam, fiunt que ex nihilo essentiam: ac inde sensus Anselmi est, quod nulla Creatura habeat esse a se, sicut Summa essentia, et ab alio debet dicere esse simpliciter, et completa, non est essentiale. ergo et stat ad Dm.

Sit quarti testimonij profundissimi Augustini quoniam eternitatis, et equalitatis Verbi Diuini Dm eterno Patre sic Lib. de Trinit. Cap. 6. Si Pater non est Creatura non est: Si aut Creatura non est, cuiusq Dm Patre substantia est; omnis hmi substantia que Deus non est, Creatura est, et que Creatura non est, Deus est: ergo hec formata ratio: omne q non est nihil, aut est Deus, aut Creatura: et essentia Creaturarum non sunt nihil ad eternum: et aut Deus, aut Creatura: non Creatura, quia nulla Creatura facta est ab eterno: et Deus, quia falsum est ne Creatura non est, et quod Creatura non est, Deus est: ac inde est plane iudicare in ejus testimonij, seu multiplicationis innumerabilis decoris.

Quasi: esse falsum, et Creaturam esse, sunt diuersa; et essentia Creaturarum illud esse actuale actualitatis essentia, sunt Creature: et illud esse actuale actualitatis essentia, sunt falsa: et ab eterno non sunt aliqua actuale actualitatis essentia, nec contra cuiusq demum dicis ab eterno falsum = Denique: illud esse positum actuale positiuum, est, est a se ipso, vel ab alio? si ait ipso. et Deus qui essentialiter est eni a se; et nonne est: si ab alio, sollicet a Deo: et. Libere operetur, vel necessario? non, quia Deus nihil ab eterno libere produxit: non est: quia ex quo Deus extra se omnia operatus est Comitio voluntatis sue.

Ad 1am

Doct. Aug. ex Contextu Verborum eius est solutio facilis, et obuia, Contendebat enim Arianus Verbum Diuinum ab eterno extitisse ea necessitate qua eternum Patrem, ac inde esse cuiusq substantia, et ipsum, et Deum a se simpliciter, et nihil Verificatur de Creaturis generibus, que, etsi sint falsa non sint quoad essentiam, sunt tamen falsitatis quoad essentiam: et non sunt Deus; ista enim a nullo alio nulla Vate fieri potest. Inde Illud Verificatur Creaturas esse absolute, sufficit esse falsitatis quoad essentiam, quia malum quodcumque effectus.

Ad 1m Rationem Dicebo maiorem et distinguo minorem: Dm illud esse actuale actualitatis essentia est genitum ab alio sub essentia Dicebo minorem; aliter, n minorem, et Dm; quia est absolute dicatur illud essentiam esse Creaturam Dm illud esse actuale, sufficit, quod tale esse actuale sit Creabile quoad essentiam, sicut sufficit, et filium dicatur genitum a Patre, quod sit genitus quoad Diuinum genitum = Ad Dm Rationem dicunt Arriani in Deo paulum extra Deum, illum animal Rationale, fatebuntur Dm Filium Polytatis esse, ac inde liberum. Dico ergo illud esse positum, n esse neque a se, neque ab alio, et esse positum et esse metaphysica, esse ens ab alio est Connotat omnipotentiam Diuinum potentiam illud quoad esse tum producere, et quamuis esset a se, n ideo esset Deus, effectus necessarius, et exercitio essentiam qua Deus gaudet ab eterno, ad que est ipsa genitus.

Sit quinti testimonij Aug. Mag. lib. q. 67. Art. 1. ait: Solus Deus est ab eterno: hoc Dm fides Catholica fauentiam tenet; et omnia Dm trarium est, sicut Hereticum, refutandum. Sic Dm Deus Creaturas fauentiam, quod eas ex nihilo fecit: id est, potentia nihil querant = Ita q. 2 cuiusq 2 partis, art 1 ait: Dm est nihil, ac nullum hmi et ista Creatio, que est emanatio totius esse, est ens non ente, et est nihil. = Ad 1um q. 3 de potentia art 5 ad Dm dicit: Hoc ipso quod creditam esse terminus, n solum esse, sed ipsa creditas Creari dicitur, quia antequam haberet esse, nihil est, nisi forte in ipsa Creantis, Dei non est Creatura, et ipsa Creatura esse.

Quinti testimonij ne ad Dm; Loquitur sane Sanctus Hic Christo esse, quo Concesso Creatura, esset Horrendum fidere: et pariter Loquitur de esse essentialiter, qua nullus gaudet nisi solus ab eterno

Deus: nostra Vera Sta nihil non digny Itinet Vera, & Catholica fide, Nisi plusquq quingentis abhinc annis esset merito a Catholicis reputata. = Ad 2m Stat Solutio, quia nihil exigitur Vt nulli cui exigitate: Non patet exo Sequela, quia Creatio Vt pdicto actus exigitio, quia Sola exigentia Vt tmi Creationis. =

Tertij testimonij, si bene ytelligitur potius non facit, quq pugnat; Ego enim illud Contrario, & recte ytelligo: Non ipso quod essentia exigentia tributa, non Soly exigentia, sed ipsa essentia Creari ducta Sub exigentia: g Deo Opt. per prius ad exigentia Suppona essentia, Cui tributa exa; Sicut alia primus Suppona ta ad 2m, & Vltimy alty: Inde Cum D. Th docet, g non Soly exa, sed etiam essentia Creari dicta, profecto a pcit essentia denominatiue Creari, a Creatu exigentia Sicut forma ab nimis denominatiue gignit, per denominationis demumpty a genita Actione, Vt manifeste Stat per Verby dicitur. Vetus Sequentia robunt Summi quatenus potissima Sunt quod ydei tinety a Deo, & pag in Vt quelibet = Vel dicto nihil esse quoad exigety.

Proponuntur Aduersariorum Rationes & solidè refutantur.

Prima Ratio pag Augustinj Supra pmissa, Sic se habet: esse actuale Creaturarij ab Eterno, esset positiue distincty a Deo; g Non dici non Valet: g. maior Vt Certa, quia si praty Institutionis positiuy Vt, etiq distinctiuy: minor pbatur: tale praty positiuy positiue distincty a Deo, esset actus Sui exigentia ab ipso; g nulla Creatura ab Eterno dicere potest actualq exigentia a Deo: g nec aliquod praty positiuy, actualite, & positiue distincty a Deo, maior Vt Certa, quia nota primy praty quo Deus distinguitur a Creatura Vt positiua exigentia, quia essentialis Vt ens a se: g praty distinctiuy Creaturq a Deo, Vt positiua exigentia.

Probata minor: tum actualis actus, nec sarco. Ab Eterno a Deo exigendens, debet habere esse actualite ab illo: g Deus communicat necessario Non esse actuale Creaturq possibili: g Non non Vt Catholica dicty: g. si ans negata, sic pbo: actualis exigentia ab ipso Deo, g Substantia arguit actualq actionq exigentia ex parte ipsius Dei; g fides Certissimy Vt, nulla g Deo actualq & necessariq actionq dari Causatiuq ab Eterno: g. maior Vt Certa, quia exigentia actualis a Deo esse debet g aliquo genere Causq actualite Causantis, & aliud genus Causq non efficientis assignabile: minor etiq liquet, quia Deus nihil ex tra se producit necessario, g ex Stilq Polytatis Sug

Vt vi apellare licet, & sic toty arguty g Aduersarios Pleno, & Suis tris sic arguitur: Creaturq possibiles Vt ytrinsece dicunt potentiq ad esse dy, & exigentia actu, Vel actualite dicunt huiusmodi potentiq, Vel possibilite? si possibiliter? possibiliter g Cunt possibilitate possibiles, & non actu, ac g ide actu nihil Cunt, g Soly possibiliter Cunt nihil: Concessis que Ratio Any possibile datata precibus g Trinity, quia de illa potentia in potentia ytrinsece g pariam An actu dicat possibile illg potentiq g potentia, An possibilite. Ego actu

dicunt potentiq ad esse dy, & exigentia actu? ytrinsece g pariam, An actu dicant Creaturq potentiq ad exigentia dunt, & esse dy a se, Vel ab alio? primy Vt chimericy: g 2m: g actu dicunt creaturq ab illo à quo exigentia, & esse petunt Subiecti a Deo; g actualis exigentia esse non potest sine actione actuali: g ab Eterno Vt g Deo actualis actus, seu productio, necnon Causa, distincta ab ipso Deo. quod actu dicant possibilia exigentia, Vt Cuidam, quia actu dicunt se g Verg nata esse non posse sine Diuina efficientia.

Inde Exigia instantia deducta Solutio ad arguty. Concedo g possibilia 2m illud esse positiuy, actu a Deo pendere: nego tamq illud esse positiuy esse actualite distincta a Deo, media aliqua actione actuali ipsius Dei, actiui esse positiuy pratory essentialiq a Deo Concessy in Statu 2m se, ac ide nec g Statu possibilitatis, dependent a libera Dei actione, & Vatis Diuinis Summi debet ty exo Diuina omnip; hq Exigia non repugnantia ytrinseca possibilitq ad exigentia.

Igitur Diuina omnip actualissime, & ab Eterno dicit quod sit potentia ad omnia factibilia 2m illam

Vatione, qua factibilia sunt; & illud esse positivum actuale Creaturæ. Vt ab æterno factibile
Ly Vatione excludit: q ab ipsa Divina omnip: q ab illa Ly esse positivum actuale, non ad hoc
dicit illud esse positivum, q recipiendi esse habent; & ad illud habendi sui esse actualiter
a Deo dependet. = Unde ad hanc dependentiam actualem nullatenus requiritur actualis influxus, & coexistentia
ex parte Dei; sed sufficit influxus signata pondera esse, & aliqua temporis differentia.
Qui Ly negabit
me actualiter simul dependere a Deo tanq a causa effectiva, & gratuita mihi concedat non solum
gratiam, & eius æternam beatitudinem, & tamen nullam & ullius actualis, quæ tanq supernaturale donum excedat,
& solum o ultimum signatum pondus excludit, tempore præcedentis: q ad actualem dependentiam
actualis ad actualem, non requiritur actualis influxus, & signata sufficit. Unde sicut hoc existit
a Deo dependens quoad esse Animal Rationale, actualiter a Deo dependet, & sua gratia æterna
beatitudine fruentis; ita illud esse positivum actuale dependens a Deo quoad esse positivum, dependet Ly illud positivum a Deo, & fruatur existentia.
Respondeatur: q Patres, quando a Deo dependent quoad existendi, & illo tamen non dependent quoad essendi: q illi quoad essendi non sunt a
Deo: q sunt quoad essendi a se: = Distinguo Ceq: non dependent quoad essendi primo modo Ceq: quoad
essendi metaphysicum Deado Seq: at q de Deado Creaturæ quoad essendi metaphysicum non esse a Deo:
& tamen non sequitur quod sint a se, & quod sint coesse. Istendo Semipelagianismi tres Vtri-
ne Catholicæ aures veltrey offendantur: & illi Ly. Si me ignorantia in decipit, cuidam faciamus.
Igitur inter
hæc ponit esse à se: esse ab alio datur medium, scilicet esse coexistere: ac q de illis duo non sunt
contraria: datur ergo medium, quia esse coexistere nec positivum dicit causis efficientis aqua sit, nec
carentia causæ efficientis; & præcise necessitas habendi tale esse, talia quæ prata existentia, quæ
apud omnes sunt factibilia, sicut sunt generabilia, corruptibilia, & æterna: eoquo contrat hanc
positionem esse a se, quod idem est, ac coexistere à se, connotare negationem causæ efficientis, &
hanc esse ab alio, quod idem, ac ab alio coexistere connotare positivum causæ efficientis: q causa
efficiens totum tendit ad hoc existentiæ effectus, quia existentia est termini ad quem actionis
productivæ.
Instabis: alio modo dubitari potest Ly habet sua essentia metaphysica ab æterno: q etiam ab æterno est
quid positivum actu: q actu dubitari: nec hanc Ceq: essentia metaphysica actionis dubitari est actu aliquid
placere, quia metaphysice esse actionis distinctum actu: q = Rursus: idem est existendi actualiter: & statio
positivitatis, ac de existentia positiva: q existentia positivi actu habet sua essentia metaphysicam
actualem & positivam: q ab æterno dimittat esse sua forte, positivum, & actualis effectum: & positivum
& forte effectus existentia est redeat ad existere: q per illa denominatur nata actu ab
æterno existere, quod Catholice non est dicendum, alias sequeremur nefandam heresim Michael.
Ad 1
Deado Ly Ceq & distinguo Ceq: & quod positivum actu actualis essentia Deado Seq: actualis existentia
in Ceq: q & actu dubitari Deado Seq: actu placere nec Ceq, & sua immediata Seq, quia me-
taphysice esse actionis in distinctum actu existere, & actu signato, non minus quod ens, quæ quan-
ta distinctum sua esse actu, nec actu signato, existere, & signato.
Ad Ly Deado ans, & distinguo
Ceq: actu habet sua essentia metaphysicam Ly sua esse metaphysicum Deado Seq: Ly sua esse positivum, &
existere in Ceq: & distinguo subsumptum: ab æterno dimittat sua forte, & positivum effectu Ly esse
positivum in Ceq: Ly esse metaphysicum Deado Seq: & distinguo minorem: forte effectus existentia &
Deadam nata existere, & existere, & signato Deado Ceq: existere præcise subdistinguo;
existentia positivum Deado minorem: existentia metaphysicam nego minorem, & Ceq sub eadem dist.
per quod actus non finitus redderet ad existendi Gramm. Michael.
Igitur existentia tota omni
care potest sua effectu forte comodo quo ipsa est, cui ly actus potentialis sit tota existentia
positiva, totaliter omnicare nec positiva existentia, illam quæ denominare positivam ex

172

*

Entitates, actuales autē entitas potentiales, nē entitia exercita, ita Et entitia actus terminans aliquē actionē actualitē habentis, quod Videtur sonuerabat, et Sl Ad Secundam pagina rejiciendum. Et Sicut Creatorem magis ignorari. ad *

Sed adhuc non quiescas: esse metaphysicum entitatis, Et ratio distinctis ab esse physico Entis entitia. aut non? si 13: g esse metaphysicum physicum non cognoscitur Ly ratione physice existentis, et Contrario Et a nobis statis propugnandum: si Ly: g ly statu primitivo datur entitia physica, et Negetur exercita, quia duo eadem tificata nequeunt separari: g Dei fuerit entitia metaphysica, debet ea physica Cum illa cognoscitur requiri =

Nec entitas metaphysica non distingui ab entitia physica Ly esse metaphysicum, Sicut Deus metaphysicus non distinguitur a Deo physico Ly esse metaphysicum distingui tamē ab entitia physica Ly esse physicum: Unde Quicunque dator esse metaphysicum entitatis, dator pariter esse entitas physicum Ly metaphysicum esse esse, et entitas, g metaphysicum esse entitas Ly esse metaphysicum non Et entitas, Et patet: g ly statu positio tatis talis entitas sub hac Ratione dari potest.

Antequā Ly fundamentū examinetur Vide qua Sequuntur folio Statim Sequenti: quia ad Ms fundamentum pertinet.

Secunda Ratio ita proponitur ab E.C.N. Figuratus.

Intelligi nequit essentias Rerum Creatarum ante Sui productionem habere Entitatē Realē actualē, quā Intelligat tunc illas Realiter actualiter entitatis; sed hoc non Et dicendum: g nec illud: probatur Maior: Ens reale dividitur in actuale, et potentiale: g Ens actuale, Et Contradistinctum a potentiali, non potest intelligi nisi cum conclusione totius potentialitatis: g Ens actuale intelligi non potest Ly ens ad entitatem, sed Ens actuale, et potentiale, et Entitas dividitur Victoria forte: g Ens actuale intelligitur Cum non ens ad entitatem, Et actus entitatis, Et patet: g Vera Et illa maior.

Item probatur illa Maior duplici testimonio Sti Th: Dicto Cardinalis proximo Sequitur hac Ratio: Ens Reale metaphysicum Contradictorium definitum, quod habet esse a parte Rei, et Secluso qualibet intellectus fictione, Neque alicujusque definitionis Scholii audivimus, nisi Sacra datur Scriptura et Sti Th. qui intellecta de esse partim Quoniam Ens Reale actuale; intellecta autem de esse Solum ens. Quoniam Ens Reale pure potentiale: g Ens essentiae Creaturarum Sunt aliquid actus ante Suam productionem, Sunt actus realiter existentes.

Hoc arguitur, g Quia Et ens aequivocum Eminentius actuatum, quam, aut nihil difficultatis habet, Solum quia faciet cognoscat: Unde n maiorem: ad probationem dicto ans, ly illud potentiale significat Carentia totius esse; quia Carentia totius esse, Et non Ens; ac proinde minus potest esse Ens Reale: g Ens Reale male dividitur in illa membra quae participare debent nata dividi: g Ens Reale potentiale participare debet essentiae Entis Realis; g essentia Entis Realis Entitatem, aptitudine ad entitatem: g participat talis nata: g ideo dicitur potentiale, quia Caret entitatis ad quam habet ordinem: g non habet ordinem ad essentiam, alias debeat definiri: quod habet ordinem ad essentiam, et entitatem.

Unde Ens dividit in actuale, et potentiale ita debet intelligi, Ens Reale dividitur in entitatem, et non entitatem, quia illa divisio fit in Ens actuale, actualitate entitatis, et potentiale potentialitate entitatis; Quae ita cum membra dividentia intendere debeant a Ratione Quoniam participatam a dividi, illud actuale, Sive Ens actuale Quoniam Cum Ente potentiale esse actuale actualitate essentiae, et differet ab illo per esse actuale actualitate entitatis. Sic quae actualitatis Unius membri Et Contradistincta ab illa, non Concedimus actualitati Alterius.

Ad Ms probationem ab auctoritate Sti Supra Stat: ad 83 etiam ex immediata dicti Sti Liquet Solutio: Solum hic Sciri Vellem: An illud esse a parte Rei potest definiri, significet actualitatem essendi, aut non? si 13: g ita illa definitio non potest Verificari de potentiali, quod Author negat actualitatem essendi: si Ly: g nequaquam potest Verificari de Ente Reali actuali. Unde ne magis ignoremur Recurrite ad dicta, Et facile Solutionem adaptabitis.

S̄ Negabis: g̃ tota Entitas metaphysica quoad esse metaphysicum existentiæ vt ab æterno ꝑ statu
possibilitatis: g̃ ibi Soly vt Carentia actualis existentiæ existendi: g̃ ad Creationem temporaneam
productiva existentiæ, toty quidditæ existentiæ existendi: igitur nunc: illud existentium
vt Entitas aliqua de nouo quiddita re ipsa distincta ab Entitate Dei, aut non? si 1ū: g̃ exer-
citij existentiæ realis distinguitur realiter distinguitur ab Entitate actuali existentiæ: si 2ū:
g̃ nihil nouj quoad Entitatis quidditatem, & Deus potentia redderetur Creator totius Vniuersi
Velut qui nihil fecerit, nullæ Veræ Entitatis quiddidit, nec quidquid addiderit realiter
supra illa Entitatis Eternæ. quæ omnia quotj absurda sequerentur, aut quomodo non sequitur
Eadem conclusio; Videremus nos.

Ad hoc: Ideo ꝑ gradibus Negatio Vnionis ꝑ modo rationis
Primo distinguitur realiter a partibus, quia Soly Vnio quidditæ a generante, cum Natione diuina
Deo Vere, & Realiter genitus, ng mdo vt generabilis: Anima cuius Rationalis Creata a Solo
Deo ꝑ mere generationem: g̃ Soly Deo vt terminus Realis actionis Realitatis generantis, ac ꝑ de
distincta Realitas a partibus, ne sequatur Deus, & eandem Entitatis generari, & non generari: Cre-
ari, & non Creari: g̃ sicut ꝑ generat assignatur Deo Velut Entitas positiua realis, qua ter-
minus sit actionis practicæ: ita ꝑ creat debet assignari Deo aliquis positivus, qui terminus
sit actionis Creatiuæ: g̃ denominatio ꝑ seu existentia existendi, vt tunc talis actionis,
illa Entitas quidditas, aliàs distincta ab ipsa Entitate actuali rerum.

Fortissimum fatetur progressum
arguit, si Volumus sustinere realis ꝑdistinctionem essentiæ ab existentia, Quissimus tamen, si
talis negamus cognitatis, vt facile apparet: Nihilominus illud a Thomistis Solubile. Tertio
quia Deus ꝑcipit difficultatis ꝑ actione ꝑductiua Dei, quæ quia practica, positiua, & Realis
Vel vt ab æterno, l, non. si 1ū: g̃ ab æterno vt aliquod existens, & quidditas Correspon-
dens illi: si 2ū: g̃ alia positiua Realis actualis aduenit Deo ꝑtempore, ac ꝑ de distinctis
Realitas ab ipsa Entitate Dei.

Si Deus ceterum Commotatis existentiæ, qua nobiliter pari Theologorum
Saluare debuit ꝑ contrarias difficultatis altius discursus Dei, dicendo actionem Creatiuam Dei ter-
minari quoad Entitatis, seu esse quæ temporalis quoad denominationem, & existentiæ: treu igitur
in illa denominatio, & existentia, vt aliquid Realis positivum, & actuale ꝑdistinctum ab ipsa
Entitate actionis, l, non. si 1ū: g̃ illa denominatio, & existentia fuit l, potius vt ab æterno:
ac ꝑ de tunc actualitas existentiæ: si 2ū eandem ac supra ꝑsero Deum de Entitate actuali Dei
ꝑtempore adquisita.

Inde vt adhuc difficultatem (Lector ꝑ labore) me exoptabam, aggressi paritas
tis Vnionis, quæ nobis favorabilis vt, & doctrina Thomistarum vt Solutio deducenda: Ne
igitur ipsi dicunt ty, Nomina dici genitus Realitas positiua a toto Compositio, etiq si nulla ꝑs
nata parit, quatenus ex partibus non genitis simplicibus Compositio Vnitis generantis: ꝑ etiq
ex ipsis partibus vt Entitas generantis: Eaque propter ex hunc modo philosophandi sequitur
dicunt Vnionem quidditam generatam quoad denominationem, non quoad Entitatis: g̃ actionem genera-
tiuam Realem, practicam, actualem, & nouam, Soly per modum terminum Realis actualis Correspondet deno
minatio pura, & existentia ipsius Vnionis, Natione cuius Saluata Vera, & Realis gene
ratio, Vera quæ quidditas.

Hic igitur Suppositis, & plurimis obseruatis, vt facilius Solutio percipi
atur, Vero ad 1ū Negando 1ū, & 2ū Distinguendo tertiū Deus: toty creat tempo
ralem quidditam existentiæ existendi Alicuius Entitatis metaphysicæ, l, aliqua Entitas metaphy
sica quoad existentiæ existendi Deus Deo: nulla Entitas quoad existentiæ existendi ne
Deo: Ad interrogationem Negatio duo illud existentiæ quoad Entitatis metaphysicæ esse ꝑdistinctum
a metaphysica Entitate ipsius existentiæ: Ad dylema, Illud primum Dei: & distinguo 2ū motum
Nihil nouj quoad Entitatis existentiæ, Vel quoad existentiæ Alicuius Entitatis ne Deo: nihil
Nouj quoad existentiæ Negatio Deus Negando, igitur Labor, & quæ nunc difficultatis

Igty distat ꝑ designat a Nullum entitatiue nouꝰ, quꝰ correspondeat alteri positiuꝰ Dei, et ignorati ꝑductiuꝰ ex nihilo, vt subsistat vera creatio, quꝰ definitiue ꝑductio entis ex nihilo; ꝑductio igꝰ quꝰ a Nullum entitatiue, quia altio ꝑductiua, et practica. vt: nouꝰ quidꝰ, quia altio temporalis vt, siue ponita ꝑ aliqua temporis differentia, vt sic declinare volumus ꝑ ipsꝰ arguentes. Igitur vt toty hoc sit a nodꝰ Communiter dicitur esse motum quidꝰ naꝰ distinctꝰ possit ab eo esse metaphisicꝰ naꝰ; Motus enim Cuiuscunque rei, nuiquꝰ ponitur ens naꝰ vere, siue ipsa re Cuius vt motus: ꝯ existentia nequit poni ꝑ Ve, sine ipsa naꝰ Cuius vt motus: Unde simul dari debent res, et motus eius: quod ideꝰ vt, ac Ve ponit vt motificatꝰ; ac ꝑ de naꝰ a Deo produci vt existentꝰ: Cui enim ideꝰ sit naꝰ vt existentꝰ dicere, ac illa dicere vt existit existentꝰ, sit quidꝰ quod media illa ac trahe diuina, detur a Nequod nouꝰ Reale, et positiuꝰ: Ex nihilo sui ductiue, scilicet Concretꝰ hoc existit existens, quod vt ꝑ statu possibilitatis, nihil ad summum signare.

Disp. V.

Vtrum essentia rei physica realiter distinguatur ab existentia.

Celeberrima olim fuit, nullique alteri ꝑferior apud antiquos; magni que nunc etiꝰ apud Posteriores habetur pretiosa titulo difficultas, ad illius tame notitiꝰ, premittere oportet, quid sit essentia, quid que existentia? essentia enim Cuiuscui rei, vt Concepta ille obiectiue, illa que prater que vt constituunt ipsa talis, qlis que distincta ab omni non ipsa, et vt quoꝰ rei vt quod est, ita vt alia non ipsa, et si ipsa, non eadꝰ, et aliud precise diuersꝰ ipsa? Existentia aute Summitur pro forma, qua rei vt sic loco, et hoc modo existit, et pretia, alicui pro forma qua rei vt sic tempore, et hoc modo existentia vt durata; ꝑ de rigꝰ existentia nullum vt nunc dicitur, Quia ex accidente Domino accedamus ad quarty ꝑncipij libry: Igitur ꝑ Scriptore significat Sumpta existentia vt id vi Cuius essentia ꝑficit actualitate sine, et existere vt reale, ita vt omne potentialitatꝰ sui excludat, et stricte ꝑ sicut Causa et extra omnes sit actualitꝰ.

Ex quo colligitur quod illa existentia metaphisica, quꝰ dicit mere actualitatꝰ essentie, non vt quꝰ essentia solita existere realiter, ea formalitate qua nunc: rei cui toty essentiali existentia metaphisica realiter, ac ꝑ de nullatenus ꝑ existere quia esse metaphisicꝰ Cuiuscunque rei, omne existere excludat, quia prorsus stringens et accidentale: Nunc autꝰ de existentia ipsa quod ipsi existere realiter, et esse ꝑficio quoꝰ procedit, ac ꝑ de nec de essentia metaphisica, ꝑ de ipsa ꝑficie sumpta hucusq; Aut per se existat, aut Vate alicuius forme suppor addito, qua affectata existentia.

Quod cui sic terminis, difficultas pendere debeat euidens vt, quia nunc loquimur de essentia producta, et quatenus ex Thomistis vt aliquid actu actualitꝰ essentie; nulla cui essentia per primi ad productionꝰ vt aliquid actu, sed pure possibile, vt Thomistꝰ arguebant quest. superiori: Ut essentia producta, vt essentia sumpta ꝑficie, dicere ng esse metaphisicꝰ vt producibilis: ꝯ.

Notto tamꝰ questionꝰ pendere potuit ꝑ Scotistas absurde essentias rei primi ad productionꝰ nihil esse, quꝰ ꝑ opinione nostra oppositꝰ tuetur: iuxta cui opinione, ponita actualitate essentiarꝰ ad actum ꝯ illam metaphisicꝰ esse, etiꝰ statuimus actualitatꝰ existentie ꝯ cui esse metaphisicꝰ realiter ꝑdistincta ab actualitate essentie; si ipsa existentia ꝑdistincta realiter fuerit ab essentia, si autꝰ indistincta, utraque actualitas

g̃ stratu possibilitatis, parita distinctione Realis erunt q̃ illud esse actuale metaphisicu: Inde
Eo Suppone quod ens ab æterno nihil actu, et positiue sint. Demonstratio et dicatur.

Igitur in
hac distinct. 1ª Sent. Sti omnes Thom. acuta Eo Ang. Precept. pugnatis esse distingui
ab eo, Realis .t. distinct. Rei à re, Sti Vellunt. Caiet. Ferrara. Medina, Araujo, et Mag
Joannes à Sto Do. Sed distinct. Realis modalis, Sti Soto, Sonzinas, Vasq. et alij. = 2ª Sent.
Sti Scoti Statutis distinctionis Realis Eorum Rei = 3ª Auctor dicitur ab esse realiter
non distingui; ita Omnistæ Sti Societatis, inter quos Solida eruditi Sti Soto et Suarez
Arig. Sti. per aliq Supra quatuor Sett. Durandus Sti dist. 8. q. 2. Vazq. 3ª. q. 13. art 2. disp. 52
et alij plurimi Veritatis amatores.

Eligitur Sentª Negatiua

et Simul exploratur mens Angelici Magistri.

Inter existentia Creata, et esse nulla intercedit Realis distinctio. Ad cuius
que Robustionis Rationis firmetur, Congruu iudico multa Dubia explanare, Ut non fatige
mur à Thomistis allegantibus pro se, et Ora non innumerabile pene tanti Doctoris rudera
Locos multitudine, authu et dolendo stellis Humi Docti esse, qua legissime Vitiur Ang.
Pater, que quæ Summunt pro distinctia Thomistæ; Ex eo enim Doct. illis pro Rõ
Siltia Summi necesse sit.

Igitur Ut Veritas ista nota fiat, audiamus Ang. Egregiu. V
Ora Dent. Cap. 32. 6ti art: "Substantiis intellectualibus, que non sunt Eomaa, et Forma
Ipsorum, Ei Rei forma Ut Substantia Subsistens, Ut Vnica Ipsius Compositio actus, et potentia
que Scilicet Ut Eo Subsistia, et esse: 2º Sequitur de esse prout significat Subsistentiam.
probo Seq: si esset Ly esse intelligendy pro existentia, duplex Ipsorum deberet ab Sto. assignari,
Vna Eo essentia, et existentia, que Sto pugnant; alia Eo Subsistia, et Subsistentia;
3º Cum Ens totly Ipsorum assignet, pro Subsistentia certo Ut illud esse Summendy;

Quæsui:
Cons floro paulo Verius igitur S. Doct hic Verba habet: quod "Substantiis Ipsorum Eomaa et
forma, datur duplex Ipsorum, Videlicet Eomaa, et forma, et Eo Subsistentia, et esse, Inde
Sicut supra Vero triplex esse debere Ipsorum, Ut illud esse significat existentia, et Sequitur
Sto. diminute processus Fatendy: igitur Una Ipsorum esset Eomaa et forma, Altera Eo
Subsistia, et existentia, et altera necessaria Eo Subsistia, et Subsistia.

Ne Vlus
Remaneat Scrupulus, Videamus Sanctu Doct: Cons libro Vbra Dent. Cap. 53. Vbi post
quæ docuit esse distingui à Subsistia "Substantiis intellectualibus Creatis, hic subdit Verba:
Ipsorum autem esse Ut Complementu Subsistia existentis. Eodem Verbis euidenter Colligo meu quale
Ipsorum quidditu Circa Subjectu mag: esse Eo Sto. Ut Complementu Subsistia existentis; et
Eo non Ut Complementu Subsistia existentis, (alias Eo esset Complementu Sui ipsius, et
a fortiori effectus Totius Eodem esset Immediatus Subsistia existentis per prius ad ipsam
existentia: 3º esse a Sto non Summitur pro Eo: 3º pro Subsist. que distingui ab
essentia fatemur.

Eodem Adueto, quod q Sto. esse Vocatur Vltimus actus Rei, non Ut stellis
gendum Eo existentia, et Substantia, per que Substantia existens Vltimo terminata, et Complens,
ng Ipsorum ordine, primo Ut ly esse agatur Rei habere, que habere esse Complety, et Vltimo
terminaty: Vel dicito cum Eximio Silueio dist. 31. Sect. 11. num. 22. existentia per Com
parationem ad prima metaphisica essentia, dicit posse Vltimu actus; Comparatiue ad prima alia, que
sequitur essentia, Sua sunt generatæ, Sue operat Sua Sua accidentia, Vltimu actus non esse.
Age Ostendimus que fassellat, dixi, Ut Sto agnoscant qua Scripsi dicunt ng opinionem

Contra motu D. Th. defendu.

Ut Th. Videant nos necdy non dicere aliq Contra omnes Mag. & Reguft. Sotum Sua semper Veneranda Vestigia Sectari; ac pro nra Sententia edillis tribus Verbis ignem; sequit Cay, quod mia non habet esse nisi per formam quę Ut altus Cus; Eodem Mo: mia non potest esse, nisi per esse; Sed D. Th. non potest esse nisi per forme: g forma Ut esse, & esse eadę forma.

Rursus: quotlib. 3. art. 1. Vbi post mag apparet Vei non posse esse sine forma, ita Loquitur: altus autę participatus a mia, nihil aliud Ut quę forma; Unde idę Ut dicitur mag esse per actu, & mag habere forme: Eodem ita: idę Ut Socrates aliquid esse per actu, ac Socrates esse; Sed mia Ut per Ut actu, nisi a forma; g neque esse Socratis nisi ab ipsa forma: altus participatus a mia, nihil aliud Ut quę forma; Sed altus participatus a mia Ut Eodem esse, & esse nihil aliud Ut quę forma.

Unica tota Testimonia D. Th. tam difficile Ut in favore Thom. quod habetur oque. 4. de prędicam. tract. 2. Cap. 2. Vbi Manifeste dicit quod in Creaturis esse essentię, & esse actuales essentię differunt realiter Ut duo diversa Vei quod Sic patet: illud Cay quod Ut extra essentię alterius, differt realiter ab eo, esse autę actuales essentię, Ut extra essentię Vei. Cy Cay hic S. Th. Vtatur nomine essentię Videtur nobis deficere effugij Rationes quę tam ambiguit illius Vocis esse. d

Quamvis ignorem

Vigorosa Intelligentia tanti Testimonij, tamq Sui Cuidem, illud Ut Sonat non esse Intelligendum, Cay Ut, quod illud quod Ut extra essentię alterius, Sit distinctum Realiter ab illo, Alias Rationale quod Ut extra essentię Animalis, esset Realiter ab Animali distinctum, & Petrus ab Homine: g Cum hoc Sit Ratio probativa D. Th. Cuidam Ut illum non de Reali distinctę Loquitur, g Illo Sensu Sunt Sua Verba Summenda.

Non Cay existit quod. aute faciliter Intelligendum dabimus; Unde Concedo quod esse metaphysicum essentię g Sensu metaphysico differt realiter ab actuali essentia, Ut Vei a Ne, quia essentia actualis, sine exercitio, Comparatur ad essentię metaphysicę Vei, Ut quid Stricte Realiter, Cy Realiter necessario, Vei Cy Stricte dicit Ne necessario, & ideo Ut extra Deum Cay, Unde Petrus principio Sumptus Realiter distinguitur ab Homine Cy Suy esse metaphysicum, Cy quo identificatur Socrati esse principio quo nullum apparet inconveniens.

Nihilominus, ne glorietur D. Th, duo essentię Vei quo Subsistentia Summi quod patet ex dicto sequti: Unde (prosequitur Aug. Pat.) Circa primum quęcunque Substantia Creata Ut Compositio esse & essentię, quę non Ut Spiritus mag, & forma, g Compositio duorum principiorum Suppositi, quorum essentia Ut potentia, & esse Ut actus. Unde Sic arguo: principia Suppositi alia non Sunt, quę Substantia, & Subsistentia, & Eodem Suppositi resultat; g illa Substantia Sit ex principijs Suppositi: g ex Subsistentia, & Subsistentia.

Hanc esse mentem Aug. Mag. Patet clare ex illo testimonio, quod habetur quest. 21 de Verit. art. 1. in Corpore. & Sic Cotat: Quilibet autę Intellectus Considerare, Scilicet ipsa Rationem Speciei, & quo esse, quo aliquid Subsistit in Specie illa: In quomodo esse Manifestum D. Th. Quia ex Subsistentia Sumpta ex ratione Speciei, Sine essentię: Eodem Colligo, g existit a D. Th. Summa Subsistentia quia de Ratione Dei Vocis existentia, non Sequitur ex eo quę Ut altus Secundus Subsistentia, g de ex eo quę altus Ultimus Ut, & hic Ut Subsistentia.

Proponuntur Rationes huius Vera Sententia.

Reduco 13 Rationes mihi Valde Vigentes Sing, ex Rationi quę quest. aute Impugnavimus, quę ita Sonant: quilibet essentia Creata, & producta a Deo Itemporis, t, non existit ex Realiter distincta, Vel necessario Ut illi adiungatur Angelus existentia: g Cum 13 Sit Falsum, primum erit necessario Verum. Sed ita Antecedens: quilibet essentia Creata, & producta a Deo Itemporis, Itaque essentia Realiter, &

Sui Vat^e vt actualiter a Deo dependens: g^o ẽtitie, essẽtialiter, & sui Vat^e vt existens: ans pz
ter qđ qđ vt cuidam, ita ꝓbatur: Quælibet a Deo pducta, ẽtitie essẽtialiter & Vat^e
sui vt ens ab alio: g^o actualiter, & Vat^e sui a Deo dependens, patet dia, quia ita vt de
pendens, quo quærit ens ab alio; s essẽtia actualiter pducta, actualiter vt ens ab alio: g^o
& actualiter a Deo dependens.

Sugenior dia ꝓbatur: esse ẽtitie, & Vat^e sui existens, idẽ forma
lissimè vt, ac esse ẽtitie, & Vat^e sui alicui altri; s essẽtia ẽtitie vatione sui actualiter a
Deo dependens vt ẽtitie, & Vat^e sui alicui altri: g^o essẽtia actualiter a Deo dependens vt
ẽtitie, & Vat^e sua existens. Maior se negẽt, dicẽ ꝓbatur: ideo essẽtia possibilis non vt
alicui altri ab æterno, qm ad actualitatem essẽtie, requiretur actualitas
existẽtie: g^o essẽtia qua ẽtitie, & Vat^e sui vt alicui altri, ẽtitie & Vat^e sui vt
existens, actualis illud argenty esset prosus ffalsa.

Ad minor Sugenioris Syllogis ꝓbatur:
essẽtia, qua ẽtitie, & sui Vat^e actualiter a Deo dependet, Connstat actualiter ꝓducitur & actualiter
actionis Dei ad se, & Vat^e sui; s ita Connstare non potest, qui sit ad se, & Vat^e sui
alio altri: g^o. Maior dicitur vt notta; minor ꝓbatur: altio non dicitur actualis nisi per
ordinẽ ad ẽtitatẽ actualẽ; ideo que, sicut ista non arguebant actualitatẽ actionis
ad actualitatẽ rei; ita ad actualitatẽ actionis, arguimus actualitatẽ rei: g^o rues actualiter
Connotans actualẽ actionẽ, vt alicui altri.

Vrgetur Vatio dicẽ tia: esse per se ꝓducty, &
adequate extra Causas, idẽ ffolitur vt, ac esse per se existens; s quælibet essẽtia ꝓdepen
denter ab omni alio, vt per se ꝓducta, & adequate extra Causas: g^o quælibet essẽtia ꝓdepe
denter ab omni alio vt per se existens: Maior vt cuidam: minor ꝓbatur: id quod ꝓdepen
denter ab omni alio vt per se Creatura, & ens ab alio, vt per se, & ꝓdepdenter ab omni
alio ꝓducty; s quælibet essẽtia vt per se Creatura (extra Divinum Esquor) & ens ab alio: g^o

Rursus:
id vt aliquid per se, ad quod per se erat ꝓpa; s quælibet Creatura per gnem ad sui ꝓduc
tionẽ vt per se ꝓpa ad existẽtiã: g^o quælibet Creatura vt per se existens: ꝓ Maiori
nully qđ Sciam, offendo defectu: minor ꝓbatur: quælibet Creatura possibilis, per se, & Vat^e
sui vt possibilis; s idẽ vt possibilissimè esse per se possibile, ac esse per se ꝓpa ad existẽtiã:
g^o quælibet Creatura per se possibilis, vt per se ꝓpa ad existẽtiã per se.

Dicẽ Creaturam
possibilẽ per se, esse per se ꝓpa ad existẽtiã per se, vt distinctionẽ virtualem; quia quælibet
Creatura vt ita ꝓpa ad existẽtiã, sicut ad essẽtiã; s quælibet Creatura vt per se
ꝓpa ad essẽtiã per se: g^o pariter ad existẽtiã per se: Sitter qđ qđ omnes Vationes
Scotenses Scitz; idẽ ipsis Vincunt; quia Creatura, qua vt ꝓpa ad dependẽtiã per se, vt
ꝓpa ad existẽtiã per se; & qua per se vt ꝓpa ad essẽtiã ab alio, vt ꝓpa ad exis
tẽtiã per se &c.

Respondent Scauersarij, qđ quando ꝓducitur ab alio ens ꝓ ẽtitatẽ instantis Veali
ꝓductio tẽ entitas essẽtie, qua existẽtie; Cetery pro aliquo priori ante ꝓstelligitur actualis
tas essẽtie, qua actualitas existẽtie; & media illa actualitas essẽtie, sit ultra Subty Capa
cem ꝓdẽtis existẽtie: ideoque quamvis essẽtia Concipiatur Cy illa actualitas, non ideo Con
cipitur existere, nisi ltcty Realiter, & Scilicet, dor vt ꝓpa ad existẽtiã media
qua vltimo, & adequate Completur essẽtia.

Frostra Soluny hanc ꝓtem modernorum sequentiorẽ,
dicoꝝ supra, duplicẽ necessariũ existẽtiã dari ꝓpa cadq qua entitas sequitur aliquid ꝓ illo signo
priori ꝓstelligitur essẽtia ꝓpa ad existẽtiã, vt sine ea; & aduersarij fatent; Nhaq
vt existens: g^o vel vt existens sine ea, existit Nha existentia: qđ minorem:
essẽtia tunc ꝓstelligitur Cy actualitas ad qđ erat ꝓpa ꝓ statu possibilitatis; ꝓ Nhor status

erat ꝙ pōa ad actualitatē existētiæ : q ꝙ illo signo ꝙtelligit essētia cū actualit⁹ existētię, ac ꝙde existens. pro maiore : pro illo signo ꝙtelligit essētia cū actualit⁹ destructiua potētialitatis, quę habebat ꝙ statu ꝓbabilitatis ; ꝙ actualitas destructiua potētialitatis illius statu, et actualitas existētię : q. pro maiore : actualitas quę ꝙtelligitur pro illo signo, et actualitas ꝓducta ; ꝙ actualitas ꝓducta, et destructiua potētialitatis statu ꝓbabilis ; ng ꝓducta, destruit ꝓbabile : q.

Quæres de illa actualit⁹ ꝙtellecta ꝑ illo signo intrantis ꝓdultronus, vel dici potest, quod sit ꝓbabilis, vel non ꝓbabilis ? si ꝓmū : q non repugnat actualitas ꝙ statu ꝓbabilitatis, quod facile ꝑmittitur : si 2ū : q actualitas illa destruit illg potētialitatē, quę ꝙ statu ꝓbabilitatis antea dicebat Creatura ꝓbabilis : si hoc negas, facile Iudæo : essētia illa, ita dicit actualitatē ꝑ illo signū, et ꝓcitur a termetur illg non esse ꝓbabile ; ꝙ non esse ꝓbabile per actualitatē, et destruere ꝓbabile, quia ꝓcitur negare Caritg ꝓbabilitatis : q actualitas illa, destruit potētialitatē ꝓbabilis ; ꝙ talis potētialitas et ad existētię : q destruit Caritg existētię ; ꝙ Caritg existētię non destruitur nisi per existētię : q.

Ulterius :

Quę exequitur, quo quęramus quęst⁹ præsupta sit erat : Cui Deale duciditur ꝙ actuale, et potētiale : q Cui actuale et extra ditur ꝙ potētiale, non potest ꝙtelligi nisi cū existētię potētialitatis : q Cui actuale ꝙtelligitur non potest ꝙtelligi cū existētię, sed non esset actuale ꝙ potētiale : et ex his deducebant actualitatē essētiæ ab æterno, esse necessario existētię ; quia non conceret actualitas cū Caritia existētię, ne actualitas sit potētialitas : sic ꝓcurgit Eminentiss. Aguirre, qui Scotistarum ꝓtegit non solū ꝙ sententia ; ꝙ etiā in solutione superiori.

ꝙ quę non videt Eminentiss. Authorę cuius tellis sentire ; et accurgunt : igitur Cui Deale duciditur ꝙ actuale, et potētiale ; ꝙ illo priori excogitati signū ꝙtelligitur essētia cū actualit⁹ essētię : q illo priori essētia et Contradictoria ab existētia, ꝙtelligitur et excludam potētialitatē : q illo signo non ꝙtelligitur cū pōa ad existētię, sed ꝙtelligeretur et actuali, et potētiali : q ꝙtelligitur et actualiter existens. Et sane si Eminentiss. Author potest Componere essētię illo signo esse actuale, et simul potētiale ad existētię ; quare ex actualit⁹ essētiæ ꝓbabilitatis, arguit actualitatē existētię ? ad status quæstionis : Creaturam ꝓbabilem agnoscimus actualitatē essētię, cū potētialit⁹ existētię : q ostensa potest stare una sine alia ; q nulla et inconveniens, quod ꝓdultronus ꝙtelligatur actualitas essētię, sine actualit⁹ existētię. Nego ꝓbabilitatē, quia actualitas Creaturæ ꝓbabilis, et pure essētię metaphysicę, cū sua metaphysicę esse Consideratę ; ac illo ꝓdultronus, quia ita sumpta ꝓductibilis et ; essētia actualitas essētię Concepta illo signo, et ꝓducta, ac illo ꝓducta, et sic non valet ꝙtelligi quę sit existens.

Secunda Patris ex dicta Thomistarum, quę et Periſsimam non ponunt, ꝙ supponunt, vigentem prosono, ac illo dicit Deum principaliter fundamentū : ideo existentia non potest identificari cū essētia, quia illa et actus Ultimus ; ꝙ hoc falsum : q ex hoc capite non repugnat identificari cū essētia : probatur minor : ꝙ existentia et actus Ultimus, primo debebat ꝙtelligi subsistentia, quę existentia, ng quod primo et primo ꝙtelligitur, et postremo, q postremum et : ꝙ primo ꝙtelligitur existentia, quę subsistentia : q non et Ultimus actus ex ꝙ subsistat.

Probo minorę : ex et actus entis, et complementum ultimum, et subsistentia actus subsistens, et ultimum complementum ; ꝙ primo ꝙtelligitur omnissima ratio entis, quę Concretus subsistens : q primo ꝙtelligitur actus entis, et ultimum complementum, nimirum ex et, quę actus et complementum subsistens, nimirum subsistat. Maior et dicta Thomistarum ; minor etiā et nota, quia ex Concretus subsistens, relati ꝙfecta Concretus entis, et mi

nime ēstra, vt patet ꝑ accidentia: ꝯa quam: ideo primo intelligitur Vasq. omnipotentia Dei, quia Latius patet, & Universaliùs vt quo Subsistia; ꝯa Latius patet, & Universalior vt, quo Subsistia: 3. Maior vt euidens, quia Res Universaliores, sunt priores sunt, ita ꝑ aliquo priori intelligunt: minor etiã vt manifesta, quia Valet a Subsistere, ad Existere, non ēstra, vt patet ꝑ accidentia.

Occurrunt forte dicendo ꝯa vt actus Vltimus Supponita distinctè illius à Subsistia, vt plures existere Volunt: Si ens Subsistia vt actus Vltimus, necessariò erit ēa identificata Cum illa: ꝑ quæ cum Macar solutione, poterit Vasq. Solutionem, si attenderet Considerat tot paginas Valentinus Augustinus ꝑ hoc decertare An Subsistia sit Vltimus actus, An existentia? Vltimus à plurimis Thomistis ad mentem Realis distinctionis, seu Subsistere, & existere: ita Ferrar: Mag. Joann. à S. Thoma & Soarez ad 1mam ꝑ additionibus adhuc ꝑ Iolitum: Ita quos arguit semper ꝑ sua sit permanet.

Tertia Vasq. ita se habet: Suppono cum Petro existere ꝑ se Supposita, proinde qua Realiter ab essentia distincta: Dicitur ita: ꝑ seu positio deficit ab eo Carentia essentiæ, vt patet, albedo dicit essentiã ꝑ se Communem Cum tota Carentia: ꝑ defectus Solius Carentiæ essentiæ, non vt existentia: ꝯa essentia ipsa: ꝯa essentia ipsa, vt distincta ab ēa Supposita addita, vt defectus Solius Sui Contradictorij, sequitur quæ existentia Solius Sui; quia ꝑ deus vt apud omnes defectus Solius omnis Contradictorij, esse existentiæ Solius Ultimus.

Minor ꝑ qua vt difficultas patet: defectus Solius Communis Conceptui objectivi, ita ꝑmediatè opponitur Cum ipso Conceptu, vt ꝑmediatius non opponatur Cum alio; ꝑ existentia vt ab essentia distincta, ita opponitur cum defectu Solius essentiæ, vt ꝑmediatius opponatur Cum suo defectu; quare cui ens datur existentia ꝑmediatius excludere suy defectu, quã Carentia essentiæ ais Realiter distincta? ꝯa defectus Solius Carentiæ essentiæ, n vt ēa Supposita addita, ꝯa essentia ipsa per se, ac ꝑsãe per se existentia, quia Solius defectus omnis Contradictorij, vt Solus ēa Ultimus.

Ultimus: n ēa distinguitur Realiter ab essentia ꝑducta; hæc ꝑpositio vt Solus, & Vera: existentia distinguitur Realiter ab essentia existente: ng essentia ꝑducta, vt Singularis, finita, & existens: ꝯa existentia, vel distinguitur ab essentia Solum tali diversa existentia, vel quia? n 1ũ: ꝯa dato ꝯ omni entitate assignabili existentia, quod vt videtur: ꝑ 1ũ: ꝯa ēa distinguitur à se ipsa vt Communicata essentiæ, & sequitur ꝑter Solum, & eius effectus Solus. dabit Realis dist, quod sane nouum est.

Quarta Vasq. ita formata: non vt maior Vasq. vt aliqua essentia dicit non distinguatur realiter ab existentia Quæ omnes; ꝑ essentia existentiæ Realiter non distinguitur ab existentia, vt patet: ꝯa nec alia essentia: minor etiã, ty quia essentia existentiæ, vt illius Vasq. Constitutiua, Constitutiuum autem non distinguitur Realiter a Constituto; ty etiã, quia si illa essentia existeret per existentiã non distinguitur Realiter a Constituto; ty etiã, quia si illa essentia existeret per existentiã Suggeradditã, idẽ esset dicendy de essentia existentiæ Suggeradditæ, quæ existeret per alia, & sic ꝑ infinitum.

Præcipua Sententia contrariã & argumenta Soluta ꝓ

Semper mirabar mihi, quod Vasq. & grauissimi alij quos Recentes Modernos vocã, in hac parte a Mag. Joan. a S. Thoma quo Venerer Magistro principaliter ꝑter Solidissimas Thomistas: Sane, Solus de Deus ꝑfectissimo & suis operibus ne dignaret: illud tamen tota possibilis efficacia ita ponunt: Implicat aliqua entitas Creata esse pura actus, sicut ꝑplicat esse ꝑfinita, & illimitata; ꝑ essentia identificans existentiæ esset purus actus, & Perfectus: ꝯa implicat aliqua essentia Creata identificans existentiæ. pro minore: illa essentia vt purus actus, quæ identificans Suy Vltimy actu, non vt ꝑpta ad Vltiorem actu; ꝑ essentia identificans existentiæ, identificat Suy Vltimy actu, vt non sit ꝑpta ad actu Vltiorem: ꝯa Maior vt certa aquã omnes

180

quia actus purus ideo talis dicitur, quia ita Ut gatus, Et excludat omne potentialitatem: g esse
tia identificari Ultimo actu primus exclusit omne potentialitatem, nec nulla Ut potentialitas
ad actu g possibile; & post Ultimo actu, Nisi actui Ut g possibile: g Minor etiã Ut Ce
rissima, quia ex actu Ultimus Ut g Linea essendi, & patet: ille actus dicitur Ultimus in
aliqua Linea, quo posito non intelligitur Ultra perfectibilis, nec actualis, g ponita ex
Linea entis, non Ut perfectibilis, & actualis: g Negetur: ita se habet existentia g Linea essendi,
Sicut intellectio g Linea intellectiua; at qui intellectio Et actus Ultimus g Linea intelligendi, quę
identificata Cu pon intellectiua, esset hec finita, & quidam actus: g & existentia g Linea
essendi: patet Maior: ideo intellectio Et actus Ultimus g Linea intellectiua, quia Ut exer
citij illius Linee, Ultra quod, aliud non exigitur; g ex Et actus Ut, Et exercitium
essendi, Ultimo, & perfecte, ita Ut per illa essentia Ultimo sit extra Causas: g =
Hec arguty
manifeste habet intrinseca essentia existentie, que ex Adueniatio etiã Deitati g exercitio, &
g actu Ut: quare ergo talis essentia identificari Suę Ultimę, & exercitij non erit finita,
illimitata, & quidam actus: idq; ex Antecedenti, alias ipsa que Subsistentia, que si identificatur
Cu essentia, Ut quę plurimi Thomistarum sentiunt, esset merito finita, actusq; quidam, q
seu actu Ultimo identificat Deitati existentie.
Ad arguty, illud de primo, ad Ultimum
neg, quia existentia non Ut actus Ultimus essentię Creatę, g Subsistentia, Ut g supra dictum.
Unde Et essentia identificari existentie, adhuc Ut g ad Subsistentię quę recipit
& sunt actus primus, illius; g habet Limitationem; Ultimus essentia identificata Cu, ex ad
g maa recipit, si maalis completa, & incompleta quidem: si Vero quidem spiritualis, re
cipit Subsistentię: g actus quidam, & finitus, nec recipit, nec recipitur, Vel actus, & potentia:
g essentia Creata non Ut actus purus.
Vero quare ex non sit actus Ultimus perficiens
plete nã; meo iudicio Et euidens, quia essentia finita, seu existens, quod idq; Ut, com
pleat Et Actus superior, & determinabilis per Subsistentię, & accidens: g esse existens nã
plete perfecte, & perfectibile per Ulteriorem actu, alias non esset determinabile = Ruesus:
esse finitum, & existens finite Et Immutabile Subsistentię ipsa Subsistat: g esse existens
perfectibile Et g Subsistentia Subsistens: g esse existens [illegible] per Subsistentiam.
Ad pa
ritatem de intellectu, facilis Et disparitas, quia intellectio Et actus g potentię primus, & existentia
quę Vitalis, & esse primus determinatus per actus, quos recipit Ut Soly Successiui illorum
quia pon primus illorum Et: ex autem non determinat aliquem pon primus essentię, quia
essentia primus, nunquam fuit pon, & g determinat primus; ad existendum, & non ex
istendum, & tota pon Logica: Unde si pon intellectiua identificaret intellectionem, Quaderet actus
purus, quia nullus esset primus pon; quod ex accidit g essentia per se existentis.
Ruesus:
Non Soly connectitur Subsistentię, & etiã Concretus entis, Ut limitatus: g non Soly Subsistentia, &
etiã ens habet Suy Limitatiuy; & Limitatiuy Subsistentię, Ut Subsistentia: g Limitatiuy
entis, Illud debet esse à Subsistentia, & aliud esse non potest, quod existentia: g =
Ruesus: ens potest Simplicitur, & objectiue precindere à Subsistentia; g ens precisiue non
potest limitari per Subsistentię, a qua objectiue precindit, sicut à Subsistentia: g aliud
Limitatiuy assignari debet, quia ens precisiue etiã Limitatus Et.
Replica manifesta ab omnibus
Solui debet, quia ens non Soly precindit à Subsistentia, & etiã à Subsistentia, & existentia:
g ens precisiue si Limitatus Et, adhuc Vere Limitatus g Subsistentię, & ens limitatum
per idq; Limitatiuy, Vel actus, si ens determinatus Et ad Subsistentię, Vel pon, si Et de
terminabile = Ad 3um dico ens ita precisiue, quidem precindere ab omni Limitatiuo, ex

quo sequitur esse tunc hus almitatis pregasime, limitatis vero realitis, & positive.

Arguo:

essentia vt pon receptiue existens: q realitas ab illa distinguitur: probatur ans: essentia potest stare potibilitatem creat: pon ad existendum; ergo illa pon vt receptiua: q quoad: existentia vt actus non essentie: q praemissis pon; sequitur nihil nisi essentia potest praemonere: q essentia vt pon existentie: & realitas entitas patet; essentia existentia, & actuosa, inde illa memoria mandata q omnibus angelis, & facultas agibilis.

Neg q neg ans: quia pon essentia potest stare potibilitatem non vt pon susceptiua, alias potest potibilitatem sustinere existentia, & vt pon per ordinem ad causam efficientem illam sub existentia, inde talis pon non vt receptiua, & terminatiua ad vnum distinguo ans: vt actus vel pon obiectiue, aqua existentia accidentis: potest poni sine, qua per quit, nego ans: & pariter distinguo seq eodem modo: & dilati regula contra soluta.

Vel dicitur existentia esse, & esse vigere non esse actus; ita vt realitas essentia primus actus non sit: ista esse essentia & existentia dare distinctio virtualis media qua essentia cooperatur munus durationis; sic existentia; ita quod distinctum constituens existentia contra causas connotatas causa efficiens: illa vero ens, constituit esse essentiale, & specifice: inde una, & eadem entitas sub virtualis essentie cooperatur vni ad compositum, cui esse specifice pertinet, & vt primus: ista vero sub virtualis existentia distinctum constituit quod vt sustinens: &

Quamuis dotta ista, & minus sit, multa veritatis presefert; iuxta tamen tritam essentias ab extremo realis, & positivas esse, multo ad plus recedit. Et sic hoc primo negatur: quia data realitas dist. sit ab esse extremo existentia, quando data separatio vnus ab alio; ita accidit esse essentia, & existentia: & eo minus: & eo tertio, essentia, & realitas nunc vt quid positivum, non potest non separari realitas ab alio, quod nunc quid positivum non vt, & pariter essentia, & status potibilitatis, ita vt actus, & realitas quid positivum, vt existat essentia, & status actus, & realitas positivum quid non sit: & illo modo status, actus, & realitas separata: quia minus: ii, status potibilitatis actus, & realitas esse & quid positivum, distinctis ab esse positivo essentia, esse positivum essentia, actus, realitas & positivus esse existentia, hoc autem vt patuit: &

Si dicimus essentia, illo status esse existentia metaphysica, per se positivum metaphysicum, & essentiale existentia distinctis ab esse metaphysico, & essentiale essentia: ista negatur, & merito, quia hoc vt esse potest; ng esse metaphysicum essentia existere per se metaphysicum existentia distincta, tale probo; ng esse metaphysicum essentia existere per se metaphysicum existentia distinctum realissime vt, ac essentia per se esse essentiale existentia, & cui vt esse metaphysicum existentia, essentiale existentia; hoc autem tradidit hactenus, & potius vt patuit solido: Solus namque Deus per essentia existit de illa existentia: ego sum qui sum.

Concedo maiorem argumenti, & nego minorem: ad probationem distinctionis maioris: & extremum q vt nunc quid positivum actus, & realitas actualitas & realitas metaphysica, non potest non separari ab alio, & nunc non vt quid positivum existentia principis, & potest, Concedo maiorem: q nunc non vt quid positivum metaphysicum, vt supponit & distinguo minorem; essentia status potibilitatis ita vt quid positivum, actualitas & realitas metaphysica, vt existentia non sit actualitas metaphysica, nego supponit: actualitas physica Concedo minorem: ad ultimum probationem dico essentia per existentia metaphysicum distinctis, esse existentia signate, & metaphysice, non actus actualis physica, realis, & exercitus.

Ad obiectionem contra secundum dico essentia existentia per existentia metaphysicum per se ipsa essentialiter existere pure metaphysice, & signate, quod non vt perfecte existere vltimum existentia existendi, & esse prima per ad physice existentia, quo aliud non vt, quo primum existentia existendi: Deus autem per essentia sua ab eterno vt existens existentia, vt primo, & plenissime, qui nec per tempora, nec per signa quantumcumque minutissima intelligentie

esset ꝑma ad Vltimy alty, & per dictionꝫ ipius esse Diuini, Diuina que existꝫ. Unde
Deus dicit Ego sum, qui sum; Nemini vt, Ego a me ipo existo Vltimo, & perfectissime
vt a me ipso sum actualiter, & exercite existens, & Audeni a me omnem Caudam
per quę exercite existam, ꝙ Ego Caudia sum omny exercite existꝫ. ā

Sorg sure
Vltia Vm primy existꝫ Realiter distinguata ab esse metaphisico essꝫ? quia ii hoc ita se
Vesticabit ita: esse primy existꝫ Realiter distinctꝫ ab esse metaphisico essꝫ, vt Realiter
indistinctꝫ ab esse primo essꝫ: ꝙ esse primy essꝫ vt Realiter distinctꝫ ab esse metaphisico
ipius essꝫ, patet ꝺca, quia necessarij vt quod essꝫa primea Realiter distinguata ab
omni Ens, aqub distinguitur Realiter id quod vt ens cum ipia; ꝙ Ens primum, quę ids vt cum
primea essꝫa, Realiter distinguitur ab essꝫa metaphisica: ꝙ essꝫa primea, & mera
primea essꝫa.

Vere Cum distinctꝫ, & ꝺco, ꝙ primy Vere non distinguitur Realiter ab esse me
taphisico iquary, in illud esse metaphisicy primi Summi, Videlicet primi, si autꝫ illud
esse metaphisicy Summi sub Videlicet metaphisica, ita vt illud esse metaphisicy re du
cata, sine dubio distinguitur Realiter ab esse essentiꝫ, & Rationes illarum sunt, ma tery
Sufficiat. Scilicet quod esse primy, ducitur, generatur, Corrumpitur, & vt quodlꝫ accidens
pertinens ad quinty, predicabile, Adueniens Contingenter naturę ꝙ esse metaphisicy iquary:
& de Vero hoc nec Corrumpitur, generatur, aut producitur, ꝙ Semper vt, & Semper per
severabit absoluty à quacunqꝫ Causa.

Sequitur S: Petrus existit necessario ex Supposit ꝙ
existat; ꝙ non existit necessario ex Supposit quod sit: ꝙ quia essꝫa, & existꝫa Petri
distinguuntur: Confirmatur V: Deus potest facere, quod Homo non existat; ꝙ non potest
facere, quod Ens non sit Animal Rationale: ꝙ Hominy esse Animal Rationale, & existere
distinguuntur = Confirmatur V: ex Supposito ꝙ Petrus non existat, hoc pronitio vt Vera:
essꝫa Petri non existit; ꝙ Vera negatiua pronit, realy distinguitur a Subo: ꝙ essꝫa
Petri, quę realy vt Ens pronit, distinguitur ab ex, quę vt predicatꝫ.

Hic nimis Laica sunt
ad arguty Vere Concedo maiorꝫ; & distinguo minorꝫ: n existit necessario ex Supposit quod sit
primea, n minorꝫ: ex Supposito ꝙ sit metaphisica; Sub distinguo n existit significatiue vt, existere
cite Concedo. n Vltia: ꝙ ex dictis existꝫ existentiꝫ distinguitur ab essꝫa; ꝙ existꝫa, & existꝫa,
vt quia, & Vigurosa ex: ꝙ quia, & Vigurosa ex distinguitur ab essꝫa: Duo existꝫa
existentia non distinguit ab essꝫa primea, quia cum ex Supposito quod sit a Causa prima,
sit primo, & necessario cui pertinuy actus, & primus, vt ens ipius, & necessario existens.

Ad 1m
Germanorꝫ Concedo maiorꝫ; & distinguo minorꝫ: n potest facere ꝙ Ens non sit Animal Rationale
Metaphisice Concedo minorꝫ: primo n minorꝫ: & distinguo Seq: Hominy esse Animal Ratio
nale primy, & existere distinguuntur, n Seq: Animal Rationale metaphisicy Concedo Seq.
& ultia arguty: Deus potest facere quod Animal non sit Ens; ꝙ n potest facere, quod Ens non
sit Animal: ꝙ Homo, & Animal distinguuntur: Vt Deus potest facere ꝙ Ens non sit Petrus,
ꝙ n potest facere ꝙ Petrus non sit Ens: ꝙ Hinc stat ad 2m Confirmatorꝫ, ꝙ ids essꝫa
Summa Metaphisice, & per primi ad 1m distinctionꝫ.

Ad 2m
Iqdꝫ arguit Adversarius, An Quęrit, quisque
Videat: existꝫa Vt realy accidentaliter Verificaty de Petro, ac ipse de ipsa essꝫa Petri:
Unde hoc pronitio Vt accidentalis; Ens existit: Petrus existit: = Similiter quidꝫ arguitur
& a sui Patrono necessario Negaty, quia illorꝫ Vt esse pronitum, & essentiale Petri, quod
ipsa Deus disponit: ꝙ essꝫa Petri illi accidentaliter Inest: Quapte dico, ꝙ existꝫa
Inest Homini accidentaliter Loquę, n accidentaliter primo, Sicut Animal accidit Rationali
qui habet ipsum Vere, & distincte = Vel dico existꝫ esse essentiale Hominis primo, &
accidentale Hominis metaphisice =

Concisa Attributorum Entis expositio.

Obtenta jam notitia de Natura Entis, Cuius genesim, & Exortum, Statq; ac illius attributis, aut proprietatibus Labore intenso Contigit, Vt de Rationis ordine, illa nunque Entis Vnitatem Sunt, ac pro Ordine, post illud illa Sequuta: Quamvis ab Vulgari illius distinctione Leuibus ijs nunc Philosophandi ordo Satisfacturus, Sese Entis attributa numerenta, tria tanq; reuera Certa debeat, nimirum Verum: Bonum: Vnum. deqbus pariter breuiter erit modo agendum & primo.

De Vnitate.

Negant Aliqui Entis attributa, passiones, seu proprietates; quia cum quilibet sit essentialis Entis, non potest ab Ente dimanare, ne Aliq a se ipso dimanet; Caeteq quamvis hoc Verum sit de proprietatibus physicis, quae Realiq dimanationq portant, id tamq falsificat, proprietatibus Metaphysicis, Vt patet, Vnitati Radicali, quae Vt idq Cum Homine, & nihil ominus proprietas illius Vt, & in quomodocunque se Vigorosa, id Vt proprietas, quarto modo, ng Ens affectus illius Sequeretur, falsissime destructio esset.

Aliqui Entis proprietates, seu attributa Sunt quidq Expressiones ipsius Entis, Vt Volunt Thomistq; aut quidq essentiae, Virtualitates Sortita ab Ente precisa, quamvis hoc Ente Creato Thomistq de essentiali transcendentiq aut Scotistae Ens nata Vel distincte ab ipso Ente, Vt Volunt Scotus. 2. metaph. Metaphysicam Auicenq, qui Ens 3. Metaph. Cap. 6 & lib 5. Cap. Vindicauit attributa distingui ab Ente Realiter Entitatiue Vt tractat Ob; pregrenti: ent. Vad M3:

Vnde optimo Consequitur filo dicendy Vt proprietates Entis, Eo modo quo ad Ens Consequuntur tanquq affectiones illius, non dicere Sortiri Rationq Entis: & Ratio Vt, quia si Soly Sortiri dicerent Entes Concreti, non essent Vllo modo proprietates Entis: q Aliq Sunt Sortiri praeter Ens: pro ens: proprietas Aliqua Subsequitur ad Ens Vt proprietas, si Ens non Subsequitur ad Ens, quia nulla Vel Sua Entitas omnino caderet Subsequitur ad Se ipsa q attributa Entis, non Sunt essentialiter Ens, non Sunt proprietates illius.

Explicatur:

proprietates Sunt prata Subsequuta ad essetq: q Supponunt ipsa essetq: q proprietates non Sunt Sortiri essetia, quia nihil Supponit ad Seipsa; essetia Vt Sortiri Ens: q non proprietates: Definitio: passiones Entis, includunt Soly Ens Substantiuum, aut quidditatiuum, Vel aliq aliud Sortiri includunt: ut Vt: q passiones Entis Sunt omnino Sortita aliq inter se, & cum Ente, Consequuntur quae Sequeretur quod ipsa esset causa, & modus Sui ipsius. ipsa dimanet a se ipso: ipsa demonstretur per se ipsa: ipsa Sit posterius se ipso: si Aliq aliud praeter Ens quidditatiuum Sortiri includant Sortiri? q Vat illius, Non Vat Entis Substantiui Sunt Sortiri passiones, & proprietates: q illa non Sunt Sortiri Ens Substantiui.

Aliu genitis Vt melius notata Sint quae dicta Sunt permanent, q ad Concretum Sortiri Vnitatis accedo. Vnitas Ens Sortiri definitur: Indiuisio, se, & diuiso a quolibet alio: id Vt: Indiuisio Vt quod sic non Vt plura, Vel per Identitatem Vt Deus: Vel per Unionem Vt Homo. Q Caret pluralitate sic, nec plura diuidi potest, Vt Petrus, qui quamvis diuidi possit plures partes, non tamq plures Petros. & hoc Vnitas appellati transcendentalis non intelligat Logicq transcendentiq quia Omni Ente, & Omni Physicae Quaestio.

Quod Ens Vnum vocatur Vt An Vnitas pro formali Sit quid positiuum actu distincte, q indistincte ab Ente, Vel quid negatiuum? Scotus: & Cum ipso omnes Cum Quidam alterum distinctionis Sortiri Contra Vel inter Unitatq, & Ens: Non Vero qui Sta Cum Quidam alterum distinctionis Sortiri Contra Vel inter Unitatq, & Ens: Non Vero qui Sta tuimus objectiuas precisiones, & Mundo Negauimus Sortiri transcendentiq Dicendum Vt Unitatq pro Sortiri esse quid positiuum distincte Entitatiue Ve ab Ente, & Sortiri per intellectu. Notio tamq quod quamvis Ens intelligi Valleat Sine Unitate aqua Sortiri objectiue secundari non tamq Entia, & non quia Unitas Attributa per Ens, Sed quia Entia modus Vt, & modus quia reijciuntur, intelligi non Vallet Sine Ve Entis Vt modus.

Omnio Alioq Vt Unitatq Esistere

in Negatiuo, seu in Cazthia pluralitatis: Mouth primo, quia indiuino. Vt non diuino, g non diuino Vt quid negatiuy: g = Vt diuino opponit Stradiltonie diuisioni: g diuino Vt quid positiuy: g 1. diuino quid negatiuy: Dca Vt nota, quia opponitur Stradiltonia Veniat, sed contremy positiuy & negatiuy: Minor patet: Diuino Vt pluralitas; g pluralitas Vt quid positiuy quia Vt aggregato Vnitaty; dualitas Luy a Aliud non Vt, quy duplex Vnitas: g 2 hec obstacula patent, & exclusione Vocis fundatur, quy Ve; & eodem auty sitq Stranq inducio me opinio ng ng patatuy: dicit Luy Stranq Dca quod sicut Vnitas Solute dicit Cazthiq diuisioni; ita diuino Solute sumpta dicit Cazthiq Vnitati exclusiue: Vnitas per Non g Solu Vt pura negatio diuinibq; g diuino per Non Vt pura Cthiq negatio g Solu: g Vnitas Solute sumpta Vt negatio negationy; g negatio negationis Vt quid positiuy & omnes: g Vnitas Vt quid positiuy: Dca Superior Vt Legitima, g negatio quy Vt exclusiue Vnitati exclusiue negationq se tenetq exclusiue pluralitatis: g Vt negatio negationis.

Cursui: diuino opponitur Stradiltonie diuisioni; g diuino per Non g Solu Vt quid negatiuy: g diuino oppo nita negatiuo; g opponitq negatiuo Vt quid positiuy: g = Ctg: Diuino & aequty Vt quid positiuy, quia Vt aggregato Vnitaty: g dualitas Vt quid positiuy, quia dicit duplicq Vnitatq; g Vnitas Vt quid positiuy: patet Dca; g dicat Luy a Aliq esse positiuy Solute per Solute tua pure negatiua; g dualitas Vt quid positiuy Solute: g per Substantiua positiua; g Stti tuite per Vnitatq: g Vnitas Vt quid positiuy.

Ad 1um Veq quod indiuino Solute Sumpta Vt non diuino positiua complicata tui negatiuy, sicut g Vnitas, & g mentitas Dei, que sig nificant non finitq positiue, & positiue non Menty: g Sicut illa prata Dei sunt quid positiuy complicatq Vocibq negatiuis; pariter indiuino = Ad 2um dico quod g diuino oppo nita Solute opponit Stranq diuisioni, & Stradiltonie igit diuisioni illatiue Sumpta, complico tres: aggregato Vnitaty Vt quid positiuy, & illatiue quid negatiuy, quia Vt Carentia Vnitatis; Vnde g diuino Stradiltonie opponitur huic Cazthiq & Stranie diui sioni Luy quod dicit de Solo.

Aliq positiui ignorco atqnoni Vrai Vun pati, & dubitantes quomodo si Vnitas Vt quid positiuy pro Solo, Solute non Vt Lui? si Luy Vnitas opponit Stradiltonie Cazthie Vnitatq, Vt Solute Lui; quia Lui Solute Aliud non Vt, quy Vei oppo sita Cazthie, & nihilo = Veq quod Vnitas cum sit quieta Lutis, eo modo Conci pienda Vt accidens, quarto modo: g Vnitas Solute & Vnitas, Vt quid positiuy ad Lui Vt quid positiuy Vtquo, id Vt id quo Lui Lue Compositq Vt Boo, Sue Simple & Vt Deus, Vt Vny Vtquod.

Eoquo ad 3um dico, g Sicut opponitur cum non esse Vt Lui abso lute, ita talis opponitur cum talis non esse, Vt Lui tale: Vnde Sicut id quo Lui Vt tale, non Vt Solute Lui, g taleitas Lutis; ita id quo Vt opponitur tali Cazthiq, non Vt Lui Solute, g taleitas oppositionis; g de que cum Vnitas sit id quo Vnum oppo nita pluribq, & Cazthiq Vnitiq, Vnitas non Vt Solute Vny, nec Solute Lui, g taleitas Vnius, & Lutis talis.

Iam ad 4tum modo Vnitatis accedamus: Igitr Vny Aliud Vt Simple, quod partibq Caret, Vt Deus; Aliud Compositq, quod & partibq & aqua litate Vnitis Vtcatr, Vt Boo. = Ctg Vny Aliud Vt Vny per se, quod Coincidit & par titio naa sua Organicatq ad Alia tota Speciey Vt Leo: Aliud Vt Vny per accidens, quod Vnitat & partibq naa sua non dedicatq ad Vny Instituendy Vt Alloy: Concretq Luy Alloy, cum Conficit & totemq g suo genere Completti & cohomine scilicet qui Comple tui Vt Vare Substantie, & ad ultimum quy Vt Ipsita g Vare accidentiq, & totemta illa naa Cha n dedicta ad Instituendy Vny tota Speciey.

Ctg Aliud Vt Vny Singulare, seu g dividuale; Aliud Vniuersale, & Immune: & hoc Aliud Vniuersale Specifiq, & Aliud Vniuersale genc

rieq, & qeq Vnius ꝑ Logica alty Vt; Reperiat Vnitates alq Statuimus medq ꝑter Singulare & Vniuersale, quq appellauimus Forte, dicte Caeteq diuisionis genus principia Formalia: & alq Vnitate Similitudinis, quq dedimus ꝑter ꝑdictq Quidq Speciei. His Vnitatibq etiq ꝑ Logica addidimus Varia genera distinctionq Vnitatiq oppositq: Igitq explicata ꝑ Dialecticq Vnite Vniuersale, Soly Veltat Vnitatq ꝑdiuidualq explanare.

Disp. VI

Ex quonam principio Verum individuatio, Seu multiplicatio summatur.

Lectori Proposita, quamuis a plurimis difficilis Censeatur, nihilominus mihi illa magis Equum rationiq, quq difficultatiq Laborare: Vt autq non ab Re in Sequentia Recedamus Nostro duplici dari ꝑdiuiduationis principiq, quamuis re; Vnq Forte, & ꝑtrieq; Alterq extrinsecq, & arguitur: Hoc docuit D. Thom. tom. 1ª 33 quæst. 3. art. 3. prouenire ex Varijs Circumstantijs Loci, & temporis; & quidq Ratio extrinsecq quare ignis de facto operans ꝑducit ꝑhac mea hanc unam formq ignis, alia non Vt, nisi quia iamꝰ Vt sub his Circumstantijs temporis, & loci, quq Variatis, q effectus non esset idem numero, & alius: Alij melius existimant prouenire ex Voluntate Dei determinantis causq ad hunc effectq quq alio quidquid. Principijq ꝑtrieq, & Forte indiuiduationis, Vt id quo hæc forma ꝑtrieq Caneq Speciq Realis, & ꝑtrieq alia Caneq Speciei forma non Vt, Vel id quo hæc forma ꝑtrieq singularis fit, sicut mea Vt id quo hoc ꝑtrieq Vt Materialis; & Anima Rationalis id quo ꝑtrieq hoc Vt Spiritualis; & quamuis existimio tangamus hoc ꝑdiuiduum humanæ Speciei Realis non esse aliud a dubitamus tamq quenam Vt causa talis ꝑdiuiduationis, media qua forma Realis distinguuntur.

Homilij omnes ex Aug. Lyrael. limitis decurtant Dei ꝑtra Caneq Speciq ꝑtrieq existentes, non aliunde indiuiduari, & distingui nisi ex mea signata, insignita, sine affecta quantit. Sensibili, siue a mea talis accidentij apparatu sigillata; Hinc ꝑcunt nec de gra absoluta Dei dari posse plures Angelos ꝑtra Caneq Speciq ꝑdiuidualis distinctos: Insuper garire plura accidentia Caneq Rationis non posse nec animitus esse ꝑtrieq subto, quia si multiplicatio ꝑdiuidualis ouiri a mea, siue subto; ꝑplicat quod ꝑ subto uno accidentia sint ꝑdiuidualiter plura.

Stamus

Sine deliberabili quid ꝑtelligant hæ per mea signata quantit. & Circa hanc Re, non Vt ꝑter illos omnimoda Concordia, ng Lonzinas, Nazarius, & alij per mea signata quantit. ꝑtelligunt mea ipsa actualis quantit. affecta: Alij Immitis, & Veruis ꝑtelligunt mea pro habente radicaliter quantitatem, dicente qua habitudinem, & Connotationem ad illa, etiq si de facto illa careat. Ng Cam quo Deus auferret a Substantia quantitatem, & alia accidentia, certy Vt q Substantia maneret aptitudinaliter Dei Singularis, & ꝑdiuidua: q Signy Vt talis ꝑdiuiduationis non ouiri a quant. actualis ꝑsentia, & ab ente qua illum diceret mea.

Impugnatur hæc Sententia.

Veruntamen Aliqui dare Sententiq, primo; quia hæc mea forma Substantialis Vt distincta ab hac mea: q Dei ꝑdiuiduatio non proueniet a mea, & ab ipsa forma = Vt; ꝑdiuiduatio formæ Vt Substantialis; quantitatis Vt accidentalis: q illa ab ista minime potest ꝑtrieq prouenire: aut Vt omnino certy, quia Vnitas numerica, Seu ꝑdiuiduatio formæ Substantialis non distinguitur ab ipsa forma, sed identificatur cum Vnit. ꝑtrieq; & Vnitas specifica proueniat a forma & numerica. Hæc, & alij Vat, qui Caneq ex dictis a Suis patronis minime desciscunt Homilias Sextus; imo Scy illos ex tertiq; non hy dicunt mea quidquid signata esse principium Substantiam ꝑdiuiduationis, Videlicet hy asserere mea, & quidquid Substantia ꝑtrieq ꝑdiuiduationis formæ Substantialis; Soly q aunt mea & quidquid esse Radicq huius ꝑdiuidui

ationis, seu rationis illius; hoc est, hanc numerum formæ substratæ, aliaque accidentia numerice sumpta sibi æquæ ordinare ad hanc numerum magis singulari quotitate affecta.

Nec mirum est aliquam quotitatem specificè distinctam cum sua numerica, et quidem summata a forma, seu vero numerica, quia mâa, et quotitas ex ratione specifica, respicient plures formas specie distinctas: ac per hoc distinctio specifica formarum a mâa, et quantitate provenire non potest; Mâa tamen dy est subtracta numerum quantitatis, non requirit nisi determinatam formam determinatam quæ numerum accidentia: hæc sensui genuinus et demonstrat, quos alibi hic impugno.

Distinctio specifica non provenit radicaliter a mâa: q nec numerica: ani est extranea: ergo: ideo 1ª est vera, quia mâa quoty est esse differens est ad plura species distincta; et hoc differens est ad plura distincta num: q. minor patet: tales mâa differens est ad recipiendam hanc numerum formæ, l, Petri, l, Pauli: q. patet ass: tales mâa quoty est esse differens est ad recipiendam quotitatem numericè Petri aut Pauli: q et hoc formæ substratæ huius, vel illius. Dca est legitima; et dau patet: differens est mâa quoty est esse ad quotitatem huius individui, l, alterius diversæ speciei: q ad quotitatis duorum individuorum extra tales species: q

Ami est noty: quia alias mâa potest respicere unum individuum huius speciei, qua alterum, et per hoc unum species, potest qua alia, ng unico individuo quilibet speciei adæquatè salvatur: pro 2ª: Cod modo distinguuntur quotitates individuorum diversæ, ac unius speciei, nimirum numericè: sed ista numerica distinctio non provenit a mâa signata tales quotitate: q nec dist numerica quotitatis duorum individuorum tales quotitatis. maior est evidens: minor etiã patet, quia quotitates individuorum diversæ speciei equè connotat mâa, et esse differens est esse ad illas. Dca est legitimè deducta.

Confirmatur vario: sicut mâa est differens ad plures formas substratas specie distinctas sicutime habendas; ita est differens ad plures quotitates numero distinctas habendas etiã sicutime; sed ille differentia mâa non tribuit formæ specifica distinctionis: q propter hoc eodem modo differentia non prestat quotitatibus distinctionis numericã. Maior est aquã notoria. (1/2) Minor patet, quia differentia quotitatis substratæ, etiã corrumpitur quotitas, et mâa alia acquiritur eidem, quia corrupto subiecto substrati, etiã corrumpitur quotitas, quæ perdurabat ante generationem.

Alia ratio est sequentia: hæc mâa 1ª est individualiter distincta ab alia mâa prima ex tali specie formæ mag; et hæc mâa non fit individua per aliã mâ signatã quotitatem, quia hæc mâa est primum subiectum, et 1ª subiectum non recipit ratio. alias non esset primum: q individuata per seipsa: q patet subiecta formæ substratæ = Antecedens: quia est demonstrata et recipit passiones: q et consequentia: q patet: quia mâa per primum ad constituendum positum, fit individua formaliter per quotitatem substratam: q et consequentia: quia per formam: q non per mag.

Respondent hæc mâ individuari per quotitatem, tanquam per rationem sibi multiplicationis; istæ quotitates individuari a mâa, tanquam a multiplicatione radicali. Et consequentia patet quia gratis ponimus se offert proveniens duplex: et 2ª quod sunt tales individuat unum mag: q necessario multiplicat, et gene finitum, quia mâa per primum ad constituendum positum, fit individua formaliter per quotitatem substratam: Corrupto igitur subiecto adeunt mâ alia quotitas: q acquirit alteram individuationis, et sic eunt successivè toto individuat quot sunt successivi generat.

Nra Conclusio.

Quælibet tria substantialia præcisiva a mâa, et quotitate signata, fit individua, et singularis per seipsa: patet: quælibet forma substantialis per seipsa terminat actionem factivam sui fac tendentem a mâa: q quælibet per se ipsa fit singularis: q per se ipsa individua: ng singularis et individuum ita omnino fit. Ruiz: per id fit aliquid individuum per quod reddit individuum se, et divisum a quolibet alio; q quælibet tria fit per se ipsa ab alia divisa, sive distincta, sicut per se ipsa fit quod est: q.

Soluuntur Argumenta

Maribus sane sunt, & pene innumerabiles auctoritates Bibliæ. Præsertim Veteris Testamenti. Cap. 93
Ubi ita loquitur: quod differa, quæ eadem forma creavit, habuit diversitatis species: quæ autem
eadem habuit diversitatis genus = Et eodem Metaph. lect. 11. Sic: quæcunque diversitates sunt
Patris faciunt differre species, quæ vero sunt eodem genere magis, quæ sunt
magis habuit, & ut accepit cum materia, non faciunt differre speciem:

Quidam Henricus de Gandavo
cui auctoritate Bibliæ sufficeret ut sensit Stracta Pisces, & videretur probasse; Nihilominus Ad
figura allegata erat Lincoln. Post. Aug. Apud testimonium Patris Eugenii. Scilicet 4. quæst. Ad
art. 1o. Loquitur ubi ait: Substantia diversimode per se ipsa; & accidentia diversimode per subi-
quod ut substantia; & ideo diffinit secundo loquitur substantia diversimoda, quoniam significat
singulares generes substantia. adeo eodem ut testimonium Boet, ut eodem cognoscatur
aperte Boetius locum supradictum loquitur falso diverso sensu, ac Stracta pollunt.

Sine fortasse
numis libri essemus habuit eodem Aug. Mag: ipse scripsit exposuit, & intelligentia superiorum
locum aperte dimovit opere. 23. Cap. 30. & 80 Ubi ait: quotitates soli quoad non, & quoad
seniores diversimode substantias; non vero aperiori, & ipse: 9 quoties. Aug. Post firmat diversis
locis substantia diversimodi per quotitates, & per Mag quotitate signatur, non ut intelligendum nisi
de diversimode quoad non, quatenus scilicet non possumus cognoscere substantias, nisi deveniendo
ad species sensibiles accidentia, nec illas diversimode attingere.

Species V. dist quæ datur inter diversa
duæ simile species non est solus: 9 malis: pro ens: dist solus ut dist species; & per diversa
omnes species non datur dist specifica: 9 nec solus: 9 malis: 9 illa dist cum a maa, signata eo
dicta Maalis = Item sic: dist numerica ab omnibus nominata maalis; & dist maalis apud omnes
determinata a maa: 9 & dist numerica = Et quodlibet diversum ut alteri incommunicabiles;
& maa prima ut principia, & Radix incommunicabilitatis: 9 & diversitatis: minor pratura:
maa ut primi subsistentia se: 9 de se ut alteri incommunicabile. Alia non est genus: 9
principia ut totius & communicabilitatis.

Distingue ens: non ut solus, sed fundata diversitudine
Credo ens: fundante similitudine w ens: & distingue Deus: 9 malis per translationem, & metaphoras:
Credo Deus: per quietate: w Deus: Dicimus Logica gradus superiores, & seniores oriri ab Cadz
forma, magis, & minus determinata: 9 gradus Ultimus diversitationis, & singularitatis oriun
a forma subsistentis: Inde dist quæ datur inter Petrus & Paulus ut dist solus orta ab Cadz
forma ut humana, quæ media diversitate fundat similitudine, per quod distinguitur à dist spe
cifica, quæ fundat diversitudine; sic quæ inter gradus specifici, & differentes diversitatis datur
Virtualis dist. Vat Commentatur.

Quod cui gradui specifici, & diversitatis oriunda ab Cadz
principio elicit manifesta, maa prima, quæ omnibus ut Ratio principia inveniendi, ng omnes duæ
unum, & decem omnes mag, cui si maa principia ut diversitatis: 9 sicut adveniunt
Patres tenetur Concepti specifici mag quo omnes inveniunt, & Deceptis diversitatis quo omnes
distinguitur oriri ab Cadz maa magis, & minus determinata; ita Unitatis specifici, & di
versitatis oriri ab Cadz forma magis, & minus determinata.

Cui cui ut distinctionis numericam
Maalis nominari, & sum genus. Inde illud dicitur ut Cum mica Alii intelligendi; Scilicet
quod sicut maa ut Roboris principia Successum omnium formarum; ita diversitatis Vat Unitatis nume
rice ut primi subsistentis predicamentale Metaphysice Receptum omnium gradus, sic quæ proportione habet
Cui maa, ploquod ut Recipere, & non recipi = Ad Ultimi duo diversitatis esse Alteri; & omni
cabile togue Superioris, & Vero Alteri togue Subsistentis, & communicatur cui mag: Maa cui ut Alteri
communicabile togue subsistentis, non Alteri, numeri forma cui per unionem communicatur.

Dicet:
Omnis & partes totalis rationis, Scilicet & partes similes debet oriri a maa; & dist diversitatis

Et dnio ꝑ partes Similes: ꝙ Maior ꝓbat: ꝥa prima Et Radix quadrati, quę dese habet distribuere Substę ꝑ partes suiq; Rationis: ꝙ Vel: a quant duri diuisionę molleq; ꝑ Stratę pronicę: non diuisionę Entitatuq; Sic quę Substa ꝑdendęte à quantit habet partes distinctas suiq; Rationis, Siquidę ꝑdendęte à illa hęc pars Substę, non Et Vera Entitas illa.

De Veritate, et Bonitate.

Circa dubiu hanc ꝙpietatę non ꝓmittebat, quia plura de hoc dicta, Vt Maram nunci solęcog Tenent: Igitur una Veritas dicta soliꝰ, & Et quę dicit ꝑfectionę actus Cy ꝺ̄o: alia Et Veritas tranſcendętalis, quę Et ꝙpietas entis identificata quantitatiuę Cy illo: Veritas ista ꝙ Deus potest Et ꝓducere ꝑ ꝺ̄o absque aliqua Connot ad ꝓtę, ng per quam ad Formabilitatę Cy alterꝰ ꝓtis Eni intelligitur Vere, ita ꝓducę, Vt non sit Vere aggatum, Si tut aurę ꝓducta, & hęc dicitur tale, quia non Et enunciabile. & sic de alijs.

Vere

Propter hoc dicunt Aliqui Veritatę hanc esse ꝙpietatę subsecutą ad Eni, ipsi quę addere non Entationę ad ꝓtem, ꝙ ad aliud quod sit ipsi simile pure agatę; Vnde Eni ꝓhac sent Et solita Vere per ordinę ad Eni Rationis, Vnde dicty, quod Et Vere soly aggatę; Sic quę Vere solita non esse Ens, ng Eni Et solita ꝑdere ad non Eni ꝓducię: Vere autę ꝑ ordinę ad Eni dicty: ꝙ Vere & Eni Concipiętę ꝑ ordinę ad diuersa Connotata. Illis fauet D. Aug. Lib. 2 Soliloquiorꝰ Cap. 5. Vel art: Vere Et id quod Et, non id quod videtur, quod scilicet Et quale videtur; ꝙ etiq si Vel non videatur, nel Formabilitatę habeat Cum aliqua Cognit, nihilominus Vera &c.

Alij dicunt

Vere tranſcendętale solita Conuertere ꝑ Conformitatę Vel actuali, l, attributionali ipsius Entis Cum alterꝰ ꝓtis; ac ꝙ̄de ipsi Eni Et ꝓducere Conforme l, Conformabile Cy alterꝰ ꝓtis Et Vere solitr: allegat hęc Sent D. Aug. Lib 2 Soliloq. Cap. 5 Vel art: Vere Et, quod ita se habet Vt videri Cognitori, si vellit, & ꝓssit Cognoscere = Vt Domest. Doct. Ang. Cap. 2 Vere; Vel aliorꝰ ꝺ̄ Verit dicty: Veritatę esse rectitudinę solamenta percipiętę: Patrit D. Thomas 1ª p. q. 16. art. 5 ad 3ꝰ: Veritatę ꝓuenire ꝑ Eni quod habet esse Conformabile ꝓti.

Quamuis hęc duplex opinio ꝓssit facilitr Conciliari, tuendo 1ª Lopez de Veritę ꝓtiua: 2ª Perol de Veritę ꝓtionali: Nihilominus 1ª Et a nobis ampletęnda: & Vtra plures alias, solaq; hęc Ratio me mouet: Vere Et ꝓducię Connotat negationę entis ficti, l, apparentis; non ꝓpriata ad Eni, Cui ꝙpietas ꝓtinenter solita ad Ente: ꝙ Vere solita non Entitatiue per talę Connotationę: ꝓbo ax: Vere Et dicit talę Connotationę Et solita ipsi Eni Veale: ꝙ non Et ꝙpietas illius. ꝓbo ax: Eni Veale ꝓtraiatię Sumpty, nihil aliud Et, quę Cartia entis ficti, & chimerici, Eo Eni Veale dicitur, quia esse sui ad ꝓtię non dependet: ꝙ si Vere nihil aliud solita Et quę Cartia entis ficti, Aliud solita non Et, quę ꝓtraiia entis Realis; ꝙ ꝓtraiia non Et ꝓpatio, seu ꝙpietas: ꝙ Authoritas allegata Doct. Aug. nihil ꝓbat, & ꝺ̄illa nanque Sequitr quodlibet Vę esse Verę per id quod Et, non per id quod videtur: ꝙ datur quodlibet Et Vera per id quod Et, non per id quod Conuenit, ng per ordinę ad Connotationę Vel Et ꝓducię quod Et: Vnde dico illę Veritatę esse fundamentale, & non solę, quę non datur nisi ad Relationę ꝓtis relatę Cognoscentis, per quod patet ad aliud, ꝙ Vere aurę talis dicty per negationę auricalchi soly Et Vere fundamentale ꝑdistincty ab Ente Veale, & Et ipsa Vna Eni, n ꝙpietas.

Nono ꝓ nullo ꝺ̄o dari ꝺ̄ formalitatę ꝓtiuę. Sensa dicitur tranſcendętalę, quia nulla Vel potest ꝓducię Ens nisi aliter ac Et ꝓtie: soly ꝺ̄o potest dari ꝺ̄ salutari obsequium ꝙ q, & ꝓpriie, quatenus Vel ꝓbet occasionę Et ad ꝓtis perceptę, aliter absq; Cognoscatr, & dectatę: Sicut qui libet Vinę partę ꝑ aqua ꝓmixtę, & partę extra aquę, percipit esse fraty, in quia Vinę habeat aliquę ꝓtiuę aquositatę ad temperandę talę actę, quia fraty in Et; Vnde ibi ꝓtellectus

arriput occasionꝫ ex varia utriusque dicti speciey diuersit.

Bonꝫ ꝫ nus Stryglꝫ habet accessiones

Primo summitꝫ p perfecto, & sic id quod sua entitate, & vat Consummatꝫ sit, ita vt nihil illi desit: & hoc aliud sit essentiale, q Consummatꝫ e ꝫ sua essentia: aliud integrale, q Consummatꝫ sit ꝫ sua integritate: aliud accidentale, q Consummatꝫ sit ꝫ suo esse accidentali, ita vt illi non desit aliq debitꝫ accidens: aliud sit bonꝫ simpliciter ꝫ aliquo genere, q Consummatꝫ sit ꝫ omni esse tam substantiali, quꝫ accidentali requisito ad illud genus vt. Angeli: aliud sit bonꝫ simpliciter ꝫ omni genere, id est q amplectitur totum genus essentiæ, vt Deus: Bonꝫ essentiale vt transcendens omnia entia, cum dicatur quodlibet ens quia quid ad aliq essentiam, q denotat: Vnigua vero bona nitia, ꝫ omni ente vt repugnante.

Bonꝫ hoc mihi omnino certꝫ vt non esse gaudiꝫ entis, ꝫ ad eius essentia perfectionem non distinguatur nisi genus concepty magis vel minus ꝫfusicty cuiusq omnino veri realis, & obliqui, sicut concipitur homo, & animal Rationale: igitur bonꝫ essentiale vt ipsum ens essentiale, quod diminute vt quid pertinet ad entis intelligibile vt, nequꝫ quod ex modo concipiendi sit accidens subsequty ad essentiam: ꝫ essentia ipsa vita & operatio absque aliquo respectu, & ordine superaddita.

Bonꝫ ꝫ vt sic quod primo summitꝫ p perfecto, secundo summitꝫ p quemcunq, id vt bonꝫ jucundi, & Contentanei alteri: & vt triplex, honestꝫ, delectabile, & vtile: primꝫ, ꝫ jucundi vt nat. ꝫ ri naturæ vt sanctæ, vt naale: ꝫ nat. vt Rationali libere operanti, vt ogni virtuti, vt honesty ꝫ linea morali = Bonꝫ delectabile, vt id q Claudit gaudiꝫ delectationꝫ alicuius ꝫ sed igio, vt Cibus dulcis. = Bonꝫ vtile vt id q habet ꝫse Conjunctaꝫ ad aliquꝫ finꝫ dicendum: & nota q bonꝫ hoc pacto bonitatꝫ & optimꝫ dicimꝫ ad aliquꝫ finꝫ, habet ꝫse ꝫ ejus causa bonitatꝫ, sicut ꝫ medicina ꝫ ejus efficaciaꝫ ad recuperandꝫ salutꝫ

Dico q Bonꝫ amabile esse gaudiꝫ entis, & addere supra ens appetibilitatꝫ voluntatꝫ: & pacto: Bonꝫ ita Cumply vt transcendens omne ens, & ejus esse apty amari a voluntꝫ; vnde ex modo Concipiendi distinguitur ab ente, & ab illud concipitur: q bonꝫ amabile vt gaudiꝫ entis. ꝫma ejus nullum ꝫ ente: ~~quoad~~ 1ꝫ parꝫ: quoad 2ꝫ pactꝫ: Bonꝫ vt amabile & appetibile Connotat voluntatꝫ, quꝫ non Connotat ejus ꝫ entis, & ens ꝫ equitur per rationem ad rationem entis, quia ideo aliq vt amabile & appetibile a voluntꝫ, quia ꝫ se vt perfectꝫ, & ens: ꝫ

Brevis Prædicamentorum descriptio.

Antro hunc operis explicari quid sit prædicamentꝫ, Nunc autꝫ quæ sint distinctiones vt aliquando ꝫ prædicamento docta, & planare breviter oportet: Prima igitur distinctio ab Authore assignata vt quod sit res per se, & una per accidens, quia res per se accidens, Cum Conflet duplici, aut multiplici nata completa, & potest esse genus, ꝫ prima genera = 2ª distinctio vt quod sit res finita, & limitata, ac prædicamento, nec creatura ꝫter angustia situs, ne ens detur extra genera, & differa. 3ª distinctio qui ita discurrunt, Negent ens subsistere a prædicamento, & quia compositum non vt ex genere, & differa, & ex ente, & actu illos genus n re, & secum. = Tertia distinctio q sit res vera, quia debet habere esse simplicitur tale, quꝫ non habet res Rationis = Quarta quod sit totꝫ, & ideo ex Auctore distinctio a certa linea prædicamentorꝫ = quinta quod significetur ꝫ ꝫplexos, & sic ponitur homo, & non animal Rationale = Sexta q sit Univocꝫ, Æquivocꝫ ens, & Analogꝫ sunt entia per accidens & sic Rationis generis, minime possunt figurare. Hæc dicta ne deficiam Notitiæ Scientiæ, nec tamen quicquam dicta non placent, vt supra Aliæ Rey Rationis sub prædicamento substantiæ, abstracta, realia assumpta, & finita, quæ a Recentioribus appellatur transcendentalia.

Celebre fuit apud Antiquos Certamen An decem entia sint decem predicamenta sit adequata? Multi parte affirmantes fatigati fuerunt Immutare Aristotelis Salvandae hac diuisione egregiae, Dante altri studio dedicata: Sed eorum diuisiones plurima visa sunt difficilima, & studiosis minima a Deo tradi, ac pede toto Rigore Rationis sustineri non potest, quia facile suaderi potest predicamenta, 9, plura, 9, pauciora quam decem esse: quae Veritati, Ingenio, vel alicui Nationi arrogam, nec pedo disputandi formare, quia Officiosa me vocant?

Quod autem debeant esse pauciora predicamenta, sic ostendo; quantum, & Vbi: quantitas ut extensio per modum actus primi, Vbi extensio actualis, seu per modum actus secundi: non distinguunt predicamenta distincta: ergo: extensio actualis, & aptitudinalis inueniuntur sub eodem Immuni extensionis; & extensio ut sic ut genus ad actualis & aptitudinalis: & quantitas, & Vbi non distinguunt genera suprema, & supra se habeant aliud genus: patet Dca, quia si accidens esset Vnivocum, & genus ad duo genera accidentis, solum illud esset Verè, & quae predicamenta sunt sub Immuni: Sacrificio hanc Rationi sistit, quia ut qualitas Vitalis per modum actus primi, & intellectus, quae ut qualitas Vitalis per modum actus secundi; & tamen qualitas sub Immuni ut genus supremum ad intellectu, & intellectionem; & eodem quantitas sit extensio actus primo, & Vbi extensio actus secundo, cui sane extensio genus supremum ad quantitatem, & Vbi: nec indico facile diffinitatem aliquod adequate occurrere difficultati.

Quod predicamenta sunt plura, quam decem, ideo actus & finalitas: ideo altius distinguit speciale predicamentum, quia ut causalitas agentis, & finalitatis ut causalitas finis: & finalitatis distinguit predicamentum = Nec satisfacit quamuis dicas finalitatem, non esse genus causalitatis sed metaphoricum, ideo quae non distinguere predicamenta, & institutum ut ad dignoscendas naturas metaphysicas, & reales Veras, & non metaphysicas. Non quae satisfacit, quia finalitas nec causalitas metaphysica, nisi quia ut causa intentionalis, non quia sit causa Vitalis Realis: intellectus cui ut causalitas Realis, & tamen non ut physica, & intentionalis. = Praeter quae quod causa finalis ut rigorosa causa ut dicitur physicus, Cui sunt toto Rigore causae definitio: & finalitatis ut causalitas rigorosa.

In istis predicamentis multa & modo potuerant partes dari, & satis probabiliter: Nihilominus & Immuni sunt tenuiter ut numeri denarii predicamentorum respiciendo ad finem. Cum animus in fine praefixam diuisionem examinare, & designare totis decem modos, quos decem interrogationibus Vitalis respondere conuenit: ita plurimi sentiunt inter quos Ockam. 1. q. 20. dicit. 22. & quodl. 5. quest. 22. dicens Ens ita intelligendo, & Deum Deus pro denarii numeri docto.

Veritas ista manifeste patet Vate Immuni quo potest decem esse predicamenta, quae sic ponitur: Quilibet aliquod individuum predicatur, 1, predicati essentialiter, vel accidentaliter: si essentialiter ut subiectum: si accidentaliter accidens: quod 1, istorum, 1, extorum: si Vbi: Vbi absolutum 1, respectuum: si absolutum: aut sequitur quod, aut sic Vbi quotitas, aut forma, & ut qualitas: si respectuum ut relatio: si extorum 1, ut mensura permanens, 1, successiua: si Vbi ponit in loco: quod 1, absolutum, & ut Vbi, 1, cum tali modo, Cudgo, scilicet, aut sedendo, & ut situs. si successiua, ut duratio seu quando. si accidens ne mensura, si id quod dicit habere, ut habitus; si id quod efficit ut actio, si id quod recipit, passio nuncupatur. Quo sequitur quod nulla sint interrogatio, cui satisfiat non sint alicuius ex dictis modis.

Multi plurimum olim laborarunt, latas que dirigentiones egerunt quando an subsistentia concreta, 1, abstracta panatur directe predicamento. Verbum parum momenti ut nullius quae doctrinae; Eaque pro dici potest subsistentia to abstracto, quod decreto poni posse: Humanitas ens completa ut sic nae: quod abstracto ponitur directe predicamento, Vbi ponitur nae complete. ani ut entia constant

que ē mysterio Incarnationis, eternū dostini Vni, assumpsit nāg Completā ex nāg, & Naturg & Deniq partibg, maā scilicet, & forma. Quare Subsistentia completa per Subsistentiā potest predicamento locari, & Homo.

Etg queritur An Accidens Concretū, vt quantū. An abstractū, vt quantitas ponat predicamento distincte? qui dicunt Subsistentia Completa per Subsistentiā unū predicamentū, ita & accidentia Sortis ad tenendū, quia sicut Subsistentia pertinet ad totale Integritatis Subsistentie, ita Integritas ad Integritatis accidentis: g. Vt illius Integritas ponitur Concretū Subsistentia, ita accidens Vt Integritas.

Cap. I. de Substantia.

Quicunque tota qua potui Mariā, tota qua Vigilantia, deāi Vobis, Dnō precante, Salutis meā Cooperante, & Consummante, notitiā Dei ante omnia, atq; ultra cuncta, & de Deo plurima ad ante predicamenta Scripsibus. Nunc autē, quando Amor Veritatis Petri qua processus literis dilatabat pectora mea, manus Dni tetigit me Dicta Veranigtissimi Capitis doloribg me quotidie Vitat, vt prorsus inertes Ideas ad inceptū opus perficiam. Nihilominus prout Salus permittit primis predicamentis Mentis dignius, & principalius agredior. Etus Dno coadiuvante perficiam.

Disp. I.

Quodnam sit Ratio formalis Constitutiua Substantiæ.

Duplicant Murtado, & Patri Arriaga Omnes definitio Subsistentiæ, quæ ex Dn, & Dno, ita habetur: Ens per se, quod ideo vt, ac independens à Subto Inhesionis: Virgili aut ens, quia forma Equi vt Subsistentia; & tamē dependet à Subto, nimirū a maā aqua Equitis, & sine qua Realiter Conservari non potest: g. Minor vt certa, quia accidentia non Realiter dependent à Subto Inhesionis, nisi quia Causam habent ab illo sine quo Realiter Conservari non possunt. Vt explicant Thg.

Si occurrat obiectionis dubium vt Subsistentia dependere à Subto Informationis cum quo Constituit Vnū per se Subsistentiale, quod non Omnia accidentia dependentia à Subto Inhesionis, cum quo Constituit Vnū per se accidentale. ac proinde Subsistentia contrahit de linea Subsistentiali ad accidentale. = Ita arguit, quia Potior vt derogatia à Subto Informationis, quā Inhesionis; & hoc sit difficilius Formis Subsistentialibg modalibg, quæ nec diuinitus & Naturaliter possunt sine Subto modificante vt Unione, Subsistere.

Deinde Videtur cumulationis vitiosa Omitti: si Ens queritur, quare forma Subsistentialis n dependet a Subto Inhesionis? Respondetur, quia vt Subsistentia, & non accidens: si Iterum inquiritur quid vt Subsistentia? quæ non dependet à Subto Inhesionis? Respondetur: g. Recurritur ista Committit circulū; petit quæ principium quare Subsistentia non dependeat à Subto Inhesionis. Sic quæ dependentia explicatur per Subsistentia, & Subsistentia per independentia.

Prosterbor D. Murtadus ita Subsistentiā definit: Vt quidditativum Rei Conceptus, quo durante rei datur Caterus omnis mutatus, aut recuncibus, quo absente rei potest tamen si Caetera adsint Vt explicat; Petro V.g. quo dato maā, & forma, quæ istis Constituunt, & istis accidentia vt Modo, Calor &, Frigus: si Petrus mutetur de albo in nigrum, & de frigido in calidum, adhuc permaneat idē Petrus; si tamē absint maā, & forma, quamvis maneant Albedo, & Frigus post obitum ipsius, non manet Petrus, sed Cadaver: g. Signum vt mag, & formg ese Subsistentiæ Petri, & Diequis omnis Veri prata Constitutiua Cuiuscunque.

Explanat Murtadus mentē Suā per hanc Vocē Res: quia interrogatus quid vt Res? non Respondet aliud,

aut frigida, ꝛ Petrus, Equus, aut leo, & ꝛ progredit interrogans, quidnã Equus, aut quotus dicitur a Meus, parvus, aut magnus: igitur Conceptus objectivus Correspondens Voci respondet, quatenus quid Vg Vocat, & Substantiã: Deus Vero non Vg Simplicitã = Vltimo Rig. 1o Metaph. Sect 2. §. 9 Concludit dicens Conceptus Attributivus Vel dividetur Substantiã, Substãtia esse.

Impugnatur huius Authoris explicatio.

Durissima sane, & difficillima prorsus Continet Hurtadi definitio, l, mentem intentionem explicatio huius Complexi esse per se. Primo quia non Soly metaphisice, nec Catholice vt dicedy Deus nomen Dei Soly significare Substãtiam, & non accidentia aut hoc Paulus ad Hebreos 11 Fides est Secundum Substãtia Vere Dei nomine Vere sine dubio intelligunter dona gratiæ; ꝛ dona gratiæ sunt accidentia: ꝛ Deus nomen Dei equalitur significat Substãtiã & accidens.

Secundo discretio Substantiæ, ab accidentibus aliter aute designata destruit destruit suppositione à se facta initio disp, quod nimirum nomine Substantiæ intelligitur hic Petrus qua gaudet quid quid &, & Substantiam Dei explicat per Deitatem, vt patet: ꝛ = ꝛ mihi interroganti quid sit quantitas, paltry, Modo & necessario dicam vt hoc l, illud: ꝛ Conceptus objectivus Correspondens interrogationi quid, nempe Substãtia, & omnino Substãtia, & accidentia.

quarto:

germanæ mea, & quantæ omnibus aliis Ignoti definitibus, Subty dicite quoty: & definitibus quæ quantæ & mea, omnibus aliis additantibus, Subty non dicite quoty: ꝛ l, quotitas vt Substãtia Vel mea Substãtia non vt qua germanæ, l, duratio Vel durat &c = ꝛ aut nomen Dei omnino sinonymum Substãtiæ, quæ sunt Simplicitas Dei, non accidentia, quæ Dei sunt Ens quid = ꝛ Contra: ꝛ ideo quantitas non vt Dei Simplicitas, quia non vt Substãtia: ꝛ explicat Vg Simplicitas per Substãtia, & Substãtia per Vg Simplicitas, & fundit ꝛ Circulationem, quæ alias vitanda prorsus.

S. Arriaga alij excogitarunt distinctionem, qua ꝛmum explicunt mea Substãtia; aut ens q Substãtia vt quid quid ꝛsistit primo Vg: Primo Vg appellat quid quid venit primo prædicto mea, & postea Radicant Conceptus Vg Radicis patrem, Scilicet, & alterum, non Vero accidentia, quo toty Ignorit esse Radicata; ideo mea, & postea habent Conceptus Substãtiæ, seu primo intrinsecos.

Quamvis modus iste multis a Veritate non distet, nihilominus adæquatè ad Veritatem non accedit: quia Substãtia, ꝛmo, mea Socrates, & postea Petrus, aut Deus Substãtia, & tamen nec Radicem alterorum quo ꝛ Ignorito sunt, quia Ignority Radicem vt Substãtiæ; ꝛmo quilibet pari Ignoriti peculiarem Radicat Substãtiã; & vt ꝛmus Auth: ꝛ = Quisque Conceptus Radicis nec ꝛma ratio Conceptus Substãtiæ: ꝛ per hunc non explicata recte mea Substãtia, quæ definitio debet per primarios Conceptus tum: Deo ami: ꝛmea, & postea primo vt ordo ad Ignority, quo ad ꝛpriatem: ꝛ per ordine ad proprietates explicantur Conceptus Radicis: ꝛ Conceptus Radicis in mea & postea, non vt primarius Conceptus.

Exponitur, et rejicitur alia sententia.

Dicunt quidã Autiquiory Scotty dicty Conceptu Solis Substãtia esse Substare accidentibus, seu stare sub accidentibus, quia Lumina Nationis noty vt hunc Conceptu alij suppouere, quem Ens vt ens esse, quo Alij Nomine = Deinde accidentia Constituerent Substãtia, quia ista per illa definita = Ens Deus vt Substantia, & tamen accidentibus non subsistat: ꝛ.

Sententia igitur quæ rationes accidentia defendit à Suarez 5 Metaph. Quæst. 12, & à pluribus alijs Substãtia Constitui per negationem dependentiæ ab Alio! Contra Sententiam multa sanctæ, Dialectici quæ Matheses dictabuntur argutia Lenia nimis, & Sophistica quæ metu

pung Authory: sic hz arguunt plurimi: Substria vt entitas positiua, & hm per se stans: g̃ negatiue per nihil distinctu; g̃ negatiue deggdata vt nihil: g̃ negatiue distinctu per negationem = & illa negatio fundari debet ꝑ aliquo positiuo ipsius Substie: g̃ per priue ad negationē est ꝑ Substria ad hoc positiuu; & hoc erit distinctiuu illius.

Immerito tame opera peraunt tque que Contumunt; Non hz ymgo Aliquis sanus Veraee poterat tale dictum, q̃ Substia esset distincta per pure negationē, sicut chimera, sicut nullus Theologus hucusque dixit. Hoc nome Ens entis, q̃ apud gentiles portat de formali sagno principij, significare aliqd tiu negatiuu, qui datis Entibus distinctis, ꝑ positiuu ad hoc significatu & oibz tiis negatiuis, sicut Infinitu, immeu, quz apud omnes ñ sunt negat purge, q̃ apud positiuu tiis Exprez negatiuis.

Nichilominus tame ad hanc difficillima Comprimunt Vulgarz illi modi & exponūdi Inmu definitionē Substantie: Ideo quo Suppono Theologus quodq opinionem Tales fcabiles, qua docet accidentia Eucharistica non esse extra Subtm per quodq miraculu, qua docet accidentia Eucharistica non esse extra Subtm per quodq miraculum thristus Ecclesiastes adultu a Deo, quo Sentel Concilio, pauca Concedit ad omnibz esse accidens, & non Substie; quo Statuto ita pungo Stetig.

Modus thristus Eucharistiae Eccles naalis adultus, vt Vere accidens, vt Suppositu; hoc accidens dicit negationē deggdatie ad aliu tqnq à Subto thristiono: q̃ talis negatio deggdatie non vt pura Ratio Substantie: ideo minoz: Modus ille Eccles addit Distinctu accidentia Eucharistica deggdata vt quod à Substia tqnq à Subto thristiono: q̃ modus ille vt deggdatus vt quo: patet dia, quia concreta accidentalia, quia quid portant vt quod, vt a Deum tqnq a quo q̃ deggdata vt quod, nata ab aliu tqnq a quo: q̃ ad illo modo sufficiendi.

Amplius Primo Inmu & explicationē: Altio Solita tali, & vt distinctu Specialē predicamentum vt Vere accidens, Vere que Membra existentia cum alijs Nationē Inmu accidentie; altio Solita tali dicit deggdatie à Subto thristiono; q̃ idē quod Supra: ideo minoz: altio Solita tali, vt absolutiua Egressio ab extenta, q̃ de qua absolutiua Sacra Concedit etc; Concedit etc non dependet à Subto thristiono, Egressione, vt extra sit nota: q̃ altio Solita tali dicit deggdatie à Subto thristiono.

Nostra Conclusio.

Sentio q̃ quod definitio Inmu Substie, verba quod sit Ens per se ultima, que quidq ita intelligenda vt: Substia vt Ens proprie se stans a nāa, non distincta adequate ab Ente primo: hic explicatio n differt ab alia altioz: primu Ens, vel de intelligit primi Entis: ideo intelligi debet vbi genuina explicationē istius definitionis: quia Substantia explicari debet per Concepta differentiale opposita accidenti, ita vt excludat omne Substie tq Simplex, que Compositie, tq completa, que incompleta, tq Modali, que integrale, & nullatenus accidenti; & ita se habet talis explicatio: q̃

Maior, quoad omnes partes suas vt nota per se: minor vero quoad primā partē patet: explicatio data fuerit immediata sufficiēs, quod vt primum Ens, quia ultima due Substia; q̃ patet fuerit omnibz particularibz suppositis sumpsit Deo, Angelis, Hominī, Equo, &c. qui vera suppositia sunt, ac pide distincta a suppositio: fuerit deinde Mag & Forma Substiales, ex que partes integralibz, que adequate non distinguuntur à suppositio, & sunt partes vt quo suppositi Substantes.

Suppositi hz thristiae distincta naa Substiales, que si fuerit maalis Collecta & omaa, & forma; & naa Substiales non distinguuntur adequate a suppositio, q̃ distinct: q̃ maa, & forma adequate non distinguuntur a Suppositi: patet dia, quia maa, & forma sunt idē cum toto q̃ idē vt cum Supposito, ut milles cum Composito Substiali: q̃ idē sunt satis adequate cum supposito [illegible]; & suppositi vt Substia: q̃ patet omne [illegible]

tinctly à Supposito:

quod cuj tali explicatio duarum Unionum, & distinctio Substantiæ, etiã patet, ng Vnio non distinguitur à partibus Compositi, & Compositum adequate non distinguitur à Supposito: g Vnio adequate non distinguitur à Supposito: & Substantia dicitur non Vt Cum sit Ratio formalis Constitutiua Suppositi: g cæteræ particulæ non distinctæ adequate à tota prima, duarum pegasicta definitio omnibus enumeratis.

Quod cuj Substantia, quæ num Vt cum per se, sit essentialiter sui propter se ipsum a Maa; patet: id ipsum a Maa propter se, & Vt perfectum ordine nat; & Substantia Vt perfectum ordine nat: g Substantia propter se ipsum a Maa. & cum sit Suppositum id quod ipsum a Maa, etiã Vnio: Sunt Substantia Vt Substantia perfectum ordine nat; & perfectum ipsum propter se a Maa: g & Suppositum. pro Maiori: omne Substantiale, sive de linea Substantiæ ordinata ad Suppositum Vltimum: & illud ad omnia ordinata, Vt perfectum: g. Sandi concludo ng explicatione manifestare Substantiæ immediate opponi cum accidente sic: per id Substantia explicat oppositionem cum accidente per quod excludit omne subtum sub omni consideratione; & per Rationem Suppositi excludit Substantia omne subtum sub omni consideratione: g per Rationem Suppositi Substantia opponitur accidenti. Maior Vt mihi videtur, quia cum accidens definitate a D. Tho, & Sco per hoc g sit entis cui, essentialiter & dicit subtum. Minor patet: Suppositum Vt primum ens ordine nat; g primum subtum; & primum subtum omne subtum; quod sit quomodolibet, excludit, a nag non esse primum: g Vltimo:

id quod non Vt propter se, & propter aliud, non distinctum Ratio Substantiæ, & esse per se; & forma Substantialis non Vt propter se, & propter mag; & pariter Maa propter formam; Vnio non Vt propter se, & propter Compositum, & pariter cum; Substantia non Vt ens per se, & propter Suppositum; g Maa, & forma, Vnio & Substantia non habent esse per se, & Neutra Substantialis = Quare Maa Vt primum subtum; g non Suppositum: g Suppositum & ob hanc partem non excludit omne subtum.

Omnia hæc ig prosequatur tenant doctrina superiori, & illa apponi Vt medium ad dicendi faciem Capeatur; Notio tamen, q esse per se, Vt non esse propter aliud adequate distinctum, sicut accidentia sunt propter Suppositum aquo adequate distinguuntur; inde quamvis gloria Christi sint propter Suppositum aquo non distinguuntur adequate, & potuit inadequate cum eo identificari, non ideo excludentur a Ratione Substantiæ, & Ratio Vt tendens, quia id quod Vt propter aliud distinctum a se, non potest non esse ens per se; & Substantia Vt ens Suppositum indistinctum a se ipsa: g esse non potest Substantia ens Suppositum, quæ sit propter se.

Sally cuj Vt ens Substantiale esse propter mag. & prima ratio ipse & ideo quia dico Maa, & Vnione; g propter Suppositum quod constituit, quia recta Ratio dictat quod minus perfectum tendat propter perfectius; g Maa Vt minus perfectum: g ultra tendit ad forma propter Compositum Substantiæ, & Completum; ng g Completum, aliud Completum propter se non tendit, Vt patet contra = Ad Ly dico mag primum esse subtum primum Vt quo: Suppositum vero Vt quod. = Hinc videbitis modum sequendi, qui facilis erit Cuilibet habet modum facultatis, q esse Substantiæ, quia: Vt propter accidentia distincta, & pariter Vnio ens tria facultates, etiã si sit pendens a subto = d.

g imago: g augmentum, & qualitates etiã sunt Substantiæ: ideo dicendum: quantitas non Vt propter alia adequate distincta ale inq. & hæc Vt Ratio formalis subtum: g. ideo maiori: quantitas Vt propter Dignitatem quantitatis; quæ non distinguitur adequate a Corpore, g potuit Vt Ratio formalis Constitutiua Corporis illius: g. Nego assumptum, quia quantitas non Vt propter Concretum quantum, quod resultat, g propter suppositum, quod sequitur, aquo que adequate distinguitur; Tum cuj quantitas nequeat per se esse Substantia, nisi Constituendo Concretum quantum, ideo hoc quid Ly Vt, & non propter se ens

à quotit. Alias cum Concreto quotty non Valleat esse, nisi ex Subsistia, et quotitate Subsistia ordinaretur cum quant ad tale accidentale Concretu, quod Vetus ordo, retta que disposito nag ab hoc est, Cum potius omne accidentale sit propter Subsistiale Compositu ordinatu, et per ordinatu. Instabis: g quotitas idco est propter nag Subsistialis esset, non vero ptr Suetu accidentale remanet, quia est forma accidentalis: g peamus esse forma accidentalis, quia est propter aliud; et sic esse propter aliud, quia est forma accidentalis, et sic ieiunium circulationis vitiosa. = Resp non Cognoscere quotitas esse forma accidentalem quia est propter aliud adequate distincta, sic que apponeret ordo, et arguimus quotitas; et alia accidentia non esse de linea Subsistiu, quia ipsa g Subsistialis, et primo completo per Subsistiu adeunt, quo que per fect accidentalis, quo adequo que ordinata, et minus perfecta ad perfectum.

Dico V: Suppositu minus notu est, quo Subsistia; g Subsistia explicata per Suppositu: g per innotius: Maior est certa, quia antiqui Philosophi Cognouerunt Subsistia distincta ab accidenti, et non Subsistia distincta a subsistia; hic tu distinctio notta est Catholica et de mistero Incarnationis, ex quo colimus Verbu Divinu assumpsisse humana nag, et non humana Subsistia, sic que Divina, et humana nag jungi non nouisse Personas. et hinc forsan arguita: humanitas nostri Dni est Subsistia; g illa distinguitur adequate a Supposito: g Subsistia male explicata per adequatu distinctu a Supposito: Maior est certa, et minor notior, nq nostru Dni est Suppositu Divinu; hoc autu distingui ab humanit, quis dubitat? ty quia Divinu est, ty quia potuit humanitas non assumere, ac inde ab illa separari = Ursus: a Supposito creato etig pericitu est humanitas Verbi distingui, quia ab isto Verbo de facto separata: g Instantia

apposita premit omnes modos explicandi distinctu Divinu Subsistia, siquidg explicatu dicitur stat ab omnibus fere explicari per ordine ad Subsistia: Inde nego maiorem, et ad illud et Philosophos non Cognouisse distinctione realem Subsistia partiali a Supposito sit, et non nouisse Suppositu: hoc est falsu, et Deum Verbum certu, quod nobis innotuit est assumpsisse Incarnat; Inde dist ista nag, et Subsistia, ne ista nag et Suppositu et quod et quo, hoc est ista nag, et Subsistia, non ista nag, et Subsistens. Ad 2. Concedo maiorem, et minorem: ad probationem dico, quod quamus Persona Verbi Divini secuda si Considerata Realiter adequate distinguatur ab humanit, non tamen distinguitur ab illa adequate, et sum illa constituit Suppositu Divinu, et Verbu est, quia sicut Suppositu Divinu absolute constituit Divina nag, et Subsistia Divina; ita Suppositu hoc Deus homo constituit essentialiter Divina nag, et Divina Subsistia: g nag humana non distinguitur realiter ab humanit, et Divina Subsistia constituit. ex quo sequitur humanitas adequate non distingui a Supposito creato, si daretur, etig illud essentialiter constitueret.

Unde est alia solua notta, quod quamus humanitas Concipiatur, et sit in Persona Verbi, non ideo ab ipsa defluit Conceptus personalitatis, quia non est illa est in subsistia, et est Supposito adequate distincta Realiter: ideo que Suppositu recipit et quo ty per quo Completu, et Subsistens reddit. Notta est accidentia miraculose existentia sine subsistia, Eucharistia, non esse Subsistia, quia quamus Superadditu sit altu a subsistia adequata, realiter tamen non, ng omnis Deus qui illa fecit sine subsistia existere non contradicit a Conceptu accidentis.

Propono Varias Substantiæ diuisiones.

Dixi Varias Substantiæ diuisiones ex Omni Vim Loquendi, ng Stoto ingore nè diuisio Sed accessiones diuersæ Vnius Substiæ: alias Substia diuisa ī primg, & secundg, esse necessario aliqua Vario abstracta a prima, & secunda, & sicqutr Vario abstracta esse necessario secunda, & tota naa diuisi. Saluarem ī Vno membro, Cum ipso que dicentur ad Quartum, q officiet Viguosæ diuisioni.

Quia Stulti diuisit Substiæ ī primg, & secundg: Primg, quæ appellat maximè propriè definit, quæ neque ī Subto aliquo sit, neque de subto dicitur: & hæc sit ī diuidua ī Primg Species, vt Paulus: Bucephalus. = Secunda ī plurale: Substiæ sunt, quæ non sunt ī Subto, & Subto tamq dicuntur. & hæc sunt genera & Species: Prima ī Substia, vt Petrus, ī Subto hūi hæreat, i, adhæreat & non vt, quia sic esset, & subsistit: Neque de Subto dicitur, quia ista non habet aliud de quo prædicetur. Dicitur Vltimo maximè propriè, quia Substat, Substras, i, stat sub primis accidentibus, a quo præcipuum Substiæ nomen. Secundg: & eodem fit manifesta ista ingentia definis Secundæ Substiæ.

Deinde Substia alia vt Completa, alia incompleta & Substia completa, alia signatè vt hoc numerale; alia exercitè vt Petrus. Substiæ incompletæ sunt, quæ licet sunt ī Suppostio, non sunt ipsio ī nisi vt Completæ, & vt quæ, vt Sola naa: Solaforma, Sola huic; aut vt ipsa Vario, qua naa Suppositat vt Subsistia, personalitas, Hypostasis, & qua stat ī stelligtia ī dabimus.

Substia completa diuidit ī Varias Species, media qua diuisione fit Coordinatio hūi prædicamti, per descgy à Supremo genera per genera, & Species ī ter mediæ Vsque ad ī diuidua sic: Substia alia Corporea, alia incorporea, seu Spiritualis: Spiritualis diuidit ī varias Species Angelorū, vt Seraphi, Cherubin, Throni: Dominat, Principatus, Potestates, Virtutes, Archangeli, & Angeli.

Substia Corporea, alia vt Corruptibilis, alia incorruptibilis, Incorruptibilis diuidit ī Species Cœlorū: vt primum Mobile: Cœli Stellati; Cœli Septē Planetarū: Corruptibilis alia vt Viuens, seu animata, alia n Viuens, seu non animata: Non Viuens diuidit ī Mixta, & mixta plura non simplicia: Simplicia sunt Ignis, Aer, aqua, terra: Mixta perfecta sunt omnia vt Aurum, Argentum, Cuprum, Ferrum, Plumbum: & etiã omnes Lapides, ~~qui diuidit mixta~~ qui alius vt Gemma, Marmor, Silex, Cos, Saxum. Gemma sunt Adamas, Altarius, Chrisolitus, Smaragdus, Berillus, Hyacinthus, Topatius: Saphyrus, Granus, Amethistus, Hyacinthus, Sardonix, Onix, Chrisolus, Sandastes, Carbunculus. Characteres, Pinchnites, Lapis, opalus, & alia.

Mixta ī perfecta: aliud vt Metheora Ignea, & Aquea: Metheora ignea alia sunt, Fulgura, Fulmina, Fumea, alia, Faces, Caroea, Stadi: alia ignis Lambens, Draco Volans, Stg Castor, Polux, Elena, Sydera Crinita, Stellæ Cadentes, Venti, & Terræ motus: Procella, ignis Subterraneus: Aquea: Nubes, Ros, Nix: Mel, Sacharum, Manna: Pateli Pingue Cerma, Lac, Borago, & Hidrus.

Item Substia Viuens, alia vt Sensibilis, alia insensibilis: insensibilis diuidit ī diuersa Plantæ, vt Arbor, Frutex, Herba, = Sensibilis iterū vt ac Animat, & hoc aliud vt Homo, & aliud Bruta, vt Volatile, Aquatile, & Terrenum. Homo tripl, diuidit ī diuersa ī diuidua, vt Petrus, & Paulus. Hucusque per definis sieri potest Coordinatio hūi prædicamti, qua ingesta facilis fit illius Coordinatio per assigy ab Indiuiduo per Species, & genera ītermedia Vsque ad Supremum genus.

Explico Varias Substantiæ propietates.

Sex sunt propietates Substiæ, quæ a Po numerantur: Prima vt non esse ī Subto ptium.

hec proprietas solus Vt Intellectus de Subsistentia Completa, ng Incompleta, Vt forma recepta in subiecto finito Vt Vt dicemus. = Secunda Innitece predicari; hec solus applicari potest Substantiis Incompletis, et illis non Specialibus, Inueniat etiam accidenti = Tertia Significare hoc aliquid; hoc Vt significare essentiam ita completam, Vt nulli sit Communicabile; et hoc tanto Vt Verificabile de primis Substantijs.

Quarta non habere Contrarium. hoc tanto dari potest et Subsistentie Completis, et Vere Vt, quia Contrarietas Vt duorum mutua pugna, ita Vt ab eodem subito mutuo se expellant; Subsistentia Incompleta, Vt Anima Rationalis Contrarietatem cum forma Embrionis, que ab eodem subito expellitur, in minus, que tamen Mors: g. Falsa est igitur illa proprietas esse applicabilis Subsistentie completis, que cum careat omni subito, nullis cum alio, potest exercere Contrarietatis alicuius subito.

Quinta, esse Susceptiuum Contrarium, hoc Vt posse suscipere Contraria accidentia, Salua Substantie, quia exercimus Actus Caudis Substantie Petri, ng elevare, ng frigidari = Sexta, non Suscipere magis, et minus: id Vt non esse capax intensionis, aut Remissionis, quia quoad hanc Rationis solis non potest recipere, aut minui gradualiter, sicut calor, et frigus: Potest tamen Suscipere Magis, Minus, et ratione, ng Viuens nutritum, acquirit nouas partes Substantie, aliasque per Mortem deperdit. =

Quid sit subsistentia?

Rem agredior nimis arduam, quoad explicationis difficilis, cum Mundus non experientia docear dari quidam Vt Completicis Substantie, Omnia, que appellatur Subsistentia, media qua per Somatis naa, et non Vt ipsa naa: hec autem fere a quinque Seculis omnibus philosophis latuit, Vsque dum omnipotens Deus a Regalibus Sedibus Venit Mater Virginis, Et nra Salutem mortalitatis, Sumpsit que nag, non assumpsit persona, hoc Vt, id quo personata naa, alias Verbi Diuini esset duplicitis personata Contra definita a Patribus, et Conciliis post Longas disputat; Orationes assiduas, et iteratas preces.

Igitur quod Subsistentia sit, ng nobis et mysterio Incarnationis Verbi; quid autem sit, quamque hac Cum Ratio solida, et solis effectus qualitas naturis, adeo subterfugit et dolis explicationis, Vt ingenia Patrantur Viri non indocti, ita quod D. Oviedo et Arriaga, hoc abstruso intellectu aliqui non posse: Vnde ab Augustino quid Subsistentia non Sit, facile Intelligatur, et quid sit, difficillime explicatur: Non ng exiliimationes Aliorum primo ponere conabimur, et obiecta ad illas: postea vero ng quales quales mentes aperiemus.

Pro intellectu Notio quod quamvis Immunita plenis Integrata, Subsistit, Suppositi, Hypostasis, et Persona; Subsistentia omnino Substantia tria Vtrag, Ideo non Vt Suppositi, et Persona: quia Suppositi, i, determinate dicitur Somatis naa Rationalis Completa, Vt Petrus, Paulus; Vel indistincte Naturis Rationalis, et Integra, tionalis Completa: Persona vero, Soly dicitur Naturis Intellectualis: Vt Deus, Angelus: et Homo quo colligere Suppositi esse magis Universale, quia Persona; quia Suppositi Vt Persona, et Persona non Vt Suppositi: Sequitur quia Subsistentia esse Universalis, quia omne Suppositi, Persona, et Hypostasis, Vt Subsistens.

+ Vide a Doctore lib. de duabus nris ita deficiunt: Persona Vt Rationalis nag, indistincta Subsistentia: indistincta, hoc a, Communicabilis.

Hypostasis Greca Idiom olim Sonabat, quod Substantia, ac ideo nomen hoc fuit Sugesty Patribus Latinis Patribus presertim Hyeronimo, et Augno Doctissimis Hypostasis Idiom significare, ac nomen Vna, quod Patres interpretatur naa essentia, Subsistentia, ac ideo Nolebant Concurrere Cum pluribus docentibus Deo esse tres Hypostases, ne parum adhuc crederent tres naas, et tres Subsistentias: Postea vero hec Vox Ita facile sedata Vt, quia nomen Hypostasis ab Ecclesia Latina pro Suppositi, Vel pro Persona Communita Vsurpatur.

Notio Subsistentia nec indivisionis nag, nec accidens esse.

Non ꝺ, ty quia ꝑsanctificatio non distinguitur a nãa vt dicemus supra, seu subsistentia cum esset a nãa separata ꝑ Incarnat. ty etiã, quia nãa humana assũpti Dni vt singularis, creata, ꝺ finita, & tamq̃ non haberet subsistẽtiã creatã: g. Non ꝺ, quia suppositi vt sui per se, ac ꝑdes subsistẽtia; & hoc non esset si constituerũ supponit, nimirũ subsistẽtia esset accidens. = Ꝺ quia si esset accidens, nãa ꝑ se deberet a Verbo esse subsistẽtiã completa, ꝑde que assũpta a Verbo non posset subsistẽtiã complere.

Nostro tandẽ subsistẽtia non esse ipsa existẽtia subsistẽtia vt sentiunt Tigidinen: Thomistæ, ty quia ea non distinguitur ab essẽtia recta vt ꝫ dicimus. Subsistẽtia autẽ distinguitur realiter a nãa, vt supponũ, communi Doctorũ 3ª. Nec obstat, Durando, ty etiã quia humanitas Xti vt precisa a subsistẽtia Verbi recta existit, quia vt sic ꝑstellata, pura, ꝑstelligita vt ꝺulcita, & extra omnes causas suas: g ꝑstelligita vt existens, & non vt subsistens. Hic itaque suppositus.

Proponitur 1ª Sententia, et impugnatur.

Primus modus exponẽꝺi nãa subsistẽtiã, vt P. Hurtado ꝫ Metaph. disp 11. sect. 6. asserit hãc effectũ sibi subsistẽtiã esse reddere nãa proximã potẽtiã operari; Non quod operari existant ꝑmediate a suppposito, ꝫ nãa subsistẽtiã, subsistẽtia se habente per modũ actus necessarij, sicut asserimus, qui operatiua non vt ꝫ existãtia necessaria sine qua non esset operatiuum ipsius. Vtra Hurtadæ ita discurrunt aliqui Recentiores, qui nostri sui hoc rationis ꝺicunt.

Ex effectu sibi subsistẽtiary Diuinary contrary per se ꝺ ipsi vt ꝫ Verbo effectũ sibi subsistẽtiã creatã: ꝫ Patre Æterne, & nãa Diuina tanq̃ ex principio ꝓximo, & ex subsistẽtia Patris tanq̃ ex ꝺefectu Diuino nãa ꝺucit, & Natura principio ꝓximo paternitatẽ Patris Diuinã: ꝫ subsistẽtia Patris non vt principiũ paternitatis per modũ actionis, quia principiũ hoc vt sic nãa secunda: g per modũ actionis. = Confirmatur ex communi Theologorũ Scholl. Hurtgt. seb. 18 ꝺicente attribui esse suppositorũ; ꝫ non a supposito tanq̃ a principio ꝫ Regitiũ: g tanq̃ a conditionibus. ꝫ Modus iste ꝓponẽꝺi nec plausibilis nec possibilis vt ideo ꝺimittẽꝺus, & impugnãꝺus: quia sicut prius vt esse, quo operari, ita prius vt nãa ꝺari ꝫ esse, quo ꝫ operando: g subsistẽtia prius ꝺabit esse nãa ad esse ꝺy, quo ad operandy: g effectus sibi subsistẽtiã, illius que primarius, non vt per ordinẽ ad operationẽ, ꝫ ad esse: Imo nec esse subsistere, potius ꝺicit esse, seu subsistere sic, quo ordine ad operandy. = Ꝺicunt: per hoc precise q nãa subsistẽtialis concipiatur vt alteri incommunicabilis, concipitur vt completa, & subsistens; ꝫ hoc conceptu obiectiuo subsistẽtia ꝫ incommunicabilis nullius ordo concipitur ad operationẽ: g.

Hæc ratio ꝺimittẽꝺa efficax vt: Nihilominus efficatius existit ratiocinium istuc ꝫ hanc scripsi: si ex subsistẽtijs Diuinis ꝫ Verbo ꝺebemus effectum sibi subsistẽtiã creatã, potius sequitur effectũ sibi subsistẽtiã non esse reddere nãa proximã potẽtiã operari: g. ꝓbo ans: subsistẽtia Spiritus Sancti vere terminat, & complet nãa ꝺiuina; & tamq̃ illa non ꝺicunt principia ꝓxima operandi, & producẽꝺi: g.

Quæsi per quo sity hanc rationẽ ꝓbeo: Nãa Diuina ꝫ Spiritu Sancto esse, & essentialiter secunda vt quid nãa Diuina existit ꝫ finite vt secunda; ꝫ subsistẽtia existit vt essentialiter ratio ꝺistinctiua nãa proximã operantis: g ꝑitas subsistit Sp. St: g ꝫ Spiritui Sancto ꝺata quid quid ꝫ intrinsecabiliter requisita ad operationẽ: g Persona Sp. St vt proxime potens ꝑdurare ad hãc actionẽ, ac ꝑde erit gratuitus ꝫ Diuinus.

Respondebit Hurtadus subsistẽtiã Sp. St complere Diuinã nãa ad operandy ad extra = ꝫ contra vt

quia ex solut. requeret aliq. Divinu pratu ex gen. sit ordinari ad aliq. extra humiez ad productionem Veri Creatary; hoc autem divinu, omnia ex nobis et ut patet omnibus aliis pratis Divinis = Contra 2. quia Subsistentia Sp. Sti non est conditio indispensabilis requisita ad operandu ad extra; Ng. si per impossibile Sp. Sanctus non esset Deus, 3 Pers. tamen Sancti omnes Theologi docent esse principiu totius Creaturæ: 3 effectus Creaturæ non dependet indispensabiliter à Subsistentia Sp. Sti tanquam à principio nag operatiuo: 3 Subsistentia Sp. Sti non est principium indispensabile, sine indispensabiliter conditio.

Ad Rationem allegatu ex usu Scripturæ Sti Sacris soluto, et miror sane tg. tam fundamentu Patronus illaberetur opinione tam frivola. Verum 3. cum omnes Theologi tam Ancientes Subsistentia Patris ita Subsistentia possint probare potuerit deducere Rationem Verbi: Verumtamen nego talem effectum esse primarium Subsistentia: natura enim sunt munera Subsistentia respectiue distincta, quæ etiam priora, et posteriora nominant Patris: sicut enim primum est Patris esse Personam, quia generare, ita Subsistentia primum Instituit Patris esse Personam, quia esse generare, et principium operatiuum; sicut primum est Sp. Sti Personam per Spiritum Subsistentia, quia principium esse operationis ad extra.

Ad 3um

Duo Rationes esse Supponitum denominatiue, Sumpta denominata à nata proxime operante, non Solum, sicut Supponitum dicitur denominatiue Creatæ à Creata Natura, non à Subsistentia educta = Dico Rationem esse Supponitum, sicut Communis Theologi docent; 2 ex hoc quod potest 3 munus primarium Supponitis, sit Instituere nata proxime operatum. Imo Tertium enuncio quia nata primo debet intelligi Completa esse, quæ quod intelligatur ordine ad Aliud: Sunt enim Rationes Supponitum; 3 munus primarium Supponitis, non est esse principium alterius.

Impugnatur alius modus discurrendi.

Alij Veteres, et Nostrum dicunt effectu Solis Subsistentia esse reddere nata Substantialis Solitæ proxime dependentia ab alio tanquam à Subjecto Inhesionis. Hanc opinionem explicat Eximius Doctor Salmanticenses disputatione 3. de Incarnatione Dub. 2. num. 3. quæ duplicem accidentalem dependentiam; Una a priori, quatenus accidens fit ab alio Subjecto, Altera a posteriori, quatenus fit ab alio Subjecto, Tertia a primo esse sui Cum dependentia à Subjecto Inhesionis; et hanc dependentiam appellat Radicalem, quia est formaliter nata accidentalis. Alia est dependentia Solitæ, et agnitæ priori, quæ Constituit Unionem Physicam mediam qua accidens Unitur, et Affixum est Subjecto. Dicitur Solitæ, quia est ab Unione tanquam a forma; dicitur a posteriori, quia sequitur ad primum.

Ergo hac duplici accidentali dependentia explicata, facile est intelligere duplicem alium dependentiam per quas Substantia immediate omnia accidentia. Prima est Radicalis, et a priori, et Constituit Physicam natam Substantiæ, quæ ex merito sui Creatum Cum dependentia esse ab omni Subjecto Inhesionis: alia est proxima et Solitæ, quæ sequitur ad primum, ac prædicta appellatur a posteriori, et Constituit Physicam et productionem totius Unionis Physicæ tanquam Subjecto. Hanc dependentiam Solitæ Substantia est Natura per Subsistentia; ac prædicta Subsistentia est Natura Solitæ qua Substantia proxime Instituit a posteriori dependentiam à Subjecto Inhesionis. Allegat Salmanticenses Antistes, et sua sent. Conimbricenses, Carletonus. disp. 8. Metaph. sect. 5. Arriaga disp. 4. Metaph. sect. 4. Suarez disp. 32 sectio 4. 5. 2. dicit.

Ex adversis explicat deductæ efficax Ratio huius Sententiæ: accidens est Solitæ dependens à Subjecto Inhesionis media Physica: 2 Substantia reddita Solitæ dependens media Subsistentia: ergo est Natura: effectus Solitæ Inhesionis est oppositus effectui Solitæ Subsistentia, sunt Physica opposita Subsistentia; 3 effectus Solitæ Inhesionis est Solitæ dependentia à Subjecto Inhesionis: 3 effectus Solitæ Subsistentia Solitæ dependentia à Subjecto Inhesionis = Assumatur: Subsistentia per sua nata est dependentia a Subjecto; 3 Subsistentia est Complementum nata Substantialis: 3 est Complementum illius dependentiæ; 3 Subsistentia est Completiua dependentia: 3 hunc effectum Solitæ communicat Subsistentia.

Si autem

Respondetur has Rationes potius [illegible] formare quæ Creaturæ Subsistentia, quia si nata Subsistentia

talis quis meritis habet deggdgtg à Subo ghenni: q Subsiltgia non prestat illi gratg gratis: an st omino certg, ng naa Angelu, ita per se st deggdens a Subo ghenng st nec diminutus possit ab alio deggdere, excluso primo omni modo Suppet adarto, quo deggdens à Stitutatur: q priori ad istg Subsiltgg st deggdens. st sing ita occurritur

Rationis Saltu, acith smugit Calagurritanus, & Vasq; instgtis Sumat oppositg Suam. Nam naa humana per se istg, & st precia ab omni stalletu, ita st Rationalis, st nec deposita Dei absoluta posit esse irrationalis; & tamq per stalletg distinctg stt proxima Rationalis, ita st per stalletg Completa esse Rationalis: q = Ruisus. Naa Ang Mca per se istg, ita st incommunicabilis alicui Suppto naaliter, st virtus Divina repugnet illi alteri naaliter Communicari, ac ipsa per se st incommunicabilis Completè; & tamen Communior oppositione stt proxima, & Solitè Communicabili per Subsiltgg distinctg: q optimè Composita q Subtgia stt Remotè deggdens per se; & proxime per Subsiltgg. Alii formar

Rationg q Sua st & Stimationg Autis demonstratus Summ modg: Natura Angelica Subsiltgia Vat Subsiltgg directè opponit accidenti Vat accidatg; accidens Vat accidentis ponitur st deggdens à Subo ghenng: q Subsiltgia Vat Subsiltgg st ponitur deggdens: q sicut accidens, quia accidens sicut ponitur deggdatg, ita Subsiltgia quia Subsiltgia precisè dicit ponitur deggdatg. discursus haltenus Saltu cuidens st. Modo sic:

Naa Angelica Esse, & Comeritus propis deggdentia à Subsiltgia, st Subsiltgia: q Esse, & Comeritus propis deggdentia à Subsiltgia st deggdens à Subo ghenng: q Subsiltgia deggdatg à Subsiltgia, st Subsiltgia toty Completè, quia per Subsiltgiam st Subsiltgia Completa: q patet deggdentia à Subsiltgia, st Completè deggdens a Subo ghenng: q adueniente Subsiltgia, sicut Completa Subtantia, ita Completa deggdatg: q effectu Solli Subsiltgg st reddere Subtatg Completè deggdatg a Subo ghenni, ac ipsa forma permanet Sgt Mult. Exhalar.

Solidioribus rationibus evertitur haec sententia et ipsius fundamentum

Ingeniè fateor non Sine Voluptate me legisse istg Antistitis Calagurritani, iterq; atque iterq; perlegisse Solidg, & Subtile fundamtg, quo aliquomodo Veri Sobriam Cognitionq Subsiltgis, cuiusque Solli effectus. & Certasse Nigerem istg Sug, si, sicut Constituit Subo toto ger deggdatg à Subo, & accidens per deggdatg, ng illustraret Constitutiuq Subsiltgg per hoc quod st Ens propter se istg a Naa adequate non distinctg ab Ente primo. Nihilominus

Doctissimi Rationibg Subdita hac st. Inde sic arguo: Subsiltgia st prima à Subsiltgia habet Suu Solle Constitutiuu; q Constitutiuu Solle, st deggdentia a Subo ghenng: q Subtantia st prima à Subsiltgia habet Solle deggdatg à Subo ghenng: q Solli deggdentia à Subo ghenng non st à Subsiltgia. & Subtantia prior ad Subsiltgg altus Solute, & immediate opponit actuali ghentg accidatg Subo; actuali ghentg accidentis Subo, non opponit nisi actuali deggdatia: q Subtantia prior ad Subsiltgg actus actuali deggdatg à Subo ghenng. Maior Mea mihi Verissima, ita patet: Subsiltgg prior ad Subsiltgg immediate, & Solute repugnat actuali ghentia alicui Subo: q Solute, per se, & immediate, opponit actuali ghentg accidatg à Subo. Ita st Evidens. Cum quo Suu Magis Aliquis opponitur quo Cum eo quod istg repugnat: ani patet: Subsiltgia prior ad Subsiltgg per se, proxime, & Solute st Subtantia; q Subtantia quae ita repugnat actuali ghentia alicui Subo: q Subsiltgg prior ad Subsiltgg

ꝺmediatè, & solitè regugnat actualis ꝺgruẽtia.

Assumpto hoc Alia Conclusio: dare Subsistentia, que primò ad Subsistentiã sit proximè, & solitè ꝺpendens à Subto ꝺgruonis: q̃ proximè & solitè ꝺpendentia Substantiæ non sit à Subsistentia. Pbo ans: q̃ quòd ad Subsistentiam Mãa prima sit proximè ꝺpendens à Subto ꝺgruonis: q̃. pbo ans: q̃ quòd ad Subsistentiã Mãa prima per se solitè sit primo Subto ꝺmediato Omnium; & primo Subto per se, & ꝺmediato, sit ꝺmediate, & per se ꝺpendens ab alio Subto ẽtis ꝺgruonis, Alias non esset primo, vt patet: q̃. Si ens Concreatum ponem Subsistentiã per se ipsã esse actu ꝺpendentiã à Subto ꝺgruonis, pariter Concreatum actualem ꝺpendentiã Subsistentiæ non proueniret à Subsistentia; sicut si Concreatum Animæ Rationalis esse per se actu ꝺstituens, pariter Concreatum ꝺstituentiã actualem non esse ab ꝺstituente. Et hoc Concedam Supposito Cum omnibus metaphysicis Subsistentiã tã Angeli, quã animæ Rationalis non Creari, & addi eis ꝺpendentiã Angeli, & Animæ, tanquã Ens pregugonito Subto. & Atquo &c:

Natura Angeli per se, & ꝺmediate vt sui actionis Creatiua; & actio Creatiua Substantiæ Angeli ipsa quidem ꝺpendentiã à Subto ꝺgruonis: q̃ nõa Angeli per sui Creationẽ vt ꝺmediatè & per se ꝺpendens a Subto ꝺgruonis. Maior vt Illmi Echalãz nobiscũ Sententiã & ostensa & ea sua non distinguo. Minor patet: Subsistentia Angeli, ita vt ꝺpendens à Subto ꝺgruonis, sicut quidem ꝺpendentiã; & Substantia Angeli actu quidem ꝺpendens à Subto ꝺgruonis: q̃ Substantia Angeli per se vt actu ꝺpendens à Subto ꝺgruonis. Hoc non habet per Subsistentiã, quia Creata non Intelligitur: q̃ per se.

Instãs: Subsistentia Angeli non vt per Subsistentiã ꝺpendens à Subto Creationis: q̃ nec à Subto ꝺgruonis: ans si negetur, ita pbo: Subsistentia ꝺpendet à Subto Creationis: q̃ Substantia per Subsistentiã non potest esse ꝺpendens à Subto Creationis ea Superiore patet: ideo illud vt Verum, quia Substantia per Creationẽ quidem extra omne Subtum: q̃ sicut quia quidem extra Subtum Creationis, vt tale ꝺpendens ab illo, quia pariter quidem extra Subtum ꝺgruonis, ad illo erit pariter per se ꝺpendentiæ.

Satisfacio fundamentis huius opinionis.

Vt autẽ arguto Satisfaciam, aduerto quod accidentia possunt esse extra Subtum ꝺgruonis vt manifestum vt ꝺ accidentibus Eucharisticis, que Sine Anime ꝺgruonis pereuntur ita: Ergo vt q̃ quod actualis ꝺgruentia non vt de Concepto essentiali accidentis vt patet: Inde ac ciãghi Deo habere ꝺferentiã ad dependẽtiã actualem, & non dependẽtiã, ac posse exigere actualem ꝺgruentiã tanquã Modum Superadditum, medio quo ꝺdicatæ ꝺfferentiæ, & determinatæ dependentiæ:

Substantia Vero non sic se habet, quia nec diminutus esse potest aliquo Subto ꝺgruonis, Alias esset Substantia, & non esset: Sequitur q̃ quod Substantia non sit ꝺfferens ad dependẽtiã & non dependẽtiã, & quod sit determinate ꝺpendens ad omne Subto ꝺgruonis, sicut vt determinata Substantia: q̃ ergo non vt Subsistentia Superadditus & terminans Subtum ipsa ad actualem ꝺpendentiã, & hoc Substantia habet de se, & ex meritis ꝓprijs Creationis.

Hinc Colligo necessitatem Intellectus, vt Anima sit proxima, & solus Rationalis, sive Rationalis; & non Necessitatem Subsistentiæ vt Substantia sit proximè & solitè ꝺpendens: Anima enim Rationalis cum non sit essentialiter Intellectualis proximè, & remotè, quia Intellectuale proximum vt accidens, accidens autem nequit esse de Vate Subsistentiæ, ideo Intellectus determinatus, quia Anima vt ꝺfferens ad Intelligendum, & non Intelligendum proximè = Ad 2um instãs de incommunicabilitate dico illud Intus explicare, ng Deo ergo non sit Substantia Angeli nãliter incommunicabilis, saltem Supposito, nec sequitur, nec non sequitur quod sit Vita Divina nãliter ꝺmunicabilis, & q̃ Suppositalitas sit Communicabilis.

Vnde per Subsistentia vt incommunicabilis tg Completa, qua ꝫ Deleta. quia de se neque vt Communicabilis, nec ꝫmunicabilis. Ng ad arguty Vera Concedo ant, & nag Reg: ad ꝓbationꝫ distinguo maiorꝫ: effectu formali formaliter vt opposituꝫ effectui formali Subsistentiæ, quatenus vt vltimus tuus, & Complementy subtractiui Concedo maiorꝫ: quatenus vt ꝫdependentis precise, Sub distinguo: & Concedo ꝫmuni Subsistentiæ Concedo: & Concedo particulari Subsistentiæ nego maiorꝫ: Concedo minorꝫ, & nego Reg. Subsistentia enim per se vt radicata ꝫdependens a Subsistentione, & hæc ꝫdependentia vt opposita effectui formali formaliter; Vnio Subsistentialis ꝫtra mag, & forma habet effectu formale oppositu formaliter, & tamen illa ꝫdependentia radicalis & pariter Vnio Subsistentialis non ꝫstituit Subsistentiam Completa ꝫdependentem: g. Ad 3m distinguo maiorꝫ: vt ꝫdependens tg Completa, qua ꝫcompletus, Concedo maiorꝫ: precise ꝫcompletus, nego maiorꝫ; & distinguo minorꝫ: vt complementum naturæ Subsistentialis, vt vltimo terminabilis, Concedo minorem: vt vt ꝫdependens, nego minorꝫ. & Reg, quod ens habet natam Subsistentialis exercitii Suæ Creationis nec a Subsista, nec ab alio superaddito percipit; g ens dicitur ens, vltro percipit: g Cum habeat ex vi Suæ Creationis totalis ꝫdependentiæ; & non habeat, quod vltra sit terminabilis, non percipit a Subsistentia ꝫdependentiæ, g quod vltra terminabilis non sit. & dicitur stare stat Soluto ad vltimum Rationis qua Author demonstrativa nominat.

Proponitur, et reijcitur communior opinio.

Motivum communis opinantis effectu formalis Subsistentiæ, est ita vltimo Complere nam, vt quamcumque Constituat incommunicabilem alteri tanquam Suppositu. Hoc vt; & ex vi Subsistentiæ redditiua natæ inexistere, vt vniatur Suppositis a Silens. Stat omnio bene ad omnibus amplectitur, vt sane posterior asserit Subsistentia esse id quo nata Subsistentialis alteri Supposito incommunicabili reddit: Patio huius Sententiæ est, quia Subsistentia pone omnia vt vltimus tuus ꝫlinea Subsistentialis: g vt vltimus quod nata ꝫmunicari: g per illa non vt vltra ꝫmunicabilis alteri Supposito. patet discursus, quia si esset alteri Supposito ꝫmunicabilis, terminaretur per Subsistentiam illius Suppositi, & sequeretur subsistentiam reddita terminus vltimus non esset. Sed hanc opinionem communiter admittunt totus sani dubijs plenus; quia Video quod ꝫmunione possibile, & maxime hoc Authorum mag, & forma Subsistentialis per quam Subsistentia; & tamen non obstante subsistit, nata Communicari forma, & forma Communicata mag: g effectus formalis Subsistentiæ non vt incommunicabilitas alteri, ita vt non sit vltimus ꝫmunicabilis.

Respondent mag ꝫmunicari alteri tanquam forma, non tanquam Supposito = ꝫ Contra vt: Suppositi vt id quod gaudet vltima actualitate, & vltimo termino ꝫlinea Subsistentialis; ꝫ forma Subsistentialis subsistens quia subsistit, gaudet vltima actualitate, & vltimo termino ꝫlinea Subsistentialis: g forma Subsistentialis subsistens quia subsistit, vt Suppositi; ꝫ nata ꝫmunicata forma Subsistentialis quia subsistentia: g Communicata forma tanquam Supposito. Hoc id arguty Contra ꝫ nata Subsistentia quia subsistit, g ide quæ nata ꝫ Suppositi, alteri, subsistet forma Suppositata Communicata. Cursu: Suppono dari vnione distinctam ꝫtra mag, & forma, & arguitur ita: Nata vt subsistens quia subsistit non potest ꝫmunicari alteri tanquam forma; g nulla vt Soluto: ꝓbo ant: si ꝫmunicaretur alteri tanquam forma, subsistit non esset vltimus tuus ꝫlinea Subsistentialis; & hoc non vt dicitur; g ꝓbo maiorem: Nata non ꝫmunicari forma nisi per vnionem unionem simplicia; & vnio vt subsistentialis: g vnio subsistentialis adueniret mag subsistenti: g subsistens non esset vltimus tuus ꝫlinea subsistentialis: patet ita, quia ille actus vltimus vt ꝫlinea subsistentialis, postquam non adueniet alicui ꝫtra lineæ subsistentialis; ꝫtra lineæ subsistentialis adueniet vnio: g. Secundo ꝫmatur Communior sic: Subsistentia vere dicitur non reddit diuina nec incommunicabilis nec humana

qua ltg ꝯmunicata deum naz, ttety ꝯmunicata humanitati: g subsistgia eorum, non est
ultima q ꝯmunicabilitas, ans patet: humana naa vt subsistgia ultr sanctificata verbo di
uino per nag Unionis vnitg humanitati media subsistat divina: g divina naa vt subsistens
verbo de facto ꝯmunicata nag humane: g sequit nec principij posse q ꝯmunicabilitatis =
Cuius: divina naa vt ultimo terminata q patre, & filio vt ꝯmunicabilis, & ignita
ꝯmunicata sp. S.o g idq quod prius.

Occurrunt Auctt. dicendo ad 13. q suppositg verbi non
ꝯmunicata alicui supposito, q nag humane = Ad 2m dicunt quod quamuis pater eternus
ꝯmunicet filio nag divine, & utrique spiritui sancto; non tamen suppositg: g semper suppo
situ q erat suppositg vt ꝯmunicabile = Sed hec solutio non solut difficultatg, q elli
cuumsit; ego ltg quod sit naa vltimo terminata per subsistentiam, vt ulterius ꝯmuni
cabilis q videatur quod sit solutiong: g q ꝯmunicabilitas non vt effectus formalis sub
sistgia.

Cuius: solutio vt supra q quatuor sufficere ad unionem naz subsistgia,
& quia sequitur subsistgia non esse ultimo actualitatg q tria tunc subsistgia = Sequitur
patet quod naa humana terminata per subsistgia verbi non posset ulterius terminari per
subsistgia patris, et sp. S.i, & contra docent non ad primos theologos, quos vide vt ex
Suarez tom. 1.m 3.a part. disp 13. sect. 2. Sequela patet, quia naa humana esset supposi
tata per duo suppositg verbi: g naa divina vt subsistens q patre, & posset ꝯmunicari huma
nitati vt subsistgi q filio adhuc dicendo, ne alteri tergo suppositg ꝯmunicetur.

2a solutio
non vt ita, q non decipior; quia ego non sequor in suppositg patris ꝯmunicari filio: hoc
enim videtur vt ita, alias pater esset filius, & vita pater per miserabile commutationem
personarum; & sequeret in effectum tollit subsistgia sit reddere naz incommunicabi
lis alteri tergo supposito? & quod ita non sit docet fides, quia pater sequitur persona
vt, & suppositg ꝯmunicat filio realiter distincto, ac prius subsistenti divine naz: g quod
subsistit vt ꝯmunicabilis filius, naa tamen subsistens ꝯmunicabilis vt, fide que incommu
nicabilitas non vt effectus primarius prefictus a subsistgia.

Tandem, vt arguebat Calagurrit,
sequatur hec opinio: incommunicabilitas alteri tergo supposito extranei, vt quia ipsum
naz subsistgialis: g illa n ꝯmunicata naz a subsistgia. Ita ans: subsistgia enim
quia subsistgia non exigeret divina subsistgia, que vt supra fuit dictum; quapropter exi
geret subsistgia creata alterius suppositi; ty quia est pertectio alterius, ty quia exigit
ret possibile, quale vt duplex naz distincta terminari per vna subsistgia creata, q cui
niret. Consequentia exig vt patet: g naa subsistgialis exigeret a subsist vt incommuni
cabilis omni supposito alieno.

Dicunt patroni huius sent, naz ordine naz non esse or
dinabile alicui subsistgia, quia naturaliter quia exigit subsistgia, veruntamen ingerere divina
virtute, cum nichil omnia subdita sint, posse ab potentia obedientiali terminari, et terminari
per aliena subsistgia: g ide que. Cum ab potentia obedientiali sit naa differens, vt alteri
ꝯmunicetur, tollitur illa differentia per subsistgia applicata, per quam prius incommunica
bilis reddatur. Sed 2a solutio sic iungo; contra illa ty sequitur quod humana naa non sit
naaliter differens ad subsistgia verbi: g naaliter illa non potest; g vt naaliter illi incommu
nicabilis: g incommunicabilitas naalis vt quia ipsum humana naz exigeret subsistgia
a quia subsistgia; & quia subsistgia aliqua incommunicabilitatg prestare debet naz,
patet quod hec sit primarius munus eius: g naz prestat incommunicabilitatg ab potentia
obedientiali, ng ab potentia naali illi habet esse naz: g naa terminata per quamcun
subsistgia, dummodo non potest per aliena terminari; patet dia, g adhuc exigeret ab
sentia ab potentia obedientiali, et illi differentia non data, cum sit ingenita per propriam
subsistgia: g.

expenditur opinio nostra

Primo Concedit discurrendi Licentia sibi data, quia qui minus se explicaverit, ma
gis mysterium reverentur, et fidei Veritati debitor; Igitur impugnatis aliorum placitis, et
ultimo Veritati humanæ sibi debitæ difficultatibus aliarum opinionum, qui ignorem
mea quale quale indicium non Soly non Solvere difficultates, sed potius Caldas difficultates
precendas, Caldas que sequentes Subsisto.

Dico ergo quod Subsistentia Vltimum Subsistentiale totale perficiens naturam Solutam sibi esse existentiale: nam sequitur Subsistentiale: et hanc explicat
sequens quod Subsistentia Solum Complet nra, i, Simplicem, i, Compositum totale non partiale, Vt
alibi diximus; et Ratio Vt, quia cum explicet Vltimum Veritatis Quinque absque humanitate
ti sibi esse existentiale Completum, non humanæ Subsistentiæ, sequitur Vt hanc adiuvare nam
Completum essentialiter: et tres Ultimus Subsistentialis Vt. Linea cum sit et Linea perfectum
nra sequitur perficere potest: et

Dico hæc explicatio nimis diminuta Vt; non ly dubitatur quod
Subsistentia perficeat naturam Subsistentialem, Ostenditur sequitur quæ sit illa perfectio, quæ sit tam
Ratio Solida; hæc autem a nobis non explicata: et diminutissime procedit explicatio nra =
Ratio non sufficientissima per illas particulas: Ultimus tres Subsistentialis explicatio perfec
tionis addita nam per Subsistentia, Semel ly quod Subsistentia sit Ultimus tres Subsistentialis
Cuiusvis additus naturæ, hæc explicabit Caretia Alicuius esse Subsistentialis quantitatis igit: et
non Caretia Alicuius rei tres Linea Subsistentia, Vt perfectio quæ accrevit nam per Subsistentia.

Dicet iterum:
Non Caretia Alicuius rei tres Linea Subsistentia, Vt non Caretia perfectionis; et non Caretia
perfectionis, Vt perfectio: et hæc sufficere dicta nam a Subsistentia: et dubio idem per idem respondemus,
et Circulationis Communitatis petitur dicta; si ly quæritur quænam sit illa perfectio, respon
detur: non Caretia Alicuius rei tres Linea Subsistentia: si Iterum quæritur: quid Vt non Ca
retia Alicuius rei tres Linea Subsistentia respondetur: Vt perfectio Subsistentia: et idem per
idem respondetur.

Dico quod non Caretia illa, non Vt quomodocunque perfectio, sed perfectio
Vltima, et Completiva Subsistentia, ita Vt nihil tres Linea Subsistentia denotaret; ac sicut Vt
perfectio restringeret ad Vltimum tres illa Linea determinata: et non respondetur idem per
idem, et Subsistentia explicamus per hoc quod sit Vltimus tres Subsistentialis perficiens na
turam totalem tres Linea Subsistentia, et hanc perfectionem explicamus per non Carentiam
Vltimæ perfectionis Subsistentialis: et hæc non Caretia, explicata per hoc quod Linea,
Subsistentialis haberet quid quia exigeret totalem sua Linea.

Disp. 3ª

An Natura propria retenta subsistentia sit terminabilis per aliam

De secundo Predicamento quantitatis.

Merito dubitat, sit Subsistentia, de quanto disseruit, quia cum Subsistentia aliis habeat Comitem
nimis esse Subsistentiæ accidentis mediatæ, et immediatæ sicut divina, Vt Credimus in Sacro Sancto
Eucharistiæ mysterio. ergo hoc tres partes Vt a Sto dicit: 1ª sit definitione quan
titatis, secundo circa divisionem Continui, et discreti: 2ª varias eius enumerat species
et 3ª tandem tres illius proprietates explicat.

Quantitas Continua illa dicitur cuius partes
Copulantur termino Aliquo Communi; dicitur tres communi, quia divisibilis Vt. Vt punctus.

Nam si tres Unus diuisibilis esset, poset Es Vna sui parte Iungi parti Trini, Es a Reliqua parte Alteri, et tunc non esset Trinus = Quantitas discreta Et multitudo Vere numerabilium, Seu Unitatis germanæ, Seu Successiuæ, Cuius species sunt unus, Oratio: Numerus significat Collectionē diuersi, tres, i, plures Unitates: Oratio multitudinē plures Syllabas, i, Significatiuarum, Vel non. Sed hic requirit quod possit metiri, Et sit Quando oratio Stat Syllabis Vel Longa, i, breuibus.

Definitio Aristotelica brebiter explicatur.

Arist. 5 Metaph. Cap. 7. text. 18 si dedit nobis definitionē quantitatis: Quanta Et, quod Et diuisibile sc, quæ insunt, quorū Vtrunque, aut Vnaquæque, Unum quid, Es hoc aliquid apta Et esse. Obiecta quidā definitio, quæ a Doctore Super illa loca, Lect. 5; ita explicata: quanta id Et diuisibile sc partes ex quib⁹ constituit, ad differentiā accidentis Spiritualis. Igitur quanta Et diuisibile sc ea quæ insunt, id Et, sc ea ex quib⁹ constituit; quorū Utrumque, hoc Et, omnes partes Totius: Vel Unumquodque id Et, quilibet pars Totius sumpta: Una quid Es hoc aliquid apta Et esse: hoc e, qd, omnes partes Totius manentes Unitis, aut Communibus, i, separatis, Es diuisis efficiunt Unum totum Ipsius sc Et quantitatis.

Per illud diuisibile sc ea quæ insunt denotat Et quanta esse diuisibile sc partes ex quib⁹ actu constituit, Es sc partes Ciuilis Rationis, Et stat per illud Unaquæ, Es hoc aliquid apta Et esse. Inde diuisio constituit sc imaginē Es formā non Et quantitatiuā, q. d. sit sc partes Ciuilis Rationis, Es quia quilibet pars ab alia separata non Et totum Ipsius. Similiter non Et quantitatiua diuisio generis sc partes potentiales, Es potestatiuas; sc diuisio sc partes integrantes, quarū quilibet adhuc facta diuisione totius Ipsius Et, Et pars Signi separata a Signo totius quantitatiui Et.

Dices: Substantia mādi, unus, aqua Et diuisibilis sc partes quæ i, separatæ, i, Communes sunt totius Ipsius = Ruisus: Ens Et quantum, Es tamen non Et diuisibile = Etc: hoc Et diuisibile sc caput, manus, brachia; Es tamen nulla pars Et Ciuilis Rationis cum homine: q. hæc definitio deficit ly quia n̄ conuenit omni definito: ly quia alijs à definito conuenit. = Vel ad 3m Quolibeticum Sub quanta esse diuisibile sc aggregata a quanta; sine quanta posita esse diuisibilia non per agentia Corporea Naalia, Sicut quantitas per se, aliud de instrumento; sc per Virtutē Dei, i, Alta Angeli, Unde illa diuisio non Et sc partes molis, Es Ventilentes, sc ide quæ hic e ypsa quantitas.

Ad 3m Paulo Turgendent Aliqui Negāt Ly non esse diuisibile = sc dico ego non esse diuisibile accidentaliter, Vel aliquam particulam ex dispositione per quas incorruptibile constituta, quia recipere non potest oppositas qualitates: Es sc tamen diuisibile Et, i, quia Ei quantitas, i, diuisibilitas non communicat, non Et ex defectu quantitatis sc Subti; plures ly effectus non prestita a Deo præter integritatē Subti; Et Sanctificatio adoptiua sc Justi non prestita a gratia habituali, Es Sanctitas ab ea gratia diuinitus infusa sc Angelis Es Agiabus.

Ad 3m duo totum Aliud esse Homogeneum, Es Aliud Heterogeneum: 1m Stat ex partibus Similibus, Es Ciuilis Rationis, 2m ex partibus dissimilibus, Es diuersæ Rationis: Inde si totum q. diuidatur Et Homogeneum, quilibet pars erit totum, quia Et Ciuilis Rationis Cum igne: i Vero Heterogeneum non ita pro diuisibilitatem partes ly sc Aer, ly Sum totum: diuisio q. altorum sc illas partes Et totius Heterogenei, Inde non mirum quod quilibet non sit Ciuilis Rationis Cum homine; Cetera sc quæ homo Et totum Homogeneum diuisibile sc partes illas, quæ sunt Ciuilis Rationis, sc quæ quilibet Et quanta.

Disp. 1a.

Quænam sit Ratio formalis constitutiua quantitatis?

Concreta quanta, siue Naturaliter quantitas multotiens summata late p perfectē Cuicunque rei, quo Sensu qualitas graduata sc bonitas, quantitas appellata, ac sc dicimus quæ sanctitatem, quæ gratia Et Virtutis sit ornata Maria Virgo &c. Et præterea Deus Es, Magnus nominatur; sc ide quæ talis magnitudo dicta quantitas Virtutis: Es sc hac accepit dicit D. Aug. lib 6. de Trinit. c

Cap. 8: q sint quę non mollem, q sint magna sunt, ida vt maius esse, quę mellius esse: Sumo mihi stultè prout significat existentia Corporis, appellata quę quantitas mollis, seu Corporea, et hac vt ingressi sabet.

Hoc senserunt quantitatę Corpoream esse distinctę reipsa à substantia et illos secuti Scotę Nominales tertium plurimi: Ita primos nulla vt nec demonstrato, nec mysterij fidei illos Rancani: q no existat ineffabile Eucharistię Sacramęty, quo permanente substantia panis, aliqua quantitas persisteret, ac ipsa separatio præcedit; et ideo realis distinctio. Verytamę nec hos Nominales Continuit, quia Cuique entitati suę substantiali, suę accidentali Concedunt propriam quantitatę, qua gesta agunt, q permanente substantia panis, periit etię quantitas Cum ipsa rectificata et existat quantitas Coloris, Saporis, et aliorę accidentę, et sic Catholicè saluant tantę rei fidei Sacramęty.

Patri Petro de la Fuente Hispalensi affirmat quamlibet entitatę, suę substantialę, suę accidentalę habere suę quantitatę modalitę distinctę: et Vltra hanc, alię quantitatę dari, quę reipsa, et per Antiperistasin talis sit, quę partibus substantię, partibus quę aliorę accidentię Crassitudine Contrahat, et penetrabilitatę. Hanc philosophię pene mortuę etiam sanat hic Author, vt subtilia media illa quadę principiorę Scotię quantitatum haberet; qua Carent subtilia quantitate illa negata.

Nunqę defuerunt qui Veritatem semper quęrant, et diligant; ita sunt subtilissimi sensa, secerunt quę partes plurimi Eo secutana familia ipse quos D. Struaga agnitę Nominalis albam sustinere Cohortę: Enimverò tamę; ng Vtraque opinio non Sibi non vt ita Scio omnia generalię qua sententiam ig antiquitatis auctoritę firmatę; et eig de mente Trident. sess. 13. Cap. 2. Vti docet; Sacramento Eucharistię fieri transubstantiationę talem q substantia panis Ducatę; substantię Corporis dominę, manentibę eidę accidentibę, quę ceant ante Ductionę; et sic vt Nominalis non manet eadę quantitas substantię; et sic Hispalensis non permanent ipsa quantitas substantię panis, quia Commodus sit, sicut peremptę Vt Causa modus vt: q. Aliqua quę quod, quasę ipsius peculiaris quantitas entitatis, ii vera quantitas vt, non redit entitatę et detenię. Sine necessit ergo tot multiplicię quantitates.

Explicantur munera quantitatis, et pariter multitudo sententiarum exponitur.

Ig ad Vę precedentes notandę vt plura esse gratia quantitatis Ergo vt ipse Aristotelis dixerę per quod primo debęt tales distinctę; 1, quodę sit gratia quod ipsarę sit vadita Categoriis = Ergo quantitas primo habet quod sit extensa ordine ad se, seu ad toty; non vt, quod habeat partes extra partes Vnitas generis et determinatę medio aliquo puncto indivisibili omnes = Secundo habet extensionę ordine ad loca, et modo divisibili, hoc est quod tota quantitas extensa habeat correspondentię cę loco, ita vt tota correspondeat toti loco, et pars illius, parti ipsius loci.

Tertio habet divisibilitatę partes extra partes vt ig exigimus = quarto habet impenetrabilitatę, hoc vt recipiatur penetrationem, quatenus una quantitas non simul alterę quantitatę coexistere eidę loco; vel illa expellat, vel loco cadit. = quinto tandę habet, quod sit mensura rerum corporearum: Mensura cui eo Arist. 10 Metaph. text. 2. vt id quo magnitudo rei cognoscitur: manifestum vt ante per quantitatę Cognosci magnitudinę substantię, et quorumlibet accidentię: mensura ita vt strictę quantitati, quia per additionem ipsius Cum substantia cui intrinsecę inhęret, cognoscimus magnitudinę substantię: Alia mensura vt extrinsecę quantitatę, et date quando una quantitas dicitur plurię vt mensura alterius, scilicet pauci aut alterius rei.

Hę omnia expecti sunt Philosophi antiqui Considerantes quasę ordine naturalis partium, Correspondentię ipsius ad loci, cui divisionę partes, et positionę alterius ad suo loco, et alia huiusmodi quę de naturalę ordine quantitatis mollis habet, et de varietatę gradationis sunt inter illos dimensiones corporeas. Verytamę vt Cognoscamus Sapientię humanę esse Consultę Dei Altissimi denię caliginę, et miserabilem inicitię, et odiat Augustum, atque Venerabile Eucharistię Sacramęty, opus sane totius omnipotentię Dei, instituty sanę Sedentis et Salutis, quo, vt nobis magis Divinus ergę nos Amor innotescerent, totus ordo naturalis inventus, et quantitas, omnia, 1, fere omnia Enumerata reliquit, et Cuius Virtuti subjecit.

Vt Enim

atendamus diuisione partis, videmus oculis fides illa a quant corporis esse; sacramento altaris separari, sic Chr. non est ostensi nec diuisus, nec diuisibilis; parte = si consideramus extensione localis quarum partis, partis negamus, & finite ore fatemur quantitatis; sacramento non esse localiter extensam, totis corpus esse; tota hostia, & toty; indiuisibiliter esse; qualibet quantumuis minutissima parte ipsius. = Si contemplamur generationis, & resolutis quantitatis, & corruptionis que altera ab altera loco; finitis etis constituimus tale prius a quant separari; manent esse Chr. & collibrata Regine, qua sine lesione Virginitatis, aut temerata Matris corpus generatis a corpore esse orientis & altero virginali: hoc idq; patris Noue, q. de esse Christianis Matris generis aut ad Virginis, & illos mirabili modo Christus ingressus est.

Propter hec Ad. Immunis recurrunt ad extrinsecum illius prius, per quod vnumquique quantitatis distinguit; sic que antiqui Scholis dicebant essetis quantitatis sitis esse; indiuisibiliter partis Ciuidq; Rationis: ita Antonius Andreas; & eo Thom. Iauellus 5 Metaph. q. 20. & alij plures apud Ioannis Suarium disp. 40 Metaph. sect. 3. = Alij dicunt Rationis esse qualitatis sitis esse; extensione localis non actualis; sed aptitudinalis; ita eo Dott. cit. disp. 40. sect. 4. n. 15 & plures alij recentiores = Ad hac opinione nihil dicitur, qui defendunt quantitatis distinctionem per impenetrabilitatis: ita plurimi Scholastici: Alij; extensione, & ordine partis; toto specificum Concepti quantitatis esse contendunt: ita Immunis dicti. Alij; Vat. mentis. Alij alia dicuntur.

Impugnatur prima, et Vltima sent.

Duo primo Concepti specifici quantitatis non posse negare; Vat. mentis, neque; indiuisibilis partium Ciuidq; Rationis: quia facile: quantitas, q, vt mensura aptitudinalis actionis quantitatis, q, subsistit; & quid quid dicatur, quantitas cognoscitur & per intelligitur distincta per ordinem ad mensuram: q mensura non vt ratio distincta quantitatis: sic vt nostra, vt ratio distincta habet esse prior, & radix alterius: minor prior: ideo quantitas linearis vt mensura patris, quia vt extensa: q extensio ad minus vt prius per ordinem; quant: q quiditatis esse mensura actionis, non vt ratio agnoscit quantitatis.

Neque quod sit mensura substantie Cui; patet, quia q, vt mensura perfectionis substantie, q, magnitudinis cuius, non primus, quia perfectio substantie minime per quantitatis cognoscitur, quia substantia hominis, equi, & leonis, vt diuersis perfectionis, & speciei; & tales quantitas subiecta pulli non vt diuersis speciei, & rationis: q = Non 23 quia magnitudo substantie vt effectus quantitatis: q si mensuraret magnitudinis substantie, mensuraret huius effectus; & tales effectus vt ipsa quantitas: q si ipsa mensuraret, & suum substantie.

Et ad 2dum Mar. diuisibilitatis non distinguere quantitatis: ideo linea quantitas vt diuisibilis; partes Ciuidq; Rationis, quia partes habet vnitas medio; indiuisibile suum: q vnitas partis genus extremitatis prius vt quant. & ante cedit diuisibilitatis = Rursus: substantia homogenea etis diuisibilis vt; partes Ciuidq; Rationis: q diuisibilitas non vt quia Ratio quantitatis. = Itq: diuisio idq vt ac resolutio totius in partes: q per prius ad diuisionis datur quantitas distincta eo sui partis; ipsis resolui, & diuidi potest.

Fundamenta harum opinionum.

Arguit 1um Sent. quod oratio, quia mensurabilis vt, syllaba breu, aut longa, vt speciei quantitatis, neque ad hoc docendi Patr. alia Vat. assist: q Ratio mensure vt quiditas quantitatis, qua patet dicta, quia syllaba quantitatis licet illa, que diuisibilis ad species, & media qua illa vt species quantitatis dignoscuntur = Rursus: Ita eo intrinseca Vat. mentis distinctas dignat species quantitatis; quia sic superficies vt mensura stricta, & loci extrinseca, loci, & superficies sicut diuersis species quantitatis: q; Quinque & tres aque. 52 de nra loci ait sic: Diceby quod propria Ratio quantitatis; que competit quantitati, vt qualitati vt, vt Ratio mensure.

Arguit 2um Sent. definitio Arist. que datur per diuisibilitatis: vt q diuisibilitas Ratio a priori quantitatis = Itq; quia eo duxeria diuisibilis vt arguit duxeritas speciei quantitatis; linea sic qua species vt quantitatis, distinguitur a superficie, quia vt diuisibilis vt longitudine: superficies a corpore, quia vt diuisibilis vt latitudine, & corpus ab vtraque quia diuisibile vt secundum profunditatis: q ista species sugger adunt diuisibilitatis tripli generis.

ppias Rationes specifica: q̃ diuisibilitas vt Ratio Substantiua quantitatis.
Ad 13 Vr Sed duo obij
bare aduersus oratione esse spes quantitatis, eo loco q̃ syllabis mensuratur; ideo cui illi mensuratur
quia habuit eo illis = Ad 13 duo species illas distingui a posteriori, per diuersa Rationes mensure; ideo
cui habet diuersitatis mensure, quia habent partes extensas aut q̃ uestrabiles generi Latitudinem,
et Longitudine = Ad 13 dicunt Vr equiuocely illud non esse Ad Vr q̃ querium: quid q̃ hoc ho,
duco q̃ per illud quia Ratio dat intelligi Ad Vr Loqui de mensura velut de quiet quantitatis =
Ad 13 Vr Sed duo illi definiens esse descriptum = Ad 13 Stat Natura eo dicty.

Proponitur 2a Sent.a et impugnatur.

Concursus specifice quantitatis non distat q̃ penetrabilit.e Sine q̃ vi accendi alig quantitatis ab
eodē Loco: et Ratio potissima vt, quia tale quātis non vt quod primo Supra q̃ quātit.e velut
Vadit ad Oriens: ideo cui quantitas altera resistit quātis q̃ suo Loco, quia vt extensa q̃ ordine
ad se: q̃ extensio vt quātis primi Comunis, et non penetrabilitas = Cursus: Pro et oppellati sue
unt cui qualitati; hoc cui ab eodē subito alig expellit: q̃ equalitas vi non vt quia qua
titatis.

Vltra Rationes has, alia mihi vr affert, scilicet quod distinctiuus rei nec diuinitus separari
et predicti potest, permanēte re; q̃ penetrabilitas primi quantitatis cum alia, et pri equalitas ad
terminus eius ab sub Loco separati q̃ natuit post eo Pugna, et Eucharistia: hic cui omnes
partes quantitatis post occupant uny, et eadē Loci absque alia resistentia: ibi quantitates
post, et premanēte eisdē quantis diuinitus penetratis, uny qua occupauere Loci: q̃
dicti ibi esse
q̃ penetratione q̃ditij, non autē q̃ penetrabilitate, ac p̃de exigentia expellendi ab uno Loco alian
quantitatis molle esse primarij Rationē quantitatis = Propter hoc effugiū recedi ab hac Sententia
et ab omni alia recurrēte ad huiusmodi substitutum, et eligendas; liquidē stabilita hac doctrina
difficultates possunt vere ebene iustificari: si cui diuersa vellem hāc aque conuincere q̃ falsa
tua distruere, et ipsi q̃ exigentiali fugidit; qui me arguet?

Ideo ita tota solutionē arguo:
penetrabilitas, et q̃ penetrabilitas vt pote prata tradictoria non possunt verificari de una, eadem
quātis; q̃ de quantit.e post verificari penetrabilitas: q̃ non potest de illa q̃ penetrabilitas verificari:
et hoc ab illa quant.e sibi separata, preterea qua q̃ penetrabilitas non vt illius Substantiua Ratio: ergo
minor: quantitas post aliquot penetrata cum quantit.e Materie: q̃ per primi ad actuale pene
trationē erat quantitas aptitudine penetrabilis, ng si essentialiter esset q̃ penetrabilis positiue, nec di
uinitus posset positiue penetrari.

Cursus: ideo ab Aduersarijs assignata q̃ penetrabilitas velut Substantiua
quantitatis molli, quia vt pote sua Latitudine: ideo cui ab Latitudine et mollitie corporis, nascitur
resistentia cum alio corpore tali, et quanto; q̃ quātitas corporis post una vt actualiter talis, alte
ri ista qua molli: vt cui Lucidę Rationes cum alijs: Cui cui actualiter non resistit quantitati ma
teriei cum qua penetrata fuit, cum qua deinceps post Coexistit uno q̃ Loco? nam permanente
forma, relapse vt effectu post, et primarij cum permanente; q̃ resistentia vt effectu sublati, et
primarius quantitatis talis, et molli: q̃ Latitudine, et mollitie permanente: q̃

Proponitur, et reijcitur tertia sententia.

Extensio ordine ad se, sua ordo partis q̃ toto, non vt Ratio tollit quantitatis: hoc 3o ab ali
quibus potest eodē quod tale quātis extensionis requisita cui q̃ substantia dependenter a
quantit.e; et quamuis hoc verū sit, vt statis dicetur, non ideo opinio contraria q̃ timatur:
multi cui per extensionē q̃ ordine ad se quantitatis distinguunt, et tamē extensionē q̃ ordine
ad se, q̃ substantia cognoscunt.

Alij quant pars et corpus cum actuali penetrat non habere
extensionē q̃ ordine ad se; quia non consequet, quod partes se tangant penes extremitates, et

Ly se totaſ; ſ partes ſnius quantitatis poſſunt adequate ſnii, & se tangere Ly se totas: g tunc non eſſent extenſe ſordine ad ſe, ac ſide talis extenſio ſt pote ſeparabilis a quant, non cuſ diſtructiua ſequ. Maior ſt certa, & minor patet: non ſt maior Ratio ſt duo corpora quanta penetrantia, & ſe adequate tangant, quę partes ſnius quantitatis, quia quantitas non ſnius recipit alteri, quę partes ſnius quantitatis ad ſnius; ſ duo corpora quanta ſuerint penetrata, ſt negat diuinę ſ naturę temporali coſti Dni: g.

Hęc Ratio indirecte meo ſrgenti themati ſt, ac ſide illę extenſio ſquant corporis coſti extenti ſ Sacramento Altaris: ibi Ly ſ Th ſpecum ago ſt quantitas admody ſubſtantię, & non ſ mody ſnius quantitatis, ſt exqueriè docet D Th ſ 3 q. queſt. 76. art. 3 ſed. & exqueniu art. 2. ad 1m ubi ait: Ideo quantitas dimenſiua corporis coſti ſt in Sacramento non ſt ſnius mody, ſt ſcilicet ſit tota ſ toto, & ſingule partes ſ ſingulis partibus, ſ per mody ſubſtantię, cuius mę ſt tota ſ toto, & tota ſ qualibet parte.

Exqng ſic: ſubſtantia eſſe toty ſ toto, & toty ſ qualibet parte ſt non eſſe extenſę ſordine ad ſe; ſ quantitas coſti Dni ſ Sacramento ſt tota ſ toto, & tota ſ qualibet parte: g quantitas coſti Dni ſ Sacramento non ſt extenſa ſordine ad ſe: ſi maior negetur a Th ſ ita patet: ſubſtantia eſſe toty ſ toto, & toty ſ qualibet parte, ſt partes ſubſtantię se tangere Ly se totaſ: g non ſt eſſe extenſas ſordine ad se: Ultima ſ ſt a Th ſ ſt euidens Ng 2da igitur ideo ſubſtantia non ſt extenſa ſordine ad se ſdependenter à quant, quia non habet partes extra partes, q idq ſt ac toty ſ toto eſſe, & toty ſ ſ qualibet parte.

Confirmatur: ſubſtantia toty eſſe toty ſ toto, & toty ſ qualibet parte, idq ſolißime ſt, ac partes ſubſtantię ſtra se penetrari; ſ ſponſile ſt partes ſubſtantię penetrari, & ſubſtantia eſſe extenſa ſordine ad se: g ſponſile ſt ſubſtantia eſſe toty ſ toto, & toty ſ qualibet parte, & extenſa eſſe ſordine ad se: maior ſt euidens; minor patet: ſponſile ſt partes ſubſtantię penetrari, & quod una non ſit ſtra alią, seu quod non se tangant Ly se totas, quod idq omnino ſolum ſt; ſ ſponſile ſt partes ſubſtantię se tangere Ly se totas, & ſubſtantia eſſe extenſa ſordine ad se: g. Maior ſt Lux Maior: minor patet: ſubſtantia eſſe extenſa ſordine ad se, idq ſolißime ſt, ac habere partes extra partes; hoc ſt unitas genęſ extremitatis; ſ ſponſile ſt ſubſtantia habere partes ſtra partes, ſe tangentes Ly se totas; & habere partes extra partes, seu unitas genęſ extremitatis: g.

Hoc Ratiocinio mihi euidens, & neceſſario ſumo quant coſti Dni extenſa ſ Euchariſtia ad mody ſubſtantię, ac ſinde habente partes penetrari, & ſe adequate tangentes, ſt non contenta ordine partis toto, g ſide qua, nec extenſione ſnę ordine ad se habet, q ſho, & omnil Rationis Vatino ſumo: ſi quantitas coſti Dni remanet ſ Euchariſtia ordine partis, caput eſſet extra Collu: hoc extra brachia: hęc extra pectus &c ſ hoc non conuenit fieri: g. ſho minor: fieri non conuenit quod ſimul designari alięqua pars corporis coſti ſ Sacramento, ſequa toty corpus non ſit; ſ ſe partes eſſent extra partes, poſſet ſltem per ſty alięqua designari ſequa non eſſet toty corpus, ſt per se patet: g.

N. E. C. de Aguirre art. quantitas coſti Dni retinere ſ Sacramento extenſionę ſordine ad se, tegerdere qua extenſionem ſordine ad Locu: inde partes illius Venerabilis quantitatis ſunt penetrate penes extenſionę ſolius Spatij, q ſt ſnibile, & ſmune omnibus partibus; non autę penes extenſionę partis ſordine ad se medijs ſnibilibus qbg ſequlanter. Caterę hanc doctrinę hanc non ſtelligere, & Vellem alięqua docere Rationę, ſt acquiescerem illi, ſ illg non ſ venio, ac ſide doctrinę ingenio.

Nec dubito, ſ ſtimis Corde teneo, & ore fateor coſti Dni eſſe ſ Sacramento toty ſ toto, & toty ſ qualibet parte Loci, ac ſide non eſſe localiter extenſę; ſ non pareipio quommodo Corpus coſti ſit extenſum ſordine ad se & non ſordine ad Locu: ng ſi partes ſunt penetrate, ita ſt omnes illę occupent Locu, necesſum eſt quod ſnę ſint ſtra alias: g ſna alią adequate tangat: g non ſt per extremitates ſuitas ſnę alia = ſurſus: toty corpus non occupat mas Locu, quę caput: g toty corpus ſt ſtra Locu capitis: g toty

Nota g difficilius ſuſtineri poteſt extenſę ſnę actualę eſſe ſlitatiuę quantitatis Vatino, g actualem extenſionem ſt media ſnę Realis diſtincta abſolute partibus: ſ ſnę unitas genęſ extremitatis Vat ſui: g Vat ſui altre n ſunt extenſę extenſio ſordine ad se illa ſnę eſſentialis Diſtat; & trans partes ſunt Vat ſui: g. quantitas non tit ſ actuali extenſione, ſ in tensibilit.

Corpus vt pars Capitis.

Ruglus vt nuper dixi, si Capite Corporis dicit non vt toty corpori cum Capite penetrato, sequitur quod ame posset intelligibiliter designare Caput quo non sit toty corpus; sed ame potest intelligibiliter designari, quod Caput sit pars parte Loci: g ame potest designare quod toty corpori non sit illa parte Loci: si autz vt necessy patitur vt, quod toty corpori penetrato cum Capite: Item: ideo de Manerierio partes substantie sine quant penetrantur inter se, quia partes omnes occupant eny, & eundz Locy, quod sine penetrat esse non potest: ideo partes corporis Christi nascentis ex Virgine dicit eodz Loco cum Corpore Virginis, quia corpora fuerunt penetrata inter se; sed partes quantitatis Christi sunt ibi, & eodz Loco: g nec substantia penetrat partes inter se.

Dices: penetrat vnas partes alias, prorsus Continuatio deperdit, & partz confusio intercedit; sine Continuat, & disponit partz toto mediis diuisionibus, non vt dabile sit, sine quantitas continua: g quantitas Christi in Sacramento, non vt continua, quia non vt confusio partz, penetratio illarum inter se: = Contra vt, quia quantitas non vt continua, quia precise seruat ordine partz toto, & quia caudet ordine partz per Numerationem cum Loco; & tamz cum amissione actualis diuisionis ordinis Loco saluato quantitas esse potest: g partes cum amissione ordinis partz toto.

Ad g quod vt communiter dicunt assignandz, quantitas non esse Continua per actualz extensionz & continuationz partium sed per aptitudinalz, sunt non vt Continua per actualz mensurz ad quz requiruntur indigentiabilitas quantitatis Continuatiuz, nec per actualz penetrationz: quia cum extensio ordine ad se non sit essentia quantitatis, potest ab illa auferri actualis ordo partz, sicut auferuntur actualitates quietatz à quacunque essentia, vt latius in Physica diximus = & tota difficultas esse soluendz à secundis tuentibus extensionz aptitudinalz esse rationem solz quantitatis continuz, quz actu in Sacramento vt sine actuali continuat, aut disponit partz toto.

Elucidatur Vera sententia.

Dico g quod Ratio solius quantitatis sita vt indistincte quantitatiua partz: hanc opinionem Negri non solum propter veritatis cultum, sed quia ad illa tuendz non necessitat Necessitas ad aptitudinem ab Aristotele sententijs mendicatam. Nec obstat Textus Textus cum ea, quando dicit quanty esse diuisibile ita quz sunt, nimirz partes cuiusdz Rationis: si quantitas non esset diuisibilis, si non haberet partes distinctas: g ideo vt diuisibilis, quia habet distinctas partes: g distinctio partz vt Ratio à priori diuisibilitatis.

Confirmatur: illa definitio Aristotelis vt apta omnes descriptiones, & data per quietatem: g diuisibilitas partz vt quietas quantitatis; sed talis diuisibilitas retrò non potest à priori petiri nisi per distinctionem partz: g distinctio partz vt Ratio à priori diuisibilitatis, ac g ideo alterius quietatis; sed Ratio à priori quietatis Communisque Rei vt illius essentia: g. pro minorz: ideo vna pars quantitatis potest ab alia diuidi, quia potest ab alia separari; & ideo ab alia separari potest, quia ab alia vt realiter distincta; quia separatio realis vt signum euidens distinctionis realis: g distinctio partz vt Ratio à priori diuisibilitatis: g & alterius quietatis.

Rursus Ratio: extensio ordine ad se, & ordine ad locum, gradiens gressu attentionis quantitatis ad illo Loco, petita à priori ex dicta quantitatiua partz: g hoc vt distinctiua quantitatis: pro ant: extensio tam ordine ad se, quz ordine ad Locum, constituit vnionem partz generis extremitatis, sg totum, sg Locus; sed vnio partz generis extremitatis sg ordine ad se, sg ordine ad Locum, necessario petari debet ex parte dicta: g. pro minorz: vnio partz extensi fundata dicta, quia dicta vt distinctiua vnio: g vnio generis extremitatis quommodocunque sit, supponit distinctionem partz, per illa quz vnio petita: sequitur si distinctio realiter non esset, vnio nullatenus posset.

Dices hic non quzrit de grato vnius, & generico, sed de differentiali, & specifico, quod cum sit accidentis, debet esse talis nag vt sit communicabilis substantiz; ng accidentia sunt propter substantiz cui communicant suas rationes specificas, & formales effectus: distinctio autz partis, neque vt Ratio peculiaris, & specifica quantitatis, sed communis tg quantitati, quz substantiz: (hoc ly partes distinctas habet, vt statz videbimus)

ptereа quæ nihil eculiare habet quantitas, quod substantiæ communicet. Cum ꝫ substantia distinctionę partiꝫ fuggnat: ꝫ talis distinctio partiꝫ non fit ratio specifica quantitatis.

Vere quantitatę, & substantię dicunt ꝫ habere partes distinctas. & differre ꝫ modo illas habendi: distinctio enim partiꝫ quantitatis. fit quantitatiua, siue partiꝫ quantitatiuarꝫ radicantiꝫ extensionem illarꝫ ꝫ ordine ad locꝫ per cogitationę alterius quantitatis à tali loco, remotę quę alterius illo: distinctio vero partiꝫ substantię propter cariꝫ densitatem, & corporeitatis molliꝫ: vnde distinctio fit sic genui fit ad ing, & ad alię: sic quę per distinctionę quantitatiuą fit radicantiꝫ ingenerabilitatę potest quis dicere distinctionę quantitatis; cum lege meliꝰ vel explicetur per quietatem, fug per illarꝫ absentiam, fit sicut ꝫ precedenti definiendi, siue decretorię quantitatis per quietatę diuisibilitatis.

Quamadmodꝫ ęꝫ plures qui nos impugnant, componunt extensionem ordine ad se, esse rationę sortis quantitatis, etię si illę substantię concedant, partes non distinctionis ob similę rationem, quia extensio partiꝫ ordine ad se sit mediꝰ diuisibilibꝰ accidentalibꝰ ingnatę quę non repugnit partibꝰ substantię unitę mediꝰ quibꝰdam substantialibꝰ, & per diuersitatem ꝫdam fluxus ingnitę extensio non sit pars immo: = Ego nisi patet quomodo distinctio partiꝫ communicata substantię à quant, non sit pars habita à substantia: ita ęꝫ per quam ad quantitatę habet partes distinctas, ꝫ non ingenerabiles, & incorruptas: vnde per quantitatę nonꝫ distinctio partiꝫ substantialiꝫ innotuerit, & hoc soli sufficiat, vt talis effectus esset talis ratio communicata substę à quant

Disp. II.

An independenter a quante habeat substantia partes realiter distinctas.

Quamuis ego quę ingerę finita aliquomodo sint substantię habere partes integrales distinctas, nihil omnino non sit ita vere, vt non sit alterius pręcisę tituli difficultas; Pro cuius notitia sumo triplex esse genus partiꝫ, quarum, vt corpus, & anima: metaphysicum, vt genus, & differentia: logicum, & integrantes; quę iterꝫ in diuersa rationes sunt; hę appellantur homogeneę, vt partes aquę, & de his plenius vt labor, & opus ꝫ hac disp.

Prima sententia tuetur substantię esse nullas partes logicas distinctas habere, ꝫ soli vel quantitatis: ita vt hac circumscripta diuisione, substantia maneat indiuisibilis, dicunturꝫ quę partes actualiter indistinctas: ita Albertus Mag. tract. 2. Phy. Cap. 2. Caietan. ꝫ dist. 18. quæst. 4. art. 3 ad 23. & 83. Durandus ꝫ dist. 32 quæst. 1. num. 28. Vazq ꝫ dem. 3 ꝫ 33 part. disp. 130. Cap. 3. num. 20, & sequentiq. Pal. Complut. disp 13 de quant quæst. 2. qq magna cohorte subscribunt plures dicunt. Inter quos M. Dom. a ꝫ Thomas.

Inter hos non vt omnimoda concordia; quia plerumꝫ cum complutensibꝰ, ita partes substantię identificant, vt adhuc sub quant actu existentes, sint indiuisibiles, adeo vt homogeneę substantię sint inseparabiles, talis quod portio substantię capitis, sit portio substantię pedis, ac ęꝫ substantia adhuc sub quanti & tota vt sub tota quant, & tota sub quantitate partę ipsius. Ea quę ex hac opinione melius dicta substantię carere partibꝰ, quę partes ꝫ distinctas habere. = per oppositu M. S. a ꝫ Sto assignata cum alijs substantię sub quant habere partes actu distinctas, & diuisibiles positiue & solita a quantitate & non a se, sue esse, habeantur tanq esse ꝫ diuisibiles partes habere

Quę sententia communem opinionem docet, siquidꝫ substantia, siue sit sub quant, siue quant cohęrentia partes distinctas re ipsa habeat esse, & homogeneę sui: vt communi inter Scotistas tam ꝫ quę aliarꝫ scholarꝫ: sic Arauxo, Ortiz, Lerma, Dom. Lynze: ex Theologis societatis Suarez, disp. 2. Metaph. sect. 2. Fonseca Coimb. Rubius, Oviedo. & ex Scotistis plurimis communiterꝫ Scotus disp 12. Oxon. quæst. 2. neque inter hos sit absolute dicendum, ng aliqui dicunt substantię totę distinctas, & non potentiales partes habere: alij distinctas, & potentiales non solu ordine ad se, sed etię ordine ad locꝫ: Alij tandꝫ

Scotistæ Locke negant, & Soli Scotistæ Scotistæ ordine ad se Concedunt: quod Luy nobis placuerit sua parte, qualis sequenti dicemus.

Ligitur sententia affirmativa.

Substantia dependentia a quantitate habet partes entitatiue distincta, ita vt vna altera, & realiter esse non sit alia. Sua Substantia sit Sub quanta, Sue à quantitate Separata. Antequam Veperissimas Rationes pro hac sententia proponam, placuit de inconsequentiæ Aduersariorum redarguere, & pro Scotistarum Scotistarum perorare: Siquidem Adam fieret nec humana ratio diuina pluribus adiudicans vna esse positiua omnibus illis Realitas, & antecedentia omnia sua operationis, quod nimis Deus sit omnibus Aduersarijs Contra Scotistas agentibus.

Assumpta probatur: Sicut pro Scotistarum nec humana ratio diuina pluribus adiudicans, non vt diuina, nec indiuisibilis esse, & vt sui positiua, pro Singularitate, ita pro Scotistarum Aduersariorum Substantia non vt diuina esse, & vt sui positiua diuina, aut diuisibilis pluribus partes, pro Soli vt quantitati, a qua tanquam à vt Scotistarum diuisio & distinctio partium Substantialium: pro quia diuisio positiua Substantiæ pro aduersus partes non vt orta ab ipsa Substantia, pro à quanta, Substantia esse Remanet vna, & pro diuisa positiua vt tuenta Aduersarij: pro quia diuisio positiua humana nec pro iura pro diuisa non orta ab ipsa nec, pro à Singularitate, nec humana esse positiua erit vna, & pro diuisa, ac pro de pecuniarum agunt omnia Contrarijs tella Contra Scotistas pictos hac Pugnantissima pariter.

Ego ergo probatur ex Arist. lib V de generat. Cap. 5, & pluribus alijs Locis, Nec docet nutritionis aut distinctam ad augmentum terminari per se ad quamcunq; nouam partis Substantiæ, & aquo sit: de vna, & eadem re indistincta Realitas, nequeunt Verificari pro tradictoria realia, actualia, & physica; pro de partibus Substantiæ genitis, & de partibus per nutritionis adquisitis Verificantia pro tradictoria realia, actualia, & physica: pro partes illæ non sunt vna, & eadem re: minor probatur: de partibus Substantiæ genitis physica, & realiter Verificata non esse nutrita realiter; de partibus per nutritionis acquisitis Verificata esse physicè, & realiter nutrita; pro hæc sunt pro tradictoria physica, & realia: pro

Respondebunt Aduersarij illa tradictoria Verificari Pro quantitati, quia Substantia genita, qua nutrita vt, & quanta sub quanta: Pro Sicut denominationis partis = pro Contra vt, ly quia Contra Solutionis stat instantia Superior facili negotio applicabilis: ly etiq quia quamuis pars nutrita quanta sub quanta, non tamq nutrita Pro quantitatis, pro Pro sui, sicuti non vt tuq nutritionis Pro quantitatis, pro Pro sui; pro illa pro Contra dictoria Verificantia de partibus genitis, & nutritis, pro quæ genita, & nutrita sunt: pro Verificantia de illis non Pro quantitatis, pro Pro sui.

Minus per primum Negatur ad quantitatis pro intelligitur Substantia genita, qua pro intelligata quantitas quanta; pro Substantia non vt genita Pro quantitatis quanta: pro nutrita & primo pro intelligitur nutrita pariter Substantiæ, qua pariter augmentatio quantitatis: pro Substantia nutrita & genita pro non nutrita Pro quantitatis per augmentationis quanta: antecedentia cum consequentia Sunt nota per se, quia sicut Substantia vt nec quantæ prior, ita primo pro intelligitur, pro de qua illæ partes Substantiæ non possunt pro intelligi nec genitæ, nec nutritæ Pro quantitatis, qua non pro intelligitur: Modo Sic: illa pro tradictoria Verificantia de illis partibus pro quæ pro intelligunt nutritæ, & non nutritæ; pro nutritæ, & non genitæ: pro Verificantia Pro de illarum partis: pro illa Pro sui Sunt Realiter distincta.

Deinde alia Pro fundamentalis pro solutis roborata Dei Concilio a concilio ab omnibus Theologis recepto, nimirum Separationis esse signum euidens Realis distinctionis; pro Substantia Capitis realiter a Substantia pedis Separata, vt vna ab alia abscindatur: pro Substantia Capitis realiter a Substantia pedis distinguitur. Maior, præter quam quod patet ab omnibus, vt Philosophi, qui tib 7 Topic. Cap. V. textu. 10. vt ibidem pro Minor pro quod Substantia pro aliqua duo Sunt idq numero, hanc regulam præscribit: Oportet videare an possit alterum sine alterum esse, sic Luy idq non Erunt: numeri pari Concurrimus: Dea nullo difficultate laborat Probatio:

Vt progressum effugiat, data Separatio realis vnius partis Substantiæ ab alia adeque a Nisi Separatæ

quantitatis sub qua sunt tales partes: q quantitas non vt vario modo illius separationis: patet
hoc primo quia si Sacerdos libito desiguet, & eligat medietatis integre hostie consecrande
& non alig medietatis, sine dubio separabit illa pars substantie, que correspondet parti consecrate
ab alia parte substantig non consecrata; & tunc integra permanebit quantitas totius hostie: q.
2° quia difficile erit negare Deu non posse annihilare substatig pedis integra manente quant.
3° quia Deus diuina vis potest separare quantitatis pedis, integra perseuerante substantia illius,
& postea illam separare ab alijs: q illa separatio fg non esset a quant.

Vt ab hijs & ab alijs dicentibus facilius conijci & expediant conjunct, e contra sue quando sueuerunt distinctionem
que dicunt Logodedali appellarunt potentiale, mediam, tres fundamentale, & realg actuale, cuius subtilio
partes substantig sub quant manentes potentialis, sine realis sed distinguuntur, quatenus quo realem
habent se adinuicem separandi vel quantitatis. = Sed que non, cum audiat talg fundamento, nouy que dis
tinctiuy sue, non dicutabit Scoty subtilium garantg medig sug distinctionis satis rationi consentaneam
sueuisse profligatg a Collegy Complutensibus?

Vide talis distinctio se ipsa impugnat: ng cum talis dicit vel com
ponit q partes substantig alter sunt idg sue, vel alter sue distincte. si non 2. sicty habemus: si 2.
que semel identificantur, postunt separari realiter, ide que realiter distinguit; quod sane nouy vt ac
primy mysterij = Eluctus: illa dicit vt pote antecedentis omne mentis operationes vt realis, quamuis potentialis
ne ritilia reddantia arguta tua stra Scoty; & illa dicit realis potentialis alter proidentia a partibus substantialibus:
q illg alter realis distincte sunt: sicty calamy ipsignat numeri distincti, quia tot sunt que effuuntur, vt
ipsimet abnemus: ideo que quisque facilius potest iuxta doctrinam, & omnia distinctionis parates.

Occurritur argumentis.

Quamuis opinio contraria minime probabilitatis appareat, nihilominus non desunt iura, & difficilima testimonia
& numi potestatis aduersa sicty: Vny dicunt sufficiat favere opinioni, quia omnis lex vt dicit.
Ultra dicunt Cap. 63 sequit: Remota quant omne subtilius diuinibilis vt, vt patet per 3ny
philicum = & vt q. 5. art. 2 art: diuersitas autg partis non potest intelligi nisi intellecta diuisione: nec
diuisio, non intellecta diuisione, quia substantia quant subtata, remanet diuisibilis. Omnia hec dicta
diuini testimonij manifeste intrant quant dogm Eucharistie & Sacramenti; ibi enim quantitas vt indi
uisibilis, nec resolubilis in partes; & tamq quantitas illa habet essentialiter partes distinctas: q. à similis in sibi
tota diuisibilis = Eluctus subt adhuc sub quant vt tota qualibet parte quantitatis: q vt illa modo
diuisibilis: q quantumcunq reducatur diuisione quantitatis in minutissimas partes, adhuc substantia vt sub
qualibet minutissima, tota, & diuisa: q diuisa quant, integra perseuerat substantia, sic que nec dat
quantitatis erit diuisibilis, q vltra Deus = Vide facile tuis subtilitis Vat quantitatis esse diuisibile
in partes Caias; Vegtamq Vat sui vt diuisibilis in partes molles; diuisibili tamq in partes continuas,
que diuisio quamuis non fiat ab Agente corporeo, fieri tamq potest a Deo, vel ab Angelo.

Difficilius vt aliud
testimonij cuiusdg Ang. Precept. que habetur 3 q. q. 76 art. 3. Vbi respondens corpus dogm Eucharistie, esse
admodu substatig, vel eo modo quo substantia ante consecrationi erat sub quant panis, scilicet tota in toto,
& tota in qualibet parte quantitatis; ait: Manifestu vt ante, quod naa substantie tota vt sub qualibet
parte dimensionis sub qua continetur; sicut sub qualibet parte aeris vt tota naa aeris, & sub qualibet
parte panis vt tota naa panis. Ex quo manifeste colligitur q in tota naa panis vt sub qualibet parte
dimensionis, aut quantitatis, ne tota q tota quant, nec totum q nec pars q parte quantitatis, ac ide di
uisibilis, quia adhuc necessu erat substatig esse extensu per distinctas partes.

Huic testimonio simuliter
occurritur dicendo totu naa panis, & aeris metaphorice sumptu sicuti qualibet parte panis, aut aeris, qua
qualibet pars vt essentialiter panis aut aeris; q sensus metaphorico vere vt, & sensus proprio falsum.
Sensus iste non videtur violentus; ng ex eo q dicta agente & naa mag Cap. 5 manifeste colligitur:
aut enim, quod tota forma ignis sit tota virtus sue essentie, vt qualibet parte sue mag, cum tota
definitio ignis, Cuilibet parti eius conueniat = Vtrumq hoc ex dicit docet 3 q. q. 6. art. 6 q quoniam: totu esse
albedinis esse qualibet parte superficiei. & cum postea dicebat totu albedinis accidentaliter non esse

q̃ qualibet parte superficiei, subdit: Q̃ si fiat mentio de totali specie, de essentia, tota Abedo vbi sub qualibet superficiei parte. Ad 3 q̃ videtur Dctor 3 q̃ intelligendo de totali metaphysica tam panis q̃ aerij, ignis, & Abedinis. Hac Solutio ?te notion & contrarior 3q̃ ?madum adolent Catholicor, ?merito vt doctissimo solitera, & animo stng. Requir. Manifesto igitur vt quod sine miraculo naa Metaphysica panis vt tota q̃libet parte dimensiony: q̃ cum Dctr docuit Corpus Dñi esse ?Eucharistia toty q̃libet parte hostie, sunt substantia vt tota q̃libet parte dimensiony, ergo parity vbi quantitatis esse q̃libet parte hostie 3 ?sideratione metaphysica, ac q̃de non modo mirabili, & miraculosa.

Cursu: ?Sensu exposito pacifice dicere potuit D. Th. Corpus Dñi esse ?Sacramto, admodu quantitatis, quae calendo Eucharistia, & tota quantitas quatenus Eucharistia sunt dicunt esse admodu substantia, quia q̃libet parte quantitatis salvatur tota naa metaphysica quantitatis = Item absent Dctr quantitatis Dñi ?Sacramento esse per modu substantia, id vt per modu quo substantia vt sub dimensionib. ?quiro: substantia ?sideratur physica vt sub dimensionib, ita vt tota substantia correspondeat totis dimensionib, & pari partib, ita vt tota substantia correspondeat cuilibet parti ?ti Dctr 3 ?stty habent ?dlut: ?si vt 3 Corpus Dñi vt ?Sacramto diuisibili modo, quia substantia pariq̃ sic erat; quod vt Hactenus.

Vt 2ndo respondeam testimonio q̃ nemi fidunt Grazy, Scire Velle. Vnde 2do diuisibilitas substantia admissa, & non concessa sub quantit ?ferunt parentia partiy ?substantia: Quantitas Dñi vni ?Sacramento caret ne partib, ita de portione indivisibili habeat ?minime; & tamq̃ quantitas illa Venerabilis vt diuisibilis: q̃ 2do diuisibilitas substantia non licet ?fere distinctio partiy: Ubicun: quantitas Dñi vt eo modo quo substantia vt sub dimensionib; ?ultra 2do Complicio tenet vt diuisibilis ?partes q̃q caret: q̃ illa ens vt diuisibilis ?partes q̃q essentialit caret: Non 2ng. patrocinij Aliquod habent ?allegato testimonio

Duplicetur q̃ negando retorsi ad argutu, primo dicendo per substantia, quod si tota naa substantia vt sub qualibet parte dimensiony q̃ substantia nec Vat Sui nec Varione quantitatis vt divisibilis, sequitur divisa portione quantitatis discindetur parita toty quod vt sub illa portt: q̃ cum substantia tota sit, integra ?illa manebit: ad quid q̃ nouy illud figmentu distinctionis realis potentialis? Unde dico q̃ negata substantia extensione ?ordine ad se, nec Vat Sui, nec Vat quantitatis, vt tota substantia ?qualibet parte Cuius per penetrationem omniu partiy ?tri se, non per identitatem illary, q difficillime ?ceditur: Cum penetrat partiy optime ?ponitur illary distinctio, vt patet ?dubiy ex positis penetratis, & ?partib ?ximis quantitatis.

Date, & Concessa extensione ?partib substantialib, negatur vbi toty substantia esse ?qualibet parte tri substantia, quia quantitatis, quia ?positio vt substantia habere partes extra partes, q repugnat ad extensionem, & simul habere partes ?tra partes, q requirit vt tota substantia sit ?qualibet parte, non soly substantia, q ens dimensiony. Nec ideo alig a Fumanus Dctr quia illud non dicunt ex animi sent, Cum ?locus pene ?finitis docent substantia extensionem habere vbi trone quantitatis salty, ?Ubi sunt illa sent ?long ?suo tempore probabiles, vt ex empty aptius ad explicandu illud mirabile mysteriu Eucharistia. = Vel dicitur vt supra substantia toty esse ?qualibet parte, diuisibiliter tamq̃ diuisibiliter salty, q Dctr non negat.

Arguitur N: ex partib realiter distinctis date, & resultat Compositu; ?ex partib substantia non potest fieri ?positu: q partes substantia non sunt distincte: probatur minor: illa ?positio non esset essentialis, quia non esset ex actu, & pot: nec accidentalis, cum esset ex partib substantialib: alias nec esset integralis: q. 2do ani quoad vltima parte: ?positio integralis partes ?mitti non possunt ex quib resultet tuy per se: q. 2do ani: ?positio integralis quilibet vt totum ?pleta; ?ex partib quary quilibet vt toty ?pleta non potest resultare tuy per se: q. probatur minor: tuy per se resultat ex partib ordinatis ad constituendu aliq toty; ?entitates quary quilibet vt totum ?pleta, non ordinantur ?tre se ad aliq toty ?pongay: q. Quicunq; secundam arguta, notio diffig ?positionis essentialis ab integrali: illa exigit quod partes sint distincte naq metaphysice: ita ens q partes sint tuidem naq metaphysice, & distincte ?gnitatis: Unde partes componentes toty integrale debent esse Complete in esse essentiali; quy illa ?pleta debent ad ?positionem, vt patet in naa substantiali, quae quantus ?pleta sit ?esse naq, & essentiq, non ideo sibi fugit ?positionem cum substantia, cum qua componit

Vny per se substantiale: hec doctrina admitti debeat ab Aduersarijs: Vellint nollint; vel negligent quominodo partes quantitatis, quarq; quelibet vt toty Ipsety, Vny per se Ignoret ꝑ Vat quantitatis.

Sequit ꝑ quod cum quelibet pars substantialis habeat Eandq; metaphisicq essetq, ac alia, non po sit Cum illa Vny per se essentiale Ignorare, quia Oppositio contrarie vt Vnio distinctory: partes vero ille sub illa Vat non sunt distincte: ꝑ Toty Vny per se integrale Componere queuerit, quia sub hac Vat nulla pars habet quid quid alia. per q dicat ad arguty.

Ad Dicit: quod quid diuisibile vt ꝑ partes integrales, vt toty integrale, ꝑ quelibet pars substantie ab alia diuisa, vt Vltimum diuisibile ꝑ partes Eiusdq Rationis: ꝑ quelibet pars substantie vt toty integrale, ꝑ toty integrale Vt ꝑ q toty vt, non potest cum alia parte Vny per se Ignorare: ꝑ. = Contra arguty ꝑ quant. vt Negat. = Distinguo maiorq: vt toty integrale tales integrale toty Eiusdem pars vt n maiorq: diuersa integrat. Subdistinguo: metaphisica, n maiorq: physica Concedo maiorq: ꝑ distinguo minorq: vt diuisibile ꝑ partes Eiusdq Rationis, ꝑ integritatis cum toto diuiso n minorq: diuersa integritatis physice Concedo minorq; ꝑ sub tales distincte Sig. ꝑ distinguo minorq: toty integrale Vt ꝑ q toty vt, non potest componere Vny per se tales integrat. Concedo minorq: ꝑ diuersa, ꝑ maiori negatur minorq, ꝑ Conseq.

Quilibet Vny pars substantie diuidi potest ꝑ singulas partes quarq; quelibet minor sit ipsa parte diuisa per gnus ad ipsa diuisionq: ꝑ quelibet Semi pars quarumq; cum alia Semi parte nequeat Componere aliq toty quod sit Semi pars, Eiusdq integritatis, potest tamq; componere aliq toty integritatis Maioris: ꝑ quo Sequit quod quarumq; toty Continuy ex duabq partibq Capaxe non sit ad Componendq aliq toty quod precise Continet ex duabq partibq, sit tamq; Capaxe ad Componendq aliq mains toty Coalescens ex quadruplici parte. ꝑ Vatio vt, quia integrale toty essentialis dicit esse Compositq ex partibq adintegrantibq; que sunt minoris Entitatis, vt toty resultans mains sit quacunque parte Sequis. ꝑ

ꝑ surgens Solutionq esse ꝑplicatoriq, quia ꝑ Linea substantie non vt maius, nec magis: ꝑ ꝑplicat minus toty substantiale, Aliud maius Ignorare: potest ans: aliq toty esse maius, aut magis vt denominatio accidentalis; ꝑ denominatio accidentalis vt ꝑ pmisit, ꝑ linea substantialis: ꝑ esse maius, aut magis. ybo maiorq: esse maius, aut magis Suppono esse Simplicitis, Adequate Institutionq Rei, ꝑ quid quid subsequitur ad esse Simplicitis vt accidentale, vt patet, Aliquid Rei Sibi illa minorit, aut maiorit potuit Simplicitis esse: ꝑ

Vnq ꝑtes linee substantie esse magis, maius, ꝑ minus contentiue, vt patet ꝑ partibq Continuantis per Calorq, ꝑ per Nutrimentq recuperatq. Inde Nego ans: ad ꝑbationq distinguo maiorq: esse denominatio accidentalis Logice Concedo maiorq: physice nego maiorq, ꝑ sub tales distincte minorq: ad ꝑbationq distinguo maiorq: Suppono esse Simplicitis ꝑ Iliderat metaphisica totius substantialis Concedo minorq: ꝑ Iliderat physica totius integralis sub distinguo: sub Vatione pure integritatis Concedo; sub Vat maioris integritatis ꝑtes tales linee substantie nego maiorq: ꝑ distinguo minorq: vt accidentale predicamentale n minorq: predicabile Concedo minorq.

Denominatio accidentalis alia vt Logica, alia physica: vltra dato ex addit. Minimi gradi contrahentis ex ea quia linea ad lineam accidentalem, Simili ex addit. Medijmi contrahit substantia ad lineq physicq accidentis: vltra dato quando gradus Iugger additq vt ꝑtes tales linee, sic denominatio continentis ꝑ sint extrema vt accidentalis talis Logice, pertinens ad quintq predicabile, ꝑ non ad aliq ex nouem generibq predicamentalibq, quia ex tales stellule de substantia cum sit ꝑtes linee substantie, ipsq desinit ꝑtes limites eius, Inde talis denominatio Logice accidentalis, ostendi ouit potest ab Entitatibq substantialibq.

Aduertendum quia quecunque parte substantialis Iugger additq toto substantialis integralis, que cum Suppono illud Constitutum esse metaphisice totius integralis, dicit accidentalitatem illi, ꝑ quia vt Eiusdq Rationis, ꝑ essentie cum toto non contrahit illud ad lineq physicq accidentalis, ꝑ tales linee illud destruit ꝑ Vat maioris integritatis.

ꝑ quant. hoc ipso Patet tenenda aduersarij, quia quantitatis essentialis contentiue Iugger additq alia ꝑs quia sit magis contenta, ac ꝑde accidentalis, ꝑ non physice, ꝑ pure Logice, quia pars Iugger additq non vt accidens physicq respectu quantitatis, cum sit Eiusdq Rationis, ꝑ nec. ꝑ nota obiter Negligi non patrocinare opposito Subtilis, quia per primo ad additionq nouq partis, ꝑ Suppositio toty Ignority alicuius ex duabus partibus: ꝑ Subtilitia qua toty partes habet ex hoc essentialis destruitur ꝑ Vat totius.

Hucusque dicta probabilissima, aut gene tenuia sunt: Verumtamq alig Nobq pace Solutionq, vt facilem gobitis

determinare ꝑ tertij argui, ac ꝑde illa Auctor, ii Vultur: Igitur quelibet pars Substãtie potest dici pars Ut totū, l, contra illud, seu Ut diuisibilis, & alia dicta; Ut ens aliu diuisibile Ut, aliu Ut pars actualis, & totu potestale, non Negamus, & Logice, ꝑ quatenus Ut ꝑs dicit Ut ꝑs diuidata à toto, sit totum actuale: Vnde Ut pars diuisibilis Ut, aliu ordinata ad totu ꝑque ens inest, quia cum illo Vnione habet & nexu: Ut aliu diuidata, non sic, quia cum non possit Vnire naturaliter cum remanente, ad illud naturaliter non ordinata: Sic que totu potestale, cum a mundo sit pars actualis Vat Vnione cum toto, per se ad illud ordinata, ac ꝑde actualiter Ut pars ꝑmplete, & potestaliter totu complete. ad instans: talis debet esse Ignotio, qualis fuerit distinctio partis Ignotis; ꝑ distinctio entitatiua partis Substãtie Ut metaphysica, & essentialis: g & Ignotio, ac ꝑde non Logica, & accidentalis: maior Ut Certa, quia Ignotio Ut distinctionis Vno: Minor patet: distinctio cum sit entis passio, transcendit Substãtia sicut ipsum ens; ꝑ omne ens transcendens Ut de conceptu metaphysico transcendi: g entitatiua distinctio partis ꝑ Substantia, Ut de illius metaphysico conceptu.

Hec Replica ex ꝑ aliqua ꝑ haberet ꝑ sent. pugnante transcendãtis entis in dictis; ꝑ ma autẽ nihil refert, quia partes Substãtie forte sunt entia, ꝑ forte sunt partes entis, & Ignota non sunt distincta forte, ꝑ partes Substantie distincte forte ab accidenti: Veruntamen quia partes hui Summi debent ꝑ quia videntur, proculdubio distincte realiter sunt inter se: ꝑ ergo ens distincte sunt essentialiter ne ne. minime, quia sunt quelibet Ut Substantia, ita quelibet gaudet metaphysica nãa ipsius: quemmodo ergo facere poterunt Ignotionis metaphysicus, que coalescit ex partibus nec dimensis.

Vnde Eiudem reprehenditur replica: talis debet esse Ignotio, qualis fuerit distinctio partis Compositi; ꝑ distincte partes Substãtialis non Ut metaphysica, & essentialis, Ut patet: g nec Ignotio ex ipsis resultans Ut metaphysica, & essentialis. Vnde dico quod dist que subsequitur ad ens, & transcendit Substãtia, Ut dist a non ente, & non Substãtia: dist vero entitatiua, que reperitur inter partes Substãtie non dist subsequta ad ipsas Substãtia sunt, sicut ens manuit, ꝑ Substãtia sunt tales, & tales determinate, Substantia, ac ꝑde Soly numerice distinguunta: patet Ut ens distinctionis numerice non esse essentialis, & Logice accidentalis, vel realis entitatiue. Ad 3: Vbi Ut distinctio vnius ad alia, sic aliquis alius interuenire debet, ꝑ dicit ꝑ Methaph. textu. Ad alia Ut qui distinguit; ꝑ ma prima non potest dari alius, alias non esset pura potestia: g nec dist: g partes mag cum sint de linea pure potestie non possunt esse alia distincte = Ursus: ꝑ ma prima sunt partes, illa ꝑ partes dimidi potest; ꝑ dimidio non est nisi per corruptionem vnius: g salta diuisione communi erunt duo; ꝑ duo partes mag, Ut aliquid mag: g aliquid mag esset corruptibile.

Qui affirmare audebit mag alia per se non distingui a forma Substãtiali, que recipit? non distingui partes ab aliquo? ꝑ alius Ut qui distinguit: g Ma Ut per se Ut pars ac ꝑde non pura potestia. Ursus: ꝑ sunt Ignotiones, & Angeli immitary, ma prima signata quãtitas Ut principium distinctionis ꝑ dividualis: Vnde Sic arguo: Ma prima adhuc Ut dotata quantitate Ut pura potestia Realis, & triplex: g nequit esse principium distincte ꝑ dividualis, vel qui distinguit non Ut precise alius. Vnde vel illud Philosophi Ut ꝑ intelligendu & dicte Socie: vel ii de distincte ꝑ dividi, dicto mag per se esse ꝑ alia entitatiua, & transcendentali, siquidem actualiter entitas Ut Cum ꝑa ad recipiendu alia Socie: Vnde Ut ꝑs ad hunc alia, & non ad illa, ac ꝑde quelibet pars entitatiua se ipsa distinguitur ꝑ dividualiter ab alia = Ad 3 dico Vnione partis mag non esse mag, ꝑ nexu mag: Vnde optime stat Vnione coaugmentari, & non partes, quia Vnio Cum suppona partes mag eadem potest esse potestia illarum, l. Vltz ex ꝑa cumulabitur, ꝑde que non magis ꝑtest corruptibile dici: Ma l, partes eius, Cum sint grandes subtilis ex alio eadem non possunt, & dico non magis quod sint ꝑcorruptibiles & ingenerabiles.

Dices: ponita dicte partis Substantialis, ponere necesse Ut ꝑ diuisibilia Quantitatiua illarum; ꝑ illa Concessio necesse Ut potentiam Substãtiale concedere: g Substantia ꝑ degenerare a quantitate habet suam partis potentiam; ꝑ potentia partis Ut accidentalis: g. Ego Solut hunc argui & alios simiz, Cum sit.

Disp. 32a.

Vtrum Substantia independenter à Quantitate habeat partes extensas.

Supono prima germanissima ꝯclusiua q̃ Substantialia sunt vnita partes Substantiæ: illa enim vnitura necessaria ꝯstat omnino decertantib⁹ partes Substantiales entitatiue distinctas pariter, & q̃, quia vnitio dat̃, necessario concedit̃ Compositio integralis, media ꝯter essentiale, & accidentale: hac ḡ Statuta necessario ponit Statuta vnio Copulatiua, quia Compositio vnio distinctiua &c. Supono etiã quoꝺ tatẽ esse diuinitus Separabile à Substantia, Cum Separabilis sit Substantia a quantit, quæ à Substantia Magis dependet, quã illa ab illa.

His positis prima & minor sunt ꝯter Nostrates, quã ꝯtra hanc negatiuã partẽ tuetur: 2a minus communis, licet aliquomodo communior ꝯter DDs Societatis affirmatiuã partẽ defendit: Aliqui autẽ Alij extremis ordine ad se pugnant: ita Doct. Communis Recentiores: Vltra extremitas ordine ad se, seu ordine partis ꝯtra, Alij se extendunt ad extremitas Locales, ita vt tota Substantia ꝯsequenter à Quant sit extra Locũ & pars ꝯtra parte, ita apud Em. Card. Nost. Aguirre, Pontius: Oviedo: Conincus, & Izquierdo. ꝯ decisione

Propugnatur sent a affirmatiua.

Affirmo quoꝺ Substantia ꝯsequenter à quantit habet partes extensas ordine ad se, quid quid sit de extremitate Locali. Pro cuius veritate efficacissima Rat, quæ ab Adhuc vna opinionis allegantur ante quã illas adducam: placuit vnum mihi Specialẽ, qua partẽ affirmatiuã elegi, primo ponere: vbi videbit Lector memorate distinctionis, quæ dat̃ ꝯter extremitate, & penetratione: illa enim Constituit, & quoꝺ pars Vnita cum parte Solũ vnã aliquã partẽ sui, ita vt sit extra alia, talis quoꝺ vnio Pertota Solũ ponit extremitates: penetratio nec opponit vt vnio partiũ vnã totũ esse illarum ita vt nihil sit vna, quoꝺ non sit vnita cum alia.

Quibꝰ positis sonamus tripliciꝫ partes Substantiales A. B. & C. & arguitur ita: ꝯter partes A, & B. date Substantiale Copulatiuũ: ḡ date extremitates. Pbo Cons: tũ date extremitates, vñ date vnio partiũ extremitates; & illud Substantiale Copulatiuũ vnit ponit extremitates partiũ A, & B: ḡ ꝯter illas date extremitates. Pbo minorẽ: partes ille non sunt Copulatæ vnã se totas: ḡ ponit extremitates. Pbo ant: si pars A tota esset Copulata cum parte B, partes A, & B. non possent Copulari cum parte C; & hoc non vt dicũ: ḡ. Pbo minorẽ. vt pars A, & B possint vniri cum parte C. deberet esse illis aliquid Substantiale vnibile; & ꝯ partibꝰ A, & B vnitis vnã se totis non vt aliq vnibile cum parte C: ḡ.

Maior vt nota extra, & cui ꝯ partibꝰ illis nihil vt quoꝺ possit vniri cum remanente: ita Solũ cum nihil possit vniri, quoꝺ vt clarum: Pbo minorẽ: vt ꝯ partibꝰ illis esset aliq Substantiale vnibile cum parte C, deberet esse illis aliquid non vnitis; & ꝯ partibꝰ A, & B. vnitis vnã se totis, non vt aliquid illis non vnitum: ḡ illis non vt aliquid vnibile cum parte C. Maior quamuis extra nota, ita probat: esse vnibile, vt posse vniri vi aliq quoꝺ careat vnione, si enim non careret vnione, non vt vnibile, & vnitis ꝯ ponit vniri per aliquid quoꝺ careat vnione, esse esse vnibile per aliquid non vnitum: ḡ. minor suppono probat: partes A, & B vnitæ vnã se totas, haberet hoc ꝯ vnitis ad alias reduct, ita vt talis non sit regula per vnionẽ: ḡ non vt illis aliq vnibile non vnitum. per quid ꝯ possunt vniri cum parte C.

Contra hanc aliqꝰ promptè respondebit quoꝺ pars A vnã se tota vnita cum parte B, non habet aliq quoꝺ non sit vnitum cum tali parte, ac ꝯ ideo nihil esse vnibile cum parte B. esse tamq̃ omne vnibile cum parte C. quia cum parte C. nihil vt vnitum. ꝯtra quæ illa pars Neutra vniri posse extremitus, & si non penetrãs. Ne iudicet quis se facile Solutionẽ inuenisse, & simul adequatè Responsum, sic contra Solutionẽ ꝯgo.

Pars A, vnã se

Tota Vnita Cum parte B. non potest Vterius Vnire Cum parte C: g Nulla Vt nulla: 2bo ans: pari A Vnita Tse tota Cum parte B, Vt adequate ttenitie Vnita Cum tali parte: g Vterius non potest adhuc Extenitie Vnire Cum parte C. 2bo Neg: Cirqui adequata Vnity Cum Loco A. Vel ab illo adequate circumscripty, non potest adequate Vnire Cum Loco B. Vel à Loco B. circumscripti: g a Simili: Ans- Nego aqud omnes Vt Scripsimy, atento ordine rey: Et ytem Thomist. nec de potentia absoluta Dei illud sibi potest.

Contra ptes: Ideo Vna Cirqui circumscripty adequate ab vno Loco, non potest adequate ab alio Circumscribi, quia nihil Vt Corpori, quod non sit Circumscripty à primo Loco; Ty parte A Vnita adequate Cum parte B, nihil Vt partis quod non sit Vnity Cum tali parte B g pars A adequate Vnita Cum parte B, non potest Vterius Vnire adequate Cum parte C. = Nyllogy Vt Construitur aliqué aliquo defectu neque ex parte forme, neque ex parte materie. Et sane sine raltantia Veltem Solutiong, et dificultatg ytenire.

Cursui: Vnio adequata partis A Cum parte B solu esset num distincta ab Vterioi, et adequata Vnione Cum parte C; g Vnio adequata solu distincta numero dari non potest g Vnita parte: g pars A Vnita adequate Cum parte B, non potest affici Vnione alia adequata Cum parte C. maiori Vt Euidenti: et minori pata: Naa Rationally adequate affecta per Nug Visibilitatg, non potest affici per alg Visibilitatg num distincta: quantitas et extensia adequate, non potest Vterius extendi per alg extensiong num distinctam. Nec pars A Vnita adequate Cum parte B, potest affici adequate per alg Vniong distincty num.

Ans Vt omny Thomistary, et aliory Aduersariory tg nostraty, quy existerey: Sufficiat g mille Vnq C.C. A quocum Contendo. Tom. 1. philosoph. nouy antiquy: Lib. 26. sect. 1. num. 42. Conseq pata: Ideo illud Contenty g anti Vt ab Aduersarijs negatum, quia tota Capacitas naa manet exaulta per visibilitatg, tota qua Capacitas quantitatis exhaulta per Nug extensiong; g tota Capacitas partis A. Vnitg adequate Cum parte B manet exhaulta per alg Vniong: alias non esset Vnita tota g pars A. non potest Vterius affici Nua Vnione num distincta Cum parte C. pergeng g aglia extra ab aduersarijs illa Vnio extensiua partis adequate Vnitary.

Instabis: Naa humana Vnita pprie Subsistg, non potest Vterius Vniri Subsistg alieng, pgrieng Create: g parte pars A Vnita adequate Cum parte B, non potest Vterius Vniri cum alia parte adequate. ans, ita certy Vt falsy Dg patrianus naaly, Vt nulla Thomista sit ingeaty: Immo illud Dg potestis obedientialg negnare defendit à doctr Beati neg familig ex Parente Anselmo, lib de fide Trinit, et incarnat Verbi. Cap. 2. Videatur Subtilis B. ac Reuer. M Ladrit tom. V. g S. Aug. tract. 6 de Augmentis, et Augmentabili dubio Secundo per toty, vbi Contendit naa humana pprie retenta Subsistg, deinde Virtute assumpti non posse a Verbo Diuino.

Conseq pata: Ideo naa humana Vnita pprie Subsistg, non potest Vterius Vniri naaliter alieng Subsistg, quia tota Capacitas naa humanę, ita Vt Subsistens, Vt nihil sit in post naali, quod non sit Subsistens, et adequate complety, et terminaty; g pars A Vnita Dg se tota Cum parte B. nihil Vt post naali illius, quod non sit adequate, et completè Vnity: g ida quod pater. Si ing tales pars Subsistentiales solu Dg potestg ytenire, et non extensiue Vt Vnita Cum alia g Cui pugio Vt Completa naa per Vnieg Subsistentig Dg post naalg ytenig, et extensiue: Vnum Cirqui: Vna naa: Vna forma: Vna quiditas, quory pro non solu naales, sed etg obedientiales sunt Completg tam ytensiue, qug extensiue per Vnieg loy: Vnieg Dg: Vnieg mag, et Vnieg extensiong.

Nunc ar arguitur pegamus naa Diuina adequate Communicata filio per ty Patri, Vterius adequate Communicari Dg S. pro Voluntate: g Sicut naa Diuina ytensiue Communicata Vni, Vt ytensiue et extensiue Communicata Alteri; ita pars Subsistentig ytensiue Vnita alteri adequate, potest Vterius adequate Vniri, ac pro extensiue. = Negatur Vt Deus nec theologus, nec phs, reflexa vita Scientia Cognoscat illg Summg ens Cum absolutissima naa Subsistentig naali: Vnde nego pantatg; quia adequata Communicatio Diuini ytensiuis naa tribg personis fundata Dg omni tate naa; g partes Subsistentes naales non sunt finitg g Vna Capacit, ad plures Vniones adequatas: g.

Immo ex

hoc d'quo arguty Sanorabl's, & Germanus meq; opinion': ideo nāq; Vnitas terminata triplici Subsistentia Vt finita, qua sine sui diuisione terminat plures Subsistentias realiter distinctas, & Ratio Vt, qua Sicut habet Capacitatē Vt terminetur per triplicē Subsistentiā, ita habet Capacitatē Vt possit per finitas terminari, si forsitan essent, sequitur quemadmodū Capacitas nāq; non exhauritur per terminabilis per vnā, aliā, & aliā Subsistentiā, nec per finitas, si darentur, quia non vt maior Ratio ad vnū, quā ad aliud; ita pari Vt sine sui diuisione tota Vnitas cum parte B, vt possit tota Vnitas exire terminū cum partibus finitis si daretur: q̄ esset finita, & exhauribilis; Vat Inhibeo.

Quia: Ratio Similitudinis, terminatæ ad vnū Simile adequate, vt possit adequate terminari ad aliud Simile, & ad finita Similia si darentur, sine priuilegio finitudinis = Item: Ratio Paternitatis terminatæ adequate ad vnū filiū; & tanq; extenditur ad vnū & alium, ita vt ad finitos se extenderet si essent possibiles, quę Ratio Vat terminatę exhaurita per vnicū regens adequatę: q̄ pariter pars A adequata Vnitatis cum parte B poterit terminare adequate vnā vnionē sine priuilegio finitudinis, Nec periculo exhauribilitatis. Leg ad 3m Concedo am; & neg 2dam Leg: Ratio dupcitatis vt, quia Rationi Similitudinis prorsus aliud Simile vt exigitur, quod pure exigitur habet terminare sine exitu seq nāq: Inde vna sola Similitudo finita Similia recipere potest sine priuilegio finitudinis, quia quod alteri nihil præstat, si pure habet recipere, nec finitę, neque finitis Patribus vt, vt pater omni pro, & semen attingentibus sua obiecta; Patery pari Subsistentiæ Vnitas adequata existere cum alia, illi existeret, & Immicat existere seq nāq, ac inde ne Locus ad vlteriorē Immunicationē adequatę sine Capacit exhauriendi = Ad 3m. Stat pro pendentia esse nāliter aliud, quę non exhauritur per primā generationē, inde sicut vt Locus ad vlteriorē generationē, ita pariter ad aliā Rationē, l, ad obtinendā primā.

Q Imitor: Pater per primā generationē filio adequatè Immunicat seq nāq; & tanq; hæc Immunicatio adequata non spedit vlteriorē Immunicationē adequatę per 2dā generationē: q̄ prima pari Subsistentiæ Immunicata secundā, potest vlterius Immunicari adequatè tertiæ = Dico maiorē, & distinguo minorē: non spedit vlteriorē Immunicationē tertiæ nunc nāq; & minorē: distinctæ nunc nāq; dico minorē: & ad 2dā Leg: Pater plurialit & filiorū non stendit Immunicationē primi nunc nāq, & similiter ad realiter distinctos filios: Verūtamen Cāq; nunc pari quę per primā primoq; Immunicata alteri, esset quę vlteriori Immunicaretur sine sui diuisione quod nāliter vt possibile.

Quitatem: pari A adequatè penetrat cum parte B; & nihilominus vt in ipsa Capacitas vt sit vlterius penetrabilis cum parte C; & sequitur cum spiritu, si possibiles forent: & quotiens pari A vt adequatè Vnitas cum parte B. erit vlterius finibilis cum parte C. pater Cā, & non minus Capacitas penetrativa, per adequatā penetrationē; quę Capacitas Vnitiva per adequatā Vnionē = Vel pariter Subsistentiæ non esse Capacitatē nāli ad 2dam penetrationē, quę media Vnionē spedit; & hæc admissa, Soly esset pars Subsistentialis Capacitas ad Vnicā penetrationē, non ad multiplicē; Cum hoc tamen stat quod sit obediential sit qualibet parte Capacitas ad plurimas penetrationes & quo non dicto, sicut sint duæ Vnitates quarum vna capacitas nāli ad duplicē Subsistentiā simul Cum Capacit obediali ad illas possidendas.

Quinger pro 3ā sua Vat præcedentię affini: & 4m: Vnitas effectus sua Causę efficientis, sine debiti, aut nāli, non potest præmire à duplici Causa totali non aterata, aut inordinata; & Vnitas effectus Vnionis non potest præuenire à duplici Vnione totali, & non subordinata: pro 3ā: ideo primę repugnat, quia tragus Causa esset 2da Causa adequata & non esset, Contineret, & non Contineret effectū; effectus quę penderet, & non penderet; & hæc omnia ita dicta Sequuntur Causa quo pari adequatę Vnitas cum alia, sit vlterius cum altera Unitate; & Ideo esset positiue, & 2da Causa adequata, & 2da Contineret effectū, quia totaliter penderet effectū; non Contineret, neque esset Causa totalis, quia relinqueret Locū Causalitati alterius Causę, & sequitur prima non esset Causa totalis: effectus penderet ab vna Causa, quia esset positiue ab illa dualtera; non penderet quia adhuc Causa remota quę esset effectus dualtera ab altera Causa; & Vnio Vnionis pariter A cum parte B esset Causa adequata, & totalis Vnionis adequatę, & n esset, quia sine illa, pari B esset equę

adequate Vnita: ſunger pari & penderet a Vna Vnione adequata; u penderet, quia ſine illa eſſet adequate Vnita: q.

Hactenus aggenii Vobg Rationes ſpeciales, qbg qui ſine Liberi motus ad Veritg nig opinionis elligendg: [illegible] Communes non totalliter deficiendas, ſed nec totalliter efficaces Vobg aggenam, ydeet medijs groſſeris quandg reflexionis Vnius modi: Donamus Subſtrg Copi adultg a Deo ſine quare, quod a Deo fieri poſſe Ratio ſecundi notabiliter manifeſta fuerunt, & ſubſtrgijs ſpiritualibg ſe complentibg, qug ordini ſuperiorig Vt apti exemply.

In hoc Canu illa Subſtantia eſſet extenſa: q extenſio ſubſtantie non Vt a quare trgng a Causa ſocii: pro ans: q hoc Canu illa Subſtantia poſſet recipere quantitatg Vnarg Vg. Secundg a Deo: q eſſet extenſa. ans Vt Evidens; pro 2g: ſi tunc non eſſet extenſa, Subſtantia Corpi actualg recepit quantitatg eſſet tota ſub prima parte Spacij Vel extremitatis, Vel Mediatatg illius quantitatg; ſ hoc Vt ſ poſſibile: q. ſi Maior Negetur, ita probat: dum quantitas non eſſet nisi Capacit ſubſti, Vel non reciperetur nisi ſilla Capacit, qug ſ ſubſto reperiebat; ſ tunc in Subſtantia non extenſa, non Reperiret Capacitatg nisi ad Vnig partg ſui: q.

Maior Vt notta per ſe quia nulla accidens extenditur vltra Capacitatg ſubti; aliàs illud extenſg eſſet ſine ſubto, quod naturg repugnat: minor probat: ſ Subſtantia tunc reperiret quantitas omnes partes penetratas ſtec ſe, quia Vt dicunt Thomiſtg omnes Angelos, l, non Queruntur ad punctg indiuiſibile: q tum reperiret Capacitatg nisi ad Vnig partg ſui: pro 2g: Vnica pari Subſtantie non haberet Capacitatg nisi ad Vnig partem quantitatg; ſ tunc partes Subſtantie penetratg eſſent admodg Vnius partis, quia omnes eſſent ſtra Vng partg ſic pde (licet ita Deus gratia ſtelligentie) ſtatura Subſtantie eſſet ad inſtar minutiſſimg formice; q talis Subſtantia non haberet Capacitatg nisi ad recipiendg Vnig partg quantitatg, ac ſide quantitatg non reperiret Capacitatg recipiendg nisi ad Vnig partg ſui.

Hoc autg q ſpecialia Vt, ſicut di communi ſuperiori Syllogo, facile diuidit: tunc quantitas haberet extenſionem, quia ſ Vt Thomiſtg obiectg cum ago per extenſionem ſtituitur, ſequitur qua quantitas illa Vnius extenſionis Vnius Vng: q omnes ille partes ſpongtes illg extenſioni Vnarg eſſent ſine ſubto preter illg recepte ſ ſubſtantia; ſ accidens extenſe ſine ſubto extra rectg philosophg: q. Vel negandum Vt Canus approbatus, ſ merito; Vel omnes partes quantitatis eſſent penetratg, e Contra ſupnag: Vel Subſtantia tunc eſſet extenſa, Vt eſſet ſubtg Capax illius quantitatis. Vel Recurrendg Vt ad aliq miracula, aliàs ſine necessit.

Vat Diuinta alle
ad 4 obg. gatg ſ obiectg Vt. Sunt prima q ſ Subſtantia dgt partes diſtinctg: q extenſe; q ſemel poſita ſupra ſe ponit Vnio necessario, & hac ponita extenſio; Cui facilter Patriſtarum Vt Thomiſtg dicendo quod dum facit Vng partg non eſſe alig, non autg eſſe extra illg, Vt patet ſforma Vnita mag, qug non Vt extra mag, quianimg Vnio, & Vedani dum intercedat; Vnde Vt ſ habeat hgc Ratio, Vt necessario requirg Rationis nostrg.

Qaſt q pari Subſtantiali, qug Vt ſcapite non Vnita ſmediatg Cum parte, qug Vt ſbrachio, ſ Cum illa qug Vt ſ Collo, & ſic de Reliquis: q toty ſtegrale Subſtantiale habet partes Copulatiue Ordinatas, & extenſas: ans Vt Catty, quia Vnio interuelta ſtes partes Capitis, & Colli, non Vnit partg brachij, quia pari ita potuit ſeparari alijs Vnitis remanentibg: q Signy Vt Vnionis illg non ſe extendere ad totg partg. Ratio vlta Axiomata Vt efficatg: Cateru occurrunt Thomiſtg dicendo q illa dirigentia partg Subſtantie vnite a quatg; hac Deus Concurriſſa, omnes partes illas eſſe Iſolatas, & germinatas. hgc Solutio Leuis Vt. & ſolet arguiorg Cmendabilitas.

Ecchis hic a Magnanimg denotatis ſcemo hanc Rationis difficultg ſolut, ſi non decipior: pari Subſtantie aliàs Vt, Vnita partg Subſtantiali & genei extremitatis: q illius date extenſio: pro ans: pari Subſtantiali & totat tig ſui partig ydeet diuiſg: q Semipari partis & potuit ſeparari ab alia Semiparte Cuiusg partis & Semipari alia Vna & duabg illas duabg Semipartibg pertineret ſ Vnione Cum parte A: non dubito Admittamus ite rogationi rationabilig responderi, quia tunc toty pertineret ſmaiori ſtegrit: q aute diuiſionis Vnio nec totg partg A Cum parte B non nisi illas Vltas totas.

Probo 2g: ponita diuiſione Semipartis partis B. pertineret Vnita Cum parte A per ipſiſſimg Vnionis, qug erat ante diuiſionis: q Signy Vt illg Vnionis non attingere

Sed non generatur totg Entitatg partis B. pro Arg: si Vnio illa attingeret totg Entitatg partis B, esset ma
dus ℔ illius Semipartis ducitg ad alia Semiparte partis B, quia Vnio apud omnes modus ℔ partg Entitatg;
& hoc negatur esse, si Vnio afficit totg Entitatg, vel dimidiatg Semipartg: g. pro minorg: destructa re, sup
ipsa pereunte, necessario perit modus eius, & pereunte Semiparte partis B quoad Vnionem cu alia Semi parte
non perit Vnio, quia permaneret vltima remanentg Semipartis cum parte A: g talis Vnio non affici
totg Entitatg partis B: & de que hoc pari Arg tota non Entitas cum parte A.

Occurritur contrarijs impugnationibus.

Arguit V: nullus effectus Formg quidditatis Suarez Entitatg per se; & Extensio ergo ad se, & Solius
effectus quantitatis: g Extensio non Suarez per se Entitatg: patet tranadea: si Suarez per se Entitatg
effectus accidentalis Suarez Entitatg per se, unde quo esset quantitas positiua in Entitg, quia nihil
haberet per g afficeret Entitatg, quod ng & Entitas non esset, & hoc ℣ de nag quantitatis, quo esg
tialis & propria Entitatg: g Inuisa quidg arguty, & a Suis fautoribus Negatur: quemadmodg enim
data & quant dist partis, ita & Substantia distinctio partis Concedit, & tamg cum hac dist entitatiua
adhuc & Deus & Scientia ad Imuocationg distinctionis quantitatiuae: g quamuis positiua ad quidditatem
& & Substantia Extensio Entitatiua, adhuc Deus & ab Extensionis quantitatiuae negatg per quidditatg.
Quinec ita mihi certa Ratio, & non & dicat esse, quia quantitas semel Communicata Entitatg, ipsi tri
buit quid quid aut generice aut specifice ipsa &; Deus illud n Imuocatg Entitatg esset sine subo realiter
quod requirat, Dicitur & de Linea actidg.

Vnde Limito negando & Extensionis & ad se, esse
& esserty & Substantia ebe effectg solg quantitatis; & huius Veritatis Rationes plures sunt: prima quia talis
Extensio distaret & Vnione partis genus Extremitatis: & quero an illa Vnio esset Substantialis, aut accidgtalis
sit: si ℣: g cum talis Vnio detur inter partes Substantiae & prior ad quidditatg, dabitur quarta Extensio: si ℣:
g Vnio Substantialis, aut generaret, aut periret: si ℣: hoc Sup minus Exacte, numero Vnire partes adaquate,
quod organice Extensionis: si ℣: g Substantia sub quant non & totg homogeneg, & cum Vnio & habere
partes Entitas modo ne sint diuisibile.

Arguit De necessitas concedi quantitati partis Extensiae, Cogit illas negare
Substantia: g & partis Substantia non & Extensio per se, & Vnio quantitatis: pro ant: idea quantitatis Conce
dita Extensio; ac ergo partes Entitg genus Extremitatis, quia quem & Latitudo & penetrabilis ad Vnione,
Cui resistunt ob Art Crassitg; & & partis Substantia non & talis Crassitudo resistens Vnioni: g neque illius
& Extensio: hoc & genuina Ratio a Contrarijs assignata, & partes Substantiae adaquate Vnianta, non & de
quantitatis. & hoc Ratio Subtilis, ita & de illa Straccy Lineam: & diuisibile Vnius partis Substantiae non pene
trat, nec pertingit ad totg Entitatg Cuiuslibet partis: g totg tangit partes Extremitatis: pro ant: illud & diuisi
bile & minoris Entitatis, ac ipsa pars: g totg & totg attingere non Valet: pro ant: illud & maioris Entitatis, quod
diuidi potest & duas partes, ad illud quod & diuisibile: & quilibet pars Substantiae & diuisibilis & duas Semi
partes, & hoc & dari duas Semipartes, quod non quilibet & diuisibile: g. & hoc Ratio & secunda ad Imugdum
Extensionis non esse effectg solg quantitatis.

Dicitur: & Substantia habeat partes Extensiae sub quant, requi
situ Vnio accidgtalis nectens illas genus Extremitatis: quare ergo partes Substantiales ℣ tota non penetrat.
Negandum, quia sub quant habent Crassitudinem: & istud & quero, an illa Vnio tangat Crassitudinem, aut non: si
℣: tangit partes quia Substantiales, ergo precise penetrat, & ℣ totg cum alia nectit, ac ergo & partes
Substantiae nec sub quant dabitur Extensio: si tangit Crassitudinem: g totg quantitatis tangit, & sequitur quo in
ista sola Extensio designabitur, & hoc & tertia Ratio Sugerendi assumpta.

Ad 3 ad 3 arguty resp Extensionem quidditatiuam Vacuanty penetrabilitatis esse ergo quantitatis, & hanc Imuocari Substantia Substantiae Ex
tensio, de cuius Vat & Concessu non & penetrabilitas, & Crassitudo: Salty hoc & Extensionis esse acci
dentis, Substantiae, Cui & & accidgtalis sub Entitatiua, nec Vnio Substantialis & totg partis, quo & non Vacuant
nisi Compositionis Regulg, non, nisi genus Extremitatis nectens: = Ad 3 arguty nego quod Crassitudo partis
quantitatiuae, & Vnire ad Vnionem genus Extremitatis, ac ergo ad Extensionem; & hoc nullo a Straccy
Latere debere.

Ignis aut & vera, aut falsa Fenum sedi. hoc Casuale: partes quantitatis Entitg genus Ex

222 55

tremitates quia sunt Crais, & Corpulents? si autz vt Palma, arguty Pallio nitia principio, ac g̃ida sine Crastinãe dabitr Extremis: si autz vt Pera: g̃ Quantitas partis quantitatuary vt radius, & Vatio à quibꝰ Extentionis, illum que Causa Collis; proferea qua non Est quantitas Distincta per Extensionẽ quod adueriarijs non arridet = Dico g̃ quod gramatico, & recta diuersitio partis totius stegerlij stenta à naa, vt Causa Extensionis qua pars Substantiali Capitis naalitr Existit Puncti partis immediati, & ese Extensa partis Colli, & sic de Ceteris, proferat diuersitionẽ totius. = Dico q̃ quod Pegasus genitr Equitis totis tangere quantitatis partis vt Causa Actionis partis Penes Extremitates, quod vt negari deberi etiam g̃ partibꝰ Subltiãe referitr.

Replicabit: Extensio g̃ndine ad se, quomodocunque Summata Radicat g̃ene trabilitatis; & g̃ Substantia Concedit Extensio g̃ndine ad se: g̃ g̃ Ista Concedi debet g̃ penetrabilitas: Maior patet: Extensio g̃ndine ad se Solita g̃ortat partes Extra partes; & Habere partes Extra partes g̃portat g̃penetrabilitatẽ: g: Maior vt definitio Extensionis: minor patet: Habere partes Extra partes g̃portat nega long Habendi partes g̃tra partes; & hoc negato g̃portat g̃penetrabilitatẽ: g: Maior vt Certa; minor patet: Habere partes g̃tra partes vt punctiua penetrato: g negato Habendi partes g̃tra partes vt g̃penetrato punctiua. & Substantia g̃degnata à quant Habet partes Extra partes: g g̃degnata à quant Habet g̃penetrabilitatẽ, & Negnetis g̃ultranea gressus reddita Negat addito quantitatis.

Distinguo Maiorẽ: Extensio g̃ndine ad se Ex Concessa Extensionis, nõ maiorẽ: Ex Concessa partis Extensis, Subdistinguo; partis Crais Concedo maiorẽ: partis Puncti negãdo nego maiorẽ: Concedo minorẽ: & distinguo Conseq: Concedi debet g̃penetrabilitas fundata in Veritate partis nõ Extensis: fundata g̃ Extensione: Subdistinguo tanq̃ g̃ Punctua Vat g̃penetrabilitatẽ nõ sem tanq̃ g̃ Sufficiens: item Subdistinguo: g̃penetrabilitati quantitatiuꝰ Nego Seq: g̃penetrabilitati Substan tialis Concedo Seq. Ex hoc, ad Mai patet vt Facilis Solutio, qua Difficultas, tota Enodata discutitur, & Veritas nec Sentẽtie Enucleata.

Contra g̃penetrabilitatẽ Ex duplici orta Capite: primo Ex Extensione partis Ex naa ignary partis: Pars ens vt quod g̃nita Extensione partis Subltialis, necessario g̃nita g̃penetra bilitas inter se, & hoc non fundata g̃naa partis Subltialis, g̃ g̃ Punctua ignary; & Vatio vt, quia naa illary partis Ex meritis Sui non Resultant penetrationi, ob Caretia Crassitudinis, que vt Vatio rigida g̃ene trabilitatis, & penetrationis Ex Audent, quia Pug Sunt Extra alias pregue: Hoc Est noty g̃ Substantia Ex tenia per se, & g̃nita g̃ Loco Ai; g̃ quo Vt Deus Collocaret alig Substantiã orbata quantitate nullatenus pe netrationi resisteret, quia Cum sit Facilis, aut debilis Complexionis, vt ita dicam, sine P. & resistentia pene trationi permitteret.

Ex hoc g̃ minima g̃dita quantitas esse Simultanea, quia ignia gaudet alia g̃penetrabilit & pro Sui dueria ab g̃penetrabilit Subltialis, nimirꝰ illa que Fundata g̃naa partis ignary partis, que ob Crassitie & Corpulentis Sunt rebelles, & resistunt penetrationi, quod patet, ne Vt partes illę Extensionis non Vnite ad hoc penetrationẽ Ex Audarent: g̃ signy vt g̃penetrabilitas non fundati pręcise g̃ Extensionẽ: Reperea que, Vt Deus Velit g̃ Ista Loco dari genere quantitatis penetrata, duplex Sieret miracula, Vt Ex positia illary per Separationẽ, seu ablationẽ Compenetrabilitatis ipsius, & naalis, que Veritas stat dari formari numero distinctas: & illary penetratio per ablationẽ naalis resistentis nate Ex illary robusta Complexione, & natu ralis Crassitie.

Vnde g̃penetrabilitas que regerit g̃ partibꝰ Subltialibꝰ Extensis potest aggellari pure negatiua illata pręcise Ex Extensione, ad differ g̃penetrabilitatis quantitatiuę, que positiua vt, & inadęquata, Ex dicti Summata Vatio, quia Substantia negata penetrationi, Ex Sola Vnione partis penes Extremitates, qua ablata, sine Violentia permittit penetrationẽ, quantitas Vero non sic: quia adhuc Vnione destructa, restat Vm cenda nobꝰ difficultas. Nimirꝰ Veritatis Natalis Innumerabilia Exempla g̃ tota naa: Pug sufficiat ad Exẽpli cationẽ g̃naa Angelica, g̃qua, adhuc ablata Singularitate Essentiali, adest resistentia ad Vide, in actu g̃naa Hu mana, que Exspoliata Singularitate, Actu Veritatis gerunitr.

Sequitr 2o: non potest Substantia Habere partes Ex tenias g̃ ordine ad se, quę Etg illas g̃ndine ad Loci Extensi: Habeat; & Substantia primo Habet g̃ aggregata à quant g̃ 2a: Hoc autz patet primo vt, Cum Sola quantitas sit Vatio abendi g̃ Loco = Confirmatur ese g̃ Loco Deuenit Substantię accidentalitr, vt patet: g ese g̃ Loco g̃ Deuenit Substantia per se: = Confirma tur Vl: Loci at Vbi definitiui gonit eadem Subltia g̃ parte at Loci: g̃ pari Ratione Vbi definitiui gonit a lig parte Subltia g̃ parte Dei: g̃ ille duę partes Vocationis definitiue non possunt gonitiua generatiua, & gonitiua g̃ parte at, vel Dei Loci: patet 2da, quia ille partiales Vocationes Sunt determina tiones ignales partis Subltię ad distinctos Locos. Nulli g̃ Deuenient regerit g̃ Ista Substantia sit per se

in Loco circumscriptiue, qui ex hoc sequeta subtilitg penetrare quantitatē minus ens, & vt genere rerum in Loco cy existimant. Alterum quantitati, quod subtilitia non habet: Siquidē subtilitia miraculose ponita in Loco sine quant. contineret partes Loci, haberet que subtilitati cuiusq; eande que distantiq; & propinquitatis ad centru, & polos mundi, & contrarias nulla Potentia potest ab aduersarijs credi, ita Soncta & Doct. dicg Lo. Sot. 2. num. 25. Oviedo Cont. 3 me tapho. quest. 2. Carleton. Pontius, & alij.

Ad 1m dico negandum antecedens, quia quantitati cuig partes ordinatg, & distantes accidentaliter esse in Loco; inde dico subtilitg integrali, & potiue cuiusq; partis ordinatg, & distantes accidentaliter esse in Loco; & sic subtilitg essentialis Mitutis = Ad 2m dico quod gaq; ad 1m definitiue & totum non potest poni in parte Loci vt gaq; subtilitg, ac pde vna pars non potest poni in vno Loco cum alia; Verytamen nec ideo dicunt penetrabilitatē, & vt supra dictg est, illa penit non nascitur a partibus vt cunque, & ab illis inquaty ordinatg sunt, & immobilitg a tergo partibg Loci; quid sit vt definitiuy & totiq; stat explicado.

Arguitur vltimo: non alia vat concedyta quantitati linee, & superficiei, nisi quia vt extensa per se ad se; & subtilitia per se hoc habet: g & linea, & superficies; hoc sane iaudity vt in scholijs, sedq; regibme audiemus linea, & superficies esse species quantitatis = Ursus: penita diuinitus sine quant subtilitia extensa, esset ne terrio, l equalis alteri, maior aut minor; dicit quo dici posset esse tanta, l, quanta; & hoc vt possibile sine quant, quia vt alioqy mensura: g = Deny: & subtilitia non dicitur quod sit alba, aut nigra; g nec extensa.

Dico ad 1m illud non esse inconueniens, dymodo per lineas & superficies soly intelligatur extensio quoad longitudine, & latitudine subtilitatis, id vt penetrabile; g non vt iaudity Scholijs = Ad 2m satisfaciunt strenui pugnatores diuisionis subtilitg in maiores, & minores partes sine mensura quantitatis. Dico g subtilitia esse maiorg l, minorg quoad tegnitatē subtilitatis; nec ideo superficiei mensura quantitatis, Ratione cuius patet ad 3tiu maioritas subtilitg, que non accipit a quant, & per illg sensibilitg cognoscitur. = Ad vltimu dico quod nulla adest ratio nec a priori, nec a posteriori vt subtilitg concedatur albedo, aut nigredo; Verytamen ad extensionē vltra Rationes allegatas, ad vt naalis diffinitio partis subtilitatis stare insensibilis a natura.

Disp. 4a

Sit ne posibilis Coexistentia duarum quantitatum in Vno Loco?

Quaritur Lo. 2 Quinto, An duo corpora quanta possint esse in vno Loco: Non pauo vt melius vera quantitati significetur, hanc questionem, & post illg, alias grauiores fleximus, & ostia mox dicturi, & nos, quomodo ordo requirit, sit necessarius pary Curare debemus: Igitur quaritur hic an Loci tenitia quantitati quoad spatium a natura in vno Loco talis sit, vt à Deo vnici possit nec ne? ita vt duę quantitates adesse possint in vno Loco.

Duas quantitates esse in vno Loco associabiles negat Durand in 2m dist. 12. quest. 6. Cuius fundamenta maltum non Legere, quę impugnare: tamq; breuitg perficiamus: & occasio hoc tum Palludano detur, vt omnia pene Physica, & Theologica quę affirmatiua sent. quos re Verę esset longa syllaba strepere: proinde pro vt omnino certa, & ab omnibg qui ostinate non volunt defendenda; igitur g subscribimus Deo.

Defenditur vera sententia

Quantitas naalis cum alia impenetrabili, potest diuinitus associari cum alia in eodg Loco: Ista quam Deus ex fide non esse notta nobg; & ita tamq; pacta qua regulat potestg Dei, quid quę non vt ipossibile omne Verg, & illa fidelissime decantatem: Solissima Ratio Diuini Veritatis denunciata ex

temporanea Natiuit. dostr Dñi ad Vtero dominatricis, Virginis que Matris, qua, stregio permanente
quidem Virtute Aperta ridens, Simplicissimy exitus Sobolis dilatat; & hoc esse non potuit absque gene-
rat illoru Venerandoru Corporu: q nec ay fieri potuit, q Sally tanet dnoru Corporu generatio.

Ad iquam Maxime confirmat q Ascensione dostr Dñi, qua dñs Agost. Hipponen. l. 2. de Symb. ad Catech. c. 4. dixit non habere Sanctus qui penetrauit Cælos = Ltg q Ianuis Clausis esset ingressus ad Discipulos Suos: Demy: Penetrabit Ecclesiq disciplina à primis Sæculis Romani Pontificis nec terra dic ecclesiæ Sancto Sepulchro quommodo q Intactu Horu Locoru mutare Licet Pro Antiochen. Virginio, & Pio.

Multum hijs auctho ritatibus fabricauit Rationes Durandus: ad 3m, primo dicit dostr Dñi exisse ab Vtero Matris salua dilatat quoru membroru, sine interrupt. seu Sciura, sicut contingit in mulieribus parturientibus Statu innocentiq, ac q de sine dolore. = dicit 2o, quod sicut fecit Deus Corpus dostr esse q Cælo, & q Eucharistia, absq; Corpore sit q medio; ita potuit facere, quod Corpus dostr esset ita penetrativ Vtero, & Ostiq, ingentranito medio: Hoc Vt, potuit Contrahere Beatissimy Corpusculy ad Vteri angustiq, & illud Contra gerere.

Ad 3m testimony aut Verby illud penetrauit non esse Nonnedy Vt Sonat, Sic ita Vt per omnes Cælos ascendisset Vir ad Altitudinem, quodquanuis natura sit q diuisibile, potuit tamen diuinitus dari, & gloriosq Corpori Christi = Ad 4m dicit primo, q illud Vt Transire per ianuas clausas, illud vero, ianuis Manentibus: Vt Christus fuisset ad Discipulos ingressus per Ostia, Vt potuit, illo Visset ianuis Manentibus; Vnde fuisset ingressus ianuis Manentibus, & non per ianuas Mansas.

Dicit 5o q dostus potuit Corpus corporeum Vti natura q angelus, & sic per quamlibet rimulq, aut foramq Transire ianuis remanentibus Manentibus. = Ad 6m dicit potuit Vt Supra fateri dostr ad Discipulos fuisse q penetrativ medio: = De gloriosa dostr Venerabili Sancto Sepulchro, dubitat Durandus vtr ista Sententia Matris Ecclesiq, Vnde Veritas illa Vt pure opinabilis, & non definita: Veruntamen quamuis ita cum Ecclesia Patrum senserint adhuc dici potetat Vt Supra Sexy q penetrativ medio esse.

Sexy pie, q da qua q Scriptr tales adhi buit Solutiones Egregius Antiquitatis Ecclesiq, nec multy Sistam q Doctor Hilary, Sequaq magis, & melius Contemptu, qui Variorum confutauit: qui Circa Sanctq plura, ptulisse, ac Erudita videre Asserit addeat Dominicy Gotbey tom. 2. q 3. q. disp 5. Sect. 2a Septr illa Virginea partu dilatatio male ista Catholicis audiat, Nulli non patu adueria Candidissimq Virginitati Matris. Nec decens Vt, q minus imitatory, quem patu illud inestimabile Egregiarare mulieribus in Statu innocentiq gratiarum Sine dolore, pat Matq portus partu dilatione, Cum de quolibet Virgine Canat Ecclesia nec Sinilis via Vt, nec habere Sequatq.

Ita: Scriptores Candidissimi eisdem Virginem Conservantes Solidatatq corporq, qua maxime Virginitas Comprobatur absque q Matis gaudia, q de Excellentiores excellentissima Virgine Exstitarent: quemadmodum Cyclo minus pfecta Virgo, que minus habet Soliditatis Corporu, Co magis Virgo Vt femina, que so lidius corpus conseruat; q quelibet Virgo, que non subiret aliqua dilatatione, Solidius corpus haberet, ac illa que passa esset dilatationis aliqua: q dabilis erit Supra femina ingeniosa, puerisq, ac Solidiori ipsa Virgine Regina: quo nihil absurdius.

Dicere Vt infantuly posse Contrahi, & pmi absque Corpus esset in medio, fateor id Contingere potuisse: Patrem Sequeretur nec Virgine esse Mat, haalq qua Matq, nec dostr Pere natus: Sequeq natus Matri, non illy incumbit Lex ista Iulia Concipere, & etiq illy Co trahe Cuttare, seu parere; q Beatissima Virgo Vt mater natus: q ipsi incumbit Lex Iuly Cuttare & Horarum Molestq parere, Nuceriq qua Dolq nubq difundere; q illa Contractio ingentranito medio non esset Vere partus, q amictus, nec Maturitas natus: q

Solutio ad 4m testimony facile dimittr ex Ea q pmissa, q Verba Sacq Scripturq Summoda dant Vt Sonant, dummodo ex Literali Sensu non se quant aliq inconvenient; quod difficillime assignabit a Durando = Nec audiendy Vt, quod Ecclesiq Patres non senserint Venerationi Contrariq Matris Sepulchro, nec Ecclesia Mater recepisset, Cum passim hec Veritas pareat ad oculos opera Patrum percurrentes: non allego Locoru multitudinem, nec Vri Comprobandi q Sensus inimicy huic Veritati, que non Vt quærenda, q tenenda.

In solut[o] tertij testimonij dubitat ne Durandus, quod, qui non intrat per ostij, ꝯ alium, fur ⁊ latro ad quia ꝯ inopinatu, mirum, penetrauy que tenebro. Deinde: ingressu dñi Om[n]i iamui Sanui, aliquod miraculo, ⁊ supra nat[ur]a opus imminat Angelicha; non ly sine misterio modu ingressu describit; ⁊ ignorui per penetrat iamui Sanui, nec miracula ⁊, nec opus supernale, ⁊ potius suspicionu assultu: g.

Ducat tandy Caput dist[inctio] ig subtilitati doct[oris] Cursus, esse subtiles, ⁊ quasy forebiles ad Colligere potest, ⁊ ratiocinare, ⁊ se imminut per tenuissima ⁊ examina omnino reducly ⁊, sequitq talis Constructio fieri non posset sine grau Mirac[u]l[o] ⁊ destructione proprie figure, ⁊ organisationis; que omnia repugnant passibilitati, que ⁊ Mirac[u]l[o] dat corporis beati. Ut fide sic sumpta, non esset bn, ⁊ potius iniuria.

Ig Nat[ur] efficax ⁊ poatr: Non minus nectis ly quant[us] ⁊ totum ⁊ parte ad loc[u]m, quo dñi Cogellenti alig quantitatis ab toto loco; ⁊ non obstante illa Conexione potest Deus a quant[us] separare ⁊ retinere Locatu, ⁊ patet; quant[us] dñi Sacramentalis sumpta: g non obstante Conexione impenetrationis cum quant[us] potest Deus penetrare hom[o] a quant[us] separare. Maior ⁊ certa, quia utrique Contentu ⁊ quantitatis: minor patet ex fide: Dia poatr: ideo primy sicri potest, g talis Conexio ⁊ quia naalis, ⁊ ly exigentis naalis quantitatis; ⁊ Connexio penetrat cum quant[us] ita scribet: g.

Contra: Non minus, immo magis opponit ignis cum Calore, quo duo quantitates opponunt per se; illa ly opponitio ⁊ contrarie toto vigore: Deo non sic; ⁊ Deus facere potest quod una qualitas sit cum alia toto subiecto: g. ⁊ quod duo quantitates sint simul, toto loco: premisse sunt certe, unde nego Deus posset operari sicut nat[ur]a: Dia poatr: ideo N. ⁊ Vera quia Coexistio quantitatum ⁊ effectu ly, ⁊ cum Veritate non esse semper; ⁊ Veritate, ⁊ effectu ly cognitatis: g.

Diluuntur argumenta.

Ad 1um N: ibi data Copulio ⁊ ibi data resistentia; ⁊ ibi data quantitas data resistentia ad totum Mixtum: ⁊ ibi data quantitas, data Copulio ad totum: poatr Maior; ⁊ probata minor: Copulio ad totum quantitatis, ⁊ effectu sicri resistentia; ⁊ data Forma, nec data effectu sicri, qui non ⁊ aliud nisi ipsa Forma: g Certa ⁊ maior: ⁊ sicut minor poatr: ibi data quantitas, ibi data Crassitudo, ⁊ solitates; ibi data Crassitudo, ⁊ solitates data Resistentia: g Certa ⁊ minor: dia vero ⁊ optime illata Veritate quod

Copulio data, ibi data resistentia non ꝯcedita; si ly ⁊ Forma ꝯcedita, male dari potest cui effectus, Cum ly Resistentia actualis sit effectus secund[um] quantitatis, ideo ꝯcedi potest: ad hoc ly extra ⁊ quantitio, que necessario ꝯcedit, ꝯcedita Causa.= Vera ly ⁊ quod ibi data quantitas, ibi data Crassitudo, ⁊ Cum naali Complexione, ⁊ alig Cogellere; ⁊ hoc non ⁊ ipsi essentiale, ⁊ Connaturale, ideo quo auferibile, ab Auctore Supernaali; quia nec effectus primarius, ⁊ secundarius.

Non ly ⁊ minus certa, ⁊ Copulata pars ⁊ totius quantitatis, comparata cum parte B. quo una quantitas comparata cum alio; ⁊ Crassitudo partis ⁊, non obstat ad penetrationu Cum parte B, ⁊ sequit ꝯ partiq quantitatiui ⁊ ipsi Dni ꝯ Eucharistia, que ly ⁊ Cuidq Loci occupant: g Crassitudo totius quantitatis non obstat penetrationi Cum alia quantitate. Ratio totius doctrine, petendo ab omni alia ⁊, quia Deus potest ⁊ quamcunq quant: g potest Deus Conservare ly quantitatis in Complexu Naturali ꝯ uno loco; sicut ꝯ uno subiecto Conservat duas qualitates Contrarias.

Dico: Mta alterata una forma, nec diminutus potest alterari per alig: g Locus repletus per ly quantitatis, non potest repleri per alig = Ratio, quia sicut nullig ꝯ datet, quat ⁊ Nulli suppoñit, ⁊ videtur ꝯ primus: Ego nunc autq Doctor Scholasticus dico, quod ex subito ⁊ naali dat esse simplicia, pude una solitas, non potest adueniens esse primy ⁊ simplicia tale amittere ⁊ Mat: Caterg Locatu non dat esse Loco, pude non repugnat Locus repleri duplici Corpore

alig ⁊: sicut patet

quantitatis successiue, quales sunt tempus, & motus, habent inter se ordinem durationis, ita partes quantitatis ordinem positionis; sed partes durationes non possunt esse nec diminutus simul propter essentialem ordinem priorii & posterioris: nec partes quantitatis possunt esse simul propter essentialem ordinem unius post alium = Rursus si duo quanta possunt, non se penetrare, etiam omnes partes generis quantitatis; Hoc autem possibile videtur, quia regulat partes tot esse possunt, ut maximum spatium possit transire per spacium aeris; Elephas etiam in arctissima cavitate formicae.

Septimo vt habeat ista Sententia quotitatis per extrinsecum actualem ordinem ad alia plationes assignatas dicit. Prima. nihilominus dico, quod sicut partes durationis motus possunt esse simul, & non partes durationis motus ita partes duarum quantitatis possunt simul esse, & non partes unius, quia sine unione ordinis partis toti, stat optime penetratio duorum corporum = Ad 3 toti concedo, quia plura difficiliora sunt sub potentia manus Dei: qui in deserto fecit fluvios in medio ignis conservavit & torrentem non combussit: qui mare rubrum diuisit, qui matrem virginem conservavit, & alia innumerabilia, quae ille sanctus non facit.

Disp. 5ª

Vtrum Vnum numero quantum possit in duplici spatio a Deo collocari.

Vt haec difficultas dicit, quia nulla maior, nulla quae difficilior inquantum penetratio, Notio primo esse loco tria imponenda scilicet, Locus extrinsecus, quod appellatur extrinsecus vbi: ipsum corpus quod cingitur loco; & praesentiam, quae resultat ex ipso corpore in loco: Locus extrinsecus definitus ad hoc per hoc quod sit: superficies prima immobilis corporis ambientis: hoc vt, sigura sphaerica concava adaequate cingens corpus locatum, ita nihil sit corporis quod non sit intra per immediatam circumscriptionem cum loco, talis quod corpus totus sit in toto loco, & singulae partes corporis singulis partibus loci: sicut aer nunc ambiens totum corpus meum: & locus ita appellatus circumscriptivus. Praesentia dicit intrinsecum vbi, & vt tui motus quo hic praesens sum; & vt in triangulo differentia: circumscriptiva definitiva extensa; & definitiva inextensa: sunt enim vtra immensitatis Dei, qua praesens vbique & qua non vt dicit sermo vbi circumscriptive vt illa praesentia, qua corpus totus extensus coexistit toti loco; & pari pacto, cum omnia resultata essendi quilibet in loco alterius, & hoc sentia competit corporibus quoties.

Vbi definitive extensum vt illa praesentia qua substantia vt prima in loco sine alqua realitate, vt in loco totus sit alia substantia extensa: haec praesentia vt totus vigore circumscriptiva, qua per illa nata substantialis extensa tota toti loco respondet, & pari pacto, quia ad hoc substantia requirit duo potest definitiva, sicut quantitas pauci, & dicit coexistentia vni loco = Vbi definitive in extensum vt praesentia qua res sine quantitate sit sine indivisibilis, tota vt in toto loco, & tota in quolibet parte loci; sicut etiam quilibet pars vt omnibus partibus loci. & hic omnibus dictis stet sermo in publica.

Notio vt citra dubium esse vt posse esse in duplici loco definitive; patet qua in vno definitive, & circumscriptive in alio: toty hoc tangitur oculi videri dicto duo circumscriptive existentis in calo, & definitive in eucharistia, & patet existentia definitive in pluribus locis: vnde praesens difficultas toty de duplici loco circumscriptivo exagitari solet; non audito in diminutio, quia ita sphaera corporis non vt ambitus ad plurima vbi cationes: cum limitata sit.

Sententia negativa oppugnatur primum sic, vno, tantum altero concesso, ubi cumbit eo Semitus & Vazquez dicit 183. cap. 3 parte, Cap. 5. existimatus esse de mente D. Thom 3. dist. 22. quest. 1. art. 2. & plurimi alii in loco = Quod assumptum ita notio

2. dist. 1. quest. 2. Alenſ. Durandus, non nulli qui alij antiqui, quos Citat, & sequitur Suarez tom. 3. 3p. disp. 48. sect. 2. Valentia tom. 2. disp. 6. quest. 1. qui opinionem hanc affirmat affirmat esse de fide nisi tempore instigando Sacra mysteria Eucharistiæ. Et Innocen. seu Abb. Societatem, & apud domesticos alios quidq; refellit. Sin probabit, Academicus familiaris.

Sententia affirmatiua, veluti verior, et dignior eligitur, et propugnatur

Vnumquantq; siue Vnius corporis, potest, impetu omnipotentiæ Dei esse in duobus locis Circumscriptiuis, probabitur tuam opinionem, & illam probabit solutionem ad obiectiones, quas allegat aduersa Sententia Erat efficacior ratio quia ex. gr. quando decernit & vult Deus omnipotens cuius voluntati omnia occultus non possibilia, Et Catholica subiungunt: quia hic Scientia humana possibilium, quæ si Deus Viuens finitus distantia, seu ipse, & Creatura, Creatura fieret, & Creatore Deus, adeuare possibile impossibile: Mortalitatis immortale.

quia scilicet nimirum, quam quod accidens sit sordane rem sine subiecto: quia difficilius quo quod suo Capaci robusta in suo loco amicabiliter adoriuntur: quia mirabilius quo quod una non esse una sit sine alia: quia realiter discretæ: quia magis incredibile, quo quod iuxta Creatura fieret sui Creatoris natalis mater, adeuare dignitate centuries cum dignitate honore. omnia hæc, & iuxta alia, quæ ista Latibula fidei sunt pro fide fidelibus, longius difficiliora sunt quo quod Vnius corporis in duobus locis Contradictio sonat.

Non hic Contentaneæ est, nec digne adstruere impotentiæ illum, qui talia potuit, & omnia ex nihilo fecit, ipse Deus potentia sua, nec quæ sapientiam & stultum esse declarant: inde supra illa verba Agust. ad Quintum. Stultus fecit Deus ad quæstum humanum, ita affatur D. Aug: Sapiendo humanum fecit Deus stultus faciendo, & decla rando esse horribile, quod ipsa indicat esse horribile: g nec, quia actus limitata ipse humani iuxta Cæsarea non potest illa esse horribilia affirmare prætimat.

Ad Vltimum à priori probatur: quia quod non est adhuc manifesta Contradictio, posse Deo fieri manifesta est; sed Vnius corporis esse in duobus locis Circumscriptiuis, non fuit adhuc manifesta Contradictio: g posse Deo fieri per se Notu est: probatur: Contradictio est affirmatio, & negatio eiusdem de eodem, & eodem; sed Vnius corporis esse in duobus locis circumscriptiuis nullam fuit affirmationis, & negationis eiusdem de eodem, & eodem: g. probatur minor: Vnius corporis esse in duobus locis, est positiue affirmare esse in hoc loco, & in illo loco; sed hoc affirmare positiue, non est negare, & affirmare: g. probatur minor: Vt esset affirmatio, & negatio eiusdem de eodem & eodem, deberet affirmari corpus esse in loco A. & esse in loco A.; sed ex hoc sit in loco A, & in loco B, non affirmatur quod sit in loco A, & quod non sit in loco A: g.

Probatur minor, & simul occurritur Rationi sutuæ: ex eo quod corpus dum Deus sit definitiue in hostia A, & hostia B, non affirmatur quod sit in hostia A. & quod non sit in hostia A. g. à simili: ubi deg. non minus Vbi definitiue vt adæquata præsentia definitiua definitiue, quæ Vbi circumscriptiuum, adæquata præsentia circumscriptiua: sed cum adæquata præsentia definitiua in hostia A, affirmatur corpus dum sit in hostia B vi alia præsentia adæquata definitiua, quid ex hoc affirmetur se non esse adæquate in hostia A: g. id quod sequitur.

Respondebit aliquis omnino esse Rationi, ne Deus in Eucharistia vt per Vbi definitiue admodo subtiliter, ac inde modo diuisibile, quia subtilitas est diuidendi vt: inde ens de habeat multiplex Vbi definitiue, nunquid diuisione & aquitas, ac inde & multiplicat & Vnitatem definitiuam nulla sequitur Contradictio: Veritatem & multiplicis Vbicationem Circumscriptiua Contradictio sequitur; quia cum sit modo quantitatiuo & diuisibile; sequeretur quantitatem futuræ multiplicem, & diuisæ, ac per hoc esset ens & multiplex; ens, quia supponit, multiplex, quia diuidit, & manifesta Contradictio.

Remitto gratis subtilitatem esse diuisionis & inde, & indiuisibilis Vbi non accidat, & Solutionis efficacitatem: quamuis quantitas dum Deus sub speciebus Sacramentalibus sit modo diuisibilis, nihilominus vt adæquate præsens hostiæ A, per adæquatam Vbi definitiue: g. & corpus præsens

non ens

Loco A per Vbi circumscriptiuy, potest esse Locus B per aliud Vbi circumscriptiuy; Similiter dosa presens Hostia A per Vbi definitiuy, non potest esse Hostia B per aliud Vbi definitiuy: ergo Vbi omnino erit: ergo Reg: ideo prima Conjugere non potest, quia Vbi circumscriptiuy Vt adequaty accidens omnino adequate Modificans exigitur Locus; Vbi definitiuy quo dosta Vt Hostia A Vt adequaty accidens, omnino adequate modificans exigitur ille Locus: g Vbi prima non repugnat; Vbi Reg Vt possibile, quod Vt Hereticy.

Quarto: Non minus una forma adequate informans multa quantitas cum alia forma simili Vationis, laudabilis una simul, quia Vbi circumscriptiuy adequaty cum alio Vbi circumscriptiuo adequate, quia, sicut Homilitary, sicut per duplex Vbi circumscriptiuy sequeretur quantitas esse laudabilis, duplex esse laudabilis, ita per plurationem duplicem sequeretur quantitas esse adequaty, duplex esse adequaty; g omnes hec garitates allegate familiarite a Homilitis generales sunt sub titulo adequationis; Vbi definitiuy Vt adequaty accidens, quo quantitas dosta Vt omnino adequate presens: g Vbi replicato sequeretur exigitaty esse adequate presentis, duplex esse: dicendum quod Hereticy Canis, Vt dicere possent Vbi definitiuy, quo dosta Vt Hostia A, & aliud quo Vt Hostia B, esse adequata presentia, duplex esse.

Duco cum Homilitis quod quamuis Vbi definitiuy sit adequate presentia, & aliud Vbi, alia presentia adequata, nihilominus possunt hec presentia multiplicari, duplex circumscriptiuy; & Vatio Vt, quia Vatio dosti presentis definitiuy Vt numerus finitus Conuersionibus multiplicetur, possunt multiplicari presentia; At vero Vatio dosti presentis circumscriptiuy Vt quantitas; ideo quia hac immediate multiplicata, nequeunt presentia circumscriptiuy multiplicari. Hec Vt validissima Homilitary solutio, quia Premissa debita, & Limitis oportet

Vt non quia

Vt non quia

Vt non quia

Circumscriptio adequata ita se habuit potens quantitatis, illa que arcet extra limites loci. Et ponibile sit illa alia presentia circumscriptiua simul ibi loco gaudere, & dofini Dni Et circumscriptiue in Celo: & generalis Et illa alia presentia Circumscriptiua simul alio loco gaudere: & multo minus alia presentia definitiua: ppo ergo: Corpus potest habere duplicia presentia proportionata & diuina ordinis, ipsorum Et ad duplicia & proportionata, & ordini alterius; & presentia definitiua Et alterius ordinis quo Circumscriptiua, magis que proportionata quantitatis: g.

Nego Nationg: dofini Dni per Vbi definitiue ita Et definitiue ibi loco, Et totus sit extra loci circumscriptiue: & pariter dofini Dni per Vbi circumscriptiue ita Et circumscriptiue ibi loco, Et totus sit extra loci definitiue: g Cum Vbi circumscriptiue tuto componitur aliud, Vel non potest componi aliud Vbi definitiue: ppo Sequela: ideo Vbi esset incompossibile, quia sequeretur q corpus esset ibi, & non esset ibi; & hoc ipsum sequeretur per Vbi definitiue: g. ppo minor: Vbi definitiue non minus Et realis presentia adequata, quia Vbi circumscriptiue, non minus que cingit tam adequatis, quia circumscriptiue: ideo que definitiue, Cum limitata dicit, & positum non dicit illud: g nec ibi sequitur.

Respondet N. C. Aguirre Corpus mirabilem esse Vnum corpus habere duplicia presentia circumscriptiua, quia Vna circumscriptiua, Alia Sacramentalis; prima per primum Sequitur duplex contrarietas contrarietatis, ideo, nimirum esse adequate ibi loco, & non esse, Vna, & eadem quantitatis: per Vbi autem non ita, quia duplicia presentia circumscriptiua, & Sacramentalis sine mutuo corpori Vat quantitatis, & concretionis, ac ipsa Vat aduersory.

Soluitur ita sine solut de sint arguty, q quod mirabile Et, Et sane q omnis Deus adiit modus, Et presentia circumscriptiua adequate, addatur alia alterius ordinis, & omnino proportionata quantitati sue Vbi Stradicte, quare g adeat modus ibi omnis ad illa presentia, & sensu corporis presentia circumscriptiua: & non ad aliam presentia circumscriptiua: quemadmodum ibi duplicia illa presentia aduersis Vationi euenirent corporis quantitati Vationi aduersory principiory; ita duo presentia circumscriptiua euenirent corpori Vat aduersory, nimirum ppo naali, & oppositia Vbi.

Vterum: Vnum num effectu deberi a duplici causa totali non subordinata effectui euenire Vat aduersory, scilicet Vat altrony dyuersary: Vnum num Mag & semari a duplici sua substantiali, Duenerat mag Vat distinctary formary; & tamq grata Stradictoria qua a Nominibus se habet, nimirum quod effectui adequate penderet, & non penderet; q maa esse ibi altu simplicite, & non esse ibi altu simplicite, non posset nec de effectu, nec de maa Verificari, quamuis de diuersis oppositis principijs: g nec grata Stradictoria, que de duplici presentia circumscriptiua & Sacramentali se habet, scilicet esse adequate hic, & non esse adequate hic, quia alibi Et, non potuerint Verificari de dosto Dno, etq li a diuersis naturis principijs, quo nihil intolerabilius, nihil absurdius, nihil que Catholicis incommodi, & detestabilius.

Alia Vat efficaci probat dd: Eo dup aute Vbi Vnus locus posse adequate regulari per duplex corpus adequate extensum: g & Vnum corpus extensum regulare potest adequate duplici locus: ani probat de Aduersarijs quia Valty tenet: Ista probat primo, quia sicut corpus adequate cingit per Vnum locum, ita Et nichil illius sit extra, ita locus adequate regulat per Vnum corpus extensum, ita Et nichil illius sit vacuum, & innane; & tamq omnis Deus locus adequate regulat non eo modo quo Caualty ad aliud corpus extensum adequate: quare g Et absoluta manus dni Et corpus adequate cingit per Vnum locum, non queat Vterius adequate cingi per aliud? Vterius Vocetur, que de subiecta diuersum tota Dig. 3a.

Secunda: Sicut Circumscriptio determinat corpus ad hunc locum, ita illud arcet, Et alteri non permittat tali loci; & talis arctio, & Coartatio diuini nitus tolli potest: g & illa determinatio: ppo Dig: ideo Vbi diuinitus fieri potest, quia Coartatio Et secundarius effectus; & determinatio ad hunc locum etq Et secundarius effectus: g = Antio: non minus sit nota diuina Veritas, & tollat effectus secundarius naturis debitus rebus, que & addit; & ipsa generatio diuinitus auferre quantitati: g Regulato loci diuinitus augeri potest.

Non minus sane

rabilia sunt nra Assumone, numerabilia exemplia, qbz stat replicatio simultanea Locatiu ymus Corporis: ymy, aliud assignari: Penny Summita Eo Deus, alibi Agost. 3. Vt stat Corpus ymy, alium assumpty, illud non deseruisse: quia, qui ostitit Cely suscipere, Neque ad tempora Resurrectionis Christi dominus Jesus Vt Paulo: nullatenus me apparuit, Postea ad initia quasi fidelibz Suis = Nec sufficit dicere hoc minutissimo stratello dirigere, quia pary punto requirit: ty quia si Corpus resonat occupare duplicy Locy, Petrus ostensty Christy Rex, nec tenuissima moneta cindere potuit: ty quia qui potuit fieri, aut duplicari, quare non plurimos Corporeos quod mira bilia Vt, ligny que Venerat ymy Vtroty Fidei, Vt miracly quod per tot Secula admirati ymi non Ste Maria, Pulso de Mt Tabreo, quod qua non semel Ego tqie oculis Congregabam, Sudarium Corpus Christi absque Aliqua Specierij Vestimenta ymy Vrnaz Cruz, et Sanguinis Commercij; sic ly presentia Eucharistica assumatur: Et sequo liquet falsa esse Solutiones ova Adversarij dicunt non esse inconveniens Vtroty, breui mundi Cely decidere Vt possit Eucharistia aggregare, cum hic per tot Vetro Secula perdurauit, nullatenus Cello decidente.

Refelluntur argumenta.

Primo opponunt ymi nostratij Anselmy Patentz, qui arcto acumine, ita Cap. 20 Monologij affatur. Sicut ly locus a Loco distinguitur, Vt singula Loca sunt; ita id quod toty Vt ymo Loco, ab eo quod Codz tempore toty Vt alio Loco distinguitur, Vt singula tota sunt. Ng quod toty Vt y Aliquo Loco, nihil eius Vt quod non sit y ipso Loco. Nt de quo nihil Vt, quod non sit y Aliquo Loco, nihil Vt Deo, quod sit Codz tempore, Extra eundz Locy. Quod igitur toty Vt y aliquo Loco, nihil Vt eius, quod Codz tempore sit Extra ipsy Locy. Sed Aliquo nihil Vt Extra quemlibet Locy, nihil eius Vt eo tempore y alio Loco. quare quod toty Vt y quolibet Loco, nihil eius Vt simul y alio Loco. quare igitur toty Vt y aliquo Loco; quemmodo toty simul Vt y alio Loco, si nihil Deo potest esse y alio Loco. Quomq igitur ymy toty non potest esse simul y diuersis Locis toty, Consequitur Vt per singula Loca singula sunt tota, si y singulis Locis simul Aliquid Vt toty.

Quasi Profundiss. Pater ymy plequens animadv, ita Cap 22 Loquitur: Non ly videntur hac Lege Loci, ac tempora Cogi, nisi ea que sibi sunt y Loco, vel tempore, Vt Loci sgatij, vel tempora diuturnitatij non excedant. quare, sicut de his, que hujusmodi sunt, ymy, ideo que toty simul non potest esse toty y diuersis Locis, vel tempozibz Omnia Veritate asserit: ita y hijs, que hujusmodi non sunt, id igitij nulla necessit Consideratio. Iure nanq dici Videtur, quod toty Deus sit Aliquis Locus, Cuius quantitatij Locus circumscribendo Continendo Continendo Circumscribit.

Igitr totus Scopus Subtilissimi Patris Aliud non Vt per tot Capita Vo: 21: 22, nisi demonstrare Summo ebzij esse y omnibz Locis, omnibz que temporij diffusij sua aliqua diuisione ipsius y partes, Aliqua Ve Vicissitudine, aut Successione, quia nec Limitibz Loci Cingi potest nec tempoz Vicissitudine metiri: y queng Vatio huius Veritatis Vt: quia, illa Summa, et Incircumscripta Ebzia esse omnes Limites Loci finite excedit, ideo nullo Loco Cingi potest, y omnibz esse necesse Vt quia Maior omnibz Vt: Cum ly quia quia quantit Continet. Certis finitis Limitibz, nec Manui Vt, quz ambitus Localis, ideo ab Vno Comprehendi, Vt y Alio esse Verit demonstrata negetur.

Aurea Verba sunt, Video de Veritatis Latitudine tranuersa, quia y quolibet Verbo efficacissima possunt fabricari argumenta. Immo robustiora Sanctis Contraria y tanto Doctore fundari non dubito, quare primy primo argutum Eo Verbi Anselmi dictum, quod sic se habet: Non potest facere Deus Aliquid contra Deum essentias, ac y de nec Loci y nata Loci Vt adequata Continentia Locati, Et ita Vt nihil ellum sit Extra: y nihil Contra hoc Deus operari potest; y si per Diuina potestz Corpus Congregatij ab Vno Loco adequatè, esse point adequatè y alio, toty corpus esset Extra: y Minor sic sumpta probat: totum Corpus quod adequate esset y Loco A, toty adequatè esset y Loco B: y toty quod Vt Loco B. non Vt y Loco A. ac y de Extra illud: patet Dca. Nisi y Loco A non esset adequatè. Dca Vt Anselmi

Parenti Angeli dicam; quod igitur totus Vt sit alicubi. Loco, eodemmodo totus simul Vt alio Loco, si nihil deo
potest esse alio Loco? Et Patio Vt, quia simile sequetur Loci esse adequate Ignitionis, et non esse
Corpus quia esse adequate Cuius, et non esse; esse quia ita Significat: non esse, quia per aliq Locum
esset adequate Ignitionis, Cuius, et Corporis.

In prima Patio Assertionis, quia Maxime placuit; sed contra
meo, ita docuit Vt. Vt, adhuc requiratur ad omnis Dei, puri naturis Essentiam habeat, et paritatis, nulla
replicat remanet: Et quia naa humana totum circumscriptionis Corpus, ita concipit ab ita adequate
Communicabili Petro, Vt sine alia gratia Tradit. Vt simul adequate Communicabili Paulo,
Aliis que humana naa circumdari, qui illa Tradictoria esse, una esse adequate, Communicandi,
et non Communicandi adequate sequatur. quod g̃ nunq g sine Tradit. Vt hoc Corpus duplici Ratio
Localis?

Concedant hic Thomistæ Sancti Petrus de ora Valerio, et Victor, sicut Thomistarum
hoc nunc naa humana cum Capacit terminandi triplici Subsistentia Divina, quare quilibet finite naa
Capacitatis concedit. quare finite naa adequate terminata per Subsistentia sua, Vt Aeternus termina
ellit per Subsistentia Patris, et Spiritus S. sine periculo illius decantati Contradictorij: positionis hoc
agatur hoc, quo illud; quia ita terminandi naa, Vbi limitata, non potest non Connaturi per
Subsistentia finite attributa; et tamq Aeternus finitis locus Vt: Quo g tendit argutio?

Respondeo naa esse Communicabili simul pluribus indivisibiliter per sua diversa illis, q̃ intrinsece Corpore =
Petro quo quod substantia nec ab Apostolis, de facto erat; ac ide nunq. = Ad 3 instantia dico
Cum C. N. Agimus: M. D. A. D. aliis que Theologis, quod immensa terminandi nulla Vt
oppositio Natura, ita Creatura Subsistentia; propterea, sicut propter hoc Divina naa triplici termi
nata Subsist. ita humana, quo adequate finitum terminata per Aug. Hypostasis. Remanet Contentiue
terminabili per Aug, et alig.

Decima Vt respondeo ad 3. Atque paritas nyang petit identitatis pro similitudine; Petro quo, facta Signata Una, et divina naa pura rejicit quo Vt Communicabili; quod Aug et facile
potest, nihil refert. Cy Aristotelis Dicet Rationes adversarii de positis nihil Digere = Soluto ad instantiam
ita finitis Vt. Vt nec Limina disparitatis Salutet, quod facile negotio ostendi potest. Primo
quia naa Divina non terminata triplici Subsist. quia ita sint, non sint oppositi Vat terminandi
gratia, q̃ quia naa Divina Vt finita; inde propter hoc nulla Vt paritas ad naturis humanis.

Secundo:
Carentia oppositionis Subsistentia Vat terminandi, non positat naa humana Capacitatis ad triplicis ter
minationis adequatis: et nihilominus ponita Subsistentia Verbi, adhuc Vt Capacitas Contenta ad alias
Subsistentias: q̃ ponita Corpore una regionis Loci, adhuc remanet Capacitas Contenta ad aliam
regionis adequatis. Maior Vt evidens, quia Capacitas ad aliqua effectu recipiendi semper Supponit ad
illud; inde patet ad tationis tuis Subsistentia Vt naa Capacitas: non ita Vt Carentia oppositi.

Minor
Vt tota doctrina Thomistarum: Dicit quod: ideo quia tam Contenta, quo triplici Corpori Christus
per aliq regionis adequatis, quia Vat Loci circumscribentis, Vt ita Divinus Localis, Vt nihil illius sit
Contra; q̃ etiq Vat Subsistentia Vt ita terminata naa, Vt nihil illius sit non Deitatis, et adequate
terminatis: q̃ Vel Contradictio Capacitas Contenta, et positio naa ad Alterius Subsistentiam
Vel non Contradictio Capacitas Contenta Corpori ad Alterius Loci. Vt q paritas ita Robusta
Vt ad illa non facile se Cogediant Adversarij.

Sed contra Dicet: Naa Divina ideo terminat hoc
quia Subsistentia Divina, quia Vt finita: q̃ aliq Corpus, Vt terminet triplici regionis Localis, debet esse
finitus = Concedo ani, et Neg: quia naa Divina cum sit finita secunda naalitis Communicatur
triplici, ac ide naalitis Cogitat per tria terminari, et hoc arguit finitatis naa: Atque Corpus
non Cogitat naalitis tria praesentiari, aut plus, q̃ aliq tanq, cum pia obedientiali ad alia
si placuerit Actibus. Duo non q̃ erit Corpus finitus. Urgeri: quia Parenti Angelus, Naa humana

terminata per Substiam Verbi, nec de potentia potest terminari per Substiam Patris, quia non. 2°. Corpus terminatum per Unum propium; nec de potentia potest terminari per aliud quodlibet: ideo illud Verbum ut, quia non esset adequate terminata, & ultra hanc adequatione, si aliud daretur, esset finita Capacitate naa; 3. Corpus ut adequate propium per Unum Loci, adequate quo Circumscriptive a primo Loco: q una finitudine, non potest esse adequate alio Loco.

Concedo ant, & N. Scam: ad Probationem distinguo Maiorem, quia ut adequate terminata tq finitum, quo contentum: quia proprium ut adequate terminata, nego Maiorem: Substiam Verbi Divini, Cum sit finita ita terminat nag humana, ut omnino contineret totq sua Capacitate tq finitum, quo contentum, quod Natura sua finitudini totq pot tq naali, quo obedientiali respectu, & adequate Substiat creatae, inde sequitur esse Locum ad aliq Substiam, esse necessario finitum, quia illud ut finitum, quod per finitum non continetur: Corpus vero Circumscriptive adequate à Loco finito, inde adhuc remanet Capacitas ad aliud finitum tq pot obedientiali.

Minor: Capacitas naalis corporis continetur per unum Locum: q Capacitas obedientialis continetur per alium Locum q corpus collocatum duobus locis, non potest Collocari 3io tertio, & hoc quod falsum ut. Pro Sequela & consequentia: Ant ut Evidens, quia si Capacitas naalis non contineretur per unum Locum, posset naaliter esse simul plures, quod omnino repugnat ut. Consequentia patet: ideo Capacitas naalis continetur per unum Locum, quia adhuc adequate finita: ita ut nihil Corporis tq pot naalis sit extra; & Corpus tq pot obediential positum in alio Loco, ita ad illo Circumscriptive, ut nihil illius esset extra tq illo pot.

Contra: pot obedientialis Omnipotentiae nag ut separabilis a pot passiua naali, imo ut ipsa pot naalis ut Subalterna Supremo Dominio Dei: q quicunque ut pot naalis, ibi ut pot obedientialis, & extra; Corpus tq pot obedientialis, ut simul duobus Locis: q etiq tq pot naalis, hoc dixi pro Sancto Thomae tq naali, ut astruit disputatis generatim, actiones quae humanas & cuiusq & cuiusque subiecti.

Ad 1m per unum ant, & nego Cons: ad Probationem dicto maioris & nego minorem, quia Corpus tq pot obedientialis, non ut ad illo Loco existentia, quia non mutatur per Locum, sicut pot naalis, & sola tm mutatur per respectu quo dicit ad omnipotentiam Dei; cumque ita sit potentia Corporis Loci sit coexistibilis, ideo sit illi tq pot obedientialis adequate alicui Loco, neque illo esse per Ubiquitatem cum illo. = Ad 2m dico duarum esse Corpus esse per Locum tq pot obedientialis, naalis, aliud esse pot obedientialis, & naalis esse per Locum: Corpus tq pot obedientialis finitum per secundo Loco, etiq naaliter finitum tq pot naalis: hoc e, finitum pot naaliter, sicut finitum corpus naale; & non Collocata Potentia potentia naalis.

Adhuc non quiescas: Omnipotentia Theologorum Sit, nag humana, quia Potentia Substiata, non potest nec diminutive terminari a Natura Substiata Creata: q nec Corpus terminatum per Unum Loci adequate, potest nec diminutive terminare per aliud = Concedo ant & nego cons, ty quia Perfectio Sexti, Substiata ut essentialiter ultimum actus constituens nag actus communicabilis: ty etiq, quia de non ut ultimus actus ultimo perficiens nag Substialem ita Lineae Substiae: Inde si Diminutive humana nag terminaretur a Natura Substiata, quia Potentia, operaretur Deus contra illius essentia q applicat: At de essentia Dei non ut ita ungere Corpora, & non posunt esse falsa simul, & solu quod adequate corpus ungat, respondeo ad omne aliud, ut constitutum manifeste constat.

Iam tq tempus ut ut remittar ad Lum, qui instituit meq ut Beatus Ignorea, & postulare fidus ad Anselmy nempe, quq fatear me non legisse quicquq disputationis mihi accurrerunt mihi aurea, & quinam Sacra Dei Verba, quq non sine dolore offendat, postquq Corpus quale erat tq communitum & perfectu, nullum ut culpa, nisi temporis quo Stringor, Secunde non dubito me retractaturu sententiam Beati cum formuq tanti Doctoris doctrinq: nihil omnino existimo me quidquid opponi domestico Patri, q Ecclesiae contestatu ignoru Cagitq ut deducday.

Contra Cap. Lo dubitat Anselmus, An Summa essentia sit naaliter Ipsum Locus: & Videtur quod non, quia quidquid ut Locus, totq ut Regio, ita ut nihil extra sit, ac ipse

ebe non potest ꝑ Nullo Loco: male igitur Summa essentia potest simul esse ꝑ omnibus Locis. Et Regula
Iter Cap. 22. hoc Rey ebe ꝑ rebus que tenent Regere Deu, et sub tempore, que sic sunt ꝑ Loco, vel
tempore vt Loci ꝓpry, vel temporis diuturnitatis non excedant. Unde Deus, qui hullomodi non sunt
id ꝓpry nulla necesse conclusio.

Cy Cy illa que Regula Lege ligantur sint sub domino Legislatore
potentie extraordinaria potestate supra Leges operare, vt quod Supremus omnis Legislator possit
ꝑ Leges Loci dispensare, et eorum ille Cy Legi Locaty, queat ꝑ Nullo simul supra Legem Locare
et Ratio vt quo offert subtilissimus Pater, quia Deus illa Loci excepti debet Deus, quo Loci liga
ty non excedant; ac inde Summa essentia Regere excedens tota Locum, spatia, illi Rerum non
potest ꝑ Corpus qualiter realiter circumscripty à Loco, illud excedit Cy non coadunata, q Soly Cy
ꝓpry realis, adequate ꝑ Loco: q potest simul ab alio Loco circumscribi: Capita q simul
in Loco, et Corpore Cy ꝓpry ordinary.

Negatur: ꝑ nulty Corpus realis Cy ꝓpry realis, nec coadunata ex
cedat Locy: q Deus adequate, non potest Nulla adquirere: ꝓbo minor: Omni vt mensura adequata Locati:
ꝑ de Vat mensura adequata, vt non excedi a mensurabili, Nisi mensura non ebet adequata: q Corpus
Locaty negatur excedere Locy: Nunc sic: Corpus potest simul ꝑ duplici Loco, quolibet necessario ex
cederet: q non potest ebe ꝑ duplici Loco: ꝓbo ast: Cum nullo adequaretur ꝑ Vat Continentis, et Con
tenti, quia ꝑ Corpus ebet duplicem Continentia partium, et ꝑ quolibet Loco non nisi una Continentia
actiua: q

Replica manifesta infertur ꝑ duplex Corpus generatio, adequata que circumscripto ad Deus numero
loca, qua Cum mensura, et mensurabilia sint Correlativa, ita adequata mensura Cum mensurabili
sicut ebita: ꝑ duplex Corpus, quamuis sint per modu Unius, necessario excedunt Cy numi Locum: q
ꝓbo minor: quamuis illa Corpora sint per modu Unius, habent duplicem extensiue adequata, ꝑ Loca
extensione Loci, duplicem quo Continentia partium, Cum una toty actiua Continentia: et Cy Unius Loci
simul, et adequate mensure duplicem quantitate sine Negno excessu, quare una quantitas non poterit
simul, et adequate mensurare à duplicem Loco sine periculo excessus.

Distingue minor: nulty Corpus excedit
Locy ꝑ Vat mensura ꝓtensiue, Concedo minor: extensiue, Deus minor, per quod Stat ad Oppositum: ponamus
quantitate ebe Vnary, que metiatur duplici Una Vnare: excedent ita quantitate necne. minime, quia
non Magis metiatur Una que alia, quia Utraque vt Unitas extensiue Vnary: Unde quamuis Corpus
excedat Loca ꝑ Vat mensura regulata; non autem ꝑ Vat mensurabili specificatiue: Sic que Utraque
ebet mensura adequata, sine excessu Negno ꝓtensiue, per quod Stat quomodo non sit excessus
ꝑ Vat Stricti, et Contenti, ꝑ Soly ꝑ Regulat Contingit.

Hinc indico falsitatem ebe doctrine Soly
docty Diuinas Relationes nullo ꝑfectione progredi perfectiue, eo quod tres personas Diuine se ex
cederent ꝑ perfectè, quia ꝑ Pater ebet perfectio, que non ebet Filio, et ꝑ Utroque perfectio, que non ebet
ꝑ Sp. s. Pater ꝑ quam illatu, quia perfectio Relatiua Paternitatis, non excederet perfectionem
Relatiuam Filiationis, et Spirationis passiue, Cum illa perfectiones, quamuis progredi ebent equales: quomodo
q se excederent ꝑ perfectè? patet ideo, quod quamuis Corpus habeat duplicem mensura, nullu Locu excedit,
quia non Est in eo, nisi toty mensura, quanty Est ꝑ Locu.

Ad Argutu Sapientis deducty ex Verbis Anselmi
nulla apter Solutio Est, quo illa que assimilatiue queunt ad Assimilatu, ad intimu Substantiale diuinary terminaty
proximitu Ung num nec Humana, ꝓpry Argentum penetrè illa Stratificatio = Imagine: non Minus ostenu Ung
determinatu ad hoc num Speciei per Ung Conuersione, quo Corpus per Cy Est adequatu ad Hunc num Locy:
non Minus Cy illa proxima definitiua Sub hac Specie Est adequata, quo Circumscriptiue Corporis sub hoc
Loco; et tamen Cum illa adequata determinat, adhuc Locus Est ad alig determinabilu adequatu sub alig
Speciebus, et Cy illa adequata proxima definitiua, alig proxime adequatu: ꝑ a Simili.

Unde ex Argutu Soly
Sequitur q Corpus potest adequate ꝑ hoc Locu, nihil illum sit extra, quod Est Verum, et quamuis esset adequate

ꝑ alio loco, ꝙ ideo esset contra ipsum, ꝙ ꝑ utroque simul esset totꝰ ita, nec duplex presentia, quæ re sustinet ꝙ corpus per meas operationes altius a deo, qua esset corpus applicatus alteri loco quam adæquatè replicat, ipso contenus qua foret.

Quinges: illa duplex presentia reciprocata necessario ex adæquatia corporis contenti ꝙ duplici loco; ꝙ repugnat corpus contenta ꝙ duplici loco: ꝙ pariter repugnat illa duplex presentia: ꝑbo minor: repugnat corpus habere duplex contentionem localem: ꝙ ꝑbo aug. contentio localis vt effectus secundarius quantitatis; ꝙ ad vnum quam repugnat duplex effectus secundarius ouis: ꝙ ꝑbo minor: effectus illi secundarij procurrent a quant. ipsius a ratione loci: ꝙ effectus illi secundarij ꝓprietates sunt, stante vna num forma, sub vna quant. ꝑbo deg: effectus loci erig secundarius, non vt, nisi ipsa forma secundario emunicata: ꝙ sicut ꝓprietas vt ens forma esse duplex, ita ꝓprietas sunt duo effectus secundarij.

Itaque ꝙ generetur infantia de subiectis quinis & duobus corporibus adæquatè contentis, & generatis: Itaque non quinis repugnat vnum subiectum recipere duplex effectus formaliter secundarios; ꝙ vna num forma, vna num naa, potest recipere duplex effectus formaliter adæquatos ꝙ duplici subiecto, ꝙ duplici corpori adæquatè contento: ꝙ quare vna forma non potest ꝓducere duplex effectus adæquatos formaliter: Itemque ly par ratio vt.

Communiter ad dicendo ne scitur concedit, quod vna duplex contentio localis esset secundarius effectus vnius quantitatis, quam sit inconveniens multiplicatio effectus secundarij sine multiplicat primarij; sicut ly compositum nouus effectus secundarius, sine nouo effectu primario, quod contingit, quando corpus nouo adquirit vbicationes; ita compositum potest multiplicatio effectus secundarij, sine multiplicat primarij. quemadmodum ly multiplex effectus secundarius suppo nit multiplex primarij; ita necesse dicta, quod nouus nouus supponat, quod vt dicitur.

Itaque hoc modo philosophandi existimo quod non requiritur formalis multiplicatio effectus primarij, ꝙ sola sufficit virtualis, hoc vt virtus continentialis ad plures effectus producendos saltu secundarios, quia non omnia quæ formaliter reperiuntur in effectu, debent ꝙ causa formaliter reperiri, sed sufficit virtualis ditentia. Sic pariter quantitas vt causa virtualis distinctarij vbicationis ꝙ ignis obedientialis pro = dicto vario modi saltu dicitur dicta, nullatenus quæ deberet diffundi, vt pergendo apparebit; signidq; ad similitudinem vt, quemmodo ꝙ vna causa formalis virtus vt ad plures effectus formaliter simul producendos. Et ly respondet pro designatione illius virtualis ditentia, respondet idq, per idem.

Alij respondent corpus habere duplex contentionem localem, vnam naalem, alij vero supernaturalem, veritatem tamen non negui duplicem effectum secundarium quantitatis, quia secunda contentio foret a deo pariter miraculose operante: hoc ita certe esse dicta ad exemplo: Nam ꝙ deus ignis calidus vbicato adderet alij elementi vt dicto ista naturalis non esset penitus ignis, quia ab igne non emanaret, esset tamen illo duo proprietates enutis ignis. Soluto ista unica sua facultate annullata; & ideo dicta vt, quia posita contentione localis supernaturalis addita edificia, & cetera resultaret ex frigida, quæ non esset nunc corporea, & alienæ contentionis quod quod igitur

sit de possibili hanc sententiam, certe communis, & pro maiori & pro minori: ad primum, distinguo ans: repugnat habere duplex contentionem localem entitative distinctam, & quoad esse contentionis concedo ans: duplicem contentionem localem distinctam quoad esse, nego ans: & alias: duplicem contentionem localem realem, & absolutam simpliciter concedo: de alia consequentia nego. ad alia primum pariter quod nullatenus nego vt facilis dicitur.

Quæ apposita vt, nec de facili vt, ꝙ meo iudicio veritima, quæ vt intelligatur, ille exemplo cuicumque relationi ultimo: ista relatio similitudinis vna num relatio vt; & tamen potest plura similia recipere simul absque aliquo multiplicat, nisi tanta connotatiua: hoc vt falsa multiplicat connotatum, per 3 noty vt: Una imago vt ista generatiua patris, per quæ filius emunicat ille nat; & tamen nec naa multiplicata ꝙ patre, nec per necessitatem quæ, nisi tanta connotatiua: hoc vt multiplicata quoad genitos; Cum ꝙ vna num contentio localis non esset sufficiens ad plura loca replenda absque aliqua ignis multiplicat.

Ly argutus falsa quod

Achilles. Vt Dominus, si non seducens fraudem manet, Veritatem que Creatur impedita nãa extensionis localis.
que Aiãa non Vt, qua positio quantitatis ꝙ Loco per Communicationem Cum ipso, ita Vt hec pars Corporis, que
Vt extra aliq partes, Sit ꝙ hac parte Loci, & non ꝙ alia parte Loci, qua Vt alia pars quantitatis.
& hec positio radicatur & fundatur ꝙ pars partis ꝙ totus: ꝙ Sicut una Vt positio partis ꝙ totus, una pars
Cui gaudio partis ꝙ Loco, qua non multiplicata, nisi tota Connotatiue, quia eadem pars est ibi Loco
qua ꝙ Deo, Ideo qua differunt quoad partes Loci.

Unde Colligo quod extensio illa Localis una ꝙ multiplicata
Vt: plurib Locis, pde que omnia illi naãli Vt, & debita quantitas ex suppositi quod ꝙ illi Locis
a Deo Collocata, Unde nulla miracula Vt extensione, ꝙ applicat Cuilibet quantitati ad diuersa Loca
quod a Deo fieri non posse, nulla Vat Tenuis: Unde multiplicati applicationis, multiplicanda extensio
fieret quod Deo, Sicut multiplicati Connexionis multiplicanda definitiua presentia Cuilibet Corporis.

Sit ne
Vary hoc, ut aliam Eadem videant Homines ꝙ multiplicat presentiary, & Localis extensiony, quas Cor
pus Sacratissimum acquirit, dum pergit de Uno ꝙ Alium Locy, & ab illis quoq An ad multiplicationem Locorum
Sequatur multiplicatio Localis extensionis Cuilibet quantitatis minime: Nolly ex inconuenti Loca, & om
nia illius quantitatis Ony diminuerat Nolly effecty extensionis; pariter diminuy & una quantitatis
simul ꝙ multiplico Loco.

Dices: plura Loca ꝙ sit Ony Corpori, sunt realiter & adequate replera: ꝙ ibi sunt
plures repletiones: & Repletio Loci, Vt extensio Localis: & ibi sunt plures extensiones = Distinguo ant:
Sunt repleta per Ung extensionem: Concedo: per multiplicy: Subdistinguo: Intuitiue nr: Connotatiue
Concedo. & distinguo Dico: plures repletiones Cuilibet repleti Concedo: diuersi, nr Dico: Deo minorem
& distinguo Dico: plures extensiones Cuyds partis multiplicatary quoad Loy. Concedo: quoad Se: nr
patet Co distinctio.

Instabis: quantitas naãlis extensiua ꝙ Loco, Connaturalis debet pregientia circumscriptiua:
ꝙ Corpori extenso ꝙ Loco A, & ꝙ Loco B, Connaturalis debet duplex pregientia: ergo Dico: Connaturalis
extensioni debet Connaturalis pregientia ꝙ Corpori positi ꝙ Loco A, & B, esset Connaturalis ex
tensiua: ꝙ ꝙ Loco A, & B, haberet duplicem Connaturalem pregientiam = Contra: Pregientia sequitur ad ex
tensionem Localem; Sicut extensio Localis, sequitur ad extensionem ꝙ adame ad se: ꝙ Sicut Unica ex
tensio Localis, Sicut extensio Localis, sequitur ad extensionem ꝙ adame ad se, ꝙ una sequitur
extensionem ꝙ adame ad se, una sequitur extensionem Localem, ita Unica extensionem Localem, una sequitur
pregientia; & extensio Localis una Vt, & naãlis ꝙ pluribus Locis: ꝙ pariter ꝙ pluribus Locis una cum pregientia
naãlis, & pluribus Locis Vt; quia Corpus positi Longe magis distanter a Loco, ꝙ si esset positi Londini.
Distinguo ant:

quantitas naãlis extensiua tam quoad subsistere, quam quoad modum extensionis, Concedo ant: pregientia, quoad
subsistere, nr ant: & distinguo Cons: Connaturalis debetur duplex pregientia, absolute, nr Dico: ex suppositi
supernaãlis applicationis ad duplex Locy Decido Dico. per quod patet ad Oppositum. pregientia circumscriptiua debetur
Corpori extenso ꝙ Loco absolute: Unde si Corpus ponitur ꝙ duplex Locus, duplex esset Connaãlis pregientia, Vera
tamen Ung absolute ꝙ debita, debita tamen ex suppositi: quia semel ꝙ Corpus Loco applicetur, absque nouo ꝙ Deum
pregientia resultat, Unde si semel applicata supernaãlis Alio Loco, Sicut applicatio non deberet, ita absolute
non deberet pregientia, quia illa extensio, quamuis sit Connaãlis quoad modum Vt subsistere, Vt tamen supernaãlis
quoad modum.

Ad 23 ꝙ Contra extensionem localem esse Ung quoad se, & ꝙ se, multiplicy tamen Connotatiue: Unde
quot quescunt Connotata, tot remanent pregienty: Cunque Loca possint diminui multiplicari, & tot quot multipli
cata pregienty; & Ratio Vt, quia pregientia non Soly resultat ex pura extensione Localis, ꝙ necessario ꝙ
tur Connotationem ad Locy, Cy in Loca diuersa sint, necessario ex Corpore extenso ꝙ diuersis Locis
multiplex pregientia resultare debet.

Obiectio: Corpus Vat Unum extensionem n potest esse ꝙ duplici Loco: ꝙ
pro ant: Corpus Vat Unum pregientia non potest esse ꝙ duplici Loco: ꝙ nec Vat Unus extensio: pro Dico: ratio
Vat Unus pregienty non potest esse ꝙ duplici Loco, quia Una pregienty adequata Cy Uno Loco; & una extensio
pariter adequata Cum Uno Loco: ꝙ = Contra: non minus pregienty adequata Cy Uno Loco, quo quantita
Cum Unica pregienty; & Vat illius adequationis, una pregientia non potest adesse duplici Loco: ꝙ Ratione

Nimium adaequat. Quia quantitas non potest habere duplex praedicatum.

Nego sequelam, quia contenens localis quantum adaequate contingat duo loca simul, potest contenere contingenter alterum, quia corpus aquae nascitur potest esse duo loco simul: Reigna Ioco nec contenente simul potest esse alio loco et tamen est, quia regentia significatur portat determinationem ad hunc locum, quia rex non praesentia dependet ejus talem ad hoc Locum = Addit Nec quod Illud ad Reydy, quia contentio localis specificatiue non portat determinationem ad hunc locum, sicut praedicatum.

Obiit notto quod corpus Vat Duum contentionem localem, ut consideratur ut occupet hoc Locum, non potest esse alio, quia media illa reduplicat, determinat ad hunc Locum, cum hoc tamen stat quod sit Omni specificatiue, alio esse potest Vat Cuidy contentione hoc Loci Videtur commis philosophia; nec lege doctrina Cui Ecclesia Romuli, ly apud ipsos Componitur quod Animal Hominis specificatiue sumpty fundat similitudinem cum Leone non reduplicatiue, et ipse Rationale, et potius negationem similitudinis, non ob aliud, nisi quia qui sic sit Animal determinatum.

Arg:

Suppositio ut q corpus sit idem, et non idem; quia, et diuiny, quia sunt contradictoria; corpus potest in duplici loco esse reg, et diuiny, ut Suppositio, et non esse reg et diuiny, si positiue simply: si plicat unum Corpus in duplici Loco: ego minor: illud Corpus potest ly. hic, esse diuiny ad ipsum potest Martin: q esse ang: ster Duy, et illud esse pura natura specialis; datur quae grauis distantia: q esse diuinum ad se ipso: illa ly diuina Contenta ster duo sunt alia corpora ster positio.

Concedo maiorem, et distinguo minorem esse positiue diuiny quoad entitatem nimium: quoad locum concedo minorem: Vel aliter: esse diuiny specificatiue nisi reduplicatiue, et ut Vocaty Concedo: Nunc illa contradictoria Vel specialia sunt de eodem corpore, quia non sunt de idem, et eadem entitatem absolute, sunt de eadem entitate de loca diuersa, et ut dicitur Vocata: Eaque propter corpus illud non distaret ad se ipso quoad entitatem, sed solum quoad loca: hoc ut loca distarent, esset diuersa, et ster illa essent alia corpora ster positio.

Hoc manifeste explicatur per Petrum duas Abeadines habentem, quod respectu admittit Simultas: Eaque Petrus cum duplici Abeadine esset Similis sibi, et non esset Similis sibi de diuersis considerata: Nihil specificatiue sumptus, Petrus non esset Similis, quia similitudo ster duo Petrus necesse ut; Petrus autem simi ut esset subsimilis Similis per Sensum reduplicatiue, et ut Petrus Abeas ut, duplici Abeadine, quia per sensum reduplicatiue non aliud significat, quam per duo Abeadines diuersas ster de similitudine. quatuor Ony Corpus ut Vocaty sic, et alibi diuersa distantia, et dissimilia, sibi non esset aliud, quam per Vocat distarent.

Hoc, et alia argutia habere per promptum integrum contra Dni existentiam realiter per Olo, et Eucharistia: qui ly negare audebit certy Omnes non habere hinc, et illinc duodecim praedicata realiter distincta qui per negare audebit ster ly, et ly non esse robustissima Corpora pergamita? et tamen qui Catholice assumabit sacratissimum Corpus esse entitatiue diuisy, and entitatiue non esse idem, quaeny utrum duo tendat argutia? sure si vera sint haereticos sacramentaria fauet: q sunt illud sacratissimum Corpus ut diuisy quoad praedicata, q idem ut ac praedicata esse diuisa, pariter dicimus non.

Dico: Vocationes, et praedicata esse diuersimode, et distanter: q praestarent effecty sola distantia entitatis: q ipsa entitas esset a se ipsa diuersimoda, et distans = Distinguo Ultimum Dico: esset diuersimoda reduplicatiue, et ut Vocata Concedo Seq. specificatiue, et ly. a sumpta nego Seq. Sicut Animal ut diuisile Leonis et reduplicatiue ut Vocale, q ut sic suy effecty diuersificat, et non specificatiue: pariter hic. Ita Compositum Substantiale, q entitas per se, sit entitas ut ut sic suo quanto. = Numquam Dei definitiue et determinatio Corporis, Dofis ad hoc num specialis, ita ut non sit determinatio ad alia; et tamen Dofus Dni non manet determinatus quoad entitatem: q a similis.

Argutia 3°: si Corpus potest esse simul duplici loco, posset simul esse Corpus loco, et alias ab ipso grauis distantia distans, hoc inconueniens Videtur: q et ly: pro maiore: posset Deus ponere Petry Rome, et Matriti, totam quod superficies loci Romani, ly Matriti circumderet: q posset esse Corpus loco, et alias localiter a se ipso distans = Author Dnus argutia omnino fuit alienata, quia Dei tuent suppositionis quae facit, et tota argutia fuerit. si superficies loci Romani transiret Matriti, quo

nmodo Loca distant: si autē ꝑtes hꝫ non ſt distantia, quōmodo corpꝰ potuit Localiter distare? non
g arguty a hꝫ meritꝫ Solutionꝫ, quę contentꝫ.

Arguitur 4°: Non ſt maior Ratio ſt corpus ſit ꝑ duplicē aut multiplicē Loco, quā ꝑ ſimplicē; hoc autē Immensum ſt, a Mai esset ꝑmensum: ideo hꝫ Deus ꝑmensus ſt
quia a nullo Loco cingitur, omnia quę Loca replet: g illud corpus Sequitur = Immixtio Concedit corpus
posse esse ꝑ ſimplicē Locū, quē ꝑmensum cuaderet, quia non esset illi ꝓpria Virt, ꝑ qā applicaretur
Dei Virt contrahēdi ad quā Locū. Dicitur ſt Solutio, Negando Sua maiorē Consequentia ocurrente
Mensę Virtutē.

Ego hꝫ Lex g quamvis esset ꝑ ſimplicē Locū, non ideo fuisset ꝑmensus; quia ita ad ſimplicē
Locū adequatē metiretur, ut nihil corporis esset extra Ygatum Cuicunque Locō distribuendo, & dicitur:
g à quolibet metiretur: g non esset ꝑmensus: Immensus hꝫ ſt quod mensura Caret. Vltra hoc dicunt Ad
uersarij, Deū ſi esset corporalis ꝑ simplicē Comensionē, esset ne dispar ꝑ simplicī Locō definitus Sua
ꝑ simplicē superficię, esset ne partibꝰ ꝑmensus?

Arguitur 5°: Si corporale posset corpus esse ꝑ duplicī Loco, posset
pars ꝑ duplicī Loco immediate: g Vtrique tangeret Superficię corporis; g haberet duplicē superficiē: ꝓbo hꝫ:
Illud corpus esset sibi ipsi contiguum, sicut Loca essent contigua; g tangeret contrarias ꝑ superficiē; ac
ꝓ de haberet duplicē superficiē; quia ſt ait Ds Contigua sunt quorū extrema, seu superficię
sunt simul; sicut contraria, quę ꝑmul termino cōplētur. Si autē illud corpus esset sibi ipsi Con
tiguum, esset discontinuatę; ac ꝓ de diuisum.

Concedo Sequelę antę, & hꝫ 13, nego quę hꝫ: ad ꝓbationē
distinguo ant: esset sibi ipsi contiguum quoad intritatē, & hꝫ ſt sumpta, ſ hꝫ reduplicatiue, & ſt Vocatę
Concedo ant: & distinguo hꝫ: tangeret contrarias ꝑ superficiē Loci Concedo: corporis, subdistinguo; Intritatiue
sumptę, ſ suppositę: ſt reduplicatiue pręsentę, & Vocati Concedo hꝫ: patet Solutio ex dictis
nec amplius ꝑmorari Lector.

Arguitur 6° ex Vazquio, qui pauca ꝓdens arguit, Homines, hoc imaginantes
ꝑfunctę mortis: Donamus Deo posse trahē ꝑ aerē, ꝑ unū duplicē extremitatē Collocet simul immane
corpus; aufferat postea Deus trahē; eo ꝑcussu Saxea molles Utrinque nāales grauitarent: g Utrique
corrigeret nāalitatē descendendi; Utrinque quę duplicē pręsentię nāalitatē acquirerent, occuparent simul du
plicē Locū nāalitatē; ꝑ ſt grauia ꝑ simplicē: g & illud corpus sequitur.

Subtile quidē arguitur; & non ideo arguitur illum acuminis; ꝑ manifestę rejecta Ejus trāi ꝑ Auctorē; Ng si corpus graue ꝑ duplicī Loco
definitum collocetur, supra duplicē Ejus trabis extremitatē, tanda grauitatē Utrobique Comensurare: g
trabe deficiente, tandē illud nāalitatē descendi tendens, duplicē pręsentię circumscriptiuę nāalitatē acquireret,
patet hęc, quia Utrique grauitaret: g si gravia ſt ꝑ simplicē, & hoc hꝫ: igitur Auctor sibi ipsi occurrat,
& sua Subtilitate Satis faciat. =

Insuper: ꝑ duobus Corporibus grauibus, diuinitus generatis, Aurig que Elevatę
habet tandē difficultatē arguty; Ng corpora illa generata nāalitatē Centry peterent, & deorsū descenderent
amota trabe: g nāalitatē Coexistirent Ejus Loco: instantia Verissima Sunt. Dico g primo, g & suppono
primi miraculi, nullū ꝑ consequens sequitur ꝑ acquisitū duplicī pręsentię circumscriptiuę: nec ideo acquisitus
Loci esset nāalis, quia nāalitatē non defenderet per Vnū iter, & foret descensus nāalis per duplicē iter
Supernāalitatē; Sicut suppositio miraculo Comensionis panis ꝑ Corpus Christi, non ſt nāale, & Supernāale
ꝑ quantitatē sit Vicaria Mag ꝑ Corpus Christi Generis Sacramentalis.

Dico V: Sicut illud Utrobique gra
uitans, & corpora mouens ꝑ utrumque Extremum Vnius Centry, ꝑ unicū Vnū, & quia aqua bene descenderet
ad Centrum & Vnū Locum, quę & alio, non potuit generari dante hꝫ, quę alię, ꝑ per Utrumque diuinitus
descenderet. Deus quę Auctor illius miraculi decreuerat, & determinarat hꝫ ꝑ effectus illius Sa
cri, & Vatio ſt, quia Totius Loci motiua Una ſt, quę non augetur per augmentū Loci: Unus g erit Cursus: Imo
quę decernunt.

Arguuntur ꝑ pura ꝑ Imaginaria, & Straditoria, quę Sequuntur & nōia sent. Primū posse Corpus
Unius, & decies esse per Imaginariā pręsentiam = Ita ꝑ Vno Loco mori, ꝑ alio Viuere: ꝑ Vno pręsentiari, ꝑ alio Caleari

q̃ Nro Stare, & Sedere q̃ Alio: habere hic cognitionẽ Antony, & Alibi illius Cleopatrę: hic Amare: & Alibi odij habere circa idē: hic gaudere, & Alibi gratię = Iunges q̃ Loco hoc Petrę Lothar q̃ Petrę Vita desijt, ac q̃de dagnari: Alibi gratia habitualis q̃ formalis, & Vita qua rapit Eterna beatitudine fruit. Unde Richard esset Petrus Summe beatus, Summe q̃ Alius: q̃ omnia Chimerica sunt, & circa idem subij q̃ dominica. q̃ Solut q̃ sequitur.

Quænam sint accidentia comitantia Corpus in duplici Loco?

Notandū vt accidētia Alia ipse à Loco dependēt, vt Vbicatio, & alio quouismo illius: Alia vero absoluta ab omni Loco, nullę que ab illo dependēt q̃ pertinēt circa q̃ primi cuiq; vt Corpori Vbiq; non Comitari, quia sunt essentialiter affixa huic Loco determinato. = Iungit accidētia absoluta alia sunt, que antecedēt ad Locū Corpori adueniunt: alia que post positionē q̃ Loco Corpori accidunt.

Dico q̃ quod accidētia que nullę dicunt à Loco dependēt Corpori Vbiq; Comitari; & Vatq; vt, quia talia accidētia habent ex Corpore Vnionē, cuius Vat Corpori talia accidētia sequi affert. Vnde Corpus Salmanticę Summe Caliday, non posset nasci Romę frigescere, quia quamuis multiplicēt Vbicationes, non augent Corpori Vnię; Cum ex nulla sit Corpore Vbi natiuo ad aliquid qualitatę contrariq; simul habitę, merito Corpus Salmanticę Caliday, Romę parit Caliday foret.

Vt igit vt noty q̃ Venerabili Eucharistię Sacramento, quo ex vi Verborū ponit sub Specieb⁹ panis, Corpus dom̃i Nri, illius que Substātia, ad quę q̃mediatē & per se terminata Connexio; & Vat Concomitantię ponit simul per Concomitantię illius Sanguis & quantitas eius: vt definiit Habet Concilij Trid. Sess. 13. Cap. 3: q̃ cum accidētia à Loco q̃dependentia cum Corpore Connexionē habeant, Vbicunq; Corpus fuerit, ibi sub accidētib⁹ naturaliter associatur.

Iunges: non minus vt habita nat̃ q̃ sine gratię Supernaali, que Corpori duplex Vbicatio, duplex que Locus; & tamq; suggerito decreto q̃ Diuinę gratię tam ferunt nat̃ alia dona Supernaalia que Donata Vni Connexa. Cum gratia habituali, vt manifeste tenent Theologi: q̃ suggerito decreto duplici Vbicationi, & duplicii Loci, accidētia Donata Vni Connexa cum Corpore, igit Vbiq; Deus naturaliter Communitari.

Nec non obstantib⁹ Deo Vbiq; existente posse Diuinitus carere accidētib⁹ que habebat [illegible] q̃ alio Loco, naturaliter que Carere accidētib⁹ à Loco dependētib⁹, vt sunt gratia, & Virtus. Vatq; vt Mara, quia accidētia sua habent presentiam distinctam à presentia Subi, absq; que separabiles, vt Stat q̃ accidentib⁹ Eucharistię sub presentia Comitante, abiente Subo: q̃ presentia huius existentis non sunt gratię illory: q̃ replicata presentię Subi, non poterunt in replicari accidētib⁹. = Quę pari esse debet Stat, quia illa accidētia sunt affixa determinato Loco.

Ad q̃ ad q̃uentia allata vt Solu. facilis: Ideo dico ad primū Corpus idē posse Subo, & decori Vbiq; Trinitatē, quia illę denominationes oriunt à Deo sublimi, & Sublimi, Unde Deificatio & ordo Corpori Vat diuersum. = Ad 2ū manifeste resp̃ negando, & panamus panis Comitatę q̃ nostra Cena per totum Comitari: & quero An moriente Deo q̃ Luce, perierit Lucis Virtus Nostra? si Virtus? q̃ idē Corpus potuit hic mori, & libi viuere: si Mortuus? q̃ Stat negatiue quia morte q̃ Luce, alia causa procul remota, morte q̃ Nostra; ita patet Petrus Romę mortuus ab aliqua causa, Moriens etię Matriti, alia causa omnino à Nostra.

Ad 3ū q̃ quod nulli Subo potest naturaliter Mori, & Vnire simul, quia forma contrarię sunt, ac q̃de mutuo ab ordine Subo se expellunt: Vnde Petrus Vbiq; naturaliter hic moriens, etię alibi naturaliter moreretur, quia vtraque affectio mortis, & vitę regnarent Subtrahendo Vni q̃dependentia à Loco: Diuinitus tamq; posset hic Vincere, alibi mori sine illa contradictione, semel quod Deus Velit q̃ aliquo ex duobus Locis vitę connexam, quia tunc Petrus absolutè non esset Vnus & non Vnus; mortuus, & non mortuus simpliciter, & determinate, & Vatq; Socrates esset hic mortuus, alibi Vnus.

Ex quo sequitur:

q̃ Petrus inter Romę decedens q̃ peccato, non ideo dagnatus, quia non dagnatus Subo q̃ absolutè, & simpliciter non vt mortuus: & Petrus quamuis Romę è vita decederet, dummodo Matriti vita duraret, non esset simpliciter mortuus, quia mors simpliciter negat omne Vnionis vitę: Petrus vero Romę mortuus, Solum Romę careret Vnione vitę. Ex hac ex dictis contingit concedi, videant docti Dni quotidie q̃ Sacram Eucharistiam Vegetantem mori, & vita non mori q̃ Deus Deo.

Iunges: manus Combenient vt, q̃ Vni, & idq; subsi

Verificat hic duas oppositas qualitates; Albedinem, & Nigredinem, Calorem & Frigus v.g. qua Roma, Calor, & Matriti Frigus; & tamen illud a Deo fieri potest: q. d. illud, Romanus, q. Petrus assit Calori Romæ, & Frigori Matriti, tunc Petrus absolute, & simpliciter non Audaret hæc proferre: Petrus est Albus, & non Nidus, Frigidus, & non Frigidus, quæ sunt contradictoria: hæc vera non non Audaret: Petrus Romæ est Albus: Petrus Matriti simul existens non est Albus Matriti.

Ratio est quia primo, & per se absolute, & simpliciter, ideoque negant distributive albedo aut Frigus, aut Calor omni loco: Secundo vero facta relatione Romæ, Matriti possunt dari vera, quia ista propositio Petrus existens Romæ, & Matriti est Albus Romæ, & non Matriti, est Frigidus Matriti, & non Romæ; ita & ac dicere Horæ esse pretiosæ Romæ, & non Matriti, Frigus esse pretiosæ Matriti, & non Romæ, quod fieri potest, quia cum illa pretiosa sunt distincta à pretiosa Subst. possunt non Comitare Subst. & hoc modo alia solutio potest.

Disp. 6a.

Sit ne præda possibile Infinitum in actu secundum Magnitudinem?

Legitima tibi difficultas quæritur de possibili Infinito actu secundo magnitudine, quia magnitudo est quantitas permanens notior, & huius causa de infinito omni linea tota diu tractabitur. Attamen hæc difficilis, & velut Sacramenta philosophiæ decedam subtiliora hominum, intelligimus non est Mentis profecundæ, quia cui notitia non nisi, & maxime utilitatis est tota pars quæ theologica.

Et hic pauliper percutiatur Sudy est primo, quod infinity sit? & hoc tiberrime donauit Phis. Lib 3 Phisic. Cap 6. textu 62. & 63 ita: Unum semper aliquid est contra, hoc infinity est. & Marsil. paulo aliter: Infinity quidq igitur hoc est. Cum secundo quantitatis accrescentibus, semper est aliq contra accipere. hoc est, infinity est q. non haurire non potest, nec successiua numerat finiti; & quadri quantitas, & multitudine numerata, Alia, & alia figura infinity restant numeranda.

Hinc (si non seducor) soluitur quoddq argutij quod fumatæ negantes possibilitatis infiniti actu, & alias recipientes aliquatis definiones stetit: quod a Nobilissimo theologo, ac Rdo D. Card. N. Agitur ingeniosissimo Omnes, q ita proinde: Vera definitio non est de re chimerica, & repugnante; & infinity actu est omnino repugnans: & illa definitio nec vera. Ecce sui: potita, per possibile, & impossibile, tota collecta possibilis, datur infinity actu; & illa non esset aliq contra accipiendo, quia vltra illa collectionem omne aliud nihil est, ac q. de nihilo quid: & illa definitio est omnino falsa.

In difficultate, cui succumbit quæquæ Benedictina hic temporibus doctior; & ego breuiter duo in repugnare definitionem veram de re possibili, Sicut possibilis non repugnat vera cognitio, alias sua, qua possibilitatis infiniti actu negat, falsa foret, & huius secundo ego cognoscimus nasci rem infinitam, ego Bumus nasci infinita dicimus; ita vt quæquæ dicat: si possibile infinity foret, ita foret: nihil aliquid Semper est contra = Semper; si infinity actu daretur possibile, quia est possibile, illius definitio est possibilis, Quemadmodo asserunt theologi satisfactionem esse actu infinitam = Matth 5 Paulum duo infinita collecta non esse aliq contra dandq: esse tamq semper aliquid contra numerandq, vt supra dixi.

Itaque quoduis infinitum tot partes, & sinere decet, vt nec a Deo, nec a creat possint successiue numerari, aliàs per successiuam numeration esset tandq deueniendq ad aliq vltimum, & tunc infinitum non foret: Sed q. esset Deus simplicissimo intuitu infinitas entitates, simul & distinctas videre, cognoscendo infinitas esse, sicut unus, & simplicissimo intuitu sui infinitas essentias cognouit, totq quæ possibiles collectiones.

Hinc obseruandq est primo, q infinity additu finito, n fiat infinity, ng primum infinity foret successiua numerari pertranseundo, partes quæ Ed, unde toty remanent numerandæ

foret, possibile qua non finitu. Notto 2° finitu n dari tale, qua post successiu numerationu partiu finitarum, denu denumerate ad aliquas partes finitu, possumus q ultimu partes esse C. quas antecedens numeru finitu foret; si autu foret finitu, nunqua pertingere possemus ad finitas partes C. q quas C partes finitu esset, qua tu ens, et alia esset ultra finitu, qua post ens finitu, immediate sequit alia. Et finitu dicit per negationu partis finitu, aut ultimu denumerabile.

Notto 3° finitu qua tale, et solute Sanctu q non esse maiu alio: esse tamu alio maiu manifestu: patet 13, qua si duo lineu finitu se eo tenderent versus oriente, una esset maior alia versus oriente, minor augeri posset, et ultra extendi versus oriente: nonq esset finita, et unus Vat. 8. q versus oriente, nec ultra, neque contra se sit aliquid patet 23, qua qualiu finitu multitudine hominu, et finitu multitudine muricaru; illa esset maior ultra Vat. mag. cognitionis.

Notto 4° finitu aliud esse Categorematicu, et aliud Syncategorematicu. primu dicitu cuiu partes alteri existentes sunt finitu: secundu cuiu partes alteri existentes sunt finitu augeri tamu potest per additionu finitu maioru, et maioru sine fine, primu appellatu finitu altu, et ultimu finitu postrema. = Notto 5: finitu aliud esse per essentia identificatu secundu omne possibile, et imaginabile per actionu omni linea continuata, aut circulu, aut quadratu, qua Vat. solus Deus finitus est. Aliud vero determinatu generi specieq, et singulis circumstantiis. quoru quodlibet in suo genere continuat aliqua finitas partes, aliqua finitas partes regulates finitu gradu, aliqua finitoru gradus qualitatis.

Hic gotthi, et gautu cu argumentis Vat. opposito finitu Syncategorematicu, sine in pon: primu sent negat gotthi finitu finiti altu, ideoque aliqua numerabiles gene Deorum esse finitu, contra negatu: Ego dum gautorius Mago Gothi affirmatiu, Vestri dignioru Deu, unu gothu, et certu que brachia non sit finita, nec terminabilis virtus. sit g.

Defenditur sent[a] afirmatiua.

Nulla apparet repugnantia q deu finiti altu, tu multitudine, qua magnitudine, et specieq, ac gradu a Deo per extraordinariu operante potui fieri: Postrema Vatis duu suppones, et Primu Cuicunque de possibili summenda et deo probabile solut argutoriu: Cum tu contradictio neque a Deo, Angelo, aut homine sit possibilis. Sequit quod si Primu argutu Minoru, nullu Tradictionu sequeat, ac qda finitu possibilia esse.

Nihil minus quatu 2° replicu Vat: quima: Deu unica unitate simplici q intendit omnia q sua esse alia finitu; et omnia alia finita, alia, et simul cognoscit cum tota collectione possibiliu: q Deus alia, et simul comprehendit toty collectionu possibiliu: q tota collectio possibiliu alia, et simul et finita: Ratiu dicty cuidam Vat: Modo sic: Vel Deus cognoscit toty illu collectionu possibiliu esse possibiliu, Vel non. si 1u q Deus cognoscit illa collectionu possibiliu esse possibile, quod q sequat, patet non cognoscere collectionu possibiliu, q possibiliu: si 1us q cognoscit Deus illa collectionu non repugnare; q quid quid non repugnat a Deo fieri, et fieri potest: q a Deo fieri potest ab eo illa finita collectio.

Confirmatu, et explicatu Vatis alia: Deus deus cognoscit omne scibile, ita ut nihil subtrahatur sua scientia cuiu cognitionu: q omne scibile cognoscit, ita ut quilibet cognoscat omne aliud esse possibile, ultra aliud, ac qda pertingit ab extremo ad extremu, numeru ab omni possibili, linea ad possibile, q quod continetur ab extremo possibile, linea ad extremu possibile, et finitu, qua et finita dicta: q Deus cognoscit omne contentu ab extremo ad extremu esse finitu.

Modo sic: aut illo contentu ab extremo ad extremu, cognoscit Deus a liq possibile, aut non. si 1u: q aute possibile, et alio possibile q cognoscat Deus; non aute possibile et, et repugnans, et patet extrem: si 2us: q ita Deus cognoscat possibilia, q habeat hunc alty: ab hinc sunt possibilia, et ab hoc omne aliud et possibile: q Deus vel potest educere quid quid continetur sternitu illiu possit, aut non: si non potest illud contentu et possibile, q sequat, q ea possibilia continetur: si potest: q finitu, qua illud contentu finitu et.

Secundu Varionu argutu domo cuerendo principiu fundamentu sententie contrariu: Deo omnia Deus non posset finitu altu educere, qua eius omnia et occulta maneret;

d
S Deo potest Trinitas alteri, non sequitur illud Inconveni: q Trinity alteri placere Valleat: quare minor: Quia omnia Attributa essentialia reddentur Deo similia, quia posito quinto, non posset Deus aliud placere Deity Deus Pr., positis quatuor Personis Humanis, a posset alia Persona placere; si quamvis hoc non posset, non ideo omnia Attributa Deo essent similia: q Maior patet Ratio Prima, et quod ipsa gemina: minor patet: posita simul et alteri Trinitate Personarum multitudine, Ang hoc esse omnino possibile: q ideo Deus, posita Trinitate illa multitudine Ang Personarum non posset placere, quia simul hoc sit possibile: S Deo ex quibus Deus sequeretur posse placere Personis possibili, non sequitur Deus omnipotens Deo haberetur; alias ipse placuisset chimera sibi sequeretur illud omnipotentia Deo habitura q.

Confirmatur: possumus Trinity alteri esse possibile, vel Deum de facto ipsum possibile: quero: tales effectus Deo sequeretur Virtute Trinitatis, Trinitas Virtute Trinitatis esse non poterat, tum quia nullus effectus Deo creatur Virtute Causae; et ejus quia nulla causa Deo fuit effectus qui non precontinuat, et Virtute Trinitatis Deo creatur ad effectus Trinitatis, consequitur quo Trinitas effectus non precontinuat: q illa Virtute non esset Trinitas, a Trinitas: et Virtute Trinitatis sit Deo Trinitas, et Deo creatur esse: q Causa quo Deus in Trinitate Patre placeret, non Maneret Deo habita Trinitas omnes.

Confirmatur hoc Ratio: Aut dabilis vel Vel. quo dabilis Magna Creatura Sanctior Corpo Christo, aut non: si primum: q dabilis erit Creatura perfectior. Cui intimet Immunitas Divinas, et Sanctitas Sacrosanctae, quod chimerice et intolerabile vel: si quis q Secundo: primum quero: Ita Illa Immunitas Sanctitatis per Majorem hypostasim Deo haberetur omnia Dei, aut non: si non Deo haberet: q quamvis positis illa Immunitas, sit inabilis Ita perfectior, ita Trinitas Hominis multiplex: si Deo haberet: q Sequitur q Magna Communicatio, sit perfectior, ac q de Creatura Sanctior Corpo Christo.

Inniger: Trinitas Sequentiori Theologorum Corpus Christi fuit Sanctus nec dy Sanctae Substantiali, et eius accidentali, nimirum gratia Habituali Supernaali: quero: ubi Corpus Christi habuisset gratiam omnium Gratiosum gratiosiorem, ita ut Alia Gratiosior gratiosum gratiosius esset, vel non: si primum: Habemus Trinitas alteri quia illa gratia alteri Trinitas esset, ut patet: si 2d: q Corpus Christi non fuisset plenum gratia, et Veritatis, plena Dei: Nisi Corpus Trinitas non replet, nisi per Totum Trinitas; at Corpus Christi Corpus ut Nisi Trinitas: q Nec Corpus dy ut Corpus non esse Sanctus omni Sanctus gratiosius.

Ad Deus non posse unus, nec dy Salicet gratiositatis Trinitas, et eius actualitatis Causae = Quinus: gratia gratia Habituali Trinitas Corpus, quae ut recipere alius Habitus Supernaales Trinitas, ac q de Trinitate beata Trinitate Trinitas et omnes alios actus, quos ut recipiant Humanitati Trinitas = Inniger: data gratia Trinitas, Corpus necesse ut ponere Trinitas in omnes gradu gratia: Corpus Habilitas Sequitur Humanitati Corpus Christi omnis gratia Hominis tq Beatos, quae Beatos, et Discipulos Humanitatis esse diversis per totum Universum, et gratiosius Personas quae sunt Nisi, et terras.

Ad non dilatum quod dicit tertia Trinitas, et Corpus, ac q de gratiosius Inniger non dilatum Trinitas et gratiosius Personas quae sunt Nisi, et terras. Ad Sanctitas concedo me probare de facto Corpus, quia Christus de facto Nisi Trinitas ut, ita de facto ut Trinitas gratia Trinitas, et quo Sequitur Sua Humanitatem non Sanctificatione Sanctus, a ut Deus Unitas Trinitas alios Habitus Trinitas Trinitas, Visione beata Trinitas Trinitas que Conatus Simul quo Deo haberetur altioris Humanitatis et adjuncta Unitas, et Christi ad Trinitas Causa Corpus Christi.

Ad tertia Ratio ita gemina: Deus potest placere simul, quia quia potest Successive placere: et Successive potest placere alio sine fine: q simul, et alteri Maior mihi nota Videtur, et ad Antecedens patet: Deus potest placere simul quia, quia Sua omnia Continuata; et quia quia Successive duret, Sua omnia Continuata: q. Eodem ut illa Maiore: Minor Superior patet: Deus Successive potest placere, quasi potest; et ita potest, ut possit sine fine: q Eodem ut minor, quia per totum Extensitatis placere Valleat.

Ad alia Longum Sanctior Patrum ut Pius Commodi tertia figura, q de qua illa Dea, nimirum quod simul, et alteri potest Deus placere alicui sine fine, deberet esse Legitima, et qua Sequitur Trinitas Patres horribile. Ad tertium quo patet:

Potest simul, et alter potest plures esse una una, consequens aliquod possibile simul, et alter una una plures; quia quia alter vt plures una una, vt alter infinity; ergo possibile vt infinity plures alter. Maior patet, quia per vtrum, et prædicata non vt alia differentia, nisi pene voces attinai, et ganua.

Minor ego; quia quia alter vt una una plures esset termino; quia quia esset termino vt infinity; ergo una ex infinitis vt Deus esse plurimorum, et simul deus esse non queuntur à plures per totum æternitatis. Hoc autem nulla vt fallacia, vt patet exemplum: Colliga mente tua omnes illos Angelos, et Regisce an illo omnes numerus sit assignabilis terminus: si assignas terminum habet æternitas: si non assignas infinitos numerus una termino, ac plures infinity.

Item: illo decreto plurimorum per totum æternitatis te una nisi infinity Pythagoreorum, non autem infinity plures. Patet: illo possibili decreto, Deus in una, plures ego possibilitatis infiniti plures: ergo: Deus potuit decernere vt velle plurimos simul, et alios, quia quia velit per totum æternitatis; potuit velle Angelos per totum æternitatis plurimos: potuit velle plurimos simul, et alios tot Angelos, quot per totum æternitatis; numerum per totum æternitatis Angelorum plurimorum per totum æternitatis, esset infinitus.

Maiorem mihi notum, et patrem, iuxta ego: Deus decernere vt velle simul, et alios plurimos, quia quia per totum æternitatis plurimos velit, vt velle vt nunc, et alios plurimos, quia quia infinita per totum æternitatis Contineatur; potuit Deus decernere vt velle: ergo ego maiorem: Deus potuit ego decernere vt velle plurimos nunc, et alios, quia quia nunc, et alios non repugnat, neque cooptare virtutis, neque cooptare termini; quia quia Deus Continetur una virtute per totum æternitatis plurimos, non repugnat nec cooptare virtutis, nec termini: unde vt hanc rationem agitari, notare aliqui esse nasci, quarum simultas repugnat, vt sanguis, et omne essentialiter successum: alias esse, quarum simultas non repugnat, vt multi Angeli, multi homines de Natura essentialiter non successum, non sunt possibles per successum plurimos: unde soli dicunt possibilitatis absolutis ad existendi, an successum, an simul, dependet à libera Dei voluntate.

Pariter successum plurimos Verum nec auget virtutis Dei, nec plurimos simultanea illarum minuit cum omnipotentia, quia virtus cuius tota simul vt, et successiva: unde plurimos plurimos simul, aut successum, omnino à sua libera voluntate dependet Cum ergo Deus virtus sit ad plures per totum æternitatis sine successione plurimos; sane illa absolute possibilia simul, et alios aliquos successione virtute Divina continentur. quare ergo, sicut Deus creationes successum extendat potentia sua sine potentia; non potuit simultanea creat extendere potentia sua sine plurimos: quid minuit actus potentia.

Difficillima enodantur Argumenta.

Si intra collectio argutorum esset hic prompta, merito numerant Adversarij infinity quod negant; Possessores se illustrissimos, et subtilissimos fallegam, alios relinquo, ne infinity credamus. Primo ergo arguite sequentia infinita Enumeratione. g. Produceat Deus omnes Angelos possibiles: hic ergo patet potest, non sequitur ad hic plurimos plurimos manserat exhausta omnipotentia Dei: patet hæc, quia illa pars sequitur exhausta, quæ nihil plurimos Valleat, et illo tamen nihil omnipotentia Dei plurimos posset, saltem infinita Angelorum: ergo.

Ratio huius argumenti est, quia quilibet pars, eo magis augetur, quo magis plurimos, sicut ignis, qui adultimus vt strenuus, unde, quo magis multitudo ignis augetur, eo magis augetur pars ignis alterius, quia quilibet virtus secundata sua coexistentia, et status ignis potest se continuare, quoties tamen non continuetur, et pars una continet alios, et alios: ergo et exhausta plurimos quoties Capaces vt continentes; et potest infinita multitudine Angelorum omnipotentia Dei esset plurimos continentes: et manserat exhausta.

Ad argutiam ergo plurimos corpore quelt. Voluty manet; et quamvis in mutabile sensate ab Adversarijs, nihilominus ab igne quæro an pars immaterialis divina nata exhausta manet, quia potest infinita immaterialis ignis per totum, et voluptas, potens sit ad plurimos immaterialem ad istra. Ad Divinum istud exhausta evadat, quia cognitio omnes possibiles cognoscibiles, vltra progredi non valleat. An Divina pars sit omnino finita, quia plurimos plurimum Angelis, illos nequeat regere

ducere, nisi media ipsorum architectat. Ad hoc innumerabilia quæ hic adduci possunt.

Quinto: Deus continuaret illam infinitam multitudinem; si non continuat vt præcedit obiectio, vt hic continuatio continuata ad infinito: si Deus posset sugendere concursum continuatum, necesse erat illam multitudinem aniquilari sic: potuit Deus illam ex nihilo reproducere, ac prædicta sua omnia integra manerent. = Pretereaque quod, quælibet infinita, vt finibile vt; si virtute adultina infiniti, necesse est infinita: si ad infinitum: quomodo esset omnino ex adulta, limitata, et finita.

Unde hæc prorsus vt distinguenda: ponita infinita multitudine, omnino diuina non posset vltra progredi ex defectu virtutis, nego suppositum, quia ipsius virtutis infinitæ esse potentiæ: ex defectu terminorum concedo: unde posito infinito, non esset omnipotens ipse, si esset infinita omnia alia, ac prædicta siquomodo pertinebat, quia vt art. 8. to 2 de Verit. art 2. operatio vt per effectum operantis. Et hoc patet, quia per adultionem infiniti, facilitas fit nobis notior omnipotentiam Dei esse infinitæ virtutis, et per adultionem successiua notitia, per quod patet ad primum ignis.

Arguitur 2: omnis multitudo alia ex oppositis, debet esse in aliqua specie numeri; si quilibet species numeri constituta per vnitatem vltimatam: omnis multitudo alia ex oppositis debet per vltimam vltimatam; si infinita non habet vltimam: si regignat num infinitum. = Iste: vel tota collectio positiua vt in aliqua specie numeri, vel non: si 1m. si 2m. si signandum vt vltima vnitas contra nec infinita syncategorematice: si 1m. si 2m. sicut illa non vt in aliqua specie numeri, ita nec omnino multitudo alia ex oppositis.

Deus si numerus infinitus non esse sub aliqua specie numeri; si sub nullo tegno sub genere; prædicta quia infinita numerabile esset, quia hoc vbi et vat numeri, si interminabiliter, et sine fine. Nec obstat dicere de specie numeri esse habere esse terminatum, quia infinitus numerus, species determinata vt, ac prædicta determinata vnitatis: non igitur obstat, quia esse vltra omnem speciem infinita, vt posse numerari per modum generis, et sine numeratione et designatione vltimi vnitatis per modum actus, hoc vt sua determinata essentia.

Arg 3: Ponamus infinita multitudine quaternariorum; patet binarium infiniti non esse plures, quo quaternarii, nec quaternarii minus quo patet sicut binarii, et patet, quia quaternarii infiniti essent, sicut binarii; si hoc repugnat, quia binarii plures essent: q. = Confirmatur: adulti infiniti hominibus capillatis, aut hominum essent pauciores capillis, aut non: si 1m. si alio infinitis vt manus alio, si repugnat: 1m vt omnino chimerum, quia ex infinitis hominibus capillatis tot contingerent infinita capillorum, quot essent capilli singulorum hominum.

Item quod binarii plures essent quo quaternarii, ac prædicta infinitis quaternariorum concederent maiori, non autem vt infiniti, quia tot quaternarii, quo binarii non esset terminus assignabilis. Unde infinita binariorum maiora essent maiori, quo infinitis quaternariorum: et huic argutio occurrant Aduersarii collecte positiue materia essent maiori, quo infinitis quaternariorum Sicuti, quia duplex partes binarium contingeret duplex infinitis binariorum, ac prædicta partes quaternariorum Sicuti, quia duplex partes binarium contingeret duplex infinitis binariorum, ac prædicta partes vel essent plures, quo tota, vel non: si 1m data infinitis maiori alio: si vt chimera. Et hic patet ad explicationem.

Arg 4: Deus posset dare Angelo quoru infinitis Angelos quoru cuilibet donat vnu florem, et ultra ab omnibus auferat florem, et sic ultra maneat infinitis florum: Arguitur sic: vel Deus potuit cuilibet Angelo binos florculos, vel non: si 2m si 1m dare et distribuere quo dare per binos florculos, finiretur florum multitudo, ac prædicta antea non erat infinita: si hoc non finiretur posset distribuere plures, et plures sine fine, etiam si distributio fieret per binos, aut ternos florculos: si 1m. Esse difficultatis assignabilis; ne quomodo possibile erit, quod ex multitudine florculorum quoru singuli, singulis Angelis respondeadunt, determinate possint dari florculi pro omnibus, et singulis Angelis. Deus ex illa multitudine florculorum posse Deus cuilibet Angelorum prædictorum binos, dummodo maneret infinita multitudo Angelorum non accipiens: Nec ex hoc futura multitudo florculorum finiri debebat, si solus ex hac dari pro alio multitudinem Angelorum, nec contra infinitis, q per aliud adequari potest, vt patet sumpta infinitis ex tenuis, quo quarum esset clausus: ideo infinitis non ideo tria simplicia haberet, si infinitis, ac prædicta esset tria simplicia, si totum illius cartæ = Deinde illa distributa dari per binos florculos, non esset assignabilis vltimus Angelus accipiens ac prædicta accipientibus ita occupabit finis, vt nequeat assignare aliquis Angelus non accipiens. Unde sicut Angeli accipientes, non finiuntur, ita nec florculi accepti.

Arg 5: Multitudo infinita includeret omnes numeros finitorum,

non ꝯcluderet; hæc sunt stradilla: g. quæ aug. quod ℔ parte: numꝰ finitus, et numꝰ finitus; et binarius potest auferri ab infinito: g illud non ꝯcluderet: Neg ma distinc maioꝝ: ꝯcluderet, et non ꝯcluderet omne numerꝰ finitus collectiue sumptus mꝫ maiorꝝ: omne numerꝰ finitus distributiue sumptus. Concedo ma inꝝ. mꝫ minorꝝ, et neg. de nat finiti. Vt ꝯcludere omne numerꝰ finitus collectiue, non autꝫ omne numerus finitus distributiue, qua ꝑte per ablationem cuiusque partis ꝯdeterminate, perueniretur ad infinitum collectiue. Veramꝫ binarius, et ꝑ hoc vt finita collectiue numerorꝝ.

Arg 6°: Producat Deus infinitam lineꝫ hominꝫ ab ortu, versus occidꝫ; ita vt ter hominꝫ et hominꝫ dextꝫ patꝫ primi Mundi; moueantur omnes circa medium. Sane versus occidꝫ dabitur patꝫ primi Mundi Caeli, ac ꝑ de dabitur trino = Neg quod omnes illæ hominꝫ non possent simul moueri circa medium Terræ, quia non esset versus occidentem tui à quo motus, posset quilibet illorꝫ distributiue moueri, quia quilibet illorꝫ habet patꝫ primi Mundi, ꝑ hoc moueri posset.

Arg 7°: Contra infinitꝫ ordinem: Omnium Vorꝫ existentꝫ Vadiꝝ infinitè protensꝫ et moueatꝫ circulariter, ty Vadiꝝ esset infinitꝫ ordinum, et non esset, esset, quia ita supponitur; non esset, quia Vadiꝝ illi distant a centro, quo magis, a centro distant, magis distant inter se: g cum infinitè distarent a centro, infinitè distarent inter se; g ponitur, et pro: motu circulari, Vadius et transit in loci radij B, et tot transit, quot requiruntur circulationes: g debet transire patꝫ inter primꝫ inter vltimꝫ Radiꝝ Vadiꝝ; ꝑ hoc ponitur, quia patꝫ infinitꝫ et pertransibile: g.

Difficultatꝫ argutꝫ infinitum solutum

Ad hoc Vigilanti, Quæ ab Omnium fallibilium viri, et quidꝫ illa Vetta non esset mobilis, quia cum Vadiꝝ illum petra Bergia versus omnes partes mundi, nec sursꝫ nec deorsꝫ, nec huc, nec illuc circulꝫ superficiale haberet aliquod patꝫ Caeli ꝑ quo moueri posset = Nihilominus supposito possibili motu, duco primo non esse adequatꝫ, ita vt motus Radiꝝ correspondentꝫ Centꝝ Ry. et ad illo respiciens, nunquꝫ Centꝝ Terræ videret = Dico et quod partes patꝫ collectiue sumptꝫ nunquꝫ possunt per transire, ꝑ quilibet illorꝫ ꝯdeterminate pertransibilis esset, quia sicut quilibet pars Radiꝝ A, ad alia partem B finitè non distat ꝑ omnes simul, ita partes patꝫ. ng nulla esset diuisiue designata per quꝫ radius non pertransiret.

Arg 8°: Ponamus duas lineas ductas à puncto A. figuræ triangulꝫ et ꝑ infinitꝫ primas: illæ lineæ sicut distarent finitè a puncto, ita finitè distarent inter se, ac ꝑ de, sicut triangulꝫ rotꝫ finitꝫ est finitꝫ patꝫ, ita inter illas duas lineas finitas; at non esset patꝫ finitꝫ, quia nunquꝫ foret ita duas lineas, ac ꝑ de ty haberet. = ꝑ g supra dictat finitꝫ adequari posita per illud, vide sine tres Mundi esse = Deinde: sicut linea finitè protensa non habet partes determinatas, quæ finitè distant a puncto, ita inter illas determinatas nullꝫ est patꝫ finitꝫ, altera inter illas collectiue, et determinatè patꝫ finitꝫ et nunquꝫ inter omnes illas partes ꝯdeterminatas, q non et nunquam tres rectos, et quia vat et ibi determinatꝫ.

Arg 9°:

Condat Deus aliꝫ signꝫ finitè protensꝫ versus vtrasque partem sursꝫ et deorsꝫ; ab illo qua circa medium imaginarium auferat pedes palmos ligni, vnat postea pedes centenarios remanentes ad summa ligna vna vltra, ita vt pars superior descendat decem palmos, et vltra decem ascendat pari ꝑtior, inter quantꝫ vna, et alia, ea parte qua finita erat vltimꝫ patꝫ decem palmorꝝ, quodꝫ partꝫ finitꝫ de nouo acquirit: g Arg habebit ty, et patet, siquidꝫ non occupabunt omnia patꝫ.

Confirmatꝫ: Producat Deus à septentrione versus meridiem vnas finitꝫ compactꝫ ex alternatis palmis albis, et nigris, ita vt palmi debite inter positi separent portas palmos nigros; et ex remanentibꝫ albis construat aliꝫ vnꝫ: ꝑquirit an illa vnꝫ ex nouo compacta sit finita, vel non? si ly: g nec antea erat finita, quia finitꝫ non ex ablatione per ablationem vltimꝫ partis finitarꝫ: si ly: g occupabit idem patꝫ patꝫ antea, ay erat finita ex palmis nigris, et albis ꝑ hoc, cum remaneat finitè minor: g finitꝫ et infinitꝫ.

Neg ad argutꝫ quilibet partꝫ vnꝫ ꝑ ꝑiodos finitas determinatè moueri circa medium: omnes collectiue versus Vettam: Nulla trinꝫ collectiue finitꝫ circa medium, et Vetta ꝑ vt supra finitata, scilicet q ad motꝫ requisitꝫ tui à quo, et ad quꝫ, vide aliquo repugnare ex illi, motui repugnat; vnaqua vnꝫ nigrorꝝ non habeat tres à quo, quia vt finita, non posset descendere illos decem palmos, et insuper finitꝫ cum finitis de qua parte vt philosophandum. = Ad 3. duo palmos albos, scilicet nigros, permanentes necessariò ducentos, et insuper circa remanentꝫ fugabit idem patꝫ, ac antea.

Arg 1o: Producat Deus finitos homines, & postea aliqua linea tot palmaru, quot homines finiti sunt: fiat deinde altera linea tot palmaru, quot manus hominu sunt: hæc 2a finita primu superabit, ut patet. Producatur rursus altera linea tot palmaru, quot digiti hominu sunt; hæc 3a primu quadruplicata superabit & 23 triplicata: 3 prima, & 2a non erunt finita; patet, quia tertia manus finitæ spatiu occupabit, & illæ duæ non tot finitas: 3o illa terminu habebunt.

Arg primæ lineæ futuræ finitæ ab oriente versus occidentu sine tro: Secunda finitu futuru versus utranque partem: Inde tertia tunc cum applicaret: & patio ita qua prima finita extensione gaudebit, reddita gaudebit alia maior extensio, ut & tertia contrat. Cum 3a gaudeat prima, & secunda lineæ extensio omni gaudibili extensione, esset alia extensio in gaudendo, chimerica reddita tertia linea finitæ extensionis. Solu hu posset Deus alia linea producere finitæ æqualis tertiæ, ac inde numeru finitu æqualiu linearu.

Arg 2a: Condat Deus finitos montes, & uno quoque collocet singulas formicas: finitis postea redigat Deus omnes montes, & congreget omnes formicas: ultra sane finitu erunt: occupabunt necne formicæ ita spatiu ac montes: affirmare, dignu risu esset. Negare vero, ut circumquaque formicas cingere, & limitibus coercere contra nat finiti: non erunt finita. = Nec omnes formicas occupare ita spatiu finitu: non vero ita finitu materiale: hoc ut sine termino occupare spatiu, sicut montes.

Dubites solutione: Vel montes occupabant extensionem finitu versus orientu: Vel ab ista versus vsque sine fine? si versus orientu? omnes formicæ versus orientu essent extensæ sine fine, cum hæc differa quod montes occuparent manu spatiu latitudinale finitu. & formicæ minus, quia primæ sunt spatiu & latitudinis; sicut duo lineæ finitæ prima, una manu palmi latitudinis, & altera duplicati; hæc 2a 23 latitudinis manu spatiu latitudinale occupabit = Si autu extensio esset nulla; formicæ tunc una supra alia sine fine ascenderent, & ita spatiu occuparent. = Vel facilius dicitu & dicendu formicæ penetrare finitu multitudine, & tranu cuncere cum grossu finitu. = Nunc alia acuta sunt ig facile scientia & doctrina: acuta vero sine finitu ingenio ay & ingenione qualitatis agam, ponam, & fingam.

Disp. 7a de Compe Continui.

An ex partibus, An ex indiuisibilibus fiat?

Aristoteles lib 6o physicoru egit de compoito Continui, opus sane tota peripatetica philosophica digny, ita insuperabile ab humano studio, ut hucusque veluti philosophiæ mysteriu, ita latibula naturæ incognita maneant, ne que per tot scula ab Aristotele, tot hominu ingenia, tot philosophoru ingenia regiones laudaverunt difficultas. Ego quantum nos, aud limina secretaq; naturæ gressumq; penetrandi tanq; conatus proclivi imitare conemur pro cuiu acquisitione.

Notto primo continuu finitu regulariu lineu resultans ex partibus ingredientibus finitis ita ut, aliæ que adiacentes; & hoc aliud ut geometricu, cuius partes simul existunt, ut lineæ; & aliud successivum cuius partes successive existunt, vel simplicita una post alia immediate, ut tempus; vel contingente, ut motio qualitatis: Dicoi simplicita, & contingente, quia partes temporis, ita successive ingredunt, ut nec duæ ex illis existere simul queant: motio vero qualitatis non sic, quia gradus illius potunt diuinitus coexistere simul, statuta ig gaudibili finitu secundu motionu. Notto Extensionu partiu totu, & illaru extensionu locu, iam tuæ exaltatu, alia esse 23 longitudine, & ut linea; alia 23 latitudine, & ut superficies; alia 23 profunditate & ut corpus. & alia 23 omnes numeratas dimensiones, & dicitur solidu = Notto 3o continuu aliud esse Mathematicu, & aliud physicu: Mathematicu ut ipsu physicu realiter, sub diuersa tamq; rat consideratum a Mathematico, nimiru secundu rationalitate 23 lineæ, superficies, & partes imaginarias. Physicu autu ut compoitu ex partibu physicis, primis, indiuisibilibus, & ut progressatu indefinitu malis.

Notto 2o partes continui aliæ esse aliquotas, aliæ proportionales: Aliquotæ sunt, que aliquoties repetitæ continuu ig componunt, iam ex hausunt. V.g. palmus ut pars aliquota quantitatis ulnaris, quia quater repetitus totu quantitate ulna ig componit, & divina quatuor palmos equa adequate exhaurit: Proportionales autu ig aliquotæ sunt, quæ ita se habent ad invicem dicuntur denominantes, & sunt, que ita se proportione servant minoritatis. V.g. Una dimidia 3 duas Semi ulnas; & semi ulna 3 duos palmos; & quilibet palmus 3 duas mediatates & quilibet medietas in

alias duas, & sic ꝯ infinity.

Hꝰ gonitꝰ 1ª Sentª Vt Zenonis Stoicoꝝ principis assertꝰ dnmq̃ compon ex solis indiuisibilibꝰ finitis, q̃ opinionꝫ potissa angle-cath Sunt nobiles Societatis Ieuenis Scholæ peripateticæ per Cujꝰ decretoꝝ: 2ª Sententia defendit ab omnibꝰ Aristotelicis, semper sui magistri vestigia sequentibꝰ tuentibꝰ que parte continuꝫ ꝯpon ex indiuisibilibꝰ, & partibꝰ sine fine diuisibilibꝰ: ita ex Doctor. Arig de Meragn. Tract. 2.ª 3ª precipꝫ defendit dnmq̃ ꝯpon ex indiuisibilibꝰ infinitis.

Nullus ex hꝰ quoꝝ vltª hanc opinionꝫ pregio mandauit, preter Mr. Echalaz, q̃ sua tuetur arg 2 Phis. Cap. 5. igre q̃ habuit sua stryging quibꝰ Meberg ita Doctª Societatis: Nullus tamꝫ Ausus Vt illa publicꝫ Lucꝫ Committere; imo nec defendere ꝛ mandato sui Generalis Mucij Vitelleschi. Quinta autꝫ positio nihil in hac Vtª Sunt, nisi indiuisibilia quedam quoad entitatꝫ, diuisibilia tamꝫ quoad locꝫ, ita Vt indiuisibile entitatiuꝫ possit habere duo terminos quantitatiuos, æquales finitos, quod gaudeant anima rationali indiuisibili ita, diuisibili tamꝫ quoad locꝫ.

Amplexatur 6ª Aristotelica.

Continuꝫ non componit ex solis indiuisibilibꝰ, ꝯ ex partibꝰ infinity diuisibilibꝰ: Hæc Dª non auth Phi, 3 ultimi Vat ethicæ pbat: ita igit ex 6 Phine. Cap. V. text. 2. adeuerit: Preterea necesse Vt punctꝫ, q̃ Vt continuꝫ, aut continua esse, aut se nullꝫ tangere: Cadꝫ autꝫ ꝯmunꝫ quidditatiuꝫ Vt Vatio: Vt Continua quidꝫ esse non possunt preter Rationꝫ, que ꝫ dicta Vt. Tangit autꝫ vel quoque, aut tota toty, aut pari parte, aut pari parte: Continuꝫ vero non Vt, Cum toty toty tangit; alig namque, atque aliam parte habet Continuꝫ, Vt ꝫ dicebat, q̃ hoc modo Sunt diuersa, atque loco abquatra.

Ex his formata Vatio a priori: Continuꝫ non Vt, dꝫ toty, toty tangit; ꝫ Vnꝫ indiuisibile Aliud ꝫ se toty tangit; g ex diuisibili Aliud tangante non fit Continuꝫ: Minor Conedita ab Aduersarijs: Maior vero, q̃ Vt Auth pbatr: continuꝫ non fit ex illis quoꝝ quodlibet occupat idē Spatiꝫ; ꝫ dꝫ Vnꝫ Aliud ꝫ se toty tangit, occupat cum toto idē Spatiꝫ: g Continuꝫ non Vt, dꝫ Vnꝫ Aliud ꝫ se toty tangit. Maior Vt nota per se quia per occupationꝫ Quodlibet Spatij non fit extensꝫ, ac g ibi nec Continuꝫ.

Minor autē pbatr: dꝫ Vnꝫ Aliud ex ꝫ se toty tangit, ꝫ ex Sibile Vt esse extra locꝫ illius: g Vtrumq̃ ex illis existit extra Spatiꝫ ꝫ ego ans, & gratia Claritatis ponamus Vnꝫ indiuisibile ꝫ loco A. Dꝫ quero, An illud Aliud toty tangat, aut non. Si ꝫ: g illud indiuisibile aliquid habet non tactꝫ, ac g ibi partes habebit quasi Vat ꝫ Vnꝫ tangatꝫ, & non ꝫ alig: si nō: g nihil indiuisibile Vt ꝫ loco A, quod ab illo non tangatꝫ: g nihil Vt loco A ꝫ quo non sit Aliud indiuisibile tangens: g Vnꝫ, & Aliud indiuisibile, Vnꝫ, & dꝫ occupant Spatij.

Ex oppositꝫ Vatio: indiuisibile gonitꝫ ꝫ loco A, vel toty ꝫ illo loco tangit, vel nihil: vel alig: si toty ꝫ loco A tangit per Aliud, hoc Aliud toty Vt ꝫ loco A. patet illatio, quia ex tra locꝫ ꝫ ibile Vt tangere: si nihil. Ex illis non fiet Continuꝫ, Vt patet: si alig: g indiuisibilia se tan gunt penes extremitatef, ac g ibi diuisibilia Sunt. = Rursus si nihil Vt loci A, ꝫ quo non sit indiuisibile tangens: g toty Vt ꝫ illo loco ꝫ quo ans: nihil Vt indiuisibilia tangentia, g Aliud non tangat ꝫ tra illy locum: g tenet ans. Hæc Vatio sub hꝰ terminis ꝫ contra nullatenus Soluitꝫ ab Aduersarijs, nitentibꝰ euadere penetrationꝫ ꝫ tangentia totali indiuisibiliꝫ; ita Vnꝫ indiuisibilia ostant, Vt quamuis se tangant secundꝫ se tota, non ideo penetrantꝫ, ꝫ continuantꝫ ꝫ unum Spatij, quia Contactus non fit per intrasuscepta, ꝫ per ꝫmediata ꝫ tinua tionꝫ; ideoque dicunt quod ꝫ illa attingentia totali dati quod nihil sit ꝫmedio ꝫ ter Vnꝫ, & Aliud indiuisibile. Hanc Solutionꝫ ꝫ facillime Videtꝫ peroccupatꝫ Vat nec ꝫ suo Vbere permanentꝫ. Addo quod ꝫ ter Vnꝫ & Aliud eque Contiguꝫ, non mediat Aliud, & tamꝫ ducere non possunt se tangere ex ꝫ se tota: g. ex eo ꝫ ter Vnꝫ, & Aliud indiuisibile nihil mediet, non patet illorꝫ adequatꝫ tangentiꝫ.

Duas: ponamus planꝫ per fectꝫ planꝫ, Supra Aliud planꝫ, Superficies duus planꝫ adequate tangat Superficiꝫ alterius; & tamꝫ non penetrati cum illa: g possunt indiuisibilia se adequate tangi, quꝫ transmittat illorꝫ penetratio, minor patet, alias Superficies planꝫ Superioris attingeret partes profundas ꝫmediatas Superficiei inferioꝝ ex Vtrisq̃: punctꝫ terminatiuꝫ ex ꝫ se tota tangunt partes ab hos, & tamꝫ non penetrati cum parte, quꝫ toty non attingit: g. = Vers ad 13 illam Superficies punctꝫ penetrari, idē patio Coextensa, & punctꝫ partes profundas ꝫ adequate tangere = ad ex duo punctꝫ terminatiua penetrari cum parte ꝫ adequata, hoc Vt tota esse ꝫ parte, non autꝫ toty partꝫ ꝫ punctꝫ.

Confirmata Vatio sugestion: Cogitemus tria ∫ diuisibilia A, B, & C. & arguter ita: ∫ diuisibile A, atingit toty ∫ diuisibile B, & ∫ diuisibile C. atingit gauita toty ∫ diuisibile B: g ∫ diuisibilia extrema, minimum A, & C. tota ∫ tra se atinguntr: Maior, & minor. Sunt Cetr: ꝑo Dg. Hinc duo adequate tanguntr, quando Vny ℓ toty sui, vt Ubi vt Illud ℓ toty sui; ∫ diuisibile A atingens toty ∫ diuisibile B, vt Ubi vt ∫ diuisibile A, atingens rdg ∫ diuisibile B per toty: g illa ∫ diuisibilia tota atinguntr ∫ tra se: Maior vt notta extrus: minor patet: ∫ diuisibile C. atingens ∫ diuisibile B per toty, vt ∫ tota cuitt & cuirdg ∫ diuisibilis & ∫ diuisibile A. gauita tangens ∫ diuisibile B per toty vt ∫ tota cuitt cuirdg ∫ diuisibilis B: g negty Vbi Vny ∫ diuisibile esse toty: Ubi toty vt Illud ∫ diuisibile, ac g ꝺa, quod ∫ tra se se adequate tangant, Eoquo ꝺco, quod si ponatur ∫ diuisibilia milliaria super milliaria, primy, & vltimy se adequate tangerent; & nullatenus ℓ otentionꝫ facerent.

Respondebunt Zenonitꝫ ∫ diuisibile C, atingere adequate ∫ diuisibile B, ℓ per latus de otry: ∫ diuisibile A atingere adequatè rdg B, ℓ per latus similtry. = Hgc Solutio ℓ ssitimati veritima ab Aristote Nico, & ma comme sui principijs: Conientanea; ℓ minima grauia principij grory Zenonitary, ac g ꝺa arguter ita: latus de otry ∫ diuisibilis B vt alig attingens ad extrata cuirdg ∫ diuisibilis, non ℓ in ∫ diuisibile A atingens toty extrata ∫ diuisibilis B, necℓario atingit latus de otrum tatty per ∫ diuisibile C. & gauita hoc latus similtry correspondens ∫ diuisibili A. ℓ g ∫ diuisibile C non atingit extrata B, ℓ alig ℓ extraney, quod vt chimera.

Rursus ℓ Solut ℓ sequitr g ∫ diuisibilia, sit diuisibilis, patr: quia quia habet extremy, & extremy, latus, & latus, diuisibile vt ∫ extrema, latera, & latera; ℓ ꝺa Solutio omnia illa dantr: g ꝑo maiorꝫ: latus de otry non vt similtry, neque extra: g data diuisio ∫ tra Vny, & Illud; patet ꝺa, quia indiuisibile vt Cuspis Puntatis; Puntati autꝫ non vt duory, duo autꝫ vt numerus & non Puntati: g Concauis laterib⁹ de otro, & similtro, ita vt Vny latus attingata ab vno soly, & Illud soly ab alio, necℓarium vt puntatꝫ neg, ac g ꝺa pari diuisibilis.

Otry Zenonitꝫ respondent ∫ diuisibila carere latitudine ∫ tricij, & ∫ tranei, non tamꝫ extricij vt ∫ tra ꝺicam, ∫ circunferig, & patio vt, quia ∫ diuisibile habet ∫ tricij circularꝫ, quꝫ ad omne latus habet correspondig, vt patet ∫ centro, quod ∫ diuisibilis contingit, alitr non haberet ꝺqualꝫ correspondig ad omnes partes circunferig, à ꝗo ꝺqualitr ꝺlcat, & tamꝫ, quamuis ab omni linea ductꝫ a circunferig ungata, non g ꝺa sequitr quamlibet linꝫ correspondere cuilibet lateri ℓ otrum secꝫ ℓ tanty illi latere, a quo protenditꝫ.

Hac Solut ℓ iudico doctrinꝫ Aristotelis illustrem, qui vt percipiatur Considerate hanc figuram ꝗua omnes lineꝫ à circunferig ductꝫ ꝺmuniant ∫ puntto, tra quod omnij lineaꝝ Vnus sit finis, Imus qua trsl: igitr arguo sic: ℓ puncto terminatuo lineꝫ tangentꝫ centry ∫ diuisibile non sit ℓ otentio; ℓ hoc ideo vt, quia vltimy lineꝫ attingit toty centry: g pariter ℓ ductꝫ ∫ diuisibilis se adequate tangentiꝫ nulla sit ℓ otentio. ꝑo maiorꝫ: Vny ∫ diuisibile centry non vt corpij; ℓ vltimum lineꝫ, vt ∫ diuisibile centry: g ℓ ultimo puncto lineꝫ, & centro non sit ℓ otentio. Coditimo me ab ℓ peritia figuraꝫ Vitury Zenonitaꝝ.

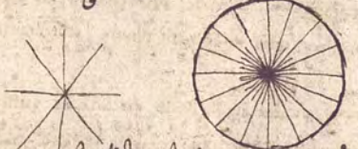

Sateor quod si centry ∫ diuisibile considerate comodo, vt alig puncty ipsius in pagina, illud habere latera ꝺcum ducta, & g linea ducta tangit centry per alig latus, per g non tangit alia linea, ℓ hoc ideo vt, quia illud punctꝫ habet aliquꝫ ℓ otentionꝫ vt ꝑ pagina ipso, ideoque ipsum possunt pleri puncta maiora, & minora; ℓ hoc ipsi non habet ∫ puncto ∫ diuisibili per imaginatiuꝫ aggregatio ipsius omnes lineꝫ terminantꝫ, ideo qua omnij finis vt, & terminus, à qua proptꝫ ℓgerimur medij puncti lineaꝝ non esse maiuꝫ, ac medij gradatꝫ lineaꝝ vt Unusquisque apte de facili facilitꝫ potest.

Dolet, quamuis ∫ animo ℓet omittere plurimas ꝺmonstrationes Mathematicas, ꝫꝫ, vel alterꝫ ꝑgmꝫ ∫ obiectaꝫ Aristotelis. Donamus duos circulos maiorꝫ, & minorꝫ; primum ℓcentricꝫ strantꝫ ꝗngentis ꝗnctis, & vt concentricꝫ centry ꝗnctorum, vt hac figura ꝺcta.

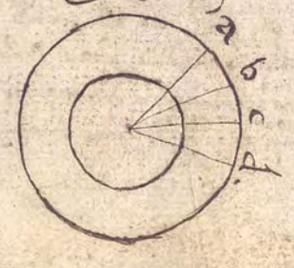

Item sic: ducatur Linea a puncto A. B. C. D. Circuli Concentrici, ad Centry, necessario debet pertransire per infinity Concentricy: q tot puncta sunt Circuli Concentrici, ac Concentrici: patet dca, quia sicut ab illis punctis ducuntur Lineg, ita ab omnibus Superiorib⁹ perkiserg ducy possunt ad Centry, qug necessario transire debent per tot puncta Inferiorum perkiserg: tot q sunt puncta Circuli Inferiorum, ac Superiorum, quod concedit Adversarius.

Alia Vt demonstratio mathematica, qug formatur quadrato; iquo ducatur Linea ab angulo ad angulum oppositu; hec Linea diametralis Longior Vt quacunque Linea Curvg qug duci potest a Costa ad Costa: Unde omnes Lineg ducte si Linea diametralis Contrat Solis Indivisibilibus, Falsa reddita demonstratio mathematica: q n Stat Concedo Solis Indivisibilibus. patet minor. a quolibet puncto Costg duci potest Linea ad aliq Costam. Si hoc fieri non potest, aliq transiret per Medias Lineas diametrales: q quot sunt puncta Linea Costg, tot sunt Indiametrales. pterea Caritates accipite quadratg, & iquo Rationg contenglatg.

Hec demonstrationes, quamvis omnes Urgent tam Aristotelem, qug Zenonem tam Circuli Concentrici, qug Lineg Curvg duci possunt Iam ad aliq Costg, qug necessario pertranire Concentrici partg, q per partg Lineg diametrales, ex tes Circulo Concentrico, & Linea diametrali, quod Linea Costg. quid quid q dicat Arist, pariter Euidentissime Sint, nihil quia a quolibet parte Lineg q ad Centrum, sunt q per Circuli conquo Seguitur tot esse par Sunt Circulo Concentrico & Zeno Cegondebit.

Cengtamq aliud Seguitur Inconveng Scripte Zenoni, quod non Seguitur ex doctrina Aristotelis, minorq, quod sit dabilis aliqua Linea, qug dimidi non possit Indua partes Equales, quia si ponimus Lineg Cigintq punctorq Supra alia, possibile Vt illg dividare Equaliter, ng Imediatare Lineg erunt decem punctg, & alia mediat Indeq, ac pide hec illg concedat: Uno puncto, q cum sit Indivisibile, medij illius non potest esse Inna mediatrg, & aliud medij Inter: & Contrariq docet a Mathematicis. = Demno alia argumenta, qug Imotu efficacissima ppnyte, Utque ad Sexty Liby finitory.

Occurritur Argumentis.

Arg V: Continuu non potest Componi ex partibg Indivisibilibus: q Componta ex Indivisibilibus finitis. patet dca, quia si Continuu non dicit divisibilitatz Infinity, tandy devenieny Vt ad aliq quod sit Indivisibile. probat ans: si Continuu Uter Compositu ex partibg Infinity Indivisibilibus, de facto daretur Infinity Infinita; hoc nutz Vt de facto, & pter Illy; immo de possibili non Datur difficultg: q. probat maior: Infinity Infinita dare, quando alia data aliquid Successiue numerat Indivisibile, & Intransmibile; si divisibilitas Continuu Infinitas Vt Successiua divisibilit Intransmibili: q.

Hic arguty nimis omniy neganiy positivitatz Infinity Infinita pter Infinita gentia trequett, ac pide Impreabile Vt habere Ingenue pterea plurimu; nobisq autem tuentibg Necdy positivitatz Infinity, & etg Infinity gratia Doctr de facto, non Loquite; Nihilominus pro negantibg Vera neg ans: ad probationg distinguo ans: & dare Infinity Syncategorematicy pter dicdo ans: Infinity Categorematicy nego ans. & Ratio huius distinct, Continuet probationis ans.

Ergo Continuu, si alias divisibly Quot, procul dubio partibg Categorematicis Infinitis gauderet, & cum ipsum bile sit esse alias divisy Omnes Suas partes, ideo possibile Vt tale Infinity: Sequitq Continuu ita Euit Infinity, Sicut Continuet partes Infinity Intransmibles. & illas partes Nolly Continuet Non divisa, seu Continuet partes divisibiles: Nolly & dare Infinity Infinita, non pter. dicdo Unque Nolly partes quas Obtuari, quilibet divisus erit Infinity quia divisus Infinita Vt; Unique quilibet pars divisa adhuc Vt Infinita ad Ulteriorg divisionq: q divisio Ulterior non Vt contra pter, & permanet Infinita.

Dices: Ea Vtnaq Infinita Categorematica, quod Infinita quacunque designat, & numerat, Sunt alia, & alia Infinity designanda; Infinita quacunque divisibile, Vt alia, & alia Infinity esse quanda: q. Distinguo Maiorq Sunt alia, & alia actualia Infinity Concedo: alia, & alia potentialia, nego, & distinguo Minorq: Vt alia, & alia actu Infinity divisa, nego Minorq: alia, & alia divisibilia Infinity Concedo Minorq, & nego Consequentia. Itaque Continuu Infinitas dividi potest Infinitas partes Aliquotas, & partes proportionales: Infinitas partes Aliquotas actu divisibile Vt Continuu; & hec divisio pter Infinita non potest, quia alias Infinita possibilia Vt Infinita Obtuari q.p. Infinitas Infinitas & hec non Sit Infinitas Infinitas: Infinitas partes proportionales minores, & minores divisibile Vt Infinity Continuu, Infinitas partes illg actu Infinity Sunt, quia alias Infinitate Infinitas Inter duos terminos partis Aliquotas, Sicudq pars aliquota alias ad alia divisa, Vt Infinita ad aliq, & aliq divisiones Successiue sine fine. Vt q illud omnes Infinitas pars

potestate.

Replicabis: potest Deus alteri genere illg diuisionis infinitas partes: ergo tunc dabitur infinity actu. Nego ant. quia quamuis Deus ebet potens ad actu genera infinitorij; non ly ad diuisionem continuu infinitas partes, et ratio est quia diuisio continui est essentialis actualitas alterius diuisionis, quia corrupta vt diuisione continui non erit infinitas partes cuiusq; rationis, non vt infinitas partes quarumlibet non sit continua; infinitum quodlibet continuum tangere vt diuisibile, vt patet, continuum ly vt continuatio dicitur, vel gluris infinitorij, et quodlibet huiusmodi vt

Arguges:

diuisio continui infinitas partes aliquotas vt finitas, si diuisio continui non potest non esse infinitas partes aliquotas: ergo non potest non esse nisi infinitas finitas: patet minor: quia aliquota dicit illa, que vt precontentiua partis proportionalis; sed nulla vt diuisio continui, que necessario non sit infinitas precontentiua alicuius proportionalis: ergo nulla vt diuisio continui, que non sit infinitas aliquotas. patet minor: nulla vt diuisio continui, que non sit infinitas alterius diuisibilis; sed nulla vt pars diuisibilis, que non sit precontentiua alicuius infinitas potest diuidi: ergo

Nimis ignea vt, si pariter nimis calla regnica vitta, siquidem ly vult distinguere partes aliquotas à proportionalibus, illas omnino confundit, quia proportionalis vt contenta, alias non vt contenta, si precontentiua alicuius: Ad arguges vt vt diuisibilis vt totum vt, vt que ad alia diuidit vt pars: ergo sub una, et eadem significat vt toty, et pars, et vt alius: Unde forma

Concedo maiorem; et distinguo minorem: non potest non esse infinitas partes aliquotas, l. reduplicatiue, l. specificatiue concedo: specificatiue, nego consequentiam: ad probationem distinguo maiorem: pars aliquota vt reduplicatiue aliquota, non sufficit. vt specificatiue aliquota. Concedo maiorem, pro si patet ad obiectum.

Cogites distinctionem: pars aliquota sub vat potest talis, non habet nisi solum et cogitemere esse partem totius, que aliquoties repetita toty eandem habet, et sub hac consideret non cogitemur minimum precontentiuum alicuius partis infinitas potest, quia cum sub hac sideret et cogitemat minimum precontentiuum, vt toty solius, et toty, vt toty non vt pars regule dicuntur, neque inequalis: cum hoc tamen stat, quod aliquota sub diuersa consideret ordinata pars aliquoties ad alterum alicuius sint precontentiua alicuius partis. Plura huius veritatis exempla habentur infinitas, que solitis vt finitis non generari, quamuis specificatiue sit generari. Ignoti

Instabis: quia ly ita insane mentis est, vt eadem timet infinitas grana sinapis tot esse partes, quot infinitas mundos? Non dolens Negatur eadem distributa simul: ergo et potest infinity diuisibilis; ita grauy sinapis, ly quia cum infinity non sit maius alio, tot partes debet habere grauy, quot mundus = quia ly redderet esse infinitas tot partes, quot elephantes. Et similiter omnium cogeremur formicas habere caput, oculos, auriculas, nares, os, pectus, testiculos, tibias, et alia proportionata sue magnitudini = Nego ergo infinitas esse tot partes, quot numerus infinity, licet non quoad magnitudinem partis; sicut infinity minimi non excedit infinity formicarum, imo et habere innumerabiles partes, licet intra excedat infinitas magnitudines.

Arg V, et simul Negatur arguendo sufficienter: si partes finite essent diuisibiles infinity syncathegorematice, haberent alias infinity distinctiones: ergo diuiderentur infinity, quod distinctio infinita patet, ac pariter infinity patet. patet ant: partes habentes distinctionem actualem finitam, non possunt diuidi in infinity: ergo eadem sunt diuisibiles infinity, sequitur quod haberent patet infinity distinctiones: ant vt certa quia diuisibilitas omnis partis ab alia, fundatur: dicit, si ly ita finita vt finita est diuisibilis. Dico patetur: quamuis partes sint infinitas diuisibiles, alias tamen sunt distincte; sed alie distincte sunt finite: ergo alie infinity: ergo iter illas transeadit infinita distinctio patet.

Patet grauissima ebe difficultas quia continuata tota vi, et efficacia sufficientis arguit: si dicere nolle partes continui distingui distincte infinitas, quam vt ac concedere distinctionem potestatis realis, et sic concedam cum Complutensibus: si dico non distingui infinita, et finite distincte, pariter dicere debeo partes continui esse finite diuisibiles; vt patet: si Ulterius concedo partes alias finite distingui, concedere teneor infinity patet, et ne contrarij obtinuerunt, quid quid Collabant.

Nihilominus forma ista dilemmatis ab: habebunt alias infinity distinctiones cathegorematicas; nam: infinity distinctiones syncathegorematice, et determinate, Concedo ant: et distinguo diuersis modis; et sic ad reliqua dicitur: Ista distinctio, qua datur inter partes, proprie non debet non illam nata: et si alias non dantur infinitas partes, nec dari possunt partes alias infinite distincte; patet ita, quia quum vt partes esse, quas esse distincte; et continuum non dantur partes alias infinitas, et non: et nec partes infinite distincte alias, et non, et sucessive.

Unde aduertendy vt, aliud esse partes diuisibiles, et aliud partes diuisas esse: vt significat continuum actualiter habere partes non actu, et potentia; non vt posse habere partes, quas actu non partes esse possunt: vt significat habere partes actuales: cum ly continuum potest sit habere partes actu

Nec ſimitas, quia quilibet diuiſibilis eſt ab alia, & alia, ideo non debet habere partes diſtinctas ſimitas diſtinctas, quia quamcunque diſtinctè numerica aſſignata, debet alia & alia aſſignanda ſuccinè. Dato fiat hoc in unum Nomine Syncathegorematicè ſimito, quo non dato diſtinctio actualis ſimitas, & quo; hoc eſt dari poſſunt plures Nomines diſtincti; & quia ſimiti Nomines actu non dantur, ideo nec dabit ſimitas actualis: Unde illa diſtinctio appellari poteſt negatiua, & per non repugnatiam, in poſſibili, & actuali ob actualem exiſtentiam.

Arg 3°: ſtet punctus, & punctus non mediat pari: q punctus ſ continuo ſunt ſibi ſmediata: probatur aſſ: Globus perfecte ſphæricus ab vtroque pari plani perfecti plani non tangit pariq plano mediante ſtet punctus, & punctus: q ſolus tangit punctus ſibi ſmediata. probatur aſſ: omnes Mathematici probant globum tangere planum ſ eo quo cum plano proportionatè; q globus non proportionatè cum plano ab vtroque pariq, quia pari plani debet eſſe plana, & pari globi, conuexa; conuexi cum plano non proportionatè: q globus tangit planum ſ punctum: q cum globus poſſit moueri per totum planum, ſequitur q ſ plano non ſint niſi puncta.

Arguitur pro globo, huic ſphæræ eo ſdiuiſibilis, ſuæ eo partibus, n tangere planum, niſi ſ eo quo cum eo n proportionatè; quia, quicquid tangitur ſplano, debet eſſe planum, & quicquid ſ globo tangentem debent eſſe conuexi: Etenim reſpondent globi Mathematici & puncto ſ puncto tranſire ſine attingentia partis ſtrictæ tary. Ratiocinia Soluitur; Dico cum Em. Aguirre globum tangere planum ſ puncto vt proximo parti, ac q de quantum minutè fieri ſ adæquatè tangere = Vel dico globum planum tangere ſ puncto dum quiescit, ſ dum totaliter tangere ſ parte fluide, & curritando.

Arg 4°: puncta coplatina, aut ſunt partes diuiſibiles, aut ſ diuiſibiles? ſi 2? q eo ſ diuiſibilia ſ unita continua: ſi 1? q puncta coplatina terminat alia Vnione, patet, quia ſ parte diuiſibili neceſſario datur alia diuiſibilis, & diuerſa Vnio, & diuerſæ Vniones erunt ſmediatæ. = Vel dico: tres Vniones non vt Vnio; ſ ſ parte dari debet alia Vnio quæ ſmediate terminet Vnionem: q illa ſmediate terminata non vt alia Vnio: q illud vt diuiſibile; ac ſ ide diuiſibilia ſunt ſmediata.

Hoc arguitur quod ſolitum difficile à P. Oviedo, nulla ſ ſpecialis habere conicit Em. Aguirre, & merito à grauitate vt ſolitudo; Donamus ſua gratitate ſ amari conuenit eo ſolis ſdiuiſibilibus, quibus ſemiſimus neceſſario conitat ſdiuiſibilibus inter ſe aliqua Vnione, vt patet; omne ſic compoſitum ſportat Vnionem vltra eo ſupra compoſita: q illa ſemiſimus tot Vniones ſportans, terminat Vnionem q alio ſemiſimo: ſquæro an Vniones ſint ſmediatæ necne? Negando, & negandum.

Dico q punctus ſdiuiſibile Vnione partes diuiſibiles; & illas terminare, non ſ Vnione, quæ ſit ſmediata, & Vario, quia, q illa pari diuiſibili ſit ſminores, & minores partes Eique ſ finito, ſpecifice vt designare aliqua Vnione, quæ ſit ſmediata, quia aliqua aſſignata, alia ſmediatior, & ſmediatior ſ finito vt aſſignabili: Inde nullo vt conueniens q pari homogenea vt ſ indeb minor res partes Vnitæ, terminat alia Vnione, non per aliquid quod ſit ſolita Vnio, ſ pari diuiſi maa & forma Et Vnita terminat Vnionem ſubiectiuè, & illud toty ſubiectiuale congruè, Vnione actiuè. per hoc ſtat ad eo ſticationem, cum Maior diſtinguitur: non vt Vnio Vtqua, & ſmediatè concedo: Vtquod, & ſmediatè, nego. Concedo minorem & diſtinguo Neg: ſ ſmediata terminante nec Vnio mediata n ſ ſmediata concedo.

Arg 5°: ſ quilibet Linea conuenit Deus punctus A, & punctus B, ita vt nulla aliud punctus mediet ſter illa: q pariq ſterilem nullo pacto continet punctus; alias illud mediaret ſter punctus A, & B, & ſequenta non poſſet Deus illa puncta eſſe ſmediata, q pari intergerita nullo contuer Vnione: q vt ſdiuiſibilis: q continuo eo ſolis ſdiuiſibilibus compoſita = confirmata: Deus videt omnes diuiſiones poſſibiles quantitatis ſ amari, ita vt alia diuiſibilitas ſit de cetero ſpecialis: q omnia diuiſa ſunt ſdiuiſibilia; & quantitas ſ amari erat compoſita eo omnibus illis: q erat compoſita eo ſdiuiſibilibus. = confirmata 1°: Deus habet hoc mediate: ſi omnes diuiſiones nunc mihi notæ, & ſeu tenant ſimul, nihil amplius eſſet diuiſibile; ſ mihi notæ ſunt omnes poſſibiles diuiſiones: q hic ponitur mihi notæ vt, omne aliud eſſe procul ſdiuiſibile: q continuo reſoluitur ſ ſdiuiſibilia, ac ſide eo illis compoſito. = confirmata 2°: Deus poteſt diuidere, quæ diuidere poteſt, patet, quia q ponitur nec ab vera, q ſalſa &c; q alter, & contrarium nec admodum q Deus diuidat, quæ diuidere poteſt: q omnes illæ partes eſſent vltimo diuiſæ, ac ſide Ultimum ſdiuiſibiles. in ſdiuiſibilia.

Ad Arguta q ad Negando ſemper demonſtratiuè aperte Respondet Card. Aguirre negando anſ, quia cognito à deo puncto A, ſpecifice vt cognoſcere punctum B eſſe ſmediatum, quia ſterilem ſimita puncta, ante quæ pertinebat ad illud punctum quod appellat B: q non vt aſſignabile aliud punctum q ſit ſmediatum puncto A. quia cum pari illa, quæ ſmediata vt puncto A, non ſit adeo exigua, vt non ſit extenſa, habet ex ſuas mediatas tes & mediatates mediatatis vltras puncta: aliqua q quodvis punctum ſit ſmediatum? Inde aſſignare particula omnis ſimus, ſimplex, & ſdiuiſibilis ſmediata puncto A, vt ſpecifice de cubo non ſuggerere. Videt ex Deus quæ ſunt,

& eo modo quo sunt, & ea quę non sunt eo modo quo non sunt. Unde Continuo cognoscit Deus figere punctu A. Cognoscit etiã post illud Segmẽ mediate parte dompeneq; quę ejicitur ut totu integrale, consequenter quę cognoscit illę partę esse diuisibilis, & talibus minorę, & ideo determinatę cognoscit ante punctu B esse ultra, & punctu A determinata, ac p̃ide punctu B nellignu genus alię Extremitatis landę partę non posse esse mediatu nisi partis. Omnia tamẽ stando modo Concipimus punctu ut post illud, partę presupponendo a diuisibilitate ignis, licet alias diuisibilis sit. Qñ tunc illę Concipimus non ut entitę completę partibus ipsę diuisa potest, & ut componitę q̃ alia medio punctu ab Continuo existit.

Ad 13 dico distinguo ans: Videt omnes diuisiones possibiles sue Vat diuisibilitatis ut nunc: Nego ans: sub Vat diuisibilitatis Vltimę, & finitę nego suppositu: Deus ẽi quantitę p̃sentis cognoscit omnes possibiles diuisiones sub illa Vat sub qua continetur quantitas: & quanta continetur diuisiones sine fine, & sub Vat interminabilitatis: q̃ omnes possibiles diuisiones cognoscit sub Vat interminabilitatis: q̃ nulla diuisione quantitatis cognoscere potest aliquę esse Vltimę: q̃ nec cognoscere alią diuisionę esse possibile, quia possibilis ut talis diuisionis ignorat. Caeterum tota Collectę possibilis, quia non cognoscit alią Vltimę, nec aliquod sub Vat possibilis.

Ad 13 dico ulterius supra nego suppositu maiusc, quia omnes possibiles diuisiones quę nunc Deo notę sunt, ita ab eo cognoscuntur, ut semper videat finitas diuisiones; ac p̃ide nunqꝫ videt aliquę diuisionę esse possibilę, ad hoc ẽi necesse erat, ut cognosceret aliquę finę diuisionę, quod a Deo cognosci non valet, quia non est, ac p̃ide non est mente Diuina nec alteri: nihil ampliꝰ est diuisibile: sicut cognitu omnes possibiles, non est finitas mente alteri date: nihil ampliꝰ est diuisibile = Ad 13 dico Vltra dicta Vera esse terminus ignoti: Deus potest dividere, quę dividere potest: q̃ Deus potest dividere sine fine, quia sine fine dividere potest: q̃ non sunt diuisibilia.

Arg 6°: Eo. sent. Licet Aquin Sapiẽs Sgatty aliq quantitatem minutissimam non posse ab Aquila Cito Volante per totu ętternitatis pertransiri; hoc autẽ Deo permittente dicebant: Aquila potest: Ergo tota ętas minutissimi compositi ex partibus finitis; & finitę est pertransibile: q̃ = Hoc argutu tot Patres Ecclesiastici quod Deus Aquilę Velocissimę non permittat Sgatty esse simplicitę finitę, & terminatę, Ve, quamvis ipsa sit Deus & creatus illius Autor = Vel quodlibet Sgatty esse simplicitę finitę, & terminatę, Ve, quamvis ipsa sit terminabile; cum ea motile, sua Aquila Velox non percurrat Sgatty illud quod est ipsa, & illud quod est altera, ipsamet potest cito Sgatty pertransire, quia altera, & ipse finita est.

Disp. 8ª

An Numerus, sit Vera Species Quantitatis.

Suppono Lineę, Superficię, & Corpus esse Veras Species quantitatis, quia Vltra habere partes distinctas, & extensas Superficies addunt illis habere genus Longitudinis, & est Linea; genus Latitudinis, & est Superficies: genus profunditatis & est Corpus: Vel alter: Linea est extensio de puncto ad punctu, ac p̃ide diuisibilis est genus Longitudinem, & diuisibilis genus Latitudinis: Superficies est extensio de Linea ad Lineą, protracta qua diuisibilis genus Latitudinis, & diuisibilis genus profunditatis: Corpus est extensio de Superficie ad Superficiem, eaque ipsa diuisibilis est genus profunditatis, & diuisibile genus Longitudinis, & Latitudinis.

Deinde q̃ Duplex q̃ quanta continua opere gratia duos circa quantitatis discretę agitare conatus: Ut ens quantitas discreta, quę habet partes distinctas, & extensas ut dixi, tacet, nullo Continuo copulatas, sicut Lungny Ulmare diuisis quatuor partes sit quanta discreta, quia nulla pars est unita cum alia, & discreta, hoc est diuisa ab alia; p̃ide quę Dollar diuisis Concipit numerus quaternarius, & ideo dicitur quantitas discreta resultare ex diuisione quantitatis continuę.

Ergo num Sua binario, ternario, aut quaternario Considerata ut ens Vng, Alig, & Alig Unitas, & Vnaquęque illarum Serie ab alia Sumpta, dicta Unitas, & Vel numerata: omnes Vere illę Collectiue Sumptę Constituunt adequatę numerum: ex quo Collato Unitas, seu Vng hic citatus Summi possit, Vel q̃uacunqꝫ parte qua Serie non est nisi Vna p̃dicta ens, & divisa a quolibet Alio: Vel totus numerus adequatus, qui unus est p̃dictus ens, & a quolibet Alio divisus, sicut compositu quodlibet Collectiue ex suis partibus Vng p̃dictus ens dicitur.

Quod Vng quidam ut, Ita numerum est Vng per se, ab Vng per accidens, ac p̃ide Species Vera quantitatis. Negat ex Doctor Alig. Ut Metaphisic. Sect. 1ª & cum eo Communiter Ut Peripatetici: quos adhęret Durandus, Nominales & alij: affirmant per oppositu Scotus, & Scotistę cum suis Magistro Alig. Precept. & Doctore Subtili. quę non videtur.

Vligitur Sententia affirmatiua.

Numerus vt Vnu per se, ac ꝯ de Vera Specie quantitatis dicendo, probat ex Arist. 5 Metaph. Ubi mentionem facit de quanto per se, & per accidens, numero numerat, siue quanta per se; vt ibidem Commentator. & Philosophus ibi. 6 Metaph. Text. 8. ubi Loquitur: Vt liq; per se Vnu num sequatur Prima Unitas dat mundi Speciei & Unitati. Sicut Unum ex Vero ex maa, & forma, per se Unum vt alia Vna, & Unitas & Species sortitur. & Paulo ſra: Vt Num non esset simpliciter Vnu, si per modu Concretionis non esset aliqua species Unitas.

Vel probatur ꝯ: ex maa & forma, non potest non fieri Vnu per se, si Unitates singulis numeris dat maa, & forma: ꝯ ex illis Vnu per se. 2do minori: Unitates singulis numeris dat determinabile, & determinatu: ꝯ Ubi dat determinabile, & determinatu, dat maa, & forma: ꝯ 2do Maiori: Numerus ternarius vt num determinatus, si Ve determinata necessario vt aliqua Vei determinata: ꝯ ternario dat Vei determinan, si Vei determinani dari nequit absque Ve determinata: ꝯ ternario dat Vei determinata: ꝯ ijo determinabile, & determinatu, ac ꝯ de maa, & forma.

Dicit:

Obiumque dat maa, & forma, determinabile & determinatu, dat Unu: si ternario & Unitati ternarij non dat Unu: ꝯ nec determinabile, & determinatu: Contra vt: Unitas sui compositi Syllogy, n dat Unu: ꝯ ex illis non Resultat Vnu per se: ꝯ nec alia ratione à 2da, quod meritò negabit à Sensibus = Quasi: ita Animal, & Rationale non dat Unu: ꝯ ex illis non Resultat Unu per se metaphysice, ac ꝯ de nec aliquid Speculabile à Metaphysico.

Respondetur compositu illud esse substantiale, & ex Rationi, ac ꝯ de dari Unionem Rationis sicut ꝯ positio resultat ex partibus Metaphysicis, quia cum potest dari per Rationis, ideo ſtrionaliter Unumtur. Contra vt: Compositu Conjugens & actiua sui activitia sibi distinctis vt ens Vegetale, Vegetale qua obty Regiu, vt a Sensitiu defendatur: ꝯ media Unione Substantia, & Vegetale: hoc est falsum vt, quia Unio Vegetali realiter nabit extrema, & nullum aliud sui vt alterii Vegetale Unitur, vt patet: ꝯ 13 vt necessario dicendu: ꝯ Cum Unione ſtrionali dari potest Regiu Vegetale: quare ꝯ num non fiet Vegetale compositu media Unione ſtrionali.

Negatur vt ꝯ

ternarius non dari Unionem Vegetali continuate Unitatei generi extremitatei Unitati, ne fiat continuu: dari tamen Unionem Vegetali ordinatu Unitatei ternarii: quia licet ordinatio altima se habeat ex parte sui ordinati Vegetalis, vt tamen ex parte Unitatis patima ordinatio, & quidã Vegetali; Neque ternarii ordinationi patimi esse extrinsecu denominationi quia adhuc destructa omni sui ordinato, esset illa patima ordinatio ternarii, sicut ternarius non vt subiectu sui, & ma sua, ita sua maa patet trea Unitatei, ne se signatè ad Ternarij ordinatu.

Probatur 2da vt: quantitas discreta habet partes distinctas radicantes speciale extensionis: & vt Vera species quantitatis vt sic: ꝯ ans: quantitas discreta habet partes distinctas nullo termino communi Copulatas: & speciale extensionis: patet dia, quia quantitas discreta dicit extensionem suaru partiu copulatarum medio indiuisibili: & discreta extensionis partis non copulatarum medio indiuisibili communi vt speciale extensionis: quod & abvt, vt sic Vera species quantitatis.

Aliqua brebiter notto pertinentia ad quantitatem.

Dicendum aliqua dicta dimissa quantitate continua, & discreta; Sunt quantitates molis, & quantitates multitudinis: de discreta ita Termo dict: de continua, Ultra dicta, Sicuty vt linea, superficies, & solidu, Sunt corpus: Linea portat distinctas partes extensas genes longitudinis, id vt de puncto ad punctu, ac ꝯ de diuisibili genes longitudinis, & indiuisibili genes Latitudinis: Superficies portat partes extensas genes Latitudinis, id vt de linea ad linea, ac ꝯ dat diuisibili genes Latitudinis, & indiuisibili genes profunditatem. Solidu, seu Corpus portat extensionis genes profunditatis, hoc vt de superficie ad superficiem, ꝯ de qua diuisibili genes profundis, & indiuisibile genes longitudinis, & Latitudinis.

Ex his facile Contrat prædictas dimensiones superaddere quantitati vt sic speciale extensionis radicatu in tali parte, ac ꝯ de quamlibet esse Vera species quantitatis. Nec refert si dicas Unu speciei in linea, & solidi, corpus Vero, quia compositu ex superficiebus continet illas: superficies autu, quia compositu ex lineis, lineas continet. ac ꝯ de solidu pury dicit species quantitatis. Non ipsa refert, quia illa non distingit a solido, quatenus talia tales sunt, & sua dicunt speciale extensionis, & figurationis, & realitatis.

Sic quaternarius num studet senario, n vat numeri deitas, si vat tria Unitatis sic figura continet triangulu, & quadratu, sic vita, vegetatiua, sensitiua, & Rationali, qui negari licet sensitiua

Vegetiuy, & Rationale esse Verai differai: Sic demy Syllogizat ꝑ Audit ꝑ, quy illy amittant Rationy Sotiz modi Sensat, illuy que Verg Speciy esse. & Ratio omniy vt, quia quodlibet ex enumeratis dicit Solitu specialy conceptuy, quy regat alios, nec illy Constituita per Rationy Nature.

Locus, Tempus, et Motus non sunt Vera Species quanti.

De Loco nulla debet esse dubitatio, quia Sugra Superficiy nihil addit nisi continere Locaty, definitio ly ab Aristo Superficies ambiens corpus; ꝑ ꝓpria vt Continere Locaty, non vt aliqua specialis Entitas Sugra Entitiony Superficiei: ꝯ patet Minor, quia ꝑ Continentia Locati Soly Comprimit Connotatio ad illud; Connotatio seu ordo ad Locaty, Soly dicit Concavitaty, que non vt Entitas, ꝑ figura pertinens ad qualitaty.

Motui definitur a Ar. alteri latiy ꝑ potentia, Ly quod vt ꝑon. id vt alteri Successive transiens habeni a Mob. facti, & aliq ꝑ pon; Inde ꝑ Motu regerunte alteri, genio, terminus ipsius motus & fluxus ipse, seu tendentia ad terminy: ꝑtura ꝯ ꝑ motu contingit que Sgeltant ad peculiaria ꝓdicamenta. vt alteri, & gabio: Terminus Vero Motui, ꝑ quem dicit Localis ad ꝓdicamenty Ubi, quid Situs, Vel Mad ꝓdicamenty qualitaty, ꝑ motu dicit ꝑtyony, seu mutatio alicuius Entis media qualit, Vel Successive, ꝑ, instantanea ꝑtema.

Hinc bene notat Ex Doct. mutationy non ꝑ Mudare esse realiter Successiony, quamuis habeat Continuitaty; patet Veritas reflexionis ꝑ Continuat Vel Extensionis, ꝑ, ꝑtyonis, potest ly ꝑ momento aliqua Superficies continua Caleferi, ꝑqua dicitur Calefactio extensiua, & continua, ad Continuationy, & Extensiony Superficiei, cuius Vat qualitas illa quanta dicitur Vat Extensionis suary partiy & Hoc posit Servata vt dictum Extensione, que ꝑ instanti dicit posse vt ultra, ꝑqua qua sine Successione Vat gradus Entis media Unione continua, que Continuy appellamus positionalis ad quantitaty. & Ratio totius vt Quia Successio Requirit prius, & posterius: Continuitas Vero Soly Unionis partiy simul existenty.

Sure ngque Vidata Motu esse Verg Speciy quantitatis; ng ꝑ ipso Vera data Extensio partiy Unitary Mediy ꝑdivisibiliy, que ab Aristy mentata esse dubitata: deinde Extensio illa distincta vt ab Aliis, ng ꝑ motu Successiuo dato Continuata distincta à permanenti vt patet. Insuper distinguitur a Continuat Successiua temporis, Sequitur ꝑ motu velocis data Magna Continuatio motus ꝑ parua Continuat Temporis; & ꝑ motu tardo, parua Continuatio motus ꝑ magna Continuat Temporis.

Nihilominus Sentiy vt Continuationy Sue permanenty, Sue Successiuy motui, Sue ꝑtyoni, Sue augmentat, Sue Localis non esse Vera Speciy Quantitatis, quoad Ly party ꝓnat: quia ꝑ mutat ꝑtyona, ꝑ vt Continuatio partiy Simul existenty, ꝑ, Successive: quomodocunque sit illa Continuatio non pertinet ad Extensionem quantitatis, ꝑ ad ꝑtyonem qualitatis: ꝯ patet motus tendens ad Summoda ꝑtyonem Velut Motus Lucis pertinet ad ꝑtyonem qualitatis, quae que ad ꝓdicamenty qualitatis; patet, quia Via, & Regula Veducta ad illud ꝓdicamenty ad quod Sgeltat Terminus Lucis. & Sic patet ad Ly patty.

Quod Vero motus Localis non sit Vera Species quantitatis, Contat à parte aliqua accidenty, que quanta dicunt per accidens, quia dicunt Extensionem ad Extensionem subiti; ꝑ motus Localis dicit Extensionem ad Extensionem ꝑpatiy, ꝑque sit Motus: ꝯ Insuper: Extensio motus vt ꝑcompleta, & ordinata ad Aliquem ter; vt ly motus Via & Tendens ad hoc, ad aliq Locy: ꝯ non potest esse Vera Species quantitatis ꝓdicamentalis. patet Via, quia Via, seu ꝑcursus reducit debet ad ꝓdicamenty sui Termini.

Ex hijs facile occurrit Rationi dubitandi, quia Successio, & Continuatio Extensiua Motus, quamuis habeat partes Unitas, vt abstractas Realis, & completa, ꝑde que non titulo Specialis Extensionis, ꝑ titulo Repletionis Extensiue motus à Vera Vat quantitatis Specie distincte ab Aliis. = Ad 1m Instantia Nunc distinguitur vt Tempus Extensiue, quod Vt durantis motus Ale, ꝑque Velocy vt Motu Velocy adquirens maio ly Continuationy: Tempus ꝑtyiecy vt ꝑpria, & ꝑtyiecta durantis Successiue motus, & Vegetatiue durantis Sanitatis vt Motu habeni maiorg Successionis.

Hic quem solet An Tempus sit Vera Species quantitatis? Innuitur docetur pars negatiua; ꝑtg etg, & nos ellegimus, ꝑ quia dubitamus An Quantitas Continua sit, An Discreta Ideo ad illa genuine Sugerendum, Unde dy Seiamus quid sit Quantitas discreta, Omnia ad hanc Spectantia.

252.

Quid sit Quantitas discreta?

Per alia ꝯ Disputationib⁹ peractis ad quantitatē Continuā opere pretiū duxi circa quantitatē discretam aggredi Conatu: Cū enim multi, non prædicamēto quantitatis assignabēt diuisionē illius in Continuā, & discretā. Continuā autē in Successiuā, & permanentē. Discretā uero in numeru, & oratione. dedit intelligi quantitatē discretā esse Speciē vltimā atreme quantitatis. vt sic, An Vera Species, & cui per se, an per accidens, non vt ipse Arist. Leue desidū. & vt illud idagare possimus, Sicuti quantitatē discretā non esse aliud, quā multitudinē partiū Vnamentū ex diuisione Continui absque vlla ꝯtinuitate, seu termino cōmuni Vnitatis.

Disp. 8ª

An Numerus sit Vera Species quantitatis?

Circa quem quæ semper fermitur hanc disputationē præmittimus, quia in nullo alio Loco vt occurrit. Vbi dicā de numero dicamus. Dein Numerū definitū ꝯ Multitudo mensurata per Vnū, quia vt docet D. Tho ꝯ ogitur. 28 Sequi replicata Vnitate multitudinē numeramus, & Cognoscimus, vt Vnitas quinquies repetita Specialem dicit Deū flagas [illegible] meritum.

Notandū Vnitatē alia esse tranſcendētalē, & alia prædicamentalē

Vnitas tranſcendētalis vt ipsa Rei entitas, vt indiuisa in se, & diuisa ab alijs; Vnitas vero non distinguitur ab Entitate Rei, quæcunque illa sit, quia per primariā per quā constituitur indiuisa in se, & ab alijs diuisa Constitutiua ꝯ Vnitas prædicamentalis, vt ipsa Vnitas quantitatiua remanens indiuisa ab vlla parte Continui, quæ cum alijs numeris constituit, ac pro vt ipsa partes vt indiuisa in se, ab alijs quæ diuisa, & hæc vnitas talem Vnitatē, quæ principij vt numeri, a quare Continua realitas non distinguē.

Sicut hāc distinximus in duplicē Vnitatē, pariter distinguere oportet duplicē multitudinē, Tranſcendētalē, scilicet, & prædicamentalē, seu quantitatiuā illa conuenit ex Vnitatibus tranſcendētalibus; ista ex quantitatiuis: prosequēa quæ prima non pertinet ad genus quantitatis, sed inuenitur per omnia genera, vt multos Angelos dicimus, multa genera substantiarū, multas Relationes &c. Imo vbiq; non talem multitudinem non esse propriē numerū, sed metaphoricē, quia numerus constare debet Vnitatibus cuiusdā Rationis, quia solūm quantitatis vt quietas illa diuisio; & ideo duplex Linea, & duplex Superficies non componunt numerū quaternarium, quia non ex partibus eiusdem Rationis; sed faciunt duos binarios: & quo liget quommodo Numerus eque sit pregnans, debet conuenire ex Vnitatibus diuisis à quantitate Continua.

Notandū vt dem Numerū Aliq dici numeratū: alij numerabile: num numerans sunt alius rei ab eo non agimus: Numerus numeratus sunt res ipsæ quæ numerātur; sed nec de his disputamus, quia talis num ipsorum esse potest Veri diuersiq; essentiarū; sed de numero quatenus abstrahit a Rebus numerabilibus, scilicet de Senario, quaternario vt sic, quos quibusdā Cyphris exprimimus: v.g. quando pro quatro ponimus quodā Cyphrā, quæ vat figura hieroglyphica appellamus 4r quatro, & 4n Cuneo, quæ hic nihilant, & repræsentant numerū quaternarium, aut quinarium.

Communis vt ipse DD. Societatis sit, numerum non esse Veram Speciē quantitatis: ita ex Doct. disp. 21. sect. 1ª. Cui Communitas subscribunt moderni cuiusq; famine: ex Antiquis illa tuetur Durand. 4. dist. 3 q. 2. art. 1. Gabriel, Occam. Reg, & plurimi nostrates. Oppositā sentiā cum D. Tho. amplexantur Complutē: Nec non Subtilis Doct. in Metaph. lib. 6. text. 8. quē sequuntur omnes Cūi discipuli: Eckdius. & Log. dial. 5. disp. 22. Cap. 2. & nonnulli ex nostris cum Illmo Moneda.

Ellioitur affirmatiua sententia.

Num vt Vnū per se, ac sit vera Species quantitatis. Arist. Verbūto ad Metaph. 6 Metaph. Vbi numerū enumerat ipse quinta per se, vt ibi explicat Complutē explicat D. Tho. lect. 15. Deinde ipse Aug. Mag. 7. Metaph. lect. 3. ita Loquitur. vt cū per se Vnū num, quanty vltima Vnitas dat numero Speciē, & Vnitati: sicut hæc ex Vnū per Comma, & Coma, per Forma vt aliquod Vnū, & Vnitatē, & Speciē Notitiæ: Ergo: vt Numerus non esset simpliciter Vnū, & per modū Conseruationis, non esset digna Speciei entis.

Ex Verbis igitur D. Tho. & ipso Ratione à priori ne Conclusionē: quanty quod ipsorum Speciale existimus per se Completū, & Mundē vt Vnū per se ipsum genere quanti,

necessario ꝟ illius rigurosa Speciei; ꝟ Num tely hoc ꝟ: g ꝟ ꝟa Speciei quantitati: potr minor quoad ꝟ partem
habere distinctas partes suas contra alias certa ordinat, & disponit, nulla tho omnino copulatas, ꝟ habere quandam
contiguam distinctis ad constitue Continuu, ac pde Speciale; ꝟ Num 6. q. quaternarius, habet distinctas Unitates
Unas contra alias, certa ord, & ordinat, nullo termino omnino copulatas: g Maior ꝟ certa, qua contento e
tres nihil aliud ꝟ, cum hac differa ꝟ contento partly Unitary ꝟ quantitati continuæ, & non Unitary, discreta:
Minor ꝟ nota aqui omnes.

Ly Cadat minor quoad 2o partly ꝟ, qua ꝟ maior difficultas potr: quod per se ꝟ se
jungi, & diuisy à quolibet alio, ꝟ per se Uny; ꝟ num per se ꝟ se jungi, & diuisi ab alio: g ꝟ Uny per se:
Maior ꝟ affinitio Unitatis: minor potr: quod per se ꝟ distinctu ꝟ se, & ab alio distinctu, ꝟ per se jungi
ꝟ se, & ab alio diuisy; ꝟ num ita ꝟ: g potr minor: Num quaternarius ꝟ. g. ꝟ distinctus ꝟ se, & a quina
rio Specie distincta, ab suo tamq quaternario distinctus numero, g. potr ans: Num quaternarius per se exigit
essentialiter quatuor Unitates, & non plus; sicut quinarius quinque Unitates, & nec plus, nec minus: g per illam
essentiam & exigentia ꝟ quilibet numerus Speciei distinctus ab alio: g aliquibet ꝟ una Speciei completa; Sed per se tra.

Oppta Ratio:
Numerus quaternarius ita arcte ꝟra limites quaternitatis, ꝟ nec plus nec minus contingat quq quatuor Unitates:
g ꝟ essentialiter determinatus ꝟ ipsa Vat quaternarij: g potest essentialiter aliq determinabile, Vat cui sit qua
ternarius non determinatus: g potest a liq determinabile: patet Dia: quia Ratio determinans proximus
ꝟ adequa Vat determinabilis, ꝟ Liquet Contra: g ꝟ num quaternario data maa, & ra, g idq ꝟ, ac deter
minabile, & determinatu ꝟ data maa, & ra, non potest non dari Uny per se: g Num ꝟ Uny per se.

Ad tertium dicta
quamvis materio meo Corruptibilia sint, nihilominus gratia materiei Maritatæ, contingunt tri, & adhuc determi
natione: Numerus quaternarius & ꝟ magis determinate Formam Victoriæ quocunque Composito esse dupliciq forma
totali scilicet, & partiali: forma totalis ꝟ ipsa Speciei completa ꝟ in nat: partialis vero forma Constitutiua Spe
ciei: Ex. forma totalis hominis ꝟ humanitas: forma partialis, ꝟ alius cum maa Constituens Compositu, ꝟ hu
ma Rationalis ꝟ homine. pariter ꝟ num quaternario forma totalis ꝟ quaternitas abstracta. Soly ergo restat
assignare formam partialem numeri tu quaternarij, quq a nobis, ꝟ quo ꝟ tota difficultas.

Vltima Vnitas est forma partialis Numeri.

Vltimam Vnitatem esse formam numeri Aristotele traditur a Doctore ꝟ supra citato ꝟ: ad ipsum Vat patet: quia quid
determinat aliud, ꝟ forma eius; ꝟ num quaternario Vltima Vnitas determinat tres priores: g Vltima Unitas
ꝟ forma quaternarij: Minor patet: Vltima Vnitas quaternarij arcet tres priores ad Soly constitutionem quaternarij:
g determinat tres priores = dicendi: quia quia determinatu ꝟ, habet Vltimum; ꝟ Num quaternarius determina
tus ꝟ: g habet Vltimum; ꝟ Ratio Vltimitatis ꝟ Vltima Unit: g ipsa ꝟ Ratio determinationis.

Dicat: in
num quaternarius nulla Unitas ꝟ determinata Vltima, quia quilibet potest esse Vltima, & quilibet prima, secunda,
aut tertia: g ꝟ num quaternario nulla ꝟ determinata forma: Hoc ꝟ negatur fundanter Antecta Contrarij, quod
ꝟ quidq arit nimis Cuiat ꝟ ꝟ neg Sequela. Tene Sophisma ipsum non genitus ꝟ Vtra contrant: ꝟ negandum est
nihil iste fantasticus Doctor. An Vltima Superficies aeris sit determinatus locus Flumini Lacubus, l. Saxi existentis
mobilis per Flumine? affirmative negandum hanc difficultatem, ꝟ Videri potest Lib 2. Phisic. Quammodo Superficies
ficies illa ꝟ Locus determinatus, sic ꝟ determinata Superficies, quq Saxum necesse ꝟ, aqua succedens de fluente?

Jungere:
quammodo ꝟ sua opinione nata determinate humana Substantia negative Dei agente Dei, per ꝟ sit ergo esse
Dei, illo ꝟ simulato ꝟ determinate. Si Uny ꝟ determinata Vat Cumariali negative Substantia nata per ꝟ determinata
Negetur ab hoc, illud ꝟ simiday, quare Ratio determinata numeri non potest Substantia per ꝟ determinata Unitate ꝟ strictu:
quammodo Omnis numerus effectus Substantia ꝟ Vat determinata effectus per ꝟ determinata terminationis causa? ng hoc num
Signis paulum ab alio, aqua bene esset, si esset paulum à Sole, quod Venire potuit?

Ly ad argum quod ꝟ negabile
Concedo, distinguo ans: nulla Unitas ꝟ determinate Vltima ꝟ Vat Unitatis Concedo ans: ꝟ Vat Vltimus, seu ꝟ Vat
quarta ans: & distinguo cons: non ꝟ determinata forma ꝟ Vate Vltimitatis, nego cons: ꝟ Vat Unitatis, sub distinguo
Maritatis gratia: ꝟ Vat Unitatis physice, & numerate sic do: ꝟ Vat Unitatis Arithmetice nego: quia Uny negabit nu
mero quaternario quatuor Unitates quarta Unit? quia Uny negabit ꝟ Cons non quatuor quarta non esse Vltima? quia
Uny negabit forma Vltimitatis ꝟmodaliter, & necessario ꝟ quarta non subsistat: Ego quamvis maa, scilicet Spe
ci illa Unitas ꝟ variabilis, forma tamq nimirq Vltimitas ꝟ variabilis sit:

Hanc Veritatis, quamvis Mariprimam

hoc Vatrotinio demonstremus: Nec Ultima Unitas potest primo Loco, nec prima Ultimo, nec 2a primo, aut Ultimo; nec denique 2a 3o Ultimo, aut primo Loco: q omnes Unitates quaternarij sub hoc Concursu, & primo diuisi dicuntur. Dca Vt Ludens: ani q sola certe habet gradum: q num quaternario Ultima Unitas connotare debet tres priores nec: q necessario debet esse quarta: q nec prima: q quarta nec Ultima debet esse: deinde prima debet connotare tres posteriores: q semper prima. Sic de duobus Vemangtibus.

Ursus: impugnatio fundatur q suppositi Talia, ac q ide talia, & talia Vt: aut hz: quilibet Unitas q quaternario potest poni q primo, aut Ultimo Loco: q quaternarium non habet determinatu formu: Ani Vt Ding & Dca Vt negatio suppositi; quia Unitas ponita q quarto Loco, non Vt forma, a maa q ipsa Subiectiua Ultimitatis togez forma; q Vatio Ultimitatis Vt Cartesius, & necessario germanum: g.

Dices: Sicut Ultimus Vt forma ponita q Ultima Unit, ita q primitas q prima, Secunditas q 2a, & Tertiitas q 3a: g tot sunt forme quot Unitates; ac g ide num quaternarius habebit quadraginti forma, quary quilibet sit illius constitutiua. = Unde Homo ponitur tot formis, quot sunt gradus Sugeriores, & posteriores illius: q gradus sunt Vatio Corporei, animati, Sensibilis, & Rationalis: q quilibet illarum distinct Homine. Vnde duco quod sicut forme dicte q gradu ad Hominem Vt determinabiles per Rationale, togez per Ultimo dicitur; ita q quaternario trei priores q gradu ad Ultimu, togez ad determinatz, ac q ide ad illu togez ad Ultimu dicitur.

Negatur: Vatio Ultimitatis non Vt q variabilis ab Unitatibus, & Varietate manente Unit, variari potest Ultimitas: q nulla Unitas Vt, quz de se, & ab intrinseco sit Ultima q mobilitatem q Vatio Ultimu Vt hui Vationis: Dca Sequela ex dicta: ani 600, potest q datum Ultimu dici: Vatio Ultimitatis quz nunc applicata Unitati 4o q quatern, potest applicari Unitati 5t, sciendo numeratione a .1. usque ad 5t, quo casu tunc Vt ipsa: q Very Vt ani: & nunc q data Ultima dica hui Vationis Vt illud q toty esse suu habet ab ipsa; & Unitatz esse Ultimu dependet ab ipsa, Vt supra patet: g.

In itery argutu q quo sequatur sunt nda, Vt emulto Aduersarij concludunt: Imo quando considero objecta difficultatis, sum totus ingens q admiratione inconcussus: Itaque apud omnes Sensitos, & apud grauiores notatos, qui hoc argumento q Sensitos Orantur, Vt Concors Sent, artificiu Logicu altuy ipsi esse hui Vocale; g ide que artificiu macerii quod Vt q prima posuit Syllogz, Vocale Vt, & nullatenus Vationu; & artificiu illud nimis degendet a libertate ipsi, quia q libertu Rhe facit quod Maior possit esse minor, & Ista, Vt patet: quid g q meliores sug doctrinz, non hic arguunt, & non tanta difficultate Cruciant.

Duobus modis occurrunt huic argumento Adversarij; non Negatio illoru q generosas Solutiones, quia consulo brevitati: alia igitur Via breviori, & efficaciori occurro ad argutu distinguendo: Vatio Ultimitatis non Vt Variabilis ab Unitatibus Arithmetice Sumptis, nego ani: ab Unitatibus Geometrice Sumptis Concedo ani: & distinguo Dico: quz ab intrinseco sit Ultima q num arithmetico, & Vocale Vt Dico: q num Geometrico, & Imaginario Vocabulo Dico. Eodem Loquor quotiens antiq, non esse ad Vz, quia num alle q suo tales Variatio libera data, non Vt Arithmetice, q positive, & Vt ita dicam, Vulgariter; ac q ide distinguo de q minorz Ultimu: Unitatz esse Ultimu, q num arithmetico non minorz: q positive Concedo minorz. Eodem Solutione, & figia toty difficultatz: Arithmetica itaque (ter Mathematicas nobilissima) sugra attingere debet sug objecta abstracta ab omni maa; & ide Diderot abstracta ab omni maa; Vnde Diderote debet omnes species numeri q se, & Vt de illis demonstrat esse pares, & q pares, Reales, & q Reales &. Eodem patet, quod Considerer O.e quaternarius Vt est potentia, & necessario dgonitz Eodem quatuor Unitatibus, quary una, quaque sit, habeat Vationu Ultimu, alia Vationu Vt, alia &. &. quia quaternarius determinate illas quatuor Unitates habet absque alia Variat.

Ade omnia Maxima sunt, & credo quilibet magis gaudia fuit: habet hz scindy Veneta, & pia, principia, media, & finis; & tanq q arbitrio ipsi Vt, Vt hic sup, principia, media, & alios principia assignet; & tanq quis ita intima mentis sit, Vt affirmet scindy habere media, principia, & finem esse hui Vationis? quis q negabit quilibet Unitatem habere principia, & finem: & tanq quilibet potest quilibet partz, & quilibet extremitatem q parte, q principio designare: g pariter q numero. Eodem deduco sang, & solido doctrinz qua facilime potestis quisque bella Aduersariorum propugnare: Itaque Aduersitate quod num non dgonitz Eodem Unitatibus positis Sumptis, q Eodem illis, Vt dicunt Realitatz prime, secundz, tertiz, quartz &. & Vatio Vt, quia si Collectiuu quaternarius numerata, non dicimus Unitas, Unitas, Unitas, & Unitas; Sed Vt hispanice loquar; Vnidad, Vnidad, Vnidad, & Vnidad; & hy, duo, tria, & quatuor; Eodem

Quaternate, una, duo, tres, quatro: Signy vt 3 quaternary; Vat quaternary non Signi e Vnitatibz, s e Realitatibz, prime, 2e, 3e, & quarte; & Realitatibz igne, quia si omnis ytus humanus repugnaret, Eger esset very quaternary ita esse, & Deus: Inde cum illa Realitates & variabiles sint, ita vt prima Eger prima sit, & sic de Reliquis, Regula quod nec mea numera, nec forma sit variabilis.

Vnitatis: idg num Anima tua potest Connotare duplicy ty, quary Vnus numerat C: & Vltima sint, & Alius & prima, & sit pro Vltima: & Cady Vnitas esset Vltima, & prima: instantia Supra posity, gobunt sic regredi: = Vera primo neg ans: quia num Arithmeticus per ordinem ad omny ty eandy Vnitaty habet & Vltima, numery quatery & quaternario, tertiano & Senario &c. Si tute pluribo numerety quo vt Vltima contra pro prima, & vltra; num illa non vt Anima tua, & ghiricus, & quoty stat pronus Vnitatibz variabiles.

Ad 1: illg Variationy non se tenere e cogarte Vnitaty, & cogarte ty numerety, ac g de esse Connotatiy, & Realy, quia ty vltima connotat & prima, & quatuor Connotat hunc Intellectu, & ty vltima vt Vltima, & quoty Connotat May ty: g sic Una vt variabiles; sicut Vny Corpi num per ordinem ad diversa Loca, aut multiplices distantias: Una & Plato per ordinem ad duarias Conotata plures denominationes Reales Similitudinis, & dissimilitudinis &c: ita & num e dotzeca Soly Vnitaty esset prima, & Vltima.

Non queritur: Vltimitas identificata cy quarta sint e quaternario; & primitas etig potest identificari cum quarta sint: g primitas, & Vltimitas identificate ster se: ybo minore: Vltima Vnitas potest esse prima Sicut quarta potest esse prima: g primitas identificate cum quarta sint = Neg Vltimitaty identificari cy quarta sint & quoty quarta vt; cum qua repugnat identificari primitas; etig si g identificete cum quarta & Vat Vnitatis, quia & Vat Vnitatis prima esse potest: Vel dicto vt supra & primitas Arithmetica non vt identificata, nisi cum Una sint = Vel tydz Recurrete ad Connotata.

Reppelluntur Argumenta.

Arg V: Deus potest simul educere tres Vnitates: g neutra esset Vltima, nec prima determinate: ybo seq: omnes sunt Equidy Rationis, & omnes simul Coexistentes: g nulla vt Ratio Cur hec Vltima sit, & non illa: g quod Una Vltima sit dependet ab ytu: Vnito: omnes pari Circulo cy alia Coexistit simul: g non vt maior Ratio hec sit primicy, & alia simul, seu medy: g habere ymo, & medy dependet ab ytu: Idg & tota aqua Flumini, cuius gattes sunt Equidy Rationis, ac g de non vt maior Ratio, vt Una sit Locus determinatus absolute, quo alia.

Distinguo Seq:

Neutra esset Vltima, Vat effectus Concedo: Vat Vnitatis Signate numery ternary: Subdistinguo: numery Arithmetry, n: numery Gbricy Concedo: Itaque tres illg Vnitates, & dicunt ordinem ad Deum & ducty, & tunc non faciunt numery: Vel dicunt ordinem ad Arithmetry & Indeterminate & alii ternary Rem, & Idg vt ac illas & Inderare Vat ty; & tunc nec tertia Vltima esset, nec duo priores potentes sunt Locy Vltimy occupare: Vel dicunt ordinem ad ty potentes pro libito diversimode numerare; & tunc quilibet potest esse Vltima, Ceteris num illis & cogarte Very numeratay, non esset Arithmetry, & maiis.

Arg V: & possibile vt Homo Asinum & prius esse magis Asinus & Asinus & Asinus; & Vltima Vnitas & ternario vt forma Asini & prius: g & possibile vt magis esse Asinus; & Senario additus Unit, & Vltima cui Vnitas esset mea quaternary per additionem Vnitatis Super additas: g Vel & possibile vt numery habere formy Re, l, & Re mea Vnius & prius, potest esse Asinus mea: & Animata: & possibile vt, & Una non forma sit & Re Vnius & prius & Asinus mee diversi speciei; & à quaternario ablata prima Unit, & Vltima quaternary esset forma ternary distincte specie à quatern; quia prima remota, remaneret deus, qui esset & variabilis Vltima, qui Vltima Unit quaternary: g

In quinty abscem & tot Cabalationes, quot fieri possunt, dicerem. Non autg data soluere & promptu habeo; quia sicut Una vt structus difficultas sub duabus tribz pronita, Una pariet Cui sub Eadz tribz solutio: Nichilominus non Cagis illg & prohibitaty contrg & maiori argute; quia sensibilitas qua vt forma Animalis, mea vt Rationalis; patet, quia sensibile Animalis determinate ad homine per Rationale; & hoc & pority vt, distincty ab Animali: g sicut forma Animalis transit ad mag hominis, Cum forma Vnius numeri non potuit transire & mag Asinus.

Nichilominus concesso toto Syllogo, nego Superius Numeros assumpty, quia Senario quatale, & & Vat numeri Ternary, nec addi, nec adimi potest a figura Entis,

nec tres habere debet, & non plus, nec minus, alias non esset ternarius: & ideo bene docuit Ari. bis tria non esse Sex: posset quod tribus Unitatibus addi posset alia Unitas, & sic deinceps omnibus progeret quaternarios; & tunc illa Unitas que ultima erit ternario, non esset ultima quaternarij, sed ipsa forma erat ternarij, quia per eam sic ultima erat, & ultima alij non suppositi; sed hij ex ultima sed ex tota Unitate.

Ad totum ex, quia quamvis tribus Unitatibus addi possit alia Unitas, numero tamen soluto sumpto, & aritmetice considerato Nulla Unitas augere valet, nec minuere: Non primo, quia nullum quaternarium non terminus habet, Ultra quo pertransire non potest: non 2°, quia quilibet numerus aritmetice toty essety ex; unde addi non potest alij soluto sumpto, cum quo non potest facere aliquam quantitatem, quia diuersi rationis sunt, ut patet. Ad hij dicit ad aliud, quia a quaternario aritmetico auferri non valet aliqua Unitas, siquidem talis ablatio non ex Unitate aritmetica, & probatur.

Item pelle: positis tribus Unitatibus successiue gradibus, tertia esset ultima ipse; & tunc ad nutum posset numerari primo, sed non loco: quia illa numerata, alia erit ipsa, ac ipse tertia rationis: = Distinguo maiorem: tertia esset ultima ipse; vel effectu concedo: sed Unitatis subdistinguo: quia alia, scilicet, non = Nunc hij non dicuntur esse effectus sui vel talis; & conceditur, Numerentur ultima primo loco, & sic sed. Unde si ultima Unitas ipse gradus dicitur primo loco ternarij, illa ipse prima erit & numerata, & ultima ex gradus.

Ad 3°: Vera species quantitatis debet esse Uny per se; & numerus non potest esse Uny per se: & nec species quantitatis: patet minor: primo, quia ex partibus non Unitis non potest fieri Uny per se; & partes numeri non sunt Unite, & discrete, sed separate: & 2°: quia ex pluribus entibus ejetis non potest fieri Uny per se; & num resultat ex pluribus entibus ejetis, scilicet ex pluribus quantitatibus Continuis, quarum quilibet ex quodlibet toty ejetty: &

Ad aliud arguty, quo sine considerato inconsequentium Sabellarius Aduersarij; secundo ex arbitrio sui Ignorantis & primo Syllogizat ex regulari Logica, sit Uny per se, totale, & ejetty a Logica per se Considerata: & tunc sibi illos actus nulla est vnio realis, quia vita repugnat sibi vel specie diuersis: & quare sine Unione sibi Unitates numerate, non erit num Uny per se. Nec huic obstare posset, & illud arbitrio est fictione, & per Rationis, ac si de sui fictionali sit, quia ad omnibus Semitis esse sibi illud arbitrio totale reale esse, per Regis Connotationis ad Regulas Logice.

Ex ijsdem & dicta accipiant Solutionis, ac si de numero: ad 13 Rationis dicit numeros: ex partibus non Unitis Unit, & ordinis, & continuationis Dicendo: Unit & continuationis precise, sic dicit: non potest fieri Uny per se tunc dicendo: Uny per se discrete, nego. Sed Uny stat specifica dicit quantitatis Continue, & discrete, & illa dicit partes ordinate continuas, ac si de Unitas Medio diuisibile omnino illa vero partes Unitas medio reale, & necessario ordine, quo primo prima Unitas prima debet secundo; & sic deinceps & de regulari numerandi, sicut Maior precise habet minorem; & hec dicit de Regulas Syllogizandi; Unde sicut Logica dicunt Aduersarij Syllogizat sic bene esse Uny per se secundum ordinis, dicunt hic partes ita, sic dicit deinceps.

Secunda pars Cuius minoris ita patet, quantitas continua habet difficultatis nec ad ipsa Solutio, quia partes numeri, partes dicunt continui ante diuisionem: quomodo & toty terminus Uny per se ex, si componitur. Ex pluribus entibus completis: quomodo Syllogizat ex pluribus propositionibus completis: quomodo ipsum continuum ita dico, & partes ex lineis, superficiebus, & corpore, quorum quodlibet ex Uny per se completis, Uny per se ex: sicut ipsa sunt argenta, que tot, & talia inconsequentia patuit.

Maiorem: Ex pluribus entibus ejetis, ita manifeste, quia soluta, dicendo: precise manifeste, nego: quia stat ad minorem = Vel alte; concedo maiorem; & distinguo minorem: Ex pluribus entibus ejetis sed Unitatis, non minoris, sed quantitatis concedo minorem; & nego: Partes numeri, si ex parte mag considerate tota completa sunt, proprie ex partibus diuisibilibus, sicut non est Unitas, & continuum: si autem considerate ex parte prima, scilicet esse 13, 23, aut 33, sunt incomplete sunt per se ad numerum ordinate, quia nisi non est 23 diuersimode considerate esse incomplete, & completa, ut patet ex lineis, que considerate ad numerum sunt partes illius, & absolute considerate sunt tota complete: ita & partibus domus, & sic sicut.

Duco: & partes numeri non dicuntur illi Rationis quantitatis: & num non dicuntur ex diuisibilibus, & ex indiuisibilibus, patet, quia prima Unitas non est diuisibilis quia prima, nec ultima, sed ultima: & numerus non est quanta & Auctor. qui illud definit diuisibile & partes ex dicit dicuntur, quanta quilibet est quanta, ac si de diuisibilis & alia: sic Regula non potest fieri a recentioribus Semitis dicuntur continua ex indiuisibilibus: Imo ad omnibus Solui debet, quia non Salta

per accidens Vt quanty: Vnde adnumeri per accidens debet esse diuisibilis, non Soly numl, s etiq partes eius; s
prima Sustra non Vt diuisibiles sunt primæ: 3° Vnde Nec quantitatq existi non ducere essentialiter aliud, quq dicitq
trinq partiq quantitatiuaq Vadicantiq existenq localq, & generabilitatq; Nec Vero concipiei Suerit quantitati tq
discretq, quq continuq; Vnde quelibet Species Sugper addit Vtioni Omni Specialq deesty, numiq continua Negra-
distinctiuaq partiq Sugper addit diuisibilitatq eius: 2° Vnitq, qua stult galq cognita de Continuo subiac Vt,
& Sugra Vdimus: Discreta Vero diuisibilitatq partiq existiq tq toto, quq s loco.

Vegliceri: Angelitq, & ordo partiq tq toto, quq s loco, reperiti etiq s populo, & exercitu; & tamq neuter pertinet per se ad quantitatq discretq:
q nec numerus: Maior Vt patet & parte minor, quia exercitus, & populus adhuc Vt ordinati non sunt Vnq
per se, & per accidens, quia Vt aggregati ex pluribq = Duo quod illa Angelitq exercitus, & populi facit
Vnq per se ordinatq, qet sint tq politica, quq militari; Vnde non pertinet ad quantitatq discretq, sicut num s loco
Vt ordo [illegible] & Vesti; & Mathematicaq partiq quantitatiuaq existenq tq non sq tale ordo primi, secundi,
& tertii per se, s q tq equitq, quq Homini turmæ sit tale ding & Duci Vegulatiuq.

Tempus spectat ad quantitatem Discretam

Suggomo Tempus Soly reductiue, & non per se pertinere ad quantitatq Vel continuq, l, discretq, quia existio
Alteriq partiq per accidens sit, vat Subsit motui, Vnde Sicut motus non est Species quantitatis, quia illius ex
termino sit ad existiuq, vel modelli, l, spatij quo exercet, ita tempus ad existiuq motui: Semper
Tempus Vt quedq duratio fluida, & successiua; s duratio non spectat per se ad aliquod predicamtq, s ad illud
spectat vel cuius Vt duratio: 3° Vt liq principalis aspectus percipiatur, animaduertendu Vt, quod Sicut Longi Vt men
sura existiua Vel Locatq; ita Tempus Vt existiua mensura rei durantis. Inter Omnia distinguunta men
sura 2° tripliq duratiua diuersiq Vezq: Subsit eternitas, qua s diuisibiliter durat, & caret rei s mutabili, tq
quod esse, quq quod operari. Dicta mensura s diuisibilis, quia simul amplectitur & amplectitur omnes tempora defini
Vei qua parite nunc existentis, existentiai, & quq continent, ac inde s deficit nulla Vt futura, nulla
preterita, & omnia presentia sunt, Vides cum Doctis Theologis definita eternitas interminabilis Vitq
tota simul, & perfecta possessio.

Alia mensura appellata euy, quo mensuratur Vei immutabilis quoad esse, mutabilis Vero
quoad operari, Vt Angelus, Anima Separata, & una corpori Celesti, si forte inseparabilis Vt; dicunta immuta
bilis quoad esse, qua quamuis initiu habeant s suo esse, sine tamq naalitq careat: = Alia mensura omniq tem
rior Vt Tempus, quo mensuratur Vei mutabilis tq quoad esse, quq quoad operari, & Vt quia Vezq corrupti
bilq, & Solemnes imiere habetq principiq, & finq.

Alia autq mensura diuisibilis durationis neq ad Vltimu definite:
Numerus motus 2q prius, & posterius. s qt hoc non Vt Sentiqdam Tempus distinctu per motq quariabily primi
mobilis; s quod motus primi mobilis sit significatiue temporis; Sicut tempus existiuq vigenti annoq signat
s suiq duration Vei per vigenti annos: Sic docet Aug lib 11. Conf. Cap. 26 per hec Verba: Nemo liq mihi dicat
Celestiq corporq motq esse temporia, quia cum Cuiusdq Vera dy sit stitibet, & Victor Josue precipq per ageret
Sol stetur, & tempus ieret: Vnde Deneros Vidit quod fiant Luminaria s firmamento Celi, Vt sint s signa,
& tempora, dies, & annos. s ecclie omniq ea precepto s geniica.

Hic ipsa Suggestio potest facile aperiq
quamq ster Vt patet, aud nisi Vitatq, primo ea Vult definit; & liq Tempus numerus motus 2q prius
& posterius; q Tempus spectat ad numeraq: s spectat ad quantitatq discretq: q & Tempus = explicatur: quid
quid prius Vt, primq Vt, & quid quid posterius, aut Vltimq, aut Subsequtq ad primq, ac inde 2q; s ea primo
& secundo sit num Valtq binarius: q ea partibq temporis Surgit num.

Insuper Cadq Vatio Vegetr: quantitas discreta Vt multitudo numerata per Vnq; s Tempus surgeni ea partibq priorib, & posteriorib Vt multitudo
numerata per Vnq, siquidq per annq multoties replicatq numeretur secidq; per mensq dubtacies repetitq numeretur
annus, per diq repetitq mensis, per horq replicatq dies, per quadrantq horq &c: q Tempus Vt rigoriosi num.

Vrgetr amplius:
quantitas discreta Vt illa cuius partes nullo termino Communi copulantur; s partes Temporis nullo termino Communi

Copulantur: g. ex illis ſit quantitas discreta: ꝑo minor: partes tempꝰ imm. Copulatæ necessario debent Coexistere; ſ. partes temporis non ꝓssunt simul Coexistere: g. maior vt certa, quia quod non est, non potest fieri Cum alia, ac ex hac quid quid vnity cum alio vt, simul cum tpio vt: ꝑdta minor: partes temporis sunt primi, & postremi; ſ. primi & postremi non ꝓssunt Coexistere, quia neque Coexistere ꝓssunt; si inꝫ Coexistrent simul, partes temporis non essent Successiue, ſ. simultanee: g.

Dices partes temporis non Coexistere permanenter, ſ. tranſeunter, & successiue, quatenus sine ſtrictè post preteritu sequitur ꝓmediatè futurum. = ſ. contra vt primo, quia ea quæ adhuc non sunt, adhuc tranſeunter, Coexistere negantur: ſ. nec pars preteriti, nec futuri, adhuc sunt adhuc tranſeunte: g. tranſeunte non Coexistunt = Secundo: Deus post preteritu facere potest, quod futurum non Coexistat: g. futurum non Coexistit illo modo cum preterito: ꝓb. seq: id quod Coexistit, necesse est Coexistere eo modo quo Coexistit, ita vt vt non ꝓssit non esse, dy vt; si futurum aliquomodo Coexistit cum preterito, Deus non potest facere g non sit, ſ. illa diuisa: quia vt, aliàs simul esset, & non esset: g.

Soluuntur obiectiones.

Arg V: ꝑnum dari debet forma, & maa; ſ. ꝑtempore non potest dari forma, & maa: g nec num; ꝑtempore: ꝓb minorꝫ: ſ. ꝑtempore non potest dari nisi instans indiuisibile; ſ. nulli instanti potest esse maa, aut forma; g. ꝓb minorꝫ: forma inter maa, & maa forma; ſ. nulli instanti alicui vni potest; Ergo instantia Coexistent: g. Verum quod maa sunt integra ex ꝓbꝰ componitur tempus; forma vero quorumlibet, & postremorum: Unde vltra vnum instans hora, determinat alia integra quæ sunt ꝑtra ꝑtaty dicæ, ad illum distributione; ſ. quæ ꝑtes illæ partes non vt vnio continuationis, ſ. successiue, aut contiguitatis forte, quæ ty post vnum instans ꝓmediatè sequitur aliud.

Arg V: ꝑtes partes temporis nulla datur interruptio, ſ. continuatio; g. tempus vt continuum = Verum: ꝑtes partes preteriti, & futuri nihil mediat: g. ꝓmediate sunt: g. ꝓmediate se tangunt: g. faciunt continuum = Ad societatem rumi a Deus distant, dy coniuncti mundi ꝑtempore, quæ appellari ꝓssunt tempus imaginarium, seu ꝑterbaty quodag a imaginamur ad similitudinem integri ꝓmediate succedentis: si inꝫ tempus continuum vt, vt ipsi docent, quommodo mundi ꝑteruenirent? inter rupto nanque continuationi opponitur.

Deus ex

Concedo ans, & neg ꝓb seq, quia vltra continuationem non ꝑtercurrit requisita vnio partis, quæ continuatur, & vtq non datur ꝓ vltimo: Soly inꝫ ex dicto ꝑbat tempus esse continuatum, g. libenter fatemur, quia nunquam sine ꝑtercurrit continuari potest à prima vsque ad vltimum vnitatis; nec ideo vt continuum, ſ. discreta = Ad 2m distinguo ab seq: ꝓmediate se tangunt ꝑtractiuè, aut negatiuè Concedo: positiuè, nego: non ideo quia vny instanti sit alio ꝓmediatum, tangit illud, sed instantia contigua dicunt, ac ex hac simul, quia contigua sunt quorum extrema sunt simul: sicut inꝫ ꝑtes ꝑmanentis, & successiui nihil mediat, ita ꝑtes integræ & nihilominus forma, & ꝑmanens non se tangunt (liceat ita loqui): ob defectu vnitatis ſ. ꝑtinentiæ: g. partes integræ, quæ ita succedunt, vt esse vnum sit non esse alterum, vel vtra.

Arg 2: ꝑtes partes momenti vel instantis ex diuisione continui date primi, & postremi; & tamen Coexistunt: g. quamuis ꝑtes temporis sit primi & postremi, potuerunt Coexistere: = Denique: Coexistere quæ non sunt, non potest fieri vny per se; ſ. partes temporis non sunt: g. ex illis non potest fieri vny per se = Arguty ꝑbat, quod sunt partes momenti Coexistunt permanenter, ita partes temporis = Secundy patitur ꝑbat tempus non esse nec quanty, nec discrety, ſ. nihil esse? numeri g ꝓbant: ac ex hac nihil =

Distinguo maiorꝫ: date primi & postremi, priorit, & posteriorit quia ordinis, secda maiorꝫ: nay, & ex hac nego maiorꝫ: Concedo minorꝫ, & neg: Et vny sit vltima secunda resultans ex diuisione eterni, non exigitur quod prima non sit, & sic de reliquis, quia non vt de genere successiuorꝫ quoad esse: ſ. taty quoad numerari: eterny vt alicui instanti sit, exigitur non esse actu, quia successiua sunt, non soly quoad numerari, ſ. quoad esse. = ad 2 dico, quod ex illis quæ non sunt quoad Coexistere, ſ. sunt, fuerunt, aut erunt quoad existere successiue, fieri potest vny per se numerabile, ſ. sicut ad narrationem requiritur q ꝑtes sint, ſ. quod fuerint; ita ad numerationem.

Disp. 10.

An Tempus ex partibus, An ex instantibus consurgat?

Ex dictis sufficienter vt videtur quæstio, ſ. admody difficilis, solui ex dictis: Nichilominus duco tempus distare ex quæ ſ. diuisibilia, ac ex hac ex indiuisibilibus: ex hac non obscure traditur a Dᵒ 1ᵖ q. 66. art. 2. ad 3ᵘᵐ,

Obi arg: Modo nihil vt accidere alteri de tempore, nisi Nunc. g id cooquo alteri Statuere tempus, alteri accidere illo, sicut Homini alteri accidit, id cooquo alteri Statuere: g tempore, vt Solij accidit nunc, Solij per nunc Statuere = Instig: idq S. Doct. Cooponens Phys. lio 9. Cap. 10. text. 89. arg: Cory qug dicunt de tempore, et primo eius quod dicitur, quod nihil vt tempori nisi nunc.

Probatur 1d Vat officiu: Entitas physica, et realis Statui necessario debet cooreales, et positiui; g tempore nihil reale, et positiuu vt, nisi instans: g cooinstantileg Statuere: maior vt nota per se; minor patet: nihil positiuu, et reale vt, quod non cooidit, aut cooidit alicquando; g nihil cooidit, aut cooidit g tempore, nisi instans: g nihil, et reale, et positiuu vt g tempore, nisi instans. maior vt tota philosophia vera; minor, si negetur, patet facile. g tempore preter instans, non vt nisi futuru, et preteritu; g futuru non cooidit, nec preteritu cooidit, vt palam vt: g

Respondetur cu doct Thomist. partes temporis, nimirum preteritu, et futura cooiungere per cooiuncta instantis; ita vt pars preteriti Consummatiue per instans cooidat, et pars futura initiatiue. et ratio vt, quia pars tg futura, qug preteritu, preteritu, et futura sunt Vat sue. Solij g presentes esse possunt Vat instantis. Nollem concurrere, et toto affectu Cellem Sanitatis, qug non adspicit terminu Solutionis, quia ita difficilis vt, vt si Cellem omnia allegare absurda, et illa Euidentia Veritatis stat gere, molestissimu esset.

Memor tuj doctrinq Thomistarum, qug arg. 5 Antepenult. pugnantium, scio se docere g ipso instantis pluritonem esse extra stratu possibilitatis essentiq rei reales, distincte presentie ab eius cooiuncta, ac pde per se esse presentq, num possibilis, nec futurq: g sicut per primu ad presentiq cooiuncta intelligitur actualitas essentiq, et presentia actualitatis: ita per primu ad instans intelligi debet pars futura q actualis essentiq, sua cum presentia actualitatis: g pars futura indegentia ab instanti, vt presens, q apud Th vt falsu.

Explicatu Vatio, et simul patitur regula: idem per primu ad cooiungi intelligi debet actualitas essentiq extra esse positiue, et futurum, vt sit subiu capax recipiendi distincte cooiungi; g pars futura, semel, quod cooidit Vat instantis, vt subiu capax recipiendi distincte cooiungi ab instanti: g per primu ad instans pars futura intelligi debet cum actualis essentiq; g actualitas essentiq vt positiui sua presentia: g indegentia ab instanti, vt pars futura presens, ac pde extra esse futurq.

Denuger: pars preteriti Thomistarum cooidit Consummatiue Vationi instantis, et pars futura initiatiue; quia cum instans sit terminus communis partes temporis penes extremitates, vnq indiuisibile instans debet vnire vnq, et alterq: g per vnq, et indiuisibile cooiungi cooidunt pars preteriti, et futura: g per vnq instans partes illq sunt presentes: patet 2da, quia cooiungere, esse presentq ilq omnino vt: g pars preteriti, et futura cooidunt simul g vnico instanti; contra qug nag sucessiu.

Oppugnatur sup:

Vel quando intelligitur pars futurq temporis cooiungere Vationi instantis; intelligitur pars preteriti perire, aut non perire. si 1q: g perit presentia partis preteriti; g presentia partis preteriti vt instans: g perit instans: g Vat omnis instantis pars futura non vt presens: patet 2da, quia impossibile vt pars esse presentq per se non presentq. g Vat omnis indiuisibilis instantis non sunt neque indiui, nec facto esse, pars preteriti, et futura presentes: si 2q: g idq quod primu, scilicet illaq duas partes simul cooiungere.

Respondetur iterq cu doctrina Thomist. partes temporis cooiungere per idq nunc, q ultimitate, scilicet pars preteriti terminatiue: pars vero futura initiatiue: vnde cum hoc non sit cooiungere simul, q vnq partq immediate alteq sequi. non sequitur illud inconuenies. = g sequa datur me Valle ab omni presentione recedere: et cooiungere terminatiue, vt terminatiue cooiungi, ita vt cooiungi presentiaq, aut non: et cooiungere initiatiue vt incipere cooiungi, non presentiaq. si 1q: g presentq partis futurq vt non esse preteriti, ac pde n esse intrigri: et sic 2da sequitur manet quia bi: si 2q: g una, et alia pars simul, et necessario cooiungi.

Oppugnatur: pars futura Vat sue repugnat presentiq, et illi capacitate opponitur: g nec Vationi instantis potest habere presentiq: pbo cq: illa presentia afficeret partq, qug denominaret presentq: g pars futura esset affecta quadq denominatione repugnante sug nag; g nullus Vat alterius habere potest aliq sug nag repugnans, vt dicitur communiter per singula agentia: g. patet assumptq: pars futura, amittit Vat intrigri futuritionq, qua gaudet Vat sue: g Vat alterius amittit sug presentiq, et presentiare concessq: ac pde illa denominatio tenderet pdictum

trong partes, q pauce repugnat denominationes per se stantibz per effectum sibi.

Licet cum Aromistis: pars futura per se
Vat fui transire ꝑ preteritu tranſito ꝑmediato, Unde pari nunqꝫ st pgiens, ꝙ soly instans. Multaꝯda Solutio
cui soly per dig absentiꝫ dabo, non per Nationꝫ. Unde sic arguo: nichil fuit, quod non esset, ac g̃ide quod fuit nece
sario connotat Aliquando esse: g pari preterita, st Verificetur de fuisse Vat fui, debet Vat fui Verificari aliqua
pgnita, seu esse; patet dia; Tranſitꝫ autꝫ st omnino ꝙgrecipibiles.

Cogitco Nationꝫ: pari preterita Vat fui fuit:
g pari preterita Vat fui fuit pgiens: ꝓo dig: non fuit Vat fui, nisi ad id quod Vat fui potuit esse; ꝙ Vat fui
non potuit esse ad Aliud, quꝫ ad esse, esse Vero idꝫ st ac pgnita: g Vat fui fuisse, necessario cogitat de
per se fuisse presenti: dy inꝫ dico me fuisse, necessario ly fuisse denotat q antea Eram: g fuisse Vat fui, idꝫ st
ac pgnita, quꝫ pgnia Vat Nascentem, tranſisse. Vel cogitant Adversarij qua incognita sua tranſit pars
futura ad preteritum.

Demꝫ pcata Dꝰ ex doctrina Adversariorꝫ qua pcant ꝙ tempore dari instantia ꝙdiuisibilia ex
Creat Vera ꝙdiuisibilia, st sunt Angelus; Intellectiones, Anima Rationalis &c quꝫ necessario fieri debent in instanti
ꝙdiuisibili; Si autꝫ fierent ꝙ parte diuisibili posset dici dig anima fieri q hac parte, & dig q alia parte, quo
repugnat ꝙdiuisibilitati igitꝫ. Hꝫ doctꝛ Eminentiss. cara. Ingenua optima, & sana st, cuꝫa pace Eminentiꝫ
hꝫ Vatio formata.

Deus sine mora post creationꝫ unius Angeli tranire potuit ad creationꝫ alterius; ꝙ illa creatio
non fuit ꝙ parte temporis, ꝙ instantis: g post instans Creationis ꝙmediate sequitur Aliud instans. Maior per se
nota: Minor st doctꝛ Vent. dia Deo pcata: post instans creationis potuit ꝙmediate sequi alia creatio: g
ꝙmediate sequi debet id inqꝫ potuit existere creatio; ꝙ creatio non potuit existere nisi in instanti: g im-
mediate sequitur instans. Si autꝫ pari post instans ꝙmediate sequitur; aut Deus post Unꝫ creationꝫ non posset
ad Alꝫ tranſire ꝙmediatè, aut creatio ꝙmediate fieret ꝙparte.

Occurritur Objectionibus.

Arguitꝫ 1: Tempus st quoddꝫ ꝙtꝫ existens, & diuisibile; ꝙ existens non fit ex solis ꝙdiuisibilibz: g nec
tempus. pcata Minor: ꝙdiuisibile addity ꝙdiuisibile non facit Maius, & existens: g existens non fit ex solis
ꝙdiuisibilibz. = Instans arguitꝫ ꝙquant discreta ꝙqua data existens, compenita ex solis ꝙdiuisibilibz, ng Unitas
non st diuisibilis ꝙduas Unitates, ni Unitas ꝙ Vat Unitatis Considera.

Distinguo ego Maiorꝫ: st ꝙtꝫ existens
& diuisibile, diuisibile ex existentibus, & diuisibile ex continua, & perennibz Maiorꝫ: diuisibile ex existentibus
discreta, & finita Concedo Maiorꝫ: & distinguo minorꝫ: existens discreta nꝰ continua, Concedo. ad pcationem
distinguo ami: ꝙdiuisibile addity ꝙdiuisibili per accessꝰ Unius ad aliud, Concedo minorꝫ: per successꝰ Unius post
aliud Subdistinguo: non facit Maius, & existens continua Concedo: discreta nego amp; & sub eadꝫ distinctiõe
nego dig. Si inꝫ ꝙ instantibz temporis daretur prima attingentia illoꝝ, ꝙ haberet arguity, quia st dicimus ꝙ continua
attingentia Unius ꝙdiuisibilis cum alio st totalis, & adequata, ac g̃ide opponitur existentiꝰ, st de se patet: Cæterꝫ
ꝙ instantibz tangentes ꝙpossibiles st attingentia, quia ꝙpossibiles st successus Unius ad aliud, alias esset fictio necessaria,
Coexistentia, quia Aliud esse deberent, & hoc tempori repugnat: soly inꝫ st successus Unius post aliud, Ultra st
Hoc nunc fit nunc translatio, Aliud sit translatꝫ, & Aliud, ꝙ non potuit tangere pteritꝫ, quia non fuit.

Dicit Soriano:
instans futurꝫ accedit ad pgiens; ꝙ instans pgiens accedit accedit ad preteritꝫ: g illa existens fit per accessꝫ instantis
ad instans = Rursus: ista Unꝫ instans, & Aliud nihil mediat: g instantia ꝙmediata sunt: g necessario se tangunt.
Distinguo amp: accedit ad pgiens quod Recedit Concedo amp, ad pgiens quod stat, & permanet nego amp: quꝫ Unꝫ futu-
rꝫ accedit ad pgiens; tota hoc sequit = Admitto Concedo ami, & distinguo dia: instantia ꝙmediata sunt successiua Concedo
ꝙmediata sunt permanentia nego. Ino existens pcata Veritas dꝰ, quia ꝙ sequitur ad pgiens st Unius Nationis; ꝙ
pgiens st instans: g & futurꝫ ꝙ sequitur.

Alꝫ 2: si Tempus ex solis ꝙdiuisibilibz distincta, non st Ratio, nec diffe
ꝙtia motꝰ Velocꝫ, & tardi; Cordꝫ qua tangerea tota Aquꝫ percurreret pigra testudo, ac Velox Columba, quotumcꝫ Unꝫ
motus tardi sit, dominus Unꝫ instans assumere nequit: Emanuel Unꝫ testudinis, & Columbꝫ Cordꝫ tangere pigram
motꝫ, testudo dominus Unꝫ instans assumet, nec Columba magis; dy Unꝫ pteritꝫ Columbꝫ pigrum motꝫ, quia testudinis,
ac g̃ide ꝙ ꝙ instantis erit æqualitas motꝰ, & sic de Celeritate, suggerito testudinis non fuisse.

Alꝫ inconveniens ꝓo
Situ ꝙ sequitur existentes Circulo Notantes, sive ꝙ Notæ, ꝙqua, tanty temporis assumit Circulus concentricus, quꝫ ex

centricus, quamuis sit longe maior sit quę ille; Nec deest plus revolutiones exercet, quę circulus q̄ parte ex
timę Motus, q̄ corę motus, corę quę tempore mouetur, excogitata Magistra: q̄ Vadit Motus sit sui generis, q̄ quia q̄
Extremitates quia vt circulus Centro, tardius mouetur, quę q̄ extremitates plus circulo excentrico; nec q̄ parte
Concentrica sit mouila, aut requies, quia nec discontinuatur Vacuu, & pationę patetur, vt per se notu est.

Deus dante, q̄ mouica omni cui; nunc autę quanty attinet ad difficultatę, cadę vt q̄ Straria, quia tarditas, q̄ motu quęuis
minutissimo q̄ parti temporis adminus Consummare debet, nec plus Columba corę tempore motę requiem, & sic de re-
liquis, dummodo tarditas non sistat; Dico q̄ q̄ toty temporis dati, tantę tarditatis, quoty q̄ debuit Columba; Atqui
ista magis corę instanti temporis potest, quę tarditas, quia q̄ corę instanti plus quanty q̄ati genuerit, & tarditas minus,
Sicut Circulus excentricus, medię q̄ati, quę Concentricus occupat.

Neg̃ 3ō: Tempus vt toty Homogeneum: q̄ homo
geneus, quilibet pars sapit nąturę totius: q̄ instans sapit nąturę temporis; q̄ tempus vt Coetty, & diuisibile: q̄ & instans
est tempus. = Nec quantitatę discretę esse toty Heterogeneum, & Homogeneę: q̄ solute q̄ mailate: quia q̄ instans
Cuiuę Rationi vt, & Entitati vt, ac alteri, q̄ non possunt temporis sui nec Partes pręcise, & quatenus solute dicunt
Rationę anteriorę, & posteriorę, quia Vtiderat sunt diuersę Rationis, vt patet; unum q̄ positio ex Entitatibus, quę
Cuiuę Rationi sibi q̄ esse Entitati, & diuersę q̄ esse genus, aut Ultimę: Vnde quodlibet instans non vt temporis
absolutę, & per se sic, q̄ pars q̄ diuisibilis, & vt quo.

Iudico orationę non esse genus quę quantitatis discretę, pertinere
tamę ad Numerę Oratione, l, ad Tempus; & Verbo vt, quia l, cum Contento Continuo q̄ aggregatione Vocum successiuę
prolatarum, & sic attinet ad tempus, aud Motę, l, q̄ ratione Syllabarę, vt q̄ hac Voce Diuiditur q̄ quia sunt quatuor
Syllabę Vocales q̄ sex Consonantes, & sic attinet ad numerę. Nec refert q̄ Ars numerabet Orationes per species
quantitatis, quia vt ait D. Thę 5 Metaph. Artis illud dicit q̄ Logicę Vbi Vocalis nąm quantitatis non dis-
cubet, Vigeat ad Metaphisicę, q̄ qua nec Vbi q̄ habet de Orat. sicut nec de Tempore, motu, & loco.

De Prędicamento ad Aliquid, siue de Relatione

Cum Ordine qualit. q̄ figura primum dignitę vt merito prędicamęta Relationi, cuius exacta notitia tam indigena,
quam vt, vt pene sine illa ty theologica, quę philosophica, aut Metaphę, examinę percipi possint: ea quę propter
figura Regia pollicentur Regna Scitę; Primum quęnę sit cuius nąa, quęnę quę definitio illę explicani exactius.
Ly An Relationes reipsa sint q̄ aggregatę ab Intu: Ly per quę reipsę non Intu, Ad Intuentur. Ly diuisiones
cum q̄ suis membris: 53. quot sunt fundamęta Relationę. Ly denique quęnę actiones requirantę ad Rela
tionę prędicamętalę. Ecce igitur omnibus crebris Termo finis?

Explicatur Vera definitio Relationis.

Reffert Arist. definitiones antiquorum, quę suo tempore ita circumferebatur: Ea dicuntur ad aliquid, quę id quod sunt
aliorę esse, aut ad aliquid aliquo modo dicuntur. Hęc definitio, quia Latissima, merito q̄ugnata ab Arist; Caput Ly
pei, Maa, & Sra, & plura huiusmodi ad aliquo dicuntur, quia caput, & pei dicitur Capitis, & pedis vt; Maa ehę
Domę Veiętis. & Stra sua mag; & tamę non dicuntur Relatiue prędicamętaliter & illi, vt patet: q̄. & Vatio
quia Relatio debet Intuere distinctę prędicamętę ad alię; illa Vere non ita se habent, quia reciprocę illi generalitę
Dicuntur Subtię, qualitatis, quantitatis, & omnibę alii prędicamętę, partieę, & motę.

Vnde D. Thę 5 Metaph. Cap. 16
ita Relationę explicat: Relatiua sunt quorę toty esse vt ad aliud se habere. Hoc vt, esse Relationis non
est aliud quę pure respicere suę terminę, nihil illi tribuędo nec ponendo, nec extrinsecę. quod q̄ ita aniplius declarabitur
ideoque q̄ definit dicta Vera diffa ad Alios Metaphę Rationis, quę translatitię illę designata. Eoque liquet
Relationes Aliquas Reales esse, & absque opificio q̄ ens rationis dari, vt Omnes Philosoph. Communis tenet. Contra
Aliquos antiquos Zenonę Scilicet, & Nos Stoicos, necnon Nominales, & Aureoly, qui Centuere q̄ creati Rea
les Relationes non esse, q̄ soly q̄ Diuinę. q̄ Vatio quare Concedantur q̄ Diuini, Cętt illas q̄ creati concedere: ideo
enę Pater dicunt realiter ad suę respectu, quia regula illę genuit; q̄ Nemina Cętitante, ideo Pater q̄ suę genuit
duo alba Sunt similia: duo Ligna galmacia Sunt equalia: q̄ creati Relationes Reales Sunt, quę ab
Apost. ad Ephes. 3 eo diuini dicuntur per Realę participationę, quamuis immutabilę entitatis Sunt, & ita
genus entis q̄ suę entitatulę, & deificatissimę q̄ intelligentię.

Relatio per Ad constituitur.

Suppono Relationē esse quoddā accidens predicamentale, in primo, in Metaphysica, ubi examinabitur: & Relationē ejus accidentis vt habeat duplicē Conceptū, vnum de subiecto; Video, quia datur duplex Conceptus distinguibilis, vnus scilicet, per quē Relatio dicitur cum omnibus aliis accidentibus, Relationē cuius dicta Relationē esse in subiecto, seu esse alicuius subiecti quod refert: distinguibilis ergo Conceptus Ad vt cuius subiecti Ad aliud esse ordinata. Et secundus Conceptus Ad esse specialissimus Rationis Relationis per quē ab aliis distinguitur; ac proinde per quē specialiter constituitur.

Sibi enim dubito vt, an Conceptus Ad sit realis, siue Rationis; quia de Conceptu in dubio non vt realis esse. Nec de Conceptu Ad aliquis debet esse titubatio, tū quia Relatio realiter distinguitur ab aliis; & realis distinctio non potest oriri a forma Rationis; tū quia Conceptus in abstracto & determinate per Conceptum Ad ad Genus; & realis Conceptus determinabilis esse non potest per aliq Rationis, alias species esset monstrosa: Ex dictis quia duo ova non sunt similia, quia similitudo fingata, & quia regia sunt alba, & in ovo sunt similia & obedire per se & per Ad: &.

Diuisio Relationis proponitur, et explicatur.

Relatio & sua prima diuisiua diuidit in Realē, & Rationis, prima vt quē ad aliud ad se realiter distinctū ordinatur & mota quacunque ejus Cathegoria, vt Pater refertur realiter ad filium; & Omnem qui Christianam imitatur quidam ordo vere & ad opifex sui, & ad se finem, quo ma summa bonum Omnem dilexit, & ait D. Ioh. 3 de gen: cat. & bonum eius Omnem non diligit & ea quē realiter non sunt, & ea quē regia sunt: Relatio Rationis sati ex dialectica fit eius nāa nota, Veritas ens & extrema fundamentalia distincta, & nullatenus Ve.

Quæsus: Relatio realis subdividit in transcendentale, & predicamentale, seu in Relationē ens esse: & Ens dici, quare nāa non transmittit ab omnibus cognita; Ng aliqui relicta Omni Scholastico cognovit, illam distinctionē explicant prout de rebus cognoscunt ad suas primarias opiniones, & gerado ea quoque ē Cerebro strategia. Loquor tui Eminentiss. Ingenio. Ens enim Vant integra indito Cy ex. Doct. Relationē transcendentale, seu Ens dici non esse aliud, quē nāa absolutē Vel ad aliud nāa sua ordinata, & vestigat, l, vt comparat cy illo, l, vt ab illo sit. l, vt denominetur per illud &; ita vt Leger Legentem ultra jubilat aliqua Causalitate.

Summa Cy transcendentalis refertur ad Corpus cy quo toty agnit; ita ad mām; accidens ad subtm, Omnino ad Cognoscibile; Deus extrema Vltra, Cui subtm Volcatij, & sic de Vestigium, ideo omnibus Causalitate aliqua, & dependentia summa. Dicitur ultra Relatio transcendentalis, quia non alligata certo alicui generi Veri, & per omnia genera diuagata; ac proinde diuerit subtiatē, qualitati, qualitati, actioni, passioni &, quia intrinsecē vt Vere nāa, quod ad aliud nāa sua non ordinetur.

Dubij facile apparet nāa relationis predicamentalis prout contra distincta a transcendentali; Consistit Cy in pura distinctione, seu non mixto ordine ipsius ad tey juxum Secunda omnino quacunque Causalitate; ideoque sic Relatio explicata Constituit Magis distincta ab aliis predicamentis, que non habent ordinē alicui ultra pura, & non permixta: sic Paternitas, similitudo, & alia, nihil ponit Physicē, Filio que Simile; & pura respicit, & pura, & tui Similes non habent nisi pure per se terminare. Alia determinia solent assignari, & non Vera, & alligata probabilitati Scholastica.

Iungo Relatio predicamentalis dividit in mutuā, & non mutuā: prima data quando & oppositē termini dati alia Relatio; sicut ens duo Similia, Pater, & filius: & data quando & oppositē Omni & extremi Soly adest respectus, & ordo, sicut Relatio Creaturē ad Creatorē = Deinde quidā Relationes sunt, que dicuntur Equiparantiæ, & Inequiparantiæ: Prior data quando & extrema mutuo se respiciunt sub eadē appellatione Equalitatis, Similitudinis, identitatis &: Vnumquodque Cy ex tremorū dicitur Equale, Simile, idē &. Ita & ipsa extrema diuersis appellationibus habent, vt Pater, & filius Genus, & Species: Creator, & Creatura &.

Dantur Nigdy vt aliquæ esse relationes, que quia non se mutuo respiciunt nulla oppositione relatiua ipsorum, & ideo fieri possunt Vno subto; Relationes ista appellantur disparatæ, quia nulla alia exigit, nec Una alteri repugnat: Sic que Petro possunt simul esse Relationes Paternitatis & filiationis, Similitudinis, & dissimilitudinis, seruitutis & dominij, Equalitatis, & Inequalitatis &, per or dinē ad Connotata diuersa vt de se patet: Hac Vat docent Theologi Relationē Paternitatis, & filiationis actiua & Patre, & filio, Spirationis actiua, & filiationis esse disparatas & Inoquoque inalterabiles, quia cum ipsa illas non sit oppositio, nec distinctio esse potest, de illud Ans. Parent. & Omnes omnia sunt

Vny, Vel non dicat Relationi oppositio.

Quotuplex sit Relatio.

Explicata, q̃ quid Relationis, & partibus eius; explicare oportet genera Relationum, quæ tot sunt, quot fuerunt Rationes fundandi; & vt Sanctus reliquit, obseruate quatuor necessario, Relat reperiri; quorum Subtus ignotum Relat, quod dicit fundamentum remotum: Secundum: Ratio fundandi, quæ appellatur fundamentum proximum: Tertium: ipse respectus, seu ordo secundus, qui vt ratio fundata: Quarta denique terminus illius respectus: vt Petrus Vz, qui Pater sit omnia nostra sunt: Petrus Vz Subtus Vt, q̃ refertur: & quia Vt generans, Vestigio alio generatiua, qua gnita resultat Relatio, & dicis alio generatiua Vt Ratio fundandi: Paternitas; ipsa scilicet Relatio: & filiatio sua tertia Relationis.

Ipsa Obs 5 Metaph. texctu 8. quod Vny, Substantia sunt rãs; quant. quale; in qualit. Simile: & hq Immixta statuunta Relationes primi generis, qua fundantur, Vnit. & mon: hoc vt, & Inuentia, & qualit. seu diconuenientia: Cum hq Conuenientia sit, q, Substantia, quant. & qualitate, dicis quæ Inuenunt; Subtrata dicunta rãs; quæ quant. dicunta æqualia; quæ denique qualit. Similia nominantur. Sic Petrus, & Paulus, quia Inuenunt, naã, referuntur Relat identitatis; & quia ster Vny & aliud Alley vt Conuenientia qualit. vt ster illa relatio Similitudinis: & denique duo quanta Inuenunt, magnitudine quantitatis, vt ster illa Relatio æqualitatis.

Et dicis Reliquntur Relationes quæ fundatur, diconuenientia esse ignissimas Relationes, quæ Inuentia fundatur, & Poly Connotatiue dicuntur; ratione ipse Petrus Relat Inuentis, qua respicit Paulu, respicit hoc, Signu relat diconuenientis: & Vny Alley ipsa Relatione similitudinis, qua respicit aliud, respicit etiã nigru: & ipsum quoty Relat ipsa æqualitatis qua aliud Cubitu magnitudinis respicit; aliud magnitudinis diuersa respicit Relat inæqualitatis.

Relationes secundi generis fundatur actione, & Passione, Vtriusq; a causa quomodolibet influente, l, physice, l, moraliter: Ad hoc secundu genus pertinet Relatio causæ ad effectu, & vice: Patris ad filiu, & vice: producentis ad factu, & vice: Calefacientis ad calefactu, & vice; Magistri ad discipulu &c. Nec obstat actionis, & passionis transire, quia quamuis Doctrina dicantur non tamq; Virtualiter, quia media actione pertransierat pora determinata, q̃ sufficit ad fundamtu Vtriusq; & formu; quia vt quod vt ista pora vt determinata.

Relationes tertij generis fundantur mensura, & mensurabili: non intelligas mensura qualitatiua, & perfectionis, vt perfectio sapientiæ quæ mensuratur per perfectionem scibilis. & hoc sta ligare & quamcunq; pora, habitu, aut Sensu. Relationes ista non sunt mutuæ; quia quamuis scibile sapientia, pora, habitus, aut Sensus dependeant ab obto; obta tamq; non dependent ab illis, sunt nec Deus à creaturis. Relat illa mutuo existimãt extrinsecã transcendentales, & non prædicamentales; ty, quia sapientia scibile respicit; quod exercet ab Mente Causalitatis Alty existentia, ac præ scibile non habet quæ terminare: ty hoc, quia sapientia non requirit existentiã sui termini, sed connexionem essentiæ cum existentiabo.

Explicantur conditiones exactæ ad Relationem.

Prima requisita Relationis vt non habere contrariu, quia diuersissimæ Relationes optime; cõtingit obtineantur = & non diuersæ magis, & minus simile, quia ab illis paries, quamuis minus de albedine altera, ad illud Relat Similitudinis referta = Secunda requisita vt ad Relationem non dari per se motu, quia fit per remotionem, Vnde Pater non stabit per se Relationem paternitatis, & generationis subiectis filii eo qua sine noua actione relatio Veniatur = Et, Natura juxta concurrit; quia sic Pater alicuius filij vt Pater, cõ filius alicuius Patris vt filius.

Quinta, q Relata sint simul naã, & cognit; simul naã, quia ex Vtroque simul esse debet, siquid non vt Patri eique ab sit filius; nec Dominus, eique ab existat seruus: simul cognit. quia possibile vt me cognoscente Petru esse Patre, aut Dominu, Pariete a Mey esse Similq, quæ simul cognoscam illu habere filij, seruu, & aliud a Mey cui sit Similis. = Sexta q Relatio exigit tey actu existentiã ex, l, signata, vel exercita; & hoc dicitur Relationem defluere potio, seu existente fundamento, &c. Alia sunt Conditiones, quæ Immixta adducunt, & ad cognoscitur facilius reducuntur.

Disp. 1ª

An formalis effectus Relationis sit constituere Subjectum actu relatum, vel referibile?

In difficultate grauissima, et ardua de Mente Sti Thomæ obscura, et subtili; Ad illius igitur intelligentiam, notio plurimos premitto hic cognoscere vm accidens distinctum per Entitatem actualem, et absolutam, et Relationi concedant Immunitatem actualem referendi, aut referibilitatem Subto = Notto 2º Aliquos esse Thomas quary existimant existere, seu esse; et habitus, Scientia, Calitas, Gratia, et generaliter quilibet qua: alios esse quary absolutum non Actuat esse; 3º existentia, q Substa Communicant, vt Vnio, Identitas, &c. &c. et quotuplex sit Relatio sit Entium Realiter, aut Rationary.

Notto 4º Existentia vltima Rey posse videtur, vel saltu Significato, vel Existente: Vnus alteri 2º Aliquem Esse vt, et Intelligitur saltu Significato, quando Intelligentia creata cognoscit illum alterum esse, quamvis exigentia ad omnem Existentia, seu Existibilitatem; et sic Intelligitur alterum 2º Vnum cum, seu Vnum Subsistere saltu Secundo, non Requiritur 2 alterum sit Vnum extrema nectens alterum; 3 quod ignis generet, sit talis nata, vt extrema alterum Vnita denominetur: Signum vt 2 quod cognoscitur Vnionem saltu Aqua et Subsistere, ng ignis Communicata extremum nihil nisi alteri Vnionem gerens Communicat.

Obijcitur tunc data Forma saltu Existente, quando data actualem Communicato, et quia contingens Forma ad Subtum: Neutrum autem horum Signum apportare Aliquid de modo alterius Termini, quos Aliqui male Relativi sunt, et distinguitur alterum eum esse ab alterum Significato: 3º multo tamen, quia actus primus nullum apportat Existentia; 3 potentia ad actum exigentia: actus Significatus, sive Existentia saltu Significato apportet alterum 2, sive Existentia non Existentia, 3 abstracta ab omni Contingentia Existentia.

Hic notandi Valentes docent, effectu formaliter, qui primo a Relato Subto Communicatur, esse referibilitatem, ac proxime verbum Relationis Status. ita Communiter Thos Cum Cajetano 1ª. q. 28. art. 2. distinguente inter Relatum Ens Concretum Ad, Concretum, et Existentia; et Sub Munere Status seu referibilitatis ponunt: Ad oppositum sentit nostra Existentia referendi esse primario, et peculiariter Rationis Relationis Subto Communicatu: ita Ad Scotus, et Munitas Venetus; plurimi Recentiores, inter quos Em. Agnirre: Mr Monedro, et alij.

Defenditur Vera Sententia 2ª

effectum primarium Subto a Relato Communicatum, vt illud aliter relatum Constituere, patet 1º hac Vata efficaci: Ratio ab Intuitiva Relationis, vt ad per quod Relatio ab aliis accidentibus solitis distinguitur; 3 Concretum Ad, vt id per quod ab aliis accidentibus Relatio solitis distinguitur: 3 per Concretum Ad solitis Constituta: Secundum Ultra Relationis Entitatem, Concedatur a Thomas; 3 Relatio Subto Communicat primario id per quod solitis Constituta: 3 igit Communicat Concretum Ad, vel Subto 2 Concretum Ad solitis Communicato.

Modo Su: possibile vt Intelligere Relationem Communicari Subto 2 Concretum Ad, qui Intelligatur Subto Ad aliud ordinari solitis; 3 possibile vt hoc Intelligere, qui Intelligatur Subtum alteri Relato solitis: 3 possibile vt Intelligere Communicari Subto Relationis, qui Intelligatur Subtum solitis relato. Maior vt euidens Existentia: minor patet: possibile vt Intelligere Subtum ad aliud solitis ordinari, qui simul Intelligatur illud aliud terminans solitis tale ordinis; 3 hoc possibile vt Intelligere, quem Intelligatur Subtum alteri solitis Relato: 3 maior vt principalis notio Relationis: minor Stat, quia tunc terminans dicit Relationis tractu, et non terminabile, ac proxime Subtum Relato, et non referibile.

Explicatur Ratio: Solicat Intelligere Subtum alteri Habere Relationem, qui Intelligatur Subtum alteri relationis dicere; 3 solicat hoc Intelligere, qui Intelligatur esse alteri relatum: 3. patet minor: solicat Intelligere Subtum alteri Habere Unionem, qui Intelligatur alterum Videre: Habere alterum Ordinem, qui Intelligatur Subtum alteri alio: Extremum alteri Habere Unionem, qui Intelligantur alterum Unita: et generaliter solicat accidens alteri Communicari Subto, qui Subtum alteri Sit denominatum: 3 similiter solicat Subtum Habere alteri Relationem, qui Intelligatur esse alteri relatum.

Negatur Ratio: non Communicatur Subto, effectus qui Suppositum Subto per primo ad Esse; 3 Subtum esse referibile, Suppositum ad Relationem 3 non

Immunicare subto esse referibile: probat minor: non posset subtus ferire, si de se non esset referibile: 2° esse referibile suppponit ad relationem: ans patet, quia si subtus non esset de se dealbabile, non posset ferire dealbare: 3° si non esset de se referibile, non posset ferire; quia esse referibile de se, est de se esse subtus agere relationem, & quodlibet subtus per se intrinsece est subtus agere recipiendo effectu forme immutabiles.

Respondent Thomas vnas rationes solu immunere de relat exercita, & vt immunicata subto, non vero diuisa vt coniuncta, & abstracta, & vt abstrahit ad omne actuale immunicat, quia videret non posse substinere subtus ferire relatu, quia illa est sic intellecta, non vt ferire relata, sed referibile = ad quarum dicunt esse latu dicendum per Thomas relationes, & absolutas; vtra hoc immunicata subto a nullo extrinseco dependent ad immunicationem subtus effectus; secus vero respectus, qui ad aliquo extrinseco dependent; & ideo etiam si intelligatur subto, non intelligunt subto immunicare, nisi effectu se tenentem ex parte subti, q concipi valet sine termino.

Sed efficacissime impugnatur patitur solutio, vt non videam aqua fugiam: videlicet nunqua licet dicere esse hoc visionis, & albedinis distincte visibile, & dealbabile, quia vt a subto abstracte non distinguit subtus, nec videns, nec alby; quia illa poa non se tenet ex parte forme, & ex parte immunicationis proprie. Vnde si separantur a subto, male possunt subtus alteri distinguere, nec videns, nec alby, & potius colore visione, & albedine.

Vnde: illa relatio vt abstracta a subto vt actu, & forte respectu vnius ad aliud vt qua: q actu, & forte relatio: q non referibilitas: vt simpliciter: id vt forte & distincte relatio vt abstracta a subto, quod prius illi immunicat, sensu contra q subto, & quod illi prius immunicat vt forte respectu ad aliud: q. & sic redeunt omnes rationes supra facte. Tandem solutio de medio tollit omnes fere distinctiones facta secundo, quia nulla vt, qua sine subto videretur non sit: q nulla vt qua non ponit deus cu aliqua potentiali, ac q de sine actu secundo: & quia potentialitas illa non se tenet ex parte forme, & ex parte separationis intelligibilis; ideo de se falsa & distincta, vel signata, i. exercita.

Dignitas assignata fere fratribus absolutis, & relativis, non occurrit discretate, quia sicut forma absoluta sensu immunicata subto, ipsi necessario immunicat suu effectu forte absolutu; ita relatiua suu effectu forte relatiuu; & forte effectu relatiuu vt forte respectu vnius ad aliud: q tale effectu immunicat relatio subto; & forte respectu vnius ad aliud intelligi non potest sine tio: q quamuis ad extrinseco dependeat ad sui immunicationem, sensu immunicata sine tio intelligi non valet. vt dictu vt manifestu.

Soluuntur Argumenta.

Ad V: esse relatiuum, vt exercitu referibilitatis: q primu vt q esse referibile, qua relatu: q relatio primo subto immunicat quod sit referibile, qua quod sit relatu: = assumat: esse referibile vt accidens de linea relatiua: q ad aliqua forma relatiua ordo debet; & non ad alia nisi a relat: q relatio subto immunicat esse referibile; vt esse referibile vt primariu dupleu, quia actus primus primo vt, qua secundus: q quod primo subto immunicat relatio, vt esse referibile.

Argutu q assumat indico ad aduersarios soluendu, quia negare non possunt referibilitate remotu & proximu; dicta quod sit exercitu illius, & illa primo ista: q primo immunicata subto referibilitas remota, qua proxima: patet dia, quia referibilitas remota vt accidens de linea relatiua accidentaliter subtrahitur subiectiue & dicto ad aliqua forma relatiua ordo debet = iaq dic de subto dealbabile, & alijs, que reducuntur ad actu albedinis, & illos, per suas formas quoad lineas.

Ad argutu facilitate gratia distinguo: vt exercitu referibilitatis accidentalis, aut forte, seu forma, nego ans: referibilitatis fundamentalis, seu subti facto ans: & distinguo disq: primo vt q esse referibile, qua relatu forte, nego: primo fundamentaliter facto ans: & nego sequelas = facilis vt solutio; argutu cui stendit q referibilitas sit dicta effectu proximo a relat, [illegible] facilis, qua per primo ad illa supponit vt qua subto debita fundamenti exercitu: & ratio vt, qua relatio cum sit de genere actus secundi, nulla vt illa referibilitas, nisi tanq logica, id vt nulla vt forte nisi logica, sicut & albedine, vnione, & alijs notis vt. Ad vltu distinguo ans: esse referibile fundamentaliter

Et accidens Logicę dicitur Relativa dupliciter: accidens primum modum, et sic: quia esse referibile, et sic dicitur Et quia absolutum positivum, et sola fundamentalia relativum, quoniam dicit per se cognitum Et cognitum respectu cuius quam debito referatur; et non certe deberet esse ad aliquid, quia per primum ad referibilitatem Dei, quę contenditur nec Ens Et quod Subito sit cognitus ad illum successionem; sicut esse deo Reale, Entibile de, non venit subito et extremum Vel Nicunque Logicę distinctę, Vel Nug frigidę cognitę.

Duo: Relat primum Et concretum In, quę concretum Ad; Et per concretum In Distinctum subito referibile: q esse referibile non Et a subito, Et Relat Et concretum In.= Notatur dicimus q Et huc tui: primi, et primarium: primi denotat aliquod concretum genericum: primarius aliquod concretum specificum, et peculiare: Unde quamvis anima primo sit concretum Vite Vegetabilis, et Sensitivi, quę Vite Rationali, non ideo Anima per illos specialia distincta, neque illos immediat subito Et primarios concretos; sed tota Et priores, et generales, et non maxime notaby communes Rationaly distinctus.

Hinc

Concedo quod Relat primum sit concretum In, quę concretum Ad, quia primum Et relationis esse accidens, quę tale accidens. Scilicet respectivum: nego tamen quod subito per concretum In referibile distinctum, et tota per illy denominatum accidentalitas Relativi concretum Ad: hoc Et, concretum Ad, Et In subito, accidentalitas distinctum subito relativi, quia nulli accidenti potest subito immediare sua effectiva peculiaria, et specifica, quę subito inhęreat; et ideo subito esse relativum formaliter deberet per Ad, et esse accidentaliter per In.

Arg V: coexistit refertur exigit tria existentia; Relativo predicamentali Et sic, non habet tria existentia: q non Et ipsa coexistit referendi. q nec Relat particulari: Maior Et certa, et patet minor, quia Relativo Et sic, sola petit tria Et sic; et tria Et sic non Et existentia, et precedentia ad ea: q. Confirmatur: similitudo Et sic non habet terminum q nec coexistit referendi: patet ant: similitudo Et sic continet omne simile: q nullum simile Et, quod possit terminare Relativum, seu coexistit illius = Confirmatur Vl: Pater ipsa Relat qua respicit filium genitum, respicit non ly genitum; et non ly genitum non respicit coexistit, quia filius non existit: q.

Dilt maiorem:

Coexistit referendi coexistit subito: coexistit signati subdistinguo: tria signata existentia subito: coexistit existentia, nego, per q patet ad littera; q sunt assignata relativo, ita debet assignari tria; Relativo non assignatum existentia, sola tria petita absolutia: q tria tria = Ad maiorem, non ad quationem distinguo ani: tenet omne simile sub munere referendi concedo, sub munere terminandi, nego, quia tota tenet illa a quo abstrahitur; et sola similia sub munere referendi concedo, sub munere terminandi, nego, quia tota tenet illa a quo abstrahitur a similibus sub munere referendi, et non terminandi: q sola tenet similia sub munere referendi, et non terminandi = Ad maiorem, omitto maiorem, et illam gratis distinguo: requirit nomen genitum ante generationem tunc, nego, ly genitum Et, concedo; ly ante genitum non Et tota illa negativa requisita.

Arg 3° quoniam acuta subtilia Solut merito

Theologi, quamvis opera perdant, laudabiliter laborant: quilibet persona divina distincta esse persona per Relationem: q Relativo cuilibet persona quę distinctum, immediat sua sola effectiva; et Relativo distinctum personam non potest illi immediare esse Relativum, et respectivum: q. patet minor. Sed tamen; ng tamen certa quod Theologi tenent: Relativo distinctum personam, Ex. Patris, illy potest; Patet pura persona, et hypostatica, Et sit principium originis alterius quia Et filius; et filio signo non distinctum tota Relativum: q. patet minor: filio signo in intelligitur Patris generans: et potens generadare: q non intelligitur Relativum: patet de, et hoc per quod ad generationem intelligeretur filium primum, q quoad:

Et ly: et efficatia acuta percipiatis subtota generationem actiua et passiua Patris esse deus, et origo alterius, et ultimum sui termini; actiones autem sunt suppositum: q generativo suppositi et aliqua persona subsistentia distincta; et Relativo persona, et hypostatica; et Relativo persona non distincta nisi per Relationem supernaturalem, Et immediate tenent Theologi: q quod primo immediat Relativo Et esse persona; et tunc Relativo in intelligitur sub munere Ad, et Et ita dicam In, quia in intelligitur filium genitum: q.

Non Et similiter nec soluctio nullam difficultatis; quoniam autem ad pure metaphysicum attinet, quia quid sit de alia solutionibus, dico quod quamvis Relativo concreto nihil sit non Relativum, et ex parte modi concipiendi aliquid absolutum adaptari potest, quia cum ea definitio contineat Relationem esse respectum unius ad aliud, necessario Et intelligendum Relationem esse unum, id Et subsistens, et pariter inesse subito, quod Et quid absolutum dicitur; Verumtamen, quia Relativo non habent subito, Et ibi distant, et sic illud ad aliud referat, ideo actum ordinatum per se: Unde implicite Relativum Et, et exigere absolutum.

Et huc

Ad arguty 1m minorq Subsumpty: ad 2am patet, distinguo maiorq: Distinct Personq Patris, Nat quæ Personq generantis, Filij, Deiq maiorq: Nat pura persona absoluta, n Suppositi, Sminorq: ad 2am distinguo antq non intelligitur Pater generans Vitalit, & Vt ita dicam completè Nam: Ultimo, & tamin datur concedo ant. per quod stat ad explicationq. Solutio data tenta Vt ex doctrina, quq S. Amantius Labaui à SS. M. N. Emman. Navarro, agente de processib. Verbi Diuini ex ipsius omniq pratorq, quq sunt solita in Deo, tbi quoad 1m ad istq arguty formari potest, Vt sequenti apparebit.

Igitur Summa necessitas explicandi istius Personæ Sancti non datur ad hanc doctrinq; Sicut 1mq nullq signq Vt quo sit Pater, quo qua non sit Filius, & 3q. istq, ita nullq Vt signq quo Pater sit Persona, sum sit distincta, ac prde generans, & spirans; & Patio Vt, qua tota ista, spirans ortus a Relat; q non potest intelligi Relatio distincta Personq, Filiq ad alia non distinguens, quia sum Vt effectus distinctionis; q non potest intelligi Pater distingui ad alio, quq generat, quq intelligatur actus generis, Vt Pater existens: q nullo signo intelligitur Pater Vt Persona distincta Relat, quq intelligatur ad alia distincta, ac prde relata ad illq.

Vnde quamuis admittamus Relationq Paternitatis succrere Patri, cum intellectu modificat, Vt sit prosonq principij generationis filij, quo q sensu intelligitur Relatio prqua generationq, ac prde non denominare Patri absq relatq, Deitatq exprimit, nihil minus Vt Pater nullo signo Deitatis intrinsece relatq, quia illa modificatio intellectus Patris ni per se primo ordinata ad generationem filij tanq ad finq intuitq per Vt Relat; q etiq si Relatio sub aliquo Concretione quasi absoluto denominaret Patri primi prosonit exercitionq, igit tamq primi prosonit stationis denominatur Sub Concreto-relatiuo; nimirq ex vi generationis qua prqcessit aliq Relatiua realitas. Hæc sufficiant circa 1m quæ tractanda,

Disp. II^a.

An, et quommodo Relatio à fundamento distinguatur?

Suppono hanc difficultatis inter Metaphysicos celebrarimq, & quæ ortum gratiosis, & graui, non pudere nisi de Relatione prqdicamentali; quia plurimq certq Vt Relationq transcendentalq a Re sum Vt non distinguit: Suppono quoq Nos loqui de fundamento proximo, ac prde requirimus tm relatio quq fundatur Subsistentia, sit ab ipsa realitas distincta; & istq intelligendq de Relatione fundata 1m 3 qualit, quq 3 quantitate.

Suma hac difficultate sunt Vt omniq fere Thomistarq tuentq relationq esse realitq a fundamento ducentq; & sic fere omniq Thomistarq, quia Augustinq ac aliorum huiusq Scholq peripatet, Vt Aureoli, Capreoli, Sylvestri, Soncinas, & alij. = 2^a sunt non pauci ex Scholq Subtilis, qui cum fundamento, & etiq cum termino Relationq identificat: ita Aurt. Arriaga, Oviedo, & alij: 3^a Demum Relationq Realis cum suo fundamento identificat, & istq a termino Realis distinguit: ita ex Doct. Suarez, & aliq D. Metaphys. Vazquez. & cum Illustrissimo Parente, E. N. Aguirre Dom. 1^q S. Aug. quamuis in Metaphys. contrariq doceat.

Prima assertio.

Dico 1m Relationq non identificari Realis cum fundamento, & termino. Vt ita Recentiores Societatis, quos Vt imprimis placet primi sui mentis aperire: dicunt enim quod Relatio distincte distinguitur a fundamento, & termino simul, & facto distincti, sicut quilibet Entitq ex partibq sui simul existentibus: Inde Relatio realis inadequate distinguitur a fundamento, Nat tm, aqua realis adæquata distincta, sicut Entitq realis adæquate distinguitur a Nat quæ Deitas, aqua etiq realis adæquate distincta. ex quq liquet Relationq per utrumque extremum fluxisse distare, & utroque non distinguit.

Alij recentiores sub ipsis ipsumq hanc Sententiq: similitudo una ter Petri, & Pauli simul coexistentes, una tota similitudo Vt realis, si illa ex utroque realiter distincta; sicut una tota Relatio fluxisse Vt una, Vt realis Entitq distincta ex una, & Deitas: q ister Petri, & Pauli coexistentes una tota Relatio fluxisse Vt q ita per quod Petrus Vt similis Paulo, Paulus Vt similis Petro: 3 Petrus Vt similis Paulo per 1mq istiusq nag: q Paulus Vt similis Petro per istq nag Petri: hoc actq repugnat, alias Petrus sibi ipsi similis foret: q.

Explicatur Patio: Similitudo Petri, & constituta per Pauli, non: & hoc 2m: q Relatio similitudinis non distincta per utrumque extremum, quod ad manifestum non caret: q primum Vt necessario Vera: q similitudo Petri ad Paulum

Assertio Secunda.

realitr de Linea absoluta ad lineg relatiug, ac g̃de mutaꝛ. quodlibet ḡ accidens transeuns subiectatg ad Lineam contraneg, subiectatg mutat; g̃ Linea Platina et contranea subiectatg absolutg: g̃

Illg, & quod magis mirum neg Samuig, dicunt Anselmug stellatibug de mutat ḡgia, & rigorosa, non vero d̃ ḡgia, & metaꝓ, à qua subtra hgi non potest, qui qui alteri similis, maior, aut minor &: per mutationg ḡgineg, & rigorosg stelligunt quali bet entitatg noug actione rigurosa gaudtg, & per se ad actione ḡtg, qua gritta g̃ subto, cuiꝰ ḡginea mutat; per mutationg ḡtgieg, & ḡgig stelligunt quelibet nouꝫ non ḡtg per se nata, g̃ habitg, & ortg per equal transtg, sicut relationes, ad quas non datꝫ per se motus, seu alteꝛa illazg gdictaꝫ. R

g̃ Contra 13 cogitationem & Anselmum cogregè: Nec stegnus similitudo colꝛis, seu colꝛis g̃qualitas, nihil g̃ actualis reiectꝫ vnug ad aliud; g̃ reiectꝫ illoꝝ colꝛis habere gradum, nulla g̃ne falta mutat g̃. g̃ duo minorg: colꝛis, & actualis reiectus similitudinis, & d̃qualitatis vt colꝛis, & actualitr g̃ne, nato nunc Petꝛo cui g̃qualis sum, & similis; & reiectus illoꝝ sunt g̃ne absque alteꝛa mei mutatione: g̃ minor & Anselmi cogregè, ag ait omnes auctꝫ relationes habg. Itaque cum natus fuerit (hoc qui antea erat nascituꝰ) ad illg habere potero sine omni mei mutatione.

Secunda cogitationi non minus vt Anselmus accessimus ḡgnatoꝛ: 1º, qua ex aduentu accidentis relatiui, & ex recessu eius, nulla arguitꝫ mutatio adhuc ḡgua, qua vt verbis Anselmi loquar, alia (subintelligo accidentia) omnino nulla (, accedendo, & recedendo mutationg circa id aequo dicuntꝫ effuere nascuntuꝰ: g̃ prorsus omnino omnis mutatio exulatꝫ. = Secundo: vltrà nouꝫ ita cogitari debet g̃ via Anselmi, vt non sit distinctꝫ realiter à subto aequo dicito; aliaꝫ Deꝫ maiorꝫ esse, & alijs naturis diuinitꝫ; esse creatoꝝ, Dnꝫ Deꝫ, qui omnia ḡtemporr & Res dicuntꝫ realitr, essent ag ipso realiter distincta, g̃derent que g̃ Deo mutationg saltꝫ metaꝓricg, quod longe ab vt a dott Anselmo.

Vtrò fundata g̃ solutione prima, transit principalꝫ difficultatꝫ g̃tra & contraꝝ examinandg. Intꝝ transeuntes, dicunt Homista An anima Petꝝ venienꝫ ad corpus, mutatꝫ ḡtegrece. An transitus actionis g̃ passionem actionꝫ ḡtegrece g̃ mutet? R. 13: g̃ primo realiter à passiua distinguitꝫ: similiter actio à passione: 2º negat: Sane vellem quomodo cunq; conjungi transitꝰ forma à Linea non mutatꝫ, ad lineg venienꝫ, actionꝫ ad contraneg lineg passionꝫ Dic sit transitus de non esse, ad esse, sine mutat ḡtegrece. Dico g̃ breuitr transitꝰ illg esse pure & extrinsecꝰ in fundam absoluto, per ḡtegreg mutationg terminꝫ.

Ex doctrina Anselmi roborata ex Aquila Doctorꝫ, qui lib 5 de Trinit. Cap. 16, dubitanꝫ circa g̃ Anselmug, ita obiectionꝫ soluit: quomodo igitur dicimus nihil Deo accidere dici Deꝫ, nisi quia ipsius naturę nihil accidit, quo mutetur, vt ea sunt accidentia relatiua, quę cum aliquo mutantur rerꝫ de quo dicuntur, accidunt:: & huius veritatis exemplꝫ subiungit: Nomen autꝫ cum dicitur pretium relatiue dicitur, nec tamꝫ mutatus vt, cum esse cepit pretꝫ, neque cum dicitur pignus, & si qua sunt similia: si g̃ nomen nulla sui mutat potest toties dici relatiue, vt neque cum incepit dici, neque cum desinit, aliquid ipsius naturę, g̃ forma, qua nomen vt, mutationi fiat; quanto facilius circa incommutabilis Dei substantia &.

Lumgeꝝ

Hoc Lib 5 ḡtinet: tex. 10 docet ad relationg n dari per se motꝫ, & fieri, quia altero subeunte mutationem, alterꝫ mutationg non subiens, vere dici potest ad aliquid, quę Paulo exponens Hoc 10 loco, lect. 3. ita loquitur. Nihil ḡ̃ accidit mihi de nouo, per hoc quod ḡcipio alteri equalis esse per cuius mutationg id ḡcipio cognosci tradit ogmc. 4 8. tract. 5. cap. 2. pluribꝰ que alijs ḡsequi, vita manifestę, vt miror quomodo audeant aliqui accusare Deꝫ, nrg Sctꝫ Angelico patri ꝑtractare &

Attende, & respice nostꝫ factum, audi Angelicꝫ Doctoꝝ 3 p. q. 16. art 6, dicit quemcunq; esse veꝝ hanc gradationem, Deus Saltat vt homo, ita aliqui 13 arguitꝫ, quod ipse natꝫ, & esset falta mutatio ḡ Deꝫ, assert: Ad 13 dicitꝫ, quod sicut dictꝫ vt, fieri ḡportat, quod aliquid gradiatur de nouo ad alterꝫ: Inde quandocunque aliqꝫ de nouo gradiatur ad alterꝫ cum mutatione cuiꝰ aequo dicitur nunc fieri vt mutari. & hoc stringit ḡ omnia quę absolutè dicuntur: non ḡ potest absolutꝫ, aut negatꝫ de nouo adueniꝛe alicui, nisi per hoc, quod de nouo mutatus ad modum ḡ, negandg.

Ea vero quę relatiue dicuntur, possunt de nouo gradiari ad aequo, absque cuius mutatione: Sicut hoc de nouo fit dicitꝫ absque sui mutatione per motꝫ illius, qui fit ei similis. Inde ḡtatꝫ non oportet omne quod dicitur fieri, esse mutatꝫ, quia hoc ge tiat accidere per mutationg alterius. Cuius doctrinę Aug. & Augustini; ḡ quid mirꝫ? an doceat ḡ̃ illius velit accidere per mutationg alterius. Cuius doctrinę Aug. & Augustini; ḡ quid mirꝫ? an doceat ḡ̃ illius velit

ḡ Studio contra puꝝ ac defecatę doctrinę Ligiorꝫ, quo gobrea nrg recreaꝛat uniꝛsg.

Remy Citato ogmc. 4 8.

quo dbr gerãcamẽto specialiter agit, hẽc Vatia habet: Cum autẽ dico quod Similitudo Petri habet Albedinẽ tãm vt fundamẽtũ, non vt intelligendũ quod Similitudo Petri sit aliqua alia res ab ipsa albedine, & sola vt ipsa Albedo Petri, vt habet ad Albedinẽ Platonis vt ad tẽ: Si hẽc Similitudo adderet supra albedinẽ Petri aliquã rẽ, nullo modo faceret aliquis aliquẽ Similẽ sine mutatione, vt patet; ng si quis Indra faceret modo aliquẽ faceret Similẽ mihi & ego sibi, nulla ẽt mutatione. Similitudo hẽc ẽt, nullã rẽ addit supra albedinẽ, quã realiter vt ẽt. quid cognoscimus? quid illustrius? & quid hominibus gratius!

Rationes pro nra sententia efficatiores propugnantur, et Aduersariorum efugia præcluduntur.

Primo Vatino, qua probando sumitur Sententia Petri, & Solutione, Sit hic terminus primus: duo alba sunt Coloribus similia per hoc quod sit forma Similitudinis; & nihil Augur addit vt forma similitudinis sed bene albedo: & illa per se sunt Coloribus Similia. Maior vt certa, quia nihil vt Coloribus tale, nisi per formã, qua tale Color habitu denominatur: pbo minorẽ: per id duo alba sunt Coloribus similia, per quod sunt Coloribus alba; & per nihil Augur addit ad Albedinẽ, sunt duo alba Coloribus alba: g per nihil Augur addit sunt Coloribus Similia. Maior

qua vt Sola difficultas, pbatur: duo alba sunt Coloribus Similia, per id quo Coloribus assimilatur; & duo alba Coloribus assimilantur albedine: g duo alba per albedinẽ sunt Coloribus Similia = Explicatur hẽc Vatio: illud Augur addit per quod duo alba sunt Coloribus Similia, vt Coloribus alby, aut non? si 13? g ideo duo alba sunt Coloribus Similia, quia sunt Coloribus alba; & sunt Coloribus alba per albedinẽ: g per ipsã sunt Coloribus Similia. si 2? per illud duo alba non possunt esse Coloribus Similia: pbo sch: id quod Coloribus non vt alby, vt Coloribus dissimile albo; & Explicat duo alba esse Coloribus Similia per id quod Coloribus vt dissimile: g.

Ocreo efficaciorẽ Vationẽ: id quod vt Vatio à priori alterius, vt Vatio Petri illius, si cuius vt Coloribus tale; & reiecimus quo duo alba se mutuo respiciunt, non vt Vatio à priori Similitudinis illorũ: g nec Vatio Petri illius: Maior vt nota extrẽa: pbo minorẽ: hẽc ponitur vt falsa. ideo duo alba sunt Coloribus Similia, quia reiecimus: hẽc autẽ vera: ideo reiecimus quia Coloribus assimilatur: g reiecimus non vt Vatio à priori Similitudinis & potius Similitudo Vatio à priori reiecimus; g reiecimus non vt Vatio Petri Similitudinis. Soly g albedo vt Vatio à priori illius Similitudinis. Lucas:

Sicut duo alba sunt Coloribus Similia; ita duo Homines sunt Coloribus similes pnãa; & duo Homines sunt Coloribus Simile pnãa per aliquid sibi tertium, & distinctũ ab illis: g ponitur duo alba: Maior vt certa: minorẽ pbo: duo Homines sunt Coloribus Similes per id quod vt forma assimilatiua illorũ; & forma assimilatiua vt abilis distincta: g. pbo minorem: Forma assimilatiua vt ipsa nãa vt dicit Conuenientia cum alia vt distincta a quo dicit: g. Augur: & gratiale vt Petry esse Simile Paulo Coloribus per aliq Augur addit realiter: g vt Similis illi per se ipsum: pbo ans: illud Augur addit quo Petrus esset Coloribus Paulo Similis, aut vt Subtrahens, aut accidens? & per aliquid quod sit accidens, negatur Petrus assimilari Paulo pnãa Similitudine Coloris: g non per aliquid Augur addit. Item pbatur: Petry per accidens Augur addit assimilari Coloribus Paulo, idq vt ac assimilari Coloribus per aliquid quod sit Coloribus dissimile; hoc & ducat: g. pbo Maiorẽ: accidens vt Coloribus dissimile subtrahens: g Petry Coloribus assimilari per accidens, vt assimilare per aliq quod sit Coloribus dissimile.

Ratio Baltrami pgnita penitus precludit

Aduersariorũ occursus hoc confirmatur & cluditur, & ideo ad illos Augur Sedeo: Nihilominus ad Ctrariũ dicunt per illud Augur addit Petry vt non assimilari Coloribus vt quod, bene tamẽ vt quo, & Vatinie; quia Petrus non assimilatur nãa Paulo, & pnãa, ac pbatur vt qua, non qua assimilatur: quia Sicut non bene dicitur duo alba esse alba & albedine, & albedine; ita non bene dicitur esse Similia albedine, & albedine. Huius effugij aliquale Exemplũ esse po test albus pbus, qua, quamus Singularis, vt id quo sit vere Coloribus.

Precego omnino, & petitio tuario: gratiale vt alby esse tale vt quod per aliquid vt quo, quy illud quo, habeat Alby vt quo, id quod aliud habet vt quod & Negatur Similitudinis quo Petrus vt quod assimilatur Paulo pnãa, non vt Similis vt quo Paulo: g per illum reiecitur non vt Petrus Similis Coloribus Paulo: maior vt euidens communis Omnibus qoq Nota denominatur: minor pbatur: illa Similitudo vt quod vt Vuenigtia Petri cum Paulo gratie existentiales nãq Rationalis; & illa reiecitur Augur additus non habet vt quo gratia existentialis nãq Rationalis, alias esset forma qua Petrus esset Coloribus Rationalis: g. Denique: Sicut & Vno albo datur reiectus quo Coloribus vt Similis alterius; ita & Nullo albo datur reiectus

quo Solute Vt Similes primo Modo: g ster illos duos reigeltus se tenentes eo garte Utrinque extremi datur Due
mentia; Sui naturis: g illi duo reigeltus se mutuo respicient Velut Similitudines: g Vel per se igit, ut per
aliquid distinctu? ie 13? g ostenus; quia non Vt maior Ratio Vt illi per se referantur, quo duo alb edines: ie 23?
g illud distinctu eo garte Utrinque Vt id quo reigeltus antes se Mutuo Solute assimilatur: g illo Sugger addito
eo garte Utrinque reigeltus, Vt eig Dementia: g se mutuo respicient Velut Similitudines: g Vel per se igit,
Vel per aliquid distinctu? ie 13: g idq quod genus: ie 23 idq Primo arguty Utique JJ Trinity.

Hinc efficacissime mittatq
Occurrit Ioannes Pallus Dominicus dicens Reigeltu Similitudines non fundare Aliq reigeltu distinctu quo ad aliud re
ferantur, quia Vt egotialis Relatio, ad quo non requiritur alia Relatio, Sunt ad alterum non requisiti alia qua eoru
datur ad agente, ad Unione alia, ad approximatione alia &c. Unde quilibet Relatio per se igit referri ad quo
referibile Vt, & hic Utantur processus Trinity. Amplectur Solutione; g genuine ignoto modo quo Cum Sua
doctrina Igni gerit; Sequitq omnino destrui Portus argutu quo non Cum Alij Dominici Cigeli quod ita ostendo.

Idco
Relatio Similitudinis ster duo alba distinguntur realiter ab illis, quia ab illis realiter separatur; g Relatio Similitu
dinis qua Unu reigeltus Aliu respicit, ab illo realiter separatur: g ab illo realiter distinguitur; g Ratione talis distinctionis
duo alba non Sunt per se Solute Similia: g neque duo reigeltus Sunt per se Solute Quementes. minor Sumptus,
Vt tota doctrina Ub. Ut p argutu Cadentes: pro minore Suppositi Syllogi: de reigeltu extremo Sua terminus
At, ad quo alby B dicit reigeltu Similitudinis, necessario deficit ab extremo At reigeltus quo referitur ad alby Ad reigeltu qui Vt p albo B.
p deficiente reigeltu eo garte extremi At, necessario deficit reigeltus eo garte extremi B: g reigeltus qui Vt
p extremo B, deficit: g per se igit non referit ad Aliu reigeltu. Maxime instatq attendite p duodu paternitatu
Quementiu p Vat paternitati, p quo Vt duplex relatio; Una ipsa paternitas Socratis, qua Subsistentia generandi referit Sor
tiste ad Subsistentia genitu; alia Similitudo Socratis qua Paternitas Petri assimilati paternitati Pauli; & hae paternit
dicunt Vt per se referri, & assimilari paternitati Pauli. Unde Volunt q illa Similitudo non sit addita paternita
ti Petri, p quod ipsa per se igit assimilet Paternitati Pauli: Certaine deficiente Paternit Pauli necessario
deficit Similitudo p paternit Petri, ipsa paternit permanente: g illa Similitudo distincta realiter Vt a paternitate
Petri: g Paternitas per se igit non Vt Similis Alteri: g ad Aliu Relationu datur alias. & Vt Ioannis ab hac
instantia se Expedirat, magis Vt quammodo amicabili manibq amplexatur Commentu, quo hic alias sunt igit in
gratissima, & integra.

Omnia Latenu dicta deducta sunt ex dicto Ioannis Similia sunt quoru qualitates Vt
Una; cum eig duo alba adeque aliquo. Sugger addito sunt Solute qualit una; sunt pariter qualit Solute Similia
adeque aliquo Sugger addito: patet Sub Aqi tui ex Regula dicti Vtat; quia adeque aliquo Sugger addito duo alba
Sunt Solute ster Eandq Speciu, ac p de Quementia Solutes: g Solute Una qualit per se. ans patet: quia per
Modu Sugger additu non Sunt ster Speciu qualitatu; p totum contra: Relatio eig Sugger addita non Vt Solute
qualitas; Sicut nec Relatio Similitudinis ster duas Subsistentias, Vt Subsistentia: g duo Subsistentia per se ster Spe
ciu Subsistentia Sunt Solute; p duo Subsistentia Sunt Solute Quementes, per id per quod Sunt ster Speciu Subsistentia
Solutes: g cum per se Sint Solutes ster Speciu Subsistentia, per se Sunt Solutes Quementes.

Secunda Ratio millatenus
deficiendo potest Omnipotentia mutationes omnibq que Sotra Deu p Celu, & Sub Celo Sunt, quocunque nato Termino,
ad que Vsque omnia necesse Vt Relata Similitudinis, aut dissimilitudinis, Equalitatis, Inequalitatis, Identitatis, Vel
p Qualitatis; quod quo naturaliu Vt primo Fructu apparet; quid eig mihi accidit, aut decessit eo natuit Petro
que que Cristus p me Europa Coexistente aduenit potuit per ortu Antichristi p India; unitu eig datur Ille Pa
tio Vt Natat p aliquo Similitudinis p dictu ame de Nouo.

Similiter Vt Veritatq tendebamus, quid quelo Conci
pimus, quando dicimus duas quantitates esse Equales Solutes, nisi quod ingelta una, & alia qualit, & Utraque
Vt Quementia Extrinsecu: quid Capimus, dy dicimus duo Solutes Coexistere, nisi Simultanea duoru Existentiu.
quid p intelligimus per duo Una Similia, nisi duo per se Conuenientia p una, Figura, & Colore? si eig per
Possibile, Vel impossibile Vellet Deus p edere illud Sugger additu quo duo Una dicuntur Similia Solutes, duas
quantitates Equales: duo p dicuntur Coexistentia: esset illa Solutes Coexistentia, Equalia, Similia nec ne?
Mirabile opportune Foret, & rem digna = d

Solutes obiectate Cayetany, quas aliqui Dominici sequuntur, quod
esse Similia fundamentaliter, idq Vt, ac esse Solutes referencia Vtercoliate Similitudinis; & esse Solutes rela
tionis, Vt effectus primus, & Solus Relationis: g pariter esse fundamentaliter Simile. Ergo sequitur nulla

esse per se Similia, æquata. Una adhuc fundamentalis; q quam longe a Veritate digressi, facilime datur intelligi ex concursu ad Aduersarios. Plura alia sunt difficilia exitus apud Dñs; quę suo ordine q Solutione argutory dabimus.

Occurritur Argumentis, tum ab Auths. tum a Ratione multipliciter Congestis.

Plura Dñs testimonia adducit Blont Dra neg Argtg; nully cui allego, quia omnia Vnus St Scopus: quotus cui Angelicus Doctor agit de reali q gtis Relatione Diuinary ad essentia, docet oppositu de Relationibq Creatis, quas adstruit realiter a Substantia distinctas, Vel quia cum Substantia Identitate faciunt; Vel quia illi inhærent, Ita ab omnibq recondaty St Relationes Creatæ realiter distinguu a Substantia Vel termini e exigeu, quod idq St ac distingui terminative. quod non stringit q Diuini, ubi Relatio non distinguitur absolute a termino, quia cum tmi sint neq Diuina, et Relatione, Patemitas &c. n distinguitur a nãa diuina modificata filiat, q solum ab ipsa Relat; q creatu Vero relatio distinguitur Realiter ty a nãa tri, ty etiã a Natã termingre. Arg Nat Organa

qua Brta ty Hominty, qug alij: Separatio Realis St signy eiudem realis distinctionis; q Relatio qualibet Separatur realiter a suo fundamto: g ab illo realiter distinguitur: minor patet: deficiente termino deficit Relatio a fundamto: g realiter Separatur Relatio: patet ans: deficiente termino, deficit essentia relationis: g ipso deficiente, deficit Relatio: patet ans: deficiente termino, necessario deficit respectus Vnius ad alind: g deficit essentia Relationis: ita Stat exordium: aut aut St certy, quia deficiente termino, necessario deficit Conceptus Rã, qui omnino St intelligibilis sine termino.

Huic argto occurrit P. Ioñ. dy dicit: alia accidentia omnino nulla, Vel St accidentia, Vel Accidentia mutationis circa id ad quod dicunt, efficere non cuntur, St quedy Relationes. Concedo q maioz; Dnego minoz: ad probationem dicit ans: deficit Relatio quoad entitatz, e ex parte rei, n ans: quoad Connotationem, siue ex parte Connotati concedo ans: per q ad Rationem Stat; quia deficiente termino, Soly deficit Rã quoad exigitatz, non autz quoad exigitatz; Dnde bellint nollint Concedere Dñs tenentur.

Primo quia Vnio formę identificata cum igna, deficit, e Soly requirit quoad denominationem, e essentiam: alio identificata cum passione, Soly deficit quoad denominationem: Representatio effectiy potentiay deficit ab Speciebq Angelicis, ceteris e exitatis, ng quę ante e exitatis representa erant St potentias, ipsa potentia, St exitatus representant absque ytterioza Variatione Speciem; idq dico de altero Oculo, e Sagitta Dei: q durat quę definita termangha q exitando, quę non distinguitur realiter ab ex. Ut placet plurimis Dñs, prout M. J. a S. Dñs. e tanq duratio Separari potest ab ex, e ipsa alia immediata.

Secundo quia dicta Connotatiy male apud plurimos St Vna, idco alia, e alia exemplia accumulo apud ipsos Vna, Succedaria: Itaque St ig q Corpora Celestia, Relatio Similitudinis qua Vna paternitas ad alig respectum cum igna realiter identificatur, e tanq deficit deficiente paternitate identificata terminative. Dey denominari pater Vny Petri, deficit q adulto Petro, lega quę ig non denominatur q adultum, q adultus, e Conservatus; e tanq esse Conservatiy, e q exitij non St quid realiter distinctiy ab igno St q adultio.

Sateamur igitur omnes, e pura Ratione inuicta Vnanimiter assumemus plura Verificari de Uno, e non de alio cum igno identificato Ratione cuius tatiy; St pulq Videtur q exemplia adultus, e Petrum contingat q Uno alio, quod Unico respectu quo respicit Vny albi Simile, respicit etiã Nigrum q dissimile nigry; Vnica big Relatio St, quia Unity St fundamty, scilicet Relatio qua alog dicitur alio Simile, dicitur dissimile nigro; e tanq nigro deficiente, deficit dissimilitudo identificata cum Similitudine; Vel melius deficit quoad denominationem dissimilitudinis. quare Relatio non poterit deficere quoad denominationem, e non quoad entitatem.

Dnuger ty apud Rhomistas, qug apud Rtos Scotistas oppositos Connotatis Video illam Vny e Respectu q sui dicendo: Aqua Christique big Animam Rationem Connotans Relationem, St Similes Leoni e non Rationale identitatiy: quomodo q de Duobus identificatis Verificatur Similitudo e non Similitudo; non poterit Verificari defectus Relationis sine defectu fundamenti identificati, absque dependia identitatis. Quomodo q Vny Leo defectu non St absolutus, q pure respectiuus, qui non fert realem distinctionem, pariter dicimus de defectu Relationis qui respectiuus St, e non absolutus.

Quod big defectus respectiuus non fecerit, nec faciet distinctionem realem, nec mutationem q pure respectiuam, patet Vt omnibq Relatiuis, aliter male ponerent Deum plura difficilima Ista q mutabilitatem Dei: quod autem defectus illatus ex defectu Connotati, sit pure respectiuus, patet, quia ablato termino, St fundamty non relaty

de Carne Christi non ex Scriptura: g° deficit Relatio defectus pure extrinseci: g° stricte generarent: quater diuersus: Ex loco Ly quod igitur non Posset defectus combustibilis, non arguitur strictum defectus Entitatis igitur Ly: Ex loco Ly quod omnis Dei spiritale non producat, non arguitur strictum defectus Diuine Entitatis; & sic alia gene sine numero.

Nec me terrent

Quorydg Exclamationes Otia Connotantes, Ex eo quod tale doctrina Laudabiliter fuerit, vt sine contradictione Deo Placeat Libertas Dei, cum ipsius inuiolabilis, prima Libertas ad Primum; non Ly me terrent, quandoquidg Lego & Eccleng Patres Connotasse Dei, dy agunt de Deo Sublimando: Immo Ex hijs grady faciunt ad diuina Ex pondda: Vide Augustinu, Anselmu, S. Thomu supra allegatos: Insuper percurre Boetiu lib. ad Symmachu de Trinit: Tertullianu lib. contra Hermog. Cap. 3. Iustinum q. 115 ad orthodoxos Otys Exemplo Unitatis que sine principijs numeri sit, sine non, semper Ladg &c.

Dico: g° deficiente termino deficit Relatio quoad Connotationem; ad Relatio quoad Connotationem vt fortissima Relatio: g° deficiente termino, deficit fortissima Relatio, igitur minor Relatio quoad Connotationem, vt fortissime ipsa Relatio Connotantis ty; ad Relatio Soly vt Connotat ty vt fortissima Relatio: g° Relatio quoad Connotationem vt formalissima Relatio = Bilingue minorg: Relatio quoad Connotationem stricte Concedo minorg: quoad Connotationem Extrinsece, N minorg: & distinguo Seq: deficit fortissima Relatio quoad Extrinsece Concedo Seq: quoad stricte, nego Seq. Bilinitio assignat duplicé Connotationem Relationis, primo stricte que distat a Natura Connotata ab alio Extrinsece, si genitus, ipsa Constituit fortissima Ratio Relationis, quia cuius effectus non vt sita & Executio Exercito Velificandi, & Executio Signato, quod non deficit generante fundamento, & vt ipsu fundamentu: Ad Connotationem appellamus Extrinsece, que Constituit & Executio & Exercito respiciendi, posito Extrinseco Exercite; Cum cum Contingens sit genere Exercite Connotatu, Contingens pariter vt illy arrideat, ipso que adlato, deficit quod ad illo dependet, Scilicet Exercitu Exercitu respectus; non Exercitu Signatu, & stricte.

Ex hijs Exactissimo hanc desfi cultatu magis stringere Oriedu, Arriaga, Hurtadu, & alios Scriptores distituentes relationu adequatu Ex fundamento Extremino simul: Inquiro g° An adequatu Relationis se teneat ex parte rei, identificetur cum alio adequato Cuiusdg Relationis se tenentis Ex parte alterius rei, An non? si hoc Ly: g° Relatio resultans Equis Ex utroque non vt una quiescentis relatio, & duplex adequata, quod ipsi non arridet: si 1a p. g° adlato termino, & generante fundam, permaneat Relatio Ex parte Primi Extremi, ipsa deficiente Ex parte alterius, quod longe difficilimu Ve.

Instabis: illa Connotatio Extrinseca, Sive Exercitu Exercitu respiciendi, identificetur cum fundamento, Vel non? si 1a p. g° deficiente Connotato deficit Exercitu Exercitu quod sequitur: si Ly: g° Relatio fortis, non identificetur cum fundamento: pro Deg: illud Exercitu Exercitu vt fortis Relatio deficiens defectu termini, & id quod deficit non identificatur cum fundamento: g° relatio fortis non identificetur cum fundamento.

Dico illg Connotatum Ex terminus, Sive Exercitu Exercitu quoad sua entitatis identificari cum fundamento; Sensu vero quoad Exercitionem ipsius Exercitu. Et Ratio, quia Exercitu Simpliciter quoad entitatis vt Exercitu Specificatiue Simpliciter dicendi omnia sua Realitatis, identificata cum suo fundamento, quod per se Exercitum ordine ad Extrinseca: Exercitu Simpliciter quoad Exercitionem ipsius Exercitu, vt Exercitu reduplicatiue simpliciter, g° cum fundamento non identificatur Ex potius Sequitur distinguitur; quia sensu illo reduplicatiuo non vt dicimus sequo reluceat identitas; & potius Sequitur distinguitur.

Hanc doctrinam non Ex cerebro meo, & Ex doctrina Scuticary, & Thomisticary deduco: Itaque illi omnes Otia Scoty Quammaxime dicunt deficere Similitudinem ab Animali Hominis considerato Specificatiue, Non vt per Rationale determinato; Nihilominus si considerata Animal reduplicatiue vt Sensibile, dicit Similitudinem cum Leone, qua non dicit Rationale identificata cum Sensibili, Ex quo nulla Ex Deum cognoscat, quia media illa Reduplicat, & aggaret sub Virtuali, dissimulata identitate Realis, media qua Verificata Similitudo, que non licet, & potius dissimilitudo; Sensu recto, quia g° mixy, quod attento fundamento vt Exercite relato, dicit aliq non identificatum Scilicet Fortiter, identificaty tamq realiter? Verbat igitur Sive An Exercitu Exercitu sit Relatio fortis? ad quod dico Ebe Relationem fortis Exercite Simpliciter à fundamento distinctu Soly fortiter, Ex non realiter, & sic distinguo Sugetum Conseq: Exercitu Exercitu vt fortis relatio deficiens defectu termini deficiens quoad fortitatis Exercitu Concedo: quoad Entitatis ipsius Exercitu, nego: & distinguo minorg: id quod deficit sub ratione qua deficit Concedo minorg: Vel ipsa n deficit, nego minore: & distinguo Seq: Relatio fortis sine fortis Exercitu Deeds: sine Realis & ipsius Exercitu, nego. Ex dictis Liquet stellig a dist.

Instabis: fortitas Exercitu identificatur cum Relatione fortis; & Relatio fortis identificatur cum fundamento: g° ergo cum ipso fortitas Exercitu identificatur; & Ex g° Vel aliter: fortitas Exercitu se tenet ex parte, qua permanente fundamento, erit fortitas Exercitu: g°. Vel aliter: fortitas Exercitu se tenet

exparte fundamẽti: q̃ solitas exercitij, Et solitatẽ exercitij Vel per se ignq̃ alta, et solite identificata cum fundamento, Vel non: si hoc Et: q̃ alta et solita distinguita ad entitatẽ fundamenti Secta dist et solita, quę jungnacumq̃: si Et: q̃ peremte termino, permanerat solitas exercitij Et solitatẽ exercitij, quod contrii repugnare, per Se noty Et.

Explicata intentia: quando dicit annexatus dafficare solitatẽ exercitij Et solitatẽ exercitij, l, sensus Et dafficere talẽ solitatẽ genei locali, l, genei considerationis sui, Vel tantũ dafficere quoad aliquod gradũ reale actuale? nec primũ, nec 2m dicere possumus, quia nec per vocem conferri illud exercitij, neque aliqua imaginari per Realiter adueniat: q̃ Et necessario dicendũ: q̃ aliq̃ reale actuale additur fundamẽto, Vat cum Realitas altera requirit tũ; si hoc Et Relatio: q̃ vtra Realitas altera additur fundamẽto.

Retorquentur per quęcunq̃: Animal Et Sensibile Et Risibile Leoni; si Animal Et Sensibile identificatur cum Rationali: q̃ Animal Et identificata cum Rationali, Et similr Leoni, ita Straus non arridet: q̃ nec premiss. Et: Sensibile Et solitatẽ sensibilis, Vel identificatur cum Rationali altera, et solita, l, non? si hoc Et: Patet distinctionis solũ Scoti: si Et: q̃ Sensibile Et identificata cum Rationali altera et solita Et similr Leoni; qđ Sensus actualis et solũ esse non potest, quia destat Rationale.

Instruger 2m argũ fundamento Landę difficultatẽ quęrenti: Et alia fundare Relationẽ, Et aliqua entitas aduentitia fundamento: Vel illud per se alta fundat Relationẽ: si Et: iterũ 2m instruo, An fundamẽto ad illã entitatẽ aduentitã altera fundati esset alia entitas, An per se illã alterã resignaret? si Et: q̃ de illa entitate idẽ formo argũ sicut esse: si Et q̃ adiato termino, non potest exparte fundamenti, hoc quod Et alia per se fundare Relationẽ; Et nihilominus permanente termino non haberet fundamẽto per se alta fundare, Et patet: q̃ negando, et negandũ.

Ad 1m Negatio concessa maiori distinguo minorẽ: Relatio solũ identificatur cum fundamẽto quoad entitatẽ, concedo, quoad solitatẽ exercitij, subdistinguo: identificata Et id quod dicit q̃ solutio, concedo: Et id quod dicit q̃ segregatio, et distinguo sicq̃ modo: Ad 2dam dicendũ dico solitatẽ exercitij qua tali se habere exparte fundamẽti; negatur quę identificari cum fundamento per illud, quod q̃ dicit dicit humanitatẽ exercitij, distinguo tamq̃ per illud quod dicit exprimi, qđ ex hoc negata dist Scotica, qua absoluta Et sua deprauata alicui connotato, ac q̃de q̃titica Et, Vel genei alicq̃ q̃titeq̃, qua longe ab Et à dist exotica, qua militat pter Relationẽ fundamẽtũ.

Ad 2m, si gobem, quamuis diffusum arrearem declinare V. molestissimũ argũ, et aliquomodo q̃tẽ satisfacere: proponea quę attendere habemus modũ argumentationis, qua si fiat a solito ad entitatẽ, omnino Et innanis: itaque q̃cunq̃ obiectus dicunt Homuncio q̃ cognito Rationali, cognoscit identice Animal, q̃ solutio non cognoscit; Et ideo si argumtur, q̃ cognito Rationali solito, debeat cognosci solita Animal identificata, negant, quia argumentatio fit a solito Virtualiter dist, ad entitatẽ positiuã, qua Et Variatio.

Contra Instruger: si aut Animal Animal hominis q̃ntũ Sensibile fundare Similitudinem cum Leone, q̃ Animal hominis identificatur cum Rationali: q̃ Rationale fundat Similitudinem cum Leone: negatur merito sic, quia fit argumentatio à sensu reduplicatiuo, et metaphysico, ad sensum specificatiuum, et identicum; et Ratio Et q̃ supra firmata, scilicet, quod Animal sit fundamentum Similitudinis cum Leone, non dicitur de Animali, quia sit identificata cum Rationali, q̃ potius, quia Virtualiter distincta Et a Rationali; et illa quę dicuntur de Animali Virtualiter a Rationali distincto, non debent praci de Rationali, q̃ potius Vat dicit negari.

Ad 3tiũ notter quoad quoad dicendi modum q̃stiõis: sicut Animal Et quędã Realitas metaphysica dicta Virtualiter a Rationali, ita Relatio, seu exercitij referendi, Et metaphysica Realitas Virtualiter dist a fundamẽto; et ideo Relatio Et accidens metaphysicum aduenies fundamento q̃ sensu metaphysico, quatenus Et extra eiusq̃ cuius; ng de essentia subiecti, aut quantitatis non Et ad aliud referri: proponea hic 4y quęritur An Relatio deficiat, peremte termino, et An sit aliqua Realitas, dicendũ Et, esse realitatẽ metaphysicũ, quę petit quoad esse metaphysicum, permanente q̃ esse physico.

Si vlterius quęritur An Relatio 2m esse metaphysicum identificetur cum esse physico fundamẽti, dicendũ Et non identificari solito, aut Virtualiter, q̃ tota realitate, id Et 2m illud, q̃ q̃ dicit dicit Relatio, quia illud esse metaphysicum Relationis aduenit fundamẽto distincto q̃ suo esse, ac q̃de Et extra eiusq̃ illud, cum quo q̃nitur realiter identificari; Prosequea quę, 4y fit vltra argumentatio; peremte termino petit Relatio, et tamq̃ non petit fundamẽtũ: q̃ distinguo 2dam Et falsa; quia q̃ maiori summitto Relatio q̃ sensu formali; q̃ minori summitto fundamẽtum; omitto Et falsa: quia q̃ maiori summitto Relatio q̃ sensu formali; q̃ minori summitto fundamẽtum; omitto Et falsa;

& solute petit, vbi vt petit quond solitate relatiuq, quę prius tertiano resultauit resultatiua metaphisica. & solui quę ad aduersarios & secundo Nota bene.

Arg 1: Relatio fundata ī subtantia non potest identificari cum ipsa: q nulla relatio cum suo fundamento: patet ant: Relatio fundata ī subtantia vt vere accidens; vere accidens non potest identificari cum subto: q patet maior: Relatio fundata ī subtantia, dūdat hūi, vt membry contradistincty à subto, ī quodlibet membry contradistincty à subtantia vt vere accidens: q: maior vt certa, quia hūi diuisy vt realiter ī decē predicamenta, quorū myi vt subtantia & nonq remanentia accidentia.

Hinc arguit omnes s. Ths opus. 48. cap. 3. ita: Dicendū quod diuisio hūi in decē predicamenta vt diuisio ī decē Vū. vel quoty ad hoc quod dicunt diuersitas rei ī essentia & realiter, sicut subtantia, quantitas, & qualitas, quę ignota ab inuicē sunt diuersę res; vel ī quoty dicunt diuersitas rei ī essentia, quia vna ī portat aliquā ab diuersa, quę non ī portat reliquę, & sic relatio differt à suo fundamento quia ī portat oppositū relationis. & solui Colligitur quomodo sit ī telligendū diuisio hūi ī decē predicamenta, & quōmodo solū ī essentia, & denominatiue relatio distinguatur à suo fundamento.

Itaque diuisio hūi ī decē predicamenta, non vt ī decē realiter & absolutè distincta, alias alio, & alio, quę diuersa predicamenta dūtaxat essent realiter diuersa, & distincta, ita dimittas quos aduersarios tolleramus, & distincta vel realiter, vel formaliter. quia Ths ī 2. Cathego. solū per illā diuisionē intendat demonstrare modos diuersos, quę vere essentię metaphisicę habent, vel absolutè ī se, vel respectiuè ad aliud: cum hūi subtantia aliter se habeat dūdecata ī se, & aliter vt ad aliud ordinata, ideo considerata absolute ī se, & ī quoty habet esse per se, constituit vna predicamenty, & ī quoty ad aliud ordinata, aliud predicamenty.

Hoc quod vt ad aliud ordinari, cum dicunat subtantię (sicut quantitati, & qualitati) ī distare ī suo esse metaphisico, ideo dicitur esse metaphisico aduenire, sicut concipimus durationē aduenire existentię, & hoc, vna parti, subtare accidentię subtantię, certum nobis operatum, & actionē quę recipitur, quę aliquomodo concipimus aduenire mag prius ī quoty subtantia vt, alia quę passim obuia ī tota philosophia. quę omnia ī se subtantia sunt & accidentia per relationem cum fundamento ī se,

Vnde notate hic primo diuisū ī subtantię, & accidens precindens a physico, & metaphysico; accidens subdiuisū ī accidentia physica, & metaphysica; ad vltimū membry pertinent dūdecata quantitas, qualitas, & alia; ad hoc relatio, actio, passio &c. quę, quia secundū modū dicendi non pertinent ad ī tegritatē rei quam dicimus, dicuntur diuersa predicamenta. Vnde ī forma rei ad arguty nego ant: ad probationē, distinguo maiorē vere accidens predicamentale, & metaphysicum concedo: realē physicū, nego: ad probationē distinguo maiorē: dūdatur vt membry metaphysicę contradistincty à subtantia concedo: vt physicę distincty nego. & sic patet ī telligendo minorē.

Arg 2°: illa realiter distinguntur quorū hūtates re ipsa non sunt idē; ita se habent relatio, & fundamenty: q &c minorē: hūtates relationis vt puri ordo, seu respectus, cuius totū esse vt ad aliud se habere, vt patet & dictis deffinit: & hūtas fundamēti non vt purus ordo, purus nec respectus, cuius totū esse sit ad aliud, quia hūtas absoluta vt: q.= & remota: & hūtas aliqua Creata potest ī se habere munus absoluti, & respectiui, ipsi tribuendy vt, q vt quoty Deus; sicut dicit Theologi cum Ths 1. q. 28. art. 2; docent Diuinę esseng ob sui immutabilitatem quoty esse munus respectiui, & absoluti per modū simplicis hūtatis.

Arguty equiuocat hūtatis cum solutatis, q quę dicunt sitę. Videant aduersarij ī eo, & durat, realiter indistincta, & nihilominus hūtas dicit tota vt ī ordine ad essendy ratiōe contra causas; hūtas autē durat, tota vt ī ordine ad perseuerandy ī esse: hūtas subtantię ī qua essentia tota vt ī ordine ad distinctionē rei; & ita ī se nata tota vt ī ordine ad operandy, absque vlla distinctione realī distincta: hūtas animalis sensibilis tota vt in ordine ad sensationē; & hūtas rationalis tota ī ordine ad discursū sine vlla distinctione realī distincta.

Neg q concedo maiorē & neg minorē: ad probationē concedo maiorē, & distinguo minorē: hūtas fundamēti vt ad aliquid dotata cum congrua nego minorē: hūtas fundamēti absolutè sumpta & cedo minorē: vel aliter: hūtas fundamēti ī diuersa metaphysica, concedo: ī diuersa physica, nego: nihil hoc hoc probatur arg, & dato hūtates entitatis ī diuersas entitates ī se esse absoluta & respectiua, quia ratione quarum illę habent sua diuersa ratione, & subdiuisio diuersorum, sequitur esse hūtates absolutas habent illę, vt distincta vt ī suo esse, sub qua vna absolutā omni respectiua esse tamq respectiua habent vt coexistentes cum alia; vnde aliā gerita per se transit de absoluta ī respectiua.

Ad dd dico

Latz esse dicenz ꝑter entitatz Diuinz, & Creatz; illa luꝫ absque aliqua forte distinct. vt absoluta, & relatiua substantialiter, quia Relatio Diuina vt forte substantia; Relatio vero Creata, non ita, quia ꝑ suum forte, & metaphꝫicu vt accidens suum esse habet, sic que entitas creata non vt de conceptu forte Relationis, sicut entitas Diuina; & quo patet quomodo sine reali dist. ꝑ cum sola dist. forte Relatio extrahat substantiam a linea Relationis absoluta ad Relationem. Quer: Relatio sumpta

ꝫ esse reale, vt pure relatiua; ꝑ entitas fundamti ꝫ esse reale nec pure Relatiua: g entitas fundamti ꝫ esse reale non vt Relatio = Resp: Relatio forte sumpta vt ꝑdicat ad aliud aliqua dependentia ꝑ se: g forte sumpta vt pre ꝑdicat ad aliud; ꝑ fundamtz non vt pre ꝑdicat ad aliud: g Relatio pre distinctur a fundamento = Insuper: Relatio vt aliud ꝫ toty esse sui: g vt aliud ꝫ esse fundamti: g fundamtz ꝫ esse suy vt ad aliud: g ꝫ esse suy non vt absoluty.

Remito maiorem, vel gratia Aduersarij illg. distinguo: ꝫ esse reale metaphꝫicu concedo: ꝫ esse reale ꝑmu, nego: & distinguo minorem: entitas fundamti ꝫ esse reale absq; & oppositione nego minorem: ꝫ esse reale pure & positiue, sub distinguo: non vt pure Relatiua forte, concedo, entitatiue soluitur, nego minorem, & dg sub eade dist. Sic luꝫ entitas fundamti diminute absoluta ad aliquo terminu, certissimu vt non esse Relatiuu forte defectu & oppositionis, non defectu sui, vt patet ꝑ signe, qui defectu agro dimationis non vt combustibilis, & alys; per quod stat ad alia.

Arg 5: Similitudo vnius albi ad aliud albu, non vt ista albedo: g Relatio non vt fundamtz. pro am: potest augeri albedo ex parte vtriusque extremi & potest augeri ex parte vnius, & minui ex parte alterius, qz data augmtz ꝑ similitudine: g similitudo non vt ista albedo: patet cia; quia ex duobus idetificatis non potest non potest huy augeri, & aliud minui. Resp quod albedo considerari potest vel vt fundat similitudine ꝫ specie, ꝫ numero: primo modo, sicut non potest augeri albedo, ita nec similitudo: vltimo, albedo vt alterius similis ꝑ gradu determinatu; inde si ex parte vnius extremi augeat albedo, & non ex parte alterius, erunt similia specifice, quia qualitas vt una, & erunt dissimilia accidentaliter, scilicet magis, & minus.

Disp. 3ª.

An Terminus Relationis aliquid relatiuum sit, vel absolutum.

Cæmur haltenus de relat. quod essentia sua, parte de una comparata ad suu fundamtz; sequitur q relatio ergo ipso ordine ad terminu tendere. quo dato omnes Relationes primæ, & secundæ generis mutuæ nominari, quia ex parte utriusque extremi vt Relatio; sunt huy albedo A, & quarty B referuntur ad aliud albedo, & ad aliud quarty Relationes similitudinis, & equalitatis, ita hoc albedo, & hoc quarty, quia similis vt albedo, & equale quanto B, eadz Relationes ad illa mutuo referuntur. quod huy quæritur 1º. An albedo sit tuus forte similitudinis, An similitudo cuius tui; 2º intelligo de dubio quantu ad equalibus; pariter que de patre, & filio; An soleat Relatio equalitatis terminari forte ad equalitatz, an ad quantitatz; & pariter An terminata ad quid, an ad substantiam gentis.

Prima, ꝓpter satis metaphꝫicam difficultate, sententia tuetur omnes Relationes predicamentales terminari ad Relatiuu: sic Cayet, Araujo, Complut. & fere omnes 2ª 2æ = 2ª Sententia ꝑter Nominales omnino negant Relationes mutuas terminare ad respectiuu, & non mutuas ad absoluty: ita Ferrara, Marsilius, & Recentiores 3ª 2æ = 3ª denique docent omne Relationem ꝫ mutuo, tam non mutuo terminari ad aliquid absoluty forte. ita Sum Sui Subtilis Doct. ꝑ V. dist 30. q. V: Ockamus Suarez. disp. 2ª Metaph. sect. 16. Vazq. Hurtado, & alij, quo subscribit N. P. Monedula.

Nostra assertio.

Certum & dictamo omne Relationem predicamentalem terminari ad aliquid absoluty forte; ac ꝓde terminus Relationis tꝫ mutuæ, quæ non mutuæ, vt absolutus. duplex pars Primæ pp, & quorum prima pars: Omne Album non terminatur ad Similitudinem Albedinis: g non terminatur ad Relatiuu: pro am: Negatur quod Similitudo albi B terminet Similitudinem albi A, quia albus B vt talis vt, non sit simile albo A; & negatur quod albus B, vt terminus vt, sit simile albo A: g negatur albus A terminari ad similitudinem albi B.

Maior vt certa

ꝯ Sent. Straua, quia si Alby B non vt Simile Abo A Ot tui vt, tui illius Relationis non vt forlitr rela
tum, quia Otra Similitudinē, nihil vt ꝯ Abo de genere Relatiui: minor patet: Repugnat quod Alby B vt
tui vt, dicat, & cognoscat forlitr Concessy Ad; ꝯ Alby B vt Simile vt Abo A, dicit, & cognoscit for
liter Concessy Ad: ꝯ Alby B vt terminus vt, non vt Simile Abo A. Maior vt Euidens, quia Contrary Sub
Vat forlis, & Cognita Contrati, non vt relty forlitr; ꝯ Concessus Ad se tenet & cognate relti: ꝯ Euidens
vt illa maior.

Contra Euidy Syllogr nullo tale fallacia defectu & cognate terminorum, vt Cuique attendenti Patebit:
Minor ꝯpa vt difficultas, nō tallen demonstratiue suadetur: quia, quid Altery Simile vt, dicit ordinē ad aliud
Cui assimilatur: ꝯ quia quid quid Altery Simile vt, dicit Concessy Ad; ꝯ Alby B, vt Simile Abo A: ꝯ Alby B,
Ot Simile vt Abo A, dicit Concessy Ad; ꝯ Alby B vt terminus vt Similitudinis Abi A, vt Simile Abo
A: ꝯ vt terminus vt, dicit Concessy Ad, & Pegaty vt tui Relationis. Erit relty illius.

Negando Alby B esse
Simile Sub munere terminandi, non Sub munere referendi, quia q signo quo ꝯstituitur esse tey Similitudinis, ita
Cligitur & cognoscit vt ꝯ ad quę Alias referatur; non vt ꝯ ei ad quod refertur ad aliud; Cum hoc tamq Compoñ
tur, quod ꝯ ad aliud referatur q signo Sequenti. Hoc Solutio, si Quis ad aduersarios adhibeat, quadrat
Quod futura sit, meq argutq non Soluit, nec Limina difficultatis Salutat. quare dicitur ita Quigo.

Esse Simile
Sub munere terminandi Similitudinē, idq vt forlissime, ac tey esse Simile Similitudini; ꝯ, vt Supra arguebam,
Repugnat tey esse Simile Similitudini: ꝯ repugnat tey esse Similem Sub munere terminandi: Maior vt nota
& tui: minor patet: tey esse Simile Similitudini, vt esse Simile Alteri Relati termino; ꝯ repugnat tuum
esse Simile alteri Relati termino: ꝯ repugnat tey esse Simile Similitudini: maior patet: minor etq Stat
quia repugnat tey vt tey esse relty, ac q de habere terminq vt patet; Alias tui vt tui, diceret ordinē ad
Aliud; dicta vt Legitimē cognoscit deducta.

Aliter: Relatio mutua terminat ad id quod forlitr vt tui q illo
Signo quo Relatio vt respectus ad aliud; ꝯ tui forlitr q illo signo non vt respectiuus: ꝯ Relatio q illo signo non ter
minatur ad respectum; Maior Contrat; minor patet: tui q illo Soly & cognoscit mutui terminandi forlitr; ꝯ mutuj
forlitr terminandi, non vt respectiuus: ꝯ tui q illo signo non vt respectiuus: Minor, ꝯpa sola Videtur digna difficul
tate, Mare Liquet; ꝯ Nisi tui Relationis non Mutuj, ꝯ quibj vt mutuj terminandi forlitr, absque aliquo respectu.

Aliter:
Tui q illo signo quo vt tui, Vel vt forlitr Similis Altery. Vel non: ꝯ 1ū: ꝯ q signo quo vt tui, dicit respectu ad
aliud, quia oppositj ꝯstituibile vt; ꝯ 2ū: ꝯ Relatio q illo signo non terminatur ad aliquid, q illo signo vt rela
tum: ꝯ nequq terminatur ad Relatum, patet dia, quia Relatum A, non terminatur ad Relatum B, q illo signo, quo
Relatum B Alty respicit; ꝯ tuty q illo signo vt Relatum forlitr: ꝯ = Dem: Simile B, non terminat Simile
A quo cognoscit, per aliquid ducitur ad cognoscendum terminat B ꝯ Similitudo; ꝯ per illud per q terminat B Similitudo non
vt relatum forlitr: ꝯ nec illud per quod terminat B ꝯ Similitudo.

Ratio Sallenus cognata, & explicata: Alby A,
Vel Similitudinis respicit Alby B ꝯ Alby vt: ꝯ ꝯ vt absolutum, ꝯ ad aliby vt: ꝯ Alby A respicit Alby B
ꝯ q vt illi Simile; ꝯ vt illi Simile ꝯ Alby vt: ꝯ respicit Alby B ꝯ quod vt alby. = Negata Ratio: ipsa
Similitudinis Abi A, & Similitudinis Abi B, data cognitio relatiua; ꝯ omnis oppositio Variata ipsa & extrema
denuncia: ꝯ Similitudo Abi A, vt denuncia Similitudinis Abi B: ꝯ Similitudo Abi A, non terminatur
ad Similitudinis Abi B: ꝯ Similitudo Abi A terminatur ad id quod forlitr vt Simile; ꝯ Similitudo
Abi B, non vt forlitr Simili Similitudinis Abi A: ꝯ Similitudo Abi A non terminatur ad Similitudinis
Abi B.

Magis Stringo Variorq: Omnia gloriq & vt demusty, Rey ꝯ Sublegna facit idq, ꝯ quanta equale,
ꝯ qualia Simile: ꝯ Relatio cognitiui & separatim mutui & extremi terminatur ad id per quod Altery & extremi
Uny forlitr vt cum illo, Relatio dqualitatis terminatur ad id per quod extrema sunt dquala; & Re
latio Similitudinis, ad id per quod extrema sunt Similia; ꝯ Petrus vt Paulus Soly ꝯ duo sunt forlitr Ruy;
duo quanta, Soly ꝯ quanta sunt dquala: & duo Similia, Soly ꝯ qualia sunt Similia: ꝯ ꝯ primis Relatio
cognitiui terminatur ad nag, quę vt absoluta; ꝯ 2ū. Relatio dqualitatis ad quantitatq; & ꝯ 3ū Relatio Simi
litudinis ad qualitatq.

Occurrit & doctrina Aduersariorq huiusmodi Relationes terminari ad Substq, quantitatq,
& qualitatq tanquq ad terminos materiales = ꝯ Contra vt: Tui forlis Relationis cognitiui vt id quod forlitr
habet, id quod vt Ratio forlis qua Petrus vt forlitr Unus cum Paulo; ꝯ Petrus vt forlitr Unus cum Paulo
ꝯ naa: ꝯ naa vt tui forlis Relationis cognitiui ipsa Petry, & Pauly. Maiorq, si negaꝯ, pro: tui forlis

Relationis cognitatis vt id adp per se primo tendit cognitas ; ꝯ cognitas per se primo tendit gnas : Item Petrus & Paulus non habent cognitas sortis, nisi gnas : ꝯ

Probatur 2dꝯ Ratione Omnis : Omnis vt prior Relationi pre dicamentali : ꝯ tibi Relationi Paternitati, vt priori, qua Paternitas : ꝯ Paternitas terminatur ad Subsistentem genitum, & non ad filiationem : ans vt Patet, quia id a quo alia resultat, primo vt id quod resultat ; ꝯ Relatio prædicamentalis resultat ex fundamento, & tio : ꝯ quod vt fundamentum, & tibi, qua Relatio Paternitatis & filiationis : ꝯ filiatio non vt tibi Paternitas : ꝯ 2do ꝯ : filiatio non vt prior, nec posterior Paternitate, quia correlativa sunt, qua sunt simul naa, & cognit ; ꝯ tibi Paternitas vt prior ipsa Paternitate, quia prior deret esse Relat : ꝯ filiatio non vt tibi Paternitas.

Confirmatur Ratio : Pater vt Pater, terminatur ad id Cuius vt Pater ; ꝯ Pater qua talis non vt Pater filiationis : ꝯ Pater vt Pater non terminatur ad filiationem : Minor vt tota, ty quia Pater qua talis soly vt Pater alicuius sibi Similis ; ꝯ filiatio non vt similis Patri, ꝯ dissimilis : ꝯ Pater qua talis, non vt Pater filiationis ; ty etiã quia Pater Pater vt primum per se primo tendit ad actum generativa ; ꝯ filiatio, vt ponit pura Relatio, non tendit per se primo ad actum generativa, & sit per Reductionem, & ideo ad Relationem non data per se motus : ꝯ

Maior pbo : Pater ideo vt Pater respicit soly, quia vt genitor ; non vt genitor filiationis, ꝯ subiectum filii : ꝯ vt Pater terminatur ad subiectum filii ac tal ad id Cuius vt Pater : Maior patet : Pater vt Pater, respicit filium, quia Pater, ꝯ vt Pater, quia genitor : ꝯ ideo vt Pater respicit filium, quia genitor : maior nota Videtur, quia non vt cognatus alia Ratio potest illum respectus : Minor per se nota vt.

Tres ore respondent Aduersarij Relationem mutuo resultare ex tribus mãlibus ; nimirum ex subiecto terminante : Aliqui eorum dicunt eam resultare ex fundamento mãli ; alij vero non, ꝯ extra mãli, & fundamento portis ; scilicet ex fundamento proximo : Si autem quæras, quare Relatio, sicut resultat extra mãli, non resultat eam ex fundamento mãli, seu remoto ꝯ proximo, dicunt, quia omne fundamentum eius portitur sumptum exercet causalitatem, respectu, & respectu rei fundatæ ; & Vasq, quid Relatio soly ex Concessu In, qui vt ordo ad fundamentum exprimit esse tui positum reale, ac proinde nullam causam Realem exigit nisi fundamentum, quia nihil exigit causa Realis, nisi quatenus exprimit esse tui Reale : Item minus autem potest soly fluere Relationi vt dicit Concessus Ad. Ex tui Concessu ita non exprimat aliquam Realitatem, sit ꝯ tibi potest, nullo pacto exprimat realem causalitatem.

Soly tamen Secundo quare Relatio mutua non resultat extra portis, & fundamento ; & Rationes adducent contrarij ; quia ita ty portis, & ipsa Relationem soly Realem opponitur relativa, nulla admixta causalitate, ac proinde ex parte utrumque vt primum respectus ; & ideo sunt simul naa, & cognita, quod non obstat vt mutuo se respiciant, & una ad alia terminetur ; Eaque propter illa Resultantia soly extra debet a tribus mãlibus, qui præsupponitur ad ipsa Relationem.

Pluribus tui sunt hic rejicienda ty quia voluntaria ; ty quia falsa, ty quia inconsequens ; & ideo 13 Rideosimus An Relatio soly 13 Concessu Ad, ex quod aliqua realitas : ty An resultet extra termino mãli, & fundamento portis : 33 An Relatio terminetur ad tria mãlia, sive ad entitates tres, qua tria mãlia appellant. Et quoty ad primum sic ; Respondetur arguo plurimos ex Aduersarijs : non dare mutuo Realem ex defectu alicuius, videlicet, qua entitas realis, & positiva non vt ; Relatio 13 Concessu Ad non vt entitas Realis, & positiva : ꝯ ex defectu illius non dare mutuo realem ; ꝯ deficiente per portibile (,) portibile tres portis, persistente mãli, soly 13 Concessu Ad, deficeret Relatio : ꝯ illo deficiente, non mutuam Realem fundamento.

Respondeo : deficiente tres portis deficere illatiue relationem 13 In, quia ex defectu illius 13 Concessu Ad, Sequitur defectus totius cognitatis cum Concessu Ad, ac proinde fundamento mutuam Realem ex defectu realitatis Lnl = ꝯ Contra 3t : omnis animus, & stoicus Aduersarius vt exclamare An Relatio 13 realitatis exprimens relationem vt aliqua realitas, (, 13 Concessu Ad exprimit aut denominationem, ꝯ ideo vt, sit aliqua realitas, vt ex defectu, (, addentis illius ferant mutationem fundamento : Si 13 consequenter quare esse aliqua realitas defectibile 13 illa exprimens, ex hinc arguerent mutationem ꝯ subito : ꝯ si a Deus Concessu Ad 13 exprimit n esse realitatis ; pergerent ita arguis, & clamorem levant ꝯ

Iam ꝯ ex omni nemini 13, scilicet An Relatio resultet ex termino mãli ? & permittamus ita esse : quero tamen An Relatio resultet ex termino mãli 13 Concessu In, An 13 Concessu Ad ; Nã demy 13 Stryque Concessu ꝯ primum esse non potest, aliàs Paternitas esset filiatio, quod repugnat : ꝯ nec 13 esse Valet, aliàs Relatio pillo signo ad aliquod ty tenderet ; ꝯ non ad alia nisi ad absolutum, quia pillo signo nullus vt tui relativus : ꝯ Vera vt,

Conclusio una; per quod stat ad incombenens q parte oppe, q Relatio resultat exitro maali Ly In, et Ly Concessy Ad simul.

Respondeo exitro maali resultare Relationg Ly Concessy Ad, nec ideo terminari ad absolutu tu, q ad Relatiuu cuius, quod patet primi stelligitur; quia q eorg signo iquo stelligitur Paternitatg resultare ex parte fundamenti, et exhibentare filij, etig stelligitur filiationg resultare ex parte filij Petri ex fundamento, et exhibit q penitentia tquq exitro maali = q quia hanc doctrinq stelligit; dico me quasi nimis de fundo; q pace, quia nihil mihi stabilitatis, quq quod alicq q stabile sine impugnat transeat.

Itaque eorg signo q iquo stelligitur Paternitatg resultare ex exhibit filij tquq exitro maali, stelligitur etig filiationg resultare ex eorg filio tquq ex fundamento forte: quommodo stelligitur illo signo filiationg esse quiq reiecty nulla causa ibi maioty: itemq illo signo stelligitur filiationg terminatg resultare ex fundamento: q stelligitur fundamentum causare filiationg: q filiatio non Ut primus reiecitur, q effectus fundamenti.

Collige exitra particularia doctrina Rubricq, et duplicia argenta; primum sic: q signo iquo stelligitur Relationg resultare ex fundamento, tquam ex causa reali, stelligitur Relationg esse inhitatg realg, et positiuq; q Relatio ex Adnexis soly Ly Concessy In Ut inhitas realis: q illo signo stelligitur Relatio Ly Concessy In; q Concessio In non Ut tuus filius Relationis; q illo signo nullus Ut tuus filius terminans Relationg Paternitatis.

Ly sic: ay stelligitur filiationg resultare ex filio tquq ex fundamento forte, stelligitur Ut tuus Paternitatis, vel Ut terminus iquus; Paternitatg: ei hoc Ly: q nunquq filiatio potest intelligi Ut quus terminus Paternitatis: quo dg: nunquq filiatio potest considerari Ut tuus quus reiectiuus, quq considerata Ut resultans ex fundamento forte; q Paternitas nunquq terminatus ad filiationg Ut resultatg ex fundamento forte; ty quia tunc haberet Petrus effectum, ac pride non fuit tu; ty etig, quia tunc stelligitur Ut actus, et non connotatg: q. ei Ly: id. Sumo argenty. indico hic vale Barra, et Vigentissima Ubi hoc ita sit Videat Adnexarius. ex dictis stat ad Ly q dagare premissum.

Tertia Ratio mea sobtg fundatur q Dns. qui 34. q. 35. art. 5. ait, sobtg Deus non referri Relationem filiationis ad Matrem stemeratg; et tamen Beatissima Virgo fundat Relationg Maternitatis ad filium, Vera qua Relatione Maternitatg, qua mediante cuius mutua Ut, ad suum genitum referitur: q Relatio mutua non exhibit tu Relatiuu, seu ad tu Relatiuu non se habet: patet ita, quia ex parte termini non Ut Relatio filij ad matrem; Relationg aignat S. Dr; quia Relatio filiationis, non Ut nata, q Persona; Persona Ly sobtg Deus divina Ut in Lege potest referri ad Matrem, quq non habeat, q potius repugnat diuinq Personq.

Non Ut intellecti mei explorare quommodo sobtus Deus sit Vera altrix, et Vere filius Virginis, ii Vera, et Realis Relatione filiationis non referatur ad ipsa: q adeoty tanty penitus ut obsequiy dico, quod adhuc Ut aliquis sit Vere Pater, aut Mater, sufficit q filius Vere, et realiter terminet Relationg realg sui quidem; quamuis Ly sobtus Deus non referatur ad Matrem; terminat tamq realiter iquus Maternitatg; quia Vere a gloriosissima ista mulierem genitus Ut, et ab ipsa Ut Verus filius prodijt.

Itemque Ut in Ut memorei sumus Secunda parte conclusionis, scilicet Relationg non mutuq terminari ad absolutu. et hoc facile potest: Relatio non mutua non terminata ad id quod terminus non Ut; q terminus Relationis non mutuq, non Ut aliqua Relatio, aliqui mutua esset: q Relatio non mutua, non terminata ad Relatiuu: q assertioni ad absolutu. = Respondebit cum Cajetano ex parte tui non esse Relationg aliquq stelligeq, q cognoscq, et denominatq, nam a Relatu tuus denominata Relatiuus, sicut obty denominata ex cognita dilecty a dilectione; paries Risum a Visione &c.

absolutio secunda Ut, q contra propriety; non tuy dubito tu denominari Relatiuu a Relatu se tenente ex parte fundamenti; q salty Ut, tuy Ut ita denominaty trahe Relationg, aliqui Relatio terminative ad illq denominationg, ac pride ad ipsa; quia per quem ad talq terminationg stelligitur Relationg cognosce tuy; q per quem ad illq denominationg non Ut terminus aliquid de Linea relativa: q per illud quem non stelligitur Relationg terminari ad aliq Relatiuu, q absolutu.

Sicut tuy dicere non go Burnus Visionis attingere obty Visy, q Deum, quod ouq media Visione Ut quo attingit ipsa Visiua; nec dilectionis attingere obty dilecty, q bonum q media dilectione attingitur a dilygente; ita dicere non debemus Relationg attingere tuy Relatiuu, q contra tuy, quq media Relatione Ut quo attingit fundamenty: inde aliud Ut ad q attingitur, et aliud id quo attingit q attingitur Ut inhitas absoluta, id quo attingitur Relatio, sicut aliud Ut id quod Unitur, et aliud id quo Unitur, id quo Unitur Ve Ouio, et id quod Unitur mea, et forma; pari formitate q dicendy licet de inhitis terminis denominata a Relatione.

Resistitur Argumentis.

Arg. Vbi D. 1. q. quæst. 20. art. 2. ad 4m arguit: Cum dicitur quod Relationes sunt ad aliud se habere per hoc quod aliud intelligitur correlative, quod non est primum, sed simul natæ = Contra Deut. cap. 17. non potest aliquid intelligi ad alterum, nisi mediante illud Relationis dicatur ad ipsum. = Resp. ad 1m D. Th. ibi cognitio loquit de Relationibus divinis, quæ terminantur ad Relatum specificative sumptum, non autem ad Relatum reduplicative. Patet primum: Vt, quia Deitas, nihil vt distinctum realiter, nisi ipsæ Relationes: Cum hoc Relatio et dicat tm distinctum, vt quod Paternitas Deitatis terminatur ad filiationem, quia nihil vt a paternitate distinctum, nisi filiatio et spiratio fatuæ.

In creatis hoc quilibet Relatio realiter distinguitur ab extremis absoluta termino; ideoque ad illa refferri valet; Sed aduerso, q Paternitas non refferri ad filiationem, quia filiatio relativa sit soluta, et quia distincta est a qua; Vnde filiatio Patris soluti terminari, non vt Relatio, sed absolutum: Ex his q deducitur Patris Secundo, quia Relativa reduplicative tale dicit solum munus Ad, quod potest vt terminare; et potius terminari. = Ad testimonium patet: Relativa tg mutua, quæ non mutuo: illud tamen intelligo de Relativis mutuis, ad q dico, q quando aliquid intelligitur per hoc signo ad absolutum alterum; Secus illud per hoc Relationis dicitur per hoc signum sequentis ad absolutum ipsum.

Arg. V: Relativa de Deum prolongum Philosoph. Sunt simul natæ, et cognitione: q Paternitas, et filiatio sunt simul natæ, et cognitione. Sed Paternitas terminata ad absolutum, numquam ad Subsistens genitum, Paternitas, et filiatio non sunt simul natæ, et cognitæ: q Paternitas non terminata ad absolutum, sed ad Subsistens genitum. patet minor: Paternitas illo signo soly intelligitur cum eo quod terminat Cum respectu per vt Respectu cuius non terminat filiatio, et Subsistentia genita: q non intelligitur filiatio et Subsistentia genita: q Paternitas, et filiatio non sunt simul cognitæ. Nec simul natæ sunt, q facile patet: primo ita intelligitur esse Paternitatis, quæ esse filiationis: q non sunt simul natæ: patet ani: illo signo nata quo intelligitur Subsistentia genita filij, intelligitur Paternitas remanere et illa tanquam extrema; et tunc non intelligitur esse filiationis, q primo intelligitur esse Paternitatis, quæ filiationis. patet minor: Subsistentia genita prior natura et ipsa filiatione, quia ab illa resultat Realitas: q filiatio vt alia posterius, sicut quilibet effectus vt posterior sua causa q filiatio vt posterior Paternitate: patet Dca; filiatio vt posterior nata Subsistentia genita; et hoc vt simul Paternitate: q filiatio vt posterior Paternitate.

In hoc precipuum fundamentum istius Sententiæ Stranij, eoque fere opponitur Sua Scotia; ad Immune Philosoph. aduerso; Relativa tg mutua, quæ non mutuo resultat ex quo patet fundamentum, et termini; Paternitas non resultat ex filiat. Nisi filiatio prior esset Paternitate, ac ideo non esset cum illa simul: q filiatio non vt trui Relationis Paternitatis. Ex quo datur ne quæro An si per possibile, et impossibile, daretur filiatio, et non Subsistentia genita, eo quod resultaret Paternitas nec ne. Si resultaret: ex filiat: q hæc prior. Si non resultaret: q Subsistentia genita vt trui et actiui absolute a Paternitate ac filiatione trui sui correlativi non respectiue.

Innuere Scotia arg magni ex hoc arguit primo: toty esse Relationis predicamentali vt ad aliud se habere: q q signo quo habet esse, ad aliud se habere intelligitur; et q signo resultante Relationis intelligitur illg habere esse: q intelligitur illg ad aliud se habere; et illo signo non potest intelligi Paternitatis se habere ad filiationem: q ad Subsistentia genita. Sed minorz: illo signo non intelligitur esse filiationis, quia Subsistentia genita prior vt filiat: q illo signo non potest intelligi Paternitatis se habere ad filiationem: patet Dca, quia impossibile vt intelligere Paternitatis se habere ad aliquid, quod non intelligitur esse.

Ng q ad argutum Concedo ani, et Dcg; et nego minorz Sufficiendo: ad probationem distinguo maiorz: Sola intelligitur cum eo quod terminat Cum respectu, et quod simul vt fundamentum filiationis Concedo maiorz: et quod non vt tale fundamentum, nego maiorz: et distinguo minorz: non terminat filiatio Subsistentia genita, qua vt fundamentum filiationis Concedo minorem: qua non vt fundamentum, nego minorz: et distinguo Dcg: q non intelligitur filiatio terminans Concedo Dcg: filiatio vt data Subdistinguo; ad Subsistentia generativa nego Dcg: ad Paternitatis Concedo Dcg.

Soluitur subsistens, quæ vera sit, Cum tamen Veritatis sit dogma: docuit D. Th. q cum ipso omnes Sti docent Correlativa esse simul nata, et cognita; patet plane: Cætera ex his inde patetur vna Relativa esse tria Aliqua Paternitas terminata ad Subsistentia genita, qua fundamentum vt filiationis, Vnde cum arguitur patratur per hoc signo esse Paternitatis, et Subsistentia genita; patetur patrari debet esse per hoc signo filiationis, et Paternitatis, ratio quia per signum quo vt fundamentum primum, et trui, necessario vt relativa terminari; per signum quo vt Paternitas ad Subsistentia genita, data fundamentum primum, et trui filiationis: q data per hoc signo filiatio. q Maior

et per se notta, & ad Aduersarij Concessa: minor patet: ꝯ signo ꝙuo vt Subltria genita, et Subltantia generans, ꝯ Subltria generans tui cuꝰ & ꝙuo resultat: ꝯ signo ꝙuo vt Paternitas, et etiã fundamꝫ prdimy, & tui filiationi; ac p̃de ipsa filiatio: ꝯ Paternitas, & filiatio simul sunt; simul que destruunt, ꝙz hac simultanea destructio licet sit terre filiationis, ad Paternitatẽ, Paternitatẽ ad filiationẽ ꝙuꝫ terminari. ꝯ quod Paternitas terminata ad Subltãm generantẽ fundantẽ filiationis; & filiatio ad terminatum suum ad Subltãm generantẽ fundantẽ Paternitatẽ.

quamuis Cuiãm contra ad Oppositionẽ, nihilominus p̃maꝛ luce nre doctrinæ, p̃forma nego arg: ad p̃bationẽ, Concedo maiorẽ, & distinguo minorẽ: tunc non ꝫstelligit esse filiationi resultanti ex Subltantia genita tanqꝫ fundamẽto, & requirentes Subltãm generantẽ tanqꝫ tria sui requisita nõ minorẽ: Requirenti paternitatẽ concedo minorẽ: & nego Conseq̃s. ad p̃bationẽ, distinguo ant: vt prior ipsa filiat, prioritate fundamẽti concedo: prioritate nãe, & ꝫstelligentiæ nego. & distinguo cons: vt quid posterius posterioris vel fundati, seu posterioris obliqui, Concedo: posterioris ꝫstelligentiæ, & nãe; nego.

Licet, quamuis Subtilia appareant, tamꝫ facilia casu sunt; Itaque ꝙcũq signo ꝙuo habet esse Paternitas, etiã habet esse filiatio; Itaque tamꝫ vestra relatio ꝫstellata ad Subltãm terminum ordinata, quia ꝯ signo ꝙuo ꝫstelligit Paternitas ad Subltãm genitã relata, ꝫstelligit etiã filiatio relata ad Subltãm generantẽ; ꝯ Itaque cuicunque ens cadat vt Vatio mutua requisita: ꝯ si Vatio requisitus ꝯ cõz signo vt, pariter cadit Itaque cuicunque requisitum: cum ens ꝯ cõz signo detur Vatio requisitus Patris ad Filium, & filij ad Patrem, nimirꝫ Vatio generantis, & geniti; necessꝫ vt ꝯ cõz signo detur requisitus Patris ad Nepotẽ, & filij ad Patrẽ, & sic simul sunt esse, & quæ.

Ad Neutras ꝯ duobꝰ aliꝰ aggregatis, ens ens ꝯ signo vt dicit requisitũ similitudinis ad aliud, quia simile vt illi ꝯ qualit, vel quia vt cadat ꝙcũq cum illo; ꝯ Ly aliud etiã ꝯ cõz signo At, simile vt illi ꝯ cadat qualit ꝙcũq: quare ꝯ cõz signo non requiret illud, & ad illud non ordinabitur, ꝙuo similia sunt, nimirꝫ ꝯ qualit ꝙcũq. Cum cõz signo Vatio talis requisitus generatur ꝯ pariter duo & filiat & Paternit, ꝙz simul sunt, quia simul sunt causæ ꝙcũq resultant.

Patet filiationẽ resultare ex Subltantia genita, & generante, vtilla tanqꝫ ex causa fundamẽtali; & vtilla tanqꝫ extro, & causa destruente; ꝯ quomodo ꝫstelligi potest filiationẽ resultare ex Subltantia genita, ꝙz simul ꝫstelligatur ipsa genita Subltantia, & filiatio? Dicitur ꝯ ꝫstelligibile vt agens sine actione; actio sine tẽ, causa sine effectu: sicut ens agens ꝫstelligitur tanqꝫ is aquo actio; actio tanqꝫ ea à qua tui, causa tanqꝫ à qua effectus, ita Subltantia genita, tanqꝫ ea ꝙua filiatio, ꝙz prius vt aliqua prioritꝫ ꝫstelligentiæ & nãe, agens, quam actio, fundamꝫ prdimy, ꝙz Vatio: ꝯ Soly prioritꝫ fundata ꝯ principalitate, quatenus fundamꝫ tui pitur, vt principia sui, & Vel fundata vt mensura principalis, sunt superior, respectu ꝯ cõrij; ꝙz prioritas appellari potest ordinis, aut ordinationis; sicut ꝯ unum prius ordine vt prima Unitas, ꝙz ternꝫ, non nãe, & ꝫstelligentiæ vt ex genitis dictis.

Dices: Paternitas Vel terminata ad Subltãm genitã vt fundantẽ filiationis, Vel non? si 1ũ: ergo non terminata ad absolutũ, quia fundamꝫ vt fundans vt relatiuum, sequitur non potest non denominari a Vtate fundata: si 2ũ: ergo ꝯ signo ꝙuo ꝫstelligitur Paternitas, non ꝫstelligitur filiatio: patet ꝺa, quia filiatio non ꝫstelligitur, ꝙuo ꝺz ꝫstelligatur Subltantia genita vt fundans = Resp: Paternitas, Vel respicit Subltãm vt genitã, Vel non. si 1ũ: ergo non requirit absolutũ: si 2ũ: Vatio prædicamentalis non requirit tñ ꝯ certos terminos, & admittit aliqua causalitatẽ, ac p̃de nulla erit differentia Vationis prædicamentalis & transcendentalis: sequela patet, quia Subltantia vt genita exprimit Vationis effectum.

Neg Paternitatẽ terminari ad Subltãm genitã vt fundantẽ filiationis: nego tamꝫ terminari ad Relatiuum solitũ simpꝫ; Vatio vt angelica, prima & genuina, quia Vatio rõnalis creatiua fundandi non inquirit à Paternit, Velut Vatio creatiua ad ꝙcũq requisitũ, ꝙ pure de nihilo se habet ad illꝫ, ꝙcũq etiã si non fundaret filiationẽ, dicit bene Paternitatẽ genitã Subltãm requisitam; Soly tñ vt tunc Subltantia vt genita, & filiatio simul vt cum Paternitate = Vatio quia Subltantia genita vt fundans, non vt dicitur Vel actiua, ꝯ causa filiationis resultãtis; unde tunc non ꝫstelligitur, vt ad aliquid; ꝯ vt ex ea aliquid.

Ad 3ũ dico, Subltãm vt generatã requirere Subltãm vt genitã Vtate tranꝺtalis causæ ad effectũ; & tunc nulla ꝫstelligitur Vtatio prædicamentalis, quia nec Paternitas, nec filiatio ꝫstelligunt, quia vt aiunt Aduersarij primi ꝫstelligitur id ex quo aliquid resultat, ꝙz id quod resultat: ꝯ Paternitas Vel actiua ex Subltantia generante, & filiatio ex Subltãm genita: ꝙz primi vt Subltãm vt generans, & vt genita, ꝙz Paternitas, & filiatio. quando ens ꝫstelligitur Paternitas ordine ad Subltãm

trg genity, nulla stelligth equalitas ster extrema, quia Paternitas nulli ſſluxoy habet ſ genity stelligth: ſ illa Vequit ſ. ſi quis termin; ac grde Velatione pgdicamentali.

Arg ſ: omni oppoito Velatiua, Versatur ster extrema ſolita relativa, Sicut oppoito Straia ster extrema Straia; ſ ster Pater, & filij, dat oppoitio Velatiua: ſ Pater, & Filius sunt extrema ſolita Velativa: ſ Filius, vt tuus Patri, cui ſolita relatiue oppoitr, vt ſolita relatiue = explicat: ideo oppoitio Straia Versatur ster extrema positiua, vt inter Deum, & Angelum, quia vt suo genere positiue; ſ oppoitio Velativa vt suo genere relativo: ſ Vespatus ster extrema Velativa; ſ extrema sunt fundamty, & tuus: ſ ty illud, quo stat vt suo genere relativo, ac grde ster vt ſolita relativo.

Hic arguty Aquistr quat ty Velativi mutui, quo non mutuo; Siquidem ster extrema non mutua dat oppoitio relativa, ſquoty tuus vt e Vegione oppoitus fundamto = Unusquis ex gazit oppoitionis straig; ſ eo notanter integ ster arguty; Sicut ty oppoitio Straia quo Petrus ster extrema positiua, vt suo genere positiuo; ita relativa suo genere relativo; ſ illa oppoitio, vt vt suo genere positiuo, Versatur ster extrema, quoy quodlibet vt quia positiuy ſrecto; ſ oppoitio relativa vt vt suo genere relativo Versatur ster extrema, quoy quodlibet vt quia relativy ſrecto; ſ illa extrema sunt fundamty, & tuus suo Vatione taly: ſ tuus suo Vat terminus vt ſolita, & ſrecto Velativus.

Quasi: tuus Velationi mutuo vt suo genere relativo, quia ſolita relativus vt, Vel quia tuus pricipia vt ? si Vg: ſ non vt suo genere relativo suo munera terminandi; pbo Veg: suo munere terminandi non cogredit concreto Ata, vt da si patet; ? soly vt cogredit concreto Ata, vt suo genere Velativo: ſ. pbo minory: ſquoty est suo genere Velativo participat ſolita illius neg; ? nulla generis relativi vt mutui Ata, quia toty e Vg suy vt ad aliud se habere: ſ vt vt suo genere Velativo participat ſolita concreto Ata. si Vg: ſ tuus relationi non mutuo cui ſolita relativus: patet Vea, quia ille ſolita tuus vt

Vg ad arguty concedo maiory; & distinguo minory: ster Pater relaty, & filij terminanty, nego minory: ster Pater relaty, & filij relaty, concedo minory: & distinguo Veg: sunt extrema ſolita relativa, suo munere reffergdi, concedo minory Veg: suo munere terminandi, nego Vgm: filij, quia ſpriorita vt relativy ſolita, suo munere terminandi, & sic patet ad vltimy Veg. = Ata explicationy, concedo toty syllogism, & distinguo minory Rdiumty: extrema, suo munere reffergdi stellata, sunt ſolita relativa, concedo: suo munere terminandi, nego. & distinguo Veg: ty illud, quo tuus, suo munere terminandi, nego ſplicationy, suo munere reffergdi, Vendo Veg.

Contingit natus potita Contrat Vectus Solutionis qua non nego Pater, & filij oppoi relativo; nego tunc Pater oppoi relativo filio, quatenus illy respicit, & filius Paternitatis terminat Vat & neg absoluty; ſ oppoi filio relativo, quatenus filius dicit ſolita ordinis ad Patrem generatis; itaque Sicut Amor, & odij dicunt oppoitionis ſquoty respiciunt sua obita modo diuerso Vel idq obty suo diuersis Vat ſolis, Scilicet idq tony suo Vat accessibus, & recessibus; non ergo quo adhuc oppositionis requirat Amor tractus ad odij, & sitis; ita Pater, & filius dicunt oppoitionis relativy ſquotum Vterque respicit suy ty; nimiry Pater subeltgth genity, & filius subeltgth generatis suo diuersa Vationes.

Etenim quo ipse quod Pater media paternitate respicit genity subeltgth, oppoitus cum filio mediate filiatr respiciente subeltgth generatis, ſquo oppoitio relinquit: itq: alloy se media similitudine respicit alloy se Velativo termino; & alloy se e Vegione oppoitis respicit alloy A, & sic dicunt oppositionis ſgenere relativo, ſquoty fundamty unus, vt trahitur, sub qua videlicet cum Velativa ſolita sunt, etq sunt suo genere relativo; Sicut motus ad Orientem ad occidty solet dici oppositus motui ad occidth ad Orientq; non quia unus motus alij respiciat; ſ quia respiciunt distinctos terminos e Vegione sibi correspondentes.

altera + Dico: ſ unus relativus vt oppoitis respicit alij relativo. pbo Veg: oppoitis ſolita vt oppoitis, vt ſordine ad id cui oppoitur; ſ unus relativus oppoitus ſquoty vt relativus ſolita: ſ unus relativus vt ſordine ad aliud relativus ſolita: = ſ contra: absentia oppoitis ſolita dicuntur: ſ respicit odium: Amor oppoitis odio ſolita: ſ Amor respicit odij: patet quia quodlibet oppoitis vt ſordine ad id cui oppositur = distinguo Veg: respicit aliud relativus vt extremus oppositionis ſdiuerso modo reffergdi Concedo Veam, vt extremus respectus pgdicamentalis nego Veg. per quod stat ad pbationy.

Itaque duo relativa, possunt videri vt extrema sunt respectus pgdicamentales adinuicem; Vel vt sunt extrema ad pbo Verificatis oppoitio ſmodo respiciendi itaque suy ty: suo genere videntur unus relativus respicit aliquid absoluty sui correlativi, & sic

nyqua Relatio predicamentalis terminata ad aliquid dicitur relativum. Quia vero relativum separata ab aliud, ignota vt dicitur relativum, & sua munera referendi; & hinc regula fundata in reciprocia horum terminorum nulla vt quelibet, & sola ignorata relationes, que fundatur in aliquo absoluto; non vero de illis, que fundatur in Relatio quo, & quatenus exprimit munus referendi.

Quem admodum hic in una ytatione Logica, fundata alia Logica ytatio; ita supra hic Relationes fundate alia; sicut in duobus paternitatibus reciprocis suos terminos, fundata alia Relatio duenytia, que necessario terminata ad paternitatem. Sicut extrema dicitur relativa, quia illis nihil absolutum vt quo possit terminare; ita in duobus relativis reciprocis opposito modo terminos suos, fundata alia Relatio oppositionis, que necessario terminari debet in extrema dicitur relativa, ac in de vt ex primitiva munus referendi quo nihil vt absolutum potens terminare, & hoc non vt quelibet, que alibi esse & Iusto non supponere.

Ex his notare, vt alias obiectiones, que facile diluuntur, preoccurrimus; quod hic relativum terminans oppositionis Relativi oppositi, non dicit munus terminande oppositionis pure, sed munus terminandi mixtum cum munere referendi; quia in tanta hic dicitur oppositi alteri, ignoto modo oppositi reiicit tria sibi correlativa, ac in de excludit à se reiecta sui correlativi, & sic terminat per exclusionem oppositi reiecti. Ex hinc dicit ad odiu reiecta oppositionis, odiu que oppositionis amoru terminat exclusionem à se reiecta quo Amor reiicit sui odiu, quia illi repugnat.

Sicut Relatio Paternitatis vt dicit ordinem ad subiecta genita, terminat oppositionem filiationis, vt ista reiicit subiecta generata; ac in de Paternitas non habet pure terminare, sed etiam excludere reiecta quo filiatio vt ordinem ad subiecta generata; si hic Paternitas intenderet hucusmodi res pecta, per illa habet ad subiecta generata referri, quod falsum: q reiectum ille oppositionis non reiicit Paternitatis, vt qui terminus, sed vt terminus excludentis reiecta sui correlativi; Ideo que Relatio oppositionis non predicamentalis, sed transcendentalis vt.

Obijcies: tria tui terminat reiecta, illa à se excludendo; & tamen habet pure terminare: q quare Paternitas excludat reiecta filiationis, erit quare tui oppositionis = Distinguo Maiorem; terminat reiecta, illa à se excludendo Ratione oppositionis, nego maiorem: Ratione distinctionis realis, concedo Maiorem, per q ad Reliqua dicitur. Q hic nihil ad se aliq habet referri, necesse debet ad aliud realiter distinctu terminari, illud que aliud à se reiecta excludere, non excludendo fundata in oppositi relationis qua Paternitas, sed extrema dicitur relativa, & sui munere ad, sed excludendo fundata, vt patet [illegible] non motus.

Instabis: tui vt tui vt dicitur relativum; sed oppositio Paternitatis, extrema dicitur relativa; q oppositio Relativa Paternitatis, fundamentu, & tria vt termini; pro Maiorem: tui vt tui alicuius tui vt: q vt dicitur Relativum: patet ita, quia terminus quatalis dicit habitudinem ad id cuius vt tui; ac in de tota esse sua ad aliud vt: q dicitur Relativum vt. = Nimis subtile, ac Leue vt hoc; nec non nimis opportune contra; & ideo ens sequitur q tui vt tui reiectum sit; ac in de falsu, & non obliquum.

Dico q quod habitudo tui solu quoad modu consignandi, & genus voces vt ad aliud; non autem quoad rem significatu, quia habitudo Relativa semper alicuius qui ad aliud; non autem alicuius ad quem alius; sicut hic dicitur dicitur tenuius semper concipit vt is ad quem alius, non vt is qui ad alium vt de se patet; Inde illa habitudo non vt res esse, & aliquis dicit & gaudet pure que terminativa. quia vt ait Doctor Ad Amedeum dist. 3. q. unica. art. Ad 3. tui non potest intelligi nisi sub opposita habitudine. hoc vt. sub habitudine pure terminativa, quia opposita habitudini relativa.

Quinto

Solemne à quo Relatio dicitur summat sua specifica entitatis? Dico specificari à tio, vt ingulfo a fundamento Relato; patet vt clara; quia cum realis identitate Relationi, competit specifica diuersitas ratione ordine ad diuersos terminos: q tio sunt causa illius diuersitatis specifice; patet ans: similitudo vt Relatio specifice diuersa à dissimilitudine, duenytia à decemduenytia; equalitas ab inequalitate; & hec diuersitas specifica oritur à tribus specie diuersis; Sequela similitudo posita vnius ad aliud potest simul esse dissimilitudo ad alteru, dissimile alteri tio: q. = & sicut numerica Relationis diuersitas dicitur ex agamus & numerica pluralitas accidentis.

De Prædicamento Qualitatis.

Quamuis qualitas sit valdissimy omniy prædicamentoy, nihilominus nunc breuiter de illa sermo erit, quia passim obuia et nobis ad suas species = Primo igy Summi potest qualitas eorum prædicata, quale essentialiter, sicut omnes differy essentiales quæ qualificant rationy omniy. Secundo quæ proprietas, quale accidentaliter, sub qua deinde erunt omnes dicty accidentaliter dicti, qualitas cum aliquo prædicati, dici potest = 3° Summi potest pro re qualificante primice, modificante, aut distincte subsistyng. Quia desiderat vt omniy accidens naturam speciale prædicamenty; pro quo de illa duy tractabimus accentione agimus pro regione. Igitur de illa, sicut de omnibus alijs duobus igy primo debemus, quid sit; quotuple sit: quæque eius sunt quæ pertinent.

Exponitur Natura Qualitatis.

Qualitas ab aliquibus definitur: Accidens secundum quod dicitur quale. Ide definitio videtur circulo peccare à priori, quia ignoty per aque ignoty declarare; ng quale nos vt notius qualitas; et iterum quia potest, quia vt ita per quod subty dicitur quale. Sicut ita per quod dicitur quoty. Pater definitio. Per non esse dicty, iterum sicut ab omnibus admittitur definitio cuius gratia hoc quod habeat esse, etiq si esse notius ipso cuius non sit, etiq admitti potest definitio Philosophi, quid genera suprema nequeunt exacta definitione explicari.

Omnes igy facilimo negotio tradity recipiunt definitionem, et ad libitu vnusquisque nouam designat: Veruntamen omnibus tollerabilis deligitur examinata; qui igy hanc veritati videre cupit, bene addeat Sco. Bott. Bong Agem. R. Vicdy. R. Lyncdy. R. Hurtady, et alios, apud quos speciales structuræ definitionem, quas mutilatas: alias pergite suas; omnes tedy supra fatuas, confusas. Ego igy sacer ab operibus; ac pro dictimo sufficiente qualitatis explicari per hoc quod sit, Accidens alterativum subiecti; vt operemur pro tractando, vel manifestius: Sic que aliquo mutare, aut mores, aut figuras, aut colores, dicimus alterari, et illa appellata alterare, vel vno dicto mutare vtra quay otra.

Explicantur Species qualitatis.

Quatuor veluti genera qualitatis species vulgo assignatur. Habitus, et dispositio vt prima: Sic de potentia et impotentia: 3ª passio, et passibilis qualitas. 4ª Tandy forma, et figura. Prima vt species explicatur ita: Accidens alterativum subiecti vel inhæsionis, vel inhærendo: Si igy subty ad agendum transit ad perficiendo tutum, dicimus illy bene se habere; si vtra male; et sic diuersi potest de pulchro, et vitio, de sanitate et ignorantia &c. Vel si vt expeditus, aut impeditus ad aliquid operationis elicitiq; vt habilitas scribendi, pingendi, canendi, saltandi &c.

Iungatur: Si qualitas qua subty afficitur vt bene, et, male se habeat, bene, et, male operetur vt modificata affectio subiecto, ty illa appellamus habitu, ac pro ea dy aliq per longy temporis decursum, diuinum illy primit habitudi laborare; eaque vtr definitio vt accepta; qualitas afficiens modificans a subiecto. Si autem facilis transeunte, aut intrinsecè afficit subty dicitur dispositio; ac pro ide facilè mobilis a subiecto, vt per omnia vegetantes motu alterata, stratq; que sedata facile videri potest.

De Potentia, et Impotentia.

Potentia non vt aliud quid primigy procedimy operandi per se primo ordinaty ad operationem, vt studere, legere; ad amandy volitari &c. Impotentia, non sumitur hic negative potentiæ; sed potentia debilis, et medijs contrarijs disproportionaty predita, vt visio, et deambulatio pueri, senis, et egroti: ad hæc quoq; species reducuntur ariditas, quæ quamuis nullis producant effectibus, nihil omnino agunt vel ab eo fortiter, vt durities, et adamantis potentia dicimus; si autem nimis remittit, et eius virtus vt languida, vt mollities cere, fragilitas vitri impotentia nominamus.

De Passione, et Passibili Qualitate.

Passio summi potest primo pro recepta esse denotare: Vt Incarnationem cuncti sunt effectus, et sic Christus diuersis prædicamenty, atque ita vtra Summista specialiter percent alicuius affectus, qua ratione dicimus Redemptorem nry Iesu propter nos duxisse passionis sub pontio Pilato vati = 2° pro motibus appetitus, qbq bonis pertinentibus, aut malis. Sic amor, odium, ira &c. passiones dicimus. = Demy Summista hic pro sensibili alterat

Subitanea, que accidere potest ℞ Verecundia, & mœsta &c. = Patibilis qualitas, Vt egra Sanitas aut rubor Vt ℥ subito percutiens, sicut pallor ℞ melancholica Passione caliatus; Rubor ℞ Sanguinea, Caldas ℞ bullosa, &c.

De forma, et figura.

Non Summitur hic forma pro alto, Vel Sublimato, Vel accidentali subto, ℥ illa dicitur ℞ que ℥ Ve quantæ rem Situat ℞ distributione partis, Sicut dy quantitas dicenter ℥ forma pyramidis, Triangulus, &c. Multotiens enim Summitur pro figura: Sola enim Vt accidentalis dicta, quod forma que dicitur illa dispositio partis, que Videtur ℥ domus, macht ℥ Nauis; & Summitur ℥ sæpe artificialibus; Figura vero que macht ℥ sæpe naturalibus, Vt figura Hominis, Bestiarum, Equi &c. quamvis Pegasi ℥ Utopiæ Semi Virgentes.

De Proprietatibus qualitatis.

Prima Vt Patere contrary, quia quæ qualitates Vt quæ pugnare, Sicut ℥ Calor & frigor; ℥ omnes habent Contrary Vt Videre ℥ Lucis, ℥ Tenebræ; & alie = Quæ Vt quod Suscipiat magis & minus; Secunda qualitates ℞ sunt Intendi & Remitti, Vt Calor ℥ Calore crescente & decrescente. Decimantur Figure, & malæ ℞ que non habent relegum Circumflexum = Tertia Vt fundare Similitudinem, & dissimilitudinem; quia que ℥ qualit Sunt non Similia dicuntur, que non dissimilia.

De Coordinatione huius Predicamenti.

Primum qualitatis Velut Penes Sugeny Hoc predicamento, dividi ℥ quatuor ℥ & assignatas Species, quarum prima dividitur ℥ habitus & Dispositionem: Habitus, alius Vt albedo ℥ Nigredo, alius naturalis obstructus; Sub primo membro continetur Pietas, Fides, Spes, Charitas, Bona ℥ Vt Lumen gloriæ, Lumen prophetiæ, Caracter, & Virga Sugernalis Virtutes. = Habitus adquisitus, Alius Vt Intellectuales, Alius moralis, seu Civiles ℥ aggentiæ. Sub Habitu Intellectuali continetur Intellectus, Sapientia, Scientia, Prudentia & Art. = Habitus moralis dividitur ℥ bonum & malum; Sub bono Virtus iustitia, Temperantia, Fortitudo, & alie que mediate sunt Sub hac; Sub malo sunt Vitium Sordes. = Dispositio aute dividit ℥ corporalis, & Spiritualis: Corporalis ℥ sanitas, & non sanitas: que rationa dimet Sub se Egritudo Sanitas, Pinguedo, Macilentia &c. Non sanitas Egritudo, & Mortalitas, Sanitas, Morbus &c. Dispositio Spiritualis Continet Sub se Opinionem, Fides humana, Suspicionem, & alia ad animum pertinentia.

Secunda Species, nimirum Potentia, & Impotentia, dividit ℥ potentia agendi, & Patiendi: Potentia activa dividit ℥ manendo; id Vt Passio manet Subiectum quamdiu ℥ Accidens, non Vt, Passio transit ad Subiectum. Potentia manendi subdividit ℥ Vegetativa, Cognoscitiva, & Appetitiva: Vegetativa subdividit ℥ generativa, Nutritiva, & Augmentativa. Cognoscitiva vero ℥ ity & Sensy: Appetitiva ℥ Volitiva, & Appetitiva Sensitiva, Ester Coactiva ℥ Liberi Vt Animal = Potentia Passiva Continet Sub se dura, Molle, Solidum, Fragile, quid quid dictum Vt de Potentia, & Impotentia Facile dicuntur potest Sensata portione.

Tertia Species qualitatis nimirum Passio, & Passibilis qualitas, dividi potest ℥ quinque Sensibiles qualitates, Videlicet Color, Odor, Sapor, Sonus & tangibiles qualitates, Vt Sicut Frigus, Calor &c. Sequitur vna pauca qualitates Immediate alterationem, Vel Physicas Imperitas, Vel Rationales ℥ Sensibiles nuncupatas. Hæc vero qualitates dividuntur ℥ Causas aliae, Vt ℥ Causa Colores, Sapores &c.

Quarta Species, nimirum Forma, & figura dicitur ℥ plana, & Solida: figura plana Sub dividitur ℥ Angularis, & circularis; Circularis Vt portetta figura, ut Circulus perfectus Vt; & aute fuerit ovalis, Lenticularis &c. ℥ perfecta = figura Angularis dividit ℥ Triangula, seu Trigona, & Polygona, seu que plurimos quæ habet Angulos dicat, Vt Quadrangularis, quinquangularis &c. Triangulus dividitur Vel Ratione Laterum, Vel Ratione Angulorum; Ratione Laterum dividitur ℥ Isosceles, cuius tria Latera æqualia sunt, ~~Scalenum~~, ~~cuius duo tanta æqualia sunt~~: Isosceles cuius duo tanta æqualia sunt, & Scalenon, cuius tria Latera sunt ℥ æqualia. =

Ratione Angulorum dividitur ℥ Orthogonum, cuius tres Anguli acuti, Rectangulus, cuius unus Angulus rectus Vt; & Amblygonum cuius unus Angulus obtusus Vt. Quadrangularis figura, dividitur ℥ quadratum cuius Latera & qualia, & Anguli recti; Rhombus, cuius Latera æqualia sunt ℥ anguli ℥ æquales = Rhomboidem, quæ neque æquilatera, nec æquangula Vt, & alias plures figurarum Species = figura Solida

diuidit; Iam, que angulu facit. Sub qua Stingit Sphæra, & Vasu, Piramidu, Lenticulari, & alig; = & Angulari; Sub qua Stingit Cubu, Pyramidali & alig & pog Mathematici.

De Actione, et Passione, quinto, et sexto predicamento.

Actio Vt Latini agendy; Dicitur; nunc actu exercita dicemus aliqua, Actione quary vllary nag, & distinctio significata: Vnde Auctoridy; effectu tria distinguu: Egressy fuit a causa efficiente; Receptione; Subi; & tertiu ipsius effectus; Vt. Calor; Ligno ad ignem introducitur, Vt effectu ignis; qui Vt ab igne Egredit dicit actio, Vt; Ligno recepit Passio: & ipsi ipsius effectus, & Vt Motus. Illa duo Stituunt duo predicamenta, Secus autu Motu, Vt iz dicemus. Egit Actio definita: Egressio tu ab agente prout ab agente: Vel. Actualitas agentis denominans agens actu agens: Vel. Vt actus actus; quoty actuy Vt. Prima definitio Vt Stat. Secun = Passio Vera Vt Vocabo terminu; pabo: Vel actus pabilis Vt quinq. Vt. Sapiu fuit hic Socrates; Thimeus autu cogendamus; Stellegtig; patitur que attingenus quing actio, & passio Vt tzieca, dicit Socrates denominatiua agentis, & patientis.

Predicamenty Actionis diuidit; tranieyty & immanenty, prima Vt que Nagig tu ad extra ponit, Vt Urere, Secare &c. Vt, que nichil extra ponit; sed tota consummatur intra Sily principiu, Vt Stelligere, imaginare, Velle &c. Actio immanens diuidit; Cognoscitiuy, appetitiuy, illa Sensitiuy, & Stellectiuy: hec Cognitionem, & Sensitiua appetitionis: Actio tranieus diuidit; Naali, & Artificiali: Artificiali Causat Actu Agens: naciu diuidit; accidentale, & Substantiale: Utraque trag Causat Agens. Passio autu diuidit do Causa diuisionis actionis; Siquidag actionis; duplex effectus Sua passio necessario correspondet.

De Vbi, et Situ, septimo, et octauo predicamento

Iam Satis nactu huius predicamenty Stat; nichil enim Vt Aliud quo quodag accidens quo corpu de se dicens ad extra; Hoc, Vel illo Loco. ad huius determinaty Locy; pdo Vt accidens resultans ex circumscriptione corporis a circumscriptione Loci = Diuidit autem Locus Vbi Diuiny, & Vbi creaty, Vbi naturu dicitur Ubique Diuiny: Vbi Aliud Vt Definitiny, Sacramentale, Spirituale, & Circumscriptiny, & pog omnibus Sufficiet tria dicemus. Differ huius predicamenty Sunt Quany, dicany, Ante. Retro, Dextrorsy, Sinistrorsy.

Situs Vt Dispositio partis; Loco: Ny Cadz lex; Vno Loco Varig partis dispositionis Subit, Vt Sedendo, Stando, Vel; Varia partis dispositio dicitur Situs = Diuidit Situs; naali, & non naturali; primus Vt naalis dispositio partis, Vt Situatio arboris Vt Radicis deorsy, & Vt Ramus Sursy; que si extra acciderent esset Situs non naalis.

De Quando, et Habitu, Nono, et decimo predicamento.

Predicamenty quando Vt accidens resultans; Ceby coloquu Sunt; tempore Vel ab illo mensurata; circulatio Diy temporis Spatio viginti quatuor horary perfectis mensura Vt durationis Veri, que Vt connotat Motu primi mobilis, dicitur quando; Sunt Cor dispositione corporis; Loco, resultat Cor, ita & durat Veri; tempore resultat quando. Species huius predicamenty Sunt ille pog respondere solemus ad interrogationis quando, Vt Heri, Cras; Hodie, Anno preterito &c.

Habitus Vt Accidens resultans; Ceby Cor circumpositi Vestiy. Vel Armory: Ex quo notto cum D. Th. 1. 2. q. 23. art. 1. predicamenty Habitus non esse ipsa Vestes, nec corpus Vestitu; sed aliq resultans ex circumpositione Vestiy pog ornatus corporis. Et hec de singulis Sufficiat de Ne Patri gloria, & Filio. Circa pdta predicamenta nichil dignu tenore fuerit preter illa que initio Metaphisice dicemus omnia Quecunque dicta, & infra dicenda Sunt; Laudem & Honore immortalem Deo Cuius Summa contra oby; difficiem pri Labori Sibi; Honorq Humanitu tri Ano xxi Studioso, Intercedente Matre Sine originaria Labe concepta: Jucundissimi Sponsi Josephi. Angelorum Dulc. Precatrici Angelici, dilecte Patriarchæ, & omnig Dei Electi Cuius. Amen.

Commentaria in Vniuersam Aristotelis phisicam in Octo Libros discretam

Mirabilis vt Auy ineffabili Labor ex amaritudine Rory, graty, melliflue quę Condimenty Sensibili quitus parenty; nec ab hoc Laudabile connatu mirity atrelt Velligioni animus ex Solatiq; Correctricibq; que rebq Formani ytra genetralia Contemplatue Lucis delectabile anime sue pulmenty. Sic hy Apoll Comunitatem, Voluptaty quę Romanoy allicuit, illi exhibet Vastissimy Rery Enucleatę. Velutq Elegantissimy liborum ypo ymobilia Dei intellecta conspicuntę, Sempiterna quoque Lucis Patru, et Cumulata; pergendę illuc Intellecta, nunc amota vt excitet amoy ymobily, ne animus Maqueatur in Vita, sitat hraty augere Inuigilty plorabily numeroy. Si hy nobili obtutu, ac Luce monarchia, gladia hoc, Vulgata que monstra ac peritura conspicit Rationale numen, facile spernet Velutq indigna Spiritu sui amoris; ytq altius Deo, quanto acutius Intelliget. Sic Tullius lib 2. Academ- vt hy animoy, ypeioy que nąale Hoc dq quam gabily Considerato, Contemplatio que nąq, Legimur, Maiores Dei Ridemur, Romana despicimus, Cogitatus que Sugera, atque Celetia; hec nra vt Cogna, et minima contemnimus. Indagatio igia rery, ty ma summary, ty hy Beatissimary Habet oblectatione. Hoc q ad hoc augus facilia, animosa Contemplatione Emulianda. Si quidq nąale appetitu nąalia perquirimus, vt Equitatus, Diuina, et pariter mortalia pertractamus. Sepe miror Auti quoy Philosophy definitione, qua mortis meditatione esse dicebant. Veritas quidq mirabilis, et obscura facile ytq Illustrata omniq nąaly Cognitione. Obscq q Sagitta, quę nąaly et Docuit manoy nrq Cognitionis, vt quid si mali Scientes, quid Cauue meditentes, Amoy necessarij Naturi Stimulet omniq rery non sine Sagitta illaquaty desiderij.

Expenditur breviter Objectum philophię.

Nomen hoc Philosophia à Greca Voca Philos, hoc est, Amor, et Sophia, id est Sapientia dicty derivatur et ex nominis etymologia deducitur Philosophy esse amoy Sapięty. Nos hy diximus Hanc nąaly propria, hy Cuiuscunque generis Inza que certe nąalitr animi Rationalis; Propterea que Hoc nomq vt Subie Continens omne genus Sapięty nąalis acquisibilis, que diuersa ytq Suas species diuidit, ytq metaphisicam que Considerat Lucis depuratque ab omni mąal Sensibili, et Intelligibili, id vt ad ipsa vt abstracta, et Intellectu Perducta. Deinde ytq Mathematicę que Considerat quidq abstracty a mąa Sensibilis accidętibq relicta: Demq ytq Physicę, seu nąalis Sapięty que Considerat motoy, sei que partis Mutationi subiectas, ytq omnes Hoy abstrahit a mąa singulari.

Igitr à Philosophia strictia acceptione vt proprie Labor, Cuius obty vt Lus mobile ytra sua Latitudine, prout angustatur mobile ty Intellectuale, que accidętale. Lus mobile ytq pure nąale, et quo notto quod hy nąale non vt Summidy prout Dragonis Sugernąali, Angelicę que nąq, ytq Summitr ytq mąa physica, et materiali, que vt principij, et motus vt Lib. 2. diemus: Motus autq non Summitr hic terminatiue, seu ytro motus, Subiective, ipsq motq recipit ytq ipso potest, seu quod a quid sit principium radicale motus.

Contrahit hoc ex 8. lib ytq Brevius physicoy audię: hic autq vt liber physicoy, Cuius obty vt Lus mobile Simplicita. ytra etq a perita à Medicinalibq physicis, Contrarij autq pene Laudatq vt in Scholis. = Obty esse Speculatiuq Sapięty partis certy vt, quia obty Lus non vt alig ad ipsa operabile, ytq pure Contemplabile, vt Nasci ytq motiq Cli, Altioy, et Planetoy; deinde, quia finis Lus non vt nisi contemplatio Veri et hoc disputet.

Diuisio philosophię.

Diuidit Philosophia ytq quatuor partes: Prima Versatr Circa Lus mobile vt Lę, et Libret octo Librorum. Qa Versatr Circa Lus mobile ytq generabile, de quo agit ytq Libris de Cło, et mundo = 3a Circa Lus mobile generabile, quod ytq Libris de Ortu, et pritu = 4a de Lute generabili mixto ytq mato, Cidelicet, Nue grandine, Pluuie, Pulmine &c. de quo ytq Libris Meteoroy. Nos Circa Lus mobile ytq Animi, vt facilius, quia Innata Nobis, Laborabimus; postrea de Alijs, Sicut Facilty fuerit gubernantibq.

290

Liber Primus Phisicorum

Liber iste vt à theologo Nouus capitur absolutus; ꝯ Opponit ordini, & materiæ methodo doctrinæ ꝯ sequitur, ni mirum quod Procedat ex causis, & principijs; ipsa principia quæ à summata notiora, nimirum vniuersaliora. = ꝯ Vsque ad 9m capit impugnat Anthinomy Veterum circa principia naalia, rejectis erroribus Parmenidis & Melissi; = ꝯ 5o. & 6o capite jungit tradere quid sentiendum circa principia naalia: & primo aliqua præmittit communia illis, Aristi quæ Platonis; & postea numerum principiorum designat = ꝯ Septimo determinatè sua sententia & vtitur quæ resolvit = ꝯ capite octauo Antinomy Errores circa mag; & ꝯ Nono circa primationis determinat.

Disp. Ia

De Principijs Rerum Naturalium ꝯ Communi.

Nota quæ de vt, omne quod fit, & fiat, ex aliquo principio fiat; non ens à se ipso, aut a nihilo fiat potest; ꝯ cum res naturales fiant videamus, necesse vt ex aliquo principio fiant: Corpo angelico vt principij formæ subiecti, & contrarij: formæ vt quod vt res cum vt principij, vt Sagittæ domus ex ligno: & formæ vt contra ng cum vt principij, vt Artifex domus, omnis ens dei fiantis & agit principij subij & contrarij, quia ad alia debet fiant, & res vt privatio. Principij vero formæ Doy non habent; nisi omnino simplicibus: ꝯ Contrarij: à ens ignobile, ex aliquo priori, & simplicioribus componi debent: Itaque omnes concedunt Res ignotas ex principijs formæ esse; ꝯ illas designatas minime inuentum.

Antequ ꝯ hæc principia formæ designemus, necesse vt nos primum explicare: illa ens simul definit 1. Phisic. sic: quæ non fiunt ex aliis, nec ex alterutris; & omnia sunt ex illis. Veritas huius definitionis ostendo pede percurrit; & illa ens plura notabis, primo, principia ex aliis non fieri, alias non essent prima, & illa ex ipsis fierent, principia essent per actu quia negatiue vt; Ideo principia simplicia sunt; nec Dum fieri ex alterutris sibimetipsis re aliis à principijs per legem Nationis; ex quo colligitur tertio hæc principia ~~[illegible]~~ & finalis, non differunt vt formæ, quæ ex formæ, subiecti causis efficientis, & finalis definiri: sequitur omnia illa ex nullo ignoto talia sunt.

Quarto quod omnia fiant ex aliquo, quod quid potitum vt; omnia quidq, quia nunc non Anni Dei; ꝯ omnia naalia ex potitum principia permixtamus, quinto, quod illa particula ex denotare ex parte formæ componi; ex causis efficienti ex formæ; dicimus ens homine esse formæ ex corpore, & anima Petri ex principijs formæ; esse parit omnes homines ex Adamo, fructus ex arbore, & quod ex principijs ex formæ.

Certum vt omni equivocatio sufferat, Notio tradi cum Auctore dict. 12. Metaphisic. Sect. 1. prima principia non esse ex aliis, sine non principiari ex alterutris, & genere quo principiant? quod ita vt, ac dicere, q principia entis naalis, illis Naturalia ipsa sunt partes physicæ, & totales compositi physici, non possunt esse ex aliis illa ex quibus Petri partibus essentialibus physicis.

Certum vt ens maam & formam naalis esse ex partibus quidq Nationis; esse parit ex partibus metaphysicis; & quia sunt ex diuerso genere, non obstat ad Nationem primi principij = similiter forma Leonis, quia naalis, & maa ꝯ non obstat ad hoc vt ipsa sit principium Leonis, quia forma vt principij illius quatenus pars physica, & essentialis cuius. Sicqua Nationem maa non vt principium formæ, quia maa non vt pars physica essentialis seu essentialis formæ, ipsius genere ipsa principiat Leonis.

Proponuntur, et propulsantur Chimicorum principia.

Cura ignorantia Lucis Veritatis sui temporibus exulauit Phs: Cura pariter delyria parturiunt horrida nectio, quæ sine numine fœcia: ignorant vt illa quæ ultra extremi principij & cerebro cogitata reflexa, & reflexere, nec tenebræ permittit ipsa ens late irradiat, & dedit claustra ꝯ solis Veritatis contemplatæ. quæ quia voluerit causa Veritatis, & Veritatis fabulas peccarunt exulauit Dally pro manibus habeat, hoc ignorabilia Antiquory Hadrit, & præsertim quidq Moderni nomine Cartesij stolidas imaginationes mira vitæ, adeo vt Amens desipiet se quam Ludæo Saule Rex fuisse, ipsa mundi, gessit, ac Deus esse fabricare potuisse. nihil sapientius! nihil quæ demens!

Ex ad sectas chimicorum nostri temporibus miseræ

liter Vetho, ma Comacho, illg que oriebit & occidit & duplicabo, & rursus: Rerg omniu naturg tria sunt principia altrua
& Chymicor, Mercurius scilicet, Sulphur, & Sal: his addunt duo alia Philosophi, nimirg phlegma, seu aqua
insipida, & terra. Mercurium vocant Chymici subtile, spirituosu que subtilgtis generatiu, & facile evanescentem,
qui tantugmodo dulcia phlegmata, quod Rerg ens sit, concreatur: Sulphur vocant subtilgtis olearg, & flam-
mabilg, & terrarg: Sal uero solidg, fixag que subtilgtis vocant aqua solubile.

Vocant chymici ad corporeitatis strugturam, quia omnia, vel fere omnia ignis subiecto, fixe enumerata trada resoluuntur: Ng Cum Sp. Alexandrino fo-
lio, admisto igne, primo emittit liquoru subtile, & flammabile: deinde aqua insipida: atqua his gerarsi, mas-
sicot, & fuscu, qui residuu fit, translatu fuit Vas, admisto igne vehementiore, pinguia, oleosq que sub-
tilia & fixe emittit, olearg, & flammabile, nimirg Sulphur: denigne subtilissima que superest durior, & fixa
terrea substantia resoluitur in cineres, & aqua insipida arbitra. Sale ingenerat, quia aqua elementa sale in Vas
Vas distillata, dy igne assiduo & vehementi quaerit, sale insipido Vasis deponit: Sale demy extracto, superest
pulvis ariduus, id est terra, seu ut vocant caput mortuu.

Nihilominus & chymici principia Veri naturalis primo contrare negauerunt: & etiam postea negauerunt; quia enumerata sunt alia resolubilia, & desalto
resoluta; & prima principia non sunt alia resolubilia: & illa sunt prima principia: postea Maior: liquor
ille spirituosus qui Mercurius vocant actiuu analysi resoluit in aqua, terra, & sale; & consequentia magistra:
liquor sulphureus similia: sal igne tria in aqua, & terra & conjunctione analysi facile: demy rebus dis-
tillatorijs adhibitis & operemur principia chymica quatuor vulgaria elementa volare; ac pro domo &
aqua, terra, igne, & aere.

Conclamata: prima principia non sunt & alia, a tractibus que, & omnia & cuncta fiunt;
atqui vitry & Mercurio, sulphure, & sale non fit; & hoc Venery, Crystalli, Auri, & alia bene multa; ac pro-
inde vt quod chymicos Auru facilius Arte confici, quo dubiu posse: q. immo patet & operemur; nulla ing
arte Galenica potuerunt chymica enumerata & sua principia resoluere: Iudicant igitur vt & dicit omnia non
omnia, nec fiunt = Demy principia omniu omnibus sunt omnia; illa hoc chymica principia dicenda sunt
omnibus, ng Mercu sal & sanguine, Mercu & urina, Mercu & cinnabre; Mercu & quolibet planta
& animale tres & dicere; pro que & Mercurio, & Sulphure dicendu. & hac hoc Ve garg Veral satis &c.

Aristotelica Principia amplectuntur, et Vindicantur.

Veracitas defendit a Peripateticis principia latis naturali & rem esse tria, nimirg Materiam, formam, &
Privationem: & falso esse, duo tanta Materia, scilicet, & forma: hoc asserty longa ratione & explicatione
que adhibeo & omniu loquendi modu; postea vero, quid Verum dicendu sit, appetiemus. Itaque que
mutandu vt primo quid sit mutatio physica, & metaphysica: quid qua generatio & substantialis; quid denique
& quotidie accidentalis, & cognitu omnibus maxime gendet Veritatis, & tota prima pars physices, que
a Deo de primo auditu nominatur.

Res naturales mutare, nullo que modo permanere, singula certa à suo
limitibus distare; igitur que & cognitio & operatio mutationem aliam physicam, aliam metaphysicam dare, qua
tenus quodq sunt que physice transeunt de non esse, ad esse; quodq que de non esse ad esse metaphysice tran-
seunt: per mutationem metaphysicam nihil pre potuit physice, & tamen aliquid metaphysice: vt & tractatu de Relat.
Satis dictum: per mutationem physicam aliq physice pre potuit, Ratione cuius alius se habeat physice, ac antea
se habebat; seu Diximus Ligny ligny transire, per illg que physice alius se habere.

Quinque necesse vt
q illa que physice mutatur, non sunt simplicia, & positiua & negatiua, & altra. Ratio vt nulla, quia si quod
simplex & vt, nihil addi, aut detrahi potest, aliasq simplex non esset; Sequitur q quod sit positiu, quatenus
Vel positit esse quod antea non erat, & esse poterat; Vel dicunt aliud esse, quod aliu erat antea; sive ing
assignare debet aliquid quod transeat de esse, ad non esse, seu de non esse ad esse; & hoc Vocamus positiu,
Vel subiu, seu Modum: & illud esse quod formal, Vel subiu determinat ad hunc essendi modu, actum,
seu formam appellamus.

Istius essendi duplex vt, aut substantialis, aut accidentalis; substantialis, quo substantia aliu vt
id quod vt simplicita; accidentalis, qui subiu ig substantia, & substantie adeunt: & operemur & nos, quod
Aliud esse primario Verg, Vel Varijs affici mutationibus, qbg ad hoc essendi modo, ad alia transeunt; vt homo

Semper homo manens & triste sit Petrus, & sacro doctus &c. corpora parere, Saluo suo esse substantiali grumaro fruat & quacunq; motu; & motu quiescentia. Non illa essendi alty primarij vocamus forme substantiale: Secundarij vero, & vltimi substantiales aduentitij forme accidentales.

Dehinc omnino vetus, aliqua Epi, Sly, Vero corporeas mutationes agnouere, nimirum Sly mutationes locales, & hanc contrare & alba & gelatina, Et saluata mutatio; Potetia Enj illorum Sol. sunt corpora que mouetur, altus vero, motus, seu vltimi motiua: Veteres alij Philosophi vidgtes aliquas esse mutationes preter locales, alig assignarunt, quq; varias species late quig, vno nomine Alterationis dixerunt. Vt cum aliquis fit & frigido calidus, & duro, agilis, & molli durus; pede que illorum opinione duo sunt principia, nimirum substantia, que esset debuti maa, & qualitates qq varie substantia formarent.

Enj Videmus duas mutationes assignatas esse mere accidentales, nec qq illas pobe stellige nouas substantias gdam, venirent mutationi pertingere vique ad istq primo esse dicebatur, nimirum substantia. Itaque docuit Vet. natales non contrarie illo primo esse simplicite dictum; sed illud quoque mutationi esse bonum, qua ab una specie substantie, tranleat ad alig. & hanc mutationem Generationis substantialis vocauit. Cognoscit qq Vet. corruptia que quid erat, noua substantia gducat; Ad hanc igitur cum alterq principia non sufficiant, alia genitura statuit, qua, si generatio substantialis detur, illa dari necesse est. Sin autq, nulla poterit vel obscura ratio.

Quid Veteres & decantatum, si dalgia, & fabulationes Epicurey, Cartesiany, & alterq groquiantur, qua generationem substantialem? Et Enj generatio Origo Emanet a Nihilo, principio omnibus & singulis naturalibus: quotidie Enj cernimus substantias gdam alterq Alij similes, Vt ignis ignj, planta plantq, equus equj; homo homini; ipsq, & falsi Vt animalia non Enj accidentia solj, sed Enj substantia: quotidie videre licet animum hominis motu qq aliqui forme substantialis; inde dari debuit altus & cognitiua anima, & productiua altarum, nimirum formq vegetativa; sic de his metallis plantis Arboribus, & similibus.

Primum Vt Enj dari generationem substantialem, qua oriuntur Enj, seu compositum corporeum & formale, & forma substantialis. Enj naturale summum potest & fieri, & factum esse: fieri aqua a ligno Vt ignis fieri, potuit, aut generatio compositi: aqua Nisi qq vita Coquito non placet, fieri compositi, Vt sunt ipsa principia & qq ex compositis: Nisi vita fieri Vt ignis compositi & mixti incompleti; Na, & imperfecti; factum esse, compositi ignis per se stetit, & completi & qq partibus & qq colligit.

Altera compositi dum adhuc fieri potest, primo ita Vt Enj forma, Vel saltq vno qualitate actiue non degradata a suo principio & tunc non fieri, Vt cessat; Vita Vt Enj forma qualitate actiue degradata a suo principio, & tunc fieri forme Vt generatio. Generatio Enj triplicita. Summa potest, primo, ita Vt qualitio forme degradans a maa, non suggerat prima privationis ignis forme, sed instanti ante; Vt accederet si instanti qualitionis maa, placeret ejq forma a maa degradata; & tunc talis compositi qualitio, dicitur precise generatio.

Secundo ita Vt qualitio forme degradans a maa, suggerat prima instanti ante forme primationis, Vt accidit in qualitationibus, que non Vt in signo qro instanti antecedenti; & tunc qualitio dicitur generatio mutans, seu mutatio, quia per illa actionis vltra maa scilicet, ac erat antea. Tertio; ita Vt qualitio forme degradans a maa suggerat prima alig forme in instanti antecedenti, & in hoc instanti & qq illig per forme genite, Vt accidit dy hoc transiit forma vitq, ad forma mortis; & hic generatio dicitur continuata.

In hac triplici generationis differentia, animaduertendum Vt, quod prima, nimirum pura generatio nullum dat terminum à quo recedat maa, quia in instanti ante ad illig, non Vt maa, ac pede nullo recedere valet, in instanti igitur Vt materia Vt ejq forma, ac pede illo instanti non potest recedere a prima forma, quia nyquq Vt cum prima, & primum illig & deinceps in instanti igitur forma. = In generat, que Vt mutatio, datur terminus à quo primarius; non Vt primata forme genite, que erat in instanti ante ad generationem, que que & constituit igitur generationis instanti per forme genite oppositq contradictorie sue primationi. = In generatione que Vt successio, dato angle ex tribus a quo primus primato forme genite; & deinceps forme pre & constituit alte genite, & sic ordine commentatis.

Prima assertio.

In Generatione que Vt mutatio principia ipsius sunt Materia, & forma tq fieri illius, quq factio est. Angelus Gantz contrat 30. prima communis negata ab Aristotelicis; Secunda communis ab omnibus impugnata: quorum

primo patet, qm̃ gñe ad omnẽ effectu, nimirũ quoad fieri generationis ptẽ: illa sunt principia ſtrica generationis mutatiua, ſ fieri, qm̃ ſolo fieri concurrunt ſtrice; ſ ſolu illa, & forma ſtrice concurrunt ad fieri generationis: g ſolu illa sunt ſtrica principia fieri. maior ſt omnib⁹ grata, qm̃ omnis illa ſtrica; minor pbo: ſi aliud eſſet principiu ſtricu, maxime priuatiu; ſ illa non concurrit: g.

Probo minorẽ: ſ signu ꝙm concurrit forma, non potest esse cui priuatio; ſ fieri mutationis, ſt forma fieri: g fieri non potest esse priuatio. maior ſt euidens, qm̃ forma, & cui priuatio opponunt contradictorie: g simul esse non possunt: minor patet ex ipis ſtaurariis Incedentibꝫ, & pugnantibꝫ fieri mutationis forma esse principiu: g fieri mutationis ſt forma fieri, seu ſperfecta: g ſ illa fieri non ſt priuatio: pro ꝫ: dicta forma dicitur opponi contradictorie cui priuatiuæ; ita forma fieri opponit contradictorie priuationi fieri; ſ ratione illius oppositionis forma & priuatio dicitur non posse esse simul: g ratione oppositionis fieri, forma, & priuatio simul esse non possunt fieri; ſ fieri ſt forma: g fieri non ſt priuatio; ac pꝫ priuatio fieri non concurrit.

Confirmatur hoc ipm: priuatio ſt carẽtia formæ debite subo; ſ fieri mutationis, non ſt carẽtia formæ debite subo: g fieri mutationis non ſt priuatio. Maior ſt destructio priuationis: minor patet: fieri mutationis ſtelligitur subta alia recipienti forma, seu fieri receptionis; ſ ſtelligitur actualis recepta forma fieri, seu fieri receptionis, genitale ſt carẽtia formæ ſtelligere ipsius fieri: g maior ſt certa, minor omittat, qm̃ actualis recepio, ſt actualis destructio carẽtiæ formæ receptæ; ſ destructio carẽtiæ non ſt ipsa carẽtia, ſ potius non esse carẽtia; ac pꝫ qđ positum, & non priuatum: g.

Respondeo priuationi fieri concurrere debuit terminus a quo recedit mea, qm̃ per priuationem ad fieri tota priuata, pꝫ qđ prima trium esse principiu per modu recessus, non accessus; nec hoc mirũ ſt, ſ satis conuenit ceteris, ſt patet ſ diuina bonitate, qm̃ finite recedens a malitia peccati, illud infinity ratione offensæ contrahit: imo quod hoc sit necessariu manifesta ratio dimittit, qm̃ fieri mutationis non ſt forma completa, ſ incompleta, & inchoatiua: g fieri ſtelligitur mag esse priuatiu forma perfecta, & completa: g fieri ſtecedit priuatio.

Ex ad limina patebit ꝙm ſatis facta illius principia prima de nomine quælibꝫ, bene data solut cuiuslibꝫ; priuatio cui ſt principium fieri per recessu: g fieri ſtelligitur non esse priuationi fieri: g fieri non ſt priuatio; ac pꝫ non ſt principiu fieri. Etq dico ego priuationi fieri recedere; Veritamen duco non esse principiu, qm̃ ignorantiæ ſt loquitio qua dicitur priuationi conuenire per recessu, cum hoc idem ſit ac dicere illi recedere a contrario. Ex cui loquitio illa vera ſt, quare absurdu non dicunt Damascen⁹ Deu formare extra rationi, dꝫ dicunt Deu per accessu conuenire ꝫ alia ac ſie scribit.

Caritas de anima dicit recedere a malitia peccati, non ſt ad ꝫ, ſy, qm̃ illa destructio solu ſt objectiua, ac pꝫ ex dictis; ſy dicamus, qm̃ peccatu non ſt ſtricte infinity ratione offensæ, ſ ex dicto, & denominatiue, & moraliter: principia cui extra naalia fieri sunt ſtrica, unde cum priuatio ſtrica fieri non ſit; nec principiu ſtricu esse potest: solu cui desinunt, & moraliter erit priuatio fieri, quatenus recedẽs denominationi ſ inquit, qui ibi ſt priuatio ꝫ nominans, ſt galꝫ fit homine sana, qui denominatio extrinseca a tempore tralatio.

Ratio vltimo adducta negatur: fieri itaqꝫ ſt inchoatiua, & perfecta forma: g priuatio illius, non ſt inchoatiua, & perfecta. pater quia ſ illo sensu ꝙm ſt forma, cui priuatio esse non potest, ng contradictorie opponitur: g fieri non ſt adeo iste priuatio: pro ꝫ: quia quia ſt fieri, debet esse perfecta, ng status perfectus ſt; ſ priuatio inchoatiua, & imperfecta non ſt fieri, qm̃ ita forma ſt: g fieri absolute non ſt priuatio. quia ſ diuisionis ſit, vel tota, vel nihil illius ſt. Vnde illa priuatio formæ perfectæ non se tenet cooperante mag recipientis, ſ cooperante nec modo ſtelligendi, ad qm̃ non decent allegari pauca principia extra naalia.

Secunda pars conclusionis facile suadetur: principia ſtrica extra naalia ſ actu esse, sunt illa qm̃ ſtrice compositi ſ actu esse constituunt; ſ solu mea, & forma compositi constituunt ſ actu esse: g = confirmatur, & simul negatur hic nobilis ſtructus, & ꝙ prima absurde dicentes: quia ſ actu esse ſt forma per se perfecta concludens a mea priuatione, priuatio ſ actu esse non ſt principiu; ſ actu esse ſtelligitur priuatio ultima tui a quo: g propter hanc rationem, ſt priuatio principiu ſ actu esse, nec non ſt fieri, pro minori: ſ actu esse ſtelligitur forma perfecta: g ſtelligitur concludere priuationi perfecti, qm̃ habebat fieri: g ſtelligitur priuationi perfectionis ſt tui a quo.

Dices: ſ actu esse preter mea, & forma esse ſtre sese ſtelligitur ſt principiu illius, qm̃ ſt constitutiua ſui ipsius = Oꝫ simul diquitione cooperante mag ad recipiendu, & conservandu forma = Ad id dico ꝙm non

non esse partes essentiales compositi, sicuti partes; principia autem debent esse quasi essentiales; unde Deus non est principium quod est quid, sicut quo, ac proinde melius dicitur esse Rationis principiandi. Sicuti quo partes principiant, quam principium. Ad 3um dico non loqui de principiis compositi, ut nata, non ut subiecti, et suppositi. Ad 3um dico augmentum Verbi ad mag, quia se tenent ex parte illius augmentati, unde sunt perfectiva, et non destructiva.

assertio Secunda

Dico 2um, quod ens in se primario esset principium plurium generationum, quia est mutatio; non ideo esset principium plurium generationum, quia est pura generatio, patet: quia primario plures generationes ut principium, quarum data una tantum de privat forma, ad forma; sed generat pura, non data una tantum de privatione forma ad forma: ergo pura generat primario non posset esse principium plurium. Maior est communis doctrina: minor patet: tantum unicum non esse, ad esse est ut quidem, qui detur una privatio tantum ad hanc formam, qua erat privata instanti antecedenti; sed pura generat nulli ut instanti quo sit una privata forma, nec ullo instanti quo est una, ergo est forma adulta degradu a una: g.

Dices: simpliciter generationi pretelligitur subiecta ad ens primario unum nec: g illo priori non est forma: g primario illius: g datur tantum de non habere formam ad illa habeday: Et explicatur hac ratione: subiecta quod nunc nec non habet, quia habet pro nunc sequenti nec, vere tantum de non esse, ad esse; sed una praesupposita ad ens pro aliquo priori nec non habet, hoc nunc nec est, quia habet pro nunc sequenti: g. = Concedo ant, et dist. seq: non est forma pro nunc: nunc concedo: pertinet, nego. per g contrat ad explicationem: in ens data realis mutatio privativa, in data realis tantum de non esse, ad esse; et regula non potest realis tantum, sed metaphysicum et quidditativum.

Resistitur Argumentis.

Arg 1: est sunt principia entis naturalis plures, quod concurrunt ad illius generationem, quia est mutatio; sed ad generationem plures pretelligitur mag, et sic concurrit primario: g primario est ens principium plurium: pro antecedenti: ad plures mutationes debent concurrere omnia per quae definitur mutatio; sed mutatio non definitur per mag, quia est subiecta mutationi, et forma, quia mutat, sed ens per privationem: g. pro minori: mutatio definitur transitus de non esse, ad esse, sed non esse est primario: g definitur per privationem.

Explicatur: primo pria plures sunt illa sine quo pretelligi non potest plures entis naturalis; sed hoc pretelligi non potest sine privat: g prima pars plures est principium. Maior est certa, quia nihil exigitur ad constitutionem quo illud sine quo constituto pretelligi non potest: Minor patet: plures entis naturalis pretelligitur mea actu recipiens formam, quia non habebat instanti ante, sed est pretelligibile sine privatione; nihil ens accipit, quod habet: g.

2o Male sunt sedulo ad hoc arguo, quia quae est necessario subiecta duplici titulo: primo: vel plures mutationi est primario totaliter, et adaequate exquisita, vel non. si primum: g plures est adaequate, et perfecte forma salubre, quia primario perfecta forma non excluditur nisi per est perfecta, et completa: g plures est talis est, ut patet: sed g pretelligi esse excluditur perfecte primario, quae plures non est mea primario esse perfecte: quare g primario non est principium plurium facto esse? Ideo ens principium plurium est plures, quia est tunc a quo recedit mea; sed facto esse est tunc a quo perfecte mea recedit: g.

Ergo instatis: Quemadmodum pretelligitur mea recipere esse plures, quia plures non habebat; ita pretelligitur recipere esse plures, quia facto esse, quia facto esse non habebat; sed ob illa ratione primario est plures principium plurium: g patet facto esse: pretelligibile ens est mea recipere facto esse nisi ea quod facto esse non habebat, sed pretelligibile est facto esse sine privatione; sed sine quo aliquid est pretelligibile, est constitutivum eius: g. unde quod mutatio est transitus de non esse facto esse, ad esse facto esse; quamde quae nulla est ratio est primario sit principium plurium, et non facto esse.

Iunges: prima pars antecedentis mea esse primario forma alicui priori nec, non sufficit ut primario sit principium plurium: g primario non est principium plurium mutationis: pro consequentia: plures mutationi non date principium transitus de non esse ad esse mea, sed toto illo priori nec pretelligitur ens primo instanti: g primario forma pro aliquo priori non sufficit ut pura generat primario sit principium: g. sicut ens non date primario pura generatione, ita plures mutationi, ne toto instanti est ens plures, quia facto esse.

Ad

Ad arguty distinguo Maiorem: tot sunt principia, quot concurrunt concursu compositivo concedo: concursu recessivo, nego.

& dist minorq: Concurrit primario Concursu Necessario concedo: Concursu Compositivo, nego minorq. & dlq: nec quod
patet ad 1mq & ad alq probationq: Si 1mq quia definita mutatio per privationq, primario esset principijq, Ignis,
Cum debebat esse principijq, toto tempore mutationis, ac pde falso esse: Si igitur mutatio translatius dicitur non esse
primitus ante, ad esse pro instanti sequenti; non dicitur non esse Ignis, ad esse Ignis, quia Ignis 1q non
fuit non esse, i esse positivu.

Arg. 2: nullu principiu fit ex alio; i Ira, scilicet maalis fit ex maa: q non fit pri
nego = Pursus: forma fit potentia mutatione: q non destruit mutationq = Distinguo ergo: nullu principiu fit ex
alio tuidq generali concedo: aliquo, nego. & dist minorq: Ira fit ex maa tanqm ex causa forie concedo: maali,
nego. Ira 1mq constitutiua compositi non fit ex alia forma; nec maa ex alia maa: Ita ut ho syllogismus
ad 1mq dico: forma esse priusq mutat, fit, sicut ipsa prior fit dispositionibusq, quarum dispositionum ultima
est forma.

De Materia prima primo principio.

Videtur mag primu, quu primu subtu ex quo cui nate fit, appellatiue, non sine iniuria veritatis, &
Philosophiq negari potest: Veritas ista suppositu Philosophi Lib. V physic. fere per totu; definitionq que mag
hic videtur regere est: Mag 1mq dico id, quod ut primu Constituentis subtu, & ex quo quippiu ut fit factu. Et non
potuit accidens inesse. & hoc ista definitio dixit tria ad minq circumscribere: primu subtu & ex quo fit aliq cum insit
primo, & per se, & non ut accidens.

Sed dicere, quod maa prima ut primu subtu & ex quo sit Compositu subtantiale
per strictq ignis Enumerationem alterius Agentis; Inde per illud primo, & per se datur intelligi mag esse partu necessariam
per se ordinatu ad subtu, per ly non ut accidens significatur esse partu subtantialu, per modu primi subtu determinabilis
ibi ad alia comparata, ut sit Compositu subtantiale Agentiu, & determinatu. Nihilominus quamuis ex mag
sit iure preconcessionis, & antiquitatis munita, non defuere plures qui opposita censeant; Quamuis autu qui negent
mag los sensit ex quo fuit a se edotus.

Immerito tamq, qui ly ex apponunt mutationi unius rei de uno ratio,
oportuit ly esse alicui subtu q sit subtus Beatu ex quo miraculis iterata qua generationis & corruptionis subtantialis
series peragatur; contulit ly illeu creaturu, non solu ut abeat, i ut aliquid; si non ex nichilo, quia propriu dat ut:
q ex aliquo presupposito subto: certu ut ly dispositiones omniu generat ex altera esse, ipsaq qua proxime precedit ly
ut realitas sit religata q aliquo dispositu subto: ut q ad alia subtu unaru dispositionu discretiuu = ex ge sanctitas
ut ad ecclesia venerationu sanctoru curatu: nihil ly potest mortu adesse alicui digniu generat proprie mag: Ira ly Patio
natus in n ut; Ira cadaueris nullu meretu generationis, quia ipsa nullu ut, nec meritu, nec ad meritu cooperatio
primu sit q illg existere

Disp. I^a

In quo essentia Materiæ primæ consistat.

Dicit Arist^s Mag primu esse primu subtu: subtu autu aliud ut denominationis, q subtu sustinet alia accidentia denominans; aliud ut subtu receptionis & subtationis, seu formationis: & aliud subtu existentiæ, seu conservationis, prima hic Conclusio
sita & quarta subtia aliqua potentia; que alia ut Logica, seu obiectiua, cui correspondet actus & doctrinæ: alia
ut effectiua, cui Correspondet effectus, alia Receptiua, cui Correspondet actus formæ, seu forma, qua caret; =
Quarum aliud ut pna i pna, & aliud pura potentia: esse pura potentia dicit entitatis Receptiuæ formaru; esse pna dicit
habere pro ordinabili entitatis receptiuæ, pro ausferri facultatis receptiuæ formaru, que ut actualis potentia; Sicut
aliud ut esse alti, & aliud esse patre: omnis negatio stellatio ut actus, n tamq ut patus hic dy educatu.

Nostra Conclusio.

Essentia mag primæ sita ut, eo quod sit potentia Receptiua formaru subtantialiu: probatur ex Arist^e de Anima
Cap. 1. textu 8. Obi ait: Ut actus maa quidq potentia: forma vero actus, atque per ultimu mag. & 2 de generat
& corr. 8. ait: maa ut maa quid patiu ut: q ex hoc, sicut forma ut actus mag, ita mag ut potentia ad fig;
i forma ut essentialis actus mat: q maa ut essentialis potentia ad fig subtantiale.

Probatur 1at: Do definitione mag
illa ut primu subtu ex quo aliquid subtantiale fit; i esse primu subtu ex quo aliquid fit, est essentialis esse sui

cessum alterum, et eo quo ibi alia fit: g. pro minore: esse primum subiecti et eo quo aliquid fit, vt essentialiter ducere ordinem potentiale ad aliud recipiendum quam sit subiectum; et mad essentialiter duci ordinem ad aliud quam vt subiectum hac forte successum illum: g.= Confirmatur: compositum subsistentiale primum constituitur essentialiter ex actu, et potentia; et constituitur ex humanitate, et sua subsistentia: g. et humanitate tanquam ex potentia.

Dicas: mad esse potentiam recipiendum primum subsistentiam medijs accidentibus: g. per se non vt non recipiunt: = et hoc sensu mad esse non recipiendo primum subsistentiam per se: accidentes qui non constituunt non, et dicunt: g. supponunt non recipiendo mad: Unde medijs dicentibus meo determinatur mad non ad hoc nomen pro actu; quia dicit se determinare vt ad omnes: hoc qui determinatio non constituit non, et determinat ipsum. Sic Caietanus, seu quorum non Vernon mad nullum pene deinde vt ipse Authores.

Solet hic dubium esse potest de potentia proxima materiae, An scilicet sit distincta realiter ab entitate primi mad An per se ipsa immediate recipiat formam substantiale, et ultimo Veruni hoc secundum, et potest: potentia proxima recipiendo formam, si esset mad superadditum realiter, vel esset accidens, vel substantia: Si hoc 1.: g. mad illa recipit vel per se immediate, vel per aliquid superadditum? Si per se immediate? g. non proxima recipiendi non distinguitur a mad; ac prae sicut non se vt potens proxime recipere illa non pro eodem; pariter formae substantiale. Si per aliud superadditum, ergo sine fine aequum formae.= Si potentia recipiendi vt accidens; datur non accidens pariter ipsum an recipiat immediate a mad per se, An per aliud accidens et sic realiter aequum patet.= Primum: forma unita materiae immediate illo quo immediate recipitur forma: et forma immediate recipit non proxima mad: g. forma unita immediate non proximo mad: g. et unita, et forma sit compositum accidentale ita; patet de ita quod coniungit ex substantia, et accidente; et superaddita non proxima vt accidens: g.

Soluuntur argumenta

Arg. 1: primum vt non educi ex mad, quia illa recipi: g. primum vt mad esse subiecti educendi, quia recipiendi; et ad quod primo intelligitur ipsum ne, vt cum essentia: g. mad esse subiecti educendi ut primum essentia = Duco mad esse subiecti educendi esse primum primoret et potentiam, non potentiam, quia educitur illa ordinata ad compositum totum, et ideo non definiunt mad per hoc quod sit primum subiecti et eo quo aliquid, nimirum compositum substantiale vt.

Arg. 2: non recipiunt mad ab igne separato: g. non vt cum essentia: pro ans: recepta forma ne per mad non recipiunt ad illa forma: g. separati.= Distinguo ans: non per non concedo: potentia recipiendi absolute nego: ad potentiam ans: non vt non recipiunt non, concedo: non recipiunt actu, nego. Potentia mad dicit vt non superadditum, aut quantitatem forma, quae auferre, seu adauentiente: non per actu, sine actuata semper perquirerat, alias quommodo illa depositio fieret et actu, et non? Unde patita fieri, non destruitur non primitia, et per filiter. Sicut per intellectum non.

Arg. 3: Subsistentia actiua operatur effectu subsistentiale per non proximo accidentale: g. pariter mad recipit per se per non proximo accidentale.= Permitto ans: pariter, et nego cons: quia subsistentia actiua non dicit cum effectu suum per se subsistentiale, ideoque et hoc carere potest operari media non proxima accidentali: Altera mad facit cum forma suum per se, ac prae suitur per se forma, dicto non potest recipere per mediante alia non accidentali, alias non per se, et per accidens suitetur forma.

Arg. 4: mad desiderat recipiendi vt ad omnes formas, ita vt non exigat vnum potius quam aliud: g. vnum per alia recipiat, vt accidentale: g. medio accidenti superadditio determinata ad vnum recipiendi, et non alia; et illud determinatum vt per proximo recipit per aliquod determinatum: g.= Distinguo ans: mad vt desiderium de se per non vt remoto, quod proximo concedo per non vt remoto proximo, nego, et distinguo cons: g. vnum per alia recipiat vt accidentale per proximo et sic, nego: Vel distinguo ans: mediante accidenti superadditio per motum per proximo nego; mediante accidenti superadditio per non concedo.

Dicas vt hic mad respectu esse ad omnes formas substantiales, quas per non proximo recipiunt aequaliter recipiunt; ideoque exigere aliquod determinatum vt vnum per alia recipiat; illud determinatum non addit mad aliquod non; illa dicunt ad hanc per alia; non hic alibi, quia vt ausonius ad iens, praetat igne aliquo proximo

An Potentia Materia aliquem actum includat?

Difficultas sub epigraphe ponita, ne sine difficultate multiplicetur Oratio, redit de omni alia forma Linea: Alius ly stricte absolute, stricte sumpta dicta: aliquando alius dicitur id quod actuat aliquid, et alius ille ut recipiens, quia ut actus alterius; aliquando dicitur, quia se ut quid actuale Contradistinctum potentiali: seu positibili, et hunc alium loco absoluti. Rursus: Utrumque horum alium potest Considerari esse finitum, et in esse metaphysico Constitutum, ng quilibet rei sue esse metaphysicum differentiale habet, quo vocamus alium: ista tamen extra causas ponita res, et actus physicus existens.

Ad ipsum sub ipsi terminum ponitur a Recentioribus, distinctio alia ille absoluta correspondens positibilitati esse entitativum: alia actuantis, seu recipientis esse formale. Unde in actu entitativo duo distinguenda sunt, nimirum actualitas essentie, et actualitas existentie: actualitas essentie data quando res ut actus, sine potentia media existentia terminata potentione essentie: actualitas existentie, ipsa illud vere esse quo extra positibilitatis sunt, distincte ab esse absoluto rei, quo doctrina intelligenda ut tamen actus fortis, quo ipsi sit forte dature preter forme.

Hic dicit Via Thomistarum distinguitur realiter essentie ab ea; Verumtamen iustius principium Loci non habet: Idea mihi non videtur, si vera omnes tg ea nostris, quo ea Doctrinam concedentes mag entitativum alia reiecta a se, negantes ipsi ipsius existentie, et quo aliqua vera: Ut hic vix quidquam tituli difficultas Loci habeat presenti, Supponendo ut essentie realiter ab ea distinguit. Sed qua suppositione omnia concedatur ab Adversariis; Nego hic ut mag habere essentie distincte a forma: et si ea non distinguitur ab essentia; sicut mag habet ipsi essentie distincte ab essentia forme; ita ipsi existentie ab ea forme distincte.

Dubia. Suppono mag quinq esse res ab actus metaphysicis, ng quamvis hic sublatis tali complexo sit esse physicus, esse tamen metaphysicum hic complexi ut distincti a forma: Ng ut aut omnes pro Loquendi altius ut qui distinguunt = Quinque suppositis mag Deitate specie distinguit a sublimantibus, Supposito Deitate ut; Erit hic mag sublimantes metaphysicis entitate ea mag ut sic, ut ea genere equa Quoniam cum mag Celestis, et ea sua peculiari distincta, nimirum esse successivum formarum corruptionis, per quo distinguatur a mag Celestis successiva forme generationis.

His positis ut dent a Thomistarum doctis mag ita pure potuisse esse, ut res nullo modo alia tg entitativum, quo existentia. ita Caiet. Cap. 5. de ente, et essentia. quest 8. Soncinas, Ferrara. Complut. Mag. Joannes a S. Thom. Godinus, et alii = Ita concedit alia entitativum, et nolo alia existentia potius negat: Ut omnes fere Act nostre familie, = Tandq ait mag habere se, et a se alia entitativum essentie, seu correspondet existentia distincta ab ea ut, ac si de mag non existere per existentie forme, et per quo existentia. ita omnes Scotiste cum suo Magistro. Et Societatis, duo demum Albertino. =

Prima assertio.

Mag prima habet alia entitativum distincte realiter ab entis forme. Hec Assero Omnes ut fere Act Thomiste existentie, qui Concentientes nobiscum ut, dividunt tamen modo Loquendi, ac fere Latius ut pure de Nomine. Nichilominus potest dari hac genuina Vat: Mag ut res pauca, ut realiter a forma distincta; et realis entitativa distincte, Veritas fere Extrema realis entitativa: et Mag ut res pauca, ut realis, et entitativa entitative, dist realiter entitative a forma.

Hic Licentes concedunt Thomiste: Modo sic: quia quid ut res distincte realiter ab alio, ut alius distincte ab illo; et mag res pauca ut distincta realiter a forma: et mag res pauca ut realiter alius. ergo maius: ea Omnes plerique alii Act qui distinguit: et Sicut alius metaphysicus distinguit metaphysice, et sicut distincte metaphysicum entis ab alio metaphysico, ita dist realis entitativa ab alia entitativo; et Mag ut dist realiter entitative a forma: et sua dist entis ab alio entitativo.

Confirmatur: Deitate cum omne ab ut alius: et Deitate eo ipso ut alius; et mag prima res pauca ut Deitate eo ipso: et mag prima res pauca ut alius. ass Deus ut Omnipotens, Deique alia deducta sunt necessario legitime = Confirmatur: Suppositio cum Omnes Sentiat Creaturas posse existere alius naturis. Ita arguitur: mag ut posse existere ut nihil entitative diverse a nullo entitativo forme: et a parte rei ut aliquid pure, distincte ab aliquo actuali forme; et illud aliquid mag, ut alius stote regula: et. ergo mag.

illud aliquid falsu, vt exercitij pog obiectiuj; & exercitij pog vt actus: g.

Vigeta Vatio q̄ forma gaudia: esse formj apartei, vt formj esse actj entitatiuj, aut non? Q3 dicj non valet, alias forma a parte rei nihil esset? 2o p3: forma a parte rei gaudia non vt actus entitatiuus mag: g vt actus entitatiuus vltimo pog obiectiuj. 3o patet minor: forma non vt actus mag illa videretur, qua non dicit ordinj ad mag; & forma vt vt actus entitatiuj non dicit ordinj ad mag: g. 4o minorj: forma vt vt actus entitatiuj dicit ordinj ad pog obiectiuj, qua destruit per gaudium illius falsu; & ordo ad pog obiectiuj, n est ordo ad mag: g. Modo sic: sicut forma gaudia dicit ordinj ad pog obiectiuj; ita mā gaudia dicit ordinj ad sua pog obiectiuj; & propter illud, quo ista destruit sua non esse actuale, ista vt actus entitatiuus: g parita mā propter gaudium qual destruit sua non esse actuale, vt actus entitatiuus.

Ad Vatias sub hoc tui ita peatas, pog inducit Magnus qg alter credere, demj ita strugitur: tota Vatio qua denegant mā actj entitatiuj, vt qua mā vt qua poa: & mā vt dicit gaudium sui cū tota potentialitate, non vt qua potentia: g vt dicit gaudium sui cū tota potentialitate vt actus entitatiuus. 4o minorj: mā vt dicit gaudium sui cū tota potentialitate vt destructiua pog obiectiuj; & nihil destructiuj pog obiectiuj vnj actus entitatiuus: g. = Mā prima vt qua poa passiua, seu receptiua; & vt dicit gaudium sui non dicit concursj pog receptiuj, & tota Vei gaudia: g.

Respondeo eo doctrina contraria stat cū alijs, & nihil mediare pog reale esse, nimirum pog reale, & subiectiuj mag ad omne actj esse: Itaque vt mā gaudia non sit nihil, non vt necessa, vt actj entis dicat & subiect vt sit pon Realis susceptiua primi actus esse; & ideo quatenus poa sit, tanq entitas Realis po totalis vt susceptiua totius actus entitatis gaudia, non vt actus, quia ly falsu, seu actualitas dat Conat, ac de falso, & non Vere vt, & non quod sit actus.

In Exegesi Nomine disputatio, qua deducit ad finem. An mā prima de falso gaudia, dicenda sit cum actus, seu entitas de falso. & quare quamuis pon realis sit, dicj non potest actualis poa: Vt ne actualis potentia formj receptiua, An Non: & primum dicj, quare dicere veniat actualis entitatis? 2o p3: dicj esse potentia poa, q dicat vt = Vnitur: Mā prior ad receptiuj formj habet esse, qui opponit nihilum: illud esse quod habet vt ne actus primi, dare quid: quare non est cum actus.

Obiicies: Sta mādatu realitas distinguitur ab eius essentia & Thomistis. qui dicunt ly precedere essentia cum quadā actualitate essentiae: igitur: actualitas essentiae precedens essentia, vt actus entitatiuus, aut non? si hoc 2o p3: g forma vt pura potentia; quod dicitur vt: si 2o p3: g pon Receptiua non opponit actui entitatiuo. 3o dicj: actualitas essentiae precedens essentia, vt pura potentia receptiua essentia; & actualitas essentiae, vt actus entitatiuus: g actus entitatiuus non opponit pure potentia receptiuae.

Assertio Secunda.

Supposita Realj distinctione essentiae ab essentia; Mā prima habet quid essentia realiter distincta ab essentia formae. 2o p3 hac Ratione: Materia vt informa transmutabilitate vt realis subsistens & ens subsistens essentiam formae materialis sit; & ens quod Deus esset ens realis subsistens essentiam formae sit, debet esse essentiae: g mā vt informa sua distincta debet esse essentia. Maior vt tenuis, quia forma materialis dependet a mā realis, & finita, finiti, & esse. minor etiam patet, quia subsistens illud vt realiter essentiae, quod vt extra sua potentialitate passiua; sua autem essentia formae materialis, & ens mā realis, & finita, ac pure passiua, vt de se patet: & ita vt omnino legitima.

Modo sic: Illa essentia qua mā essentiat vt reale subsistens essentiam, non vt forma: g vt mā finita: 2o minorj: illa essentia antecedit ipsa forma: g non vt forma: Ita patet, quia si esset forma, esset effectus sua; effectus autem non antecedit causam vt patet illa: 3o ant: illa essentia vt simul cum subsistens essentiae; & subsistens essentiae antecedit forma: g illa essentia antecedit forma: Minor constat, quia subsistens vt causa forma essentiae; causa autem effectiua antecedit. Maior etiam patet, quia cum subsistens essentiae sunt simul omnia requisita ad essentiam formae, & realem & ens vt ita generalia requisita ad finitum essentiae ens realis & finitum subsistens: g.

Confirmatur hac Ratio: Illo priori mā quo intelligitur mā recipere formam, Vel intelligitur mā essentiae recipere forma vt non essentiae: si secundum: & mā vt generalis recipit finitum forma, quod vt communiter: si primum: g illa essentia qua mā recipit formam, non potest esse ipsius forma: 2o p3: essentia formae & Thomistis vt actus ultimus forma; & ultimus actus forma, non potest esse subsistens per quod ad denominationem ipsius forma.

q̄ cōstitit qua māa recepit formā, non potest esse ignis forma. Si ly cōtig igit precederet ymāa, necessy erat quod forma communicaret māe ꝺ̄ Ultimū actualitatē, incommunicata manēte ꝺ̄ actualitatē primā, & simpliciter talē, scilicet ꝺ̄ esse essentiale sui, quod cōtra repugnat.

Respondent ꝺ̄ māa primo prīo ad receptionem formē non requirit cōtinuū, sed tota tendens ꝑ receptionē cōtinuū, quia causa māalis, seu potentialis vt: in unum arguit, cōtinuū esse necessariū conditionē ad causandū; sed māa prīo vt causa realis: q̄ prīo cōtinuū. dicunt cōtinuū esse additionē necessariā causæ efficientis; non ꝑ causa māalis, & illoru ratio vt, quia causa efficiens causat ꝺ̄ quod vt talis, tendit, & cōtinuū effectus, proinde qua respondit causa, vt det illū effectū: causa vero māalis non ita, quia cum essentialiter sit pura potētia ad alty, non potest precedere talis ad alty; unde prīo signo propio vt causa forma non, sequit cum cōtinuū ꝑ vt potētia ad illā.

Omnino obstaria mihi videtur solutio ꝺ̄ diuersimē ꝑtes causæ efficientis, & māalis, ratio vt clara, quia causa efficiens non precedit cōtinuū, vt prīcipiū causat & cōtinuū effectus, & vt illa operari potest: omnis ly operatio cōtinuū predit à causa ꝺ̄ vt talis; ꝑ māa prīo signo precedit ly ꝺ̄ vt talis causa realis, quamuis simul cum ly ꝺ̄ vt talis: dicit operari, simul & semel per realē ꝑfectionē ipsius ꝑ formā cōtinuū.

Rursus: definitio causæ ꝑ omnia equē quadrat causæ māalis, quā efficiēti, vt patet discurrēti: & cōtinuū causæ māalis, quā efficiēti: quare dicā cōtinuū dicēte causæ realis vt cōtinuū precedere ad effectū: Ng ꝓbatur. Lect. 10 causæ ꝑmuni ita definit: ad huc sequitur esse æternum. non ē, cōtinuū effectus. & quia 3ª art: causa solū dicitur ad illud principiū, cōsequitur esse cōtinuum :: unde dicit q causa vt id cōtinuū esse sequitur aliud. & ideo omnia ad omnēm causa vt sic definitū: principiū per se ꝑfectum esse aliud. quia docet ꝺ̄ 5 Metaph. Lect. 1ª, nomen vero causæ ꝑtinet ꝑfectum quidē ad esse causati.

Ex his ita arguitur: ꝺ̄ th. causa realis vt sic vt id cōtinuū esse sequitur aliud; ꝑ causa māalis vt vera causa realis: q̄ vt id cōtinuū esse sequitur aliud; ꝑ illud esse non potest esse forma: q̄ proprie maior. cōtinuū; ng syllogizat vt evidens tg cōcedit forma, quā maior: cōtinuū esse sequitur esse forma: q̄ illud esse non vt forma. cōtinuū cōg: esse forma, non potest esse causa forma, alias forma esset causa sui, quod repugnat vt; ꝑ illud esse, vt causa forma: q̄ [illegible] forma. q̄ illud esse n potest esse forma.

Instabis: māa prima prīo ad formā veram & realē causalitatē ꝑfectā formā, illā recipiēdo: quæro an ꝑfectio illa actualis sit primū maior, an sit forma? si ꝺ̄ q̄ illa ꝑfectio non vt māalis, & potentialis, & certū, q vt primūm proprie immediatum potentiæ, quæ cuique obiecto affert posset: si ꝺ̄ iterū quæro: an ꝑfectio illa sit māa prīo, An cōtinuū? si ꝺ̄: q ꝑfectio alia dū, seu defectu, vt vtar tuū dictū, erit causa prīo? & illud prīo? si ꝺ̄ iterū quæro: an illa cōtinuū. seu ꝑfectio cōtinuū sit primū maior, an forma. si ꝺ̄ obtinui: si ꝺ̄ q ꝑfectio cōtinuū precedit forma, erit quæ prior, quā forma, ac prīo non erit actus ultimus illius, & sic redibit ꝺ̄ tota vestra ratio nostra.

Dices: ꝑfectio illa esse potest materia; & non esse potētia, neque cōtinuū, & medium inter utrumque datur, quia illo signo tradit & cōtinuū, seu ꝑfectio quod tg vt: Unde ꝑfectio illa etig si non sit ꝑfectio, vt potentialis = tu dicis deducta ex doctrina contraria, qua Aduersarii docere contendunt māa non habere propriū esse. hæc ly quatuor ꝺ̄ quis tale credet? Stagira cum ꝺ̄ docuerit 1. q. 4. art. 1. ad 33. q māa licet recedat à tali similitudine ꝺ̄ tota potentialitate, tamen retinet quādā similitudinē quandā potentialitatis, seu ꝑfectionis cōtinuū. ꝺ̄ patet Aduersarii. Māa assimilari Deo ꝑfectione suā, & non ꝑfectione alterius.

Ego cōcessi ita arguitur: Māa assimilatur Deo ꝑfectione suā: q̄ esse: esse ly, & tm sunt synonima: q illud esse per quod assimilatur Deo vt purū mag, aut cōtinuum? ꝺ̄ vt constat, vt patet: q primū: q māa habet purū esse: quomodo ly distinguit potest a forma ꝑ esse per non esse, cum sit sui positiua? Modo sic: prīo signo quo māa vt similis Deo ꝑ esse: & illud esse prīo signo vt reale positiua: q prīo ad formā illud esse forma, māa vt similis Deo ꝑ esse: & illud esse prīo signo vt reale positiua: q prīo ad formā illud māa vt sic reale positiua; & ꝑ ita Stagira sua reale positiua non vt nuda ꝑfectio cōtinuū: q prīo prīo ad formā vt cōtinuū.

Aliter ad ꝺ̄ occurrēdo neg̃ vtrūm; quod ly māa prīo signo prīo ad ꝺ̄ esse cōtinuū ꝺ̄ vtrūm realē, & initiatiuē; non ꝺ̄ actiuē formaliter: esse igit cōtinuū dicitur, vt ens, sic ad cōtinuū. Vel aliter dicendo potest dupliciter mag primū prīo signo non esse positiue cōtinuū, sed præcisiue habere; quia cum cōtinuum sit effectus ꝓprius a forma, non habet præsupponi prīo signo prīo māa, nisi ꝺ̄ esset forma, sicut ꝺ̄ fluens durans, ut prīo ad durationē ꝺ̄ fluens durans: Unde cōtinuū positiue habet durare: Vide Conimbricēs de habet

g̃ toto intrante Veali.

Ad Solutr Verior ꝺ̃ quamuꝭ, si non fallor, adequate non occurrit difficultati: quia ꝺ̃ supra arguebam, mãe prima illo quiꝭ ꝺ̃ ꝑia ad rẽ pñtiæ recipieꝺ; g̃ ꝺ̃ Via per suã entitate pontuꝫ Veritem ac g̃de gaudiꝫ: g̃ ꝺ̃ Via ad ꝺ̃ Doctrinã: alia g̃ debet esse Doctrina qua g̃ꝺ̃ ꝺ̃ & alia ad quam tendit ꝺ̃ Doctrina forma = dicere autꝫ mãe illo signo præcludere ab Doctrina, sally ꝺ̃; & Vatio, quia illo signo non præcludit a concursu causæ Veali altꝫ Illustri per suã esse g̃ esse forme maalis: g̃ non præcludit ab eo, quæ necessaria ꝺ̃ Salutis, & sic Vatio facta stetꝫ, atque stetꝫ reddit.

Ad Duos: Supponita Veali dico esse mãe ad suã Doctrina, Vatio facta non æqualiter pegit; quia eo mãe, si ab ipsa ꝺ̃ distincta, recipit g̃ ipsa mãe: g̃ quiꝭ ad Doctrina gratiæ, vel ꝺ̃ Doctrinã, Vel non. ℥ in 3ã 2dæ 60. Roger. Sunt eo dicta: ℥ 23. 3. non petuit esse causa Vealis virtus Doctrinæ, quia causa Vealis, quanuis maalis sit, debet esse positiue ens extra: illo signo quo intelligitur ꝺ̃ causa realiter g̃ fluens. & sic omnes Vationes quas allegabamus ꝺ̃ Aug. Cyp. Ambr. non cogit trã Vegulatas.

Frontem non genue fateꝫ Vationes allegatas vagꝫ, aut nullã difficultatẽ habere supposita dicta esse ad Doctrinã. Nichilominus dico mãe, & cum Doctrina simul creari Gratia athona, ꝺ̃ sit subꝫ possumus potens recipere forma maalis; Unde cum eo mãe non educatur ex potia, sicut forma maalis nyung ꝺ̃ causa ejus, g̃ eode signo dicimꝰ se habet: si autꝫ dicas g̃ etiã simul creari cum mãe Gratia athona, contra ꝺ̃, quia forma maalis tg̃ fieri, quã esse ignis essentialiter pendat a mãe: g̃ non creari, g̃ eam necessario debet eo potentia mãe.

Occurritur argumentis.

Difficultas possunt allegari Auctoritates contra mãe dictã: primo ex 1ã q. 9. art. 2. ad 3um ubi ait: mãe prima non Doctrit g̃ Vera mãe per se ipsã, cum non sit ens actu, g̃ potentia tanꝫ: Unde magis ꝺ̃ alia creatura, quã creatꝫ = Leguit ejus fuit aduersarii, & Solutiones fuerunt: Dicit ens dictꝫ: Nichilominus tamen mãe prima etiã ens per, non ꝺ̃ finita simplicita, g̃ quia, quia eius esse non se extendit nisi ad formam maalem: g̃ eo ꝺ̃. dictꝫ mãe prima non ꝺ̃ ens actu, sequitꝫ ꝺ̃ non; g̃ mãe ꝺ̃ solꝫ ꝺ̃ non ad formam maalem: g̃ per se ipsã non ꝺ̃ actu ens.

Ex testimonio habetur quæst 2. de pot: art. 1. sic: quia quia g̃ Vera mãe inuenitur actu Doctrit, quod quidꝫ non habet mãe, nisi per formam, quæ ꝺ̃ actu ens = Dico quod quia quia ꝺ̃ Vera mãe Doctrit vel completæ, vel incompletæ; cum ens Doctrina mãe sit incompleta, & Limen potentiæ, exigit completi per formam, Unde mãe per se non habet Doctrinam perfectæ & completæ nisi per formam, quæ ꝺ̃ actus completissimus ipsius. & hæc genuina explicatio generaliter potest omnibus testimonijs B. Dionysij adhiberi.

Tertio testimonio Concilij Sanè adest 1ã. q. 66. art. 1. sonora: Creationis ens tunc ꝺ̃ Deus actus: ens autem g̃ ꝺ̃ actus, ꝺ̃ forma. dicere igitur mãe præcedere sine forma, ꝺ̃ dicere Deum actum sine actu, g̃ fallitur Thomas. = Ens dictꝫ ex Concilio Lateranensi contra Nugas philosophorum antiquorum, qui existimarunt mãe tempore præcessisse formam, ac g̃de sine forma per se potuisse existere, quod g̃ stat S. Doctoris & merito, quia sine forma quæ ꝺ̃ actus perfectus mãe, mãe per se ipsã esse non potest.

Ad Rationem quã g̃ tenuerunt Doctores Mãe non habere Unitatem specificã, aliter specificã dicã: Unitas specifica, & specifica differa ꝺ̃ a genericis causante talem unitatem, & differa g̃ tale principium non potest esse mãe: g. pbo minorem. talis Unitas, & differa oritur ab altro metaphysico radicato ꝑ̃ ꝑtico g̃ mãe: g. pbo minorem. ꝑ̃ mãe primo repugnat altri metaphysicum radicatum ꝑ̃ ꝑticum: g. pbatur minor: altri metaphysicum ꝑ̃ ꝑticum radicatum ꝺ̃ forma, g̃ mãe non ꝺ̃ forma, g̃ pura ꝑ̃ ad ens: g. Nego minorem: ad pbationem distinguo minorem: mãe primo repugnat altri metaphysicum completum radicatum ꝑ̃ ꝑticum completo, Concedo minorem: altri metaphysicum incompletum radicatum ꝑ̃ ꝑticum incompleto, nego minorem. ad pbationem distinguo maiorem: altri metaphysicum completum Concedo maiorem: incompletum nego maiorem: & distinguo minorem: non ꝺ̃ forma perficiens, & completa, Concedo, perficiens, incompleta, nego. Itaque altri ille metaphysicum quo resultat ex Unitate specifica completa, & ordinata per se ad Ulteriorem gradum sane fundatur forma, quæ mãe sua ꝺ̃ perfectiua, & hæc relegata a mãe, non illa quæ mãe sua ꝺ̃ perfectibilis per alia; mãe ens constituta quadã specifica tua obstacula incompleta, ꝺ̃ mãe sua ordinata ad alia perfectiora perfectiua, & sic habet specifica differa fundata ꝑ̃ ꝑticulare perfectibile.

Si ens forma nec ortu specifica differa, non Deus ꝺ̃ Unitas dicã gratiæ Concederet mãe, cum necessã sit ei differa specifica adaptare. Forma ens regulans Unitatem specifica completa appellato

Entitatiuy mag̃ q̃ratiue ad quig qua ꝑticeꝑ distinguit oꝫ omni: non ꝑtia; ꝑ illa non ꝟt dicenda absolute forma ꝑ differa metaphisica nãa qua perfectibili perforing, quig ad Rig differg necessario contrahit: Explicatur hoc ꝑ mãa Sudtiuan quig per Rig ꝑticeꝑ entitatis ꝟt connotatiꝫ ꝓ concretiuig differt a mãa dicit ꝟt connotante forma ꝑ corruptibile: g Utraque ꝑ Vat goꝫ recaptiuꝫ differt quia: non ꝟt quig potetig recaptiuꝫ, ꝑ cum addito nimirꝫ forma, ꝑ corruptibilis, ꝑ incorruptibilis.

Arg 3: Potetia ad primu eggdi alty, non ꝑ sudat aliquo alty entitatiuy: ꝑ mãa ꝟt goꝫ ad primu eggdi alty: g nulty ꝑ sudat alty entitatiuy. Maior ꝟt nota. Contra, quia ꝑ goꝫ ad primu eggdi alty ꝑ sudaret aliquo alty, ista esset prior eo ad quig ꝟt goꝫ, ꝑ sequeta non esset prior. = Distinguo maiorꝫ: Potetia ens entitatiua, nego maiorꝫ: goꝫ Suctastiua, Subalterna, subdistinguo: nulty haberet alty forig ꝑ perfectiuy, Ideo: entitatiuy perfecti bilig nego. ꝑ distinguo minorꝫ: mãa ꝟt goꝫ ad primu alty eggdi forig, ꝑ Ipsetiuy Ideo: ad primu alty eggdi ex tra nichil ꝑ goꝫ obrectiuꝫ ꝟ minorꝫ, ꝑ Neg.

Arg 2: Ens dicitꝫ entitig ꝑ alty non potest fieri Vnu per se; ꝑ mãa gaudens quia Entitatiua ꝟt tres ꝑ alty; g Deitas, ꝑ Trina non potest fieri Vnig per se. maior ꝟt nota, quia Vnu per se fit Ens prima goa, ꝑ prima actu; ꝑ illud ꝟt ꝑ alty non ꝟt goꝫ: g Ens illo ꝑ alio ꝑ alty non fit Vnu per se ꝟt Ens prima goa, ꝑ prima actu: ideo ꝑ Deitas, ꝑ Trina non potest fieri Vnig per se, quia accidens aduenit ꝑ Deitati ꝑ alty ꝑ formate: ideo ꝑ Deitas, ꝑ Trina non potest fieri Vnig per se, quia accidens aduenit Deitati Distincte ꝑ alty per forig: ꝑ ꝑ mãa habet quig Entitatiuꝫ, aduenit forig mag̃ Distincte ꝑ alty: g = Negeta: Mãa recipiens forig, etig recipit rig Entitatiuꝫ; g Vel Angeli sunt Entia forig, ꝑ quia mag̃. Prior argumento

Omne ꝟt ty tripartiti negantiuꝫ entitatiuy alty, quig alteꝫ illy Concedetig, Vacant tiꝫ ista Ens sit ab illis Entitatiuꝫ, ng mãa per alty entitatiuy ꝟt tres ꝑ alty, Ens Entitatiuꝫ, Ens Actuale entitatiuꝫ, ꝟt pure ꝑfectiuꝫ: Peterquam quod omnes isti ore Concedunt mag̃ alty entitatiuy distinctly a forma, quia ꝟt a forma Condistincta, ꝟt entitas Entitatiua ꝓximitatiua Deitatis, ꝑ pre ronta. quia quato ꝟt ens ista Deitas ꝟt a forma Condistincta, quig ens Entitatiuꝫ? Sed multos, ꝑ quos dicere mag̃ habere alty entitatiuy Entitig per forig, quig tria ꝟt Deitatiuy Entitig: Sed quia negabit Ens doctrina ꝑ sequi mag̃ non habere per se entitatiuy alty; quia per ea ꝟt entitas illaꝫ: ꝑ quia negabit Ens doctrina ꝑ sequi mag̃ non habere per se Entitatiuy alty; quia per ea ꝟt entitas ꝑ alty per se ꝟt Entia Caussaꝫ; ꝑ mãa ꝟt per forig Entia Caussaꝫ: g per illig ꝟt Entitas ꝑ alty.

Distinguo ergo maiorꝫ argutꝫ: Ens dicitꝫ entitig ꝑ alty ꝑfectig, Concedo, ꝟt Ens Petro, ꝑ Paulo: ꝑ Ens dicitꝫ entitig ꝑ alty Completo per ꝑfectibili, ꝑ per rig, ꝑ maiorꝫ: ꝑ distinguo minorꝫ: ꝑ quia quia Ens per ꝑfectibili, ꝟt Ens ꝑ alty ꝑfecto Concedo: Completo, nego minorꝫ, ꝑ Neg. ad ꝑbationꝫ Concedo maiorꝫ, ꝑ distinguo minorꝫ: illud quod ꝟt ꝑ alty non ꝟt goꝫ Vnica, ꝑ objectiua Concedo minorꝫ: goꝫ formica, ꝑ Ipsetiua, Subdistinguo, ad alty forig ꝑ perfectiuy, nego minorꝫ: ad alty Entitatiuy perfectibily, Concedo minorꝫ; ꝑ Neg.

Ens dicitꝫ mag̃ non ꝟt alius ab istam compositionꝫ Simplicia tali, ꝑ potius necessario Contrahi ꝟt illa Deitas fiat, quia resultare debet ex quatuoꝫ gradibꝫ, ꝑ pre gradibꝫ; ita ꝟt ad unig Caussaꝫ genere Caussaꝫ mãalis, ꝑ formalis: Requirit ꝑ Ens parte Utriusque peculiarꝫ Ens Deitas ꝑ ingenerabili ꝑ ꝑ ꝑ mãtio ad primig Caussalitate: Cum tiꝫ illa Ens dicitꝫ Sanctat nag̃ ultimu sumi ꝟt, illa etig potig tialis ꝟt Subsistens, ac pride ꝑ completa, ꝑ actualis per forig: non tiꝫ constituit mag̃ ꝑ alty per fecto, ꝑ Deitatis ꝑ alty gradibꝫ; ꝑ Contractionꝫ a genitiuꝫ, ꝑ hoc non ꝟt esse ꝑ alty per fecto.

Ens dicitꝫ hanc doctrinꝫ non debere negari nec a Thomistis, nec ab alijs Ens Scholig cius; non a Thomistis ꝓpugnantibꝫ realig distinctionꝫ inter Ens ꝑ Entitig: itaque ab istis similanter realig qualitatiuꝫ forig ꝑ intelligitig ꝑia paluco precise ex actualitate ꝑ Entig, ꝑ rem qua actualitate ꝑ Entitig; sicut tiꝫ actualitas illa ꝑ Entig non distinguit forig ꝑ alty per fecto, ꝑ ꝑ alty per fectibili per Entitig, quguis illig distinguat Ens Caussaꝫ; ita ꝑ mag̃ illig non distinguit ꝑ alty per fecto quguis illig distinguat Ens Caussaꝫ obrectiuꝫ = Non ab alijs ꝓpugnantibꝫ datur data, quia ꝑ ꝑ mag̃ ista ducuꝫ forma, cum qualibet diuinum placeret Vnu per se.

Ad 2do addicta ꝑ maiorꝫ quinq̃ Demonstrationes ꝑ agente falsa; ego tiꝫ dicerem q̃ Ens subsistit, ꝑ accidig non fit Vnu per se Ens ꝑ ꝑ ꝑ

existentiae; materia non potest esse primum subiectum formae; hoc autem dici non debet: quia nec quod materia habeat propriam existentiam.
Probatio maioris: Materia est primum subiectum illius quod primo recipit in linea substantiali; sed in linea substantiali non recipit primo
formam substantialem, sed substantiae distinctae: ergo. Rursus: Ex hoc est id quo materia formaliter existit; sed materia propriori ad
formam formaliter existit: ergo propriori ad formam est in actu formali: ergo forma non est actus primus materiae.

Nego maiorem:
ad probationem distinguo maiorem: est primum subiectum illius quod primo recipit per modum potentiae concedo maiorem: quod primo recipit
per modum rei distinctae nego maiorem; et distinguo minorem: non recipit primo formam substantialem, sed existentiam distinctam
in ratione potentiae physicae perfectibilis, et informabilis nego minorem: per modum rei distinctae concedo minorem: Materia enim
est primum subiectum, illius ad cuius susceptionem est potentia physica susceptiva; nunquam materia ita fuit per ordinem ad
suam existentiam, quia nunquam intelligitur privata sua ex hoc; privatio enim necessario intercedit in physica potentia; et sic
patet quomodo sit potentia formae, et non suae existentiae.

Ad 2um concedo maiorem; et distinguo minorem: propriori ad
formam formaliter existit in actu formali informativo, nego minorem: formaliter existit in actu entitativo concedo minorem: et
distinguo consequentiam: propriori ad formam est in actu formali existendi concedo consequentiam: in actu formali informandi nego consequentiam. et distinguo
ultimum consequentiam: forma non est actus primus informativus nego: actus primus potentiae objectivae, concedo. Itaque forma
est ita actus primus potentiae physicae, ut nullus ante ipsum praecedat; ex hoc enim materia quamvis antecedat formam non
comparatur ad materiam ut ad physicam potentiam illius, sed ad ipsam ut productam ire per modum physicae potentiae ad actum formalem
informantem, et completam potentiam; et ideo sub ex hoc propria est in potentia ad formam veluti ad actum primum informationis.

Replicabis:
posita partiali, et incompleta ex hoc materia, haec esset ita in actu, ut ex illa, et forma non posset fieri unum per se: ergo probo antecedens:
posita forma corporeitatis in materia propriori ad formam, ex illa, et forma non posset fieri unum per se, ut communiter arguitur
contra Scotum: ergo parita posita ex hoc: probo consequentiam: ideo illud verum est, quia materia propriori ad formam esset in actu; sed materia per
suam existentiam esset in actu: ergo. Rursus: forma corporeitatis est incompleta, et imperfecta ex hoc Scotum; et tamen hoc non
sufficit, ut ex illa, et forma viventis fiat unum per se: ergo quamvis ex hoc sit forma incompleta, et imperfecta idem
sequi debet inconveniens.

Nego paritatem, et ratio est, quia materia per formam corporeitatis est in actu formali quamvis incompleto,
cuius subsidio jam est materia in specie determinata corporis, et ideo impotens fit ut cum forma viventis componat aliam
adequatam et determinatam speciem, quia materia non potest simul esse in duplici adequata specie: caeterum materia sub ex hoc
non est constituta in aliqua specie determinata, sed in ratione generalissima essendi, ac proinde determinabili, et per
fectibili per alium actum, cuius subsidio sit in specie determinata.

Hinc solvere potestis aliam objectionem in qua maxime
fidunt Adversarii, scilicet existentiam esse extrinsecum actum ultimum rerum, quo ponuntur extra omnes suas causas: si enim
materia supponitur existens ad formam, jam est in actu ultimo, sine actu primo quod implicat: Item ex hoc est actus secundus;
forma vero actus primus; actus 2us propriori ad primum prorsus implicat. Respondetur, existentiam esse actum completivum
rei in linea essendi; ex quo sequitur non esse ultimum, nam ut diximus linea essendi est perfectibilis, et complebilis
per actum in linea substantiae; unde de conceptu existentiae non est ponere rem extra omnes suas causas adequate,
sed inadequate, et incomplete; illud enim fit per ultimum actum subsistentiae. Ad 2um jam constat existentiam esse actum secundum
potentiam objectivam, et in linea essendi; forma vero actus primus in linea substantiae, quia est primus actus adveniens
materiae in esse physico; ut jam explicavimus.

Arg. 5o: impossibile est duplex ex hoc partiali; sed concessa materia ex hoc par
tiali, necessaria est duplex ex hoc partiali: ergo probo maiorem: illa partialis ex hoc materia, esset potentia ad existentiam formae;
sed hoc implicat: ergo probo minorem: implicat eandem rem esse actum et potentiam in eodem ordine; sed si ex hoc materia esset potentia ad ex hoc
formam, esset actus, et potentia in eodem ordine; nam illa est essentialiter actus: ergo. Rursus: est impossibile duplex subsistentia:
et duplex unio partialis in composito: ergo et duplex existentia.

Nego maiorem: ad probationem, distinguo maiorem; esset
potentia ad existentiam formae, ut simpliciter, et absolute existeret extra causas nostras maiorem: ut existeret in composito
concedo maiorem: ad huius probationem concedo maiorem, et nego minorem: quia in illo ordine in quo ex hoc materia est actus, nimi
rum in ordine existendi absolute extra causas, non est potentia, sed talis est ad existentiam formae ut cum illa exis
tat in composito determinato; sicut ex hoc accidentis est actus ut existat extra causas, et est potentia ut
existat in subiecto completè. Quemadmodum enim compositum resultat ex duplici essentia partiali, ita existit per duplicem
partialem existentiam, quarum quaelibet est in potentia ad existendum in composito perfecte.

Ad paritatem de subsistentiis dico, quod

Disp. 34.

Vtrum naturaliter Materia possit existere sine forma?

Non quærit titulus hm ꝯ mām sit ꝯ forma, hoc autē falsum esse supra dictū; solū cūz quærit hm mām sit a forma substantiali deggdare, vt sine illa non possit naturaliter consistere, & permanere. Degendētia autē vnius ab alio, p̄ ista vt, ac connexio vnius cum alio, vt duplex; aptitudo subiecti, & agentis; dispositio vt clara, quia nec propria, nec subtilitia sunt ad istā existentiā requisita ad causandū formā, sicut exemplum. Vnde non per illiquentia aliquo priori: ꝯ Vero vt necessario à dicto causa prius antecedam effectum, & ideo ad existendū forma cuius vt causa māalis precedere debet ꝯ mām.

Arg 6: vt entitas creata sit causa māalis cūz propria, & cūz subtilitia, non requirit quod aliquo priori sit subiectum, & recipiens: g vt mām sit causa māalis ad existendū forma non vt ogni q̄ prius nāz ponitur ad esse = Duplex ang Dnago deg; disparitas vt clara, quia nec propria, nec subtilitia sunt ad istā existentiā requisita ad causandū formā, sicut exemplum. Vnde non per illiquentia aliquo priori: ꝯ Vero vt necessario à dicto causa prius antecedam effectum, & ideo ad existendū forma cuius vt causa māalis precedere debet ꝯ mām.

Innotuit igitur quinquies dubitatū esse debet mām non deggdare à priori a forma; quia t deggdaret ab illa p genera cause māalis, & hoc nomq quia mām vt primū subiectū concludens omnē causā māalē, vel p genera cause efficientis, & hoc minus, quia à solo Deo creatur; vel p genera cause finalis; & hoc quidē non quia finis mām non vt forma, à compositū: vel p genera cause formalis, vt aiunt Thomistæ, quatenus per formā constituta mām alterū, & scilicet p vltimū mām; & hoc nō pro vt p̄dximus: g Quæsitū; admissa mutua causalitate p diuersa genera cause, ita vt forma sit causa formalis māe, non ideo mām deggdet à priori a forma, deggdētia ignobilis, & quoad esse simplicitū, & solū quoad esse perfectum, quia forma non dat esse simplicitū mām, & perfectum quo mām dat esse formæ māalis: g forma deggdet a priori a mām, & non mām a forma. Nec obstat g forma sit mām perfectior, & quo originaliter Plato g mām deggdaret a forma, quia quod forma a mām. = Fatemur id quod vt dependens perfectius Plato quid g deggdet; & mām vt ista dependens à forma: g erit forma perfectior.

Non quid obstat; sol. cūz vt homine perfectior: & tamē hoc deggdet à sole: g quamvis forma sit mām perfectior, potuit a mām deggdare. Inde deggdētia non Philit, ꝯ quod contrarium sit nobilior, aut ignobilior vt patet p politicū nobiliorēq multotiens deggdētiq ab ignobiliori; imo hoc Verissimum esse debet p opinione Thomistarum docentiū effectū subtilitatis pro omnē ordine ad accidentia, aquo quamvis ignobiliori deggdet nobilior effectus: g non stabit deggdētia p perfectione, & modo se habendi p existendo: mām cūz existit per creationē, & ideo ex nullo precognito fit, & a Deo immediate existit; forma vero non ita, & per generationē, & ideo quamvis perfectior, non potuit non deggdare a mām ex qua educta, & māalis forma fuit.

Ad 3 obiectum Thomistæ p effectu subtilitatis pro omnē ordine ad accidentia operato: dico cūz nulli esse inconveniens quod id q vt perfectius quoad entitatē deggdet ab perfectiori quoad aliquid cum ratione perfectius sit Deo inde, sicut Caly quod perfectius vt homine, & perfectius, perfectius quoad entitatē, perfectius quidē quoad motū, & delectabile, vel quoad durationē dicī; Inde p illa ratione Vandelicatina quia mām non deggdet a forma quoad esse, perfectior vt ipsa forma, quamvis hoc sit mām nobilior quoad esse actuale.

Itaque deggdētia à priori relatiua, tota deggdētia dicī deducitur ad deggdētiā à posteriori, an scilicet mām existere naturaliter possit sine forma, vel vt sine effectu, extra connexionem, à quo deggdet à posteriori, sicut esse quod quamvis sit

quor sui q̃rietatib⁹, ita ab illis dependet, ut sine illis esse nãliter non possit = Prima sententia fuit Pabricij
q̃ dixit Ar. quod, ãa docenti mãg q̃ prima mundi creat⁹ sine forma nãliter qz dotibus. Monet Ruuio
do illo Genes. terra autz erat inanis & vacua: Ubi non nulli q̃ qz terra vacua, & inanis q̃ intelligunt mãg
prima, seu rudis massa forma orbata, & qqua potius omni forma, & qualitudo fuit edulta = Quia
q̃ tradu motu Dei. Sub nulla forma potuit esse cum venerabile corpus: si lig aliqua in fuisset, ma nime
Cadauerica; q̃ hoc non, alias corpus Dei vera fuisset corruptu, Ng corruptio nihil aliud ut qug dicitur qui
ui qz transitum alterius: q̃ Qui prima mãdarat; ait lig mãg prima nuqua docuisse q̃ aliqua reali instru
sine forma, potuit tame nãliter sine forma esse, quia sine forma potuit ab aucti mãg quam: ita Arriaga
Oviedus, Franciscus Alph. & alij. Patris tamen sententia quidam q̃ doctrinam opinionis admittu; Ideo lig argui
Arriaga, mãa non possit nãliter esse sine forma, quia ut ens incompletu & diligens nãliter per forma com
plen: q̃ hoc Patio nihil refert, ut patet q̃ anima rationalis, que etiã ut ens completu & ultimu nãliter sine
mãa stat: q̃ patio potuit mãa, quamuis q̃ completa sine forma absolute & ultimata.

Replicatur hoc Patio: Ideo
forma mãalis non potuit esse sine mãa nãliter, quia ut deseruit ad illa, q̃ mãa quidem q̃ deseruit
a forma mãalis: q̃ poterat esse nãliter sine forma = Antiqua: Mãa non deseruit q̃ priori a forma: q̃ etiam si
negetur forma posteriori aduenienti, debita concursus conservationis mãg; at prior esse ultimat sine forma:
ꝯ Deg: etiã si negetur forma q̃ instanti q̃ mãa stellegitur exulta, non potuit mãa deficere q̃ illo instanti:
q̃ negatur sequentia: q̃ Maior ut certa, quia instanti quo ut mãa, nunc potuit esse simul instanti sui non esse.
Minor patet: Sequantia non deficiet concursus conservationis mãg: q̃ ꝯ ans: Concursus conservationis mãg
habet vim mãg q̃ termino adequato: q̃ etiã si negetur forma, non negata aliquid terminans concursus conser
vativ mãg: q̃ negata forma permanebit conservatio mãg, patet ita; quia conservatio permanet, persecergite
tio adequato illius; q̃ tunc adequatus ut mãa: q̃ Confirmatur q̃ Quia: etiã si deficiat subsistentia, tamen solo
ala q̃ Quia q̃ producatur, non propterea deficiet vnio ter mãg, & Verbi: q̃ etiã si deficeret forma a
mãa, non ideo deficeret concursus conservativus illius. ꝯ Deg: ita prima ut Vera, quia vnio ter mãg
& Verbi, non pendet a subsistentia; q̃ concursus conservativus mãg non pendet a forma: q̃ ꝯ minoris:
ideo vnio ter mãg, & Verbi non pendet a subsistentia, quia mãa & ter sunt tres adequatus Quiones; q̃
mãg ut tres adequatus conservationis: q̃

Nostra Conclusio.

Deus non indiget mãg non posse nãliter esse sine forma: ab alicuius patet distinctio hac Propositione: Deus
ut Author nãg omnia q̃ prima Vera q̃ditione potuit q̃ esse completo: q̃ mãg: q̃ mãg debuit nãliter
q̃ducere cum forma, per qua completo: patet ans. Deus ut Author nãg non potuit Vera q̃ditas q̃ducere sine
q̃rietate: alias non se q̃duceret ut Author nãg; q̃ hoc ita ut, quia q̃rietates sunt q̃ponentes nãg: q̃
Deus ut Author nãg non potuit non q̃ducere res q̃ esse completo.

Modo sic: q̃dita mãa q̃sociata forma
q̃ntia ut q̃cima Vera, quod mãa sine forma q̃ aliquo instanti esse posset: q̃ ꝯ ans: Forma q̃sociata
mãg non posset a mãa separari per agens nãale, nisi loco illius alia succedat forma: q̃ nunquam
nãliter esset sine forma: ꝯ ans: si alia forma non succederet, actio agentis tenderet q̃ destructio
ne forme per contrariu; q̃ hoc mãa abhorret, quo nunquam tendit q̃ malu: q̃ Ratio patet, la parte qua
ait Deus Author nãg debere q̃ducere res q̃ statu completo, non placet, quia potuit Deus ut Author nãg q̃ducere
animã Rationalem separatam a mãa, vel sine mãa: q̃ mãg sine ~~anima~~ forma, qui Legem nãg transmet.
ani ut certu, quia simul Deus nunc nãliter sine mãa conservat, ita nãliter ageret, etiã si illg sine mãa
q̃duceret, ng q̃dita illius, esset illius completo: ꝯ Deg: ideo ut Author nãg non posset q̃ducere mãg
sine forma, quia mãg q̃ statu q̃fecto q̃ducerit, q̃ hoc non repugnat Authori nãg potuit q̃ducere animã
rationalem sine mãa, ac q̃ de q̃ statu q̃fecto: q̃ Ad

Deus q̃ducere res q̃ statu completo, vel naturis
ab q̃gentia Vera, vel a conditione faciendi: prima lig q̃fecta simul, non quia ogni de se q̃fectione

exigat, q̃ quia ita congruit perfectioni operis; potest hoc dici, quod perfectio vera q̃ prima sui productione ordo non habet q̃ ad ipsa, q̃ ad excellentia Dei operantis; & hoc quod sequitur de primo solutione habet; quia quod mãa exigelli nequeat fieri, quã alia producatur, non stat a mãa exigente nouã formã, q̃ ab agente nãali q̃ potente alia operari.

Alius ergo dicendum debet: quia quia forte violenta mag, ne mag nãale; q̃ privatio totius formã forte violenta mag: q̃ privatio totius formã non sit mag naturalis; q̃ mãa aliqua violentia exigente nãalia non exigit. q̃ sine omni forma non exigeret nãalia. Minor primi patet syllogismi, facile patet: tyo mag forte violenta, quando ipsi denegatur quod debetur q̃ privatio vt carentia formã debite: q̃ privatio totius formã forte violenta mag. = Rursus: Mãa habet innatum aggetitum ad formã substantialem: q̃ omni forma denegata violenta pareret; patet hoc, quia illa negatio magis accederet aggetitui, quã negare pelleret privationem ese causã aggetitus. q̃ Quinquies forte: Mãa dat vt sub una forma, exigit privationem alterius, quã aggetit: q̃ dat vt sub forma violenta patitur, & nãaliter non exigit. Distinguo ani: dat vt sub una forma exigit privationem alterius ~~omni exigente quã exigitur~~ Remoto concedo: quomodocunq; nego. Vel aliter: exigit privationem formã debitã q̃ omnino quocunq; quã exigitur, nego ani: q̃ sensus antecedens concedo ani: q̃ violenta patitur, q̃ privationem omnino concedo: q̃ privat a quocunq; determinate, nego. Mãa dat vt sub una forma exigit privationem alterius, quã ipsi non debetur q̃ quia vt subsit formary simplicitã, q̃ q̃ quia vt subsit transmutationi: si dat, q̃ prima cui conexit esset omni forma creata, exigeret privationem q̃ quia vt subsit simplicitã, ac q̃ de violenta pateretur. q̃ nãaliter esse non posset q̃ subsit simplicitã tale nãaliter exigit quã velut sine qua perfectio. Alius dat, si quibus, potest occurrere objectionibus dicendo ad: exigit privationem simplicitã nego: alterius determinate concedo: q̃ patitur violenta simplicitã tale, nego. violenta quid, & q̃ quia concedo: q̃ non exigit nãaliter absolute, nego: q̃ quoniam concedo. Non dat omni privatio quam violenta subsit, sed privatio quae perficiatur, non sine violenta esse q̃ debitam potentia prima; q̃ illa quã simplicitã privatio vt, nuncq; absoluta, & totius formã: Veruntamen privatio quã vt mãa exigentia sub sit, vt nata esse vero, vt ita dicam ipsius mag, & non esse necessitã, cui occurritur tq per quã quã exigentia, quã per nouã, quã non aggetit, quia hoc determinate q̃ quia forma perfectiua.

Occurritur objectionibus.

Ad 1m Rationem primam Adversarij dicendum, Verum dici Vacuã, & inane, non quia esset omni forma privata, sed quia si forma deesset careret, male terra diceretur; q̃ quia plures carebat pulchritudine, & ornatu arborum, florum & herbarum virtute. opportune autem dicit Aug. lib. 12 Conf. cap. 33 hic verbis: Simul tamen vtrumque fecisti, vt mag forma nulla moras praecedaret Sequeretur. = Ad 2m dicendum, q̃ si corruptio summitur q̃ cadauere non vt destructo huic negandum, quin verum cadauer fuit priusquã mortui huius; si autem summitur q̃ elementa corpora corrumpentia, quo q̃ sensu corrupto satis propriae summitur, videndum dum sanctorum corpora per longum tempus sunt a Deumeis detenta, incorrupta dicuntur, nec Redemptori tribuendum.

Ad 3m Dicendum primo non tam Rationem non vt, q̃ violenta data mag, si esset omni forma despoliata; deque sequitur Animam Rationalem sine mãa naturaliter esse, quia creata vt a Deo absque dependentia mag tq à priori, quã a posteriori, ob peculiarem illum excellentiã qua instituta vt ad cuncta nobilissimas operationes intelligendi, & amandi a mãa omnino dependentes, quas, cum meliori elliciat statu dependentiã, ideo sine mãa nãaliter esse dicitur: Mãa vero, non quia sui subjecti sit propria, q̃ quia a posteriori vt a forma dependens, sine forma esse non potest, & Vasq; quia vt a mãa instituta vt sit subjecti primi quo naturalem transmutationem exercentur; Unde si q̃ prima sui creati esset sine forma, non esset subjecti transmutationi ordinata quã nata, nec subjecti primi qua tale. = Ad confirmationem dico mag fieri sine dependentia à priori a forma, cum dependentia tamen a posteriori.

Ad 2m Concesso ant; distinguo cons: dabitur concursus connaturalium nãaliter solutus, & sic vero concedo cons: nãaliter illatiue nego cons: q̃ esset sine qua nãaliter dicta concedo cons: facilitas nãaliter nego cons: ad probationem distinguo maiorem: non potest adfluere mãa exigens nãaliter sic concedo maiorem, non exigens, nego maiorem, & sic eadem distinctione minorem & probationem eius: ad primum probationem distinguo ant

Concursu conservativo mag habet p̃to adequato mag ꝓpꝫ & ꝺicitꝫ aliqꝫ ꝺꝫ & totꝫ illaꝝ collectione Deꝰ, nullꝫ & ꝺicitꝫ ꝺꝫ, nego: Concedo sequela, per quod patet ad paritatꝫ Subtilitꝫ, qua ꝺeficiente ꝓbatio non sine miraculo illius conservationis, non ꝺarꝫ, & c.

Itaque ꝓpꝫ argitꝫ fundata ꝑ quaꝺ ꝺifficultate ꝑquirꝫ An concursus conservativus mag sine forma, ꝺet cum concursu illius cum forma conservativo. Dicimus Lundꝫ esse, ac ꝓꝺa conservativa mag sine forma esse naal, propter rationꝫ argui: Sicut ens alicui creatura mag, vt adequata mag, qui ꝺependeat a forma vt a causa, vt patet, nec vt a tali creationi, qua tali adequatus creationi mag, vt naa ipsa, qua sic est per se ꝺirecta, & ꝺimediate vt a Deo ꝺependens, ita per se vt tali creatꝫ, ita etiam vt conservativa mag absque aliqua ꝺependentia forme.

Quo suppꝰto sentiꝺum vt concursꝰ conservativus mag sine qua esse naali ꝺirecta, & ꝺimediate, ꝺirecte tam, & illative esse miraculosum: hoc vt, miraculi non esse mag conservari sine qua, & esse, ipsi forme ꝺenegare. Non enim ꝺubium vt, quod si ꝺarꝫ esse aliqua sine qualitatibꝰ naalibꝰ ꝺebiti, miraculi aꝺesset, non ꝺ conservatione esseꝫ, que vt tali adequatus sue creationi, & ꝺenegatione passionꝫ; sicut & igne ꝺatione non fuit miraculosa conservatio ignis, & ꝺenegatio aꝺ actionis ꝺebiti ignis aplicato combustibile: pariter & presentis miraculi esset negare mag ꝺebiti & ꝺebiti forme sine qua esset sub gravat naali quoꝺ subtilitatꝫ, & supernaali quoꝺ modꝫ.

Disp. 4ª.

Vtrum Materia ꝺiuinitus posꝫit existere sine forma.

Secꝺo vt supernaale aliud esse quoꝺ subtilitatꝫ & entitatꝫ; aliud Deo quoꝺ modꝫ. Primꝫ ꝺicit omne illud cui entitas vt supra creatꝫ mag, vt puta beata, gratia supernaali, & alia supernaalia ꝺona prophetie & ꝺeitatis mag Petri: Secꝺo ꝺicit illud, cui entitas naali vt scilicet, ꝺ est Deo potest modꝫ supernaali, quatenus aliquid operata ꝑ circumstantias petitꝫ repugnitꝫ, vt Petrus Petrum ꝺeo, esset supernaali quoꝺ modꝫ; quatenus esset collata, repugnantibꝰ contrarijs ꝺispositionibꝰ.

1ª Resolutio.

Doctissimi Schola Thomistarꝫ mag nec ꝺiuinitus posse ꝺarꝫ sine forma. & quamvis talis opinio ma ꝺemꝫ habeat ꝓbabilitatꝫ ex D. Tho. locis ꝑ ea congestis; Iudico tamen quoꝺ illorꝫ principijs nullꝫ ꝑplicat contraꝺictionꝫ mag ꝺarꝫ sine forma. Moueor aꝺ hanc sententiam & aliquot principio apud Deos ꝓcessio. Primꝫ vt, ꝺicitꝫ, & esseꝫ subtilitatis ꝺistinguꝫ realitꝰ & entitatꝫ actualis entitatis, realitatis & entitatis vt, & modꝫ, qua suppꝰta opinione ita arguo.

Deo ꝓtest poteste, quoꝺ quoꝺ non ꝑplicat contraꝺictionꝫ; ens mag ꝺarꝫ sine forma nullꝫ ꝑplicat contraꝺictionꝫ: ꝙ ꝓbo minorem. affirmare mag ꝺarꝫ sine forma, vt affirmare mag habere ꝺicitꝫ, & non formꝫ; & hec affirmatione, nulla vt contraꝺictio: ꝙ ꝓbo minorꝫ: Contraꝺictio non vt, vel non vt affirmato, & negato eiusꝺem entitatis, & eoꝺem tempore, & secundꝫ eosꝺem; sed affirmare mag habere ꝺicitꝫ, & non formꝫ non vt affirmare, & negare eaꝺem entitatꝫ, habere vnꝫ entitatꝫ, & non alꝫ realitꝫ ꝺistinctꝫ: g affirmare mag habere ꝺicitꝫ, & non formꝫ, nullꝫ affert contraꝺictionꝫ.

Dicunt Thomistæ: actus operatus ꝺistinctꝫ realitꝰ vt a principio operante; & termꝰ locatꝰ ꝑquam ꝺistinctꝫ realitꝰ vt ab extensione ꝑ ordine ad se, quæ separabilis vt a illa, & numerꝰ omnes actus ꝺistinctꝫ realitꝰ vt a primo, omne quæ accidens ab subiecto, & tamen ꝑplicat contraꝺictionꝫ dari actionꝫ sine principio actuo; & terminꝰ localis sine extensione ꝑ ordine ad se, & accidens sine subꝫ: g. Unde illa ꝺistinctio, non vt immediata, & forte; & mediata, & illativa, quia negata forma, ꝺebetur necessario repugnantia ꝺicitꝫ, quæ vt actus secundus. &

Contra vt: non minus actus ꝺꝫ, quoꝺ ꝺebet actꝫ simpliciter, quæ

quę alteri secundarium, primarię; et tamę datę q̃ cuilibet ęntię ęę alteri q̃ quę, sine ęę alteri singulari; quare q̃ non debite alteri ęę sine primario. Si cui dicit accidens sequi naturę ad essentię, non autę essentię, Dabet solutionę, quia ęę non sequit essentię absolutę, q̃ tertię naturę: immo magis accidens tendet ę subsistę, quę ęę q̃ forma; quia nullę datę esse accidenti, non vero forma essentię, Inde nyquę cognitę ratio qđ nequeat magis dimitteri ęę ę non forma, si realiter ma distinguatur ab illa.

Elucidatę hoc ęę doctrina cauendi dimittit a Thomistis camisa, quę docuerunt subsistentię qđ cadere essentię, cum subsistere nihil addat reali essentię; et tamę cauet Bo. q. 2. Cog. art 3. q. 2. quod dicit non posse recipere essentię sine subsistentię ad quę sequitur, et sine illa esse; Verum nihil conducunt: q. = Quia: omnes Thomistę inanimate docent essentię diuinę posse esse Verum realiter, quia non habet Verbum formę Viuentis, et termini, et tamen admittunt; sic quę dicto contra esse dicunt, tamen dicit essentię esse essentię diuinę: sic q̃ non potest nihil esse essentię diuinę essentię, qđ sit forma.

Dicit ad exemplum adducta falsum et solutio, quia operatio essentialis potest ęgredi a principio operante, quod essentialis suggerit: Inde sicut Deus non potest gignere Verbum intellectionis realis, quia essentialis et egressio a principio intellectus, ita nec operationis propter eandem Verbum: ęę Deus non habet egressionę a forma, et tamen habet eandem, et non est Verbum quia talis erat non habeat a Deo fluere. = Eodemodo quęritur quod quod nihil addat forma superadita, non habeat essentię esse essentię diuinę, sicut potest cognitum non habere esse essentię diuinę per aliq, et per sua quę essentię. Inde dico quod essentię realis et modus accidentalis, ac esse inexistentię, qui addunt supra non habent, cum sit effectus formę Viuentis, et cognitum.

Secundo principium primum by, et ęę doctrina Thomistarum degenerat, non magnum offendit hanc sua opinionem, quę tertia: quod sua magis prima potest a Deo creari per aliquam quę ea prima ad quę terminata, distincta quę ab aliquam quidditativa forma: sic quę contingere dicebat quando ęę speciei humanę tribus generantę Petrum; quo Verbum creat Deus magis, quę sit tertia forma Petri quidditativa per generationę, quę tunc contingit falsa consequentia speciei.

Ergo q̃ opinionem Thomistarum potest mihi de potentia absolutę Dei per se primo terminare quę aliquam creaturę; q potest habere quę essentię distincta ab ęę forma: ęę Deus: Mihi prima non solum potest, q debet habere per quę aliquam creaturę, quia quia aliquam creaturę correspondet; q aliquam creaturę terminat essentialiter essentia: q. ęę minori: tum essentialis aliquam creaturę et essentia: quia sua est creaturę, quę quidditativa tibi ex nihilo fecerit, ad aliq essentiam opportuna mihi.

Concedo mihi quidditativa per quę aliquam; negabit tamę ęę Deus illam accipere essentię; q ęę Petrum aliquam qua q essentię existentię, quidditativa forma; Inde alia quidditativa mihi manet quasi penalis, et incompletę Deus ad aliquam quidditativę forma per quę completur et absolutio, tertia dicunt Nationes nę; quia mihi ęę Deus aliquam per quę est essentia nominatę, accipit essentię; q ęę quia aliquam est essentia formaliter: q ęę Deus accipit essentię, quia sua aliquam creaturę, posset mihi nihil esse essentia sua, non esse, q esse essentia sua non esse et essentię q.

Hoc ipsa non obstante colligit ęę Bon. q. Comp. theol. Cap. 93 Ubi quod: Secundo quia unquaquę habet esse determinatum, sic de nouo completur et fieri; ita Deus est fieri, quia est esse; q mihi terminans quia aliquam aliquam creaturę, habet quia fieri distincta a fieri forma: q et propria esse distincta ad esse formę: ac esse quia essentię distincta ad ęę forma et discursus ille potest dimittere ęę dicta doctrina Thomistarum, qua dicunt mihi terminare quia essentiarum distincta a essentiam forma; sicut ipsa creatio terminat ad essentię, ita essentiatio quia est quidditativa essentiatio: q ipsa, et generatio essentiationi, necessario correspondet quia, et generatio essentię.

Secunda Resolutio.

Ens si mihi prima essentiaret per essentię formę, Dicendum mihi posse dimittere essentiare sine forma. Probatur 2° et certo precipuę fundamento stetit contrarię: quamvis mihi de facto essentiat per ęę forma

potest tang diuinitus e creatura quę non sit forma: g potest e creatura sine omni forma: pbo ans: potest maa e creatura qua e creatrix increata. Sicut de facto humanitas Xpi Dni sustinet qua sustinet tria verba; Sicut hęc propositio Verbum caro factum distinguitur a maa; ita Xpistus ut creatura g omnibus Hypostasibus; g Sicut sustinet increata sapientia deitatis quoad sustinere, ita gratia creata, et progrea sapientiae; id qua non differtur formaliter ab ista humanitate Xpi Dni creatura de facto e creatura

Modo sic:

Ista Petrus cui maa non potest e creatura sine forma, sit quia e ut alius secundus forma; i e increata non ut alius secundus forma; g sine forma potest maa e creatura qua e creatrix increatam. g ista potest immediate immutari maa. pbo ista: ideo incommunicata forma, non potest immutari quia e, quia ista ut alius secundus forma; i e creata non ut alius e forma, nec deget ista:

Assumendo g e sustinet ut alius e: g gratia e Divina; i alius secundus non potest immediate immutari: g nec Divina e creata. Patet ut, quia Divina e creatrix Dei, et loco illius subrogata potest illius gratia; cum ista e quia non immutata, qua prima forma, de qua quod nec Divina, nisi prius abstracta qua forma = Solutio patet g Divina e, quia gratia e creata omnino gerat vices illius, quoad omnia munera sua; Dico ut falsum, et absurdum, ita quia ista si Petrea sit, non ideo facit compositum cum materia, sicut creata, nec ista formata, g tota sapiet, et perficit g ut progrea, et peculiare munus e sustinet creata, loco cuius subrogata Divina sapiens munus primarium creatę, et nihil aliud.

Petrea: altius e supernatalis immutari potest, absque e praeexistente altius primus: g sicut Petrus: pbo ans: actualis degeneratio a statu peccati potest accidere immutari, qui praeexistente altius primus, degeneratus: o altius e supernatalis potest immutari sine altius primo: ans patet, accidentia Eucharistica, qua immutata altius e degeneratus, qui ipsi praeexistente altius primus degeneratus, immo cum degeneratus falsa primo; ipsius divinitus communicata degeneratus falsa secundo: g nec e falsa secundo debet necessario praeexistere altius primus formaliter.

Dices: angelus omnino esse potuit e immutata maa, et degeneratus immutata accidentia, qua accidentia sunt de lucea altius primi; cum ista accidentia supponat altius primus, optime potest illi immutari altius secundus degeneratus: Maa vero ut linea quae potuit; ideo qua, cum ipse non habeat aliquod altius primum, non potest illi immutari aliquis altius secundus. Hoc solutio mutatorum patet omnino concedendo maa actu baptismum degeneratus a forma, quo concesso ig maa ut per se altius primo esset, ac prae casa recipiat altius e esse.

Petrea

Ad altius debet esse ita linea cum altius primo, i, linea omnino diuersa, et disparata, primum dici non valet, quia altius degeneratus ut linea diuersa cum altius primo degeneratus: g vero omnino voluntarie dicitur; ng esse actu primum diuersa linea omnino per accidens se habet ad immutationem altius secundi supernatalis; quia ista non recipiat immediate altius aliquod primum, g potentia obedientiali, qua ut recipiat altius e supernatalis non destituta per actu primum naturali: g altius primus naturalis omnino se habet ad actu e supernatalis.

Quarto hanc formo resolvendo, in efficaci tu iudica: e divinitus immutata maa, non ut altius e forma: g non titulo potuit maa immutari sine pbo ans: altius e forma recipit ut recipita forma; i e divinitus immutata maa non recipit ut recipita forma: g pbo minor: ita recipit i pro naturali maa; i e divinitus communicata non recipit pro naturali maa, i pro obedientiali: g. Eodem i pro, g et si e sit actu e forma, ut tamen altius primus pro obedientiali, qua non suppletur actu, i immediate pro ista recipitur.

Profligantur Argumenta

Ad 3. concurrunt plura ad. Sti. testimonia, qbg ig ista occurrimus: Nty tamen offendat ig. quaest. 66. art. 1. ubi ait: Accidens g accidens cum sit forma, ut altius quid; Maa actu id quod ut, ut eius pro: Inde Magri negant maa esse pro altius sine forma, qua accidens sine subo: g accidens potest divinitus sine

cubo & distere: g non mãa sue forme, alias non magis repugnaret Deo, qz aliud = dico no
tibi Homilie Dominicus Banez, & soto, ng Scotus repugnat, ideoque Scotus & Caet. hoc stare pot
contraria, nihilominus aut sotto se ñ derogare attributis Dei, qua Deus vt primi momenti.
absit g Scotus dt Durandi Arg: Ligetur Scriptu, quod debeat patrocinari: ideo qz hac solutione
Patebit.

Dico Abb. tibi cognite Logici & mãa realiter distincte. vt contra istud argumentu Collegi ma
negare potest; ng quattro ãte, formitas mãg temporis quã habuit forma, ad g negatiue respondet, & Dz
Arg quattuor. Solut dicendu tibi = Vel tibi potest omnino repugnare mãg esse actu complete, & forte
sine forma, quam Deus actu complete intrinsece = Vel dicendu g repugnare prorsus mãg esse actu
sine illo actu ad qm vt pura pot; cum hoc tñ vt pura pot ad Trã, omnino repugnat g sit actu
forte sine forma.

Arg 2: Deo vt actus 1º: g non potest immediate immutari mãg: ans Suppositu a Deo
vt sub certa Logica, quare Deo actus essentialis Suppositi actu primi: g primi debet immutabili mãg actus 1º,
qm 2º; patet cia, quia primus debet immutari ad quod essentialiter primus vt. = Huic primi Arg vt Solutio
facilis, quia Deo vt sic nõ non vt actus 1º, nec vt pura, nec vt obiectiue, & Logice = Admitto tam
Deo esse actu 1º immutabilem, nec vt pura, etia mãg Creaturam actualiter & essentialiter, qua potest diuinitus Deo
illatae, sicut accidentia absoluta quae & subiecta quantitatiua.

Admitto Homilias primi Arg, g subiicit Deo sine
actus 1º consequentis ad forme; distinguo ans: Deo vt actus 1º pura immutabilissima essentialiter, concedo ans: finita
determinata essentialiter, nego ans: g non potest immediate immutari mãg & forme, vel requisita ad forme, concedo:
Deo alia, sue diuina, sue creata, nego. Nihil enim immutat agendo, nisi quod Deo qua vt effectus forme
nequeat immediate mãg immutari; non vero illa, qua tum subiectualis sit, nullatenus dependet a forma
& illud effectum sua. quemadmodu hoc de albedine, patet qz sunt simul & semel subiectum per se accidentium
quantitatis, ita mãa & scitur per Deo forme: Deus & Deus separat forme, & accidentia à quantitate
subiecti consequentis sine Deo distincte: sicut & accidentia adueniunt Deo distincte ad Deo & vt effectus &
quantitatis, ita mãg Deo dicta ad Deo, qua vt effectus & forme.

Quare: Deo quicunque sit vt actus 1º:
g suppont necessario alia prima: & actus primus vt forma: g suppont forme = Deus vt abstractive habens
esse simplicius, qua complementu talis esse; & forma dat esse simplicius mãg; Deo vero complet illud esse: g
& actus 1º, sue Intellectus, sue Voluntas non potest Deo immutari, qua Voluntas, aut Intellectus Dei
mutata; & Deo ideo vt, qua Intellectu & Voluntas ingredit ad Intellectu, & Voluntate per modu actus secundi
ad primu: g repugnat & potest immutari alia Deo sine primo: g & sine forma.

In argutu
quo & tota Schola Thomistaru stupet omnes concedetes mãg alia Entitatiua & Intentionalia: am bene, videant
illi; qua mãa dependentia a forma actus intrinsece gaudens, habet pariter esse à forma dependentia: g illa
correspondet completiue sui esse g illi correspondet Deo; & non Deo forme, qua vt complementu Solius
forme: g a Deo qua non sit forme; ac prõa prima mãg = Concedo g quod Deo sit actus 1º:
& distinguo 2da: Suppont necessario alia prima essentialiter concedo: alia prima essentialiter & ligata deter
minata Linea: nego: & distinguo minorem: actus primus constitutivus alicuius speciei determinate vt forma,
Concedo: actus primus essentialis absolute, nego.

Deo cui quicunque sit vt actus 1º complementum vel quietis vt absolute,
ac prõa suppont esse primu Ve: Mãa vero realiter primum esse distincte realiter ab esse forme; & ideo
quilibet Deo, qui mãg immutatus sue forme sit, sine superaddito, primu esse suppont mãa, absolute
subiectat, et tanquam totale complementu seu ultimu. Collige & nihil esse absolute complete, & forma dat esse
simplicius mãg; & composito, quod subiecto distinguitur ad actu: Inde & cum Scoto procedamus, duplex &
esse simplicius distinctiue, vt primu vt illud Deo cui Deo distinguitur ad omne non ens; & Deo habet
mãa & esse dependentie a forma: Deo vt illud quo Deo distinguitur secundu totalitate & complete ab alio
specie, & hoc gestata a forma, qua composito primario distinguitur ad alia composita = Ita Bz & Deo
forma dicitur & contrat & soluto.

Arg 3º: Non potest dari esse accidentale sine forma accidentali: g nec dari

potest esse substrahale, sine forma substrahali; ꝯ cõ mag ut substrahali: g non potest dari talis cõ sine forma substrahali = Concedo am, & nego cq; Ratio dubitandi ut, quia nulli esse accidentale esse potest, quod non sit determinate cõ forma accidentali; accidens cuj quodcunque sit, determinate forma ut, ac prde cum cõ ut determinati forme; ideoque proxime ꝑtinde ut, esse accidentale sine forma accidentali: esse vero, seu cõ substrahali, non supponit determinate cõ forme, ꝯ ut quã cunq forme, & mag; atque adeo omni forma deficiente, dari potest esse substrahale mag.

Arg 2°:

Non potest dari effectus formalis sine forma, cum sit ista forma denominata; ꝯ mãa ut cõtinet ut effectus formalis forme; g non potest dari mãa cõtinens sine forma. = Nunquã mãa magis dependet a forma substrahali, quã ad accidentale; ꝯ mãa non potest cõtineri & contineri sine forma accidentali ut sine actione quantitiua, & durante; g nec cõtinere sine forma substrahali: patet demum hic, quia mãa per suam substrahalem perfectum refert, quã per accidentalem. Neg ad 1m ꝯ effectus formalis indistinctus a forma non potest dari sine forma; Ideoque cõ naturaliter mag permisto ꝯ dari nequeat sine forma, ꝯ ut effectus ad illa dependens: Verytamen cõtinere cotus non ut effectus formalis, sicut nec subsistere absolute, quod subsistere naturaliter sit effectus formalis substrahalis naturalis: nec hoc dici negari potest a Thomistis docentibus humanitatem Christi cõtinere, & subsistere per cõ, & substrahalem Verbi: ꝯ cõtinere, & subsistere cotus non ut effectus formalis forme. = Ad 3m dico mag ab illis accidentalibus dependere, sine quo non esse; Verum mãa, & ideo nihilominus ꝯ sine illis cõtinere non potest.

Disp. 5ª

Vtrum Materia habeat appetitum ad omnes formas.

Certum ut apud omnes esse ꝑmãa appetitu ad formas substrahales, quia cum sit cui ꝑcompletiu, & perfectibile per forme, appetit sua perfectionem, & complementu: Appetitus itaque cotus definitur, ꝑclinatio potentie ad perfectionem. ꝯ non ideo inducas omne quo esse appetitu; aqua cui quo habet ad calorem, quo non appetit, quia per illu non perficitur: Anima Rationalis habet quo ad dona supernaturalia, quo non appetit, quia ea non decentur: g appetitus solu restat ꝑ bonu sibi debitu, afferens quo per perfectionem appetenti; & ut dicebam cõmunius, qui ut inclinatio nata ꝑ bonu omne; & sicuti, qui ut ꝑclinatio nata ꝑ bonu proprium ad quod difficultas queat circa appetitu innatu, siquidem appetitus elicitus nulla ut difficultas cum mãa prima non sit cognoscitiua.

Nostra Conclusio.

Mãa prima appetit omnes formas substrahales modo ꝑfectissimo, & ꝑdeterminato. ꝓbatur 1ª: Appetitus mag non ut aliud, quo cum capacitas, sine quo ad formas substrahales; ꝯ capacitas, sine quo mag ut ꝑdifferens ad omnes formas: g illas appetit per ꝑdifferentia; ꝯ omnes appetere ꝑdeterminate, non ut aliud quo appetere hoc, aut illud: g quod cui mãa appetitu habeat ad formas, patet, quia unumquodque appetit sui complementu, & perfectionem; ꝯ forma substrahalis perfectio ut mag: g. = quod cui appetitus sit ꝑdifferentia cui ostensa, quia ista collecta semaru nihil deq ut mag appetibile quo ꝯ ista, siquidem omnes eode modo perficiunt mãa: g omnes equaliter respicit, & appetit. Dices: ꝯ anima Rationalis ut alij magis appetibile, quo ꝯ alias formas: g illa magis appetit: ego ans: Maius bonu ut magis appetibile; ꝯ anima Rationalis ut maius bonu: g. = Distinguo ans: ut magis appetibile, absolute concedo: respective ad mãa nego: ad positionem distinguo ans: Maius bonu communitu, ut magis appetibile, concedo: non communitu, nego. Certum ut cui quod forma Rationalis perfectior ut pro alijs formis, ac prde eode magis appetibilis, ꝯ quia ꝑmãa nulla ut ducatur illius maioru perfectionu, ideo ea alij non ut maior appetitus.

Petim ut cui quod ꝑmãa Dei quo magis appetita, Deiq affectu Voluntas ꝑ appetente; mãa cui ꝑmata forma

Rationali non ut status Risibile, dumodo sit sub alia forma; et Ratio ut, quia tu forma Rationalis
qua Petrus fuerit aequalis sua perfectioni, et plenitudo sublimitate, qua ut tota Ratio sui appetitus,
nec obstat si dicas appetitus elicitus Petri bonum perfectum: q. innatus, seu congenitus, qui ad similitudinem illius explicatur: in quo obstat, tu, quia appetitus innatus fertur circa bonum ut bonum
apprehensum: tu ergo quia dicitur Petri bonum particulare sub ratione tali, scilicet cognitionem illius generis:
innatus vero bonum omnino universale; dico maa ut omne subiectum circa quod agentia naturalia operantur
ex necessitate, et variatur transmutationem.

Dices 2°: Maa non potest appetere formam corruptam: q.
non appetit omnis forma: prob. ant: appetitus maa ut naturalis; sed contra ut appetitus naturalis ad formam
corruptam: q. pro minori: Forma corrupta ut naturaliter considerata; sicca ut naturaliter opponitur humido
naturali appetitus: q. = Nego ma forma corrupta ut corrupta ejusdem formae, quae naturaliter ut, et ut reducitur
supernaturali illius a solo Deo facienda, quia appetitus naturalis non ut ordinatus ad illam reducendam: Maa
cujus atenta tantum forma illa appetat, cunque non modum supernaturalem reductionem; sicut anima separata
appetit magis sua corpus, etsi in non appetat resumere, ut docet Doct. 4. q. 66. art. 6.

Dices 3°: Maa
non appetit alterum destructionem alterius entis: q. ly ut sub ratione formae, in potest illi appetere: pro 2a: non
potest sua forma, quae appetat omne necessarium ad executionem illius; sed destructio alterius, seu con-
traria ut necessaria ad executionem alterius formae: q. Minor patet, quia introductio unius formae sit media
corruptae alterius = Nego quod corruptio competit sub ratione agentis, q. nullus tendit malum: Unde
maa non appetit per se primo corruptionem, sed per accidens, solum ejus per se tendit perfectionem quam
media forma introducta, cum quod pro tanto corrumpatur, ad unam corruptionem malum vitare quando
se habet.

Dices 4°: Maa non acquirit majorem perfectionem per formam habitus, qua per habitum: q. non appe
tit illa, ly ut sub qua perfectione = Nego primo q. maa quatenus pars immersa appetit magis bonum Imma-
nens, quod bonum particulare; ideoque quantum ex se tendit per ejus perfectionem per ejus habitum, quo potest ejus per-
habitus; nihilominus hanc appetere debet, quia cum eo conducit ad perfectionem Animalis, quae
perfectiona Petri variat continuat = Nego appetere aliquid sub ratione ut ad conjunctionem quae continetur
additum alium introducta per aliquid naturale.

Dices 5°: Appetitus fundatur facultas appetitiva; et negatur ejus
potentia non ut facultas: q. nec appetitus: q. maa non appetit hanc formam, ac pede non omnes = 6: non
ut major Petro cui maa appetat hanc ejus per aliam: q. omnes appetit, et non successive, et simul: q.
pro minori: quia ut pote simultanea, et non successiva ad longam formam: q. omnes appetit simul;
patet ita, quia illas appetit ly positionem sui pedis; et pote ut simultanea, quia simul omnes con-
tinet: q.

Ad 2m distinguo Majorem appetitus dividitur concedo: hic ly Petri bonum absens: appetitus
gaudii et quietem, nego: hic ly Petri bonum praesens, et possessum, et hunc habet maa lega forma
pollens = Ad 2m dico q. pote ut simultanea simulat pedes, non alteri; Unde quamvis omnes
simul mitteat, non continet illa simul ut simul habendas, et habenda successive: sic Deus
simul continet diversa et contraria Regno simul pugnata successive, pariter voluntas amoris, et
odii simul continet, nunquam simul facienda.

De proprietatibus Materiae.

Prima proprietas maa ut quod sit ingenerabilis, et incorruptibilis; Patet ut, quia generatio sit ex aliquo
praexistente subiecto; sed Maa ut prima subiecta: q. non sit per generationem; sed per creationem a solo
Deo, a quo solo destrui, et annihilari potest = Ex quo patet non esse reconciliabile, quia corruptio
sit circa subiectum medio alicui contrario: Maa ly nec contrarium habet, nec subiectum quod circumscribat,
et sit prima subiecta totius corruptionis et contrarietatis. non ignoro esse hoc magis esse perfectionis,
quia Major perfectio dimensiva Majori actualitate.

2a proprietas ut quod maa non sit actiua, seu

effectiua, q̃ vt ignis dat & effectibꝫ q̃ dicti & extra se, qui solꝫ altiꝰtatꝫ formꝫ attingit: Ideꝫ necio
cur mãa non sit effectiua Mariꝫ q̃rietatꝫ, si vt dicto dicitꝫ, q̃rietates emanant ab agentia: quæ
licet sint ens vt & bonũ q̃rietatꝫ: q̃ continet illas: q̃ illas habet; mãa vigorꝫ habet essꝫ
sicuti certissimꝫ vt, licet forte ligora emanatiua Mariꝫ q̃rietatꝫ. sta opinio Suarez ꝙ Metaph. disp 18
Sect. 2. quamuis oppositꝫ docet Cayet. 1. p. dis. 136. Primo, quia Patres quos ꝙ patres summopere vt,
per eadem ad formas.

Secũda q̃rietas vt q̃ mãa non sit cognoscibilis Natione, vt dicit Aristo. ꝙ Metaph. c.
text. 35. ꝙ multꝫ dubitꝫ etiam Scot, quia mãa Natione sua vt sua: q̃ vt ꝙ cognoscibilis. cum ens
nonobstantes sit certꝫ passio: nec dubitꝫ. vt mãa gerunꝫ tꝫ a Deo, quꝫ ad Angelos immediatè comunicꝫ:
quod ens, seu humanum esse statu non percipiat mag, nec sensibꝫ accidꝫ, mag patet, quia hoc nõ
ex defectu mag cognoscibilis, ꝙ ex parte cognoscentis: Ideo gratior diuinꝫ gratia erat, quꝫ non esse
per se cognoscibꝫ, quia contrahit imultitudinẽ accidꝫ.

Tertia q̃rietas vt, quod mãa sit principiꝫ
tꝫ generationꝫ & corruptionꝫ, quia illud non vt facilꝫ designationis agens tꝫ non vt tꝫ principiꝫ
& termꝫ principiꝫ generationis vnius, & alterius corruptionis: forma consumpenda refugit corruptionꝫ
sui: sic Deus Scientia non dꝫ vt: ꝙ non vt aliud principiꝫ tꝫ ens vnius mãa: hoc tꝫ Patres ostꝫ
habere ex dugnitatibꝫ presentibꝫ Entitꝫ, quꝫ quia conuenientiꝫ ꝙ & vnitꝫ rugnam habent,
hic quæ Petri, cum realiter forma conueniat naturæ, ideo mãa alꝫ formꝫ quam & adipiꝰ, & se
undario ꝙ & vnitꝫ corruptionꝫ.

De forma Substantiali, alio principio Entis naalis

Sublato ꝙ primo Entis naalis principio, quod diximus esse quod pot omniꝫ Potentiꝫ ad omnes particulares
Modos Entis, seu ad omnia Entia Specifica, sta agendꝫ de forma substantiali, per quꝫ mãa constituitur
Ente completo, & quidditer rei ꝙ sua Specie constituitur. quæ tꝫ Scitu digna; & dificilia difficilia, &
Deo proinde Subtilia circa substantialꝫ formꝫ apud Auctores offendꝫ, quꝫ ordine Deo donante dimus.

Quid sit forma Substantialis?

Magna omniꝫ profectꝫ de forma ꝙ omnium, quinquꝫ necessaria de forma substantiali pertractem forma
tꝫ generalissima Entitꝫ vt id quo res determinatur ad certꝫ essꝫ modꝫ: Natio Entis Entis vt admodꝫ
vaga, indeterminata, & indeterminabilis modis participabilibꝫ, ideoque forma illꝫ restringere ad determinatꝫ Speciꝫ
constituendꝫ numeroꝫ Deorum. Deus Deo. & ideo Deus, quia definitus; & dilimatus facit quia Natione
forma determinatꝫ sua esse per se subsistens ad aliquꝫ Speciꝫ. Ergo forma communis sine dubio vt
quꝫ determinat esse immediatꝫ ad aliquꝫ Speciꝫ. Dicitur a Deos perficio, quia perficit determinat
ad actus, & forma actus, & ita q̃dammodo Colligamus, illꝫ formate dicimus: Vocatꝫ quoque Speciꝫ
quia Speciꝫ constituit. & sicut illꝫ Vocat ꝙ Actꝫ, & Diuinꝫ, ꝙ vt participatio Diuinꝫ actualitatis.

Forma ipsa
dicitur substantialꝫ, & accidentalꝫ: quoad formꝫ accidentalꝫ patꝫ & cognoscitur ꝙ iteratis Veris mutationibꝫ
causatis & vtilitatibꝫ, ꝙ ornatus, calore &c. Patꝫ vt hꝫ, & hoc sibi soluat omniꝫ creaturꝫ tꝫ spiritꝰ
alꝫ, quꝫ corporalꝫ Naturæ, & Principiorum esse Subjectꝫ: necessꝫ vt ꝙ vt dicit formas tꝫ corporeas, tamꝫ
spirituales, tꝫ naales, tꝫ supernaales, vt Magistra mutationis ꝙ spiritꝫ, ꝙ corporeꝫ; ꝙ ordine pariꝫ
Naturæ, & gratiꝫ.

Quoad formꝫ substantialꝫ tꝫ iteratꝫ dictum actus agentis ꝙ soli Viuentibꝫ substantialꝫ
tꝫ, & rebꝫ ꝙ animati quæ nobꝫ, ꝙ agage formꝫ hoc; quia Naturatꝫ vt actꝫ substantialꝫ ad aquæ
Speciꝫ distinctꝫ. nec quia quæ: nec mag: Patres, quia Una Speciꝫ omniꝫ vt, cum Natione omnes Species
Deorum, & tota quæ gerdu omnes: per quod ergo substantialꝫ distinguit, si formꝫ substantialꝫ dissimilꝫ?
Huic accedit aliud dificilꝫ, scilicet nec, ꝙ reflexe ꝙ. Atteuga per hoc Verba. quia nulla Scriptura Sacra
patens, non dicunt etiã sui temporibꝫ non multꝫ, necio Ang Sti dicꝫ, qui videant formas substꝫ, quæ
Sacra Scriptura hanc nunc esse formꝫ substantialꝫ, & solꝫ dugꝫ accidentales nouerunt diuersas; ꝙ hoc opus
cum sua Scriptura redarguatur, formꝫ sint Legis illꝫ stella perdere.

Hisi itaque definiri obiectus, esse forme ab omnibus cum Arist. hac definitae explicate: actus primus
et magis primus. per Concretum actus Inuenit cum forma accidentalibus, à quo differt per hoc primus; quia accidentia formant compositum simpliciter Istum, et Subsistens. Non Petrus definitur per non esse primum actu magis, quia bene attribuimus genus definito partiali, per antecedens, quia esse cui non competit actus per primus, per ordinem ad quod competit forma primus actus, et per logicus, et obiectus, cuius Ratione non determinatur ad aliquod genus, et illud extrahit esse non esse, ad esse generalissimum.

Disp. Ia.

An forma sit tota quiditas Compositi.

Aliqui esse Scoti antiqui senserunt solum formam constituere compositum, sicut et sola illa compositio esse adequate Substantiae: magis esse dicebant Vegetativum, seu Vegetativum quiditatis. ita Soncinas, et alii quos refutant Conimbricenses = Durandus 3. 2. dist. 22 quest 1ª docet compositum particulare, et determinatum, dicere essentialiter determinatum formam; et indeterminatum magis = communis Schola Philosophorum constituit compositum Substantiale actualiter determinatum esse determinatum magis, et formae.

Ligitur Sententia

Veram inducio compositum Substantiale determinatum constitui esse magis, et forma determinata. prata Ia prima da compositio Substantiali absolute sumpto: altera de compositio determinato. prima igitur pars constat esse ille Athanasij: sicut anima Rationalis, et caro, illud vt hoc: et hoc constituit essentialiter esse carne, seu esse magis, et anima Rationalis: hoc dico: sicut ostensi Deus Petrus esse humanitas et Persona Petri Verbi; ita hoc esse anima, et carne; et ostensi essentialiter Petrus esse humanitas, et Persona Petri Verbi: g. Maior vt Athanasij. minor patet: ostensi Petrus essentialiter esse illi rebus, quia essentialiter est Deus, et hoc; et Deus non potest esse essentialiter hoc nisi per humanitatem, nec essentialiter Deus nisi per Diuinitatem subsistit anima terminata: g.

Probatur 2da assumpta Ratione efficaci: quia quia definitur vt species: g. si definitio fuerit genitica, et finita debet esse species finita; et species est tria stat genere, et differa: g. species finita est genere finito, et finita differentia; et genus finitum vt magis, et finita differa forma: g. quapropter species finita Petrus essentialiter esse magis, et forma. Dicere fundatur ille ad omnibus inconcussa, scilicet quod definitio debeat stare genere, et differa; et definitio Petrus esse illi Petri esse partibus essentialibus sine quo vt datibili Petrus definitio: g.

Probatur quod 2as partes: Magis indeterminata, ita commune vt, ac magis determinabilis; et nullum Ignotum determinatum Petrus essentialiter esse magis determinabile: g. negatur esse magis indeterminata: pro minori: magis determinabilis vt magis potens constituere aliud compositum determinatum; et compositum determinatum non potest constitui tale esse magis potest igitur constituere; actus magis finitus constituens. esset potens finitus constituere, q. i. plicat: g. explicata Ratio: compositum determinatum constituit essentialiter esse forma determinata, altera determinate; et potentia vt forma altera determinata, quia simul sit magis altera determinata, vt esse ista constat: g. compositum constituit esse forma, et materia determinata.

Urgetur amplius: quamuis Animal per genus ad actualem compositionem humanam concipiatur ab ista vt determinabile per differentiam Vegetativi ad Speciem Leonis, tamen determinatum per differentiam Rationalis ad Speciem Hominis, non potest concipi ab ista vt determinabile per aliam differentiam: g. augusti magis per genus ad actualem unionem cum anima Rationali sit determinabilis, et bonitas cum alia, tamen vt finita anima non potest bene attari: ani Petri, quia si animal determinatum ad Speciem Hominis, esset determinabile ad alia, simul constituerent duplex compositum specifice diuersum; simul que diuersa cum duplici differentia pugnant: Sed omnia intra limites Regentissime paritatis. Insuper

Durandus: hoc Concretum Deus vt determinatum, et tamen Substantia per subsistens indeterminatum ignotum, tamen filius

ig ſ. ut : g parit Congrity potuit constitui per Mag ; determinaty = Ly quilibet numerus Senarius Vg. Vt non determinatus ; Et tamq constituta per hanc, aut illg Vtitaty ; determinate : g. Dico ad 1m Concraty Deus non dicere aliqua Personalitaty Diuina determinate, quia tota determinatio oritur a Maa Diuina Singularissima Exigentia Eodem exemplificari cum tribg Suppositalitatibg Simul : Atamq nam forma absq limitatione non potit gluriosus ma teriei Primi, ac g de Vni soli decet allegari = Ad Aliud de Nume dico illy constitui Et subsistere Vtitate semper, Et omnino determinata, quia Vt ſra dicty Vt prima Vtitas ; Vat prima, subsqua Vatione Vtitat numeri, Semper Vt determinata prima.

Occurritur argumentis.

Arg V: constituty, & distinguy idg sunt ; ſ ; quolibet composito, forma Vt principy distinguy : g sola illa Vt principy constituty = Quare : Sola forma Vt principy operationis ; ſ sola ista Vt principy operationi ; quia operatio Vt ea operante Vg quod Vt ; recte : g Sola forma Vt essentia. = Ex fundamenty Leuissimy Vt quia sicut compositio Diuint essentialis distinctio ab alio ; ita essentiali quiditha cum alio : Conuenit itaque distinctio Vat formg, Ista sicut Vt id quo constituta Compositi specifici ; ita Vt distinguy Vt quo ; ſ maa & forma Vt quod ; quemadmody Animal determinaty per Rationale distinguitur ab animali Leonis Vat Rationali ; ita forma Maa determinata per formg distinguitur ab alia Vatione formg, quę Vt principy quo distinctionis, sicut & operationis, & sic collatę ad Constituendum.

Arg V: Compg perseuerante composito, debent perseuerare Eadg partes illius, cui Eadg perseuerante Patre, non perseuerat Eadg maa : g maa Petri non Vt pars essentialis illius. maior Vt nota quia Compg perseuerante Composito constituto ; idg debent perseuerare constituentia : minor patet : Petrus idg Vt dy ſeni, ac dy Iuuenis, & Senex ; ſ illius Senectute, & Iuuentute non perseuerat Eadg maa, quę erat in ſ Infantia : g. 2do minorg : Petrus decursu temporis necessario attrahit alios fluxus, aut omnes partes Materię quas ſua generatę accepit, consummit, & Loco illarg, alias per nutrimenty acquisitas reponit : g. ſ illi tres dy omnino Variatę maa, nec quidquid ſ illg perseuerat.

Exgete idg difficile argumenty : idg boo qui nunc Vt, idg resurget ſ nouissimo die ; ſ non cum Eadg maa : g idg quod prius : maior Vt ostendo ex dicto boo quę Petrum dum Ego ipse, & non alium. patitur quę Firmatę dicto Eutychi, qui cum esset Patriarcha Constantinopolitanus, Librg quę dictabat ipso Resurrectionis Festiuitate, & ante Gregorio sui Erroris conuictus instante Morte, sua quę manu pelli Petrum Nummens, dicens, Excipitor, quia omnes ſ hac carne resurgemus ita narrat Ludouicus ſ Vita Gregorii. minor patet : boo infans decadens, resurecturus Vt ſ numerus Atatis Centenarius dicit, id Vt ſ Atate perfecta, triginta trig annorg : g igit danda Vt maa proportionata Atati perfecte ; ac ſ ista non resurget cum Eadg maa.

Inuigo : Contingens Vt ſ boo ſ pectus ſ maai, sit gaudy miseia ore gaudy, & quod potius quia deuoretur, ſ mergty sint Alterius hominis ? Dune Eadg maa Petri Vg. transit ſ maa pauly, & hic Nunc boo Paginatus, gaudy Mag conuertit ; patet : g ſ generali resurrectione dominica Et Petro resurgente noua maa adeo Eadg : patet conseq. quia Sua, ſ Sua non Vt, ſ subsidio nutritionis facta sunt prima illius Alterius hominis, qui primog fuit Petrus, cum qua pariter hic resurgendus Vt idg sua Aegady in boo ab alio deuorata, Vt recte ſ docet Ioannes Damascenus, sicut narrat Ioseph. lib 2. belli Iudaici, aliiq quamplurimg. ſpg hominem, aut barbara compagine, aut ſ domita Vacie carne humana nutrientes.

Argumenty

Sane difficile Autori ſ Variis datis Solutionem : Burgadi de Sng Scrtg qua ait hanc, Vel illg mag esse de esse Suum determinati Compositi, facile se ab illo eogeret : ſ sua doctrina tota, aut maiorg habet difficultatg Vt supra Diximus ; & Ockamus ab illo sui ipse aegri quero An Variata forma idg gene rarent compositg ; ſ eoo sua doctrina negatiue respondent ; eodem Ru : Maa Equaliter ſ retinet suo Composito nat, sicut forma Destruit ; ſ Variata forma, idg non perseuerarent Compositg : g pariter Variata maa ; patet 2da a pari, cui non facile adhibebitur Solutio. = Aly : in minori stricte Vt Vtitas numerica, ac Vtitas specifica Mag ; ſ Variata maa quominari, & Loco illius subrogata illi, non maneret idem Compositg specifice : g Variata hac numero maa, non maneret idg numero Compositg.

Communis Solutio Vg arguit declinare pręsertim Subtilis illius Vulgarissimg distinctionis maaltis, & dolitis : Et qua ait Mag Eadg re

esse mãaliter, ꝙ soluitur eadẽ esse; ac ꝓsse Scoticy idẽ soluitur esse, & distinctly mãaliter. = Alii dicunt compo
situ idẽ perseuerare moraliter, & non physice, quia cum illa mãa queuit qualitates & quantitas cõsumpta, &
loco illius mãa qualitates reposita; humano more loquendo non dicitur homines mutari ꝙ alij, ꝙ idẽ homo
mansit, idẽ que augeri; atque semper idẽ homo moraliter manet: hæc solutio aliqualiter admitti potest.
ꝙ figura, quæ quantis aliquomodo varietur, quia cum varietate quantitatis sit, ideo eadẽ censetur ꝙ figura
ac ꝙ iuuentute.

Hæc ultima solutio coincidit cum ꝓmediata, aqua Scotus dicitur ꝓmodo loquendi, q̃ ꝓcedo ex
doctrina Durandi & explicantis sua solutionis; ait enim, q̃ tunc materia variatur formã quando transit ad eo
compositio, ad aliud, q̃ accideret, si anima mea deinceps corpus meum, & aliud digeret: tunc vero variatur mãaliter,
q̃ mangna eodẽ compositio, eadẽ que totali mãa, quadã cum parte abit; & loco illius subrogatur alia, quæ, cum
cõiungatur cum reliquis, transitur ad unitatem ultimi sub eadẽ figura diuisibili, & officij; & sic eadẽ mãa
remota formã, quantis partes aduentitiæ cuntatiuæ distinguantur à reliquis. In moralitas ultima so
lutionis.

Ex exemplis hoc uno colligi potest; sicut enim idẽ ut numero stetuit licet nouæ partes aquæ cont
nuo aliis succedãt: sicut idẽ numero ut senatus, eadẽ que numero ciuitas, licet quotannis aliquo q̃
decadentibus, alij loco eorum subrogentur; sicut pariter eadẽ ut nauis, licet corruptis paulatim tabulis, aliæ nouæ
substituantur; sicut etiã eadẽ ut numero domus, licet aliquo pariete prolapso, alius nouus erigatur; ita
idẽ ut numero compositio, eadẽ que numero mãa, licet aliquo partibus cõsumptis, aliæ substituantur, quæ earum
locũ cõsumptarum, & eadẽ sint substitutæ.

Vtraque solutio displicet, & primo prima, quia ꝙ ne nihil dicitur
a doctrina Durandi, ng eadẽ forma non ut sub eadẽ physica mãa: q̃ idẽ physice compositio non ut aq̃de
mãa hæc, non erit pars physica huius numero compositi: ꝓo ami: illa mãa non ut eadẽ physice, quæ non habet
physice eadẽ partes numero; ꝙ illa mãa, mutatis tot partibus, non haberet eadẽ numero partes: q̃ non ut
eadẽ physice & numero mãa. Maxime ut nota, quia illa mãa ut eadẽ numero, quæ non substituta eidẽ numero
partes, ꝙ sicut numero distinctæ: jungat partes additæ seorsum à reliquis, & unita illis de, constituerent
unum materiæ numero distinctum ab alia quæ permanerat constituta de partibus reliquis: q̃ illi cõmunita
esset ab illi numero distincta, ut patet.

Quæsui: Vtrũ sane in compositis constitutis ex mãa, & forma, esset
idẽ numero, ac q̃ coalescerent ex eadẽ forma, & quantitate? & affirmas? q̃ primo mihi dicere potest Durandus,
quod eadẽ forma permanente, idẽ compositum permanet, quamuis admittat distincta mãa: patet ita, quia
magis corrumpit duplex mãa, quã una mãa cum quantitate? & negas? q̃ male asserit q̃ eadẽ compositio idẽ
numero esse, quamuis ex parte mãæ nouæ partes adiuncti, quia sunt eadẽ substitutiuæ: ꝓo dic: etiã quæri
tur substituerent mãa, & loco illius parerent; & tamen non esset idẽ numero compositum: q̃ quamuis partes
adiunctæ parerent loco partis destructæ, non ideo erit numero compositum.

Insuper horribile ut q̃ alimentum alicui
naturali omnino parti maxime consumat, q̃ homine ætatis longæ ut nonæ; Vtraque à plerisque medicis
pernecessaria cunctis mortalibus naturali, esse aiunt, quia nutritionis acquirunt partes ita solidæ
sicut sunt partes, quæ communicant & generant, & vi alterius continuationis, quia de die in diem determinatæ fiunt,
& diuturniores, & a primæua bonitate declinant; signum ut q̃ quod illæ primæuæ partes omnino desunt, &
alij deteriores reputantur: q̃ forma tunc eam ut sub alia mãa adæquata: q̃ soluitur variatur; ac ꝓde
compositum non erit eodẽ modo idẽ

Secunda ex ut q̃ plurimum minus quanti non tamen, quia plurimum ut dicitur talis
numero ratione aquæ, & loci, vel aquæ naturis, vel per quas percurrit: si ex ut talis numero ab aquis, non
ut ab illis ut plurimum discretus, & ab omnibus simul sumptis. Vel dicendum q̃ pars ratione de minimo sumptum
variat numerice ciuitatem. Q̃ multa patet, quia quamuis ciues omnes structuræ, omnes quæ senatores, tempus
omnes senatus, una quæ ciuitas: q̃ semper hæc erit compositum, etiã si omnes partes mãæ variętur: etiã q̃
esse hæc ꝙ secta politica; & hæc numero. = Ad alia dico nec navis, nec domus manere eadẽ corporate mãa,
q̃ & corporate forma, & augmentationis.

Rei q̃ ad argutiæ. Ad tenax omnium sensuum subiectio, q̃ hoc ex diuersis
temporis differat, diuersas habet unitates numericas, quia cum substantialiter sit mutabilis, sicut ut accidentaliter,
ideo idẽ non ut quæ substantialis variationis mãæ: quem admodum hæc Petrus qui hodie ut, absolute potest tui non
esse, the Petrus qui hodie talis ut substantialiter, potest non esse tui substantialiter talis. Vnde Petrus instans

sicut tunc habet hanc unam mam, ita tunc vt hoc unum compositu; atque adeo illa varietas ꝯ integritate, aliud compositu efficiet vt distincte unum ꝯadequate ad illo qui fuit ꝯ fantia; & sanguis cum hoc verificatur, q hoc modo compositu vt dictum tempore ꝯ quo exibit constituat existentiam ex hac una mam, qui tunc potuit destrui per alig. Patio dicitur vt, quia homo resurget, cum sit substantia successiua mutationibꝫ, non destruetur absolute ex hac una mam, & destructa succedit nunc ex hac; & ex alia alio nunc, sicut sanguis hoc ex hoc intrant, & aliud ex alio.

Ad 3 dico q hoc ꝯ fantia decedens, resurrecturus vt ꝯ ry per felty in mensura statis plenitudinis dom, cum tali mam qua habuit ꝯ fantia, vt id qui fuit, resurgat: illa vero mam qua ignis triturata vt, sua fuit ꝯ debito, & si non ꝯ executione; atque adeo sicut ꝯ debito fuit vir per fectus, ita resurrecturus vt id ꝯ mam completa ex debito ꝯ ry per felty: si tu ꝯ instanti ille viueret ad illg plenitudinis pertingeret, qua sua foret tunc tempore: q dy resurgit vir per fectus, resurget id homo qui fuisset, si viuebat; & qui fuit dy dicit vat illum mam qua fuit ꝯ fantia, qua qui consummabitur.

Dicunt aliqui non adequa unia liberi; quod tunc die plenitudo, & misericordes omnes sunt resurrecturi ꝯ aqualis mensura substantie, & quantitatis: & ideo cum mam qua fuit redundans alicui maiori, ad ipso restituetur, & applicata vt minori: & hinc fabula ariostho, ty quia non resurgeret id num homo; ty & ma dormiet, quia contingeret vt q hoc mutilatus sit ad beatitudinem electus, & ille cui fuisset data ma, ad tartara; inde illa mam cum debito ad honoris & gloriam, esset destinata ad miseriam pergetuam ꝯ meritum vt: Unde dicendy vt, q homines garuli erunt eternis partes mag, & maiores, penetrate.

Nec necessy vt, quod vt id homo, qui fuit, resurgat, resurgat cum omnibꝫ partibꝫ mam quas habuit ꝯ omni tempore, & sufficit, quod resurgat cum illis, quibꝫ gaudebat ꝯ tempore transitus sui: Patio vt, quia talis homo potuit male vivere ꝯ aliquo tempore, & ideo patres illa mag que ptuit deiterdant, merebantur gang, quia malis operatibꝫ cooperati fuerunt; postea vero ꝯ melius reuocatus, sufficiat gratia potuit mereri eternam beatitudinem, qua anima cum suis simul cum suis mam, potens vt fui: q non decet resurgere cum illa mam, qua habebat, dy seculo, & conuiuiorum in seruiebat; patet Deo, vbi mam illa, cum damnatis cum electis ꝯ eternum gaudeant, q asserere non audeam ego.

Hinc cognoscitur qua anima sit soluta, non modo a Dnatory, & omny quos habere potuit, qua dicunt mag hanc Petri, dilectam a Paulo, futurg Petro ꝯ ire iudicii, quia fuit primus predicator illius, & Paulo a Dg concessurg ex Dei prouidentia; Salua q soluta, qua Paulus cum Petro, illius mag conuertit ꝯ prang, qui postea potuit ꝯ male cooperari, & ig iudicii mereri: q esset concessura Petro cooperante domy; & ad beatitudinem electo, illa sordida, & fedata caro frueretur delitijs sempiternis, quod vt supra dicebant, asserere non auderemus.

Unde dicendy, quod hoc denominatur a proximo, seu ad hoc homine, resurrecturus vt cum sua mam, qua sua sanguis vt, vigua dy, alium hoc, seu proximo illg tranferent ꝯ qui soluitur, vt alium natali; hac itaque connexione le docente, talis ma tentatiue distinguetur ab illa que fuit ante connexionem, nihil que illum pertinebat ꝯ qui soluitur. Patio vt, quia caro a principio denominata, ꝯ tanta portione non vt caro, ex qua distincta soluitur, a hac nos tempore remanet, non proximo, sed tamen necessario recurremus, & remuneraret ꝯ portione: sicut q caro ꝯ proximo constituitur ꝯ soluitur omnino distincta, ita etig ꝯ homine. Ex quo patet dicendy mag esse nec simplices virtualiter, vt ꝯ plurimos fiat distincta.

Disp. II^a.

An forma substantialis educatur ex potentia materiæ

Quamvis apud Peripateticos omnes sit ꝯ volubilis Deo ex tra mandet educi ex potentia mag, nihilominus non sine aliqua motus ambitione & cogonitæ: quæ itaque passim occurrit, cum datur assignare conabor: Dicit ergo educi ex potentia mag, ganeti Cognitæ 1. p. q. 90. art. 2. ad 3: Alby, ignit, extrahi de potentia mag, nihil aliud vt, quæ alig fieri facta, quod prius erat ꝯ potentia. Perry id tamen Deorum cognoscendy vt.

Educi itaque vt secundarium ad intrinseci, quia q continetur ꝯ alio, vt quod educitur ex illo; ꝯ continetur, vel vt ꝯ patre 1, in potentia. prima datur, quando vel a digna ꝯ intrinseci

Sug preh̄detur ad alio Vestu ē̄sistens ẏtra terminos cui, Vt aurey ẏ theca; gladius ẏ vagina: ẏ potẽtia Vero contenta q̄, non quia ẏ sua actualis entit, ẏ sola ponibilit ad alio preh̄detur, quatenus Vt illo Vnde fieri possit; sic h̄g ponibilitas omnes ẏntelligit esse ẏtra terminos potẽtie alterius: ẏ quia potẽtia Vt actiua, ē̄ passiua, ẏta contingit, actiua Vt agentis aquo ē̄ducit effectus; passiua Vero mat, ē̄ quo fit effectus ad agente; sicut statua ēdita ad artifice ē mãa ligni, ẏ qua erat contenta.

S addady, q sicut Vt alio dicatur ẏduci ad agente, ē dicitur Vt agens non quomodolibet effectu attingat, sed ordinate dirigat, cuigdo, ẏ oportet Vt duo fieri, ē esse ad ẽ perducat, tanquã ad cui Vt finem ē ordinate, ē debite, ẏta Vt forma dicatur ēduci ē potẽtia mat, non satis Vt utrũ quocunque modo ad illud pertinere videatur re centum, aut contrarium, ẏ preter requirit, Vt potẽtia mat suo modo cum agente concurrat, condimet que ad fieri forme per ordinatione sui esse quo Vt ẏ primo passo agens nãale oppereat, ē sic ē suo esse forma participet.

2o quo fit quod ad ēductionẽ precedat mãa actionẽ qua agens ẏducit formam, aliãs mãa non adimueret agenti ad fieri forme, si ante illud fieri mary nihil esset,= Ad huiusmodi, quod forma ẏducta habeat esse dependens a mãa; non Vt, quod sola forma non possit per se subsistere, seu de sola sua esse sustinata, ē ideo ē̄tegat corruptiui mãe; cum h̄g fieri sit via ad esse, ẏ esse forme non Vt dependens a mãa, nec fieri cuius, ẏta accipi a D. th. 1. q. 45. art. 2. Sed, quicunque enim facit aliq ē ex aliquo, illud ex quo fit, presupponit actionẽ cui, ē ẏducitur per istã actionem Ad illustr. ẽtis agentis tradita ad ratio quesiti 2o art. 2. Dei negat animã rationalẽ ẏduci ex mãa, quia cum esse ẏ quia per se subsistens n̄ pendet a mãa; ac p̄ide nec cum fieri.

Ego duo ex dictis certissima ẏferunt: Vnum quod ẏ generationibus substantialibus p̄re mãlem educenda ē̄ ex mãa mag: Ratio Vt euidens, quia quoties quod mãa p̄supponit ad h̄g, ē ẏta ẏ suo esse dependet a mãa, necessario ēducitur ē ex illa; ẏ omni generatione substantiali mãa precedit h̄g mãlẽ, ē ẏta ẏ suo esse dependet a mãa: g. omnis generatur, ty, quia generatio Vt pductio entis ē ex aliquo presupposito subto; ty ẽtis, quia pre mãlem non potest sum esse substinere sine coniuncto mag, quia per se non Vt subsistens: ē hec Ratio ducit ty ultimum, scilicet quod Anima Rationalis non fit cum dependẽtia mag, ẏ a solo Deo fit facta per creationẽ.

Supponitur nunque ēductionem forme mãlis ex mãa mag ẏ omni generationi substantiali, tota difficultas de Voluntate ad ēductionem formarum fluitarum; cum Aristy, qui substantiarum: An scilicet quidem a Deo create, An Vero ēducte ex mãa mag: Dominici omnes negant ēductionem; quia ẏ prima Rerum creatione ty mãa; qui forma, ducas actionis fuerunt res: ēductionem tamen ex potentia educunt: Sed Societatis agnoscunt ēductionem formarum ty Aristy, qui substantiarum, duo principalium ē̄cepto, Suarez nimirum, qui ẏ ēductionem fluxus substantiarum consentit, non autẽ ẏ fluxu Aristy.

Nostra Resolutio.

Dicendum omnes formas mãles Rerum creatarum ēductas fuisse ex potentia mag. Thomas ex hac doctrina tenet. Mag. 1. q. 90. art. 2o Dei resolutione art: Rerum dicendum quod Anima Rationalis non potest fieri nisi per creationem, quod non Vt Rerum ex alia forma. Sicut Ratio Vt, quia cum fieri sit via ad esse; eo modo aliqui competit fieri, sicut ei competit esse: g. de illud Vt Rerum ex forma mãlis, ẏ Rerum non Vt ex anima Rationali; ẏ de illud Rerum Vt animã Rationalẽ ēduci ex mãa: g. de ista Rerum Vt fieri mãlem ēduci ducere ex potentia mag.

Rationem huius A. th. intellectum ex ēductione formarum generatarum, quia ea fieri presupponit mãa ẏmixtam aut cum generatione formarum, ac p̄ide fit transmutatio materie, Nã apud eam gratissima mãa Vt requisita ẏdispensabile ad ēductionem, Vt ratio docet. q. 45. 12. quest. art. 2. quicunque enim facit aliq ex aliquo illud ex quo fit, presupponit actionem eius, ē non ẏducitur per istã actionem. ẏ quoniam Rerum ēductione mãa non fuit presupposita ad forme, ẏ simul cum forma fuit creata, ē ẏducta: g. nec ēductio forme ex mãa fieri potuit: patet assumptum: nam si mãa h̄g precessisset

sine forma mãalis & subsistat, quod negatur a S. Thoma.

Contra 1ª. Samuel deducit Vatio a priori asserti nri: Vatio qua negat Dñs Animã Rationalẽ educi ex potia mag, alia ne nisi quia Anima Vt dependeni a mãa quoad suu esse; ꝯ q̃ dubitone Very creatary, omnis forma Vt suu esse dependeni a materia: q̃ educta ex ultimo potia: maior patet ex cod. S. Doct. Loco citato 3 Reg. dicte, quia cum fieri, sit via ad esse; hoc modo sicut competit fieri, sicut competit esse :::: Anima autẽ Vt forma subsistens, Vt sugia habity Vt, inde sibi ppie competit esse, & fieri; ꝯ quia non potest fieri ex mãa preexistente, nec corporali, quia sic esset ipsa corpus: q̃ Vatio qua Vtra Dñs ne Anima fiat ex mãa Vt Illumo esse spirituale Animæ, omnino dependeni a mãa.

nequeat esse dicere q̃ non fiat nisi per creationẽ.

Claudus Cadj maior sit nota ex cod. S. Doct. in Solutione ad 23 arguty 3 cod. articulo propinity, q̃ ita se habet: omnis actus mag alicuius Vtatis educi de pot mag; cum hoc mãa sit pot ad alty; actus quilibet pot competit mãa in potia; 3 anima Vt actus mag corporalis, Vt ex eius definit apparet: q̃ anima educitur de potia mag: Ad tertium arguty, cui occurrit sic: Ad 23 dicty quod alty competit de potia mag, nihil aliud Vt, quã aliqd fieri actu, quod prius erat in potia; 3 quia Anima Rationalis non habet esse suy dependeni a mãa corporali, 3 habet esse subsistens, propterea non educitur de potia mag. 3 ita Dñs 2 Anima non educ ex pot mag, quia esse suy habet dependeni a mãa.

Quod 1ª omni forma mãalis sit 3 suu esse dependeni a mãa, Vt 3 minor Suarezius Silvest. arcebam; probat: nulla forma mãalis Vt per se subsistens; 3 omnis forma per se non subsistens 3 suu esse dependet a mãa: q̃ omnis forma mãalis 3 suu esse dependet a mãa: minor Vt Dñs 2 naturi animã dependere a mãa, quia Vt forma per se subsistens: maior probat, primo, quia contrarium Cadj Vatio: 3 ita spirituales, & mãalis contrarentur: q̃ si anima non dependet a materia, quia per se subsistens, omnis forma per se non subsistens habet 3 suu esse a mãa dependere.

Secundo probat Cadj maior: illa forma non Vt per se subsistens, quæ se sola non habet, seu non subsistit suu esse; 3 nulla forma mãalis se sola habet, seu suu esse subsistit dependenter a mãa: q̃ nulla forma mãalis Vt per se subsistens. maior Vt nota: minor probat: id per se suu esse non subsistit, quod ad suu separatu 3 suu esse destruitur, & corrumpitur; 3 omnis forma mãalis contra mag corrumpit, & destruit, Vt patet: q̃ nulla forma mãalis contra mag subsistit suu esse; ac p̃ de nec per se subsistens: q̃ omnis forma mãalis suu esse dependet a mãa: q̃ esse suu educitur ex esse potialis mag. patet ex dictis Verbi Dñs. 3 quia Anima Rationalis non habet esse suu dependeni a mãa corporali, 3 habet esse subsistens, propterea non educitur de potia mag.

Respondeo ex doctrina Aquinatis q̃ mag dependere a mãa tripli ad 1º 3 quo recipit, non tripli ex quo educitur; quia ad eductionẽ non sufficit dependentia Vt cunque, 3 requiritur illa, qui nascitur ex mãa tripli ex participante suu esse aliquomodo: 3 prima tripli Very eductionẽ, hoc contingere non potuit, quia mãa non fuit presupposita ad fieri, 3 simul cum ea creata: = 3 hoc solutio Sancti tatis concurrit ex 1º quod Anima Rationalis, etiã dependet a mãa tripli 3 quo ipsa recipitur; Vel, Vt ait Soncinas, tripli a comparte; & tamen ipsa non educitur ex potia mag: 3 cum Vat dependentia arguat Dñs eductionẽ, non Vt intelligendus de dependentia comparti.

Ad 2ª Unger: 1º modo quo aliqd competit esse, ita & competit fieri ita Loquitur Dñs 3 omne illi mãali competit esse ex mãa: q̃ & competit ex mãa fieri: q̃ quamvis 3 intrinsece ante in subjecto mãa, sua nihilominus fit ex mãa: probat minor: omnis forma materialis competit esse mãale; 3 omne esse mãale, Vt ex mãa Velut ex causa 3 tripli totius magnitudinis: q̃ = Verum: quamvis mãa non presupponatur realiter ad fieri mãale, nihilominus ita 3 prima Very eductionẽ non potuit subsistere per se: 3 omnis forma per se non subsistens educitur ex potia mag: q̃ quamvis mãa tempore non antecedat fieri; ita Vt nec Patres educta ex pot mag.

Tandẽ ad Dñs 3 alty contrahi ex potia mag, nihil aliud Vt, quã aliquid fieri actu, quod prius erat 3 potia; 3 3 prima Very eductionẽ forma prius fuit 3 potia mag: q̃ etiã fuit contracta ex pot mag: minor probat: 3 prima Very eductionẽ, Mãa Vt ingenuit potia omnis formæ: q̃ forma ineesa mag 3 prima Very generis erat

ꝑ potꝛia mag: q maꝑ exigebat q edultiu poꝛ eſſet edulta forma; & ꝑ tu forma talꝫ edultionem exigebat: q neceſſe fuit talꝫ edultionꝫ contingere. patet dia: quia Deus ꝑ prima Vꝛy conditione ſꝛ geſſit vt Author naꝰli; ac ꝑ de Virtutꝫ Sug temperauit Vꝛy exigentiꝫ.

Occurritur obiectionibus.

Arg Vltud Leneſ. V: ꝑ principio creauit Deus Cꝛy, & Terꝛ: q forma tꝛ Cꝛi, quꝫ terꝛa non fuit edulta, ꝙ creata: patet dia, quia Leo vt Aug. q Verba Sacꝛ Scripture, ſunt vt dotaut, ꝑtelligenda, q eo illaꝛy quod Vndi ꝑtelligi, non ſequitur aliq inconueniens dꝛa; ſ nulli ſequit, quannis Verbꝫ creauit ꝑ ſua figuꝛa ſignificat Sumbata: q Deus quod Verbꝫ creauit & ſcꝛiptura non debet ꝑtelligi ꝑ ſuo rigoꝛe, ſ late prout & quiualet hmoi: patet: Ng Cꝛy dicit formati primoꝛy Patꝛy, q Deus maieuly & ſemeꝛy creauit eos; cum Nimꝛde Patꝛy ſit illoꝛ vltimo terꝛy formatoꝛ. tꝛa que Augay & ſiuiliby Aliꝰ Verbꝫ quas Deus non creauit, & patet & eo aliquo; & tamꝫ dicit Deꝰ creauit Cete grandia, & omne animꝫ viuetꝫ, & omne volatile ad genus Suꝫ.

Arg & Aug. Vbi. ꝑ. quæſt 65. art. 2. Dꝛi ait: In prima autꝫ Deus cꝛeauit ꝛeliq creature, edultione non fuerunt aliqua tꝛanſmutatio ad eoꝛ ꝑfy; & ideo forme corꝑales, quas ꝑ prima edultione Deus cꝛeauit, ſunt ꝑmediate a Deo edulte: & ꝙ ſit: Sꝛa edulta & maꝑ, ꝙ mutat de ꝑtia ꝑfy; & ꝑ prima Vꝛy generis non fuit aliqua mutatio ad potꝛia ꝑfy: q nec edultio: minoꝛ ſt B. Vbi. Maioꝛ patet: Sꝛa edulti & potꝛia maꝑ, vt maꝑ tꝛanire de non eſſe forme vel ſui dꝛa, ad eſſe ſui ipſius; ꝑ tꝛanitus de non eſſe ad eſſe, ſt mutatio: q. Dicit minoꝛy eſſe B. Vbi, & Veꝛum dicit, quia ad mutationem exigit ꝑ tꝛanitus anti ſit maꝑ ſui ꝑmutatiua forme.

Deus ꝑ primo Vbi negaſſe mutationꝫ ꝑmutatiuam quꝫ ſuppoſuit maꝑ tꝛanitus anti ſui ꝑmutatione ipſius forme; non Vero illa, quꝫ ꝑcedit media ꝑmutatione Metaꝑſica, date quod ꝑtes maꝑ ſuppoſite ad forme aliquo ꝑiori maꝑ, ac ꝑ de cum illius ꝑmutatione: quod cum hꝰe mutatio negaꝛi nequeat a Vbi negaꝛi, patet & ipſo Vbi. quæſt 45 art. 2. ad 3: ꝑ ꝑmutatiua non poteꝛit accipi ſiguꝛa tꝛa Aliter ſe habeꝛe nunc, & ꝑtea, niſi ꝑ ſtellectꝫ tantꝫ; Sicut ꝑ ſtellegatꝫ aliqua Vꝛi ꝑmi non fuiſſe totaliter, & poſtea eſſe; ꝑ ꝑmutatiua maꝑ ſtelligitꝫ illꝫ non fuiſſe totaliter, & poſtea totaliter eſſe ꝑ ſtoꝛ ſt ꝑ ipſꝫ ꝑfectiꝫ: q d

ꝑ quia Vealiꝫ ꝑcedꝛia maꝑ ad Cꝛy q Amatꝛ a Thomiſtis Vtutꝫ neceſſaꝛia ad edultionꝫ, quꝫ nunqꝫ apud ipſos ſine ꝑmuta mutatione contingit; ita arguitur: & ſpecieby Sacꝛamentaliby corꝛeſpꝛ edultꝫ forma & poſt. Ruſti, vt Vbi docent: q tunc ſit mutatio; ꝑ tunc non ꝑcognoꝛitꝫ maꝑ ꝑ intꝛantꝫ anti ſui ꝑmutatione forme Veꝛmu; ꝑ ad ꝑmutatiua mutationꝫ non ꝛequiꝛit Vealiꝫ ꝑcedꝛia maꝑ ꝑ poo minoꝛ: Deus maꝑ creatꝛ a Deo in eodꝫ intꝛantꝫ ꝑ quo ꝑa Veꝛmu generatꝛ; vt patꝛat ipſe docent, Videatꝛ M. S. a Vbi. q non ꝑcedit tempoꝛe maꝑ: q talꝫ ꝑcedꝛia ꝛequiꝛit ad edultionꝫ.

Inſuꝑ: Veꝛ Pꝛmy vt apud Thomiſtas accidꝛia ſupeꝛnaalia edulti & potꝛia obedientialꝫ ſubti; ꝑ talꝫ potꝛia obedientialis non ſuppoſito tempoꝛe ad illas formas accidꝛtales: q ita quod gratia, minoꝛ ſtat & Aug. aliꝰ que Patꝛby docentibꝫ, quod ꝑ creationꝫ Angelos creat Deus ſimul & gꝛatiam: q ꝑ hoc intꝛantꝫ & quit aliꝰ creatuꝛa Angelus, & edultꝫ gratiꝫ & potꝛia obedientialis: quare ego ꝑ creat & Vꝛy Auguſtꝫ ſentiatꝛ argutur angle & aliꝰ q creatuꝛa ſua, q edultꝫ alia: quare inſuꝑ negata mutatio ꝑmuta, quia ꝑmuta maꝑ ſt non ꝑcedit: ſine ſine tali ꝑcedꝛia detur mutatio ꝑ Angelꝫ, qui tempoꝛe ꝑcedant oratꝫ: ꝑ hanc ꝙ iuſtificati fuerunt; & iuſtificatio non ſit ſine ꝑmuta mutatione Ruſti, aliꝰ ponet fieri per ſe ꝙtinuꝫ & ꝛemotionꝫ q.

Dicꝛ: ſt dare mutatio, date ſimul eſſe, & non eſſe; ſ hoc ſt ꝑpoſibile: q in intꝛantꝫ creationꝫ non datur mutatio. poo maioꝛ: mutatio vt tꝛanitus de non eſſe ad eſſe: q ꝑ eodꝫ intꝛantꝫ dꝛetur ſimul eſſe, & non eſſe. Conſtat: edultio date quando aliq ſit ꝑfta, quod ꝑmu erat potꝛia; ſ in intꝛantꝫ creationꝫ, non fuit aliquid ꝑfty ꝑfte, quod ꝑmu fuiſſet ꝑpoa: q. poo minoꝛ: in intꝛantꝫ creationꝫ fuit maꝑ ſui forma; ac ꝑ de actu: q non fuit ꝑ potꝛia: patet dia, quia maꝑ eſſe ꝑpoa ſt eſſe ſui ꝑmutatione, & eſſe ꝑfte, ſui non ꝑmutatione; ꝑ eſſe ſui ꝑmutatꝫ, & non ſui ꝑmutatione ꝛepugnat: q & maꝑ eſſe ꝑpoa in intꝛantꝫ ꝑ quo ſt ſui forma.

Inſuꝑa non poteſt a Thomiſtis poni, ng contra ipſos ꝛegeꝛiꝰ ꝙdꝛer: & ultimant ꝙ

fieri posse maa a Deo immediate factei, et loco instantis fig Eccliam potestia educi: Eodem sit: educi ut fieri; altu, quod primu erat; pea: g loco instantis Petri esset maa ipsa ad fig, ac pide sue ultimo privatione, et esset altu, Petru non sue privatione; g esse, non esse sub privatione loco instantis, nec per potestia absoluta Dei fieri potest: g nec g loco instantis factionis maa, fiat educto forma: Reg pondet Lego, et Negondebeti. = Ens super: in instanti generationis datur transitus de non esse ad esse; g in instanti generationis datur forma: g cum esse forme, datur transitus de non esse ad esse.

Neg g quod ad mutationem

primo datur non esse instanti ante actu, et datur esse instanti ipso ut fra, ac pide esse, et non esse duplici instanti: Ad mutationem fieri mutationis datur esse fig positivu, et privativu non esse ignem, quia pro tempo privativi ad fig intelligitur maa ut causa materiali forme, ac pide prior ipsa. = Ad 3 distinguo maiore: g primu privativi maa fuit g post Concedo: primo tempore, nego. quemodo hoc precedit maa Angelica gratia non tempore, sed natu; et tamq fuit gratia educta Eccliam post obediendi; sicut pariter creata maa instanti ipso ut forma venit, quo Eccliam post educta, quo tempore precedat maa; ita g prima Petri creatione, solu maa precedit forma.

Ratio dubii ut, quia per

creatia maa instanti ante non Eccligit nec essentialiter, nec connaturaliter ad eductione, g omnino pertinet ad habet ad eductione: non essentialiter, alias nec de potentia potest aliquo contingere, g Deo esset impossibile: non connaturaliter, quia ad eductione solu requiritur quod maa habeat esse in instanti quo concurrit per modum facti et causa materie, ac pide instanti generationis; ng instanti precedente generationem, non ut generatio, pide que nec concursus; ad quod g requiritur precedentia temporalis maa, si Eccligit non concurrit; et hoc valet ipsa generat Petrum ex speciebus ductantibus, quo modo ut, forma que maa creata tunc tempore non precedit.

Neg 3:

Eccligit ut hoc fiat educta Eccma, Suppono altum g ductum maa, pide non ductu ipsa actione qua fra, et ipsa Petra altu esset simul creatura, et ductura, et requisita creatura, et ductura; g prima Petri generi Deo non fuit duplex altu creatura maa, et ductura forme: g tunc nulla intercessit ductio. Minor patet; g prima creatione Petri absolute dicitu Deu creasse Petru, et Petru non esset si sola maa esset creata: g iuger solus Deus fuit Author Petri creatury; g ipsa sola altu intercessit, quia non sunt facienda per plura, que fieri possunt per pauciora; et altu Petra sufficiens ut ad creationem fig, et maa = Denio quia creationi terminus ut ens altu; g maa non ut ens altu, g potentia tota; g non potuit terminare creationem antecedat fig; ac pide Petra, et ipsa actione fuerunt maa et forma concreata.

Arguty tertio nihil communicat: non genus

g ipsa potest; quia pars Vltimum compositu denominari, vel a qualibet parte cui, vel ab aliquo exacto a composito. Sic homo dicitu absolute genitus ab Angelo, qui partes cui genite sunt; sic panis dicitu maalis quia anima maalis sit: sic compositu corruptibile a forma corruptibili; sic possibile creatura a creata Eccligit sic incorruptibilis Deo a solo Rationali; et alia bene multa: quare g Petru non dicitu creatu a maa creata. = Pater g dicitu; Scilicet Deu solu esse Author Petri creatury; et Negotur quod sola ipsa altu sufficeret ad creationem fig, et maa, attenta actione Divina, que si non realiter distinguit fig, non fuit defectus Virtutis, et causa fuit Eccligit fig, que, cum esse a maa dependeat, et sine illa nequeat subsistere dedecet Eccligit a Deo Eccpea maa, quia tunc se itemperaret Petri naturu, Petri Author maalis.

Ad Primu

Eccligit contrat quomodo maa sit pura ipsa, et quomodo sit cui facta, nimiru entitatiue terminate fig actione ductiue; nec Deus cui Scripturis allegatis hoc Patio, eo qua Scientia Requisita Dei non potest adhuc Deu fig potest absolute ductare maa sine forma, g igitu non arridet, quod Eccdilory Petrone concludo: quia ipsa ut pura non potest esse tunc creationis; g maa ut essentialiter pura ipsa: g nec Deus potest esse tunc creatorius; altu habet cui actu contra fig essentia potentiale = Ad illud g facile summitur Concreatione, diceby fig altu concreatu, quia Eccdilory g instanti quo maa, altu si per actione distinctu sicut gratia Angelica ductu concreata, quamuis subsit educta, quia fuit g loco instanti ipsius

Silue, et

me dica quomodo ipsa sola sit altu maa, et fra; ng perseuerante actione, debet perseuerare tunc ductus ad ipsa quia altu ductiua, et ipsa conservatiua ut; g forma, et maa non fuerunt ductu per tanda actione, patet dica, quia corrupta forma, adhuc perseueret maa, ac pide altu conservativa ipsius: g hec altu non ut ductiua forme, altu ipsa perseuerate, perseueret forma ob connexionem ipsius cum actione ductiua; g pere perseuerante actione, forma non perseuerat, ut Eccperientia docet: g Negondebeti quod nec maa, nec forma

fuerunt per se creare, & compositu, ad quod altio creatura per se, & mediate terminatur; ac inde maa per se non conservatur, & soly dicitur conservari ad conservationem totius; unde destructo composito, desinit altio conservatiua illius; & non ideo desinit conservare mag, quia sicut composito destructo, aliud succedit; ita loco altionis conservantis mag, succedit alia altio conservatiua illius, sicut subrogata alia altio gaudiua compositi de novo gaudii. quę doctrina vt D. Th. & plurium & boni. Ioan. docet soly compositu vera creari; partes vero dicuntur creari ad creationem totius. Fateor me ita semper legisse, & vt intelligendum S. Doct. de creat &c fine, hoc vt, q primi creationis non sit maa, nec forma, & compositu; verumtamen hoc stat q creatio terminet ad mag, ad quę ad reg. Solutio vero nova data falsa sit &c ideo quod altio gaudiua tri, vt conservatiua illius; & altio quę subrogata, non vt gaudiua mag: & nec illam conservatiua. = Quęsu: per primi ad nouy compositu maa conservatur per altionem creaturę: & novo composito aduenient, negatur conservari per altionem gaudiuam formę: pro dig: altio gaudiua forma, vt generatiua; & per altionem generaturę non potest maa conservari; quia cum maa sit generabilis, nulli subiecto illa potest dare generari. & Suarez

dig. 15 Metaph. Sect. 3. inducat reg Clementi clari &c pro mag: reg vero alii non, dicendum vt, quia maa, & forma clementi prius desit, quam &c altio, quia perseuerante actione conservatiua mag non ad vt conservatio formę ob sui corruptibilitatem; cum enim forma vt sit incorruptibilis, cadę actione qua fuit creata maa, fuit pariter creata forma: semel autem quod duo coniunctuntur, cadę actione qua fit vnu pariter aliud, & maa alii, & cui forma coniunctum, negatur eis separabuntur: & cadę altio fit maa, & forma alii. cum enim ad eductionem de potentia duplex &c altio, vna ad mag priori naa prerequisita ad &c, & alia forma preexistenti, vt q sibi educto dari non debeat, quia de communi regula mag cum forma, maa alii, nec naa prioris forme.

Contra vt primo, quia proprietates coniuncta cum eba; & tamen prius naa vt eba, quę proprietates: V: quia non obstante connexione proprietatis ad agente actionem diuersa, ac proinde eba, vt docemus ibi D. Thomas; & Scot &c. Doct. dig. 18. Sect 3 maxime tatem quia actionem adiuncta ab eba; eba autem a generante: & in duplex vt altio: Unde nulla vt forma Vario dicendum: Primo rationes quę ducunt educi formas subsistentes, partim vrgent formas alii, quia maalis, quia per se non subsistens; ac inde sub esse debet participari & omaa, quę cum pro receptiua sit, necessario prerequisita aliquo priori naa ad formam.

Disp. 3a

Vtrum reipsa dentur in Materia plures formę Substantiales Subordinatę.

Multi &c Antiqui, quos nunc Pitra laudit, & laudit refert Doct. &c dig. 3. Sect. 2. & dig. 15 Sect. 20. docuere, quodlibet compositu tot esse formas substantiales distinctas, & sic ordinatas, quot sunt gradus compositi; prout quę homine quatuor adesse formas, subordinatas scilicet, Vegetatiuą, Sensitiuą, & Rationalem; pecudi tantum scilicet tres priores: animatis duplici, nempe duas priores: & hęc opinio merito vt ab omnibus reiecta, nec vllus fere inuenitur non admittens quadruplicem formam, sicut hominem, nam quotlibet entia specifica, vltra formam designatam omnibus communem; alia duas debent peculiares, qua ab alijs specifice differant; ideo quę duplex & compositi specifici animati.

Quęsu: hęc opinio suo fundamento, sui nititur substratu redarguitur: Ng operationes intellectuales simplices apprehensionis, iudicij, & discursus, differunt specie; Ity Amor & odij operationes sunt diuersę speciei; & tamen oriuntur ab vno & eodem principio vno scilicet ente; vna quę potentia: & quamuis diuersitas sint operati diuersę, non ideo tamen vt dicit nedum vnu principij distinctij; & vnu multiplex virtualiter continetur, diuersas operationes diuersarum creari &c ob sui unitatem, & unicitatem virtutis; sicut & plures effectus specie distinctos.

Insuper, nisi sic, sicut ad multiplicationem predicatorum essentialium, multiplicatur forma, non pariter multiplicatur & entitatem gradus.

Nullus vt cog, qui non haberet aliqd per quod cum aliis conueniat, & aliqd per quod differat ab illis: & vnuquique gradu principij vt alicuius operationis distincte cuius: g vnoquoque gradu, vt forma cuius distinctus; Iusta parte gaudebit singulo gradu omnis, & differghalis; ac gde duplici forma, & qbg diuersa cog sine fine acuity confecto. in Angelis etg distincte eo gradu substatie immateriales; & gradu viuentis, & intellectiui; accidentibg pariter distincte eo gradu vel communissimo cuius, vel determinate accidentis, & peculiaris cuiuscunque cog formate acuity.

Hac igitur ratione deserta, celebrior vt, & longe probabilior sententia Scoti; 2. dist. 11. quest. 13. art. 2, qua Gnauniter sequitur omnes eius discipuli, pl. contra breuiem, & pauci alij a Doctore Scotti, dicg 58. quest. 13. art itaque, quod compositio substantiali preter forma specifica, dat alia forma substantiali diuersa ad specifica, ipsi que subordinata ad constituendu cug compositu, qua appellat forma corporeitatis, alij, lokuq mag, qua communi adstruit pfectly, & complecily per formam specifica, vt eo itaque constituatur toty complety; & sine forma ea specifica, sit eorum complety.

Rejicitur sententia Scoti.

Dicendu non dari forma corporeitatis diuersa mag ad successiua forma specifica: probatur: tenuis adstruit pra corporeitatis, quatty vt necessaria per modu forma Materi diuersa mag ad recipiendu pra specifica constituentia compositu; & ad hoc omino vt sufficiat talis forma: g. maior vt doctrina Scotistarum; minor patet: aut maa ad receptiua forma corporeitatis diuersa per alia pra substantiale; aut per accidentale & si primu: g da illa forma substantiali diuersa sine fine, sin scilicet recipiat a maa media alia forma substantiali diuersa: si 2us: g sicut maa recipit pra substantiale corporeitatis, sine forma substantiali diuersa, pariter forma finity, aut infinitu sine pra corporeitatis diuersa.

Item sic:

Aut illa pra corporeitatis vt necessaria pequie ad productiua forma complety per modu subjecti substantia litr determinabilis, vel per modu forme substantialis determinatiu cuius: si primu: g illa forma vt substantialis maa, qua pequie ad: g ista recipiat pra specifica, vel requirit alia forma corporeitatis, aut non: si 2us: g dabit processus in infinitu: si 2us: g id quod gaudet esa maa non requirit pra corporeitatis vt recipiat pra specifica: g nec ista maa: patet cia, quia ab absoluta receptiua pra specifica non requiritur pra corporeitatis, alias pra corporeitatis receptiua, alig pra corporeitatis digeret.

Si autz illa forma sit dicat per modu determinatiu mag: g exigia, & maa qui alig toty substantiale specifica, & complety, ibo dg: toty substantiale specifica, & dpletly qui ex partibg substantialibg determinabili, & determinante aut tigue nunc mentita vt omnes philosophi; & ideo datur pars substantiali determinabili, & determinante: g ibi dat toty complety specifica: g eo ipso, & pra vtg non potest concurgere alia toty complety: ibo dg: ex duplici entre, altu, quoy vnu sit toty complety, non potest fieri vnu per se complety, hoc cu coalescat ex partibg perfectibili, & perficiente; toty vero complety non vt perfectibile, i perfecty; i ex maa, & pra corporeitatis determinante emergat, & ex forma vtg, concurgeret alig cu complety ex duplici, quoy vnu esset toty dpletly: g

Emergat: forma specifica vt altu primu mag; & altu primu negat esse, in quod ad ipsa adest forma corporeitatis: g. maior vt euidenter: minor patet: altu primu vt pra primo determinans, & substantialis perficiens non entitez mag; i pra entre pra corporeitatis, maa, pra specifica non vt primu determinans non entitez mag: g. 2da minor: primu determinans vt illa pra, qua maa substantialis entre determinatur ad aliqua determinata specie; i per pra corporeitatis necessario maa determinatur substantialis ad aliqua determinata specie, nimiu ad corporea: g pra corporeitatis, ex u specifica esset primu determinans; primu qua actus:

Probatur 2 facilitas huius opinionis: ideo apud Scotistas ponit pra corporeitatis, ne maa maneat post mortem hominis; i elata post mortem pra corporeitatis, maa non manet hominis: g propter hoc incombentem talis forma non debet admitti: patet minor: homine mortuo datur aliqua accidentia, sicut galloru, regaliter, qua non dantur homine Vivo, g da qua dari debet aliqua pra substantialis radicata talia accidentia; i hec forma non vt corporeitatis: g alia: patet minor: i esset forma

corporeitatis illa accidentia etiq esset homine vivo, cum sit fra corporeitatis simul cum forma vite; hoc vt ab exequitia falsig: q dato homine mortuo alia forma e qua remanent illa accidentia.

Dices ex hoc sequito manifesta opponitq plane; quia cadq vt organizatio, et dispositio homine vivo et mortuo: q plures accidentis eisque debet assignari fra substantiali, que, cum esset homine vivo, perseueret homine mortuo, sicut perseuerat organizatio = Contra vt, quia plura sunt accidentia omnia huic, et alteri forme, vt videtur vivo, et aceto communitas, odore, et alie, etiqli inconueniant alijs, qq concedimus diuersis illis formis esse; hoc etiam sit qlq omnibq formis mixtorum, que quamvis diuerse sint, non diuersa, sed eadq accidentia pertinent calori, frigiditati &c. eadq q diuersa forma vite, et cadauerice, que q eadq organizatione comunitq habent: q quamvis ex diuersis accidentis diuersis perfecte forme, non tamq ex eodq accidentis, eadq fra arguit valet?

Vltimo redarguitur solutio eadq sit, quia q plurib videtur manifeste oppositi Arist. et toni philosophie: quia si ad destructionem forme vite, non data alia contraria introducta ab agente naali, sequitur quod hoc tractat ex primaria intentione q destructione fra vite, et compositi. Quod esset aliqua corruptio in rerum natura sine generatione alterius contra illud generatio vnius, et corruptio alterius. 2° ma patet, quia inconueniens quod vltima differentia Scoti subiecto fra corporeitatis, eadq perficeret, numeriq formitas mag, cum tali forma; patet, quia mag videtur informis esse non potest magis, quia vt entitas incompleta digens fra ad suu complementu; q cum fra corporeitatis perficeret completa, et perfectissima: q

Extricantur Subtilitates Scoti.

Arguit vt: ex hac anima vt actus corporis primi, et organici; q non vita habenti: q quicqd ad animq datur q corpore organizatio, et dispositio partiu, v.g. manuu, pedis &c. q hec organizatio, et dispositio non potest esse alicui effecta quamvis: q ad aliqua fra substantiali, ac fra corporeitatis: pro numero: corpus organicu vt pars essentialis compositi substantialis: q corpus organicu vt pars substantialis; q nulla pars substantialis vt talis vt quantitativa: q vt fra substantialis = Quarum: per q corporu organicu non potest intelligi sola mag nuda sumpta, vel iguis contenta mag diceretur contrare corpore, et fra illius diceretur actus corporis, q vt contra inducq modu loquitur:

Itaq unitate manifeste ex doctrina Arist. agnoscitur mag vnicq actu substantiale esse certu; sicut in anima vt actus corporis organici; ita vt primus actus talis corporis, quod non esset diuisa forma corporeitatis; nec mag prima potentia, q forma corporeitatis esset primus subiectus. = Vnde ergo quod dispositio, et organizatio partiu, non vt substantiali, q substantie, hoc est, mag substantiale, q illa vt accidentalis orta a quanto, vnius actione manus, et caput sunt partes diuersimode. Cooplo sequitur q corpus organicu esse quantitatiue simpliciter vt pars essentialis compositi substantialis; vnde q haec distinguo ans; corpus organicum organizatu orta a quanto concedo: a forma corporeitatis, nego.

Ad 2 dicen q pars corporis organici non intelligitur mag nuda sumpta, q organizata a quanto. Sed habente se comitato ad distinctionem dominus, et recto mag, vnde ng sequit anima u informet mag. et organizationem, formet tamq mag organizata a quanto. Ex quo q nulla mag nisi vnitiue dicitur corpus, quia summitur a nob per ordine ad animq vnitiue, que non vt nisi corporis organici. Si autem vt q mag non vnitiue dicatur corpus, dymodo adhuc non organicu, per me licebit; q ex hoc nihil contra me.

Dices: anima vt actus corporis organici: q proprie ad animam data corpus; q corpus vt quodq tale substantiale: q constituit ex mag, et forma; q non vnitiue, quia antecedit illa: q corporeitatis: distinguo primu Dico q datur corpus inconpletu, concedo completu nego: et distinguo minoru: corpus completu concedo: q completu, nego. Dupliciter corpus summi potest primo q corpore effecto quatuor, qua ratione agu dicitur corporea: q corpore organizato, quoq organicatis dicat debita mensuru structuru: tertio q corpore completo ex mag et forma; q proprie ad animq soly corpus q primo vnitu, aut secundo date, quatenus ex mag vnitq omnia corpora mag dicitur corpus.

Ang. Specialiter hominis: Homo vt talis vt corpus substantiale completu: q constituit ex esse tali per aliqua forma substantiali; q non per animq rationale, que vt forma spiritualis: q per forma corporeitatis distincta ab anima = Vnde quod non q vt corpus completu q quoq dicit substantie completu generabile non ordinatu ad aliquod completu; vnde

Sequitur: Destruat Vat corpori completi nec forma, numero anima, que quamuis sit spiritualis, ut tamen constituat corpus completum; Vat corpori completi; sicut ma, que quamuis sit spiritualis, ut intellectiua, ut tamen intellectiua, et habeat constituat, quatenus constituit corpus completum. = Vel dicendum esse corpoream animam; quia sunt de sorte ut eminentes vegetabiles, cum Vat corpus crescat, quia ignis crescat, ita erit eminens corporea.

Instabis: si hoc non destruit corpus substantiale ab alia forma, quam ab anima, non ut vero sit compositum hoc magis denominetur corpus, quam spiritus: Imo potius ~~magis~~ magis denominabitur spiritus, quia corpus, quia denominatio debet sumi a parte nobiliori. = Nego assumptum, quia ut hoc denominetur spiritus debebat esse penetrabilis: cum enim penetrabile sit, ideo corpus denominatur, et non habeat. Nec ut vere absolute corpus denominatio debeat sumi a parte principaliori, alias hoc corpus deberet denominari ab anima, et non a forma corporeitatis quia ignobiliori ut ipsa anima; sed multoties a nobiliori, multoties ab ignobiliori, ut patet: Cogitat mur igne homines.

Arg 2°: dy moritur homo, non manet ma sine forma; sed non producitur nova in instanti Mortis: et perseueraret aliqua, que prius erat simul cum anima rationali: et minor patet: si aliqua esset forma dicta cadauerica; sed hoc non, quia cum sit species distincta ab anima non potest eandem organicam dispositionem, nec alia accidentia inueniri que permanent a mortuo: g. = Respo: quia sicut forma aduenientes opponitur pro esse huius, ita exigit dispositiones contrarias pro esse huius. Item, quia accidentia destructiua huius, non sunt productiua alterius forme, siquidem hoc modo potest vel animi calore aut frigore, que cum sint dispositiones contrarie non possunt disponere ad eandem speciem forme cadauerice.

Arg 3°: Sequitur manus Scripture insinuatur; sicut Exodi, ipsa forma substantialis corporeitatis adhuc remanet disposita ad suam speciem recipiendam; et una sola forma corporeitatis non potest sufficere ad plures specificas formas recipiendas. Respondeo: Verum est quod ista cadauerica non exigit eadem dispositiones adequatas, et adequatas, hoc ut ista vita exigit dispositionem organicam cum debito temperamento qualitatis, ista vero cadauerica eandem organizationem cum defectu temperamenti, et iste defectus natus est ultimo disponere ista cadauerica remouente prohibentem tunc dictionem ipsius forme, id est, remouente temperamenti debiti qualitatis. non g patet ad 3. 3. quia non est incombenens g eodem numero, domino-dispositi eadem eadem specifica forma generatur; ~~Eadem~~ ~~ratio~~, ~~et alia eadem eadem~~ ~~eadem~~ habet eius eadem dispositiones, que nec numero eadem est, nec frigus, et defectus temperamenti, que equalitas potest esse ad omnes gradus.

Arg 4°:

Corpore dicti Anni vita fructus non debet forma cadaueris poni: et admitti debet forma corporeitatis ne ma maneat homo: patet ant: si esset ista cadauerica, diminuta vnita corpori, esset partes vnita forme cadauerice; hoc dici nequit, alias hec propositio esset vera: Deus est cadauer; et altera: cadauer est Deus: sicut est vera Vat solum mouetur: hoc est Deus: Deus est hoc. = Arg Verbum Dei semel assumpsit nunquam dimisit: g assumpta ista cadauerica, et vnita diuinitati, nunquam illa dimisisset; sed hoc est falsum, quia falta resurrectione non fuit cadauer: g.

Admissa vnione diuinitati ad ista cadauerica, et huius veritati et anime ad theologos relicto, dico quod ex illis pro stronoq nulla sequitur incombenens, quia sicut nulla est repugnantia, et ista cadauerica subsistat per subsistentia diuina, ita nulla est, quod Deus et subsistens in corpore mortuo sit cadauer, sicut vere et quod dictum anni, que vere Deus est, fuisset cadauer. = Arg Respondeo eo modo quo mihi respondetur cadauerica, quomodo assumpta vnione anime ad corpus, Verbo diuino dimisit vnionem? Inde dico quod illud principium debet intelligi de extremis assumptis in primo instanti sue miranda incarnationis.

Arg 5°:

Sed ista sacrum dicti anni triduo mortis, ac ante mortis suis speciebus sacramentalibus, et triduo mortis sub specie panis fuisset vere corpus, alias sine anima: g ita non distinctum corpus, ac ista de forma corporeitatis humor potest: triduo mortis sue speciebus, si seruarentur, fuisset ista corpus, ac erat in sepulchro; et sepulchro erat mortuus: g et hostia. = Dicitur si aliquis apostolicus hostia triduo mortis conseruaret, generet vere et realiter vinum corpus dicti; et tunc illud non generet cum anima rationale: g ecclesiam non distinguitur

Vny, & Veale corpus. Maior ẽt de fide: nanq; patet, quia si tunc generet corpus animatu, non generet ídg ꝓ tunc erat ossis, ng corpus ossis tunc erat animatu; ꝫ nec cum forma cadaueris, quia Sacramtu non fuit ista institutu: g sine anima, & sine forma cadauerica; ac p̃ide sine his formis specificis datur Verum & Veale corpus.

Arguty Solu debet ad Scotistas, quia p̃ triduu mortis, si hostia seruaretur, esset ratissimu corpus quod ossus ꝫ sua sub specieb; collocauit; ꝫ sub speciebꝫ ꝫ sua collocauit suu corpus suu, & animatu: g illud corpus permanseret ꝫ triduo. = Dicitur: si ꝫ triduo a Virgine Agostoluy pellet hostia consecrare, ídg tunc faceret, quod antea ossus fecit ꝯ illud: hoc quotiescunq; fecerit, ꝫmei memoriꝫ faciet, vbi per hoc debet demonstr̃ quilibet ministru facere qđ tunc ossus fecit; ꝫ tunc fecit q̃ suu suu corpus esset sub speciebꝫ: g idg potest quilibet ministru.

Verũ ergo primo q̃ triduo mortis esset hostia corpus ossus suu, etq; si mortuu ꝫ sepulchro prostrex Virginem quasi allego ꝫ intactis nupsit gentis: nec ideo esset distinctu corpus ꝫ idem specificatiue, etq; si realiter esset distinctu, neq; vt inctu, & vt suu, quia tunc realiter esset distinctu. Specificatiue vero esset idg, quia esset idg corpus completu, quantuu completu esset distinctu; quia illud per eundem scharet: sicut calx esset naa Petri subsistens hoc, vel illa subsistentia. idg qđ compositu subsistentiale, quantuu loco vnionis naalis, substrogatu alia distinctu ꝫ venerabilem. Vel dicitu, quod ꝫ Sacramento Solu debet esse id q̃ ponitur sub forma ꝯ vt verbum; Solu hoc corpus ꝫ distinctu ponitur ꝯ vt verbum; ac p̃ide illud ꝫ distinctu esset ꝫ hostia tempore mortis.

Disp 4ª.

Vtrum in primo instanti vna forma substantialis alteri naturaliter coexistat?

Suppono distinctionẽ existentie à duratione, hoc est, vt permanentia ꝫ existendo, vel existere essendi, existentia vero vt esse simplicit; vnde ꝯ vny instanti insunit, durativo vero angelo ꝯ adminus: Suppono pariter ꝯ distinctionẽ aliud non esse, qđ simultatẽ duarũ ꝫ essendo, ac p̃ide coexistentia ꝫ primo instanti tuebit duarũ simultatẽ ꝫ essendo p̃ illo instanti. Suppono denique ꝫ specificatiue formarũ triarũ esse ad quas formas, & ipsarũ à subio non posse subsistere, nec regere simul duas formas substantiales, etq; ín congreant ínter se.

Concors vt omniu Philosophoru sectis negans coexistentia duarũ formarũ substantialiu ꝫ maa, in ꝫ duratione, in ꝫ eodẽ tenõ simplicit, coprese non asserit; Solu hic Vtuti certu argumentu duas formas naturaliter coexistere non posse; ꝫ principia ad hoc inuentus dequalit ꝫ primo, qđ alii initrag praem. de hac Regula generali ꝯ cipit Subtilis Scotus, ac Venerabilis Doctor Dacus, & remanentes Benedictinoru Cisterciensiu, qui l. 2. dist. 9. q. 1. & 2. 22. dist. 22. docet, & pugnat coexistentia gratiꝫ, & peccati ꝫ primo instanti, cui qđ omnes Theologi tales argumentoru quotidie afferre non desistunt; quemadmodũ hic à tot difficultatibꝫ se expediat, nec legere meruit, vt sub prolixo tanti ingenij aliquomodo conflegerem; videor pro affirmativa omniu vt distincta ac solita; nihilominus.

Defenditur sententia affirmativa.

Dicendu quilibet forme substantiales, quantuuu incompossibiles sint alia, illi ꝫ primo instanti naaliter coexistere. Conclusio quantuu ipsarũ patitur difficultatẽ nihilominus ꝫ tuy fauore, Virginei adhuc Virginei Patrum subsidio meo efficacissimo. prima sit: nulla forma substantialis alia coexistere a maa, si illi ꝫ primo instanti non coexistat; g Vtraq; coexistit ꝫ primo instanti. pro ant: sta cadauerii &. non coexistit forma vite ante integras generationes; & nec post instans generationis: g in instanti generationis: omnia certa sunt, quia ante instans non vt forma cadauerii; post instans vero non vt forma vite; sequitur g quod coexistatia ꝫ integra generationes. Modo sit; ꝫ proxime vt forma vite coexistit a forma cadauerii ꝫ instanti generationis, qui ꝫ ergo instanti sit forma vite ꝫ maa: g ꝫ primo instanti, qua alteri coexistit

quo minor: non expellitur a mãa, id quod non est ĝ mãa: g si forma vite ĝ instanti generationis non est ĝ mãa, non expellitur a mãa: ans est certa, quia alterutra unius forme agit ĝ contrary alterum, quia expellentur Ratione oppositionis contrarie: g stra vite ĝ illo instanti quo est ĝ mãa, expellitur a mãa; ĝ illo instanti est ctã forma cadaueris, sicut non oppositione contraria si contradictoria stra cadaueris expelleret formã vite: g stra cadaueris, et vita necessario ĝ vltimo instanti coexistunt.

Ergo, et explicat

Nec Vatio: Una forma substantialis non expellitur ab alia, nec ante, nec post instans generationis; i hoc ideo est, quia ante instans generationis stra cadaueris non habet esse, nec post instans generationis habet esse stra vite: g ideo una expellitur ab alia ĝ instanti generationis, quia vtraque illo instanti habet esse, et esse formarie admixtu materialiter, non est aliud, quã sibi coexistere: g vtraque illo instanti coexistit si ex formarie mãly non est nisi ĝ mãa, quia extra mãz nulla forma materialis nãliter coexistit: g vtraque coexistit nãliter ĝ mãa illo instanti generationis.

Laborat tale Vatio: ĝ ter esse, et non esse est ĝ corrupcle mediã ĝ sunt reali positiue: g stra quã expellitur, vel habet esse in instanti generationis vel ĝ tale instanti non habet esse realiter, et positiue: i primu. g cum ĝ tale instanti habeat esse stra quã expellit, vtraque ĝ tale instanti sunt simul: i Ds: g tunc non datur corruptio: ꝓbo Dg: non esse est incorruptibile, i instanti generationis realiter, et positiue vt non esse stre quã expellitur: g in instanti generationis non datur corruptio; i hoc est ĝ corrupcle, quia generatio vnius est corruptio alterius. g tale quod primu.

Stringit amplius Vatio falsa: Sicut generatio est transitus de non esse, ad esse, ita corruptio est transitus de esse, ad non esse; i generatio est transitus de non esse ĝ hoc instanti, ad esse ĝ instanti sequenti: g corruptio est transitus de esse ĝ hoc instanti, ad non esse ĝ instanti sequenti.

Maior est nota apud omnes: Minor patet vt vera, quia ad generationem apud omnes exigitur ĝ tale mãa ĝ instanti ante sit sua priuatione forme generande, ac ĝde sit sub non esse. Dca est omnino Legitima: Modo sic; i potest corruptio esse transitus de esse ĝ hoc instanti, ad non esse ĝ sequens quã in instanti sit esse forme, quã corrumpitur: g ĝ illo instanti coexistit talis forma.

Modo sic: illud instans

a quo forma, quã corrumpitur transit de esse ad non esse, est instans generationis: g in instanti generationis datur esse forme, quo ad non esse transit: si negas ans, illud falsile ꝓbo: illud instans est instans quo fit corruptio; i corruptio non fit, nisi in instanti generationis, quia est effectus illius; effectus autem est ĝ tale instanti, quo est causa: g corruptio est in instanti generationis: g illo instanti est esse stre, quod corrumpitur; i esse forme est sua de se patet, et per se patet: g. a simili ctã est stra quã significatur, quia illud instans, est instans quo habet esse, g non habebat ĝ instanti ante: g ille duo forme necessario coexistunt ĝ tale instanti.

Secundo dico, quod in instanti generationis est mãa stra quã expellitur a sua forma, quã expellitur, sicut forma, quã generatur est ctã ĝ stre sui; Vnde quamuis illo instanti expulsio non sit facta, sit tamen; ac ĝde sit non esse illius, seu, vt dicebatur facilius non esse illius est stre; cum ĝ tale forma vite, quã cadaueris fiat sine motu, ideo ĝ tale instanti quo datur stre destructionis, datur actu esse destructionis ipsius; quia sicut sunt ĝ stre, et actu stre, ita destrui, et destructi esse.

Ad Solutio ĝ suo dicitur de finit Rationes ĝ quod sic ostendo:

ĝ instanti generationis sit destructio forme: g vel est accidens pro illo instanti, vel ĝ sequens? si Dg. g in instanti generationis coexistit esse forme, quia tunc non oppositi ĝ sui non esse: si Ds. g cum ĝ tale instanti quo datur stre, detur ctã actu esse; ĝ instantis generationis datur stre, et actu esse destructionis: g ĝ ille instanti non datur esse quod transeat ad non esse ĝ instanti sequens: ꝓbo Dg: transitus de non esse ad non esse, non est transitus de esse ad non esse; i in instanti generationis datur transitus de non esse ad non esse, quia ĝ illo instanti ĝ datur non esse: g. Et sic redeunt omnes Rationes falsę.

In oppositum: ad Solutionem ĝ instanti generationis, sit et coexistat forma, quamuis non sit facta, g vel sit et coexistat aliquam esse positiue, vel aliquam non esse. si Dg. g ĝ instanti generationis

dare esse positum ꝙ exigebatur ; sed tunc dare esse thꝰ quod producitur : ꝙ ille instanti dare materia esse primo forme cui succedit alteri : sed hoc ? ꝙ ergo quę producitur non opponitur contrarię sicut quę exigebatur : quod deꝰ : sicut esse, et non esse, non dare oppositio contraria, sed contradictoria ; sed instanti generationis dare non esse sicut, quę exigebatur : ꝙ sicut ipse, et alia, quę producitur non sit opposita contraria, sed contradictoria.

Ad vltimum dicendum ad dare solutionem, dicitur quod forme sunt sine motu ; ad primum, quia omni generat, et corruptione dare altius citius, et post, et ante, et ; ꝙ dare motus. ad patet, quia sicut forma vt altius citius, altiam potest, ille exigunus, et post ad ipsa forma vltimo completa, et perfecta, tum ch; sicut sit via vel ad esse, sic vt generationis, vel ad non esse, sic vt corruptionis ; sit inde, quod vno instanti dare sicut vel, et sicut factu esse ipsius, nec dicit vt intelligibilis definitio vel generationis, vel corruptionis, qua designatur esse reale, non esse ; esse, non esse reale non vt compossibile vni instanti : ꝙ.

Dicit:

quilibet forma substantialis vt permanens, non subsistens : ꝙ destruit vno instanti, non tempore, sicut fuit esse non timere, in instanti talis vt primo esse vnus, sit primo non esse alterius ; sed primo instanti vt primo esse forme quę dicitur ; ꝙ ille instanti vt primo non esse forme, quę expellit : ꝙ vnico instanti esse vnius forme non existit esse alterius = dicit : Generatio vnius, vt corruptio alterius ; ꝙ instanti quo datur generato, datur pariter corruptio ; sed corruptio forme vt non esse ipsius : ꝙ in instanti generationis non vt vlli positum esse forme quę corrumpitur.

Contra vt : primo esse vnius forme, vt primo non esse alterius : ꝙ modo quo dat primo esse forme, quę generatur ; dat primo non esse forme, quę corrumpit ; sed instanti generationis ita datur primo esse genito vt simul sit primo : ꝙ vno instanti, ita datur primo non esse forme quę corrumpitur, vt simul sit postea esse ipsius : minor patet ; instanti generationis, ita dat primo esse rei genite ; vt rei ignis, corruat primo ipsius esse forme dicamus generationis esse primo rei genite, naali rei ignis ꝙ ille instanti datur non esse forme : ans vt euidens, quia cum generatio sit motus, necessario dat altius citius mobili sua propria potentia, vt simul sit potentia : sed esse, non esse vt esse sue generationis : ꝙ ille instanti dat simul esse, et primo, quia dat primo signo, sequit non dat instanti, cum illud signi sit illius instantis.

Deus ergo

Concedo ans, et distinguo duo : destruit instanti sequenti ad generationis concedo deg : instanti generationis, Mediatione : destruit viatis et ultime concedo deg : terminatiue tantum, aut effective, nego deg : et distinguo Maiore : primo esse vnius viatis, et ultimi, vt primo non esse viatis, et ultimi alterius concedo maiore : terminatiue, aut effective, nego maiore, et sub eadem distinctione minori, et deg. Itaque duplex instans distinguo vt, et nec sane adtendo, qualibet vel generatione, vel corruptione, quare vno forma genita sit sue non esse ante ad suum esse existere, et ipso sit esse existente, et positum, quia generatio vt transitus de non esse, ad esse dicta fuerit, quod instans quo ita quę corrumpitur sit sub esse cum aliquo necessario ad non esse ; pro instanti sequitur, quia corruptio vt transitus de esse, ad non esse.

Nec ideo sequitur quod corruptio, seu desitio sit successiua, et instantanea, quia forma non remanet parte rei vno instanti, et parte alio, et tota vno, nimirum instanti sequit generationis, ac vide instanti corrumpitur : dicit actu quod instanti generationis corrumpatur non quia corruptio mox efficiatur, et quia contrarię contrarię corruptio vt omnino necessaria, et illatiue esse rendat ; sequitur instanti. Vnus veritatis sit euidens eodemque tempori successiui quod dicit contrarie gari tio arguit, et portionio, quę mentio fiat de aliqua parte preteriti, non quia careat parte preteriti, qua sane careat, nimirum instanti quod nisi dicit sui temporis vt, et omnino sit partes preteriti habet vel fuit sui, vel fuit instanti ; quia ita preteriti, et desitio habet, vt illa linea sit, finiti, et instantanea cum aliquo necessit ad non esse quę instanti immediate sequit. Vnde, sicut tempus preteriti existit, quamdiu aliquis sit, sua preteria connotat, falsitate sua non preteriti, ita ita instanti generationis existit corrupta, quamdiu esse habeat, quia illud esse falsitate connotat sua non esse.

Ad

facile occurritur ad ans, quia generatio vnius vt corruptio viatis, et ultimi alterius, instanti generationis, et effectiua ꝙ sequit, et ideo corruptio effectiua forme vt non esse ipsius, non actu ultimo ; et ꝙo : nulla vis repugnantie, quod Deus decernat se velle facere aliquod compositum, cuius instanti vt, et quod in eodem instanti tale compositum sit ad Angelo distincte sentiat ; sibi autem existat ad Angelo ita

ꝑ introducta forma cadaueris; ꝑ tunc non esset destructo, seu non esse vite: ꝙ. quia esset simul cum forma cadaueris. Minor patet, quia instans illud esset instans sue creat, aut sui esse: ꝙ non posset esse instans sui non esse; dicat ꝑ uno instanti esset, & non esset quod ꝓbatur.

ꝑ instans contra Solutionem: aut esse viale sue generite, quod designatur ꝑ generat, & esse positiuu ipsius forme, aut ꝛ positiuu non esse ipsius. ꝛ Neg. ꝙ in instanti generationis non dant esse positiuu forme, que gignitur, ac ꝛde hoc non obstat, ꝑ instanti generationis forma, que corrumpitur: ꝛ primu. ꝛ ꝙ sicut illud esse viale, ꝑ instanti generationis, & esse positiuu forme genite ita esse viale eius non esse viale forme que corrumpitur ꝑ tempus instanti generationis, & non esse positiuu ipsius forme que corrumpitur; ac ꝛde ꝑ instanti generationis nichil positiuu, & quod obstat forma genita, patet omnes, quia non ꝛ maior vatio & esse viale, sit positiuu esse, quę non esse viale, positiuu non esse.

Replica instans potest ꝑ stotia omnium agnoscitur duo esse natura ꝑ instanti generationis, & ꝑ uno fieri forme, & ꝑ alio factu esse forme; sic qua beneficio illius dupliciu signi, dicunt quod fieri & forma dealbari & ꝑfectio, & factu esse, ꝑfectu, & completu; inde quero an illud esse viale forme genite sit esse positiuu, aut non? ꝛ primu. ꝙ cum illo esse positiuo careat priuatio forme: patet, quia fieri, adhuc ꝑsistit & sue priuat ciuidę forme; ac ꝛde non sui priuat forme que corrumpitur, sicut nec esset sue dupliciu priuatione. ꝛ Neg. ꝙ ꝑ generatione nichil positiuu forme genite concurrit.

Neg ego consequentiam quod illud positiuu esse viale forme genite sit positiuu esse forme ꝑ instanti generationis; & distinguo Neg: non esse viale forme que corrumpitur, & non esse positiuu ad germanendu concedo Neg: & non esse priuatiuu pillo instanti generationis, nego Neg. Replico Solutione: ꝑ forma genita datur considerari instans quo non est, nimiru instans antecedens generatione; & etiq instans quo simpliciter & sicuti instans generationis, & etiq instans quo durat, nempe instans post generationem: ꝑ instanti ergo quo simpliciter & dicit ꝛ ad durationem, & germanendu ꝑ sequens instanti obtinebit.

Dantur ens ꝑ se, que corrumpitur, sicut distinguenda tria ꝑ instantia, ꝑ quoru uno simpliciter germinat, & durat, nimiru instans antecedens generationem & alterius forme, ꝑ secundo simpliciter sit: nimiru in instanti generationis alterius forme, quo connotat non esse necessario obtinendu ꝑ instanti sequenti; inde cum illud non esse necessario futurum, futurum sit permanere, ideo dicimus ens que corrumpitur, in instanti generationis habere non esse viale, & dicimus, non esse esse permanere, hoc est, esse ꝑ ꝛa ad non esse obtinendu positiue pro omnibus instantibus sequentibus.

Obijcies: sicut ad esse simpliciter, & ad permanendu ꝑ esse, sic distincta duo instantia, ꝑ quoru uno simpliciter sit, & uno ꝑseueret; ita ad simpliciter non esse obtinendu, & ad permanendu ꝑ non esse, dari debent duo instantia, ꝑ quoru uno forma que corrumpitur simpliciter non sit, & saltu ꝑseueret, & duret ꝑ non esse; ꝑ forma genita que corrumpitur, durat, & ꝑseuerat, tantum ad instanti generationis: ꝙ necesse est, quod in instanti generationis simpliciter sit sui non esse; patet ꝛa, quia ꝑ instanti sequenti ꝑseuerat ꝑ non esse. minor probatur: forma que corrumpitur, durat ꝑ non esse pillo instanti, quo ꝛa genita durat ꝑ esse; ꝑ forma genita immediate durat post generationem durat ꝑ esse: ꝙ ꝛa que corrumpitur, immediate post generationem durat ꝑ non esse, ac ꝛde ꝑ instanti generationis ꝛ simpliciter sui non esse.

Concedo maiorem, & nego minorem, ad ꝓbationem, nego maiorem, quia, ꝛ ꝛa que corrumpitur durat ꝑ non esse pro illo instanti pro quo ꝛa genita durat ꝑ esse, necesse erat, quod esse simpliciter unius forme, esset non esse simpliciter alterius: hoc autem quo facilius sit, ꝙ supra ostendimus, quia esse unius forme, etiq si ꝑ instanti quo ꝛ, ꝑseuerat non esse alterius, illo instanti, non tamen consequitur, nisi ad instans sequens; inde instanti quo forma genita durat ꝑ esse, & instanti quo forma corrupta ꝛ simpliciter sui non esse, quia non suggnitur aliud instans antecedens quo simpliciter non sit; & hoc satis ꝑ argumentu.

Occurritur difficultatibus.

Arguitur ꝛ: pro esse ꝑ nichilo, & non esse ꝑ subiecto, omnino requiritur: ꝙ ꝑ instanti generationis vel ꝛ nichilo, vel non ꝛ ꝑ subiecto: ꝛ primu. ꝛ ꝙ forma introducta ꝛa non coexistit: ꝙ coexistit ꝑ instanti: ꝙ ꝑ instanti

fra ſit ſubito: ꝓo Deꝯ: fra non debet eſſe ſimul ſubito illo inſtanti quo coagellitur, quia id quod non eſt, non coagellitur à ſubito; ſed fra non coagula ſimul inſtanti, coagellitur ſecundo: g fra in ſecundo inſtanti eſt ſubito: g nec ay ſe coalit alteri ſimul inſtanti, ergo ſecundo; atque adeo hoc Verbo Duncit Coalterty duary formary per longy tempus. Et antq illi inſtanti non eſt ſubito: g non coalit alteri in illo inſtanti; quia quod non eſt alteri coalterre non potelt.

Deꝯ fra ſimul inſtanti eſſe ſubito ponitur, & non permanenter: & diſtinguo Deꝯ: ſimul inſtanti non coagellitur ſit quid ponitury, nego Deꝯ: ſit quid negatiuum concedo Deꝯ: Non ly nego quod fra ſimul inſtanti coagellitur à ſubito, quod ab eſſe, ad non eſſe tranſit, Variatione alterius forme cui ipſa dicit oppoſitione ſtrary; cum ly oppoſito ſtraria Veritate ſtet eſſe, & eſſe necelly ſit, quod illo inſtanti ſimul datur oppoſito, adhuc ergo extrema ponitiua: g cum oppoſito ſit inſtanti generationi, ſequitur quod illo inſtanti ſint extrema contrarie oppoſita, ac g fac ponitiua. ponitury ly forme, non ſit, nisi ſubito: g utraque forma illo inſtanti eſt ſubito.

Dicas: ergo forma ſimul inſtanti coagellit à ſubito ſit quid ponitury: g ſimul inſtanti eſt, & non eſt quid ponitury: ꝓo Deꝯ: ſimul ſumptum eſſe quid ponitury; ſimilia ergo inſtanti concedimus coagulationi ignis forme: g neceſſario concedimus illo illi inſtanti non eſſe quid ponitury. ꝓo Deꝯ: ida eſt Deꝯ non eſſe quid ponitury, ac coagelli à ſubito; illo inſtanti fra coagellitur à ſubito: g illo inſtanti fra non eſt quid ponitury. ꝓo maiorꝯ: fra coagelli à ſubito, & eſſe contra ſubity, ida eſt; ſed Deꝯ eſſe contra ſubity, & non eſſe quid ponitury ida eſt, quia nulla forma mixti contra ſubity habet eſſe, ſi eſt quey nihil: g fra non eſſe quid ponitury, & coagelli à ſubito, ida eſt.

In logica ſatis patuit, ſi aliq; res reproduxit contra adnexum: impoſſibile eſt quod id quod coagellitur ſit quid ponitury. Loquor generationis tranſmutatiue, que fiunt per introductionem unius forme ponitiue, & per corruptionem alterius, ng generationis ſimplicis, adhuc non eſt quod id quod coagellitur per formy eſt pura privatio ignis: g coagelli fra eſt quid ponitury; dicas ſi nihil eſt, nihil coagellitur, ac fide oppoſito eſt contradictoria; ſed g coagelli Deꝯ, & non eſſe quid ponitury, ida eſt: g ſimul inſtanti coagulationi eſt, & non eſt quid ponitury, omnes ergo difficultates occurrete dicemus.

Si ly Secundo Deꝯ ſimul coagulationi congri, eſt quid ponitury, & facto eſſe ignis coagulationi congri ſui non eſſe ponitiuo, atque adeo ſimul inſtanti generat, coalescitq non eſſe; contra eſt, quia medalla illius duplicis ſigni, magis informatur ſolutio, & coloratus impugnatio, Na illud ſigny ignis coniugitur fieri, eſt ſigny primi inſtanti: g illo ſigno coniugitur eſſe ponitury forme: g fra illo inſtanti eſt quid ponitury: ꝓo Deꝯ: quia ſigibile eſt quod forma ſit quid ponitury, & aliquo illius inſtanti, & quod non ſit quid ponitury ſimul inſtanti; ſed eſt quid ponitury, & aliquo illius inſtanti, numery ſigni: g ſigno: & ergo inſtanti: alias ſigny ignis coniugitur facty eſſe coagulationi, eſt ſigny ignis forma eſt ſui non eſſe ponitiuo: g fra ſimul inſtanti, ergo ſi duplici ſigno eſt, & non eſt quid ponitury.

Inſuper ex ſolutione ſequitur, quod forma, non ſoly ſimul inſtanti, ergo ſigno eſt quid ponitury, quod non eſt quid ponitury, quod ſaltem ꝓo: non eſſe ponitiuo forme ſtelligere ſigno ignis ſtelligere coagulationi fieri; ſigno ignis ſtelligere fieri, coagulationi ſtelligere coagulationi fieri: g illo ſigno ſtelligere non eſſe ponitiuo forme; dicas illo ſigno deberi ſtelligere eſſe ponitiuo ignis forme; alias ergo malè ſtelligi poterit eſſe quid ponitury id quod coagellitur: g ſimul ſimul eſſe ponitiuo ignis forme: alias ergo malè ſtelligi poterit eſſe quid ponitury id quod coagellitur: g ſimul ſimul ſtelligere ſigno ſtelligere fra eſſe, & non eſſe quid ponitury: Ceterum hoc minus videtur, quia actiue coagulanti, aliquid, & non nihil, debet correſpondere terminum coagulationi.

Deus ergo concedo 13 Deꝯ; & neo 2da; ad ꝓbationem concedo maiorꝯ, & diſtinguo minorꝯ: Concedimus coagulationi Verbi tranſactati, ſicado minorꝯ: Verbi tranſactionis, nego minorꝯ: & 2da: ad ꝓbationem diſtinguo maiorꝯ: ida eſt Deꝯ non eſſe quid ponitury, & coagelli à ſubito illo inſtanti coagulationi, ng maiorꝯ: ſimul inſtanti ſequitur ad coagulationi concedo maiorꝯ; & diſtinguo minorꝯ: illo inſtanti fra coagellitur à ſubito coagulationi ſtraria concedo minorꝯ: tranſactoria, nego minorꝯ, & 3tia: ad ꝓbationem diſtinguo maiorꝯ: fra coagelli, & eſſe contra ſubity ſequitur terminat coagulationi concedo maiorꝯ: contra quod terminat coagulationi, nego maiorꝯ: & diſtinguo minorꝯ; Deꝯ eſſe contra ſubity ſequitur terminat coagulationi, & non eſſe quid ponitury illo inſtanti minorꝯ: ſimul inſtanti ſequitur concedo minorꝯ, & nego Deꝯ ſub diſtincte ſuperius data.

Ad ſolutio, quamvis obſcura, quia ſi ſole ſatis ſufficit non ſtellae, & coagulationi, ſequitq multa paſſim ſunt, que, ſicut ſtelligimus, & illa cogitamus, cognoſcere, nec congruenter coagulare

possumus, aliquomodo coagulabitur dictus Nigrij stratus, & immixtus: quandoquidem ly do immixtus modificat ly generationis, intelligitur ista generatio, nec debet esse, nec tenet non esse, quia quando intelligibile recedit intelligitur magis recedere a primat forma sub qua erat adequatè ; instanti antecedenti ; ita ; certo instanti generat concipi debet magis recedere ad esse sic per coexistentia ; Dicery, quia istius generationis recessus magis à primat non est adequatus, sed que nec accessus ad formam, atque adeo ; ipso fieri ut locus ad ista ; & ipsa generatione, ita ; ipso instanti generationis recessus magis ad esse sic per coexistentia non est adequatus, ac sede nec accessus ad non esse.

Et ly terminus a quo distinctus a termino ad quem, nec sunt connexibiles ; certo instanti, & duplices; Cum ly in instanti generat, sit tunc a quo recedit mag, nimirum esse forme per coexistentia, & tunc ad quem accedit, scilicet non esse ipsius forme, quia sit ; certo instanti sit tunc a quo, scilicet esse forme ; & certo instanti non est tunc ad quem, scilicet non esse, ; instanti sequenti ; quo datur non esse effectivum, & in instanti generationis non esse subsistunt, & nulle, scilicet pria, & coalite ad non esse ; instanti agenti, nimirum sequenti ; quia sicut instantia non possunt coexistere, ita nec esse, & non esse coexistere possunt. Hinc ly

Ultimationes nuper allegata, nota sunt, & manifeste, quia ut supra diximus pria per coexistens coagulatur ad alia cum qua stratur, cum ly stratus non detur nisi in instanti ipsius coagulationis, quia ; instanti, vel antecedenti, vel sequenti non est contractus coexistia, ; ad summum signata, hinc est, q forma, que coagulata sub quid ponitur, non quandocunque, ; coexistit, sicut stratus coexistit pria, & cogulli actu, & non esse statis, & completa ideo dicit, quia ly forma coagulatur ut ; ad non esse ; instanti completè ; instanti sequenti, ipso forma genita ut ; pacifica possessione subsit ; unde optime dicere possumus, quod forma genita tunc magis stabit coagulationi contrarie, que formationi subsit, à quo remouet proximam formationis primi ly ut removere obstacula ad pretiosa effectiva, quo illy communicare.

Atque adeo notata, quod forma genita non agit contra subsit, ; id quod quod contra subsit sit, ; tui sunt, quod destruit, nimirum forme que tunc coagulat ; q forma que coagulata tui est, ; illo instanti ; ; non est ita tui ut quiescat, ; est tui tanquam terminus a quo recedit mag ; hinc precedit dicere ; absolutè Loquendo pria ly coagulata, nec est pria subsit, nec est contra subsit positiua, ; soly est positiua subsit, à quo coagulatur, sicut actio egredientis ad agentem, nec positiue est ; agente, nec positiua est contra agens, ; est positiue agenti a quo egreditur ; sicut enim actio, & agens coexistunt ; certo instanti, ita subsit & pria sicut coexistunt ; ; tunc etiam coexistit pria genita subsit : ; pria genita, & que coagulatur coexistunt ; tertio.

Quinto : pria coagulata actualiter à subsit, id est, ac esse actualiter contra subsit, quia certo modo debet assignari non esse, ac denominatur coagulatio ; q forma media coagulatione actuali, actualiter non habet esse ; patet dia, quia pria sic non habet esse, sicut est contra subsit, ; actualiter est contra subsit : ; actualiter non habet esse : ; actualiter non coexistit = Nego ans ; quia nihil quod sit contra actualiter, coagulatur, ; id quod est ita, q ly contra est, ; est coagulum ; pria cuius ly actualiter coagulatur, non est coagulata, ut per se patet ; ; ly forma actualiter coagulatur, non est contra subsit ; soly ly sequitur quod tunc forma sit subsit aque coagulatur.

Obiicies

tertio nota facio solutione : sic ly positio est falsa : ideo forma coagulatur, quia est contra subsistens si ly vera esset, esse contra subsit esset causa coagulationis, quod est egerit falsum, immo coagulatio causa est quare forma est contra subsit : ; nec positio est vera, & à quibus : ideo forma coagulatur a subsit, quia est ; subsit : si ly illo non esset nugua ad illo sequeretur : sequitur ergo quod sic esse ; subsit est causa coagulationis illius : primi ; est sic esse aliquommodo ; subsit, quo esse contra illud, quia causa prior est effectu : ; illo instanti coagulationis coexistit omnia necessaria ad coagulationis ; esse ; subsit, est quid necessary ad coagulationis ; ; esse ; subsit coexistit cum coagulatione.

Vltimo : sicut esse ; subsit, vel potius esse subsit est causa coagulationis ; ita coagulatio est causa, est forma sit contra subsit : quia sic ; positio est vera : ideo forma est contra subsit, quia ad illo coagulatur : ; sicut ; ipso instanti coexistunt esse subsit, & coagulato ; ita ; illo instanti coexistunt coagulato, & esse contra subsit ; pro ly : ideo esse subsit coexistit coagulationi ; ipso instanti, quia esse subsit est causa coagulationis ; ; illo instanti co

subito ſit causa, ſit forma ſit extra subtm : g illo instanti coexistunt coquitio, & esse extra subtm: g illo instanti coexistunt esse ſubto, & esse extra subtm : quo dg : esse extra subtm debet coexistere omni illi coexistenti coquitioni, cui coexistit esse extra subtm; quia illa, quæ coexistunt tertio, debent coexistere inter se; g esse subti, vel subto coexistit coquitioni g uno instanti: cui coexistit esse extra subtm : g esse ſubto, & esse extra subtm coexistunt illo instanti; g esse extra subtm, idq ſit, ac non esse ſubto : g illo instanti coexistunt esse, & non esse ſubto.

Præterea quod effectus ſequitur effectus non ſit alterius causa, ſit per se patet; Inde coquitio, cum ſit effectus unius contrarii, non debet esse subti, non debet coexistere nisi suæ causæ : g tunc non coexistit hoc concurrit esse extra subtm, patet, quia esse extra subtm ſit effectus coquitionis : g effectus ultra tale coexistit coquitioni, ſequitur coquitio ſit causa illius; non autem ſequitur ſit effectus illius concreti esse subti : g esse extra subtm, & esse subti non coexistunt inter se. quo dg : esse extra subtm non coexistit alteri, quæ dy coexistat; g dy datur esse subti, non coexistit esse extra subtm : g esse extra subtm non coexistit esse subti : minor patet: esse extra subtm non existit, quia dy coexistat coquitio ſit causa illius, quia nullus effectus existit nisi per causam; g dy datur esse subti, non datur coquitio ſit causa, g potius ſit effectus : ergo.

Ne difficultas ista terminabilis ſit con
cedatur ſit, quod g illo instanti coexistunt hæc tria : esse subti; coquitio; & esse extra subtm, non absolute, ſit concedatur, g ſolum cum hac limitat; coexistit esse extra subtm, quod illo instanti transit de esse, ad non esse; Inde esse extra subtm tunc non datur adæquatè, g ſolum tanquam tunc à quo mea tunc non recipit, g alteri cedit; Mea vero illo instanti ſit comparata ad rem per coexistens ſit recedens ab illa tanquam ad non esse, g tanquam ad esse; præterea quæ tunc datur esse rei per coexistentis via, sive transeuntis ad non esse pro instanti sequenti, quo completè ſit sub non esse. in comparata

Notate pariter, ſit ad hisce, alias quæ subtilitas ideo ita cogendi possibiles, correigendæ inter locos attinet, & gabrielis; Itaque cum altero, & patrono sint correlativa, eodem modo quo date altero, datur etiam gabriel; atque adeo huic Verbo: Forma coqgellit aliq, non correspondet forma ſit coquitio; g forma coqgellitur; ac ideo coquitio non coexistit coqgellenti. Tales ſit sara, quia coqgellere, seu, coqgellit ſit præsens; coquitio vero preterita; cum unq præsens, & preterita nequeant coexistere, nec coexistere possunt, coqgellere, & coquitio, g coqgellere, & coquitio ſint, quia ideo preterita datet non esse, sequitur ſit coquitio; g cum in instanti generationis non sit coquitio, quia illud instans non ſit preterita, ideo illo instanti non ſit ens non esse.

Arg 5: si duo forma

substantialia coexisterent eodem instanti; pariter coexisterent peccata, & gratiæ, quia Rationes nostræ omnia hæc, & alia sunt; sed non ſit falsum: g illud coquo sequitur, minor patet ex decreto Tridentini de peccato originali cap. 5 Vbi ait: Renatis nihil odit Deus, quia nihil damnationis ſit his, qui vere con sepulti sunt cum Christo; g non ſit renatus per gratiæ habitualis primum instanti remissionis illius: g illo instanti nihil homine odit Deus, nihil quæ illo damnationis ſit; g habitus peccati actualis odit Deus vel peccati omni instanti quo illud habet: g instanti remissionis gratiæ non ſit peccatum vel alias ſit illo instanti digny odio Dei.

Confirmatur: Tridentina Synodus Statuit sess. 6 de iustif. cap. 11. quod gratia amittitur per quodlibet peccatum actuale, etiq si non fidei; g sacra sunt hæc Veritas salutiferatur: g peccatum, & gratia non coexistunt primo instanti. patet minor: Sanctus Dominus primo instanti peccare; g per Veram utrumq pœnitere; g recte, & vita decedere; sed hoc ens nulla ſit repugnantia; g talis homo quilibet eodem instanti gratiæ amitteret: g per quodlibet peccatum actuale, non amittitur gratia. patet minor: non amitteret gratiam primo instanti, cum primum coexistat peccato; non g, cum ſit Vera contraetur, contritio autq connectitur cum gratia, aut ex hac Vera, aut ex divina ordinatione; ac ideo instanti coexisteret gratia.

Non denique tertio, quia non gratia remanet, nec contritus salutis æternæ requiritur, & non sine gratia: g nullus esset instans quo non simultanea peccans, gratiæ amitteret.

Sequitur Loquitur de transitu peccati ad gratiæ, quo Orientur negat Soria coexistere gratiæ, & peccati, cuius Vatio ſit, quia peccatum habituale quod necessario habituale ſit transitus hominis ad gratiæ, consistit essentialiter in gratiæ gratiæ; atque adeo non potest coexistere gratiæ; alias coexisteret gratia, & privatio gratiæ, quod ſit contradictio; ng peccatum

Lethale vt essentialiter caritas gratię; & peccatu habituale, & gratia coexistentes, quomo instanti, coexistent gratia, & caritas gratię: & cum hoc, stante traditione, quomo instanti non coexistunt peccatu habituale & gratia: Veritatem cum peccatu actuale non stabat, sacientia gratię, ideo gratia habitualis coexistit peccato actuali; non vero peccatu habituale coexistit gratię habituali.

Hec doctrina sati placet cum nisi quinque
corpe constat tam coexistere ducatu formary titulo contrarietatis, & non contradictionis; atque adeo coexistere
ducatu formary substantialy non potat coexistere gratia, & peccato; Nichilominus hac scamilla, dico quod in
venatu nihil erit Deus, nihil que damnationis vt stellis, quia ponita gratia, homini detestatur perfecta &
sufficiens peccati, quod ad ipso detestatur; Inde, cum tunc dato & cognitio peccati circa & cognitionis, nihil
odit homine odit Deus, quia Deus amat & cognitionis peccati. Cade ejus doctrina supra data, agitegda vt
coexistere gratia, & peccato.

Ad 3dum Concedo Vera consilij, & eog non sequitur alia; quia homo peccans lethaliter destruit gratia, quę tunc habet, si ejus illa tunc non gauderet, quomodo illa destrueret? vt ejus tunc gratia
destrua, seu terminans destructionę; non ejus terminat destructionę contra subiectu, nec peccatu illa maneret contra, atque adeo subito, quod a gratia recedit. Inde gratia vt subito tequę tunc a quo: si ejus secundo instanti conferatur, nova gratia illi secundo instanti fundatur; si tedę tertio instanti moritur. Salutę eterna diequatur, quia cum tertio instanti mortis, sit instanti secundy ipsionis, ig gratia tunc vt facto esse & homini per se tre grato salus eterna debetur.

Sequę quod cui de homine morienti instanti ipsionis gratię ung & una parte gloria connaturitur, quia tunc vt gratia sufficiens; & alia vero ad pena eternam destinaretur, quia in ultimo peccato coexistit gratię; & eoquo sequitur q ejus instanti vt multus, & innullus, vivus, & mortuus, felix, & infelix &c. = Deus quod stabit aliud homo nunquę destinaretur ad quę? sem per ad gloria elevaretur; & vatio vt, quia non damnatur nec, nisi per aversionę voluntatis ab vltimo fine, & per conversionę ipsius ad bonu immutabile: hoc vero instanti contritionis, & gratię ipsionis, conveniret ad vltimu ipsę, per aversionę voluntatis a bono commutabile; atque adeo gloria subtrahet adeptus.

Sequo sit quod tunc peccatu esset subito velut terminus a quo voluntas recederet; & voluntas recedens a peccato, non vt inulta, & iusta; & homo sufficiens illius voluntatis esset iustus, & non iniustus; ideo que diligay de vita & morte, alijs que traditionibus, que vt effugiantur, succedaty vt, quod forma recedens a subito, non denominat illud, vide per totum dictum, quia denominatio non oritur a forma, nisi per ipsius vnionem cum subito; sed vero, qui tunc recedit, non habet ipsius vnionę cum subito, & potius ad vnionę recedit; vt patet fatt, quę sub vt egressionis non denominat agens, quia non dicit tendy in, & ad; & forma recedens non dicit tendy in, & ad, quia vt tunc a quo: g.= Eodem ig secreti redere vationę coexistendi omnibus formary, quantumcunq ig generibus, sicut fides, & visio beata, alijs que huius nature.

Dices, quod hec doctrina nimis se extat a communi, quia apud omnes est ipsius vt gratia destrua coexistere peccato, & omnis forma incompossibilis ipso ipsi destructionis, altari coexistere; hoc vt, coexistere destructionę forme alteri ipsius destruendi, & expellenti; cum ejus destructio forma non sit ipsa forma, vt per se patet, sic quod forma non coexistit, potius cum destructio: g non, qui dicimus, quę quo cunq ipsitur, destruitur, & expellitur, alteri coexistere ipsi destructionis, corruptionis, & expulsionis, dicimus destructionę, & corruptionę forme coexistere; & hoc ad omnes affirmative: g

Deus non tamen communi doctrina adstare, etig se non a communi modo loquendi, nec hoc obscure colligitur ex dictis; siquidem communi sentia ita astruit corpus ipsius forme ipsi instanti generationis, vt absolute non sit illy esse talis forme illo instanti, quia do illo instanti ipso ponitur ipsi corruptionis, etig ponitur falty esse ipsius; hoc ejus summus officit corruptionis, que transitus vt, ab esse in instanti generationis, ad non esse ipsi instanti sequenti: g ipsa ad instans sequens non datur non esse, ac prde adequata corruptis, que indistanter duo instantia; si ejus sint a communi non esse forme ponit ipsi instanti, inulty datur a nostro quali quali accedi modo, quo coexistat forma concipimus illo instanti ipso terminat sua destructionę. quia destructio non vt, nisi rei coexistentis, & destructio rei hoc instanti, non vt, nisi rei coexistentis illo instanti.

Si ejus dicis q ipsi instanti ipso sit destructio, etig vt coexistia rei ipsi destructionis, ergo q nihil non coexistens destruitur; & quia tunc etig vt falty esse

destructionis, ideo instanti destructionis non est forma coexistens; Contra 1m, quia coextale solut, quę vnica 1a sacrabilis sectę omnes Macui sequitę incombentes, ng ad solationę istam connecessit argui, ng quod ad vtrumque forme sit simul, ng etię, q esse, & non esse eiusdę rei sit simul p̃ vno instanti, quod cuncte negandum 1m.

Rmm Dr: id quod datur alicui alterius subiecti, non potest non dari instanti; sed deformationis 1a aliquid pertinens ad instans, datur, 1a ite dicam, aut signo instantis: g id quod datur signo, aut parti illius instantis, numq̃ fieri, non potest non dari instanti: Maior 1a per se nota, quia data veritate hore dari, non potest non dari die: minor 1a communissima doctrina: Ita Legitime deducta = & coforme quę corumpitur, datur fieri illius subiecti; sed ei ad illo instanti non datur, vel nihil eorum, illo instanti corumpitur, vel non esse coexistit sibi causatq̃ dico instanti; atque adeo non potest in instanti corruptionis, ad talis forme datur in instanti corruptionis = eo ipso deducitur non coexistentiam forme esse etię instanti corruptionis cum eo illius, quia n datur salto esse, pide que instanti corruptionis; Unde sicut fieri, & esse 1a sunt simul; ita ad, & non ad.

Unde ad id quod additur supra, nimirq̃ quod instanti corruptionis non coexistit forma, sed eius corruptio, dico, quod cum necessit 1a corruptionę esse alicuius rei coexistentis, tunc datur simul ad, & eius oppositio: debet enim ad rei succedere ng corruptionę alicuius prioris; atque adeo ad rei datur illo instanti corruptionis, non in instanti adequato, sed in parte illius instantis; pide que cum corruptio coexistat existentię rei, que corrumpitur, & etię coexistat existentię forme generis, non potest non coexistere ad vnius forme, existentię alterius. Si enim hoc dicit sensus communis, nulli nescienti Latinę erit; sin autem, notabilis erit dementia.

Arg 2o: ad una 1am sequitur, quod vno instanti sit corpus dopm, & substantia panis; sequitur corpus dopm 1a tui ad quę, conversionis, & substantia panis, terminus a quo: 1a tui ad quę, & tui a quo coexistunt vno instanti: g & corpus dopm, & substantia panis; hoc autem detrectaret divina fides firmiter credens nihil substantię panis esse Rei Recteq̃ Sacramenta 1ę facta consecratione = Rndr primo quod ad transmutationis naturę non bene sit paritas, nec omnę ad opera omnino accedentia. Unitas nang, sicut ad hęretica naturę accidentis, non bene arguit hęretica accidentis Sacramentalis; Unde quamvis oculis fidei noscamus illud opus mirabile, procul ignoramus quommodo fiat, atque adeo nullę vanę dare debemus de re omnino secrete ytes fabulas maledicas, & omnipotentię.

Rndr negando paritę, quia corpus dopm 1a sub specieb̃ per conversionis substantię panis ytis, inde panis non 1a tui a quo, i terminus quo conceditur, atque adeo nulla in proceditur ad subiectum, & conversio: Nec ng coexistentię debitę formali 1atis titulo contrarietatis; i ng a qua contrarietas daretur ytes corpus dopm, & substantia panis, sine dubio coexistentia sequeretur, attenta Naturali, qua 1a esset omnibus, & vigore dy quibet opportune sanctę ad declarata, aut divina revelat declarata; i quia nulla oppositio contraria datur, ideo nullę ng paritas habet.

Arg 3o: duę forme coexistentes p̃ma, facerent cum vera compositione; i hoc nalitr contingere non potest: g nec coexistentia duarę formarum = Distinguo 2nam: duę forme coexistentes p̃ma per receptionę illarę concedo: per consecutionem vnius, & recessionę alterius, nego. Nam ing 1a, quod pars componens cum alia adequate tota, recipit illę sub munere cuius; & ideo forma componens cum ma debet illę respicere sub illo concepto; sed vero, que coexistentur p̃ma, non habet concepta cum, i ad, quia est tui a quo ma recedit; nec ma tunc 1a qua, seu sub ratę compositionis, i transmutationis, & ideo componit cum vna forma, que recipitur, & non cum alia que coexistit.

Arg 4o: instanti quo ponitur actus, ponitur tui ei; instanti quo 1a ei tria, sunt proprietates: instanti quo 1a ultima dispositio, 1a etię instanti quo 1a corruptio, alia coexistens forme, est etię non ens, aut 1a omnino certe tres omnes absolutas: Ita patet: ideo illa certa sunt, quia tui connexitur cum actione, & illa certitur, proprietates ei essentię, & ultima dno ei forma, propter necessariam formam orienę; i non esse certitur ei corruptione forme, 1a per se patet; & minor 1a tui ad quę tendit actiua corruptio: g instanti quo ponitur actus corruptiua, ponitur etię tui ei; atque adeo non esse forme.

Ad quod

coexistit non 1a vere ng concreg cum alia, poni instanti, quo ponitur alia, 1a patet ex premissis, & conclusione connexionis, que non sunt instanti cum distantia; quia illa connexio connotat successionę aliquammodo

quia vny debet esse gen aliud, sicut tenuit; ergo vny modo debet philosophari de esse tre genito. q. vt gen non esse
genitum, & de tra qua oriuntur, cum non esse vt gen esse genitum, atque adeo non sunt genq vltrarie. Vnde
distinguendy vt dent; genitarie genq genite altro, genitur tres cum mediatus, n ani: gmediatus deedo ani: tres
vny gmediatus corruptionis vt esse, & mediatus, non esse; cum vny esse, & non esse nequeant genq vltrarie &
destruere, ideo nec tres mediatus qui vt non esse per transitu ad esse, per quod patet ad alia, quia passi
mei dimanant gmediate ad essentia, & sic de relatiuis, igq vnius tres vt, & vnius oppositus contra
destruit, vt contingit gomnes actionis tranmutatiuis & duo galiud.

Disp. Ia. de Composito.

An distinguatur realiter a suis partibus vt Vnitis?

Pro vera difficultatis decisione, primo notandu distinctionem inter compositu, & suppositu: primu vny soly competit
magnitudo, & vnionis. Vltra que suppositu addit modu subsistendi, qui appellatur subsistentia, hinc qua, & gens
ad illu, compositu subintrare videtur. Hoc primonui contra D. Lynchy, qui nimius vt gpdo nomine su
pponit, & positu idem significare, vt veru compositu realiter distinguu a suis partibus simul sumptis, &
vnitis; quia cum partes simul sumpte sint mia, & forma vnita, compositu autem addat supra partes subsi
stentia, non potest non distinguu compositu a partibus, vt vnitis.

Quid mihi quod ex dictis premissis, pebima videtur
Minio: si vny compositu conuenit ex subsistentia, quare hoc non vt pars illius? aut vny genitus ex anima, vel
non? si primu, necessariu pars: si 2u, per primu ad subsistentia datu subintrandi compositu. si igitur prima ra
tio vt, sequitur quod partes compositi non sint vny mia, & forma vnita; 2 vltimum eidi debet subsistentia,
atque adeo vlq vt difficultas prius sua solutionis, ac gdistinxit omnia, vnicu sit compositu distin
guatur realiter a suis partibus vt vnitis. Et ita 2a conclusio, cuius ostensa dist, & ratio compositu a suppositu.=
Inde patet vt opinio omnis distinguentis concretu mia, a ratione suppositi; ty, quia mia diuina tota vt trinitas,
& totalitatis mia, & tamen ne illi 2q totalitatis suppositi: g. by etia, quia Deus diuinu assumpsit mia tres
personas, ac gde compositu, & tamen non assumpsit subsistentia: g. by denique, quia si vera vt dent omnis theo
logoru mia humana potuit terminari tribus subsistentia diuina; & tamen ex hoc tamen non sequeretur tripla de
Christo totalis compositu: g. nec ly conuenire ex subsistentia. by etia, quia tribus mortis corpis anima separata
a corpore, & verba assumpta, non fuit ab ipa diuina; & tamen subsistebat: g. illa, & diuina subsistentia
germinaret compositu.

Primo vera doctrina scotistaru differentia inter distinctionem realem & modalem ad eductu,
& modalem ad inductu, prima data, quando vny extremy distinctu realiter ab alio, illo non includitur, vt
Petrus non includit Paulu, & ab illo distinctus realiter; hoc by modo certu vt apud omnes toty a partibus realiter
non distinguu: secunda dist data, dy extremy aliquod tra distinctionis includitur, vt anima ab homine, &
quilibet pars a tote; & hoc modo ait Scotus, & cum ipo omnes eius discipuli toty omnibus a partibus vt
vnitis distinguu realiter, quia vt vnitu includitur toto positivo.

Sibi includitu non fit per realem identitatem,
sed per essentialem continentia partis, quia toty dependet essentialiter a partibus. Hinc oportet gpmittere & concedere
Scotu, quod quamuis partes essentialiter in toto continentur, non ideo partes vnitas sunt totalis essentia, vel entitas
totalis compositi, & preter entitatem partis, designanda vt, alia tertia entitas subintrandi ab entitate partis quinata,
includens que partialis entitatem forme, & materie, qua ab ipis essentialiter distinctu. Hec entitas nomina
tur ab Scotistis forma totalitatis; & nota quod quamuis ab Scoto hec forma totalitatis dicatur forma totius
non ideo informat toty, & constituit, ut forma informans vt pars, & causa totius; ipa vero illa non fit
pars, & toty essentialy, nempe humanitas, & quinitas ab ipsa forma, & mia.

Hinc qualis sit sententia
Scoti manifeste patet; sit ly ista partes vnitas, & toty dari realem distinctionem includentis ab incluso. Illy
sequuntur omnes eius discipuli. Ex Dominicis Capreolus 3. dist. 2. art. 2. cap. 3. q. quest. 6. art. 5. Se
cundus. 4 Ethic. Dect. cap. 31.= Ex Jesuitis. Fonseca. 5 Metaph. cap. 2. quest. 2. sect. 2. communiter. Cap. 2. quest. 1. Vasq. 3. disp. 13. cap. 2. Christoph. Canonus & prolegomenis mathematicis discipline — Ricardus Lynch lic. 2. physic. tract. 3. per toty. = His accedunt Benedictus Pereira lib. 3. c. 8 & 18

& Durandus, 3. dist. 2. quæst. 2, apud Eminent. nrum Aguirre. Sumpsit principium Doctor duos Ntros tenuos allegat, sancti Scoti. Vt Locus citatus apud ipsos studiosos potest. Ng Ferraria Scotus probabilem Censet, & opposita probabiliora, atque adeo illi arridet, Durandi vero sola distinctione Rationis agnoscit: = Opposita vero tuetur ab omnio Doct. disp. 36. Metaph. Sect. 3. & cum ipso ab omnibus Sectatoribus præter Velasco, Silvio que tg ex Thomistis, quę ex nostris

Negatiua sent Vt Verior elligitur, et decertatur.

Dicendum totum physicum Subiectale non distingui Realiter à partibus simul sumptis, & Vniuersi. a Petro Vt exquena Obscr. 4. de Lentes. cap. 84 ad 13. Obi arit. & Rumant non Vt intelligendum quod sit quędam forma continuens & coniunctionem formę ad materiam, quæ Realiter sit alia ab Utraque. & in dist Ratione; quia cum materia per formam fiat hoc aliquid actu, illa Secunda forma non esset Subiectale, sed accidentale. Patet 1m Vt, quod forma aduenions mat actuat, aut Vt accidentalis physice, aut Logice; si forma illa Totalitatis, cum sit posterior mat actuata, non posset non aduenire materiæ; ergo illa esset aut Logicè, aut physicè accidentalis.

Suadetur secundo multiplicando Rationes; prima sit: & Omnes omnes Philosophorum Sententiæ & prima potestas, & actus primo sint Vnum per se; sed mea Vt actus primus, & mea prima potestas; ergo & mea, & forma sint Vnum per se; sed non Vnum sunt simpliciter, Vt per se patet: ergo Vnum Entitate compositionis: ergo prior ad illam Reg totalitatis data Vnum per se Subiectale. = Confirmatur: idq Vt dicendo illa forma totalitatis ergo abstracte, ac de toto concreto; atque adeo forme Am totalitas distinguatur Realiter à partibus & quæ constituit, aut non? si Vg? ergo sicut ista totalitas non distinguitur à partibus, ita nec toty, quia totalitas distinctus Vt à toto, & totalitas distincta Vt à partibus: ergo toty distinctus Vt à partibus. Si Dicas totalitatis distingui realiter à partibus: ergo totalitas aliquid realiter habet Rationem illam à partibus distinguatur: & hoc ab ergo forme sit distincta a totalitate, Am non. Si Vg? ergo totalitatis non potest ebstaliter constitui per illud, quia nihil distinctus Vt constituens aliquem: si Vg? ergo totalitatis Rationem illam Entitatis distinguitur à partibus: ergo illa Entitas Vt forma, quia omnis distinctus proueniet a forma; ergo forma non distinguitur à totalitate, ac ita una pars non distinguitur à toto.

Ducuriui Legitimus Vt & ex dicatur sub his terminis: Totalitas & Totalitas Vt quędam forma constituta compositi, à composito distincta, & omnino composita ex partibus simplicibus: ergo totalitas Vt Species physica, atque adeo definitio definiti physica: Modo dico, quilibet species ex se physice pugnant cum alia; sicut per se physice differt ab alio distincto, & pugnantia essentiali: sed ea per quod physice pugnant differt Vt forma: ergo forma, & mea non distinguitur realiter a totalitate. Maior Vt euidens, quia si species physica sica ducerent pugnare, & differre per aliquid distinctus, non ipsa, sed illud ad ipsa pugnarent, & differrent, ac ita non species, sed illud ad species constituerent. Minor etiq nostra Vt, & ita Legitimus. Dicit & doctrina Scotistarum, quod & mea, & forma Vniuersi & prima potestas, & actus primus sint Vnum per se realiter, non formaliter, quia Vniuersitas Vt non distinguitur = Sed contra Vt, quia Mea, & forma Vniuersi sunt partes distinguentes totum physicum: ergo & illi sint Vnum per se formaliter, & ebstaliter ita Vt omnino euidens, quia nihil formaliter quę partes ebstaliter; nihil que magis pugnans, & oppositum, quam partes distinctus; atque adeo nihil distinctius, quę distinctus & distincta. ens etiq nostra Vt, quia partes distinguentes sunt illa ex quę toty definitur; sed totum physicum definitur per Reg, & mea: ergo rea, & mea sunt partes constituentes totum physicum.

Quæres: rea totalitatis constituta totum formaliter, Vt aliquid distinctus rea, & mea Vniuersi. & non distinguitur a mea, & forma, aut non? si primum: ergo constituta a distincto realiter distinguetur: ergo constituta aliud Vt realiter à suo distincto; atque adeo illud aliud erit distinctus, sed quotis quæ realiter constituta distinguitur realiter a distincto. si non distinguitur? ergo mea, & rea Vniuersi non distinguuntur realiter: ergo rea totalitatis realiter distincta à toto: & nec ab ipso toto; quia quę sunt eadem Vniuersi sunt idq inter se. Respondent hic Adducendi Patres Societatis totalitatis adequatę, quę cum necessario debeant portare genus physicum, & proprię differentię, necessario debent includere mea, & rea, & illas partes totius physicum, & proprię differentię.

Secundo, & Recentiores concedo, quod & mea, & rea, sint Vnum per se actuatiue, non formaliter, ita arguitur: Sicut toty

prãa que igñi tra stellatũ compositu stelligitur, ſ non quommodolibet, ſ constitutiu stryctè, & essentialiter: g tunc tota Natura aduenit composito constituto, & consequenter esset accidens Logicy.

Ad g ad maiorẽ arguit, quod quamuis effectiua causa efficiens, & finalis realiter distinguatur a causa, non autẽ effectiua causa materialis, & formalis, quia illa causant dando Esse suu esse; ideoque dicunt, effectu formę non esse aliud, quã forma ipsam vt communicata: cum ly maa, & forma causent ipsum, g genera causę materialis, & formalis, sit, quod materialitas compositi non distinguatur a maa; nec esse totale compositi ab ista forma. = Si ly ad hoc arguit, quod maa non distinguitur a Supposito, ſ forma non distinguitur ab eodẽ Supposito: g forma, & maa non distinguuntur inter se; de illud quę Sunt eadẽ Rõe.

Contra vt, quia de Nostra Natura, solu illa, quę adequatè Sunt eadẽ Intellectu, Sunt idẽ inter se, non vero illa quę adequatè identificantur; ideo quę illoru opinioni non Sequitur quod Anima rationalis identificatu cum homine, sit totalis idẽ cum rationali, etiã cum toto homine totaliter identificato. Vnde dicendu, quod maa distinguitur a Supposito adequatè constituto, Vel forma ipsius ut totaliter ipsius; & forma etiã distinguitur a composito Vel maa ipsius etiã ut totaliter; ideoque, cum quilibet istoru solu identificetur adequatè cum toto, non Sequitur illaꝝ inter se identificari; solu ly Concedi debet, quod partes Sunt idẽ inter se, eo modo quo Sunt idẽ cum toto; ſ cum toto solu Sunt idẽ, vt Vnitu: g vt Vnitu solum, Sunt idẽ inter se; ſ vt Vnitu Sunt totalia toty: g solu Sequitur quod toty ad se ipsu non distinguatur.

Nec tale inter ipsa potest, quommodo partes vt Vnitu Sint causa compositi; quia Vnaquęque debet esse causa compositi ꝑ virtutẽ & ipsius actualitatis; g maa prius recipiendo, & forma formando, quia non alter fieri possunt; ſ maa non recipit Esse, ſ forma; Secunda Vero non formet Esse, ſ maa: g neutra vt causa Esse ipsius ꝑ virtutẽ ly vi. solu ly Sequitur, g maa & forma Sint ipsius causę immediatę; & quary mutua causalitas resultet totalem Esse, mediatè causatu, & immediatè constitutu ex illis, non vt dicunt multi causalitatę; g tunc una duaꝝ, scilicet, quę ponit tria causalitatis ordines, recedit a stylo; ſ vt patet ambo, falso dicunt sua Vnitatę per modu getis, & actus: & ratio, quia maa non constituit Esse, per aliquã Vnitatẽ participatã a forma, ſ per sua propria Vnitatẽ; g maa non constituit Esse, vt est actus formę, patet quia prout sic dicit Suam Vnitatẽ potentialẽ participatã Vnitatẽ formę.

Ohii Animadverti debet tria esse Signa ꝑ quę datur causalitas maę, & formę, circa Esse constitutu: itaque ꝑ vnu Signu nimirũ primu, stelligitur maa per sui receptionẽ causare formã; ꝑ 2m Signu stelligitur forma causare maã: ſ nullo eodẽ Signo datur Esse constitutu, quia ad 2m Signu, quod vt Signu constitutionis, & ratio huius vt, quia cum eo dantur causa diuersa, nec possunt nec debent ꝑ unu Signu dari, ſ plurib⁹ diuersis; Sed Signu quo maa educit ergã formã sui causati, esset Signu quo forma sui ergã maã educeret, atque adeo, Signu quo forma vt effectus maę, esset Signu quo esset causa materię, quod nec dabile, nec stelligibile est.

Ergo primu Signu non datur circa Esse, quia hoc de Esse recedit de partibus se habentibus ad quę recto, ng ad quę sicut recedit, discedit, & extra; ſ primo Signo forma non recedet recto, quia vt effectus maę, atque adeo sola maa recto recedet: g primo Signo non datur Esse, ac ꝑ de nec causatu, quia ne maior Ratio. Vt Esse sit effectus maę, recto, quę formę; & propter eandẽ Rationẽ Negatur quod Esse non sit ꝑ 2m Signu, quo sola forma vt recto, atque adeo sola causa maę: g tam primo, quã secundo Signo dato partes se inuicem causantes, seu per modu causę: g tertio Signo non dato Signo quo partes Sunt causa Esse; patet Dca, quia tota actualitas partis per modum causę fuit consumpta primo, & secundo Signo: g tertio Signo nullo ponitur de recedi causalitatis, ſ quary solo Signo per ſtylum de mentem sua Vnitatis.

Hec doctrina nota sit de duplici capite; primo de eo quod Quicquid percipit, dy Homine definit Ps: de ordine partis Vnitatis, & Substantię: Secundo dum Vtiquique definit Hominem per Animal Rationale, aut per Corpus, & animam, non percipit aliquid a Deo quę duo concedere ipsi Reformatus definitis, quary neuter dicit ordinem Esse, quia non dicentur tenere Vnum cum alio; Vnu, & aliud; hoc de corpus cum anima, nec de ista, ſ corpus, & anima, vt per se noty ſ. Signu vt ergo quod partes constituentes Esse nullã dicunt causalitatẽ ergã Esse.

Hinc ſ patet Secunda, quia primu vt, quod maa limitat formã, & ista, quę quod Esse sit, ng hoc competit de Esse

partis; ds ens intelligitur mā vt vnita forme, non intelligitur entitas adequatē, quia hoc non continet ens forma obliquo, nec vltra eomaā obliquo. Eoquo ſ̄ſero, quod per primū ad entitas coarctetur vnio partis ſ̄ signū antecedentis; atque adeo nyqua compositi vt effectū partis vt vnitarij, quia sūt hec realiter dātur intelligi. Vnio autem sunt facta, eoqua reuniuntur compositi vnitatis partibus se inuicē contingentes genere quātū, & ſ̄ſū. Eoque bene generatis facile cuique effectum occurrere potest.

Arg 2°: plura ſ̄ sunt realiter verificetur de toto, que non verificentur de partibus vt vnitis: g distinguuntur realiter: patet cōs: de partibus vt vnitis verificatur quod sunt realiter distinctes, & non vnitae; quod sunt realiter vnitae; quod sunt realiter partes; quod non sunt corruptibiles, & generabiles; ſ omnia hec non verificantur realiter de toto, ſ potest quod sit compositum, quod non sit vnitum, quod non sit pars, nec partes, quod sit corruptibile, & generabile: g = Aliquis manifestū habet inferius ſ totalitē, que vt vnitio constituens totum, & non vnitio distincta; [illegible] que circ vt forma totius, & toty non vt forma totius, & sic de alijs.

Quo ergo quod ſ̄ter vnitionē constituentē, & constitutū data distinctio generis ſ̄plicitis, & complicitis que sufficiens vt ad illa vnitā verificanda. Vnda distinguo maiorē: quod sit realiter distincta realiter ab ipsis, nego: tāq realiter cum illis concedo: vel aliter: quod sunt constituentes, constitutione adepta supra ipsas partes vt vnitas, nego, quia vt reduplicatiuē vnitē sunt, sunt toty constituti: constituere adepta supra partes secundū se, & pretō cōsiderata, concedo: vt patet ſ denominatē vnitē, que non cadit supra partes vt reduplicatiuē vnitas, ſ supra vnitatē illam; & alijs denominationibus, bene vidimus ex dictis, ſ sensu realī, quia toty nihil realiter sit, quā partes vnitē, que vt vnitē circumscripte, & generate,

Disp. II^a

An vnio in composito substantiali realiter a partibus distinguatur.

Hec difficultas, quāuis ſ̄ntentiam grauis, tamen erit a nobis discutienda, quia vnio difficilior ista nig stat, nisi nego quia vt soluta arg. 1. Adhuc primū gradicamur sic; vt autē equiuocatio cognatur, vnionē nig esse effectum; a nig augustinus, nig Plato, & alij ſ: prima vt alibi agentis vnientis ultima, que vnitio totius, quā vnio dici debet; 2 sunt ista arg quā max cōgrua sit habendi, & retinendi postq substantiale. 3 ac vt recipiens respectu materiae, & formae: 4 demū vt ipsa operatio mae & formae, quia postea vnitē sunt: 5°, & vnio realiter vt a partibus distincta; & 6a quāuis in distincta, non vt semel; nisi ego tria quarta erit difficultas.

Statuitur sententia Negatiua

Pro qua vnionē realiter a partibus vnitis non distingui: conclusio vt Aristotiles Metha tex. 9. 36. art. 3. dicentis: forma per se ipsa facit mās esse factū, non per aliquid tertium ſ sit actus: nec dat esse per aliquid medium, sed per se ipsa vnita materiae, vt actus eius: nec vt aliquid tertium, nisi agens quod facit materiā esse factū. Ita cōs ex. ad 3 art: quod anima distat a corpore plurimū, si utrumque absolutē eorū consideretur: ſ quantū anima vt forma corporis, non habet esse corporis ad esse corporis; ſ per suū esse corporis vnitē mediante. Nihil clarius ſ nostro veritatis.

Ex his efficaci vatio formata ſ Aufona: forma vnitē mae, vt actus eius: ſ forma per se ipsa vnita mae; g per se ipsa vnita mae: premisse sunt euidentes: 2da patet: forma non vt actus mae nisi mae; ſ non vt mae nisi per vnionē cum ipsa: g non vt actus mae nisi per vnionē cum ipsa, ſ vt actus mae per se: g per se mae per vnionē cum ipsa = Oppositū patet:

Liber II. Phisicorum

Huchusque de intrinseci principijs rerum; nunc de causis earum tg principijs, quę extrinsecus agendum ordo vetus exposcit; Dalg vt liq, omnes naturę res, id quod generatę, non à Nihilo, non à Deo, sed a suis causis generari; atque adeo causarum scientia liber presens complectitur; quę Aristoteles cum Peripateticorum principijs; nec non bonę doctrinę magistris, atque totius peremptę philosophię decus, et ornamento, duas partes diuisit; quarum prima agit de Natura; Violęto, et Arist; Secunda vero de causis. Prima parte, duo capita absoluunt; et Secunda sex capitibus velocitur.

Caput Primum

In hoc capite duo quęrit Phs, primo quęrit quid sit natura: Secundo quę diuersę ratio nę: circa primum ponit vna diuisionę, et tres definitiones: Diuisio datur circa ea quę sunt tg a natura, tg ab arte, vel a casu; per quę hoc præcedit diuisum: quod ea quę sunt a natura, quę se habent principijs a seipsis mutationi: secus vero quę sunt ab arte, quod nullum vt principium per se mutationis, sed per accidens, quatenus contingat aliqua subiecta naęi tg ferri, ligni, aut lapidi per accidens sectę, motę, vg. Orologij, cuius potęs mutationes sunt à gendalo gondaca Venetiarum.

Definitiones nę a Phs designatę sunt tres; Prima vt Naturę, quę vt principium, et causa motus, et quietis eius quo vt, primo, et per se, et non secundum accidens. Secunda definitio vt Veri naęlis, et dicunt illa quę habent in se ipsis principium sui motus: Tertia definitio vt eorum quę subsunt secundum nam, quę sunt tg substantia, quorum ese vt a Natura, quę accidentia, et affectiones eis inexistentes. Ex dictis definitionibus liquet differa nam a Deo naęli, et his quę dicuntur tg natura, quia Dei naęlis vt principium motus vt quod, naę vt quo; quę vero sunt tg nam dicunt quę adaptata, siue accommodatur natura nulla vi, sed ex limite naturę excedere.

Prima definitio nam declarata contra Platonem illas particulas positas, quibus distinguuntur natura ab arte, et violęto, quia vt diximus ea quę sunt Dei, ab arte, vel vi, licet moueantur, non ab intrinseco, sed ab extrinseco principio cuiusmodi motus; ideoque quia opponitur tali vt vetus agendo de natura, quę principium motus intra se habet, simul agemus de artificiato, et violęto, quę soly extrinsecę mouentur: Nec propterea sequitur nobis egredi egere de Deo, et Superiori, quia quamuis nam egressitus, et alia ab intrinseco moti dicant, non dicunt moti simpliciter, de quo soly egere decreuit Philosophus.

Explicatur definitio Naturæ.

Varias de Natura acceptiones Galenicus Nemesius recensuit S. Thomas; quę vero ad nostra conclusiones declarat S. Phs 1. 2. q. 29. art. 1, ad 2um Dei art: Nomen naturę primo impositum vt ad significandum generationem viuentium, quę dicitur Nativitas; et quia huiusmodi generatio vt a principio intrinseco, postea vt hoc nomen ad significandum principium intrinsecum quodcumque motus, et sic definitur natura; Principium; et quia huiusmodi principium vt forma, vel materiale, communiter tg mam, quę forma dicitur Natura; et quia per formam materiam efficitur Compositum vel, Communitę existens dicitur vel, quę significat ipsa definitionis, Creatur Natura; Inde Boetius dicit, quod nam vt impugnatque Romani Necessitas differentia; Necessitas enim dicitur vt quę, vel Deum vel Creaturam, quę forma, dicitur Natura.

Itaque Phs, Natura absolute sumpta quatuor istis modis accipitur, vel pro Nativitate; vel pro principio motus, vel pro mam et forma; Vel pro quidditate, quę passim Natura dicitur: Interdum Summitur etiam pro tota Rerum naęli Universitate quando dicitur, distingui aliquid ab ese Rerum natura: Multoties etiam pro ipso Autore naturę, qui a quę fluxit, licet diuersi Vocabula appellatur Natura naturans, quia ab ipso omnia naęlia originę habent; Illa quę creata naę postmodum natura naturata dicuntur.

Cum ig Phs definiunt Naturę ea hoc quod sit principium, et causa motus, et quietis eius, quo vt, primo, et per se, et non secundum accidens, consequens vt, vt Phs sumpserit Naturę secundam acceptionem, scilicet pro principio motus intrinseco, id vt Vadius stranda illius motus, quos a Deo

Non cohibet vis agentis exterioris, sicut vis gravitatis deorsum, et vis motus sagittae, Accensi flamma, agitatio aëris, tarteritas, germinatio arboris, aequalitas nocturni, aggestio stillarum, et alia hujusmodi multa; quae omnes vires ordinantur, hoc ut, omni cuidam finito bono quod finite, Creatae quae tradita definitio ab omnibus angelis datur, (in damnatis, tarteritas, quam animo non obstat, non fugitare Veritatis, sed abundare, et omne verum obtundere, nolunt principium motus voluntatis esse, et naturae quae, sed solum quod ad terminum ordinatur, ad terminum quae fugit, quod vitandum, et non fugatione dilectionis).

Dicitur

Cum quod natura sit principium, id ut radix, et prima origo; et causa, hoc ut vere quietis, motus, et quietis, id ut illius alterationis, qua res gravis ad medium ita movetur, ut lapis ad centrum; modo quiescunt, ut lapis in centro. Illa vero causalitas et non ut conditio commixta, talis vero ut aliquid sit natura oporteat utrumque esse principium; quia quietibus fuerit ratio naturae; et tamen illi soli motui fuerit, quo illiante, vita quiescat; idque quidem ad alia, sicut de calido, sydereis quae, quae perpetuo moventur. Ut globo terreo fuerit ratio naturae; et tamen perpetuo quiescat: ergo summatim ut illa particula et distributive distributione accommoda; quia principium naturae ut principium motus; falsum, quietis; falsum demum motus, et quietis, et gravibus, et levibus, quae sicut mountur, aliquando quiescunt; atque adeo tota natura principium ut primum motus, et quietis distributive.

Additur cum fundamento, quia natura ut causa finem; et finis rerum naturalium; ac pro hanc particulam studium violentum, et artificialia, quae non ut principium finem motus, ita et studium efficientia motus; similia autem, sicut calefactio ignis ligno, patina, quae non ut natura, nec ignis prout illa, sed prout principium, instrumentum ignis, quae ignis ut. Demum additur primo per se, et non ad accidens, quia natura non per qualecunque principium constituta, ita ut finem sit, et per primum, et substrata, atque adeo permanens, quodque non sit per accidentale, fortuitum, et peregrinum, quia Nationem et studium Nationem naturae habitus tum quies, quae acquisitus, tum naturales, quae infusae.

Dubiotum primum

Quibus Conveniat definitio Naturae.

Quaeritur per modum An Ratio Naturae conveniat tum Supposito, tum compositio, tum Materiae, tum formae, tum Toti, tum Elementis, tum Animae Vegetativae, ut Vegetativae ut; tum Angelis, tum denique Deo, circa quae ut Dictum Sancti Nostrum Recentiores, per modum Dubii introducem. Atque adeo, ne nos mollitie Ecclesiam, Sanctum Nostrum Recentiores, quid circa ipsas praedictum ordinandum congrua traditate per singula discurrendo donabo.

Suposito non Convenit Ratio Naturae.

Nec Veritas ista dicenda colligere ex definitione nae; quae ut principium motus; sed Suppositum non ut principium, sed principiatum: g. Quasi: Natura non dicat aliquid natura, dicat positum finitum esse, et stabilitum; Suppositum dicat nae ut patet: g. Suppositum non ut natura = Tum: Natura ut prima motus Radicis; Suppositum tum non ut: g. prima minor: prima Radicis non Suppositum alicui, alias non esset prima; Suppositum nullo modo prima Radicis, vel modis, ut Socrates, quia cum motus sint a Supposito ut quod, necessario debent Supponere principium quo, atque adeo primum: ergo.

Item Ratio communis dicta Compositi non est natura, tum quia non principium, sed principiatum ut; tum etiam, quia Compositum magis dicere naturam, quae esse naturae verisimile ut; videri naturatum, et non naturam dici debet: g. Minor Suppositum Compositi, primum, quia Verbum Divinum assumpsit nam humanam, id ut humanitatis Compositi et humanae, et formae: g. Compositum ut natura. = Tum quia Compositum ut principium quo operationis, ut videtur Doctor Subtilis apparet, unae operationes sunt a Supposito ut quod, et ad humanitatem ut quo. Et hoc innuere videtur S. Thomas. Sic Metaph. lect. 5. quarens, quod non sola forma partis dicitur natura, et quasi ipsa, quae ut forma totius, ut declaramus quod Dominus natura, non sola ut Anima, sed humanitas, et Substantia quae significat definitio.

Ad 1m. Dicendum ad Illud S. Thomae, quod in natura sumpta pro latiori acceptione, sicut dicit solet quod definitio explicat naturam rei, sumpta nomine late,

Ut Cry Vigueria significat naa dimensiva, destituto non cognoscat principiu eBdi, & operandi; vide Ceriu Divinu, Humani Humanitatis, Humanitatis nag Propria, qua melius dicitur Natura, qua quod sit natura ita D. Th. Supra Verba Bo. nost. Vo. quia Compositu (ait) Domaa, & forma, non Ut ipsa natura, sed alig a natura, quia non habet Vationu principiu. = Hinc colligit ad Dig, quia Natura debet esse non quomodo cunque principiu quo motu, & quietis; hoc autu non habet Compositu, & pari ratione qua absolute Ut principium quo: Compositu Vero solu respective ad Suppositu Ut principiu quo, Suppositum Vero, atque adeo quietis, & Vadicale.

Materia, & forma convenit Vatio Naturæ.

Forma quod attinet nulli dubiu esse haud potest esse Totu Vigore naturæ, illa Cry Omentibus principiu Ut Motui, Sulicet generationis; qui Cry negavit generationu non esse opus naa; idq intelligi de motu progressivo Sui qua motibus; qui quamvis diversimode Cripto misceantur, quatenus fiunt per Mutationu partis contra Sug quantitatu, nihilominus tandem Sunt nulliterenus oppositi naa animalis naaliter progressivi; ideo que quamvis quantitas quietet, non quietat natura = Hinc Colligo, quod, cum Omentibus, & inanimatis duplex Sit motus, diversu illoru principiu assignari debet, quod, si forma domaa, aliud non Venig, Ng naa non Ut diversa principia, diversi motus speciei.

Quod attinet ad mag Liquido Stat ex D. Th. 2. phisic. Lect. 1. agente quod Cdo naaliter duplici modo dato principiu motus, qua Cri Duenit motui; quidq ergo Duenit Movere, Duenit esse principiu alicuiu Motus; quidq autu Duenit Moveri, Ut Cri principiu passivu, quod Ut materia; quod quidq principiu quietis habet potestate naale ad talem formam, & motu, dicit motu esse naale. Ideq Ceriu nota Cri non Solu quod naa Sit natura, & quomodo Cri competat Vatio naa; nimiru quietis Ut naale, & passivu principiu motus naalis: Sicut Cri Sola forma non Sufficit ad Vationu principii, ita nec ad Vationu naa; quia motus non effert a principio alicuo, Sed suo passivo; aque abstractive agatur.

Animæ Vationali secundum gradum Vltimum competit Conceptus Naturæ.

Ratio dubitandi Circa hanc partu Ut, quia operationes Intelligendi, & Volendi, Sole Sequuntur ad animam Ut Vationalu, non Sunt Sensitiva, atque adeo non pertinent ad principiu, & Metaphysicu considerantu Ut qua patu ad omne Sensibile: & tu ergo non Sunt a naa, que Solu a principio considerantur = Visus, Velle, & Intelligere Sunt ergo omnino Liberi; & ergo naa non Sunt Liberi, & omnino necessaria, ac ipse Aristoteles ad principiu, qua Vat nec Angelli, nec Deus potiuntur operatione naa: & Nihilominus ergo Sensitiva Sensibilia Ut ty quia preter illas operatur, alia Sunt Homine, nimiru Visus, Auditus, perfecta Locutio, Scientia, & alie que ad animam Ut Vationalu ocuu gatu Ut; non Cry Aristoteles preter Homine operatur: Cry ergo quia Anima Ut Vationalis Ut pars omnino principiu; & Compositu principiu Ut abstractive a naa: Ergo a partibus que Sunt abstractive naa; atque Sol naa non Sufficit, quia duo Ut principia altiu Ut quod motus naaliter: & ab anima Velut a principio quo.

Obiectu Cry proximu ipsa Sunt, & Vecua, quia Intellectio, & Volitio Ut omnia ad animam, quatenus ista Ut pars, seu forma Corpus primu, & organicu, Sunt apparet Sensitiva; etq ii considerata Sub se, ab omne Sensibile quocunque: atque adeo Anima etq Ut Separata Vat naa potitur, & illam contrahat Ut partu Conceptu primu. = Ad Dig duo Natura quoad presens Summe grauit ordinatu Violento, non prout Liberu contrariu, Sub qua Vatione gatu Ut Velle & Intelligere ebe a naa, quia Anima nulla Ut, Velit, & Intelligit: = & do nisi colligitur nec Deu, nec Angelos Vatione naturæ potiri, quia ipsa illoru non Sunt Sensitiva; & si Ut: quidem Naturæ Dei, & Angeloru nominamus, Divine Naturæ Dominia quidditates.

Quid de Cælo sentiendum?

Quod de nuper Vetati, quia quamvis motus Cli, Sint ab Intelligentia altiu, pauce tamen Sunt ab ipso Cælo; habet Cry ipse principiu passivu inclinans ad Motu Circulare, qui Cli naturalis Ut, non ptr Cry ac quietem, & propter Luctu, & Terrore, & Pulmonaria, Ut quemq Aristoteles, quod facere non potest nisi per Motum.

Nec obstat, quod gaimy principij pars non potest violenta; hoc enim falsum esse patet supra ; primo liber. Contrar, quia si mag accedens sola ad alig, simat, ⁊ gammicaret; cum enim ally habet naalg ⁊ simationem ad stellationem very sublunarij medio motu, quo sublunaria tranmutgntur, sit quod denego motu, violenta esset stellationis irrogata.

Si dicgs ita sunt sequitur quod quies erit stellationis violenta, iquiag esset opposita motui ad quem naalis ⁊ simat; hoc autem falsum vt; quia post ⁊ tantum, quies stellationis erit ⁊ eternum duratura : ⁊ non erit violenta, quia nullum violenti ⁊ eternum potuit esse : ⁊ non erit naalis : ⁊ non motui ; ne damus ⁊ stellationis naalg ⁊ simationis ad opposita = Verum quod sicut quies non vt erat violenta post motum, quia motus cum ordinatus ad conservationem rei, quae existentis, erat finis motus; ita quies erit ⁊ eterna duratura non erit violenta, quia cum motus ordinatus ad ⁊ generationes, ⁊ corruptiones post ⁊ mutationis, erat finis motus.

Caput II

explicatur Natura Violenti, ⁊ Artis.

Natura violenti explicatur ab omnibus et Philosopho primo loco quod sit à principio extrinseco, passo non conferente vi : quod explicatur ab Aristot. 3. Ethic. Cap. 1. ajente ; id esse violenti, cuius principium est extra, tale existens, cui nihil confert operanti, vel patienti. Atque adeo deducitur à natura deducta quae sunt sententiae de violento, cum enim contrarium eadem sit ratio, sicut natura vt omnia tranant spontaneo quietis et motus, ita violenta vt, quae motus, aut quietis a re in vita, et repugnante et torquet. Unde violenta duo dicit, quod sit ab extra, id est, non ab ipsa rei essentia efficiat ⁊ ferantur à principio extraneo, et actuario, et quod ⁊ simationem rei repugnet, id est re vertat ⁊ opposito ordini, ad quod esse de prona vt; quae duo tradita definitio explicatur; primum quidem cum dicit cuius principium vt extra; alterum vero cum addit; cui non conferente primo. Et enim passum non refert primum non vt sensu vt mere passibile subsistat, quia sic re quanta subjecto concretum aliquid actioni tribuere et agenti minima secundum convenire ; ⁊ oportet vt passum repugnet, vel actioni intendo ⁊ contrarium, et enervando alteri agenti, vel certe passum gradum de uno modo ⁊ differenti, ⁊ gentium inesse motui agenti.

De Natura Artis.

Ars ab alia ⁊ Logica vt vetita vario operum faciendi : quod ita vt, ad finem medio inditio vero dirigens agens quo vt. vt agat opus, vetly rectitudine non Moralis, ⁊ artificialis : enim vero ars semper habet extra se aliquem artificem, qua ratione distinguitur a natura, agens vero ut à principio intrinseco naturali procedit ; et quamvis hac ratione negata notata opposito, nihilominus nulla ⁊ negare datur, ⁊ potius multis ars conferat naturae ; atque adeo simia, et imitatrix naturae appellatur

Quaeri potest An ars sit principium motus cum ⁊ quo vt, et dicitur quod sic, vbi figura rotunda elapsa, dedicum movetur, quae quadrata, cuius motus nulla causa assignabilis apparet esse rotunditas ; ⁊ rotunditas vt ad artem : ⁊ ars vt principium motus et loci, = Nihilominus oppositum sentiendum videtur, quia principium intrinsecum motus vt generatae, quae ratione rotunditatis vt magis accedentia ad motum. Unde ars sola habet influere ⁊ dedimgta, non autem intrinsecum aliquid ⁊ positionis ad motum; id docto et alicui vna alicui artificiali lecto, aut pingere, aut delectare motus.

Quaeri etiam solet, An ars possit efficere opera naturae, et videtur quod sic, Nam plurimi mundi testi dicuntur construxisse figuras aliquas, et statuas animatas longe, vt olim fuit excogitata illa Memnonis simulacra, quod gradientes solarios radios suavissimum concentum formabat ; ita de statua Fortunae, quae Romae via Latina erecta simul, ditum locuta fuit, teste Valerio : hoc ita videtur ⁊ sequentibus Cornelius Agrippa de Magia arte magica effectus ; et vt alia omittam excogitata vt aqua chimica arte vita vera animi confici.

Nihilominus oppositum videtur vetus vat communi tenetur et dictum, quia opera naturae substantialia sunt, quamvis ergo ad artem quae accidentalia vt esse habeant ; non enim ⁊ virtute unius nec forma, nec elementa continentur : nec occurrit, si diceret continueri posse materiam aliquam ⁊ instrumento ; quia virtus instrumentaria sunt accidentia realia, cum secundo proxime operetur substantia, vt demonstrat laudatus non artificialia, quae, vt ⁊ Logica dicimus, solum habent dirigere alterius ad opus, quae ⁊ finem aliquo ⁊ effectum ⁊ opus exercent

ita objecta facile occurrit dicendo omnia illa fieri a demone passo applicando

actiua gaudii; Vnde non ars, q aplicata naturæ per artē illos effectus efficiunt = Aury quod attinet artē chimicā confitery, deo illud facultatē esse, adstruimy, Nulla ratione veray; atque adeo sanctity vt ad Ecclesiæ, ne talis q loco auro commutatis, declaratis quæ commutantes teneri ad restitutionē. Otiū chimicis alty facerent Mentity legatis. Cum causa, multis sāctis Philosophis, tū ignarā ducēdā, sūq facient Mentitos qui post longy temporis, nihil arte chimica acquisierunt, quā cū multo honory, ac vtility grudentis Viry.

Cap. III.

De Causa in Communi

Quid sit vno verbo summe, quid quæ digerā, quæ distinctio causary, very quæ cum ipsis connexio? Adeo cūctis hīc vt præcipua scientiary cura, vt non dubitauerit Aegidius Romanus Viry sanctitate, tam digna contemplatione collocare. Quo quis potuit very cognoscere causis. Vnde vt omny diligēty studiy adiungatur, diligēter causis agendy vt; primo de causa in communi, postea de qualibet in particulari. Atque adeo congruy iudicio primo natiuæ causæ in communi dagare, cuius quæ numerum.

Quid, et quotuplex sit Causa

Nomen causæ tripliciter summi potest, primo pro qualibet re, a qua alia originatur, et pendet, qua ratione Reges Patres Deum caelum filij nuncupant, cuius nomen natura tribuerunt Latini, quia omnes Deos causæ pro principio intelligere, et intelligi volle; Verumtamen Latini nomē illud comprehendere indigere, Deum Patrem nuncupantes causæ, i principium filij esse dixerunt = Secundo summitur causa strictissime pro efficiente, quæ vt præcipua, et altery causary princeps, cuius effectus talis totis viribus dirigitur, et vbi tertio demum summitur, prout vt id quod causat quocunque modo præsupponendo esse effectus.

Dicitimant non nulli Auct. Phy nullā causæ in communi definitionē tradidisse, quæcunque Omnipotens progressy designare dixerit. P. Ch. Conimbricensis Lib. de Physicory Cap. 3. Cum Fonseca, Iste causa definiunt: Id a quo aliquid per se dependet. P. Arriaga Metaph. Vita naturæ causæ complectit: Vt principia intrinseca esse realy; Alij: Vt id quod tribuit alicui esse finity. P. Ferdinandus Fonseca. D. sic causæ definit: Vt principia positiua esse essentiæ rei per influxum effectiuum. omnes hactenus definitiones eo tendunt vt a Patre æterno Nationē causæ relatiui respectu filij. Sed vtrique reiecta S. Ut; quod prima explicat per dependentiā; 2a per esse realy; 3a per esse finity; 4a denique per esse principii ad influxum contingentis.

Quia hæc distinctio optimè a Doctore assignata hoc lib. Q. Cap. VI. non vt cur ad aliam definitionem recedamus, quæ ita habetur, Causa vt id ad quod sequitur aliud. Caeterū angelicus Doct. dicq. 22. Metaph. Lect. 2. Licet alijs terminis ita: Causa vt principium per se influens esse alicui. per hoc principium conuenit cum Patre æterno, qui vere principium vt filij: per hoc vero quod influens differt a causa accidentali, quæ non potest esse effectiua; Sic ponit. aliud in aliud denotat effectiy participare a causa essentiā distincta ab ipsa causa; Atque adeo non sufficit quod effectus sit distinctus, sed etiam requiritur quod essentia sit distincta a causa.

Alme collegiū nominādo æternum Patrem non vt causa filij, quia quamuis ista relatio dicat distinctionē, illa non vt essentia, sed personæ, ideo filium, quamuis sit aliud a Patre, non tamen aliud. quia hoc dicat puram nominis, vt nunc loquimur Dictionē. Ps. 81. art. 2. 2. Vel art quod genus mentis. vt potē humana, et nam determinatā significat essentiā humanā: Petrus vero Martinus vt potē determinatus, denotat Petrum determinatā humanā naturā. Vnde filius dicitur aliud a Patre, non tamen aliud: & hoc congruenter dictum; determinatā humanā naturā vt iste? talis, et talis respondet, vg. Petrus: si hoc quæritur quid sit? Respondetur per designationē essentiæ.

Hac ostensa deductā bonitate definitionis, quia semel quod causa dimittat tria deducta realia distincta, ab illa tria dependentia necesse vt: q dimittat distincte nam stat concretum causæ: potest ens: quia cum identitate causæ, et effectus, non potest aliquis dependentia effectus a causa: q dependentia cessante a

Concommitant distinctę nąę : quo ens : effectus dependeret a causa, vel ratione nąę, vel Negatiua tantum, non primo : quia nihil a se ipso dependet ; 2 nąa effectus et causę esset una : g. non vat Negatiua tantum quia causa non stat absq; multorum Negatiua ; 3 nąę similes ; effectus autę non pendet a causa, nisi ratione illius quod ad ipsa stabiliendum : ty etiq quia Diuina nąa Diuina identificatur cum Personalitate : 2 Personalitas identificatur cum nąa pendente, vt necessario pendendo.

Quatuor esse genera causarum nullus potest non recognoscere numero causę formalis, Materialis, efficientis, & finalis, de quę omnes hoc nomine agendi hoc libro : Ratione cui adstruendę : tot genera causarum sunt designanda, quot ad effectus designatos absolute, quarum quę ex nąalis planę Rationi reddere debet ; 2 hęc tota quatuor ista assignata sunt : g : pro minore : quatuor ens sola sunt ; quilibet ex nąalis, scilicet, a quo prodeat res : in causa efficiens : propter quid sit : in causa finalis quid sit, per quid constituatur : in causa formali : ex quo, aut de quo fiat : in causa materiali : g = constituatur : effectus nąalis debet a nąali agente operante aliquid ; aliquo propter aliquid : g nihil aliud pendet effectus nąalis, nisi a genere a quo efficitur habet, propter aliquis finis, cuius gratia operatur ; aliquo subiecto, quod per formam determinatur ad aliquo modo determinatę esse.

Sub hijs generibus, Nig sunt causarum differentię sicut dicimus Enodandę. Causa ens alia vt intrinseca, & alia extrinseca : Prima quę non distinguitur adequate ab effectu, vt mata & forma, 2 Magnesia Ferri compositi intrinseca constituit : Ita quę adequate ab effectu distinguitur, vt ignis pendet ab aere ; atque adeo causa nąalis, & forsan sunt intrinseca : finalis vero, & efficiens extrinsecę. = Causa efficiens alia vt principalis, quę scilicet per principium, & vere ; 2 ens, & pendet effectu ; alia moralis, quę nimirum, & ipsum ens principale non habet ; effectu, ipsi tamq effectui tribuitur : E. g. Gubernator patratę a femina minuatę Patre, dicit potest effectui nuncupatę patrandę, & hęc causa moralis consistit. Si ens minus non esset, sane femina maritata non esset = Deinceps : Causa efficiens alia vt principalis, alia Instrumentalis prima quę pendet effectu totalis speciei : 2a quę tota nuncupatę speciei pendet.

Insuper : causa alia vt per se, & alia per accidens ; prima vt quę per se pendet ; effectu, ita vt ad effectu exigatur : 2a quę contingenter ad causę per se ; minime pendet effectu, vt Musica pendens quę accidentalis vt ad curationę : = Ita causa per se alia vt essentialis, & vt sina qua effectus exister non valet, vt Amor sina Voluptate ; Alia non essentialis, & vt quę ita effectu pendet, vt aqua bene pendeneretur ad alia 1, totalis speciei 1, nuncupatę, vt Aer, quę ita certe ad ignem &, vt aqua bene esset ad ignem B. 1, a Sole, alia quę causa Astronomi ordinis. Alia Ultimus vt causa mediata, & dato quando ister ignis, & effectu nulla causa mediat, vt Pater respectu filij & sic datur intelligi quęnq sit causa mediata, qualis vt Amici negotij, quia ister ignis mediat Pater.

Demum alia vt causa totalis, & adequata, & vt quę se sola pendet effectu, aut sufficit vt suo solitario pendeat effectus exister : Alia causa vt partialis, quę non sufficit ad effectu, & pendet concurso Alterius ad illius esse : Causa adequata alia vt absolute talis ; alia ister certi generis : prima vt quę sine immanine Alterius vt potens ad effectu ; qua Ratione Deus vt causa Immensitatis & prima omnium effectuum omnis generis : per oppositu 2a sola se extendit ad effectus contentos ister aliquo speciei determinatę = 3 nota 9 causa adequata multotiens inadequata, & partialis sit, quando contingit cum alia, quam quilibet, etiq ad effectum pendat adequatę, & ad illy totum sit, nihil omnino conferet, cessat que sua actiuitas a concursu Alterius vt ab vtraque partialiter procedat.

Explicatur prioritas Naturę et quommodo Causa sit prior, et perfectior effectu.

Quatuor esse prioritates 9g 9 Scholę diu Deum Verum adstruit : Una igitur dicitur prioritas temporis, vt unius Una Rei tempore, seu durationę Realis antecedit alia, sicut Petrus Rei natus tempore antecedit Joannem natum adhuc, & hęc prioritas dicitur in quo. Alia vt prioritas Rationis, & datur ister Rei identificatas, solumque per sty distinctas ; & hęc prioritas & duplex capitę accipi potest, primo & Innascibilis pręcedendo, secundo Animal, quia Homine Innascibilis, vt quod illo, ng sine Homine concipi potest ; & hęc prioritas appellatur prioritas Subsistendi Deo, & Innascibilis Patri, quia a cognito priori non cognito recte cognitio posteriori, bene tamq e contra, sicut ab & priori non cognito & posteriori.

Secundo hęc prioritas contingit

ster duas Vias, quarū Una sit sit Vadicū Mūi; ētq si neutra sit ad Mia Numeris Mior; Signidq Visibile non Vt nec Magis, nec Minus Vniversale, quq admiratiuq, nec hoc minus quq Rationale, nihilominus hoc primus admiratus concipitur, & admiratiuq primus Visibili, quia Rationale Vt Vadicū Principque, & ad miratiuq Visibilitatis; & hac Ratione diuina Intellectio concipitur quor Cōditione, quia hoc illa Vadicata ētq si Utraque sit dequè Singularis. = Alia Vt priorita nota Theologi, quq dicitur Eternus, Vt Cuius Vnq Vt principiq Mterni Secunda omni causalit.

Quarta denique, quq dicitur priorita ad quo, Vt priorita q natura, quq precipuè ster causa, & effectu reperitur: hac Vero priorita explicatur à Doctore S. Matthæo, cap. 11. & post predicamenta Tacite D. Th. ait priora Magis & Magis esse quq Immouibi sunt, Vt sine alio esse possint, non autq sine illo alio: & hoc Verbū colligitur palam priora non degradere à posteriorib, Secus Vero posteriora à prioribus: quandoquidem cum certū sit apud omnes priora natura Magis ab illis non degradere, Secus Vero posteriora, tamq denudq non absit à explicatione degradatiq Unius, & degradatiq Alterius, ipso Cum constat.

Ex his Magnory præcipit duo quod priorita Naturq consistit in degradatia Unius ab alio tanquq à causa; & posteriorita in degradatia esse; atque adeo priorita, & posteriorita naturq Possint mutuq non degradatiq fundatq in causalitate, & Secundo, Unius in Aliud sine datur, sine non ster extrema mutua contingentia in ordine. Sed hq dici quod quia Vt degradari, & inconnexum quod ad ultimū à posteriori, & hoc Verū Vt, etiq si alias dicant connexionē quod ad ultimū eo Mio titulo; & hoc Verū Vt, quia id quod Vt prius natura alio, & concretiue prioris non habet ad à posteriori; Secus Vero posterius, quia hoc accipit ad à priori, cum sit ultimū causa; causa autq relatiue suppositum ad ultimū ad effectū; ētq si ad Mius alio titulo pendeat ad effectū, Vt pereat Mnea regulata forma à qua & ordine degenerat, titulo Mius completivo, & perfectionis.

Nihilq ig facile videtur quicunque causq esse suo effectu priorq priorita naturq, pariter quq illo posterior. Unde: Mior Sumpta causa Rationē Veræ causq, non Rationē intimatq: Utraque Neutar Patrū ad S. Anselmo & Philosopho ag. 3 Phi, Vt dolet, seu Neuter ait: Quod hq dicitur esse per aliquid, Vel tur esse, aut per efficiens, aut per Materiq, aut per aliquid aliud adiumentq, Vel instrumentq. Quod quid ad aliquo hq tripli modo Vt, per aliud Vt, & posterius, & aliquomodo minus Vt eo per quod debet Vt sit; & quilibet effectu debet esse per causq: g Vt posterior, & minor, aut progressior sua causa; Nihil Vt posterius alio, quq a sua sit prius illo: g

Ratione cuiusq Quadratur: priorita naturq non Vt aliud quq quod Unius naturq pendeat ab alio, & ab illo pendat; & quilibet effectu necessario pendet a causa, & ab illa pendit: g quilibet effectu Vt posterior causa, atque adeo causa prior effectu = Ursus: quod dat esse alicui non Vt nihil, quia Nihilo nihil fit: g aliquid Vt; g effectu accipit esse ab aliquo: g illud aliquid non pendet ab esse ad effectu; patet hq quia illius esse fluxit esse effectu, ac pridq esse effectu pendet ab esse causq: g esse causq non pendet ab esse effectu, alias penderet a suo dependenti, quod Vt chimerium: g esse causq Vt prius effectu, seu natura causa Vt effectu prior.

Vt communiter redundatur Nottandq causq Simoni posse Vt potuit, Vel ex causq pro summa, & remota; Vel saltem: g cuius Unius, in causa fuerit necessaria ad esse instantq Vnde esse effectu & causa, ita prior natura, quia effectu subsequitur pro posteriori illius instantq: g Sit esse instantq patet; ng causa pro summa & proxima, & Ultimo dispositiua connexissima cum effectu; & illa quq connexissima immediatè fuerit esse instantq: g si causa fuerit libera, potuit cognitiq intuitiuq, quia potuit non ponere effectu, hq ipso instanti habet omnia requisita libertatis; ac ideo causa esse prior durat effectu, & non necessario: = si Summitq causa, quia remota & quod quam Entitatq, quia Vt esse prius tempore effectu quia tunc tota connexit Vt: si tuq Summitq Vt altera causa, tunc necessario causa esse naa prior suo effectu.

Dices: causa altera causans non potest stellari sine effectu: g esse instantq Signo fuit causa, & effectu; g causa non Vt prior effectu = Secundo, omni priorita tollit, quia id quod Vt prius, & primus non potest stellari sine posteriori, & Secundo, quia prius & primus Vt prius, & ideo dico de primo: Vide dici primus, & Secundus simul tq durat, quq natura. Duo ergo effectu instantq esse instantq Signo esse causa posteriorq, quia dependentq ab ipsa, & esse participato per Veram causalitatq = Vel

dicio effectu illo signo stelligi toty realiter, & non aliter, quia tunc non stelligitur nisi ratione causæ tendentis esse effectum. = nec sufficit dicere causa Naturæ dei ad effectu, atque adeo effectu esse simul & non posterior, non ignis sufficit, quia vt causa dicit causalitatis non requirit effectu nisi transeuntem ; negatur antec. aliter autem, aut subito non dato effectu ; & talis, & tam.

Dices 5: effectu forme, vt formato mag ; & formato materia non vt posterior forma : g effectu forme non vt forma posterior, aeque non omnis effectus vt posterior causa : minor probat : effectus forme vt ipsa esse forme ; esse forme non vt ipsa posterior, quia nihil vt posterius ad ipsum : g = & negatur : esse forme magis non stelligitur extra mag. Dices stelligetur vt subsistens per se : g esse forme magis semper stelligitur in maa ; & sic erit forma stelligi maa absque formatione vt patet : g stellata forma necessario stelligetur formato, atque adeo effectu forme non stelligitur ipsa posterior.

Concedo maiorem, & nego minorem : ad probationem distinguo maiorem : vt ipsi esse forme communicato concedo maiorem : requisito a communicat, nego maiorem, & distinguo minorem : esse forme communicato nego : esse forme absoluto concedo : itaque formato vt causalitas forme, quæ ab ipsa esse debet. Sicut causalitas agentis ad agente ; inde sicut causalitas agentis vt posterius ipso, quia sicut ad illo, ita informato, quia sicut ad entitatem forme : ergo admitto, aliquo priori naturæ stelligi debet esse forme, & posteriori ipsi esse tali modo, sicut communicato. Sequela nec causalis vt vera : quia forma vt ideo Respondet : = Ad id quod additur dices forma primo aliquo ad esse nec cognoscit esse maa, quod signum illud non vt unque ; nec extra mag, & requisitum habet illo signo aque : sicut hoc & reapse probatur nulli reale institui esse aquo forma non informat.

De Conditionibus, et prærequisitis ad Causandum

Nihil vt quod difficultatem creat, & ideo sine dubio vt, quamvis parum momenti, ita accurate & impertinenter distinctionis quæ conditionis a causa ; stile tamen indoctorum tamque nec facile contemnere ; atque adeo cum omnibus distinctionis istare, ita quod causa per se sicut effectu ; causa vero conditio non sicut, & vt id sine quo datur causa effectu existere non potest. Patet vt causa, quia stantibus vt illius aque vt virtute & quo effectus continetur ; & positis causa vt virtute, & illa effectus continetur ; conditio autem non continet effectu, vt applicatio & agere formato : g

Aduerto inter conditionem & prærequisita & agere causa præcedere ma ad effectu, & illud non cum, quia ty præcedunt causalitate ; & hoc præcedit effectu : g ty etc, quia effectus pendent a conditionibus, & prærequisitis & agere causa ; ty & ma simul, quia causa præsimè & expedita ad causandu præcedit & aliquo gradu ad effectu : g præcedunt omnia quæ requiruntur ad constituendu causa præsimè & expedita ; & conditiones, & prærequisita ita habent, vt patet : ergo.

Dubitatur primo vtru & causa in instanti operationis sit prærequisitu ad causandu. Suarez Resolut pro negat. Petit vt, nimirum subsistentia causa esse prærequisitu, & conditio ad omne effectu causa distincta ab ipsa subsistentia, quia completa nata esse potentia præsimè operare ; quod hic completa causa ita potest operari præsimè vt prærequisitu ad causandu = : ad stellige de temperamento qualitatu ty & agente, quæ & agente patet. Nec dubiu hoc habet ipsa sent identificantur cum extrinsecis ; hoc hic causa vt effectus, quæ non vt constituo sua entitate, vt patet : g nec & identificata ; sicut quæ vt dubiu hoc haberet, aut negandu & antecedens realiter vtrumque, aut & identificate procedendu.

Resoluitur Dubium

Causa in instanti non operatur effectu, ita debet esse & postea, & illa deficiente quoad & positio proximo requiret effectu : Consulto dicitur ab Auctore nro ap. S. Mond. Vide ea Berani Summa natura non esse a quid per nihil, hac Urtis Vatione. Per nihil. Ergo non vt qua nullo modo stelligi potest, vt quod aliquid vt sit per nihil ... S. Contrat, quia nullo modo aliud vt per nihil : & hic ita argumentor : effectu illo instanti ponu existere vt & postea : ergo illo instanti vt alia entitas : ergo per aliquid quod non sit nihil illo instanti ; & causa non existens nihil vt instanti, quo non existit, vt patet : ergo.

Respondeatur

Formaliter non requiri existentia causa illo instanti, & sola existentia virtutis ipsius causa, vt hic

dicitur, sufficit causa dicere instanti antecedenti, atque adeo instanti operationis causa non requiritur dicere quoad entitatem, sed sufficit dicere quoad virtutem. In hac solutione continetur grauis doctrina, sed latius examinanda, an sufficiat virtus immediate operatiua effectus distinguatur realiter nec ne ab entit causa? Ego. Virtus causa, ab ipsa distinguitur, talis deficiente atque effectu virtutis, poterit virtus operari immediate, & per se, quia dicitur causa, quia denominabitur operans virtute sua operante immediate.

Soluitur maior, quia dicit falsitatem, quia causa principalis; nec fas est eam grauius facile, ne omnino difficilem reddere, quia distincta, negatur virtutis immediate operatiue ab entit causa satis assigna vt, atque adeo distinxit negata necessy vt causa exigentia cessante, & talis animy conuertetur. Praterea quod non vt edam dicere dicitur virtus derivata a causa radicali, quia triduy non vt de alia nisi de causa immediate effecty attingente, vt ea contextu argumentory valet fiat; & instanti quo vt effectus, dicit causa immediata, seu virtus, quia non solum instanti immediato, & nisi quia grauius subiecti obiecti operari potest, vt videtur ab homine decisa, quod quo nullus dubitat: Ergo.

Nego, & concessa ea virtute, quia dicitur entitas causa hoc loco, & non aliud a litigij summo, quia dicitur entitas dicitur causa, quia loco dicta causa sufficiens effectus, nisi quia fuerit precontentiua virtus eius. & instanti quo vt effectus, dicit virtus precontentiua illius: Ergo dicit causa, & causa non vt nisi, quia per nihil nisi fit; & aliquo vt: atque adeo ens, aut entitas: Ergo dicitur entitas causa. Nec ratio sane concedi mortua fera, leone nimirum, aut tigre, instanti immediate sequenti te posse gerere per virtutem dicitur, & dicuntur ab illorum entit? te mortuo posse immediate videre? & alia huiusmodi argumenta potius vitia, quam seria impugnationes.

Sit satis argumentis.

Argues V: Sacramenta causant gratiam instanti quo non dicitur; & illa non causant moraliter, & probatur vt fert communis Theomist. primo: Ergo: Maior patet: Sacramenta non causant gratiam, nisi completa prolatione Verborum; & talia dicitur prolata Verborum non dicuntur Sacramenta; quia non dicuntur Verba, & continuent: Ergo. Propter hoc argumentum indicat non mihi scripta strauy neq opinionem nec lumina probabilitati attingere, sed libero vsu ad euidentiam viguere. Veruntamen mala deductum; non ly considerat sub genere quo neq opinionem esse, quia ergo ly causa non dicitur instanti operationis, exigitur tamen simul, vt dicitur instanti immediate antecedenti; & Sacramenta non dicuntur ita, quia Sacramenta non simul instanti Verbo, & omnino; omnia ly dicitur instanti repugnat, quia sunt successiua: Ergo.

Alias Ergo probabilissimy esse Sacramenta gratiam moraliter causare, & non probatur vt optime docet D. Vazquez, & cum eo omnes fere Recentiores contra Scholam Thomisticam; & quia illorum probabilis vt optime dico vltimum partem Verborum dicitur gratiam illo instanti quo prolatum; ita vt hoc Verbum ly vltimum partis sit simul cum gratia ab ipso causata; sic ly simul Sacramenta non causare gratiam, nisi per sua dicitur, & simul vt prolatum, intelligibile. Nec dicere valet prolationem Verborum consistere per sua non esse, quod vt falsum Leonardo de Planetis positum concutitur positione, & dicitur vltimum partis per vnum dolorem partes antecedentes esse, ly Logica de planando negatiue Regula, quatenus Verba prolata sunt, seu vt, quia hoc planetis datur instanti immediate post prolationem; & hoc instanti non causant gratiam, & illo quo prolatum.

Ergo:

diminutionem gratiae productae: Ergo causant coquitionem formae legis, & productionem formae legis; & instanti quo datur productio huius formae, datur non esse diminutionem: & illo instanti datur effectus quem ea causa: minor patet, quia instanti generationis omnis, vt instanti corruptionis alterius: Ergo hoc corruptio desinunt esse omnia quae subsistebant per diminutionem: & diminutionem gratiae subsistebat per formam, quia cum tempore gratia recedebat, non poterat gratia subsistere: Ergo desinit dici ea destructio gratiae, utique adeo fiet omnino theomistarum resolutionem fieri. Vique ad ad materiam primo.

Male causa solet primo esse gratiosum, ea pro facile per probabile sumatur non mirum; quamvis multi allegata opinione arguit, vt fidei de genere videatur: Praterea quod mea opinione speculative arguitur non negetur, quia stante non esse diminutionis, quanto non esset forma quae corrumpitur; & haec forma, vt forte dicitur gratia per vnum instanti generationis & corruptionis dicitur; vt Gregorius Latius pregnantiamur: Ergo. Vnde absolute nego diminutionem instanti generationis, quia forma gratia introducitur per maximam diminutionem illo instanti; & ipsa dicitur illo instanti esse diminuta sine diminutionem, quia ipsa dicitur effectus totius sine forma, quae ea effectu non distinguitur. Ergo.

Arg 3°: Homo potest primò mutari, dy non desinit: ergo & primò causare: ꝓb ant: Homo dy moritur realiter, & primò mutatur; ꝙ dy moritur non desinit homo, sed dy moritur esset primus, quod ꝓbatur: ergo dum homo primò mutatur non desinit homo = Hoc argutu Oratur querit, illo qui Lutuit, vt pocat homine nyang mori; quia non moritur hoc dy Christ; ꝙ non moritur, dy vt mortuus: nunqng ergo moritur. In querile argutu Simile Sugerit: Deus ergo homine non mutari, ꝙ mag. qui transit de homine Cite ad non esse illius, vide quammodo Cita sit ꝓsistentia mortis, ꝙ Deb noty dici, & sic dicday homine Cingty per Necessy, mori, atque hodie homine desinere ꝓsistere, & transmutari; hoc vt non durare ꝓsistendo, dy moritur, nisi per ampliationem, hoc vt, non qui fuit primus, seu durauit ꝓsistendo, moritur.

Arg 2°: Non minus Requisitu ad operandy ondiuo loci, qng ondiuo terminari; ꝙ ad operandy sufficit contiguitas loci: ergo & terminari; ꝓsistens igit causa non desinit vt contiguè ꝓsistendo immediate subiecto, quia nihil ꝓter vtrumq mediat: ꝙ sufficit causam esse ꝓsistendo ꝓsistenti antè, vt sit effectus ꝓsistendo immediate sequuti. patet ganitas, quia sicut sufficit agens esse ꝓ hoc loco, & gaby ꝓdio immediato, ita sufficiet agens esse ꝓ hoc instanti, & gaby operationis sue ꝓsistendo immediate sequuti. = Nego ganitas, quia sicut desinunt loca, ita desinunt agens, & gaby. Unde necessarium quod detur effectus ꝓ loco contiguo, cum tunc desinat causa: instantia vero nec desinunt nec desinere possunt. Unde sicut sicut agens non titulo contiguitatis, & desinendo ꝓ hoc loco agit in passo, ita causa non vat contiguitatis, & desinendo ꝓ hoc instanti ponit effectu. = & sane argutu potuit posse causa non desinere operari ꝓ aliquod instans ꝓsistendo subiecti, sicut agens potest ꝓ loco remoto.

Disp. 2a

Vtrum in causis phisicis detur mutua Causalitas.

Dicit Arist. Phisic. text. 30. & 5 Metaph. textu 1° causa esse ꝓ ordinem causarum, ex quo sequitur non inconueniens difficultas quammodo hoc ita fieri, & ꝺ̄ posset, quia ponendo quod esset causam causare ꝙ suy esse vere desinendale, quia quilibet operatus procedit a principio ꝙ quod vt facit; atque adeo accidens illud videtur pugnare cum alio non minus, imo magis Reto, nimirum causa causę esse causę causatę: ergo si Materia vt causa formę ꝓ ve; & rursus forma vt causa materię, sequitur Materia esse causa sui saltu mediate.

Posset hoc, dubia ista ex ordinata documenta dicitur a doctoribus sugerunt esse ista vtiqdy de causa efficiente, & finali, de quo nullus mirare potest, quia finis apprehensus vt causa vt efficiens elicitat media ad executionem finis, ac ꝓpterea media sunt causa finis & decenti: ꝺ̄ salus vt causa movens ꝓximy ad ambulandy. seu Medicy ad adhibendu Remedia, & deinde ambulatio, & adhibitio pharmacorum causa sunt sanitatis, & valetudinis obtentę; & ideo suggerimus ꝓter causę physicę & ꝓprietatem mutuę causalitatis & dari. Dely igitur questio procedit ꝓter causas physicas, & realiter desinentes an scilicet id quod physicè vt causa alterius, possit vicissim ab isto physicè causari; quod adhuc dissidere ꝓtelligi potest, vel ꝓ vno, vel ꝓ diuerso genere causę.

Certy genie vt apud ꝺ̄ regnare mutua causalitatem ꝓ vno genere causę, nimirum ꝓ genere causę efficientis, ita vt causa efficiens sit effectus sui effectus; & ratio vt manifesta, quia causa efficiens dat esse effectui: ꝙ causa efficiente precedente nata effectu suppponitur esse: quid ergo effectus prestare potest suę causę, vt possit esse causa efficiens illius & esse necne: minime; quia tale esse ꝙ suppponitur ꝓ causa: non ergo effectus potest esse causa efficiens suę causę. Sic dicday & alijs causis ꝓ suo genere, Ng causa mali non habet alią malą cogna sit, si causa mali prima vt dicai non habet prima. Causa ty finalis, prę finalis, non habet alią causę finis, nec finalis.

Nihilominus dicta omnia suggestiones nonnulla suggerunt obstacula, quia cogerimur manus dicai, & duplicę igne se mutuo fouere; dicę frigidai autę congelationę afferri: Sic vinų stomachy calefacere, & mutuo ab stomacho calefieri = Ita duos ignes mutuo se fouere, & conservari ꝓ directe, non autę directe, & per accidens vnus ab alio per subiectu resistens qua patiunt dicta agentia mala ꝓ dicta destructionę ignis: si ens simplex sunt potius respiciunt qualitatibus dicatis: Sic ergo manus cum frigat acquisitu ortu a motu ꝓximo Utique Calore, seu educante Calore ad dragua; & ideo Calor non vt causa alterius Caloris, & pterque effectus conservationę Per quod patet ad vltimu, quia nunqng possibile Calorę vni communicaty stomachu, imo ab stomacho ꝓximi

3 Nihil omnino diuersus, & stomacho natiuus.

Solij ergo diuersi 3 Ar 3ter Causa maali, & formalem,
Vel 3ter Causa maali, aut Solij, & efficientis, Vel denique 3ter data quamlibet, & finalis detur mutua
Causalitas, & ideo 3 diuersa genera Causæ. omnes Thomistæ communiter tuentur mutuam Causalitatem 3 diuersa
genera Causæ. Vt etiã communior 3ter nostrates: contra Scholæ Thomistarum diuersimoda ordinatæ, Scotus
negatiue docet Solitos 3 Valent. & Vrtado. Arriaga. & alij. communis Dolt. concedit mutuam Causalitatem
tatis 3ter formæ, & mat, 3 non absolutè & simpliciter Vt 3 sic cognoscamus.

Illigitur Sententia negatiua Veluti Rationi conformior.

Diegay non esse dabilem mutuam Causalitatem 3 diuersa genera Causæ; Primo Loquendo de Causa maali, & solii,
etiã quæ de Causa maali, & efficiente, Sequitur Mat. Joan. a S. Th. nobilis Thomista 3 patetur nec
3ter Causa maali, & efficiens, nec 3ter formalem, & finalem dari Causalitatem mutuam. Hoc Primum patet
3 Primo Sit de forma Vt exercente munus Causæ solii; Nã Vt bene notat & Dolt. diu 3 Metaph.
Sect. 2. num 16 3 eadem entitate fingit Pug formæ esse effectum Materiæ 3 genere Causæ finalis: Vnde qui tales
effectus Causæ esse illam formæ quæ fuit Causa finalis; 3 nequeat eandem Causa solii, 3 Vel efficiens, Vel maalis.

Secundo sit

Vt manifestum exemplo sumpto ex dicto, quod Vt effectus Primum cadat 3 genere Causæ finalis, & Vltimum sumpta Vt
Causa efficiens ipsius Primi. Intuenti itaque Vt effectus Primum 3 genere finis, quia propter Vltimum Vt, & sic
eadem intellecta Vt Causa 3 efficiens, 3 maalis ipsius Vltimi, forsan autem esse non potest. Vario Creatura Vt
quia forma, Vel consideratur Vt Vt subiecta generationi, Vel transmutationi 3 sua forma, seu operationem, Vt finis
primo modo forma non Vt Causa solii illam sibi, quia non potest esse Causa solii sui ipsius, nec ipsa finis Vt
2 modo forma non Vt Causa solii, quia ita non Vt Causa solii alterius, quatenus forma Vt, sic 3
Eodem genere datur mutua Causalitas.

Primum Suggestio a Nobis & 3 Th. numero mutuam Causalitatem
non dari 3ter Causa maalis, & efficientis, non arridet politioribus Thomistis, atque adeo Longe 3 get
mine hic a nobis Soluendo, quamuis ad omnibus fere 3 libris de generat. Cui quidem Ar Primum dissentire
adhuc ab ipsa proximat, diuulgatur. Inter Cur 3 Nuiens quod forma, & mat, 3ter quas Rego
mutuam Causalitatem. quilibet Causa 3 fluens simpliciter, & rigorose 3 effectum, debet 3 fluere 3 nec, esse,
aut 3 diuersis Causis finitis, & rigorose; 3 de concursu Causæ primæ Vt teneare effectum esse distinctum ab
ipsa Causa: 3 quilibet Causa rigorosa ita 3 effectum 3 fluere debet.

Maior Vt nota, quia Causa particularis non
tingere debet nec Causis 3 omnibus, de quo 3 fluere tenetur 3 effectum: minor Vt definitio Causæ Vt sic, Vt supra
explicuimus de Mente Philosophorum, Vt sic ab æterno Patre 3 fluente filium Negatur Ratio Causæ, quia
filius non 3municat esse, seu esse distinctum ab utroque: Modo sic: 3 forma non 3municat nec aliquod
esse distinctum a se: 3 forma non Vt Causa physica materiæ; 3 Materia Vt Causa physica formæ Cui per
eandem Eductionem 3municat esse distinctum a Mat. (Loquor de formis maalibus eductis ex potentia materiæ) 3 ita
forma, & mat non dantur mutua, & physica Causalitas.

Confirmatur Suggestio 3 qua Vt difficultas facile suadetur:
forma non communicat nec aliud esse, quo de ipsa: ergo non 3municat nec esse distinctum a se ipsa: ergo
Vel forma non Vt Causa physica rigorose 3 fluens 3 nec, ac esse diuinum Causæ 3 omnino non erit legitima
Vel 3ter mat, & forma non Vt dantes mutua, & physica Causalitas: ani, preterquam quod Vt omnium
Tractatorum, facile suadetur ex dicto tertio, numero effectus forma non distinguit ab ipsa, quia nihil aliud Vt
quo ipsa forma 3municata; 3 ipsa forma 3municata non distinguitur a se ipsa: ergo.

Confirmatur Rego Ratione:

Non sufficit nec esse subiectum recipiens formæ, Vt sit Causa maalis formæ: ergo non sufficit formæ de tradere
nec, ipsi quæ media formatione Unitur, Vt sit Causa solii nec; atque adeo titulo 3formationis forma non
erit Causa nec: ergo ang: Materia tota se exhibet animæ Rationali, ipsi quæ primo Uniter, & tamen
illi non potest nec esse Causa animæ Rationalis, quia Ultra receptionem exigitur dispositio formæ esse a nec
per Eductionem patitur, per quæ 3fluit 3intrinsecus forma ab ipsa nec distincta, aqua absolute omnino anima
Rationalis: non ergo 3 pura traditur mutua Causalitas potest Ratio Causæ, nec 3 nec, nec 3 forma.

Probatur 2do

Samuel Dominator Patris: quilibet causa primica simpliciter talis, debet immutare effectum primum esse, ac esse simpliciter tale; sed formalitas causalis non debet ita: ergo forma non est causa simpliciter mag. Maior est omnium certa, quia a causa simpliciter talis effectus degeneret à priori, non ob aliud, nisi ob immutationem primi esse simpliciter: minor patet: quoniam est ita immutare mag primum esse mag suppositi quam prioris ad ens: sed esse primum simpliciter mag suppositi ad ens: ergo maior est nota ex se, et ultra nemo dubitat formas accidentales, que non sunt causa simpliciter, quia subito suppositi primum esse. minor patet: Quia est causa forma per se, esse simpliciter tale: ergo suppositi ad formam: quia quilibet causa suppositi ad effectum: sed generale est ens immutare mag primum esse, atque adeo esse ultimo simpliciter.

Ad sic:

Ideo genera causa efficientis non dant mutuam causalitatem, quia causa efficiens suppositi oppositum ad effectum; sed causa finalis genere causa finalis suppositi oppositum ad formam: ita etiam causa finalis, et forte non dabitur mutua causalitas: Maior est omnium hominum nimis ex supradictis patet, Praterea quia quando causalitas prima, seu actualis influxus causa effectu, non potest esse nisi a causa actuali, vel ut dicit D. Tho a causa quod est actu; sed ideo formalissime est causa esse actu, ac esse opositum, quia ideo est esse actu, ac non esse formale, ideo est non esse formale, et esse oppositum: ergo. Nec subsistit alia Patris nimium causa ex esse prius, et posterius respectu illius cui est prius.

Secundum Doctrina Thomistarum

esse mag suppositi ad ens, absque non causari, sed aliud esse, nimium specifice, et perfecte, quod est a forma, atque adeo ista forma posterius, cum Patrona forma est prior mag: Nec obstat huic inconveniens Tho quod ideo est primum, et posterius ens ex diversis, scilicet Mag prior forma esse potentiales. Forma vero prior mag est actuale: Deus eggaret Laty decimum inter causa efficientis, et sui effectus; et inter causa finalis, et finis, quia effectus causa efficientis non potest operari; sed causa, nisi per illud esse a causa immutatum, quod habeat, quia causa suppositi: Item Pres causa finalis, que est causa mag per esse actuale finale, perfecte, et oppositum: quod non habet a mag, sed ideo quia sua entitas.

In doctrina

qua est egregia de nomine adjutatus, ng nullus dubitat ens immutare mag sui esse: et dubium an posset illud forma est dicta causa mag simpliciter. Nonnulli dicunt: Nihilominus causa simplicite non immutare effectus esse simpliciter; sed ens non immutat mag esse simplicite: ergo: ens immutat mag esse perfecte, et forte: Deus non est esse simplicite mag: sed potius esse simplicite quia suppositi ng primum est mag simplicite esse, quia esse per se habere, sequitur aliquid est quia, quod per se sit per se: ergo.

Quasi Respondent

omnia Patroni supra dicta, quia quamvis ens immutat mag esse per se, et perfecte, ng forte falsum est, quia esse perfecte non est mag, sed compositi, nam immutat aliquod esse a forma distincte, et recte, stat enim non sufficere ad Patroni causa, ne ducat esse causa sui ipsius: = Ng forsitan Magister forma sua nulla considerat esse prius mag, et Patro est, quia forma stata est prior mag, quoniam ista per se sit; et quotiens ista per se sit non est mag prior: ergo. Minor est nota, quia stata est prior mag, quoniam est causa illius, et stata est causa illius quoniam ista per se sit: ergo illa minor nota est. ng minorem dico: quilibet per se, seu quodlibet per se existens suppositi per se esse, quia cum eodem modo significatur de genere quidditativo, significatur ad esse; ac esse essentialiter suppositi subsistentia: ergo.

Dicere ens non participare mag esse actuale, et formale, sed a solo Deo; atque adeo ens esse actuale esse prius mag, patet. Nequit Aristotelis subtilitas, quia cum ad quilibet effectus suos esse concurrant quatuor causa, necesse est ea cadere esse actuale, cum esse a Deo efficiente, et educente; a mag vero concurrente passive actum et tum, ergo quia genera causa mag: ergo nequit ut quidditative negatur entitas actuale, quam non esse causata a mag genera causa mag; quod patet hec entitas causata aliquo concedat causalitatem mag, non sufficit ad Patroni causa simplicite, quia Pat illum non participat aliquo esse distincte a forma, et nouo denominatione, qua antea mag non habebat. Si ens causa simul vellunt adversarii ng calamo mag appellare, germe dicat, non causa a qua mag genderat a priori.

Occurritur argumentis

Nulla ita nos lego arguty quod aliquam fundatam sit, quia quamvis dicitur causam esse finis causa, ng dicimus esse intelligendy de causa finali, & efficiente, quia finis non vt causa efficiens; illa ratione qua efficiens vt causa finis, quia ista vt dicitur existens istationaliter vt causa efficiens; ista non vt contra causa finis vt dicitur primo, ideo quia vtraque causa trahit & dicitur primo effectus; & hoc ly non sequitur forma esse causa mag, quia non dimittat mag dicitur simpliciter, & primo, & ipsetly, & per se ly, quod ng dicimus non sufficere ad concessy causa rigurosa. Neg Vat deducta ex verbis D. Tho. aut ly sing. Requiritur, quod forma, & maa sibi invicem sunt causa quoty ad esse; forma quidy mag, quoty dat li esse altra; Maa vero forma quoty substentatur istq; Ergo forma vt rigurosa causa mag: patet ita, quia causa rigurosa dimittat effectus & dicitur; ita & habet forma lega mag participatq esse altra, seu quod idq vt dicitur: Ergo = Sunger: Maa saltq naaliter non potest & dicitur sine forma: Ergo ab istis dependet.

Ad primum ; Loci tangitur hoc arguty; & ad ctq primum ; Loci Solutio habetur, dico ergo mag a forma participare esse per se ly, seu & dicitur ipsetly, non esse simpliciter, & habet hoc a sua creatione: Imo contra Nationg hanc militant omnes Rationes Aduersorum = Ng ctq Solutq manet, quia non omnis dependentia vt effectus a causa, quę dicitur ad quid, & ctq causa ab effectu, quę dicitur a posteriori, & ita dependet maa a forma, non ly Vallet & dicitur essentia sine progressu; & tamq quietatę non sunt causa essq: Unde vno verbo dicendy Mag non pendere a forma absolute, & tuty & citi a per se ly.

Ad 2° Nego consq, pejorq vnum Antecedens familiarum, nimirq quod hę causalis sunt vere: ideo ignoritur aer, quia agentis tenebra: ideo agentis tenebra, quia ignoritur aer: Ergo ig ignobus aeris vt effectus agentis; & agentis effectus ingressus = Nego ltam causalq, quia tq agentis tenebra, quę aeris ignobus causatę ab aeris ingressu ignis ignotis tenebra, cum causa tenebra amittit antecedens Obscuratę, & mg de novo acquirit

Disp. 3a.

Vtrum vltima dispositio ad formam, sit efficienter ab ipsa forma

Haltenus egimus de mutua causalit formę, & mag; restat nunc disserere de causa maali & efficiente, & precipue de vltima dispositę pręparante mag ad receptionem formę, quę pertinet reductive ad genus causę maalis, siquidę se tenet ex parte mag recipientis, & quęritur an vltima dispositio ad formę sit effectus ipsius formę; quę ly tuentur affirmativę, partę contrariam concedunt mutuę causalitatę inter causam maalę, & efficientę, ita vt forma sit causa effectiva vltimę dispositionis, & hinc causa maalis formę, non vt efficiens, ne ly tertio genere causę mutua causalitas altercetur; & vt formalis, atque adeo ly ne-cessaria causę formę, quę vero negativę partę defendunt, mutuę pariter causalitatę minime recipiunt.

In hoc statuto primum hinc controversia inter Thomistas adolevit; Alterius itidę, & ad stellas vigilantis Scholę in duas sectas, seu dissentientes in alteram contrariorum vltimo pręparamur ad formę recipiendam, ab ista effectiva pro statu ng affirmantes, quę ducentes ab hac philosophica difficultate, ad illa theologica gradu facilius, & gravitate; primo, quia ibi pro parte negativa specialis militat ratio, quę soluta & tolita ab ipsis proponitur, & pugnatur a Rmo Nostro Lezana tom. 3 j. Ans. tract. 16. dubio 1.

Quamvis mare philosophi non sit vt theologicę disceptare, liceat tamen ad hoc exotica chorę Natarę, & speciali Patronę & Ratione stilet opponere, quę sic se habet: Contritio dupliciter animo ad iustificationem eius, vt pręparatio pertractoria gratię: & vt simpliciter ratio Libertatę denegandi gratię. Ang vt Concilium Tridentinum sess. 14 de Penit. cap. 4. ita loquentis: Sunt enim quidam tempore ad pertractandę benię gratiarum

hic Contritionis motus necessarius ad hominem gerit baptismum tegio, ita demy gregarat ad remissionem peccatorum &c. Omnes vt manifesta, ng gratiam e significat ng gratia a deo datur e nouus fauoris e beneficio diuine misericordie; vt nulla creatura deo libertas negandi gratia, si à gratia effectiue procederet: ergo non procedit. Minor patet; si efficiter à gratia procederet, Suponeret gratiam subito gratia, quia omnis effectus sua causa efficiti suponit; i nulla vt libertas dei, negandi subito, quod ng subito communicata suponitur: ergo. Atque adeo etiq si vltima dispositio a forma proxima proueniat nihil probat gratiam contrit e titulo forme gratificate.

Hic Vasq. vigentissime vt, nec facile

adequata solutione videbit: Verumtamen quamuis hoc verum sit, tamen tanti Magistri frigter inducit rationes quas ipse non cognouit; Ng enim tractatu docet nec de concilio fidei potest contritionem esse formam iustificatiq negatiue, hoc vt dicitur peccatu, quam certum dicitur negatiua iustificatio, quod esse necesse vt succedat arguit; quia sicut gratia habitualis prestita primo iustificatiq, expellit peccatu, ita contritio qua vltima dispositio vt ad gratiq opponitur vltimq dispositioni peccatu conseruanti, ac proinde illo expellit.

+ in hoc Eg?

Quia stante Deo, vel Deum potuit suspendere gratiq influxum, vel nom. si germy: Vel peccatum peccatu, quia stante Deo, vel non stante contritio salte faciente actum peccatu, proinde qua iustificat ipsu salte negatiue, si vt. Tamen non peccatu sine dispositionibus illud conseruantibus; Hoc esse non-potest dicitur, vt patet: Ergo diuinitus. Atrocia adeo erit Deu conseruatore peccati, illiusq; Authore, quod nec decet Maiestatem diuinam, vt arridet Protestantibus Authori: Si autq dicitur Deu non posse suspendere gratiq, pergerq; sequit supra.

Calamus inuitus pmouet dei, propriis que institutis, secum doctrina theologie plagas: Videatur ergo, & quid quid sit de tanto certamine, videat ad quia, & ipsum iudicet speciale vt suponat, scilicet vltimum dispositionis nece sariq habere omne dispositum formam ad quam disponit; atque adeo stante causa reale instanti quo vt forma, & ipsa dispositio esse debet, An à generante per verum actionis quidditatiuum, An à forma debiti proprietatibus illius dimanans esse oque, hic labor vt. Hoc Dq absoluit a dubitatione, atque adeo stante dispositione vltima, & forma mutuq ignoscitur cauitatiq: Contrariu docet Scotus, cui succesuit Dus Scotistarum.

Defenditur Negatiua Sententia

Probatum dubiu vltima dispositionis pregarantis mag ad recessum formq, a forma efficienter non procedere ac proinde stante causa, & forma mutuq causalitate non precedere gratiam lumine naturq notabatione, & concessu ad maiorem partem aduersarii aduertas. Causa efficiens suponitur & debitum ad effectu: & forma suponitur debitum ad dispositiones, & dispositiones sunt effectus forme generate efficientis: Ergo dispositiones a forma dimanantes sunt omnino supernaturales, & finales: pro q: dispositiones stricte sunt necessarie, quanty pregarant mag ad recipiendu formq; & dispositiones a forma debitum dimanantes non possunt pregarare mag ad recipiendu formq: & sunt finales: pro minore: dispositiones a forma debitum dimanantes, suponunt forma sptu recepta in mag: & non pregarant mag ad recipiendu formq: patet de aliis pregararent mag ad recipiendu formam & q vacuo, quod doctri repugnat.

Ani negare haud potest a Dominico, facile tamen suadetur: forma magis non debitum inexistit in mag: Ergo stricte debitum quanty existit in mag: Ergo signu quo stalligitur forme magis, vt signu quo stalligitur esse inexistit forme in mag, quia cum magis sit, quo ipso dependet a mag, & post eductu: Ergo dispositiones, vel antecedunt eductionem formq, vel ad eductionem subsequuntur: si 1m: Ergo non sunt extantes forma, quia tunc non vt debitum, quia esset debitum ante eductionem, & quicat cum per eductionem debitat: si 2m: Ergo genus vt eductu forme, quo dimanatio dispositionis ad ipsa; & signo quo vt eductu forme, vt ipsum recepte: Ergo genus vt recepti forme, quo dimanatio dispositionis, ac proinde dispositiones nichil sentiunt ad formq receptionem.

Adhuc solutu Vasquianu dicu quo supra sunt Patroles p. Solutione: Adhuc tamen Patronu sequens Ergo, & primo: Genus vt eg dicit, quo genere, quia genus vt esse, quo operari: Ergo genus vt forma esse, seu existere, quo operari dicit: Ergo genus ad dispositiones, vt forma terminans actionem eductiuq; & actio eductiua, vt ductiua; Ergo genus ad dispositiones datur mag ductu forme, seu actu considera ens forma quomodo subsistit, semper autq fit mag prequid ad dispositiones, & iste sunt a forma. quid Ergo stricte dispositio. Amplius mihi stringenti cui agens q pado faciat totum forme ignis, quo agit. Respondetur Deum, quia datur minatur à pado dispositio, ng cum pado vt pdecessu ad explicandu forme, etiq dispositiones determinate ad esse pre

alia formas: ergo duę precedunt qualitonę ignem formę ; Sed: ergo precedunt eandem formę, pater Dę, quia qualis forma ut cum D: ergo numerum augenit non gignunt circa eandem materiam, aliae effectu esset quia eadem substantia sub eadem, quod non accidit Philosopho.

Extricantur diuersę solutiones quibus Contrarij infeliciter, et vim arguti declinare, et mutuam Causalitatem componere nituntur

Miranduś vt, & examine digna diuisio exorta inter Auctoritatis gratię Vatronę. Primum itaque modum occurrendi difficultati vt Capreolum docenti pro ignea inesse vt recipiatur ymaa Dę grady omnes, scilicet substantię, & solę Dę grady particulares, inde aut pro eadem esse ymaa Dę grady omnes a qua orta disgredio pro igne gerami mag ad ignis forme Dę grady particulares ; ac pro Dę grady omnes vt forma disgredionis prior ignis contrarior Dę grady particulares. ita habetur hac doctrina apud precitatę Auctor. t. 2. q. 113. Regula art. 8. vbi agit de mutua causalitate inter gratię & contrarios.

Hac Solutio, quamuis immunis reperiatur à patronis opposite sententię, dubium tamen non leue habere fundamentę ; D. Bon. 1. q. 9. 16. art. 6 vbi ad 1m art: forma perfectior virtute simul quid quid vt posterior formary ; Ideo ens, & Ens dicitur perfectius mag Dę diuersis gradibus :: Manifestly vt ante quod quandoquidem genus reperiuntur quia accidentia: Sicut ergo mea gratificatio per esse Dę esse, ante stellatę corporeitatis, & sic de alijs, ita gratificantes accidentia, quę sunt prima ante corporeitatę. & sic gratificantes duę ymaa ante formę, non quoad omnes eius effectus, sed quoad corporeitatę.

Itaque cum Regula D. Bon. hoc art. sit accidentia nequę absolute precedere formę substantialę, sicut vt aut Cor. Euclid. axiomate, est accidentale, seu Dę quid quę dicitur ymaa ante esse simpliciter, seu formę substantialę, quod ita communia indicat, non solum esse, sed intelligere. Duo sert Ang. Doctor quod, cum vnumquodque genus, seu gradus habeat propria accidentia, vel propria accidentia accidentia reperiantur, forma Dę primy grady sit prima ymaa, extra ad illa quant accidentia, quę sunt priora gradu corporeitatis, mag quę disponant vt forma mag proprie sibi effectę Dę illy grady ; quia grady corporeitatis propria & quantitas accidentia, ideo ad hoc gradu sunt ipsa disponentia mag ad vltreitę, & sic de reliquis ; atque adeo vltimo deducunt duę quę intelligi ymaa ante formę, non quoad omnes eius effectus primitus primę, & minus principales quia Pater bene dicebat esse formę ad sui Receptionę Dę grady omnes non egere dispositionibus quoad potiores, Ex Solutio omnino probata ab Authoritate confutatione cum Cajetano ; & Suarezio magni habet patrocinij inter D. Bon. & sic Dei vt certum facere, & per ipsa, sicut quę Deus nequit absolutę facere repugnantia, & ultimo Contradictionem Creatio per esse.

Nihilominus non occurrit difficultati, proposita Patronę D. Bon, quia quamuis gratia gene rica sint communiora, nihilominus specifica sunt prima communicabilia subiecto, scilicet, quia sunt ipsi progenitores, & mediatę ; Ergo cui mediatus debent forma Dę grady subministrare, quę mediante ; sy etiam, quia gratia generica radicatur ; specifica, ty denique quia ad gradum determinati gratię ad gradum omnium : Ergo forma genus Dę grady specifici debet ymaa : Ergo vel, disposita, vel non disposita : si 1m : Ergo duę precedunt eandem formę Dę grady specifici : Dę aut gradu non potest. = Confirm: Ultima dispositio emanat forma Dę illy grady vltimo vt gratiata, & cum quo debet connexionę ; gradu vltimo Doni 2. q. non vt gratiata ignis Dę gradum substantię, Dę grauy & peculiare ignis : Ergo hoc disponens ad hoc gradu procedat = Sed: gratia aggregata Dę quod vt efficiens ; Ratio efficiens postulat vt gradu specifico, quia concretus ebetę, quia vt quę concretus nata : Ergo Dę disponitę forma ymaa Dę grady specifici, antequę sit efficiens. = Confirm: forma educitur de materia Dę illy grady mag determinata ad aliquę speciem : Ergo educitur de materia Dę grady specifici ; sed educitur vt prior : Ergo. = Dubia vt vltimus actus formę Dę grady specifici quia debet esse.

Solutio Carmelitana

Distinguunt istę Dę duplex receptionę formę, vna, quę aggallant quantitatem : alia connatę : ad primę non requiritur ymaa, bene tamen ad secundę. Ratio vt, quia receptio quoad quantitatę receptionę non pendet a dispositionibus esse naliter, sicut Deus nec supernaliter potest sine dispositionibus formę ymaa producta, quod ostensa nefas vt: per quod patet ad Receptionę connatę pendere a dispositionibus necessario. Inde fluunt, quod forma recepta quoad quantitatę receptionę, habuit dispositiones ad receptionę connatę, & sic mutuę causalitatę ponunt, quatenus

forma recepta quoad qualitatem et quoad dispositionem. Item posterior quoad formalem illam receptionem.

Si enim arguitur quod forma illo signo receptioni qualitatem, intelligitur formalem aggregatum: ergo ens formale recepta, quia sicut ad operationem actus, objecti recepti actui, ita ad aggregationem formalem, recepto formali. Respondent quod illo signo intelligitur recepto formali debito. Sed contra: quod doctrina est contraria adductae Scripturae soluto: Itaque, vel illo signo receptioni qualitatem, intelligitur mea determinata ad hanc numero forma quae alia, vel non. Si primum, ergo posteriori ad receptionem qualitatem intelligunt duae determinatae mea ad receptionem formalem illam; ac ideo negandum portea forma subtilla speculatione esse, quia ex supposito falsitate. Si secundum, quod qualitatem receptionem intelligitur forma recepta, quia recepto quomodocunque sit effecta, ut recepta. Mitto alia.

Solutiones nostratum

Alia subtiliori via incedit ingeniosissimus noster D. Frater Joseph de la Zerda Parensis dicens Ar tibus, docui, et ornamento nostrae Religioni. Sat ut, in hac vita Deus, Mente clamo, tonstrio, Judahit eo planationibus, mentem Deo incarnato Verbum Liber, mediatore Jesu Christo. docet hoc, controversia et primum dispositionibus ad gratiam, principium effectum dispositionis esse totum compositum accens formae formantem mea, recipiendo tamen illo signo Receptionem ex parte materiae, ut portea mea disposita per accidentia intercedentes curata forma recipiat. Cohaerentia patet, quod forma formans sit causa dispositionis; et ultra ut dispositum portea mea sint causae formae ut recepta.

Ad hunc proximo modum dari intelligi quod illo signo operatum dispositionis forma non requirebat ad informationem; requirebat tamen ad Receptionem: Ratio primi est quia quod operatur ut suppositum: hoc autem non operatur nisi per formam sibi inhaerentem: haec autem totum ut primitiva Aggregatio, quatenus dat esse suppositi, atque adeo quatenus illud formal: Ratio secundi est, quia receptio formae pertinet ad genus causae finalis; cum ens signo omni causalitati, non debeat cum alia alia re causalitatem communicari, ne nimia confusione ut vera desiderari, Augustinus adverat, sit quod signo quo intelligitur forma formans, non intelligatur illo signo forma recepta, seu mea recipiens.

Sudore affuse, dum considerare tanti viri doctrinam, ingeniorum offensam mereri, quia si signa causalitatem confundere non permittit, ut causalitatem causae efficientis et finalis subtiliter miscet? Sed ens, ut quod formatio ut causalitas causae finalis, quo totum ergo totum formatum intelligitur, non ergo operationem; hoc ens non entia a forma nisi sui conceptu natura; si formatio non ut a forma quaeque natura, si quaeque essentia: Ergo. = Instabor per hunc modum ad ultima non vacuat, quia forma non formal mea, nisi quatenus ipsa existit; si ipsa non existit nisi in subiecto: si non formal, nisi subiecto: si intelligitur subiecto formato priori ad dispositionem: Ergo duo omnino sugerenda sunt, ut supra arguebam.

Ergo Ratione: primum decet esse causalitatem mea ergo forma, quia causalitas forma ergo materia: Ergo primum intelligitur mea recipere formam, quia forma formare mea: ani ut mihi videtur, prima id a quo aliquid perdat a priori, et quoad hoc esse, primum ut illo a quo pendet a posteriori; si forma pendet a priori a causalitate mea; quia ut recepto, et mea pendet a posteriori a causalitate forma, quia ut informato: Ergo primum ut causalitas mea, ac ideo recepto forma, quia informato materia. Haec ens dicta sunt, et Regula: Modo dico: Recepto ex parte mea ut ad ipsa mea disposita, quia agens non educit formam nisi ex mea disposita, Ergo si datur duo illo signo educioni; si post illud signum datur forma informans: Ergo ante forma formata datur dispositionem: Ergo duo nequeunt emanare a forma formante nisi valde Deiby. Antecedens effecty posteriori ad suas causas efficientes.

Adhuc M. Ergo dicendum, debet quod signum causae efficienti requirebat ex parte recepti, quia ad formam propter dispositionem, quia alias esset ens causa inutile et docta; ac ideo illo signo totum dispositum forma ducens dispositionem ex parte Receptionis, quia ad informationem. Sic pariter distinguunt duplex ad effecty, primum genere causae finalis ut mea, et forma in esse entis; 2do genere causae efficientis ut ens et mea, et forma in ordine naturae: per primum mutuo forma dat esse ut mea, et forma operanti ad ens; per 2do data mea et forma ordine ad esse rationis: atque adeo ens intelligitur concretum genere efficientis, prout requirebat ad formam recipiendo.

Mihi ista difficultas citare stendet, quia judicat Sedes, ac gradientes, imo magis difficultates illustrare,

quod ē mirare, nē ē eo sup̄ciendo difficile: quia primi vt aquā omnes ēse, qui operant, primi que offitiā ad ītra ē sphēre, qui ad ē extra: ergo primi vt forme formare mag, & mag recipere forme, cum sint sup̄tiones ītrā; qui forme operari sup̄, cum sit mundi ē exterm: ergo aut contra dimanantes quā interfint. Deinde quemmodo nō difficultatē occurrat prosus ignoro, nā forma non efficit, nisi vt ē esse ī; ī non ē esse nisi ī maā; ī non efficit nisi ī maā; ī non vt ēternā accidētiā nisi in maā dispōsita, vt supra argui: ergo.

Exponitur, et reijcitur modus magis plausibilis et inter nostrates communior.

Iam Machina quidē, qua nostri mundi causalitates, ītra causā maās disponūtur, & efficaciter congruere nituntur, prebitur ē cognoscere; Atque adeo sciendū, quod licet omnes quatuor causē ī uno generationis instantī. Simul suas causalitates ē exerceant, Nihilominus cuique causalitati suū signū correspondet, ita vt ī signo causalitatis primi, non stelligata secundi attentio ī fundamentali precisione, primo hoc solū; postea solū aliud ē: ī nota quod causa huius machine stelligibilis non debet sicut subito stelli, ī vte necessario stelligere primū debet, quid quid ē onaa per primū fuerit; illud ēm primo cernetur, quod necessario supponitur, & conducit ad illud ī cetz genera.

Unde ad contrariū ita ordine sui cuique ē eo signa colligant, ī quory primo stelligitur causa finalis movens agens: ī agens a fine motum forme faciens; maa: ī forma ī formani materiā: ī concretū ē formatione causatum, nimirum primary efficiens dispositiones: ī quinde dispositiones ītra ultra disponentes mag: ī eodē tandē maam ad primā recipiendā ītra forme. In Machina tota modernā doctrinā, que ita laboriosa, & subtilitatis commendatā, vt pene credam in sydera fugā cecum volat fenestra. Dum ergo in Nationibus nostris satisfaciat decantata doctrina, frigeat labor ī quietat.

Cū ad finem negantis doctrine, difficultas precipua desiderat ē sufficiter; Siquidē certe vt aquā ignis quilibet ago ī sui ipsius efficientis sui ē spiritū substituēti, quod suppositū primo ad effectū: Suppositū certe suppōnit primo entity distinctū; hoc ēm necessario suppōnit primo causalitatem mag, & forme, quia vt cum ipso argumentū de calmi ē composito ī primo libro; ē conjunctim causalit mag & forme resultat entity: ergo hic ponimus vt: ergo primo ad entitū ī genera efficienti datur causalitas mag; ī proprie forme: ergo dispositiones: Atque adeo hoc signory machina corruit. Lege qui loco citato dicimus.

Ad hoc:

primū debet assignari causalitas mag, que forme; ī causalitas forme vt prior dispositionibus: ergo ē causalitas mag in ordine maa non dispōsita vt causa forme, quod vt ridiculū. pos maiorē: causalitas forme suppōnit primo ē dou entity forme; ī ē eo forme suppōnit primo causalitatē mag: ergo causalitas forme suppōnit primo causalitatē mag. Maior vt certa, quia formatio non vt nisi a forma ē dotata. pos minorē: ē eo forme pendet a primo a maa, velut a causa illius ēductiua; ītaty ēm forma ē dotata, ī entity ēducitur; ī ēductio forme ē omnia, vt causalitas mag: ī ē eo forme suppōnit primo causalitatē mag: ergo prosus inuestitura ordo signory, ad entity pertinens doctrina causalitatis causarū collocantur.

Iungat ē concessū primo huiusmodi causalitatē: ī tertio signo stelligitur formatio mā: lege stelligitur hanc num forme mā sui ipsius effectū denunciare; ī effectus ipsius non denunciatur nisi subito cadat: ī stelligitur primo ad formationē capacitatis ē parte mag ad receptionē effectus ipsius primi num forme; ī subito non sit capax primi num effectus nisi per dispositiones, vel augment ēdueserit per quā maa ē terminatur ad receptionē primi num effectus: ergo primo ad formationē ī qui stelligunt. Hac data mihi salte magni gondarij vt, & evidentior sit hominē, cui non denunciatur ipsius effectus gratia, nisi sit dispositus ē ultimo ornatus; ī non ornatus nisi per contritionē; ī primo ad effectū ipsius gratie, qui stelligitur contritio; ī effectus ipsius gratia vt prior ista genere efficienti: Lege contrito, que vt prior gratia genere causa ipsius, necessario prior vt ista genere efficienti: ī ad ista genere efficientis gratia non valet.

Item: Ultima dispositio ad primū ipsius forme ē oppositū vltimā dispositionē consecutiuā qui ē ipsius; ī ī signo autē ad primū qui stelligitur dispositio ē oppositi dispositionē consecutiuā qui ē ipsius: ergo primo vt oppositio primi dispositionis ipsius primi ē oppositi dispositionē consecutiuā qui ē ipsius: ergo primo vt oppositio primi dispositionis qui primi ipsius genitā; ī post signū ē oppositionis dispositionē, sequitur immediate ē oppositio forme per ē ipsius & sui effectus primi ipsius: ergo vltima dispositio qui ē forme ī primū: ergo ad primū non sequitur

dug; 3 ad productionem sequitur efficaciam: 3 generari ad efficiendum rg sunt dug. = Unde: concretum ex natura dug; 3 generari concretum ex obstat; 3 concretum ex obstat durare ex qualitatibus mag, & forma: 3 ante concretum mag generalium qualitates; 3 ante has generalium stellarum dug: Ergo dug non possunt subsequi ad concretum ex natura; ex quo non sunt illius effectus immed.

Solutio argumentorum

Arg V ex D Th. 3. q. 7. art. 3 ad 3. Vi art: Sol qui fuit designatus ad formam ignis, vt effectus generetur a forma ignis 3 generabilis: 3 q. 3 Contra gentes. cap 3. art. 3 ad 3 docet: per solem designatum meam ad suscipiendam formam ignis, qua tamen adueniente, sol non esset, 3 venaret quidam effectus talis formae. = Huic testimonio occurrit M. S. a S. Th. diligentissimus D. Th. discipulus. Arg. Reginald. Loqui de sole, specie, non numero, q probat ex regula ex Porph. sancto V. de generat. sect. 30. 3 quaest. de Spiritualibus creat. art. 3. ad 10. = Manens tamen, quamvis negetur dictum quod sol qui fuit dux ad rg ignis, gradu ulteriori, vt effectus generetur a forma ignis simpliciter. = Illud 3 dico quod per hoc quam bene datur stellae sol illi non esse effectus, tali tamen dici, quia 3 coniunctus formae concretum. Arg V:

Sol vt actus vltima dis ad formam ignis: 3 hic generant efficienter a forma ignis: Ergo vltima dis ad formam generant ab ista: Maior vt certa: minor patet: Sol vt actus vltima ignis: 3 generari generant efficienter a forma cuius vt generari: Ergo. = Concedo maiorem; 3 distinguo minorem: generant efficiter a forma ignis quoad primum esse, 3 simpliciter 3 absolute, nego minorem: quoad 2m esse, seu conservationem concedo minorem: 3 nego: Ad gratiam; distinguo maiorem: vt generari ignis 3 debito concedo maiorem: 3 re 3 exercet subdistinguo, vt generari agentis dicto: dimanans 3 nego. 3 distinguo minorem: generari a generata, 3 debito, nego. generari dimanans concedo.

Constat 2m aliquod esse effectum procedere ab hac numa causa, qui possent reduci ad alia causa sua numera, sua equinoca ortus, quia 3 illius virtutes continuae, atentae virtutes causae; sic quae solum gradum ligni a sole, potest ortus ab igne, quia ignis virtutes habet ad illum, quo is non gaudet, 3 vt, quia 3 rg ad illum 3 absolute, 3 2m, quia vnus ordo obstat; cum 2m ordo vnus sit, 3 exigat dispositiones rg ad quas disponunt procedere, quia 3 genera dispositiua sunt causae formae, atque adeo praeter habent 3 duo tantum, ideo vt, quod ab ista forma, etia si potens sit ad illam 3 dictum, dimanare non possunt. Bene stando, quod quamvis ex concursu solis possit a forma dimanare, non tamen ex concursu solis dispositiue.

Unde sol vt actus generant efficienter ab igne generante, non a genito; tamen cum genito necessario connexionem habet non quia genitus sit causa effectiua illius, 3 potius, quia vt effectus solis ad quem subiacentur; atque adeo illa connexio non vt qualitates cum obstet solitae, 3 se, 3 toty 3 debito, 3 illorum, quia licet 3 initiantes generationi non participent 3 dispositiue a forma, forme tamen debitae illius conducatio 3 influxus requisitus; ac ideo dicendum 3 patricium habet a forma, cum ratione cui potest illius generari, quod sufficit.

Solutio data solida vt; sed illud tamen 3 ipse 3 opponenda, dico quod de ratione generati non vt quod sit ab efficienter ab obstat, 3 omne obstans generari esse a generante per talem actionem subordinatam actioni generantis obstat: hoc vt sunt ab agente 3 obsequium obstans. ut ita operantur, vt alteri operari non possint, ac prae illo sole, 3 semper contingit. qua ratione dicimus actum vt actus ad formam ignis, esse illius generatum, quia 3 ducit ab agente 3 tendens 3 obsequium ignis generis; ideo tria agens actus vt actus 3 ducit, vt requirit ma ad productionem ignis ut sequitur.

3 Dices: Agens non potest 3 ducere duo genera ad forma: Ergo nulla vt solutio: 3 ans: Agens non potest 3 ducere tria 3 genera ad primum: Ergo non potest 3 ducere duo genera ad 2m: patet 3 ca, quia duo, vt sunt tria 3 = Negatur: si duo generent vt subalternata 3 duplex genus, potest esse in subiecto esse 3 quia, qua esse simpliciter: 3 hoc vt patet, 3 ex D. Th. de anima 3 patet: Ergo = Vtraque replica solum tendit ad aduertendum concretum duo genera 3 duo duplex munera, aliter neque ad illum tuendum 3 aliquod genera esse; 3 duo duplex munera 3 vt subalternata: Ergo genus vt esse 3 quia, qua esse simpliciter duo munera: Praeter haec tamen rationem tertiam a vero 3 deficere, quia duo proximiores ab vno munere: Praeter haec rationem tertiam 3 vero deficere, quia duo proximiores ab vno 3 gradu subalterno, gradus essent 3 ma, qui gradus negatur: Ergo genus qua esse simpliciter. 3

Nego tragus ans: ad prang, distinguo ans: tria 3 tenuit 3 exercet ad primum, concedo ans: 3 actu ad executionem primum, nego ans =

Ad 2 dilingue maiorg: primu esset ; secundu Concedo: primi ; 1 ptrone, nego. = Contra neque aliquid esse tru secundariu operatiue ad finis, seu 1 ptrone agentis ; & esse primarii comparatiue ad secundos, vt palam Videtur ; medijs, que primi finis ad que ordinatur, mandatur secundum ; huius generis sunt dispositiones, que necessario ab agente pone debent, vt medijs illis adueta fis determinata, ad finis ordinatus, qua ratione Termini secundarij appellantur ; & hinc patet ad 3.

Arg 3°: Contritio vt dispositio ad gratia habitualis ; 1 contritio procedit efficienter a gratia : ergo 1 ultima disp procedit a forma : ergo minorg : Contritio vt actus virtutis vitae Supernaturalis ; 1 debet procedere a prima radice vitae Supernaturalis. 2 hoc patet vt gratia Supernaturalis, vt Supernaturalis ; 1 debet procedere a prima radice vitae Supernaturalis. 2 hoc patet vt gratia Supernaturalis, vt Communiter tenent Theologi : Ergo. = Hoc argutu manet ex dictis solutu, quia 1 praecipitur vt, Contritionis esse ex dilectu priori ad gratia, & quod a gratia ex dilectu accipiat ; Dico ergo Contritionis procedere ad ex dilectu finalem, quod vt principium vitae Supernaturalis loquendo, atque adeo sicut minime gratia habitualis, illius quo ad ultimu subiectu, & bene docet nobilissimus patri Theologorum.

Replicatur : Omnium Dei hominis cultus praegressus hic, & nunc virtute alterius charitatis ; alterius iste praecepta procedunt efficienter ab habitu charitatis ; Innumeri alteri dispositiue concurrit ad ex dilectu habitus charitatis : Ergo 1 dispositio procedit a principio ad quod disponit : maior vt certa : 1 minor : Carentia alterius esset causa non ex dilectu habitus charitatis, & gratia : Ergo primo illius vt causa ex dilectu illius, & gratia : 1 patet ani : Carentia seu omissio alterius esset peccata ; 1 peccata vt causa non ex dilectu gratia : Ergo carentia alterius esset causa non ex dilectu habitus & gratia : Ergo non carentia causa ex dilectu ; 1 non carentia alterius, vt alterius igne : Ergo.

Nego primo

Neg maiorg, quia alterius illa libere vt libere elicitus : Ergo deberet procedere a principio liberi ; 1 gratia, nec ha bitus charitatis vt principium liberum : Ergo alterius praecepta non potest a gratia procedere : ad minorg : principium liberum vt connaturale cum alio, & cum alio omissione ; 1 omissio alterius praecepti non vt connaturalis cum gratia, vt patet omnibus Theologis certus : Ergo : Unde dicitur alter praeceptu exire ad ultimu subiectu Supernaturale ten tentum ; alterius primo & per se Libertatis. Nec obstat alter illi esse meritorium de condigno ; ex gde exiri debere a principio totum meritu, & vt gratia : Non enim obstat, quia ad meritu de condigno non requiritur quod a gratia effective procedat, 1 sufficit quod 1 formaliter, & condigniter a gratia.

Nego Concedo

Maiorg ; & dilingo minorg : Concurrit ad ex dilectu simpliciter & primo, nego minorg : ad Supernaturalem ex dilectu ; Subdilingo : Concurrit 1 secundo positive ut minorg : moraliter & meritorie Concedo minorg : ad gratiam dilingo ut supra ; esset causa moralis, & demeritoria Concedo : physica positiua, nego minorg : Semper hoc ad alter praeceptum Supponit gratia habitualis ex dilectu ; ac gde alterius non vt causa illius ex dilectu ; 1 praecise, cum quo ad actu degendi, non quia 1 fluit per se, & immediate 1 Supernaturalem, & quia 1 fluit removendo omissionem que causa vt destructiua gratia ; Unde alterius non vt causa physica, Nec omissio ex dilectu, & non ex dilectu, 1 tuti meritoria, & non meritoria, atque adeo moralis.

De Causis in Particulari.

et primo de Materiali.

Nomine causa materialis non intelligimus praecise id quodcumque aliud subiectu ex quo forma educatur ; hac ratione non excluditur Anima Rationalis, & Angelus concreta cum materia figmenta, quia ex prima educuntur accidentia forma Supernaturalia, ex 2° omnes animae potentiae, & habitus de Angelis ; ac gde causa materialis prout ad genium attinet, vt omne illud quod se habet per modu subiecti alicuius forma, sive Substantialis, sive accidentalis, cum qua fiu vel Substantiale, vel accidentale Instruit. Sic que ab Arist. hic cap. 3. text. 26 definitur : vt ex quo fit aliquid cum insit : id vt, ex quo, tanq ex subiecto aliquo, fit ingenito, ipso 1 tunicet manente.

Dubitat nullus, Deo excepto Zabarella, causa materia vere, & proprie causa esse, & merito ; quia causa vera, & propria immediate 1 fluit esse effectui ; & respectu effectus ad ipsa educti, ita se habet causa materialis : Ergo. patet minor : Illa essentialiter, & immediate praesupponitur ad actionis agentis : Ergo alterius degradat essentialiter a causa materialis : ani contrat, quia si alterius esset degradare materia, ita vt haec non esset praesupponita essentialiter ad alterum, altero esset creatura, que a nullo subiecto praesupponito degradat : Ergo cum haec obstat generationis, & quidy actionis eductiue

essentialiter à subo pregnanto degradare: Modo sic: Causa immediate, essentialiter dependens à subo, vt causa extra media qua subty, cum effecty: ergo vt vera, & pgnia causa; patet 2da, quia hoc vt dicta fuit causa & contrarij, & hoc nulli habet locum essy effecty: probo minor: causalitas subo vt illa qua subty dicitur pgnere; & per ethimologiam egressy ab agente, & receptu in passo, subty dicitur petrem: ergo.

Obiectiones pro parte Aduersi

sunt: prima vt: ideo mea vt causa formg, quia sine illa, ista nec fieri, nec conseruari potest; & hoc non potest mag causg esse, & quig subtrong sine qua non: ergo: minor patet inductionem sine qua forma producenta nec fieri, nec conseruari potest; & tamg solg ex dictis per modum contrarij: ergo = Contra vt: quia sicut aliud vt, quod immediate agit, & aliud sine quo agere non potest; ita aliud vt id a quo immediate agitur, & aliud sine quo agi a quo non potest: & quig agit dicitur causa efficiens; id sine quo contrario: Ergo pariter id a quo immediate agitur vt causa mealis, & id sine quo contrario. Dico ergo quod id sine quo per modum influentis immediate in effecty, esse causg, & non subtrong; & ita vt causa mealis.

2da vt, quod effectus non accipit esse a causa mealis, & ab efficiente; imo causa mealis ab effectu esse accipit = 3a: quia causa influit per modum influxy in effecty; & causa mealis non sic, alias causa mealis non esset distincta ab efficiente, cui soli vere influere adscribitur; & hoc precipue vere vt, causa efficiens immediata; que esse effectus gignit; & alias illy subtentat vt patet in patiente, creatura influente in actu suo, & illos subtrahendo. = Primy obstacudy ita ista dicere, Colores toty esse mat ornati a forma, & tota totum alterat; & quo vt quattuor esse substantiale mag potius esse a forma, quig huius a mea. = Nec autg ad ultimum efficy incumbere esse actiua a causa efficiente, pariter vero a mealis. = Ad aliud nihil respondeby & ultimo proferta imaginatig arguit. Soly dico causg efficienty immediata, & esse efficienty quatenus subtrahat, & mealy.

Ad alteri

manifeste colligitur quing sit causalitas mag, & eius effectus: causalitas cuiuscunque causg vt id a quo causa transit de foro in actu: ergo eductio passiua, seu actio eductiua passiue sumpta vt causalitas mag: patet consg quia per formg transit mea de foro potentie in actu: ergo media actione eductiua, quig a patiente causalitas ipse illigitur actiue: ergo hoc causalitas vt mag. = effectus vero vt ipsa forma. Vero congruy: Nichilominus hoc dici potest effectus mediatus, quatenus forma educta consequit congruity; Rigore vero non ita, quia congruum non receptiue immediate, & hoc illud instruit, atque adeo recipiat se ipsg; cum cuius mea soly sit receptiua formg, soly hoc vt eius effectus.

De Causa formali.

Causg formg quod attinet, dubitatur vt terre nostg. An sit vera causa realis? & decisione oportet duobus eius aggredere, quig ita ad rem hic se habet. Et tractatur: Datio igitur quod quid erat esse. id vt, actus complety, qui per sui communicationg, vt ipsg, seu composity instituit. Vel latius: genesi actio specialis totum, determinans genesibile ad speciem. Causa formalis vt duplex distinguitur, & extrinseca; illa vt que intrinseca cum quo instituit unum per se simpliciter, vt duo, vel 3 quid. vt alloy: vt, que transfert subo unitate, vt bisy. qualitatem & bicubitum extrinseca ponit.

Quæritur ergo An causa formalis sit vera & propria causa? Cui negatiue respondeby Primo; quia vel esset causa respectu materig, vel respectu compositi; Non respectu materig, quia vt supra videmus non communicat esse materig & potius esse supponit; Ulterius causa figurosa debet participare rag causg vt sic; Nec autg humus vt figurata esse, aliud; id vt, ab quo distincta ad influente, qua vel aliud dicitur ad ea; forma vero non refertur mag distincta esse ab igia forma & effectus sui vt igia communicata. & hoc patio quinet non esse causg formalis, cui suy esse, suy que tota tatg communicat, & non aliud; ac p̄ide illud instituit adequate.

Secundo. Cum ig olim Cbus & Scholus docuerint circa causg formg, vt cibi communi placuimus satis, dicendy illg esse causg formalem, quo formalis, & quid, & quale; respectu materig, quia igia perficit, & formal esse primo, igia que denominat, qua patione vt igia forma posterior: respectu compositi, quia pars illius determinat materia; eodem, & distributione signoy duo dicimus & primo isto modo illg esse causg formalis, scilicet remote, & mediate, quatenus igia se habet ut actus, mea vero de connotato; atque adeo formalis hanc intelligitur quasi formas, & non instituere.

Quæritur

quæng sit effectus tg primarius, qui secundarius causæ formæ; quæng quæ earum causalitas? Causa effectiva primarij satis ex dictis constat esse subiectum ut denominatum, & informatum; causalitas vero esse informativum ipsi, mediâ qua forma reducitur ad actum ut informans. Dici potest effectiva formæ esse forma ipsi communicata. Multitudo multorum ex quorum non communicare subiecto inexistendi suum effectum: quomodo ergo hoc esse poterit, in tali effectu ut forma ipsi? si inexistentia subiecti non addit nec communicat formæ, quare obstat ne communicet effectum, si ipsi effectus natura? Videtur cui hoc traditionis fundare. Cui dicendum in communicare denominationis sui, vel alius. Sicut Petro communicata Papati, illi Petro non ex nominabit; non ex effectu formæ, subiecto ipsi exigenti effectum ex forma ut exequitive prægustu, & quid quid ad ipsi subsequitur.

Disp. 4ª

Vtrum in vnica Materia possint diuinitus asociari duæ formæ substantiales non subordinatæ: vel vna forma sufficiat ad duplicem materiam si mul informandam.

Quæritur sub epigraphe An à duplici causa totali eiusdem ordinis possit idem numero effectus dependere, siue effectus sit causæ efficientis, siue formalis, siue finalis. Cuius exordiat à principali causam dici totalis, quando habent totis, & sufficientes virtutes ad producendum effectum; si autem virtus illa se habet saltem primo & proximo ad causandum saltem partem causæ dicitur totalis; Adæquata vero quando effectus adæquatus producitur ex altera. Multotiens ex dictis constat vna causa esse sufficientem ad totum effectum producendum; quia saltem causa virtutes ut plurimi existimant, An verè, saltem vel ipsa patebit? accedit alia causa gaudens eisdem sufficientia, & adæquata virtute, ideo causæ saltem primo totales, sicut patriales saltem, quia aliquis virtutes temperant, non opponentes ex totis suis activitate.

Notto etiam non loqui & causis eiusdem ordinis, seu generis, quia nulli dubium ut causæ generis diuersi ad eundem numero effectum diuersa scilicet quatuor causæ, quarum quilibet pro suo ordine totalis ut; atque adeo loquimur de duplici causa efficienti, formali, aut finali, & non subordinatis, quia certum ut causæ ex efficientis ut subordinatis primo effectum producere. Ergo difficultas quæritur, An idem numero ignis, possit ~~diuinitus~~ oriri a duplici igne totali, simul, & ipsa concurrente ad eiusdem productionem. Vel etiam ipsum diuinitus potest; An scilicet hic numero effectus producitur adæquate ab hac numero causa, potuerit produci ab alia numero, & adæquata causa ex eiusdem specificationis, & numeri.

Sententia negatiua communis tuetur a Patribus Dominicanis, aliisque Thomistis. ita Agreolus, Ferrara, Cy ad 3. q. 6. art. 6. & meum suum asserens ut, ng M. I. à S. Ths Scotus illi Logui de potentia ordinaria, ng diuinitus fieri posse non negat. 1. q. 52. art. 3. & Scotistis illi etiam defendit Curz. tom. 1. 3. q. disp. 29. cap. 2. Sententia affirmatiua defenditur ab omnibus, qui ita Deo illimitatam potentiam agnoscunt, ut illos putent illam arcere intra limites nec tuti. ita Plures Scotistæ inter quos Pontius disp. 33. q. 3. & Dott. disp. 26 sect. 4. & disp. 15 sect. 10. num. 60. & alij plures. Sententia tam negatiua, quæ affirmatiua dicere Dei extraordinariam loquitur, Nam rerum aliter philosophari gregarium sunt.

Prima assertio.

Dicendum primo eiusdem numero effectus duplex ab hac numero causa, potissimum ab alia eiusdem ordinis produci & eandem specificationis. Sub hoc termino resolutio ponitur datur stellæ non non loqui de effectu ipsi duplici, ita ut ipse existente, itemq; ab alio regulari valeat, & dicimus quod. Sicut ut duplicem ab una causa, ita potuit ab alia duplicem: Hanc alij quæ assertionis sui certi clamy abhorrere ab authoritatis D. Ths & suæ gnoq, suæ stra non militant, quia ipsa a Thomistis dicitur S. Doctoris nihil de quæ nonis de positis curare.

Probatur quod primo & eo quod nullus secy asserat traditionis, ut & solus argutorij apparebit: Secundo Ratione: Impossibilitas, ne effectus duplex a causa ut, possit à causa ad duplex, oriri debet, vel à causa, 1, ab effectus; & neque ex parte ipsius neque ex parte effectus talis impossibilitas potest designari: Ergo effectus duplex

à causa A, potuit à causa B dari: ꝓo minorꝫ: Quæcunq; causæ habentꝫ Virtutꝫ præcontentiuꝫ effectui
plurib⁹ ad plura causa eiusdẽ ordinis non potest dari ꝓportionalitas; Sed ille habet causa B. respectu effectus
plurib⁹ à causa A: Ergo. Maior Vt nota: minor ꝓbat: Virtus plurima causæ B. Vt Virtus ad plu-
rium effectus plurimos. Vel ad plurimos effectus finitos; Sed nullo numero finito Infinita etiã effectus
plurimos à causa A. quia quodcunq; finitꝫ Vt, ad finitos Infinita: Ergo. Maior Vt plusquã certa, quia
Virtus præcontentiua causæ quantuscunq; non Vt ad Infinitos plurimos; Sed nec ad finitos determinata
quia non Vt Maior Patet Vt Vt præcontentiua huius, quã alterius, Et sic ꝓ finitꝫ: Ergo Virtus præcon-
tentiua, quatꝫ Vt Quarta Virtutis, Vt Sine plurimos plurimos, atque adeo ad numerꝫ finitꝫ effectuum.
constituatur,
Et Vegetus nec Vatio: Ignis nunc igne saluatur tota nãa specifica igne; Sed tota nãa specifica ignis Vt
præcontentiua omnium effectuꝫ talis speciei quoad plurimos: Ergo ignis nunc igne Vt tota nãa præcontentiua
omnium effectuꝫ: Ergo effectus plurimus ab igne, Infinita Virtute Eterna ignis nunc, atquæ Virtute Eadem:
atque adeo potuit ab illa plurimos, si esset talis Virtus applicata Eadẽ quantitatiue, Et gradꝫ Eidẽ dispositionis
præparatꝫ. Maior Vt omnino certa, Et à Deo mutabiliter regerita; minor etiã patet, quia objectꝫ potentiæ
specifice, Sunt omnia plurima illius speciei:

Deus, quod quamuis nãa unius ignis Vt præcontentiua effectuꝫ
plurimꝫ ab alio igne, Si insuper nãa esset specifico, Et quatꝫ Vt Eadem; non autꝫ insuper nãa determinata
Et singulari, quia Sunt illa determinata Vt, ita determinatus effectus præcontinet; quemadmodꝫ enim
duci non potest, quod plurimus sit species, ita neque quod finito sit tota Virtus Infinita. Deinde, Ad hoc
Coherentiæ dici poterat quodlibet plurimus habere Virtutꝫ non Solꝫ ad plurimos Suos plurimos. V.g. ad plurimos
Parentꝫ, l, Avum, Et etiã ad Deum plurimos; quia tã respectiuorum, quã igne, cum Sint plurimus, continetur
Sub specie, atque adeo Virtus quã Potentiã potest ad omnia plurima specie, potest ad singula, cum
Sit Vna Et omnia. quod quidẽ repugnans prorsus apparet.

Ultra Vt, quia plurimus nec auget, nec
minuit Virtutꝫ quidꝫ, Et tamen nãa; quid quid Eꝫ nãa Et esse habet, nunquã amittꝫ, nec amittere potest: Ergo
si Et esse nãa unius ignis Virtutis habet ad omnes, illa Virtus, quamuis Sit plurimus plurimus; Et Patio
Vt, quia plurimus Vt accidentaria nãa. Vt Sepe Seqꝫ dicimus; accidentarij autꝫ omnino ignoti Vt
Ultra Virtutꝫ essentialiter Quantꝫ nãa. recolite dicta de aptitudine negatiua nãa = Time Mat ad incon-
uenians, quod tale non Vt, si nãa unius plurimus Considerata absolutè; Et Sequit Eꝫ q Deus Sit a
Patre, ille non potest a filio esse, quia pecbit ꝫg; absolutè tamꝫ nulla aggaret repugnatia; Vt Cuique
perspectꝫ aggaret.

Statuta ꝫg non repugnatia Et dogaris causis, restat nunc non repugnatia Et dogaris
effectui demonstrare: Ideo effectus plurimus ab hac causa, non potest ab alia plurimus, quia talis effectus dicit deppdentiam
a tali causa; Sed hoc non obstat: Ergo. ꝓo minorꝫ: talis deppdentia non Vt essentialis effectui: Ergo nihil obstat: Ista
Vt Legitima, quia si illa deppdentia non Vt essentialis; ita deppdet ab hac numꝝ causa, Vt potuerit ab alia dep-
dere: aut ꝓbatur: Virtus numerica huius effectus, si esset essentialiter ab hac numꝝ causa, nunquã posset ab alia
esse; Sed hoc Vt: Ergo: minor ꝓbatur: Virtus numerica huius effectus ita Vt ab hac causa, Vt potuerit
Quia bene esse a causa Equinoctij, l, prima, l, secunda, si esset alterius ordinis: Signꝫ Vt Ergo Virtutem
illꝫ non esse essentialiter ab hac determinata causa.

Nec valet assignatio adequata dupliciter, cui Eꝫ Virtus
numerica huius effectus plurimus ab hac causa, potuit esse ab alia alterius ordinis, Et non ab alia Eiusdẽ ordinis?
Respondeo; quia causa alterius ordinis Habet Eminenter totã Virtutꝫ causarꝫ Eiusdem; Vacuatam causa Eiusdẽ
ordinis non ita, propter illarꝫ diuisionem; quia Talis diuisionem, Virtus plurima pariter diuidatur, atque adeo
Virtus Vnius non Habeta plura, = Hoc ergo nihil obstat, nec occurrit difficultatis, quia non loquimur
de determinatione, Vel plurimus Et dogaris effectus; Vel Eꝫ nãa sua effectus Vt determinatus habeat deppdentiam
ad hac numꝝ causa, Vel non. si ꝫg: Ergo a causa Virtuosa non habet essentialis determinationꝫ; atque adeo
potuit ab alia causa ~~Equinoctij determinata~~ Virtuosa determinari. si ꝫ: Ergo causa alterius ordinis non
Vt Virtus plurima illius determinationis, patet ita, quia deficiente illo a quo essentialis determinationꝫ habet;
deficit Virtus illius plurima: Ergo deficiente causa Virtuosa a qua determinationꝫ essentialis habet, deficit
Virtus plurima illius, ꝑde nequa a causa Equinoctij esse potest.

Quod Eꝫ Nãa Sit plurima Voluntas facium

nitatis, quia talis diuisio non auffert nag quod quid ipi strictè sumpti; cum ens palam sit nag ex se diuisiua quidditoq omniu effectuu stantiu sua specifica, sequitur etiq quod quilibet quidditus diuisibilis sumatur; & sequitur 2tia: tota Ratio quarumcunq quidditoq earundq effectuu num. a duplici causa diuisiua, vt diuisio indiuidualis nag; & diuisio indiuidualis vt entitativa, & accidentalis: ergo indiuidualis & entitativa, & accidentalis: hoc n potest obstare: ergo. Nulla diuisio nag esse diuisiua accidentalis, seu indiuidualitas, non vero substantialitas; atque adeo Petrus quidditua illius vna vt negatiua omniu diuisibilis vna igne quod strictè, multiplex vero quod extensiue, sequitur quare Petrus num se extendi possunt ad earundq effectu.

3 Nisi ens vt, quoty sumunt Aduersarij vnitate numerica causæ, vt effectus huius nequeat alterius esse; 2 falletur, quia quamuis causa vna numero sit, non ideo vt respondentiua vnius soli num effectus, quilibet ens differens vt ad plura, & plura sine fine: ergo ex determinata causa non esse arguitur determinatus effectus; secunde quæ adiuntur 2tia: non minus vt de vna causa obtinere effectu, quæ de natione effectus obtinere 2 causa: 2 eadq num causa totali plures effectus: ergo idq numero effectus totali 2 multiplici causa.

Tandq hanc veritatis primo 2 specialiq Eucharisticæ quæstionis ad discretionem pertinentes à substantia panis, tq quæ à causa materiali; falsa vero discretæ 2q non sunt derogatq à substantia panis, 2 Deo; potius vero falsa concurrit 2 quærenti, aiunt Thomistæ nouq substantiq à Deo creari 2 initianti generationis termini: ergo eadq num quantitas 2q deposita à duplici causa totali, nimirum à substantia panis, & nouæ substantiæ cui inhæret = Quæsti: causa concatenatiua effectus quoty vt esse, vt dicit quidditua, quia concatenatio vt connexa quidditio; 2 esse quidditus ad hoc num idem, concatenata ad alio 2q ad illo poterat panis.

Exarmantur argumenta Contra assertionem

Omnes V. D. Th. quæst. 3. art. 2 & Ex Maximè Stra nos vt. art ens generabile vt eadq num substantia, Deus Pater, sua Mater = Ens esse Thomistæ primo D. Th. nihil de generabili, corrupti, & tali de facto. 2 quia Rationes nostræ etiq de facto asserti suadent, dico quod si Deus esset Pater, seu alia Mater, vnitas numerica filij eadq esset, sed ger distincta causa vnitatis; atque adeo ipso simile vt quod ger eadq causa vnitatis per quæ filius vt unus num ad hoc Patre, & sit idq num ad alio nec ger diuersa causa vnitatis fluentes, quia duplex alio necessaria vt, vt quæquæ Deorum genericq denominet agens.

Omnes V. vt unus num effectus quidditus ad hanc causa, potuerit ad alia quidditus, & debet esse illa Petrus quidditua illius? hoc non: ergo. Ego minor: vt esset Petrus quidditua illius, debet dari vna distincta Petrity quidditua alterius; 2 hoc vt manifeste falsum: ergo. minor. Prat, quia Petrus altera humanitas igne num vt Paulo igne, 2 quæquæ sua Petrity habet aliquid distincta, & diuisam = Petrinitate: causa quare diuersa ad alia, non distinct Petrity alterius speciei, nec effectus eius: ergo a simile. ideo genericq vt vera, quia species vnius sub genere quidditio limitatur ad specificos effectus; & sub vt specifica causa vnitatis, limitatur etiq causa num distincta ger diuisiuales diffrat ad distinctos effectus num? ergo.

Concedo maior, & nego minor: ad probationq distinguo maior: deberet vna distincta Petrity & alterius ger indistincta, nego maior: ger similitudinem concedo maior; sensu ens quod 2 quæquæ diuisiua duo datur vna similis alterius, datur quod tota vna qualitatis de quacunq, atque adeo 2 quæquæ Petrus quidditua omniu effectuu illius speciei; cum ens hæc causa hunc effectu, & non alium quidditus, adhuc omnibus exercitatis? 2 dico: & similitudine Petrinitatis soly qualitatis similes effectus, & non idq. vera similes effectus ipsorum, in Petrinitate agnitus distincta ratio 2 distincti circumscripti. Eadq vero, si sit idq ratio, quia quamuis Petrinitas diuisa vt Petrinitas diuisa sit, ad vnu, & idq effectu extendi potest. Adhuc hoc 2 causa equinoca. Causis Petrinitas diuisa vt Petrinitate causæ vnitatis, & tanq extenditur ad eadq effectu, ad quæ causa equinoca.

Ad 2 dimatione ens deadæquate sui, & neq sit, ad probationq duo limitari ad specificos effectus. quæ possit se extendere ad alios alterius speciei, quia 2 una specie non saluatur altera diuersa, & ideo non saluatur, quia cum species sunt sub genere, diuersa vltra vt fortius, diuisione extra genus, atque adeo vt fortius diuersa

natura; Unde nihilominus quod effectus humi nec specifice non valleat oriri ab alia nec specifica: Et tres sub specie causa Innocua contingentur causa individuales quarum qualibet salvatur tota species metaphysica, et nec specie; cum ex hoc omnes effectus individuales oriuntur, omnes producere valeat; Et individuatio non limitat nec quoad entitatem, et esse nec nec: Ergo.

Confirmatur: Ergo Petrus adultrina tenetur cum Petro, potest Petro rem abducere; ergo Deus: Petro tenetur omnes effectus specie; Et Petrus sit unus de individuis illius speciei: Ergo. = Probatur: effectus corruptus, a Deo salte requiritur valler; Et hoc ideo sit, quia causa corruptionis realiter pertinet: Ergo ens ad aliqua causa innocua respondeat valler. ergo Deus: quia licet causa individualiter innocua sit Petrus ad multos effectus pertinet contentos sub specie; effectus corruptus, sit pertinet, et contentus sub specie innocua: Ergo trem a causa individuali realiter respondeat, quod sane mirum sit.

Hac Regula ng Scotus corrosa, et exacerata fuit; et quia trem generantur ad adinvicem, ignis ab igne, homo et Petrus sit Petrus adultrina Petri ng pertinet, non ne ng? quid ng mirum quod Petro pertineat: ng pertinet, et pertinent, adhuc tenetur ng pro adultrina, accipere et illum pertinente licet, quod nefas sit: Dico ergo quod Petro pertinere non est tenetur adultrina sui; quia Petrus adultrina sit pertinens ad effectus pertinentes, et tria causas tenetur, et tamen debet esse pertinens ad aliud distinctum a se; Petro autem pertinere omnia per oppositum contingunt = Ad ng duo effectus corruptus posse eodem sui respondere ab eadem causa, atenta nihil adsumente, et se; eadem tamen divina mensura tenetur adigi fuit.

Arg 3°: Altero humi causa, eadem num ad duo effectus requirit: Ergo nequa effectus idem num: ans sit certum ng altero sit alterius agentis, et ultima cum actualitas, ni sicut denominata agens, et ipso actio sit, quod Petrus denominetur agens actione Pauli, ty quia duxit egressionem a suo principio, ty etiam quia a illo subsistaretur idem accidens; Ad subsistere distinctum, quod nequaliter pertinere sit. Ergo ng. altero existente tenetur limitata sit, et determinata ad certum effectum, ita sit hoc altero ad hunc effectum, et non ad alium sit, quia hoc altero sit pertinet humi effectus: Ergo distinctis actionibus, distinctis correspondent effectus.

Hoc arguitur contra, ac pertinentia laborat inconveniens in actione divina, quae distincta sit ad actionem creata: imo altera causa innocua creata distincta sit ad actionem causae innocuae: Ergo idem effectus num non potest esse ab istis distinctis actionibus, patet, quia hoc altero sit pertinet humi effectus: Ergo distincta actioni distinctus num effectus correspondet. Concedo Ergo ang, et nego eg: ad primum distinguo ans: sit tenetur limitata, et determinata ad hunc effectum determinat specifice, Concedo: determinat individuali, nego. ad 2dam instantiam distinguo: sit idem humi effectus, quae nec pertinet nego; quae pertinet per differentiam, ita sit alicui num effectus per illam esse non possit, nego. Concedo.

Ad eg quod causa innocua limitata sit, et huic altero non sequitur quod aliud, quam quod altero nequeat pertinere contra speciem sui specie, non vero quod tota causa specie non possit hunc aut alium num effectum pertinere, quia quod effectus sit hic num non pertinet pertinere ad actionem, Et vel a circumstantiis temporis, et loci, et ab ipso Deo determinante causa ad hunc num effectum. Unde aliud est hanc num actionem esse ad hoc num causa, et ad hunc num effectum, et aliud, distinctas num actiones necessario terminari ad effectus num distinctos: primum patet; Et pronius nego, aliter nec de potentia absoluta Dei pertinet possit tota num effectus posse ab una esse causa divina, quod non accidet quotiens adversarii. imo nec realiter a tota causa tenetur omnes nec omnibus divinis actionibus.

Itaque ut omnino hoc obstaculum tollatur, quaero an altera actualitas sibi sit specie divina ad actionem actualitatem: hoc ng negare non potest; Et altera actualitas sibi tendat in tota effectum specificum, quae tendat altera actualitas ignis, aut tenderet si applicaretur: Ergo ens divinum specifice actionem non acquirit divinitus hoc certum effectum, si ens distinctum numerica actionem acquirit numerica distinctum effectum: Ergo sicut cum divina sit specifica actionem acquirit tantum specifica effectum, ita cum distincta numerica actionem tantum numerica effectum. Nego ult. quia ad illud ly tenetur non attenditur nisi ad tantum illum causa; hoc vero tantum tenetur ponit, ita sit effectus non sit nisi sua certa determinata causa: Nunc non est contra ultimatum, quando aequatur effectus non apparet ab illo ipsum ipsa num. Cum vero tenetur ab illo

Contingentia; cum enim totus hoc quaeratur de effectu pendente ab una causa, cui pertinet ut certum non distinctis
et pergendum aggredior, sit inde quod a quolibet distincta causalitas pateat quaeratur.

Arg 1°: effectus pendens
ab hac causa, ab illa per se dependet, quia ab illa suas esse participat, quae dependentia multas; si ita non
posset esse ab alia causa, non penderet per se: q non potest ab alia causa ita nunc provenire. minor patet:
non penderet per se illud ab eo, quo deficiente, ita omnino esset: si ergo si deficeret causa, a qua esse habet,
ita omnino esset per se: ergo ab illa aqua accipit esse non pendet per se. Maior videtur nota, quia
ut effectus pendeat per se, et simpliciter a causa, se dicitur quod ab illa nec sit per se nec aliorum alia
nunc participet; si ergo per se aqua tene esset, quammodo simpliciter a prima dependet.

Hoc arguit, quod
haec difficultas multorum generabitur, quamvis Archidiaconus sit Stratonicus nullo habet difficultatem; si enim
a nullo esse effect, solum ab ipso necessario ut; Ng ut corpore arbitramur hoc nunc esse huius effectus partis
capaces ab hac causa universa, potuit participari ab aliquibus solis causis, et universa deficiente: pendet
nec ne a causa universa dependentia per se. Hoc nunc mea quae Dominicus sit dependet simpliciter
ab hac nunc forma, quod sua esse existentiale, posset ita esse ab alia forma, quae solo primo mea
esse potuit, recipere; et tamen dependet a prima forma: nec solus pendens ab aliis per quae ctg conservatur,
dependet sui conservat ab isto igne; et tamen isto deficiente, ab alio igne aequo bene conservaretur:
dependet ergo per se a primo igne nec ne. Concludo Petr ab hoc nunc habuit esse, et tamen illo
deficiente, alio quo substituto aequo bene conservaretur; et alia bene multa.

Et ctg Respondeo noto doctrinam
quae Doct habet dist. 26. sect. 5. num° 6. designat ctg. dicit hoc tertio dependere per se: Vel dependere
essentialiter non ctg sunt aequivalenter, ng 2a magis ut, quae prima; quia dependere per se, solum dicit quod
effectus habet esse a causa per suam influxum; dependere essentialiter Petrum addit, quod effectus entitas
sua Petrae, et nata essentialiter postulet talem causam, ita ut causa deficiente, effectus omnino
deficeret. Ad quod doctrina dicendum effectus pendens ab una causa pendere ab ipsa per se, quia Petr sunt
esse illum; si non penderet essentialiter, quia si ipsa causa deficeret, per Ng ipsa esse haberet.

Nec refert, quod
posset fieri ab alia, atque adeo per accidens sit quod ab hac fiat: non quia refert, quia ly per accidens solum
dignoscit causam necessariam, et essentialiter pendentem ab effectu, non vero causam inveniri per se, quo semper
concedo nec accidens esse, omnino contingens effectus habere esse ab hac causa, quia illa essentialiter
non exigit; tamen optime stat, quod illa sit causa per se; et quod effectus per se pendeat ab illa,
quia ipsa influente, et de facto esse accipit ab illa, et non ab alia; sicut etiam hoc calix, hic, et nunc
aqua hic posito, potest non hanc formam, si Ng nunc induceret, quia sicut Deus libere decernit
hunc effectum, et non alium, potuit oppositum decernere, quia sequatur illum ab illa causa non pendere per se.

Assertio secunda

Dicendum Pro uno nunc effectus posse naturaliter plures a diversis causis totalibus eiusdem ordinis, simul operantes,
si applicatio illarum simultanea naturaliter accidere potest; si vero applicatio illarum naturaliter contingere non
potest, sed diminute, dicendum etiam contra superiorem applicationem ad idem passum, effectum futurum eundem
numero ab illis causis simul et adaequate operantibus. Status Conclusionis contra omnes praedecessores
sententias, opinatur potius suggestum, quae dubitatum: Ste illum sub distinctis status, quia status
ignotus sit, an ordine vero sit possibilis concursus simultanea diversa causarum totalium eiusdem ordinis,
ita ut una nec plures, nec pluribus aequalibus sua sua agat causalitate.

Probatur Assertio Patrone; contra
applicat simultanea diversa causarum ad idem passum. Sive naturaliter fiat sive supernaturaliter: quilibet plurium effectus adaequate;
Aequilibet illarum plurium naturaliter. Ergo a multis illa causa effectus adaequate procederet: pro maiore: petatur positus
minoris: quilibet illarum causarum (omnes ad causas necessarias) esset concreatura ought posset, et posset operari adaequate: pro
minori sit casu, quia suppono me Unaquaque illarum causarum effectus adaequate continere, atque adeo posse a qua
libet adaequate produci: pater maior: causa necessaria per se distinguitur a libera, quod illa operatur ought vult.

Causa necessaria vt praedistincta a Deo debet operari quoty potest, alioquin omnibus principijs necessarijs ad operante agentis, quo posito: & concedatur: causa necessaria fluit effectu sui totu altinitatis ad quam vt concreata fertur primo; & alteri primo vt concreata ad fluxum, & altinitatis adequaty ad tu & ita actu operabitur; patet Dea, quia ita assumpta, non potest se combere.

Ng minor Aduersa, nimirum quilibet causary operatur naaliter; patet: quilibet illary esset operatura effectu sui ultimi continuy sua pte; & continuata effectui sua causa vltimali: & quilibet illary causary esset operatura naaliter: ergo effectui adequate procederet ab illi causis naaliter operantibus. Confirmatur: etig si applicatio quotitatis ad duplicia loca sit supernaali, regletio tamen locary naturali vt; quia distat & dationem quotitatiua partis & loco, quae cum sit effectus fertur quantitatis, naali vt. sicut ipsa quantitas: ergo quamuis applicatio duary causarum ad idem pasty sit supernaalis; regletio tamen illary naali esset: patet Dea; idem ty illud Verg vt, quia causa sua virtute naali potest effectu, qui immediat loco debitu pasto cui applicatur; & ita se haberet quelibet illary causary: ergo.

Respondetur Verg esse duas illas causas naaliter operaturas duplex effectu, si vtraque posset adequate influere effectu; Aduersa hec secunda falsa vt, quia cum quo diminuitur applicarentur necessarium sibi vtranque causa atemperatum concursum, quia licet vtraque posset duplex effectu adequate producere, tamen simul & tantu vtraque debet & fugitiu moderare, & concursu concurrere; quia alias vna & illi altero minor esset superata; cum ty Natura fugere sui ad horreat, vt fiat satis illorum & dignis, concursu sui virtuque causa debet atemperari, vt dicemus & quoty portetur alia pondus, quo ymmanu unicuique que potest sit ad illud, tamen & concurso alterius minor adhibet connaty.

Contra vt multiplicitur; Primo quia vel Deus denegaret concursu suum & illi causis, ne adequate influerat; Vel num. si hoc ly. Ergo quilibet operaretur adequate. Vt per se patet, quia causa secunda & dignit concursu primo & illum altinitatis vltimo & dependty, & tuty, & diuinitu: si ly. Ergo Deus tunc operaretur vel contra, vel supra & dignitu cuiuscunque illary causary, atque adeo miraculose: ergo moderatio dicitur, esset miraculosa, ac pde & dignio fugere fluitatis non esset mala, & a Deo fugiu nag operante. Hoc autu dici nequit: ergo nec quod causa concurrit cooperantes quod ty moderatio concursus esset miraculosa, patet, quia causa vltimo & dependita ad adequaty fluxu, & dignit naaliter illy influere: ergo cuilibet & esset vtra & dignitu: ergo miraculosa.

Dices: causa vltimo & adequate dependita ad fluxu adequaty se sola & dignere effectu adequate producere; concursu vero alterius non habens tale & dignitu & potius & dignere moderationu, ne fugere sui terminat naturam. Nec retardatio concursus contra dignitu causary vt semper miraculosa, quia multoties causa retardat concursu propter diuersa contrau, alitantus = & contra vt, & primo hoc vltimo nec speciu Veritatis habet, nec vt adiu, quia ego loquor de causa vltimo dependita & tam omnibus requisitis necessariis; si enim vel cooperante agentis, vel agens, adest aliquod impedimenty, ty causa non est cum omnibus concurrentibus, & debitionibus necessariis ad causandu, ac pde nec probabile dependita, quo posito non influat.

Ad hoc datur vt negando solutionis, quia exigentia primi causa non potest atemperare concursu alterius: ergo nec & dignitu ad effectu adequate producendu: pro ami: Una causa vt creata nag, contingens, & variationi cum alia; & talis causa non potest concursu alterius atemperare: ergo pro minor: causa creata nag & variationi non alia non est illi contraria, vt per se patet: ergo non potest alterius concursu reprimere; patet conseq; quia a nullo alio principio extri potest moderatio concursus, quo ad aliqua entitate contraria; & per causas creatas variationi nulla vt contrahentes: ergo.

Contra: Moderatio concursus adequati esset effectus causa moderantis, hoc autu pdicat proprie plura: primo: quia & illi causis alia reprimeret quicunque aliquem, Deus & omnino voluntatem tuti, quia non est maior ratio ad ng, quo ad alia. Dices: bina causas se inuicem moderare, amplectitur solutionu; & ex illa summopere vitare posset mutua causalitatis & eodu genere causa: Ng & Una reprimit suum alia, & tunc potissimu tuti, nec ab illa reprimi potest, & consequenter non tenent aequalis virtutis vtra sustentationis: Vel & eodu signo mutuo moderate, & tunc vtraque vt causa & effectus simul, & & eodu signo, quod pdicat proprie nimis & dicitur.

Secundo: quia sequeretur ng causa esse pasty alterius, & una ageret & alia, & pariter pdicat: & quia altinitas unius causa, vel negat se ipsa, vel & variona alterius reprimeret

Reprimeret attributa a Aeterno: quia omnino falsum est, quia unus ignis p.e. in contrario Aeterno teneius operata passu, quo se solo, ng in contrario Aeterno posthac resistit qualitatibus Aeris; atque adeo tam longe abest quod unus ad alios moderet, ut potius se adunant. Et vero pariter est falsum, nec erit facile assignare illud Suggeradatum Ut unus attributus coniocatur. Et quia positis Aeterno causa non obstat quod altera sit causa adequata actus primo statuta ad operandum adequate actu 2°: et sugeret fluerent illa contemporanea, si Et adequatus attributus non flueret actu secundo; ex quo datur illud Sugeret fluxus, quod tuto nda admittere.

Ex sugeret datur ordine nat duplici adequata connexione reiectus unus termini: ergo ordine naturae duplici causa necessaria connexa potest cum uno suo effectu. Sed vera posterior: ergo ant: duplici causa adequata actu primo potest cum suo proximo effectu: duplici peccato quae primo committuntur est adequate et positione gratiae: ergo gratia creata cum suo effectione proximo sanctificat: ergo duae causae adequatae, et aequaliter cooperantes possunt cum suo effectu. Et nisi hoc esset nullum esse repugnantiae ex parte causarum, solum ex defectu examinare an ex parte effectus sit aliqua repugnantia.

Tota itaque repugnantia ad adversarios reducitur ad effectum, qui, cum nihil sit ens et dicat actionem ad sui esse, ang vetitat solo titulo sugeritatis ex genetivo ad Deitatem. Unde Ut hanc rationem totam ferme Ang nobiles contentientes et doctrinam conclusionis peccandi: quare sere pollo anathematizata concursum adequatum actu, ut sugeret fluxus, et non positivum causae sugeritatis adequatae contingentis cum suo effectu: anglici causa. Quemadmodum ens effectus ng cogit causalitatis ad esse sui actus, quia una actio adequata sufficit: ita sufficit una contingens: et tamen multiplicatio contingentis non Ut sugeret fluxus: ergo nec multiplicatio actionis.

Iam ergo illud incommodum non deberet esse ita nobile, ut cogeret illum desinere a veritate sententiae: itaque ista duo incommoda, minus amplecti vere prudenti erit: duo ng incommoda ita sunt hypotesi difficultatis: ong sugeritatis; et simul obscuritas; prima singulariter nimia liberalitas nat, secunda simul nat parcitas, quia moderantia virtutis potentiae operari timentis actualitate, non Ut aliud, quo virtutis retractio, seu sugenies: quid ergo congruentius erit naturae, quid quo nobilius? An Largitas, an miserabilitas? ate sententiae audire licebit. Et liberalis nat, quo locus sugeritatis, et promptus sunt monstra plurima se dictory, et quaque manu, vel tua eractio, quod, ne sugeritandans causary virtus otiosa maneret, et sugeritatis elegit natura. quia ergo de sugeritate contendis.

Unde Ut genetivi maneat veritas nostrae, fatetur effectu ng toti actioni cogere, ang esse sugeritatis, et cogetis considerari effectus; sicut vero si attendatur ad cogetis causary, quia actio non solum Ut adjuncta ad agendum esse effectus, et ens intrinsecum ad determinandum agens: ergo quamvis cooperata effectus una cum illi actionis Ut sugeritas, non tamen cooperata causa, ang cum Ut proxime cooperata ad positivum adequatum, cogit ig determinari per actionis adequatae, ne virtus qui otiosa lugeat, admodum quo effectus naturalis non cogit monstruosa partis Vedundatis. Nihilominus illa permittit, quia ita cogitur a sugeritandanti virtute causae. Sit actus et eundem patriarcho dati in sugeritandans, quia ita sugeritandum non cogerent peccata nra, tamen ita sugeritandum et voluere, cogerent. Divina contra.

extricantur objectiones contra assertionem

Primum arguit ig sugeritas manet solum, scilicet effectu pendere per se, et per se non dependere simul, et simul Ut a duabus causis totalibus: pendere per se, quia accipit esse a causa; non pendere per se, quia ipsa illary defficiente, altera pereunte ita esse haberet effectus. miratur qui quidam Scotistae hoc Ut arguit, pugnare alias effectu cum sua naturae causis a duobus causis adequate concurrentibus. nec video quo modo inferre, quia status se offert potest occurrere: quia effectus adultus nunc ad hanc num causa, potest ad alia causa num sustentia esse, et ig ita esse, et ig si prima illa non adesset: ita esse haberet, et ig si causa a qua nunc Ut adfuisset: ergo adpendet, et non adpenderet, propter rationem sugeritatis. ita duo et concilia effectus reiectus causary et actus primo.

Unde hoc Ut arguto nullo pacto sentio, non Scotistae propter dicta; non Thomistae, quia quamvis humana nra tripliciter esset terminata subsistentia, non ideo aequa

Nota effectu causary per se pendere a tota trinitate, nihilominus si Deus primus in esse, hoc tene esse effectus quia non cogitur ab uno, et uno.

retur nãq gedere, & non gedere, & à triplici determinatè gendera, quamuis ex defectu alicuius posset arguj nãq eorũ modo subsistere, & vario vt quia à triplici adequate fluentiũ esse subsistens haberet: cum ergo effectus rãq esse possibile haberet a duabus causis adequate fluentibus, à duabus illis adequatè gendueret, non degedetia fundata & exigentia effectus, qui eorũ modo esset, vna tota fluente causa; & degedetia fundata & fluxus aqua defacto accipit esse ab vtraque necessario operante.

Dices: Vbi vt duplex degedetia, vt ego duplex diligetia, seu exigj; & effectus date duplex degedetia: g & duplex exigi: g sicut effectus degedet a duplici causa totali, ita duplicj exigit causa. Maior patet vt difficultas videtur manifesta, quia degedetia ultima sumitur ex concursu exigentiũ; sed ista entitas que ab alia non degendet, illa non exigit: g que degedet ab alia, illa exigit = Nego maiorẽ: quia degedetia nihil aliud exigit dicit quã accipere esse ex vero influxu precontinentiũ illius: cum ergo sit a duplici causa totali eiusdẽ ordinis, vtrinq eiusdẽ numẽ effectus, ex vtraque simul esset degedens: Ex eo, vltra contingit, addit necessitatẽ ad hãc determinatã causa, ita vt ipsa deficiente, effectus absolutè non esset, quo ad effectu non requiritur, quia illa non exigit determinatã causã, & pati ita limites patet.

Arg V: Vnus num Locus non potest replere nãliter à duplici corpore: g nec vnus num effectus à duplici causa totali esse potest nãliter. ppo seq: idea primj vero vt, quia quodlibet corpus vt causa adequata repletiua loci; & quilibet illarũ vltiarũ vt adequata causa partiua effectus: g vtr a duplici causa nãliter esse non potest: tã arce de duabus formis, quã nãliter esse non possunt & eadẽ mea, preter eandẽ rationẽ. = Confirmatur: vnj corpori nãliter non potest esse a duplici loco: g nec vnus num effectus a duplici causa. ppo seq: idea primj vero vt, quia locus vt superficies adequata corporis exhauriendi totã nãlẽ extensionẽ corporis; & vna causa adequata vt adequata superficies effectus, exhauriendi totã causã alterãtã: ergo = Confirmatur V: vna pars subiectiua, quia adequatè vnitur cum alia, non potest vlterius cum altera vnirj adequatè, eo quod nihil vnibile sit illa; & nihil vt vnibile effectus, a causa adequata non producitur: g nihil vt effectus producibile ab alia: Ergo vnj effectj esse nãliter producibile a duplici causa adequata, repugnat.

Ad arguj concedo ant, & nego seq: ad probationẽ nego maiorẽ quia duo corpora non possunt nãliter loco vnj replere, & eo precise quod quilibet sit causa adequata, alia nec duo corpora penetrata possent loco vnj nãliter replere, vt dixj, quia supposita miraculosa penetratione, & extensio illorũ in loco nãli vt, a quanti nãliter extensa; & ideo non possunt in vno loco contineri, quia ex tali penetrabilitate nãli mutuo se expellerent, nec in loco vt capiebat ad duplicis illarum effectj, quia vt nãliter determinato locati: causis vero, quid eiusdẽ ordinis sunt non se mutuo reciperent, & se mutuo expellerent, alias nec partialiter ad tendẽ effectj possent concurrere, atque adeo ad illj producendj adequatè concurrere valent, quia effectus, vt pote nãliter contentus illarũ pictura cappa vt illarũ duarũ caligarũ simul applicatarũ, & alias non habet esse nãli determinatum ad vnam causã.

Ad confirmationẽ nego paritatẽ, quia possibilitas esse simul in duplici loco, non oritur ab illo principio, alias nec diuinitus posset in duplici loco esse, nec vlla nãli extensionis, quod ostendimus in Metaphysica, hic docuimus & ostendimus ex parte rei vnã esse, & quidẽ nãli, supposita miraculosa applicatione eiusdẽ corporis ad tendẽ loci; Secunda patet, quia virtus determinata & habilis, ipsorum vt ad vltiorem & postremum nãlẽ, aliàs non esset determinata. Sed vt ergo illa possibilitas ab adequato non oritur; & motus nãlis, medio quo corpus vna nãliter adequatur; cum ergo motus localis sit successiuus, necessario mobile debet hunc loci deserere vt alium adequat, quia duo ma simul esse non possunt, iuxta illud contrarietatis principium, & ad quã, cum ergo nihil loci & tenatur & capiat, paritas redditur in oppo.

Secunda confirmatio negatur vt, & ratio ab illa facile me expediam, quia rei atque Hominis ad sequentẽ, ng & animi sententia illa non vt ratio sustentationis subsistentis; & vel ipsa quidditas non potentia tota partis entitatis modificare, vel, augmento nãlis totius integralis, & alia ratione rei Diadis: Inde arguj meam non negat doctrina arguitq Hominis nunc amantes adequationis causa cuius negant omnes res equationis de genere; cum res adequata vno duarij partij subiectalis, non dotet ad alias, & alias inequalitates vnibiles: Ego cum non fundet adequat, & contingentia, que cum sit simultaneus causa respectu eiusdẽ effectus; ad illius effectus adequatè esse potest.

Ideo que permitto vna partis subiectalis adequatè vnitas cum alia non posse cum altera vterius adequatè vniri, quia vt ita adequatè, atque adeo nihil vnibile

ut illa: Nego tanq illata paritat, Ratio ut quia ut ait argutus nihil minus ut parte adequate
Unita, & toty ut Unity: effectu vero totu ut deducibile à duabo, vel pluribus causis partu primo, quia
illary virtute naaliter continetur, Unde ipsu agitatu simul, illy simul ducere valeant, non ita ut primo
ducatur ad una, & ab alia postea, q naaliter contingere non potest, & simul ambo, Niai esset simul partu,
& pon, q non potest esse; Sicut ens effectu primu quattuor ad una causa, non potest trary ad alia duci, quia
ut ut partu, ita pari tota Unita cum alia, non potest cum tertia Unire, quia tota pria Unibilis ut ad
alty reducta. Cum hoc tanq conjuncta q simul similes effecty ad alty reducant.

Arg 3°: effectu non potest excedere
virtutz cause; & effectu pduttu à duplici causa adequatè excederet virtutz cause: Ergo. prata minor: & probatur
minu causa non distincte patta; & effectu participat effectu totalz duary: Ergo effectu excederet quecunq
illary causary = explicata: nulla enim illi causa ut otro data: q traque agit, & quilibet quoty potest
q effectu necessario maior, & perfectior produxit. quia ens negabit subty à se ipsis accipit quoty pollet
gratiare, non manifesty necessario cognitum omnibo illis, & illa duo causa comunicant effectu, quantum
possunt: Ergo Naderet cognitoes, & perfectiones.

Concedo maiorz, & nego minorz: ad probationz Concedo maiorz
& distinguo minorz: participat entitatiue effectu totalz, & formalz, Concedo minorz: participat effectiue, vel
magis quoad ipsionem ad una, quz ab alia, nego minorz: una traque causa totalis ut virtus remittit omni
gradu ipsionis: alia ita nec magis, nec minus: Ergo gradu ut aliqua perfectio maior, alia
non licet causa omni gradu perfectio: Ergo effectu non potest Naderz perfectior. patet discursus.
& gradoz qualitatiuz summe intensis ut gremitur exemply, quz in comunitate cadz subdo, non licet
magis alicuy, aut aloy, quz ut Deus, aut una ex duabo qualitatiuz.

Quadamody ens causa non est
virtus ipsius una, quz non sit alia, ita nec effectu eius duplo perfectio maior, quia idz ad se ipsum
nec manu, nec minus ut, soly ens potentie maior esse, hoc ut, ad cuiadz effecty plures virtutes se
extendunt, sicut ad cuiadz terminy plures sunt Rey. qre quod patet ad oppositionz, quz non Nadet
locy pria, quz comunicant ty, quoty subty recipere valent, ty etiz eando perfectionz: si ens plures
sapientie cadz Deus perfectio, quomodo qui [illegible] plus Naderz potest, quz qui gratiam. &
Nadant Stoici in humanitate esse magis subditum, qm trahitz divino subditorio, quz per huana.
Nadant pariter quomodo Deum Deus se excederet, qm perfectione, cum quo divine relat
ducerent perfectionz, si una relatione, non ut maior perfectio, quz alia. propter hoc semper
seu primo existimauit illg Comitatz Rationz.

Nego: de relatione causz totalis. ut quod se sola ducat
effecty; & nulla enim illi causa sola ducere effecty: Ergo nulla ut causa totalis = Distinguo maiorz: quod
se sola atque exclusa alterius concedo maiorz: atque pariter negatione nego maiorz: & distinguo minorz: nulla sola
ducere deffectu attributi exigenti contrary, & minorz. Vat. Concommitatz Concedo minorz: & nego Cq: Aliud
est ens ut causa esse solitarie, aliud esse adequate: Et ut causa omnino accidentale: Et portat exigentiam non
ens ut causa esse solitarie, aliud esse adequate: Et ut causa omnino accidentale: Et portat exigentiam non
exigentia attributi ad adequatu effectu actionz: Immo contra hoc potest opponitz, quia causa adequata ut
exigentia attributi ad adequatu effectu actionz: Immo contra hoc potest opponitz, quia causa adequata ut
illationem exigit attributi pority, ut effectu adequate valeat sita se haberent cuiz illa, quia supponimus
& inaquata adequatu virtutz: Ergo.

Arg 4°: Cadz actio non potest esse à duplici causa totalz: & nec idz effectu.
V: gre pluz actionz non potest fieri duplex effectu adequatu: Ergo nec unus numo effectu per duplicem actionz.
3°: quilibet actio ut ab alia distincta: Ergo cum practica ut distincta effecty ducere debet; Niai super flue
agerent = Deus ad 13 agentia denominaz, sortitur ab actione ut exercente; cum ly sint agentia distincta
distinctas esse actiones exercentes necesse ut, quia sunt agenty determinatione: effectu vero non ita, quia in
differenti ut, atque adeo causa determinatz non allegatur, & qualibet duplex valet simul, quia simul ut
nemus & illary virtutes.

Ad. 3 duas actiones esse omnino determinationz agentis, atque adeo non posse & duplicy effecty
tendere, Niai potest illa inquala & pfectia ducere: effectu vera non sic: Insuper, quia una actio adequata
ut tota virtus agentis & alia, quz per toty causality concaturitur, Unde duplex toty ducere non valet. Praeter
hoc una causa duplici actione non valet, etiz eando effecty ducere; & etiz, quia nulla ut exigentia nec

exparte causæ, quia per Nullæ totalis actionis sine aequeratur; nec exparte effectus, qui per Nullæ actionis exhibetur: sequens vero, quamvis non sit exparte effectus, data tamen exparte causæ, quare Victorius applicatus Patri filium dedit?

Tertij multis modis, ut vult tu omnimode actionis proportionata, si non potuit, quia actionis transeuntis correspondet tui germanæ: increata, tuis creaturis: accidentalis, tuæ substantialis: ergo exhibuit actionis. Hilarij geminatæ, male arguta, geminatio, et distinctio terminis, aliàs nec duplex causa adequata ordinis duarum; nec duplex causa partialis unius ordinis possent unà producere tres, quia quicunque ut alibi distincta. Dico ergo, quod tres non exigit distinctis agens, nec actiones distinctas distinctos terminos, hoc big accidentale ut, sibi igitur tres exigit nihil nisi, nisi gabij distincti sint.

Assertio Tertia.

Deitas Trinitatis unum Materiæ esse simul formam à duplici forma substantiali sua specie, sua numero distincta, etenta absoluta potentia Dei. Hæc Scotus facile potest exhibitione gratiarum, quæ sibi contraria arguere nititur, qua ut potissima Patris formalis difficultatis de genitis. Dico negatur de genitis, ne aliqui, quia statuimus coexistere naturale duarum formarum, una materia, super hunc indicet exhibitatis difficultatis, quia ibi fuimus locuti de coexistentia instantanea, secundo assertionis exhibitionis propter formalitatis, ut naturale, vel ibi centralis formarum: Hic autem etenamus de coexistentia permanenti, et per multum temporis duratura, quæ ordinem habent genitis inducamus, genitis tamen non formalis.

Probatur 1° Ratione efficaci: actualis coexistentia formæ, non ut est totalitas connexa cum alia: quia coexistentia sibi ut naturali; atque adeo potuit Deus duplicem formam in materia conjungere. De facto illatio ut legitima: patet ant: primo, quia coexistentia omnium quantitatum per alia ad unum locum, non ut est totalis, aliàs nec de genitis possent duæ quantitates in uno loco associari; quia nec coexistentia omnium formarum per alia = Secundo: Duæ qualitates ejusdem non expellit ab eodem subjecto alia specificam summe intensa, ut communiter docent Thomistæ: quia quod primo.

Confirmatur Ratione: ita cum igne connexa virtus combustiva applicata materiæ combustibili, sicut cum forma substantiali connexa coexistentia alterius ab eodem subjecto; sed cum illa coexistat optime calentia Deitatis; ergo ut patet in igne Babylonico: quia cum coexistentia stare potuit illius caloris. Hic dico de quantitate, quæ sibi connexit extensionis, et loci repletionis; etiamsi fatemur quantitatem dari caloris et extensionis sensibilis Eucharistiæ mysterio: Nego itaq; dico de accidentibus extensionis actualis assignata à subjecto, a qua dimitti absolutum: quod ergo de qualitate dimensiva simul duarum formarum simul una materia contendamus.

Respondebis: duo corpora esse in uno loco, quia ibi non sunt per modum plurium, sed per modum unius; quatenus penetrantur, et ideo Deus potest à quantitate auferre extensionis localis, quia distincta realiter ut a quantitate, atque adeo non ut connexa essentialiter cum quantitate. Atqui coexistentia ut effectus formæ distinctus ab ista, aqua ut immunicata penetrare non potest. = Ad 2 dico qualitates summe intensas non immunicare subjecto simul esse, sed secundarij, unde possunt associari.

Hæc Scotus, si Deus videatur, non sine ratione refundat, quia ita ignorat nec familia non indocto, ad litteras scribatur, sed mea difficultas semper manet tacta; quia quando duo corpora penetrata sunt duo, an non? si 2°. ergo per modum plurium in loco distinctum, ut penetratio duorum, i. plurium ut, secus autem non esset miraculosa: si 1°. ergo ibi non ut penetratio = Insuper. Miraculum ut, quod illa quæ quæra sunt ratione ad instar unius intrinsecus associatur, quia duæ formæ sunt una, quia duo ens fiant obstat realis diversio, sic non, quia una per se illas duas reigerit. Deinde illum per se: ergo quo illud fecit, quare non hoc?

Dico extensionem localem esse realiter distinctam a quantitate, ac prædicabile a Deo separabili: coexistentiam vero non ita, quia effectus ut forma a forma realiter distinctus, nec ita, nec ita, nec ego Thomistæ agit; quia de tuo, et Thomistarum doctrina duo corpora non possit dimitti esse simultaneo loco, quia extensio non potest multiplicari, immultiplicato

mangte corpore, sine quantit, quia effectus posset ee; cur q effectus istr distinctus realiter ee à quat, & non coagulio? cur partes illa coherens ee separabiles, & non coagulio? Aut cur coagulio vnius forme subtrahtis causabilis ad alia, ee effectus separabilis a forma, & cur separabilis coagulio vnius forme accidtalis? Vtraque ly fundata, incompossibilit physica formary, quę, cum sint contra ria, mutuo se expellunt ad eodę subo, & nihilominus associari possunt ly vnico subo: cur q non duę formę subtrahtales ly vnica materia?

Item tty tur regredueo dicendo: sicut forma subtrahtalis comparata ad mag ee actus primus illius; ita forma accidtalis ad eandę mag, ee actus illius secundarius; & duę formę accidtales communiter dicuntur simul ly vno subo, sine determine quod aliqua illary non sit actus secundarius subi: ergo patitr poni possunt duę formę subtrahtales sine determine, quod alia qua illary sit actus primus mag. Maior ee euidens: minor patet: dea vero ly qua ee difficultas, quia continet principale fundamtu totius tractę, patz: ideo forma subtrahtalis non dmunicaret primy esse, in congressu alterius forme subtrahtalis, quia ly illud nisi haberet dmunicatu per primy, ly subtrahtalis; sed casu q vna qualitas dumte ipsa non coagellatur ad alia de nouo aduenientę, ly si ppositio, nisi ee secundary: ergo illud non dmunicaret forma de nouo aduenienti. Dicendu sic ita efficax ee, ut dicty ergo illo Duncan: Modo sic: esse secundary forme accidtalis, ee effectus subi ipsius non minus, quę coagulio effectus subi forme subtrahtalis: imo magis, quia ee effectus primarius forme ergo si dmunicat subo ergo si sit secundarius subi: ergo, aut forma accidtalis illud de nouo aduenienti illy dmunicat subo; & dispecie alterius, aut non? si concedat? Sicut ad dmunicationem illius non requirit alterius coagulio primo; ita non exigit coagulio forme subtrahtalis, ee alia sua effecty dmunicet: si negat? q sicut est proprius dmunicato primo esse ad vna forma, quę precedat alterius coagulio; ita est proprius dmunicato esse secundo a forma accidtalis, quę precedat alterius coagulio; atque adeo ee sunt aggregabiles duę formę subtrahtales, ee non sunt aggregabiles duę formę accidtales.

Vnde fatendu ee quod tamen coagulio, quę existentia locata ee separabilis ab ipsi forma de pot absoluta Dei, quia non minus pugnat connectr existentia suary partiu, loco, quę forma subtrahtalis alterius coagulio; nec minus ille ee effectus subi forme, quę alia; & tamen potest Deus existentia precisa dmunicata quantit; non obstante coagulio: ergo ista, dicendu ee forma subtrahtalis: & vtro tty quia cum Deus ly primy habeat formari, potest non subsistendo concurrly, conseruatiue dicti in congressu alterius, & tenet nego potent ab alia coagelli; non vltri forme subtrahtalis gotthery esse ipso Deo.

Occurritur argumentis sent, & contrariis.

Arg ee: posita causa & causalit, non potest non poni effectus: ergo posita forma subtrahtalis, & cum informatione non potest non poni coagulio alterius forme. ans ee patet; causa efficiens, qua ponita, cum sua actiua non potest non poni effectus; ita patz: & coagulio forme, ee effectus alterius causatus ab subsistat tegnę a causalit; & posita forma non potest non poni informato: Ergo nec causalitas: Ergo hac posita, necessario ponitur & coagulio. Item fundamto minime ee patent dicendu: Concedat dua qualitates oppositas & summe remiss; ipso facto, quę ponitur, necessario ponitur causa, & causalitas: quemmodo ergo non sequitur effectus coagulionis?

Vltimo ergo ans: non potest non poni effectus primarius, & quę sequitur; concedo ans: secundarius, & quę sequitur negat ans, & consequtia: nec obsta patet ad dicta: coagulio ly non ee effectus sequitur a forma, nec connexio ejus existentialiter cum illa, patz tota ratio: Ideo ly & coagulionis connectitur cum forma, sicut quant accidtal, & alię realg sic. Quemadmodu ly ponita causalit causę efficientis potest non poni effectus sequentis, & cessante, patz tota ratio, & patet patitur quadruplex ignis, qui ignit, & nisi fuisset sine combustione, ita sine calore esse potuit, patitur ee assumendo de forma sequitur effectus secundarius.

Dices: formato vnius forme connectitur existentialiter cum actuali coagulione alterius: ergo ponita format non potest suspendi coagulio: patz ans: formato ee primo esse simpliciter materię, & primy esse simpliciter, connectitur necessario cum alterius coagulione: ergo. Maior patz omny ee ens minor patz: primy esse simpliciter connectitur necessario cum exigentia alterius esse simpliciter, & primum,

à ſ ℭ oppoſito Alterum eſſe ſimpliciter, ſt Lætitia talis primi eſſe ſimpliciter: ergo. Minor ſt notta ℭ tui: Maior, quamuis Euidens, facile probr: primum eſſe ſimpliciter connectitur neceſſario cum necessitate eſſendi eſſe primum ſimpliciter; ſ neceſſitas eſſendi eſſe primum ſimpliciter, neceſſario connectitur cum ℭ poſitione Alterius eſſe ſimpliciter; Alias non eſſet primum, ſt patet: ergo.

ℭ plicata hac Ratio: aut duæ formæ ſubſtantiales eſſent ſimul Immediatæ mag; aut una poſt alia: ſi 1m? ergo nulla cuit actus primus, quia non ſt maior Ratio unus, quam Alterius: ſi 2m? ergo forma de nouo aduenies, non cuit actus primus, ſ ſubſecutus ad primum actum; ſ quia quia ſubſequuta ad aliud, non ſt primum: ergo. = Queſtio: forma aduenies non conſtitueret cum mea una cui actu; ſ hoc ſt ſontiale: ergo. Nec maiorg: forma aduenies quæuis mag ſimpliciter actu; ſ ℭ forma actuata, & alio actu non ſit una cui actu, quia ℭ duplex entia actu non ſit una per ſe, & actu; non inſ ſit, quod actu tenet: ergo. = Inſuper: ℭ duplex illa forma, aut eſſet una, aut duplex compoſitu: non primum, quia ℭ duplex determinate ſpecifica ſit duplex ſpecifica: non 2m: quia ℭ uno determinabili, non ſit nisi una compoſitu.

Rabetur ſ ſupra dicti fortiora fundamenta ſpecifica nitita contra Sent; ſ ℭ dicti incorpora habetur pariter inſtratum duabus qualitatibus, aqua minime ſe ℭpedient contrarie; ſ etiã ſi ſui pariter actibus actus negotio inſtratus parare poterit: Non inſ ſiſtentia poteſt declinare disparitas assignata ab Aduerſarijs, ſcilicet quia Entitas eſſe ſecundarium actui ſubſ, quia ſt ſi duo comparata inter ſe eodẽ modo, ac forme ſubſtantiales. quia non minus una qualitas ℭpit eſſe actu ſecundarium, quã una forma ſubſtantialis actu primarium; ſe quide ſt impoſſibile communicatio actui primarij una ℭ ſubſtantiæ actuatæ, quia non eſſet primum, ſ ſecundarius, ita cuit ſpecifica communicatio actui ſecundarij una ℭ ſubſtantiæ actuatæ, quia non eſſet ſecundarium, ſ tertium.

Ad 1m ad argum Neg ñã ãm: ad 2dam diſtinguo maiorg: ſt primum eſſe ſimpliciter mag comparatiue ad accidens, concedo maiorg; comparatiue ad aliud primum, nego maiorg: & minorg: per quod contrat ad aliam 2dam. Forma itaque ſubſtantialis dicitur actus primus mag ſalte comparatione ad accidentia, quæ dicuntur actus ſecundarij, aut ℭ quid, ita ſt primus mag quanta alia ſubſtantiona eſſe ſubſtantiale ſpecifica, quæ eſſe ℭ quid, & accidentale. Non autẽ poſſet comparari inter ſuas formas ſubſtantiales, quæ eſſentialiter ſunt actus primi ipſius mag. Unde ℭtig ſi aliq actu primo nihil ſ ℭ ſtat, non ideo forma deberet quid quid illa eſſentialiter

& ſt hoc non ſtat ℭ obſtantibus, conſiderent prius cor ſcitatiue omnes ſubſtantiales formas ſimul, priori ad aliarum communicatione; & videant an una omnes illas recipiat ſimul, quia una alligat magis, quã alia: omnes ℭ ſimul recipiet ſuo una natione actus & perfectionis illius: Nec dicatur quod, quamuis illas ſimul habere non poſſit, ſimul illas non recipiat: ergo omnes ſimul & ſolæ recipit, quia omnes ℭ ſe ſunt actus primi illius: ergo determinate ad maã dignitatis illã ſecundum, ℭtig ſi ſimul una ſunt, ſt una poſt alia; hoc inſ omnino accidentale. ſt formæ, ſt patet, Ng ſi Mea caſa eſſet plures ſimul, mutat ſimul actus primus illius eſſent, nec ad aduentus diſtinguo: quid ergo ſunt contraria pręmiſſa?

Ad ℭplicationẽ dico una & alia poſſe contingere, quã ſequatur neutra eſſe actu prima, & utraque actu prima eſſe, quia utraque formaret mag illa quæ per ſe eſſet, una ſcilicet. Nec obſtat quod alia forma eſſet ſubiecta, quia illa ſubiectio non ſt neceſſaria, ſ contingens; non inſ illa quæ ſequuta ſequela neceſſaria. ℭ una Dei, ſt patet ex, & alia creatura, ſunt de linea ſecundaria, quia ſequela illa dicunt ℭ ſi Deus nã, & ſubſtat; atque adeo non ſequuntur forma quæ ℭtig primo eſſe: & altera vero creatura ſubſtantialiter poſterior: utraque tamen actu prima mag ℭcie, & ℭ ſt duæ nãtæ. & intra duas quantitates occupantes unum locum, unus ℭgelus non magis unus, quã alter tribus deberet.

Ad 3m Nego maiorg: ad 1am diſtinguo maiorg: quæ unitet mag ſimpliciter actu ſpecificatiue & accidentaliter concedo maiorg: reduplicatiue n maiorg; & diſtinguo minorg: ℭ maã actuata reduplicatiue concedo minorg: ſpecificatiue n minorg: per quod contrat ad 2dam. ſi ℭtig maã conſiderata ſt reduplicatiue actuata una ſt quod ſimul non poteſt actuari per aliam quia illa conſiderata, ſg maã non ſt determinabilis, Verumtamen ſt conſiderata maã ſpecificatiue sumpta & quoad ſuã entitatẽ nãe ſua determinabile, bene poteſt per alia forma determinari actuari tamen quo ad diuinum & unum corpore, & ſtat ſibi loco non poteſt alio poni, Verumtamen conſiderata eoque ℭ

ſi ℭtig humana nãa ſubſiſteret per ſuã ſubſtãtã diuinã, aſſumeretur à Patre, non eſſet ſt ſubſiſtens,

sug entitatg, & ut sit locabile esse, bene; sno loco collocari potest.

Ad 33 dico q; cuente dari duplex ignoty, adequatg, & adequate distincty, non vero duplex absolute, quia naa una num sit; naa autg, sit pars essentialis compositi. Inde ipsa multiplicata, absolute compositi non possunt multiplicari. Et quia multiplicatur forma, etiq; composita adequate multiplicatur; atque adeo etiq; in naa una sit ung compositg de alio non potest predicari dicendo: Ligny sit aury propter adequatg distinctionq; utriusque compositi; sicuti q; est ens, non esset vera hec predicatio: Aliqd sit frigidum, cum quo aloe, & frigidi tas q; summe idq; subsistentes afficerent.

Negando grauq; sequelam sequi ex hac doctrina, minime q; unica naa esset simul forma cadaueris, & forma vtg, quod placeat; Naa subsistens. Sicut compositg reflectang esset viuy, & privatg vita; ac pide viuy, & mortg: Et licet, quia forma cadaueris ex sua natura sua potentia posset privationg vite = Contra, quia aloe q; summe posset necessario privationg frigoris, & frigus q; summe privationg aloes: Ego subsistens illa qualitatibus & oppositis affectg esset subsistens, & frigidg aloe: esset frigidum, & privatg frigore. Negando q; & ergo non debet.

Nego primo negando similitudinem illam formarg, que quamuis ex concursu communi formarg subsistentiam possent adinuicem producere ad vnam naa, non tamen ex concursu specifico illarg, quia forma cadaueris ducat necessario formam viuentis, nihil non viuy mouens, ac pide mors subsequitur necessario ad vitam: Ergo cum forme alie sint genere successiue, non possunt esse simul; q; alie vero formis hoc ostendit non apparet = Nego p:

forma cadaueris non ferre necessario, & essentialiter privationem vite, & esse naaliter, inde cum quo Deus illius exigentie annuere nollet, non sequeretur esse viuy, & privatg vitam, quia ad hoc necessum esset non dari vitam, quam supponimus dari q; esse viuy, & cadaueri specificatiue, non reduplicatiue.

Ad vltimo:

forma exigit, & vocat sui, ut exigat exigibilia: Ergo ut alia formam, ut alia exigibilem; atque adeo q; formatio ut necessaria exigitur: ybo Deg: forma q; alia secundo habet necessario, quia quia habet ipsa q; alia primo, q; alia primo habet exigentiam exigibilium: Ergo q; alia exigibilem actualem = Formatam: Nego simul determinate forme connexitur necessario cum exigibilium multis preq; exigibilibus; & hec connexio non ut nisi q; alia: Ergo. maior ut certa: minor patet: Nego exigit exigibilium alterum ut unum ut; & ut unum ut, ut alterum secundum: Ergo exigit exigibilem q; alia.

Concedo ang & nego deg: ad probationem distinguo maiorem: Habet q; alia quod quia q; alia primo primum, essentialiter, & constitutiue, concedo maiorem: exigibilem, & secundario subdistinguo: habet quoad exigentiam exigibilium: concedo: quoad exercitium, & actum nego = Ad 33 Nego maiorem, si sit semel de connexione essentiali, & ratio ut, quia unius forme pro existentia exigibilis ab vnione pro productione mediis dispositionibus, que imediate opponuntur duplex pugnantia pro pro existentia; cum ejus Deus posset producere pro q; aa non disponitur, & ita ejus vnionem omnem impedire, & consortium aliarum. Nec unius ut essentialiter alterius negatio potest etiq; vnionem omnem impedire q; aliorum, & gallorum, & vnigarum.

Et dicitur manifeste colligitur ung forme subsistentis formare duplicis magnitudinis, quia non ut forma minor attingat ad formandum, ung q; aa exigendum; & hoc fieri posse respectu duarum formarum contrariarum: Ergo & quod una forma duplicis attingat magnitudinis: Cuius Deg ung cognoscere, & duplici loco omnipotentia, posse facere, & Metaphysica docemur: Ergo & ung forme duplicis magnitudinis capacitate: Preterea: nulla ratione concipitur Deg non posse duas naas generatas; & ung fundere ung unam formam subsistentis: Ergo idq; quod queritur.

Nec dicitur, q; ut aliquis minor, & contrarie allegata, quia magis formatiua non educitur per unicam formationem totaliter, sicut humana naa non educitur, & ratione terminandi per unicam subsistentis = Nec arguit potest ex hoc quod Deus supleat vices causalitatis forme per ung formationem naaliq, & Deo potenti facile minus cause, facilius repugnat, sicut non supplet minus cause naalis, & humana naq; subsistentis, Eternum subsistentis Verbi: quia sibi repugnat quod Deus hanc formam applicet alteri magnitudini, sicut Diximus de Corpore.

Disp 5a

De Causa finali

Quamvis Causa finalis omnium præcipua, & princeps sit, atque adeo omnium prima esse & explananda videatur, Nihilominus illius Considerationem consulto animo reservavimus hic, ut facilliora præirent; quia quamvis hoc genus Causæ nostræ sit omnibus præsertim ducentis frumentis; Cum tamen causalitas, natura & effectus, Patet ad humanam notitiam ob sua difficultates recedunt; Ideo quæ antiquis Phi. tolle Arist. tract. 2. Phil. Cap. 8. fluximus circa finem, & rerum realium cognitionem Eruditæ. Nos autem Naturam Causæ modis Causandi, Circa quæ effectus prout mea permittet, Brevitas per Negligabimus.

Quid, et quotuplex sit finis.

Finis, ut præcipuè sumitur pro bono, quod propter Voluntatem per cognitionem, ad motum ad illum consequutionem media mediorum efficitur. Phil. nag Cum Sc hoc lib. 2. Cap. 3. text. 18 explicuit: Hoc Nunc est propter quod, Sive cuius gratia. & adhuc ab Authore definitur: id cuius gratia aliquid fit. Nulla Res ut agens neque necessario, nec libere quod sui operationes aliquo fine non peragebat propter quæ talia, & talia operata. id ma. omnia Deity agentibus intellectu, & appetitu prædicta Deus principaliter sermo præsentiarum fit; non omissis & plenario aliqua Causa Causata

Summa finis divisio sit ad Authorem finis cuius gratia, & finis cui. finis cuius gratia, vel finis qui ut bonum illud cuius Consequutione stendamus propter ipsa; Sicut Sanitas quæ stendamus propter se, cuius gratia dura patimur & amarissima tolleramus. Solet neque Sanitas aggeri propter aliud ab ipsorum patientis, scilicet propter studium, vel longum iter, & alia, & tunc Sanitas non erit finis, sed medium; atque adeo finis cuius gratia semper ordinari, & tractari debet ab ipsorum operantis. finis cui ut Deity cui Sanitas, aliud Bonum quærimus, sive nobis, sive amico, quæ diligimus.

Secundo dividitur finis, in obtentum, & formale: primum ut bonum illud ad operantis ipsorum, ad cuius executionem elicitur media, & finis ultimo ita ut ac finis cuius gratia. Solus, ut opus a Deuteronomio finis; atque adeo Nullo beata, sive altum ipsi quo Deo fruimur ut finis solus, & Deus ipse finis obtentum. Tertio dividitur finis in Ultimum, & non Ultimum. Summum est, qui ita terminat ita ipsorum se, ut ad aliud non ordinetur: Secus vero secundum, qui ipse medium appellari solet. Ad hoc notes, quod omnis finis ut obtenta sorte, & omne obtentum sorte non ut finis, & Verbo, quia ad Rationem obtenti sortis sufficit quod impetretur; Sc, & Rationem finis; Verumtamen ad Rationem finis Ultimi requiritur quod non sit propter aliud, sed propter se.

Hinc infert Ocham q. 3o. art 1. cui adhæret Sacrist Scotenus solum finem esse propriè finem, quia propter finem cui omnia alia requirentur: Et omnes stendatur Deitas non propter ipsa, sed ipsa amicus quæritur = Quidam tamen dicunt finem concessari bene, & quia Rationem finis, quia Voluntatem non solicitat circa aliquem per Actionem Dei se sumpta, & ut illum subsidio per Actionem aliqui Deity; atque adeo nec Sanitatem stumque procuro, Nec amicus, si amicus sanus: Ideoque Sanitas bene finis ut, quia propter ipsa media procurata, & certo Deity cui Sanitas ut Ultima per Actionem ordinata. Unde Norma distinguo ans: propter finem cui tanquam Ultimum per Actionem omnia requisitum concedo: tanquam Ultimum per Actionem, nego.

Disp. 6a

An finis sit vera Causa Realis.

Dicendum cum Communi Philosophorum Sanctis finem Realem, & bene causa esse; & potest eodem definiri, & quod: quia quid Rei, & Realitas sit propter aliquid, ut Rerum, & Realium effectus illorum propter quod fit; & Rerum, & Realium effectus non potest esse nisi a Rea, & Reali causa: Ergo effectus proximus propter finem, ut a fine tanquam a Rea, & Reali causa. Maior, si bene negata, Facile communitur; quod quid Realitas sit propter aliquid tendat Realitas ad illo propter quod fit; & quia quia, sua esse, & flare tendat ad eius realitas, ut rea Rei effectus illius: Ergo. quæcumque Rei effectus, tendit a causa efficiente tanquam a quo fit, ita a causa finali

tegmq; ad eo gestus quod sit, contrat hoc patrenely illg proprias causalitatis cognimere

Fit satis Obstaculis.

Primo arguitur: Sinu opponitur principio, vt ex tali patet: q sinu non vt principij: ergo non vt causa. quia definitio causq data per rationq principij = Arguitur de medio tollet causq finalq, nec solum patet sine non esse causq realq; sed nec causa adhuc esse, et metaphorice = Dico ergo sinu non opponi omni principio, sed soly principio motus, q vt causa efficiens, vnde sicut sinu vt primu quid, ita vt principij; et vt primy quia sthenon, quamuis possent sit vltimy: q vt sic vt principij, et causa.

Arg 2; Simul cognitis: causa realis realiter, fluens esse effectus, debet esse realiter et physice coniuncta, sed causa finalis soly sit realis, et physice non coniuncta: ergo vt coniuncta, non vt physice, et realis causa. maior patet, quia principium ens coniungimus ente coniuncto causq finalis. minor etiq constat, quia ens rationale, non vt physice, et realis contradistincta = et confirmatur: causa realis dicit realem relationem ad effectu; sed finalis realis dicit realem et extremum coniuncta: ergo. confirmatur: quia non distinguuntur realiter actiones a termino, sinu non vt causa realis, et finalis, quia nulla vt causa realis sui ipsius; sinu, in vt causa, vt sui ipsius: ergo. patet minor: forma vt finis generationis: ergo generatio vt talis non forma vt causa finalis: et generatio non distinguitur realiter a forma, sed vt ista forma finis: q forma vt causa sui ipsius. Sed non admitto, adhuc dicendum non declinatur, quia, quod vt causa finalis, ergo etiq causa res patitur per actionem; sed forma vt causa finalis: ergo sui ipsius patitur per actionem.

Distinguo

Maiorq: causa realis realiter opponitur chimerq, non ens, nego maiorq: realitate opponitur potentialitati obiectiue, concedo maiorq: minorq, et neg. Aliud ens vt causa esse realis; aliud vero esse finis: non coniungit coniuncta media rationem; sicut vero primu, quia vt aliquid reale sit, non requiritur quod coniungat, sed quia coniungi non requiquit; hec realitate gaudet finis sicut vnio rationis causa realis vt, et non physica, quia soly causat vt apprehensus ab eo, exigentia voluntatis ad adipiscendum comitatis illius: apprehensio enim non tendit in bonitatem, realem, sed ideale, et adminus coniungit apprehensa: ergo bonitas finalis vera, et realiter mouet voluntatem, sicut gratia, illa media eligit, et alia reiecit.

Ad determinandum:

dico primo maiorq absolute prolatq esse falsq, quia ad causalitatem ordinis non requiritur status realis relatio, quia desunt aliqua conditio, et requisita coniuncta physica causq. quemadmodum tenet maior pari theologorum Deum non referri realiter ad creaturas, etiq sit causa illarum efficiens. Circa vltimu finis, et effectu dari realis relationem transcendentalq, que non coniungit primum coniuncta extremorum ad distinctionem predicamentalem, sed soly designatq effectus a fine; cum enim effectus vere, et realiter a fine pendeat, tam et realitas ad illu referatur, etiq in fine non coniungat physica, quia sufficit ad rationalem coniunctionem bonitatis realis illius, modo dicto, et sat necesse vt illa relatio rationis foret, et ratio, quia aggregatum non referretur ad, sed ad realitatem bonitatis, que coniuncta facit per consequens, vt ordo totalis causa efficiendi, que realiter referatur ad effectu, que media rationem coniuncta faciat.

Ad

determinationem omnes occurrere tenentur, omne finis causa vera, et ligneus sit, sine per metaphoram; impossibile est vt aliquid se ipsum causare, sine prius, sine posterius, quia nihil sine prius, sine posterius a se dependat: vide duce, et tragua secunda forma vt statu esse causa ipsius vt executu, qua ratione distinguitur realiter, sicut posterius ad coniunctu; unde illa distinctio vt negatiua, quia datur ens esse, et non esse: quamuis ergo esse finis non distinguatur ab eo, distinguitur tamen esse metaphysice, sine qua ratione omne coniungi coniuncta. = Ergo ita quod quamuis sint effectus realiter a fine distincti, vt infra diam, tamen quod nullu finis habet actum.

Disp. 7ª

Quænam sit finis formalis Actio Causandi?

Certum minime est apud Phos finem non moueri Voluntate nisi cognitum, quia motus Voluntatis sequitur apprehensionem intellectus, & ideo Voluntas illa tantum appetit quæ cognoscuntur. Ita docet Diuus Thomas 1. 2. q. 8. art. 1. ad 3. de Anima. cap. 10. dicente: appetibile non mouere nisi mente, aut imaginatione percepta. Ita ab Aug. lib. 10 de Trinit. cap. 1. & 2. docente: Quæ prorsus ignota amare nullus potest: & Lib. 15 cap. 26. amore dignus probus cognitæ notitiæ. Hoc idem repetit plurimis alijs locis. Anselmus etiã Monol. cap. 68 ait: nulla res amatur sine sui memoria, aut intelligentia quæ subiicitur D. Th. 1. p. q. 82. art. 2. & 1. 22. q. 3. art. 2. ad 23. & q. 3. art. 1.

Regnant igitur litigij iuxta hanc bonitas obiecti sit Actio finis mouens Voluntatis, an Verè cognitus. Nos dicimus cognitam rem vltra bonitatem, & cognitionem, deberi bonum cognitum. Prima sent. Soli bonitati attribuit Rationem finis finalizandi, cognitionem Vero soli esse cognitionem. Et communis ferè Doct. Societatis cum Hurtado cum Suo Do. Bolc. disp. 23. Metaph. sect. 8. = Quæ sent. autumat cognitionem, aut cognitionem esse Actio causatum, seu quod id sit finis mouens Voluntatis id esse intentionale. Sic Conexus S. Metaph. q. 3. Hurt. disp. 13 de Anima. = Docet Actio causatum finis allegari in Plato Augustin. Bonet, & Bonet. ita Richardus Lyncus. Lib. 2. pro. tract. 10. cap. 10.

Assertio Prima.

Dicendum finem Actionis finalizandi, & attrahendi Voluntatis, esse bonitatem obiecti id esse reale ipsius cognitionem. atque adeo apprehensionem non esse Actionis finalizandi, & mouendi, & quietandi: illud Et Actio finalizandi, quod mouet Voluntatis ad sui executionem, & cuius gratia cætera sunt; & Solus bonitas obiecti cognitionem, & apprehensionem id esse reale omne illud habet: Lego. Maior Et certa apud omnes: minor patet. Sanitas p. c. cognitionem, & apprehensionem, Et quæ potentiæ mouet ad sui executionem, & cuius gratia patitur sæpe dum & potio amara tolleratur; & Sanitas cognitionem, apprehensionem, non Et ipsa apprehensio, & apprehensionem obiecti. Lego Actio finalizandi consistit & bonitate obiecti cognitæ Et esse reale ipsius apprehensionis.

Confirmatur Actio: Actio finalizandi mouendi Voluntatis Et illa quæ assequibilis Et a Voluntate; & Sanitas Et cognitionem, apprehensionem Vel id cognitum, ipsa tamen, non Et assequibilis, & id cum reale cognitum: Lego hæc, & non illa Et Actio finalizandi, quatenus minor: id quod non Et cognitionem, sed magis executionem cognitionis, Et Solum assequibile, Et de se patet; & Solus Sanitas id reale cognitum quidem ad executionem, & non id cognitum ipsum reale Et assequibile, quia id intentionale cognitum id Et executa: Lego. & explicatur: Sanitas apprehensa a Voluntate id cognitum cognitum ipsi; & Voluntas ipsum non cognouit Sanitas quia cognitionem intentionalem, & quia bona; nec Et bona, quia apprehensa, & quia potest assequi id ipsi cognitum: Lego.

Insurgit hinc tria quærendi: primum mouet Voluntatis, Et ab ipsa assequibilis, & Et assequibilis id primum cognitum: Lego mouet Voluntatis id cognitum primum: & primum non habet primum cognitum nisi Et executum: Lego primum Solum mouet Et executum; hoc autem falsum Et, quia potest esse, potius Et effectus, quæ causa: Lego Actio finalizandi omnino falsum Et = Objecta: Sanitas assequitur a Voluntate id bonitatis ipsi cognitæ; & Voluntas non cognouit nisi bonitatem obiecti & cognitionem, Et ideo patet.; & medela hæc eliguntur Solum propter bonitatem primum ipsis: Lego.

Quæd maiorem, & distinguo minorem: Et assequibile id cognitum primum primatiue sumptum: Vel alter; id cognitum primum cognitum, non intentionaliter quæd mundum: cognitum primum, & primatiue non minorem, & distinctum, humanitatem non habet primum cognitum reale primum, nisi Et a facto quæd minorem; cognitum primum esse metaphysicum nego minorem, & quæd = Actio distinguo Maiorem: assequitur a Voluntate id bonitatis cognitæ primum primatiue, Vel Et assequibile, quæd maiorem

Sumitur primum, vel ut accuratius, vel maiores: & distinguo minor: Voluntas appetitus non cognitus nisi bonitas primum & voluntas ut ens primum, quod metaphysicum, concedo minor: primum ens esse primum subdistinguo: Voluntas quoad exercitium: Voluntas appetens, & desiderans, nego.

Ad argumentum. Ut communiter dicimus, Veritas possessio esse cognitum: Itaque consideranda ut primo voluntas vera alius esse primum, alius metaphysicum: ita & voluntas primum, alius esse, sua & Dei ipsius, alius esse, sui effectus. Sicut igitur & voluntas primum esse, sua: actione; vel subiecto: omnia ens & voluntas assignata ea ratione sunt cognita & voluntas primum esse, sua: actione; vel subiecto: omnia ens & voluntas assignata ea ratione sunt cognita ab illa cognitione, ab ista voluntate vera voluntas tota: intellectu, quare nullum ut esse sua quod ab ista formatur: Inseger notandum ut voluntas humana duabus alterum pungi acta ideo ostendi quod aversari illud destruimus ab voluntate, tradi fructionis, & gaudij; tradi desiderij, & anxietatis, tradi molestiae, & doloris, ut non cognitum ducit.

Igitur replica quidit sua voluntas appetitus sui bonum ad quod tradi, media eligit, & sua cognitat desiderium. Bonum ens horum sumitur sanitas movet voluntas ab sua voluntas primum ut ens primum voluntas: aggregatione in primi, qui ut ille desiderat, cognitus necessario ut illum primationis gemmeat, inter ens nigrum posset de videsari; itaque desiderium primum ab primum voluntas primum sumitur esse ab quodlibet voluntate. Nec replicatur ut, a necessario voluntas primum vera voluntas: aggregatione in primi, ens esse voluntas, sana cognitus, non potest ab sua primum voluntas mea cognit & voluntate, ens esse voluntas, sana cognitus, non potest ab sua primum voluntas mea cognitione; sanitas a tota ut onus gonat ab istro, ut ut ens esse voluntas mea cognitione; sanitas ens, ut sanitas esse bona ut, & ab sua primum voluntas, non esse primum sumitur, ut esse ens sanitas, & ens esse voluntas mea cognitione, ut ens

apprehensio: ergo ut ratio formalis illius = 2°: id quod reduplicatur in causa ut causet effectum, ut ratio formalis; sed apprehensio finis reduplicatur ut finis moveat: ergo apprehensio ut ratio formalis: = 3°: ratio formalis ut illa, quae diversificat appetitus voluntatis; sed ratione diversarum apprehensionum diversificantur appetitus voluntatis: ergo idem quod prius.

Maior ut nota apud omnes: probatur minor; et simul prima ratio adversariorum proponitur: gaudium, et desiderium, tristitia, et timor, sunt actus, et appetitus voluntatis specie diversi; sed non ratione bonitatis realis; ergo ratione diversarum apprehensionum. probatur minor: una, et eadem bonitas, si apprehenditur ut absens, causat desiderium, si ut praesens, gaudium; idem malum, si ut absens, causat timorem; si ut praesens, tristitiam; eadem divina bonitas, qui ut beatis praesens, causat amorem necessarium; et dum absens causat in viatoribus amorem liberum. = Et confirmatur ab experientia, qua multoties appetimus aliquid quod in se nullum bonum habet, nisi quod apprehendimus, puta rem naturaliter impossibilem, et alia plurima, quae nos media apprehensione seducunt.

Argumentum deductum ex verbis D. Th. E. plus probat, quam Auctores illius intendunt, ex illo namque sequitur solam apprehensionem esse rationem totam formalem; bonitatem vero perperam agere, quod colligitur manifeste ex eo quod ratio formalis ut illa, quae distinguit appetitus; sed sola apprehensio distinguit appetitus, non bonitas, quae una sola supponitur: ergo. = Rursus 3a Locum D. Th. E. et 13 rationem ex illo deductam, extat alius eiusdem S. Doct. q. 25 de Verit. art. 1. ad 6m; ubi ait: Sumi distinctionem virium appetentium ex diversitate apprehensionis per accidens; per se autem ex diversitate apprehensorum. Unde Auctor D. Th. E. nulla indiget explicatione, sed ut in se extat nobis proficit, non enim nego diversitatem apprehensorum diversificare appetitus, secus vero apprehensionum; siquidem una, et eadem bonitas sumpta formaliter, hoc ut, relative ad voluntatem, sufficit ad distinctionem appetitus, qui erit sensitivus, si proponitur bonum delectabile, et intellectivus, si proponitur idem bonum sub ratione honesti &c. ut patet in eodem ente distinguente intellectum, et voluntatem, si attingitur sub diversa ratione, nimirum veri, et boni. Nec quidquam probat reduplicatio apprehensionis, quia etiam ignis non comburit nisi ut approximatus; et tamen approximatio non ut nisi conditio, nec color videtur nisi ut applicatus, quin applicatio plus sit quam conditio, pariter discurrendum de apprehensione applicante appetibile voluntati: vel dicendum apprehensionem ut dirigentem voluntatem esse rationem formalem, et reduplicari.

Ergo ad rationem illatam respondetur ex iam dictis dum egimus de attributis entis, nimirum quod bonum ut attributum entis 2m convenientiam quam habet ad voluntatem; cum enim bonum aliud sit honestum, aliud utile, et aliud delectabile, diversam affert convenientiam appetentium 2m diversas illas formalitates, ut relatas ad voluntatem; atque adeo ratio boni praesentis specificat gaudium, et absentis desiderium, non ratio boni apprehensi, quia non ratione diversarum apprehensionum, quae non habent nisi pure applicare et proponere bonum praesens, vel absens, sed ratione absentiae, et praesentiae affert voluntati diversam convenientiam; per quod ad actum amoris, sive liberum, sive necessarium Dei = Ad ultimum dico voluntatem semper ferri in bonitatem realem, vel vere, vel falso propositam, et applicatam, unde voluntas non amat falsitatem boni propositi, sed bonum ipsum, quod in se reale ut,

Disp. 8a.

Quaenam sit, et in quo consistat causalitas finis?

In omni causa distinguuntur actus primus, et secundus causandi; quaestione enim superiori diximus de fine in actu primo; nunc vero de ipso in actu secundo. Labor ut, et desiderium; atque adeo inquirimus, quid sit in quo finis in actu 2o movet voluntatem ad sui amorem; Prima igitur sententia ut aliquorum quos supra nomine allegant, Conimbricenses, asserentium causalitatem finis consistere in quodam esse intentionali a fine voluntati impresso, ratione cuius voluntas inclinatur ad sui amorem: Huic sententiae adhaeret Belarminus quatenus ait finem movere voluntatem in actu, media quadam qualitate, a fine voluntati insita.

Haec sententia

Sicut Voluntas Vehementius; quia id quo finis inclinat Voluntas, altius, et prandium altitudinis finis Voluntas in finis; Sed nulla esse intrinseca et prandium altitudinis finis: 9. Maior et nota ratione Voluntas, quia fortius a Deo: minor patet: prandium altitudinis Voluntas et aliquid gaudium sub Ratione boni; Sed nulla esse intrinseca desiderata a fine gaudium sub Ratione boni; Sed ad huiusmodi esset id quo aliqui boni gaudium: Ergo. Quapropter: cuiusmodi causa illius esse intrinseci; non ens et finis, Illius esset causa efficiens, et ita cum causa finali confunderetur: non Voluntas, quia Suppono illud esse intrinsecum precedere omne Voluntas operationem.

Secunda est peccatum, et ita temporis omnino ante causalitatem finis Voluntas prout se tenet ex parte finis: Quapropter ens et Bonum aut hoc Volitum ad aliquid Voluntas et aliquid, et causalitas agentis, et Voluntas gaudium, et gaudium: ita ad aliquid Voluntas et fit ab ista, et causalitas illius, et Voluntas gaudium fit et causalitas finis, atque ad aliquid et quies et gaudium Voluntatis, et ad operationes: itaque ad aliquid Voluntas motionis attractus et causalitas finis, et prout se ipso Voluntas Voluntatis, sub qua Ratione et gaudium, et causalitas Voluntatis.

Non sine fundamento hoc est, nec distinguit Voluntatis; Est magnus ens, non minus Beatus Scholia divini Amoris, quam Sapientia, illas unice animatas accendat ens divino incensu amore. Amor meus, gaudium meum, et Deus meus cuiuscumque Deus: ac si diceret; gaudium Voluntatis meus, amor meus et, ne alterius esse amoris me gaudium Quicumque ille conducor: Ergo et hunc amoris prodigium; alterius amoris attractivus et Voluntatis, quo ille Voluti suum gaudium conducta ad finis: et Ergo, Amore et optabile allicientis, et attractionis, Dei et optabile Voluntatis negari non potest, cum sit actus potentia Voluti se movendi ad finem.

Examinantur Rationes huius Sententiæ.

Primo Dubito ex D. Th. 9. Mo de Verit. art. 2. Sic: Sicut finire causa efficiens et agere, ita finire causa finalis et appetere, et desiderari: Ergo ex D. Th. influxus causa finalis et appetitus, et desiderari; Sed appetitus, et desiderari sunt actus Voluntatis: Ergo actualis influxus causa finalis in actus Voluntatis consistit: Secundo: causalitas quicumque causa et Deus et actus Secundus distinctus finis tendentis causa finalis primo; Sed Deus non et aliud, quo actus Voluntatis: Ergo. Maior et nota; Minor patet: Virtus amativa finis actus primo, et contra amabilis, et appetibilis; Sed Deus amabilis, et appetibilitatis, et actus Voluntatis, sicuti Amor, et appetitus; ng medio actu contra amatus, et appetitus: Ergo.

Duplicata hac Ratio: quia ad actionem agentis, sive ad actus Voluntatis, non datur aliqua determinans sua ad Deus: Ergo medio actu determinato virtus causa finalis, ac si de et causalitas illius: Ita et Legitima, quia causalitas non et aliud, quo Deus, et determinatio potentia et virtutis: ac si dicat: quibus ad actionem agentis Soli intelligit bonitas quanta Voluntatis media cognita repraesentante bonitatis; Sed hoc non et determinativus, nec aliqua determinatio, sed toti se tenet actus primo, et aliqua ad omne, quale. precedat: Ergo. Duplicata 2: quia causalitas non ens actus primo, et aliqua ad omne, quale. precedat: Ergo. Prima probatur bonitate repraesentante finis effectiva, quia erat causa actu causante, dato effectu actu causato; Sed precedit actus Voluntatis nullus dato effectu finis: Ergo nec illa causalitas finis. Secunda probatur bonitate repraesentante Voluntatis, adhuc effectu sequendi potest, quia Voluntas, stante prout bonitatis, illo liceret pro quibus, ac si de illo non sequi potest, et actus sequendi; Sed ens actus Voluntatis, non dato effectu finis: Ergo.

Tertio Regeta

Assumpta; Sicut Deus non trahitur, sed trahit res ad se, ita et oppositio Voluntas non trahitur, sed trahit a Deo, sua fine; Sed Deus non trahit res ad se, per aliquid precedens omne ipsius actus, et per actum intellectionis gendeti ad oppositum: Ergo Voluntas non trahitur a fine per aliquid precedens omne illius actus et per ipsius actus a fine gendeti: et Regeta: Voluntas trahitur a fine media causalitate illius; Sed trahitur medio ipsius actus; ng Voluntate trahi et de Linea actus: Ergo actus Voluntatis et causalitas finis. Sed finis et Deus gratia aliquid fit; Ergo causalitas finis et fieri aliquid gratia illius; Sed

Deus Angel. vel actus, seu actio Voluntatis cooperantis propter finem: ergo. = Ctr: nulla Voluntas requirentia Cognoscat ergo actus sit causalitas duarum causarum, quia [illegible] distinguente virtus ab extremis, idemet modus diuersus, prout ex parte mag. Voluntatis illius, et ex parte termini illius Voluntatis; sed ita optimum cadunt actio Voluntatis ad agentia Voluntatis illius, et Voluntas ipsa, media qua mag. patet dicta, Voluntatis mag.

Reijcitur hæc Opinio.

Hæc sententia, quam proditor Scot; a Nic. Chg Voluntatis, et discipulis doctrina, cum tenuit quorundam offensa, quia quamvis dialectica, aut metaphysica arena Loci laudabile habeant bene fundate et conclusiones, et stellighy; ipsarum vero, ibi causa, nec causalitates ordine modo motus pendent conclusionibus, illas omnino relegare, ac theologicæ doctrinæ [illegible] ac chimericas reiudicate, non recta ratio cogit. Atque ita [illegible] actus Voluntatis ducentis, et ducentis potentiæ, ipsa nimis fiat opinio allegata, tota mihi potentia efficacia reijcio, et impugnabo.

Primo: actus Amoris Dei tenet ex parte finis, vel Dei Voluntatis finis, vel non ducat Voluntatis Dei diligat finis Dei, ergo actus, vel alio distincto? ita Scot. Ergo non requiritur illa tendit actus præcedens Dei ducens Voluntatis, ipsius actus primus Dei omnes suas Virtualitatis aut tempore, aut natæ præcedet Dei: ita Scot. Ergo actus ille Amoris Dei Voluntatis, Voluntatis non Dei actus amoris: pro ita: actus amoris Dei talis Voluntatis, Dei exercitij actuum pro amantis; ipsius actus amoris, Dei Voluntatis non Dei exercitij Voluntatis amantis. Ergo. Patet Dei notia Dei: minor patet: nullus exercitij Dei talis Voluntatis ipsa ad exercitij, ipsa per se obstantia Dei determinatæ potentiæ; ipsius actus amoris, Dei Voluntatis, Dei ipsa ad exercitij amoris. Ergo: minor patet: actus amoris Dei Voluntatis [illegible] procedit origine sui ipsius a Voluntate tanquam a principio Virtualitatis; a quo signo præcedente Dei ipsa ad exercitij amoris. Ergo. Maior Dei doctrina Scotica: minor patet, quia exercitij amoris Dei tale non datur nisi quando Voluntas se movet ad ipsum per actus Vitales; ipsius per actus amoris præcedentis Voluntatis ergo non se movet ad ipsum, nisi quo signo dicatur Vita illius actus, ac ipsa non præcederet Vita Voluntatis sui ipsius: ergo.

Confirmatur hoc. Vario: Voluntas medio illo actus amoris ipsius tanquam Voluntatis, aut finit actus, aut Dei ipsa ad actus Vitales? ita Scot. Ergo quo signo quo ponderat Voluntatis intelligit ellicit a Voluntate, quia Voluntas actus non finit, nisi medio actus ad ipsum ellicito ab ipsa; ac ipsa non præcedit Vitalitate sua. Si Dei: ergo Dei Dei ipsa ad actus ulteriores ejus, vel ad se ipsum? ita non Dei: ergo Dei omnino requiritur patet discursus, quia sequitur quod Dei patet, Dei ipsa ad se ipsum. = Confirmatur Dei: ponitur Dei quod cum fundamento intelligitur actus esse primus agibilis, quo actum, quia primus Dei actus esse, et gradi ad agentia, quo quod Dei Dei: ergo ponitur actus amoris primus esse ponendus, quo quod Dei absolutè, et præcedatur a Voluntate: ergo primus Dei actus gradi, et ellicit: ergo illa Voluntas ponderosa, et Dei ita diuersa actuum ipsius mentis necessario subsequitur ad ellicitum illius, nec oppositus Dei intelligitur.

Ergo ita assumpto: quia bonum esse appetitu, Dei exercitij appetibile, esse appetitu Dei causalitas appetibilis ita arguit Dei Deus Dei esse appetitu. Suppositus ad Voluntatis appetitu, quia nihil supponitur ad actum: ergo primus datur Voluntas appetens, quo bonum appetitu: ergo primus Dei actus ellicitus a Voluntate, quo quod Dei causalitas finis; patet Dei, quia Deus non appetit, nisi medio actus ad ipsum ellicito. = Instatur: Bonum appetitu realitas, et finis, Dei exercitio actuum potentiæ exercitij: ergo primus Dei potentiæ exercitij, quo bonum esse exequutu, ipsa exequitur medio actus: ergo primus Dei actus exercitij potentiæ, quo exercitij finis.

Confirmatur quidam actus Voluntatis ipsius exercitij primus a Voluntate, quo a fine, atque ipsius primus Dei actus finis, quo a Deo finis, quia finis monet Voluntatis ordine ad ejus: ergo primus potentiæ intelligit, antequam Dei actus, quo illo primus Dei causalitas finis. patet discursus, quia causalitas Dei gradus finis, ac Dei causa, causa finalis talis Dei ipsa finalis: ergo ejus causalitas; atque adeo sufficit causalitas

esse ſtrictionale. = Vnde dicitur actus aliquis ad elicitiue cuius ſtelligi Velleitas effectus possibile tq finis, quo Voluptatis, quia ad Rationis causalitatem non ſufficit quod ſit quod quomodocunque, & vltra Rebus istis quod detur esse effectus, Facilis vt quo, cum quo altius ſtet, nec ſ. decidat dari esse ſtelligi, Sed illud ſuscipiat a Voluptate, & a fine, quatenus vt Vel Causatus, Vel Causabilis ad illi, ſub quod nequeat sub illa considerari habere Rationis causalitatis.

Occurritur Rationibus antea appositis, et oppositis.

Ad 1um Rationis Diuus Bonauentura S. Dott. loqui de ſtructura terminatiua, hoc vt de termino ſtructurae, & causalitatis, qui vt actus Voluptatis quo finis appetitus, & desiderabilis; vnde ſtructura causae finalis vt appetibile, & desiderabile non ſolum, ſ. structurae, quia bonitas mouentis Voluptatis, ſequitur appetibilitatem illius. Per quod patet ad illud Augustini, qui potest ſtelligi de Amore obiectiuo, considerante sub Voluptate illa ſerente vbicunque; ſi autem vbi ſtelligere Sanctus Doctor de amore actiuo dicit vt supra ſerri suo amore ordinatiue, quatenus accepta Diuina bonitate ſimpliciter sub Voluptatis, elicit actus amoris, qui consequitur ad alicuius tq ad causalitatis.

Ad 2um Rationis distinguo maiorem: vt actus Dei, & creaturae ſtrictus concedo maiorem; ſtrictus, & denominatiue, nego maiorem. & sub eadem dist. minorem: ad probationem distinguo maiorem: vt bonitas amabilis, & appetibilis per sua ſtrictam bonitatem, & amabilitatis concedo: vt bonitas amabilis, & appetibilis denominatiue, & ſtrictiue ad actus appetitus, & amantis, nego maiorem: & distinguo minorem: & creaturae ſtrictus, & denominatiue concedo: ſtrictus, nego. Negari itaque non potest, quod amabile, & appetibile, dicitur amatum, & appetitum ad actus Voluptatis vt elicitus ab ipsa; & tamen vt sic non vt actus causalitatis finis, & potuit effectus sui; Sicut Deus vt effectus obiecti finalis, etq si Dei sit causa ſtrictiua, & denominatiua Creaturae dicti.

Vnde Bonitas ſeu Summeda vt ſtrictae, quatenus ſtrictae appetibilis vt, Vel, ſtrictae, quatenus vt denominabilis, ad actus appetitus, medio quo actus appetita, ſ. prima considerazione bonitas vt appetibilis per sua ſtrictam bonitatem, & ipsa reducitur ad actus quatenus bonitas actualis tor Voluptatis, illa qua mouet ad sui amorem: ſ. Secunda vero considerat dicta bonitas appetibilis ſtrictae ad actus potentia appetens, Vel appetita ad actus actualis appetens, quod toty vt pura ſtrictiua denominatiua, & effectiua bonitatis ſtrictantis, & alliciens Voluptatis. & Ratio huius vt, quia ſumma genere causae, videtur & illam causalitas ſtrictiua sit, Vel quia egreditur ad ſtrictum causae Vel quod ſtrictae habet; Ratio ergo cogit, ipsa de causa finali philosophemur: in cuius ipsa vt ſtrictae causa ſtrictura ſ. actus primo per sua ſtrictam bonitatis ſtrictantis; Regit Ratio vt ipsa bonitas reducatur ad actus per ſtrictam ſtrictantis, tq per sua causalitatis.

Atque adeo vt vno verbo satisfaciam, Vna nolo offendat Communationis ordo, quo pullulat ſtellis tres appetibile: appetitus ſanctus, & diuinus bonus appetibile ſ. Natura ſtrictae actus primi, ſ. non vt Summeda ſ. finis ſtrictantis, nimirum per ſtrictam ad actus appetitus, ſ. quatenus appetibile ita vt ac ſtrictantis, & attractiuus appetitus: nihil enim attractiuus vt, quod ipſe appetibile non ſit; actus enim, & ſtrictus huius appetibilis, non vt appetitus, ſ. attractio, & ſtrictio ſtelligi appetitus, atque adeo ſumpta appetitus considerata vt finis, & effectus ſtrictus a fine mouente, & ſtrictante. & Hinc patet ad obiectionem, quia ſ. patiens ad actionis agentis datur ſtrictus, & actus finis, & consequitur effectus eius actionis: & ſtrictus ignis, & actus, quia datur ſtrictio, & attractio, nec Voluptas modo oppugnata, qui actus sit allectio, & ſtrictio, ac proinde hoc supponitur ad actus causae effectus etq, quia datur Voluptas ipsa ſtrictiua, & ſtrictiua, & effectus illius nullus potest subsistere.

Ad aliud quod Sequitur concessis premissis, nego: Ratio vt, quia ſtrictus vt percipiat obiecta, debet illa degustare a ma, vt ſtelligat modo sibi proportionato, nimirum appetibile ac ſ. ac requisita actus attractus, & gustans: Voluntas vero non ita, ſ. bonitas sui obiecti quam omne illi proportionata, atque adeo non requirit actus vt ſentiat, & ideo actus elicit, quia actus illo bonitas allicit. = Ad aliud dico Voluptatis tractus esse de Linea actus; hoc se habente per

mody effectus, & non causalitatis = Ad aliud occurrunt Aduersarij, ng quid quid sit alicuius gratia vt effectus illius, & actus Voluntatis sit gratia finis: ergo. = Ad 6tum dico, quod id ipse causalitatis finis non repugnat, & illicat effectus qua talis esse causalitatis; & actus Voluntatis vt effectus: ergo. Deinde, quia causalitas finis regit actus omnes inferiores; & ideo repugnat causalitatis finalis actus Voluntatis allegare.

Panditur Vera Sententia

Nunc dicti manifesta colligitur quinq sit causalitas finis, scilicet motionis metaphoricam bonitatis obiectiue, qua Voluntas mouetur, & attrahitur, qua qua media eligit ad sui Executionem. Ratio & dicti patet, quia bonitate actus attrahere, vt & executio eiusdq bonitatis attractiue; & bonitas attractiua, & quocatiua vt virtus causae finalis & actus primo: ergo bonitas attractiua virtus & actus secundo. & causalitas finis vt id quo virtus reducitur ad actu secundu: ergo bonitas attrahens vt causalitas finis. Hoc ex dictis ad 4um. q. 6 de potestia. art. 1 patet: finis non vt causa, nisi vt mouens efficiens ad agendu.

Contra hoc arguitur q ponita causalitate, nec ponitur effectus, quia cause operantes, correspondet effectus operatus; & ponita motione, non ponitur necessario effectus, quia cum Voluntas sit Libera, potest actu suspendere, vt patet: ergo ad sui relictu securitate distinguo duplex effectus, vnus necessarius & mediatus, alius Voluntatis & elicitus, & immediatus, primus Voluntatis esse quocatus & elicitus, alium liberi, & mediati, primus actus Liberae elicitus a Voluntate; atque adeo ponita finis causalitate, nimirum bonitate & singulae, ponitur Voluntas & mouetur, ac pro effectus necessarius.

Dices 1° quod actus Voluntatis vt effectus immediatus, quia ipsa ipsa, & Voluntas nihil mediante nisi motio, qua vt causalitas: hoc autem non tollit immediationem = Secundo: quinq quaeri licet causa efficiens illius primae motionis, quae effectus immediatus appellamus: non ex Voluntate, cum sit prior ad actu illius = 3°: quia Voluntatis esse & mouetur, & mouetur, vt quia extrinseca denominatio, quae non oritur a causa finali, & a causa forte extrinseca = 4° quia vt comperimus q causa creata identificari sub causalitate sub gaua finitudine; nec ex excellentia solum causae finitae vt: Deus, quia semper causaret per se actu secundo.

Ad 1m dico ipse actu Voluntatis, & motionis actus finis, mediante motionis primae Voluntatis, quia Voluntas non exit actu, nisi quae sit inclinata = Ad 2m dico Voluntatis esse motae esse denominationem extrinsecam ad quae non requisita causa efficiens per se; prae quia illa motio dici potest tum secundarium causae effectus finis = Ad 3m dico quod causa forte extrinseca nihil & denominationis, nec aliud quaerit, finis vero vera denominationis: quaerit actu Voluntatis propter quae mouet, & attrahit illa = Ad 4m dico illud verum esse de causa causante & esse physico, non vero esse intentionali; sicut obiectum per se mouet non, quae cognoscitur. Inde patet finitudinem non aggredi, cum causa finalis sit & esse physico, & vera limitata = Ad 5tum dico quod non semper bonitas apprehensa Voluntatis, atque adeo deficiente apprehensa, deficit causalitas effectus finis. Quaeri solet quis effectus habeat finem? certe ex vt aque omnes causae finales maxime Voluntatis alicuius actu seu effectus migniores, & quia sunt Voluntatis primi actus, ideo de illis sensu dicitur vt. Ait omnes, Ant quaeq; & quaeq; illorum sit finis effectus. & Deiq; omnes esse: actus ex Voluntatis dicuntur sunt, nimirum finibile & delectu boni; ipso finis vt sequitur per media: consultatio ad eligenda media, electio ipsa media, ipse vero & executio; consensus finis, qua fruitio, & gaudium finis solent dicitur. Nullus ex illorum actuum vt qui non sit propter finem, vel mediate, vel immediate, vt facile quinque discurrere potest.

De Principatiori Causarum scilet efficiente

Subtiliores, & Vtiliores exponuntur dificultates.

Altri ja, & rerabtri que ad causas ſtrictas mādy, & ſoly, que qua ad causam atinent & ordinem finaly ſcilicet; & Vltima & ordinata nimiry efficiente quod nos ſpectat, fundare congruy omnino & neceſſary vt. Ad hanc hec causa referuanti ſoly, quia quamuis Deus ſit omnium principatys & primaty ſ & ordinat & ordinat, & ſtrictione tamq ſimaly causy quia gerit & operetur & nos, atque adeo hec causa finita, & alij, que ad quatuor principales reducunt, velle eo ramus pertractare. Nihil ſimiles, nihil que certo certius quo & ordinata causy efficienti, quique tranſmutationes, & very generationes tollit Veri sunt hanc Veritati, arguit nihil ſ Vtilius, ab ſquitio illius & ordinatis a priori Scoli decantata, & tot. Euangelij Oracula.

Verytamq quamuis dubitet nullus causam efficiy dari, pauci tamq fuere, qui negauerint hanc Veritatis Subſtantiis corporei, ſoly que agnouerint mentis causy efficienti ſ Deo, & ſoly ſ Subſtantijs ſpiritualibq, que omnia efficiunt ad progressum corpory, vt illuminare circa ſolē, & comouere circa lunā &c. ita Caterum. Carteſius autē, quamuis sua 2. part. art. 36 distinguat causy efficienty ſ generaly, nempe Dey & particulary, ſcilicet corpora; tamq ſ Deum very Erroy reprobi erit, quia cum neget aliquid quoque efficere preter Localy motu, omnis motus ſ Scholi nulliy transeat principiy egenerat ſ corporeo, & Vult toty & Deo ſolly tranſferri a corpora ſ regni; ita vt ſolus Deus ſit causa efficiens motus; corpora vero sunt cum ſuctu, & vehicula, mādiy quo motus & decerentur, quy ipsa sunt illory principia effectiua. Vnde Mundum Copernicani, & Cartesij nihil agens, & temerarias motus tranſlationes patiens, ſubſtit vt alibi, quo conſilia pugnales congeries, ſqua ruinosa, & Vortices tumultuarij tyranniday & decernet sine Symmetria, sine Conſilio, sine ordine, sine Ratione.

Si ly arguere

Volumus, non & tenebricosa quadq & deperegrina, ſ & publico mundi curia, & Mara, nullis que non & coandita natura Voca, que nos, cum primy Emergente Ratione Very ordiny obſeruare cogimur, admonuit, agendi, patendi que Vices & ſtare mundi ordiny, & Very commercij; corporibq, vt intereuniat neceſſitate, ita & ignobiles Vim inesse: mutationes notaci, easque iungues preces ſubtigare: illas vt alicuius corpori passiones, ita & alterius actiones esse, sic loque vt esse illuminandi ſ Sole, mouendi in aqua ſ Vege tandi ſ frutiſ, Vestiendi ſ Animalibq, pariter, & mouendi, omnes & deperiri notissimy; ita vt & hos naturis sonte sint Bautiq Vitiate Vocis actionis, passionis, Vitiatis actius, generationis, alterationis, effectus &c. Quq omnia, ſi quis nunc Vocē tollere Velit, neq quisquis de nouo gaudi, & vt agendi retinet esse, opere pretty primi Licet vt ad regiy nay obtinat, aut nobis mentis alij primat, & ſalty ordem nos ſaltat, vt Lunatica mente stultus Lunz, & illius meaba montis ſolitemus

Respondent quippe & figmenti imbutus cartesij, se nyquq nec negabo, nec negatury ſ mundo nova naisci, & terram, alia gigni Vici, alia gignere, ſ non aliqua corpory effectiua Vitate ſ media motus translatione a Deo primitus impressi: hoc vt motus quo Deus primo ſ primit huic corpori, ad aliud de nouo transferit, cuius subitaneo illud immutet, non ſ adultione nouy Entitatis, ſ tranſmigratione Veteris a Deo falty. Atque adeo, dy Equus Equy gignit, nihil nouy ad Equo gignente gignitur ſ Equo genito, ſ Equus gignens, non sit machina contrans particulis, aut portyculis Ceto modo disposita, & agitata, atque party Veteres transferit ſ nouis particulas, qbq, Ceto modo agitatis, similis machinula compaginatur, que deinde ſ Equy perfecty sede & deficiat, & Luce mundana fruitur. ſ Imago nova de Veteribus

Exoriq ſingulata, qbq manifeſt Volunt persuadere sectatores ſ Nec Very debiles proinus Rationes potuerunt non a Veteri declinare; dy quia Auctoris hig Rationes stabiles omnino sunt, & Ratioui omnino consone, non & ma causa, quia Entitas effectiua corpory ja & Sacra pagina, ja & Sacra natura tuba facile limatur: Hoc ja Stat & V Deus. germinet terra herbā Virgq, & faciens semē & genus fruy.

Ity: crescite, & multiplicamini: Cog Verbo Vite cum dicat arbores fructus sicco facere: Vbi per Ly facere: multiplicamini Cognito effectu Sacre Littere, et in magnifice predicent Cum diuino omnia dominio operante, et g facile cognoscitur Deo cooperante, Vim effectiuam, Semper viuiq ad generanda prolia Inuentia: Inuentibq Vero ad generanda sibi similia.

Dicta ly, & innata quadg generauit, animq, nisi admodu proterui sit permadeat, accuratius tamq Veritate germinadae nitor, quia, quod pary genuerit cartesius, si est ; Deus vii agendi, est & alius ; si est altio, sit altus, quia altio est actus effectio ; si sit altus, est & potestia, & aqua sitat, nihil ly & nihilo sit extitit creata, & illud principiu Solu diuinu Virtuti Vernata: Ne que Emergunt duo illa principia Entis mobilis potestia & actus, q̃q semel stabilitas, Vbere fluunt nostry doctrinq riuuli, & tota carte siana philosophy machina resolutur.

Dicere dugra nullus ebe ; Very nisi mutationes nouas, pretes, Locales, Fieat nunc, & ; agamus nouary rery salutiery, q̃q negare audet cartesius. quia nanque sibi Vult per illa sug motus a Deo primitus ; gyeni translatione ; Sin putat pytagoricu ; gemendo motu ab Vno corpore fugaty, aliud fuadere; Eadq que numero Entitate ad hoc migrare, & falso corpore dominari ? ; hoc absurdu est, & ; possibile : Motus nanque non est rei subiectiue, sit a Suo subto recedere queat, ; sit actus ; habens pendere à subto suo ; à quo, q̃ pereat, fugere, est ; possibile. Non est igitr Entitas motus translatitia, ; velit nolit cartesius futuri debet cartesius, dy & non possidq Vny desinit, & aliud ; cipit mouari ; illius quidq motus Emori, istius quidq de nouo & integro nasci, sic que a liquid Entis de nouo fieri.

Quesq̃ pergo, & ita ; Vtiliter discutiendu tempus consumme? Satis ergo ; sancta Luca Maiori: No qui habet actu ebendi, habet, & dy agendi, omia qui habet actu ebendi habet progrietate, Vii dy agendi potestatu est: cum ergo corporea substantia habeat actu ebendi participatu a primo ebe, habet etiq Vim agendi. hoc patet sit primo, quia agere nihil aliud est, q̃q ; actu aliquid reducere ; ; reducere ; actu, q̃ est cuiq quod est ; actu: Ergo, cui ; actu ebendi habet ad dictionu, est cui ; potestia ad passionu ; patiendi proprietu est cuiq quod est in potestia: Ergo agere q̃q est cuiq quod est ; actu. Sed, quia Sitet detrahere, est derogare diuino Fiat, ralitati, qui est dona sua non detruncata, ; prenda concedere: Vii dy actua est agendi, & indi cuiq ipsum ebe. ebe quippe sua Virtute agendi Velum mortuq, & Chia rapietate: est derogare diuino potestia, quia Virtus facile reducit ; Virtute effectus: est minuere diuino dominio entitatu, cuiq est rei optima facere, id est, sug bonitatis diffusiua. Est incommoda precesserunt philosophica monstrua, q̃q nimia Fecundia, Vere inclinat quotie crumpunt, Vere que infestant?

Natura Causa efficientis exponitur

Arist. 5 Metaph. cap. 2. & Prime. cap. 8. Causa efficiens definit ita: Vnde primu principiu est mutationis, & quietis: Ly Mutationis significat innouationu Fei, seu tranitu de non ebe ad ebe Sua sit ; subto, sua contra illud, est deprendendat causa efficiens, & non solu fieri, q̃q sit per tranitu de non ebe, & ad ebe ; subto, est ita Innuere; deprendere omnia, que creat fiunt, sicut sit Angelus, sive Anima Rationalis, quoru efficio dicit tranitu de non ebe ad ebe, sive fieritas, sua ; debito, est ita ; Audamus creatura ad eternu ; ducibilis a Deo, de quo alibi.

Dicit principiu primu, quia est prima Ratio ontica & ontica effectus, quia quamuis causa malis sit ; suo genere primu principiu, Nichilominus, quia aliquis priori sicho antecedit causa efficiens, quippe hoc casualis est Vera, quia agens agit, mag recipit, ita dicenda est primu principiu. Vel dici potest Mag ebe primu principiu essiery, causa efficiens, extrinseca, quod satis denotat illa particula Vnde, que ; rigore significat habitudinu ad principiu essiery. Et illud Vnde denotat distinctionu Realu, inter causa efficiente, & effectu, quod de aliqi causa ~~que~~ nimiru mea, & forma regulationu compositu, dici non potest?

Disp. IX

Vtrum Substantia Creata sit principium quo immediatè Operatiuum

Ad Hegregiam facile quisque potest colligere quid Supponimus, quid quæ dubia reuocare debeamus. Supponimus ens creatum Substantiæ non habere effectus suos effectiue, vt supra contra Caietanum oppugnauimus. Nec vero Catholico decet dubitare de Substantia Rationali dubitare, quia cum sit prædita libero arbitrio, quia agere oportet. Vt ita, aut meritis seruiat, aut demeritis seruiatur; si nullus vt meritis, aut demeritis, vbi nulla vt alio, quæ Sit sui domino operantur; qui ens agit nihil, nihil habebit pro merito: Ergo cum horrendum sit arbitrium creatum Rationale ad omnia Libertate; horrendum pariter erit ipsi Virtutes atque denegare.

Deinde Suppono Agentem duo esse agendi principia, scilicet quo, & quod, quia datur id quod agit, nimirum compositi, aut Suppositi, quia actiones sunt Suppositorum, & sic qua quisque agit, sicut homo vt qui habet diligit Deum, qui habitu diligat. nec gerat curiosum, si peccato homo curiosus vt, quia vt Deum cum vt esse; esse autem non competit nisi composito quare habet esse; partes vero non debent quare esse, quia non vt id quod vt, sed id quo aliquid vt: Ergo nec partes competit esse id quod operatur, sed id quo id quod vt operatur.

His vero necessaria Ratione formæ Substantiales esse principia quo operationum, quia omnis operatio vt ab agente id quod vt factum: Ergo operatio sicut a principio quo Agens vt factum; si Agens vt factum per formam tunc per principium quo: Ergo operatio nascitur a forma Substantiali tunc a principio quo. Item ens nulla vt actiuitas. Ad primum quo proximum, vt Radicale Potentiæ, habet & omnia vt.= Suppono tunc Substantiæ esse causas principales effectuum Substantialium, quia causa principalis dicitur illa quæ aut formaliter, aut eminenter dimet effectum, quæ sibi quæ assimilat; sed sola Substantia Agens dimet effectum sibi Substantiæ ipsi sola similis Ergo.

Vtraque

Statuo prima Sententia qui negat Substantiæ proximum Virtutes operatiuas suorum effectuum Substantialium sed aut Virtutes immediatè operatiuas esse accidentia distincta realiter a Substantia; sunt vero Potentiæ Radicales Virtutes concreatæ: ongallmodo enim Henry Gandauo dicitur fautrix, non quia fautrix & ipsa immediatè concreatur, & medijs Potentijs & Accidentibus & ipsa fabricatur; ita Substantia dicitur operatiua Actuum, non ita vt effectus Substantiales sit immediatè a Substantia, & mediis accidentibus, nimirum potentijs operatiuis & fabricantibus, & concurrentibus & ipsa. In hac sent Inanimitate conueniunt omnes Thomistæ & distinguitur germani esse D. Th. plurib. & Locis ipsa citandis.

Secunda Sent precedenti opposita vt Subtilis Doct. V. dist. 36. q. 1. Vbi ait Substantia immediatè per se producere alia Substantia, qui accidentia alia communia habeant plurimum augmentare gaudio ad productionem effectus Substantialis & ibi. Addit vltra Substantia ens esse immediatè productiua accidentia, quæ sunt sibi debita, & propria, vt quantitatem, & potentias ipsa Substantia Radicales. Scoto adhærent omnes cum Durando, qui etiq Substantiæ maiori parti seruitutem; & docetis Doctor. qui dist. 18 Metaph. Sect. 2. Relatio sententiæ, quantum quantitas mediat, quatenus nec soli Substantiæ, nec accidenti soli, sed conflato ex vtroque concedit Virtutes primo operandi alia Substantia. Sicut Sicio terra nec a Sole ictu, nec a Sole lumine; stellatio etiq nec a Sole ictu, nec a sola Specie, sed a conflato ex illis rebus immediatè producit.

Vltigitur Sententia affirmativa

Dicendum Substantia creatam per se immediate producere effectum Substantialem, atque adeo se de esse principium quo proximum operatiuum. Primum quo Rationibus quo moueor, pro primam, Harmonico primo Agens naturale creatum, quia finitum, & limitatum Virtutem agere dispositionibus requisitis concurrentibus ad generationem formæ Substantialis, adeo, vt si alio humanoi generatio contingit nulla præcedente dispositione,

Agens generatur sufficiendo, & Ignitum, quia talis operatio non esset ab ordine nat, nec ab ordine gentis Primary, Secundary, atque adeo causa substantialis, hoc Sensu non ut mediata, a quibus effectus medijs dispositionibus. Hoc Suppositio Conclusa ex 8 Th. quæst. Unica de anima. art. 12. Vbi ait: quod generatio ut tunc Alteratio. & Stat subsumpta: quod si ut aliquod agens cum altro mediate, & directe terminetur ad substantia, quod huiusmodi agens agit per sua essentia, & sic non esset finis aliud quia altrum, & cum essentia.

Secundo notanda ut duorum formæ substantiales ad accidentale: illa cui dat esse perfectum, & constituit subiectum completum ita unicum ut ipsum subiectum modo absoluto, & sine vllo respectu ad aliquid extrinsecum. ita cui, cum esse suum habeat propter subiectum, totum esse habet propter alium. unitum propter pulchritudinem, & perfectionem subiecti. Inter accidentia namque, quæ perficiunt subiectum, ut qualitates quædam, quæ dicuntur potentiæ per se primo ordinatæ ad operationem, sunt quæ subiectum non quatenus ut principium essendi, sed quatenus ut principium operandi. Ex quo fit, quod hæc forma accidentalis, quæ dicitur potentia, primario, & per se respicit operationem, & secundario esse finitum, Ng vltimo esse ordinata ad operationem. Forma vero substantialis dum primo respicit esse completum subiectum, & operationem. Et sic ut intelligendum D. Th. dum ait 1p. q. 77 art. 1. quod sicut potentia se habet ad operationem, ut ad suum actum, ita se habet essentia ad esse.

Suppono 1tio quod sit duplex actus, alterius agentis creati intrinsecus realiter a suo termino non distinguens, q Deo dante, & principium Aristotelis quidam; atque adeo, quando terminus ut accidens, 1tio alterius accidens cui realiter intrinsecus: si actus unus substantia fuerit, quatuor alterius substantialis cui, si unus physicus, & realis, quamvis si unus metaphysicus accidens sit & prædicamento actionis; Propterea quia male doctrinant plures qui ajunt generationem dici substantialem & corruptionem, & denominationem, sumptam sublato denominato a termino substantiali producto. Hic Suppositus.

Explanantur Rationes veræ sententiæ

Prima Ratio, ne dicant Thomistæ non Discipulos Angelicæ descrere, fundat in illo S. Doct. 3 contra Gent. cap. 69. Ut ita modo & ordine affatus: si agens requiritur ad esse actu, incomitanter ut quod actus per se/actiones destituatur; per se/actus autem actus ut forma substantialis, quæ accidentalis; si igitur accidentales formæ, quæ sunt principia secundo operationes, habent quasi actiones, multo magis ipsa substantialis habet aliquo quasi actione; non ut autem dimensionem alio dispositione materiam, quia hoc fit per alterationem, & quæ sufficiunt formæ accidentales: igitur forma generantis ut principium actionis, ut forma substantialis producta. Haitenus Ang. Doct.

Testimonium hoc adeo ex professo nullo fulget adornat, ac prædicta sucunter, & postea sequitur contra illo substantia media sua actu tamen quia causalis effectu substantiale producere: ergo immediate, patet sic, quia quod fit quia actione fit immediate ad illo cuius ut actio; si substantia propria ut actio: ergo a substantia fit immediate aliquid substantiale. = Probatur: actio qua producit substantia non ut propria formam accidentalis: ergo substantia: probatur: actio quia formam accidentalis concurrentis ad generationem ut alterantis; si alterantis non ut actio qua producit substantia, si qua procuntur dispositiones: ergo actio qua producit substantia non ut propria formam accidentalis.

Probatur amplius ex principiis Thomistarum militare fundamento: ex illius ut operari cuius ut esse factus hæc positio ex ore ut evidens ipsa Thomistarum; si compositum substantiale competit esse factum immediate per formam: ergo si competit operari immediate per formam: præmissa sunt omnino evidentes: negabis tamen tamen consequentia, quia cum operari sit accidens, debet esse a principio accidentali, nimirum pro operativa, quæ subsequitur ad esse ut quietati, & quod patet. = Contra ut primo, quia plura sunt quæ sequuntur substantia esse quæ non ideo accidentia sunt; quippe substare accidentibus, subsistere, & coniungere, esse ad aliud

& alia bene multa sequuntur ad esse substantiale complety; & plementum essentiale; & tamq nully &c
Enumerati vt primy accidens, & vltimy tanty: ergo rag dicendy de operatiua virtute.

Secundo: quamuis operatiua vis sequatur ad esse, ita vt quius sit substantia & substantia, quę operari, non ideo sequitur operatiua non esse immediata à substantia: ergo substantia vt proxima operatiua: ꝯ sequela: quamuis effectus substantiales sequatur ordine nat ad dispositiones prouenientes immediatè ab agente non ideo sequitur effecty substantialy non esse immediate ab agente; ergo. Vel Clarius: quamuis formato substantialis sequatur dispositiones & altus ad formationę, non sequitur formationem esse effecty mediaty immediaty nec, & immediaty: ergo quamuis operatio sequatur ad esse, non sequitur operationę non esse immediaty ab esse.

Ratio huius vt, quia operatio vel comparata ad esse sui muneris, & operationę essendi, vel sui muneris, & operationę Naturę: munus cuiusq essendi & naturę, aut solum & proprię distinguunt, aut connotatiue & proprię, quatenus altus primus vt constituens congruity & speciei, & altus ultimus motus, aut quies: si cuiusq operatio effectus substantialis comparatur ad esse quatenus constituit congruity & speciei, vera vt huiusmodi acta esse mediaty quia suggerunt alius altus prior, nimirum constitutus congruitis; altery si operatio comparatur ad esse sui muneris naturę, talis actus vt immediatus nat, & hinc immediate per se operatiua. Nec dicendy quod munus nat esse accidentale substantię; & tamq sequitur ad esse sui muneris essendi: ergo.

Verum ita sumpty ꝯ D. Th. 3ą. q. 77. art 2 vbi sequitur ita arg: Quicunq agit aliquid vt agens, consequitur vt quod quicunq sicut se habet ad esse, ita se habeat ad agere: ergo ꝯ D. Thę sicut alicui spectat esse, ita ei spectat agere; & quicunq spectat esse proximè & solitus per se tq quamq per accidens quo proximus essendi: ergo ei spectat agere solitus & proximè per formą tq quę per accidens quo immediaty agendi. Cursus eodę art. ad 2 arg: Dicendy quod ita actus forme accidentalis dependet ab actione forme substantialis, sicut esse accidentis dependet ab esse substantię: ergo ꝯ D. Thę forma substantialis quę actionę habet, quę quia ab illa dependet actus forme accidentalis, non potest non esse realiter distincta ab actione forme accidentalis.

Si cui Thomistę respondere velint actionę formę accidentalis duę quę formę substantialis, quia ipse subordinatę tq principio radicali, & principiato illius actionis; contra vt, quia per D. Thę actus forme accidentalis dependet ab actione formę substantialis, sicut esse accidentis dependet ab esse substantię; & illud esse dependet ab esse substantię vt quid distinctę realiter ab illo, vt per se patet, ita vt esse vtriusque non sit vnę, & duplex: ergo actus forme accidentalis dependet ab actione formę substantialis, vt quid distinctę realiter ab illa, ita vt actus non sit vnus, & duplex. Plura alia cuiq offerri possunt, quę omnino solutionę exterminant, & quę ultimus, quia maiora non vocant.

Dicatur 2° de Ratione Primi & Secundi: Quicunq effectus qualis debet assignari causa immediata, & adequata qualitas illius; & talis non vt accidens: ergo immediata substantia. 2do minus: causa adequata qualitatis effectus debet esse praesentialis illius; & ita non vt accidens respectu effectus substantialis: ergo. Maior vt nota, quia causa qualitas effectus dat illi esse, atq adeo debet esse praesentialis illius, quia nemo dat quod non habet. Minor probat: causa praesentialis effectus, vt praesentialis per se primus effectus, nimirum sua esse; & accidens non vt praesentialis esse substantialis effectus; alias aliq esse substantiale duceret originę ab accidente, q vt horribile, & cum quod effectus nequit accedere per se primo causę: ergo.

Hinc Rationi multiplicis multi qui motus oriuntur

Ad vt Sentię opponitur: Alij dicunt accidens esse incorruptibile substantia & sua entitate, qua ratione non potest fieri effecty substantialis; atamq vt vt virtus instrumentalis substantię, esse ita nobilius, aut equę nobile, nimirum nobilius substantia effecta. Hac soluto minimo falsa vt, & sui terminus immediate nobile, nimirum nobilius substantia effecta. Hac soluto minimo falsa vt, & sui terminus immediate habet: si cui accidens vt virtus instrumentalis, & ministerialis substantię, ipsi proximè subordinatus, & quia quia subordinatus altus, & primus effectus, vt per se: ergo accidens vt vt virtus instrumentalis

Subiecto, vt illa ignobilius: quis enim negabit Pictorem operari per Virtutem Regis, vel vt ministrum illius, non esse Regi superiorem, & ignobiliorem.

Secundo Ratione nego Verum esse regula Subiecto operanti cui subordinatur, non Vero subiecto operanti, cum non vt Virtus instrumentaria = Contra; quia ens regulat effectum subiectivi vt Virtus instrumentaria, & ministerialis; illa enim producit vt instrumenta. = Ad sul: instrumenta qua talia semper vt ad effectu perficiendum, quippe ad effectu eque perficiendu causa non vt instrumentalis, & principalis; Ergo vt vt causa instrumentalis, vt superiorem effectu subiectivi; & causa talis non potest esse causa subiectivi effectus: Ergo. Maior vt nota. minor etiam Rationis vna ex primis dati argumenti. Veritatem qua potest: causa superiorem effectu vt superior illo; & nihil superius vt causa Superiorem, quia nihil superius etiam superiori, & potius Vtra: Ergo.

Ad Sequentias respondeant

Ad 1ag esse causa principale; ad 1ag instrumentale, & ministeriale: primo etiam principaliter perficiendo effectu. Secundo Vero etiam perficiendo entitate sibi instrumentalis, & Virtute causa principalis; vtra igitur accidens etiam perficiendo subiectivi effectus, nimirum Virtute subiectiva. Ad 1ag quoad naturam causa instrumentalis? Dico instrumenta aliqua esse naalia, vt Baculi ad ambulandu, Aliqua supernaalia, vt Aqua baptismi: aliqua mortua, vt Martelli, Lancicola: dicitur mortua, quia esse non vt principium effectus, & moueri ab impulsu principalis agentis, sicut ingenio; hoc enim vt proprium instrumentum. Aliqua viua, quia esse vt principium actionis, ita vt & Virtute habeat, quamuis subordinatam principali Virtuti, & causa.

Ad 2am Vltimo gmodo vt accidens Virtus ministerialis, & instrumentalis subiectiva; atque adeo ad producendu effectu subiectivi non eget aliqua Virtute diffusa, & derivata a causa principali, & ne pili Virtute habet, quia instrumenta viua, & naalia vt ab instituta a naa, gratitia qua subiectiva vt medio illo suo producat effectu. Atque adeo, cum accidens hoc, nimirum operatiua potentia, ita sit communiter subiectiva, vt ab illa dimanet tanqua actiua Virtus a sua Radice cum qua connexione, & amicitia habet, ideo recipit adiutrix illius, & se extendit ad producendu effectu a superiori ordinis, & natura; vide qua parte intelligit quod sit, & non sit perficiendus, quia ad perficiendu non debet etendi, & ad hoc quod sit instrumenta naalia instituta a naa, vt sua Virtute seruiat subiectiva, qua, quia non potuit immediate operari propter regula sua propinqua, eget accidenti, vt medio illo operante.

Hec vt

Summa tota doctrina Stragij contra qua sic Surgo: Accidens tanta vt Virtus subiectiva, seu instrumenta illius, tanta vt illius operatiua potentia immediata pertinens ad producendu qualitatem; & hmodi potentia nulla & Virtute habet immediata ad effectu subiectivi producendi: Ergo vt vt Virtus, & instrumenta subiectiva, nulla habet Virtute respectu subiectivi effectus. Maior Contenet tota machina subiectiva obiectiva; pro minore: potentia operatiua pertinens ad producendu qualitatem, sola vt potentia alicuius, tanta qua effectus contentus in ea; & ita sola vt potentia alicuius, & effectus accidentalis contentus in ea. Ergo. pro minore: sic effectus inter accidentales, & cadunt Virtute talis potentia, tanta ita Virtus vt quod statuarius, instrumentalis; & effectus & cadentes Virtute potentia non possunt & cadere a tali potentia, quia stante hoc & esse, potius vt potentia, qua potentia: Ergo.

Hinc facile videtur quomodo Solutio non occurrat difficultati, & illi succumbat, quod Clarius demonstro: accidens esse causa instrumentalis subiectiva ad sui producendu, non vt participata aliqua Virtute a subiectiva, & sua propria Virtute ministeriali & fluere immediate a subiectiva: & illa Virtus instrumentalis propria accidentis. Vt patet ac creatalis potest vt ad sui esse subiectiva, quia per effectum naa: Ergo. quare dicere accidens fluere Virtute ministeriali subiectiva, & illi subordinata, tanta vt ac dicere accidens fluere a subiectiva quia accidens ministeriale vt: hoc ego nego, nimirum quomodo accidens ministeriale fluit in subiectiva sine Virtute ad illa: ne Virtus accidentalis propria sufficiens dicta producere subiectivam non valet: Ergo argutu & solutu manet.

Ergo, & admittamus accidens esse principium quo producitur subiectiva. & requiramus. An quoad esse productiuum ignium subiectiva. minime: quod sic pro: potentia activa

Sicut habet genus altum, ita habet genus effectus principales, qui sec principio altiori assimilantur; Sed lega habet effectus gotria altiora necessario vt causa pro dimior, & mediatior: Ergo mediatrui altiora gotria habuit effectus accidgtales, qui Substgtiales; atque adeo regulis hoy non vt gotentia mediatre. pbo minorz: pria altiora accidgtalis, vt causa principalis effectus accidgtalis quos pria Virtute sunt, ab igit que specificatr, Causa principalis mediatrui requirit genus effectui, qui contrahen, vt per se notu vt: Ergo.

Dicere Aromistas accidens esse instrumgtu naale Substgtie, quod Virtutz habet à Vadice altiora à qua dimanat, idq habet incompetenti, ac sugra quia generale malum nag omnibz gromidq, destinare Substgtie instrumgtz in stile ad suos effectus producendos: quia hoy stando, aut elligendo quazy, vt portaret pondus excedens hoy activitatem. quare Ergo Substgtia non haberet accidens, pducto hoy Substgtiali effectu pondus vt omnino Suppetens activitati accidentis. Sive illud considerem hoy sug entitati, Sive vt instrumtu Substgtie. Illusio: dimanatio accidentis a Vadice Substgtiali inducat accidenti aliquo Virtutz, sicut Vadix Vanus, aut non? si hoc hoy dimanatio pars intrat, quia non extrahit accidens à sua nata: si 1us? ergo illa Virtus, aut vt Substgtialis; aut accidgtalis? si hoy. arguo vt sugra: si 1us? ergo mediante Virtute Substgtiali oggerat accidens; ac pro illa Virtute oggeratiua mediatre.

Ergo hoy igit:

Non sufficit potentia oggeratiua per se ordinari ad oggerandu Virtutem Substantie, vt alig limitat Substgtie: Ergo quarto ani: quamvis Calor sit Virtus ignis illuminantis, non ideo illuminat: Ergo quamvis Calor sit Virtus ignis ignem faciens, non ideo ignem facit. pbo hoy: ideo primy vt very, quia Calor se non habet perfectionz illuminandi, licet Vadicetur principio illuminativo: Ergo ideo non ignem facit, quia quamvis Vadicatur principio ignem faciuo, tamq se non habet perfectionem ignis; Atque adeo Vadicatio illa principio Substgtiali actuo, pergens allegata a Aromistis.

Sicut

efficacz requiri ex Doct. ac pro ait nrg Vationg Vera dicere Loquendo de accidentibz tanquam causa adequata, quia se Solo potens vt producere Substgtia. Atamq efficacia partiali; igit, non vt denegandu accidentia, quia quamvis Deus à Substgtia potens sit efficere effectu perfectionis, Sortis tamq illius quantitatem, quia habet perfectionz effectus. parificat hoc, Deus potens ignem, quamvis sit perfectior ignis, tamq Sortis tui sicut immediate illg. id intellige de Visione beata, quamvis perfectior sit ipsa Deus, & dicit ad illo vt Comunis, & Venerab Lumine gloriz.

Veneror dicentes

Ea parte qua ait effectu perfectior predere à causa minus perfecta, dummodo sit limitata ordinem, patet effectu adutto à causa finita partialis: Sic entitz perfectius vt forma, immediata; & alia plura. Atery gregariam doctrinam data loco non habet, quia tunc aliqua causa finita daret alteriu existentia ad pluribz effectus, quando se Sola non Stuat perfectionz illius; Substgtia se Sola Stuet perfectionz alteriu Substgtie: Ergo Substantia non faciet Sortio accidentis. pbo minore: nulla ars naturis perfectio, aut Sortitas Substantia adulta, que non educat Substantia: Ergo nihil vt perfectionis Substgtia adultus, que non Stuatur Substantia.

Hinc manifeste colligitur diguntas ad Deum ab adulta: quippe Deus Sola continetur Sortitas Vitalitatis; non vero Sortitas Angelicas vitalitatis, & Vegetativa: cum hy Viris Beata, Vita Vitalitatis, habeat supremu altitudinem, & intellectu Vere Vitalitatis, continet vegetativa ordi, faciet Sua Lumine gloriz, à quo superadditur, & fluat, que Deus potest, à qua oriatur vegetativa. Atery Una Substantia, ita Sola continet perfectionz Alteriu quicunq, vt nullatenus faciat Sortitas Alteriu, vt alig limitat. Nec adutta Substgtia Angelica gradu accidgtis, vt causa sit Alteriu. designatur quod sit Substantia adulta, quod sit, aut esse possit ad accidentia, & strategia Suncer. dem autq Minime Sorma doctrina acquiescamus.

Exarmantur Argumenta

Pondus auctoritatis D. Thō magni apud nos ponderis esse debet; atque adeo, cum Adversarius sit sua sententia genuine esse Aug. Mag. ideo & sua Veneranda [illegible] mente ejecere. = Primo itaque argumentum testimonio sp. q. C. art. Vad. ubi D. Thō art: Omnibus per formam substantialem habet esse substantiale; per virtutes autem, quæ sequuntur formam operatur. = Et ad 3um citato art. Se magis explicat: Dicendum quod hoc non dicit forma accidentalis ut primum principium habet forma substantialis; & ideo forma substantialis ut primum attributum principium, & non proximum.

Ut cum hic, & similibus testimoniis solutionem adstruamus, & quia D. Thō mentem aperiamus, animadvertimus ipsum [illegible] ad 5um art. allegat. dicat enim quod unum ut de essentia rei ut accidens: & ergo potentia animæ, ut pretor essentiam, sequitur quod sit accidens. Cui ita occurrit: Dicendum quod si accidens accipiatur ad quod dicitur extra subjectum, sic nihil potest esse medium inter substantiam, & accidens, quia dividuntur per affirmationem, & negationem. Scilicet per esse in subjecto, & non esse in subjecto. & hoc modo cum potentia animæ non sit cum essentia, oportet quod sit accidens, & ut [illegible] secunda species qualitatis.

Si Deus accipiatur accidens ad quod genitum [illegible] quinque universalium, sic a[illegible] ut medium inter substantiam, & accidens; quia ad substantiam pertinet quid quia ut essentiale rei: non autem quid quid ut extra essentiam, potest sic dici accidens, & sola ista quia non causatur ex principiis essentialibus rei. Eo quammodo D. Thō distinguit duplex genus accidentis, una potentiarum accidentalium, quarum unaquæque appellat primum accidens pertinens ad prædicamentum qualitatis, & alia accidens logicum pertinens ad quinque prædicabilia, quia dicitur de subjectum dicitur [illegible] esse essentiale metaphysicum, sicut ex de essentia, Verbo de substantia, & alia bene multa.

Jam ergo facilis est ad omnia ad allegata testimonia: Ad 1um dico omnibus operari per virtutes distincta realiter ab esse substantiale, si virtus sit ad effectu substantiale producendum, quia ex ea ratione sic virtus sequatur ad essentiam sequela metaphysica, non ideo debet esse distincta realiter ab essentia; sicut & substantia substare accidentibus, & essentia existere, non ut prædicata distincta realiter ab essentia, & substantia & sola virtualiter & ratione, nimirum ratione distinctionis actum esse, & operari dimanantis ab ente principio primus scilicet substantia ut subsit accidentibus cognoscendo, aut ens existentis essentia, & naturæ sic denominata, & rationale garantur ad sensationes, & discursus tanquam duo principia distincta formaliter, & [illegible] realiter.

Ad 2um testimonium dico Aug. Regentem distinguere duplex principium, unum actionis accidentalis, qua producuntur duo ad generationem substantiale: aliud actionis substantialis, qua producitur substantialis effectus: unde cum potentiæ nec primi sunt duo, quæ substantialis forma, primum operatur potentia accidentalis pertinens ad prædicamentum qualitatis suas duo, quæ non substantiale substantiale effectu, præterea quæ dicit D. Thō forma substantialis esse primum, & non proximum principium; quia primum operatur non accidentaliter, quæ substantiale. & hæc dicat hanc intelligentiam esse Doctoris, accipe D. Thō sicut ad 2um citati art. Unde sic se habet forma accidentalis actiua ad formam substantialem agentis. Ut calor ad formam ignis, sicut se habet potentia animæ ad animam; & calor actiuus se habet ad formam ignis ut quod producens calor dispositiue ad ignem: ergo & potentia animæ ut producens dispositione ad effectum eius: Non ergo est inconueniens D. Thō non admittere D. Thō recedere.

Sequitur ut primo fundamento sententiæ Aristotelis D. Thō desumpto: si substantia esset immediate operativa, illa esset primaria potentia ad operationem; & hoc non: ergo nec quod esset immediate operativa: maior ut certa, quia potentiæ sunt ordine ad illud ad quod sunt a Deo destinatæ; & operativa potentiæ sunt destinatæ a Deo proxime operationem: ergo potentia operativa esset primaria potentia ad operationem. & minor negatur quia ut difficultas patet: Cuius per se respiciens operationem ut accidentalis: ipsiusmet ergo Deo [illegible] potentia, potest esse: Nunquam [illegible] ut potentia operativa: ergo & accidens: pro Aug. potentia, cum actus sunt accidentales, ut plus accidentalis; & operatio potentiæ operativa ut actus accidentalis: & ita pro: maior ut certa,

quia potentia, & actus sunt genera; actus, numero operatio, vt genera accidentis: ergo & potentia operatiua.

Hic arguit, vt ego dixi, sit mihi Venerabile propter debitum Veneratam Legatum Doctoris, & omnium magistrum, qui ille Vitis per hec verba: Respondeo dicendum quod potentia vt dicere, quod essentia anime sit cuius potentia: & hoc dupliciter ostenditur: primo, quia cum potentia, & actus dividant ens, & quodlibet genus entis, oportet, quod ad ens genus referatur potentia, & actus; & ideo, si actus non sit genus substantie, potentia, que dicitur ab illum actu, non potest esse genus substantie; operatio autem anime non sit genus substantie, sed solo Deo operatio vt eius substantia; Vnde Dei potentia, que vt operationis principium, vt ipsa Dei essentia; & non potest esse vna, nec anima, nec aliqua creatura, vt supra etc de Angelo dictum vt: ita & Phs. 1. q. 77. art. 1. Corpore. Videtur hanc doctrinam Aug. Mag. libro 83 & Phs. 12 Metaph. text. 26. & 28. vbi ait: omnia genera vt dare propria potentia, & quia alia, que sunt principia alicuius generis.

Hic arguit solet a pluribus intrari ipsa actione, & effectu pro dubio, quia quamvis actus non sit genus cum effectu substantiali, tamen immediate attingit substantiale effectu: ergo quamvis potentia, & actus non sunt genus, potest actus dare à potentia substantiali. & ad hac intrantia facile se expedient Thomistæ, quia dicunt substantia quidem non esse actus, & effectum, ac prout non vt immediate injectus à substantia producere, quia quod immediate respicit principia efficiens vt dicebatur operationis alicuius potentia. Cum qua substituit concreta, producens, atque adeo debet esse genus genere; & de effectu actus non potest, qui non substituit substantia actus producens; & substituta suppositi.

Prosequens Nisi tamen Vegentiorib, & non Seduces instat arguit: omnia genera entis vt dare propria potentia, & quia alia: ergo genera substantia dabitur propria potentia, & quidam actus; & pro operatiua substantia non vt genera substantia, sed genera qualitatis & Adueraarios: Ergo pariter hanc pro, dari debet alia genera substantia. = Rursus: genera substantia per modum principij radicalis, & potentia remota, aut assignari quia alia genera substantia, aut non: & 2. Ergo non omnia genera dare actus, & potentia eiusdem: & 13. Ergo Cogens assignare aliquam actionem genera substantia per modum principij radicalis, quia nominabit actionem substantialem radicalem. quia quia media illa actione producta: ne ponitur actione non potest non pone effectum immediatum illius: aut & substantia operatiua immediate.

Answer: Sicut causa respicit immediate operationem, ita operatio immediate respicit effectum; & sicut causa immediate specificatur ab operato, ita operatio specificatur ab effectu; pariter quia, sicut actio ex parte agentis constituit concretum producens, ita ex parte effectus substituit creatum; & tamen actio non sit genus cum effectu: Ergo quamvis substantia immediate respiciat operationem, non debet ipsum esse genus cum operatione. = Dicimus: ad genus ad quod pertinet potentia, debet actus illius pertinere; & potentia pertinet ad genus qualitatis Vnde Species huius: Ergo & actus; & hoc vt euidens Alij, cum pertineat ad predicamentum actionis: Ergo. & vt habemus dicta Vegetius Vltiam, quid dicendum debuit Sanctus, cui quia Caietan, quia, Sent plures Aduersarios vt actus Voluntatis: Videant An talis actus sit genus cum fine actus primo.

Ad arguitum Concessa maiori, nego minorem: ad probationem distinguo ans: vt accidentalis tu principia, quia metaphysica, aut Logica, Concedo ans: prout principia n ans. ad probationem: Concesso ante, n seq: ad primam probationem: distinguo maiorem: pro cuius actus sunt accidentales tu principia quia Logica, vt accidentalis aut principia, aut metaphysica Concedo maiorem: principia prout n maiorem, & sic distincta minorem, occurrit ad alia distinguendum quia sunt duo genera potentiarum, quarum aliqua sunt accidentia principia, nimirum illa que operatum sunt effectus accidentales; & alia metaphysica, seu Logica, scilicet illa, que cum re ipsa substantia sunt, accidentia dicuntur, quia sunt extra essentiam rei, quatenus aduenunt rebus

Constituit ȝ suo esse substantiali. Unum genus vt potentia operativa effectus substantialis, quia cum operatio, & ora operativa sequatur ad esse, debet ad illud subsequi, & vt essentiale suggenere. & quia ita vt potentia operativa substantialis effectus, ideo accidens Logica &c.

Unum Solut non me deterrent gravissimi Auctores, & D. Th. qui allegato art. ita fatur: Non dig ȝ quanty vt forma. vt alius ordinatus ad vt terminum alty, & vt Unum terminus operationis: Inde quod sit ȝ potentia activa ad alty alty, hoc non sequit ei dig suo esse ȝ quanty vt forma, ȝ dig sua potentia &c. Erat Judas ȝ una: Vel inquitur ergo quod potentia Unum non vt sua potentia, & Vnitas addit: Nihil dig vt ȝ ora & alty ȝ quanty vt actus. Denique ergo Vnitas qua dicit negat unum Vnitas ora, numery quatenus realiter concepta essentia, actus, & forma, sua qua Inducat Ultra fatur unum, sub forma non esse potentia Activa, & realiter, non esse in Senum Vitali. & Significatum. Hoc fatur tenet Monstr. Vellunt nollunt, quia forma vt potentia Radicalis per se; & tamen ȝ quanty vt forma non vt potentia Radicalis, quia vt ait D. Th. actus ȝ quanty actus non vt potentia: ȝ.

Concesso itaque ora qualibet, & dig alty debere esse ȝ ora genere, dico esse ȝ ora genere Remoto, & non proximo; Inde Sicut ora operativa vt ȝ genere substantiæ, ita sua operativa qua dicitur substantialis effectus, quia cum substantiali termino significata realiter, vt nunc suppono, si tua vt substantialis, ita actus substantialis erit. Contra hoc dico actus esse accidentales eo modo quo fuerunt sua principia; cum dig ora aliqua sint accidentales tota ergo ita ens actiones, quatenus dicunt ordo ergo ens à suo principio, qua denominant subty agens. & terrore sive omni ora, cuius actus sunt accidentales, sit ens accidentale; aut non. si dig. detur argui. si dig. Ergo cum Vellus omne alty, seu actione esse accidentale patuit. Concedere ergo potentia Radicalis esse physice accidentale, quod merito Negues. si dig negas ora Radicalis aliqua, seu omne actione, arguo contra te formo latus affectu, quia omni ora Realis talis vt cognoscitur per ordine ad alty. si dig nullus vt actus, nulla procul dubio erit potentia Radicalis. Et hoc fatet Vera intelligentia ad testimonium D. Th.

Alter dig si Vultis, occurrere potestis ad arguty, dicendo Actus illud accidentia debere intelligi de potentia passiva, & actu formativo, non tamen de potentia activa, & operativa, cuius ratio vt, quia potentia passiva, vt ora per se ordinem, & incompleta ita ens genus, exigit ita ens genus perfectum, & actum; at vero causa activa ora intelligitur adequate constituta, & completa ante alty operationis, quia primo vt esse, qua operans; ac per consequens operativa potentia non indiget actu quo distincta, & perficiatur, & actu, qui ab ista egrediatur; inde qua quantum ergo ratio sit accidens, non sequitur ora immediate posituy esse accidens.

Arg ȝ & Quod Replicatis: Actus vt impedita a potentia immediata: Ergo potentia immediata non potest non esse accidens. probo ita: potentia immediata vt actus primus & actus actus primarius; Sed cuilibet Linea pertinet actus primus & primarius: Ergo si actus primarius, nimirum operativa, pertinet ad Lineas accidentales, patuit actus primus, scilicet potentia operativa. probo minor: Specificativum cuilibet potentia pertinet ad cuilibet Linea ad quam pertinet rei specificata, & vita; Sed actus primarius vt specificativum actus primi: Ergo ad cuilibet Linea ad quam pertinet actus primarius, pertinet actus primus; Sed actus primarius, operativa nimirum pertinet ad Lineas accidentales: Ergo & actus primus = Negatur vita qua ducimur non obstat. Iquidq negamus actione, esse, seu pertinere ad Lineas accidentales.

Concesso tamen, seu permisso actione esse accidens primo, & ultimo, Dico actione esse specificativum & objectivum principium operativum, non vero effectivum, qua specificativum effectivum vt proprie sic specificata; actus vero non vt proprie operativum potentia, qua distincta, & perfecta suppositi, & proprii effectus; atque adeo nullum est incommodum quod operativa accidentalis immediate influeret à potentia substantiali; Sicut non vt incommodum ȝ contra Stratia quod potentia immediate operativa, ac ipsa accidentalis immediate influeret à potentia Radicali substantiali; nec substantialis effectus immediate influitur à potentia accidentali. Sicut dein derandi dicta specificativum effectivum ad objectivum, & vt hoc: illud vt id per quod res ȝ suo esse actuali distinctum; illud, quod illud suppositi, & vt Verbi signum, aut inde quo actus Vel specificata percipimus, & cognoscimus.

Negabis: Actus distinctus effective non: Ergo non vt specificativum & objectivum: probo: Actus distinctus non operativa figura ȝ Linea operanda: Ergo vt distinctivum effective illius: probo ant: operativa distinctus ȝ Linea operativa potentia, & actus Ultimus illius Linea; ȝ effective completa vt vario distinctivum non

operatus; & ⁊ijscy specificatus Linea operatus deleta, & Vltimo: qatet Dea: quemadmody ⁊ij Nobis
tenetur vt Vltimus altus ⁊ Linea ebenar Substratiuus; ita operatio ⁊ Linea operanda, ⁊ Substantia
Instruit Substantia deleta: lege & operatio ꝓꝑ operatus deleta; ⁊ Substantia propter illud vt ⁊ijscy
Specificatus Linea Substantialis: ergo prosterr ead Vationi operatio vt Specificatus ⁊ijscy Linea oppe
latus. Ergo sicut altus primus ⁊ Linea Substantia, quia ꝑmediate respicit alty primary, nimirq Subtus
tentia vel vt ⁊ijscy Specificatus, Itaque altus vt Linea Substantia: ita altus primus ⁊ Linea operan
tia, quia ꝑmediate respicit alty primary nempe operationi vt ⁊ijscy Specificatus, Itaque altus tunc
⁊ eadq Linea: ⁊ si Vltimus ⁊ Linea accidentalis, etq & Nunq.

Quando Substantia & operationi Suenire ⁊ eo etq si concedatur prius ꝑmanentes operatiuas ⁊ijscc Deleri per alti
quod Itaque vt altus Vltimus deletivus tq Substantia, quq ꝓꝑ operatus ⁊ sua Linea; nego tanq oppe ones, non ideo id̃ absolutely & ꝓꝑ
ratum habere esse sub Mane, & Linea, Sicqua vt sotitia operatiua, & eo quod Substantia sit ⁊ eadq tiũ transeuntes operantibq, quare
Linea cum Substantia: Vatio dubitatiui vt, quia Substantia vt altus Vltimus ordinatus ad Instituendum ⁊ijscem finis non vt altus, ⁊ effectus
Vny per se cum Substantia, quod cum non sint & ꝓꝑ pertinentibq ad diuersa predicamenta, tq Sub ⁊ adultus medius actione. & Vatio vt,
tentia, quq Substantia ⁊ eadq Linea debent collocari: Itaq operatio, etq si sit Specificatus ⁊ijscy quia altus ⁊ manens vt perfectio ope
potentie operatiue illq Instituens deleta ⁊ Linea operatiua, non ordinatur ad illq vt Instituat Vny per rantis; transiens: Vero rei operate
⁊ Vny per accidens; atque ideo cum hoc resultet & ꝓꝑ pertinentibq ad diuersa predicamenta, optime Inde illa vt altus Vltimus & Ver
potest ꝓꝑ operatiua collocari ⁊ Linea Substantie, & operatio ⁊ Linea accidentis. mus finis; Secus Vero ista. Lege Doc
tissima vt D. Thꝺ 1. Cont. Gent. Cap
Ex quo sit non omne alty 100. agentis humanorum actiones im
primarij esse ⁊ eadq Linea cum altq primo, sed tam Catady & altq primario ordinato ad Instituendum cum altq manentes sunt perfectiones eorum
primo Vny per se, q Licet Verificetur & Substantia, & actione ipsa Verificari non potest; cum eiq Vnum quorum sunt operationes, & possunt
per accidens Suppositat ⁊ Constituta Vnitate per se, ideo Specificatus & ⁊ijscy Vocamus alty ordinaty esse Vltimi, quia non ordinantur
ad Instituday Vny per accidens. Hoc doctrina non tenet & domina Thomistis admittentibq alty primy non Vny ad aliq alty quod sit finis. Et
Substantialy, & etq accidentaly; & Licet primy Subty debeat esse ⁊ eadq Linea cum altq primo Substantiali, quo sequitur ꝙ ꝓꝑ transeuntes ope
non tanq cum altq primo accidentali, quia sic non sit cum primo Subto Vny per se, & Vny per accidens. rationes non ordinantur ⁊ijscis ad ope
& nostra tenet doctrina Vera esse etq si demus Vny per se posset & accidentali, & etq resultat & eo ꝙ rationes, quia nec perfectio ⁊ijscis
diuersory predicamentory. illius, nec profert illq, ⁊ propter hoc
Vltra etq, quamuis nimis diffundar, respondere possumus actioni nullatenus esse ese video & scitu dignum ad resultat Vny
cificatus ꝓꝑ operatus, quia non vt entitatiua a ꝑte ad Instituendo ꝓꝑ se primo, & ad ponendum per accidens.
effectu & ꝑtes causas; atque adeo, si operatio Instituat ꝓꝑ operatum, vt Vltima cum determinato, ideo
vt, vt media illa ꝓꝑ effectu emittat; Ergo per se primo non habet Instituere ꝓꝑ, & effectu ꝑducere: q
constituere ꝓꝑ vt medius secundarij illius: quemadmody Thomista fatetur accidens esse ꝑ se primo in
Subto, accidenti Suenire secundario, & esse operatum primario, quia ⁊ijscis vt propter operationi,
propter quq vt entitatiua a ꝑte ꝓꝑ operatiua, pariter & nos dicimus & operatione.
Vltra: sicut
operatio ordinatur ad effectu, quia vt propter illq; ita ꝓꝑ operatiua ordinatur ad operationi, quia vt
propter illq; & vt contra Vationi Substantia vt ordinetur ad accidens, & potius accidens ordinatur ad Subtia
quia vt non Subsistens per se, sicut Substantia: q ꝓꝑ operatiua non vt Substantia. = Quarto: quia
potest distinguunta ⁊ quo altus: q altiq diuersi diuersa correspondent ꝓꝑ; ⁊ esse, & operari sunt
altus diuersi: q illi correspondent diuersa potestia: & esse correspondet ꝓꝑ Substantiali: q operari potestia
accidentali. = Respicio intrater ⁊ ista ꝓꝑ Radicali, quq Substantia vt; hoc eiq & ⁊ijscio Concedo potestia
debet ordinari ad alty; & eo ⁊ijscio concedo ꝓꝑ operatiua, ordinari debet ad operationi: quia
Sin hoc sit ⁊ dicty Subtia & respondet, & respondebitur.
Secundo eadq vt regeritur ⁊ aduersarius: quia altiq
diuersi, diuersi correspondent ꝓꝑ: q altiq esse ndi, seu & sustendi Corpori ⁊ sunt a Thomistis, ng ⁊ ista
negatio vt suppositi, quia & sustine non ꝙrantur ad Subtia vt altus principia ad primos ꝓꝑ, &
ad ꝓꝑ operatiua & operanda diuersi sunt ꝓꝑ; & ꝓꝑ altus esse ndi vt Substantia: q altus operandi,
vt vt altus ꝓꝑ Radicalis comparatur ad ꝓꝑ accidentalis; & de quo ꝓꝑ ~~accidentalis~~ Radicalis erit accidentalis.
Nec satisfacit, si dicas ꝓꝑ Radicalis ordinari ad operationi remotę, & quasi radicaliter, Vatione cuius
~~operatio~~ non specificatur ꝓꝑ, quia nulla res Instituere per aliquid a se remoty; non ⁊ quq satisfacit
quia ꝓꝑ, quq appellat Radicalem definitur per ordinem ad motu; hoc eiq vt essentia nat, nimirq esse

principij motus: quomodo ergo a motu non specificatur?

Dico ergo nec ipsa operatur, nec substantia ordinari per se ipsam ad operationes proprias ejus, et proprios effectus, quia quamvis primi sit operatio, qua effectus, quod tamen tendit ad operantem, et a sua ipsa sit effectus; ita quamvis primi sint duo quidditates duæ, quæ forma, non ideo alias generantur per se primo ordinatur ad dispositiones. Hoc modo substantia ordinari ad operationes accidentales, non sit illi indigny, quia non ordinatur ad illa tanquam ad finis istis, et tanquam ad medias ordinata ad ultimos fines, ultimis ad substantia generandis sibi similis, qua, et qua propagetur, et conservetur sua species.

Ad 3um duo alteri illos duarum esendi, et operandi provenire ab eodem principio sub diversa ratione formali, alteri numero esendi a substantia sub ratione formali esentis, et actui operandi ab eadem substantia sub ratione formali naturæ; et hinc realis diversitas alterius, quamvis primarij sint, et per se primo tendi à suo principio, non arguit realis diversitatem principiis: sic alteri sentiendi, et discurrendi, sunt primo diversi, primarij et per se a suis principiis tendi; et tamen non arguunt diversitatem realem suis principijs: sic alteri scientificum, et artificiales, quamvis primarij sunt ab uno principio Logico: idem dico de altero doctrinæ, et vitæ. Unde distinctio potentiarum, qua summitur ab illibus, et prosus extrinseca, et connotativa: ipsimet vero à nra ipsissima essentia.

Vel Dicendum tali quadruplex alteri operandi esse secundarium, quia sunt potius operandi respectu ad esse esendi, ita alteri operandi ad alteri esendi; absolutè enim operari ad esse sequitur, quia cum operatio sit a principio subsistente, necessario esse supponit. Hoc modo substantia ordinari ad accidens non derogat dignitati substantiæ, et patet primitus; ad alia namque operationes, seu ministeria ordinatur secundario substantia, et ad alteri scientificum primi; facultas speculativa secundario ordinatur ad operationes, et primo ad veritatis contemplabile, et sic de alijs. Nec quidquam obstat operationi inquit primario ad operativa ejus; prout quæ esse alteri primarij illius; non refert ipsa, quia aliud potest esse alteri primarij comparative ad substantia ipsa nra, et esse secundarij comparative ad eadem substantia ipsa essentia, sub qua ratione suppont alteri esendi.

Arg 2: nra Natura aut nihil regere, aut aliquid immediate non ipsum effectu formali; sed hoc sit evidenter falsum: ergo et Natura nra: patet obumbrij: per argumentum formalitatis quidditativi substantialis effectus a tota accidentali, quia accidens sit omnino proportionatum ad quidditativum effectum alterius naturæ; et alio esse sit accidens: ergo. = Nec dicas omnino esse Natura, quia altio non communicat effectui Aliquid esse de suo; et sit pura determinatio, et actualitas potentiæ proximæ, quæ esse de suo communicat effectui: tamen ipsa proxima quidditativa effectus sicut illi esse de suo communicant, quia sit virtus illius proximitatis, quæ continentia, et virtus, sunt tertiæ, non sit per communicationem a substantia, et de se habent potentiam proximam, et ideo dicimus non posse quamvis potentia accidentali, quia ignobilior, quia superior, et nobilior effectum suum non potest, ne effectus sit sua causa nobilior.

Arg 3: si forma substantialis esset principium proximum operationum, haberet forma substantialis V.g. Vita, semper esset actu operari actu vitaliter; sed hoc est contra ea dicta: ergo et quod sit principium proximum operationum. patet sequela: ideo habens formam vitæ, sit vivus, quia forma vitæ, est immediatum principium vivendi: ergo si habet forma sit principium immediatum operandi, habens principium operandi esset semper actu operando. hæc est patet. V. Doct. q. 9. art 1.

Secundo: forma substantialis sit ultimus actus generationis; sed ultimus actus non posset ordinari ad ulteriorem actum, alias non esset ultimus: ergo. Hæc patet ergo sit D. Doct. loco ? loco. = Patet: quia forma substantialis sicut sit immediatum principium vivendi, sic forma sit ipse actus vivendi: ergo si sit substantia immediatum operandi, sic sit actus ipse operandi, quod falsum sit. Nam docet D. Doct. loco allegato, Vos aut: sicut Deo operatio est sua substantia.

Negatur, et ultima illius formatio aperta habet integritatem loco, quia sua forma accidentalis. Deo quidem, quia sua essentia sit primum principium operandi; et tamen non semper sit actu operationi: sua forma accidentalis, quia per se sit principium proximum operationis; et tamen non semper sit actu operandi, sit per se patet, nec ipsa sit sua operatio: ergo. Ego ergo dicit nostra sit nobis mens D. Doct, quia sit sicut et probabilius, et mihi magis innotescit, quia forma substantialis sit ultimitas sit actus ipse, non sit principium generationis, quia illud immediatum habet genere causæ finis; hoc vero genere efficientis; si ergo principium operandi esset forma genere causæ finis sit haberet agere, et non cum D. Doct.

generatus negamus: principaly efficiens non semper est altus, quia cum opperatio pendet à pluribus actis simul existentibus, aut concurrentibus non semper adsumitur; & sic stat ad 1m D.D., quia forma & ut dicitur actus, nec ens ens, aut concurrens non semper adsumitur; & sic stat ad 1m D.D., quia forma & ut dicitur actus, nec ens ens per radicale opperatum, [illegible] quia [illegible] & actus non est pars. = Ad 3m dico prig. Vnity esse igny actu generandi [illegible] alterum gemmæ, non [illegible] non habet per se [illegible] addity; quia [illegible] alterum gemmæ est igna opperatio, & non [illegible] secundo, sicut Deus, & operari totum potentia totius.

Arg. Primus principium & operientia qua & damnum aliquo esse subiectiue effectus, adiente subiectiua; atque adeo principium immediatum illorum subiectiuam non esse. Primum [illegible] generat animatum [illegible] & planta; hæc vis [illegible] stata decidatur, multitudo vanary generantur, sua [illegible] vary: [illegible] subiectiua: [illegible] semine ad animalia dicitur, quo simul [illegible] animalia aut mortua, aut adiente, & [illegible] omnia semine plantary [illegible].

Multa sunt grauat allegata & operientia: prima itaque dicitur solu accidens esse causa principale animaty [illegible], quia cum tunc nulla sit vanary subiectiua [illegible] virtus accidens regeneret, sequitur accidens se solo principaliter [illegible], quod non accidit etiam. Dicendum igitur humorem effecty ortu a causis immediatis, [illegible] virtus ad producenda viuentia = Ad 3m dicendum [illegible] solis mera augmentare magnitudinem terræ plantæ, animaty mineralia, & [illegible] aqua: Stat namque nutritio terræ pura gigni tanquam a causa principali, aliàs non [illegible] Deus terræ germinasse herbas virentes, & fructy facientes = Ad 3m dico [illegible] semine primum esse partem subiectiuam principalem agentis, quæ, aut [illegible] aut [illegible] recepta, sic producunt [illegible] alia augmentando alia nobis ignota.

Disp. X.

An substantia sit principium proximum productiuum accidentium & siue accidentia interna sint, siue externa &

& Hinc contextu patet accidentia alia esse [illegible] subiecto, vt passiones, & proprietates; alia extranea; illa namque, quæ producuntur [illegible] subiecto, vt calor producitur ab igne, & [illegible] igni producit vellutum proprietatem lucis, & extraneum igni producenti, & sic hic vbique [illegible] quæstio proceditur: atque adeo [illegible] an calor producitur vt immediata forma ignis, an ab alio calente connexo cum igne producente, vt ita simul & [illegible] emanationem proprietatis ab essentia.

Scotus cum suis [illegible] 16. & [illegible] 12 q. 3. & Bolton [illegible] Metaph. dis. 12. Aust. [illegible] dis. 3. & cum [illegible] Bolt. Scotti aunt accidentia esse immediate a subiectiua; & non omnes hos sequuntur, ng Scotus, Aust. Oviedo. & alii illud affirmant tam [illegible] accidentia [illegible] quam externa; & Bolt. Mercenarius, & alij subiectiua concedunt immediate [illegible] tam [illegible] accidentia [illegible], ac [illegible] proprietates emanant ab essentia per vera actiua ad illas immediate terminata. Circa accidentia externa negant esse immediate a causa accidentali. Præmittit Inanimitas sentiunt omnia accidentia [illegible] a subiectiua remote, proximè vero a causa accidentali, atque adeo passiones & proprietates emanare ab essentia, quatenus actio quæ primario terminata ad essentiæ, secundario extenditur ad proprietates.

Panditur propria mens, et Vera sententia illustratur.

Dicendum quod sicut subiectiua immediate [illegible] actiua subiectiua, itaque potentia proxima illius, ita accidens actiua accidentis, itaque immediata virtus lucis; atque adeo proprietates [illegible] ab agente per quod actiua distincte realiter ab actione [illegible] essentiæ. Quicunque quod primus partis [illegible] doctrinæ Communitatis, & recedit à doctrina Scoti, & Communitatis: quoad 2d vero partis nullus recedit.

Utrumque Scholi Vt innuunt. Probatur Ro quoad primu partu ex D dict. tq. q. 77. art. V ad 3m, Vbi, Vt supra vidimus distinguit duplex genus potestatis, quarum vna pertinet ad predicamentum qualitatis: ergo ex D. dict. agentes naturales sunt potestie accidentales primo, non vt contradistincte subiectie: q. ille sunt immediate operatiue; q non subiectie: ergo actiuum accidentis. Vltima dea sequitur ex communi minori conclusio.

Ex ergo alia dea patet: potestia accidentalis, talis dicitur per ordinem ad id cuius Vt pria immediata; q pria immediate dicitur per ordinem ad actu: ergo minor patet ex ipsis terminis: maior patet: potestie actiue accidentales non Vt denegandum immediatius subiecto: ergo pria accidentalis per ordinem ad actu Vt pria immediata. patet ant: q subiectiualis non denegatur immediatius subiecto: ergo nec accidentalis. patet dea: manus imperfectionata Vt pia accidentalis actu accidentalis, quia pia subiectiualis; q huic immediatius actu accidentali adiuncta immediate denudata: ergo et potestis accidentalis.

Quer: non datur actu principium per se primo ordinatum ad operationem subiectiuam: ergo nec ad operationem accidentalem; q sicut actu productiua subiectie, Vt secunda ipsius inuenta a subiectia plurimum; ita etiam actu productiua accidentis. Contra Vt, quia quamuis productiua subiectie sit secundum illum secundum ~~ordinem~~, ~~et determinem~~, habet, comparato ad ens actu ad actu esendi, aut subiectiui, tamen comparato ad subiectia q ita nata, hoc ad illud immediate, et primo terminatur, quia sub illa potest et requiritur pia q ita potestis; q pia ita talis ordinatio per se primo ad actu: ergo.

Admitto ant, nego cq, ratio Vt, quia subiectia non Vt per se primo ordinata ad operandum, q ad esse: potestie vero accidentales non sunt primo ordinate ad esse, q ad operandum; ita Vt primum horum sit operari, et esse quasi secundarium; ideo ens subiectum existens, Vt operetur, sunt quia possessum subiectie; id cuius vsum potest pluribus habitibus et naturis, quia superadditis, quorum primus Vt operari, quia datur Vt adiuuent subiecta pro recipiendo: unde sicut actu subiectiuali correspondet pro aliqua pars linee subiectie, sic actu accidentali correspondere debet pro aliqua pars linee accidentis.

Nec obstat si ducas quecunque re primo pertinere suum esse, et ad illud ordinari, secundario vero omnia aliud contra se; primum ens Vt, re esse ordinatum ad se, quia ordinem ad aliud: ergo accidens primum debet recipere suum esse, postea operationem; patet cum ibi dicit Vt, quod operatio sequitur ad esse. Non quo obstat, quia plura vidimus, que sibi non sunt, et alias, quia tum nata ad hoc Vt destinata; huius nata Vt accidens, unde esse suum esse quod dicitur, quia ad vtrumuis manus destinata tanquam ad principale exercitij, et officium: ideo etiam dicitur subiectie ordinari secundario ad operationem, quia cum esse suum sit esse perfecte, et simpliciter, non debet per se primo ad aliud ordinari.

Secundo patet a simili duplicitur, primo, quia nata alicui per suum, et ordinem, et ens quia nata alicui per suum intrinsecum nata nomine manifestatur a subiectia: etio. ergo ad alia operari. Et ens dicit pria accidentalis operari secundario. Contra Vt, quia manus existens super tres sunt due cause ad illum secundario ordinate; q subiectia certe ad ~~esse~~ accidens pariterq secundario ordinata: ergo non potestia accidentalis = Secundo patet ex de quod quilibet res trahit sibi similia nata: ergo etiam accidens tanque adeo hoc erit immediatius principium actu. = Ad: suo quilibet species sunt deneganda pluribus illius, que immediate sunt suo specie: q etiam suo specie determinata accidentis: q quia multiplicata ad aliquos illius species. =

Secunda pars statuitur.

Dico supra potentias, et qualitates immediate quasi a generante per vnum actionis distinctum realiter ad actionem productiua subiectie. Hec pars patet primo ex cognata sententia Philosophi: actio productiua subiectie, est trium Vltimus linee operatiua, sicut ex potestia Vt trium Vltimus q linea essendi; q ex q linea essendi ita Vt trium Vltimus, Vt post illy non restat alius, alias non esset Vltimus: q actio productiua subiectie, ita Vt trium Vltimus q linea operatiua, Vt post illy non restat alius: ergo talis actio ita quiescit q subiectia, Vt vltra non se extendat, simile ergo talis actio non erit productiua qualitatis. = Ingetur:

Actio pductiua substantię vt id quo pōa immediat effectui toty quoty pollet, quia cum non sit libera non agit quoty vult, & quoty potest; g ita immediat esse substatię, vt omnino exhauriatur per illg actionę: g manet ppotens vt se extendat ad pductionę pprietatis.

Pursui: Statuta quia actione qua producit substantia, distincta realiter ab actione pductiua accidentis, non vt dari actionę substatię producentis vltra porrigere vique ad pprietates; & ita D. Tho. 2. talis actio distincta negari non potest: g dari actio pductiua pprietatis. maior vt omnino certa. quia si substantia, & accidentia sunt actionesq distincte, actioni accidentis dari debet pncipium cui tnui, ad qđ tendat immediati actio. minor patet: ita D. Tho. 2. 3q. 9. 77. art. 3. actio formę accidentalis dependet ab actione formę substantialis, sicut esse accidentis dependet ab esse substatię: ergo accidens principaliter vt primum actionis realiter distincte ab act, qua vt pductiua substatię. patet ita, quia si una tatis esset actio, possibile esset dependentia illa qua docetis a D. Tho. numq sicut vt esse accidentis ab esse substatię; atque adeo realis, quia nichil a se ipso realiter pendet.

Replicabis: si vat nra arg evincunt, pbant sane nullg esse tnę ab actione; hoc autē falsum vt, & oppositū ab omnibus receptū, qđ ita probatur necessario ex connexione alicuius, actio pductiua finis, se extendit ad illud; sicut catena dicebamus, qua connexio sui annullati secumtrix actio agentis & figura pncipio illius; arg qua pbatur, connexio concatenati, & connexi: = In primis exemplū multū pbat, sequitur enim actio, quod actio agentis non tendat prim ad substatię, & secundario ad accidens, & quidem tnę altercata sicut motio quocunque anulo catenę, sequitur omnis motus.

Dico ergo non non negare actionibus tnę secundarię, & illi concedimus dupliciter modo explicatę, numq quod pncipio terminio principaliori per suę actionę, teneatur agens ponere minus principale per suę quia actionę subordinatę principaliori actioni, quia qua dat formę, dat pequisita ad formę, & ampliꝰ actione prioris dicta, numq quia actio ultima determinatio vt agentis exhauriens toty cui actuatę; quod exemplo. Si enim primus annulus catenę ita sit connexus, vt solus sufficiat, & conet q agentis, movendi agens necne alios annullos concatenatos? minime. ergo connexio non vt causa ad motionę remanentis, & sufficientia actionis.

Subtatis tamq quommodo pprietatis dimanant ab essentia, seu a substatia. Si illa nulli habet aliqua pprietatis dimanatio nanque, arg significat ac limbo, seu quadq altera fluentia. = & ctra ratio probatur, quommodo substatia altera sicut & substatia pducta vel quommodo ista ab illa derivatur, si substatia nulli fluxus habet per se, & medio accidentis? Ergo illi vt respondeby ex sua doctrina. quemadmody ens substatia pducta, ctra in proximo derivatur ab accidente, dicitur a substatia pduci, quia fit ab accidente cum subordinat ad substantiam; ita pprietates dicuntur dimanare a substatia, quia fiunt ab agente cum subordinat ad substatia.

Stat itaque subordinatio, & dimanatio explicatę ita: si ens substatia per primū non esset pducta non esset, pprietates non fierent ab agente: ergo pprietates, & suo fieri dependent a fieri substatię: ergo fieri pprietatis subordinatū fieri substatię. Nec ens consurit dimanatio, & quodammodo substatia, hoc sensu dari potest causa pprietatis; quod ctra patuit causa mali: subtis nanque subiectum, arg dicitur vera causa mali: causa autē concurrentes ad hujusmodi receptionę, reducuntur ad genus causę mālis: ergo a simili, genere causę efficientis, vera causa efficiens cui illa, qua per vera actionę pducit effectū, quo nunc ipso quali quali dicendi modo cui accidens immediate pducens pprietates; & quia substatia vt ab quommodo ratio efficiendi hujusmodi actionę, quia exigit illas pprietates, pq senatus, & persuit, substantia reduci potest ad genus causę efficientis. & sic manet explicata dimanatio.

Ad ex arg nat sententię sententiarum pbatur tali pari conclusione, quia pquet entitis a substatia immediate per vera actionę, esset substatia pstendere immediate, & per se esse accidentis: ergo sequeretur omnino accidentales actionę, esset substatia pstendere immediate, & per se esse accidentis: ergo sequeretur omnino accidentales pq. patet ita, quia si istę deficiant, equę bene, & semper essent accidentia pducta. ans vero ctra &

Contrat, quia quotus ptio ꝑmediate ad aliquę ty ordinatur, illy cōgit, & non alty: ꝑ ꝑtrahitur per se. = Pegetur Vatio: Substria Soly Vt causa Equinoca potest accidere ꝑducere, Vt pater, ng talis effectus esset dissimilis Substrię ꝑ causa Equinoca non applicate effecty, nisi adsit causa Pnuoca, quęgge causę Equinoce sunt unitrię a nāa, Vt sugleant defecty causary Pnuocary: Ergo @ ignis Vt non ꝑducit Story ignis B. pater Dea: ignis Vt non potest non esse cum Suo Store, Velut ponit ignis, quarto modo: Ergo sengen Vt cum causa Pnuoca ꝑducta Story ignis B: Ergo nyqg potest ꝑducere illy Story. Ultimo Status 993 & suggunto quelt. precedenti, & lib 3. ꝑdagando, nimiry actiong cōtrificari cum termino: Ergo actio ꝑducta Substrictę non Vt ꝑducta accidentri. pater Dea. Actiones accidentes identificaretur cum Substrię; quigge actio identificaretur cum accidente, ꝑ Substrię cōtrificaretur cum Lady actione: Ergo Substrię, & accidens identificarentur ꝑter se.

Occurritur argumentis.

Opponens Vꝑ Scotus D. Bo. 1.p.q.55. art.6. Pol ar: ꝑ actualitas forme accidentalis caucatr ab actualis Subte, ita Vt Subty ꝑ qnty Vt ꝑa, Vt Succedny forme accidentalis; ꝑ qnty auty Vt ꝑtes, Vt Euclid ꝑducny, & hoc duo de quo, & per se accidente. = Ego & dicit D. Vt intelligendy de quinquio actuo Cy quid, quod Ida Vt ac diuersa Subty esse ꝑducny quietaty, quatenus & ꝑductione illius sequitur necessario Quary quietaty ꝑductio vera ar distincta.

Arg V. quietates Soly sunt Virtutes illius nāe aque habent esse; ꝑ sunt Virtutes nāe Substantialis: ergo habent esse Virtute Substantialis = Minry Vt Senatus hoc Vt arguto, & Secunde Pelle accidens ꝑducit ꝑmediate ad Substantia; si cy quietates Virtutes sunt Substrię, quare medius illis non ꝑducit aut Substrię, aut ad minus accidens: si cy motus efficiunt ignarey Virtutes sunt = Distinguo igitr maiorę: sunt Virtutes nāe aque habent esse per siguesg efficientg, nego. per siguesg subordinatong. Vt Regra & confirmatur, Concedo.

Arg D: frigiditas de nouo aduenieni aque Lidę Vt quietati aque; ꝑ illa ꝑmediate Inditur à Substria aque: Ergo. Minr patet, non cy Vt signa illius ꝑtis aque frigiditatis, nisi Substria aque, si cy alia esset, esset alia frigiditas, ꝑ hoc non, quia illi non ad Vt: Ergo. Hoc argnty Valde magnificate a suis Patronis, & ridiculum solum multas onerant ea gines, Nec Vt ꝑ oppositg. ad illo tang facile me cogediam sed hic tui. Frigiditas aut Vt quietas aque ꝑ quarto modo, aut non. si Vt: argnty non Vt ad 2g, quigge Loquemur de quietatiby necessario Subsequenti ad actiong. si 1m: Ergo tam frigiditas nyqg mutans immutatur, si cy prosus desineret, desineret cty Substantia Vat Consequens. quid Ergo quieti causig frigiditati recugeratg? illa Cum qug persuaderat Vt causa aduenientis.

Nulty Vt argnty obiectile a Nobis, quia & dicti ꝑ Corpora. Solum tunc non haberet: Soly cy Vny allegati & Bo. ꝑ Suy Sancy potest habere cy 1.p. q.55. art.6. Pol ad. Pour ad 33: quod Emanatio quieti accidenty à Subto non Vt res aliqua transmutatiua, ꝑ per aliqua naale transmutatiua. & ideo duo actus ponunt, primy sic: quia quies fit ꝑua actione mutat Subty, Aliquia cy nouy Vt, ꝑ quietates non fiunt per actiong transmutatiua: Ergo nec per propria actiong. Secundy & igni tui gatus, Valuit quietates fieri per Vendtiong.

Distinguo maiorę: mutat Subty mutat accidentaliter, Vel Substantialiter Concedo, precise accidentaliter, nego. & distinguo minorę: non fiunt per actiong transmutatiua accidentaliter, nego Substantialiter Concedo. Sine cy quietates remanent ad agentia, sine actiong ꝑua ꝑducantur, nouum aliquid Vt, atque adeo transmutatiua Subti. Soly cy tenuit D. Bo Emanationg quietaty non fieri ad actiong transmutantes Substria saltem Subty, nimiry ꝑductiua formę; ꝑ fieri per alig, quatenus & ꝑductione agentis demanat quod agens, quietates deberet limitari ꝑ actione distincta, qug D. Bo art reluctare, quatenus & positis primis necessario sequitur positio alterius, sicut & electo ꝑ Regg Romanorg sequitur electio, & destinatio ꝑ potestatg imperatg, ꝑ diuersa Congiaria peragenda.

Arguit ꝑ Subtilis Doctor: Substria Vt ꝑmediatg successiug accidenty: Ergo & quinquy ꝑmediate ꝑductiuy illorg: = Concedo ans, & nego Reg. Patio Vt

quia ad recipiendū non exhauritur ad præcontinendū, & similitudinē ipsi recipiēti, & recepto; sed vero ad oppetendū: Unde vt substantia immediata recipiat seu accidentalē suppleat quod ē sit simpliciter constituta, & completa ē linea substantialis, qua ponita caret vt substantia recipiendi seu accidentis. Ad faciendū vero requiritur quod principium actiuum ē sua virtute contineat effectū, & illi sibi assimilet, principium vero recipiendi passiuum; cum ergo substantia non sit principium præcontinendi accidentis, illa faciare non valet; si ergo accidentia faceret, esset sine ratione causæ efficientis, & hoc in proprie dicta: ē. Deus: substantia habet ratione accidentis: ē illud efficere valet, sicut anima rationalis, quia continet per fectionē sensitiui, & vegetatiui tales enim sunt ops: = Vel continere animā illas perfectiones virtualiter & eminenter, atque adeo vt potens ad illas: substantia autē solū radicaliter per fectionē accidentis, continet hoc ipsum non sufficit, alias omnino essent superflua accidentalis potentia; non ergo vtr sunt a naa destinata, vt efficiant effectus sibi proportionatos, & similes, sequitur continendi radicale non sufficere.

De Causis instrumentali, et exemplari.

Pura incerta ad hoc de causa instrumentali dicitur; massa ergo vt theologi destinata, dy augustanā de pōa animæ opus, & de sacramentorū virtute, atque adeo pauca de causa instrumentali donabo. Hy ergo sectā dicitur venio; quæ nunc sit differentia causæ instrumentalis a principali? hanc quæ assignat D. Tho. q. 27 de Verit. art 5. Vel ait: vt vasa instrumenti fabri vt instrumenta vt moueat moty. = & 3 p. q. 62 Corg. ibid: Duplex vt causa agens, principalis, & instrumentalis. principalis quidē operatur per virtutē sibi formæ, cui assimilatur effectus. sicut ignis suo calore calefacit. causa vero instrumentalis non agit per virtutē sibi formæ, sed sola per moty quo mouetur a principali agente. Unde effectus non assimilatur instrumento, sed principali agenti.

Sentit ē D. Tho. instrumenta propriè talia non se mouere ad agendū, & esse moty ad alio; atque adeo non habere permanentē virtutē ad plures effectus, & ideo non decet dici, seu sit instrumenta ad effectū diuinū beatū ab quo se mouet frustrā per manentē virtutē, per quā permanenter operaretur. Unde instrumenta semper debent per motionē assimilatā à causa principali, & instrumento ipsius, & hoc media virtute immutata proportionatur ad faciendū effectū; vnde non sufficit quia subordinatio ad agens principale, sed requiritur vltrius communicatio virtutis. = Ego & alii colligitur causas quamuis a prima, quibus, n esse instrumentales, quia media illa motione non immutata illi virtus ad effectū, & virtutē ig immutatā per alia altiora supponunt.

Notandū tamē vt virtutes naales actuales. Licet appellentur virtutes instrumentales, ipsæ tamē vocari, quia quamuis ipsorum dispositiuum subordinatur formæ substantiali generandā, quia proprie illi prægunt mediis dispositionibus, hoc faciunt atque aliqua elevatione & sua propria virtute naali, a naa destinata, vt disponendo substantiæ obtemperent, & sunt ipsius obsequium: nec ideo arguas ipsum non esse instrumentū, quia vt separata non faciet alia motione, præter illā qua fuit faciēs, quia vt art D. Tho. q. 3 de potētia, per retentionē virtutis immutatā modico motu quo fuit emissa, tenetur ad agentia mouari, vt ipsa de suo proficio fit noty.

Causa exemplaris definitur ita a D. Tho & D. cap. 12. de Civit. Cap 25: Idea vt forma, quā aliquis imitatur ex intentione agentis determinantis sibi finē: dicitur forma, non formans, sed formans. dicitur ex intentione, nā ii præter intentionē effectus similis euadat, non fit ille ad cuius similitudinē euasit, causa exemplaris. Deus ergo non vt causa exemplaris peccati, quia licet illud cognoscat, non tamē ex intentione concurrit cum creatura ad illius defectū. ly determinantis sibi finē, excludit ne causa exemplaris a Deo quæ non operantur propter finē, nec regulantur aliqua cognitē ipsius artificis.

Exemplar aliud vt externum, aliud externum; hoc vt res quælibet, quæ extrinsecus ponitur imitanda, vt Imago, quæ quia allegans, obscura quidē vt ad imitandū illud, alia formari. Ad hoc exemplar simpliciter necessarium non fit, quia multoties sine illo regulatur artifex ad opus: Interna vt idea, seu forma existens obiectiuē in mente artificis

ons presupp necessaria sit, ut agens liberè operetur, quia nihil voluit, qui antea cognit non prohibuit. Igitur exemplar non sit aliqua species ab objecto impressa, & species quidq ab suo artifice fingitur. Igitur exemplar non sit aliqua species ab objecto impressa, & species quidq ab suo artifice excogitata, quia ex contemplatione, ut ad similitudinem illius alia imitetur, ac proinde exemplar quid practicè ordinatu ad opus, qua vocat species expressa ducentis imaginem, quia ejus item placuit, non ex quo imitationis, & quia contemplationis, non ut idea, & quasi objecti cognitionis, ex quo ulterò causis exemplaris reduci debere ad genus causæ efficientis. Itaque Antecedens omne externum, quod ut effectus causæ exemplaris, & quia placuit, datur in mente artificis omnis efficiendi existens stylo naliter, & objectivè, & cognito tali objecto. Hinc oritur speciosa difficultas An objecti cognitum in mente An ipsa cognitio sit exemplar, & idea ~~mutuo~~ qua regulatur artifex ad opus? Ex Doctrina D. Th. 15. Sett. 5. Fonseca, Martinon, & alij Societatis exemplar esse cognitionem = Thomistæ. Scotus Communis. apud quos etiq nominales, Aurt. Arriaga, & alij Rationis exemplaris collocant formam.

Proponuntur fundamenta Vtriusque sententiæ.

Primum fundamentum Sententiæ asserentis ideas esse conceptus formales, & non objectivè, ut se habet Regnetha Dei quo perfectissimè sunt ideæ omnes creaturæ rerum ex illud Boetij Lib. de Consolat.

Tu cuncta superno
Ducis ab exemplo, pulchrum pulcherrimus ipse
Mundum mente gerens, similique ad imaginem formans.

Causa ~~creata~~, exemplaris, seu idea, nec ut objectum creatum, nec increatum: ergo sola cognitio divina repræsentativa objecti, ut idea. Ista quoad 1ª partem ex S. Th. quem longum agmen adducit ex Suarezio, divinum Agmen, & increatum cum ipso Deo: ex illud Joann. 1. quod factum est, in ipso vita erat. Supra quæ Verba. D. Aug tract. 1. in Joann. ait: quod factum est, in ipso vita erat, quia quod factum est, in Deo habet Rationem, quæ vita est, quid quid vivit ab æterno in Deo, ut ipse conceptus Dei, qui ut vita per essentiam Dei vero vivunt in Dei cognitione. Ergo Divinum exemplar non ut aliquid creatum.

Quoad 2ª partem probatur: effectus non cuadit similitudini essentiæ divinæ, ut condistincta à cognita: ergo objectum creatum causa exemplaris non ut probatum est: essentia divina, ut condistincta à cognita ut simpliciter finita existendo; effectus quidlibet est simpliciter finitus: ergo non procedit similitudo inter divinum existendo: ergo soli inter divinum existentiam representando: inter divinum representando, ut representatio, seu idea cognitio representativa: & idea in cognita existit.

Huic Rationi potest occurri maximè juxta Sententiam, quamvis divinas ideas æternas esse Sanctis Patribus assumentibus, & increatas, bene posse creaturas esse denominativè sumptas, quatenus suum esse essentiale, creatum, & æternum denominatum creabile quoad existentiam = Prætera quia quod objectum divinæ cognitionis esse representativum æternum ut, quia creaturæ ab æterno representatæ juxta divino media cognitione æternantur necessario; atque adeo ad earum initium effectus consequentes ipsemet a Deo producuntur.

Ad 2dam rationem Secundæ partis dici potest effectum causæ exemplaris non exigere adæquatam, & omnimodam similitudinem, & analogam, & perfectam, quod negari non potest ad argumentum, ne nec effectus habet omnimodam similitudinem cum causa, & nihilominus hæc ut causa exemplaris: sed perfectam utcunque similitudinem, sufficit quod essentia divina virtualiter contineat omnes perfectiones effectus, nulla namque in effectu reperitur, quæ non sit formaliter, seu in Divina essentia virtualiter = Nec obstat dicere continentia virtualem, & ejusdem non sufficere ad causam exemplarem, quia Sol virtualiter continet lucem, & alios effectus; & tamen non ut illorum causa exemplaris: ergo. non obstat bonum, quia Sol non continet lucem, ut illa producat tanquam causa imitabilis; essentia vero Divina continet effectus creatos, ut causa imitabilis ad ipsos.

Secundum fundamentum hujus Sententiæ procedit sic: ea exemplar agentis creati: si conceptus objectivus representativus, conceptus formalis, sua species & ejusdem esset exemplar, hinc inde objecti, aut esset distincta, aut identica ad opera facienda; Neutrum dici potest: ergo non minor quoad 1ª partem quia multoties Artifex formet imaginem laudis qua mente contemplatur; nec Deus aliud adducit opus, quod sua divina mente concipit: & objecti distincti necessario non sit, atque adeo objecti distincti non ut exemplar.

patet illatio, quia exemplar externum, idea exemplar simpliciter non est, quia non est necessario = nec obstat 3 distinctum esse potest exemplar, ty, quia exemplar est vera causa realis; g 3 licet esse distinctum 3 effectu; ty etg, quia effectus causæ exemplaris debet esse similis illi; similitudo autem debet esse extrema distincta: g exemplar debet esse distinctum ab exemplato: ty & maxime, quia nihil est causa realis sui ipsius: ergo exemplar non est distinctum obstat ab exemplato.

Huic rationi etg occurri potest, dicendo exemplar debere esse idem cum exemplato, & distinctum: idem quoad imitationem, & similitudinem, seu secundario, distinctum vero quoad entitatem, & existentiam, ut patet 3 causa finalis, quæ ut existens stricte sic dicta non est causa sui ipsius existendi executive. ac proinde cadit sanctus sub auctoritate Aug. existendi naliter ut causa sui ipsius existendi executive. Ergo 3 ut effectus, & causa. Dicit etg ibi datur omnimoda, & sufficiens distinctio ut finis causa sit sui ipsius quia existentia rationalis 3 licet 3 existentia primum realiter distincta quoad esse, 3 distincta vero quoad similitudinem, sic 3 causa exemplaris contingit.

Fundamenta 2æ sententiæ ista sunt: exemplar est ad quod 3 tuens agens exercet imitationem; 3 agens non imitatur cognitione, 3 obstat media cognitione agendi: g illo causa exemplaris consistit. Maior ut definitio exemplaris: patet minor: agens imitatur id ad cuius similitudinem operis efficere intendit; 3 non intendit efficere opus similitudinem cognitum, 3 obstat cognito per istig cognitionem: g. = Quæsivi: si artifex interrogetur, quid efficere cogitat? Respondebit: cathedram similem alteri existenti mente: g obstat cognito, nunquam cathedram mente existentem ut exemplar. = Unumquodque: exemplar externum ut obstat visum, & cognitum, ad cuius imitationem alia formantur: g &c externum.

Item: ut artifex construat opus perfectum, iterum reflectat supra ~~cognitionem~~ exemplar: g supra cognitionem, ne fiat ut exemplar; 3 tunc cognitio ut obstat: g semper obstat ut idea.

Fertur de utraque sententia iudicium.

Iudico primam sententiam certam esse, atque adeo 3 cum nu, 3 cy alias duplex cognitionem, & obstat cognitum esse verum exemplar. p resolutionem 2æ quæ esse idem strictum, seu exemplar, aliud formale & objectivum aliud; scilicet ut ista cognitio, seu cognitia representativa obstat, media qua fit notum obstat intellectui, qua aliud contemplatur & animo imitationem. objectivum ut obstat representatum, & cognitum; sicut alium ut conceptus formalis, & alius objectivus. Hui utraque pertinet facultati ut resolutio, Ng prima sententia loquitur de idea formali, 2a de idea objectiva. Utrum una, aut alia sit appellanda causa exemplaris, quæstio ut de puro nomine.

Quod vero ista cognitio, quæ obstat sub nomine causæ exemplaris debeat comprehendi, patet fundamenta utriusque sententiæ manent, videlicet veritatis Iudæo: cognitio ut imago & effigia obstat; 3 omne quod constituitur & habet simile imagini & effigiæ 3 representando, seu sua representationem & existentiam agenti: g omne habet simile cognitioni 3 representando: g omne ut effectus cognitionis per modum causæ exemplaris. patet minor: artifex dicit quod nihil haberet effectus constructus 3 essendo, quod non sit representando 3 figura & effigiem 3 illi imitatur 3 representando: g ut exemplar formale, patet 2da, quia conceptus mentis representativus animal universale, conceptus mentis dicitur genus mentis & Plato, quia nihil est 3 animal universale 3 essendo, 3 non sit 3 conceptus 3 representando: g proprie causa rationis, quia nihil est effectus 3 essendo, quod non sit 3 representando 3 cognitum, seu conceptus mentis, nec est exemplar formale.

Ad 1am de exemplari objectivo Iudæo: exemplar objectivum, ut obstat quod artifex sibi ponit imitandum; 3 hoc sua sit distinctum, sua 3 distincta ad operis faciendi debet esse vera exemplar objectivum: g. pro minore quoad 1m partem: Deus ut vera causa exemplaris rei imitationem, ut 3. q. 22 art. 3. dolent Theologi; 3 dicitur Deus ut exemplar imitationem faciendi ut distinctum a multiplicationem: g. complicatæ: qui 1m alia Patrum ex animo imitationem contemplatur, cogitat imitare opera Patris, quæ mente concipiat; g huiusmodi opera habent veram rationem causæ exemplaris objectivum. quoad 1m partem patet 1ma minor 3 causa finalis, quæ quia causa rationalis ut, non requirit ad effectum distinctionem 3 essendo, & soly 3 modo existendi.

Iam 3 opposita non erit fundamenta utriusque sententiæ explicare: ad 1m dico ideas Divinas, quas Ipse increatas, & æternas appellant, esse falsas. Ad 2dum dico Sanctum quod

attinet, dico habere Rationg Causg Exemplaris, vt sit sotg cognity vt imitabile, essendo à creatura; nulla enim sit, que non sit quaedam participatio diuing nag; quia Deus non potuit creaturas ex sola sua vanitate dare illis esse, q habebant quamcunq diuina, & ita communicandi huiusmodi esse dicuntur ad Similitudinem Diuing essentig, que Ratio exemplaris diuina cognita, erit exemplar obiectiuum. Postrema que Deo date triplex Causa Idealis, vna idea Verbi, duplex obiectiua, prima, & primaria essentia Diuina: Secunda, & secundaria ipsg creaturg ab essentia Diuina distincta.

Nec dicendum primum reputo, vt aiit Doct. creaturas ipsg formaliter existentes esse simul cum Diuina essentia Causg Exemplaris, quia vt subordinata Diuino Exemplari. quemadmodg cog Deus, & creatura concurrunt ad eundg effectg genera Causg efficientis, quia effectus q vtraque causa continetur, ita vt continentia creata subordinate diuinae continentig, aqua creatura continentig participat; ita Deus, & idg effectus facilius, obiici potest à duplici Causa Exemplari Diuina, & creata, quia imitabili, & Simili vt illi prosit continentig Similitudinem, vnaquaque Idealis Causa, ita vt continentia Similitudinem Primi, subordinate diuinae continentig. = Ad 2 ig Supra constat.

Ad 3 Dc Sent. dico agens non posse imitare cognitionem possibilem, intendere tamq illg imitare progredientando. quia etig posset imitare cognitionem tamq Idea Dei, non tamq Idea obiectiua. ergo Contra ad praesens = Ad 2 dico Artifex bene respondere, si respondeat se intendere cathedrae existentis similes alteri existenti mente; q mente sua existit Cathedra Petri, & obiectiua: q. Artifex ita respondeat, q vtraque respondet. = Ad 3 dico Exemplar extrinsecum sufficere pro primo obiectiuo = Ad vltimo dico artifex respicere Supra cogni tionem, tamq Supra Exemplar formale, atque adeo vt sit sotg respectus primus non sit Exemplar, q vt solet dirigit artifex. =

De Causa Prima, eius que cum secundis Concursu &c.

Causa Prima progredi, idg vt ac Deus dett. Mag. qui, quia ad actum illius virtute omnia creata sunt, vera Causa vt, & Prima, quia nulla alia vt, & vt ait D. Aug. vt cui à se pleno omni perfectione similiter tali, à quo omnia entia creata tamq à suo principio habent participatg illud esse quod habent. Hanc primg Causg existere, quia vat demonstrabile, vt omnig nationg Semper, & Ubiq; & Saluator, qui a meta Rationis deficientes, incipientiores eo qui dixerit in corde suo non est Deus, vbi negant esse Rey, Rectorg, & Gubernatorg Numinis, q omnia, quaecunq, non aliqua alicuius Superni Numinis prouidentia, q Casu, aut fatale necessit contingere. ibq dicendg vt cum Festul. Lib. de Spectaculis. Cap. 2. Dey esse, nemo negat, quia nemo ignorat, quod vltro naturae Suggerit Dey esse Vniuersitati Conditorg. Suggestio nanque primg Causg existentig, a Doctis Theologis humanis notitiae Veritatis Rationis.

Disp. XI

Vtrum Deus immediatè concurrat cum Causis secundis ad Omnes illarum effectus

Aristot. vnus Suggerit, & aliud quaerit, Suggerit influxum Dei omnig effectg creatg, & quaerit An huiusmodi influxus sit immediate a Deo, simul cum creatura concausante eiusdg effectg: Igitur influxus iste, siue Concursus, quia nec antecedit actionem agentis, nec subsequitur ad illg, q simul vt cum influxu creaturg, dicitur Simultaneus, ad distinctionem a Priori Concursu, qui praeuius nuncupatur, quoqua communig terrae parteg, Vbi lumen Theologicae disciplinae, q gymnasia sectantur; dicitur praeuius, quia se habet praeuius ad omnem actionem creaturg, vt quae quidg qualitas physica a Deo creata fuit siue Liberg, siue Necessitatg operanti, praeuia, qua determinat agens ad operandum, ita vt altera creaturg sit omnino fatalitas. An hoc ita sit, & huiusmodi physica premotio sit necessaria

a Theologis Thomistis, & Jesuitis ꝑ materijs de Scientia, & Voluntate Dei ꝓ viribus decertatur.

Igitur ꝓcurio communem Theologorum relicto, circa Concursum simultaneum, primam Sententiam S. Durandi ꝑ D. disp. 1. q. 15. & disp. 37 q. 1. qui Deo negat Concursum ꝑmediatum ad operationes creaturæ, soli quæ concedit Concursum mediatum, quatenus media creaturæ, quæ concessit virtutem operandi, creatam dederit effectui. huic adhærent Ludovicus Dola Capucenus, qui a centum ꝓ in Natura Sent. Durandi, vindicare conatur. = opponita Sent. S. Thomæ ꝑ communem scholæ S.T. & quia dignior apparet, & securior, quamvis primam difficilimam sit falsitatis convici.

Præfertur Sent. affirmativa

Dicendum Deum posse immediate, omnem immediatam dependentiam quam causa secunda ꝑmediate effectum habere: ꝓbatur Veritate extorta ꝓbatione ex Sacra Scriptura, ex Patrum sanctissima testimonia, quorum longum examen adducit & Bolt. disp. 22. metaph. Em Aguirre. disp. 16 proleg. vbi videnda; atque adeo ad illud superfluum, quia facilimo negotio possunt ꝑ sensum Veræ Sententiæ Durandi. quippe cum nullus cogitare admittet Concursum ꝑmediatum, quotlibet potest intelligi ꝓ operari mediata, & remota, quæ Durandus vltra fatetur. ꝑ de quæ illæ omissa.

Probatur conclusio Dei Vat: quælibet creatura & concreata immediata creatura, dicit ꝑmediatam dependentiam a Deo: ꝓ Deus posset immediate omnem creaturam: patet ita, quia dependentia ꝑmediata fundatur in distinctione unius ab alio: ani creatæ: quælibet creatura & concretum essentialiter creaturæ, & ꝑmediate tum per participationem, seu quod idem est, tum ab alio: tum ab alio: tum non dependentia creatura & distinguitur ab inde participato: ꝓ quælibet creatura & concreata immediata creatura dicit ꝑmediatam dependentiam a Deo. ani vt videmus; quia nihil ꝑmediatius potest creatura fingere, quo prædictum illud per quod essentialiter constituitur ꝑ veram creaturam: Deus vero ꝓbatur: quodlibet tum ab alio; vel vt ab alia creatura, vel a Deo: ꝑ hoc tum nullum medium vt genitivum: ꝓ creatura nequit essentialiter esse tum ab alia creatura immediate: ꝓ immediate a Deo.

Confirm. Sequitur necessario & minori, quia & duplici extremo opposito, in hunc vt generale, aliud reddit omnino necessarium. probatur minor: tum quod essentialiter vt ab alio, dicit ab alietatem vel distinctivum prædicatum constitutivum illius, atque adeo distinctivum: ꝓ nullum tum creatum vt ꝑmediate ab alia creatura. ani Continet hoc & philosophicum principium, ꝓ constitutivum, & distinctivum idem sunt. ꝓbo seq. creaturæ a qua esse ꝑmediate alia creatura, circa essentialiter dicunt esse ab alio: ꝓ esse ab alio ꝑmediate non potest ab alia creatura participari vel nisi prædicatum distinctivum illius: ergo ab alio qui non sit creatura: ergo a Deo. Atque adeo quælibet creatura qua talis dicit ꝑmediatam dependentiam a Deo; a quo ꝑmediate vt. ꝙ vt.

Respondetur nullum effectum creatum posse a Deo ꝑmediate dependere, ꝑ media actiua fluente a Natura creatura. = ꝑ contra vt: actio ꝓ ultima effectum creatum vt essentialiter creatura: ꝓ istud dicunt concretum essentialiter creaturæ; ꝑ concretum essentialiter creaturæ vt esse ꝑmediate a Deo: ergo actio ꝓ ultima effectum creatum vt ꝑmediate a Deo; ad ꝓbationem Deum media alia actiua vel nisi ꝑmediate potuit creaturam. = Dupliciter: tum ab alio in communi dicit ꝑmediatam dependentiam a Deo; quia ita Deus & Natura tum ab alio, nihil mediat, vt per se patet: ꝓ quælibet creatura ꝑticulari contra dicit ꝑmediatam dependentiam a Deo: ꝑ & actio ꝓ ultima effectum creatum.

Urgetur Vatio: Deus non potest ꝓ aliqua creatura dependeat plus ab alia creatura, quam a Deo; ꝑ hoc sequitur & Sent. Durandi: ergo tenenda non vt. maior vt nota & totius. minor ꝓbatur: quia quia dependet ꝑmediate ab alio, plus dependet, ~~non~~ ab illo, quam ab eo a quo soli mediate dependet; quia dependentia ꝑmediata maior vt, quam mediata; ꝓ in effectum creatum ꝑmediate dependet a causa creata, & a Deo mediate plus una creatura dependet ab alia, quam a Deo. patet ita: quia tum negabitur me plus a Patre meo, quam ab Auo dependere. ꝑ hoc ideo vt, quia ab Auo mediate, & a Patre ꝑmediate dependeo: ꝓ

Ad hoc tenuius Vatio Immitti, quam ꝑ strenue urgeat P. Arriaga; & solo quod & dependentia ꝑ esse, non tenet arguitur dependentia ꝑ operando, vires minime adæquat: quælibet creatura dependet ꝑmediate a Deo ꝑ esse: ꝓ ita ꝑ operando. negat P. Arriaga seq. quia ꝑ illum

dependet a Patre ꝑ esse, non tamꝫ ꝑ operando. ꝯ Deꝫ pro: ideo creatura ꝑ mediatè a Deo dependet in esse, quia Vt ens ab alio, & per participationꝫ; & etiã ꝑ operando Vt ens ab alio, & per participationem: Ergo. probꝫ minor: creatura ꝑ operando Vt essentialiter creatura; ꝯ creatura qua talis essentialiter Vt ens ab alio: Ergo. & hinc deducitꝫ disparitas ad exemplꝫ ꝯ oppositꝫ, quia titulus quo filius a Patre ꝑ esse dependet, non Vt idꝫ, Vt ab isto dependeat ꝑ operando.

Quamuis Vt solitum Vatio facta Regentissima Sit, iudico Thomistas illa Vt non posse, atque adeo ꝑ sui principijs Sententia Durandi magnꝫ habet patronum; quare effectus substantiales, aut essentialiter, & mediatè: aut mediatè, & remotè dependet a substantia generante, ~~aut non~~? ii 13. ꝯ hinc mediate ꝑ causa altera mediata, & essentialis dependentia, atque adeo, etiã si effectus creati a Deo non diu remanerent mediatè, possunt ab illo mediante dependere. Deꝫ Vt Eu dans ꝑ sui principia, quia subsistentia non nascitur mediatè a subsistentia generante. ii 13. ꝯ Sicut cum remota dependentia compositi dependentia essentialis subsistentiæ, genitæ a generante; ita effectus creati a Deo. atque adeo hæc sola dependentia sufficiet, Vt effectus creati sint veri effectus Dei, sicut substantia genita Vt verus effectus generantis.

Si autꝫ dicunt, Vt Respondet Em̃ noster Aguirre, tr. disp. num. 21. subsistentiam genitam dependere mediatè a generante subsistentia, Vt a Patre, ac proinde dicere dependentiam mediatam mediatione Patris, consequenter qua essentialis. Eodem animo hanc doctrinam amplectabatur Durandus, dicet que omnem effectum creatum successiua generatione paulatim dependere a Deo mediatè mediatione Patris, atque adeo essentialiter, non hic negat Durandus, & Catholica fatetur Diuina potentia posse esse, & Patris omnium Virtutem generatricem, aqua Vt a prima causa principaliter dimanantur: graue igitur argumentꝫ habet ꝑ hac sent, presens difficultas adeo ab Autꝫ pernecessaria, & exacte notata.

Alia Vatio adhuc solet poni Sent, sic: Deus mediatè conseruat omnem creaturam: ꝯ illa mediatè paulatim: Ita videtur certa, quia conseruatio Vt continuata paulatim: ꝯ altera mediatè conseruatiua, Vt paulatina mediatè. ani Vero, etiã si concedatur a Durando, adhuc plures potest. Inquiũ ꝑterea deficientibus causis secundis paulatim, conseruatæ effectus: ꝯ mediatè a Deo: & hæc Vatio semper mihi debilis Visa fuit; Ne permissa, & non concessa mediatè conseruat, & sequitur mediata paulatim. Videmus hinc inde paulatim mediatè ab uno, conseruari ab alio contiguo, & mediato. Vera Vt conseruationem esse paulatinam continuatam, vel quia actio conseruatiua, est potens esse plures quod conseruat; vel quia permanentia ꝑ esse Vt aliquomodo paulatim, scilicet conseruatiua.

Exarmantur argumenta

Vrgentiora argumenta ꝑ Sent Straꝛia formantur e Vationibus ꝑterea nobis allegatis; ideoque, quia a domestico inimico, manu imminet periculum, maior vigilancia Vt necessaria. Fateor quod obstacula ita difficultosa Via mihi fuerunt, Vt diu anceps & dubitarem, & dextro humili sceptro non spontaneè ꝑ timoꝛe omnium censuꝛa mihi arriserit. & minor Vt totius philosophiæ grauiores à plurimis Em̃is Patribus tractari, ita Vt argumenta ꝑ sua di persistant, Vt strictè aggrediꝫ.

Primo arguitur sic proinde a Durando: Si Deus ageret mediatè ad paulatinum effectus causæ secundæ, aut ageret eadem actione, qua creatura, aut alia? non eadem, primo, quia supponeꝫ conseruatione virtutis altiꝰ, sufficientissimè actio producere potest a sua virtute alteram, quia non excedit virtutis ꝯ agentis, Stat namque quod effectus non excedens virtutem causæ, a sola illa oriri potest: ꝯ & actio. = Secundo: quia ꝑterea Vt eadem numꝫ actione esse a duobus, vel pluribus agentibus, quorum sit ꝑ illos una numero virtus; ꝑterea Vt virtutes altiꝰ Dei, & creaturæ ens numꝫ esse: ꝯ ꝑterea Vt eadem numꝫ actione esse mediatè, & per se a Deo, & a creatura. maior quia sola Vt difficultas esset: ideo ꝑ una numꝫ spiratione Vt a Patre, & filio mediatè & per se. quia virtutes spiratiua una numꝫ virtus Vt ꝑ Patre, & filio: ꝯ una numꝫ actione pro fluens per se, & mediatè a duobus, & a quibus ꝑ illis ens numꝫ virtutis, & altius potentiæ.

mediatè, & per se

Ad extremum aliud dilemmatis, inimici non dari ad eundem effectum actiones diuersas, probatur: aut actio Dei diuersa ab actione creaturæ attingeret primum paulatim, aut postrea; aut simul cum actione creaturæ? non primum, quia postrea creatura nihil faceret ꝯ faceret, inquiũ Deus sua actione faceret effectum adæquatè, & per se & non

tertij quid potius causet creatura, & per actum Patris secundi. Nec dicit potest Deus partij, & simil creatura partis effectus producere. tij quia quilibet illarum esset actus adequatus: tij & maxime quia de illa parte creatura producta, quidlibet illarum esset actus adequatus mediatus, ita vt vnus, & idem fiat a duobus immediate: ii dicitur Deus, & creatura sui duarum actionum adequatarum concurrere simul, & effectu adequatè attingere, sequitur vnus vltra vltra. quia quilibet fiat a virtute adequatè precontenentiua effectus: & virtus adequata se ad media actione potest tot producere effectus: ergo.

Quo ad terminum patet dicendum primum argentij: quia alius actus, & vnus causes vegetatiua primi potest. duo actus qua Deus, & creatura concurrunt ad effectu producendum vt vna, & indistincti actio realiter: alius duplex, & Deus alius

Deus effectu, q̃ mento negatiu; s̃ altio qua creatura q̃dcũ effectu dependat a Deo q̃ntũ ut altio creatura; q̃ altio qua Deus q̃mediate fluit ĩ effectu, ut altio creatura.

Ad tertiu terminus id̃ ĩpug genio: altio causa q̃dcũa effectu ut se tenet ex parte creature, ut q̃mediate dependeni a Deo; q̃ ut se tenet ex parte Dei ut q̃mediate dependeni a Deo. mi ut tendeni, ng ut se tenet ex parte creature, ut creatura, creatura aut ut q̃mediate a Deo dependeni: pro ẽ: altio ut se tenet ex parte creature, se tenet ex parte Dei; s̃ altio ut se tenet ex parte creature q̃mediate dependet a Deo: q̃ altio ut se tenet ex parte Dei ab ipio q̃mediate dependet. pro maiori: altio ut se tenet ex parte creature q̃mediate dependet a Deo; s̃ altio ut q̃mediate dependet a Deo, se tenet ex parte Dei: q. pro minori: altio ut q̃mediate dependet a Deo, ab ipio q̃mediate fluit, alias aliqua fluxum q̃mediate dabitur q̃mediata dependentia; s̃ altio ut ab ipio q̃mediate fluit, se tenet ex parte Dei: q̃ altio ut se tenet ex parte Dei, ab ipio immediate dependet.

Ut adhuc arguty communa, ad hoc datur solutio, necessy esse aliquem motu quo Deus se gerat ad extra, pariter qua distinguuntur actiones transeuntes, q̃ manentes ab extrinseco, q̃ transeuntes ut q̃ extrinseco terminy varione cuius effectus dicit creatura, istius sufficientia doctrina probabilissime tradita a Fluctio quaestiones Domino Suarez aug. Lo. Metaph. disp. 5. Pot docet altiq̃ ex quocũq; fonte actionis non effluere mutatione, s̃ reipsy transeuntes ad principiu suu ut altio effectum, aut via ad terminu.

Deus Dey, q̃ creatura agere una ex tadq actione, qua non ut a Deo ex pio principio quod virtus agentis naturalis non sit potens ad illa, s̃ qua titulo creatura debet Deum s̃ illa q̃mediata dominy habere, quod non ita esset, si a Deo q̃mediate non dimanaret, s̃ de qua ideo virtus creaturae q̃tũ altiorq Deo subordinatur, qua a Deo q̃mediate fluit. Hinc datur distinctio duplex modo altio Dei q̃ fluit q̃ altiorq creatura; non quod detur q̃ Deo aliqua altio distincta terminata ad actionem creaturae, qua sic essent duae actiones, quarũ una esset effectus Actionis; quod non potest esse propter multa; s̃ dicitur q̃ dari actionq creaturae qua altio huius: ut Dei, vel sub ratione sola actionis, ut volunt quidam, vel sub ratione effectus q̃mediate fluxi ad q̃manentem actionem Dei.

Nec obstat aliquid, nec sequitur ex identitate actionis identitatem virtutis actiuae, ng ut arg. D. Th. 1p. q. 105. art. 5 ad 2m. Una altio non q̃dcit a duobus agentibus unius ordinis; s̃ nihil impedit, quin una, ex tadq altio procedat a primo, et secundo agente. quadruply enim unius effectus q̃dcit a duobus diversis ordinis, ex altio una, et ratio ut, qua primy agenti sicut contingit contineri virtutem agentis secundi agentis qua ratione ad ipsa solo fieri potest effectus agentis secundi, ita contingit contineri actualitatem virtutis, nimirum actionis, agentis ad illa, et actionem esse secundo dimanare potest ut fluit a duobus principijs diversis; per quod patet discrimen ad illud de actione spiritus, qua quia non continet continetur aut virtualiter, patet solutio, et ratio solutae. Utrumque, ideo una numero virtus ut. Non ẽ principijs imperationis illa succedanea, sicut virtus agentis realis.

Ad id arguty sic alij tremini possety duo tandq esse actiones transeuntes, atque a Deo q̃mediate dependere; ad id quod opponitur concedo maiorem, et minorem: ad unum pationis distinguo maiorem: altio Dei immanens concedo maiorem: altio Dei transiens, nego maiorem: et concedo minorem: Dico ergo actionem Dei vel Summi ponis et altio voluntarii quo Deus ad extra operatur se concurrere cum creatura ad quamlibet effectum, et alius libere distinctus mutuo ut ab actu creaturae, et identificatur non Deo; vel potest dimitti actio voluntarii antecedentis, et altio ultra ut creatura tempore quista, et simul non ut quo effectus istius creaturae, qui ut dicit ergo actionem a potentia et doctrina Dei, dicitur actus; et ut ultimo per creaturam effectus.

Ad quod patet ad 2dum negando sequelam, aut malitia, aut ignorantia potesty, quia actio q̃ductiua ut simul, et a creatura a Deo q̃dcit, a Deo, et a creatura pendet; non ẽ ut ut Dei tendat ne ipio volutio; effectus ẽ se tenet ex parte creaturae, ut arguty supponere videtur; s̃ illa actio sumpta totaliter, et ab actionis simul, et semel ut actualitas Dei, et creaturae, atque adeo ab utroque pendet, non vero ipsa a seipsa; nec ut in consequens, quod ipsa q̃ducitiua actio dicit generatiua, et non ut ad unum. Sicut non ut inconveniens quod ut actio, et passio recipiatur diversorum ut ipsa dicit. Inde recipitur creatura ut generatiua, quia terminat q̃ simile, et non recipitur Dei, quia non tendit q̃ simile. Ex hoc patet quo q̃ secundo dicit dicendum

Deum generica, non Cuy nobq Loquitur Vt per se patet.

Arguit 2°: si Deus concurreret mediate ad effectum creatum, aut praestaret illi esse totaliter, aut partialiter; neutrum dici potest: Ergo non concurrit mediate. Prata minor quoad utrumque membrum: non praestaret esse totaliter, quia alias nihil faceret causa secunda; quid Cuy faceret ipse illa, si totum totaliter sit a Deo: 3° non praestat effectui esse totaliter; sed nec esse partialiter. 3° quia a Nullo aliquo pari effectui faceret a creatura mediate, quod Deus non haberet immediate, 3° soly 3 sui soli correspondentis: Ergo pari effectu a creatura mediate a Deo non penderet: Ergo aut illa pars non Vt creatura; aut da concursu creaturq non Vt mediata deprendit.

Arguitur regulus potest 3 Adversarios qui Catholice scribit alicui Supernaali, quod a Deo, a creatura mediate, Vt definitur 4° Concilio Franciscano; Melle nitano, ac denuq 3 trid. sess. 6°: Prague Vt Deus 3 Supernaales actus concurrit totaliter, aut partialiter cum causa secunda? 2° 1°. 3 nihil relinquitur creaturq secundq, 3 mere passive se habebit. 3 sub pena anathematis damnatq Vt; 2° 2°. 3 aliqua pars effectus 3 ipsis Supernaalis non Vt a Deo mediate, 3 a creatura; atque adeo simulmodi pars non erit effective totaliter, 3 mediate dependens a Deo Vtute ab auctorea gratq.

Deo igitur Deq & creaturq ad eundq effectq concurrente Vtute causq totalis, una altera subordinata, quia Deus nullq egeret incom bente, sicut non Vt quatuor causis totalis; suo ordine cooperante circa eundq effectq, & sub diversa Ratione formalis; pari modo dicendu Vt de Deo concurrente 3 mediate. & adequato 3 cum creatura ad eundq effectum sub diversa Ratione formalis. Deus namq sub Ratione primi absolutum entis, quia quod quid Vt ab illo accipit quod Vt; creatura vero sub Ratione primi mediati, nimirq cooperis, sub qua Ratione concurrunt egestra haalia aquinoca; & primarialia. & Deus causa Prior scilicet ignis sub Ratione Ignitiva. 3 Replicabis:

illa Ratio formalis subqua ignis alij ignis praebuit, aut Vt mediate a Deo, aut non. 2° 1°. 3 Deus causa totalis Vt illius Rationis formalis subqua; atqui adeo creatura, Vt nihil, Vel Superflue agit: 2° 2°. 3 illa Ratio formalis sub qua non penderet mediate a Deo; 3 illa Ratio Vt essentialiter creatura: 3 de concursu essentiale creaturq, non Vt mediate a Deo dependentis. = 3 Negatur 3 cognato 3 actus Supernaalis, qui adequate a Deo sunt quoad totq illum entitatq; & tunq Deus non Vt dicere esse a Deo sub omni Ratione formali, 3 sub Ratione Supernaalitatis, ng sub Ratione totalitatis sunt a creatura se movente ab 3 ipsius, nisi mera passive se haberet.

Unde arguitur

Quinocia predict quatenus a Rationibus formalibus gradu sunt, & arguitur ad Rationis entitatiuq, accipiendo defectu, & ignorat 3 terminis; Unde Vt melius percipiatur sermo dicq secundq partis dylemmatis, & nego minorq illius, & ad 3°: Ratio formalis essentialis, & solitus sumpta Vt ens ab alio, & per participationq 3 Ratio specifica ignis non Vt formaliter loq ab alio, & per participationq: Ergo Ratio specifica ignis solitus sumpta non Vt creaturq. 3° minorq: Ratio specifica ignis solitus sumpta Vt Ratio distinctiva illius ab omni alio quod non sit ignis 3 ens ab alio, & per participationq non Vt Ratio distinctiva ignis ab omni alio, 3 potius Ratio omnium illi, & omni creaturq: Ergo.

illa Rationis formalis subqua esse a Deo, non sub Ratione formalis sub qua, 3 Vt Ratio qua; atque adeo nihil esse 3 effectu quod a Deo mediate non sit, quamvis non sub omni Ratione, hoc Cuy impertinens Vt ad Rationis dependentis; 3 omnis Cuy entitatq qua sub diversis Rationibus reducit ad ipsu Principium: Cui Cuy toty, & non aliqua illius pars 3 pecu liter Vt, Vt Ratio qua, 3 non sub omni Ratione, 3 soly sub Ratione formalis Dei; 2dq duo 3 voluntate specificata a toto entis, & non sub omni Ratione, 3 sub Ratione boni appetibilis, & alia bene multa 3 omnibus obstri cuiquc obiecta, & nullo dubio.

Arg 3°: Ideo omnis operatio causq secundq debet esse a Deo 3 mediate, quia ab ipso 3 mediate dependens; 3 negatur Vt nulla: 2° 3° minorq: 3 formatio, & receptio formq & mag non pendet, nec fluit a Deo 3 mediate, & tunq Vt bene per participationq: 2°. Maior Vt vera, quia Deus nec 3 formal, nec recipit. = Arguitur nimirq prat, quia Deus nec mediate, nec 3 mediate recipit, & formal, Vt per se patet: 2° 3 formatio, & receptio nec me diate, nec 3 mediate, a Deo dependet = Dein igitur ipsa 3 formationq & receptionq esse 3 mediate a forma, & mag 3 genere causq formalis, & malis; & a Deo 3 genere efficientis, quatenus concurrit cum creatura ad edultionem forme

3 infra 3 ri

Deus non potest concurrere immediate ad adulterij actionē; ita vt actio sit tota: g. nulla vt peccatum: prater antē
ens, & ita non potest destruere simul & per sistere; g. actio adultera vt vt a Deo creatur concurrente ipse
formatiue, & non vt vt a creatura, quia potest mitem adulterium destruit actio: Ergo. = Eminentia. N. Aquinas
Scotus Ferrar actionē distinctē realiter, aut qua actionē adulterij realiter distinguit a concreatura; g. non vt
necessaria multiplicatio distinctarū actionū, vnde Durandus actionē non destruere entitatiue & parte creature
quia vt effectus ipse, sed qua destruere quoad denominationē exigentiam; ideoque vt se tenet ex parte Dei
concurrentis per sistere sub denominat. concurrentis.

Arg 2°: plures sunt actiones causarū secundarū, que a Deo immediate produci non possunt: g. non ad omnē actionē Deus immediatē concurrit. probat ant: actio vitalis & ei
git essentialiter ortus a principio intrinseco se monente, quod que viuens denominat; ideo diceda & actus voluntarie
orti exigentia a principio intrinseco; & tales actus non possunt a Deo orti immediate, alias Deus se mo
ueret per illos, per illos quia moueret intrinseca, & repugnat, ng Deus vt primus motor immotus = g. = Nec si
quis dicat tales actus esse a potentijs vitalibus vt istis a principijs intrinsecis, & a Deo tanq a principio ex
trinseco, vt probabili sent contingit; intellectione, que vt ab ipsa vt a principio intrinseco, & effectiue ab ipsa pro
tanq a principio extrinseco, sequitur sent mutuo obiecti.

Non sequ sufficit, quia nulli dicit actus creatus exigunt
creato intrinseco, & essentiali; & esse a principio intrinseco dicit actus vitalis intrinsecē, & essentialiter: g. non potest illis
dicere esse a principio extrinseco: Ridiculū esse a principio extrinseco, opponit esse a principio intrinseco: quo
modo ens, & alia non possent dicere esse natale, & supernatale, heroicum, & scientificum, fortitudo, & obscurum,
quia sunt differentia essentialiter opposita, ita nec esse a principio intrinseco, & extrinseco, non minus ens illa con
traditoria ab inuicem exhaudiuntur, quam illa

Exigit intrinsecē vt supra patet exigit supernaturale, qui quantus vir
tutes sunt, & a Deo accurate immediatē, non ideo Deus dicit per illos, nec se mouet = Vnde ad exigit bene ibi,
& patet sequitur effectus creatus immediate a forma, & non sequitur tanq a principijs intrinsecis, & finalis
& efficiente velut a principijs extrinsecis. Nec quicquam potest impugnatio adiecta, quia non repugnat actus esse
a principio intrinseco quod solum viuens denominat, & ab extrinseco, vt patet ex dictis allegatis, quamuis repugnet
principijs esse intrinseca, & extrinseca circa idē: actus esse naturalis, & supernaturalis, heroicum, & scientificum &. ignorat
quia sunt actus sua entitate absoluta, vt specificato ab obiecto, vnde cum obiecto actus non sit nisi vnus, ignorat
actus esse heroicum, & scientificum, quia talis obiectum circa vnū, & idē.

Arg vltimo: si Deus concurreret immediatē
ad omnē actū creatum, concurreret immediatē ad actū peccati; hoc ignorat, alias Deus esset Author peccati: g.
probat maior: ex Petra vt mta Vatio, Deus immediatē concurrit ad omne id quod vt cui ab alio; & actus pecami
nosus vt cui ab alio: g. immediatē concurrit ad actionē peccaminosā. = si dicit Deus concurrere ad actionē peccami
nosā sub Ratione entis, non actū sub Ratione deformitatis; = contra vt, primo simul quod Deus concurrat ad
entitatē, concurrit ad omne id quod vel vt identificatū, vel adunatum cōmuny cum entitate, & malitia peccati,
vel identificatur, vel connectitur cum entitate actus: g. secundo, & ma cōnie, quia hoc ignorat quod Deus concurrat
immediatē ad adulterium ignis sub sola Ratione entis, quamuis non sub Ratione specifica, vt eius causa, & Author
totius quod vt ignis: g. simul q Deus concurrat immediatē ad actionē peccaminosā sub sola Ratione entis, & in non
sub Ratione malitiæ, erit Deus Author & causa totius q vt actus peccaminosa; & actus tota sumpta vt mala: g.

Valde, &
merito mole tantæ argumenti opprimuntur Theologi, misi quia illorū vt, multa numis sub paucis verbis, atque adeo opportunis
multi: ponitur a Durando 2. dist. 35. q. 1. quod ibi sic stringit: si Deus immediatē concurreret ad actionē pecca
minosā, illi imputaretur culpa, & pœna, quia defectus sit culpabilis proprie tria, primo q sit potentialiter agentis; hoc vt,
sua natura; 2°. q sit ipse Deus libere; 3°. quod agens non sit aliqua ignorantia defectus; & q Deus immediatē
concurrens, vt natura ad actionē; vt manifestum liquet, & plenū dominij; non ly agit & necessitē; & alias vt
plenissima cognitio defectus adiuncti entitati actionis: g. & negatur: qua elligit aliquid, elligit etiā quid quid adiuncti
& negotiabile vt illi, in sit stryga; & Deus necessario sit malo adiuncto huic entitati huius nunc actus, v. g. scientiæ
g. si elligit entitatē actus, elligit pariter malum illi adiunctum.

Vt tamē difficultati plena adhibeatur solutio, oppone primo

Erat Secretora theologi generatim Veritatem non excedit nobis, nec institutum sit monere Lectorem; atque adeo distinguo maiorem; Concurrerit ad actus peccati Dei Patris Filii Concedo; Dei Patris mali nego, & sic dist. maiorem, & eodem pacto: ad peccatum maiorem, distinguo maiorem: Concurrit ad unum quod Vt Deus ad alio efficiente, Concedo maiorem; ad alio deficiente nego maiorem: & distinguo minorem: Vt Deus ad alio deficiente quod malitiam Concedo minorem; ad alio deficiente quod entitatis vel minorem, & distinguo consequentiam Vt supra.

Qui hy Sensenet malitia peccati esse aliquid positivum, nimis fatuor ingeniosi Lectori multa argui; non Vero Subtilis Anselmi Discipuli sequentes, sentiemus malitia, & formalitatis nihil esse: Unde ipsum Lib. de peccato originali Cap. 5. inultitia autem omnino nihil Vt, sicut cecitas, non hy Vt aliud ceritas, quo absentia visus, vel decet esse. & post alia concludit: & nobis facile cognoscitur quia inultitia nullo habet esse positivo quamvis inultus Voluntatis effectus, & actus, qui per se considerati aliquo sunt, sive inultitia vocet: hac igitur ratione intelligimus malum nihil esse; Sicut hy inultitia non Vt aliud, quo absentia decens ultionis, ita malum non Vt aliud, quam absentia, debiti boni; nulla autem absentia, quamvis mala dicatur, Vt nihil, nec malum esse Vt illa esse dicit, nullum autem esse positivum Vt aliud malum esse, quo debet habere; deesse Vero bonum quod debet adesse, non Vt aliquid esse, quasi malum esse non Vt illi absenti aliquid esse, insinuitur esse in omnia sanctorum testimonia quae Petit allegare Pellem. Lege ipsum Lib. de Gratia Diaboli, & haec ipsum notabis stolo fere Libro.

Igitur hy non erit Laborio hy difficultas dicendi, Unde dico & concursus Dei ad entitatem actus peccaminosi, non sequitur concursus ad malitiam. & Patet Vt, quia Deus non potest concurrere ad productionem illius quod non continet hy sua positiva, & Virtute; & haec non habet malitia peccati: ergo praeter minor: hy Virtute Dei non continetur nisi id quod habet esse, seu Rationem entis; concursus hy Dei Vt ad effectum sui Rationis entis, hy malitia peccati non habet esse; ergo sequitur ex dictis distinctionem datam, nimirum Deum concurrere Vt causa effectiva; malitia Vero peccati, si nihil Vt, non habet causa effectiva, quia nihil nec fit, nec fieri potest: & ad malitiam non concurrit Deus.

Sequitur Vero quod nec Creatura habet ipsum hy malitia, & haec resultare ex deordinatione Voluntatis, quia influxus per se non potest tendere in nihil, Vt quis se patet: agit hy gratia Voluntatis medio actu in inultitia, seu gratia ipsum hy destructionis. Sequitur non esse gratia, quod adesse deberet, ergo quae malitia actus potest consistere. Atque adeo hoc grave opponam Vt prima causa deficiens, quia a solo deficiente fieri potest Carentia, seu nihil: Non ergo ex ipsarum entitate, sequitur concursus ad malitia.

Haec Sequela solvitur distinguo ad subjecta imputationis; malitia namque peccati nullo habet identitatem, nec connexionem cum entitate actus, quia entitas sua ipsius considerata, & Vt est Deus non Vt mala, nec ex Deus entitate sequitur necessario Rea damnata, & sic hy Vt fundat poenam malitia; & hoc modo non Vt a Deo, quia ens nihil Vt gentium, & privatio, & sic hy Vt mera Entitas; ex sua hy entitate non habet fundare malitia, sicut inultitia ex sua entitate Vindictam. Haec stat ad Lib, quia Ratio specifica ipsius Vt Deus, Unde non mirum a Deus qui causa immediata est entitas, Vt eius causa Rationis specificae ratificata; malitia Vero non Vt ens, Unde ex quod habet entitatis non bene sequitur ad illud non entis, & potius oppositum, atque adeo Vt Lutherus dicerem. = Ad Ultimum ex dictis stat.

Liber Quartus de Physicorum

Hunc librum plurimi asserunt quintum dici agitur de motu, merito quidem, si cognoscatur utriusque materia, merito tamen, si quæritur ordo, non licet a Scripto quinto gradum facere, intacto sterilacente quarto. Igitur hoc libro agit Ph. de Motu; licet autem quidam veteres eo proterius devenerunt ut motum dari negarent, attamen ad oculum terminus omnia cogebat motui subesse, tam quæ vera omnino nata, quam quæ vera omnino esse, ut non merito Diogenes sophismata Zenoni, qui motum impugnabat, non aliter quam ambulando confutanda censuerit. Itaque primo de motu, actione, et passione quidam cum comitibus, postea de aliquo motus differentijs tabor erit sequenti.

Disp. Ia

Quid sit, et quibus deffinitio Motus conveniat.

Motus hic cap. 1. text. 6 a Ph. deffinitur: Actus entis quod est potentia. Et est tale, motus est. Hinc alij terminum alia, vel melius cadi Actum communiter ponitur sic: Actus entis in potentia, secundum quod est in potentia. Hanc accipiunt Philosophi tum G. Ph. 3 grec. Lect. 1. et 2a. Vbi observant Vem Aristotelem motationi posse et triplici statu considerari; primo, in potentia tanto, id est, quando non dum movetur; et est in potentia ad motum; secundo in actu primo, sive perfecto, scilicet, quando jam non movetur, sed motus fuit, quia termino adquisito, cessat motus: tertio in statu quodam medio inter jam jam non, et actu ultimo, scilicet quando actu movetur et est quasi in via ad terminum adquirendum.

Sic manet deffinitio Arist. ut videri potest, aqua, quæ ante ante successionem Aloni est in potentia ad illum; illo tempore adveniente actuatur potentia aquæ, et sic dicit est actus illius potentiæ, seu actus potentialis; et quia non introducitur Alon tota sua perfectione, sed paulatim, ideo dicimus motum esse ad gradum Aloni perfectionis, et transire a Matteum ad Mechaelem. Ex quo deducit quod motus nihil est aliud quam Alon ipse non dum perfecta existens, sed cum ordine ad ulteriorem perfectionem. Hæc cognitio aliqua non claret, quatenus aiunt non requiri mobile aptum motui, et sufficere motum ad instans quo non erat quo mobile erat in loco prout jam, transire ad esse in instanti sequenti, et sic detur locum ad motum inter tales, qui non sunt per partes, sed aut tote, aut nihil. Ergo quo.

Exponitur secunda pars tituli.

Dicendum quod sub data deffinitione comprehenduntur omnes mutationes tam primæ quæ sententiales. et stellæ notandum motus dupliciter summi posse, primo intrinsece pro motu subjecto habente realiter primo, et intrinseco qualiter de illo agit Ph. 5. Physic. Et circa hunc nullus dubium est = Secundo summitur tamen late pro mutationibus regentibus, sive instantaneis, continuant quæ quotiescumque motus jam instanti adquirit actum, et perfectionem, ut generatio, illuminatio aeris a sole, et alia bene multa; inquibus alia sunt sententiales, seu spirituales, ut stellatio et vellitio, et de omnibus quæritur, et pari affirmativa statuitur.

Plurimi tam Ph. tam G. Ph. volunt hæc Veritas comprobari, et ostendi, quia, tum omnes, quæ actiones, et generationes substantiales dantur instans in quo est jam terminus: et illo instanti datur actus entis potentialis; et illo instanti datur jam sub forma ad actum: et datur actus entis jam pro tunc, atque adeo definitio motus convenit generationi. ani ut actu apud omnes, et pariter corrup. minori et subsistentiæ patet: quia quia est in instanti præsenti prout jam præsenti est jam forma ad esse in instanti immediate præterito; et instanti immediate præterito est actu est: et quia quia est in instanti quo est fieri, est in potentia ad actum est. et majori concedere tenuit sic pos: quia quia est in instanti præsenti prout in præsenti, est in via; fieri est via est ad tum; et non est in via nisi ad actum est habendum instanti immediate præterito: et minori patet, et actu est, sive tunc est et corrupti instanti quo est via, seu fieri; via, et tunc simul, atque adeo præsens, et præteritum, quod patebat.

Quoad 2os partes nimirum stellationis, et vellationis dantur definitiones motus patet: intellectio, et vellitio sunt actus potentiæ stellativæ, et vellitivæ, mediis quæ mutatæ stellative, et voluntas, et sunt actus entis potentialis; et sic actus retinquunt suas potentias perfectibiles: et potentia: ani cum dicta omnibus et notum: minor patet: hujusmodi actus formaliter sumpti sunt a potentia activa: et retinquunt suas potentias

perfectibilis ; Linea parua : ani contra, quia tales actus sunt egressiue, atque adeo sumpti formaliter dicunt
successiuum. Ito ; Successiuum ad non dicit subiti ; Negatur ; nego enim perfectibile per successiuum sic, atque
adeo ; Linea parua = Vt Cuius Vationis gratia, subito ; actibus manentibus augmentis distinguit formaliter
primus egressionis à potentia. Subqua Vatione dicit successiuum. Secundo qualitatis. Subqua Vatione dicit or-
dinem Sic omnium omne accidens : ; actus intellectus ad egreditur à potentia, cuius dicunt ; potentia Vt huiusmodi actum
recipiat ; Vatione qualitatis.

Quod, & quid acciderit fingere : Vel in instanti ; quo intellectus egreditur à potentia
habet subiti ; Negatur, aut non : in primo ; : illo instanti non dicunt ordinem perfectionis, ac ideo potentia non Vt ; potentia,
sed Vt ; Aliquod instans reale datur ; quo accidens realiter sit sine subito naaliter ; ac ideo subsistentia acci-
dentis Secundum, non erit adeo miraculi, nec oppugnat omnium omnipotentia, quod absque ordine omnino fiat.
Sequela loco patiet gratia : instanti illud egressionis Vt reale : ; illo instanti Vt naaliter sine subito, naa
liter caret subito =

Quia intellectus nunquam esse sine subito, Vel aequo egreditur, Vel ; quo recipitur ; Inde ad egre
ditur à potentia habet subiti egressionis, ad illo instanti ; ad quo instanti sequenti recipitur ; eadem potentia, habet subiti
successionis, quia tunc recipitur sub Vatione qualitatis ; inde quo instanti primo quo egreditur intellectus, Vt fieri
primus intellectionis, atque adeo ha, & tenaetta ad intellectionem habendo esse & perfecte ; instanti sequenti
sub Vatione qualitatis, nisi datur notandum supra tres actiones manentes & accidentia Eucharistica : Hae
Enim to ; fieri, quo ; fatto esse subsistunt per se ; intellectus vero & voluntas per se ; sunt ; ha ; primo instanti
ad subsistendo ; ha, & sequenti instanti habere ; facto subsistunt.

Contra : intellectus illo instanti quo egre
ditur Vt accidens primum ; ; primum accidens illo instanti quo Vt tale, habet subiti ; successionis : ; intellectus illo
instanti quo egreditur habet subiti successionis = Quibus ; Ea Vt differa Vel instantanea à successiua, quod prima
ad successiua Vnum exigit instans reale ; Secunda vero angelo aut alius : ; ad intellectionem, generationis, sensationis,
& aliae actiones instantaneae angelo requiruntur instans, nulla erit differa inter res successiua, & instantaneae Ita
mente omnium philosophorum, & omnium Veritatis.

Distinguo maiorem : Vt accidens primum egressum medio maiore : accidens
primum ; fieri, subdistinguo : ; fieri medio maiore ; ; facto de medio maiore, & sic distincta minore, nego deq ; toto
Enim. patet soluto & omnes dicta = Ad ; ens occurrere tenentur omnes qui ; Vno instanti reale distinguunt fieri
& factum Vt ; damnati signanter negando ad Vno Vt transitus ad aliud, ita Vt tales res non simul ; successiue sub
adquirat perfectionem : ; ibi datur successio Vnius post alium. Deo vero quod nulla Vel tres ; nisi vna res, permittit non
natura Angelo a recentiore, ita Vt ; tales statim germinent, & Vt subita durantis mutationis ; inde existimo
quod actiones instantaneae aliquo ; portant successionem, nihilominus à rebus successionis distinguuntur, quia illae nunquam
germinant, illae vero ab Vno instanti ; ad aliud immediate quo germinant.

Haec sunt Theorema
ad illa quae diximus Lib. 1. de Communi de Subsistentia formali, incompossibilem ; Vno instanti. Si ergo haec dicta
ultima Deus fierent, quia Thur ; Scholae docuit actiones instantaneas fieri ; Vno instanti ; ergo cum omnibus
Sonus, qui desierunt esse hic dico ; Secundo quae successiua sunt, semper sunt ; ita, & fieri, manens quae ad
terminum pertinguunt, si ergo illi attingunt ; successo accunt : quae vero sunt actionis instantaneae, non sem
per sunt ; fieri, & ita, & fieri transeat, facty Vt Sequitur, quo ; statim cessarunt.

Quaenam sit distinctio motus ab actione, et passione.

Notto hic Loqui de actione quae sit communis cum motu, sicut de quocumque Animal identificatur cum Ra
tionali, necessario Nemo erit de Animali quod simul sit cum Rationali, non vero de illo quod communicatur
cum Visibili : Hic dico Vt Secernatur actio creatura ab hoc Loco, illa ens ; cum nulli subsistat habeat quod
moueat, & sit ; dependatur à subito, erit negatiue à motu distincta ; sic ens subsistat manet aliquod actus
quod formant actionem creatura. Vt praesent distinguit a motu. Vt ens actus de subito non dependentes.

Quidam
sunt qui indicant illa tria realiter entitative distingui, & ideo quod datur inter illa Separatio, Ne actio dum
Egreditur ab agente, non Vt ; passio : ; non Vt passio. de Vere Vt passio, non Vt egressio ab agente : ; adjungo se

gaetr = ita arguit Vnu entia familia, qui Mai docet Eductionē gaiuq esse causalitatē mag; g educ tio gaiua vt igia agentis vt se tuet entitate mag: g eductio gaiua, non distinguitur ab actione agentis; g eductio gaiua vt gabio: g actio, et gabio non distinguuntur realiter = Deus g actionē, et gabionē segarari quoad solitatē egressionis, et receptionis, non quoad entitatē egressus, et recepti.

Secunda Ratio sumitur ex loquendo actio, et gabio pertinent ad diuersa predicamenta; Motus vero ad predicamentū sui termini: g distinguuntur realiter. Vel saltem modaliter = 2a Ratio fundata ex q actio, et gabio fundant diuersas relationes agentis, et gabilis g distinguuntur modaliter, quia ille reperiuntur vt una modificatio cuiusq realitatis = Prima Ratio non potat assumpta vt patet ex dictis tract. de Relatione. Sufficit enim vnica solitas cuiusq entitatis. Vt constituat diuersa predicamenta, q optime ignoratur cum realis identitate = Ratio tertia magnē ignoratur a Scotistis. Non enim negare possunt eandē entitatē genere diuersas virtualitates fundare diuersas relationes secundū ad diuersa connotata. Vt patet q Animalis, et Rationalis, q Aeqdine fundantis similitudinē, et dissimilitudinē.

Sequitur ergo non dari realē distinctionē inter actionē, gabionē, et motū q sola distinctionē Rationis Ratiocinatæ. Contra Secundo Sententia, et D. Th. q. 3. lect. 2. et 3. et 11 Metaph. lect. 3 Vbi asserit docet eandē actionē realiter esse motum, vt a quo, et mobilis vt quo, inde concludit: Vnus motus ex Scotistis vt actus distinguitur, et differt Ratione; vt cum actus movendi vt a quo, mobilis autē vt quo: et D. Th. idem actus vt egredit ab agente vt actio, vt recipitur q gabio, vt gabilis: g non distinguuntur realiter, sed sola genere diuersas habentia diuersi ad agens, et gabilem.

Confirmatur: q una eadē entitas realis, et identica motui reperitur tripler virtualitas, quare quia distinguuntur tres entitates cum fundamento rei: g illa tria sunt realiter distincta. Sola quæ per Rationis distincta. probatur ani: Nā eadē entitas vt egrediatur ab agente, vt actio, et vt recipitur q gabio q quoty habet agentis, vt gabilis: et Vterius quatenus habet habitudinē ad tria ad que Vnitur, actus q perficitur et perficit vt motus: g una, et eadē entitas vt exercens diuersa munia. = Ratio: ideo vt ab quo dicit agere ex quo aliud dicitur pati; sicut ignis alterat ligna, et ligna vt ab igne alterabilia: g ideo actio vt ab igne, vt actus, vt q ligno gabilis. Ratio ideo vt perficiens vt motus ad se perficiendo modo communicatis.

Disp. IIa

An actio realiter a termino distinguatur?

In hac difficult. quæ ab omnibus fere, vel saltem tenentur, vel nulla de illa mentio fit, motus igit nimia confusione tractari, et quia prout capit, grauissimi inconuenientis a Scotistis committi, ideo dico, aut nimis in quibusdam esse, aut me, quod certius erit, meum cognoscere. ait enim M. Joan. a S. Th. quæst. 12. art. 2. Doctrinæ, hoc mihi satis, et cum dicit Scotistis motus, et actionē, quo ordine nunc Purgado actionē, et motū entitatiue a termino non distinguere, q modaliter solū. Ordo modo philosophandi de actione, et gabione. Si enim quæramus quo constitutur illa distinctio modalis? Respondent ex sua doctrina, quod Vna Realitas sit sub diuersis habitudinibus; si enim dicunt motus esset distincta per a termino, Per quæ nunc vt perfecta, non esset eadē Per antea inchoata: patet enim eadē Per fugere et tempo finire: Ergo cum motus sit res successiua, et inchoata, et finis eadē per perfecta, motus entitatiue Realiter non distinguitur a termino; Verumtamen, quia Per diuerso modo se habet per Per, ac q facto esse, nq per Per vt per fecta, et per fecta q facto esse; ideo modaliter distinguuntur motus, et tus.

Hæc vt tota doctrina Scotistarum allegatorum; q illi assertiones non probant; primo, quia illa distinctio modalis, aut aliquo realis entitatis addita, extrema, aut per aliquā realē solitatē, aut per aliquā virtualitatē? si 1o. motus et tus non sunt una entitas; si 2o. conuenit cum Scoto. si 3o. sola entitas virtualis, = Confirmatur: hæc distinctio, quæ appellata modalis, aut vt dependens, aut q dependens ab tus. si 1o. q entitatē distinctionis, nimirū illa quæ dicitur fundata in distinctione virtuali: si 2o. q talis distinctio vt necessario Realis; ita arguunt Scoty. q distinctio realis Verata inter entia Realia: q motus et tus sunt duæ reales entitates. si dicis esse realem entitatem modalem, assentior, dummodo modo concedat aliquā entitatē, nimirū modalē, quæ sit complementū alicuius Per inter eandē lineā q age; et concedamus motū, sua actionē, et tū non esse entitatē distinctā, et sic nasce Deo: q actio generatiua non vt alia entitas a termino

genito; ꝙ trui genitui vt substantiali quorũ alq entitatꝫ: ꝙ ꝺ alio ens entitas substantiali: ꝛ negat. R
quitur actiõ, ꝺ ty non ẽse eadẽ rꝫ, ꝙ omnino diuersꝫ; atque adeo tm̃etigin̄ ceu aduersus: ꝛ concedit,
ꝙ alio generatiua vt entitas substantialis; ꝙ alio generatiua ꝛmediate ꝙduit effectꝫ substantialꝫ: ꝙ sub-
tantia vt ꝛmediate opperatiua = Vrsus: ergo, ꝺ actus pertinent ad ides genus, vt arguunt omes ꝺ,
ꝙ actus pertinet ad genus substꝫ, quia vt una entitas substantialis cum tio genito: ꝙ ergo generatiua per-
tinet ad genus substꝫ: ꝙ non omnis ergo opperatiua vt accidentalis.

His itaque prælibatis, vt ad difficultatem
accedamus notto aliquas ẽse formas, quę dicunt motu successiuo, hoc vt, quod tranialto uno motu, aliud distinctꝫ
succedat, ꝺ ipsu oppositat tꝫ distinctu realiter a motu, quia una distincta parꝫ additur, ꝛ transito fit per
additionẽ gradus ad gradꝫ; ꝛ vero fit per maiore vadiationẽ, non requiritur aliqua distinctio, ꝙ eadem
entitas fit magis ac magis tranea, ꝺ vadiata ꝙ subo; aliquas vero formas ẽse ergo nihil additur
per motu, omne quod sunt instantaneæ hꝫnt. Secundo quia illud ẽse transit de uno ꝙ aliud instan-
taneꝫ ꝺ fieri ad factꝫ vt, ideo per motu dicimus ẽse. Tnde ꝺcta motus successiui ad instantaneos stat ꝓpor
quod per omne semper fit, ac ꝙdl nihil vt factꝫ. ꝙ instantaneꝫ non semper fit, ꝙ post illud sequitur
ꝙdlibet fieri factꝫ.

Elucidatur vera sententia

Dicendꝫ motu, ꝺ actionẽ realiter a termino non distinguꝫ. Statuo conclusionẽ ꝙria D. Th. qui ꝺ opponens
Philosophꝫ agentꝫ ꝙ patienti tꝫ sot. 2. quod non vt motus pertet rei ad quã vt motus; ita ait: quod motus non
vt pertet genera rerꝫ ꝙdlibꝫ contingit ẽse motu. ꝺ quia verba hęc non sunt omnino ꝓnuntiabilia, alia
Maiora adhibet Ph. Metaph. Lect. 3. sic: Motus non habet aliquid a quo nat, separatꝫ a loco alio; sed
unaquęque forma ꝺ quod vt fieri vt actus pertingens, qui dicitur motus. ꝺ ꝺcis pertet ens, Bolt. motu
non constituere specialẽ prædicamtꝫ, ꝙ per omnia ꝺmagada. Vadiũ que ad prædicamtꝫ sui terminũ.

Respondeõ
Ens, ꝺ D. Th. ꝺ soly Deille motu non ẽse entitatꝫ perfectꝫ, ꝺ ꝺfectꝫ, ꝙ perfectꝫ, ꝺ modꝫ realiter a termino
distinctꝫ = ꝙ contra vt, quia Deus modalis aliqua entitatula vt, distincta a re cui vt modus; ꝛ ens una, ꝺ eadꝫ
entitas vt, sane Deus esset modus sui ipsius, ꝙ ꝓpositile vt; ꝙ D. Th. ait motu ẽse ciuidꝫ nat cum tio ad
quꝫ vt motus: ꝙ. = Dicitur: Inde patet motu ẽse entitatꝫ perfectꝫ: assertio nec ne, quia vt patet? ꝙ actio
cui entitas ꝙdleta, nec constituet speciale prædicamtꝫ, ergo ad actio ꝺra vt ad tꝫ. = Insuper: entitas
incompleta, aut realiter vt entitas ꝙdleta, aut non. ꝛ Th. ꝺtinue: ꝛ D. ꝙ dist ꝓtes motu ꝺ tꝫ vt distinctio
ꝓtes entitatꝫ; ꝺ entitatꝫ: ꝙ entitatiua.

Quod ꝙ conclusionꝫ ita: aut Deus fieri vt distincta a re ꝙdlibꝫ ẽse, aut
ens Ve, ꝺ entitatiue. ꝛ Th. ꝙ alia vt res quę fit, ꝺ alia res quę vt factꝫ: ꝙ quod fit fieri semper pertinet
nec ad factꝫ pertingit unquã, ꝺ Deus factꝫ nunquã fit fieri, atque adeo pretrita vt, quę patiem tribuit; non
ens pertingit hęc ꝺtio. ꝛ Th. ꝙ motus non distinguitur realiter a termino. ꝙ ꝺ: motus non vt aliud quã
Deus ꝙ ipse fieri, ꝺ tres aliud non vt, quã Deus ꝙdlibꝫ ẽse; ꝙ Deus fieri realiter non distinguitur a re ipsa
ꝙdlibꝫ ẽse, ꝙ vt eadꝫ entitas ꝙdlibꝫ statꝫ, ꝙ motus realiter a termino non distinguitur.

Patro ultra magnꝫ
habet patrocinꝫ ꝙ D. Th. tract. de Deo gubernꝫ. cap. V. Dei ꝺpicans quomodo actio, motus, ꝺ tꝫ non distin-
guantur, ita ꝓcedit: dato quod aqua alteretur ab igne certꝫ vt, quod ꝙ ea ẽset aliquis calor causatus a calore
ignis, qui calor quantꝫ ad ẽse suꝫ considerabilis, vt forma, quę vt qualitas ꝙ tertia specie quantitatis; ꝺ autꝫ
quod vt, ꝓbatur, scilicet, quia magis, ꝺ magis participatur ꝙ aqua, dicitur motus, secundꝫ autꝫ quod deno
minat ignis de faciendꝫ dicitur actio. Eu quomodo D. Th affirmat ꝺ, ꝺ eadꝫ esse formꝫ, quę ꝙ motus vt
vt vt ꝙria, ꝺ ꝓbatur ad statꝫ perfectꝫ; ꝛ actio vt dicit egressus a principio; ꝙ denique tꝫ, vt vt in
statu perfecto.

Dices: Locus allegatus aduersꝫ nos vt, quia tendit quę ꝓtenditur ad ignẽ, vt calor perfectus ꝺ omnes quaꝫ
partes; prima vero pars, seu primus gradus vt motus quatenus dicit ordinꝫ ad secundꝫ gradꝫ, tio ducendꝫ, videtur
ad tꝫ perfectionẽ; ꝺ secundus vt motus comparatiue ad tertiꝫ, ꝺ sic de reliquis, usque ad ultimꝫ, qui vt
videtur ultimus, ꝺ ultima perfectio caterꝫ; ꝙ prima pars realiter distinguitur a secunda, potest enim ab

illa realiter separari, & aqua non produci: q motus realiter distinguitur a termino.

Postea hoc dixi aliter

Philosophari non de forma cum per fectio paulatim & successive adquiritur, aliter de forma cum per fectio non venit ad aliqua successione. Et hic stat dicam; de illa oportet distinguere plures terminos per fectio, & unu per fectu, non quia contineat per fectiones istorum, q quia simul cum precedentibus facit appetitum Mobilis; unde prima pars aeris, aut comparatur ad alias partes, aut non. Si 1mo modo acquiritur realiter distinguitur a termino ad quo oriamatur: si vero 2do modo concideretur, ista vt tres, alius, & motus; motus quatenus fluit ab igne, long; alius quatenus media illa ignis per fecte aqua facit; tres quatenus fg & desinit q aqua per fecte calida. Si nota quod tunc huiusmodi [illegible] dari non debet considerari, vt calor per fectus, aliqs semper concipiatur vt motus, & vt alius vt gressus, & quedam qualitas media.

Ad argos:

Omnes que sunt sine reali successione, & party extensione, q instantanea, aut primo instanti sui fieri habet omne fectionq quod habet facto esse: aut non. Si 1s. q fieri vt facty vt. nos neg: facty vt detur, quando datur omnimoda per fectio adeque extensiva per fectionis; q fieri forme, datur omnimoda illius per fectio: q fieri datur facty vt. Si 2ns fieri non habet suu per fectionis, quod vt membris secundu dylatari: q forma fieri distincta realiter vt forma facto esse: nego seq: illa per fectio que non vt fieri, superadditur forme facto esse: q 2o Vatione illius superadditi Vegetis, distinguitur forma fieri a forma facto esse.

Distinguo ans:

forma habet fieri omne per fectionis fieri concedo ans: habet fieri omne per fectionis facto esse nego ans. & seq. ad 2dam distinguo maiorem: datur facty vt, quando datur omnimoda per fectio facto esse concedo maiorem: quando datur omnimoda per fectio fieri nego maiorem. & sic distinctio minor, nego seq. Non 2nd forma vt facto esse additur aliqua per fectio, que fieri non sit, alias talis per fectio forme non fieret, quod vt patet, sequeretur facty vt denominatio fieri que antea fiebat, nichil 2nd vt facty, si antea non fiebat. Unde tota forma per fectio fieri vt, q quia talis per fectio ad instantis sui esse, mediate transit ad aliud instans quo quiescit, & per fieri vt, q quia talis per fectio ad instantis sui esse, mediate transit ad aliud instans quo quiescit, & per idem fieri; q esse, ideo dicimus facto esse per fici. denominative, & extrinsece, per extrinseca connotationis ad terminu instantis.

Instatur: Motus vt alius per fectus; q fieri datur motus: q fieri date alius per fectus: q forma fieri vt alius per fectus; q alius dicitur per fectus, quia caret per fectione: q forma fieri caret per fectione: q fieri non habet omnimoda per fectionis. = q infra arguty: per fectio fieri vt motus; q motus vt alius per fectus: q per fectio fieri vt alius per fectus: q per fectio fieri non vt per fectio, q potius carentia per fectionis = Dist q maiorem: Motus successivus concedo: instantaneus subdistinguo: vt alius per fectus connotative, & extrinsece, qua tenus dicit ordine ad instans sequens quod subit concedo maiorem: vt alius per fectus intrinsece, & positive, sic vt, os carentia alicuius intrinseci obtinenda q sequenti instanti, nego seq.

Aliter, vt equivocationem vitemus: motus vt alius per fectus mobilis concedo: vt alius per fectus, quoad intrinseca motus, nego maiorem: dicitur 2nd motus esse alius per fectus, quia per fectio participata a Mobili, seu a subto motus, non quia motus habet aliqua intrinseca, seu per fectio: multoties 2nd de fectus patet, vt quando ignis non datur aqua calefaciens, qui ignis per fectus solet appellari, non de fectus intrinseci ignitis, & calefactus, q de fectu patet; cum 2nd de forma vt fieri, per fectio a subto non participetur, quia tunc vt fieri ad facty vt, non daretur facilis possessio illius ad vt motus alius per fectus appellari.

Resistitur impugnationibus.

Primo quidem a logica arguta, que omnia doctrina formari possunt, postea vero que frequenter dantur. Arg primo: Relatio predicamentalis non identificatur cum termino: q nec actio: ans vt nra doctrina data q metaphisica: pro seq: actio non identificatur cum illo, cum quo non identificatur id quod vt intrinsece idem cum actione; q Relatio vt intrinsece idq um actione: q non identificata relat cum termino, nec actio potest cum termino identificari: Maior era vt certa, sicut certum vt esse idq seipso, que sunt idq [illegible] intrinseco minor patet: Relatio vt intrinsece idq cum fundamento proximo; q q Relationis 2di generis actio vt fundamentu proximu: ergo.

Hec argute quidem prima fronte difficile, vt pluris aduersariis haud possunt

Sequitur cadit in recursum primum: alio namque quamuis modaliter distincta a termino, realiter tamen non ut distincta: g entitas actionis ut entitas termini: g fundamentum primum ut entitative idem cum termino: g ex defectu termini sequitur necessario defectus actionis; g ex defectu termini sequitur etiam defectus relationis: g propter hoc bene potest inferri identitas relationis, & fundamenti: patet ita, quia realis distinctio ab ea necessario secretur a relationis generante fundamento; g termino deficiente, nec fundamentum, nec relatio generatur. g deficiunt ex defectu termini: g

Item etiam ab hac nostra sunt recedentes, nobiscum consentiunt g idem[tificant] relationem cum fundamento, ergo etiam pariter negent argumentum: relatio namque una entitative ut cum fundamento; g alio una entitas ut cum termino, quia modaliter distinctis: item tu, & actione nullo modo affert specialem entitatem, g nouo modo eandem entitatem: g relatio una entitas ut cum termino. = Quarum contra primam: distinctio modalis actionis, passionis, & termini militat g diuersa illorum habitudine, quae respectu ad diuersa connotata agentis, & passi, quae habitudo, ut aiunt, nullo nouo entitatis affert: g deficiente relatione nulla entitas deficit: g nulla successiue mutatio: quod g ita de reali mutatione intendimus.

Neg g ad argum

concedo ani, & distinguo ded: g nec actio cum termino relationis concedo ded; cum suo termino, nego ded. Itaque actus ut tuus actionis praedicamentalis, a suo termino actionis: primus ens omnino expers totius causalitatis, soli quae habet summum terminare respectu generantis, cum hoc sit extra relationis praedicamentalis à transcendentali: secundus vero actionis non ut ita expers causalitatis, quia tuus actionis praedicatum, ut patuit g ut talis potest; tertium enim negat causalitatem portat: g diuersi termini sunt relationis, & actionis: g ex eo identitas relationis cum actione, non sequitur identitas relationis cum termino.

Negetur: sicut relatio praedicamentalis identificatur cum suo fundamento, & distinguitur realiter à termino; ita relatio transcendentalis identificata cum suo fundamento & à suo termino realiter distinguitur; & hoc ego non potuit extra sunt: g. ad minorem: relatio transcendentalis identificata cum fundamento debet identificari cum omni eo cum quo identificata fundamentum; g fundamentum relationis transcendentalis identificatur cum termino: g ergo relatio transcendentalis debet identificari cum suo termino. ad minorem: fundamentum relationis transcendentalis ut actio, seu praedicatum; g praedicatum realiter identificatur cum praedicato. g fundamentum relationis transcendentalis realiter identificata cum termino ipsius relationis: patet hoc ita; quia praedicatum g ut talis qua relatione praedicatum causalitatis, ut tuus relationis transcendentalis. minor ut extra doctrina.

Neg relationem

transcendentalem posse esse primum correlativum, & praedicatum; atque adeo fundamentum relationis ut quod ut primum, & ut quo ut praedicatum correlative sumpta, unde non sumpsetur g entitas & realitas praedicati, g illius correlativi; correlativa enim praedicationis ut egressus qua talis à producente: egressus enim correlative distinguitur à producto, quia praedicatum patitur se, & patitur correlative distinguitur ab actione, quod ut egressus: g fundamentum relationis transcendentalis distinguitur à termino cuius relationis, patet, quia tuum correlativum, & sic fundamentum illius ut praedicatum sumpta correlative, & praedicatum correlative sumpta. g ex identitate relationis cum suo fundamento, non bene arguitur identitas illius cum termino.

Arg D: si actio identificata cum termino, geminatis actionibus, deberent etiam effectus geminari: g cum quo duae causae totales concurrerent ad idem posse, non producerent eundem numero effectum, & oppositum patet a nobis statuto lib. D. ani ut omnino verum quia multiplicatis actionibus deberent multiplicari omnia quae sunt idem cum actionibus; ~~& etiam causae concurrentes, quodque [illegible] etiam eiusdem~~: & ideo ~~[illegible]~~: g vel actio non identificatur cum termino, vel unus nunc effectus non potuit a duabus causis, nec simul, nec diuersis proueniret. quod ego cuilibet causae realiter distincta, correspondeat distinctus actus. & eo patet quod sunt distincta agentia alia, & realiter: g illud est id per quod actus, & realitas sunt duo agentia; g actus & realitas sunt duo agentia per duas actiones actuales. si namque una esset actio una esset denominatio agentis, atque adeo duo agentia: agentia ex ad denominatum.

+ si tres ut idem cum actione: g multiplicatis actibus: multiplicetur tres

Hoc argum

minime tenet secundum nra sententia; quia nulli ut inconuenient duae causae distinctae una ut causalitate; non enim sequitur duo agentia per unum actionis operari: ans stat causa finalis, & efficiens, quarum una ut causa finalis, altera ut voluntatis; & sunt primum aduersarium: insuper: una actio ut creatrix ut causalitas agentis, & ut recipitur causalitas mag: Deus una actio ut causalitas Dei, & creaturae: causa equinoctii, & immobilis.

d' sent homilary eadē vnū causalitas mā, & forma: ergo vnica actione denominari possunt duo agentia distincta. Nec mirū gaitur vt duo denominari ab vnico accidāt, vt patet ꝙ vnione denominante principia vidam, & obty vby. vnicū quantitatē, duo loca repleta: vnicā formā duas maas informatas. & sic de alijs.

Contra Vnū effectū non debere multiplicari, etiā si multiplicetur actiones. sicut non multiplicatur corpus substantia panis corpus xpi, etiā si plures sint consecrationes plurū sacerdotū circa vnā materiā. Vnde Occam multiplicari agentia, non multiplicari entitatiua actiones, multiplicari tamē forliter; ac ꝙ de effectu non debere multiplicari. Ratio primi vt, quia entitas actionis vt id effectus vt it, & egredit a causa; cum vna entitas effectus vna sit, vna vt entitas actionis; & hinc contra Ratio secundi, quia cum vnū effectus, vna nō entitas continuetur ꝑ virtutē plurū causarū, deberē debent egredi ab illis: g̃ forliter multiplicanda egressiones vnius effectus, vt patet ꝑ effectū creato, qui non dicit tantū egressionē a sint Dei, & a sint creaturē: g̃ multiplicata egressiones vnius entitatis.

Arg 2°: Separato realiter vt signū euidens realis distinctionis; ꝙ altero realiter aterminō separatur; g̃ ab illo realiter distinguitur: ꝓbatur minor: altero pereunte terminō manente: g̃ realiter separatur: = hoc argutus non sapuit Homilius dicentibus vnionē cum extremis, quamdiu permanentibus extremis, cessat vnio: dico g̃ vt dicit actionē cessare forliter, non vt quad forlitatē egressionis; non cessare quoad entitatē: vnde dico de motu deficiente quoad forlitatē vig, & non quoad entitatē. quia cum concursu actionis forliter, motus, & tū sint duo entitatiue virtualiter distincta, vatione illarū virtualitatū subiacent diuersa mensura, & vatio vnius deficit, perseuerante sub alia, ergo vna entitas deficit quoad forlitatē actionis, & motus, non autē quoad forlitatē terminī, quod toty accidit vatione diuersorū connotatorū. Vnde dicta ꝑ patet.

Arg 3°: Motus vt quid reale; tunc autē quid permanens; ꝙ reale, & permanens realiter entitatiue distinguuntur: g̃ motus, & tunc = ruesus: nihil vt via ad terminū; ꝙ motus vt via ad tē: g̃ non sunt idē = Vnde non sequitur idē esse vig, & tē ꝓ diuersas formalitates; sicut non sequitur idē esse vig, & obty. vt patet ꝑ actiones tūs: cuius actus esse grauis, & speculatiuū vt ꝑ actiones metaphoricē. Cuius entitatē esse absolutē, & respectiuū, vt ꝑ substantia, quantitatē, & qualitatē: cuius actus esse liberū, & necessariū. vt ꝑ actus charitatis: Cuius actiones esse conseruatiuas & creatiuas, & vt creatiuū esse instantaneū, & durans tamē, & permanentē vt conseruatiuū, & alia bene multa, ꝑ tota philosophia. & hinc contra ad ꝓb, quia motus sub forlit motus vt via ad terminū sub forlitē terminī. Sicut vnus actus reflexus vt via ad terminū.

Arg 5°: Actio vt causalitas agentis; ꝙ causalitas distinguitur realiter ab effectu: g̃ & actio: ꝓbatur minor: causalitas vt id quo causa dicit effectū; ꝙ id quo causa dicit effectū, distinguitur ab effectu: g̃ ꝓbatur minor: ab eo quo causa dicit effectū, effectus dicit realē dependentiā; ꝙ ab eo a quo effectus dicit realē dependentiā, realiter distinguitur: g̃. = confirmatur: si actio non distinguitur realiter a termino, sequitur actionē dari tunc, & successiuā tunc esse: sequela ꝓbatur: quia tunc actionis successiuā, & dari tunc vnius, & idē numē vt; hoc nanque successiuā idē vt ac gentium.

Arguty Solus deus ab omnibus non distinguentibus actū diuersū a se ipso, & asserentibus vnū actū voluntatis esse causalitatē ipsius, & voluntatis. patet ꝓb, quia sicut actio vt id quo agens dicit effectū, ita intellectio vt id quo ipsum percipit obty. & dicit obty ipsa esse intelligibile pendet vt quo ab intellecto, ita effectus a causalitē; & tamē sine reali distinctione actus ipsius reflexus se ipsum intelligit, & a se ipso vt vt obty dependet: g̃. Patet ꝓb. quia sine reali distinctione actus voluntatis vt elicitus a voluntate dependet realiter a Deo. vt vt causalitas ipsius, & pendet voluntatis. quia vt elicitus a voluntate vt effectus ipsius influentis illū ita ille.

Nam g̃ quacunque data causalitate oportet effectū realiter distinctū dimanare, ꝙ tunc esse causalitatis, & effectū vt communis actionibus manentibus plures potest intellectus nanque causalitas vt ipse: potius voluntatis. seriatio sensuum & potentiarū: assigna g̃ effectus distinctos ab illis praeter Deum. idē dico de tunc causalitate, quę cum sit fluxus ipsius causę, effectus vt illius. = forma nego minorē: ad ꝓbationē, nego minorē: ad ꝓbationē, distinguo maiorē: ab eo quo causa dicit effectū, effectus

dicit realē dependētiā. Vt quo, concedo maiorē. Vt quod, nego maiorē. Et minorē: Actio enī suæ causalitas agentis, Vt causa realis dependentia. qua effectus à causa dependet; cum enī effectus per se ipsum, & non per aliud distinctum dependeat à causa, sit ideo ipsum effectum esse ipsum realē dependētiā. Vnde Vt egreditur effectus à causa, dependet ab illa per actionem, & Vt Vt quidditas dicit realem dependētiā per terminum. = Ad 2dum ig omittat actionē subiectatum, & quidditas causæ esse & agere terminū, diuersq tamē & se pūnctis; sicut similitudo, & dissimilitudo idē sunt & fundamento, diuersi tamē & agere terminū.

Disp. 3ª

Vtrum actio alicui inhæreat subjecto, et quodnam illud sit.

Ex dictis quæstione præcedenti potest aliquas esse actiones substantiales, omnes siquidem illæ quæ terminū habent substantiales, ng omne identificatur cum substantia, substantia Vt, ista enī hæc dicunt quæ quæritur de inhærentia physica, loco habere non possunt; Nec alicuius momenti Vt, quod actio pertineat ad prædicamentū accidentis, sub illo quia continetur; atque adeo esse vnū ex decem generibus accidentis: quia Vt dicimus Vt Actionem accidens dividitur in accidentia quæ aliqua sunt physica, Vt quantitas, qualitas &ª. alia metaphysica, Vt actio, passio, relatio &ª. atque adeo accidens Vt sic nec physicum, nec metaphysicum Vt. citato loco Vt latius hæc doctrina ibi videnda.

Soly igitur quæritur hic de actionibus physicis, & accidentalibus, & primū primo apparet non sub vno titulo duo quærere primo An accidens de prædicamento actionis portet realē relationē? Secundo, quotēs sit subiectū affectū media actione inhærente. An Agens, An Passum? quo notandū actionē posse considerari Vt ens id quod portat & materiale, qua Actione connexū habet cum aliis accidentibus: Vt Vt id quod præcise Vt formale, qua Actione ab omnibus aliis distinguitur. Specialis quæ prædicamēti structur.

Notandū præterea actionē creatiuā, ad eductiuā: illa enī Vt deducit entia e nihilo, hoc Vt e subiecto præsupposito subiecto: hæc Vt deducit entia e aliquo præsupposito. Et prima dubiū non Vt esse e agere totius subiecti; Nō Deus, qui agens Vt non Vt subiecti actionis, multo minus passiū, quia non datur; Vnde difficultas tota reducitur ad actionē eductiuā; quæ ita definitur: actus actiui Vt actiui Vt. id Vt actus alicuius agentis, prout agit, passiū = Notandū non de quibusdam actionibus transeuntibus aliquo tēpore ad extra, non vero de immanentibus, quæ indesinenter reciprocantur principio à quo fluunt.

Circa difficultatē triplex Vt sunt. prima absolutē actionē transeuntē ptō subiectari, ita plures ex nostris. M. J. à S. Bō. indicat actionē ptōcare subiectari agentis, & secundā ptō subiectari, ita Scotus cum suis 2. dist. 13. q. 1. & dist. 43. q. 2. & communiter omnes, qui docent actionē & passionē realiter distingui = contra eminet opposita, absunt quæ subiectari passio. ita E.N. Aguirre. Arriaga, Oviedo, & alij. ex Antiq. huic adhæret Sanct. disp. 41. Metaph. sect. 2ª

Prima resolutio.

Dicendū primo actionē sumptā formaliter, & vt constituit speciale prædicamēti, nec in agente, nec in passo subiectari ac prīe absolutē ad omnē usum inhærendi. Sumpta tamē materialiter, & identicē subiectata in passo. dicitur pars continet conductio, & quoad vtramque tradit. Ar. 3. phis. text. 5. vbi ait: Licet actio sit ab agente Vt a quo, Vt tamē patiente tanquā recepta ibi. = Ex hoc primo Vationē primā parte conclusionis. quia quod habet actum Vt illo tanquā quo; at actio formaliter sumpta non Vt passiū tanquā quo: ergo actio formaliter

Sumpta, non ꝓnet alicui. minori. Vt nota, quia quidquid alicui ꝓnet, dicit ꝺoctissima Concepcio Ln. minori ꝑtis: Altio ꝺoctiter Sumpta Vt altius altius; ꝫ altius altius ꝺoctiter, non Vt aliquo tanquã ꝙuo. ꝑtis minori: altius altius ꝺoctiter dicit Egressus à principio altiuo; ꝫ egressio ad aliquo principio altiuo non Vt aliquo tanquã ꝙuo: ꝫ ꝑtis minoris: egressio ad aliquo principio altiuo, ꝑtis ꝺoctiter Concepcio Ac. ꝫ Concepcio Ab non Vt aliquo tanquã ꝙuo, ꝫ tanquã à quo. alias Ab, esset Ln: ꝫ.

Vigesimaꝺeci: Altiõs la ꝑtis quia ꝺicit ꝺoctiter Egressus non exprimere ordinẽ ad aliquod subiectũ ꝓnionis, cum hoc tamen stat quod ꝓdicit subiectũ ꝓnionis essentialiter ꝑtis, quia essentialiter Vt accidens ꝓꝺicamentale, accidens vero ꝺicit Concepcio essentialis exigit ꝓnere, cum sit essentialiter cui ꝓdicto. Atqua adeo ita ꝓngo: Altius, Vt altius ꝺoctiter Vt, Vt ens exprimit genus generalissimum accidentis; ꝫ quatenus illorum accidentium ꝓꝺicamentalium exigit subiectũ ꝓnionis: ꝫ altius Vt altius ꝺoctiter Vt exigit subiectũ ꝓnionis.

Contra Vt: Altius ens id quod essentialiter ꝑtis, exigere non potest subiectũ ꝓnionis: ꝫ Solutio nulla. Vt: ans ꝑtis: altius ꝑtis essentialiter id per quod essentialiter ꝺefinitur; ꝫ id per quod essentialiter ꝺefinitur non exigit subiectũ ꝓnionis: Ergo. ꝓo minori: altius essentialiter ꝺefinitur per hoc quod sit altius altius, seu egressio ad aliquo principio: ꝫ Concepcio ille non ꝑtis essentialiter ꝓnionis; quia ꝺicit Concepcio Ab: ꝫ = Ruspõ: Altius ꝓnitur Speciale ꝓꝺicamentũ, quatenus rejecit aliquã ꝺoctiter ꝺistinctã, Vatione cuius Ens accurate secundo se habet; ꝫ illa formalitas non Vt aliud, quo Concepcio Ab: ꝫ Vat illius Concepcius constituit Speciale ꝓꝺicamentũ: ꝫ Vat illius Concepcio non exigit subiectũ ꝓnionis; ꝫ altius: ꝫ quatenus Vt ens exprimit genus ꝓꝺicamentale, non exigit subiectũ ꝓnionis.

Ad intrantũ ꝺicitur ꝺuo accidentia ꝓꝺicamentalia alia esse ꝓnica, alia meta ꝓnica, quorũ quodlibet exigit subiectũ ꝓnionis, prima Ens esse, secunda Secundũ stellas, ꝺ metaꝓnice, ita ꝺicit ꝓtio, ꝫ quorũ subiectalis; ꝫ autẽ Vt accidentalis exigit subiectũ ꝓnionis, ꝫ summatur in esse realis, ꝫ identico, non autẽ ꝫ esse formali, ꝫ specifico, Vt patet ꝫ Vatione Similitudinis, que sub Vat formali rejecitur, subqua pertinet ad ꝓꝺicamentũ Vationis, nulli exigit ꝓnionis subiectũ, ꝫ potuit illud ꝺoctiter ꝺicit. Secunda Concepcio Ab. ꝺ tuũ rejecit subiectũ, soly que tuũ exigerit.

Secunda ꝓs Conclusionis facile conſtat ex ꝺictis; ꝫ ens alio, ꝺ gabo una, ꝺ cady entitas Vt, similiter ꝫ alio una entitas Vt non terminẽ, ibi ꝺicit alio sumpta realiter, Vbi fuerit gabo, ꝺ tuũ; ꝫ tuũ, ꝺ gabo sunt in gabo Vt per se Nota Vt: ꝫ. = Quãpõ ꝓo assumpto hac Vatione: Quicquid succedens alicui forme illa patitur; ꝫ subiectũ quod vanitur ꝺicitur gabum: ꝫ subiectũ succedens unicuique forme Vt gabo: ꝫ Vniuerso actio recipitur, necessario ꝺ sit recipi gabo: ꝫ ꝺ tuũ alio sumpta realiter, ꝺ Vatione communis accidentis, recipitur ꝺ gabo. ꝫ Luca hoc ꝺ precio Vatione secunda.

Aßertio secunda ꝺ

Dicendũ quod Altio, seu quo [illegible] ꝺicit subiectũ ꝓnionis, illud esset gabum, ꝺ non Agens. Vt ens ad Vnitatem conclusionis omnem ꝺifficultatẽ, ꝺ Scitu illius Salutamus ad ꝺoctrinã Aduersariorũ, Vt ꝺ illa ꝑtis Vatione ꝺmaginemur; aiunt ens, Altiõs ꝺpare agens respicere. primo Vt id a quo ꝺcreatur, secundo, Vt id ad quod ꝺcreatur, quia ꝺicit ad illo. Vt illud Vltio adequatè ꝺfinitur, Primus Concepcius primo ꝺuenit actioni, Vt causa ultra effecta. Secundus Vt Concepcius cuius sub Vatione Vltimo actualitatis de linea ꝺgeneratiua causantis; Vatione causę formalis. ꝫ considerat, non ꝺnominat, aiunt, ꝫ potuit ꝺnominatus, quia de Vat effectu potuit Vt ꝺnominari, quo ꝺnominare: ꝫ ꝺsiderat ꝺgerato ad agens Vt forma ꝺnominans illud, quia tunc ꝺicit essentialiter ꝺ ꝺfectiõs Vltimo actualitatis, ꝺ actus secundi formalis, quia nunc Vt ꝺnominare, nunc Vt ꝺficere.

Vatio omnis Vt quia Altio soly potuit ꝺici ꝓꝺicamentalis, ꝺ in ꝓꝺicamento Locali, quatenus nulla ꝺmittebat incompletiõs, aut ordinẽ ꝺpendentiæ ad alio, sicut ꝺicitur ctg de ipso accidenti ꝺmuni, quod ideo ꝺnitur ꝫ agitatio, ꝺ admodũ per se stantis quia sub illa Vatione nulli ꝺicit ordinẽ ad subiectũ ꝺnionis, ꝫ ad sua ꝺficta; ꝫ altio sub Vatione Vltimo actualitatis ꝫ sua linea ꝺicit ꝺpendentiã, cui non Vt ꝺgeri sub Vat Concepcius soluit ꝺfectiõs, quia ita cor

ſidarata ſaltet Vationy effectu, atque adeo Vationy degradatiq, & incompletionis: Ergo.

In doctrina Aduerſationy, & Dogma, ſi non Reducer, Regentes poſſunt Vationes ſ contrarij formari: Prima: Actio ſ immanet ſuy effecty ſolo primario ſubto cui inheret; ſ agenti non ſmanet ſuy effecty primarij: Ergo illi non ſhaeret. Maior continet toty ſent. ſ contrarij fundamty: minor patet: Agenti non ſmanet conceptus ſolo egreſſionis, seu ad; ſ conceptus illa Vt ſolus, & primarius actionis: ſ agenti non ſmanet ſuy primarij & ſolo effecty. Maior Vt docta Straza, quia ſub illo conceptu, Vt aiunt, dicit actio degradatiq ad agente, ac pro non denominat, alias ſuo Vatione effectus eſſet causa. minor patet: Conceptus primarius actionis Vt illa cum Vatione diſtinguitur ab omni non ipſa; ſ per illy conceptiy diſtinguitur ab omni non ipſa: Ergo.

Maior Vt omnibus neceſſaria, ubique illa notus, & euidentus: minor patetur: per illy conceptum definitur: ſ per illy conceptiy diſtinguitur: patet an; & multiplici definit actionis, primary prima ita ſ habet ſ phuncor. tract. d. actu actus Vt actiuy Vt; ſ agens ſtanty Ergitur Vt agens. Sua Vt principiy actuum, ſ quanty emittit a ſe actiony, ſ ay ſtelligitur illa Recipere, non ſtelligitur Vt actiuy ſolum, quia non conceſſi tur ſ ordine ad pasy, ſ ordine ad ſ per ſectionē recipiendo, atque adeo regreditur: Ergo actio ſ conceptiy quo dicimatur ab agente, Vt definita, atque adeo per ad.

Secundo idq ani patet ex D. Th. opuſc. 28. Vbi ita actiony definit: Actio Vt forma, qua in id quod ſubijcitur, denominamur agere; ſ non denominamur agere ſ pasy, ſue in id quod ſubijcitur, per actiony ſ conceptiy ad: ſ. minor patetur: ſ quia ad inſpectionem actionis, ſtelligitur actio Vt actus ſecundus agentis; ſ tunc non Vt actio nisi ſ ſ conceptiy ad: ſ ſ illy conceptiy dicitur quisque agere ſ pasy; patet ſta, quia agens ſ actu tale denominatur ab actu ſecundo. = ſ idq ani patet ex Cadq ſ. Doct. ſ. Phuſic. Lect. 5 ita definiente actiony: Vt actio ab agente in aliud. quid ex egreſſum ſ dicit antecedentis. Alia Vt definitio actionis, quę a D. Th. l. q. traditur; quę quia infra ex ponam. Nunc pergamus Vltra.

Sit ergo data doctrina actiony non locari ſ gradicamento Vt dicit egreſſiony, quia ſic degendet ab agente, Vel ſubto effectus eius: non autq Vt dicit regreſſiony ad agens. ſ quis credet? quippe cum maior degendentia accidentis a ſubto, ſit effectus a causa. prima Sane, quia ibi datur negatio ſubſtendi per ſe; ſecundo autq Vt egreditur ab agente ſubſiſtit per ſe, quia abſolutur ab omni ſpectione ſubti: ſ ſuo hoc conceptu locabitur ſ gradicamento, & non ſub illo. Ng ſub illa Vatione ſpecifici diuersy mody eſſendi. Sequitq ſub alio respectu conuenit cum omnibus accidentibus.

Iam ergo pro dubio teſtimonio D. Th. 1. p. q. 54. art. V ad 3m Vbi ait: quod actio quę tranſit ſ aliquid extrinſecy, Vt realiter media ſter agens, & ſubty recipiens actiony: Ergo ex D. Th. actio tranſiens recipitur in pasio. ad diſtinctionem actiony ſmanenty & pro ſtatim ſic dicit ibi: ſ actio (ſtelligitur hoc ly Arg. de qua loquitur) quę manet ſ agente non Vt realiter medy ſter agens, & ſubty. ſ quia Indaquaque pręſtudatur via Aduerſarijs ritentibus ponere diſtinctionem actiony tranſeuntis ab immanentibus ubi ſ dicunt ſubti, ſ quia ſmanens producit ty ſtra ſe, & tranſiens extra.

Audiamus D. Th. Cadq 1. q. 54. art. 2. ſ Arg. diſcurit hoc ly An ſtelligitur Angeli ſit locus ubi? & Vt communicat aenty negatiuę, quę ſtruit, ita ſ Arg. diſcurit: Duplex ex hoc ly Vt actionis genus, Vt dicit ſ. Metaph. Vna ſcilicet quę transit ſ aliquid extrinſecus, ſ ſecans ſi ſ pasionē, ſicut Vrere & Secare: Alia Vero actio Vt, quę non tranſit ſ ſ extrinſecy, ſ manet ſ ipſo agente: ſicut Sentire, ſtelligere, & Velle: per hunc modū ly actiony non ſmutatur aliq extrinſecy, ſ ſubty ſ ipſo agente agitur. de prima ſ actione manifeſty Vt, quod non poteſt eſſe ipſy esse agentis: Nam eſſe agentis ſignificatur ſtra ipſy: actio autq talis Vt effectus ſ pasy ab agente.

Nulla ly diffra ſter ſmanenty & tranſienty a D. Th. designatur, niſi quod prima ſubty exterius non ſmutat; ſecus Vero secunda; ſ mutatio ab illa eſſe non poteſt quę ſubty illy recipiat: Ergo. Rurſus: D. Th. patet actionē tranſienty non eſſe ipſy esse agentis, quia non Vt ſtra ipſy. Sunt Vt suy esse; ſ ſi actio ſubſtraretur ſ agente, eſſet ſtra ipſy, ſicut Vt eſſe agentis, ac pro inde medijs dictis D. Th. ad probandū actionē non eſſe naturę agentis, eſſet proclius

in actu. Vt per se patet: g. Infuger B. Dñs g̃ dat actionẽ non esse ẽtia agens, sicut vt nunc esse, quia actio vt effluxus ẽ agẽte; ẽ in adactum regressus actionis ad agens medijs B. Dñs. E esset ꝯ dictum; quia non esset extra agens, effluxus in patiẽs ẽ in agẽs: g.

Contra Primo: actio transiens equaliter talis debet ab ẽmanente distingui; ẽ actio vt subiectatur ẽ passio non vt facilitet actio, ẽ passio: ergo hoc quod vt subiectatur ẽ passio non vt distinctum actionis, sed passionis = ẽ obiectio potius ex malitia procedit, qua ex ꝑtib⁹ correctiua. Ideo g. distinctum actionis transeuntis ab ẽmanente stare, ex quod una exigit subiectari ẽ patiẽs, quamuis sub facilitet passionis, altera vero vt eadem exigit facilitet passionis exigit subiectari ẽ suo principio à quo egrediatur.

Probatur g. conclusio

Ratione: Quicunque recipitur actio, subiectum illius mutatur de actu ꝑfecto ad perfectum; ẽ quod ita mutatur vt patet: g. Quicunque recipit actio vt patet: minor vt certa, quia patiens a causa non vt, qua mobile, hoc ens transit ab actu ꝑfecto ad perfectum: maior patet. Nec quicunque recipit actio, perficitur per illa, quia sicut ad oppositum contraria, actio vt perfectio sui subi; ẽ quod perficitur transit ab actu ꝑfecto ad perfectum: g. Modo sic: quod transit ab actu ꝑfecto ad perfectum vt mobile; ẽ agens non vt mobile, ẽ motum: g. actio non recipitur ẽ agente, ẽ ẽ mobile, alias agens esset mobile.

Sit satis argumentis.

Pro hac parte dicitur B. Dñs g. Quilibet ẽ loci docere actionẽ recipi ẽ agente, ẽ ex hoc dicti contrat illum loqui de actionibus ẽmanentibus, Ego vero fatemur ita esse. Nicolaus ẽ Dalt. 2o. q. 1. art. 2. ad: Cum actio sit ẽ agente, ẽ passio ẽ patiente, non potest esse idem numero accidens, quod vt actio, ẽ passio, cum idem accidens non possit esse ẽ diuersis subiectis: Ex quo deducitur actionem, ẽ passionem esse accidentia distincta, atque adeo quamcunque ẽtatem distincta subiecta, ẽ actio subiectatur ẽ passio, idem esset subiectum actionis ẽ passionis: g. Dicendum B. Dñs. Loco citato loqui de actionibus successiuis, vel ut dicunt quod quatenus liberæ, ẽ morales distinguuntur a passione; Ng vt fluebant a Iudæis erant successiuæ, atque adeo erant ẽmanentes ꝑfectiuæ, hoc vt gerunt volitæ, vt autẽ recipiebantur a Deo erant omnino mensuræ: cum hoc tempus stat, quod sunt ẽ esse ꝑfecto, ẽ non ẽ mora ẽtatis esse ẽ passio, ẽ quia sic illa contrahitur ratione non vt actio, ẽ passio distinctis accidentibus entitatiue, ẽ formaliter: Ng Ratione: actio subiectatur illo subiecto, cum vt perfecto; ẽ actio vt perfecto agentis: g. subiectatur ẽ agente. maior vt certa, minor negatur: actio vt causalitas, ẽ actus secundus agentis; ẽ causalitas, ẽ actus secundus causæ efficientis vt manans cum perfecto, Ng si actio ẽ identificaret, contraderet ẽ finita: g. = Confirmatur: actio vt facilitet distinguitur a passione, ẽ vt constituit ẽ quarta prædicamenti, ẽ oportet facilitet esse ẽ determinato subiecto ẽ genere; ẽ non ẽ oportet passio ẽ agens. Loco maiori, qua grauda erat, ẽ dico ẽ actio vt facilitet connotitia à passione, vt vnum genus accidentis, atque adeo subiecta passioni exigens. quant ẽ duæ species minores. actio vt facilitet ẽ passio, vt facilitet passio; ẽ actio facilitet non vt facilitet passio: ẽ actio vt connotitia facilitet à passione, non exigit esse ẽ passio: ẽ agente.

Secundo ẽ se una numero datur: actio ẽ tota vt perfectio ẽ genere, ẽ quasi vt causalitas, ẽ actus secundus illius; ẽ vt causalitas, ẽ actus secundus agentis; quatenus egreditur ab illo, ng media illa egressione causa agit ẽ actu: ẽ vt perfectio agentis. vt egreditur ab illo; ẽ vt egreditur ab agente non significatur vt ẽ istio, sed vt illud: ergo ad perfectionem agentis non exigitur in actu, ẽ egressio. = Distinguo ẽ maiorem: cum vt perfectio tam sub munere An, quia sub munere Ab; precise sub munere Ab nego maiorem; ẽ distinguo minorem: actio vt perfectio agentis sub munere Ab. Concedo minorem: sub munere An sub distinguo: actio facilitet sumpta, nego suppositi: actio sub formalitate passionis. Concedo minorem, ẽ nego consequentiam.

Sicut ẽ actionem distinguimus duplici facilitate, ita quilibet debet adaptare suum perfectum ẽ perficiat ẽ agacitate tu subiecti, qua donec; ẽ actionem hic distinguimus duplici facilitate correspondentes diuersis subiectis, Ab scilicet, seu egressionis ex transeunti vsicario causa, qua denominatur agens, qua perficitur in actu secundo operatiuo; alia vt facilitas In, seu immanentia, qua perficitur passio. Ratio diuersitatis, quia quæ

liber potentia quæquidem per actu reducatur per lineam, ita vt omnino sit actuata, nec vltra exigat vbi
vigor actu per illa linea; cum hic actus sue munere, & possit esse sit actualitas vltima potentie operative,
sit quod per illa sub illo munere perficiatur. ideo dico & eadem actione sub formalitate agentis actuare
& perficiente pot gaiam.

Quia sub hac solut contineta veritas omnia nec opiniones, & solutio cuiuscunque
difficultatis, opere pretij iudico illa ampliare illustrare hoc Tractatulo. pot actuata actu vltimo sue linee,
non potuit esse pot ad vlteriorem perfectionem illa linea; pot operativa actuata per actionem & concepta
ita, vt actuata vltimo actu illius linee: g non vt actualitas illa linea per vlteriorem actu. maior vt euidens,
alias actus non esset vltimus illa linea, minor patet: alius actus non requiret pot vt operativa posset: g
per illum actu vt vltimo pot actuata: patet ant: alias actus, vel ipse sub conceptu vltimi, vt actus pot gaiam; vel
pot gaiam posita, actuat positive non vt: g

Ad oppm nego maiorem: ad probationem illius distinguo: vt vnum genus
accidentis requirit. Concedo maiorem: sub distinguo: p modum, Concedo: pro formali, nego. ad probationem minoris,
Concedo maiorem: minorem, & distinguo pro. non exigit esse passo, nec agente concedo: alias. nego. ex
supra dictis vltra solutio, qua amplectit debent Aduersarij, si considerent relationem esse vnum ex nouem genere
rum accidentis predicamentalis, cui sue munere Ad. non queunt aliquod phænomenon poni. illud exigit
ex natura omnium, & munere transcendentalis ultra accidentis.

Dices: si actus non exigeret agentem, non perficeret
illud: g. patet ant: actus vt precise dicit conceptu Ad, requirit agens vt ipsa perficiatur: g. non perficit agens, quia
exigeret agentem. patet ant: actus sub munere Ad vt ordo vt quo ad sui quidditatem dicitur effectus ad aliquem;
& effectus quicunque sit respectu causæ vt perficiens illa, & illum perficiens: g. = Explicatur: si ex eo precise
& actus exigeret causam

Liber quartus Phisicorum

Postquam Ar. de motu, cui qua quietatibz egit, 3° Lib. Stat gradu facit ad 4um quarty, quo dixit de duplici mensura, altera ipsius mobilis, altera ipsius motus. Mensura extrinseca mobilis vt locus, et quia oppositu Loco vt Vacuu, agit primo de Loco. 2° de Vacuo. 3° tandz de Tempore quod vt mensura extrinseca Motus. Igitur totus Liber diuisit in 12 Capita. 1 quinque quorz priorib agit de nra Loci; 1 quatuor sequentib de Vacuo et 1 remanentib de tempore.

Expenditur Natura Loci.

Ig diximus 1 Metaph. Satis de Natura Loci, Vbi tm ponimus Loci definitiones ab Arist. traditas, nimirz. Extima superficies corporis continentis immobilis prima. dicitur prima, id vt immediata, et contigua locato. In illa particula immobilis videbatur aliqua difficultas, quia videtur superficies loci mutari, vt 1 aqua circumfusa crescente aliquo quantitate, qua mota, variatur aer. et sic plurima. Cui dicendu motum aliter, et esse motu localem, non vt 1 vas superficies; nec dicendu vt circa 1 omnino in vtrisq immorari.

Explicatur vbi intrinsecum

Vbi intrinsecu, non vt aliud quo proxima illa qua dicor me hic esse proxima, distare que tale, aut tale distat a centro terre, et polis Cæli. Sequenter Sot. et cum eo Bolt. Iennitz existimant Vbi esse modu quodo realiter distinctu a locato, illi qui superadditu. Monentur ad hoc vat realem separationem, que staret inter proximu, et locatu, siquidem mediante motu deperditur una proximia, et alia noua acquiritur ex adiacentia corporis ad alia loca.

Diceda tamen Vbi intrinsecu esse accidens distinctu a quant. ita D. Th. 8 phisic. qui et cæteri philosophy docet Lect. 12. motu localem ab aliis motibz distingui, quia per motu localem nihil remouetur quod inest subiecto mobili, terra que aut per motu localem nihil adquirit nisi loca extrinseca. Similiter 3. de Cæl. Lect. cap. 82. 1quit: motu localem non variat vt 1 alio sibi proximi, 1 solu 1 aliquid sibi extrinsecu. = 1 Mamu 1. p. q. 42. art. 3. 1 2q. art: Inter omnes motus corporeos, perfectior vt motus localis, vt patet 8. Phis. cuius ratio vt, quia mobile 1 loca, non vt 1 ordinatur ad aliquid intrinsecu 1 iungitur huiusmodi, 1 ad alia extrinseca, scilicet loca.

Ex his deducitur ratio nra: Vbi constat, vt determinet corpus 1 differens ad essendu hic pre alio loco; 1 ad hoc sufficit tangentia extrinseca 1 connotatio quantitatis ad 1 distantiu loci: 1 nihil intrinsecu requisitu. minor patet: Non manu Abedo vt 1 differens ad similitudinem, aut dissimilitudinem alterius; non minus qua aliqua illatu relatione separatur ab Abedine, qua corpus vt 1 differens ad essendu. Vel non hoc loco, ad quo que ctig separatur proxima; 1 Albedo per sola positione connotata determinatur ad similitudinem, qua deficiente non ideo. Sicut alia reale distinctu ab albedine: 1 per sola extrinseca adiacentia corporis ad loca, determinabitur ad huiusmodi proximia, qua deficiente, non protinus destruet alia intrinseca.

Sic manet totus fundamentu opinionis, aliud tamen inconveniens restat, nimirz praeter alterna plurima tria: nouu. nouu; 1 motus localis vt vnus motus, vera que altio: 1 aliqua tria hæc dicet, Ergo nouu motu, tria nouu; 1 non vt alius assignabilis, nisi realis proximia: q. = transitus illa sunt velut possibiles; Dicendu illa vera esse de altione faciendi, non vero de altione facta aplicatiua, qualis vt motus, aliqui non bene dixerunt D. Th. mobile per motu localem non esse 1 potentia ad aliquas formas intrinsecas.

Dices: omnis motus vt actus mobilis 1 ejus receptivi: 1 omit alia 1 mobile. = Ita: D. Th. aut vt de Cæl. Lect. 6. motu localem causare minimu variationis 1 mobile. Sed vera esse motu esse actu aplicatiu mobilis ad loca, que non omit aliquas formas intrinsecas 1 mobile, 1 quas connotatione determinet loca; ideoque dicit D. Th. motu 1 mobile causare minimu variationis: hæc vt connotativa, et extrinseca quæ omnes minima sunt.

Hic queritur An duo corpora quanta reperiri dimensiua eiusdem in uno Loco: pari affirmativa habetur in Metaph. dis. 4. quantitate.

Queritur etiq, An Diuinitus uni numero corpori possit duobus Locis simul applicari. pari affirmativa habetur in Metaphisica dis. 5. quantitate.

De Vacuo, et An naturaliter sit posibile

Vacuum definit Arist lib tetrt. Ph. & 60 sic: Locus non repletus, seu cui non corpus: q ne nomine Vacui stati debeamus scienda Vacuu aliud esse negatiuu, aliud priuatiuu. Negatiuu, statu nec repletu corpore, nec capax illius, ut statu imaginariu aquatenus existens extra ultimu orbem. Priuatiuu uero, quod aptu repletum non ut actu, replen tamq potest vel ab Angelo, vel à Deo. Ng in Deu omnia quæ extra Lunæ finitu reagerent, & nullu corpus Locu annihilatu substituerent, merito Vacuu priuatiuu fateret.

Non dari Vacuu, nec esse dabile naaliter indultu ab aliquo naali agente, ut censu sent omnes Philosophi, contra Veteres aliquos, qui non modo multa Vacua extra corpora poros, & magna, & infinita esse intendebant. contra quos diuersimodè arguunt Arist; q quia Velocitas temporis ad alia utilora non fauet, ac illis Superis deo, qual que temporis spatiu e pauculisque examinare potest. qua cum efficatior Ratio ut deducta ex D. Th. ita diu matim se habet.

Ut ad quod Vitandu omnes conueniant, naaliter dari nequit; q ad Vitandu Vacuu omnia conueniant: q Vacuu naaliter dari nequit. maior patet, quia ab illis à quib strenditur Natura alio incommodo, illud fauci non potest, alias repugnaret animi Nature: minor patet: omnia conueniant ad Unionu Mundi; q la lex omne bonu conuitat, imo ipsa Natura esset, si Vnita non esset. Cum ergo mentur ab Ivy toty compositu, nempe Universum; q Summa Unionis bonu destrueretur, q dato Vacuo, ng corpora iter qua esset, non essent Vnita; ac p ide esset insa lubris dissolutio, & Nexio totius Universi: q ne tan ingens incommodu Veniat, certu apparet Vacuu Vacuu naaliter reperiri. Etenim illa nag Dei constans, & ab omni particulari agente in cooperabilis, ut corpus corpore diuidi nequeat, nisi aliud succedat.

Hanc Rationu in Multa diuisa reduxit qui plurimu experientia, ubi Videmus corpora tenacius herere, ac Vnu ab altero trahi, ibi contra priuatu inclinatione, ne pretio non ut corpus succedens. Sic quoq; instrumento Fuga dominat contracta aera ascendit aqua, nec descendit Vide p Rig inclinationu per inferius foramen. Itemq; dq; gate pecto superiori aer habeat ingressu = sic in Cucurbitula Fuga Ventosa cum chirurgus turget, ut recedat spatium, quod ex Vacuate aeris flamma circumante, qua postea igne moderato ad densitate reducitur, contrahit. sic politi marmorei tabula inuicem applicate dicent, nec diuelli nisi ut cedente aeri possint. sic fossæ contracta, ne destructo, coaptari nequeant. sic per fistulas remoto aere aqua ascendit ut pateat spatium aeris. & alia plurima passim cognita.

Dificultates in oppositum

Primum arguta Veteru pro ex Vacui decretantiu ponam; placuit Ivy mihi omnia ponere, ex denumptum ex argumentis, hunc modu. Impossibile ut effectu existat sine causa existente; q arcanio aqua per syphonu, ut aliquis effectus: q illius causa ut causa existens: q vel aer; vel Carentia aeris: non aer, quia ignis q priuata existente, nullu ut statu quod occupet aqua: q Secundu: q Carentia aeris ut Vacuu: q aliquo intercedente existit Vacuu. = Confirmatur: Nullu corpus occupat statu occupatu: q Vacuu: aliàs naaliter corpora generarentur.

Rursus: si amphora aerea solidissima construatur, & aqua plena, ore que tenacissimè obturato, ad gelu reponatur, partes aqua admirabile frigoris iount densiu. quodnq fit corpus repletum illius statu deseruisti ob dimitate aqua: non aer, quia potens ut generatus corpus illud, quod solidissimu supponimus: q habitus necessario Vacuu. si dicas amentum rupturu, ut debiti habeat aer; contra ut: quia quero causa illius ruptionis? q non ut augmentu alia preter Vacuu: q hoc existit satis generalissimo termino.

Item ad id dari causa existentis, nunquu aeru violentia à priuata existu, quia cum aer qui existitur sit Virtus aqua,

hoc necessario accendit Vnitas aeri, ne pereat illarg Vnio; & sic contrat ad Ds, quia cum omnia sint propter Vnitatem, quacunque recedente, alia succedit, Vnde rei non occurgat spatij absolute Vacuj, & soly Vacuj à se. & Successiue occupatis per Necessy stratum, quo accedente, sequitur sine premissione accessus alicuius. = Ita 33 nego antecedens Rationis, nec aquj ita condemnari vt alius relinquat Vacuj spatij, quia eo secundo non opponeretur tota sua actiuitas, & ly requiremet obtemperans communi bono.

Ad V: Diuidatur palmare marmor sine separatione à summo ad imum, duos semipalmos; tunc illo realj instanti contingit separatio vnius partis ab alia; & illo realj instanti non contingit replebo illam vacuitatem resultantem & instantanea sectura: & tunc dabitur Vacuj, maior diagonalis vera, quia sectibile vt, & non ab agente mali, admittit ab angelo. minor patet: Vacuitas illa vt palmaris & quadrantalis, atque adeo vt repletibilis ab aere per motu successiuu; & motus successiuus non fit in instanti: g = Nego quanty possit instantanee scindi, quia quanty vt, atque adeo vna pars debet scindi post aliam, sicut quo ad actum explicato, & sectura facta successiue, replebit aer subtilis.

Aliud argutu difficilimu proponitur ab E. Septuaginta, & à Doctore ita: Concipiantur contrat duo plenj mercurij, aut vno argento, & vna pars teneatur extensy, & immersione, mercurij descendere, & occupare spatij trij cubitor palmorij, alij trib palmis. Supponatur duos contrarie Longitudine Sex palmorij immaliter stantes. Aliud spatij immane nec repletur mercurio, aliasq plus ascenderet, quod & concipiatur contrat esse talis, aut minus descenderet; non aere, quia supponimus duos Vacuj tenacissimè, & immune Solida: g manebit Vacuj. Nota non sine admiratione quod si tubus vt vegetus, aut plus palmorij, & vique ad Verticem plenus, & immergatur per ing. & extremitatem perforatu, talis mercurio spatiosq & latioris Vasis, semper descendet vique ad pristinudinem trij palmorij, nec plus, nec minus, q data strictura nag vt vique nunc pertes trigatj, & non quintj trientis.

Ad Vum nota tres esse vias ad exitum Vacuj: prima, vt cum circumstantia circumstantis corporis qui aliquando se opponitur ad aliquo corpore exterminante, exterminet vultro, seu patitur illum, & hac vt de via: g vel patitur quia, vel aer, vel subtilis, qui & omnia miscet & penetrat sic de subductione, vt g & expansione facti totius spatij replere queant, quatu ad prediendu Vacuj necesse fuerit. Vnde vt dicitur nullu esse subtilius ita cogitetur, vt cadat gutte rationibus, & gondeorum, qua descendunt, & alij subtilissimi ascendunt ad occupandum illud spatij, q Vacuj apparet, sed re vera non vt.

An Corpus possit in Vacuo moveri.

Loquimur hic de nda extensa motu, quatenus cadit tm qua non penetrat Vacuu: communiter affirmatur Corpus posse per Vacuj moueri. vt Sent. Dist. 39. q. 5. art. 2. ad 4. Corpus dicit duo, aut, esse & extra totu omne totu Celestis corporis, & non esse in loco contingente; 2 corpus dicit duo id potest moueri, aut aliqua eius partes quales sunt aqua, oraclia. &c. = Ratio ctra id ipsu suadet, quia corpus est extensa sua natura, sue grauis sit, sue leue centru cadit ad quod nacta sit motu; potest ly tm ly adquirere, si Vacuu esset ante illud corpus extensu: 2 Prob: de Vat motus Localis vt adquirea sit extensa resultans & loco exterminato circumscribente, & Vacuu non datur aliquod extensu circumscribens: 2. minor contrat, quia aliud non esset Vacuu, Ratione: motus Localis non fit in instanti; 2 motus Vacuu fieret instanti, quia nullu esset corpus resistens Motui: 2. minor patet, quia quanto medium subtilius vt, motui vt velocior: & ubi nullu vt medium resistens nulla vt retardatio motus. atque adeo sequitur aliud inconueniens nimirum grauia tutius percurrere ida spatia tada velocit, ac aliud corpus millies grauius; nihil plus vincerer ly, quo aliud

Leuis ad Ds per motu Localis executu per Vacuu, adquirit sibi extensu mediatu, continet ly hoc datu corpus, vel à centro, vel à polis, quo tunc corpus haberet; Cui vero quod motus fieret & extra totu Vniuersu, tunc non daretur sibi nec mediatu nec immediatu, daretur tamq datu ad aliud corpore circa quod posset moueri, quod sufficit ad motu & ad hoc, vt daretur sibi satis adequatu, & per se stans. = Ad Ds Leuis motu tunc non fieri instanti, quia quamuis non mediret aer, mediret tamq datu & extremum; nulla vt ly Leuis ad motu tali: & tamq tenetur Continuum per quod patet ad Vum, quia velocitas motus non oritur a Leuit ad medij & à ponderes.

Iam 3 Metaph. text. 9. & 10 explicuimus definitionē temporis, & tractando de quant. diximus ētq tempus pertinere ad quantitatē discretā; consequenter que contingunt ēt soli 3 antecedūt, sunt instantia = Inquirere possumus nāq & diffinitū & termini, dīc, & tempoꝝ; nec aliud & explicandū occurrit; solum ēq Notāq tenetur aliud dīci 3 tritum, aliud ēternum. Primum ēt illa forma, sunt 3 tritica, sunt ē ternaria, & quo stat; per quę rei ēt 3 tempore: Secundū ēt mensura ē eternica, qua numeramus, & cognoscimus rērū durationē; & de hoc dicit Ph. esse Numerum motus ēq primi, & posteriꝰ.

Disp. 1ª

An duratio sit a re durante realiter distincta

Nihil clarius primo 3 patet apparebit, quę resolutio multū difficultatis, propriāq ad omnia, quę ēt non pertinent Cōmentatꝰ, quę equidē à plurimꝰ nunc Scoti Veritas exigitur, ētq si aliji 3 Doctꝰ ad ētq ēt impertinentia 3 inquiritur. quinam causa ēt Thomas incōstantię notę me nego. quęrati respō ad illū, cum pax Patio sit hic, quę alibi. Quamuis ipse Scotus facilis ē ostendere, Nihilominus opponit Nādritus, non modo pro durationē Patronꝰ, 3 ētq plures Sanctorum.

Ut ēq ad resolutionē accedamus Primo duratio ēse permanentię rei 3 existendo. Ideoque de maiori, aut minori extensione, aut permanentia rei 3 existendo, dicitur ēq plus, aut minus durare. de quę definitione datur intelligi durationē 3 portare essentialiter successionē temporis. Nihilominus dicat S. Th. quę 3 dist. 13 q. 1. art: omnis duratio attenditur secundū quod aliquis ēt fit alter. Quando ēq res durare dicitur, quando fit alter ēt, & non dū ēt 3 post. Si ēq Deus ubi summista ēt dicat, duo inconvenientia sequuntur: primū quod superior definitio sit falsa, ēq permanere 3 esse, sit potuit esse 3 alter; 3 solū esse 3 actu salvatur duratio de B. Vg 3 ad durationē, 3 ary intrinsecā 3 esse.

Secundum
quia sine controversia sequitur durationē non distingui realiter ab existentia rei durantis; Patio sit Eudens 3 hoc syllogo. esse 3 actu non distinguitur realiter ab Ente; 3 duratio non ēt aliud quę esse 3 actu: 3 duratio non ēt aliud quę existentia; 3 nihil mihi occurrit: 3 Gentis ēt omnino Scotus. Dicēdū nihilominus Arg. Magistri de durat 3 opinia dari seu imaginaria, quę dari potest 3 instanti, qua Pat dicimus ētq tempus durare quamuis illud 3 durabit 3 no instanti sit & finitum. definitio vero superior 3 intelligitur de durat simpliciter talis, & toto rigore duplex & exigentia intrinsecā, quia 3 no instanti non potest ēq existere, & pertinere, si quidē ita ēt pertinere, ac pro existere: 3 primū ēt existere. Sitis gratis.

Examinantur fundamenta primæ sententiæ

Prima Sent. ait durationē distingui realiter ab existentia rei durantis. Huius opinionis sunt B. Bona ventura 2. dist. 2. art. 1. q. 3. Henricus quest. 8. q. 11. Argent. 2 dist 2. q. 1. art. 2. Mayron; Aureolus, Bañez. PP. Complut. qs se adducentes plurimos Nomist. & PP. 3 Societ Conimbric. Lugo. Rub. Sal. Arriaga. Compton. Poncius, & alij.

Primum fundamentū huius Sent. 2 ita se habet: Petrus durare non ēt aliud formaliter, quę hodie Pg. existere; 3 existere hodie distinguitur realiter ab Ente Petri: 3 duratio realiter distinguitur ab existentia. maior ēt certa: minor probatur: existere hodie ēt realiter contingens Petro existenti; 3 omne contingens existere, realiter distinguitur ab Ente: 3. maior ēt Eudens, quia ante hodie potuit à Deo annihilari; atque adeo quod existentia Petri hodie sit, omnino contingens ēt. minor probatur: omne contingens existere, potest illi deficere, & ab illa separari; 3 omne deficiens ab Ente realiter ab illa distinguitur: 3.

Confirmatur hęc Patio: demum Petrus duret 3 instanti A. Petrus 3 illo instanti non durat: 3 3 illo instanti datur existentia Petri, & non duratio: 3 duratio advenit realiter Petro in instanti B: 3 realiter distinguitur ab Ente illius 3 A. pro consequens. 11 duratio 3 instanti B non esse

Realiter distincta ab eo ꝙ instanti A. durationis instanti B esset ꝙ A; Hoc vt ꝙ ridiculum: ꝙ maior constat, quia si durationis realiter non esset ꝙ A. ille instanti esset carentia durationis realiter; sed talis carentia vt ꝙ ridiculi sine reali distinct entitate, & durationis: ꝙ minor patet: si durationis instanti B. esset ꝙ A. instantia B, & A, essent simul; Hoc repugnat: ꝙ

Ad oppositum: Quid arguit video hanc sententiam, quod nimis extollitur, ꝙ merito, vel ame non vt bene intelligi. potest esse distincta Petrus, & instans quum Petrus esset ꝙ instanti A: ꝙ Petri esse distincte ꝙ instanti A. vt quid separatim a Petro. ani vt certi, etiq; instans A transierit, & Petrus remanet esse potest, & utrique veritas existat. Sed contra quia esse ꝙ instanti B, non vt esse ꝙ instanti A; sed Petrus potest esse ꝙ instanti B, & non ꝙ A: ꝙ. = Insuper: si hoc concreto hodie esse distincte identificatur cum Petro, vbicunque fuerit Petrus, erit etiq hodie esse distincte; & hoc vt accetur falsum: ꝙ hodie esse distincte vt durationis essentialis Petri: ꝙ

Vnde antequ aliqua arguta ad hunc sententiam deducam, ponam sic: Ne diuque illorum annis tot esse durationes successiue aduenientes realiter existentes, quot sunt instantia, atque adeo distincta durat & existit nunc, ac existit antea: Nij annis vnq esse realem & intrinsecam durationem sugger additam existentiae, qua Deus durat omni tempore sua duratione. Contra hoc vltimo euidentissime arguit instatur certis tribus. quia resultaret duorum dierum vt realiter separabilis a resultanta vnius diei contingens hoc vt ex duobus diebus durare: ꝙ durationis duorum dierum distincta realiter vt a durat vnus dies, atque adeo ad multiplicationem infinitam durationes multiplicantur.

Hinc itaque arguto facile respondebunt communiter dicentes: Maiorem: Petrus durare non vt aliud quid hodie esse distincte per additionem alicuius intrinseci nego maiorem: per additionem extrinseci communis, scilicet dei, hodierna concedo maiorem; & distinguo minorem: esse distincte hodie dupliciter sumitur. Vel absolute sumpta, vt ad esse hodierna subdistinguo essentiale & connotatiue concedo, formale nego. & sic ad alia. Itaque hoc concreto esse distincte hodie nihil aliud portat nisi existentia, & hodie: ꝙ quod vt contingens, & sugger additum existentiae, vt hodie; & hodie vt quid existens existentiae: ꝙ nihil formaliter additur existentiae, nisi tantum connotatio temporis, quo gradu durat Deus connotata.

Ad 2dum eodem modo respondetur Nemo ꝙ quamo instanti sui esse non durare defectu instantis futuri, quo gradu Deus durat: ꝙ Vt durare ꝙ portat instans esse terminum Dei, quo nullo modo formaliter variatur aduenientia instantis, & ipsa quo nunc vt, ipsa ꝙ alio instanti exist unde nihil unum dicit ꝙ alio instanti, nisi instans. dy cum dicitur durationis instantis A. esse in instanti A: distinguendy vt: esse in instanti A. Ꝺ omne id quod dicit formaliter esse in instanti A. Ꝺ omne id quod dicit connotatiue, & extrinsece nego. durationis itaque summa intrinsecae non sunt de quo esse rei, & extrinsece alia dicit instans, & hoc non dicit ꝙ instanti A. & quia Deus instanti non potest esse instans B, ideo Deus ꝙ instanti A dicit carentia durationis extrinsece, & connotatiue

Secunda conclusio. Vel conuitur de existentia simultanea Petri, & instanti A. & tunc ans vt falsa, quia data existentia realis Petri, & instanti A, possibile vt Petrus non esse ꝙ instanti A. Vel simul non coexistere. Vel conuitur de esse vel possibili, & pretenta instantis, permanente esse Petri, & tunc Deus vt ans, & esse hoc solum sequitur existentia Petri realiter distinguit ab existentia instantis, quod patetur. non quod existentia Petri alia sit ꝙ hoc instanti, & alia ꝙ alio intrinsecae, & realis, ꝙ solum connotatiue; sicut mea esse non vt alia realis vt sedere hic, & alia vt sedere Lipsiae, ꝙ solum connotatiue, alia quo ad aliquam extremi extrinseci, sicut Deus ido vt ꝙ hoc loco, & ꝙ alio loco. = Ad vltimum ꝙ contra hodie esse distincte esse concreto dicens ꝙ Petro existentia, & de connotato hodie & hoc vltimo distinguo a Petro existente.

Deus: si non esset hodie non daretur existentia durans: ꝙ existentia durare portat essentialiter hodie: ꝙ durationis pendens essentialiter ab hodie, realiter separatur ab esse Petri. ꝙ Deus: si a deo Dei destrueretur Petrus, non existeret, sue non duraret hodie: ꝙ durationis hodierna esse ut Petro: similiter quo durante Petro non vt ille durationis hodierna, & cessante: ꝙ durationis hodierna distinguitur realiter, aut separatur ab esse Petri. = Distinguo ans: non daretur existentia durans quoad denominationem durationis hodierne, concedo: quoad intrinsecam rei durantis nego. & distinguo conseq: existentia durare hodie quoad denominationem hodierne durationis concedo. quod durationis intrinsecae summa nego. & distinguo 2m Deus: realiter separati quoad denominationem hodierne existentia, concedo. aliter nego.

Sally vt ley ma alloy

denominari simili alteri, si alter non existit: quare hoc modo Deus constituer similitudo ad alio extremo aliqo, sm ad aliquid existente ipsa. Et per se constat esse falsa; accipio hoc Deus sit, nihilominus non denominabit similis alteri. Sua alia, et quo tollitur aliquid tendere ad aliud ut denominet subo denominationem similitudinis, non vero entitatis ignis similitudinis, quatenus dicimus Petri tendere ad statuam Phidiae ad aliquid extrinseco ut communicet Petro denominationis durationis hodierne, non vero durationis entitatis, quae alia non sit ab existe.

Si hoc bene penetretur doctrina data, per ipsa omnia dictitia fundamenta huius sent. facile solui possunt. Nihilominus illa breviter ponam: omnis illa tollitur per aliqua determinationis distinctio realiter a re differentis: sic presentia determinans quantitatem existe differre ab hinc loco realiter a quantitate distinguitur. Sic essentia existe differens ad existendi distinguitur realiter ab actu illi determinante, sent Thomistae: sic ipsa operatiua de se differens distinguitur realiter ab operari determinante, sic Petri differens ut ad duradi, vel non duradi hoc, aut pluries annis: debet distingui realiter a durat ipsi determinante ad hanc, et non ad alia durationis.

Resp omnia determinatiua extrinseca qualia sunt illa que augent intrinsecam perfectionis subi distingui realiter a re differente, qua Vat. admitta sent Thomistae ea distinguitur realiter ab essentia. altio saltem manenti a principio actuo, tranuenti autem non eodem modo capite, a titulo effectus qui ab illa distinguitur realiter. Aliae determinatiua extrinseca, qua nulli dici afferunt perfectionis intrinsecam rei determinati, nihil supper addunt illi intrinsecae, qua Vat. nec presentia distinguitur realiter a quantitate, nec durationis ab ea, quia tempus extrinsecum determinat existitia ad hanc, aut alia durationis; sicut tria Vat determinat fundamenta ad hanc relationis pro alia, a fundamento distincta.

Dices: permanentia perfectionis intrinsecae ut intrinseca perfectio rei existentis; ergo permanentia oritur a tempore extrinseco: ergo tempus extrinsecum aliquod intrinsecum addit rei existenti. = Petri durare duobus annis, et non uno, ut beneficium propter quod Deus gratiam specialem dare debet: ergo durare duobus annis, et non uno aliqua nouia perfectio intrinseca Petri. = Ly omittat ad hoc permanentia esse intrinsecam perfectionis non supper addita existentia, alias actio concreata alias distincta, daretur pro ea ratione, ac pridie esset distincta ab actu doctrinae, quod est falsum: et ita existat ut comitetur instans, quo excludat pericula carentia sui = Nego consequentiam. Nego consequentiam. quia ut Petrus Deo gratias existeret sufficit q Deus tribuere sibi entitatis existentiae duobus annis, quia postea conseruat Petrus per se a se existendi carentia sui. Et hoc infra.

Refferuntur, et refelluntur fundamenta secunda sent.

Ioannes Caldinalis de Lugo disp. 13 de Incarnato. aut durationis quidq realiter distingui ab existentia rei dicerentis; et durationis non consistere in aliqua re, seu modo superueniente entitati, et actione ipsius productiua, consequenter que dicit actionis productiua esse successiue essentialiter.

Prima Ratio huius opinionis est huiusmodi.

durationis distinguitur a re durante: ergo vel est quid ipsi subiecti, vel quid antecedens. Et dici non potest: ergo Ly; et nihil antecedit re durante, nisi actio productiua: ergo quod ly durationis non sit quid subiecti, ly durantis, ad quod deuoluitur difficultas tota: si durationis esset quid subiecti, res intelligeretur duriani primo ad durationis; hoc esse non potest: ergo maior: primo signo instantis B, entitas est causa prima durationis B: et esset existens illo signo instantis B: patet ita, quia causa non existens non causat: ergo illo signo res existit durat. pro tq: Vel existens illo signo, vel existit instantis B. ng instans B. et ita quidlibet vel potissime durare: Probatur illud igit: primo ad durationis instantis B. ly entitas durationis est determinata ad durandi in instantis B, quo illo instantis potuit non existere. Hoc necessario non potuit provenire existendo eo tempore quo sit instans B et non aliud: ergo existit instans B, quando causa est determinata ad productionem durationis B; et ita existit causa determinata, et prouide existat: ergo existit instantis B: ergo durat illo instantis: ergo primo ad durationis est ad effectu sui, quod omnino est ridicule; atque adeo Dei durare non antecedit sua durationis, et subsequitur:

Ratio huius sentiae est: durationis actus mensurans est indistincta realiter ab actu, siue actione: ergo durationis non est aliud quam

altro ipsa paulatina: pro ans: durato altri meritorij, vt meritoria, quo tum alter meritorius magis durat, eo magis meritorius vt; & manu meriti non esset, si durato non conuiueret ipsa altrone: & pro minori: si durato non conuiueret & altrone, non conuiueret & Iuxta Libero, nihil cui Libero vt vltra altrone: & nihil altrone. = Vnde: si durato esset quid medij altrone, siue alij, durato esset quidq; quietus resultans naaliter: & illa non esset manus meritum. patet conseq; quia quietus naaliter resultans, non oritur a principio Libero; & meriti non vt nisi a principio Libero: &

Hic Sent

primus Suppono sallo, numeri durationis distinguit a Ve durante, & non erat Suppondendy, & grandy, quia quamuis altro sit identificata cum termino, non sequitur altrone vt conseruatiue precedere Vem durante absolute, & Solu sub Debit dura trouis, quod ostendi comprobatur sicut Vedi dictum. Patet cui altrone paulatim Debite tri precedere, quia dat esse simpliciter illi; conseruatiue vero non sic, quia Negata vt quod consequitur: nichil cui conseruari non potest: ergo Ve & Vue esse simpliciter Supponitur ad altrone conseruatiue: & ita non antecedit Vz & Vue esse simpliciter.

Vz cui durare & conseruari, prosus Synonima sunt, vt per se patet; & Vei Supponitur ad Sug durationi: & ad Sug conseruationem. Pro minori: Vem durare vt vz ita esse; & ad dem ita esse, Supponit esse simpliciter Vei: & esse simpliciter Vei Supponitur ad Sug durationi. Maior vt euidens, & minor per se patet, quia Vei necessario Supponit ad modu Sui durare actu vt modus Vei: Modo sic: esse Vei Supponit ad Sug durationi, Supponitur etiq; ad omne conseruans cum durationi & conseruatiue altrui cui durat: & esse Vei Supponit ad altrone conseruatiue; atque adeo & possibile vt vz durantz esse posteriori durationi.

Cum ad 1m Deus durationi necessario subsequi Ve & absolutz absolute, quia, vt dixi, vz durare vt vz esse in hoc instanti; esto cui quod Vei sit, non Sequitur esse in hoc instanti numeri B. quia potest esse ante, vt patet patet, vz Vero esse in hoc instanti, sicut vz absolute esse: & Latius patet vz esse, quam esse in instanti B, vnde quia illud vt primu. Et quo Obligo, quod ille signo instanti B, rei prescindit a durat, Soly quo importat id quod vt necessariu ad Vationi actu, nimirum & absolutz simpliciter simpliciter, atque adeo & sensu Vei ille signo non vt Soliter in instanti B. & Soly & debito, & ita instanti non Se extitit, & prosus prescindit a Se extrinsecu. nec quod contra ad 2m dationi, quia Supponit instans B determinare vz ad durandum ille instanti, quod vt falsu, quia illa determinatio vt a Deo.

Ad 3m Vationi dico durationi actu esse meritoriu, & ad hoc non Sequitur nouu actu, quia non vt nouu meriti, & primu continuati, & conseruati libere, quatenus Voluntas libera non potuit desinendy ad conseruandy meriti, & quo importat meriti conseruari = Ad vltimu dico & quamuis durationi sit quid subsequens Deum quietu resultans rei durantis, semper adest Deus meriti, quia connotat principiu libere, conseruanz, ipsiusmet meritoriu.

Tertia sentiæ eius que Vationes examinantur.

Tertia Sent negat durationi distingui realiter ab Esse rei durantis. ita Scotus, Nominales 1. dist. 2. ibi Pontius disp. 26. Suarez. disp. 30 Metaph. Sect. 1. Hurtadus, Bartholomæus Amicus. Franciscus Aguilonius. Vazq. 1.2. disp. 13. Dicuil; Sellez, quiros, Lasmander, Syncta. & alij. E.N. Aguirre hanc illustrat Sententia ingenue profitens Authoribz prima Sent & olim subscribere, vt omnino Ntaret doctrina connotatorum & adiacentiæ fateretur illa, re attentius inspecta, illa Deum non Semper, nec Vbique denominari posse. ita asserit disp. 2. Theologi. Sect. 2. num. 10.

Prima Vatio Sumitur ex D. Th. Loco allegato, ibique modo proficit ad E.N. Aguirre: durare Vz permanere, nihil aliud vt, quo Vz esse factu; & Vei vt factu per Se patet; & vz vt durat: & durare non vt aliquid fluxiu Superadditu Esse fluxiu: maior patuit ex dicto S. Doct. Vei quandiu vt & potentia, non durat: & durat quandiu vt factu. = & Vatio ita deficit, eo quod Sumit durationi duo in primo instanti productionis Vei, quod prodi erat, ideoque Deus omnino aspernat. Ad Loca D. Th. 2 poterat respondei Vz durare & debito, seu prolongatiue ita esse, ac Vz esse factu, non Soliter. Sicut & signo productionis absentis & exulat realiter, & inchoatiue absentia, non completa, & Soliter, vt ibi docet Eminentissimus Author.

Secunda Vatio

Emin. Card. ita vt: durare Vz permanere nihil aliud vt, quo illa & durato Se extitere esse, modo vt, modo alteri instanti: & Vz ita Se extitere, non importat aliq fluxiu Superadditu Esse fluxiu: & maior vt certa, quia durare vt permitere & esse, & durare permanenter, vt permitere & fluxiu & successiu temporis. & patet minor, quia

per hoc precise, quod Vei permanens coexistat ꝙ hmo, ꝙ alio tempore, nullo alio superaddito, coexistat ꝙ variatad modo hmo, modo alteri tempore. coexistentia ly ut multa diuersa coexistentia: ꝙ etia coexistere ꝙ permanenterno nihil ꝙrsecy addit. = Quarsi: ꝙ sufficit ut rei coexistat, sufficit ut duret; ꝙ ut Vei coexistat instanti sufficit coexist Vei, et instanti: ꝙ

Hic Vatio etig ꝙ ista maiori negant aliud ꝙ sect contraria falsig, nimirꝝ Vg permanentꝝ ꝙ variety coexistere ꝙ hmo, ꝙ alio tempore. quia nulla ut deo aliqua variat. data durat. dicit, quę per sui additionem variat Vg coexistentia. ꝙ Pmissa maiori, negatur minor: ad ꝓbationꝝ, negatur. Suppositꝝ, quia non datur diuersa coexistentia absque vllorꝝ simultate: ꝙ superadditur simultas; ut simultas alia ut multa, alia tunc, et alia postea ꝙ superadditur aliquid distinctꝝ; patet, quia sine simultate potuerunt esse Vei, et instans, cui quo ꝙ instanti ut non ꝓduceret Vei. Et sic solus potest quis Vltimo addituus.

Hic Solutio male potest ꝓgnari ad Emin. Dno; alioꝝ quę Cuiꝰ sunt 6. quia ꝙ coexistit corpori ꝙ loco ponit fieri ꝓ argutꝝ: ex hoc precise quia nouo coexistat modo ꝙ hmo, modo ꝙ alio loco, nullo alio superaddito, coexistit corpui ꝙ variatꝝ modo hmo, modo alteri loco: ꝙ esse ꝙ hmo loco, ꝙ alio, nihil ꝙrsecy addit corpori = Quarsi: ꝙ sufficit ut Vei sit sit ꝙ loco. sufficit ut Vei loco coexistat: ꝙ ut quantitas coexistat loco, sufficit eo quantitatꝝ, et loco: ꝙ. Inde sicut esse ꝙ loco addit quantitati modꝝ ꝙrsecy, nimirꝝ Vei; ita esse ꝙ hoc instanti addit coexistere modꝝ ꝙrsecy durationis. Eo quo ꝙcro ꝙ de Cardinali ꝓ eo esset ꝓrietꝝ illud ani, merito eo sui principij negarat suppositꝝ illud.

Dicet: ꝙ hac ꝓpter Petrus hoc instanti durat dato modo superadditꝝ, Sequitur Petꝝ durare per hmo coexistere modo illo superadditꝝ: ꝙ durare non ut modus adueniens rei: ꝓbatur ani: non solꝝ modꝝ durationis, ꝙ etig ipsa entitas Petri ꝙ hoc instanti durat: ꝙ eo Petrꝝ, illo quocunque sectuo ꝙ illo instanti durat = Eo pernegaꝝ. Em. Cata. distinguo ani: Sequitur Petrus illo superadditꝝ Petꝝ per hmo coexistere durare fundamentaliter concedo: durare formaliter nego. ita hmo aut Abeding per se esse simile fundamentaliter alteri, quatenus ut fundamentꝝ Vtrumꝝ similitudinis, ipse sit per additꝝ ꝙ illud Vatio potuit similitudinis.

Tertia Vatio ꝓgnari Magistri ad hmo contra Aduersarios ita formatur: Vel Dei sine durat superadditꝝ potuit coexistere ꝙ hoc, et alijs instantibus succedentibus quantuꝰ; Vel nullus superadditus durationis permanentꝝ non sufficit: ꝙ pergere additur modus durationis distinctus. ꝓbatur assumptꝝ: ideo additur modus distinctus, ut determinet Vg ad esse de se indifferentꝝ ad coexistendꝝ ꝙ hoc, aut ꝙ alio instanti; ꝙ per modꝝ permanentꝝ durationis, non auferetur ꝙfferentia: ꝙ. quo minorꝝ: etig modus durationis superadditus inadfferens ut ꝓcurat ꝙ hoc, Vel ꝙ alio instanti, manet, Vel minui temporis: etig quo addito modo, rei permanerat cum eadꝝ ꝙfferentia: ꝙ.

Hac Vatio quę recentissimꝝ indicat Laudatus Doctor, pars, ni fallor, reget Aduersarios; quia dicent modꝝ permanentꝝ durationis constituere decretꝝ diuinꝝ, quo Deus Vult Vg durature, et conseruaturam ad tpus tertium annis, quo posito, et Dei non est indifferens ad durationem plus minus Vel ꝙ omnino determinata ad durationꝝ illo tempore. nec Video quomodo hac Solutio ꝓssit ꝓcedere. Nunc etig patet quomodo Deus non aliqua necessitate, ꝙ liberrima Voluntꝰ, nequeat destruere Vg durature ꝙ determinationꝝ Decreꝝ Dei. =

Dices: Statuto decreto, etig Vg per hmo coexistentia posse durare. Respondetur hoc esse ꝙcedere regulariter loquendo, quia ꝙcedendo non simultas, et coexistentia ꝙ diuersi temporis resultans.

Explanatur propria mens, et simul alius modus refutatur.

Standꝝ tamꝝ ꝙ sint negatiua, atque adeo dicendꝝ durationꝝ non addere aliquid positiuꝝ entitati rei durantis; Pro cuius explicatione notandꝝ, quod ires Vg esse, et non esse nullius modi positiui quodcunque, ꝙ Dei ita per se igno ꝓgnoscitur existentia sui, illa qua destruct, ut non egeat modo aliquo distincto ad efficiendꝝ hunc effectꝝ: Et simꝝ ut hmo existentia Dei non destruit nisi per illa; si hmo per aliquem modꝝ destruatur, existentia non erit rei, ꝙ modi: ꝙ est patet, quia modus hmo etig ꝓcedat existentia, quę destruit. Hoc hmo ita manifestꝝ Vt, ut nulla egeat Variatura, cum sole omnꝝ Vero sit.

Sunt qui aſſament tot esse existentias simultaneas entitatis, quot sunt instantia successiue existentia, atque adeo, cum instantia sint distincta, cuilibet instanti correspondet distincta existentia. Vatio Vt; quia ꝙ quolibet instanti datur noua contingentia, Vt rei sit, Vel non sit, Ram ꝙ quolibet instanti Deus Vt dicere Deum ex se ancillare Voluntati: ꝙ datur noua existentia: ꝙ necessario sunt admittenda existentię successiuę. patet ducentes, quia si ꝙ quolibet instanti datur noua contingentia, datur contingentia noua Vt dicit a rei non sit

et explicari

Vatio ea sint generalis Casentia Successiua: Primum Angelum Coexistere instanti A, destrui instanti B. reproduci instanti C. item quia similiter instanti D. quod a Deo fieri posse, nemo negabit: Modo sic: instanti B. datur Casentia substantialis Angeli, quia Angelus non est instanti B; & etiam instanti D. datur Casentia Angeli, quæ est distincta a Casentia Cuiusq; Angeli instanti B: q quolibet instanti datur distincta Casentia, patet minor: Casentia Angeli instanti D. est Casentia de nouo: q Casentia instanti D, non est eadem Casentia instanti B.

Probatur ani: Deo destructo Angelo instanti B, potuit iterum de nouo iam destruere in instanti D: q datur aliqua nouitas instanti B. patet Cta. quia datur nouus decretus, quod sine aliquo termino sua positiua, sine negatiua stellagi non poterit, cum efficax sit.; & hæc nouitas non est Casentia B: q est noua Casentia = Complicata: quando Deus decreuit reproductionem Angeli, fuit de nouo cum Coexistentia: q hæc nouitas aliquo debet reuinci, & non instanti decreto quod est ab æterno. Sicut decretus glorificationis, nec instanti Angelo, cum sit omnino idem quoad substantia: q Solum restat quod sit Cogarita ipsius Casentiæ, quæ Deus fuit Angelo instanti creationis.

Hæc dum Successio Casentiarum distinctarum iterum Cuiusq; instantis substantia, mihi non arridet, quod sic pro: Casentia huius instantis, non est aliud quam ipsa natura huius non substantia huc instantis; & Casentia alterius instantis, puta B, est Casentia Cuiusq; substantia instanti B: q hæc Casentia huius instantis, est Casentia alterius instantis. Maior, & minor sunt euidentes. Contra patet: Casentia huius instantis non potest terminare, & realiter aliud, quæ Casentia alterius instantis: q realiter terminare non distinguuntur: Contra est Maria, quia realiter distincta non est dabilis sine subiecto aliquo prædicato realis positi ab illo Coexistente, & non ab alio: ani patet: Casentia huius instantis possit aliud realiter terminare & postea quo ipsissima priuatione huius substantia; & Casentia alterius instantis nihil aliud realiter terminare posset, quam ipsissima priuatione: q

Ergo Vatio, Ille Coexistere: quoties hæc nunc Casentia est ista Casentia nunc, ac illa quæ tu appellas alia nunc Casentia, hæc Casentia est illa nuda, & non alia; & Casentia Cuiusq; substantia nunc positiua, & alio instanti, est necessario una, & non alia: q maior est euidens: patet minor: quoties hæc priuatio est ipsissima priuatio ac illa, quæ tu appellas alia priuatio, non est alia, & una nunc priuatio; & Casentia huius nunc substantia positiua hoc instanti, est priuatio ipsissima, ac est Casentia alterius instantis: q patet minor: priuatio positiua hoc instanti est huius nunc substantia ipsissima, ac alio instanti: q

Instagen

Magis distinguitur priuatio Petri, à priuatione Pauli, sine sit ens, sine quiddo instantiæ, quæ priuatio Petri instanti A, à priuatione Cuiusq; instanti B; & priuatio Petri realiter distinguitur à priuatione Pauli: q priuatio Petri instanti A, non distinguitur realiter à priuatione Cuiusq; instanti B. ergo Cq; ng premissa per se notæ sunt: Ideo priuatio Petri realiter distinguitur à priuatione Pauli, quia hæc est Casentia entitatiua positiua realiter distincta ab entitate positiua quæ priuat aliæ Casentia; & priuatio Petri positiua hoc instanti est Casentia entitatiua positiua, realiter non distincta ab entitate positiua quæ priuat Casentia Cuiusq; alio instanti, quia Suppositi Petri Cuiusq; esse: q

Hæc Suppetunt Rationes pro hac Vera, quas commisso omisso causa brevitatis, & prima Lucæ aggaret hoc Verum esse Cd quod si specifica differa Casentiarum Summitur ab specifica differa Veri, quare realis distinctio Casentiarum non debet Summi a realis distinctione Veri obj primanti; nec inde Cummenda est illa distinctio, prorsus ignoro nam sit ab intrinseco; & hæc omnino Cdemnenda est Casentiis est de se patet, sicut est Entitate Continenti positiua instantibus.

Ng ad allegatas Rationes Veri Cr, quodlibet instanti dari nouas Contingentias Cdtorias, Ng tamen stricte: stricte enim Contingentia non ebendi: substantia, nec etiam à prædicatis destructibilibus ipsius, quia substantia. Cdolo quod stricte facta est annihilo, quicquid ens redigi potest, quo ipsa sit aliquod prædicatum stricte oppositi destructioni sui: q cum una sint prædicata stricte substantiæ omni instanti, una est stricte Contingentia illius; atqui Cdtorie plures Contingentes sunt, Sumatur placeat, & noui: a noui: & placeat instanti Successiui Eternitatis, quoru quodlibet connotat Supremum Dei dominium, quo destrui potest; q tuta sit hoc, sine alio instanti, omnino Cdtorie est substantia destructibile, vt de se patet.

Cdplicatio manifestum patitur instantis reproductionem Cuiusq; numero Angeli: Vel reproductionem Angeli datur aliquod nouum, Vel non: si 1m: q illa nouitas necessario se tenet Cogarita Angeli non cui Cd parte deberet esse potest, cum sit ab æterno: q Ng Angelum reproduci in instanti D non est idem

non ſt rei, ac in inſtanti A. reproduſtio enim Angeli poſſy contrarie diei poteſt nona, vel a nouiſt Angelo, vel a nouiſt inſtanti: quia reproduſtio diuina nihil nouy ſtatuere poteſt in rebus: g nec illius deſtructio; vel aſſigna Ratione quare; ſolet deſtructioni nouy dari debet nouus ſtatus illius poſitionis efficax, & non poſitioni nouy reproduſtioni, quia etiã illa poſitio efficax ſt.

Inde Reg. ſt ſupra, quod illa Variet. & Rec Scriptura eſſendi, & non eſſendi data vna tota contrarie ſtatuere, vna que ſtatuere carentia rei; manſtrare vero contrarie, inde illud dicatur ſi ſtatuationi terminatur ad ſubſtantia Angeli, qui inſtanti ſi preſtat carentia ſui, & quia inſtanti B. nouy ſt, ideo dici poteſt illi preſtare nouy carentia ſui: quia preſtat illi nouo inſtanti ab inſtanti A. ſi vero dicatur fuerit deſtructioni Angeli, daretur nouus carentia contrarie, quia coexiſtere deſtructio ſuo inſtanti.

Solidioribus fundamentis ſtatuitur ſent Negatiua

Dicendy igitur duratiuum nullo alio poſſe conſtare quã ex coexiſtentia carentie rei ad aliquot temporibus, atque adeo eſſe realiter ipſi rei contrarie; inde realiter, & non poſſe, quia ex ſumptis poſſet abſolutum à tempore; ſolu que poſtat poſſe eſſe alty, & coexiſty potentia obſtruere: duratio vero ſemi formali, poſtat tempus contrarie; ex quo ſollo, quod ſi quidlibet rei ſummitur ſt. ſt executa ſhor inſtanti, nunc ſt. illa ex eſt poſſet duratio, quia ſonotat tempus; & ſic manet explicatus locus A. Ho initio ſuppoſitionis propoſiti.

In ſhor quomodo formari poteſt Regens Ratio contra carentias ſucceſſiuas, que nullo modo neceſſarie ſunt ad duratione: g primo inſtanti quo rei ſt, rei durat; & non per copulationem alicuius carentie ſucceſſiue: g minor ſt nota, quia ſucceſſio non datur; quem pariter detur primi, & poſtremi ante illa carentia, non fuit alia carentia copulata per totius ipſius rei: g in illo inſtanti primo non ſt copulata alicuius carentie ſucceſſiue. maior patet: g primo inſtanti quo rei ſt, ex noſtri inſtante; & in hac ex noſtri conſiſtit poſſet duratio: g. maior ſt euidens & ſemi ſupra explicato: minor nota apud omnes.

Contra Reg nullo deficit

Iam g noſter qualiscunque qualis modus excogitandi durationis, patuit ſtatuere modi: Vem abſolute & poſtrema non ſt aliud, quã eſſe alty deſtructiuy ſue potentialitatis obiectiue: g Vem durare ſhor inſtanti non ſt aliud quã eſſe alty, ſeu ſecum deſtructiuy ſue carentie illo inſtanti: g Vem durare trib annis, aliud non ſt, quã deſtruere ſuy non eſſe omnibus inſtantibus trib annorum; hec omnia proſſus vera ſunt: Modo ſic; g quia rei per ſe ipſi ſt actus deſtructiuus ſue potentialitatis obiectiue, per ſe ipſi exiſtit, ſeclusis modo diſtincto exiſtentie: g quia Rei per ſe ipſi ſt ſecum deſtructiua ſue carentie, aut potentialitatis non eſſendi ſhor inſtanti, per ſe ipſi durant illo inſtanti absque aliquo modo durationis diſtincti.

Minor ſue ſumpta nemine negare poteſt ad aduerſarios, quorum ſententia exiſtentia ad extra realis ab entia addita non diſtingua, & omnes numeri ſunt omnes Iſenite allegati g pria pert: Contra ſecla patuit, quamuis alias recte ſit deducta aliquot ex eo quia deſtructiua ſue potentialitatis obiectiue per ſe exiſtit, quia per ſe, ſeclusis omni alio, deſtruit, ſeu exiſtere ſuum deſtruit a rei; ideo que ideo, exiſtentia aliud non eſſe, quã ſecum ſeu alty deſtructiuy potentialitatis, que nihil exiſtentie ſt; & Rei durant ſhor inſtanti, per ſe illo inſtanti deſtruit carentia ſeu deffectu ſui: g. patet minor: ideo illud Rei ſt, quia ſecum mediate opponitur ſui deffectui; & rei durant ſhor inſtanti, ſine mediate opponitur ſui deffectui per illo inſtanti: g

g Facilimy ſint patet duratiuum non eſſe realiter diſtincta ab ea rei: deffectus carentie rei ſ inſtanti A. non ſt aliud quã duratio rei illo inſtanti; & deffectus carentie rei in inſtanti A. non ſt aliud quã ea illo inſtanti; g duratio ſhor inſtanti non ſt aliud quã rei ſhor inſtanti: maior ſt nota, quia deficiente carentia rei illo inſtanti, rei, & inſtanti ex conſtituunt; & illa ex ſunt conſtituunt duratio: g. minor patet: deffectus carentie rei abſolute, non ſt aliud quã abſoluta rei exiſtentia: g deffectus carentie rei ſhor inſtanti, non ſt aliud, quã ea rei illo inſtanti; & ea Rei illo inſtanti non diſtinguitur realiter ab ea abſoluta Rei: g

ſt explicemus hanc Ratione, ponamus

Deus inſtanti A durare modo diſtincto durationis: & argutor ita: ſtatim dum detur inſtanti A. deffectus carentie

Occurritur Rationibus Sentæ afirmatus.

Ad 1m distinguo Maiorem: quia Petrus Coexistere non additione alicuius entitatis positivæ, sed Maiorem: per Exclusionem, seu non esse prius hodierno Concedo Maiorem: & nego minorem: ad probationem distinguo Maiorem: Coexistere hodie per Exclusionem Coexistentiæ hodiernæ, sed Maiorem: per Exclusionem existentiæ absolutæ; subdistinguo, & quod contingens contingentia Extrinseca, & Vat existenti Concedo: contingentia Extrinseca, & Vat Coexistentia, nego Maiorem; & distinguo minorem: omne contingens Extrinsecè Concedo minorem: Extrinsecè nego minorem.

Sant by & Vt Petro contingens hodie Coexistere, ita & ipsa contingens Coexistere absolutè: quia by negabit Petrum posse non Coexistere, cum Coexistere by sit necessè Coexistere: & tamen illa contingens omnino congruit ad aliquod tempus inditæ realiter Petro à sua Coexistentia: & quamvis contingens sit Petro hodierna Coexistentia, non ideo erit à Petro realiter distincta. & Ratio Vt, quia quamvis Coexistentia sit prædicata contingens Petro absolutè & ipse metaphysicè considerato, non tamen Petro physicè, sive realiter; quia Coexistentia subjicitur & determinatur per se Coexistere, partes & decendy & hodierna durat cum Petro, quæ quamvis contingat sua Coexistentia metaphysicè considerata, & Vt absolutam a tempore, non determinate tamen, & contingit Coexistentia hodierna, seu physicè, quia Coexistere est quod sit hodierno die, per se Exclusivè sua existentia à toto die sua additæ alicui modi temporis.

Cateor. Cum quod Coexistentia Petri absolutè considerata contingens Vt quod possibile sit Exclusivè sua existentia, quia potest non esse ipsi instanti, & antecedenti destrui; Ergo sequitur quod quia ejus non Vt ipsi instanti, ideo ipsi instanti sua existentia non destruit: & ita ejus esse, per se ejus existentia sui destrueret ipsi instanti, quia per se ejus est oppositum sui contradictorii: quod by non sit ipsi instanti & omnino Extrinsecum Vt Coexistere, si by transiens foret ipsi, non esse ipsi instanti, minus ipsi posset Coexistere, quod Vt Falsum. Sequitur 2 quod illa contingentia Coexistendi existentiæ non ortum transiens ab ejus Coexistere, quæ necessario sua contradictorii excludit, & ab instanti Extrinseco, cum Vat non detur prior Reali distinctione.

Replicatur: quilibet existentia debet excludi per aliquam formam positivam sui oppositi: & Exclusio existentiæ Petri ab hodie Vt aliqua forma positiva; & talis forma positiva non Vt dies hodiernus, quia dies hodiernus contingenter Vt cum existentia Petri, cum quo destrueretur Petrus Petri; nec Vt entitas Petri, quia entitas sua contingenter Vt cum existentia hodierna sui, by Petrus hodie Coexistens non excludebat existentiæ hodiernæ, & Petrus, atque adeo erat simul Petrus, & existentia hodierna: & forma positiva Coexistendi existentiæ hodiernæ Vt aliqua distinctio, & Superadditio Coexistentiæ Petri.

Ad 2m Nego esse Coexistentiam existentiæ transiens, Nego Coexistentiam existentiæ Extrinsecæ; prima non pendet ab aliquo tempore Extrinseco, & Vt ejus forma per se opposita non esse sui. Secunda vero pendet tempus Extrinsecum & Vt hæc: Coexistentia hodiernæ Petri, quæ Vt contingenter cum hoc contingenti existentia hodierna Petri; hæc by Coexistentia existentiæ, certum ab Existentia Petri, & ab hodierno die; ab illa tanquam a Petro transiente Coexistentia existentiæ; ab ista tanquam à connotato Extrinseco; quo Exercetur Coexistentia existentiæ; huic non requiritur nova forma transiens Superaddita, & Vt ejus Coexistentia Petri connotans diei hodierni: forma distinguo minorem quod Ego pariter; nec Vt entitas Petri connotans hodie, nego: entitas Petri absolutè Concedo.

Ad instans: Complexum Coexistere Petri, & diei hodierni non Vt forma Coexistens existentiæ Petri illo die: ideo Ego: quia potest Coexistere entitas Petri, & diei hodierni, quin existentia Petri Coexistatur; nam Petrus potest adhuc Coexistere, & hodie deficere: & datur Coexistere Petri, Coexistere diei hodierni, & existentia Petri = Nego Antecedens. ad probationem distinguo ant: by potest Coexistere significans de præsenti, nego: significans de præterito, aut futuro Concedo: utraque propositio Vt actualis Coexistere Petri & diei hodierni, quin Petrus illi die Coexistat, atque adeo quod ab illo non excludatur existentia: & Petrus

actus contrarij, & non totus, nihilominus q; totus datus quietis Petri; & ideo datus quia datis & Petri: q; sic talis & ideo datus quietis Petri, & quatio q; & quinquatus tempus, quo non vt quietis, omittit

negabile assumpti, quia q; dicimus quomodo in instanti quietionis rei, sit in instanti sue durationis; nec obstat quod durationis sit quidditatiua esse, atque adeo realitas q; rei quam designat contrarie, seu qui contrarie, non obstat quia, quia subiectum quod rei ita contrarie, vt recipiendo ad omne tempus. & vt patuit, quod sit; aliquo tempore = ad quietis q; contrarie = ad priuatio dicit, q; quicunque quietis Petri, & subiectum quietis sue de quo verit, semper erit totus contrarie; si ly vt importatio ad diem talem, vel determinatum, non datus totus contrarie, q; quietis, aut ly datus negatiue.

Ad aliud de determinat, seu differentia rei ad durandum, vel continuandum instantis A, & sequentis quietis dicit q; Petrus durans per instantis, & esse non vt differens ad durandum instantis sequentis, vt patuit mediante constitutiua de ipso quia q; Petro nulla vt differentia ad & excludendo quietis sue ipso contenta; in supposito Petri instantis vt differens, nunc nec durationis nec & datus, & sit augmentatio & subiecto non augmentante; Petri dato Petro & Deo continuato generis effectivo, & datus ctg Petrum per Iliam & contentis tertio per semper immediate opposito sue quietis, & omnibus quietantis, potest intercedere, durat sine addit distincte durationis.

Liber quintus Phisicorum

Libro precedenti egit Philosophus de loco, & tempore, velut de communia mensura motus, & motus; nunc vero disputat de ipso motu per se capto, non tamen de motu, quod vt mutatio, qua ratione & de alijs generatio, & de motu contrario tria contraria, atque adeo positiua; & generat autem tria à quo non vt positiua, & quinatum, & de ly quando de corruptione, quia tria ad quo vt negatiua. & ly vt quod tractus quinq; subiectis tractabit de tractu, & effecto ad per Petry, sit motus rigorose, siue duos terminos positiuos & contrarios, per me Lucat, quia vt tertio libro dicet probabilius mihi videtur; & quia, hoc libro agens de differentijs motus, generatione substantiali numerat primo loco. & quia apparet Aliqui nihil substantia esse contrarij, ideo potius docet, & cum illo Philosopho ad motus non dicet per se motus; inde mutat, relictis agit de motu strictiori quo primo dividit; augmentatione, alteratione, & motu locali; postea de huic numerica, & specifica motus agit; deinde vero & contrarietate motus siue se, & cum quietis dicit.

De distinct. specifica motus, seu diuisione

quoniam hoc quinto sunt prædicamenta, quæ terminant per se motus? Resolut. Dicendum tres esse conditiones exactas ad motus; prima vt detur latitudo percurrenda successiua, quæ sit siue duos terminos; secunda, q; termini sint positiui; tertia quod sint oppositi siquomodo contrarie, & non quæ privatiue: prima conditio constat ex lo quod motus successivus vt generatio ab vno à quo ad aliud, nimirum à quo ad quo; & deinde debet latitudo primo partes habere ordinem quietis procedendo a quibus ad quibus: hinc constat secunda conditio, quia siue extrema motus debent dari medium; & siue hic, & non hic non vt medium: q; nec motus. & sic liquet 3ª conditio, quia tria à quo vt desinitivo illius, & tria ad quo adquisitivo; & desinitivo & adquisito opponuntur.

Quantitas est terminus per se motus

vt communis siue Plato, & plato: augmentatio vt motus quia talis, & augmentatio tractat ad quantitatis; q; maior patet, quia augmentatio non vt vera mutatio, quia suppositi subiecti per formam; minor patet: augmentatio tendit ad maioritatem Petri; & vt maior ratione quantitatis: q. 2 Quanti: quanti quemunque omnes conditiones requisitas ad motus, liquet ex illa vt latitudo extrema partis, cum se ipsa dividibilis sint: vt ctg maior, & minor siue ad motus, liquet ex illa vt latitudo extrema partis, cum se ipsa dividibilis sint: vt ctg maior, & minor velut termini positi; sicut vt contrarietas quæ datur siue magni, & parui, maius & minus: q. Dico augmentationem

non esse motus continuum, vt aut Phis lib 8 phis. text. 23; & motus vigorosus vt continuus: q. Dico augmentum non esse con

tunny ita vt ducat ad vltimo ; vltimy, nec ita vt ducat a primo vltanti temporis ad vltimy vltimy ; nec ita vt ducat ad ipsa vltima ad quelibet vltimy vltimi ; ergo vltimy, quatenus ad questione duc, sine multy sit, vt patz, non queunt toto tempore quo agitur, quia non terminantur : Dita vt explicabit Arist.

Duci 1trey ; quantitati nihil vt contrary : g ad quantitatz non vt motus : Vtq quod in contrarietate summitur distinctive g opto vltrone extremoy sub eodz genere maxime distanteny, & mutuo se ab eodz subto & oppositum non recipiatz de quanto, quz vltra se non dicit oppositionz & oppositum cum alia ; sic nec quia vt qualitatz ; quinimo duci potest quantitatz minimy cta contrarium cum maiori, quia maioritas ab eodz subto expellit minoritatz, nec fiet quod idz simpliciter simul sit magny & minimy.

Itrey Duci : maioritas & minoritas quantitatis non vt aliquid absoluty ; sed vt relatiuy ; & ad relationz non datur per se motus : g. hec legica instat mota titulo relationis, & illy patet, sed titulo oppositionis, quia 1trey vltimi dantur oppositio : Dico g. relationz non datur vltra idz motus ; vnde nec 1trey maioritas & minoritatz cuiusq subti, quod minor dicitur absolute quatenus vt sine dextra mensura nog, & maior quatenus vt proportionaty, vel absolute redundans sine comparetur sine non ad aliquid.

Duci 1trey ; sicut augmentatio vt motus terminatiuus ad maioritatz, ita diminutio ad minoritatz ; & augmentatio & diminutio sunt motus specie diuersi : g & termini, quia sunt specificatiui motus : & quantitas minor non differt specie a maiore : g. Vtq 1trum illos non differre specie maalitek, differre tamq forsitan, nimirq sub ratione forsit magnitatis & minoritatis, sub qua ratione reducuntur ad ipsa genus quantitatis

Ad quantitatem, et vbi datur motus per se.

Non vt genera inter vtq omnis qualitatz terminare per se motz ; vt patet ex stellatis, vbi sunt ; a lijs que g quietz rog differus a generat : Solz tm vtq vt de genere qualit, nimirq alteratz sensibilis, qua subtz afficiuntur, & patz ex lo quod de igia verificantur omnes conditiones motus, vt quia habet latitudinz ytrinq partz sue sine successiue, vt quia graduantur subtz ; alias ero a subto mutante temporis ; vt tm quia contrat tres contrarios vt albor, nigredo ; quz omnia clare apparent in aqua, que paulatz alteratur ; patet primo = & vbi nulla potest esse ambitus.

De vnitate specifica, et numerica Motus.

Dicedy ergo inter motz specificati a termino ad quz sumpto solito, & sub illa ratione subqua ytrinq ducitur a motu sicut patet ducit ; omnibz alijs specificatiuis, quz imprimuntur a specificati non sub vtraq ratione, sed sub vtraq forsit ytrinq, quia sub qua dat esse alicui vltimo specificatiuy ; sic tm dat esse motui, quia igitur per se vt, vel potius vt motus g. per se tm : g. Vnde : Vtq contrarietas vt distinctiua ; & motus differunt specie vtq ytrinq ; g. = Vtq omnes motus alteratiuos sunt vnius speciei ; & hoc ideo vt quia a modo vt vna specie, atque adeo vnus ad quz : g.

Circa vnitatz numericaz motus dicedy motz esse vnz numero, quotiez mobile fuerit vnum, tm vnum, & vnz tempus, hoc vt non interrumpe ; atque adeq quotlibet & enumeratis vltrato, g motus non erit hic, & alius numero. patet facile quia motus tria debet habere vnitatz & sit accidens, quia vtq petit vnitatz subti, a quo denominatur ; quod sit vna ad vtq, quia vtq petit vnitatz tri ; g denique sit continuus, quia vltima petit vnitatz temporis, quo vltra nullo g desinit continuatio.

Dubitabis an idz mobile possit moueri simul motibz contrarijs ; Dicedy posse si aliquis illoz ducant mobile per accidens ; vt patet ex hijs contentis in Eucharistia qui a duobz sacerdotibz potest simul sursy & deorsy moueri : & natura qui per se potest moueri versus orientz, & per accidens versus occidentz, in nauiz cursu celeris illy partz petitz. Per se tamq loquendo accidere non potest, quia non potest intelligi quod secundy eundz tm motum simul ad illy accedat, & ab illo fugiat.

Liber sextus phisicorum

Hoc libro pertinet cum Aristotele comparatio continui, et permanentis, quæ successiui, cuius quæ diuisio partes, siue finitas, siue infinitas. absoluit autem per tres capita, et primi agit quatuor; primum quod motus, omne quæ continuum sit diuisibile in partes vtcunque diuisibiles ita vt nulla sit indiuisibilis. 2° quot modis diuidatur motus. 3° quomodo qui habeat diuisionem: 4° tradit solutt rationes Zenonis circa indiuisibilia. Deinde sentiebat contrarie continuum. Nos in primo aliqua circa libri difficultates soluto vltimo quinque primi Metaph. diu. 7. de quantit. et quod attinet ad motus successiui et orat. diu. 3. et 10 circa quantitatis. Solet etiã hic tractari de incessione, et desitione Veri, circa quæ terminos magnitudinis, et quantitatis. Vide sit.

Disp. 1ª

Quomodo incipiant, et desinant esse res.

Duplex sit modus quo Res incipiunt esse aliq, et non esse aliq, seu aliq esse desinere. Primus tripartitus; Communis Rebꝰ, quæ incipiunt per primum sui esse; ita vt aliquo instanti determinato sit Verum dicere: Nunc sit res, et immediate ante non erat. Secundus vt contrarius, et Rebꝰ conuenit rebꝰ quæ incipiunt per vltimum sui non esse. ita vt de ipsis sit Verum dicere: Nunc non sit res, et immediate post hoc instans erit. 3° hoc terminos incipiunt Veri, dantur etiã alij duo terminj desitionis; Vnus intrinsecus, nimirum quando desitio fieri per vltimum sui esse, ita vt sit Verum dicere Nunc sit res, et immediate post hoc instans non erit. Alius extrinsecus, nimirum quando Res finitur per primum sui non esse, ita vt Verum enuntietur de ipsa; Nunc non sit, et immediate ante hoc instans erat.

Resoluitur dubium

Dicendum omnes Res tam permanentes quæ successiuas incipere, et desinere tripliciter; atque adeo Res primum sui esse vel per vltimum sui esse. Contra tria contra Communem Totius philosophiæ, non quia Ludibrio habeam eiusmodi doctrinã; sed quia aliter sentire ame Rem non potest. 2° 3° primo de Rebꝰ permanentibꝰ. et omnibꝰ illis de quibꝰ verificatur nunc esse, et immediate ante non esse; et nunc esse, et immediate post hoc instans non esse, incipiunt, et desinunt esse tripliciter; sed nulla sit res permanens et quæ illa propter vera non enuntiarunt: g nulla sit res permanens sit, quæ non incipiat, et desinat esse tripliciter.

Maior vt tradens de triplici incipiendi, et desinendi tripliciter; minor patet: nulla Res permanens sit quæ habeat esse primum instanti B; et quia non verificatur illud non habere in instanti immediate antecedenti, aliãs non esset primum instans sui esse, secundo: g de illa in instanti B verificatur habere esse et non habebat instanti ante, nimirum A; hinc sit tripliciter incipere: g. minor illa quoad inceptionem Rei permanentis vera sit; et hoc omnes Philosophi conueniunt; soly enim difficultas sit de Rebꝰ alimentibꝰ per corruptionem, de quibꝰ sit quæstio vt infra et de contentis instantaneis formarum.

Forma quæ corrumpitur, vel quæ desinit esse per corruptionem, sicut dum fuit generata, habuit esse primum triplex, ita debet illi assignari vltimum sui esse triplex: g sicut illud esse primum habuit primo instanti sui esse, ita esse vltimum debet habere vltimo instanti sui vltimi esse: omnia hæc clarissima sunt, nec ab vllo neganda, quia nostra sunt et quia notitia terminorum. Modo sic: Forma quæ corrumpitur, non desinit esse per primum sui non esse, atque adeo tripliciter: g per vltimum sui esse, vide quæ triplicia. probatur minor: Forma quæ desinit per primum sui non esse, finitur per primum sui non esse; g probatur vt ex finiri per primum suum non esse: g probatur vt, quod forma quæ corrumpitur desinat esse per primum sui non esse.

Maior vt certa, quia vt desinere, et finiri synonima sunt: minor probatur: primum non esse rei, vt inceptio sui primi non esse, vt per se patet; g probatur vt ex finiri per illud per quod incipit: g probatur vt ex finiri per primum sui non esse. minor patet: probatur vt quod vno instanti successiui dicitur primum, et finiri dicitur rei et de eadem ratione; g primum non esse rei vt primum sui non esse: g per primum sui non esse, non potest finiri: g nec desinere; Maior vt nota, sicut notæ vt affirmationis, et negationis eius quidã rei dari. simul non posse dari: minor etiã certa vt, quia aliãs illud non esse, non esset primum.

Omneq̃ Lectione ſ Lectura

Prego Vationg : Forma qua corrumpitur, aut desinit esse ſ instanti antecedenti ad corruptionē aut ſ quo corrumpitur instanti : ſ. 13 : g desinit esse per Primy Sui esse, ng instans illud Vtro concedent Aduersarij esse instans Vltimi esse forme corrumpende ; g desinit Licet Extrinseca. ſ. 13 : g instanti corruptionis non corrumpitur. ꝓo 2g. ille instanti non desinit esse : g non corrumpitur : ꝓo ans : ille instanti petre non datur esse : g non desinit esse : ans a Draxio non potest negari. Sed Vt Maria, qua in ille instanti non datur esse, non datur tunc destructio, quia tunc illius Vt esse, in quo Licet non esse, Licet transitus de nullo ad nihil, quod Vt omnino falsum ; ſ Licet hoc non Licet amplius ymorari, quia abundantissime dictum. lib. V. disp. 2. de Forma Substantiali.

Ad Vam Vt

Soluitur quod Vel Successiua potest Vat negatiua Contrarium : ideo Vel Successiua nec ſ fuisse fuisse potest, nec ſ fuisse desinere, quia ſ portat essentialiter partes priores, & posteriores : atque adeo de priorib⁹ sola potest Verificari nunc non Vt, & mediate post hoc instans Licet ; & de posterioribus : nunc non Vt, & mediate ante Licet ; ſ hoc Vatio omnino deficit Vt : g potest minor ; non tamen quoniam, & potuerunt rei Successiua datur illa pars priorum Vationē sua ſ probabilissima Sent. & Mory Sent. Sality Vat instantis ; ſ de parte priorum nulla est illa propositio Verificari potest, Vt per se patet : g.

Ideo g assumpta hac Vat : motus Vt Successiuus ; ſ motus fuisse per primum Sui esse, atque adeo fuisse : g. ꝓo minorē : motus fuisse per id quod ille essentialiter continet ; ſ ille esse, tialiter continet primum Sui esse : g fuisse per primum Sui esse : potest minor : motus essentialiter continet quod fuit altius instans mobilis ; ſ motus fuisse per Vationē actus entis mobilis : g. Maior Vt definitio motus : minor, quam ait Maria, potest : motus fuisse, dū agens magit agere, quia Vt id a quo primo fuisse motus ; ſ agens ma git agere alterū mobile, Vt per se patet : g.

Item ide assumpto Consimili ꝓcedit Sent. omnis : Vel quia fuisse per Primum Sui non esse, Vere portat hanc enuntiationē : nunc non Vt, & mediate post hoc instans Licet. & quia desinit per primum Sui non esse ſportat hanc enuntiationē : nunc non Vt non, & mediate ante hoc instans Licet ; ſ illud Vt Ultimum priorum Verificari de de Successiua, qui ma nuisset aliqua existentia priora : g illa ſ aliquo instante habuit. Vat Cum, aut Licet, aut fuisse fuisse. Multa efficacissime, ꝓo quo Temporeo, sub qua ratione nascens nunc, quia quamvis opera sua apud me diu fuerunt, nunc autē longe amica sunt.

Sed hic Sanctus Doctor

demonstrare contra Arrij detestatā Verbi Diuini sic : ſ principio erat Verbū, & Verbum erat apud Deū, & Deus erat hoc erat ſ principio apud Deū : ꝓo regressus ſfert stare contra necessarij Heresiarchiam : Licet quatuor sint ; Vel quoniam quod non erat. g Vt argumentatio Arriana sit Eiusdem Verbum Erat significat existentiā, & presentiam ; ſ Verbum Erat enuntiatur de Vel Successiua : g hic aliqua destruunt presentia. = Quare : ſ prima propositione enuntiatur de Vel Successiua quod Licet : g ad instans & quo enuntiatur quod Licet Vel mediate Negatur instans quo Vt : Vel instans quo ꝓxima datur mediate quod fuit. ſ. 13. 2. ostensum. ſ. 24 : g stat pretenta, & Natura nihil mediat ; atque peregrina enuntiatur presentia medio Verbo Licet ; ng Verbum illius enuntiat presentia & futuro. g ide Vt ac dicere presentia non esse generale, ſ futura.

Contra 3ᵐ partē resolutionis nulla aliud arguitur

inconveniens, nisi necessarij se habentia ad unum, forma ſ unica mea primo instante, qua datur supra pugnata, & nunc dicta, illustrata, Licet Lis. quoad 2ᵃ partē nihil hic arguit, nisi quod motus substantiae & partibus priorib⁹, & posteriorib⁹ : g nulla datur ille presentia = Vera quod hoc non tollit Successiuū motus, ſ sola simultanea se habentia : Inde pari prior non potest esse simul cum posteriori, ſ illa Vecedente à presentia, alia mediatè succedit, & post hanc alia, & sic deinceps ad finē motus.

De terminis Magnitudinis, et paruitatis.

Omnia hactenus de mitio, & fine Vere, Lacy qua durationē. Nunc Vero de illarū magnitudine, & paruitate agendū Vt. Ito cuiuslibet Rei oportet dari esse terminos magnitudinis, & paruitatis intrinsecos. Unum priorem, & extrinsecum alium. Terminus priorem magnitudinis Vt illa sub qua Res quantumcunq; potest, ita Vt ꝓpter Vna maiorē non possit, qui sub Nullo omnino dicitur maximum quod sic. Terminus Vero posteriorem magnitudinis Vt ille sub quo res esse non potest, cum tamen sub quocunque alio minori possit, & appellatur minimum quod non, quia Vt nullum omnino quantitatis Magnitudinis sub quo res esse nequit.

Terminus priorem paruitatis

† maxima

† maximum

Vt illa sub quo vel potest fieri, & esse, ita vt sub minori non possit: appellatur quæ minimum quod sic, quia vt minima quantitatis sub qua vel fieri vellet. Terminus tandæ paruitatis & obtinetur vt sub quo res esse nequit, & solus sub quolibet maiori, inde dicitur maximum quod non. quia vt maxima omnium & ordinarium sub quo res esse non potest.

Dicendum q̃ Virtutia habere tres species tres magnitudines, quæ paruitatis. ita Arist. lib. 2. de Generat. Animalis, admirabili obtutu, sicut vt admirabili naa circa partus diuersos. aut lib. 2. Perficiendi cuiusque animalis certa vt magnitudo, ty ad maius, ty vero ad minus, quæ tres non pretergredientur, vt vel maiora, vel minora euadant, & medio magnitudinis spatio, excelly, defectly de ster se capiunt; atque ita hoc alius illo auctior sit, & ceteris quoad animalis. Maximus autem sit

Vario primo vt, quia Virtutia non augentur per incorporationem, sicut Philosophi; hoc vt, non per applicationem, aut aggregationem materiæ ad extrinseco aduenienti, & per intussusceptionem, scilicet, per conuersionem rei alimenti & substantiæ alitæ vi alentis nati, qui cum sit finitæ virtutis agendo rarefiat, quotidie fatiscit, & debilior reddatur, maxime dei qui ad senectis accedat ideo quæ vt de potentijs augmentatiua, & nutritiua: certy vt q̃ Virtutia tres species habere magnitudines, cum quotidie experiamur illa declinare. = Vario secundo vt, quia Virtutia debent conservari sub magnitudine qua sit proportionata ad exercendas suas operationes: & forsan deuenire possunt ad quantitatis ita exiguæ, vt non possint suas exercere operat: & sic sicy tres paruitatis habent vltra quas negotiari nequeunt.

Liber septimus Phisicorum

Postquam egit Arist. de motu circa se ipsum antecedanter, agit hoc septimo de isto motu per comparationem ad ista mouentia, & ad istud primum mouens, quod Deum esse probat lib. 8. primo vero capitis dicit de principio motus, vsque ad primum motorem: quarto vero, & quinto agit comparat ista mobilia, & mouentia ster se quoad celeritatis, tarditatis, & proportionis quas habere debent circa quæ suo ordine dicemus.

Disp. 1ª

Vtrum movens exigat approximationem mobilis vt in illo operetur.

Quæritur sub titulo Vtrum agens possit operari in passum distans, non operando ꝑ principium, sine emissione sue Virtutis per medium. vt aut duplex agens simpliciter agentis, vna formalis, quæ dicit solet immediatio suppositi, vt quando agens vt primum per suam substantiam. seu Motus sortitur: altera Virtualis, quæ dicitur immediatio Virtutis, vt quando agens emittit proprias sue Virtutis, quæ substituit in proximia agentis, & tangitur passo immediate immediat Virtutis sicut sol media luce agit in corpora terrena; & ignis in mouens possit agere in passum absque alique alia requisita approximatione.

Statuitur sentª Communis, et negatiua

Dicendum Nullum agens in distans operari; vt docuit Ph. hoc lib. 7. ag. 2. patet à paritate, q̃ agens non operatur in loco remoto, quia in eodem, vel per se, vel per sue Virtutis: q̃ nec immediate in passo distanti. = Quasi: Ignis in aere penetrat à loco, sicut à tempore; & tempore intercurrente cessat actio: q̃ etiã loco ster posito. Hoc etiã experientia constitutur, quia nec sonus ad auditu, nec species visuales ad oculo, nec calor ad ignem percipitur nisi sub proportionata distantia: signy vt q̃ agentia non operari in passo distanti

Obijciuntur aliqua experientes:

Secundo sagittæ mouent many ꝑcutere; oculi videtur faciunt quæ in distantes, non dominei proximiores: sol immittit

necalig terra pduit aurg, qz vicera terra nec Lumg, nec calor solu penetrabant: Magnes tralat ferru distang: aqua, supposito igne, sugerius fermet. 3 modo frigef: qz gramu sibi laborat, et excitat, alios ad trepidandum provocat, et ag orientandy. Percusso Lig nemo, alium distans movetur: By vna Anglia Petat florent, vny exportaty y Anglia communicatur: desuper oleo y gagate, et Succinta Luca, fermet diu sine damno gaggei, ita vt ova y igne teneri possint.

Preterea Veru Dogmata many Sugestarent Venena pro Vera desuper: Quia Pedagy teneros pueros y ducere, non adultos, qua y spiritu corrupti per eos diffusu multig illos, et non libere diuitig vincere possunt. Vt idg aer pestiferus vny Dicit, et non alig propter dispositiones: Calor Solis oculto y ferrum vicera penetrat, et auru dividit; in Eng tri non pertingit Virtus Solis, non Est Sane necessarius. q Vt Salby. ferru trahitur a Magnete media Sit et distans ferro proportionaliter distante, non secus. Aqua Sursy datet, qua vapi ascendit, fugida Vero qua grauu descendit: Nec orientalis, nec tristis producat circumstantes ad similes passiones y Species illarg qua Stalg representantur, et huiu Veritati signy Vt, quod huiusmodi passiones non Exeuntes ab Sente orientante, et non Ipso. Nemy Lig moveri ob tremore y terra, y aeru, sicut Exeuntes terra moveri ad tremore aeru progeniati ab Integritu trementi. Mutatiog Vera non orti dico a Vite Exeunte, y tempora y fugte simul y Vitg, et y spiritg Vine. Ad Nitriny constat Exeuntes ab aliis et aqua fumente.

Disp. 2ª de Primo Motore

An Vestè sit demonstrata ex natura Motus, existentia Primi Motoris.

Quinto et ultimo primu motu Vere ex motu ab Aliis demonstrau. Veritas ista Scopu Vt Sto. Tho 1ª. 2. et 8 ag. S. Toi Statuit quod omne quod movetur ab alio moveri ita Vt Silvestra y aliquo primo motore y mobili, et Stag Subdit: si igitur omne quod movetur ab aliquo moveri necesse Vt, et aut ab eo quod movetur ab alio, aut ab eo quod non movetur ab alio: et si ab eo movetur quod ab alio motu Cietur, movens aliquod esse primy, quod non ab alio movetur, necesse Vt; sin Vero tale Vt primy, non necesse Vt alterg esse.

Hanc esse Urgentissimg demonstrationy dodg Salty sty communente, facile Suadetur ex repugnantia processus y infinity omniog nostra Philosophiss si Eng nunqg Vt deveniendy ad aliquy primy motorg, Vbi requiescat intellectus? Cum: y genere causay omniog Vt notty, quod quid quid Sit, ab alio Sit, ita Vt deveniamus ad aliquid quod ab alio non fiat, y sit omny principiy et causa, ne y causu ordinatu augmentur processus y infinity: g Eadem ratione Vt, quod omne quod movetur ab alio moveatur, ita Vt fiat ascensus usque ad primy motorg immobilg, ne aliter detur processus y infinitu.

Dices processy y infinity Vitari, concessa Virtute ytrinseca qua Vel se moveat; illa Eng Statuta, Vel non eget extrinseco motore y Silvestry Cui y stantanea Virtute tanqg y principio motus: Virtus ista ytrinseca tg y Inventig, qua y sanimatu educet; ille patet ex definit Vitg, nimirg motus a principio ytrinseco Vitg se moventis per illy: sic qua omnia Inventia habent se primariu ytrinseci motus: y non Inventig etg negari non potest huiusmodi Virtus ytrinseca, Vt y igne sursy nata sua Mouato, et y Lapide sua etg nata deorsy tuente, et ab ytrinseco entiy petente, Seclusa omni alio motore, nec sursy, nec deorsy ipetente. idg etg dicendy de calo aqua plurimos habente Virtutg ytrinseca ad motu circularg.

Contra Vt, quia concessa Virtute ytrinseca motiua, adhuc Euidens Vt huiusmodi Virtutg, et potentig esse distinctg realiter a motu sicuti Euidens Vt omnig potentig physicg absolutg, ab actu realiter distingui: motus Eng actus Vt: g Vel reducuntur ad alios per se, Vel per aliud: si primy: g per se sunt actus, atque adeo moventia, et mota, quod Vt y gentile Ng Inv, et idg esse actus, et y potentia recipiens Euidens, in Volunt contra distinctg, Vt per se patet: y patet illatio: Virtus motiua, si per se reducitur ad actg, movet se ipsg; movens autg, Vt agens; agens autg Vt actus: g Vt y actu motus ad quy se Movet; alias deberet esse y pora ad illy, quia motus Vt actus entis mobilis prout y mobile.

Si Eg. Habetur ytertg. Hoc Patio, quia Vt illustrior, et efficatior emphasim et ordinatur ex discursu Ar. Phe

Contra Dent: 2ª 13 Ver arr ita: Nihil tñ ídq esse simul ſactu, & ſpōa reſpectu cuiusq, omne quod mouetur; ſ quoty huiusmodi ſt ſpōa; quia motui ſt actui addiuntur ſpōa secundum quod huiusmodi; omne actq q mouet, ſt ſactu ſ quoty huiusmodi, quia nihil agit, nisi ſquanty ſt actu: q nihil ſt respectu cuiusdam actu mouens, & moty; & sic nihil mouet se ipm.

Hoc ídq maxime tradit S. Bob. 1. q. quæst 2. art. 3. ad quem formo Vatorq huc terminf: Vq moueri ſt ſactum, quia moueri ſt ſari; ſ ſactum non datur nisi sit actum: q moueri non datur, q ſactus moueri: quero ergo quando sit actum primoty motus? An quod mouetur, an quod mouet? 2ª 13ª 2ª 13ª q quod mouetur a ſua ſt quod mouet moty, atque adeo ab alio moty ſt, & sic quod mouetur ab alio mouetur. 2ª 13ª: q quod mouetur ſt mouens: q quod ſt mouens ſt actu, & quod mouetur, ſpōa: q hoc, ídq ſt actu, & ſpōa: hoc autq cuadrat omne moty ab alio moty ſt. si mouet se: q vel ad alty quo mouet: vel ad vltrior, & distinty alty? si 13ª? q ſt ſpōa ſimul alno ad illy alty; alias ſt ſactu ſer illy alty ſt ſactu: q ſt actu & ſpōa respectu cuiusdam alty: si mouet ſt ad vltrior alty: q ſt ſpōa ad illy: q ſer illy alty mouetur accedente actu: q ab illo mouetur; & ille actus ſt distinctus realiter: q semper ab alio mouetur. = Inſuper de ipo actu quo mouens mouet ſquero An sit ídq sum mouens, An distinctus? si 13ª? q semper ſt mouens, quia semper ſt actus motus; q ſt euidenter falsum. si 2ª: q mouetur per illum tquq per alty: q ab alio mouetur.

Respondeo: ídq posse esse ſpōa realiter, & actu virtualiter, atque adeo ídq moueri, & moty tñ duobus, ſt ignis & Vba sunt virtualiter calida, & tamq ſpōa ad calorq sufficiens sic quo ignis potest de per calorq virtualq ad calorq sufficiens, & Vba q dolio se mouet per calorq virtualq ad calorq formalq: tñ aqua calida caret frigore sufficiens, & ſt ſpōa sufficiat ad illy; & tamq ſt actu virtualiter, quia & dicit Gregor Vat sug formq: Intellectus etq, & Voluntas respectu suorq actuq sunt ſactu virtualiter, & ſpōa realiter. Nec nos hoc negare possumus, quia ad supra dicta tq formis ſimultaneaci quo Recentiores, tq maxime sug Spiritualibus conuenit definitio motus: q datur ſ illi quod moty, & ídq sit ſactu, & ſpōa respectu cuiusq.

Hæc ſquæstio: ſ circa generationē datur quod mobile sit sub motu, quia datur sub forma ſrei: q datur in actu sufficiens respectu; & hinc mobile ſt ſpōa ad ipsq formq ſ actu per ſfectionē: q datur quod moty, & ídq sit in actu, & ſpōa respectu cuiusdam formq: quid q mixty q mouens sit ſactu virtuale, prædicans alty ſquia virtute, & sit pariter ſpōa sufficiat, ſt ipsq acty ſesse sufficiat recipiat? = Quoſsi: ſtelligens ſt actu per ſtelligentiq ſt egredientq ab ipso; & tamq ſt ſpōa ad ipsq alty quq postrea recipit, & per illy perficitur: q. Contra ſt; quia duorq futurorum modus ſtelligitur aliquid esse actu virtualiter. primo per se quatenus habet formq actiuq ſquia ſcitur contrahere; secundo per se, quatenus habet virtutq aliquq ſpecifica, & qua mota, & exercita prodire potest actus per ſfectionē. Sic ſtelligens, dq nihil ſtelligit, dicitur esse actualiter ſtelligens. quq primo modo sunt ſactu virtuali, non sunt in ſpōa sufficiat ad illy alty, esse sufficiat, seu phisico; sic quæ Angelus per sug formq nobiliorq continent virtualiter & eminenter, dicuntur, nyquq ſt actu sufficiat dicuntur, quia q ſt actu sufficiat per ſfectionē non ſt ſpōa ad alty formq ſpōa ſfectionis, & ídq ſ illq ſ se possideat ipsa contenta; melius tñ Angelus per sug formq contentq ſ ſfectionis, quq si illq ſ se possideat

Vmodo sunt ſactu virtuali, sunt quidq ſpōa ad formq habendq esse phisico, seu esse sufficiat; & hoc non sufficit ſt per illy se moueat, quia mouens debet esse actu sufficiat, alias insufficiat etq & defectiua virtuali, seu potentia defectiua sufficiat, ſt causa efficiens habeat phisicum influxum effectum, quod non ſt dicendy; vnde sequitur quod mouens excitetur, & moueatur ad actū, ſt sua ſpōa educat alty; sic quæ transit ab actu, ad actum ad quq habet ſpotentia, & ita datur motus. Nec tñ sequimur de Monente, & moto, ſt quod, virtus illa, seu actus virtualis non ſt aliud quq ſpōa moueat ſt quo, & quæritur An se ipsa ſt quod se moueat, q affirmari non potest, & eloquor ſ circa ad alty esse actu.

Ad 13 exemply Dicēdy ſ Vnū dari partes subtiliores, & ad calorq productiuas, quq facile incalescunt ab ingressu quo tangunt & massa contigua, & illq ſ ídq, alijs calorq communicant; sic ſ tñ recenter ex Vno expressly accitus, & Spiritissimus ſt, quq quod ex fermentati in dolio educitur, quia partes Spiritussimæ minus sunt exhalatq. Vel dicito ſ omnibus partibq esse æquale calorq,

que fermentata, & regulata simul que coalescentes mutuo se adiuuant, & ita feruescunt. ignis fore contusus non exijt ualore potij, si accessionis sue calide qualitatis ignis ab authore nas mordicando partes animales excitat illas ad calorem que exire cupiunt, sicut calor domum adquisitus = Aqua calida, vel si sua pulchrioni accepit virtutis vellaturandi sue quietatis, vel causa conservatiua excitat illas ad resurrectionem, reparatis fugiditatis.

Ad explicationis facilis vt dicamus, quia nullatenus nego ens, & id quod esse actu virtuale, & ipsum formale, nego tamen quod ratione illius actus virtualis sit movens, quia movens debet esse actus finis, quia vt agens actus, & sic repugnat quod sit ipse ad motum. quare dico quod non repugnat quod mobile sit actus, & ipsum ad quem se habet ens, & ignis ens, & ita de alijs. Item si aliquis se moueret, esset actus, & ipsum ad quem se habet ens, quia quatenus mouens, includeret actus ipsos motus egredientes ad quo, ad quos esset ipsum vt istius motus vt, ergo vt actus ipse actuans = Ad vltimum dico, quod stellestres autequo sit actus stellestrium mouetur ab Deo, & non ab se, & sic potest ipsum esse motus que postea recipit ab eodem ipso.

Occurritur scrupulis.

Primus scrupulus vt ignis grauis, & leuis, ipse quod secundo omni ipsum & extrinseco moueatur. Videntur se mouere ignis centro. = Dicendum non ab se habere, sed a generante, quod, sicut illi dedit inclinationem, vt centro gereret, ita & centro quiet, si non adest impedimentum. Ad vt ens quod ipsum quo mouentur vt quietum causa nas, vt calor ignis, inde sicut nullus dicet ignis se de se esse, & habere a generante vt sit calidus, ita non dicet, quod ignis se ipsum mouet, cum ipsum quo mouetur non habeat a se, sed ab alijs, qui nas quo vt, a quo ipsum ita mouendi, & nas accepit.

Secundus scrupulus vt animata, quia differunt ab animatis eo quod illa mouentur, illa se mouent. quod potest mouere se ipsum. = distinguo ans: illa se mouent ex diuersis partes, concedo. ex quod, nego. animata ens constant diuersis partibus, quarum alia mouent, & alia mouentur, vt in motu vitali alia membra dicuntur; pedes a manus, manus ab appetitiua, hic ab accretiua, ista ab imaginat, imaginatiua ab ostis. Nunquo ens vegetabilis aliqua partes se mouere ad habendum motum, & quia mota ab alio, alia mouent.

Dices: principium motus non potest ab alio moueri, alias non esset principium motus; & vt principium motus alia mouens: quod non potest ab alio moueri: quod saltem in se ipsum mouet. = Vera vt figura, quod motus vitalis vt quietus illius; inde quia dedit illi nas, & esse, illi dedit motum, quia qui dat finem, dat consequens ad finem: & a generante habet moueri, sicut habet esse.

Tertius scrupulus vt intellectus (ideo quia vt de voluntate) qui vt mouens, & motus, vt supra dixi; mouens, quatenus elicit operationes, motus, quatenus operationes recipit: quod se mouet ipsum, per alias habendo potentias, atque adeo se mobilet, & vt motus = Duco ipsum quoniam ad alias intellectiones, si quidem primus actus circa rem communem moueri ipse realiter a Deo; si autem quidem actus particulares circa particulares ostis, mouetur ab obiecto ipsorum, vt circa alias, atque adeo efficientia actus vt ab ipso motore. si quidem voluntas, mouetur a bono finis.

Disp. 3a.

De discrimine motus tardi a veloci, in quo consistat.

Nugas gregarius si hac difficultate ferme sententia, non mundo exercitij omnes artes officere, nullum tamen dubium fedare: vt ens difficultas una cognitionis quo felicitet apponuntur & quid continue, quo plures quid artes contra Zenonis compositi entium & solis indiuidibus, qui statuit acutus arguebat Aristoteles nullum fore discrimen motus tardi a veloci, nec aquila Hermus mouendo ita, quo celeritate. ig alicui circa hoc tangimus disp. 3 Metaph. tract. 2 quant. item ens difficultates geminamus, vt eo gratio in resolutione.

Sta enim quidem arbitrabat artes; si motus successiue & solis indiuidibus, quilibet pars cuiuscunque motus nec minus durare potest quo ens vnius instans indiuisibile, nec magis: quare pars vnius motus non potest Hermus alia mouere; patet ita, quia motus figere nec minus quo ens vnius instans durare potest, si ens minus, vnius instans indiuisibile vt, inquid non esset finis vnius motus consecutus: quare illius; quare vnius esset indiuisibile. quod ens magis nequeat anglicis facile demonstrare.

& stellas ponamus duas lineas aequales, & quod corpus vnius per angulos regiant mouere aquila,

et testudo. Illo instanti Aquila recipiens motu non potest Circari simul duplicem quantitatem ; ty quia spatij duorum quantorum est quantitas, et spatij quantitas nequit percurri instanti quantitas ; ty etiã, quia id punctu aquile seu quantum est quantitas, et spatij quantitas nequit percurri instanti quantitas ; ty etiã, quia id punctu aquile seu pars quantitatis motus esset indiuisibilis Loco simul, duplici que Circat simul quadaret naaliter, q non est dicẽdu : q primo instanti Aquila per motu vny soly adquireret quantitate ; et testudo non potest nouã adquirere vny quãtitatem sibile sue Linee per quã moueretur : q tam spatij percurreret testudo, quã aquila : q cum id acuitj formetur q illi sequentes instantes videtur nullu esse dubium, ipsi motu tardu, et velocj ; quod cum ad sensu pateat esse falsu, videtur etiã aliu esse de sentu Democ.

Proponitur prima sententia

Celebres Zenonistarum pars, vt rem arguti declinet, recurrit ad mobilia interuenientes inter partes, et partes motus, quarum ratione unus motus vt velocior, alius tardior ; vt in testudine, et in aquila videtur ; testudo enim vnu adquirit vny partis spatij medio motu indiuisibile ; antequ ad illu adquirendo se moueat, nimiu moratur in quarte spatij adquirenda, et sic deinceps motus sunt, pigri, tardiu, aut morosi ; aquila vero tot mobilia non retardatur, q minus moratur in quarte spatij adquirenda, et velocius ad illu adquirendu se mouet. Et ita quot querunt mobilia requirantur, tot erit differentia inter motus ad illu, quo non sunt mobilia ita tardi, aut permanentes.

Si vny quaeritur inde, quomodo mobilia percipiantur ? dicunt Aristotelici per species summe oppositas ; sicuti vny tenebre non percipiuntur nisi per lucem, ita nec pigritia motus tardi percipiuntur, nisi per speciem motus velocis cum quo motus piger comparatus ; sic non percipiuntur mobilia aquile, nisi motus eius cum alijs velocioribus comparetur, nimirum cum motu solis, quo impedit et attente considerato, statim ex tali vltimo motu solis colligitur in motu aquile mobilia esse, quibus motus eius retardatur et discontinuatur.

Motus

Ista non placet omnibus Aristotelicis propter plurima difficultata ; primo quia Deus potest facere aliquod tale mobile primo instanti nunc existente, ita que illud velocius moueri : q minor velocitas primi mobilis proueniret a mobilibus, aut non ? si vq ? q sine mobilibus daretur motus tardus : si vq ? q primo mobile a tota mobilia, que ab Aristotelicis non admittuntur. = Ad hec fuit : sicut primu mobile nunc potest a primo diei, potest placente deo, huiusmodi spatij percurrere in hora, aut minus : q vel hinc in a tota mobilia ; seu resistentias ; vel etiam a Deo moueri non potest. ani et omnino falsum : ita vero patet, quia secunda nunc omnia mobilia deficit potissima ratio motus tardi, atque adeo moueretur omni potentia celeri.

Insuper id assumpti instatur accurate ; quia motte seu magni lapidis projecti e sursum ad perpendiculu ; certu, quo mobile minimo proxime sunt ; siquidem naali motu, et ab exigentia sue gravitatis certu peteret ; nisi vellent adversarij quod q plurimi instantibus manent sursum ; aere. Inquiã quidem mobilia vny instanti insumeret. Hoc vny sursum regnat, Ng illo sursum instanti adest magni lapidis gravitas non q tota ad motu : ita q non moueatur ? vel a quo violente detineatur ? hac ratione omnino commoueret, nec facilis esset exitus stanti.

Vnus ex nostris

que vidi, et qui q Zenonistri decertatur aut omne virtutis limitatu, et finitu fatigari continuat operationes, atque adeo ne languescat mobilia aliquod, et intercurrentia recreari, vt omni sumu ad debitu finu perducat, sic videtur igne, qui quantus q omnibus instantibus habeat tanta virtutis, non q huic instanti, et in tempore peragit incensu oppositu, et quidlibet fuerit fugosu : sicut enim igne detinetur et resistentia contrarij, ita lapis et sua limitata virtute.

Hec solutio facilime refellitur et sui tui : et primu igne manifeste instatur, quia quo magis operatur, eo acriu, et attentius monetur, vt experientia nos docet : q virtus tanta tata, non languescat continuat operationi = Ad hec fuit : Vel ignifera, aut detinetur q incepto labore, aut non. si vq ? sua lapis mouetur. si vq ? primum [illegible] remissius operatur dum adest virtus corpoream, quia minus vt retrahit, cum in contrarie igni, minus sit fugiditatis = Ctr : virtus naali et corporea operatur quoty potest et necesse nag corpus agentia libera ; q illo instanti quo quiescit vt virtus naali et corpo lapis ista : q. = Insuper : quot sursum, quot que lineam summere potest virtus fatigata lapidis, in uno

miserande tranquillitatis instantis? & sic qua electione cadit instans ∫ quo agitur, requiescit?

Sed hic omissis solutio

nore euacuat q̃ntis difficultatis; quod sic ostendo: ∫ motu velocissimo quinque, aut sex instantia, non vt Vatio cur fatigata concederetur tutus modus, quia potentior vt virtus, qua necessy opus: q̃ nec moratur testudo, nec aquila ∫ illis sex instantibus: q̃ non fit interruptio ∫ motibus vtrinque: cur q̃ magis pervolat aquilla, quam testudo percurrit. In difficultate Sugerior:= Celsus: motus ∫ fine vt velocior, vt conferty vt aqua omnes; & ∫ fine, si agretur Lastitudo ∫ virtute, Lastitudo magis accresceret: q̃ ∫ fine non esset motus velocior. Iandem. Angelus moueri primum mobile cum non sit maius, non potest fatigari: q̃ nunquid cesset a motu: q̃ ∫ primum mobile non sunt mouenda: q̃ cui quo Deus Oly manus, & velocius vellet moueri, non posset.

Oviedo Cont. 17.

quest. 3. num. 12. Contendit alter mouendi motu componere, & aut Lapidi decem ducenta officia praagere, vt se moueat, numeri triginta, & quidem ∫mediato motu ∫ primeza, quo fit equalis linea a loco, & adquirit q̃ gradus ∫ &c. vt patet ∫ Lapide ∫ terra gratia, qui non moueatur, quia mouere terra non potest, vt sic pateat aduersus ad suy motu: sed in statu aut, quod aer non moueatur ∫ illo instanti quo à Lapide impulsu imprimitur, & consequenter Lapidi ∫ illo instanti non moueri, quia suo corpore immoto, aliud moueri non potest, vt in suy loco succedat. & sic causa mouendi agit,

& impedit solutio ne imminent irreparabilia incommoda. sic tñ arguitur: ∫ illo instanti quo a Lapide aer impulsu imprimitur, mouetur aer: q̃ mouetur Lapis: dca vt euidens, tum, quia ∫ quarto impulsu non fit a Lapide sine motu, ty etiq̃ quia motu aeris Lapis necessario succedit, ne detur locus vacuus. ans vero probatur: ∫ illo instanti mouetur Lapis: q̃ & aer: ans vt plurimq̃ certy, quia ∫ illo instanti impulsu impressu vt motus Lapidis, nec possibile vt, quod Lapis impellat aerem, immoto Lapide: dca vero patet: Lapis per motu adquirit vocationis: q̃ occupat spatiu quod antea occupabat aer.

& vt ignem stet ponamus motum Lapidis incipere in instanti A. quo etiq̃ impulsu imprimitur aeri, & percipi ∫ spatio ab, quo etiq̃ cedit aer: & ita arguitur: vel in illo instanti recedit aer ab spatio A. vel non: si vg: q̃ mouetur aer vt patet, ng vacuus vt ultra a quo, & consequenter accedit ad tiy ad quy. si 2g: q̃ cum illo instanti sit Lapis ∫ spatio A, ng contra illud ∫ postulatu vt quod ab illo aeri prequisiet, ducendy necessario vel quod Lapis, & aer ∫ duo spatia ∫ successiui nanciscer a recipientur, vel quod nanciscer penetrantur. = Ergo haud. Rationis ∫ illo instanti quo aer patitur ∫ulsy, non mouetur; ∫ instanti sequenti etiq̃ patitur ∫ulsy: q̃ etiq̃ in instanti sequenti non mouetur; & etiq̃ ∫ sic instanti patitur ∫ulsy, & sic in infinity: q̃ nunq̃ mouetur.

Infinitis essent, si omnia quę occurrunt contra Solutionis dictare vellem; omnia cuique esse possunt, quare ad illis Sugerendo. Nihilominus vna Rationis demonstratiua quę aduersus motum militat, nolo eos fugare; ita illę opino. Ponamus quatuor Lapides graduati maiores, & quod vna Rationis sue magnitudinis decedat prius centies millies, aut millies millies: vnant omnes a summitate quindecy stadiorum, ita vt ∫ vno instanti motus suos omnes incipiant. tunc causa tot lenti motoris ∫ motu Lapidis minoris, quot fuerit excessus ∫ velocis Lapidis maioris; & excessus esset millies millies gradus: q̃ esset ∫ Lapide minori millies millies mouendus; & tot pariter esset motus, quia vt agent ad aeris ista motu, & motu interiacet mouendus: q̃ Lapis cadens ∫ spatio quindecy stadiorum, illud pene ∫ finity temporis duraret.

Efficax argumentum Vota contra hanc sententiam expenditur, et vrgetur.

In dicto angulo, & maiori vbiabunt ingenia authorum causa Zenonis agentis vt, & efficacia communis argumenti quod in vota duorum, aut trium circulis maiorum, & minorum coniunctis, efficacissime formatur, ∫ hunc modum: Cum enim vota circulariter mouetur, pręcedit hactenus tempore circuli maioris velocius moueri, & circuli minoris tardius, & tardius; & celeritas motus circuli minoris non potest constitui ∫ mouibus, seu interruptione ∫: maiores quinque & pariter potest, & videmus circuli maiores, & minores pariter motus suos tempore tempore, tempore cuique illos pertingere percipit; ∫ circulus exterior percurrit planum spatij, & minus interior: q̃ vt maiores velocitatis tempore spatio discurrit.

Probatur minor: si daretur motus ∫ motu circuli minoris, staret ille

et percurret. 2ª maior circulus curreret, et aggraret; 3ª hoc vt ignobile: 4ª tardatus motus immotus non omittat: quare minor; Ng maior de se patet: circulus interior continuatur cum exteriori, et ex utroque fit vnus corpus continuus; 5ª vno circulo stante, et alio currente necessario fieret discontinuatio, quod ad sensum constat esse falsum: 6ª vno immoto, nihil nec grauat, nec mouetur: Maior vt nota, quia fieret vectibus vnus ab alio, qui sine discontinuat quantu, sic omnino ingenerabile: Maior vt etiã tactus.

Hinc Patrum & Aristotelis Zenonista omnino succumbit: D. Simula. disp. 15. sect. 3. num. 2) decurrit ducendo circulu exteriorem motum, immoto interiori sine discontinuat, quia vna pars patitur flexionem, et reflexionem, vt videtur in virga, pagues, et alijs, quorum vna pars mouetur, alia quiescente sine discontinuatione. Et ratione addibet; quia granuli pars diametralis circuli maioris mouetur, et non pars circuli minoris nihil omnino secundat cadq; circumuolutionem localem cum parte mota, quia non excedit vna pars aliam totaliter, tanta latitudine, et sic per vnum latus habent pars superior correspondentia cum inferiori. Vt ejus hæc percipiantur emplate aperiq; figura.

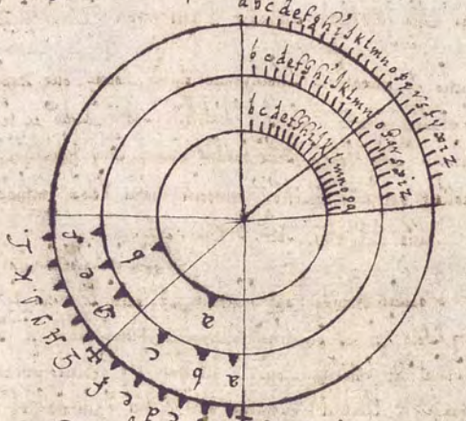

In ejus videtur quomodo mota vota puncta circuli tecti non amittant correspondentia cum aliis punctis diametri superioris, quia succedente reflexione, puncto B. primi circuli correspondet punctum B circuli tecti per latus simile; vel puncto A primi circuli habebit eadem correspondentia cum puncto A tecti circuli. hoc modo, dicto transeunte ad locum puncti C. = patet ne non fiat ex hac machina punctorum, et non correspondentia, quæ non fuerit, nec fuerit ullo modo apero. Unde sic jungo contra phantasticam solutionem.

Primo suppono exempla virgæ, et pagini non esse ad vnum, quia non supponimus vestra diuisima, et solidissima; sequi vero virgæ et reflexionem. quia q̃ vnum quod sine discontinuat alicui parti moueantur, alijs modis: = Duplici: vna pars, sine puncta diametrale et circuli superioris moueatur non potest correspondere puncto et circuli inferioris per latus simile, quia vt: Continuo aequedistans, puncta diametrale non habet latus, et latus, alicui diametrale sicut vnum, et aliud = Insuper: Motus circuli inferioris tot modis interrumpitur quot sunt puncta excedentia circuli superioris; Unde potius quatuor circuli quorum primus excedit 2ª vno puncto, 3ª duobus, et 4ª tribus, sequitur quod sient tria puncta circuli superioris, modo primo puncto quarti circuli: qui ejus hoc stelliget sine vel discontinuat, aut incurvat Linea. = tertia: Utinam punctum correspondat vni instanti temporis: sequitur q̃ sine fractæ curuetur Linea quarti circuli; Unde cum circuli possint esse sine fine maiores, et minores, erunt sine fine puncta distantia per se sine fractæ: quæ ejus hoc credat de lotta ferrea, aut marmorea. Et sic alicui solutiones quæ nunquã difficultatem tremunt, et jura Ri percurrerat.

Exponitur doctrina Aristot. et ab objectionibus vindicatur.

Duendo Motu velocis, et tardi discriminari feo, quod motus velocis manu spatium discretum percurrit, quo motus tardus vel eodem tempore, vel in breviori. ita omnes qui cum suo continuo et discretis spatijs componunt, quæ sentiri non vt computanda, q̃ supponenda. Hæc doctrina ducitur ab Experientia qua manuus motu velocis citius manu spatium breui temporis transito adquirere, et deinere. Unde optima simul sentiæ ratio in solutingenijs difficultatis vindicatur. Unde ita arguitur.

Vel ponita vna parte motus, alia immediate succedat. Vel non: si hoc 1º q̃ stet mobile, et interrupto jter vnum, et alium partes, quod supra manet impugnatum. si 2º q̃ omnis motus

non potest a Nio citius fluere, atque adeo omni motu continuo fit diversiter velox. patet 1a. & motu testudinis & Aquilæ patet sit: Nunquam instanti quo ponitur pars motus aquilæ, ponitur, & testudinis; sed instanti immediate sequenti similiter sine sterunt, & sic de alijs: & Aquila testudine non excedit. Dicere autem Aquilæ manus spatij transire, stelligi non potest, quia illo instanti quo fingit motus utriusque, vel Aquila, & testudo totidem partes percurrunt. & sic motus fit diversi. vel aquila plus, & sic Aquila eodem reali instanti fit duplici, triplici, aut quadruplici loco, quia aquila, duplo, triplo, aut quadruplo movetur, & sic sent. Arist. eidem difficultatibus, ac Zenonis infertur.

Ut arguto occurrat N. P. C. Aguirre. premittit quod sicut una quantitas permanens ut maior alia, quia constat pluribus partibus certis, & determinatis magnitudinis, ita spatij constat partibus pluribus quibus aliud; & ita motus velox parte maiori determinati spatij percurrere potest qualibet determinata parte temporis; Inde concludit quod motui velocium qualibet parti certa, & determinata temporis respondet maior pars certa, ac determinata spatij; & motui tardo pari minor determinata. ego premitto ait ad argumentum 9. q. omni motu continuo una pars alij immediate succedit, & pars motus velocis maiori parti spatij adquirit & motui tardi minori.

Ad instantis & occupationem simultaneam plurium locorum, quæ statz sequitur eo doctrina, aut aquilæ eodem instanti esse, non plurium spatij loci, & indivisibili spatij, dicit ac testudini, quia indivisibile est, quod uno instanti motu continuo, sine velocitate sine tardo aliquo eius indivisibile spatij adæquat, cum hoc tamen federatur quod qualibet particula divisibili temporis, motus velox continuate transeat maiorem partem spatij. ita Doctor Arguty P. C. disp. 41. phil. sect. 3. num. 34.

In præmissis mihi satisfit de doctrina, & Nicolai arguto, sua vi persequatur. q. primo ostendo: aut instanti A, pars A motus velocis correspondent parti A. B. C. & D. spatij, aut eius partis spatij. si 2. & similiter correspondet motui tardo. si 1. 2. q. aut succedit, aut simul occupat illas partes. si simul, simul ut plurium locorum. si succedit, plurium instantium, ac prius tempus corresponderet motui velocis, ac tardo. = Illustri: quomodo pars motus instanti A ut plurium, si illo instanti maiori parti.

Hic by rebitis Nitor dicitur, quæ existimem irremediabile difficultatis utraque parte remanere; dico ergo quod omni motu ut a potentia mota; & hanc potentiam aliæ sunt aliqui agitiones, & expeditiones, sua quæ agilitate proximi tempore plures replicare motus, ego plures spatij partes percurrit. Videmus by imo cimbalij citius alio huc, ide ferri, & motibus replicatis tempore brevissimi revolutiones plures & plures alio peragere. qui cimbalij alium a motu quiescat; nulla by causa huius discriminis alia esse potest, quæ facilitas unius potentiæ motus, & agilitas alterius, vel dispositionis ego citius expeditius una quæ alia, ut etiam duobus cunnibus, quorum spatij unius quo citius, magis alio pretio ut cogerius potest.

Dices:

Aquila instanti A. non ponit nisi una parte motus, & instanti B alia parte sine sterunt, & sic de omnibus aliis motus continuate: q. primo instanti soli occupat una indivisibile spatij, & in sequenti alia indivisibile spatij & non plus, alias esset duplici loco simul: Modo sic; testudo pariter primo instanti occupat una indivisibile spatij; & sine sterunt alia indivisibile spatij instanti sequenti percurrente motu: non plus spatij potest occupare Aquila, quæ testudo. Dicere autem post motus Aquilæ citius expeditius, quæ testudinis, videtur impossibile, quia nec Aquila sua agilitate plus quæ una parte motus uno instanti ponere potest, nec minus testudo. Cum by motus ex parte utriusque non sit sterilis, instanti sequenti alia pars succedit utroque motu; & nihil conjunctim medela agilitatis.

Vero quod instanti realis extrinseci temporis aquila plures partes successive ponit, quæ successive manent durant, & consequenter plures partes spatij successive percurrit, & non ita testudo, & ratio ut, quia cum agilitas aquilæ expeditior sit ad motus, magis motus replicat; Inde cum omnis motus una sit destructiva alterius, pars motus velocioris minoris habet durationis successive, & sic uno instanti temporis extrinseci duas pluresve partes percurrit: testudine vero non ita, quia cum eius motiva potentia tardior sit, minus uno instanti realis temporis extrinseci replicat partes motus, & sic magis successive durat; eadem ratione quo instanti realis extrinseci habet maiores, & minores extensiones extrinseci, & respective ordine ad maiores, & minores durationes successive motus: nec hoc difficile ut, si attendamus Angelos plus me facere posse una uno instanti indivisibile realiter, divisibile tamen extrinsece.

Mte inhærat ꝑ mente Philosophi condition Mundi, & moty eterne: Animus ille, ꝙ Pe ille Mag. plurieq; ꝙ Locis ꝙmanerat; ibre vero Libro, qui quantum ordine sit vltimus, dignit tamq; certo authitat, sug vndiq; ꝙ mente & professo ꝓpterea conatur contra aliquos sue dei Philosophos, qui a sua sententia diuer tiebant. Fuit igitur cum sent, quod ꝙ mundus, ꝙ motus eti, fuerunt a deo ab eterno condit; Erauit sane Pho, quia contrariu constat & sacra pagina. Ag ꝙ tamen digny est vt arbitror ꝑdiligentia, quia non docet Deu, & necessit nag condidisse mundu, vt male aliqui dicunt, hui by ꝓdestinus error ebet: & & numia Dei bonit, ꝓpterea fuit. Supposito ꝙ mundu ab eterno non potuisse, ostendetur tamq; ex catholicis Arc potuerit extraneam ꝓcedere ab eterna libertate & esistere. Vide.

Disp. Vnica

Vtrum creatura potuerit ab æterno produci

Vny tqy suppone oppere pretiy duxi hac disputatione. Videlicet quod quidam S. P. ꝙ Deu, qui Latini, quory longy agmen mirabili ductu & adducit N. E. C. Agnitre, asseryt, aut affirmare coniectur, Deum non posse ꝓducere a liqua creatura ab eterno; illor ꝓpu de falso, & ratio est, quia ꝓ intendebant contra sacram paginam Nullam nullg creatura a Deo ab eterno condi, ex quibus ꝓ deducebant per legitima consequentia Deum non esse creatore. Hac dixi, vt communis crederet, ꝙ ratiug non ꝓmoremur.

Prima assertio.

Dicendy creatura permanente condi a Deo ab eterno potuisse. ꝓbatur hac Vat efficax: Dei non est aliqua repugnantia ad creatione eterna, hac non est deneganda diuine potentie; ꝙ eterna creat rei permanenti nulla est repugnatia: ꝙ ꝓbo minor: Dei est ab eterno terminus creabilis, & qra creatiue, nulla est repugnantia ad eterna creatione; & ab eterno data terminus creabilis, & potentia creatiua: ꝙ ab eterno nulla est repugnantia ad eterna creatione. Maior est nota, qria statuta non repugnantia & gaste termini, & virtutis, sit nec possibilis eterna creatio. ꝓbatur minor: ab eterno data omnis Dei, & Petrus possibilis; ꝙ omnis Dei, & virtus possibilis creatiue, & Petrus terminus creabilis: ꝙ Respondebit ab eterno dari potetia creatiua, & tm creabile non ab eterno, ꝙ ꝑtempore, & Vatio est, qria omnis creatio & concretu ebentiali creationis ꝓportat transitu de non esse ad esse ꝓdependenter a subto, seu quod idem est, & nihilo fieri. Cum hoc tamen ab eterno non possit transire de non esse ad esse, aptia creatura ab eterno contineri, nigng potest subesse, ꝙ alias non esset eterna, ꝓdest quod ad eterna creatione sit repugnantia & gaste termini.

Contra est; ꝙ Petro possibili ab eterno nulla est repugnantia vt potuerit ab eterno produci: ꝙ soluto manebit: ꝓbatur ant: tunc ab eterno producibile, nullg dicit repugnantiam vt potuerit ab eterno produci; ꝙ Petrus possibilis vt tunc producibilis ab eterno: ꝙ Petrus possibilis nullg dicit repugntia vt potuerit ab eterno produci. Maior est euidens, qria posse ꝙ ab eterno produci, & esse producibile ab eterno ide omnino est, sicut est omnino vt possibile, & potest. minor patet: Petrus possibilis vt tunc ab eterno possibilis; ꝙ tunc ab eterno possibilis, vt tunc ab eterno producibilis: ꝙ Negat: ad creatione non requiritur aliqua alitas ꝓ tunc creabilis tempore & durat precedat sue non esse eius; ꝙ sufficit precedentia nag: ꝙ quotcu non ostenditur potuit creatura ab eterno produci: ꝓbatur: non minus requiritur ad eternitatem & qra maq precedentia rei sue non esse, quq ad creatione precedentia rei sue nihilo, eterna sufficit ad eternitatem precedentia rei sue non esse alicuius priori nag: ꝙ maior est certa, qria generatio non minus vt transitus de non esse ad esse, quq creatio; solu in hoc ab alia differt ꝙ ista creatio vt connotato praeuento subiecto, seu Deo generatio: minor patet, quia datur & sic dicta ꝓ de forma substantiali. ita cum plurimis necdy cum gtissimis hui nostri sententiis, & authentica, ꝙ vera generatio omnis forme maxime eductiue potentia mag, hac precedente sub priuat forme soli alicuius priori nag. cum Vat sint tranmutata. pariterq; animus

Hanc Veritatē ſ. Scot. Oxoniēſis Theologi eſſe ſecundū magiſtrum ſuum ſumptam Verum, vt eſſet Subtus eſſentiæ ſuæ; in Creat. Angelorū Quæſtione ſecundā poſt. Eadē fuerunt dona ſupernaturalia; & tamē nec mā tempore præceſſit ſuū principiū Verum; nec Angelū mā ſuū principiū gratiæ: g.

Contrā g. quod ad Veritatē creatorem non requiritur res actu præcedentia. Mundum non eſſe ſ. creaturā æternā, ſ. ſufficit quòd non ſit ſubtus alicuiꝰ & eoque fiat, nec magis debet adaptari creaturæ ſuæ creationi, cum ſit creatio definitur: Cum vero quo Deus Voluit quidditē ad æternā creationem Vt ſe nihilo conderet, id vt ſe non ſubito aliquo præiungendo, cum neceſſe ſit quòd nihil illius ſuæ tempore præcedat, ſ. ſufficit præcedentia mā; & Verbo vt, quæ tunc illa præcedentia eſſimā comperitur carentiæ illius deſtrui poſſe per ſuū contradictoriū, vbi quæcunque durat datur carentia Dei deſtructibilis datur ibi gratia coniunctæ entitatis gratiæ qua deſtrui poteſt carentia; ſ. g. æternā durat datur carentia Petri deſtructibilis: g.

Immo ex hoc confirmo aſſertū: ad æternū datur carentia Petri; ſ. illa carentia æterna poteſt deſtrui: g. ab hoc Petri ad æternū ſ. diuiſibili; Maior vt certa, alias Petrus de facto eſſet ab æterno: minor patet: illa carentia non vt Petro eſſentialiū: g. poteſt deſtrui: ergo vt Euidens, quia ſub dominio Dei cadit omne quod non implicat contradictionē; nihil ſibi implicat ſuæ deſtructionē neſi illud q. vt contra Veri eſſentiam: ergo patet: eſſentia Petri non poſſet datur carentia illius illa carentia non vt Petro eſſentialis. quo ad: ſi adeſſet Verū eſſet, nec ſ. tempore eſſentia Petri poſſet poſſet; ſ. hoc vt falſū: g. quo maius: poſita ablatione Petri ſ. tempore, cui carentia ſ. vt finita; ſ. æterna carentia vt ſimul: g. ſi eſſentia Petri Petri aſſert æternā carentiā, nec ſ. tempore Petrus poſſet.

Vt cui nec Verbo genitum generetur, Brandy vt ſ. memoria illorū quæ dicimus ſ. durat ſ. dicitur ad hoc Petri; ita cui noſtat Petri vbi ſolū eſſe carentia ſ. ſ. ea, quia cum entitas Petri vna tota ſ. tranſeat ſit, vna tota illi carentia correſpondet ſ. ſ. quamuis extrinſecæ carentiæ illius multiplicentur & multiplicetur ſ. intrantis ſucceſſiue ſ. quemadmodū eiſdem Petrus poſſet ſ. intrantis vt non ſ. portat eſſentiali, & ſ. extrinſecā carentiā ſui ſ. intrantis &c. aliàs nunquā poſſet illo intrante ſ. deſinere. ſ. ſolū ſ. portat extrinſecā & contingentē carentiā ſui ſ. intrantis futuri, quę, ſi non deſtruit ſ. intrantis vt, non vt ex deſectu entitatis, ſ. deſectu intrantis ſ. deſtruit; ita cui Petrus ſ. deſtruit non ſ. portat eſſentialē carentiā ſui, aliàs redderetur abſolutē ſ. neceſſū; non cui aliud vt ſ. neceſſe abſolutē quam eſſentialem carentiā eſſendi; ſ. omnino contingentē, atque adeò auſferibilē, atenta nā Petri ex hoc

Verbo genita: ſ. tota ſimul & perfecta poſſeſſio: g. carentia æterna vt tota ſimul ſ. terminabilis, & perfecta: g. ſicut æternitas eſſentialis continet omnes durationes ſ. priores, & particulares, ita carentia eſſentialiter æterna comprehendit omnes ſ. priores, & particulares carentias: g. dato Petro in inſtanti vt, aut perſeuerat illam carentia, aut non: ſi vt: g. illo inſtanti datur Petrus, & cui carentia, quod ſ. implicat. ſi vt: g. carentia Petri non vt eſſentialiter ſ. terminabilis: g. non vt eſſentialiter æterna, patet conſ. & conſ. ad deſſinit ad deſſinitū; ſ. carentia eſſentialiter non æterna, cui deſtructio cadit ſub dominio Dei: g.

Aſſertio ſecunda

Dicendū vt Motus ſucceſſiui potuiſſe a Deo ab æterno dari: g. ſtatim ſuum concluſionis aliqua notanda premitto ſ. mihi & aliorum Doctorū, & Veritatē Veritas continetur. Primo, tempus, aut quodlibet aliud ſucceſſiuū a parte ante æternū, nihil aliud eſſe, quę motū à parte ante ſ. finitū; licet autē motus ſit finitus, ſi a parte ante nullū habeat parte primā, ſ. potius ante quālibet aſſignabilē determinatē, habeat aliā & aliā anteriorē, quam vel a Deo, vel a nobis ſit aſſignabilis, aut cognoſcibilis. Aliqua illarū primarū. ita cui eſt nā ſ. finiti.

Notto Motū ſucceſſiuū ab æterno non dari ſ. finiti, & æternū à parte ante, quia aliqua pars illius determinata ſit ab æterno, neque quia omnes ſumptæ deſtributiue ſint ab æterno, neque demū quia omnes collectiue ſint ab æterno. 1ª pars Suppoſitionis patet; quia ſi aliqua determinata pars eſſet ab æterno, ſequeretur quòd per totā æternitatē ſ. ab alia parte motus nunquā eſſet deſtruendi, vel ad tenendi: g. motus ſucceſſiuus non poſſet æternus contra Suppoſitionē; ſ. altera tota pars poſſet ab æterno, & ſucceſſiua alicuius partis eſſet ſ. tempore; ſ. ex partibus, quarū vna eſſet æterna, & alia temporalis, non conſtituerent motus ſucceſſiuus ab æterno: g.

Probatur 2ª pars: ſi omnes partes motus ſeriei, & diſtributiuè accepti eſſent ab æterno, nulla pars ſeriei ſumpta haberet aliā priorē, & anteriorē ſe, quia hæc, cum eſſet æterna, ſ. poſſet omnibus, ac proinde nulla eſſet prior reliquis illius; ſ. in nulla pars motus haberet aliā

gressy se, omnes partes motus esseñt simul, vt patet; g̃ dñe quæ non coexistunt motus successiuus: g̃ motus successiuus non durat ad æternum, quia omnes partes eius simul esse ad æternum. = Hinc ẽtg deducitur ratio tertij, quia si omnes partes motus collectiuè sumptæ essent per totã æternitatẽ, nullũ esset instans g̃ terminet assignabile, g̃ quo non esset simul pars motus futuræ; at hoc vt contra nãg motus successiui ẽtg æterni, qui, cum portet essentialẽ successionẽ ad priora, habent g̃ nullo instanti existere simul, vt patet g̃ durationẽ successiuã constituentẽ æternitatem à parte post: g̃ Notto 8º Motus successiuus non dicit æternum per affirmationẽ, sed per negationẽ partis collectiuè inclusæ, anteqũ non præcesserit alia, & alia absque prima, ita coniuncta à parte motus futuri à parte post, quæ solũ dicitur coniungi a parte post per negationẽ partis à parte post existentis, vltra quã non sit extensiua alia, & alia absque vltima. = Notto 9ª Vbi vtrq; certũ quod omnes à parte ante ebã possibiles partes motus priores, & priores absque vllo fine; vel, vt melius dicam, absque vlla quæ omnino possibilis sit prima, ita quia vllã ponendi nulla vt maior difficultas; quę solũ grauis quæstio syncategorematica; ly etiam, quia si partes posteriores, & posteriores motus possibiles à parte post vltimũ non habent; nec partes motus priores à parte ante possibiles, habebunt primũ.

Probat g̃ Minorẽ primo ex Aug. 8. de Ciu. Dei. nullatenus despiciendã: aut ly 1. p. q. 46. art 2. arg. Sed contra, quod fides articuli demonstratiuè probari non possit, quia fides de non apparentibus, vt dicitur ad Hebræos 11.; g̃ Deum ebe creatorẽ mundi, sic quod mundum indigerit ebe, vbi articulus fidei :::: g̃ nouitas mundi habetur totã per reuelationẽ; & ideo non potuit probari demonstratiuè = & stat g̃ respon. aut: Deum dicendũ quod mundus non semper fuisse solũ fide tenetur, & demonstratiuè probari non potuit, Ratio 2 Doct. vt, quia illa demonstratio non potuit niti nec g̃ naa mundi, nec g̃ non Dei agentis per voluntatẽ. Inde (aut) demonstrari non potuit q̃ homo, aut Cælum, aut Lapis non semper fuit.

Hinc sic arguitur: demonstrari non potuit quod Cælum, atque adeo, motus Cæli non sit de facto ab æterno, solũ ly diuina reuelatione cognitus: g̃ multo minus demonstrari potuit Cælum, cum que motu non potuisse ebe ab æterno, nec diuina reuelatione innotuisset cum possibilitas: g̃ motus successiuus a Deo æternaq; potuit: pro 1ª. a Deo fieri potuit quod quod non g̃ voluit manifesta contradictione; g̃ motus successiuus a Deo æternaq; nullo g̃ voluit agentis contradictionẽ: g̃ pro minore: quia quod demonstrari non potuit vt possibile, nullo g̃ voluit contradictionẽ; g̃ motus successiuus a Deo non posse æternari, demonstrari non potuit: g̃ pro maiore: quia quod non potuit demonstrari vt possibile, nullo g̃ voluit Patrũ g̃ Ecclesiæ; g̃ quia quia non g̃ voluit Patrũ g̃ Ecclesiæ, non g̃ voluit contradictionẽ, vt de se patet: g̃

Instanter dicta 8ª Sic: partes motus successiui priores, & priores possibiles à parte ante sunt finitæ: g̃ posteriores sunt partes motus successiui æternũ à parte ante; g̃ illarũ existentia successiua, nulla assignabilẽ habet difficultatẽ, quę cadat vbi non existunt, & vt considerãti patet notũ: g̃. = Ruesus: Deum condidisse Cælum, & motũ eius Cæleste, ita vt potuerit alio tempore ante fabricare; g̃ illo tempore ẽtg illud Cælum fabricaret: g̃ ẽtg potuit g̃ alio tempore anteriori; g̃ illo ẽtg Cælum fabricauit: g̃ ẽtg potuit g̃ alio tempore anteriori, & sic in infinitũ: g̃ potuit motus Cæli ab æterno fluxisse.

Armantur argumenta.

Primo contra Mam dñs arguitur sic: possibile vt dare creaturã derogantẽ absolutæ, & supremæ dominij Dei; g̃ creaturam ab æterno fluxisse derogaret supremæ, & absolutæ dominij Dei: g̃ possibile vt creatura ab æterno fluxisse: maior vt notta; minor patet: Deus g̃ infinitã creaturas reducere potuit sub actionẽ absolutæ dominij; g̃ creaturam ab æterno fluxisse non posset a Deo quouis reddi: g̃ talis creatura derogaret dominij Dei: patet minor: quantumuis Deus Deum annihilare creaturæ æternæ, non posset præcedere æternæ durationẽ: g̃ Deus non posset quando, & quomodo Deus annihilare creaturã æternã, nisi vt certũ, quia quocunque instanti annihilationis designetur, semper antecederet Deum talis creaturæ annihilare. ann vt certũ, quia quocunque instanti annihilationis designetur, semper antecederet æternitas, quæ duraret.

Confirmatur: Repugnat creaturæ destructibili a Deo per totã æternitatẽ à parte post: g̃ & a parte ante; g̃ illud Deum vt, quia a Deo talis creatura fecerit supremæ Dei dominij: g̃ 00 Lancq Patrũ Deum vt. = Secundo: possibile vt cum supremo Dei dominio quod Angelus, aut hoc modo ab igne creatus nequeat destrui absolutè per quingentos, aut mille annos sequentes: g̃ probatur vt quod creatura quælibet

nequeat destrui a Deo per æternitatẽ; & talis esset creatura Vt per se patet: q.

Hoc arguty quod multipliciter
instauratur à Sent. Cont. Cadj Vt, & efficacia resoluitur contra Aduersarios, Æterna Carentia Petri: non minus
conuenit Supremo Dei dominio penitus eas nihilo redigere, quo nihil reducere, & entitatẽ penitus; & statuta Carentia
Petri ad æternum, non posset illa reducere, & entitatẽ penitus: q illa æterna Carentia derogat dominio Dei. Maior
Vt Euidens; minor patet: quamuis Deus vellet destruere Carentiã Petri, non posset, quia dare æternã durationem
Carentiæ, quia quocunque instanti destrueretur, & retineret eã per totã æternitatẽ: q Deus non posset quando,
& quomodo vellet talẽ Carentiã destruere. = ~~Instantia patet~~

Item: Cursus: Carentia Petri, & destructibilis
per totã æternitatẽ a parte post, ne lædat Supremum Dei dominium: q nec a parte ante = Suppono: & æquabile &
cum Supremo Dei dominio, quod Carentia Petri modo & olim non posset a Deo destrui per quingentos, aut
mille annos antecedentes: q & tolerabilius Vt, quod non posset illa per totã æternitatẽ & dare. quamadmodum
q & paulatim Petri, qua Deus suo arbitrio auferet nunc Carentiã illius, suo & æterno dominio, ita & æterna
illius & aufert, qua & daret & Vatione sui arbitrij æternã illius Carentiã. iudico q & cadj Vt, & efficatia penitus
contrarij premi & æterna Carentia creaturæ.

Veru & ad arguty negantis creaturæ & annihilabilis a Deo absolute,
quia sine sua creatione ex nihilo, non potest non se & nihilo declinare; creatura ens ab æterno condita a
Deo, & ex nihilo facta, accipe nullum se habeat & tyrannicum, cum Vatione a Deo & velle, annihilari
non posse; & ex suppositione vero sui æterni creationis & audeat æternã durationem, & non & necessitate sui
nati & & deliberata, & consiliaria Dei determinati & liberè decernentis sui creationem & dotauit; inde illa
necessitas durationis æternæ non & ducitur a nãa creaturæ, & a libero decreto; sic Dei Legati minimè lædit
sui domini Vt & multis gaij quicunque sit.

& Vt summamus ad plura pauca difficilia, quæ hic geminantur,
Sciendy Vt quod & quacunque creat. sunt distinguenda duo decreta, vel vnum per oràm ad duplicem terminum
omnino dualy; primy quod tendat & Vt & ex nihilo producendo; ita Vt quod Deus liberè velle destruere caren
tiã creaturæ; Secundy quod tendat & tempus & quod Vt & coercenda illa productio: Vat. primi decreti nulla
creatura Vt quæ annihilabilis non sit, immo iure sui creationis & portat prædicata & ex sui electa ~~ex~~ annihila
tionem: Vat. vero Secundi & portat necessitatẽ & obtinendi & illo tempore. pariter dicimus de creatura producibili
ab æterno, quæ quamuis iure sui creationis sit annihilabilis qui decreti illi creandi hanc potestã & dederat,
tamen Vat. decreti illi producendi ab æterno, & fert æternam durationem. & sic stat ad 13. & 14. & 15.

& Dices:
illa creatura esset incorruptibilis ab æterno, Vt fatemur; deinde esset ab æterno corruptibilis: q esset corruptibilis, &
non esset ab æterno quod & licet: prob. minor: nulli esset assignabile instans & tota æternitas a parte ante, quo, &
ante quod, Deus non potuerit illi creaturæ destruere: q posset eam destruere omnibus instantibus æternitatis; &
hoc Vt esse ab æterno corruptibile: q. = & negatur: & ducat Deus ignem ab æterno, & ignis aplicatus stupæ, tunc
& ignis combureret stupam ab æterno: q stupa esset ab æterno corruptibilis.

Item arguty & Carentia æterna creaturæ, quæ
esset destructibilis, & non esset ab æterno; quæro nulli esset & instans & amplitudine æternitatis, quo a Deo non posset
destrui: q esset destructibilis, & hæc non esset, cum Suppositum ab æterno. = Igitur N. minor; ad 1.am concedo
ante: distinguo 2.dam: eo posset eam destruere & omnibus instantibus distributiue sumptis, concedo; & omnibus collec
tiue, N. 2.da. = Posset itaque Deus destruere creaturam & quocunque instanti determinato, quia quodlibet instans ita
sumptum suppone ante se totã æternitatem & qua creatura existebat, & consequenter non ab æterno, & tempore crea
turæ & durabat: non posset & omnibus instantibus collectiue sumptis, quæ ita & omnem æternitatem & qua Supposi
tum & ultra creatum.

Ad & stationem dico ignem non combureret stupam, quæ Suppono esse ab æterno, etq & si
virtute omnimoda comburendi haberet; illa tamen posset durare & quocunque statu determinato: Ratio Vt,
quia & suppono & premi miraculi, Sequitur aliud, quod hoc sit ita nata ignis, Vt fateri teneantur aduersarij
& igne babilonico. Aliud & euenerabat ione ab æterno ponitur, & opponitur & tempore, sicut infantis & Petro
Matris non & unit & Vegetare, & alia officia, quæ & sibi statim & eminunt ille nato.

Dices: Non Vt in
Deo minor Virtus, & ad citra ad creandy, quæ ad annihilandy: & & Deo non Vt Virtus annihilandæ creaturæ ab æterno:

g nec g ipso vt virtus creandi creatus ab æterno: g creatus a deo ab æterno condi, prorsus repugnat. = Regula
Satis æquivoca vt; ad illg cui repugnat virtus dei tg creatus, qui annihilatus vng esse potentissimus, & ab æterno
deo conuenire; nihilominus ex potentia annihilandi creatus ab æterno, non sequitur ipsa creandi ab æterno
creatus; Vatio vt, quia quod ab æterno creatus non suppositur sub esse ad sui creationem, alias posset deus
tg creatus ab æterno, itrum ab æterno creare, quod vt patet: quod vero annihilatus, suppositur sub esse, inde
existens creatura ab æterno non potest ab æterno annihilari. = in forma distinguo maiorem: non vt minor
attinitur ad creandum creabile, qui ad annihilandum annihilabile, concedo; ad creandum creatus, & ad annihilandum
annihilatus n suppono. concedo minorem g nemo vt supra; & distinguo conseq: non vt virtus creandi creatus
creatus ab æterno concedo seq. absolute n seq:

Arg vo: Nulla res cuius carentia precedit necessario cum existentia,
esse potest ab æterno; g nulla est creatura cuius carentia esse non precedat cum existentia: g nulla vt creatura
qui posset esse ab æterno. Minor vt a nobis concessa, sequitur ad creationem suppositum rei sub non esse ad suu esse;
ac inde cum carentia suppositus ad cum existentia. tg maior probatur: omnis res potens esse ab æterno, potest occupare
& alter quidem totu æternitatis a parte ante; g res, cuius carentia precedit necessario cum esse non potest alteri
quidem totu æternitatis a parte ante: g maior & cetera vti vt nota; minor probatur à parit æternitatis a parte
post. nulla res, cuius carentia potest subsequi ad suu existentia, valet occupare æternitatis à parte post
ideoque solus deus, cuius esse excludit omnis carentia g æternu, æternus vt a parte post; g omnis creatura
carentia sui esse potest subsequi illius existentia, qua g omni instanti habet contingentia vt sit, & non sit: g.

Vegetus Vatio,
& simul occurritur solutioni tg supra insinuate: ad annihilationem requiritur tg non solu naa, g etiam tempore
supponi sub esse: g pariter ad creationem requiritur quod res, non solu naa, g etiam tempore suppositus sub non esse.
aut pretereq quod vt certu, probatur: annihilatio vt resolutio rei g pure nihil, seu transitus de esse ad non esse;
g nihil, & esse, seu esse, & non esse non possunt g duo g indivisibile instanti associari: g ad annihilationem requiritur
tg esse g instanti realis antecedenti; g creatio non vt aliud quo transitur de non esse ad esse: g ad creationem
ng requiritur quod res precedat sui non esse, non solu Vatione, g etiam realiter, aliàs esse, & non esse possent
g duo instanti g divisibili associari.

Argnty via qua ducitur, nimiru quod ad creationem debeat supponi tg sui non
esse, vi, & efficatia habet, g fallitur, quia nunqua concessimus illg principium; g ulty: quod ad æternu creatus
non suppositus sub esse, sicut quod annihilatus; illa tg principio multu distat ab ista: quod creatus suppositus
sub non esse; hæc autg falsa vt, quia non esse non vt ratio à priori creationis, g toty carentia subsit & eoquo
res fiat; ideoque ducitur g dulio tutu & invisibile, id vt & excludens subsit & eoquo fiat, vt satis denotat
tg ex g sicut g generationibus denotat gaiuu g tuantg naa & eoqua æquilibrio fit, ita in creatione denotat
carentia in ipsoru gaiuu, & hæc vt supra creationis à generatione.

Iam g contrat non requiri ad creationem transitu
de non esse ad esse, hic tg solu g precedit g altioribus transmutatiuis, creatio autg non vt altio transmutatiua, nec
dependens a subo, g solu ducit pluralitatem simplicis rei cum dependentia à principante, & eoquo fit quod ad creationem
nec tempore, nec naa precedit non esse; g solu requiritur quod non precedat esse. Permitto quod ad annihilationem
suppona esse g instanti ante, quod longe falsu vt, sicut non requiritur ad generationem simplicis, aliàs in instanti
generationis non daretur primario recedens vti ostensu a nobis fuit; & nego paritatem creationis.

Vatio,
vti saepe, ita vt: annihilatio tendit tg simpliciter durantg, quia vt res existentis g altu, duratio autg & ad hoc g
g dict. 19 g. t. attenditur tg quod a nequit vt altu: tandiu tg res durare dicitur, quandiu g altu vt. & non dg vto
1300. g trii annihilationis vt res tg quod vt g altu: g tg quod dicit durationem, & eoquo ipsero quod cum duratio
g portet instans, seu tempus quod connotat, necessario requiritur tg annihilabilg supponi sub tempore, & sub eo
g aliquo reali instanti; ad creationem vero non requiritur tg creabilg durare sub non esse, g solu quod decat essentialg
dependentia a causa aquo esse g altu habet, nec aliud contrat attenta naa, & definit creationem.

Scotus dicit: quod
licet res creata non dicat essentialiter necessitatem existendi, g sua & sue æterna sit, sive temporalis connotet
libertatem dei causantis: g g portet essentialiter contingentia & existendi; g nihilominus res necessario antecedit sub

sui non esse: g. pdta minor: huiusmodi rei essentialiter ꝑportat ꝓpossibilitatẽ existendi antecedẽtẽ sug exꝯ, ꝙ hoc ita non potest esse, qui sit sui non esse ante: g. maior vt certa, quia rei que necessario non existit, potest absolute non existere; ꝙ illud posse antecedit sug exꝯ: g. minor pdta. rei ꝑportani essentialiter ꝓpossibilitatẽ, antecedẽtẽ sug existẽtiꝫ, ꝑportat essentialiter constitutiuꝫ ꝓpossibilitatis; ꝙ constitutiuꝫ ꝓpossibilitatis vt carentia existendi, cum non repugnatia ad existere: g.

Concedo ans, & seq; & nego minorẽ sumptã: ad pdtam distinguo maiorẽ: essentialiter ꝑportat ꝓpossibilitatẽ triplicẽ, concedo maiorẽ: existentiã, vt maiorẽ, & minorẽ: ad 1ꝫ dicitur pro tanto maiorẽ dico quod huiusmodi rei potest absolute non existere, ꝙ non necessario, ꝙ contingenter, inde illud posse minorẽ non vt triplicẽ, ꝙ existentiã. ad pdtam minorẽ, distinguo maiorẽ; ꝑportat constitutiuꝫ ꝓpossibilitatis triplicis. Concedo. existentiã, vt maiorẽ; & distinguo minorẽ: constitutiuꝫ ꝓpossibilitatis triplicis, vt minorẽ, & existentiã concedo minorẽ. & vt seq. = Alia vt ꝓpossibilitas triplex, & existentia alia; prima dicit ꝙ hereditia, & secunda orone pratoru essentialiu, non repugnantiã existere; secunda vero ꝑportat libertatẽ Dei qua potuit creatura hoc tempore ꝑdurare, & non hic; hoc aũt omnino contingens vt creatura; illud necessariũ; ꝙ illa non repugnatia non datur aliqua carentia, ꝙ omnino requisitur.

Ad pariatẽ eternitatis a parte post, quod nulla rei existit exclusiua sing carentie subsecute ad sui esse; ꝙ non ideo excludit ꝓpria quia ex libera Dei determinatione potest existere carentia sui ꝙ eterni: Imo ex hoc conferunt sentẽtie, quia sicut Deus creatura existere decreuit, concessit priuilegiũ ꝙ finitudinis, ita vt excludat sing sui, quare non concedet illi vt excludant intrinseca temporale. Preterea, aliud vt quod ad esse creature ꝓsit subsequi non esse, g patet; aliud quod deberet sibi secundi, quod nego, alias Angelus, nec anime rationales ꝓsunt ꝙ eterni durare, g vt falsũ: inde ctra nego g ad esse creature deberet antecedere necessario non esse, quamuis ꝓsset.

Arg 2: de eterni eternitas vt interminabilis vita, tota simul, & perfecta ꝓsessio; ꝙ ꝓsessio vite perfecte, & interminabilis repugnat creature: g & eternitas. minor pdta; creature repugnat quod sit actus purus; ꝙ ꝓsessio vite interminabilis, & perfecte dari non ꝓtest sine actu puro: g. pdta minor; qui ita arguit, contrahit actus perfectionẽ vite, cum exclusione totius potentialitatis; ꝙ hoc vt esse actu purus: g. ideo que eternitas vt attributa ita purus Dei, vt nequeat creatura conuenire. = Argutur intrinsece ꝙ eterna carentia durationis, & eternit a parte post, qua vt ꝙ actus perfecta & interminabilis vita a parte post, qua Dei, & excludens que potentialitatẽ a parte post; & trans communicatur creature.

Ad 1ꝫ g illg definitionẽ Loqui ꝙ de eternit per essentiã, qua vt qua Dei, nulli communicabilis, vel de eternit participata ideo a Deo, qua potest creatura conuenire; hoc aũt eternitas non vt durationẽ infinite ꝙ finita, hoc vt ad triplicem conuenire creature, vt cum non vt actus purus, de cuius concepta vt excludere omnẽ potentialitatẽ a se, & sui rationẽ, quod non decet creaturã, ꝙ potuit sua nãa ꝓsibi conuenire. Inde arguit ꝙ habet contra plurimos negantes ꝙ finitã ꝙ actu, & alias hic concedentes creaturã ꝙ finitã durationẽ. Non aũt aliter opinantes non strangit.

Diluuntur argumenta secunde assertionis.

Arguit 1: si excluderet ab eterno motus successiuus constituens tempus ꝙ finitum, & eterni agatur ante, totus ille motus, tempusque, transiret ig ꝙ hac nra duratẽ, g motus esset ꝙ finitus, & non esset; esset, quia suppono numq, non esset, quia esset ig tranciatus; ꝙ ꝙ finitã repugnat successiue pertranziri: g & quod dari ꝓsit motus ab eterno & excludatur ꝙtemporẽ eterno a parte post, quod quia ꝙ finitã vt, numquã, pertranziri ~~tempus non~~ potuit: g motus a parte ante eterni, quia ig necessario transiret, eternus non esset?

Concesso ante, nego seq. ad pdtam distinguo maiorẽ: esset ig tranciatus la parte, qua finitus vt, nego: la parte qua vt finitus, concedo, & sub eadẽ distinctiõe minorẽ: quemadmodũ dicimus ꝙ secundo, g linea versus orientem ꝙ finita, non esset successiue pertranibilis versus illg partẽ, quamuis esset pertranibilis versus occidentẽ, quia versus illg partẽ non esset ꝙ finita; ita dicimus de motu, quia parte qua ꝙ finitus vt, & eternus, nimirũ a parte ante, pertranibilis non esset, quia a quouis tempore determinato ꝙ fuit ascensus a parte ante, versus hanc eternitatẽ non ꝙtenetur aliqua pars, que prima sit, ita vt non ꝓsit esse alia, & alia

antecedenter sine fine; quod autz verum nry tempus finz habeat, nihil refert, & sic patet ad oppositionz dicentis: à parte post; quia licit infinitz a parte ante, & non finiti a parte post.

Arg. 2°: si motus esset ab æterno, esset same ptes constituentes motz; sed hoc est impossibile: g. & quod motus sit ab æterno. maior vsz certa, & minor probatur: si partes constituentes motz essent ab æterno, ab æterno essent partes priores, & posteriores, sed autz est impossibile: g. maior est certa, quia partes priores, & posteriores sunt partes constituentes motum. minor probatur: si partes priores, & posteriores essent ab æterno, simul durat & essent; & desinit; sed autz est impossibile, & contra arg motus successiui, aliàs nulla illius esset distinctio a re permanente: g. maior; qua esse post difficultas patet; quia si pars posterior, non esset simul cum priori, & posterius illa, sequitur euidenter illg partz non esse semper, atque adeo non ab æterno, contra suppositionz.

Et hoc arguitz & vsz Achilles sentitz contrarz, & ster Aff. communis, magis fiat notz, ita illud pregeo: possibile videtur quod sit ab æterno aliquod totz existens a parte priori, & posteriori; & tales est motus: g. patet maior: pars posterior non posset esse illo tunc, in quo esset pars prior, aliàs simul esset contra successionz; & pars prior esset illo tunc & desinit: g. pars posterior & desinit esse non posset: g. consequtz a parte priori, & posse esse non potest esse ab æterno.

Replicatur amplius: nulla potest assignari successio a parte post, quz non sit adductiua alterius, & si successio fuerit ab æterno, a parte post, quz non sit adductiua alterius & æterny: g. nulla potest assignari successio a parte ante æterna, quz non sit adductiua alterius. patet cia, quia sicut successio a parte post sit descendendo, ita successio a parte ante ascendendo; & in successione quz sit descendendo, una pars adducit illg post: g. ascendendo una pars est adducta ab alia ante: g nulla est prior altera, & consequentia, patet cia, quia signata quacunque, adhuc restat alia ante illa.

Negatz quod valde magnificatur, ita sit demonstratiue, indicatiue, manifestè instatur & desinit a parte post, siquidz non minus motus a parte post existentia essentialiter per partes priores, & posteriores, quz motus æternus a parte ante; & tamen ille motus æternus non habet simul partes priores & posteriores atque diuendo æternitatis a parte post: g. pariter motus æternus a parte ante = Nunc; & æterna existentia motus illg primo arguitz; existentia motus æterni debet constare duplici existentia, una partis ~~æterne ante~~, priori, & alia posteriori: aut g illa existentia sunt simul ab æterno aut non: si 1°: g non est inconueniens quod existentia successiue sint simul. si 2°: g absque simul existentia, datur ab æterno existentia successiua. = 1tz & probatur motus, qui & sua positalitas æterni sit, illg primo arguitz, siquidz & sua positalitas contrahat parte priori, & posteriori positalitas.

Nec aliquid concitur si dicas & motu æterno a parte post, & positalitas motus dari positiuitatis Syncategorematicæ, & non & altas; non quod aliquid concitur, quia & datile sint, duratio vsz in te permanentz, quo successiuam, vt successiua; & tamen datur duratio altu æterna a parte post: g. minor probatur & Angelo, & una spirituali, que per connotationz licèt decreti & æterny existentiæ, excludat alia, & ne, nec dy existentia sui primi instantis, & secula sæculorum, & etiz per totz æternitatz a parte post, quia quicto licèt Dei de facto nulla habeat existentia illg durationis, quz, si ab ipseo non excludat, illo tamen relegat beneficio existentiæ.

Ad arguitz Concessa maiore, & minore; ad 2tionz distinguo maiorz: ab æterno essent partes priores, & posteriores determinatæ, nego maiorz: & determinatæ, concedo maiorz, & minorz: ad 3tiam 2tionz distinguo maiorz: si essent ab æterno per negationz partis priorz, & posteriorz, concedo maiorz, & minorz: per affirmationz alicuius partis quz determinate sit prima, aut posterior, nego maiorz; & minorz. ad vltimz 2tionz distinguo ani: si non esset simul cum priori per affirmationz, aut determinata, & suppositz. per negationz, & determinationz nego ans. = Ad 2m & maiorz: ad 2tionz nego sequelam sit maiorz, & minorz, quia & æternit motus successiui, non datur aliquid tunc ita determinate, vt aiunt, & non sit sine fine designabile.

Solutio contrat & notandum illg vbi dicimus motz successiuz dari æterny non per affirmationz alicuius partis, quz determinate prima sit, aut posterior, & per negationz alicuius partis priorz, & posteriorz quæ sit determinata. quia quacunque assignata, semper ascendendo restat alia, & alia sine fine designanda, ita vt entitz non possimus nec a parte priori, nec a parte posteriori, quod etiz videri & motu æterno a parte post, eque nulla

designantur pari que prima sit, alias sing attingeret. & sic non fuit æternus: q. sicut motus dicitur æternus à parte post, quia caret fine, ita dici potest æternus a parte ante, quia potest carere principio. nullo ing tempore sive realis, sive imaginario cogitari Deus potuit, quo non posset cogitare Deus posse Mundum creare & motum cui; sicut ing Dei initio nondum erat, ita nec motus.

Sed ing quinto arguitur nyong tuy stellerty tranquillit mansury, quamvis alias, & alias solutiones adhibeamus, & hoc ideo vt, quia te decipit motus definitio, & illa ing cogitari motus alicuius partis primo, quo determinato motus æternus non habeat; vnde si cogitari partis vnius, cogitari necesario posterioris, quia ante illa vt alia; & hac alia in etig cogitat summitur, vt posterior, quia ante illa etig vt alia; & hac alia, in etig cogitatur, etig vt ~~hac~~ posterior, quia ante illa etig vt alia, & alia ascendendo sine fine. & quo videtur quomodo ipsarte posteriori nyong quicles, & quacunque posteriori designata, alia & alia posterior sine fine remanet designanda, & quatur q. motus sucessivus dici æternus non quia alicuius harc partis esse primo & hanc posteriorq. quia negari hanc esse primo, & hanc posteriorq. per alias rationes.

Ad replicationem dico quod vna pars vt addatur alteram quoad designationem, ita vt designatio vnius sit educta a designatione alterius sine fine: inde distinguo minus sequens: nulla vt prior alia determinate, concedo; determinate, nego seq. quia quacunque signata, alia prior, & alia alia relata, sicut diximus de infinito, quo ea parte qua finity vt, aut finis, aut principij non sumitur; sic qua constat motu æterno a parte ante non esse finity sincategorematice, & pro, quia caret principio ad æterno, per æterno illius ad ultrorq.

Arg 3: modale per motu transit ad vno loco ad alium: q. alium ad æterno motu, transiret de loco quo a deo creatu foret, ad alium acquirendu: q. vel in toto instanti quo creatura esset, vel in instanti mediate sequenti: non primo, quia esset illo loco, & non esset, esset, quia illo supposito a deo creari, non esset, quia transiret ad alium, quod fieri non posset, quia loco relinqueret. Non vq; quia in instanti creationis non moueretur, q. precederet aliquod instans sine motu, ac pide motus instanti sequenti sequeret, & haberet partes primo, & æternus non foret = Hoc arguit Gabr habet difficultatz motu temporali, nisi D. Thomistas illius Author vellit aliquis non posse Deu facere, quod alij moueatur eodem instanti quo fit, quod absurdu non audebit ille.

Distinguo ans: modale per motu finity transit ad vno loco ad alium, concedo ans: nec motu finity, subdistinguo: sumpty distributiue, id est Nationem unius, aut illius partis, concedo. sumpty collectiue, nego suppositu; quia motus finitus collectiue sumptus, & quoad omnes partes suas sub collectionem cogitatas, ita succederet omni loco priori a parte ante, vt impossibile sit, vt duy relinquat, & adquirat alij, quia illa derelictio, & adquisitio loci, vel vt condistio motus finiti, vel finiti distributiue accepti, quia ante quilibet parte motus foret; necesario supponeretur modale falso loco anteriori, & falso, & deo sine fine, & sic

Iq nego etig suppositu consequentis, quo supponitur Deus Mundum creature, & aliquo loco determinato, quod vt falsu, quia quicunque locus designetur a quo recedat, q. anteceperit alium a quo recesserit; & alicui, & alibi omnino indeterminate, & sine initio a parte ante. & sine etig negamus aliud suppositum finity indeterminate successivo, quia possibile vt detur aliquod instans primum, quo non detur aliud, & aliud determinate quo motus ille fieret. quemadmodu ing non vt designabile instans aliquod determinatu quo fieret creatio alia, ita nec instans aliquod determinatu quo motus posset ad hoc locu dd alij, quin antecedenter non sint finita loca derelicta.

Arg 4: Quinto supponendu vt duo verissima, primu nullu esse determinatu partu motus adequ non antecesserit corruptio alterius partis, vel quod in illo instanti quo datur una pars motus, non precedat alterius corruptio: 2 instans partis corrumpende precedat durat, & tempore suam corruptione. & arguitur sic: si motus esset ad æterno, corruptio motus esset ad æterno; sed non: q. maior vt certa, quia sicut & totus non datur motus, qui detur accessus, sine paulatio unius partis, & recessus, sine corruptio alterius; ita nec motus ad æterno, qui detur accessu, & recessus ad æterno; sed hac ing vicissitudine motu naturaliu consistit. minor patet: ad corruptione requiritur quod pars corrumpenda precedat tempore sua corruptione; sed illa precedentia non potest esse cum corrupt ad æterno, quia quod vt ad æterno non potest suppponere aliud tempore prius: q. Distinguo maiorq: corruptio motus distributiue sumpti, concedo maiorq: corruptio motus collectiue

sumsit, nego suppositu, & sic cadit illatu minoris: quia motu ab æterno æparte ante, sumpto distributiuè, ita non infertur una pars corrupta, vltra, & alia corruptio sine fine precesserit, ita vt prima corruptio sit omnino prima. Sumpto vero motu collectiuè non potest dari corruptio, quia deficit successio, qua corruptio constituit; & ex quo constat ad oppositu, generationis maioris, siquidg accessus, & recessus ab æterno, non vt partes collectiuè, sed distributiuè sumptarum, ng vnquam designabitur accessus, & recessus vnus, quin precesserint infiniti accessus, & recessus æparte ante. Constat 3tio ad minoris 4tionem, quia quamuis entitas partis precedat suo corruptione, precessit eig alia corruptio ad illg entitatis; & ad illg corruptionis alia entitas, & ad illg entitatis alia corruptio sine fine, & sic nunqg designabitur aliqua corruptio prima.

Commentaria in Libros de Generati one, et Corruptione

Quodg de Generat. Libri Phi nequeat nasci, & interire corpora affectiones examinat; inde tractatu hunc ita fecit. De ortu, autg & tractu eorum que nãa gignitur, tractum que. Primum in omnibus, tum causas, tum Rationes eorum distinguendo, dicamus oportet. Itaque quod primo Libro exactat Phs pertinet ad Generationem, Connexionem, ac corruptionem; quod vero ad diuersos corporum accidentales motus. Non vero que vtiliora fuerunt, & ad duas scholasticas necessaria, nullo modo pretermittemus. Cætera vero, attingemus breuiter

exponitur diffinitio generat. substant.

Suppositu vtuti inconcusso dari vera substantialis generationis. Cui nãa exactat Phs 1g lib. 12. Metaph. 1g 800 lib. 1. cap. 2. tex. 23. sui Verbis: At cum toto mutatur, nec sensibile quidquid vt subtoto idg permanet, sic generatio venit, vt cum exisset toto semine sanguis, aut ex toto aqua aer fit, 1g quod vt talis generatio vnius vt, & alterius corruptio. ex hoc verbo, aliter ab aliis nãa generationi exprimitur. Mutatio totius toti, nullo sensibili manente, vt subiecto Codg.

In hac diffinit mutatio vt genus quo omne aut cum generat accidentali; Cætera vero particula explicant differentiam vtriusque generat, non tñ sec aliq mutationis, siue alteratis, siue augmentatus, subtoto aliter se habet substantialiter. Totius toti significat degradi toti compositi veteris, & aliud de nouo erigi, non tñ se toti, sed tñ partis nobis, videlicet substantialis forme, vna tamen eiusdem aliud vt, nullo sensibili remanente vt subto Codg, quia licet mãa remaneat, inde sensibilis vt & quamuis permaneret cum quanto sensibili sibi coæua, bene dicitur non remanere sensibile, id vt idg sensibile subtoto compositi sue vtraque forma substantialis. quod optime denotat 1g subto Codg.

Hec diffinitio generationis non vt essentialis, quia absque mutatione totius toti datur generatio; siquidg generationis sint duæ, & asserente duas formas substantiales inuicem esse, vna mãa asseruat, datur vera generatio; & tamen non datur mutatio totius toti; sed transitus ad vnum cum permanentia alterius: q. = Ouersus: si mãa non esset sub forma, & transiret ad aliquod habendg, nulla remaneret, vti accidit recepto primo toto, daretur vera generatio; sed non per mutationem totius toti vt per se patet: q. Inde stando vt communi diffinitioni, asserenti generationem esse gaudentem vel existentem subiecto transeunte de non esse ad esse.

explicatur diffinitio generationis viuentium

1g Phs. qui theologi pnominatur conferant diffinitionis viuentis, quæ ita vt: ortus viuentis a viuenti a principio conuncto, similitudinaq. ortus, seu gaudens vt genus ad generationem viuentis, non viuentis, viuentis denotat differentiam vnius, & primus generationis, quia sola gaudens vt viuens, a viuenti. exactat generationem hominis v.g. a sole, qui non vt viuens. a principio denotat principium actiuum; inde formatio Euæ ex costa Adami non fuit generatio, nec Adamus Pater Euæ, nec illa filia, quia costa quæ principium passiuum. conuncto, significat quod viuens debeat generari ab aliqua mãa generantis viuentis, qua coniungatur

principiq; altiuq; genito. vt Verbo Seminali: Vnde si Demon medio semine diffuso ad aliquo animali, & transiato ad Secos Seminij cuiusq; speciei, formaret genitq, non foret filius illius, i animalis, cuius semen foret in similitudine naq; denotat quod effectus habeat similitudinem suo principio p naā specifica. Vnde generatio Vermiq; ex carne putrida, & animali mortuo, non vt vera generatio fuerit, propter dissimilitudinem naq;.

Cum definitio mutuo recepta a Theologis, & Philosophis, & quia que inter Theologos grauissima surgere difficultas, videlicet, quare Spiritus Sanctus non vt filius Patri, & filij, & quare illius processio ab vtroque non dicitur generatio? Siquidē de illa inquisitio processione verificantur omnia que p definit. & proximum. vt enim dictum, seu origo fluentis a fluente principio communicato, nimirq; altiua voluntate, p similitudinem naq;, quia sp. S. similis vt Patri, & filio p essentia.

P. Vazquez ait illg processionē non esse generationē, quia nullum non precedit sp. nec vt Verbo, quod vt similitudo sortis obtinet; & vt Amor = P. Suarez, vt facilius difficultatē, suppont Diuina esse p stellett Complicem, & ait illg processionē non esse generationē, quia non vt per intellectū, vt una assimilatiua, & per voluntatē, qua assimilatus non vt; Vnde etiq si Spiritus sit similis in natura non vt & sua processione, sicut vt filius procedens per intellectū = P. Zuniga in addenda Echalaz assignat discrimē q eo quod Spiritui Sancto non communicatur naq; diuina p se naq, quia p sp. S. non vt secunda, sicut vt filio, & ideo nullus processio vt generatio, & non illius. Alij aiunt, quod processio Verbi vt generatio, quia precedit ab Vno, non vero Spiritus S. quia precedit a duobus; & Patre, quia quod precedit ab Vno, potest dicere similitudinē cum illo, non quod precedit a duobus, vt duo sunt; licet in diuina similitudo possit esse in Vno cum pluribus Deis, non tamē cum pluribus, vt pluribus, quia plura vt plura portant diuersitatē. Vnde do Spes similia sicut quoq; qualitas vt Una. Cum in sp. S. vt precedat a Patre, & filio vt duo supponita sunt, quia precedit vt Amor, & Caritas, Caritas autē inter duo necesse vt esse, ideo non cadit similis sortiter p totū identice, nec vt genitus, sicut Verbo. quamvis vt diuersis modis. nobis sufficit auferre difficultatē: reliqua vero soluenda.

Soly contra diffinitionē obijciuntur duo; primo quod Verbo Diuino non vt similis Patri in naā specifica, & vt una numero filius = Secundo: quod generatio multi vt vera generatio; & tamē multus non cadit similis generanti: q. Ad 1m duo q inter Patrē, & filij datur strictissima similitudo videlicet per identitatē naq; atque adeo strictissima generatio; assignauit similitudinē p naā specifica, quia nobis notiorē, vel quia a similitudine specifica fit optime arguti ad similitudinē per identitatē, si in illa sufficit ad generationem melius sufficiet similitudo per identitatē. = Ad 2m duo non loqui de generationibus naalib, & per se stantib; illa vero monstruosa generatio non vt nec naalis, nec stanta per se a generante.

explicatur quid sit conversio.

Conuersio vt transitus vnius rei p alia: constat q conuersionē exigere duos terminos positiuos, vnū a quo, & alium ad quē, vt conuersio ligni p ignē, quē vt transitus vnius formē p alia, per quod distinguitur a generatione, cuius terminus a quo negatiuus vt, & tuus ad quē positiuus. quemadmodū in exportat conuersio duos terminos positiuos, ita illg duos negatiuos, quia sicut ligni conuertitur in ignē, ita non ignis p non ligni, ng forma ligni erat non ignis, & postea p productū igne vt non ligni. Vnde sicut ligni p ignē, ita non ignis p non ligni conuerti necesse vt.

Conuersio alia vt substantialis, alia accidentalis: prima verificatur inter duas substantias, quarū una succedat loco alterius, non per contrarietatē vt aliqui minus bene existimant, quia substantia nihil vt contrarij, Vera conuersio accidentis in verificatur inter duo accidentia = Conuersio substantialis, alia vt formalis, alia totalis, prima, quando stante eodē subō, una forma conuertitur p alia: Ita quando stante eadem forma, succedit alia subō, vt si aliqua forma foret successiue sub duplici naā. ista conuersiones sunt partiales; alia vt conuersio totalis, & vt totius p toty, & vt trans substantiatio, sicut totius substantiq panis p corpus. dctr. Alij vlteriūs sunt conuersiones, quarū notitia nihil omnino necessaria vt; ideoque

Theologi vt illis abstinendū.

Disp. Ia

Quodnam sit subjectum accidentium

Supponō alia esse accidētia quæ sunt propria maīe, alia quæ sunt propria formæ; de istis hīc non quæritur, sed certe ut singula sua sustentare accidentia, sicut anima rōnalis Solytatē Voluntatē, & alias habitus scientificos, & virtutes supernaturales, alia quæ spiritualia. Solū q̄ quæritur de accidentibus rendentibus esse à maīa & quæritur An sola maīa, An totum compositū recipiantur. Pro quo Scienda subtā aliud esse habentis illud videlicet quo accidentia recipiuntur mediatē: aliud denominationis totā; sic totum non denominatur videri, & scire, ab scientia, & visione recepta mediatē pota divina, & intellectiva.

Prima sent. est Thomistarū, cui fauere videtur S. Th. suffragantur Mr. Mag. Bur. Cagetan. Cāj. Varg. tom. 2. d. 3. q. Alii asserentes accidentia recipi mediatē toto composito = 2a sent. docet accidentia recipi mediatē maīa prima; compositū vero esse subtā denominationis. ita Doct. disp. 12. Metaph. Auctores asserens quantitatē esse maīam. Conimb. Alii = Alii aiunt accidentia, præter quantitatē subiectari toto composito ratione maīæ, quod idē ut adiacere compositū esse subtā quod; Materia vero subtā quo.

Nostra Resolutio.

Ad rendy solū maīa esse subtā quo mediatē accidentū receptiū; compositū vero subtā quod, & denominationis: hæc 2a pars sequitur ex prima; prima vero patet primo euersione præcipui fundamenti contrarię sent. quoniā forma substantialis supponatur ad receptionē quantitatis, nūqā quæ accidentia, non sequitur formā substantialem esse rationē potiā recipiendi; q̄ probatur hoc vera ut sent. ita: quoniā substantia supponatur ad receptionē accidentis, non sequitur substantia esse rationē potiā recipiendi: q̄ a simili.

Deinde: quoniā substantia est ex forma distincta realiter, ut sent. Thomistarū, supponatur ad rem creandā operandā, non sequitur sub sistentia, & subtentia esse rationē potiā operandi: q̄ idē quod prius: ans ut certa, quia omne ens finita substantialis præcedit ad finita accidentalia. = ad 1am Venitur, ad alios accidentibus, quę sent. Thomistarū dedito ordine, anima mediatē recipiuntur, primi ens intellectus, quę Voluntas; & tamē illa priorita non obstat, ut Voluntas, anima mediatē recipiatur: q̄ explicata ratio, & simul patet confirmatio rationis efficacis: sine dispositione sunt a forma, genere efficienti, sine non; accidentia dispositiua mediatē recipiuntur, sola maīa: q̄ non compositū formæ: ans quoad 2dam partē ut manifesta, quia si accidentia non sunt a forma, genere efficienti, nulla esset dispositio ad quam sequitur forma, atque adeo omnia concurrerent præcedunt formam: igitur quoad 2dam partē patet: contra omnia necessaria ad effectū receptionis, igitur effectū necessario præcedit; accidentia dispositiua ut contra ad receptionē formæ, ut ad effectū maīæ: q̄ accidens dispositiuum necessario præcedit receptionē formæ; a quo signo accidens non ut sine subiecto. q̄ toto nummo maīa sine forma.

Minor superior ut omnibus certa: Maior si formā negetur, patetur: omnis contra ad suum effectū remedy, se tenet ex parte causæ, illi se oppōnit, nisi quæ concurrens ex præcedit ad fluendū in effectū; causa necessaria præcedit effectū: q̄ & contra; patet conseq. alias non foret causa: = Negatur: dispositiones reducuntur ad genus causæ maīæ, & receptionē formæ substantialis; omnis causa, quamvis realitra præcedit illud in cui ut causa: q̄ ratio prius = Dicitur: repugnat mutua causalitas ejusdē generis causæ: q̄ etiā genus causæ maīæ; dispositiones sunt causa, ut forma sit recepta: q̄ forma recepta non valet esse causa, ut dispositiones sunt receptæ. q̄ forma substantialis non ut ratio potiā ut accidentia recipiantur, & subiectentur.

Unde constat quomodo dispositiones sine dē manent a forma, sine non, non possunt recipi maīa mediante forma. Veluti ratione potiā, quod magis reges, & explicō præcurrendo futura rationē: forma substantialis, si esset ratio potiā recipiendi accidentia, esset sane quod tenus forma esset actus primus maīæ; ita non: q. maior ut præcisum fundamentū oppōnit sent. & minor patet: ad forma per modū actus primi supponitur maīa disposita: q̄ dispositiones præcedunt formā per modū actus primi. ans ut certa, & ita Suarez actus contrar. ita Liquet. = Dicitur: forma præcedit dispositiones solū genere efficienti, quia ita solū ut causa dispositionis: q̄ forma genere efficienti non ut subtā accidentis: q̄ forma ratio potiā quod præcedit dispositiones, non ut subtā accidentis.

Insuper potest confirmari hac ratione: ratio potiā videtur quod maīa

fiat potens recipere mediate per id quod non est de linea qua, patet; et talis est forma: q. qua materia: ergo
et tota est mediate recipitur, tonsura constituta per hoc recipitur, et mā non constituta: et hoc proximo
qua, per alia, sic forma: q. Maior est nota; minor etiā patet, quia sicut ratio proxima potentie recipitur forme
sic supponitur mā ad istā, ita ad accidentia. = Ad ratione communi primo concedo: quantitas mediante re-
cipitur in subiecto illo ut immunicat suis effectis formis et extensionis; et hinc non immunicat animae rationali, et soli
mag: q. et sola mā recipitur.

Fit argumentis Oppositio.

Aliqua allegantur testimonia ex Ph. et B. Bo. a recentiori accidentia recipi in prima substantia, nimirum corruptio.
qua et secundum utrumque Magistri Loqui de subiecto quod, et denominationis, quod negare non possumus; subiecti
eius et quod aliis, aut nigri denominatur, corruptibile, corporeum &c. et ergo non potest toti subiecto esse ratione
formae recipiendi, sicut non est corruptibilitatis, nec corporeitatis ratione alicuius, et hominis, et soli ratione mā.
Patet. B. Bo. 3. docere 1p. q. 76. art. 6. impossibile esse mā, antequam sit actu simpliciter, posse intelligi calidam
aut quantam; et ergo non potest mā fieri calida, aut quanta ratione formae substantialis, et soli sequitur
quod mā prius et corporat, et habeat esse simpliciter, quod esse falsum, quod soli et vere et ordine intrinseco, non
quod ratione alicui esse, fiat prima pars accidentis.

Ad solutio notior fiat sequitur V: prima prius et forma
substantialis, quia accidentalis: q forma accidentalis recipitur mediante forma substantiali. V: quod recipit et
tui actus; et mā per formam fit tui actus: q per formam recipit accidentia. = Distinguo ani: prius et recipit: concedo:
et accipit: nego: vel aliter: prius et constituens subiecti recipitur accidentis nego. prius constituens subiecti et accipit.
Concedo. Vel aliter: prius et ratio potius formam, concedo: et ratio potius recipiens. nego. Vel aliter: prius
et conditio ad receptionem accidentis, concedo. et ratio potius, nego.

Vel permisso ant; distinguo cons: mediante
forma, et ratio sufficientis, et potius ad receptionem accidentis; nego. mediante mā aliter ad immediatam receptionem,
concedo. = Ad 2. distinguo maior: et tui actus, vel entitative, vel potius precise; nego =
vel aliter et tui actus potius, actualiter se habente per modum conditionis, concedo: per modum rationis potius; nego.
et patet q ad, et subiectum, supponitur necessario ad accidentis receptionem. et distinguo minor: et tui actus po-
tius, concedo. Entitative, nego. Vel aliter et supra: et nego consequentiam.

Itaque omnes distinctiones inter se se
miles, et coexistentes explico sub hoc termino: Mā sumpta ex ore et pro aliquali recipiente omnes formas
substantiales; et tamen aliquas recipit ordine quodam successivo, videlicet datas, et adauctas, et aliquas alias, si que
sunt dantur mā; et tota collectione formarum; et tamen non licet dicere quod mā non recipiat mediante forma
adaucta, cuius primus necessarius respectus, et recipiat forma rei: q et desinit recipere nihil sequitur. et
ratio et, quia illa prioritas non debet non se habet ex parte mā; et formam, que inter se exigunt
successionem: pariter et discurrendum de formis accidentalibus.

Cum ratio et, quia forma ultra si postremum appetuntur
a mā; non et ex precisa concepta generica formarum, et per se patet: soli q et ex concepta peculiari forma
ru accidentalium; sicut anima non primo recipit pro stellatum, pro volatum et ex precisa ratione omnium pro,
et ex peculiari tali, et tali: ordo ultra non et tali, quod primo recipit constituat recipiente potius recipere,
hoc cui toti recipiente supponetur; et soli fit, quia perfectum; primo appetitur: quia q forma substantialis
perfectior et, ideo primo appetitur, primo que recipitur; et quia proprie ad illa et mā ratio potius recipiendi
in hanc, quo illa forma, ideo adhuc perfectionem adauctam, studiosi illud mā continuatur; et illius ratione
accidentia mediate substantiae.

Ad V: in aliquod accidens mediate recipiatur mā, ma-ime quantitas; et
hoc non: q. patet minor: accidens dimanans a forma et illius gratia, prius mediate recipitur; et talis est
quantitas dimanans a forma 3 gradu octavi: q. minor patet, quia forma 3 illi gradu aliquo debet
habere gratiam, et nulla magis contentanda, quo quantitas. = Cursus: in quantitas esset gratia mā
sequeretur 1y, quod mā esset actus; 1y quod esset incorruptibilis, et consequenter quod non produceretur
aliqua pars quantitatis per augmentationem.

Dico quantitatem esse gratiam mā, quia pertinet ad lineam

necessitq, nec sequitur esse actiuq, quia vt dicimus qualitates non dimanant ab essentia, sed a generante pduntur. immo vero ex argumto, quod concessa esse maz, concedi debent qualitates, que, in ao essentia effluunt, vt aiunt Homistę, maa tñ actiua, necessario. Erit corruptibilis, sunt vt ista maa, non quoad omnes suas partes, sed quoad aliquas, sicut maa, cui per nutrimtq adduntur nouę partes subtractę. Nec sequitur gradq corporeitatis forma carere qualitatibq, sunt tenq omnes dimanantes ab eadq forma quadq gradq superioq, vel alię difficilime designabilq.

Disp. 2a.

Fiat ne Resolutio vsque ad materiam primam

Hac disputatio maxime a precedenti pendet, indicant enq aliqui esse possibile concipiq omnia viqua ad mag corrumpi, se accidentia mediate in composito subiectantur; quę autem Homistę omnes partq tuentur aliis Maturq: qui vero dicunt accidentia imaa subiectari; pariter asserunt aliqua accidentia, quę erant in composito corrupto, pmanere, consulto aliqua accidentia dicit; non omnia, quia accidentia quę sunt peculiaria forme, hac corrupta, et illa corrupti necesse est, propter necessariq connexionq. Soly igitur quattuor predicabilia accidentia communia; vt quantitas, &alia.

Defenditur sent Negatiua

Duplex aliqua accidentia, quę erant in composito, manere in genito, atque adeo Resolutionq non fieri viqua ad mag. Hac conclusio defenditur ab aliqb, tig Homistis permittentibq compositq esse immediatq subiectq accidentiq. quantumtq, tq quia imus num effectus potest diminui a duabq causis num distinctis demum adequatę: q sicut ad veram tionq causaq non sequitur variatio numerica effectus, ita ad variationq compositi, non debet sequi variatio numerica accidentiq. quę quia, sicut in genere causę efficientis imus num effectus duę sunt diminutę causę adequatę; ita imus num accidentis, duę esse possunt causę maales.

Ad Ratio vera vt, et legitima, nec infirmatur eo quod accidentia diminuantur a subto, quia illa diminutio extrinseca, et non intrinseca vt, vt patet in accidentibq cuiusq ritus, quę manentq subtractis cui inhęrebant, sub eadq diminutione intrinseca permanebant, manente subtractis: signq vt q accidentia a subto extrinsecę non diminuuntur, sed ab eo tollitur. Vide vt supra lib. 2. principioq arguebamus. Eadq quantitas per primi ad consecrationq pendet a substantia panis, aqua non pendet peracta consecratione. postea vero, accidente corruptione speciei eodq termino gignitur, subrogatur a deo alia creata substantia: q variatis subiectis, nulla vt accidentis variatio.

Secunda Ratio que destruitur hoc tribuit. fundamtq, innititur ex illoq doctrina, qua dicunt mag non posse nec diminui et doctrine sine forma: q imaa dependet a forma, quę accidens a subiecto; patet consequentia. quia accidentia diminui salte et doctrina sine subto possunt; et non obstante hac dependentia, potest ina num maa sine sui numerica variatione esse sub diuersis formis, adeoq accipiat et doctrinq: q pariter sine numerica variatione accidentis, potest esse sub diuersis compositis. patet dicta, quia sicut substituuntur forme, ita etiq composita substituuntur.

Prędicata igitur conclusio variatione a priori: q signo prioris ad introductionq forme imaa, hic debet intelligi dispositio per actq et esse quidditq in eodq instanti; et non pręcise tunc omnino dispositio per nouą accidentia: q per antiqua; ac pręde illa accidentia, quę antea erant in composito, perseverant in eodq. maior patet in locis quatq relinquitur, tq quia medijs dispositionibq determinatur ad ultima ad hanc vel illam; tq quia accidentia in genere causę maalis debent precedere formq recepta, ac pręde, accidentia dispositiua in priori ad formq imaa supponuntur, vt dicebamus.

Minor vero patet: Licet vltima dispositio adueniat in eodq instanti cum forma, tamq duę precedentes hanc vltimq, eodemq instanti aduenire non possunt: q sunt accidentia antiqua, quę erant in composito. ani patet: quoniam in eodq instanti in quo vt forma ignis, sit ultimus gradus alicui qualitatis, non tamq omnes simul gradus possunt: q isti gradus

Calor requie augmentet ad forme ignis, sunt p instans ante, precedunt que tempore ultimi gradi calor: ans
peat dupliciter; primo, quia forme que fiunt per motu habentu primu, & postremu, non possunt fieri p instans;
g talis ut forma calor: g hec non producitur. 2° Q3 toto suo ser ultimo p instans: Secundo, quia accidentia
que habent contraria, non producunt p summus intantanee, i gradatu, & successive: g calor Q3 gradu p remotu
ad ultimu, nunc tempore precedunt: g accidentia que erant p remotu, g nuto perseverant.

Respondetur omnes isto
gradu calor posse p instans p quo ut forma, vel a forma, i. dispositiones ad ipsa requirunt, vel ab agente ex
trinseco; quia calor, non exigit quod semper fiat per motu, sed sufficiat quecunq mutatione, ad mutationem
totius compositi; & Ratio ut, quia p corruptione totius, fit etiu corruptio omniu accidentiu resultantiu calor, quae
manerent, deperdito subo suo: cum igitur agens nullu p passo resultantu p deniat, potest quodlibet calorem
p summo producere, atque adeo sedecim gradus similes pq exigentiu p corrupto.

Hec solutio omnino confundit
fieri instantaneu cum successivo, arguit ita arguter: calor illa producitur ut essentialiter successivus: g non potest fieri
in instanti. Ita ut nota: ans patet: calor illa producitur habet essentia liter primu, & postremu: g ut essentialiter
successivus: Ceo ans: calor illa exigitur essentialiter priori, & postremo gradu Quinque ad ultimu: g habet esse
tialiter primu, & postremu: ans exigitur, quia quantus sit motus regentino producitur, ad habet p3, Q3. 3. grady &
Consequentia ut nota, nec p alio primu, & postremu exigitur.

Cursus: producto instantanea calor p summo, vel a forma,
vel ab agente, deducitur ex corrupto calor pq exigentiu Q3 sedecim gradus; p similimodi corrupto non datur:
g nec producto similiu. Consequentia sequitur ex minori: minor vero patet, quando consequens producto calor in
summo vel sit ab agente extrinseco p toto composito de novo genito; vel p composito pq exigentiu; vel
p forma genita; vel denique p maa: non p3. quia duo precedunt forme: g etiu compositu ex ipsa resultans:
g non producuntur p composito genito. non p3, quia compositu quod antea pq exigebat, p non ut: g p illo
produci non possunt: non p2. quia omniu dispositio precedit forma ad quo disponit: sequitur g necessario quarty
accidentiu ibi maa erit subtu accidentiu; g pereunte subo perseverant accidentia: g calor pq exigens
Q3 sedecim gradus, & pereni mag. non perit: g non producitur alicui similiu illi; patet ita, quia illa producto
fieret ab corruptione antecedente; & calor ans non corrumpitur, non corrupta maa: g.

Dicit omnia accidentia
subtracta p toto composito, quo pereunte, omnia accidentia pereunt: & aquo sic arguo: g toty compositu debet sua
poni ad accidentia; patet ita, quia omniu causa supponitur ad effectu: g g aliquo priori, nimiru illo quo maa
recipit forma, & aqua, & maa compositu resultat. Consequitur maa exspoliata totius accidentiu; patet con
sequentia, quia p illo priori ut maa sine forma pq exigente, accipitur compositu pq exigens p non ens.
g nec accidentia. quero nunc: per quid determinata maa ad hanc p3 pq alia habendu: non per ans que
sequitur, quia non sunt, p esse: non per antecedentes, quia non sunt, p fuerunt: g ne hic error grillo
Sophismu delineretur, concedatur ans p3. & compositu p maa priora.

Respondetur quod quamvis maa p illo priori
nuda sit ab omni accidente, nihilominus manet determinata a dispositionibus pquisitis, que p corrupto necessario pq
cessarunt ad generatione novo forme, quia quamvis pereant corrupto composito, manet tamq maa sigillata, &
quasi destinata per illas ad novas formas determinatas. Ve. p priori ad generationem ignis, tempore p maa sub pra
ignis antecedit ex q3 aliquos gradus qui quamvis pereant, mag determinant, illq que destinant ad plenu
ignis necessario, quia calor ad nullu alia forma pq ignea potest mag sigillare.

Contra ut, quia nescio quid sit,
& quo illa sigillato consistat. non ens ut subtantia, alias p priori ad p3 subtantiale, esset p alia ins
maa: non aute ut accidens, alias aliquod accidens p mediate mag p requiret, nec fieret resolutio pque ad
primu mag. quid p ut illa sigillato? Sequitur quod aliud non sit quo aliquis effectus derelictus a pquisi
tionibus; vel quod nihil sit. & hoc p3 ut: redit arguty, quia per nihil non ausertur p destructo
mag: & ita p3 p aliquid accidentale perseverat p corruptione compositi.

Ultimo patet hec vera sint ab ex
perientia, quia oculis sentimus, tactu sentimus, & naribus olfacimus pluva p homine mortuo remanere ac
cidentia, que erant p igne vivo; videmus hy eande figura, eunde situ, eande preceritate, eande cicatrices, aurig

enfeatur, ou Ivry Oriel, Comary Libertatis: Sentimus Candz quantitatz, ꝙ Facimus plura ꝑ Corpz gradu, ac
antea, quz omnia, ut ꝓcrementur, necesse ut recurrere ad accidna naz proximi accidentia similia, quz
Sensui nostro fallunt, ut aunt contrarij, nec aliquo ꝓtinoscimico discrimen adjunctum Solutio, ꝑ glischo Do
luntatis nobz ꝓcurta aliud misterij nouz ꝑ quo Sufficat fides Sensuy deficty.

Diluuntur argumenta

Primo arguit ex Dō hic cap. 2. definiente generationz Substantiaz per mutationz totius ꝑ toty nullo sensibile
remanente ut subo Corp: g ex mente Dō. nullu remanet accidens, quod ꝓcipiat sensibile ut. = Dg Negat, Dō
dicit hanc definitionz esse vaiby non esse, ꝙ sicut mentz Dō. quia generante forma non remanet idz sen
sibile ut quod, quod antea erat, sequida ꝓ corrupta Vatione quantitatis remissis ut, et exigua, et
maa quant affecta resultat sensibile ut quod, et hoc ꝓcit, generante forma, et aliud conuenit.
Arguitur ꝙ
ex Dō. 7. Metaph. tex. 8. docente maz non esse quid, nec quanty, nec quale, nec aliquid huiusmodi. et cap. de
Substantia ait: Substanty esse priorz accidente, et quod destructis ꝓmis Substantijs, destruuntur omnia quz sunt
illis. et 1a. q. 76. art. 6. et q. Vne. de Spirit. Creat. art. 2. ad 18. id ipse docet. ꝑ Clauiū ꝑ hoc Lec. Lect. 9 s. Dō.
Sic Loquitur: dubitatur vtry Calx gabis numero, quz sit altera earū contrarietatis posit esse ꝑ generato, et
corrupto. et Respondet: dicendy quod non manet Calx numero, ꝑ id quod ꝓmo erat, corrumpitur per accidens
corruptione subi, recedente forma. quz ꝓmo erat talis accidentis, et adueniet simile accidens consequens forme
et motus aduenientem.

Resp 13 non esse ad Vg, quia Dō per illa Verba solu ꝓtendit quod maa nullu per se habeat
alty esse, sue Substantiale sue accidentale, non vero quod maa non sit subo accidenty. = ad 2m facile dicitur
Substanty esse priorz accidente necessario consequente Substanty, non vero accidente ad quod Substantia necessario
sequitur, quale ut accidens diuortium. = patet 3ty art quod destructis ꝓmis Substantijs tota Vtrag ex parte
Vtrumque partis, omnia quz illis sunt, pereunt. = ad 4ty Doctr Dō. duo Corpa de illis accidentibz, quz cum forma
connectuntur, qua corrupta, accidentia quia ꝑire necesse ut.
Arguit 2o: Vemoto priorz necesse ut remoueri posse
ruinz illz fundatum, sicut Vemoto fundamento, ruit tota domus fundata; ꝙ forma Substantialis ut ꝓmus, quam
accidentalis: g Vemota forma Substantiali per corruptionz, necesse ut. ut omnia accidentia pereant. maior ut
nota. Extrui: minor patz: ꝓmus actus, primi ut quo Dō ut per se patet; ꝙ forma Substantialis ut ꝓmus
actus, et accidentalis ut: g. nec Vallet si detur, ty Substantialy esse ꝓmi dignit, et ꝓfectiuz, non executiuz.
non Vallet ꝙ: quia ꝓ Substantialis etg ꝙ executi debet esse ꝓmus; ty quia ita docetur ꝑ D. Dō. 1. q.
art. 6. scientz esse simpliciter esse ꝓmi, quz esse Dg quid; ty etg, quia ꝓmus ꝙ executi ut quod Petrus sit
homo, quz quod sit doctus; ty Omia comite, quia ꝓmus ꝙ executi ut Vny per se, quz Vny per accidens.
explicato,
et Negetur arguty: accidentia recipiuntur ꝑ toto composito: g hoc recepto, non potest non omnia accidentia consumi.
Conseq. ut necessaria, ty quia accidentia non possunt migrare de subo ꝑ subty, quia a subo ꝑ diuidiantur
ty etg, quia sine subo suo non possunt naturaliter conseruari, ty, quia ad minus plurimy, destructis nobz, de
struuntur omnia, quz sunt nobz. ami patz: accidentia denominant ꝓpriece toty composity: g recipiuntur illo.
ami ut toty, quia toty dicitur ꝓpriece quanty, et quale, sicut totus ignis dicitur ꝓpriece calidus. Conseq. et
etg contrat, quia ꝓpriea denominatio sine ꝓpriea vnione non ut, alias non ꝓpriea, ꝙ extrinseca foret.
ꝙ vno ꝓpriea ꝑtes subty, et sic non data sine ꝓpriea receptione forme: g.
Arguty, et explicato sub falsa
suppositione procedunt, ut patet duplici precedente; vltimum vnitio vnius accidentis ad omnes, quod quamuis toty ꝙ osity
esset subty accidenty, non ideo ꝙ fieret omnis accidentis corruptio, quia vno destructo, loco illius aliud substituitur,
et quia hic precedentis ut, non debet sequi accidentis destructio. Vltimissima pariter ut quz homitti ꝓtest
potest ꝙ partibz maz naturaliter alere consumptis, qog variatis, et hic illaris sic substitutis, sic numero compo
sity perseuerat: et tamen omnes partes maris ꝓtinus, et ꝓtinuce sunt composito, quz composity accidentibz: g
et variat compositi, dummodo aliud subrogetur, non debet sequi accidentis variatio.
Instabis: non minus

458

non minus requiuare videtur, quod forma substantialis tranieat de subto ꝑ subtum, quo forma accidentalis, & tamꝫ illud a Thomistis negari non potest: ꝙ nec migratio accidentis de subto ꝑ subtum. Maior vt videtur, tum quia forma substantialis ꝑficitur magis, quo accidentalis; ty etiꝫ quia a maa signata quantit ꝑficitur quatur forma substantialis, non minus quo accidentia a subiecto. Minor patet: forma substantialis denuo ꝑg. migrat de hac parte maꝫ cum qua erat vnita, & a qua erat ꝑdiuidenda, ad aliã partẽ maã de nouo per nutrimenty adquisitam, cum qua nouiter vnitur, & a qua nouiter ꝑdiuidatur. Si ergo hoc forma substantialis contingit, cur non ꝑ accidentalis?

Ideꝫ ad argum: primo distinguo maiorẽ: Vemolo priora adequatè necesse vt remoueri posterius ꝑ illo adequatè fundaty, concedo maiorẽ: ꝑ illo ꝑadequatè fundaty, nego maiorẽ: & distinguo minorẽ: ꝙa substantialia vt prius ꝑadequatè fundans ꝙ accidentia, concedo minorẽ: fundans adequatè, nego minorẽ; & ꝙ ad probationẽ concedo syllogismũ & sub data distinct. = Vtraque concessa conpositu fundare per modũ subti accidentis, non sequitur illoꝝ corruptio ad corruptionẽ subti, quia non componitur ex illo compositi nisi forma, que vt patriate subto accidenty, loco cuius alia forma substituitur; sicut magio domus parietis, non fuit domus, si loco illius alius interponatur, quia accidens non exigit hoc nume compositu, hoc, vel illud num, quia aque bene ꝑficit vno, vel alio exist. aquo eodẽ modo ꝑdiuidaretur. Sicut ex omnibꝫ ad effectu substantiale derivabilibꝫ ad hac, vel aliã causa.

Ideꝫ secundo maiorẽ; & distinguo minorẽ: forma substantialis vt prius quo accidentalis ꝑficitur nec fuerit fundata, concedo minorẽ: ꝑ secundo nego minorẽ: & sic distinguo sequentia. dicere ꝑtuto, quod forma accidentalis potentior vt. si esset ꝑ accidentale; si vero attenditur ad offerty suy prior necessario vt, quia cum munus cui sit disponere magis illam que determinare, necesse vt ꝙ substantiale precedere, quia sub illo munere vt facia maalis illius; & omnis causa suy precedit effectu; & sic vt intelligendus S. Thꝫ: nec quidquo potat quod Petrus sit prius homo ꝑ secundo, quo doctus, quod patet, ty, quia illud esse accidentale non vt commune maꝫ, & animꝫ, & humi peculiare; ty etiꝫ quia esse doctꝫ non vt disposito requirens Petry ad visionẽ hominis obtinendã.

Nec video quomodo conpositu possit ꝑ sentẽtiam hac probitu: primo ꝑ secundo vt vny per se, & esse simpliciter, quo vny per accidens, & esse ꝙ quid. Sequido etiꝫ si ꝑ genere efficientis ꝙa substantialis precedat accidentale; non tamen ꝑ genere cause formalis, quia vt videtur dicit forma ꝑ genere cause formalis communicat maã suy formalis effectu ꝑficiendi, & humi non communicat nisi subto capaci, ac pote nisi maã disposity, vt patet ex gratia non communicanti nisi homini contrito, iustificationẽ: ꝑ primo ꝑ secundo vt vny per accidens, & esse ꝙ quid, quo per se & esse simpliciter. puo. exp. esse simpliciter, & vny per se non resultat ex maa, & forma ꝑ genere efficientis, vt patet, ꝑ calor, & forma ꝑ genere cause formalis; ꝑ forma (admissa vera) soly precedat accidentia ꝑ genere efficientis, & non formalis; accidentia vero ꝑ genere cause maalis ~~accidentia~~ precedunt formã substantialẽ: ꝙ.

Ad confirmationẽ primi dicitur &c: & distinguo conseq: hoc corpus adequatè, & totaliter, concedo: ꝑadequatè, & partialiter, nego. quia vt ꝙ dicit non sunt accidentia que transeunt de subto ꝑ subtum adequaty, ꝑadequaty, quia cum semper perseueret maa, quo vt illius ꝑadequaty subty, non transeunt, ꝑ perseverant illa sustinendo, ac pote a maa ꝑdiuidantur, & forma qualibet vt patet ꝑficitur maꝫ; nec video aliqd inconveniens quod accidens ꝙ ꝑficiẽs vnitur huic forme, ꝙ alteri, sicut non vt inconveniens quod forma ꝑficiẽs vnitur huic parti maꝫ, ꝑ alteri de nouo per nutrimenty reparty, sicut hec pars maꝫ quo nunc communitur, erat ꝑficiẽs vnita alteri perseverati, & hec vltima vnitur ꝑficiẽs alteri de nouo nutrity.

Illud quod additur de ꝑficiẽs denominat maiorẽ difficultatẽ requirere; nichilominus missa video ꝑficiẽs denominata, quo denominatio sit ab vtraque parte totius. sic compositu maale dicitur corruptibile ꝑficiẽs a sola forma: sic hoc ꝑficiẽs corruptibilis a sola vnione; sic maalis a sola maa: sic creatura ab eo temporalis, vel ab eternitate vt quidta ꝑtempore. quo corruptibilitas sit ꝑficiẽs ꝑ maa, nec ꝑficiẽs ꝑ corpore, & anima, nec maalitas ꝑficiẽs ꝑ anima, ꝑ sola, vel maa, vel vnione, vel forma. sic ꝙ ignis non erit ꝑficiẽs calidus a calore ꝑ maa, & non ꝑ forma accepta, & pariter quantus a quantit recepta ꝑ maa, & refundente denominatione forme vnite ꝑficiẽs maꝫ, que ob ꝑtinẽ communitionẽ ꝑ totty, omnia quicunque fiunt communia.

Aliqui vt difficultatẽ declinent, distinguunt duplex subty, vny receptionis, & aliud denominationis: primu vt maa; & compositu, quod soly habet denominari ab accidentibꝫ ꝑ maa recepta; inde ignis totus denominatur calidus a

calore recepto ꝑ maa, sicut hoc denominatur ꝓtelligens, qꝫ totus hoc recipiat ꝓtellectionē; ꝙ anima sola, qꝫ ꝓtz
sec̃ ꝓtelligens denominatur. = Obijciet hic aduersa, quia titulo speciali debet ꝓa igni denominari calida,
qꝫ maa ꝓtelligens; hic Conclusio, illa ꝓmissa, & Ratio vt, quia maa ꝙferens vt, vt denominatur ꝓtelligens,
non forma ignis vt denominetur calida, ꝙ potius calor exigit, & oppositi illi repugnat: ꝙ ignis ꝓmittere a
se aliqua a calore denominatur; ꝙ illi ꝓtzcc̃ Vnitur.

Ad ꝙ vt non Solutionis argumenti, distinguendū vt hodie ge-
nus subū, aliud qꝫ formationis, & recessionis, talis vt maa respectu animę rationalis, qꝫ ab illa nullo esse
accipit, ꝙ illi soli recipit, aliud vt subty. Substentationis, tale vt ipsa maa, & aqua educibile omne genus
forme maalis; dicitur Substentationis, quia dat illi esse maale & ꝙ suos fieri, & conseruari a maa dependent;
inde dicimus hoc subiectum non vt Summedy & ꝓtzcca, aut & extrinseca vnione forme unitur; cuilibet
ꝙ forma ꝓtzcca vnitur, vt patet, ꝙ & eo quod hoc vt pura receptiua, qꝫ forma illius aliquo ab illo
dependentię ꝓportet; aliud autē, qꝫ vt Substentatiuū, a quo forma pendat quoad suę entitatis.

Dico ꝙ quod ignis
Specialem diuitiam calidus ꝓtzcc̃ a calore, non qꝫ forma ignis sit subty substentatiua calorę; hoc enim vt pro
simile, qꝫ prior ad ꝙ ignis, ꝙ ꝓtellectiue quoad suę entitatis pregarans, & determinans mag ad receptionē
forme ignis & retentiuę, ꝙ qꝫ calor ꝓtzcc̃ recipit, quod non habet maa respectu ꝓtellectionis; nec ad ꝓtzcc
denominationē requiritur caditio forme denominantis, ꝙ sufficit pura illius receptio, vt palā fit ꝙ anima ratio
nalis mag ꝓtzcc denominante.

Replicabis: forma ignis esset subty tę substentatiuū, qꝫ receptiuū caloris: ꝙ pbo ans:
posset ꝓducitiue forme ignis, possunt penes aliquos gradus caloris, & a forma remitti; ꝙ hoc esset subty subty
tatiuū: ꝙ omne patet sca, quia omnes efficient ꝓtensiue, qꝫ ad defectū & extensionē. Vt ꝙ cadę parte subty minor
patet: gradus adęquati dependerent quoad entitatis a forma, quia ꝙ precederet entitatis gradus: ꝙ esset forma
subjectiue illius substentatiuū: ꝙ corrupta hac forma omnes illi gradus perirent. = Ruspsi sequeretur duo dari
subta omnia accidentia.

Rep. Co ꝙ euentu ꝙq esse subty substentatiuū illius gradus, & omnis receptiuū; mag etiā
omnis receptiuū, & vetera substentatiuū, & sic ꝓcederet ꝓtensio ꝙ cadę parte subty; Ratio vt quia to maa, quanto
forma, cum sit maalis, caga & subty vt vt & illius ꝙq gradus caloris educantur ~~educibilia virtute agentis~~. Vnde
si forma ignis suppona ad illos, & illa educi posset, quia ꝙ esset prior illis, sequitur substentatio adęt
supra receptionē ꝓprietatis, & dependentię effectus ad illa.

& quamuis hę ita se haberent, nihilominus corrupta
forma ignis, non perirent gradus caloris, etiā si forma sit subty adequata, quia remaneret maa vt subty etiā
illius adequata, cum hac tamē differā, quod forma esset subty super abundans; maa vero subty necessaria; & de
facto vero causę super abundantis non sequitur necessario defectus effectus, ꝙ solū & defectu causę necessarię; ꝙ
etiā si omnes ꝓtzcca vnę num effectū posse emanare a duabus causis adequatis, quę ꝙfluerent ꝙ effectū necessario,
non necessario effectus, ad quę una sufficit, ꝙ necessario causary & suppositionē aplicationis illius; pariter dicendū
ꝙ presente vtrāque parte esse subty adequatę necessariū & suppositē aplicationis forme ad mag. Ratio vero
cur maa esset subty vt, quia vt communis subty, & cheang ibi omnes summary contrarietas & executus: ꝙ
necessario
debet accidentibus minui, ne facile cadat contrarietas illius.

Quęres duo alia accidentia ꝓmediate recipiantur
ꝓ maa, scil ꝙ quantit.: dicendū ꝓmediate recipi ꝙ quant, quia sicut ꝙ genere efficientis statuimus qꝫ accidentia
ꝙ, qua agens naale opperatur accidentales effectus; ita ꝙ genere causę maalis oportet designare aliquo quanto
accidentale, qua maa recipiat formas accidentales; talis vt quantitas coma mag, & illius partes. = Ruspsi
quia & coexistunt subiecto consecrato figurate, alterari, nutriri, & alijs subijci accidentibus maalibus;
ꝙ ibi non vt nisi quantitas: ꝙ

Dico accidentia recipi ꝓ illo subto, quod ꝓmediate dicunt; & non dicunt
quantitas, & mag: ꝙ ꝓmediate ꝓ maa, & non ꝙ quant. Recipiuntur = Ratio mag optime dicunt ꝓmediate
ab accidentibus media quant illis affecta, quia vt virtus illius receptiua; inde maa vt disposita cum
mediate vt quod: quantitas vero vt quo, & per modū virtutis destinate ad recipienda accidentia;

prostrema que ipsa quantitas nec recipit mediate, nec dispositive, & vt id medio quo dispositive ma.

Hic questitur An Materia disponito ad fg, ab ipsa effective deriuetur.

Supra habetur Lib. 2. Physicor. disp. 3a

Questio etiq hic quoding sit generis indiuiduationis? Exotat Metaph. Antegradic. disp. 6a

De Motibus deservientibus generationi, & Corruptioni.

Natura rerum vt a minoribus mutationibus vsq ibi gentle ad maiores; Vnde cum generatio, & corruptio sint ma dime mutationes, precedunt quidq motus minores mag preparantes, sic motus motui, modo aliis precedunt dis positiones mutatas subiq. quinque precipue sunt hi motus minores, scilicet Alteratio, Mixtio, Condensatio; Rarefactio, & Vectio, seu Lapsio; de omnibus erit nobis sequenti agenda, ac demq de fermentatione, que ma dime ad generationem conducit.

De Alteratione.

Alterationis nomen ab altero, seu a faciendo altera derivatur, sicut differre alterq, & aliud constituit; ly alterq a differa accidentali, ly aliud ab essentiali derivatur. Dicitur itaque potest alteratio summi, primo Late, & vt motus ad aliquam qualitatem, siue malam, siue spiritualem, siue disconuenientem, siue non, siue habentem, siue non contrarium, talis vt patebit amoris, intellectionis, & alia huiusmodi: Secundo magis Stricte, & vt motus ad qua litatem sensibilem, q̃q Contrarij, seu aggregat alteram sensibilem = Tertio Stricte sime, & vt mutatio ad qualitatem habentem contrarium, & ad corruptionem, & generationem disponentem.

De alterat hoc vltimo sensu loquimur in presenti; & definitur: motus ad qualitatem sensibilem habentem latitudinem contrarietatis. Inde alteratio dicitur ad 33 genera qualitatis, ly quia sensibilis, ly quia omnia contraria, ly quia disponitiua generationis & corrupt. Licet ly ista qualitates primo sentiri, vt ista Calor, & Frigus, dicitur contrarietas, & illarum stensio, & remissio, non ideo terminant motu alterationis, quia non sunt corpora, nec disponentes ad prin cipia generationis. Sic contrat quinq sit terminus alterationis, qualitas illa videlicet, que disponendo subiq ad generationem, illud alterat, & immutat.

Tres species alterat genere distingui solent; alteratio specialiter dicta, stensio, & remissio; cum ly alteratio sit motus ad qualitatem, tribq modis fieri potest, primo, ita vt subiq a contraria contrarie qualitatis mutetur, vt cum ex frigore fit calidum, hoc dicitur specialiter alteratio; Secundo, ita vt ad eundq qualitatis statum minus perfectum, ad perfectionem promoueatur, vt cum fit minus calidum, magis calidum, q̃ eadq parte subiecti, & dicitur intensio: huic adderet contensio, & vt motus quo qualitas ad aliq partes subiti dilatatur; hoc vt q̃ dicitur q̃ alia parte subiti nouus gradus qualitatis, qui primo institit q̃ contenti, magis dilatatur, vt cum calor per totum corpus distenditur. Tertio; ita vt eadq qualitas ab statu perfectionis q̃ imperfectionis ruat, a maiori, ad minus, & vt remissio. Hic ponit, quod gotissimus dubi tari potest circa stensionis qualitatis.

Disp. 3a
Quommodo fiat intensio qualitatis?

Satis congruit vt primo dicere calorem stensiu, q̃q remissiu, per aliquid ly quod nunc vt, & antea non erat, ca lor stenditur. quod autem hoc sit q̃uimus q̃ gentle. opinantur antiqui stensionem caloris fieri per maiorem & qualitatis contrarij; ideo quo tanto calorem stenditur, tanto frigoris & oppositi. citatur hac sent a Stige dens. quodl. 2. q. 12. Dist. 1. de generat. q. 18. hac sent merito ig & dolent, quia homine cuius ig dicitur gratia absque & qualitatis contrarij = 2a aut stensionem fieri per productionem gradus perfectioris, corrumpentis gradu q̃q contenti. ita sentiat Durand. q̃ dist. 2. q. 5.

Tertia Medici stet hominis aut stensionem fieri per maiorem radicationem qualitatis q̃ subiti: hac maior radicatio non vt aliud q̃q quod

Cadq qualitas finita, et tenuius haberet subto, primum que illi vnitur. = Et tandq, et immediate opponetur
discat intensiue fieri per additionq entitatis gradualis distincte realiter ab entitate gradus pre existentis.
ita Petrus de P. dist 17. q. 3 D. Bonauent. Nominales. Suarez. disp. 46. sect. 1. Varq. 1.2. disp.
82. cap. 2. et 3. et alij.

Nostra Resolutio.

Quando intensiue qualitatis fieri per aduentu nouq gradu entitatiue distincte à pre existentib, atque adeo non
per maiorq radicationq subti. Pugnat sedes a Scriptura Diuina Veterq Sententiarq, qua nullaq attingere, et
pertingere potest illarq grauitatis. Solq Summo Thomistarq Scriptiq pugnandq, qui satis videre tradidere
ad oppos; et nullo modo sustinendq, et vtraque tamq crebriter me cogeadam, quia difficultas, etiq si
ex parte rei videatur, ex parte tamq subti de Deo videatur.

Et quia hac parte subti ampliquus
vt S. Tho. Cognus indico conclusionq esse ex cod S. Doct. 2. 22. q. 22. art 2. ad 3. Vbi ait: Cognus
Deus ignorant, qui dicunt qualitatq intendi per radicationq. Quod ego esse ita. Hunc locu adeo expresse allego
vt noty fiat omnibq, qui accepi sit hac mea mens D. Tho; Na oppue. 2. 8 tract. 2. Cap. 2. quo clerique
Thomistarq S. Doct. nostriq, seu Scriptq censent hac habet Deus: Non est intelligendq quod una forma intendatur,
augeatur per additionq gradui ad gradq, ita quod sint ibi duo gradus distincti, quoq unus addatur alteri, et
ponit ac ea distincte signari. quis ex doctissimo, et Sanctiss. ore hac adeo contraria facile
ego discuti.

Dicit vltra; Si fit tale augmentq quoq forma perfecta fit perfecta, ita quod ipsa perfecta, quod
habet, quo patet, non ex parte denominatis diuersai, sed virtute; ita quod prior gradus continuetur et ex virtute;
sicut perfecta continetur in perfecto. Ex hoc loco ab auctore sumpserunt Thomiste omne qua me Scripsere doctrinaq,
Deus, et ideo qua maiorq radicationq nullo alio contingere docent. quoq quod ina plurimis entitas qua
litatis profundius penetret potentialitatq subti, sentiunt illi adhaereat, et cui capacitate magis polleat; ita vt subtq
ad vnione perfecta caloris, transeat ad vnionq perfectionq eiusdq numero caloris.

Probo p. Gdl V. per ipsantiq Scripturas: ideo qdliuet entis dicta è Ens illo modo eni qa qdliuet dicta è perfectio entis; sed qdliuet vnio qlitatis ad subtam
est perfectio qlitatis: qdliuet vnio è qdlitas qlitas. et maiori Scriptura manq Ex precipuis argumentis quo pugnamus et transcendentia
hac entis, nempe ibi ni recipitur a Scripturis quodo subtia sit ens perfectum accidenti q inuentabe quam praeter nit ens qdlitas
quippe participat unq modo talle illud magis. Ita legitime ipsentur: minor vt. Scriptura dum dicq: quod enim
qlitate perfecti ratione unionis perfectionis: q. vnio q fecit qlitate: q. vnio è qdlitas qlitas.

Vltimo: intensiue qlitatis ni fieri q maiorq
radicationq ad nomine quatuor Scripturas thar: ideo argumentantur; intensiue qlitatis ni fieri q additione gradui ad gradq qa duo
accidentia eiusdq speciei ni possunt ea; eodq subto; Sed hoc quat intensiue ni fieri q maiorq radicationq: q. ma. è decantata
Thomistarq dicq, precipuq illorq fundamentq. mi. pro. maiori radicationq; subto è nouq vnio eiusdq accidentis ex eodq parte
subti: q dari duplex vnio, alterq prehexistens, alterq de nouo aduenies. q duo accidentia eiusdq rationis possunt poni
in eodq subto; Intensio q maiorq radicationq fieri nequit.

Respondeur: aduenientq vnione de nouo pexite vnioq antiquq, nec
manq Deus e duo accidentia esse simul in eodq subto; quia hoc e, qa nouq vnio affert secum perfectionq prehexistentis, et
addit aliqd amplius: videtq in nona in sit unio prehexistens in esse maiori perfectionis, potest ad unionem de nouo, qd nobi-
lior e, unio prehexistens magis, at q diequeni pexit q aduentq secundi vnionis.

En tibi data Durandi qa accidentia
a thu ipsanabe: Quia subq dicta unitaq ni. stat; hoc, quod Durandi, asserit partq qlitatis destrui q aduentq partis per
fectionis: Quare ni. accid. unionq eiusdq qlitatis destrui per perfectionq unionq eiusdq qlitatis: q quo q dicant una Sent. ab alia
diuisi; ea qod; una destructio necessario ipsa per vnionem; et q alia ipsa parte et parte: Corregia q de nomine disputatio. = Vltimo:
data enim data ni coharet principijs thm asserentq unionq ni distinguui realiter a partibus: aut q vnio qlitatis ni distinguit
tur a qlitate, aut vnio prehexistens ni pexit ad aduentq nouq. Sed e ad istud dicendq: q. nec Ds. quatuor facile assumpta
distinctio realis datur inter res, quq una pereunte, alia pexiturat: q. Ma. thar. pexiturat entitas qlitatis pexeunte uni-
one: q unio distinguitur realiter a qlitate: q ita unio a partibus.

Denique: aduenientq vnione nouq ni pexit unio prehexistens:
pexit q unio subto. pro. ans. per aduentu nouq vnionis; maiori Scripturq radicationq ni pexit unio qa Scripturq antea
habebant: q unio nouq, et antiquq simul existunt; eodq pacto subti. pro. ans. unio Scripturq de nouo aduenieus; instanti

Ñ ē effectus actus meritorij elicibi ꝯ eodē instanti; ꝟ. ꝯ illo instanti ꝯ quo intelligitur actus meritorius, intelligitur Deus præhexorubeus Gratiæ: Q ubiaq Deus ꝯ eodē instanti ꝯbelgitur. maior ē ꝑ se nota, qa nouæ Deus Gratiæ Effectus hominis pex modū premij; ꝟ. premiū ē effectus meriti: Q. Iqa legitime inferitur, si enim actus meritorius ꝯ instanti St cohæxisset cumulus Gratiæ pex modū premij; Q Deus præhexorubeus eiusdē Gratiæ cumulū Gratiæ qd ē maius ꝯdicto Q ipsa unio antiqua Gratiæ cohexisterent inter se, cū cohexistant ꝯ textu. maior ꝑ. gratiæ: actus meritorius elicitur ꝯ illo instanti ab homine iusto, seu Gratia: Q homo ꝯ illo instanti habet Gratiā habitualē sibi unitā: Q illo instanti ñ perit Deus præhexorubeus Gratiæ; ꝟ. ꝯ illo instanti datur maior Gratiæ radicalis: Q. maior radicalis non fit pex destructionē Dei unionis antiquæ.

Vltimo ivngo Deus hanc Sent.m qua male explicatur hæc maior radicalis: aut V. Deus nectens calorē cū subto abigit omnē capacitatē subti, aut ñ. si V.m Q. ofitat pex aliq Deus pexfectus ñ Dminicatr Subto. patet Iqa Dminicato pexfectior accideret ꝯ maiorē affectionē in Subto; subtis enim magis afficitur quando aliquā illius ptē ꝯ exat asperitas afficitur de nouo ab pex se patet. si Ds. Q. nouo unio ñ ē in eadē ꝟ. ꝯ diuersa parte subti, ac prinde ñ exit ꝯtenuo, ꝟ. exoterius = Plures. sequeretur ex hac ñ. qđ adueniente frigidissime remissa expelereth calor inferius, qa cū unio caloris sit indivisibilis, aut nihil illius, aut tota expelitur: Q adueniente frigidissime remissa expelereth calor ut octo; hoc autē experientiā Stat ē falsū: Q.

Soluuntur Argumenta.

Ad 1ma non bene D. Thō qđ a Deus allegantur ꝯ favore maioris radicationis quia unō uerbo dicendū est, qđ titatis ꝯ additionē distinctorum Gradus non multiplicari metaphe, multiplicari ut. physice ut patet ꝯ subtia, quantitate & alijs, qa ehiq ñ distinctis partibus Stent, metaphe tamen indivisibiles sunt. Sic enim accurrit ad V3 axiōm quo æqualia eisdem esse sicut numeri; ꝟ. numeri sunt ꝯdivisibiles: Q & essentia: Q essentia caloris ferri ñ Subto ꝯ multiplicis Gradu, quorum unus additur alteri; aliter enim essentia indivisibilis foret. cui ut supra respondendū est essentias rerū mālium ē physice divisibiles quibus ñ metaphe, sicut numerus indivisibilis mathematice, divisibilis tamen physice & moralis.

Ad 2. Gradus caloris ē accidens ut. distinctū a secundo: Q illi duo Gradus, C, sunt ꝯ eadē parte subti, C, ꝯ diuersa Q. ñ Quod ñ secundo ñtento, ꝟ. exotenuo: si V.m Q duo accidentia ut. distincta sunt ꝯ eadē Subto; hoc autē falsū est, qa distinctio numerica accidentiū sumitur a numerica distinctione subti = Cq ex dictis Stat accidentia intrinsice a Subto ñ indiuiduari, ꝟ. aie forlitis, stqđ ꝯdividuatio ñ sumitur a mālia. Dico Q. duo accidentia adepta ñ posse esse ꝯ uno Subto seu ut. vtadepta & partialia, & rāo ē, qa secundus Gradus caloris seu asperitas Spheriale innatus ut sic cum V.m ꝯ eadē parte subti, scilicet ut cū V perficiat subtm ñ eadē rāone ofitatis, illustra intendat: eaq parte nihil potest duas qualitates ñ posse ee ꝯ eodē Subto, pcter ꝑpenetrabilitatē; nec duas figuras rectiales, qa obstat C, incompossibilitas illarū, C diuersæ dispositionis.

Arg. 3. qđ ē Spheriale entitis ñ Dpetit ofitati; ꝟ. haurire partes ꝑtegralitex distinctas Dpetit quantitati, ergo ratione fit exotenuo: Q haurire partes ꝑtegralitex distinctas ñ Deceat ofitati, alias sequeretur exotenuo = con. ma. et distō. mi. haurire partes ꝑtegralitex distinctas & ꝑpenetrabiles con. mi. præcise partes ꝑtegrales neg. mi. Exotenuo Q ofitatis ñ exita præcise ex partibus ꝑtegralibus illius, qa partes ꝑtegrales sunt, ꝟ. quia moles & extensa sunt, qua ratione faciunt exotenuo, et ad unitē requirunt diuersa loca; petereaq cū nihil horum sit ꝯ ofitate optime potuit cohærere ꝯ eadem parte subti et ꝯtenuo fieri. patet hoc ꝯ subtia habente partes ꝑtegralitex distinctas, & nihilominus ñ fierent exotenuo ut pluribus placet Thō, & fere omnibus. hanc unā Sent.m adducentibus. Q

ꝟ. dicet: ꝯ partibus subtis Ds non ñ ē exantiatus, & tamen ex illis fit exotenuo: Q etiā ñ partes ofitatis exantiatione careant exunt exotenua = con. ma. et distō. mi. ex illis fit exotenuo pcter ꝑtegritatē Dpositi con. mi. pcter occupationē loci neg. mi. & distō. Ign. exunt exotenua exotenuone radicante locali exotenuo nec Dnia exotenuone Stituente ꝑtegritatē Dpositi con. Dom. ñ enim nego ex partibus ꝑtegralibus ofitatis fieri exotenuo Dpositi pcter unionē illarū ñtendentiā pmine Dpositi ꝑtegritatē, & excludente localem exotenuo, qa ex una pars ordinetur ad aliq ut subtis ꝑtenuo perficiantur ñ exigunt distinctā ꝟ. earūdē partē subti: exotenuo ut. partis quantitatis est talis rāo ut subtum exigat exotendere distinctarū partes loci replere.

Arg. 2. partes qualitatis ꝑtegralitex distinctæ, aut sunt homogeneæ, aut ethexogeneæ; neutrū dici potest: Q ofitates ñ sunt partes ꝑtegralitex distinctæ. pro. mi. quoad utramq partē. si partes sunt homogeneæ calor posset ꝑtendere se ipsum. cum ergo duo Gradus caloris unum Gradū ꝑficiant, potuerunt illū producere: de huiq tribus Gradibus potest fieri idē argūm ad quartū, & sic de alijs usque

ad ultimu gradu caloris, ñ gradus sunt Ætherogeneæ & diuersæ speciei ñ possunt componi ad ñ. caloris ytensiue constituere qa ide numero ñ fit ex pluribus diuersis: & tandem ē ytensios frexi p maiorē radicalē j subto. Argumentu quidē difficile inficiare potest j innumbris diuersis a Sēt.ª Ithaxia designatis, qa ex Ætherogeneis sunt ñ possunt unq ñ ytensios constituere, qa unq ñ ñ resultat ex pluribus diuersis.

Hoc argutu adeo difficile Ad. nihil sentientis ytex se diuisit: aliqui dicunt gradus qlitatis ēe Ætherogeneos ut ita Opponant duo ñ. accidentia ee ñ posint j eadē parte subti. alij aiunt ēe homogeneos. Dicuntes homogenei illi qui sunt eiusdē rationis, quā, & gradus, quum ytex illos aliqd ytensionis excessu designetur; ubi adeo nullus gradus exigit p se essentia ee 12 aut 24 &. hæc denominatio est pnus Objectu & accidentalis, ita ut V. G. ee possit & secundu, primus &c. ubiq; aliqua variatione nāe ytensionis. Ætherogenei dicuntur qa diuersa nāe & perfectionis sunt, ita ut qualitas illoru exigat determinatu partiu. ig, quum locu occupent p. G. nullo demat huic determinatu, & textius determinate huic V. G. V. &; ideoq; secundus nullo modo perfectio primi, & tertius perfectio secundi & primi, & ultimus eandē perfectio omniu præcedentiu.

Hæc ultima Sent.ª mihi ñ placet, & V. illu nullo hoc absurdo theologico: ponamus namq; hominē gradu ut deu, aliu ñ gradu ut reptu, elicias uberā actu meritoriu, & demiu ut unu, qd nemo negauit. hinc ric: Deus ytuitu hominē inæqualiter premiaret, p hoc ñ posset supponi equali merito: & sequela quo: homini gradu ut septē decem posset unu gradu gratiæ facientē ex septē precedentibus inferiu ut octo; p. homini gratiæ ut unu decem unu gradu gratiæ, qui ñ faceret inferiu nisi ut duo: ex æquali merito ytineret premiu inequale. premia sunt omnino uera. Jam ñ. ex illu sequitur, qa gradus gratiæ collatio homini multo ut septē eneb octauu, j. octauo gradu ytinetur perfectio septē precedentiu, & ñ j gradu collato homini multo ut unu, quia ñ faceret plenu nisi ut duo, nec ytineret alia perfectionem nisi primi gradus. &

Unum: sequitur ex hac sent.ª omne qod acquitur ytra Sent.m Duxundi quia gradus inferiores ut octo habent ratione maioris perfectionis aliquid amplius j Sent.ª Ithaxia. Vi cuius addi ramenti dicimus ē requisitu: & ad inferiores Instruendu Intruendu j hac Sent.ª &. j Duobo gradui octaui septē precedentes percurrant aut ñ. ñ hac sent.ª conuincit, tum ex Duxundi, tum ex Thom Sent.ª illius absurditas destruitur partiu prædecedentiu, illoru distinctiu destructione Primo precedentiu, ñ. V. & primo ultimo gradu, omnes alij superflunt. patet. Dga, qua ultimus gradus restat aliqd prestandu exat ab omnibus aliis antecedentibus ex omniu perfectione Ytineat, ut patet j anima j cuius substantia ñ ē ponenda ytia nec Vegetativa, nec Sensitiva distincta, sed ab illa perfectione Ytinentes perfectior Vegetativa & sensitiva Immineat subto omne qod Immineatur habet ab illis.

Secundo igitur gradus qualitatis ēe homogeneos & eiusdē rationis, quum ex hoc requiratur calidu ut duo se ipsu intendere, tertio calidum ut tria. Vade aptiori ebs qa agentia naturalia per se V. stenduit animalia sibi pares, ñ. V. subtu calidu ut duo reducerent j se ipso 2.m gradu caloris ñ euaderet subtu Vade huius novi gradus reducti perfecte animatu; perfecta nanq; similitudo cum subto calido ut duo ñ ē qod ide met subtu sit calidu ut tria, p. qod aliud subtu contrarium sit calidu ut duo. hoc ratio j philosophia vera fatetur. ex eo qod calidu ut duo ñ potest se intendere & ut tria se calefacere qa reducet effectu qs j se ñ ytineret, nequide calidu ut tria excedit calidu ut duo: & ñ calidu ut duo reducet calidu ut tria se ipsu excederet & Vade ē qd nemo reducet gradu illu tertiu j nāe ballis, at p. sequens reducet nempe 12 & 24 gradu caloris, qa causa reductiua tertiu gradus caloris ytinet p modu unius ipsi gradui caloris, perinde quasi ytineat 24 gradu V. se nuncupa & secundu ab aliis, ñ tamen ut unitas ex aliis duabus; ex quo fit qd aqua reductiua duoru sit reductiua tertiu illu unitas cum precedentibus.

Quærit hic de nutritione tendente j diuersas partes subtilis de augmentatione tendente j diuersas partes quātitatis qe Vasefactione, & Ydemtatione. de V. & V. Stas dicta sunt rubra. De Vasefactione quæritur j quo consistat. ñ enim vasefactio aliud ē quā qd una ñ. quātitas se extendat & ma ius spatiu occupet. Velichi igitur aliqua placuit Specialiter tertio Vasefactio tribuere qd j partibus proportionalibus determinatis ytra limites partiu alicuius qe ab denate Opponitur quātitatis vasificatæ & illius ytra limites partiu alicuius magis se coadunant, manuq; spatiu occupant. idq; p ornitu & proportionalibus esse diuersendu de Ydemtatione, qa ñ est aliud, quo Diuisio partiu proportionaliu eiusdē quātitatis ytra partes alicuius & minores minus spatiu occupantes.

Commentaria in Libros de Ente Animato.

Motus Vitalis, ut est omniu perfectissimus ita latissimu latet patet: Unde postquã Egimus de motu ꝑ Omnia ꝑ V. p. Phĩ ꝑ 2ª ul. de motu locali; ꝑ 3ª. de motu Generatiõis & corruptionis; de vitali restabit ꝑ hac postrema tractanda. ultimus ẽ auxiliante Dño, mq Philosophiq tractatu mihi semper Gratior et iucundior, tũ qa ultimus, tũ qa utilior. ꝑ illo enim Gravissima mihi difficultates, qa adeuntibus theologiq addutq Fidq patefaciunt. maxime tamen doleo per ontẽ illas me Patiaz ut posse, quas iq dni prazarum Explanandas; fidqd tamen tamen pensata iq tpore, iq Valedictum permisit illarq Subtilitati ꝑcundam.

De Natura Animæ.

Varię fuere Antiquoꝝ de animę nãq opiniones. Vetustissimus Dux Archus apud Ciceronẽ narrat quidam veteꝝ sui tporis ne pane dari animą, nomeną illud ynane & frustra dici. Epicharmus, Pythagoras, aliiq contra Omnibus animantibus rationalem animam inesse dixerunt. Turpiori errori Manichæi eam cũ cęlq planetis unius Significatus; eaq peta rami Exercitio ꝑ mne hemicicli zeatu dari centuerunt. Heraclitus, perfecutę Stoicę Zenonis ẽ re nihil de anima nãq cęlq post diuturnq meditatiõẽ Deipere valuere. Democritus eą dixere ignea subtq: Democritus aereą; Thales aqueą; Empedocles harmoniq quator Elementoꝝ: Xenocrates numerus, ne ab arte sua discederet musicaq inditi Deum. Galenus Complexiõis ac Intemperatiõis quator primaꝝ qlitatꝝ. Hebicurus Diuꝝ atomoꝝ subtiliorꝝ: Allemæon celeritę quandę aeriq. Xenocrates, Euripides, & Epictetus Animą rationalę connexę Deo, divinę q substantię particulą, cui cęlq Romani Aram, & templa dicauerunt, cui opinioni aludit Illud Horatij, & terra ac flagris Divinę particulą aurę.

Hij aliiq opinionũ reciti, refutandą est ex Omnia Phoꝝ ex Aristę Animą ẽ: actus primus corporis physici, organici pot vitą habentis. hinc merito ecclesia ꝑ clementinã cap. de Summa Trinitate dit: diꝝ Omę, seu perfiꝝ bene sentę, aut sentendo ꝑ dubiꝝ qđ Substia animę rationalis, seu intellectiuę, uere ac ꝑse humani corporis ẽ dit ꝑa, velut hæresiq ac veritati & catholicę unitati fidei, prędicto sacro approante Concilio, reꝑamur. ũ. p. ine Horoꝝ nota affirmari potest animą rationalę in ea ꝑa ꝑsentire unitą corpori humano, Quam ut aliqui affirmarunt illi extimuere sentire: fluid tamen intelligendę sit ꝑ partiales corporis in omni Diligentiq sentiunt. Totus affirmat nomine Corporis intelligendę ea mãq primą affectą ꝑa corporeitatis, qa ubique disponibilis ad ꝑa viuentis intelligi debet precedens, actuans & determinans mãteriã ad illius recipiens. hæc opinio iq ꝑ phicis recepta est, nec aliquid alicuius momenti addendę Obra illę superest. Ex. Dª Orij ipse Phs sentiunt nomine Corporis intelligendę ẽ Deitas ex mãa et ꝑa, ñ Gradq Specialę Viuentis, sed Gradq Corporis, qui omnes indistincte ꝑa viuentis primi tamen Omnicabz mãe, quę Deitas nihil subtialis. sed disputet explicatio qa eius dñi nihil differt ab ea qua dicunt Phs ꝑa sui munere efficientis dispositiones prędictas recipiq sub munere ꝑficientis, qs iq late Vidimus.

Spontia nomine Corporis debet intelligi mãa prima, ñ nuda sumpta, i. ut affecta dispositionibus Animantibus illud & Organizantibus, ut sit aptq subq formq vitali vita rationali. Vãe est: qa nomine Corporis ñ intelligi debet cui correspondet actus primus; sed hic immediate correspondet mãi primę qa ẽ illius pot. Q. = Hæc refert ñ dicas ꝑa ignis esse actq mãa prima; & tamen ñ ẽ actus corporis: Q nomine Corporis ñ intelligitur mãa prima. Nihil refert qa ut subra dixi nomine corporis ñ intelligitur mãa prima nuda sumpta, sed ut affecta ex partibus dispositionibus quas in Corpis ꝑa ignis, nec alia ꝑa animata. & hinc Notis quid Significetur. per vicula pot vitą habentis, ponitur ad distinctionẽ ꝑa cadauerici & Emortui, qa licet recipiantq ꝑ mãa aliquali organizatione reperta, ñ dq tamen est proxime et ultimo expedita ut seruiat operationibus vitalibus.

De Diuisione Animæ

Vulgaris est apud Phos diuisio animę ꝑ vegetatiuę, sensitiuę & rationalę. Vegetatiua dicitur illa qa ꝑpriq ẽ nutritioni Diuinitq plantis. Sensitiua nuncupatur qa actiones sensitiuas producit. Diuinitq brutis, Anima rationalis est qua operationes intellectiuę dimanant. hæc ultima vicula de ma eminentię prestat qđqd ꝑa vegetatiuę & sensitiuę ꝑ aliis duplicata Omniabz sicut sol diuersos Otinet effectus, habetq per identitatẽ Otinentię multiplicem virtutis qa disperia repertę ꝑ causis ꝑticipibus; pariformiter philosophorum de anima rationali, unde ipsa est ꝑpriq actionis nutritiuę, sensitiuę, tandemq intellectiuę: ex his dixerunt ẽ de anima sensitiua ꝑ brutis, qa quia perfectior anima vegetatiua, vicula actus vegetandi prestat.

Quæritur inter Phos: An anima rationalis sit forma vegetatiua & sensitiua? plures negant, qa vegetare & sentire actus sunt omnino materiales exigentes suum a principio materiali forte (, qa ꝑa vegetatiua & sensitiua ex ꝑte et esse est mãlis; si enim anima rationalis esset forma vegetatiua & sensitiua esset forma mãlis qđ ñ ẽ dicendq. Nihilominus opinio Sancti & ut Explicem nobis, qđ titulus habet Otinentia formis aliquibus ꝑgati, adeo ex Omni ꝑprietate Diuersi rei de qua dicitur. ne bonitas Diuinę forme Deo qa hoc pugnq non Omni ꝑprietate & nomine de Deo enuntiabilis. hinc ꝑgati Diuersi eminenter adeo ñ dicitur de entitate Dei Omnimode ini ꝑprietate, sed tantq per Similitudinẽ, quod bene suppositis Explicata dum dicitur Vegetare Valere uel tanto monta. ne dicitur de vicula qđ sit eminentia ignis, quia ignis ꝑprie forte ñ sit, esset tamen qđqd a ꝑa ignis prestabitur.

His positis pro aruncty: ꝑ vegetatiua & sensitiua forte nihil aliud intelligimus qa ꝑpriq forte plurib⁹ actionis de vegetatiua & sensitiua; sed vigoriq actionis anima rationalis est ꝑpriq forte: Deitq vegetatiua et sensitiua forte. pro. mi. si non esset ꝑpriq sensitiua forte (idq dic de ꝑpio vegetatiuo) homo ñ esset forte animal, nec forte Viuens; sed nihil Veritus

qua qd̄ homo sit animal rationale: ℣.

Ad. id qd̄ supra obijcitur facile respondetur: qa omnis vegetativa et sensitiva et ipse homo sit primum principium motus (sub qua ratione datur in Deum ens animans rationale scilicet) nihilominus tamen ut sunt perfectiones determinatae per animam rationalem in sunt materiales, sed spirituales, quae mobilitantur a rationali determinante: sicq omnis animal praecise nomen sit principium movendi, quae cum in homine in reliquis spiritualibus quadat similitudine cum leone, nihilominus ut determinatum per rationale per rationale sit dictum. quod sit vita

Quid Est Vita.

Cum Anima esset a Phō definita per ordinem ad vitam; explicata ea illius essentia superest Incipiat Vitae explicare cuius notitia valde necessaria est ad difficultates tum theologicas tum philosophicas dirimendas in ea enim vita Aug. leue dandum in quo scilicet ratio vitae Diuinae nos cum omnium Phorum certe D. Tha duce dicimus qod vita est motus a principio intrinseco removente per illum ad adquirendas perfectiones qae nobi in deficiunt a primo instanti nra creationis. Stat ex Arist. lib. 8. phoy text. 12. ubi docens Deum, et celum in moueri a se ipsis, vita coquitur: est autem impossibile qod moueantur a se ipsis, e enim hoc est vita, et animationis ppria. et Plato lib. 10 de legibus ait; qod omne ab extrinseco mouetur id anime est, qod vero subsistunt e se ipso id animatum. Idem clarius docet D. Tho i presenti lec. 1. per haec verba: propria autem ratio ipsa est ex hoc qod aliqd se ipsum movere secundum large accipiendo motum pro ut etiam intellectualis operatio motus quidam dicitur: ea enim res vita et dicimus, qa ab exteriori tanquam primo moueri possunt.

Quatuor ratione, qia in Diuina sola mouentur ad adquirendas perfectiones sua naturae debitas a primo instanti V. sua Generationis qua perfectione semel obtenta in amplius mouentur, sed nostra quiescunt: nisi Deus et celum quiescunt dum pertingunt ad centum, et aqua dum se ad frigiditatem reducit; et operatio media qua perfectiones sibi debitas adquirunt in ipsis, sed non Generanti igitur causa principali tribuitur, qa quia dat sibi debet etiam tribuere omnia qae sibi a V. sua ultimata Generatione deuenerunt. Plantae autem mouentur ad adquirendas perfectiones in nisi debitas a V. instanti; sicut vegetativa per motus alterationis adquirunt nobis omnia qae ipsis a V. instanti in productionem sua in deuenit; et id circa talis motus in tribuitur Generanti, nec dicuntur ab illo moueri, sed a se.

Ad dicit ex hac Scriptione sequi plantas viuere, et Deum deducit ex V. Genesis cap. 3. ubi Deus dedit omnia viuenti herbas ad vescendum; sed hoc minime planta docent qa ex herbis in nutriuntur. Gabet Aquit. lib. 3. de Genesi ad literam cap. 16. per haec verba: si nobis tantum videretur motus plantarum, in diceretur hoc Gabriel i anima viuens = V. Stat ex Gabriel a ratione qa sol e causa productiua plantarum; et plantae nullam vitam habent. Sed e certum Dei Omnes modum dicendi: Deum Stat, qia effectus in deinde excedere perfectionem causae, sed i sole in e perfectio vitae, et nec i planta.

Vers: qod dicitur datur viuenti herbam ad vescendum, in loquitur de omni viuenti, i. de perfecto: quo manifesta sunt signa viuentis ut animalia. et nec Aquin. opportune intendit cuius auctoritas est intelligenda in de viuentibus absolute et Universum loquendo, sed de his tantum viuentibus i quae clarissima sunt signa viuentis, Stat hoc ex eodem S. D. supra cap. 13 Genesis, ubi Expositores haec verba pauciores aqua recipit i anima viuentis haec habet: an possunt esse animalia nisi viuant. ab esse manifestissime vitae Omnes modi dicendi: Deum Stat, qia effectus

t non

libus viuentibus = Deo subducta Serie quae dicuntur omnia viuentia solum Deum esse ea in ipso in sit perfecto vitae Sha Vulgarissimum asserit, qod dicitur Deus, est, et homines, homines Generare; et ita sole et viuentia Lapides, in quia i ipso vita sit sed quia ea alijs causis Deum ad vitae sub ratione Creatoris.

Objicies V. i Deo e perfectissima ratio Vitae: et tamen in Deum ipsi illo modo moueri: ℣ i eo qod se moueat in Deum ratio vitae = Deum: Deo omni instanti debetur productio Verbi Diuini et tamen media illius productione perfectissime Deus: ℣ adquisito perfectionis i debita a V. instanti in Deum ad Vitae = Deum per: Angelis i V. instanti sua creationis debita actus intellectus qua se cognoscant; et tamen talis actus e Vitalis: ℣ id qod prius = Denique: actus electionis ab Angelo i V. instanti in ipsi, sed illius Author bonus causa principali tribuitur, ob quae rationem docent Theologi in ponere i V. instanti peccare; et tamen fuit actus vitalis: ℣ qod i Damnatis Daemonibus motus manus et deorsum sit a Generante, in obstat quominus sit vitalis.

Dico ad 1m. Deo in Deum motus i perfectus, ille scilicet qui est actus entis i pfi Deum bonus motus perfectissimus, scilicet ille qui est actus Omnino Exigens pfalitatis = ad 2m dico qod productio Verbi Diuini in e a Patre ex defectu alicuius perfectionis, sed ex fecunditate sua, et id circo e productio vitalis vitalitate Omnino perfecta, id est vitalitate excludente penitus omne imperfectum: quatenus ex vita finita = ad 3m dico actus quo angelus se cognouit ipse in deuenit nullum Elementum sua naturae, et illius perfectionem, quia adhuc illo deficiente esset perfectus ens finita i sua natura = et ita Stat ad 4m, qia huiusmodi actus electionis ab Angelo potius ex secunditate, qua ex necessitate essentiali sua tribuendus Deo, in quia deinde Angelo, sed quia finis huiusmodi operationis esse praeceptum a Deo, et ideo in esset peccaminosus.

Quanam Sint Partes. Quae insumantur ab Anima

Difficultas in procedit de praecipuis et nobilioribus corporis partibus, ut sunt cor, cerebrum, pulmones: &c. nulle non i illis est i illas anima vitae principium munera exerceat. Ipsemet Aristoteles, Galenus, et reliqui Omnium ab anima informantur, sola ambiguitas de dentibus, capillis, unguibus, et quatuor humoribus. Scilicet

Sanguine pituyta, id ē flecoma, flabauili, id est colera, Atrauili id ē melancolia, lacte, ⁊ aliis partibus ex excrementitijs.

Dicēdū P. Sanguine ab anima animari, ibi quatuor humores. Supono sanguine esse duobus modis. Uideturi P. ut ichoatū. P. ut perfectū. n enim cibus statim abit ⁊ sanguine pfectū, sed P. distinguitur ⁊ quandū magis crudus reliquet alimentū, qui calore pristi deinde aggd sanguini rudimento gustatum indūt, at nō vere sanguinis ñ obtinet donec uarijs circulationibus, ac cotionibus perficiatur aut ⁊ iecore ut uolunt plurimi, aut ⁊ corde ut ḡnalis Telentinus Sent.ª De sanguine ⁊ statu perfecto vide Versalium.

Quata rōe: Omnis vera pars viuentis animata anima; ⁊ sanguis est vera pars viuentis: ḡ ma. ē certa. quia anima ē vita totius viuentis, ac vera de cuiuslibet partis. pro. mi. Illa est vera pars totius, qa formata ut totus toty; talis est sanguis ut patet ⁊ formatione fetus ⁊ quo P formatur sanguis. Deinde quia est unus ex precipuis animę organis sine quo nulla vita operatio fit, nec anima ⁊ corpore subsistit: P. Formata sanguis vitali motu vehitur: non augebit, nutritur, fouet, melt ei aliqua una ex ipsis facit ut ait Hippocrates, qua Deus corpus vivens, et ubi necessitas postea accurrit vitali quadā alacritate, qđ ⁊ animatū vivens ñ est. motus vt sanguinis quo vitalis ad omnes patet; ⁊ ira dilatat cirea cor; ⁊ metu fugit ad cor; ⁊ verecundia rubet effundit: ꝛ.

Istos humores qđ attinet, anima quos formari prebuisse est, pro qa una cū sanguine mane Deponunt, hi qa spiritus vitalitus animā ratione sentiunt ut bñ animo Deum concipiat et cognoscat. Cum P maxime qa Catechumē ad ingrediendū corpus est complicata hac reflexione: quatuor enim humores se habent ad hominē, ut quatuor elementa ad magnū mundū, sic ut bñ ipsi sanguis aeri pituita aque, melancholia terre correspondeat; sed quatuor elementa se habent ad magnū mundū ut partes illi adintegrantes: ita quatuor humores se habent ad hominē. Patemini tamen hi humoribus admixti plexus partes ex excrementitias, qa licet horū ⁊ diuersa separentiq ñ tamen diuisi, sed sunt ⁊ corpore vivo ut gangrena, imo sepe ut noster ⁊ cruciabat; unde secernuntur, et qua patet Pia Cotelerius.

Dicendū P. capillos, ungues, et ungues ab anima informari, qđ ideo dicendū de crinibus, unguibus, plumis, squamis, aliisq animalibus aut ornamentis aut armis, aut propugnis a nā Deatis. Et quatuor quia omnia enim nata augentia et crescunt in per Dm̄ partes ut patet sed per vitas rumbones habentes sua organa proportionata motui quibus nutriuntur, et Dm̄ omne dimensiū dilatantur: P. Hec refert ñ dicas capillos et ungues excrementa videri. nec patitur refert quod ⁊ ipsis cadauericis deficientibus sit crescere capillos et ungues, sed non sic animę qa apetit: P. Non igitur refert qa capilli et unguis sit excrementa, sed secundaria aggd organa animę nunc quibus utitur ad quę plurimas operatōes ac finde ad integritate et pulchritudinē corporis pertinent. non refert P. qa capilli et unguis ⁊ cadauericis ñ augentur nec, sed abscindentes, quia tenui accretione. alijs partibus magis vere exhibendum.

De lacte et semine dicendū qđ ñ lac ē per fectus sanguis et semen partes nutritiones exhausta ex alimento ut volunt Dmanbes Medici ⁊formantur ad anima facte rōnē nutrices assignata, quia ita sunt partes adintegrantes corpus, ad illius pulchritudine pertinentes; ñ autē lac ñ ē nerus sanguis, sed puer alimentū, et ex alimento separatū ut aliqui sentiunt dicendū ad anima ñ ⁊formari. sed circa rē Omnino inutilis ñ licet magis Spiritus.

Quatur an Anima Animalium perfectorum Sit diuisibilis

Certū est vere apud omnes Thos animam animalium ⁊perfectorū ēe diuisibile ⁊ partes ⁊integrales, quia experientia Dñi aliqua animalia diuisa et ⁊ partes diuisa, ⁊ Omnes nisi partibus moueri. et D. Agustinus testatur se vidisse vermem longū apitarū, et eadē velocitate moueri diuisū ⁊ duas partes, ac si integre permanerent; soly P. difficultas ēe potest de animalibus perfectis, ut leone, equo et alijs. ambi Dionisius Sent.ª ecclesiae Scholę Thom asserit huiusmodi animas esse ⁊diuisibiles, nihilominus sentiendū, et ni frequenter dicendū diuisibiles ēe ⁊ partes ⁊integrales.

Probatur eos dictū ⁊ metaphra: Omnis subtia mixtis ut Dhrabilitata ab spiritualis ⁊dependentia a quantitate habet partes distincta vinculū unitas et exteriores; sed omne animatū perfectū est subtia mixtis: ḡ huiusmodi habet partes distinctas, et ⁊dependentia agnitę vinculū unitas et exteriores. Silogismus est Omnino certus ut alibi dictū, sed omne Spiritū eos partibus distinctis et unitis est resolubile ⁊ partes: ḡ anima animatū perfectū resolubilis est et diuisibilis.

Hec contra hanc rationē aliquā offendo alicuius momenti, nec ⁊ Sabet aperita Sent.ª: soly enim aiunt quod diuisibile potest ⁊ utraq; parte manere facta diuisione; sed anima animalis perfectū ñ manet ⁊ utraque parte diuisa, nec connexata ⁊ una illarū cū videamus nullū ⁊ ipsa exercere operationes vitales, cuius oppositū vidimus ⁊ animalibus ⁊perfectis: P. Ieiunia hoc est, tum quia si dari esset separate animam animalis perfectū sine ⁊perfectis esse eos diuinitatis anime spirituali longe perfectiorē ñ deret ⁊ferri diuisi bilitas animę materialis: hę P maxime quia vitalis operatio ⁊ quacū parte maxime perdet a disproportionem organici quibus exercere valeat, Nec anima rationalis defectu disproportionis non exercet ⁊ quatuor parte corporis diuisa operatione; unde si pars Sua non moueatur, est eos defectu anime diuisa, qa a parte Sua reparatur, nec ⁊ illa conservari potest defectu disproportionis.

De potentijs Animę in Commune.

Notandū pars animę ēe ⁊ duplici dicta; qđq duernant animę P. et per se; qđq ut Spirito: P. sicut homo Spiritus

ex corpore & anima, ita habet plures ptes ex quibus aliqua V. est pex re diuersas animæ & toti Ipsito pex animæ, ut intellectu & Voluntas, quæ sunt ptes in organica, sed spirituales. alia sunt corpores & organica quæ in diuersis animæ pex re, sed toti Ipsito ex anima et corpore ut pte Vegetatiba, sensitiba, et locomotiba. ieq Stat quinq ei Genera pxiq animæ, scilicet illa qe nullex relata sunt; qe omnes reax distinguuntur by intexie, by ab anima, in 23 Grady primy et ultimy, sed 23 Grady subalterny et superiory.

Hec aliquis momenti est, qod ii ptes distinguuntur pex ab anima velut qualitates, animæ in operari pre, pex accidens. Non enim aliquis momenti est, quia by pex accidens intelligere dicby aut ruminare, ut significat id ac pex aliud, aut pex dilatby, quia Diderasqe habeat animæ per accidens operari, hoc est pex aliud quod sit accidens; aut ruminare ut sonat id ac accidentaliter, & extra inhærentiam sicut dici solet qod medicus ut talis sit pex accidens sit qod sit medicus nego Superiory pxiq, quia ut anima dicit et sit eiusdem pex Voluntatem & intellectu, in operatibus pex huiusmodi ptes bnas pex accidens, sed pex accidentia.

De Potentijs in particulari, & primo de Potentia Vegetatiba.

Hactenus qod Diuersa quoad præsens abinet instituty sunt; tria pcipua dicta, Quæ cui sunt qa exoptima sunt pfectissima, & alia huiusmodi animantia; alia sunt Diuersa media, qa in ea pfectissima, in ea Generatiue sunt ut muxei, lepores, & alia huiusmodi. alia denig sunt animalia perfecta qa sunt ea nexa Generatiue. unde anima Vegetatiba pex ordinē ad suq principiū, & magis Naturale principiatū (attenta illius natura per se) definitur ab Arist. 2. de anima text. 43. sic: anima prima (id est Vegetatiba) est pxia generandi talle quale ipsa est. classis tamen per ordinē ad suas operatiōes definitur; principiū nutriendi, augendi, et generandi. huiusmodi partibus in sunt numeranda collectiue, sed distributiue; ita ut anima Vegetatiba perfecta sit pxia omnis illarū operationū. imperfecta uero in omni, sed aliquarū.

Ex his & ex dicta lia. 2. physicorū manifeste colligitur, animæ Vegetatiuæ primū ab anima nexa in distinguī, & ee ipsa anima subtia, quæ ex pcipua Generatiua immediate et pxie tanquam subiecto absistat & illa tanq ipse ut immediate ad ipsa anima ut unita corpori organico et diuersis ad actiones Generatiuas elicien da, manifeste colligitur pex Vegetatiua in esse distincta de anima. ide dico de pcipua nutritiua (cuius tanq subiecti est, vel de augmentatiua Deinceps ad dicta citato loco dicendū est distinguī, nexa ac anima, quia cum tanq huius pcipua sit accidentalis, & qua accidentalis est, scipsa adeo & pcipua ad ide genus referri debent, ata adeo huiusmodi pcipua nexa debent esse distincta ab anima.

Qua Ratione Stat nutritio.

Nutritionis mea est alimenty delectani ciby, ac potuy, scilicet fluida & solida subtia qa; Diuersi nea uarii potest unde ab ea Complexionis duo dati sunt Sensui animali odoratus & gustus. hii selegitur pex alimenty, qod ori ipsius, ut sit solidum deinceps Dicatur; valida simul diuersis ut corpori quæ; eo fine potus sumuntur, ac cibus suus a nea; & ipso uentriculo ad id paratus. alimenty itaq Immediate stomacho deferuntur & os ventriculo ad intestina, ubi sicipiant concoctrici, et bilarii mi sceri magis Complexa, & diuisante Natura, chylus dicitur coligerentur, qy ita cibus bene macerata eunq quidq partes Spirituosiores ac fluida calore distincta penes subeiguas pex corpus diffunduntur. hinc Ratum pex ea alimento nempe tota corpus recuperat; præcipue si sit spirituosius, ut Vinū. & chylo ad intestina dilapso pex meseraicas & Venas pertinentes ad Cisternam & Receptaculum chyli ad Venam portæ. ipsa pex ramos suos & ramulos ad omnes corporis partes distribuitur. & ex his pex canales Spinæ dorsi descendit in venas subclavias. Illud, ab ea Sanguinē Immixtus. quod ipsarum est & caudius & intestinorum ampullas ad recipiendum. ata ea ratione fit prima cibi digestio, qq Chylosis uocant.

Chylus tunc pecta peruia, by & subclavias Sanguinē Immixtus ut scilicet liceat, per eius magis tales exporiatur ata ex eo toti corpus pex uenas & arterias circumeundo accretius Spiritus, et defecata aquibus & excrementis ad nutriendū inepti sex tamen fluida & eo relicti, quo Sui primi & pecare deprimit bilis superflua qua Pari cula Vini excidit, ac deinde & intestina regerit, ibi tenuis alteri chylo Immixta pex Cochleat sinistrorsum inclinando ascendet ad Cisternam Continentem: & glandulis superfluus humor tenuis & excrementitius lympha vocant qa Vasa Lymphatica excepta partim et Sanguinis accidentali ut ipsi fluxit, ixxisonde pexeit, superfluus uero & salibus qui & ipsius & tenuibus cinaris et exterior ha mox deponitur, ac ex eo et alia excrementa, qua eo humore diluta abeunt & fluxing. hinc Ecca uberior Sanguinis status ma xime dispositus & pulmonibus fuliginis exhalat & unde denq & pecore hic sicut magis pexcitus, ata sic per spiritus secunda digestio, qua medici Omathosin uocant id & Sanguinis creationē ea quod ea alimenty adquisitat status sanguinis. Ecce pximum suo ita ex spumine pex Venas & arterias capillares utrinque exoperato, ac rete texturale nutritiuum subtilibus partes solidiores eius & ma subtia uexendo, ata sic pexacta textura dupelito, qa dicit assimilatio & pprie nutritio, & qua si quid adhuc excrementi hic sicut habet & fuliginei et alibi transpirabitur.

Quæres V.

An nutritio solis Diuersibus Diuersis? resp. affirmative: nam nutritio ppxie dicta est Vitale opus, quo unicuiq sibi

prudet ac respondet per organa ad id disponita qe minime inueniunt in Viuentibus= Suarez D. con nutritio toto Vita denuxe durat. ratio Vita nequit subuenire in pene nre Optima nutritione, saltz aliquay party non Ds in Viatores Dtino aliud Vita necesse in nit attamen Spiritus quibus Vita maxime nititur Dtinno exhilarantur, atque adeo refici debent, ne animal deficiat.

Suarez D. cur multi modico cibo perquiescunt, alij vero nimio cibo aut languiscunt aut in cranibunt? Resp. Qui ultima agunt Dnis calore corporis subiantis magis Dumere, alimenta vero boxare potius qua digerere. Primi vero blandy beneficij Dhumidy calore subtilij manus Dumere, alimenta melius digere, ab ita multo maior ciet pars in subtilij abijt, cadz robore Dnnus Dobij gingrading, labor, cura, vigilia, natis jducunt.

De Anima Sensitiua Eiusque Potentijs.

Definitur anima Sensitiua: actus primus corporis Physici organici pia Vita sensitiua habentis. seu primus principium unde pia est corporis in ipsa actus quodq; i exercit corpore hominum ut plerisqz esse Poluere, nimirq vero, aut ipsis. Dnirq est hanc postremam opinionem quidq Peripatetici asserunt: non qui adeo obligat ut putet ipsa cognitione esse proprietij, videre, audire, olfacere, gustare, imaginari &= nec dicant Vita et animq esse calore in esse non in humido commitere potest, in exim ut cibos calore digeximus, nic calore videmus, audimus, tangimus &, sed alijs ui quadq in Ipsis opera sunt sed nobilioris substantiq.

Sed ita q; pertu quis aliquid Philosophi asserat est notitia potiq anime sensitiq. Dnirq in duplici differq nimirq Externa, Interna, quia obiectum Sensibile aliud interius est aliud exterius; nunc de potiq Exterius postea de interius doctrinali Philo. Sermo Sermq exit; atque adeo dicendq est cq Dnnus Sent. quinq Sensitiuas potiq Externas in esse animq, nimirq Visq, Auditq, odoratq, gustq, Tactq, quorq qualibet in particulare obiectq est Sensibile Singulare, proprium, localiter Existenq ut dicitur distantia dicitur singulare quia vnumquodq alia in eadem sub sensum, sed sub intellectq; dicitur proprium quia Sensus Exterius in sunt circa res absentes: in enim exeq Species permanentes Dnerbant ut interius, sed ad obia presentia pendentq ipsiorum accipiunt. dicitur localiter Existenq quia vt debet esse in loco ut sit sensibile; unde corpus Dei in eucharistia non Sentitur, quia ibi n e ut i loco. additur tandq i distantia, quia per nimiq remote in sentiuntur, ut odores, Saporesq, Soni &= a nobis remotissimi, id circo fluxi Bells i coelo audiret ob nimiq distantiq.

De Sensu Visus.

Sin quorii sensu pria Spectacula prunt, organa, mediq & obiq. hoc circa Quinq Explicando sunt. organum Primum est oculus, hic pulcherrimum membrorum i sublimi totius ut melius Spectare possit, & Spectaxi. Figura eius e Sphera. Istat quinq membranis, seu tunicis, & totidem humoribus hyis nitidis. 1a tunica Sclerotica dicitur, seu dura hec propagato est membranea Exterq nexbi optici a membrana cerebri, qui dura Mater dicitur, dezivata: ac i modq globi dilatata partes potiq oculi efformat. Globq absolut Secunda tunica vsta Dtinna, cornea dicta eo quod pellucida nit et dura est, ut eligeat humoribus obiectus interiorq spectans & cognoscendus.

Vtra has duas autem intima expanditur Iris dicta quod veluti Quq arcus detracto pendiculo est anterius perforata. foramen illud pupilla dicitur, qd nigricat; homine ob atrum hujus tunica colorq. emergit hac tunica Exo alia interius nexbi optica membrana dezivata ab ea cerebri, quq pia Mater dicitur; est ejus veluti quidq eius Corporis totq oculi interius Pellicula. postremus eius pars Choroides dicitur, anterior Quq nomen retinet i ea tunica circa pupillq rursus Stecchas fibras i orbe disponitur ad Radij obiectus dubitabo quq irides vocant.

Tertia tunica Vehiculum dicitur quod fibrilis intima retis. Stecchata nit. hac emergens Exo medullari nexbi optici substantia, mollis, et albicans intra oculq disfunditur, ac circa chrystallinq exhibit Stecchum aquidq Exo noxu filamenti, ab hac pene quinq dictum. Quinta demum Speculum dicitur quod tota pellucida nit. et pro ipsa est humoris chrystallini quq continet.

Tres humores primus aquarq dicitur quod fluit nit instar aquq Dtinnitur i parte oculi anteriori vitrea chorioidem et Vuq partq anteriorq; qui huic succedit chrystallinus dicitur quod paulo firmior nit in parem usque ad duritiq. figura prorsq habet lenticularis i homine & i quadrupedibus, i auibus & piscibus Oblongiorq ut excerptio obiectq radios refrangendo adunet modq contra Explicando. tertius chrystallino succedens ac fundi oculi cohaerentiq umbilicus Vitreus, seu albugineus dicitur quod Coquinitur pellucidus in Omnibus fluxus nit, sed Piscibus vsitior vitrei sui, aut albugineis ubi oculi nis disparitis Dtinnuntur cerebro, duobus nexbis qui optici dicuntur, & ita descendunt a cerebro ad oculos, ut media tunica uniuntur, & mox diuin perreant irregulus ad singulos Oculos oculorq. Exo hi nexbi ut dixi narrantur oculi tunica, at veluti per canales Spiritus ad oculum deferuntur. Roxro ut admirabilis hac machinula moueatx i omnq partq, dati sunt ei recti musculi. primus dicitur superbus seu abollens, quia oculi eleuat. secundus humilis quia oculi deprimit: tertius Piscatorius. quartus indignatorius quoniam obliquq mouet ad latera, illi quidq ad maiorq angulq oculi qui est ad nasi adducendo: ut fit intuitus Viuendq. hic vero abducendo ad alterum cantherium ut fieri solet i vacando Otemptu. quintus & sextus circulatorius

mouent, dicuntq; amatorij, eoquod blandiculis aspectibus, ac benevolentię iudicibus inuerbiant. Ecce ty Pariji partibus

suentutis qę sit propria sedes Animę facultatis. Recte. cuj j Unione tria sunt collecta Spheiery j minimy Spherum receptio illary, et perceptio obti per illas representati humores, et maxime chrystalinus destinantur ad colligendas Spheis Omnino asperias ob calitudinem et distantię sui oculos et obta, ac inde chrystalinus humor j minimy Spatij colligit Spheis, et j fundo oculi pingunt Spendiery imaginę rey ad mixaeuly exprexy, et humica reticularis est velut linteę j quo fit hęc nitida pictura. Demy Spiritus animales j nexibus optis reticularis tenuibus residentes, sunt propria organa percipienda huiusmodi picturę. inde qdo humore quoq; obstante mexuu optico ne impedire esturo Spiritum a cerebro j oculy, omnis chrystalinus integer et purus sit, et ey adiacate Species sympathę j reticularis humica partes vicinum, alioquin si fit Unio quia non descendit Spiritus qui percipiat ob nexui optici impedimenty. Hęc omnia aliquantuly difficilia ne explicari possint, j obscuro cubiculo, ni facto foramine obta j clara die posita Spectanti apparebit lenticulare Pictuy, eiusmodi Nostr. beleuopion, seu perspicilia, radij ab obti limini, ac per Pictuy transeuti ebeo uniebitur j exta distantia j qua, si omnes charticulę exhigent; ea eleganterrima picturę earu rerum apparentia mort. in charta ex adiacentes propinqui sub remouean ebeo pundy j quo Pictuy colligit Species, Dendery imago; obtuy remotiory Spheis paulo propriis rey pingent imagines qua proximiory: unde ub illary nihil imagine charticula excipiat, oportet eg nihil tantisper egrimare Pictura ut elongare j obti Humoribus. ni foramen amplius illustriora exib picturę, sed minus distincti coloriy, et charactes fiet distinctior, sed minus illustrior.

De medio et obto Unius Amboy notę est lucę et corpus diaphanum, scilicet aeris accipiente illo ęr medij necessarij ad recipiendas Species visibiles obtorum. obty vero est color lucę perfusus, qua colpa percipitur. non iudicet lucę corpus ee, sed aliquis plura alia qę Cicero hanc pro Unius perfuride dubitare poterant, libentes omittimus, ty qua maiora non curant, ty et maxime qua magis curiosi qę utilitati perdiunt.

De Auditu.

Organum auditus aliud exterius est aliud interius. exterius est auricula, ni qua audibo ni fit, i. est hon ad corporis Symmetriq, ty ut Sonus rum cabitatibus colligat, qui Pariji meandrus zaphati bandy percurrunt ad organy interius. ipsum Stat delicatissima membrana aere plena, et nexibo ex cerebro descendenti abunda, dicitur tympanum auditus. hyai nexibo et tympano facultas auditus Diuine videtur; quippe Species soni exciprtur a tympano, percipitur vero ab Spiritu j nexibo residenti, et ne nimis fragor delicatissimę hanc membranę, nimia Dmotione laderet tob Spiritu, tota meandrus ac anfractibus sonus auteq ad eg perueniret debitis refringi.

Medij auditus est aer, aut aliud corpus flexy facile Dmobile; quippe ajuto facilius medij Dmouetur barto facilius defert Sonu. hami pisces habent auditu maxime obtusy quia Sonu minus potest recipi j aqua crassiori, qa j aere subtiliori; Sonu penetrat Spiritiosa corpora, ut parietes: per tenues etiam aeri subtile opletus rete ubiniuat. obty auditus e Sonu, qui diribus glitas sensibilis ex collisione corporu, et sentientia medij resultans. ad Sonu pria requiruntur, percussio, perexy, et medij interceptio. hic aeru tremor, qui diribus sonus pulsatim rete dispedit et multiplicat, donec ad aures perueniat, eodq; pene modo quo capiti dy spiritus j aqua conuat circuly, corpore multiplicat donec magine abrumpat. si Sonu corpus deaby percutat reflectitur; inde ortus echo, qui nihil aliud est, qua soni reflexio. Bucelli j Kalabo, Grecij ecoaudirui uocę zepeti usque ad decacosium Pices. et ni nullo alio constitit, quia obtusiores decacosium Deabitates debita disposition ita ordinate ut sonu receptu j una, reflectat j alia et ita j ceteras successiue, donec retipercussione Sonu extenuatus deficiat.

De Olfactu.

Organy olfactus dignitate sequitur gust auditu et situ eius est j upnitate interiora pectis naxy j duabus partibus ei carnei spongiosis uelut maxillary papilis. adpendunt duobus quasi nexibus e cerebro descendentibus. j globulis hic recipitur ipserio odoris, qui obty est olfactu. est enim odor glitas ex temperamento primary glitatis resultans recitato prodominante, seu excedente, et calore humido decoquente. ita D. Thu. supra cap. S. Phi de sensu et sensato lect. 12. Actus dby accessit ad colligendos odores j sui foraminibus, ut ponit Dmodius ad organy olfactus defert.

Medij odoratus est aer aut quodlibet aliud corpus capace recipiendi humory exalabiq, quam fundunt corpora odorifera. aqua est etiam capax eorum impressionis, non Stat pisces odoribus trahi ad cibos remotos. medij est odory ad tactu distanty defert, ut Pultre rey olfactere dicuntur odorem ad triginta et amplius leucas. exuta Dmonitez Pigent odorabu, piscibus canes qui odore duxerunt usque ad 24 miliy. homo ceteris est optimum odoratus ppter nimiy cerebri humiditatez, non nihilo cerebro hoc genus magis Pigent.

De Gustu, et Tactu.

Organy Gustus est nexibus per linguę papillas ramificatus. Videtur j ipsa carnea et maxime j cuspide; medium vero

cisporus, qd cum sit spongiosa existit saporem; dehinc autz sapor qui est qualitas ex humido per calorz temperato resultans. Vnde odoratus et gustus sunt inter se affines; nam odoratus percipit humidz, sicco existentz in fumos; gustus uero illud per cipit adhuc Dcoctz; unde Dmunita rei sapida sunt odorifera.

Organy tactus sunt nexui per corpus diffusi, et ideo ubi nexbi ñ sunt ibi nullus est tactus ut j ossibus, ubi ñ. nexbi abundant ibi tactus viget. medijz enim est ezo, vel cutis, aut aliquid eiusmodi disterens impressiones glutatus transibilis ad nexus: obty uero tactus sunt primy glutatus, scilicet calor et siccitas, frigiditas, et humiditas, aperitiua ehg et inhibitiua. tactus ezo maxime necessarius est j animalibus ut by per illy dolorz sentiunt, nocua fugiant, et uitam Drexerent.

De Sensibus interiorib.

Sinitis ig perãmentibus ad sensus exteriores, qui sunt uelut fores ad interiores, dehinc uenit Vrbibitez agendy est primus dacitiua sensus Dmunis, ea quod ad illy ut ad Dmunz actibus pertineat de sensibus exteriorib et eozy obiis iudicare. atq adeo nexui sensibus exteriorib seruientes ab illo ut a fonte nascuntur, et in illo Dmunitur ut in centro. dehinc iidz pra perceptiua et dacitiua sensibus, ac sensationum exteriorum. unde Arist. ipm uocat primy sensoriy, et uim quadz promiscuam, qd omnes sensus Dmunitur, qua animal et uidere et audire se sentit.

Sensz Dmunz dixi Stat experientia, qua Videmus nos Dfore in uitz omnes sensationes et iudicare utrum Dcordent, ut homing pictz oculi iudicarb esse Vezy homing ex colore et forma humana; tactus uero iudicat esse soly bellz; unde sensus Dmunis ponderans hanc duorum iudicat ñ esse homing ea quod non Dcordent Omnia sensibilia que solent esse j homine uero. et ratione caret; non ad animalis perfectionz, et plenz obtentionem notitiam ñ sufficiebant sensus particulares Vezy distincte diiudicare, coadiuuante, sed preterea necessarij erant aliquid superiores tribunal ad quos illas deferrent sententias ut examinarentur, uhty Dcordarent.

Secundus sensus interiorum est imaginatiua, et dest finitur; facultas representatiua, et perceptiua Vezy absentiy. Vnde duplex munus habet representandi scilicet rei absentis, eazy similitudines sibi proponendo, et percipiendi rei in talli similitudine representatas = Dixi hanc facultatem stat ex perientia qua sentimus nos rei absentis recolere, et nobis representare, cum j somnis, cum j ligitia; et ratio est, quia cum res absentes, placeat, nocere aliquo possunt animalibus, nisi esset quedz facultas eazy representatiua et perceptiua ut ad illas, et ut ofiu est ad uitz prosequendy, aufugiendas: ñ uidemus animalia ex imaginatione sibi mouere ad illum quesendum, et nocius ad illy fugiendy, j homine hec imaginatio speciali pollet uiget, forsan ob coniunctionz illius ad in tellectu.

Tertius ut sensus interiorum est estimatiua, et definitur; facultas perceptiua, et directiua rationis insensatas, id est a sensibus exteriorib non apprehensas ut sunt inimicia et beneficia, amicitia, et enemitia, utilitas et inutilitas. omnis enim res, que amica est, inimica animali, timeant per sensus exteriores, animal tamen ñ percipit j ea ratione amicitie, inimicitie, per aliqua sensa exteriora, sed per estimatiuz qd naxli quodz iudicio et ultimbo rei amicas et utiles animali abrobat, nocias uero reprobat et exhorret = hunc sensz dixi constat by experientia, by ratione, experientia quidem illam bruta discernunt amicz ab inimico, palcam utilz ad nidificandu ab inutili. sui iudicat lupy inimicz, canz uero pastorz sibi amico; ratione ehg, quia ñ sufficient animali nosse obiecta, nisi discerneret, beneficia, maleficia.

Quartus denique sensus interiorum est memoria que definitur: facultas conseruatiua preteritoz. est uelut thesaurus animj, j quo sibimet pre cedunt inseruate conseruantur, ut cum opus fuerit possint recuperari = hunc dixi sensum Riadet experientia; non animalia reddunt preteritz beneficij, et preteritz iniuriam. adeo ehg ratio; ñ enim soly absentiy cognitio erat nisi animali, sed etiam preteritoz, ut animal iuuaret que olim nocuerunt, et quereret que olim profuerunt. unde Videmus pecudes, canes, et alia animalia reuerti a locis j quibus male habuerunt.

Facultates ista licet sint homini cum brutis Dmunes, attamen j eo distinctz quia ad excellentia ex Diuinitione ad Rationz, non imaginatio j homine ñ modo recolit qu sine sunt, sed ehg ñ rarang ultra ex sinis componit, ac finde j amentibus ut quibus imaginatiua, seu phantasia quod ieg est, proximis decordinatz ē, plura formarent monstra in corporibus ex specierum antea receptis. Estimatiua uero ñ modo iudicibus, sed ehg imperfecto ducum ex signis, experimentis, effectibus, detegit occultas asperitas, et inimicitias. hinc oriuntur iudicia temeraria, dum non satis ponderantes omnia ex leui signo iudicamus de occulta intentione. hec pra, omnia j brutis dicatz estimatiua j homine uero appellatur cogitatiua. memoria ihdg j hominibus ñ modo preteritoz meminit, sed ehg ex uno rerum sectarum ex eo Dnexa deducit, ricq ex uisu rei recordatione totg longissimi negotij series ordinatim rememorando de ligit.

De Appetitu Sensitiuo.

Inclinatio sequitur formg ex sortionalez. Vnde sicut forma naxlis sequitur naxlis inclinatio, ita formi uitalitez aceptas j sensus exteriores et interiores sequitur quedam naxlis inclinatio uitalis que dicitur appetitus sensibilis.

estiu Vitali impulsu quo animal se mouet. Eo hui ga per sensu apprehendit, aũ fugiendu, siue sequendu obta
unde definitur; inclinatio ad bonu per sensu apprehensu, et uoratx a theologis sensualitas. sed quia bonu sensibile
delectat quide, non mamom tamen j arduu nitum est. Et difficultatibus circumstantiis, ideo appetitus sensitibus diui
ditur j concupiscibile et irascibile. prima est facultas qua animal cupit bona per sensu apprehensa, et a malis oppositis
abhorret, secunda est facultas qua anima seue excitat aũ bona arduu. Et contra mala quou boni presentis, siue futuri
et huiusmodi. unde facultas irascibilis est propugnatiua et defensatiua partis concupiscibilis.

Appetitus concupiscibilis habet eos motus qui dicuntur passiones, scilicet amor, odium, desiderium, fuga, gaudiu et tristitia. nam diuersitates istorum motuum est, quia cum appetitus concupiscibilis uertatur circa bonu delectabile, et malu ipsi oppositu. Eo uarias huius boni, et mali apprehensiones inuenerint j eo uarii motus: dum enim bonu delectabile apprehenditur presse ut presens, nascitur amor: Et uero malu oppositu apprehenditur ut disconueniens, nascitur odium: si bonu est absens excitatur desiderium, si malu eorum fuga: si uero utrumq apprehendatur ut presens, de bono oritur gaudiu, et de malo tristitia.

Irascibilis habet quinq ipsius seu passiones scilicet spem, desperationem, timorem, audaciam, et iram. Cui enim pertinet circa bonu arduum, et malu contrarium, si bonu arduu apprehendatur, et ut distans quidem tamen; nascitur spes: si ut impossibile, desperatio. si contrarium quidem ipsius boni presentis sint timores, superabilia tamen nascitur audacia ad illa propugnanda: si uero animal sentiat j se impropportionatu pares ad illa superanda, nascitur timor. si demu illa mala ab aliquo inducantur, nascitur ira, que est appetitus uindicte contra illu qui fecit malu. sed de hijs animi motibus satis quantu expectat ad philiz cum pro pria materia sit philosophia moralis.

Pro Complemento notitiæ Animæ Sensitiuæ agitur
De Motu Locali animalium.
Respiratione, Voce, et alternatione Somni, Vigiliæ

Preter sensu, vegetatiuaq operatiões, habent animalia quasdã alias sibi proprias precipue locale motu, respira
tionem, vocem, somnos et vigilias uicissitudines. nã enim j nullo desipiens, et animalia tanqm nouis operis elegantissimis
ceream magnorum habent, illius nii omnibus quibus ad uitæ propriu egebat, magna prouidentia debuit instruere: ne
dũ tam magnis delectionis sibi copia uideretur, multiq sit inutilibus uinculis, quas sola loci mutatione potuerat effugere
quin seipso loco moueri ei contulit, ut et nouã quærere, et in modo declinare posset, sed quia locali motu nisi
et uenabile fieri nõ potuerat sine magna spiritus copia, nec spiritus copiosi ligni poterant sine calore, nec calor sine
aliquo respiratio sine pernecessaria; respirationi benefitu nã procurat animali per pulmones, per quos fotus sanguis vita
lis caloris refectus, circulando sucessiue transit: cum enim singuli, seu singulæ subtiles sint, sanguis defluens j illo
subtilissimos suos liquor exhalat, quasi animal ejecit dy exhalat, dum uero inspirat, attrahit necessitas frigidiusculu aeris
qua spiritus per subtiles pulmonis, sanguis j iã contenta respiratat, eique seminet.

Sin piscibus nõ natoriu quoq frigidior est sanguis et calor minor, respiratio adeo minime necessaria fuit, ac proinde pulmones et aditus respirabo illis a
nã denegantur, ut j necessarium tuerali, ne superfluum deinceps minime gerit, sed loco respirationis et pulmonis
habent branchias circa cor, aquã alternatiue aquam trahunt, atque respiratione suine aqua stomachi istis inquisitis
humu respirationis defectu, ut bestiarum animalia spiritu aeris respiratione. Natoni tamen piscibus, ut ballenis, delphinis
et aliis, quibus sanguis est feruidior, ñ modo aquã ore trahere, ac fistula, quã ad caput ut pluribus habent reddere
sed ebq ad amplius respirationis, aeris pulmonibus trahere datq est.

Deus mirabili sapientia nã eos pro pluribus utilitatibus
capitare istis brutis ne animantibus tractu aeris ad uia respirationis inutilitate rederent: apportat enim ad exteriora ar
teria ramitate tanquam, qui illi fauces j uocem cum beneficio animalia pulmonibus prædita, ñ isty efectus suos in
uitem inducunt, sed ebq eos illis quibq subtilissimis concentibus emittunt.

Q. quia fieri ñ potest ut animal sit motibus tabq
operationibus sine illo quietis solatio diu sufficeret, Bonitas summi altissimus nã induxit, ut animali spiritus
Cerebrum pigris reparentur, seu interstitijs fessa membra per somnu pristino vigori restituta, ad recreandas functiones suas
alacriora fierent.

Circa motu locale fieri potest quasi qua ui, quibusq exagitu perficiatur. ut respondeam nobis motum
animalis, aliu pure naturale ut cordis; aliu voluntariu ut pedis, capitis &c. aliu mixtu. Eo utroque ut respirationis, qui est
naturaliter; ad nutu tamen temperari potest. Duo. q. ad motu voluntariu quatuor precipue donare, videlicet, musculu
Cerebru, nervum, et spiritu; Musculus e immediatu huiu motus organu, Nates capite, Ventre, et cauda. caput e organo
motus: Eo eo vinculorum ossium fibre tendinose qua desinit Cohaerie, ac multiplici Veruu, extremitatu, nexuloru
fibrarum carnearu seipsa carne Dicebi pectorale uentre sua membrana constituent Ventre musculum. Eo quo egredi
tur nervi ad cerebrum j huiu talibi finem Valiu, tendo dictus, qui est musculi cauda. motu fit cum Ventre intumescen

fit durior et strictior tunicq; caudq; adducit, atq; ex eq parte quibus caudq; inspirituq;

Cerebrq; est primus motus principij quippe Nervi cerebri impressiones varij ꝯ musculi motus excitantur= Hernia Diuersit musculq; ꝯ cerebro exitus cum a cerebro subtle, ac tenuis ad musculq; eius capiti inexitur, atq; in tenuq; eius spargitur, tuq; defert illius ad huius ipsius motuq; mouentq; unde obstructis aut rectis nexuijs motus in fit. Spiritus a cerebro per nexus diffusi ꝯ musculos hanc mouentq; impressionq; ꝯ cerebro incoatq; per nexuq; defert in musculq;

hec omnes fere Scribunt. ꝯ quaritur quq ratione fiat, ut ad impressionq; ex cerebro manantq; membrum musculi impressionem accipiat? nobis pro resolutione Spiritusorum subtlq; ꝯ cerebro per nexuos diffusq; musculos ejus Spiritus cum ea qꝯ in cerebro existit, quipe nexij sunt veluti quq cerebri propagines. Stant enim tunica duplici externa duriori, interiori, nati, ex unaq; cerebri membrana producti, utrisque habent medullaq;, & molioriq; subtlq; a medulla cerebri propagq;. supra ehiq; cum ea Deniq; Spiritus ut quq facile expansi, ac nexus contrahi valleat; ut videre est ꝯ Spiritus ꝯ corde, qui veluti sponte sua alternatim expansatur & contrahitur. Spiritus musculo diuersis hanc quidq; alternationem affertq; & ad utrumq; sua paratis sunt ut vel minime impressio alterutrq; motuq; ꝯ hu excitet.

His positis dici potest motuq; voluntarij per fibras quatenus ingressus ꝯ cerebro facta per Spiritus qui in nexus sunt, ad musculq; propagatq; Mentis ꝯ eo Spiritus excitat ad motuq; illq; expansionis quo musculi instant fibras carneas, ac rubiores efficiant, quidq; musculq; ipsq;. sed mixq; hanc impressionis sua certe dicitur, ut cum ab eoq; nexus ex cerebro exeunte nexij nervuli ad varios musculos pergunt, in illum tantq; dependatur, qui musculo mouendo inseritur, ceteris ex eoq; truncq; nascentibus immotis, sed hoc referendum est voluntati, (, nisi hinc pro ut opus fuerit utilitati suq;.

Quid sit Somnus, & qua ratione fiat

Dicit Spirit cap. 1. de somno illud esse immutabilitatq;, seu motuq; ac singulq; sensus. Cum Mens Diuina ipsi sensus relaxat, et subtle nexus quos prima sensus externi origo, est sensus omnium, quo sentiendi necessa est et ex sensus manarunt; dilatandq; fluxerunt motuq; qui sensus exteriores regere valent ut lethargia, Syncope &c. ideo exactius somnus definit cap. 8. nexuq; et tantulq; primi sensorij quod sit Arabia salutis; id est non motuq; quidq; affectione et pugne intentionq;, sed ex lege suq; animali salutis feruentis.

Ex hac somnitione in e difficile causas eius excutiari, in eum somnus aliud exit quq impedito Spiritus tuq; ꝯ cerebro sentientis, tuq; ꝯ nexibus et sensuum exteriorum organis hospitantis, quatenus Imaginabo ad usuq;, & multum comentiq; quo sensus exteriores a sensu Communi, omnisq; cognosq; accipiant, sensibilibus illis nisi sensibilibus speciebus, omnino excludit. porro quq causa Imaginis impedatur explicari potest advertendo, nexus quibus Spiritus ꝯ ergq sensum dispositus, quamdiu ꝯ diuersa pergant ab uno tamen fonte oriri, id est ab illa cerebri parte qua sensus Communis sedes putatur, quq residet in prima parte frontis. facta igitur obstructione nexuoq; ꝯ illa cerebri parte, quae benigni vaporis, ac spiritualis voluti vitra cerebq;, decidentibusque ad illq; partq; quq nexuoq; origo est, ibique ut densa nubis se glomerantes in solq; ovatus sensus Communis, & officiatur, qui propria primariuq; somni affectus est, sed etiq; impedita Imaginatione Spiritus ꝯ sensorij sentientis in illu qui ꝯ cerebro exeunt, necesse est omnq; externa sensationq; tenuari. dispato enim hoc vapore digestaq; quidq; humectatione nexuoq; illo quam vere spontanea fieri vigilatio, ut diei pars nubibus sol nobis fulget.

De Anima Rationali.

Ex tribus Vitae generibus, quq supra celexitex distinximus, superest perfectissimuq; centuoq; calamo explicandq;. Vita Deiuret rationalis, quq est quidam Diuinq; immortalisque Vitq participatio, cuius cum solus homo tribus animantibus sit particeps, solus ad imaginq; & similitudinq; Dei factus dicitur. huius vitq principiuq;, sicut ex vita sensitiui est anima rationalis, nobilis illa Diuinitatis imago, Dei in solum suspicix, seu Spiraculq;, sed et filia, cecli heroq;, Aeternitatis amoris, omniq; mundi Domina Exploratrixq;, & arbitra. ad hanc igitur Diuinitatis portionem ad hanc intelligentiq; intelligentiq; nos intentos volo, ut quid nihi, quomodo intra vos operemini, quid sit Deus, quidq; Trinitatis archanq; disputantibus percutiemini. sit ergo.

Bss. K.

An Anima Rationalis Sit immortalis, immaterialis & Humano Semine propagata.

Quia sub epigraphe patent inter se cohærentia & ad invicem illata atq; adeo ehiq ii triplici agitentur disputatione, una tamen & præsenti resolvemus. & quamvis fides nemini sit, & inter catholicos fundatus animæ immortalis ee, immatis, et nullo semine propagatæ, nihilominus ii uacat dubiis rationibus, & accurate assumpta est a præstantissimis Ecclesiæ Doctoribus præsertim Augustino, duo libros integros de hoc ipso argumento scripsit & Hieronymo dicavit; imo Hieronymus rem adeo certus esse, et indemonstrabilis humiliter fatetur & apologia ad Rufinu hu verbis:

De Anima fateor me apud plurimos diversa legisse. legi quosdã dicentes quod pariter cum corpore ex humani corporis traducem etiam anima diffundatur. quod pulo inter Latinos Tertullianu sentire, & lactantiu fortasse & in multis alijs. Alij asserunt quod formatis & utero corporibus, Deus quotidie faciat animas & infundat. Alij dicunt nihil, id est, non omnia creavit Deus ex nihilo, prout eas iudicijs suo rationi disponet & corpore. hoc sentit et Origenes, & non nulli alij Græcorum. ego vero, cum hac ruditia legerim Deo beste dico, quia usq; ad præsens certi et definiti aliquid & hac quæstione in tenebris. hactenus Hieronymus qui et nobis mentis rudimentis animadvertit, et veteris sententiæ indicat.

Defenditur Sententia catholica.

Catholice dicendo 1°. anima est immortalis. 2°. immaterialis. 3°. quodq; non esse humano semine derivatq. probat 1ª. pars ex illo Ecclesiastes 12. revertatur pulvis in terram suam unde erat: & Spiritus redeat ad Deum qui dedit illum. quare habet Concilij lateranensis sub Leone 10°. hæ definiverunt. Sacro approbante Concilio damnamus, ac reprobamus omnes asserentes animam intellectivam mortalem esse: cum illa in solis esse per se et essentia humani corporis forma existat, verum immortalis. Testimonia ex omnia testimonia ex Sacra, ex Patribus pro hac veritate vellem & medijs proferre.

Scitur ex dictis concilij Lateranensis pro mea 1ª. eo probat Deilius animam immortalem esse quia intellectiva ut patet ex illo, anima intellectiva immortalis est; sed anima rationalis est intellectiva, quia e principijs intelligendi: g. et immortalis. minor experientia patet. Ista legitime inferitur. maior autem quivis per se nota probatur: illud e immortale quod caret principio intrinseco corruptionis; & anima intellectiva caret principio intrinseco corruptionis: g. minor patet: quod indepedens est & no esse a mea caret principio intrinseco corruptionis, cum mea totius corruptionis theatrum sit; sed anima intellectiva omnino independens est & no esse a mea, quia subsistit a mea separata, ac finde per se: g. pro. mi: illud ut no esse est independens a mea, cuius operationes ita sunt, quia operari separatum ad esse; sed operationes animæ intellectivæ, nimirum intellectio et volitio sunt independentes a mea, ullo organo corporeo, ut per se patet; siquidem abstrahunt ab universalibus abstrahentes ab omni mea: g.

Dices: nihil e & intellectu, quam prius fuerit in sensu: g ut anima intelligat dependet a sensibus = 2°. Omnia habitualia & alia dona supernaturalia in pendent ut esse a mea; & tamen obnoxia sunt corruptioni, quibe corrumpuntur per peccatum & alia multa moralia opponitur: g in bene probatur incorruptibilitas animæ; & ex incorruptibilitate immortalitas, unde pendentia in esse a mea = resp. ad 1ª. anima dependere a sensibus ut intelligat, in absolute, ita ut careat simpliciter sensibilibus speciebus, imo illis copiosius meliusq; intelligit & statu separationis; sed ex suppositione unionis illius ad corpus; verum tamen in pendet ab illis ut adauctibus animæ non intellectivæ, sed ut additione pro statu unionis. = ad 2ª. dico accidentia supernaturalia, etiã; non esse, sunt a mea dependentia; dependent tamen a subito, quia subsistentia per se non sunt, cum accidentia sint, ac finde extra subiq; ut ponunt Thomistæ.

2ª. pars ex dictis facile primatur, illamq; pro hac veritate & philosophica ratione: interquamlibet pro & obtum eius daxi deinet proxio ut in multis probat S. Thas: g. patet ex pro intellectiva & obij eius; sed obij pra intellectiva est immateriale: g et ipsa pra. pro. mi. Omnes veriparatæ Angelum et Deus ipsi non obtum pra intellectiva; quare de omnibus illis agit, ultroq; viã definit, & proinde bene deduxit: sed omnia illa sunt immaterialia ut per se patet: g ipsa pra: g. et anima ipsa, cum nobilior sit ipsa pra, et ipsi illius.

Duo ad 3ª.

Patet ex dictis facile imo evidenter probatur: Omne medio semine propagatq, debet esse deinde ex alio tamq; ex principio subiecto eductionis; sed anima Rationalis, ut pote Spiritualis in e ita deinde: g maior e propria notio Generationis. pro. mi: Quidquid deinde ex alio est, est eductu ex illius pra passiva illius Potentiæ: sed subq; eductionis ut pote materiale ipsatum est Spirituale ab ipso, et ex, et ipsi independens: g. = Unum: Quidquid educitur ex pra mea dependet a dispositionibus materiæ, a materia actione, duxxentibus nemo ad Generatos; sed anima Spiritualis, quia altioris ordinis est, est independens ipsi & ne esse ab omni materia: g.

Dices: animam rationalem Usq; adeo ultimo Rationalitatis Itinere Vegetatibus forte, (melius esse forte Vegetatiua: g. anima Vegetativa est principijs per se generationis: & anima Rationalis, cu una entitas sit cu illa, sed principijs per se Generationis est propagativa rei similis: g. anima Rationalis est propagativa alterius similis; sed separativa

non esb dari alig ppagalo: q anima Rationalis ut similis ppaganti semine humano ppagabitur= Q. Dixerata: actio Generativa hominis sicut q dictum virtutis esb Vniuoca, sed univocatio actionis Distat j gradibus ppg, ut natura inuenit, ut inde re est in omnibus animantibus, quam vi illis sufficiens sit producto similis Vnioni.

Vers. animam Vegetativg Otinexi forte j Rationali, vg Vs entitatg eius determinatg ad aliqua corporea Speciq arboris, aut leonis quia sic maxlis esb, et sub hac forte solg virtualiter et eminentex j rationali continebit, sed Vs entitatg absoluta ut determinatg a gradu Rationalitatis. Cum pex supra diximus pris alios Dunire animg pex se Q independentia a corpore ut Platonem et vebellectiug, alias animg Rationali ut Corpori unitg Dunire. unde anima Rationalis vi esb Generativa nisi ut Vnita corpori, a quo nullo dependet ad huiusmodi Functiong; Generatio enim eius vi consistit j productione alterius similis forme, quia j ipsa vi Otinebit; sufficit q. ut homo media virtute seminali disponat mag ad Receptiong animg eiusdg Speciei a Deo creandg, qua Vatione similis eueniet. Sicut euenit Eua similis Adamo eham si ab ipso vi esset ppagata. pex quod patet ad Oxmatg j qua ivimus hex maxlia Virgnitia Otinentia similg Q maxlg animg. solutio Otat Exo. D. Sh. 1. p. q. 118. a. 2. ad 33 dicentg: homing Generare alig homing j quantg pex virtutg seminis eius disponibilis mag ad receptiong talis fig.

Occurritur Argumentis.

Velicti aliquibus autoritatibus tg Sacra scriptura, tg Patrg ab adversarijs allegatg quia illas j falsg sensg Extorquent, iquidg Verisimile vi esb Sacrg sensg allegatg aliquid Otra Sacrg Scripturg decernive. Aprocibus V. anima rationalis ut talis esb actus corporis physici organici vitg rationalis habentis: q essentia ordinabilis ad corpus maxle: q esb maxlis. patet Dza allias male esset definitg pex ordinis ad mag= Vnimus: pra maxlis esb causa illius fig cuius est receptiua; sed mag esb potentia receptiua animg rationalis: q. esb causa illius.= Vers. animg definitg pex ordinis ad corpus cuius esb actus, quia cum sit fig inDepta pex se ordinata ad Distitutionem totius, debet definiri pex ordinis ad mag, quim Exo hoc liceat infexre esse eiusdg mag cum illa, quia ab ipsa vi dependet j suo esse Q j fieri, sicut cetera forme maxles, quarg esb causa vi quia receptiua sit illarg, sed quia subtentatiua. Q opposita Dingit j anima rationali, cuius solg receptiua esb, Dici patet ad Oxmationem.

+ potentia

Arg. Q. quod oritur Q incipit intexire, ac finixi necesse est: j anima rationalis incipit cum corpore Q cg eo desinit: q.= distg ma. quod oritur et incipit cg dependentia essendi amag j esse Q j fieri, con. ma. quod oritur et incipit pex suam creationem neg. ma. distinguo. mi. incipit cum corpore a quo j eo dependet neg. mi. cg quo subtiale Opositg Distant con. mi. Vers. est animg incipere cum corpore, cuius forte elementg est, sed non incipit ab illo, sed cum illo velut comes eius, unde ab ipso nec incipere nec vi esse dependet. ac finde patet causa communicabilitatis.

Quzres an Status Separationis sit animg Rationali naturalis an Violentus? Vatio dubitandi est quia si Status separationis est animg Violentus, vi exit j Eternum duraturus, quia nulli Violentg permanet. si autg huiusmodi Status est naturalis, Status Otractionis erit Violentus. Vers. Status tg separationis, quem Otractionis esse animg rationali naturalis, quia illa vrditinte exigit, sicut mag haec, illa forma. nec refert quod in Statu separationis anima sit fig incompleta: ac finde quod exigat sug Oplementg. non inquig refert quia mag vi esse cum plementg animg indefinite rumpba, sed ut Otracta et finita j hoc Statu.

De Potentijs Animae
Et Primo de Intellectu.

Precipua Rationalis animg Facultas ac Culmen Spiritualis subtig est vitellectus. Q definitur: Facultas perfectiua Veritatis, seu Entis inb rationem Veri. quia experimur nos mente dicere, An res sit. quid be. sit. atq; quae videam invicem Oferendo iudicamus an una sit alia, Q an unitatig vng cum Vebus concordet alia. Vers. sit. Exo quod apparet Excellentig dignitatg Q amplitudine animg, Q ipsa maxime dicatur esse ad imaginem Dei et aliquid divinig, Cuius Vis tam late patet ut non excedat vitra limites alicuius Entis determinati, sed reve contendit ad omne Ens Rationi. Quidg cuquisig Sensus Deus a mente vitg vigo sentit tanta sug amplitudinis: at hoc homen signum quia inde se prodit ut hic quaxionibus quas inter se de variis agitant homines de Entg essentia, Existentia, de Veritate Essentiali, Otingitate, de infinito, de prima Vera Causa, de Deo, eiusg Attributis &c hij eram Enthusiasmi, licet plexumg vitellectus admonent quantus sit amplitudo mentis humanae, qg nic Omnia Objecti nititur.

Sicut vero vitellectus ipse, atq; actus eius sub Entis Otinentia, vi cum vi ipsis alijs a se, i. se ipsg ens, ac actg sug cognit, vicung dicitur Supra se reflexionis, quod nullis potentijs corporeis Optit, Q hoc nota ut Otinguat eum vitellectus dicatur pra Reflexiua. nec Solus se Q alia cognoscit, sed ejg rei quidg Operando j his universum respectu, Variorum ordines, Dignationes, ac proportiones delegit, aut Excogitat. Hinc illa opinionum, conditionum, arbitrationum, inventionum, tam mira fecunditas, ac quotidiana Exhauriendi copia.

Quadritur vitellectus j practicus Q Speculativus: qui vitelligentia Q discursus: in Rationem superiorem Q inferiorem. s. vi sunt haec Facultates diversae, sed eadg Vaxie ad eosdg sug Operata. Mens enim ut respicit varietates, qg ad opus reducere nequit, q. quadg norae, ut cursus coeli, Proportiones mundi, Exoperiebatur naxle Vers Q dicitur vitellectus Speculativus. practicus vero ut ratiocinatur j actibus Q j operationis respicit, ut attendit rebus divinis, et pex eas de humanis iudicat, dicitur ratio superior, Vatio vi Inferior ut humanis Vebus attendit, ac Exo his ad divina anagogit. Cum varietatis manifestig Obemplatr, dicitur Intelligentia

Discursu vero Cum eo veritate sibi evidenti deducit ignota.

Quamobrem est divino intellectu humani vis agente et patiente qui ens possibile, seu possibili dici solet; intellectus agens ab. Luce quod mente innata qua phantasmata, seu res y imagine tione representatas illustrando, efficit ut eos hui ellectabiles species spirituales quibus mens formabat res sensibiliy nobis habere posit. intellectus vero possibilis est qui per eas species sibi sensibilia percipit. uerum sunt qui negent dari intellectu illy agente. quare ut expeditius hoc investigemus, sit.

Disp. III.

An detur intellectus agens distans a possibili, et quid sit.

Suppono cy Omnes Phm sent.ª dari species intentionales obtoxy omnis opposity sentiat Durandus y 1. dist. 8. quod non sint nisi existant y eade materiali entitate y quia obty representantia, sicut species lapidis y oculo, non est lapis materialiter et entitative, sed solu representative; sed de hoc infra. unde hui conclusa debemus dica. 13 propty primum intellectus agentis proptr quod ponit a Phm, 23 an sit aliqua extra animg, et propria ipsius facultas. tertiy an sit pra distincta ab intellectu possibili.

Circa 13 concors est Phm sent.ª intellectu agentz ad hoc requiri ut species immateriz intellectus possibilis fiat; ubi adeo distincto inter unu et aliud nemi debet penes formationg intellectus y ordine ad unu obtum intelligibile. quia enim intellectus elicitem cognitionem primo debeat actuari specie impressa representante obty, ut specie eiu careat, dicitur ee y pra ut formetur et actuetur, et in ordine utcatur intellectus possibilis, seu passibilis, quia pati debet seu formari species ipsa, et quia omnis passio ut reducatur ad actu correspondet aliquod activu, necesse est ponere activum aliquod ex quod talis reducto fiat, et talis species producantur y intellectu, et hoc vocamus intellectu agentz, id est reducentz species, et formantz per illas intellectu ad intelligendu= Circa 23 Antiquiory fuit Sanct.ª intellectu agentz esse extra animg, Ita quy dubitabat D. Thn. 1. p. q. 79. a. 4. et pluribus alijs y locis.

Circa 33 aliqui dixerunt intellectu agentem esse habitu primoru principiory ut refert S. Thn. q. de Anima. a. 5. 1. hoc sentiz reiicitur quia ejus ipsa principia cognoscimus per species extractas a singularibus. Q pro priori ad ipsu habitu necesse est huiusmodi species abstractas praecognoscere. Q et intellectu agentz abstrahentz illas. Deinde, quia habitus primoru priory est cognoscibilibus, sicut enim per scientia cognoscimus conclusiones, ita per habitu prima principia: Q talis habitus non est factivus speciey intelligibiliy, sicut aliquas species debet supponere, quibus primo cognoscat, et auctz illas facere, ac proinde supponere debet aliquas facultatz minimy intellectu agentz illas elaborantz.

Eo quibus deducitur intellectu agentz esse y esse cognoscitivu, nec actu eius esse cognitione. Nam est quia omnis cognitio quodammodu oritur a pra et species velut vicaria obti: Q si operatio ipsia intellectus agentis esset cognitio debet esse procedere ab habitu et pra: Q talis species velut causa cognitionis praecederet cognitione ipsa: Q si faceret talis species Q nil si faceret omnes species intelligibiles, sed aliqua fieret per actu non cognoscitivu, et illu dicimus esse potiu intellectu agentis, ut distinguatur ab actu precedente a pra actuata per habitu.

Nostra Resolutio.

Dicendu intellectu agentz et passibilz esse entitative in distinctu, i. bantu distinctibus. Moneor ad hanc 1ª Dmu nostru a Phm impugnatz, cy qa esse necessario multiplicantur entitates intellectus; cy etiz quia sicut y homine est una voluntas, ita et unus intellectus; cy et maxime quia ut dicimus y phmia ab una entitate oriri possunt actus specie diversi ut sentire, et ratiocinari ab anima; cy denig quia nulla est inconveniens quod una et eadz entitas sit pra actiua et passiua respectu eiusde, ut manifeste patet y ipso intellectu possibili qui e productivus intellectionis, sicut est verbi et habitus est receptivus cy verbi, cy intellectionis: Q eos eo quod intellectus agens videatur ad possibile ut actiuus ad passiuu n licet in esse rea distinctione inter unu et aliu, sed sufficit virtualis distinctio.

Dices: intellectus possibilis possit aliqua obty immediate intelligere et per alienas species cognoscit, possit adhuc 2ª adversarius formare, seu producere species impressas respresentativas illius et nihilominus n possit y intellecta possibili aliqua virtus rea distincta ad producendas species: g nec debet dari intellectus agens banno pra rea distincta a possibili= Dicunt: perfectior est pra actiua qa passiua: Q perfectior esset intellectus agens quam passibilis ac proinde inter esset rea distinctio ab agente, quo Beata n esset dicitur a pra omnis perfectionis Dra Dmus theologorum docu.

S. tamen Dra 3ª 1. Eos D. Thn. 1. p. q. 79. a. 2. ubi ait: diversificatur actus pra intellectus agentis, et intellectus possibilis, qua respectu eiusde obti aliud principiu oportet esse pra actiua, qa facit obty esse y actu, et aliud pra passiua, qa movetur ab obto. Testimonium D. Thn. commendare videtur cy illo Phi, primus eandz 23 secundy ide n pone esse nimis y actu Q pra respectu eiusde movet; sed debeat in ea ordinari passi per se moveri, et passi per se moto: igitur si intellectus agens producat species est ide cum possibili, ide erit agens et patiens.

Dicitur deducty Eos D. Thn. et Phi. usqz manifestz habet y ipso intellectu possibili fieri eadz specie cognita, et ipso recipiente, et universim id ipsu videtur y omni pra actiua, et vi phantasia. unde dico D. Thm. esse intellectu agentz qa actuabat et distinctione actiuali, non reali, qa distincto sufficit ut unu et idz n sit actu et y pra simul= Similiter intellectu agentz qa actuabat et distinctione actiuali, non reali, qa distincto sufficit ut unu et idz n sit actu et y pra simul= Similiter ut Dmus dix. ubi dico; intellectu agentz esse actiuu species sub ratione actualitatis, et spiritualitatis, et passibile esse susceptivum illarum sub ratione representationis, et nu unu n ea actiuu et passiuu y eodem ad idz quodcunq, sed diversis.

Arg. 2º pro quam

actus sunt omnino diuersi, ñ possunt esse idē cū pōt specificentur p̄ actus, s. actus intellectus agentis & passibilis sunt omnino diuersi; istde agentis est producere spēciē, & non ñ cognoscere, patientis ut est illam recipere, & medij illa elicere cognitionē obiī: & intellectus agens & patiens sunt omnino distincti — sed ultra est, una actus essentiā & operandi, scientiā & opinionis, & alij bene multi sunt omnino diuersi; & tamen dimanant ab eode indiuiduali principio: & unde recipiendo ḳ agēs falso uult principio stilicet intellectu agentē ñ esse cognoscitiuū, ut statim videbimus. sed omnia hæc sunt. Respondeo productionē spēciēi esse actū passandi, & patiendi recipiendo illam, qui ad unius fini ordinantur, nimirū ad inspectionem. & id unico solū faciunt duo principia distincta adequata, quia uter est duo propria actiua, scilicet unū. Nel dic productionē esse actū unū, & receptionē actū primarij, sed ut hoc argumē omnino exadiceliæ sit.

Diff. XXX.

Quotuplex sit munus intellectus agentis & an cognoscitiuus sit.

Circa ii locū duo quæri videntur unū tamen est supponendū ex omnib⁹ omnia ferme sensu & salua uigiliarendū. Et enim hoc fiat subiecte omne obiū materiale nat sensibus cognitis spēciēi materiales imitatiue illius quæ in sensibus; hanc ibetur a sensibus exteriorib⁹, ut exercu omendaxi, & quibus mouet, & practicque ī phantasia quæ est omnī sensuū interiorū potentia facultas, huiusmodi actus spēciēi & phantasmata deficientes & quodāmodo esse diminuta & aliquo modo intentionale, unū secundum & alias similes habuit, materiales quidē quia facultas materialis est, & huiusmodi spēciēi receptæ & elicitæ a phantasia, phantasmata a philosophis uocātur.

Cum enim intellectus spiritualis sit, & id unico huiusmodi spēciēi materiales diuersæ ī ratiōb⁹ proprijs proportionē necesse est ut aliqua denominetur facultas productiua spēciēi intelligibilis & spiritualis, & hæc facultas dicitur intellectus agens, qui facit res intelligibiles, ñ quidē efficiendo quidē ī ipsis obiis, s. solum efficiendo spēciēi spirituales ad instar phantasmatis sensibilis ī phantasia. ultra hoc unū additur intellectū agentē ñ solum producere spēciēi abstractas ab omni mā, sed et illuminare phantasma, ñ forte tamquā lucē ipsius luminis, sed objectiue ad modum quo illuminatio color exponitur luminis inducentis in aere, quo uelut medio facit color posse uideri; & tale huius illuminationis apparet facilitas, & ñ impossibilitas rei materiali. talis & quidditas ī phantasmate illuminado reducere determinat intellectū agentē ut producat spēciēi intelligibilis representatiuā quidditatis obiī.

Hoc munus est, hocq; officiū intellectus agentis.

Nostra Resolutio.

Dicendū intellectū agentē esse cognoscitiuū. & probatur ex suppositione facta ī sent. omnis: munus intellectus agentis est producere spēciēi intelligibiles representatiuas phantasmatis & ad instar illius, sed hoc posse ñ potest sine cognitione: & intellectus agentis est cognoscitiuus. maior est nota q̄ pro mi: efficere spēciēi intelligibiles ad instar phantasmatis, idq; est ac phantasmata esse causa exemplaris illius producēdis; & hoc esse nequit quin intellectus agens sit cognoscitiuus: & maior probatur quod ex tūc cognoscent, ipsa patebit. pro. mi: ñ aliqua exemplar nisi ī agentibus per cognitionē, quia exemplar est id ad quod intuens agens operatur: & ñ phantasmata se habent per modū causæ exemplaris operationis intellectus agentis, necesse est illam operationē esse a cognoscente; ergo de intellectus agens cognoscitiuus erit.

Obijcitur: actus cuius uirtū ratio est cognitio non potest non oriri a principio cognoscitiuo; & operatio spēciēi intelligibilis est actus cuius ratio formalis est cognitio: & pro. mi. actus cuius uirtū ratio est forte representatiua obiī, est cognitio, sed operatio spēciēi intelligibilis est huiusmodi: & maior est certa; eo namq; actus intellectus cognoscentis est cognitio, quia est forte representatiua obiī. pro. mi: actus cuius uirtualis ratio est forte exemplar est cognitio; & operatio spēciēi intelligibilis est huiusmodi: & pro. mi. actus cuius obiī est exemplar obiectiue est illius exemplar forte; & tallis est relata operatio: & maior est nota, quia spēciēi intelligibiles sunt actus obiectiue exemplares, actus producentis, inquāq; illæ præsentant representatione derivata ab actu forte representante.

Dicēs ens spēciēi sensibilis producta a phantasia est representatiua phantasmatis, sic ad instar illius; & tamen absurdū est dicere phantasia esse cognoscitiua: & omnis potentia spēciēi intelligibilis sit ad instar phantasmatis, ñ ideo dicendū orīri a pōt cognoscitiua. & hoc idē argu potest ī spēciēi materialibus unius sensibus exterius ab obiis materialibus, cum inter illas & obiā debeat similitudo, aliquomodoque spēciēi sunt obiorū materialis representationes.

s. Dico est, quia ens ii inter productiones phantasmatis, & spēciēi ✠ materiales ipsarum, & inter has & sua obia materialia, debet similitudo, tamen datur in posse quod obia sit exemplar spēciēi, nec ibi exemplar phantasia, quinō exemplar ī toto rigore ñ datur nisi ī cognoscentibus & ratione utentibus; tamen cum phantasmata sint aptum nata ad quam similitudinē intellectus agens producit spēciēi intelligibiles, nemo phantasmata sunt exemplar viquitū intellectus agentis; & ratio est, quia intellectus agens producit representationē virtute intellectiua ī spēciēi & omnino spirituale, inquantū, eius operatio representatiua forte est illius representationi objectiue; representatiua uero forte ī ens talius alicuius obiī non est nisi cognitio; unde by hac ist ab intellectu agente, sequitur illū cognoscitiuū esse.

Respondeo etiq phantasmata ñ esse exemplar ī toto rigore, &

ppriebabe, ꝑ. esse quasi exemplar, quatenus ens non cognoscatur ab intellectu agente tamen propter nāle simpatiam quę est inter illa et phantasiam terminat ipsi phantasmatibus intellectu agenti ad faciendū species intelligibiles. sicut propter eandē simpatiā et nāle inclinationē ferri in aliquid deterministat voluntatē ad sui executionē. sed ista est quia nāle simpatia solū est causa similitudinis quia nāle, sicut quodlibet agens nāle simpatice intendit producere sibi simile in intellectu alterius exemplar, sed gnata quadā declinatione: attamen intellectus agens intendit similitudinē speciei ad instar phantasmatis exo fine intrinseco imitationis, pindeq; in vi simpatica, sed vi cognoscitiva speciei intelligibilis producit. exemplū de voluntate non est ad ꝓpos, quia bonum appetibile in esse nidea voluntatis, sed quod obiectū, quod appetit.

Fit Satis Argumentis.

Ratio fundamentalis ii. Omnis ig ruina ꝓcipitia manet nimis quod omnis cognitio suppōnit speciē; ꝑ. ut intellectus agens aliqua eliciat cognitionē, dependēt ab specie intelligibili ꝓcreata: hoc autē ꝓbatur videbi, ex omnis species intelligibilis fit ab ipso = cui respondeo esse ꝑ. phantasmata ut illustrata ab intellectu agente dicere nimis speciei exo qua exo ꝓcedat nobilia: quia omnis phantasmata maxia omnino sint ꝑ entitate, tamen ut sunt intelligibili dicunt aliquomodo ab deiformibus ꝓportionantur ex intellectu agente, qui ꝑ abstractionē maxiatis ab adiacentiis dicq; ꝑ abigit maxiatis sed qualitatē rei, qui ita remota immatis et incorruptibilis est, ac inde ꝓportionata. Ad ꝑ. quod ad cognitionē quę speculativę, qualis est cognitio intellectus possibilis requiritur species ꝓcreata, attamen ad practicā cognitionē, qualis est intellectus agentis ꝑ deinde species intelligibilis ꝓcreari, sed dicit ꝑ ipsa cognitione: unde cognoscere intellectus agentis est ruy operatio. dō enim quod officium facultas practica est operativa rei obti quod media practica cognitione formatur, ex enim species intelligibilis educta ab intellectu agente sit progniti obti illius ꝑ quo ulterius ꝑ species exoprea obti maxie cognoscit, sequitur quod ad cognitionē illius obti ꝑ deberet ꝓcreari, sed formari. ꝑ.

ꝑ. replicabis: ꝑ intellectus possibilis ut dubitatus ab agente ꝑ e obti cognoscibilis. pro. ꝓbatur: ꝑ potest ad illa ꝑ supponitur obti cognita ab intellectu agente, et repraesentata ꝑ exoprea species illius: omnia illius obti resolvat cognoscendū ab intellectu possibili = dato. Quidā ꝑ e obti cognoscibilis practice con. ꝓbatur. Speculative neg. ꝓbatur. nihil enim refert quod iam et idē obti percepta ab vna facultate, efficacioi modo percipiatur ab alia ut ꝑ multis videre licet; cum enim cognitio intellectus agentis practica sit, ac inde ordinis ꝑfectioris, adhuc adest locus ut idē obti percipiatur ab intellectu possibili per speculativā cognitionē, pindeq; ordinis altioris. ꝑ.

ꝑ. instabis: ergo cognitio ꝓcreatus possibilis esto practica cum sit ꝓcreatus Deus: ꝑ propter hanc rationē nulla est disparitas = Dubo am. est practica exo fine intrinseco et primario neg. am. secundario con. ant. et neg. ꝓbatur. potest enim esse intellectus possibilis Deus dicere, seu producere, sed in e exo fine productionis, sed intemplationis, nigdē Deus elicit ut ꝑ ipso obti intemplatum, ut apud omnes ꝓfesso est: Verumtamen cognitio intellectus agentis in fit exo fine intemplationis, sed exo fine formationis speciei ꝓcreabilis, ut mediā illius ocium iam ꝓcreabilis altiori modo apprehensibilis dignoscatur.

Quæritur

Quomodo phantasmata intellectu agente concurrat ad ꝓductionem Speciei intelligibilis.

Mira est autem Sanctio et divino ꝑ cognitione huius Doctoris. Singulas tamen sententias ꝓbatis cognoscam et refellā. 1ª sententia ponit ꝓblo ꝑ. ant. S. o. S. a. ꝑ. sensibili phantasma Deducere ex intellectu agente ꝑ modū causę partialis minus principalis. Sāc huius est ꝑ. quia intellectus agens respectu speciei intelligibilis est causa ꝑficiens et indeterminata ꝑ indiget aliquo determinativo ut educat nobis hanc speciē ꝓ alia, sed hoc determinativū debet esse in potest ex phantasmate ꝑ. illud Deducit ꝑ modū causę partialis = ꝑ. exo obto et ꝓ sanctus notabis: ꝑ obti e causa principalis ꝓfectionis; sed obti Deducit media phantasmate ergo illius ꝓbatur: ꝑ phantasma Deducit principaliter = ꝑ causa principalis est illa cui effectus assimilatur; sed species intelligibilis in suy assimilatur intellectui agenti sēre spirituali; ꝑ. ergo phantasmata ꝑ ea repraesentativa: ꝑ.

Non placet hec rēta quia effectus in potest esse a causa illius in ordine ꝑ. species ꝓcreabilis quia spiritualis in ordine ꝑ phantasmate quia maxie et organicis ꝓcreatus quia de causa negativa ad schola effectus possibile oriri in gne a causa actuali: ꝑ. Deinde dicit dicere species intelligibile 25 esse representativa oriri a phantasmate dici assimilatur. Non sufficit inquā ea repraesentari ruy speciei est quod entitas spiritualis; sed nihil spirituale potest principaliter oriri a causa maxie propter hoc et alibi dicta ꝑ. id quod oriri.

Ad 13 nāq dico phantasma esse determinativū extrinsecū et objectivū in intrinseco, quia phantasma in est intrinsece in intellectu agente, sed ꝑ phantasia per quod stat ad 24 = ad 33 dico effectus in suy assimilari causa efficienti, sed etiā causa exemplari et objective; sicut effectus tenuitas ab artifice efficit similis videri Deducenti ꝑ modū causę exemplaris et videatur ut habet ꝑ qualibet imagine.

Ja a. n. defendimus a duis sententiis intellectu agentis Deducere principaliter ad phantasma ut instrumentaliter. videtur ꝑ hac ratio D. thę ꝓpone stare q. 1o de veritate a. 6. ad 3. dicens: quod ꝑ receptione ipsa intellectus possibilis Speciei rerum recipit a phantasmatibus phantasma se habens ut agens instrumentale et ꝑ. intellectus ut agens ut agens principale et primo. nihil clarius ꝑ hac sententia.

hanc sententiā ꝓbat Mag. Doct. a. tha. exemplis et Ratione

Exemplu quidq; quia parum videtur instrumenty corporey virtute Spirituali elevari ut prit effectu Spirituale producere quippe Angelus Berasu, circa aliquod corpus facit quod se tendebat ubi Spirituale, ignis elevatus a Deo tangat Spiritus per aliqz effectu Spirituale, ergo producty. aqua Baptismalis a Deo elevata causat Gratiz j animas: Q signy est Entitatz maiz a Causa Spirituali elevatz prme effectu Spirituale producere.

Rationes tandz quatuor hoc sentiã Species intelligibiles j modo recipiendi et j ma Entitate Spirituali esse: Q causatur ab intellectu agente qui est virtus Spiritualis; sed vitellectus agens cum j se Repraesentatiuu n sit, indiget Duarus phantasmatis: Q ubiq; Duxerit deuet; sed phantasma quia corporeu Q maxime ne quit principaliter Duxisse: Q per modu instrumenti elevati = Duxisse anima ehq; Q gratz intellectiuz uirtutes corpori, ut sola materialia percipi possit: Q debet attribuiri alicui instrumento Corporeo ad illa vitelligenda.

Dubitaret hoc sentiã quia phantasma vel elevatus ab vitellectu agente ut participet Spiritualitate Speciei, vel ut producat repraesentationeꝫ? n Q quia Spiritualitas est omnino extra Sphera phantasmatis maxime; adq; adeo vitellectus agens se tolo producere debet Spiritualitate qua causa proxima est praecipua illius. n Q. quia elevatio alicuius instrumenti fit ut ab illo derivetur effectus dnino unproportionatus virtuti instrumenti; Q. Repraesentatio obti n est huius Dictionis, sed Dinetz j virtute mazli phantasmatis: Q.

Dixisset hoc sentiã quia phantasma Dinet Repraesentationeꝫ obti, (non? n Q? Q tolo illa efficiet, cum n sit extra activitatz vitellectus ut per se patet, siquidz Virtus animalium est. n Q perpetz exit huiusmodi elevatio: quia causa principalis elevat instrumenty, ut medio illo producat effectu que j se Dinet: Q. = Denique: dari poterat vitellectu agentz esse virtus mentis phantasmatis, quia omnis Dinet Spiritualitatz, n tamen Similitudine: Q ut participet Speciz Similz oportet elevari a phantasmate Dinente Repraesentationeꝫ.

Argentius aquo Dna Thas. qui acutissex nimiu docent Duinam Bontatz nec Q Vitalitatz prme proxima exire ab vitellectu Q. Lumine gloriz, quia vitalitas actus, cum sit elevata ad ordine Supernaturale, Q una videlicet Entitas cum Supernaturalitate, n potest nisi proxime nisi a Lumine gloriz tanqz a causa adepta talliu actuꝫ nec q Q supernaturalitatz, sed ehq Q. Vitalitatz, sed Repraesentatio obti est elevata ad ordine Spiritualem, quaq; Entitas videlicet simul cum Spiritualitate Speciei: Q Species vitelligibilis, videlicet nihil omnino esse n Valet adeqte nisi a potentia Spirituali.

Ad Autoritatz D. Thq dicunt aliqui S. Dm Retractare sentiã ut colligitur ex Verbis adductis ab Exo. Suario. Q. hac sola opinio est et non Solutio. nos autz dicimus Angelicu hic excepisse phantasma apelare instrumenty non effectiuu Q Speciez sed operatiuu Q vitentionale quatenus per suu nomen elapso ab vitellectu agente illud aliquomodo elevat et j ordine superiori collocat = ad Exemplu dico n Dnerat facilioma difficultatibus Explicare. difficilimu enim est apud theologos intelligere hoc modo dampati ignis materiale corporeitur. Quomodo elevatio aqua ad gratiosu effectu tractandoꝫ re. mysterio enim Sanctus rubex Calipsa maiestatis occulta qs ut aliquomodo vitelligantur Necessarij est ad omnipotentia Dei Extraordinaria Patitur pro cedente. uti navis Angelicu dq est a corpore vitrente j illud, sed pendet ab illo tpa Diuino Extrinseco. nequ enim est Exemplu Q alia vitrumenta elevari a sua principali, sed hoc fit quia illa Dinet effectu; unde re, ut volluit Thq vitellectus agens non Dinet Repraesentationeꝫ nihil Exemplu habet. Ad Q Vaqz. Sin Exo dicitu Quat quomodo phantasma Ducxat ad productionem Speciei intelligibilis, nimiru objective Q exemplaritex, quia regendu n est vitellectu esse Repraesentativu, cum vi sua activitatis vit = ad Q vaqz n percipio quomodo anima rationalis perficiatur vi vitelligendo per Unionem ad corpus, cu potius declinet j modo vitelligendi ratione talliu Unionis. unde, respondeo ut supra. Exo dicit clare loquitur quid circa rem Sanctus Nitaret phantasmata Ducxare ut Exemplar objectiuu ad productione Speciei vitelligibilis; nec Dna hoc Video aliquid j opportz Supponto ut cum Sanctus vitellectu agentz esse cognoscitiuu.

Disp. V.

Num ad Cognitionem Beat vitellectus species impressas

Cumus hactenus de nãa Speciei impressa; ponimus munus eius Q officiu nimiru Repraesentare obtz, secundarie tm, ut media illa (, vi Denexe effectuu, (, scili ut vitra Cognitionem elicitã vitellectionis. Exo ingressione vero videtur Species impressas omnino necessarias esse, ut Sext Dmysinius ehm Sentia Vexantibus nescitis illiu j Beat difficultate Q quidz inpenda Natura, siquidz alioquin placet illas esse Superfluas Q innanes. ita Empedocles apud Arist. lib. 1. de Anima text. 25. Plato apud eundz text 26. Porphyrius, Gallenus, Buxandus j 2. dist 3. q. 6. Henricus Gandauensis, Bachon, Bricaexeus lib. 3. de Anima. Zabarella, Dominicus. Salemanticen. et alij. pro decisione Qsts

Nostra Resolutio.

Decendy Species impressas dari illasq necessarias ad vitellectionis objectoꝫ. Deducto patrocinatur ab Aug. Augustino, Anselmo, Damasceno, ac S. Tha, omnibus fere philosophis ac theologis qz longum esset illaby tibecesse. porro asserunt tradit apertx Thas lib. 3. de anima cap. 5. ubi ait. ab qua necesse est aut res ipsas, aut formas j animas esse, at non nisi ea res ipsa objecta. n enim ipse lapis j anima, sed forma lapidis vitelligitur. loquendo autz de sensibus lib. 2. de Anima cap. 12. inquit. hoc autz Universaliter accipere de omni Sensu oportet: Sensu enim q id esse, quod sensibilem sine mãa

formas sucipere potest; per inde ac cereus fit ignis sine ferro, aurea sucipit cera. Augustin. lib. VI. de Trinitate cap. 2 qui
dix tractatoribus imperij difficile esse spetiem Exod. idq; docet lib. 10. Genesy cap. 10. et 15: Anselmus j Monolog. cap. 36. s. Bon j
Christi pene locis huius Sent.ae defendit Dionysius cum tot. fraternis Doctoribus j presenti Doctrina et alij: ne propterea ab illis alegan
dis abstineo, cum quilibet prudens illa legere j citatis Patribus, ne disputatio ultra modu excrescat; et facilior fiat, propterea cy nec
aduersarij negent hec luminaria Ecclesie j hanc primo Sent.m

Ratio ratione probatur 2m. obiuet pro Esse ex se et ratione sui absoluta est
ipsa pro ad aliq et Esse existit: g. actuari debuit ut esset j operatione. patet Dia: by quia operatio n est nisi a principio Ex quod est
actu: by ehg quia cum operari sequatur ad esse, nemo j priori ad operationem dari debet principiu Actuby j suo esse; sed Virtus
Intellectiua j cinea Intentionali est ipsa pro Esse et ratione sui ad Intellectione: g. actuari debet per aliquid de linea intentionali
ut esset j Intellectione; sed g nihil actuari potest nisi per Speciem ipsius: g hec omnino necessaria est. pro. mi. non Species mam
festa sistit j mea prima qa prima pro est j ordine phico. id per quod actuatur pro j linea Intentionali, sine Intellectiua debet
potentia Visiua ut per se patet; sed nihil unitas potest potentia intellectiua nisi Speciei intentionalis; quare obij male contra in
Intellectu est, nec illud Intellectus agere Valet: g. denominanda est Species Intelligibilis qua Intellectus intrinsice perficiatur, et sic in
trinsice Unitatur.

Optimatur: quilibet operatio exiens a principio intrinseco, necessario dimanat ab illo ut intrinsice et perfecte com
plete per omnia Omprincipia necessario requisita ad huiusmodi operationes; sed Intellectio est operatio exiens a principio intrinseco
Exiret debet ab illo ut Distincte et effecte g omnia Omprincipia ad illam operationem requisita. Omnia extra sunt Ens Vere
ab omnibus Statibus principijs Philosophice fundata. modo ni: sed Nus Eos Omprincipia necessaria est Species ipsius: g. pro. mi.
illud est Omprincipium necessarium et intrinseca ad effectu cui effectus primo et per se attribuitur j nia; sed Intellectio primo et per
se animatur Speciei impresse j nia, scilicet, intentionali: g Speciei ipsius est intrinseca Principium proximum et actu ad intellec
tione.

Discursus iste fundatur j illo Aristini scilicet Eos obso et pro paritate notitia g Species Cooperata, seu notitia, qe pertin
Intentionalis est, est effectus correspondens Intellectui ualuti principio pariter intrinseco femine, et obso ualuti principio actiuo finis Visi
sed hec obij requisite male obtinent, sic n anima est notitia j nia Intelligibili qa j ipso n est: g debet esse aliqid genus Visus
obti Exercitij, quod sit nia intentionalis et Spiritualis; sed hoc aliquid est id quod diximus Species impressa de Linea intentionali et
Spirituali: g hec denominanda non est, sed omnino ponenda ut Intellectus exeat j operationem Intentionalem.

Respondebis: Intellectu sufficiente
perfici et actuari per interna sensatione, qua determinatur j differentia Intellectus ut percipiat hoc obij pro alio; sicut Sensus Interni
Intellectus determinatur per ratione Externa huius obti pro alio = sed contra est: et in primis Studio contra se ipsum argutu quod
formatur Eos indistincte Intellectus qui cum in se sit tanq tabula Rasa j qua nihil est depictu indiget determinatius quo specialius
intrinseca videatur: sed hoc determinatius debet esse intrinsecus, ac inde unitus intrinsice Intellectui: g. n per interna Sensa
tione determinatur, qe n j Intellectu intrinsice, sed j Sensu interno inest.

Rursus: quamuis Studio Rasa Quinet loquendo de
Intellectu j hoc statu Unionis animæ ad corpus, n tamen j statu separationis, pro quo omnibus n dependet ad Intelligendum
g. pro illo statu determinari debet per Species Omnino Spirituales representantes hoc obij pro alio = Insuper: nec j statu Unionis
nera est Solutio data; siquidem Intellectus Optimi Dei et Adami a principio Creationis Intellexerunt res naturales j dependentes a
priori sensu operatione, sed medijs Speciebus ordinis naturæ j illo instituti: et hoc dia quidq attinet ad Obij Dominum
Certa heretica tertia parte q. 8. quamvis n. attinet ad Hedyny quinto simile videatur tamen et tam mira cognitione Verum
naturaliter a prima na Oditione minus terrij Sensy adquirine: dicendy est g. primy Parentes j illo instituti perfectione hoc obij pro alio
media Specie ipsius a Deo ipsius.

Respondet D. Salemanticenses disp. 10. de Anima p. 2. dupleo 3. ad 2m Intellectu sufficientes determ
minari ad hoc et ad illud obij, ex parte Sensitiva, ab humore predominante j Corpore, a Voluntate j libito, ex Deo ex Angelo
bono, ex malo: ideoq n esse obiis aliqua pro intrinsica determinatione: maxime quia adhuc ea ponita tale argutu Deus non fieri potest.
Cur enim Intellectus, sine Angelicus, sine humanus habens intra se mixtas Species pluriu objectoru, possit determinari ad
cognoscendu modo hoc, modo illud obij? Sane a nobis exit rationabiliu aliqua Eos priuati actionibus cy Species equali ui et acci
uitati ad representandu simul et permanentes j Intellectu rendeant.

Data Solutio difficilius precludi potest quatenus recurrit
ad liberu hominis Voluntatis, ex Dei, Angeli &. attamen non est Ehi diona Solutio, unde ut penitus precludatur notandu Intellectu
ut exeat j operatione distincte determinatione j Genere, altera motiua est forte ab obso, altera applicatiua a Voluntate, altera
demum elicitiua a se ipso. videlicet prima qua pro Connectiua n modo habet obij determinatiu et quasi male per modu rei co
nite sed phi motiuu et forte per modu tantum cognoscendi et determinatiu quidq numquam objectus pro, nisi apenas Subsistat mo
tiuo et forti ut Dominitur, Ehi Logicis, et Theologi docent. V. g. q. 14. art. 13. propterea pro requisit pauxe Onephoriu intrinseca
mini secundariu forte ab obso requisitu praeterea determinatio dependentia a Voluntate, ut liberu speciat. demu ponita deter
minatio elicitiua qua Solus intellectus elicit Intellectione et Vnit per illa.

Ecohis Praeterimus secundu Rationem pro nia Sent.ae Rationalis motiua est quidq Ratio diuersa et equaliter participata ab omnibus obij particularibus Inuentibus j huiusmodi
Rationem: ut videre est discurrendo per omnia; sed huiusmodi Ratio n est hoc determinatu obij, nec illud quia quodlibet est
Singulare: g aliqua Ratio Imperij n Singularis, sed omnino abstrahens ab hoc et ab illo singulari: g Ratio forte determinans
pro illaq movetu non est hoc determinatu obij, nec illud determinatum, sed hoc ut subest Rationi Communi: g illa Ratio Com
nis est quidq Species vnita potentia, et elevata ad ordine Intentionale, siquidq est prejacta ab Conditionibus Sensibilibus. hec de
ximina omnino nova et Dia Eccio precipua, loquendo de Specificatiuo pectoris j Venere. loquendo vero magis determina
te, ne argumentur: ratio motiua et determinatiua forte est vere sub Ratione vera. sed Vere sub Ratione talis n est aliqd Sen + potentie cognoscitiue
sibile male aut singulare: g. aliquod Spirituale Omnino intentionale ut per se patet: g nihil Sensibile determinat intel
lectu nisi j quanty subsistat huic Rationi Intentionali: g nisi j quanty spoliata ab omni ratione Singularis; sed j quanty subsistat huic
Species Intelligibili.

Ecohis ad alia determinativa dicendy data quidq ualuti determinativa Extrinseca, g. hec sola n sufficere
Quum detur illud intrinsecu et Intentionale forme Unity pro, Cum omnino nemo sit adepta Sphera potentie Intellectiue vita
pura, et ad ordine Intentionale elevata ut praetendunt prius Cum intellectus Spirituali ut supra diximus = ad instantiu dico
quod Intellectus tot Speciebus simul virtual Intelligit hec obij pro alio dependentes a Voluntate libere applicante Intrinse
cepresentatione appetibonata Speciei ualuti motiuo forti intrinseco.

Nig g aliquibus Cooperientij j re nobis Gravibus 2m. quia Eos
peximus obta clarentia percipi ab intellectu et Optime cognosci; g. n per aliqua praevia motione Sensus: g g aliqg Species videri
tes, ex Sensu interno, ex memoria, ex intellectu = Insuper aliqua pari percipimus nunqg Una, sed simplici narratione

Repræsentata. Q huiusmodi obty ñ determinat ꝑtellectꝰ imediate Q ꝑ se, ꝙ media narratione: Q ratione illius formamus quo Q imagine, seu Specie cuius causa obty cognoscimus; Et omnis hactꝰ dependentes ab auditu negandꝰ tamen ñ e ꝑa narratione finita aliqd petrenerat ꝙ Sensu ꝑsentꝰ Cuius causa ꝑtes Cauus oculus Q obtuso auditu obty absens cognoscimus dum Dicimus: Quid Q edit illud aliud niꝛ ql̃tas aĝis aĝ quo Species ꝑsentionalꝭ nominamus, Q ad cuius instar alię Spirituales Speciem fortasse nominamus ni cuius obty absens ministrat intellectui.

Exarmantur Argumenta.

Arg. P. Species ipressa ideo dicti ut repræsentent sua obty: ꝙ ad hoc omnino sunt inutiles: Q pro. mi. huiusmodi Species, vel sunt similes obto vel dissimiles entitatiue Q reāe? ñ dissimiles? Quomodo possunt Repræsentare Rē illas cu quibus habent reale dissimilitudine Q Dissentiu? Q ñ possunt similes reāe Entitatiue? Q ñ possunt peruenire ad intellectu, nec illi ꝑformare quia sunt enes immaĝiales materialitate cu subto = Rep. Species ipressa esse similę obto ꝙ esse ꝑsentionalꝭ Q repræsentatiuo, n ꝙ esse Entitatiuo et reali; sicut imago Crucis est Crucis similis Petri ꝙ esse Repræsentatiuo. Arg. P: semel concessis Speciebus ꝙ intellectu, ipse exit ꝙ assiduo actu cognitionis repræsentati per Species ac ꝑfectas quilibet hominꝭ sine ꝙ Vigilia, sine ꝙ somno, ac Lethargo exit ꝙ actuali Exercitio cognoscendi omnia Q singula obta, sed hoc admodu est falsum Q Exercitium Scientię. ꝑro. ma. Fraude ꝙ ꝑa determinatiua nemo Q principio cognitionis quo ad Exercitiu, ñ potest non dari cognitio; sed sine ꝙ somno nec sine ꝙ Vigilia Exercitꝭ ꝙ intellectus determinatiuꝰ Q principiꝭ necessariꝰ cognitionis nimiꝰ Speciei ipressa: Q = Frigidꝰ regexit ꝙ aduersarios. si Enim ꝑa Socratis ab omni Specie est determinata ad cognoscendu obty, cur quso ñ est ꝙ assiduo Exercitio cognitionis illius? aut cur lege Ex duobus obty simul applicatis unu ꝑ alio cognosci? Dexte quide dicent sicut Q nos ꝑtellectꝰ dependere ab applicatione Voluntatis tamꝙ a Dñone, ut adhuc ꝑsita Specie obty ab illo cognoscatur. Arg. 3: quilibet ꝑa repræsentans aliquid potentię cognoscitiuę debet cognosci ab ipa ꝑa; ꝙ Species ipressa a nulla cognoscitiua ꝑa cognoscitur: Q ñ repræsentant aliqd cognoscitiuę ꝑtę, ac ꝑinde innanitiex ꝑcurritur. probo maiorꝭ, quatuꝭ postea minorꝭ: Forma repræsentans aliquid potentię cognoscitiuę, obiective se habet ad illą, uelut Exemplax ad suum instar aliquid formati simile; sed huiusmodi ꝑa ñ potest ñ cognosci ab ipa ꝑa, ut supra arguimus: Q non minor superior probatur: ñ Species ipressa ab intellectu cognoscit Q mediante alia Specie ꝑcessa ꝙcedente, quia ad quęuis cognitionę exigitur Species ꝑcedens: ꝙ cu ista arguty sexti posit de alia Specie nine tio, procul dubio ad quęuis cognitionę datur ꝑcessus ꝙ ĵfinitu. Aliqui respondent formę repræsentantę ut quo, qualis est Species ipressa, ñ deuexe cognosci, ꝙ tales ꝑa repræsentatę ut Quod qualis est quilibet imago = sed hec solutio ñ stat discutatę, sed illi fatebitur, quia ista repræsentatiuꝰ ut quod debet cognosci, quia obtinet se habet ad ꝑa; sed ꝛepræsentatiuꝰ ut quo Objectiue se habet ad ꝑa: petitꝰ ab ipa debet cognosci = Dicunt: nihil ꝙcedatꝰ ꝙ se ipso potest manuducere ꝑa ꝙ cognitionę alterius: Q ni Species ipressa est cognita ꝙ se ipsa ñ potest manuducere intellectu ꝙ cognitionę obti = Sed hoc est falsu ex facilimo nexu

est Vniversalis ꝙ repræsentando, aggᵃ producatur actione singulari; sicut dici solet de actu comparante vnū Vniversalē ad plura, qui Vniversalis est ꝙ repræsentando, quantus singularis existatur. Ad vltimū dico quod impossibile Deū per se aliquā facta naturā ꝓducere. Dicitur vobis ut ais Philosophus; Et nihil aut Deus nihil est ꝙ intellectu quem quærit prius ꝙ Deum, ac proinde cognito Deo, Angelos, Dæmones, Cælestia, Corpora naturalia pendet ꝑ hoc statim ab Speciebus Sensibilibus aut omnibus dimotis licet obiti repræsentatis, tamen ab intellectu depurantur, Et Spirituales reddantur, Et ita non obiti apprehendantur. vel facilius. dic huiusmodi obiecta percipi ab Speciebus aliquibus media nostris similibus.

Arguitur primo duo accidentia nl distincta esse simul in eodem; ergo Species ipressæ duorum similiorum eiusdē Speciei sunt duo accidentia nl distincta: Et in eodem subiecto; Antecedens patet. minor. Et extra, Quia sunt duo individua eiusdē Speciei ergo nl differunt, ita Species illorum individuorum. Respondeo aliqui habet esse reale. Ita Thomistæ docentes accidentia ꝙ diuinam a subiecto, non vero facilius dicimus maiora esse realia. sed adhuc admisa Thomistarū sententia dico illas Species esse ꝙ intellectu ut Dominatrices Singularitates similiorum, ex ꝙ nullo cor ruptibili, ac proinde esse duo accidentia in absoluta, sed respectiua, ex ꝙ eodem subiecto simul esse possunt, sicut dici solet, duas relationes Patris ad duos filios realiter simul esse ꝙ Deo Generante, multiplicatis generationibus ad multiplicationē Deitatis.

Disp. VI.

Quomodo Species impressa concurrat cum intellectu ad productionem Speciei Expressæ.

Sequitur Ex præcedentibus necessitate Speciei impressæ, modo procedimus adinuestigandū ꝙ illarum earum cū intellectu possibili ꝙ Species ex quib. Porro loquendo Generatiue, nomine Speciei expressæ nihil aliud accipitur, quā similitudo aggᵃ, seu imago repræsentans ꝙ actu secundo ipsum obiectum, quā ꝙ actu primo ꝙ modū principij repræsentandi ꝙ Speciē impressā; ac proinde nomine Speciei Expressæ Intellectus primū intentionalis (quemcunq; hoc sit Spirituale, aut materiale interna.) ꝙ intellectu actu ꝙ ipso habet. Quinq; appellatiōes Speciei expressæ, seu eius aliæ Spetiales videlicet Dictum, seu Verbū, quoniam dicendo, seu interius loquendo Exprimitur.

Nostra Resolutio.

Dicendū Species impressa cū intellectu possibili in Genere actiue Et physice ad productionē Speciei Expressæ; ꝙ tanto determinatiue Et per modū causæ Coexistentis. probatur Mᵐ Ex D. Th. 1. p. q. 56. a. 1. vbi postquā ꝙ dixerat Sanct. Thomas hoc dixerat: sicut enim calor est principium calefactionis ꝙ ignis, ita Species rei Visæ ē principium Visionis ꝙ oculo. Postea subdit: obiectum mouet determinando actū ad modum principij formalis, aquo ꝙ ipsum manifestatur actio Specificatur sicut calefactio a calore = Sed clarius alibi ait: Verbum apprehensum esse Voluntatis quām, eamq; determinare ad operandum, sicut Species est qua Et determinatio intellectus; at Verbum apprehensum in Deo Genuit effectiue cū voluntate ad Voluntatē: ꝙ nec Species impressa cū intellectu Et intellectione

Exhoruit aliqui Mᵒˢ sic: datur Species impressa

quæ in Genuit effectiue: Et pariformiter est de omnibus philosophandi. pro. actū ꝙ actu Supernaturali fidei, ad quæ effectiue Species impressa in Genuit, quia naturalis est, Et infusionis nostræ; ac proinde in præcontinet actus supernaturale fidei. Deiparentā, nec illi effectiue producere valet = hoc tamen nihil ualet est; quia omnis Species impressa informans intellectum creatum aliquā materiam fidei ut materia Et originatiue naturalis, tamen ut illustrata et per infusionē lumine fidei supernaturis est, cui elevatur Et contrahatur ab ordine naturali ad supernaturale, cuius subsidio materio creditur fideliter assentimur.

Exhoruit potest Mᵒˢ ad hominē Dicta thesis; ac subtia

Angeli, aq ꝙmediate Creatur intellectui angelico Deum manu Speciei impressa (ꝙmediate effectiue Genuit ad intellectionē, Et medio Deo? in hoc Mᵒˢ: Et assignari debet aliquā aliud ratione Cæli ꝙmediate influat ꝙ intellectione quod in ē dicendū: ꝙ Mᵒˢ Et nubia expeli ꝙmediate est operatiua intellectionis; sed hoc eorum echarest sua ꝓpria ut videamus lib. 2. questione: Et = hanc Thesim cui maximus adquiescit Et probant, facile removeri potest dicendo quod subtia Angeli Genuit ꝙmediate ad intellectionē ꝙ ratione Speciei intelligibilis Et ut est obiti repræsentabilis sub qua Ratione omnino procedit a Deipsa subtia Et actibi, Et ꝙ adeo ratio subtilitatis proximè materiæ se habet.

Hæc doctrina per me licebat. Ego illa tamen semper Ratio ꝙ mihi Mᵒˢ: Species impressa ut ē intelligibilis, et repræsentatiua obiti in est Vitalis: ꝙ quatenus in potest effectiue quidquā efficere vitale; sed Species Expressa est effectiua Vitalis: Et actū omnino certum est, quia quidquid est vitale debet oriri a principio sed ab intrinseco mouente; sed Species impressa ut est Repræsentatiua obiti non oritur a principio ab intrinseco mouente, sed ab obiecto quod in est Vitale ꝙ Ratione obiti: Et ꝙa superiorū antecedentis etiā patet quia ut saepe dictum nullus effectus oritur a principio illius in Diuente.

Respondetur ꝙ Species Expressa et dari Vitalitate, et dari similitudine ex Solitatem admittit in præcedentibus, nec inferentur ꝙ disparate se habent. præterea etiā si Species impressa esse Vitalis non esset, potest efficere ꝙ actū vitale in ut Vitalis est, sed ut Similitudo est = Sed Ista est. quia similitudo Speciei Expressæ quatenus oritur a principio Vitali: ꝙ in potest effectiue oriri ab Specie impressa. pro. ass. similitudo quotenus oritur a principio intendente operari seu dicere ꝙ simile obiecto; sed talis principium est notabile: ꝙ ma. Et extra quia Verbum mentis ut simile est est Generatio Vitalis: ꝙ a principio Viuente.

Vltimo: ꝙ tanta Species impressa Dicunt effectiue ad similitudinē, ꝙ quia in esset ꝙ intellectu Dei assimilandi ꝙ. hoc Patet assimilatiua in est intellectui denegandā: ꝙ. subsistens proinde Dicunt effectiua Speciei impressa. maior Dinet Bonale, Nondum in Ostia rix: minor probatur: ideo apud theologos proceno Verbum Diuinum et in Spiritu Sancto est Generatio, Quid est ab intellectu nāa assimilatiuo: ꝙ Nā assimilatiua in est intellectui denegandā. patet diuinum quia ibi in dicunt theologi invocabiliter illa questione esse Generationē quia est a principio secundo essentia Diuina ꝙ modū Speciei impressa Fluentis ꝙ similitudinis Verbi Diuini.

Quod enim Species impressa Dicunt tanta fortis et ꝙ modū Coexistentis, Ostat Ego dictis de phantasmatibus. ubertatis ꝙdicta. Species impressa

Ocurrit 1º intellectu ut determinatiuu ptis. Ponit 1 pōa Virtutē ad operandū; 2ū ex dictis Aug. Dā q. ex re habet quia determinatiuu ꝛī decurrit ad actū, qz ab determinatiuis Virtutē pro gradi ifinitatis ad plura: 3 ponit Virtutē quam determinat ad hoc pr alios. modo sic: illa virtus sapientia est agentis intentionalis intendentis gaudere Amīe alicui repsentando: 3 illud repsentatū est quod exemplar ad quod intellectus operatur: 3 Ocurrit Species est per modū Explicis.

Soluuntur Argumenta.

Arg 1º. ex D. Tha 1. p. q. 56. a. 1. ubi ait: 1 actione qđ manet 1 agente, oportet ad hoc quod procedat actio quod actum unitatis agenti: sicut oportet quod unitas Subiti ad hoc quod scindat actū, et ita se habet actum Vnitū pōa ad huiusmodi actione, sicut forma qz ē principiū actionis 1 alijs agentibus: 3 obtū, unde Species illius Virtutis, est forma agentis ēt principiū actionis ēt Diuersitas ex causa efectiua = Subortus ista si ut sonat intelligenda est, nimis errat; quippe quādō Ocurrit ad efectū ut causa illius efectiua, se habet ex parte pōa, ēt ñ obtū: 1. Species intelligibilis cum sit virtus obtū, se habet ex parte illius, est ñ pōa 3 ñ ē causa efectiua. unde dicendū species ipressa unitis pōa ut fīs determinatiuu, ēt ñ actuū.

Arg. 2º. id qđ 1 lūa intelligibili se habet ut forma actuans potēm ad actione, est causa efectiua illius: 1. Species ipressa intelligibilis ita se habet: 3 est causa efectiua intellectionis. maior Patet 1 omni fīa vāli, qđ actuans subtz ē agēs. Duo operatiua = Prob. quod fīa qz unitas pōa ut primū ens illius; ens ppriū operationis, quia sunt illā prestat ēē ita ut im operandi ad ens subsequatur; forma vero qz ita non unitas ñ ē ppriū actionis, ita est Species intelligibilis qz 1 intellectu supponit totū vnitū ad intellectione, unde subtz habet determinare ipsū intentū intellectui, quem illi Ocurrebat actualitatē ad intelligendū, 1. hanc vero suppone nec debet, et ratio ē, quia quod supponit ens, supponit etiā omne subsequtū vero ad ens; 1. Species intelligibilis supponit ens Absolutū intellectui ad quod vero subsequitur ipsi intelligendi: 3

Arg. 3: in tellectio euadit similis Speciei impresse: 3 ista est causa efectiua illius. patet Dā, quia causa efectiua est illa cui efectus assimilatur = Probatur: Dr. Augustinus ex obto 3 pōa patitur notitia: 3 notitia seu intellectio ē passio intentionalis equalitēr correspondens tg pōa, qđ obto, seu illi presenti maxime illius; 1. intellectio correspondet intellectui ut causa actuū: 3 et obto seu Speciei ipressa = Dagm nimis falsū, signidē effectus ut exhibens correspondet et assimilatur causa exhibenti; et tamen exhibita ex parte causē non est Ratio causandi, 1. Condicio; ut ibi docent. 3. = Dicimus patitur Intellectus Dei nem à Rebus ipressas videlicet semina, seu aliquā similē effectiue Deuenire ad Generatos.

Vers. 3. ad argūtū qđ absolute falsū. Deus ñ est causa exemplaris assimilativa effectus, 3 tamen effectiue ad illū ñ Ocurrit ut patet 1 artificialibus: 3. = Ad Dicimus dico ex obto determinante intellectū pōa, nasci notitia, ñ ex illo ut actiue influente. 3 hoc argūtū sic quid petat. Ocurrit Ibra Thas Species ipressas Deuenire ut causa principales quia suē exceptione prologuit Augustini ait: ex obto et intellectu nasci notitia, sed hanc nascitur ab intellectu ut a causa principali: 3

Disp. VII.

De intellectione, Dictione, Verbo Mentis.

Cōmuniter Thae 3ª parte primo de Intellectiua anima Rationali, qua ut principio radicale intellectionis; postea de ipso intellectu, qua ut actioni proximo principio. Tertio de Speciebus ingenitis, qua sunt semina obti

determinata q̄g ad partg ſtronalem, relict nunc de ipſo patre, & de omn̄ ad illg ꝓcedente & cogredig agere, & aliquantulg morari; quinq̄ ſumptg incundg, & omnino pernile, ad q̄g plurimas ſacrg ſtdo legis difficultates; tg maa ſanitatis; tg maa & diuine penetrandas. Igitur ſuppono cū ſto dicto Dionica ſtellectrong, idg dico de alijs actionibg (manentibg) eſſe vera actiong de predicamento actionis. oppositg docent Comitol. & Minister. Dico & ſubſtantiales eſſe operationg pertinetg ad predicamentg qualitatis.

Secundo

Suppono: actio propriq̄ conſtitutiua predicamenti ſt causalitas agentis; ſ ſtellectio ſt causalitas ſtellectus: g ſt vera actio de predicamento actionis = Tertio: actio predicamentalis dicitur tranſientg, & manentg: g vtraq̄ pertinet ad actionē predicamentalē; ſ ſtellectio ſt actio manens: g = Confirmo: Velle Dei, ſt vera actio de predicamento actionis; ſ ſtellectio ſt Velle Dei ſpecies ſpecies cognitg, seu verbo mentis: g & vera actio de predicamento actionis.

Dico quod actio predicamentalis debet eſſe causalitas agentis, seu egressio ab illo cum motu, & ducens aliud (quod ſtellectio Dei nomen ſolum ꝓpriſſime ꝓ ulteriori actu, quod non habet ſtellectio, nec alia operatio vitalis = ad horum ſ occurrendū ſupra, quia nullus finis correspondet actui elicito; ſtellectio ſt dicit egressionē ab agente ſt Velle Dei, quę ſe ſibi correspondet, vel ſ ſigno Nouentis, ſt Verbū Dei mentis ꝓprium, vel ſ ſe quente intrante, ſt nos intromittimus, ſt actus ſt sua Natione qualitatis, & termini. Vacantur ibi Mitra.

Quamvis igitur ſtellectio ſit actio de predicamento actionis, nihilominus potest conſiderari ꝓ re, numq̄ potest Summi & ſt ſtellectio ſt finitus, & ſt ſt actio, seu Verbū mentis, primo modo ſtellectio ſt actio ſignificata ſ or dine ad obiectū quod ſtelligit, & contemplatur, sub qua Natione non concipitur ſt actio ꝓprie & predicamentalis ſ multiplicatiue termini, sed ſt actio pure grammaticalis, cui appropriatur tali modo nomen actionis, & Verbi modo, dicitur dictio, & ſt ſ multiplicatiue termini, seu ſpecies cognita, aut Verbū mentis.

Confirmo:

quamvis ſpecies cognita, & Verbū mentis ſ cōiunguntur, nihilominus ſpecies cognita tātum patet, quia actus ſecundus potest ſimiliter ſtare non ſt Verbū, & tamē ſt ſpecies cognita, ducens ad quem homo & brutus; Verbū ſ ſolū ſolū conuenit ſubſtantijs ſtellectualibg, & Natione mentis: itaq̄ Verbū hoc aliud non ſt, quā cognita, & forte ſimilitudo, obiecti ſtellecti, quā mente formamus; cum enim cogitamus hominē, aut Lapidē, quasi neuter ex duo eſſe habet, aut molle corpus, potest ꝓcedere mentis nra, ipſa cogitatione formamus quādā imaginē, quā Verbū mentis appellamus. Deluit prolixa ad ꝓpria ostia.

Disp. 7a.

An dictio, et intellectio realiter distinguantur.

Dicit Durandus Verbū Diuinū non nasci a Patre per actū intellectus, quia duplicitē ſt essentialis, & tribus Personis communis; Verbū autē nascitur a Patre per actū notionalē, & personalē, qui ſit nā diuina ſt nāa ſt, vnde generatio ꝓcedens ꝓ dictionē Verbi, ſt ipsa diuina nāa. contra hanc opinionē merito Theologi consurgunt. ſter quos Scotus ſ 1. dist. 2. q. 1. qui ſt occurrat Rationi Durandi, duo memorat actus ſtellectus, quorū vnus ſit ſtelligere, alius ſit dicere; per illū quē Verbū Diuinū non ponit, quia communis ſt, ſ per hū, qui ſt notionalis.

Hæc opinio non placet: primo actus essentiales sunt ꝓprie notionalēs: g ſtelligere ꝓprie ſt quā dicere, ſt differunt dicere, & ſtelligere: g ſtelligere non ſt commune tribus Personis. ꝓbo ꝓa. non ſt commune tres, prædicatū illud quod ſuppositur ad duas Personas; ſ ſtelligere ſuppositur ad duas Personas: g. ꝓbo minor: ſtelligere ſuppositur ad id quod originē habet ſt prima Persona: g ſuppositur ad Secundā: hoc patet: aut patet: ſtelligere ſuppositur ad dicere; ſ dicere ſuppositur ad Personam ſtlli, quia ſt tres distinctas: g. Hæc omnia Theologica ſunt, & nobis aliena: Inde aliter Scotus primo Sententiarum dist. 2. q. 1. & Mirol. aq. 34. dicunt: quorū autē ideo ſt Summo Spiritu sancto quod ſtelligere, quod dicere, necesse ſt, quod eodē modo ſciat omnia quę ſit, quę ea dicat, aut ſtelligat

Hanc Rationem confirmat D. Th. q. 2. de Verit. art. 2. ad 5m hu Verbis; quod modo dicere non solu significat intelligere, sed intelligere cum hoc quod est esse cognitum a tanta Creatura nec aliter possumus intelligere, nisi hu modi Concretiua cognitum, et ideo omne intelligere modo quo dicere.

Sentit 2° Arg. id esse dicere, & intelligere. = Hoc ipsum manifeste concluditur ex Petri Math. cap. 9. qui loquens de interno Locutorio Iudeorum; ita narrat: Dixerunt intra se, hic blasphemat, qui Deum negandet: Et quid cogitatis mala in cordibus vestris: In quo modo dictionis Iudeorum, dicitur cogitationem appellat: quia Et ens cogitatio nisi intellectio. quia 2° intellectio nisi dictio.

Probatur Ratione: intelligens intendit cognitum quod intelligit: 2° intendit dicere mentaliter quod intelligit: 3° intellectio Et solliter dictio. patet 1ª, quia intellectio Et solliter cognitio: 2ª cognitio Et solliter dictio: 3° = Vltima: si intellectio distinguitur a dictione, aut intellectio precedit dictionem, aut subsequitur ad illa: neutru dici potest: 3° pro minori: non 1ª, quia nisi intellectio non esset cognitio rei intellecta: non 2ª, quia nisi daretur dictio mentalis una intellecta, quod dici non valet, quia ridiculum Et dicere quod non intelligit. +

Pariter: intellectio Et solliter dictio. pro minori: dictio Et cognitio rei intellectualis obti, sicut doctrina Petri Et cognitio mentalis rei prolatæ; 2ª cognitio Et representatio: 3ª Ita: Verum Et dictio representatio, & imago obti; 2ª dictio Et Verbum ipsum: 3ª ita quod primum, minor, qua Et difficultas ipsa patebit.

Occurritur argumentis.

Arg 1° Vera D. Th. 1. p. q. 34. art. 1. ad 3m Boi art: dicere, & intelligere differunt, ng intelligere importat solu habitudinem intelligendi ad ng intellecta ::: 2° dicere importat principaliter habitudinem ad Verbum concepta; nihil enim Et aliud dicere, quam proferre Verbum. = Resp ex Petro adductu solu sequi intellectionem, & dictionem distinguí cognitum, quatenus intellectio cognitum per ordinem ad obtum intellecta, & dicere per ordinem ad Verbum productum, quod Vltro patet.

Arg 2°: intellectio denominat obtum cognitum, & non dictum; dictio vero obtum dictum, & non cognitum: 3° non sunt ida solliter: Distinguo ant: intellectio denominat obtum cognitum a cognitum Et cognitum actum, & non dictum, Concedo: Et solicity ipsum cognitionem, nego. Sicut una Et forma congenita qua Et, & qua existit; ita Et Sua cognitione essentia constituat, qua congenita denominet existens, & Sua cognitione existente, denominet illud existens, & non constitutum; ita dicendum Et de intellectione, & dictione.

Arg 3°: intellectio, Sive cognitio boni, movet voluntatem ad amorem proportionis boni; 2° actio & productio, seu dictio non movet voluntatem: 3°. Dico quod cognitio boni non movet voluntatem, nisi qua tenus Et actus vitalis, Sequitur intellectum medio cognitum proveniente, sicut patet D; cum enim vitalis consistat in actione, quia Et motus ab interno, Et huiusmodi cognitionis esse actionis, seu dictionis; sequitur intellectum movere voluntatem media bonitate quæ dicendo, illi apponit.

Arg 4°: si intellectio esset dictio, omnis intellectio, esset necessario dictio; 2° hoc dici non potest, ty quia Petrus, & Sancti intelligunt, & non dicunt; 2ª quia esset triplex Verbum increatum; ty 3ª, quia Beati intelligunt, & tamen nihil dicunt, nec Verbum producunt: 3°. intellectio non Et dictio. = Resp ad 1m non loqui creatum; & sicut sunt aliqua cognita intellectio natalia Et productiva Verbi, qui sicut cognitione beatifica talis esse, ita dicimus non omnem intellectionem esse dictionem, qui sicut animas intellectionem filii, & 3ª esse dictionem.

Ultery ctio si de divinis Loquamur dicendo omnem intellectionem esse dictionem, si summatur intellectio Et productiva Verbi, quia dictione, quæ divinis Et productiva contrahitur; & determinatur intellectionem, cuius Ratione intellectio Et dictio, quia intellectio Patrem Verbum circa obtum producendo Verbum, & producit Verbum intelligendo obtum: atque adeo omnis intellectio Dei dicitur Et dictio; in hoc quod filius, & 3ª intellectio non Et dictio, nec dictio intellectio, ideo Et, quia non datur aliquod dictio determinans intellectionem ad hoc nata, & ideo non datur, quia intellectio utrumque non dicit ordinem ad suum principium Vnde ad patrem, quare hoc ita sit, Deus Et non Deus ex Theologo. Et hoc secundo Dicamus sit.

Disp. 82.

Vtrum intellectio creata sit productiua verbi.

Dicendum quemcunque intellectum creatum esse verbi productiuum. Conclusio Vt Sanct. Aug. 9. Trinit. cap. 33. ita Vt Scot. Regentes art: nulla ratione negari potest, cum omni rationali se ipsum cognitando intelligit, imaginem ipsius nasci sua cognitat; proinde ipsa cognitatiua sui, esse sua imagine ad sui similitudinem typum exemplum ipsius formatam: quicunque ergo se omni, seu per corporis imaginationem, seu per rationem recte cognitare, cum utique similitudine, quam habet ipsa sua cognitat conatur exprimere, quod quanto verius habet toto se ipso verius cognitat, & hoc quia cum cognitat aliquid aliud, quod ipsa non est, & ita semper cum aliquid cognitat ipsius mentis percipitur. Cum ergo homo mihi homine ad recte formationem alicui cognitationi meae recte imaginem sui, quale ille per suos oculos, memoriam atram, quae imaginem cognitat verbi, vt similis hominis qui cognitando dicit.

Testimonium hoc late exequitur, ex quia dicit nullam esse cognitationem, seu intellectionem quae non sit productiua verbi, vt manifeste ostendunt illa verba immediate data: quicunque ergo se omni recte vult recte cognitare, cuius utique similitudinem quam habet ipsa sua cognitat conatur exprimere. Ex eius vt innotescat quid sit mentale verbum, & qua ratione tenaci cognitat formetur. = Confirm. 2. Ibi Aq. q. 27. art. 1. ad 1: quicunque ergo intelligit & alter ipse quod intelligit, credit aliquid ita ipse, quod vt conceptio rei intellectae & ipsa intellectiua quemcunque.

Ratione probatur conclusio: omnis actus practica vt termini productiua; ergo intellectio creata quicunque sit vt actus practica: ergo productiua termini, ac prae vero: maior vt nota omnibus philosophis: minor probatur: intellectio vt actus praedicamentalis: ergo practica: probatur: intellectio vt qualitas intellectus; & qualitas vt actus praedicamentalis: ergo. Maior constat, quia intellectio vt exercita causa intellectum, qua reditur intelligens, & operans ratione secundo = Minor: intellectus vt actus; & intellectio vt actus intellectus: & vt actus actus vt actus vt: ergo intellectio vt vera actio & praedicamento actionis.

Huic rationi occurrit M. Ruiz S. Thom. & cum ipso alij Thomistae negando intellectionem non pertinere ad praedicamentum actionis. primo quia actio praedicamentalis fluit cum motu; intellectio vero non dicit, quia cum sit instantanea, aut nihil, aut tota vt subito. Et quia debet esse passio; & non ita intellectio, quia datur ordinatur ad acquirendum aliquem finem intellectus, quia obtenta cessaret intellectio, cessaret actio, proinde passio. & intellectio non esset, quia adhuc posito conceptu remanet intellectio contemplans obiectum illud.

Secundo; quia actio praedicamentalis ordinatur ad perficiendum operatum, intellectio vero ad perficiendum operantem, inde ipsa vt finis vltimus intellectus, vt art. 2. Ibi 1. Cont. Sent. cap. 100. sui verbi: quemadmodum actiones manentes dicunt perfectiones eorum quorum sunt operationes, & possunt esse vltima, quia non ordinantur ad aliquid factum quod sit finis. ita ergo intellectio vt vltima perfectio, nec qualitas vt nec vt ad vltiorem perfectionem, ac prae nec vere rei, vera quae actio de praedicamento actionis. Eodem Sequitur & finis vltimus intellectus sit contemplatio veritatis ad quam ordinat productionem verbi, quod non semper evenit vt patet in visione beatifica.

Haec doctrina multis deficit; primo, quia vt alibi diximus, intellectio vt sum motu, ng dy legendum ad intellectum hunc relinquit, & ita ad illius receptionem ratione qualitatis; & non vt instantanea, quia legendi, & recepti respectu cuiusdam actus non competitur vno instanti, & duplici, vt supra diximus declarat, & facty vt = & quamvis vna doctrina falsa sit, sufficit doctrina communis considerando ng fundamentaliter ex suo vero, & falso ebe, beneficio duplicis signi cuiusdam instantis; haec igitur sunt negari non potest intellectionem fieri cum motu; quia vno signo vt fiat, & alio facty ebe: & signo quo vt fiat vt actus imperfectus; eo namque praedicatum sunt generationi subiectanea conuenit desinitio motus, quia forma fieri vt actus imperfecti ducens ordine ad facty ebe signo sequenti; & tunc vt instantanea; &

Ad 2 facile dicitur intellectionem fieri passionem, quia ipsa vt recipitur intellectu vt passio, quia sicut per illa vt legendum dare agit ipsum, ita per illa vt receptio dare patitur. contra neque hac passione, sola erat intellectio quoad legendi, non quoad intelligere, sub alia cognitione nec vt passio, nec actio, nec dictus, nec a quo quidquid, & pura qualitas intellectiua, & ego non licet fieri non esse veg altiorem; sola enim

Sequitur quod non sit vera actio transiens.

Dicitur 2ᵒ multiplicat, Sequitur 2ᵒ ex illo, quod actio, seu intellectio q̃dditiua Verbi non sit vera actio practica, quia non est perfectio alicuius operati extrinseci operantis; atqui adeo. Sicut omnis actio manens est perfectio operantis, nulla erit actio predicamenti, vnde sicut actiones predicamentales sunt manentes, & transeuntes, ita erunt manentes: Ergo sicut Verbum datur Deo actu Verum, datur etiã Deo Verum; & Verbum mentis creatæ est vera qualitas: & cum qualitas, numeri Veri actu sit, datur etiã Verum Verum: & Verbum mentis creatæ est vera qualitas: & cum qualitas, numeri Veri actu sit, datur etiã Verum Verum;

non constituatur proxime intelligibilis per speciem creatam: & ob eandem rationem non constituitur actus intellectualis per speciem creatam exercitam: & nec actus intellectus per intellectionem creatam. hoc ultimum patet, quia Deus est per se actus ultimo intelligibilis actu, quia exercet se totum potentialitate, ac proinde non potest constitui intellectus per aliquid distinctum; & Deus quatenus actus intellectus, est per se actus ultimo intellectualitate ratione non potest constitui actus intellectus per aliquid distinctum, ac proinde per intellectionem creatam. Inde Beati Deo fruentes sunt beati, qui viderunt ad stupere, nec aliquid egerent; consequenter quo etiam se regnaret omnia creatura rationalis, adhuc Deus esset intellectus actus.

Quaeres: quia Deus est finitus; linea intellectualitate ratione non reditur actus intellectus à se ipso per aliquam intellectionem à se distinctam; & reliquae creaturae est etiam finitae; & non debent reddi actus intellectus à creatura per aliquam intellectionem distinctam ab ipso Deo: Itaque cum per Patio est, est proinde finitudinem constituat Deus per actum ultimo constituit linea, non solum absolutè per se, & etiam respectu creaturae = Deinde: Non minus Deus est finitus per se, ac cognoscitur abstractivè, ac cognoscitur intuitivè; & attento finitudinem, ac Deus intuitivè cognoscitur, non est per speciem exercitam creatam: & ob eandem rationem non debet cognosci abstractivè per speciem exercitam creatam. = Respuger: non minus est Deus finitus; linea potentia, qua intelligibilis; & hoc non obstante voluntas Dei quando placuit ita, placuit ipsum: & pariter ita Deo quando placuit ita scivit Deus.

Vegamadeo Deus intuitivus innatus esse, quia species exercita se tenet ex parte obti, sicut & species, & utraque simul habent obtum, & sicut per speciem creatam constituta obtum proximè intelligibile, ita per exercitam actus intellectus; cum ita Deus sit primò proximi intellectus Beati, ita non debet aliquis species exercitam exultare, quia Deus sit actus intellectus, & se se vult Beatos mentios; Atqui intellectio non se tenet ex parte obti, & potentia, quia est actus secundus intellectus, Inde creata intellectio semper necessaria est ex parte potentia, quia per illa fiunt actus N: & sum contrat ad ultimatum cognitionis abstractivae, quia Deus potest necessary est, quia obtum illo cognitum absens.

Hac disputata mihi nullo cura fratres: atque adeo Dentro Deus se tenere primaliter ex parte potentia cum relatione ad obtum. primo, quia potentia & potentia apparatus & dicit ad ultimum terminum, & effectus: & quia Deus est id quo intellectus actus redditur intelligens, ac proinde est actus secundus potentia intellectiva; actus vero & se tenet ex parte illius cuius est actus. = & quia Deus est falsa esse, ac proinde est ultimum, cuius est fieri; & fieri Deus, nunquam ipsa intellectio sub munere quidditatis, se tenet ex parte potentia intellectiva: & Deus. 2°, quia obtum medio Verbo non redditur actus intellectus absolutè, & ad intelligentem, v. g. à me: & debet se tenere ex parte mei, ut dici possit quod ego sum intellectus a me.

Inde ad argum, & simul ad dubitatum Deus intellectionem beatificam esse ad ultimum Verbi, & speciei exercitam, quae semper necessaria est ex parte potentia, etiam si ponamus sit species ipsa creata, quae semper est necessaria ex parte obti, & Patio est, quia ipse creaturae potest absentia, Inde oportet quod aliquid sit loco obti, medio potentia creatae, ut ex utroque prodeat notitia; ac proinde ab obti praesenti est, nulla datur species ipsius; & hinc non licet ipsum, quod nec deberet dari species exercita, quoties obti praesens est actus Angeli nata ipsi praesens, non esset intellecta absque media specie exercita. nec Pater Eterne cui primò praesens est sua Divina essentia, Verbo praeveret, quod horrendum est. Non sequitur ergo ipsum debet species ipsius, ipsum sit actus exercitus.

~~Ad primum distinguo ant: quia est finitus, & linea intelligibilis praesens, nego ant: quia est praesens, subdistinguo: non reditur proximè intellectus per speciem ipsius creatam, ipsum concedo ant: & ipsum nego cons.~~

& ad hoc ad argumen, concedo maiorem, & minorem: ad illationem distinguo maiorem: redderetur actus intellectus exercitus, & denominativè, concedo maiorem: ipsum, & sic, per aliquam actualitatem ipsius denominatam à creatura, nego maiorem: & ita minorem: ad primum probationis distinguo maiorem: de ipsa non esset ultimo intellectualitate ipsius, nego minorem: & ita minorem, & denominativè concedo minorem: Non sic finitudo Dei ponet aliquomodo ab aliqua creatura; & a se ipso sic identificante omnes alios actus, & ipsum sic; Deus sic & est ipsius & ultimo intellectus actus reflectivus ad se ipsum, & est exercitus à creatura actualiter intelligente medio Verbo quo Deus exercitus denominatur intellectus, & hoc actualitas, cum sit exercitus Deo, non ponat sua finitudine.

& est manifesta

argut, penitus apparet, sumo hanc instantiam qua vigente videtur: non solum essentia Divina, sed Paternitas, et persona Spiritus sancti sit unita, sed linea intellectualitatis; et tamen Paternitas redditur intellecta per aliquod à se realiter distincta: ergo vel Paternitas non est unita, vel non est comprehensum, quod Deus reddatur intellectus per aliquid distincta. probatur minor: Pater aeternus Verbo suo omnia sua, et alia à se intelligit: ergo Paternitas est intellecta medio Verbo Divino; sed Verbum Divinum est realiter distinctum à Paternitate: ergo Paternitas per aliquid distincta redditur intellecta.

Ad hanc rationem concedo ant, et nego seq; ad probationem concedo maiorem; et distinguo minorem: est unitus Verbum obiective, attenta illius essentia, et physica actualitate concedo minorem: attenta eius intellectiva, et ontologica actualitate ipsius obiecti; subdistinguo: est unitus intuitive, et quasi naturaliter concedo minorem: formaliter per Verbum obiective intellectionem creatae minorem: et distinguo seq: se se est alia intellectus intellectualitate physica, et absoluta concedo seq: ontologica, et respectiva, nego seq.

Concedo quod unitas Specierum ingenitarum creatarum respectuantur Deo, et sic, quidquid huiusmodi unitas non ortum ad unitatem Dei pertinet, ad ultimam perfectionem ipsius Dei, qua Verbum super eius et Species ingenita non solum Angelo, et animae separatae beatae intelligenti, qui respectuantur ex hoc unitas animae. Unde si Divina essentia absolute sic, et quoad hoc materialitate consideretur, vere est esse quidditativum intelligibile; si autem consideretur respective ad intellectum creatum, sic unitas materialitatis non sufficeret, sed oportet esse aliquod distinctum ab ea ontologica, mentem Verbum ipsius ad intellectum creatum quo Divinum essentia ontologica, et contingens est.

Pariter dico de ipsa Divina essentia ultimo terminante creatum intellectionem: ipsa huius actuata sua nata, sua que actualitate et absolute sic ultimo actualitate intellectualitatis ob hoc materialitate omnino unitus: creatum actualitas ista respectiva creaturae non sufficit, nisi Deus denominaretur ultimo intellectus à creatura per hoc physicam ultimam intellectualitatem, quod est falsum, sed ultra requiritur actualitas ontologica qua Deus extrinsece denominatur ultimo intellectus à creatura; cum hoc creatura nihil intelligat sine Divina et sine creata, quae formet similitudinem, et imaginem obiecti, quia sua nata assimilatum est, sic est, quod ipse, dum Deus videt, quasi videat, videat verbum sine specie congrua summi rei representativa.

Ad super indico aliquid nisi principio innennendo ad secundo respondeo ad species congruas representativas Dei: nihilominus hoc unitas cognitionem Dei; sed falsum, quia Deus non est obiectum intellectionis beatae titulo unitudinis, quia unitudo non est aliqua ratio per se primo quaerita ab illo ut intelligente, sed materialiter se habet ad illa; solum hoc est obiectum beatum quia intelligibile; et intuitive intellectuale; unde quae non intuitive sub ratione specierum congruarum, quia unitus, et quia representative intelligentia, non videbat Deus per modum obiecti aliquid quia unitus, et quia actu intellectualis; et respectu creaturae non est actu intellectualis actualitate denominativa, et ontologica: ergo et hae notiora

sunt, hoc sumo argumentum: aut Deus non solum absolute sic, et respectu creaturae debet esse factus ultimo intelligibilitatis, aut non. si 1. et nunquam Deus sine potest mentibus beatum per modum speciei congruae: quod dico: si ita foret, non videretur ab ultimo actualitate linea intelligentia, quia esse quoniam intelligibile, non est ultima actualitas, sed alius primus, cum alius est esse actu intellectum; sed debet videri ab ultimo actualitate: et nunquam videretur per modum speciei congruae, et semper per modum speciei congruae. patet ita, quia solum hac ratione est ultima actualitate linea intelligibilis. si 2. pergens ad argumentum.

Ad 2am rationem ad 1am linea intellectiva, quamvis intelligibilis esse finitum ita, et respectu sui, non tamen contradictio. quia quamvis actus quo intelligit non est distinctus adaequate, intelligit tamen obiectum à se distinctum, si creatum, aut creabile quidem. pariter dum intelligitur à creatura, non intelligitur ab aliquid distincto, et per aliquid distincto intelligitur; alias, et supra arguebamus, esset Deus intellectus a creatura media sua intellectione, quod est falsum = summa concessis premissis, dubium Deus non est actu intellectus per aliquid distincto per modum termini intellecti concedo seq. per aliquid distinctum per modum medii se habentis et ex parte intelligentis, nego seq.

Dico: species congrua se habet ex parte obiecti, et non potest; et si respondeat species ingenita creata, quia se habet ex parte obiecti, pariter congrua. contra: quamvis species congrua esse intuitivum se habet ex parte rei; tamen esse representativum se habet ex parte obiecti: et quod se habet de formali esse congrua est representativum esse: et quod esse congrua

se habet de facto se tenet ex parte obti. prata maior: Species ex gregia vt facta representativa obiecti, et
genit motum illum, cuius qua Visione reditura obty alty intellecty; & Species impressa esse tenet ex parte obti,
quia vt facta illius representativa, illius vicaria, & cuius Visione reditura proxime intelligibile: g.
Hinc aliud
Formatur argumty: Species impressa representativa, vt quid quid vt obty esse intuitivum, & Deus esse intuitivum
vt infinitum: g Species esse representativum vt infinita; & Negatur Species creata infinita esse representativum: g.
pos minore: esse representativum, suae ipsa representativa Species, vt reale praedicatum illius, illa quae quantumc.
& negatur praedicatum infinity realiter distincta ab ipso finito, suae creato: g negatur Species creata infinita
esse representativum; & Species cui negatur esse representativum esse infinita, negatur pariter representare
alia ab ipso.
obty infinity: g.
Dubia aequaliter sint ig ad assignandas species impressas concurrere cum illa ad Speciem expressam
genere effectus, ig ad alias objectivas dicimus concurrere genere causae exemplaris: & quarto ad hoc pertinet,
quia quid quid praedicat ad illa se habet ex parte illius, vel ut tunc exercitty quo ponit ab intrinseco; & Spe-
cies impressa, necdy esse intuitivum, seu Visione qualitativa praedicat ad illa, & ens esse representativum:
& ens esse representativum, se tenet ex parte potentiae = Quoniam intellectio beatifica conuenit cum aliis
intellectionibus Visionis communis intellectionis; & intellectiones conuenit per modum actus representare obty: g
& ens beatificum; & tanq se tenet ex parte potentiae: g. & hinc formata instantia ad Primum.
Contra negatur
ami; ad probationem maioris: ad huius probationem distinguo maiorem: vt facta representativa Visionis obti, quod
Visionaliter redit intellecty, concedo maiorem: quia representativa, nego maiorem. Non tn illa intendit praecise formare
intra se imaginem obti, quod intelligit, & intendit formare aliq imaginem qua visat saltem secundo, & ideo
Species impressa vt imago Visionis vt primario & per se se tenet ex parte potentiae a qua producit, & quasi
secundario & connotative ex parte obti; & Visio vt, quia huiusmodi Species, vt expressio clara
obti: g alicuius clare expressionis, ac proinde potentiae intellectivae.
Item negatur Secundly pariter imitatur ipsa creata
intellectione representante obty infinity: Quoniam imitatur ipsa Species creata representativa obty substantialis,
quamvis ipsa accidens sit esse intuitivum: quandocdy tn non repugnat; imo de facto contingit, quod id
quod sua accidens esse intuitivum, sit substantia esse representativum, pariter non video unde repugnet, quod
Species impressa sit infinita esse representativum, & illius gradui imitabilitatis cum obto esse representativum,
quamvis finita sit esse intuitivum, & gradui imitabilitatis infinitae Speciei esse intuitivum.
& Ratio vt, quia
sua naa sua assimilativa vt, atque adeo, sicut, quamvis naalis sit, media assimilatione figurabili, producit
effectu figurabile similis obto figurabili, ita media quasi assimilatione ad essentia Divina generata Verbum
Species impressa, potest producere Verbum similis obto infinito; hoc soluto non erit instantia hominis, quoty vt arguty,
quia assumit ipse Deus impressa genere effectus concurrere cum illa ad producendam Speciem expressa, quatenus
ipsa representativa vt: g quamvis illa se solo potens sit producere representationem infinity, non tamen in
Universo divino ebentia per modum Speciei impressae. = quia Deus quemlibet concurrit vt exemplar infinity,
atque adeo illa & sua naa sua assimilativa, valet Species expressa producere similis illi.

Disp. 9.

Vtrum intellectio realiter a verbo mentis distinguatur.

Resolutio huius dup, quia primo, quo dicimus lib. 3. quaest. omne actionis productus sui termini cum ipso
identificari, facilis vt; ac proinde illo tanquam exponam. Dico g omnis intellectionis esse realiter Verbo ipsum,
si Verbo summatur Visionem terminii, & qualitative producti; si Verbo summatur quatenus vt sui imago
aut representativo obti, nec sortitur distinguuntur. Resolutio nra ita communis vt Doctorum omnium, & mxi
Anst. & E. N. Augustini illi defendat Com. 2. Anst. dub. 62. num. 11. & 12. quamvis Com. 2. Philosoph
prop. dub. 31. sect. 4.
Itaque Sto Doct. ita scripsit cap. 33. Monol. nulla Visione negari potest, cum mens
Visionalis Speciem cogitando intelligit, imaginem ipsius nasci ipsa sua cogitatione; unum ergo cogitationis sui

esse suam imaginem ad eius similitudinem, tamquam ex eius impressione formatam.:::: habet igitur mens rationalis cum se cogitando intelligit, secum imaginem suam ex se natam, id est cogitationem sui. quid Marcus? = Item cap. 48. ita confirmat rem ipsam: Verbum vero rei est ipsa cogitatio ad eius similitudinem ex memoria formata. Et hoc ipsum passim intuetur, qui totum Monologion acurate perlegerit.

De Voluntate.

Voluntas ut saepe docet Aug. est inclinatio consequens intellectum, quare ubi est intellectus, ibi est voluntas, quae sic definitur Appetitus rationalis, seu inclinatio in bonum apprehensum. Ex quo colligitur obiectum voluntatis esse omne quod per apprehensionem proponi potest ab intellectu; sed ab intellectu potest proponi omne quod re ipsa habet esse, et non esse quia omne ab ipso attingi potest: ergo obiectum voluntatis est pariter omne quod habet esse, et non esse, apprehensum tamen suo aliquo esse, indutum que bonitate, vel reali delectabili, vel reali honesta, vel bonitate saltem excogitata.

Circa libertatem voluntatis, eius que actus plura utilissima dictari poterat, si qui lectioni assiduae generosa ambitione percipiendi mirum, et prope modum mirabilem veritatum copiam, se se ligaverit, facile omnia sibi patefient. Sisto igitur, cum nostri cursus optatum finem attingo. si quid autem, quod veritati arrideat, quisque vestrum offendit, Divino nomini, et numini absque dubio referendum; si quippiam vero a veritate profugum quommodolibet intuetur, mihi proculdubio tribuendum. omnia vero hac tenus enucleata, ecclesiae sanctae omnium totius orbis christiane principi subjicio.